MAIJA'QUË HUAJË CA NËOSE'E

El Nuevo Testamento

en secoya

Wycliffe BIBLE TRANSLATORS

Liga Bíblica INTERNACIONAL

MAIJA'QUË HUAJË CA NËOSE'E

El Nuevo Testamento en secoya de Ecuador

Primera edición
© 1990, Sociedad Bíblica Internacional

Segunda edición
© 2012, Wycliffe Inc.

www.ScriptureEarth.org

Este obra está bajo una licencia Creative Commons
htpp//: creativecommons,org/licenses/by-nc-nd/3.0

ÍNDICE

página

San Mateo	Mt	1
San Marcos	Mc	68
San Lucas	Lc	109
San Juan	Jn	178
Hechos	Hch	229
Romanos	Rom	288
1 Corintios	1 Co	315
2 Corintios	2 Co	340
Gálatas	Ga	357
Efesios	Ef	366
Filipenses	Flp	375
Colosenses	Col	381
1 Tesalonicenses	1 Te	387
2 Tesalonicenses	2 Te	393
1 Timoteo	1 Ti	396
2 Timoteo	2 Ti	404
Tito	Tit	409
Filemón	Flm	413
Hebreos	Heb	415
Santiago	Stg	434
1 San Pedro	1 Pe	441
2 San Pedro	2 Pe	449
1 San Juan	1 Jn	454
2 San Juan	2 Jn	461
3 San Juan	3 Jn	462
San Judas	Jud	464
Apocalipsis	Ap	467

Mapas 496

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

SAN MATEO

Jesús Ñecuëohua'i
(Lc. 3.23-38)

1 [1]Iye a'ë, Abraham cui'ne David tsëcapë acohua'ire cue̱cuese'e ja̱
yë'ta'a Jesucristo pa'ima'në pa'isicohua'ire.
[2]Isaac pëca ja'quë paji'i, Abraham. Jacob pëca ja'quë paji'i, Isaac. Cui'ne
Judá cui'ne i̱ yo'je tsi̱ pëca ja'quë paji'i, Jacob. [3]Fares cui'ne Zara pëca
ja'quë paji'i, Judá. Cui'ne i̱ohua'i pëca ja'co paco'ë, Tamar. Esrom pëca
ja'quë paji'i, Fares. Aram pëca ja'quë paji'i, Fares. [4]Aminadad pëca ja'quë
paji'i, Aram. Naasón pëca ja'quë paji'i, Aminadad. Salmón pëca ja'quë
paji'i, Naasón. [5]Booz pëca ja'quë paji'i, Salmón. Cui'ne i̱ pëca ja'co paco'ë,
Raab. Obed pëca ja'quë paji'i, Booz. Obed pëca ja'co paco'ë, Rut. Isaí pëca
ja'quë paji'i, Obed. [6]Pa̱i ëjaë David pëca ja'quë paji'i, Isaí. Salomón pëca
ja'quë paji'i, David. Cui'ne Urías nëjo pa'isicopi Salomón ja'co paco'ë.
[7]Roboam pëca ja'quë paji'i, Salomón. Abías pëca ja'quë paji'i, Roboam. Asa
pëca ja'quë paji'i, Abías. [8]Josafat pëca ja'quë paji'i, Asa. Joram pëca ja'quë
paji'i, Josafat. Uzías pëca ja'quë paji'i, Joram. [9]Jotam pëca ja'quë paji'i, Uzías.
Acaz pëca ja'quë paji'i, Jotam. Esequías pëca ja'quë paji'i, Acaz. [10]Manases
pëca ja'quë paji'i, Esequías. Amón pëca ja'quë paji'i, Manases. Josías pëca ja'quë
paji'i, Amón. [11]Jeconías cui'ne i̱ yo'je tsi̱ co̱ni pëca ja'quë paji'i, Josías. Ja̱ohua'i
cato co̱asicohua'i paë'ë, Israelita pa̱ire tse̱ani Babilonia yejana sa maca.
[12]Israelita pa̱i sa cua̱ñosi jeteyo'je Salatiel pëca ja'quë paji'i, Jeconías.
Zorobabel pëca ja'quë paji'i, Salatiel. [13]Abiud pëca ja'quë paji'i,
Zorobabel. Cui'ne Eliquin pëca ja'quë paji'i, Abiud. Azor pëca ja'quë paji'i,
Eliquin. [14]Sadoc pëca ja'quë paji'i, Azor. Aquim pëca ja'quë paji'i, Sadoc.
Eliud pëca ja'quë paji'i, Aquim. [15]Eleazar pëca ja'quë paji'i, Eliud. Matán
pëca ja'quë paji'i, Eleazar. Jacobo pëca ja'quë paji'i, Matán. [16]José pëca
ja'quë paji'i, Jacobo. José cato Jesucristo pëca ja'co María ëjë paji'i.
[17]Ja̱je pa'ina, Abrahampi cui'ne David pa'i macaja̱'a cue̱cueto catorce
pa'ye de ai de'huase'e pa'iji. Davidpi cui'ne Israelita mañare Babiloniana
tse̱seni sasi macaja̱'a cue̱cueto cui'ne catorce pa'iji. Cui'ne yequë catorce
pa'i maca Cristo ai de'opi.

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

Jesucristore Coase'e
(Lc. 2.1-7)

18 Jesucristore coase'e ñeje pa'iji: María i pëca ja'co, José ja're huejaja'coa, ca
nëosico paco'ë. Jaje ca nëosicopi ja yë'ta'a tsioni pa'ima'në tsi ëtapë de'o Maija'quë
joyo tutupi. 19 José io ëjë nuñerepa pa'i paji'i. Jaje pa'ita'a nëjo Maríare si'aohua'i pai
asajëna, jeoñe coepi. Coa ai jerepa paije ti asama'pëna ise'e jeosi'i cuasapi. 20 Jaje
cuasaquë pa'ina, Ëjaë huiñaëpi ite huëo hue'ñaja'a ñaini capi: "José David tsëcapë
aquë, Maríare ca'rama'ë pa'ijë'ë, nëjore de'huani paye. Io paja'quë cato Maija'quë
joyo tsequë api. 21 Tsihuaë'ni paja'coa. Pacona, i mami Jesure sëojë'ë, huasoquëre.
Jaje hue'equë pa'ija'quë api, i paire co'aye yo'ocohua'ire huasoja'quë sëte."
22 Si'aye jaje ti'api, tsoe hue'ña Maija'quëre quëacaiquë ca nëoquë
pa'ise'epi, ñeje:
23 Nomio tsio, ëmë ti yo'oma'copi tsi quë'io de'oni tsihua'ëre pasio.
Jaëpi i mami hue'equë pasipi, Emanuel.
Jaje cani cayë, Maija'quë mai ja're pa'iji.
24 Ja maca José sëtani mai Ëjaë cuañese'eje Maríare nëjore pao
cuasaquë ti pëani nëjore papi. 25 Jaje pa'iquëta'are huejasicohua'i pa'iyepi
pa'iye pahuë, mamaquëre të'ya dani i mami Jesús hue'yo macaja'a.

Jesure Do'i Daise'e

2 1 Judea yejana Jesús coasiquë paji'i, a'ri daripë Belén huë'e daripëna.
Ja mu'seña Herodes paji'i, Pai Ëjaë, ja yeja cuañequë. Ja mu'seña
Jerusalénpi daë'ë, ësë mëi te'tepi, yequë ëmëohua'i Magos hue'ecohua'ipi.
Jaohua'i cato pairiohua'i paë'ë, ësë mëi te'te quë'ro acohua'i. Ma'ñoco yo'oye
ye'yecohua'ipi cui'ne de'hue ta'ñe cacohua'i paë'ë, iti yo'oyere ñajë. 2 Jaohua'ipi
dani sei'ë: "¿Jerore pa'iquë'ni, judío pai Ëjaë yure coasiquë? Jeto ësë mëi
te'tepi ñahuë, i ma'ñocore. Jaje ñani daë'ë, ite do're ja'rujë señu'u cajë iñona."
3 Cajëna, pai ëjaë Herodes asani ai cuasapi, ¿me yo'ose'ere caye'ni? caquë,
cui'ne si'a Jerusalén pa'icohua'i ai cuasahuë, itire asani. 4 Ja maca pai ëjaë
si'aohua'ire soipi, Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ire cui'ne cuañese'e
paire ye'yacohua'ire. Soini seni asapi, jaohua'ire, ¿jerona Cristore coa ja'ñe
ca nëose'e pa'iquë'ni? caquë. 5 Caquëna, jaohua'ipi cahuë, ite: Belén Judea
yejana coaja'quë api, caquë. Maija'quë jëjo daoquë tsoe aquë toyapi, ñeje:
6 Belén maca, Judá yeja pa'ico.
Më'ëre cuañecohua'i jerepa a'rico maca pa'ima'o pa'iyë, më'ë.
Jaje pa'ina, më'ëpi etaja'quë api, Ëjaërepa, Israel paire ñacaija'quë.
7 Cajëna, asani ja maca Herodes Magos hua'ire yahuerepa soini
iohua'ise'ere seji'i, ¿je yëhua ma'ñoco ñaina, ñare'ni? caquë. 8 Seni asani
ja maca Belénna jaohua'ire jëjo saoquë capi: "Saijë'ë. Jarona sani asajë'ë,
de'oyerepa tsihua'ë pa'iyere pa'ire pama'quë. Jaje ini ti'asicohua'i pani
yë'ëre dani quëajë'ë. Yë'ëje sani do're ja'ruquë sejasi'i, ite."

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

9 Jaje pai ëjaë caëna, Magos maña saë'ë. Saijëna, ma'ñoco iohua'i ësë
mëi te'te ñasiquëpi du'ru sai sapi. Jaje saiquëpi tsihua'ë pa'i hue'ñana
nëajani huesëpi, sa tëjini. 10 Ja maca Magos maña ma'ñocopi jaje yo'ouna,
ñani ai sihuahuë. 11 Sihuajë huë'ena sa cacajë ñahuë, tsitu'ure pëca
ja'co María ja're uina. Ñani do're ja'runi tsihua'ëre de'oquë macani
cajë sihuahuë. Ja jeteyo'je iohua'i mahuëa mañare hui'yoni oro, huëo
sëñe cui'ne mirra ite isihuë, jai do'ire. 12 Ja jeteyo'je Maija'quëpi huëo
hue'ñaja'a quëapi, Herodes quë'ro co'ima'pë pa'ijë'ë, caquë. Jaje quëaëna,
yequë ma'aja'a co'ihuë, iohua'i yejana.

Egíptona Catise'e

13 Jaohua'i Magos saisi jeteyo'je Ëjaë huiñaëpi huëo hue'ñaja'a ñani
Josére capi: "Huëni tsihua'ëre cui'ne pëca ja'core sai sajë'ë, Egípto yejana.
Jarona sani pëajë'ë, yë'ëpi yeque yo'oye pa'ito caëna, yo'oja'quë. Yure cato
Herodespi tsihua'ëre huani jeosi'i caquë co'eja'quë api. Ja do'ire saijë'ë."
14 Jaje caëna, José huëni tsihua'ëre cui'ne i pëca ja'core sëtoni
ñami sai sapi, Egíptona. 15 Jarote paë'ë, Herodes ju'i macaja'a. Tsoe
aquë Maija'quëre quëacaiquëpi Ëjaëpi caquëna, toyapi: "Egíptopi yë'ë
mamaquëre soihuë" ja toyase'epi ti'aëna, jaje yo'ohuë.

Tsire Huaise'e

16 Ja maca Herodes, Magos hua'i yë'ëre co'aquë api cajë yo'ore caquë
ai pëi tsire caya ometëca pacohua'ire cui'ne ai tsitu'ñare huani jeajë'ë,
cuañepi. Belén pa'icohua'ire, cui'ne iti yërëhue pa'icohua'ireje caquë, caya
ometëca ma'ñoco pa'i huëose'e pa'iji, Israel pai ta'ñe pa'iohua'i case'ere
cuasaquë jaje yo'opi. 17 Jaje yo'oquëna, ti'api, Maija'quëre quëacaiquë
Jeremias ñeje toyaquë pa'ise'e.
18 Rama quë'ropi, cuiye cui'ne jaiye oi yë'o jutaquëna asahuë.
Jao cato Raquelpi mamajëni oco'ë.
Yëhuotoje asaye coeo,
Mamajëpi tsoe jujusicohua'i pa'ijëna.
19 Herodes ju'isi jeteyo'je, Ëjaë huiñaëpi Josére huëo hue'ñaja'a ñaini
capi, Egíptore pa'ina:
20 "Huëni tsihua'ëre më'ëpi coani, cui'ne pëca ja'core huëoni co'ijë'ë,
Israel yejana. Tsoe tsihua'ëre huajo yëjë pa'isicohua'i juju sahuë."
21 Ja maca José huëni tsihuaëre cui'ne pëca ja'core sai sapi, Israel
yejana. 22 Jaje saiquëta'a José asapi, Herodes mamaquë Arquelaopi pëca
ja'quë yo'ora'ase'ere yo'oji cajëna. Jaje asani jaro saiye ca'raquëna, huëo
hue'ñaja'a Maija'quëpi quëaëna, Galilea yeja quë'rona saji'i. 23 Jarona
ti'ani Nazaret huë'e daripëna pëapi. Jaje yo'oquëna, Maija'quëre
quëacaicohua'i ca nëojë pa'ise'e ti'api, "Jesús Nazareno pa'ija'quë api"
case'e.

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

Juan Oco Doquë Cuene Yeja Pa'iye
(Mr. 1.1-8; Lc. 3.1-9, 15-17; Jn. 1.19-28)

3 1 Ja mu'seña Juan oco doquëpi Judea cuene yejana soquë peo
hue'ñana Maija'quë cocare quëaquë daji'i. 2 Ñeje caquë: "Ma'tëmo
cuañeñe ja'yere pa'iji. Ja do'ire ja'rë cuasase'e jeoni ponëjë'ë."
3 Iquë Juan yo'o ja'ñere Maija'quëre quëacaiquë Isaías toya'aji'i, ñeje:
Cuene yejapi pai ñeje cuiye asa cuañoji.
Ne de'huajë'ë, Ëjaërepa ma'are.
Nui ma'arepa hui'yocaijë'ë.
4 Juan ju'i ca camello nañapi nesico paji'i. Cui'ne i tëicaje ca'ni me paji'i.
Jaje pa'ipi pu'suni aji'i. Cui'ne mejaë payare ocuequë paji'i. 5 Jerusalén
daripë pa'icohua'i, cui'ne si'aohua'i Judea yeja pa'icohua'ije, cui'ne Jordán
tsiaya ja'ye maca pa'icohua'ije i quëaye daijë asahuë. 6 Jaohua'ipi iohua'i
co'aye yo'ose'ere oijë quëacohua'ini Juanpi Jordán tsiayana dopi.
7 Jaje yo'oquëna, jai pai fariseohua'i cui'ne saduceohua'i coni oco
do cuañoñu'u cajë daijëna, Juanpi ñani capi, jaohua'ire: "¡Añña tsëcapë
acohua'i! ¿Nepi mësarute quëare'ni, Maija'quë nejoñe, ti'añere jëajë'ë,
cajë? 8 Jaje pa'ito nuñerepa ponësicohua'i yo'oyere yo'ojë'ë, tiña
ñañerepa ja'në pa'ise'e jeoni. 9 Cui'ne mësaruja'a sa'ñe yëquë Abraham
tsëcapë acohua'i a'ë cama'pë pa'ijë'ë. Care payë, Maija'quëpi iye quëna
pëaque ipi yëni Abraham tsëcapëre neñe pa'iji. 10 Jaje pa'ina, tsu'upo
tsoe niusicoa, soquë ñëa cueja'core. Si'a soquë ñëa de'o ca quëi ma'ñe
cueni taoni ëo ja'ñe a'ë. 11 Yë'ë nuñerepa ocopi doyë, mësarute, ja'në
cuasase'e jeoñere iño ja'ñere. Jaje pa'iquëta'are jeteyo'je daiquë api.
Jaëpi yureta'a Maija'quë joyopi cui'ne toapi doja'quë api, jerepa pa'ipi.
Yë'ë cato ite de'oye necaiye ti'ama'quë a'ë. 12 Tsoe i jëtëpi pala cajiji,
trigo ne de'huaquë jorose'e tirona huahueja'core. Iti care pase'e huë'ena
de'huaquë, iti jorose'e se yayama'a toana ëoja'quë api."

Jesure Doye
(Mr. 1.9-11; Lc. 3.21-22)

13 Juanpi dojaquë caquë Jesús Galileapi Jordán tsiayana daji'i. 14 Jaje
daquëna, Juan du'ru macarepa coepi, doye. Jaje coequë capi, Jesure:
"Yë'ëpi më'ëni do cuaño'ñe pa'i a'ë. ¿Me yo'oquë yë'ë quë'rona
daquë'ni?"
15 Caquëna, Jesús ite capi:
"Yurese'e jaje pa'ijaquë. Coa Maija'quë yëyeje pa'ye yo'oye pa'iji."
Caëna, ja maca Juanpi sehuoni dopi. 16 Jesús do cuañosiquëpi tsiayapi
tumasi maca, ma'tëmopi hui'yo sai maca Jesús ñapi, Maija'quë joyopi
su'teje pa'ipi i siopë quë'rona nëca meina. 17 Ja maca ma'tëmopi yë'ose'e
ñeje pisiquëna, asahuë: "Iquë api, yë'ë mamaquë. Jaëni sihuaquë pa'iyë."

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

Jesure Neñañe
(Mr. 1.12-13; Lc. 4.1-13)

4 1 Ja̱ jeteyo'je Maija'quë joyopi sai sapi, cue̱ne yejana, huati
neñajaquë caquë.
2 Ja̱rote paji'i, cuarenta mu'seña cui'ne cuarenta ñamiña ti a̱o
a̱ima'quëpi. Ja̱je pa'ina, a̱o ëaye nëji'i, i̱te. 3 Ja̱ maca huatipi Jesure tsio
dani neñasi'i caquë capi:
"Maija'quë mamaquërepa pani iye que̱na pë̱are pan de'huajë̱'ë."
4 Ja̱je caquëna, Jesupi i̱te sehuopi:
"Toyase'e caji: Coa pan a̱iñe mañapi pa'iye peoji, pa̱i. Coa ai jerepa
Maija'quë cayere yo'oyepi pa'iye pa'iji."
5 Ja̱ maca huatipi Jerusalénna sapi, Maija'quëre se̱ huë'e ë̱mëje'ena.
6 Cui'ne ja̱rona capi, i̱te: "Maija'quë mamaquërepa pani i̱ñopi to̱mejë'ë,
yejana. Toyase'e caji, ñeje:
Maija'quëpi i̱ hui̱ñaohuaire cua̱ñeina, jë̱ñapi tse̱'e pajëna,
que̱na pëna i̱ que̱o ja'hua a'si to̱meñe peoye to̱meja'quë api."
7 Caquëna, Jesupi i̱te sehuopi:
"Yequë hue̱'ñapi toyase'eje̱ caji:
'Më'ë Ë̱jaë Diusure neñasi'i caquë yo'oma'ë pa'ije̱'ë.' "
8 Ti̱jupë huatipi sa co̱pi, jai cu̱tihuëna. Ja̱rona sani si'a yejaña pa'iyere
cui'ne si'aye i̱o de'oyere i̱ñopi. 9 I̱ñoquë capi, i̱te: "Yë'ëpi më'ëre si'aye
iyere i̱sisi'i, më'ëpi yë'ëni do're ja'runi de'oquëre pani caquë pa'ito."
10 Caquëna, ja̱ maca Jesupi i̱te capi: "Saije̱'ë, Satanás. Toyase'e caji:
Më'ë Ë̱jaë, Diusuni de'oquëre pa'ni caquë sihuaje̱'ë.
Cui'ne ja̱ëse'ere te'ire necaije̱'ë."
11 Ja̱ maca Jesure jo̱sa yo'osiquë huati saquëna, hui̱ñaohua'i dani
de'oyerepa necaë'ë.

Jesús Galilea Yejana Yo'o Huëoye
(Mr. 1.14-15; Lc. 4.14-15)

12 Juan co cua̱ñosiquë pa'iji. Asani Galilea yejana saji'i, Jesús. 13 Ja̱je
saisiquëta'a pëama'ë paji'i, Nazaret daripë. Pëama'ë Capernaum daripëna
sani paji'i, jaira te̱'tëpa pa'icona, Zabulón cui'ne Neftalí yeja quë'rona.
14 Ja̱je yo'opi, Isaías Maija'quëre quëacaiquë toyaquë pa'ise'epi ti̱'ajaquë
caquë i̱ toyase'e caji:
15 "Zabulón cui'ne Neftalí yeja pa'icohua'ipi,
Jai tsiaya te̱'tëpa ma'a pa'icohua'ipi,
Jordán tsiaya je te̱'te pa'icohua'ipi,
Galilea judío pa̱i peo hue̱'ña pa'icohua'ipi.
16 Nea hue̱'ñare pa'isicohua'ipi
Jaiye miañere ñahuë.

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

Cui'ne ju̱'iñepi tëhuosicohua'i pa'isicohua'ini,
Miañere papi ñata saopi."
17 Ja̱ maca Jesús quëa huëopi, ñeje caquë: "Ja̱'në cuasase'e je̱oni
po̱nëjë'ë, ma'tëmo cua̱ñeñe ja'yere pa'iji."

Cuatro Hua'i Yo'ecohua'ire Jesús Soiye
(Mr. 1.16-20; Lc. 5.1-11)

18 Jesús Galilea jaira të̱'tëpaja̱'a saiquëpi ja̱ maca ñapi, cayahua'ire,
yo'jeipi cui'ne maja'yëpi pa'ijëna. Simón ja̱re i̱pi yequë mami Pedro
hue'equëpi, cui'ne i̱ yo'jei Andrés paë'ë. Hua'i yo'ecohua'i sëte tsiayana
yo'eñu'u cajë yo'e nëare je̱a dësohuë. 19 Ja̱ maca Jesús capi, ja̱ohua'ire:
"Tuijë̱'ë, yë'ëni. Yë'ëpi pa̱ire yo'ecohua'ire nesi'i, mësarute."
20 Ja̱je ca maca i̱ti macapi i̱ohua'i yo'e nëa se je̱oni i̱ ja̱'re co̱ni saë'ë.
21 A'ri maña se̱ña maca Jesús saiquëpi ñapi, cui'ne cayaohua'ire yo'jeipi,
maja'yëpi pa'ijëna. Ja̱ohua'i cato Zebedeo mamajë paë'ë, Jacobo cui'ne
Juan. Ja̱ohua'ipi pëca ja'quë ja̱'re co̱ni i̱ohua'i yo'e nëare que̱'quejë jai
yohuëre paë'ë. Pa'ijëna, ja̱ohua'ire Jesupi soipi. 22 Soina, i̱ti macapi
yohuëre je̱oni cui'ne pëca ja'quëre saiyë cani i̱ ja̱'re co̱ni saë'ë.

Jesús Jai Pa̱ire Ye'yaye
(Lc. 6.17-19)

23 Jesús si'a hue̱'ña Galilea quë'ro ye'yaroja̱ji'i, pa̱i tsi'si hue̱'ñana. De'o
cocare quëaquë, cui'ne Maija'quë cua̱ñeñe ayere quëaquë cui'ne si'a ju̱'i
dahuë jujuquë cuji'i. 24 Ja̱je yo'oquëna, Jesús yo'oye Siria yeja pa'icohua'i
asahuë. Asani si'aohua'i ai yo'ocohua'ire dahuë, i̱ quë'rona. A'si ju̱'icohua'ire,
co'a joyo hue'ecohua'ire, hue'hue dahuë ju̱'icohua'ire, cui'ne quë'quë dahuë
ju̱'icohua'ire dahuë. Dajëna, Jesupi jujupi. 25 Ja̱je yo'oquëna, jai pa̱i Galilea
acohua'ipi Decápolis pa'icohua'ipi, Jerusalén pa'icohua'ipi, cui'ne Judea yeja
pa'icohua'ipi cui'ne Jordán tsiaya je te̱'te pa'icohua'ipi co̱ni i̱te pe'tehuë.

Cu̱tihuë Pa'i Quëase'e

5 1 Si'a pa̱ire Jesús ñani ai cu̱tihuë mëni ja̱rona ja'rupi. Ja'runa, i̱te
ye'yecohua'ipi i̱ quë'rona tsi'sihuë. 2 Ja̱ maca Jesupi ye'ya huëopi, ñeje caquë:
3 "Joyo pa'iye caraji cajë asacohua'ipi sihuacohua'i pa'iyë, Ma'tëmo
i̱ohua'i tse̱co pa'iye sëte.
4 Oicohua'ipi sihuacohua'i pa'iyë, Maija'quëpi i̱ohua'i oiyere ne
de'huacaija̱'quëni.
5 Teaye pa'i a'ë cuasa joyo hue'ecohua'i maña sihuacohua'i pa'iyë,
Maija'quë ca nëosi yejare pa'ija̱'cohua'ipi.
6 Sihuacohua'i pa'iyë, nuñere pare yo'oñu'u cajë a̱o ëa ju̱'iñeje pa'ye
cui'ne oco ëa ju̱'iñeje pa'ye nuñerepa yo'oyere yëcohua'i cato. Ja̱je pa'ina,
Maija'quëpi co̱caina, de'hue yo'o ti̱'aja'cohua'i a'ë, i̱ohua'i yëye.

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

7 Ai yo'ocohua'ire oijë cocaicohua'ipi sihuacohua'i pa'iyë, iohua'ireje
Diusupi oi ñaquë cocaija'quëni.
8 De'o joyo hue'ecohua'i cato sihuacohua'i pa'iyë, Maija'quëre ñaja'cohua'ipi.
9 De'oye jo'cua pa'iyere cajë ai yo'ocohua'i cato sihuacohua'i pa'iyë,
Maija'quë mamajërepa pa'ija'cohua'ipi.
10 Maija'quë yëyere yo'ojëna, yecohua'ipi sañope josa yo'ojëna, ai
yo'ocohua'i cato sihuacohua'i pa'iyë, ma'tëmo iohua'i tseco pa'iye sëte.
11 Mësarute paipi co'acohua'i a'ë cajë, co'aye yo'ojë, cosojë sañope
cacohua'i pa'ito sihuacohua'i pa'iyë, yë'ë do'ire ca cuañojë. 12 Ai
yo'osicohua'i cato jaiye ma'tëmona de'huacaisi co'amaña payë. Jaje pa'ito
ai sihuajë de'oye pa'ijë'ë, co'a ju'iñe peoyerepa, yure mësarute yo'oyeje
pa'ye Maija'quëre tsoe quëacaicohua'ireje sañope yo'ojë pa'ahuë'ë.

Asije Pa'iye Cui'ne Iye Yeja Paire Miacaiye
(Mr. 9.50; Lc. 14.34-35)

13 Mësaru a'ë, asije pa'iohua'i, iye yeja pa'ini. Jaje pa'iohua'ita'a sai
ja'ñere carajaisicohua'i pani cocaiye peoji. Jaje pa'ina, ti cocaiye peocore
yejana jeocoye pa'iji, paipi tsa'cujëna, uija'core.
14 Mësaru toaje pa'iohua'i pa'iyë, yecohua'ire miacaiye iye yeja pa'ini. Pai
daripëpi ai cutihuëre pa'ini peoji, catiye. 15 Mahuë sa'nahuëna nëcoja'coni
toaje tsëoma'cohua'i a'ë. Coa ai jerepa huë'e pa'icohua'ire miacaija'coni
tiñarepa nëcocohua'i a'ë. 16 Jaje mësaruje tiñarepa paire miacaicohua'i
pa'ijë'ë. Jaje pa'ijëna, paije mësaru de'oye pa'iyere ñajë mësaru ja'quë
ma'tëmo pa'iquëre jaohua'ije sihuajë de'oquë api, caja'cohua'ire.

Jesús Cui'ne Cuañese'e

17 Yë'ëpi Moisés cuañese'ere cui'ne Maija'quëre quëacaicohua'i ye'yase'ere
nejosi'i caquë daisiquë api cuasama'pë pa'ijë'ë. Yë'ë cato jaohua'i case'eje pa'ye
yo'o ti'asi'i, caquë daisiquë a'ë. 18 Jaje pa'ina, nuñerepa cayë, mësarute. Ja yë'ta'a
ma'tëmo cui'ne yeja pa'ito cuañese'ere te'e toya e'quehuëje nejoñe peoji, cui'ne
te'e coca yë'opoje. Jaje pa'ina, si'aye ca nëose'e ti'a macaja'a pa'i ja'ñe a'ë. 19 Jaje
pa'ina, iye cuañese'e ayere de'oye sehuoma'quëpi ai a'riquë macapi, paini i
yo'oyeje pa'ye se ye'yasiquë pani, ai a'riquë maca ma'tëmo cuañe hue'ñana
pa'ija'quë api. Jaje pa'iquëta'are de'oye sehuocaiquëpi yecohua'ire i yo'oyeje
pa'ye se ye'yasiquë cato Maija'quë cuañe te'tena jaiquë pa'ija'quë api. 20 Jaje
pa'ina, mësarute cayë. Mësarupi cuañese'e ye'yacohua'ire cui'ne fariseohua'ire
tëto sani nuñerepa Maija'quë yëyere yo'oma'cohua'i pani ma'tëmo cacaye peoji.

Jesupi Ye'yaye, Pëiñe Ayere
(Lc. 12.57-59)

21 Mësarupi asahuë, mësaru aiohua'ire case'e: 'Huani jeoma'ë pa'ijë'ë.
Jaje pa'iquëta'are huani jeosiquë pani pa'ito i yo'osi do'ire saiñe pa'iji cajë

ña de'huaye pa'iji.' 22 Jaje pa'iquëta'are yë'ëpi cayë, coa yo'jeire pëisiquëje
i pëisi do'ire saiñe pa'ina. Ña de'hua cuañoñe pa'iji cui'ne yo'jeire tea
ju'iquëreje i tea ju'i do'ire saiñe pa'ina, ca tëji ëjaohua'ipi ña de'huaye
pa'iji. Cui'ne yo'jeire huesë ai caquë cato toa yejana saiyere pa'iji.
23 Jaje pa'iye sëte, Maija'quëre isisi'i caquë saquëpi më'ë yo'jeipi më'ëre
sañope caye payere cuasani. 24 Iti macana më'ë isisi'i caquë saye oani
co'ini më'ë yo'jei jare cajei de'ojë'ë. Ja maca yureta'a sani më'ë isisi'i
caquë dase'e Maija'quëna isijë'ë.
25 Jaje pa'ina, më'ëni co'aye yo'opi caquë yequëpi, pai yo'oye ña de'hua
hue'ñana saquë pa'ito iti më'ëre co'aye yo'opi caquë saquëni ja sai ma'ana
ca de'huajë'ë, pai yo'oye ñaquëna, quëaye paja'quëre. Pañe cato pai
yo'oye ñaquëna, quëaëna, asani jaëpi yureta'are më'ëre paire cocohua'ina
se cuañeina, co hue'ñana coja'cohua'i a'ë. 26 Nuñerepa cayë, cosi maca
yureta'a, jaropi etaye peosipi, më'ë curiquë të'ña maña si'aye saima'ë pani.

Yequë Nomiore Yo'oye Ayere Jesús Case'e

27 Mësarupi asacohua'i a'ë, tsoe case'e: 'Yequë nëjore yo'oma'pë pa'ijë'ë.'
28 Jaje pa'iquëta'are yë'ëpi cayë. Nomioni yëjë ëaye ñasicohua'i pani, tsoe
yeconi nomiore yo'ose'e pa'iji, joyopi iote se cuasase'epi.
29 Jaje pa'ina, më'ë ëja te'te ñacoapi tayoyena ne taoco pa'ito dutani
so'ona jeocojë'ë. Ai jerepa de'oji, më'ë capë acose'ere nejoñepi si'a më'ë
capë toa yejana nejo cuañoñe paja'core. 30 Cui'ne yeque panita'a, më'ë
ëja te'te jëtëpi tayo yo'oyena sa yëto tëto tëani so'ona jeocojë'ë. Ai jerepa
de'oji, te'e te'te capë nejoto si'a capë toa yejana nejo cuañoñe paja'core.

Jesús Ye'yase'e, Huejasicohua'ipi Jeocoyere
(Mt. 19.9; Mr. 10.11-12; Lc. 16.18)

31 Ja'në tsoe case'e pa'iji: 'Nëjore jeoquë pani iti jeoco do'ire quëaquë
toyasi ja'huare isiye pa'iji.' 32 Jaje pa'iquëta'are yë'ëpi cayë. Ëjëpi yequë
ëmëohua'ire yo'oma'coni nëjore coa jeocoquë pani i do'ire yequë ëmëre
yo'ojacore neji. Jaje pa'ina, jeocosiconi yequëpi huejani yequë nëjore
yo'oquë de'oji. Ja do'ire si'a jupë co'aye yo'o huesëyë.

Jesús Ye'yaye, Care Payë Caye Ayere

33 Mësarupi asacohua'i a'ë, tsoe acohua'ire case'e: 'Mai Ëjaë ña hue'ñana care
payë ca huesosicohua'i cato jare neñe pa'iji, iti ca nëose'e.' 34 Jaje pa'iquëta'are
yë'ëpi cayë. Yequena se ca co'ijaijë care payë cajë cama'pë pa'ijë'ë. Ma'tëmona
se ca co'ijaijë care payë cama'pë pa'ijë'ë. Jaro cato Maija'quë ñu'i saihuë a'ë.
35 Yejana se ca co'ijaijë care payë cama'pë pa'ijë'ë. Jaroje Maija'quë tsa'cupa
hue'ña'ë. Jerusalénna se ca co'ijaijë care payë cama'pë pa'ijë'ë. Jaoje Mai
Ëjaërepa daripë a'ë. 36 Cui'ne më'ë siopëna co'ye ca co'ijai care payë cama'ë
pa'ijë'ë. Je poja'icore cui'ne neacore ne ti'añu'ju caye'ni. Coa Maija'quëse'e neñe

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

pa'iji. Jaje pa'ito jaje caye pajë'ë. 37 Coa te'e nuñe cajë'ë, 'jaë'ë' panita'a 'pañë'.
Jaje pa'iquëta'are ai jerepa se tuajë caye cato huati aye a'ë.

Jesús Ye'yayere, Pëijë Saiñe Ayere
(Lc. 6.29-30)

38 Mësarupi asacohua'i a'ë, Moisés cuañese'e caye: 'Yequë ñacoare
nejocaiquë pani i ñacoapi saiñe pa'iji. Cui'ne yequë cujire tëto jëyoquë
pani i cujipi saiñe pa'iji, cui'ne nejo cuañoquë.' 39 Jaje pa'iquëta'are
yë'ëpi cayë, mësarute. Co'a paire sañope saima'pë pa'ijë'ë. Coa ai jerepa
tsiana tëtoquë pa'ito, yequë te'te tsiaje nëocaijë'ë, tëtojaquë. 40 Cui'ne,
yecohua'ipi më'ëre isijë'ë cajë, më'ë camisare jio pa'ito, dëi ju'i caje
isijë'ë, sajajë. 41 Yeque co'amañare hue'equë te'e kilómetro sacaijë'ë, cajë
cuañesicohua'i pa'ito ai jerepa caya kilómetros hue'ecaijë'ë. 42 Yequëpi
më'ë co'amañare sequë pa'ito isijë'ë. Cui'ne ne tëjini co'yosi'i caquë pa'ito
isijë'ë. Coa ësema'ë pa'ijë'ë.

Më'ëre Sañope Yo'ocohua'ire Oijë'ë
(Lc. 6.27-28, 32-36)

43 Cui'ne asacohua'i a'ë, mësaru tsoe case'e: 'Oijë'ë, më'ë cajeire,
më'ëre oiquëni, cui'ne më'ëre sañope yo'oquëni oima'ë pa'ijë'ë.' 44 Jaje
pa'iquëta'are yë'ëpi cayë, mësarute. Oijë'ë, mësarute sañope yo'ocohua'ire.
Mësarute co'aye cacohua'ire, de'oye pa'i ja'ñere cacaijë'ë, mësarute
coecohua'ire de'oye yo'ojë'ë cui'ne mësarute tea ju'ijë cui'ne co'aye
yo'ocohua'ire oijë Maija'quëre secacaijë'ë. 45 Jaje mësaru yo'ojë Maija'quë
mamajë pa'ija'cohua'i a'ë, i yo'oyeje yo'ojë. I je'quë co'acohua'ire, cui'ne
de'ocohua'ire ësëcaiye necaji'i. Cui'ne ocoyeje si'aohua'ire necaji'i. 46 Jaje
pa'iquëta'are mësarupi mësarute oicohua'ise'ere de'oye yo'ojë pa'icohua'i
pani, ¿Iquëre mësaru isi cuañoja'cohua'i a'ni, ja yo'osi do'ipi? Curiquë pa'i
do'i secohua'i yo'oyeje yo'osicohua'i pani. 47 Mësaru yo'je tsise'ere pëpajë
yo'oni ¿Iquere de'oye yo'oye'ni? Si'ahua'i Maija'quëre sehuoma'cohua'i
yo'oyere yo'oni. 48 Nuñerepa de'oye yo'ocohua'i pa'ijë'ë, mësaru ja'quë
nuñe yo'oquë ma'tëmo pa'iquëje pa'iohua'i.

Jesús Ye'yaye, De'oyerepa Yo'oye Ayere

6 1 Paini de'oye yo'oyere iñoñu'u cajë yo'oma'pë pa'ijë'ë. Jaje cuasajë
yo'ocohua'ire cato mësaru ja'quë ma'tëmo pa'iquëpi de'huacaisi co'amaña
isiye peoji. 2 Jaje pa'ina, mësarupi peocohua'ini cocaisicohua'i pani si'a pai
asajajë cajë carojaima'pë pa'ijë'ë, coa cacohua'i yo'oyeje. Jaohua'i cato pai tsi'sisi
huë'ñana cui'ne ma'añana carojaicohua'i a'ë, paipi de'ocohua'i a'ë, cajajë cajë.
Jaje pa'ina, yë'ë mësarute nuñerepa cayë, jaje yo'ocohua'i cato tsoe payë, iohua'i
yo'o do'ire isi cuañose'e pai sihuacaiyere. 3 Jaje pa'ina, më'ëpi peocohua'ire
co'amaña isiquë pani, më'ëse'e yahuerepa isi tëjijë'ë, më'ë de'o cajeireje quëaye

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

peoye. Coa ne ma'ñeje pa'i pa'ijë'ë. 4 Coa yahue yo'ojë'ë. Cui'ne më'ëpi jaje yahue
yo'oquëna, më Ja'quëse'e ñasiquëpi më'ëre co'amaña isisipi, de'huacaise'ere.

Jesupi Ye'yapi Señere
(Lc. 11.2-4)

5 Cui'ne mësarupi secohua'i pani coa cacohua'i yo'oyeje yo'oma'pë
pa'ijë'ë. Coa cacohua'i cato pai tsi'sisi huë'ñana huëni nëcani cui'ne
ma'aña sonohuëapi señere yëcohua'i a'ë, paipi ñajajë cajë. Care payë, ja
yo'ose'epi tsoe payë, iohua'i yo'o do'ire isi cuañose'e pai sihuacaiyere.
6 Jaje pa'ina, më'ëpi sequë pani më'ë tu'rihuëna cacani eta sa'ro sioni më
ja'quë më'ë jaʼre coni pa'iquëni sejë'ë, jaropi. Ja maca më'ë ja'quë më'ë
yahue yo'oye ñaquëpi, më'ëre de'huacaisi co'amañare isija'quë api.
7 Maija'quëre se maca cui'na yë'ore ca coma'pë pa'ijë'ë, do'i peoyepi.
Maija'quëre sehuoma'cohua'ipi jaiye te'oni cajëna, Diusu asacasipi cajë
cuasacohua'i a'ë. 8 Jaohua'ije pa'iohua'i pa'ima'pë pa'ijë'ë, mësaru cato.
Mësaru ja'quë cato tsoe ñaji, mësarute caraye ja yë'ta'a mësaru ite
sema'në. 9 Jaje pa'ina, mësarupi secohua'i pani ñeje sejë'ë:

‘Ma'tëmo pa'iquë yëquë ja'quë,
De'oyere pa'ë case'e pa'ijaquë, më'ë mami.
10 Më'ë cuañeñepi daijaquë yëquëna.
Më'ë yëyepi yo'oye pa'ijaquë, iye yejaje jaro ma'tëmo yo'oyeje pa'ye.
11 Yurepi isijë'ë, ao mañaje yëquëre caraye.
12 Yëquë co'aye yo'ose'ere oi ne de'huacaijë'ë, yequëre co'aye
yo'osicohua'ire yëquë oijë ne de'huacaiyeje pa'ye.
13 Yëquëre neñañepi daina, coa ñama'ë, co'ayere esa nejocaijë'ë. Më'ë
tse a'ë cuañeñe, jerepa pa'i pa'iye cui'ne de'oyerepa, carajaiñe
peoyerepa. Jaje pa'ijaquë.’

14 Jaje pa'ina, mësarute co'aye yo'ocohua'ire oijë ne de'huacaijë'ë.
Mësarupi jaje yo'ocohua'i pa'ito, Diusu ma'tëmo pa'iquëje mësaru
tayoyere oi ne de'huacaija'quë api. 15 Jaje pa'iquëta'are mësarupi
yecohua'ire co'aye yo'oyere oijë pa'ijaquë cajë ne de'huacaiye pato mësaru
ja'quë ma'tëmo pa'iquëje mësaru tayo yo'oyere oi ne de'huacaiye pasipi.

Aoma'pë Señe

16 Jaje pa'ina, mësarupi ao aima'pë secohua'i pani coa cacohua'i
yo'oyeje pa'ye oiyeje pa'i tsia neni yo'oma'pë pa'ijë'ë. Jaje yo'ocohua'i
cato paipi ao aima'cohua'ipi yo'oyë cajajë cajë yo'oyë. Care payë, jaje
yo'oni tsoe iye yejana payë, de'huacaisi co'amaña. 17 Jaje pa'iquëta'are
më'ëpi ao aima'quëpi sequë pani, tsia si'sini cui'ne nañaje de'oye yojë'ë.
18 Më'ë ao aima'quëpi señe paije ña ti'añe paja'cohua'ire, coa më'ë
ja'quë më'ë jaʼre coni pa'iquëse'e asajaquë, më'ëre de'huacaisi co'amaña
isija'quëse'e.

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

Ma'tëmo Co'amaña
(Lc. 12.33-34)

19 Iye yejana jaiye co'amaña tsiso tiëma'pë pa'ijë'ë, pu'ju ai hue'ñana,
co'amaña ne huesë hue'ñana, co'amaña ñacohua'i cacajë ima hue'ñana. 20 Ai
jerepa ma'tëmo co'amañana tsi'so tiëjë'ë, pu'juje aima'tona, co'amañaje
ne huesëma'tona, cui'ne co'amaña yahue imama'tona. 21 Ja maca yureta'a
mësaru joyopi co'amaña pa'i hue'ñare cuasajë pa'ija'cohua'i a'ë, më'ë.

Mai Capëre Miacaiye
(Lc. 11.34-36)

22 Më ñaco ca cato më'ë capë miacaiye a'ë. Jaje pa'ina, më'ë ñaco capi
de'oye pa'ito, si'ao më'ë capëje io miacaiyere pasipi. 23 Jaje pa'iquëta'are
më'ë ñaco capi co'ayere cuasaquë ñañe pa'ito, si'a më'ë capëje nea
hue'ñare pa'iji. Jaje pa'ina, më'ë ñañepi nea'ñere pa'ito, ¡ñaco ca neañe
jerepa neañe pa'iji, yequeje!

Diusu Cui'ne Curiquë
(Lc. 16.13)

24 Te'ipi caya ëjaohua'ire necani ti'añe peoji. Jaje pa'ina, yo'o jujani
yequëni coequë, yequëni oiye pa'iji panita'a yequëni de'oye sehuoquë,
yequëni de'oye sehuoma'ë sañope caye pa'iji. Jaje pa'ina, Maija'quëre
cui'ne curiquëre necani ti'añe peoji.

Maija'quë I Mamajëre Ñacaiye
(Lc. 12.22-31)

25 Mësarute cayë, ¿jere aija'cohua'i a'ni? ¿jere ucujë pa'ija'cohua'i a'ni?
panita'a ¿jere cañia ju'ija'cohua'i a'ni? cuasajë co'a ju'ima'pë pa'ijë'ë, caquë.
Mësaru pa'iyepi ao aiñe jerepa do'i quë'ye a'ë. Cui'ne capëpi cañia jerepa
do'i quë'ye a'ë. Jaje pa'ito ¿me airepa co'a ju'iñe'ni? 26 Ñajë'ë, pi'ani peo
de'oto cu'icohua'ini ao tama'cohua'ita'a, tëama'cohua'ita'a tëani huë'ena
de'huama'cohua'ita'a, de'hue mësaru ja'quë ma'tëmo pa'iquëpi aoquëna,
pa'icohua'ini. Mësaru cato pi'a jerepa do'icohua'i a'ë. 27 Jaje pa'ina, mësaru
aquë ¿nepi ai jerepa co'a ju'i do'ipi jerepa tsoaquë ai de'oja'quë a'ni?
28 Jaje pa'ito ¿Me yo'ojë cañia ju'iyere cuasajë co'a ju'iñe'ni? Ñajë'ë, airo de'o joro
mëañere, co'amaña ne ma'ñepi cui'ne oya ma'ñeta'a, 29 pai ëjaë Salomón maca
ju'ise'e seña maca de'o joro a'ë. De'o hue'ñare pare pa'inije jorohuëje pa'irepa
ju'iye papi. 30 Jaje taya je'quë esa pani tomeñeta'a Maija'quëpi de'o joro suñacaiji,
se ñataquëna, toapi ëo ja'ñeta'a. Jaje pa'ina, mësaru paire pare sëte Maija'quë
jerepa de'oye ñacasipi. ¡Necaiye paja'quë api, cuasacohua'i maña! 31 Jaje pa'ito,
co'a ju'ima'pë pa'ijë'ë, '¿iquere aija'cohua'i a'ni, cajë panita'a iquere ucuja'cohua'i
a'ni, cajë panita'a iquere ju'ija'cohua'i a'ni?' cajë. 32 Iye yeja pai cato jaje cajë oijë

pa'iyë. Jaje pa'iquëta'are mësaru cato payë, ja'quëre, ma'tëmo pa'iquëre, si'aye
mësarute caraye ñaquë pa'iquëre pani. 33 Jaje pa'ina, Maija'quë quë'rore cuasajë
cui'ne i yëyere de'oye yo'ojë pa'ijë'ë, Jaje cuasajë yo'ocohua'ini si'aye iti caraye
isija'quë api. 34 Jaje pa'iye sëte co'a ju'ima'pë pa'ijë'ë, ñamina'a pa'i ja'ñere.
Ñamina'a cato yeque co'a ju'iñere isija'coa. Jaje pa'ina, ñamina'a pa'i ja'ñere se
co'a ju'ima'pë pa'ijë'ë. Jaje pa'ina, mu'seña ñape tiñe co'a ju'ijë ai yo'oye daji.

Pai Yo'oyere Ña De'hua Caye
(Lc. 6.37-38, 41-42)

7 1 Yecohua'i tayoyere pai yo'oyere ña de'huacohua'i cayeje cama'pë
pa'ijë'ë, Maija'quëpi mësaru tayoyere sañope caye paja'quëre. 2 Jaje
pa'ina, mësaru yecohua'ire tayoyë case'eje pa'ye, cui'ne mësaruteje tayoyë
caja'quë api cui'ne mësaru yecohua'ire yo'ose'eje pa'ye cui'ne yo'oja'quë api.
3 Jaje pa'ito ¿me më'ë yo'jei ñacoa ju'i ne'cua ña ti'aë'ni, më'ë ñacoa ju'iconire
jai soquë tsaroje pa'iore ña ti'ama'quëta'a? 4 ¿Me më'ë ñacoare soquë tiroje
pa'iopi ju'iona, 'Dajë'ë. Dutacasi'i, më'ë ñacoa ne'cua ju'icore casi'ni?' 5 ¡Coa
caquë maca! Du'ru macarepa më'ë ñacoa tiro ju'iconi duta jeoni, ja maca
de'oye ñaquë më'ë yo'jei ñacoa ne'cua ju'icoreje dutacaiye pa'iji.
6 Jo'ya yaina de'oyere pare isima'pë pa'ijë'ë, mësaruna co'ye ponëni
cucu huesojë peo hue'ñarepa. Sesena mësaru jai do'i yi'yore oecaima'pë
pa'ijë'ë, tsa'cu huesojë.

Señe Co'eye, Cui'ne Eta Sa'rona Tëcaye
(Lc. 11.9-13; 6.31)

7 Isijë'ë cajë seto Diusupi isija'quë api. Co'ecohua'ipi ti'aja'cohua'i a'ë.
Eta sa'rona të'cacohua'ini hui'yocaiye pa'iji. 8 Jaje pa'ina, isijë'ë caquë
sequëpi isi cuañoja'quë api. Cui'ne co'equëpi ti'añe pa'iji. Cui'ne eta
sa'rona të'caquëni hui'yocaiye pa'iji.
9 Ique ëmëpi ¿Mësaru aquë mamaquëpi panre seina, quëna përe isiquë
pa'iquë'ni? 10 Panita'a ¿tsiaya hua'ini seina, añani isiquë pa'iquë'ni? 11 Jaje
pa'ina, cayë, mësaru ai co'acohua'ita'a mësaru mamajëre de'o co'amañare
isicohua'i a'ë. ¡Jaje pa'iye sëte mësaru ja'quë ma'tëmo aquëpi ai jerepa
de'o co'amañare isiye pa'iji, ite secohua'ire!
12 Jaje pa'ito, mësaru yecohua'ire de'oye yo'o cuañoñe yëyeje pa'ye
cui'ne de'oye yo'ojë'ë, yecohua'ire. Jaje cuañeji, Moisés cuañese'e cui'ne
Maija'quëre quëacaicohua'i toyase'eje.

A'ri Jato Sa'ro
(Lc. 13.24)

13 Cacajë'ë, a'ri jato sa'roja'a. Nejo hue'ñana saco cato jai jato sa'ropi cui'ne
jai ma'a'ë. Ja ma'ana jai pai cacayë. 14 Jaje pa'iquëta'are a'ri ma'api cui'ne a'ri
sa'ro a'ë, pa'i hue'ñare pana saco. Ja ma'a cacacohua'ipi a'ri pai pa'iyë.

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

Mëˈë Yoˈoyere Ñajë Asajaˈcohuaˈi Aˈë, Mëˈëre
(Lc. 6.43-44)

15 Deˈhua ñajëˈë, cosocohuaˈire Maijaˈquë cocare cayë cajë cacohuaˈire,
yëi ñama caˈnire suñaseˈeje paˈiohuaˈipi saˈnahuë cato yaije paˈiohuaˈipi
ai yëcohuaˈipi cacohuaˈire. 16 Mësaru ñañe paˈiji, iohuaˈi yoˈoyena. Miu
soquë yëna tëamaˈcohuaˈi aˈë, cuiyaˈire. Cuiˈne ëne ñëna tëamaˈcohuaˈi
aˈë, toa pëa. 17 Jaje paˈina, jare deˈo soquë yëpi deˈo care quëiñe paˈiji,
cuiˈne coˈa soquë yëpi jare coˈa care quëiñe paˈiji. 18 Deˈo soquë yëpi coˈa
ca quëiñe peoji, cuiˈne coˈa soquë yëpi deˈo ca quëiñe peoji. 19 Jaje paˈina,
siˈa soquë deˈo ca quëi maˈñe cato cueni toana ëo jeoˈñe paˈiji. 20 Jaje
paˈina, mësaru iohuaˈi yoˈoyena ñajaˈcohuaˈi aˈë.

Siˈahuaˈirepa Maˈtëmo Cacaye Peoji
(Lc. 13.25-27)

21 Yëˈë, ‘Ëjaë, Ëjaë’, cacohuaˈipi siˈaohuaˈirepa maˈtëmo cuañe hueˈña
cacamaˈpë paˈijaˈcohuaˈi aˈë. Jaje paˈina, yëˈë jaˈquë maˈtëmo paˈiquë
yëye yoˈocohuaˈiseˈe cacajaˈcohuaˈi aˈë. 22 Iti muˈse tiˈasi maca jai pai
yëˈëre cajaˈcohuaˈi aˈë, ‘Ëjaë, Ëjaë, yëquë mëˈë mamire quëahuë, cuiˈne
mëˈë mamipi cajë huatiohuaˈire eto saohuë, cuiˈne mëˈë mamipi cajë
jaiye pai yoˈo tiˈa maˈñe nehuë.’ 23 Jaje cajëna, yëˈëpi quëaquë cajaˈquë
aˈë, jaohuaˈire: ‘Ti ñamaˈquë aˈë, mësarute. Yëˈë quëno maca paˈimaˈpë
saijëˈë, coˈayere yoˈosicohuaˈi.’

Caya Huëˈña Ne Hueˈña
(Mr. 1.22; Lc. 6.47-49)

24 Jaje paˈina, yëˈë caye asani cuiˈne yoˈoquë cato, quëna yejana
taˈñe asaquëpi, huëˈe neseˈeje paˈi api. 25 Jaje quëna yejana nesiconi
oconi tsiaña coˈjeni jai tutu dani yoˈonije ne taoñe pao. 26 Jaje
paˈiquëtaˈare yëˈë caye asaquëtaˈa yëˈë cayeje yoˈomaˈquë cato
mejahuëna huesëquëpi huëˈe neseˈeje paˈi api. 27 Jaje huesëquë
nesicopi, oconi tsiaña coˈjeyena cuiˈne, tutuyena, huëˈe tani meaona,
¡ja maca ai yoˈoye pajiˈi!”
28 Jaje Jesús ca tëjisi maca paipi ai cuasahuë, ¿i yeˈyayere
deˈoyerepa yeˈyaquëni cajë? 29 I yeˈyaye cato cuañequë Ëjaërepa
yeˈyayeje pajiˈi, pani cuañeseˈe yeˈyacohuaˈi yeˈyayeje paˈye.

Jesús Jujucaiye, Jaˈju Dahuë Juˈiquëre
(Mr. 1.40-45; Lc. 5.12-16)

8 1 Jesús ai cutihuëpi cajeina, jai pai ite peˈtehuë. 2 Peˈtejëna, jaˈju
dahuë juˈiquëpi Jesús quëˈrona tsiojani doˈre jaˈruni capi.
“Ëjaë mëˈëpi yëˈëre juˈi dahuë jujucaiye yëni necaijëˈë.”

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

3 Jaje caquëna, Jesupi jëtëpi patoquë capi:
“Yëyë, si'si peoquë pa'ijë'ë.”
Jaje ca maca ja'ju dahuë juiquë pa'isiquëpi tsoe de'oquë paji'i. 4 Cui'ne
ja maca Jesupi capi, ite:
“Ina, yecohua'ire quëama'pë pa'ijë'ë. Coa Maija'quë huë'ere necaiquëse'ere
sani iñojë'ë. Iñoquë Moisés cuañequë pa'ise'ere isijë'ë, Maija'quëna.
Jaje yo'oquëna, si'aohua'i jui dahuë peoquë tomesiquëpi yo'oji, cuasajë
ñaja'cohua'ire.”

Jesús Jujucaiye, Romano Jo'yaëre
(Lc. 7.1-10)

5 Jesús Capernaum yejana sa ti'aquëna, te'i Capitán romanopi tsio dani
ite seji'i, 6 ñeje caquë:
“Ëjaë, yë'ë huë'e ñacaiquëpi yë'ë jo'yaëpi jui'iji. Ti cu'ima'ë cui'ne ai a'si
jui'iji.”
7 Caquëna, Jesupi capi, ite:
“Yë'ëpi sani jujusi'i.”
8 Caquëna, Capitánpi sehuopi:
“Co'aquë maca'ë, Ëjaë, yë'ë huë'ena daima'ë pa'ijë'ë. Coa co'ya
ja'ñese'e se cuañejë'ë. Jaje yo'ouna, yë'ëre necaiquëpi co'yajaquëre.
9 Jare yë'ëpi ëjaëohua'ipi meñe cuañesiquëpi pa'iyë. Jaje pa'ita'a yë'ë
soldado paireje se meñe payë, yë'ë cuañecohua'ire. Yë'ëpi jaohua'i
aquëni ‘saijë'ë’ cato saiji. Cui'ne ‘daijë'ë’ ca maca daiji. Cui'ne yë'ëpi
yë'ë jo'yaëre ‘jaro nejë'ë’ caquë cuañeru, yë'ë cuañese'ere nequë
api.”
10 Jaje caquëna, Jesús asani ta'ñerepa caquë a'ni cuasaquë ñapi, ite. Ja
maca ite pe'tecohua'ire capi:
“Nuñerepa cayë, si'a Israel pai ti peohuë, iquë cuasayeje ta'ñe
cuasacohua'i. 11 Jaje pa'ina, yë'ëpi cayë, jai pai ësë mëi hue'ñapi cui'ne ësë
du'i hue'ñapi daija'cohua'i a'ë, Abraham, Isaac, cui'ne Jacobo ja're coni
ma'tëmona aija'cohua'ipi. 12 Jaje pa'iquëta'are iti ma'tëmo pati'ñe pa'iohua'ipi
nea hue'ña hue'sena jeocosicohua'i pa'ija'cohua'i a'ë. Jaropi oijë cuji
quii'coja'cohua'i a'ë.”
13 Ja maca Jesús capitánre capi:
“Saijë'ë më'ë huë'ena, më'ë cuasase'eje yo'ose'e pa'ijaquë.”
I jaje ca maca i jo'yaë co'yasiquë paji'i.

Pedro Huaore Jujucaiye
(Mr. 1.29-31; Lc. 4.38-39)

14 Pedro huë'ena Jesupi saji'i. Sani ñapi, Pedro huaopi cai saihuëre suña
dahuëre jui'icopi uiona. 15 Ñani ja maca iote jëtëpi patoquëna, suña dahuë
peo hue'ña jeouna, huëni iopi ite necai huëo.

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

Jai Pa̱ire Jujucaiye
(Mr. 1.32-34; Lc. 4.40-41)

16 Ñami de'oye ja'i maca jai pa̱i Jesús quë'rona huati quë'iohua'ire dahuë.
Darena, te'e yë'opo cayepi huatiohua'ire eto saopi, cui'ne ju̱'icohua'ireje̱ jujupi.
17 Iye cato Maija'quëre quëacaiquë Isaías caquë pa'ise'epi ti̱'aëna, yo'opi. Ñeje
case'epi: "I̱pi mai ju̱'iñere hue'equë saji'i cui'ne mai ju̱'i dahuëje̱ jujucaji'i."

Jesure Pe'teye Yëcohua'i Ayere Quëaye
(Lc. 9.57-62)

18 Jesús i̱ quë'rona jai pa̱i tsi'sijëna, ñani jaira je te̱'tena je̱ñu'u ne
de'huaje̱'ë cua̱ñepi, i̱ ye'yacohua'ire. 19 Caquëna, ja̱ maca cua̱ñese'e
ye'yaquëpi Jesús quë'rona tsio dani capi:
"Ye'yaquë, coa si'a hue̱'ña më'ë saina, tuiye yëyë."
20 Caquëna, Jesupi sehuopi, i̱te:
"Airo yai mañaje co̱ña pacohua'i a'ë, cui'ne pi̱'aje i̱ohua'i tsianoa
pacohua'i a'ë. Ja̱je pacohua'ita'are Pa̱i Mamaquë cato peoquë api, i̱ si̱opë
tëoni pëa huajë hue̱'ñaje."
21 Caquëna, i̱ ye'yacohua'i aquëpi i̱te capi:
"Ëjaë, du'ru yë'ëta'a yë'ë ja'quëre ta̱jasi'i."
22 Caquëna, Jesupi sehuopi, i̱te:
"Yë'ëni pe'teje̱'ë, i̱ohua'ise'e ta̱jajë ju̱'isicohua'ire ja̱re cui'ne
ju̱'isicohua'ije̱ pa'iohua'ipi."

Jesupi Tuture Cui'ne To̱'añere Cua̱ñeñe
(Mr. 4.35-41; Lc. 8.22-25)

23 Ja̱ maca Jesús jai yohuëna aya mëni saina, i̱ ye'yacohua'ije̱ co̱ni saë'ë. 24 Ja̱je
saijëna, jairana ai tutu dapi, yohuëna to̱'añepi cacayerepa. Ja̱je yo'otoje̱ Jesuta'a
ca̱isiquëpi paji'i. 25 Pa'ina, ja̱ maca i̱ ye'yacohua'ipi i̱te sani ne sëtojë cahuë:
"¡Ëjaë, huasoje̱'ë! ¡Mai ea du'iyë!"
26 Ca maca i̱pi sehuopi:
"¿I̱na me yo'ojë airepa ca'raye'ni? ¡Mësaru, Maija'quëpi nequë api,
cuasayere a'ri maña payë!"
Cani huëni nëcani tuture cui'ne co'poyere yo'oma'o capi. Ca maca
jairapi ti yo'oma'corepa de'o nëco'ë, tutuje̱ peoyerepa. 27 I̱ohua'ipi ja̱re
ñani ai cuasajë cahuë:
"¿I̱queire pa'ni, iquë, ja̱ jerepa tutupi cui'ne jai tsiayapi asani sehuoquërepa?"

Gadara Yeja Acohua'ipi Huati Quë'iohua'i Pa'ise'e
(Mr. 5.1-20; Lc. 8.26-39)

28 Jesús jaira je te̱'tena, Gadara yejana ti̱'asi maca huati quë'iohua'ipi
caya ë̱mëohua'i ju̱'isicohua'ire ta̱ hue̱'ñapi etani daicohua'ipi i̱ quë'rona

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

tsio daë'ë. Cayahua'i huati quë'iohua'i paë'ë. Jaje pa'iohua'ipi pa'ijëna, yecohua'ije ja ma'a ti cu'iye pahuë, ai pëti yëcohua'i pa'ijëna, ca'rajë.
29 Jaohua'ipi ñani cuihuë, ñeje:
"¿Me nesi'quë yëquëre josa yo'osi'i caquë daquë'ni, Maija'quë mamaquë? ¿Ja yë'ta'a nejoñe ti'ama'në yëquëre ai yo'oyena, nejosi'i caquë daquë?"
30 Jaropi a'ri maña so'ore jai sese tsëcapë aore aijë nëtërojaië'ë. 31 Jaje nëtërojaijëna, asajë co'a joñoapi Jesure seë'ë:
"Më'ëpi yëquëre eto saoquë pani, coa ñajë'ë yequëse'e sesena cacaja'cohua'ire."
32 Cajëna, Jesupi capi:
"De'oji, cacajë'ë."
Caëna, ja maca jaohua'ire pa'isicohua'ipi, co'a joñoapi etani sesena caca maca sesepi të'tëpaja'a hua'que tomejë jairana dutu jujuhuë.
33 Ja maca sesere ñacohua'ipi quëquëni huë'huëjë pai daripëna ti'ani si'aye iti yo'ose'e quëajë cui'ne huati quë'iohua'i pa'isicohua'ire yo'ose'eje quëahuë. 34 Quëajëna, asani pai daripë pa'icohua'ipi si'aohua'i Jesús pa'i hue'ñana daë'ë. Dani ite ñani sei'ë, saijë'ë, iño yëquë quë'ro pa'ima'ë, cajë.

Quë'quë Dahuë Ju'iquëre Jujuye
(Mr. 2.1-12; Lc. 5.17-26)

9 1 Jaje cajëna, Jesús asani yohuëna aya mëni jaira je te'tena jeji'i, i pa'i daripëna. 2 Jarote pa'ina, quë'quë dahuë ju'iquëpi cai saihuëre uina, dahuë. Jujuquë api cuasajë yo'orena, ñani capi, ju'iquëre:
"Tsihua'ë co'ya huajësi'i caquë yo'ojë'ë. Më'ë co'aye yo'ose'e yurepi oi ne de'huacaiyë."
3 Jaje caquëna, cuañese'e ye'yacohua'i acohua'ipi cuasahuë: "Iquë Maija'quëni cue'cuequë jaje caji cajë." 4 Jaje cuasajëna, Jesús asaquë capi, jaohua'ire:
"¿Me yo'ojë mësaru co'ayerepa cuasayere paye'ni? 5 Jaje pa'ito ¿me cayepi de'oquë'ni, 'Më'ë co'aye yo'ose'ere oi ne de'huacaiyë,' caye, panita'a 'huëni saijë'ë' caye?" 6 Jaje se cani capi: "De'oji. Iñosi'i, Pai Mamaquë iye yejare pa'i tutu quë'irepa pa'iyere, pai tayo co'aye yo'oyere oi ne de'huacaiyere." Cani quë'quë dahuë ju'iquëre capi:
"Huëijë'ë. Huëni më'ë ui daisicore de'huani huë'ena saijë'ë."
7 Jaje ca maca quë'quë dahuë ju'iquëpi huëni i huë'ena saji'i. 8 Paipi ja yo'ose'ere ñani ai ca'rajë Maija'quëre de'oquëre pa'ni cajë sihuahuë, paina Maija'quëpi iye tutu isise'ere, cuasajë.

Jesús Mateore Soiye
(Mr. 2.13-17; Lc. 5.27-32)

9 Ja yo'o sitopi jeoni saji'i, Jesús. Saisiquëpi Mateore ñapi, pa'i do'i sai hue'ñare ñu'i curiquëre seina. Ñani capi:

"Pe'tejë'ë, yë'ëre."
Jaje caëna, Mateo huëni i ja're saji'i.
10 Mateo huë'ena ao ai saihuëre Jesús ñu'i aina, pa'i do'i secohua'i
cui'ne co'aye yo'ocohua'i dani te'e Jesús ja're coni ao ai saihuëre paë'ë.
I ye'yacohua'ije jarote coni paë'ë. 11 Jaje yo'ojëna, fariseohua'ipi ñani i
ye'yacohua'ire sei'ë. "¿Me yo'oquë mësarute ye'yaquë curiquë pa'i do'i
secohua'i ja're cui'ne co'aye yo'ocohua'i ja're coni aiquë'ni?"
12 Jesupi iyere asani capi:
"De'oye huajëcohua'i pa'icohua'ipi jujuquëre co'ema'cohua'i a'ë. Ju'icohua'ipi
co'ecohua'i a'ë, jujuquëre. 13 Jaje pa'ito sani iye toyase'e cayere ye'yejë'ë: 'Ai
yo'ocohua'ire teaye ñani cocaiyere yë'ë cato yëyë. Coeyë, nëicohua'ire huani
isiye cato.' Jaje pa'ina, yë'ë cato daima'ë paë'ë, de'ocohua'ini soisi'i caquë. Tayo
yo'ocohua'ini caquë daë'ë, jaohua'ipi iohua'i yo'oye jeoni ponëjajë caquë."

Jesure Señe, Aima'pë Señere
(Mr. 2.18-22; Lc. 5.33-39)

14 Juan oco doquë ye'yacohua'ipi Jesure tsio dani sei'ë:
"Yëquë cui'ne fariseohua'i ja're ao aima'pë señe. ¿Me yo'ojë më'ë
ye'yacohua'ise'e yo'omapë pa'iye'ni?"
15 Cajëna, Jesupi sehuopi:
"Mësarupi ñacohua'i a'ë, hueja posë pa'ina, ñañu'u cajë daisicohua'ije
oima'cohua'i pa'iye. Jaje pa'isicohua'ita'are ti'aja'coa, hueja posëni yequë
mu'se jio jeocaiye. Ja macata'a ao aima'pë seja'cohua'i a'ë.
16 Yecohua'ije ai ju'i cana huajëcopi se sëo de'huama'cohua'i a'ë, huajëcore
se sëosicopi jojajëna, quërësio ai jerepa jaicore ne yeto saoye pa'iji, ai ju'i care.
17 Cui'ne ai ca'ni topëna huajë cuiya'i conore ayama'coa. Jaje pa'iquëta'are
ayasico pa'ito ai ca'nihuëpi o'saona, joni saiona, si'aye o'sa cono cui'ne topë
nejoñe pa'iji."

Jairo Mamaco Cui'ne Jesús Cañare Patoco
(Mr. 5.21-43; Lc. 8.40-56)

18 Ja yë'ta'a Jesús iyere caquëna, Judío pai ëjaëpi titani i ña hue'ñana
do're ja'runi capi:
"Yë'ë mamacopi ja'arepa juni huesëo. Jaje pa'iquëta'are më'ëpi dani
jëñapi iona patoquë pa'ito cui'naopi huajëco huëija'coa."
19 Caquëna, Jesupi asani huëni i ja're coni saji'i. Saina, i ye'yacohua'i
coni saë'ë. 20 Ja mu'se si'anë tsie cajequëna, doce ometëca ju'icopi Jesús
jeteyo'jeja'a tsiojani yahuerepa i ju'i cana pato, 21 I ju'i cana patoni
co'yaja'coa'ë cuasaco. 22 Jaje yo'ocona, Jesupi co'ye ponëni iote ñani
capi:
"Co'ya huajëjë'ë, tsihua'o, jujuquë api, më'ë cuasasi do'ire."
Ca maca jare iti macapi co'yasico paco'ë.

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

23 Jesús pai ëjaë huë'ena ti'aquë ñaquëna, musica yo'ocohua'i ne
de'huasicohua'ipi paë'ë, ta maca yo'ocaija'cohua'ipi. Pa'ijëna, paije ai
cuijë oicohua'ije paë'ë, iti maca. 24 Pa'ijëna, ñani capi:
"Etajë'ë. Tsihua'o ju'ima'co paco'ë, coa caico."
Jaje caquëna, paipi coa cani cuasajë cue'cuejë sohuë. 25 Jaje cuasatoje Jesupi
paire hue'sena eto saopi. Eto saoni, cacani tsihua'ore jëtëpi tseaquëna, huajëcorepa
huëco'ë. 26 Ja yo'ose'ere si'a huë'ña jaro pa'icohua'i asahuë, yecohua'ipi se
quëajëna.

Jesupi Cayaohua'ire Ñama'cohua'ire Jujuse'e

27 Jaropi Jesús etani sai maca caya ëmëohua'i ñama'cohua'ipi ¡David
mamaquë yëquëre oijë'ë! ¡Teaye ai yo'oyë! cajë cuijë daë'ë.
28 Huë'ena Jesús cacasi maca ñama'cohua'ipi i quë'rona tsio datena, ipi
seji'i, iohua'ire: "¿Mësaru yë'ëpi necaiquë api ñeje pa'ye cuasaye?"
Caquëna, iohua'ipi cahuë:
"Jaje cuasayë, Ëjaë."
29 Cajëna, Jesupi iohua'i ñaco cana patoquë capi:
"Mësaru cuasase'eje nese'e pa'ijaquë."
30 Ca maca ñacohua'i pënëhuë. Pënësi maca Jesús jaohua'ire cuañepi,
ñeje caquë:
"De'hua yecohua'ire quëaye peoyerepa cu'ijë'ë."
31 Jaje casiquëta'are coa sa etani quëahuë, si'a huë'ña pa'icohua'ire,
Jesús iohua'ire jujuse'ere.

Coca Cama'quëre Jujucaiye

32 Ñama'cohua'i pa'isicohua'ipi eta maca, Jesús quë'rona dahuë,
coca cama'quëre huati quë'ire. 33 Dasi maca Jesupi huatire eto saouna,
coca cama'quë pa'isiquëpi coca ca huëopi. Jaje caquëna, paipi ñani ai
cuasahuë.
34 Jaje cuasajë fariseo paipi cahuë:
"Iquë cato huatiohua'i ëjaëpi de'oye sehuojëna, huatire eto saoji."

Jesús Paire Oiye

35 Pai ñape daripëa pai tsi'si huë'ña pa'iyena Jesús cu'i ye'yarojaji'i.
Maija'quë cuañe te'te ayere de'o cocare quëaquë. Cui'ne si'a ju'i
dahuë jujucai, cui'ne a'si ju'ijë ai yo'ocohua'ireje jujucaji'i. 36 Yëi
ñama iohua'ire ñacaiquëre peocohua'ije pa'iohua'ipi pai maña ai
yo'ojë cui'ne co'a ju'ijë pa'ijëna, ñani oji'i. 37 Jaje oi i ye'yacohua'ire
capi:
"Nuñerepa jaiye a'ë, tëaye. Jaje pa'iquëta'are necohua'ipi a'ri pai pa'iyë.
38 Jaje pa'ina, Maija'quëni seje'ë, iti tse aquëni, jaëpi iti tëacohua'ire jëjo
daoja'quëre."

Jesús Doce Ye'yecohua'ire Soiye
(Mr. 3.13-19; Lc. 6.12-16)

10 1 Jesupi i doce ye'yacohua'ire soini tutu isipi, huatiohua'ire etoye
cui'ne si'a ju'i dahuë jujuye cui'ne ai yo'ojë a'si ju'icohua'ire
jujuyeje.
2 Ñeje hue'ecohua'i paë'ë. I doce jëjo saocohua'i cato: Simón cui'ne jare
ipi Pedro hue'equë paji'i. I yo'jei Andrés paji'i. Jacobo cui'ne i yo'jei Juan
paë'ë, Zebedeo mamajë. 3 Felipe, Bartolomé, Tomás paë'ë. Cui'ne Mateo
pa'i do'i curiquë tsi'soquë pa'isiquë paji'i. 4 Yequë Simónje paji'i, judío
pairepa de'oye pa'iyere cuasajë yo'o tsëcapë aquë. Cui'ne Judas paji'i,
Jesure yehuoja'quëje.

Jesús Jëjo Saoye, I Ye'yacohua'ire
(Mr. 6.7-13; Lc. 9.1-6)

5 I ye'yacohua'ire Jesús ñeje quëani jëjo saopi:
"Judío pai peocohua'i quë'ro saima'pë caquë cui'ne cacama'pë pa'ijë'ë,
Samaria quë'roje. 6 Coa judío pai quë'rose'e sani quëajë'ë, yëi ñama ne
huesëse'eje pa'iohua'ise'ere. 7 Tsoe ti'api, Maija'quë cuañe te'tere pa'iye,
cajë quëajë'ë. 8 Ju'icohua'ire jujucaijë'ë. Ju'isicohua'ire ne huëojë'ë. Si'si
dahuë ju'icohua'ire a'si peocohua'ire necaijë'ë. Huatire eto saojë'ë. Do'i
peoye jujucaijë'ë, mësarute do'i peoye isise'eje cui'ne.
9 Curiquë sama'pë pa'ijë'ë. 10 Mësaru ju'icose'ere ju'ijë saijë'ë. Te'e ju'i ca
sajë'ë. Topëje saye paje'ë, zapatoje. Soquë tupëje si'aye peocohua'i saijë'ë.
Co'amaña nequë cato i ne do'ipi aiquë api.
11 Jaje pa'ina, mësarupi pai daripëna panita'a te'ohua'ise'e pa'i hue'ñana
ti'asicohua'i pani co'ejë'ë, de'oye ca paini. Ti'ani i huë'ena pëajë'ë, quëa
tëjini sai macaja'a. 12 Huë'ena cacacohua'i pani pëpajë'ë, de'oye pa'ijaje
cuasacaijë. 13 Jaje pëpajëna, ja huë'e pa'icohua'ipi yëjëna, iohua'ina
de'oye pa'iye jeocani pëpani saijë'ë. Jaje pa'iquëta'are jaje pëpajëna,
coecohua'i pa'ito, ja pëpase'e jiojë'ë. 14 Cui'ne mësarute co'ejë cui'ne
asayeje coecohua'i pa'ito, ja maca ja huë'epi panita'a ja daripëpi etani
ne'ña mësaru tsa'cuse'ere hue'sena ti'to tojë'ë. 15 Nuñerepa cayë. Jaje
yo'osicohua'ire saiñe pasipi, pai yo'ose'e ña mu'se ti'asi maca. Ja maca
jaohua'ire Sodoma cui'ne Gomorra daripëa yo'ose'e seña maca co'ayere
papi yo'oye pasipi.

Ai Yo'oye

16 Ai yo'oyena mësarute yë'ë jëjo saoyë, yëi ñamaje pa'iohua'ini yai jopona.
Jaje pa'ina, añaje pa'iohua'i pa'ijë'ë, ta'ñe asajë yo'ocohua'i. Jaje pa'iohua'ita'a
yecohua'ire sañope nema'cohua'ipi su'teje pa'iohua'i pa'ijë'ë. 17 De'hua ñajë'ë,
mësarute paipi co'acohua'i a'ë cajë ëjaohua'ina isija'cohua'i a'ë, cui'ne të'caja'cohua'i

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

a'ë, pai tsi'sisi huë'ñapi. 18 Cui'ne mësarute sajaˈcohua'i a'ë, cuañecohua'i quë'rona
cui'ne pai ëjaohua'i quë'rona, yë'ë do'ire. Jaje yo'ojëna, mësaru quëajaˈcohua'i
a'ë yë'ë pa'iye ayere. Jaohua'i asajëna, cui'ne judío pai peocohua'i asajëna,
quëajaˈcohua'i a'ë. 19 Mësaruni ëjaohua'ina isisicohua'i pa'ito co'a ju'ima'pë pa'ijë'ë.
'¿Me cajaˈcohua'i a'ni?' cuasajë ca jaˈñere co'emaˈpë pa'ijë'ë. Maija'quëpi isijaˈquë
api, coca caye ti'asi maca. 20 Maija'quë joyo isiyepi cajaˈcohua'i a'ë, jaje pa'ina.
21 Maja'yë jupëpi yo'je tsire tsea jeo cuañoja'cohua'i a'ë, huani
jeaja'cohua'ire. Cui'ne pëca ja'quëohua'ipi mamajëre tsea jeo cuañoja'cohua'i
a'ë. Mamajëpi pëca ja'quëohua'ire sañope yo'ojaˈcohua'i a'ë. Jaje yo'ojë
mamajëpi pëca ja'quëohua'ire huahuo jeoja'cohua'i a'ë. 22 Si'a pai mësarute
coejaˈcohua'i a'ë, yë'ë do'ire. Jaje pa'itoje quëcoquë cui'ne nuñerepa pa'i
carajaisiquëpi jaëpi huasosiquë pa'ijaˈquë api. 23 Pai daripëre pa'ijëna,
tseañu'u cajë co'ecohua'i pa'ito catijë'ë, yequë daripëna. Jaje pa'ina,
nuñerepa cayë. Pai Mamaquë, ja yë'ta'a mësaru si'a Israel pai dari quëa
saoma'në daijaˈquë api.
24 Ye'yequë cato ite ye'yaquëje pa'irepa peoji. Necaiquëje i ëjaëje
pa'irepa peoji. 25 Ye'yequëpi ite ye'yaquëje pa'i tiˈani ije pa'i a'ë cuasaye
pa'iji. Cui'ne co'amaña necaiquëpi i ëjaëje pa'i tiˈani ije pa'i a'ë cuasaji.
Jaje pa'ina, yë'ëni yure iti huë'e ëjaëni huati ëjaëpi cani ¿Me mësaruteje
caye pañe'ni?

Neni Mai Ca'raye Pa'iquë'ni
(Lc. 12.2-7)

26 Ca'rama'pë pa'ijë'ë, paire. Si'aye ña jaˈñese'e pa'iji. Yahue
sitona yo'ose'eje ña jaˈñese'e pa'iji. Si'aye asa jaˈñese'e pa'iji.
27 Yë'ë nea hue'ña case'ere mësarupi mia hue'ñana cajë'ë. Cui'ne
yë'ë yahuese'ere, mësarupi tiñarepa huë'ña ëmëje totopi nëcajë
cuijë'ë. 28 Ca'rama'pë pa'ijë'ë, capë huani jeocohua'ire joyo huani
tiˈama'cohua'ire. Ai jerepa ca'rajë'ë, capë nejoquë cui'ne joyoje toa
yejana nejoquëre pani.
29 Te'e curi të'quire caya piˈare isicohua'i a'ë, mësaru. Jaje a'ri
do'icohua'ita'are, ja'quëpi ësequëna, te'ije tomeñe pacohua'i a'ë.
30 Jaje pa'ina, mësaru siopë nañaje cuecuese'e a'ë, te'e mease'e si'aye
cuecuese'epi pa'iji. 31 Jaje pa'ina, ca'rama'pë pa'ijë'ë. Mësaru a'ë, pi'a
jerepa do'icohua'i.

Jesure Cacaiye Pa'iji
(Lc. 12.8-9)

32 Pai ña hue'ñana Jesús acohua'i a'ë cacaisicohua'ire yë'ëje cui'ne yë'ë
ja'quë ma'tëmo pa'iquë ña hue'ñana yë'ë pai a'ë, caquë quëasi'i. 33 Jaje
pa'iquëta'are pai ña hue'ñana yë'ëre cacaimaˈcohua'ire yë'ëje cui'ne ja'quë
ma'tëmo pa'iquë ña hue'ñana cacaiye pajaˈquë a'ë.

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

Jesús Do'ire Pa̱ipi Hua Saiye
(Lc. 12.51-53; 14.26-27)

34 De'oye pa'i ja̱'ñere necaisiquë iye yejana daji'i, cuasama'pë pa'ijë̱'ë,
yë'ëre. Yë'ë cato coa ai jerepa sa̱ñope yo'oyere dahuë. 35 Pa̱ipi pëca
ja'quëre sa̱ñope yo'o ja̱'ñere dahuë. Mamacopi pëca ja'core sa̱ñope
yo'oyere, cui'ne mamaquë nëjopi huaore pë̱icore paja̱'coa. 36 Ja̱je yo'ojë
cajë te'e tsëcapëta'a pa̱i ñape i̱ohua'i pë̱icohua'ire paja̱'cohua'i a'ë.
37 Pëca ja'quëni cui'ne pëca ja'coni yë'ëre oiye jerepa oiquë pani do'i
peoquë pa'iji. Cui'ne mamaquëni pa̱nita'a mamaconi yë'ëre oiye jerepa
oiquë pani do'i peoji, yë'ëre. 38 Cui'ne i̱ pa'iyere ai oi yë'ëre pe'tema'quë
pani do'i peoquë pa'iji, yë'ëre. 39 Jëasi'i caquë yo'oquëpi i̱ pa'iyere coa nejo
huesoja̱'quë api. Ja̱je pa'iquëta'are yë'ë do'ire yo'oquë i̱ pa'iyere cuasaquë
jëasi'i caquë yo'oquëpi i̱ pa'iyere coa nejo huesoja̱'quë api. Ja̱je pa'iquëta'are
yë'ë do'ire yo'oquë i̱ pa'iye nejosiquëpi pa'iye ti̱'aja'quë aquëpi.

Yo'osi Do'ire I̱si Co'amaña
(Mr. 9.41)

40 Mësarute de'oye tsioquë pani yë'ëni de'oye tsioji. Yë'ëni de'oye
tsioquë pani yë'ëre jëjo daosiquëni de'oye tsioji. 41 Maija'quë yo'o ja̱'ñere
quëacaiquëni de'oye yo'oquë pani ja̱re ja̱ohua'ire i̱si co'amaña ayere i̱ñe
pa'iji, nesi do'i. De'o pa̱ini de'oye tsioquë pani ja̱re nuñerepa pa'icohua'ire
i̱si co'amaña ayere i̱ñe pa'iji, nesi do'i. 42 Yë'ëre tuiquë macani oco
mañare o̱cuasicohua'i pani de'o co'amaña i̱si cua̱ñoja'cohua'i a'ë."

Juan Ti Doquë Jëjo Saocohua'i Jesuna
(Lc. 7.18-35)

11 1 Jesús i̱ doce ye'yacohua'ire i̱ohua'i yo'o ja̱'ñe quëa tëjini saji'i,
ye'yaquë cui'ne quëasi'i caquë ja̱ yeja pa'i daripë̱ana.
2 Juan co sitore ñu'iquëpi Cristo yo'oyere asani i̱ ye'yacohua'ire Jesús
quë'rona jëjo saopi, se̱ni asaja̱'cohua'ire. 3 Më'ë a'ë, Cristo i̱ti daija̱'quëre
ca nëosiquë pa̱nita'a yequëre uteye pa'iquë cajë.
4 Jëjo saosicohua'ipi se̱jëna, Jesupi sehuopi, ja̱ohua'ire:
"Sani Juanre cajë̱'ë, mësaru ñase'ere cui'ne mësaru yure asase'ere.
5 Ñama'cohua'i pa'isicohua'ipi ñañere, cu'ima'cohua'i pa'isicohua'ipi cu'iyere,
si̱'si dahuë ju̱'icohua'i pa'isicohua'ipi to̱me sayere, asama'cohua'ipi asayere,
ju̱'isicohua'i pa'isicohua'ipi huajëcohua'i huëoyere, cui'ne co'amaña peocohua'ina
de'o coca quëayere quëaje̱'ë. 6 Yë'ëre jëa coema'cohua'ipi de'oye sihuajë
pa'ija̱'cohua'i a'ë, i̱re papi cuasacohua'ipi.
7 Ja̱ohua'i saisi maca Jesús Juan pa'iye ayere ca huëopi, pa̱ire. Ñeje capi:
¿I̱quere mësaru so̱quë peo hue̱'ña saisicohua'i ñare'ni, ca̱të ja'ore tutupi ju'aquëna,
huahuëquëna, ñare? 8 ¿I̱queini ñare'ni, ja̱je pa'ito? ¿De'o ca̱ña su̱ñasiquëni ñare?

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

Tsoe mësarupi ñacohua'i a'ë, pai ëjaohua'i huë'e pa'icohua'i cato de'o caña ju'icohua'i pa'iye. 9 Jaje pa'ina, tëjiyerepa cayë. ¿Iqueini ñare'ni, sani? ¿Maija'quëre quëacaiquë? Jaje pa'ijë'ë. Jaëpi Maija'quëre quëacaicohua'i aquë jaëje pa'iohua'i peoahuë'ë, iquë Juan cato jerepa pa'i api. 10 Jaë, Juan ayere toyase'e caji, ñeje:

Yë'ëpi jëjo saoyë, yë'ëre quëacaiquëre më'ë ña hue'ñana,
Më'ëre ma'a ne de'huacaija'quëre.

11 Nuñerepa cayë, mësarute. Si'a pai tsoe pa'isicohua'ipi cui'ne yure pa'icohua'ije Juan oco doquëre tëto saisicohua'i peoyë. Jaje pa'iquëta'are ma'tëmo cuañe te'tere a'riquë pa'iquëpi Juanre tëto saisiquë pa'iji.

12 Juan oco doquë daisi maca acohua'ipi yureje tutu yo'oyë, ma'tëmo cuañe te'tena ti'añu'u cajë. Jaje yo'ojë tutu quë'iohua'ise'e de'hue ti'añë. 13 Si'aohua'i Maija'quëre quëacaicohua'i cui'ne Moisés cuañese'e ye'yacohua'i cahuë, ma'tëmo ayere, Juan dai macaja'a. 14 Juan cato Elíaspi jaëni Maija'quëre quëacaicohua'i ca'ahuë'ë, 'daija'quë api'. Jaje pa'ina, mësarupi i api cuasajë'ë. 15 Cajoro hue'ecohua'ipi asajë'ë, iye.

16 ¿Iquena coni quëa iñora'ye iye'në pai pa'iye? Cani capi: Tsipi co'amaña huero hue'ñana ja'rusicohua'ipi dujë cajeohua'ire. 17 'Ñeje cuiyeje pa'iohua'i a'ë. Pi'cohuëapi juitoje pairama'pë paë'ë, mësarupi. Oi ëaye jëjëtoje mësarupi oima'pë paë'ë.' 18 Juan cato daji'i, jaiye ao aima'quëpi cui'ne o'sa cono ucuma'quëpi. Jaje pa'ini mësarupi cayë, huati quë'i api. Jaje pa'iquëta'are Maija'quë ta'ñe yo'oye cato iñoji, iti yo'oyepi. 19 Ja jeteyo'je daji'i, Pai Mamaquë ao aiquëpi cui'ne o'sa cono ucuquëpi. Jaje pa'ini cayë, jai aupi, cui'ne jai conoupi, co'aye yo'ocohua'i cajeipi cui'ne curiquë tsi'sohua'i cajeipi. Jaje cajëta'are Maija'quë ta'ñe yo'oye cato iñoji, iti yo'oyepi."

Sehuoma'cohua'i
(Lc. 10.13-15)

20 Ja maca Jesús pai yo'o ti'a ma'ñere ne iñosi darire tutu yëhuopi, iohua'i pa'iye ponëma'pë pa'isi do'ire caquë.

21 Yëhuoquë capi:

"¡Teayerepa Corazín daripë! ¡Betsaida daripë! Mësarute ne iñose'eje pa'ye Tiro cui'ne Sidón darina ne iñoñe pa'ito tsoe asani ponëra'huë, ja'rë pa'ise'e jeoni. Cui'ne oijë suña cañani huatapi co'ye jo'jëni oijë iñora'huë, iohua'i oiye. 22 Jaje pa'ina, mësarute cayë. Pai yo'ose'e ña mu'se ti'asi maca ai co'ayerepa mësarute saiñe pa'iji, Tiro cui'ne Sidón daripëa saiñe seña maca pa'yepi. 23 Capernaum daripë ¿Më'ë ma'tëmore pana sa cuañoja'coa'ë, cuasaco? Coa ai jerepa më'ë cato meñe caje huesëja'coa'ë, ju'isicohua'i quë'rona. Sodoma yejañana, mësarute iñoñeje pa'ye iñoñe pa'ito iohua'i yo'oye jeoni ponëra'huë, cui'ne ja pai daripë ja yë'ta'a yureje patira'o. 24 Jaje pa'ina, cayë, mësarute. Pai ñape yo'ose'e ña mu'se ti'asi maca mësarupi ai jerepa co'ayerepa sai cuañoja'cohua'i a'ë, Sodoma yejaña quë'ro pa'icohua'ire yo'ose'e jerepa pa'yepi."

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

Jesuna Sani Pëa Huajëye
(Lc. 10.21-22)

25 Ja̱ mu'seña Jesús capi:
"Sihuayë, ja'quë më'ëre ma'tëmo cui'ne yeja ëjaëre. Më'ëpi i̱ñohuë,
teaye pa'iohua'ini, ta̱'ñe pa'iohua'ire cui'ne ta̱'ñe asacohua'ire yahuesi
co'amañare. 26 Ja̱je pa'ijë̱'ë. Ja'quë më'ëpi yë je̱je yo'ohuë.
27 Yë'ë ja'quëpi yë'ëna si'a co'amaña i̱sipi. Pëca ja'quëse'e mamaquëre
ñaji. Cui'ne mamaquëse'e pëca ja'quëre ñaji. Cui'ne mamaquë i̱ñoñe
yëcohua'ise'e asaye pa'iji, i̱te. 28 Daijë̱'ë, yë'ëna. Si'aohua'i co'amaña nejë,
cui'ne hue'ejë jë'josicohua'i yë'ëpi pëa huajëye i̱sisi'i, mësarute. 29 Yë'ë
pa'iyere ñani cui'ne yo'oñu'u cuasajë̱'ë caquë yë'ë yo'oye i̱siyë. Ye'yejë̱'ë,
yë'ëni. Yë'ë cato esa yo'o jujama'quë a'ë cui'ne jerepa pa'i a'ë cuasama'quë
a'ë. Ja̱je yo'onita'a ti̱'aja'cohua'i a'ë, joyo pëa huajë hue̱'ña. 30 Yë'ë quërë
saihuëre mësarute i̱siyë, a̱'jiñe sayere cui'ne pe̱añe hue'eyere."

Jesure Ye'yecohua'ipi Huajë Mu'se Yo'oye
(Mr. 2.23-28; Lc. 6.1-5)

12 1 Jesús ta̱ sitoja̱'a saji'i. Ja̱je saina, i̱ ye'yacohua'i a̱o ëaye nëina,
trigo sa̱'ñare tëa huëohuë. Tëani i̱ti ca̱re a̱ë'ë. 2 Ja̱je yo'ojëna,
fariseohua'ipi ñani cahuë, Jesure:
"Ñajë'ë, më'ë ye'yacohua'i co'amaña neñere. Co'amaña nema'a mu'se
a'ë."
3 Ja̱je cajëna, i̱pi ja̱ohua'ire capi:
"¿Ñama'cohua'i a'ni, mësaru, David yo'ose'e i̱ cajeohua'i ja̱'re co̱ni
a̱o ëa ju̱'i maca? 4 A̱o ëa ju̱'ijë Maija'quë huë'e necaicohua'ise'e a̱iñere
Maija'quë huë'ena cacani David cui'ne i̱ cajeohua'i a̱ë'ë, i̱te cui'ne
yecohua'ire ë̱sese'ere, Maija'quëna i̱sise'ere. 5 Moisés cua̱ñese'epi
toyase'e caji: 'Maija'quë huë'e necaicohua'i cato huajë mu'seje̱ neñe
payë.' Ja̱je pa'iquëta'are i̱ohua'ire sa̱ñope caye peoji. 6 Ja̱je pa'ina, cayë
mësarute 'i̱ñore pa'iji, Maija'quë huë'e se̱ña maca pa'ire papi.' 7 Iye
toyase'e caye asama'pë paë'ë, mësaru. Ja̱pi caji: 'Mësarupi pa̱ire teaye
ñajë oicohua'i pa'iyere yë'ë cato yëyë. Coeye nëicohua'ire huaijë i̱siye
cato.' Pa̱ire oiyere asacohua'i pani pa̱ire do'i peocohua'ini co'acohua'i
a'ë caye pa̱ra'huë, mësaru. 8 Ja̱je pa'ina, Pa̱i Mamaquë cato huajë
mu'se Ëjaëpi."

Jë̱të Cue̱nesicore Paquëre Jujuye
(Mr. 3.1-6; Lc. 6.6-11)

9 Ja̱ maca Jesús ja̱ropi sani pa̱i tsi'si huë'ena cacapi. 10 Ja̱rote te'i jë̱të
cue̱nesicore hue'equëpi paji'i. Ja̱je pa'ina, ñani Jesupi tayo caëna, i̱te
sa̱ñope cayeque pa'iji cuasajë se̱i'ë:

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

"¿Ju̱'iquëre jujuye de'oquë huajë mu'se pa'itoje̱?"
11 Cajëna, Jesupi sehuopi:
"¿Nepi mësaru acohua'i yëi ñamapi cojena duquëna sani dutama'cohua'i a'ni, huajë mu'se pa'itoje̱? 12 Ja̱je pa'ina, pa̱ipi do'iji, yëi ñamare jerepa. Ja̱je huajë mu'se pa'itoje̱ de'oye yo'oye pa'ito yo'oye pa'iji."
13 Cani ja̱ maca i̱te capi:
"Jë̱tëre mëajë'ë."
Ja̱je caquëna, i̱pi se mëaquëna, yequë te̱'te jë̱tëje̱ pa'io huajëco po̱nëo.
14 Ja̱ maca fariseohua'ipi etani Jesure huani je̱o ja̱'ñere ca huëohuë, ¿me neni huani je̱oja'cohua'i a'ni? cajë.

Jesús Ayere, Tsoe Quëase'e

15 Jesús ja̱re asani ja̱ropi yequë hue̱'ñana saji'i. Saina, jai pa̱i i̱te tuë'ë. Jesupi coa si'a ju̱'i dahuë ju̱'icohua'ire jujupi. 16 Jujuquë cui'ne ë̱sepi, yecohua'ire se quëayeje̱. 17 Iye cato yo'oreña, Maija'quëre quëacaiquë Isaías toyaquë caquë pa'ise'epi ti̱'a ja̱'ñere, ñeje:
18 Iquë api, yë'ë jo'yaë yë'ë sahuani tse̱asiquë,
I̱te oiyë, cui'ne i̱ni sihuaquë pa'iyë.
I̱na, yë'ë joyo je̱ocaija̱'quë a'ë.
Cui'ne i̱pi si'a pa̱ire yë'ë nuñerepa pa'i yo'oyere quëacaija̱'quë api.
19 Pa̱ini co'a cocare cama'ë pasipi, cuima'ë pasipi.
Cui'ne i̱ cayeje̱ asacaiye pa̱ja'cohua'i a'ë, cu'i hue̱'ñana.
20 Ca̱tëpë ca'huere quë'ioreje̱ ne jëyoma'ë pasipi.
Cui'ne picose'e mëicoreje̱ yayoma'ë pasipi.
I̱ nuñerepa cua̱ñeñe ne macaja̱'a ja̱je yo'oja̱'quë api.
21 Si'a pa̱i maña i̱ni necaija̱'quë api cajë utejë pa'ija̱'cohua'i a'ë.

Jesupi Huati Tutupi Yo'oji, Coa Caye
(Mr. 3.20-30; Lc. 11.14-23; 12.10)

22 Jesús quë'rona sahuë, ñama'quëre cui'ne coca cama'quëre huatire hue'equëre. Sarena, Jesupi jujupi. Jujuna, ñaquë cui'ne coca caquë po̱nëpi. 23 Ja̱re si'a pa̱i ña quëquëni cahuë:
"¿Iquë David mamaquëre papi?"
24 Ja̱je cajëna, fariseohua'ipi asani cahuë:
"Iquë cato huatiohua'ire eto saoji, i̱ohua'i ëjaë Beelzebú tuture hue'equëpi."
25 Jesupi i̱ohua'i cuasaye asani capi, ja̱ohua'ire:
"Te'e yeja ëjaëpi jopore paja̱'a huani i̱ti pa̱ija'a sa̱'ñe uihuajë yo'ocohua'i pani peo hue̱'ñarepa caraja̱iñe pa'iji. Pa̱i daripëpi, panita'a te'e tsëcapëpi sa̱'ñe pë̱icohua'i pani quëcoye peoji, yecohua'ire. 26 Ja̱je cui'ne huati ëjaëje̱ i̱ja'a co'ye eto saoquë pani ¿Me cui'ne i̱ tutu paquë'ni, i̱ja'a sa̱ñope yo'oquë pani? 27 Mësarupi yë'ëre cayë, Beelzebú tutupi huatiohua'ire eto saoji. Ja̱je

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

pa'ito ¿nepi tutupi isiye'ni, mësarute tuicohua'ire eto sao tutu? Jaohua'ini seni asato mësarupi coa tayo huesëhuë, cajaˈcohua'i pa'ini. 28 Yë'ë cato huatiohua'ire eto saoyë, Maija'quë joyo tutupi. Yë'ë yo'oye cato quëaji, Maija'quë cuañe te'tepi mësaruna titase'ere.

29 ¿Tutu quë'i huë'e pa'ito cacani i co'amaña sioye peoji, du'ru ini tseama'cohua'i pani? Jaje pa'ina, ini tseanita'a de'hue cacani i co'amaña iñe pa'iji.

30 Yë'ë yo'oyere co yo'oma'quë cato yë'ëre sañope yo'oquë api. Cui'ne yë'ë jaˈre coni tëama'quë cato coa ne ña'ñe saoquë api.

31 Jaje pa'ina, cayë, mësarute. Si'aye co'aye paire yo'ose'e pa'itoje saˈi de'huacaiye pa'iji, si'aye co'aye case'e pa'itoje. Jaje pa'iquëta'are Maija'quë joyore co'aye casicohua'i pa'itota'a ti sai de'huacaiye peoji. 32 Cui'ne yë'ë Pai Mamaquëni co'aye casicohua'ireje sai de'huaye pa'iji. Jaje pa'iquëta'are Maija'quë joyore sañope casicohua'ire sai de'huacaiye peoji.

Soquë Yë Ñañe Pa'iji, Io Quëiñena
(Lc. 6.43-45)

33 De'o soquë yëpi de'o care quëiñe pa'iji. Co'a soquë yëpi jare co'a care quëiñe pa'iji. Jaje pa'ina, io quëiñena ñañe pa'iji, soquë yë. 34 ¡Aña tsëcapë acohua'i! ¿Me de'oye ca ti'añe'ni, mësaru, jare mësarupi co'acohua'i pa'ini? Jaje pa'ina, yë'opo cato joyo pa'iyere caye pa'iji. 35 De'o pai cato de'o cocare caji, jare i joyo pa'iyepi. Cui'ne co'a paipi caji co'ayere, jare i joyo co'aye pa'iyeje pa'ye. 36 Jaje pa'ina, yë'ë cayë. Jaohua'ire pai ñape yo'ose'e ña mu'se ti'asi maca si'aohua'i iñoñe pa'iji, si'aye iohua'i cuasama'pë case'ere. 37 Jaje pa'ina, më'ë case'eje pa'ye ña de'hua cuañoñe pa'iji, do'i peoquë panita'a do'i quë'i."

Co'acohua'ipi Señe, Pai Yo'o Ti'a Ma'ñere
(Mr. 8.12; Lc. 11.29-32)

38 Ja maca Jesure fariseohua'i cui'ne cuañese'e ye'yacohua'i coni cahuë: "Ye'yaquë, yëquë ñañe yëyë, më'ëpi pai yo'o ti'a ma'ñe yo'oquëna."

39 Cajëna, Jesupi sehuopi, jaohua'ire:

"Co'a paipi nuñerepa cuasama'cohua'ipi pai yo'o ti'a ma'ñe yo'oquëna, ñañu'u cajë, señë. Jaje sejëta'are Maija'quëre quëacaiquë Jonás iñoquë pa'ise'eje pa'ye jerepa iñoñe peosipi. 40 Coa Jonás jai hua'i ëtapë pa'ise'eje pa'yese'e iñoñe pa'iji. Jaë je'quë toaso mu'seña cui'ne toaso ñami pa'aji'i. Jaje pa'ye Pai Mamaquëje toaso mu'seña cui'ne toaso ñami pa'ija'quë api, yeja sa'nahuëre. 41 Tsoe hue'ña Nínive daripë pa'isicohua'ipi huëni pai ñape yo'ose'e ña mu'se ti'aëna, iye'në pa'icohua'ire nejoja'cohua'i a'ë. Nínive acohua'i cato de'hue asani jarë pa'ise'e jeoni ponëahuë'ë, Jonás Maija'quë coca quëaquëna, asani. Yure iñore pa'iji, Jonás seña maca pa'ipi. 42 Cui'ne huë'ehuë te'te pai ëjaoje huëija'coa, nejo mu'se ti'asi maca. Huëni iye'në pa'icohua'i yo'ose'e ñani cui'ne nejoñe pa'iji, cajaˈcoa. Jao

cato so'o yejapi Salomón ta̱'ñe yo'oyere asasi'i caco daisico sëte. Yure i̱ñore pa'iji, Salomón jerepa pa'ipi.

Co'a Joyo Co'iye
(Lc. 11.24-26)

43 Huatipi pa̱ire pa'isiquëpi etani saisiquë pani cu'iji, cue̱nesi
yejañare pëa huajë hue̱'ñare co'equë ti̱'ama'ë co'e jujani cuasaji:
44 'Co'isi'i, cui'naona, yë'ë huë'ena yë'ë etani daisicona.' Ja̱je cani
co'iquë ñaquëna, pa̱i peo huë'epi coa yuasicopi cui'ne de'oye ne
de'huasicopi pa'iji. 45 Pa'ina, ñani ja̱ maca sani siete huatiohua'ire i̱
jerepa co'acohua'ini quërëja̱ni, dani i̱na cacani pëayë. Pëarena, ja̱ maca
ja̱'në pa'ise'e se̱ña maca co'aquë pa'ija̱'quë api. Ja̱je cui'ne iye co'a
pa̱ire yo'oye pa'ija̱'coa."

Jesús Pëca Ja'co Cui'ne I̱ Yo'je Tsi̱
(Mr. 3.31-35; Lc. 8.19-21)

46 Jesús ja̱ yë'ta'a pa̱ini caquëna, ti̱tahuë, pëca ja'co cui'ne i̱ yo'je tsi̱
co̱ni. Dani hue'sena pëahuë, i̱ni cajë daisicohua'ipi. 47 Ja̱je pa'ijëna,
yecohua'ipi Jesure quëahuë:
"Më ja'co cui'ne më yo'je tsi̱ hue'sere pa'iyë, më'ëni cajë dani."
48 Caquëna, i̱ti quëaquëre capi, Jesús:
"¿Ne a'ni, yë'ë ja'co cui'ne ne a'ni, yë'ë yo'je tsi̱?"
49 Cani i̱ ye'yacohua'ire i̱ñoquë quëapi:
"Icohua'i a'ë, yë'ë ja'co cui'ne yë'ë yo'je tsi̱. 50 Pa̱ipi yë'ë ja'quë ma'tëmo
pa'iquë yëyere yo'ocohua'ipi ja̱ohua'i a'ë, yë'ë yo'jei pa̱nita'a yo'jeo cui'ne
ja'co."

Ta̱quëpi Pa'iye
(Mr. 4.1-9; Lc. 8.4-8)

13 1 Ja̱ mu'se Jesús huë'epi etani sani jaira të'të macana ja'rupi.
2 Ja̱rote pa'ina, jai pa̱i i̱ quë'rona daijëna, ñani jai yohuëna aya
mëni ja'rupi. Si'a pa̱i mejahuëna pëa sahuë. 3 Ja̱ maca jaiye ye'yapi i̱ohua'i
ñañe ayena co̱ni quëaquë capi:
"Ta̱quëpi ta̱si'i caquë saji'i. 4 Sai ta̱quëna, yequë ca̱pi to̱mepi, ma'ana. Ja̱
to̱mese'ere pi̱'api dani peo hue̱'ña o̱cue saohuë. 5 Yequë ca̱pi to̱mepi, quë̱na
pë̱a quë'rona, jaiye yeja peo hue̱'ñana. Ja̱ ca̱pi esa sacapi, ya'opi hua̱iñe
peoquëna. 6 Ja̱je mëasicota'a ë̱sëpi ëo hue̱api, jaiye tsita mese'e peoye sëte
ju̱ji'i. 7 Yequë ca̱pi to̱mepi, miu quë'rona. To̱meina, miupi mëani ne hue̱api.
8 Ja̱je to̱mequëta'are yequë ca̱pi to̱mepi, de'o yejana. To̱meni mëani jaiye
quë̱quëna, tëahuë. Yequë ñëapi quë̱ji'i, cien ca̱. Yequë ñëapi quë̱ji'i, sesenta
ca̱. Cui'ne yequë ñëapi quë̱ji'i, treinta ca̱. 9 Mësarupi ca̱joro quë'iohua'i pani
¡asaje̱'ë!"

Me Ne Ja̱'ñere Pa̱i Ñañena Co̱ni Quëaë'ni
(Mr. 4.10-12; Lc. 8.9-10)

10 Ja̱ maca i̱ ye'yacohua'ipi Jesús quë'rona tsio dani se̱i'ë, I̱te:
"¿Me ne ja̱'ñere pa̱ire i̱ohua'i ñañena co̱ni ja̱je quëaquë'ni?"
11 Se̱jëna, i̱pi sehuopi:
"Mësarute Maija'quëpi ta̱'ñe asaye i̱sipi, yahuese'ere ma'tëmo te̱'te ayere.
Ja̱je pa'iquëta'are ja̱ohua'i cato asa ti̱'añe pa̱ñë. 12 Ja̱je pa'ina, paquëna,
ai jerepa yeque se i̱siye pa'iji, i̱sina, jaiye paja̱'quëre. Ja̱je pa'iquëta'are
peoquëni ai jerepa jero sa'ana se sio huesoye pa'iji, a'ri maña i̱ payeque.
13 Ja̱je pa'ina, i̱ohua'i ñañe ayena co̱ni caquëna, ñajëta'a ña ma'ñeje
pa'iohua'i ña huesëyë. Cui'ne asajëta'a ti asama'cohua'ije̱ pa'iohua'i asa
huesëyë. 14 Ja̱je yo'o ja̱'ñere Maija'quëre quëacaiquë Isaías capi:

Mësaru cato asaja̱'cohua'i a'ë. Ja̱je asajëta'a asa ti̱'ama'pë
pa'ija̱'cohua'i a'ë.
Ñañe cato ñaja'cohua'i a'ë. Ja̱je ñajëta'a ña ti̱'ama'pë pa'ija̱'cohua'i a'ë.
15 Pa̱i joyopi jëacorepa ne huesësi do'ire,
Co'ayerepa asaja̱'cohua'i a'ë.
Cui'ne i̱ohua'i ñaco ca̱je si̱ose'ere hue'eja̱'cohua'i a'ë ñaco ca̱pi.
Ñama'pë pa'ija̱'cohua'i.
Cui'ne asama'pë pa'ija̱'cohua'i a'ë.
Cui'ne joyopi asa ti̱'ama'pë pa'ija̱'cohua'i a'ë.
Cui'ne yë'ëna juju cua̱ñoñu'u cajë yo'oma'pë pa'ija̱'cohua'i a'ë.

16 Ja̱je pa'iquëta'are mësaru cato sihuaje̱'ë, ñaco ca̱pi ñajë cui'ne ca̱joropi
asa do'ire. 17 Nuñerepa cayë, mësarute. Jai pa̱i Maija'quëre quëacaicohua'i
cui'ne de'o pa̱i ñañe yëhuë, mësaru yure ñañere. Ja̱je yëjëta'a ñama'pë paë'ë.
Asaye yëhuë, mësaru asayere. Ja̱je yëjëta'a asama'pë paë'ë.

Ta̱quëre Quëase'e Ayere
(Mr. 4.13-20; Lc. 8.11-15)

18 Asaje̱'ë. Ja̱je pa'ito ta̱quëre quëase'e ayere. 19 Ma'ana i̱ti ca̱ to̱mese'e cato
quëaji, ma'tëmo pa'i te̱'te ayere asacohua'ita'a asa ti̱'ama'cohua'ini cui'ne huatipi
i̱ohua'i de'o coca asase'ere peo hue̱'ña sioyere. 20 Que̱na pe̱a quë'rona to̱mesi ca̱
cato quëaji, du'ru macare pase'e sihuajë asani sehuocohua'ini. 21 Jeteyo'je jaiye
tsita peoye sëte quëcoma'pë neñañepi cui'ne yecohua'ipi jo̱sa yo'ojëna, ai yo'oyepi
pa'ina, yo'o jujani je̱ocohua'ini. 22 Miu quë'rona ta̱si ca̱ cato quëaji, Maija'quë coca
asajëta'a iye yeja co'amañare ai cuasajë jaiye co'amaña ëayena coso cua̱ñoñere.
Si'aye iye Maija'quë cocare pë'pë huesoye a'ë. Ja̱je yo'oquëna, pa̱ipi que̱iñeje pa'ye
de'oye yo'o ti̱'añe peoye a'ë. 23 Ja̱je pa'iquëta'are de'o yejana ta̱si ca̱ cato quëaji,
Maija'quë coca asani je̱oma'pë tuicohua'ini, de'oyerepa que̱icohua'ini. Ja̱je pa'ina,
yecohua'ipi cien ca̱, yecohua'ipi sesenta ca̱ cui'ne yecohua'ipi treinta ca̱ que̱icohua'i
pa'iyë."

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

Co'a Taya Ayere Quëaye

24 Ja̱'në quëase'eje̱ pa'ye neni i̱ñoquë Jesús quëapi, ñeje:
"Trigo ca̱re pare ta̱quëpi yejana ta̱se'eje̱ pa'ye a'ë, ma'tëmo pa'i te̱'te aye.
25 Ta̱siquëta'are i̱te sa̱ñope yo'oquëpi si'aohua'i ca̱isi maca dani co'a ca̱re
ta̱ni saji'i. 26 Saquëna, trigopi ai de'oni i̱ti tsa̱'ña ne maca te'e co'a tayaje̱
etapi. 27 Ja̱ maca jo'yaohua'ipi i̱ti tse̱ aquëre sani cahuë: 'Ëjaë, më'ë tsio
de'o ca̱se'e ta̱sicohua'ita'a ¿jero ayepi iye co'a taya co̱ni mëaë'ni?' 28 Cajëna,
i̱ti tse̱ aquëpi capi, ja̱ohua'ire: 'Yequë co'aquëpi yo'opi yë'ëre sa̱ñope
yo'oquëpi.' Caquëna, i̱ jo'yapi cahuë, i̱te: '¿Yëquëpi ja̱ co'a taya du'te je̱ocaiye
yëma'quë?' 29 Cajëna, i̱pi capi, ja̱ohua'ire: 'Pa̱ni, co'a tayare dutajë trigoje̱
duta je̱oma'cohua'ipi yo'oye'ni. 30 I̱ose'e mëajaco tëa mu'se ti̱'aëna, nejo
ja̱'ñepi, ja̱ macata'a co'amaña necohua'ire jëjo saosi'i, co'a tayare ti pë̱a hue̱ni
toana ëo je̱oja'cohua'ire, ja̱ jeteyo'je trigo ca̱re pase'e yë'ë de'hua hue̱'ñana
de'huacaija̱jë.' "

Mostaza Ca̱ Ayere Ye'yaye
(Mr. 4.30-32; Lc. 13.18-19)

31 Quëaye neni Jesús quëapi, ñeje:
"Ma'tëmo pa'i te̱'te cato mostaza ca̱re yejana pa̱ipi ta̱se'eje̱ pa'ye a'ë.
32 Mostaza cato nuñerepa a'ri ca̱'ë. Ja̱je pa'isicota'a ai de'oco jai so̱quë yë
de'ona pi̱'api i̱ona daijë capë̱ana tsianoa necohua'i a'ë."

Pan Ne Pore Ayere Ye'yase'e
(Lc. 13.20-21)

33 Yeque cui'ne quëaye neni quëapi, ñeje:
"Ma'tëmo pa'i te̱'te cato pan ne poreje̱ pa'ye a'ë. Ja̱je pa'yere nomiopi
tres jai ji̱'so harina neona, si'a së̱pë o'saco jujucoa."
34 Jesús si'aye pa̱ire quëapi, i̱ohua'i ñañe ayepi caquë. Co'arepa ña
ma'ñepi caquë quëama'ë paji'i. 35 Iye cato yo'ose'e pa'iji, Maija'quëre
quëacaiquë toyaquë pa'ise'epi ti̱'ajaquë caquë i̱ toyaquë pa'ise'epi caji:
"Caja̱'quë a'ë, i̱ohua'i ñañe ayepi co̱ni."
Caja̱'quë a'ë, yahuesi co'amaña pa'ise'ere yeja de'huanë ayere.

Co'a Taya Ayere Ye'yaye

36 Ja̱ maca Jesús pa̱ire ca tëjini huë'ena cacapi. Cacaëna, ja̱rona i̱te
ye'yecohua'i tsioja̱ni cahuë:
"Quëaje̱'ë, co'a tayapi tsiona mëase'e ayere."
37 Cajëna, Jesupi capi, ja̱ohua'ire:
"De'o ca̱ ta̱quë cato Pa̱i Mamaquë api. 38 Cui'ne tsio cato si'a yeja'ë.
De'o ca̱ cato Maija'quë te̱'te acohua'ini quëaji, cui'ne taya cato quëaji,
huati te̱'te acohua'ini. 39 Sa̱ñope yo'oquëpi co'a taya ta̱caisiquë cato huati

ëjaëpi. Tëaye cato quëaji, yeja carajai ja'ñere, cui'ne iti ca tëacohua'i cato huiñaohua'i a'ë. 40 Co'a taya tsi'soni toana ëo jeoñeje pa'ye cui'ne yeja carajai maca yo'oye pa'ija'coa. 41 Pai Mamaquëpi jëjo daoja'quë api, huiñaohua'ire i cuañe te'tere pa'ijë tayo yo'oye yecohua'ire necohua'ire, cui'ne co'acohua'ire tsi'soja'cohua'ire. 42 Tsi'soni toana ëo jeoja'cohua'i a'ë. Jaropi yureta'a oijë cui'ne cuji qui'coja'hua'i a'ë. 43 Ja maca Maija'quë yëye yo'ocohua'ipi ësë miañeje miaja'cohua'i a'ë, iohua'i pëca ja'quë te'tere pa'ijë. Jaje pa'ina, mësarupi cajonoa hue'ecohua'i pani ¡asajë'ë!

Curi Mahuë Ayere Ye'yaye

44 Ma'tëmo pa'i te'te cato curi mahuë yejana quëni yahue oase'eje pa'io. Jaje pa'ioni te'i paipi curi mahuëre ti'ani cui'naoni iti macana se yahue oani ai sihuaquë sani si'aye i paye isi saoni curi quë'i yejare huerose'eje pa'ye a'ë.

Jai Do'i Quënare Pare Ye'yaye

45 Ma'tëmo pa'i te'te cato co'amaña isiquëpi jai do'i quënare pare perla hue'yosi quëna përe, co'equë cu'iyeje pa'ye a'ë. 46 Jaje co'equë jai do'ire ti'ani si'aye i pase'e isi jeani, jai do'i quënare pare hueroyeje pa'ye a'ë.

Hua'i Yo'eco Ayere Ye'yaye

47 Ma'tëmo pa'i te'te cato hua'i yo'econi jai tsiayana jeo dëoni coa si'a hua'ire neñeje pa'ye a'ë. 48 Hua'i yo'eco timësi maca hua'i yo'ecohua'ipi mejahuëna naë mani jaropi ñu'ijë sahuajë de'o hua'ise'ere do'rohuëna ayajë co'acohua'ise'ere jeococohua'i a'ë. 49 Jaje yeja carajaisi maca huiñaohua'ipi etani co'acohua'ire cui'ne de'o hua'ire sahuajë huahueja'cohua'i a'ë. 50 Ja maca co'acohua'ire cato toa cojena jeo dëorena, jaropi cuji qui'cojë oija'cohua'i a'ë."

Ye'yacohua'ipi Asaye

51 Ja maca Jesús seji'i, jaohua'ire:
"¿Asaye mësaru si'aye iye?"
Seina, sehuohuë:
"Jaje pa'ijë'ë asayë, Ëjaë."
52 Cajëna, Jesupi capi:
"Cuañese'e ye'yaquëpi Maija'quë cuañe te'te ayere ai ye'yequë pani huë'e paquëje pa'i ponëji, i de'huase'ere co'amaña cui'ne ai co'amaña etoquë isiyeje pa'irepa."

Jesús Nazaretre Pa'iye
(Mr. 6.1-6; Lc. 4.16-30)

53 Ja maca Jesús jaje quëaquë ye'ya tëjini saji'i, yequë hue'ñana. 54 Sai ti'api, i yejana i ai de'o sitona. Jarona ti'asiquëpi pai tsi'si hue'ñana ye'yapi. Ye'yaquëna, paipi ai cuasajë ñajë cahuë:

"¿Jerona iquë ye'yei'ni, jerepa ta̱'ñe caye? ¿Merepa cui'ne pa̱i yo'o ti̱'a
ma'ñe yo'oquë'ni? 55 Carpintero mamaquëta'a cui'ne i̱ñore pa'iyë, i̱ pëca
ja'co María. Cui'ne Jacobo, José, Simón, Judas pa'iyë, i̱ yo'je tsi̱je. 56 I̱ñore
i̱ yo'je tsi̱ nomiohua'ije̱ pa'iyë. ¿Ja̱je pa'ito jerona iye si'aye ye'yei'ni?"
57 Ja̱je cajë coejë asaye pa̱huë, i̱ caye. Ja̱je coejëta'are Jesupi capi,
ja̱ohua'ire:
"Si'aohua'i yëyë, Maija'quë jëjo daoquëre. Ja̱je pa'iquëta'are i̱ ai de'osi
yeja acohua'i cui'ne huë'e acohua'irepa coeyë, i̱te."
58 I̱te i̱re papi cajë asama' do'ire ñaquë ja̱ro cato jaiye pa̱i yo'o ti̱'a ma'ñe
neñe pa̱pi.

Juan Ti Doquëre Huaiye
(Mr. 6.14-29; Lc. 9.7-9)

14 1 Ja̱ mu'seña Herodes Galilea cua̱ñequë paji'i. Ja̱je pa'ipi Jesús pa̱i
yo'o ti̱'a ma'ñere yo'oyere asapi. 2 Asani i̱ ja̱'re co̱ni pa'icohua'ire capi:
"Juan oco doquëpi huëni tutu paquë yo'oma'quë."
3 Ja̱je cuasapi, Herodes cato Juanre tse̱ani hue̱ni co'acohua'ire co
hue̱'ñana cosiquë sëte yo'jei Felipe nëjo do'ire. 4 Juan cato caëña, Herodesre:
"Më nëjore payeje̱ pama'ë pa'ije̱'ë."
5 Ja̱je caquëna, Herodes Juanre huani je̱osi'i caquëta'a pa̱ini ca'raquë
pa̱pi, si'aohua'i Juanre Maija'quë coca quëaquë api ca do'ire ca'raquë.
6 Ja̱je pa'iquëta'are i̱te Herodesre co̱asi mu'seña ti̱'asi maca Herodías
mamacopi pa̱i tsi'sisicohua'i ñajëna, etani pairacona, Herodes ñani ai
sihuaquë. 7 Ca nëopi si'aye më'ë se̱ñe pa'ito i̱sisi'i, co'amaña. 8 Ja̱je ca
maca pëca ja'copi du'ru yëhuosico sëte cao, Herodes:
"Juan oco doquë si̱opëre que̱na de'huana ayasiconi i̱sije̱'ë."
9 Ja̱je ca maca Herodes oi ëayerepa asapi. Ja̱je i̱pi tsoe si'aohua'i soisicohua'i
asajëna, i̱sisi'i, më se̱ñere ca nëo huesosiquë sëte jëjo saopi, i̱sije̱'ë caquë. 10 Ja̱
maca cua̱ñeiña, sani Juan cosiquë pa'iquëre si̱opëse'e tëto tëaja̱ni, 11 que̱na
de'huana ayasiconi dani i̱sihuë, nomi tsi̱ona. Ja̱opi se i̱sio, pëca ja'cona.
12 Ja̱je yo'orena, Juanre ye'yecohua'ipi dani i̱ ca̱pëse'e sani ta̱huë. Ta̱ni
ja̱ jeteyo'je sani Jesure quëahuë, i̱ti yo'ose'ere.

Cinco Mil Ë̱mëohua'ire A̱oñe
(Mr. 6.30-44; Lc. 9.10-17; Jn. 6.1-14)

13 Ja̱ropi ja̱re asani Jesús saji'i, pa̱i peo hue̱'ñana yohuëja̱'a. Ja̱je
saisiquëta'are pa̱ipi asa ti̱'ani i̱te tui huëohuë, yejaja̱'a pa̱i daripë
pa'icohua'ipi. 14 Jesús yohuëpi etaquë ñaquëna, jai pa̱i paë'ë. Ja̱je pa'ijëna,
teaye oi ja̱ohua'ire ñani jujupi, ju̱'icohua'ire i̱ohua'i dacohua'ire. 15 Tsoe
na'iquëna, ñani i̱ ye'yacohua'ipi Jesús quë'rona dani cahuë:
"Tsoe na'iji. I̱ño pa̱i peo hue̱'ña'ë. De'oji. Ja̱ macaja̱'a ca tëjije̱'ë, sani pa̱i
pa'i hue̱'ñana hueroni a̱o maña a̱ijajë."

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

16 Cajëna, Jesupi capi, jaohua'ire:
“Saiye peoji. Jaohua'ire mësarupi aojë'ë.”
17 Caquëna, jaohua'ipi cahuë, ite:
“Peoyë. Coa cinco pan cui'ne caya hua'ire pare payë, iño.”
18 Cajëna, Jesupi capi:
“Dajë'ë, iñona itire.”
19 Cani cui'ne paire cuañepi, tayahuëna ja'ru sajë'ë, caquë. Ja jeteyo'je i jëñapi cinco pan pëa cui'ne cayaohua'ire ini cajiquë ma'tëmona ñaquë, Maija'quëre de'oji caquë pëpapi. Pëpani panre jë'yeni i ye'yacohua'ina isipi. Isina, jaohua'ipi paire se aohuë. 20 Si'aohua'i ani huajësicohua'i paë'ë. Ja jeteyo'je ani jujase'ere doce do'rohuëarepa ayahuë. 21 Ja aisicohua'i cato paë'ë, cinco mil ëmëohua'ise'e. Nomiohua'ire cui'ne tsire cuecueye peoyerepa jaohua'ique pa'ini ai jerepa pa'iyë.

Jesupi Oco Ëmëjeja'a Cu'ise'e
(Mr. 6.45-52; Jn. 6.16-21)

22 Ja jeteyo'je Jesús paini pëpa tëjiquë i ye'yacohua'ise'ere du'ru jai yohuëna aya mëijë'ë caëna, aya mëtena, jaira je te'tena jëjo saopi. 23 Paire pëpa tëjini mëji'i, jai cutihuëna te'i, Maija'quëre sesi'i caquë. Ñami de'osi maca Jesús jarote te'i paji'i. 24 Jai yohuë cato jopo jairare ja yë'ta'a saio nëco'ë, to'añepi yohuëna tutu ju'aquëna, saë'ë. 25 Ñataquëna, Jesús iohua'i quë'rona tsiojaji'i, oco da'ca ëmëjeja'a nëcaquë. 26 Ja maca i ye'yacohua'i tsiayaja'a nëcaquë daina, ñani quëquë huesëjë ca'rajë cuihuë:
“¡Pai joyo huatio!”
27 Jaje cajëna, Jesupi capi, jaohua'ire:
“Quëcojë'ë, yë'ë a'ë. Ca'rama'pë pa'ijë'ë.”
28 Caquëna, ja maca Pedropi capi, ñeje:
“Ejaë, më'ërepa pani yë'ëreje cuañejë'ë, tsiayaja'a nëcaquë sasi'i, më'ë quë'rore pana.”
29 Caquëna, Jesupi capi:
“Daijë'ë.”
Caëna, Pedropi yohuëpi cajeni tsiayaja'a nëcaquë sai huëopi, Jesús pa'i hue'ñana ti'asi'i caquë. 30 Jaje saiquëta'a tutu ju'ayena asaquë, quëquëquë du'i huëoquë cuipi:
“¡Huasojë'ë, Ëjaë!”
31 Jare iti macapi Jesús jëñana tseaquë capi, ite:
“¡Yë'ëna quëcoyere a'ri maña paquë, më'ë! ¡Me yo'oquë nema'quëje pa'ire cuasaë'ni!”
32 Jai yohuëna aya mëisi maca tutu tomepi. 33 Ja maca jai yohuë pa'icohua'ipi Jesuna do're ja'runi cahuë:
“Nuñerepa më'ë Maija'quë mamaquëre pa'ë.”

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

Genesaret Pa'icohua'ire Jujuse'e
(Mr. 6.53-56)

34 Je̱'ejë ti̱'ahuë, Genesaret yejana. 35 Ti̱'arena, pa̱ipi Jesús daise'ere asa
ti̱'ani si'a hue̱'ña i̱ti yeja pa'icohua'ire quëahuë. Quëarena, i̱ pa'i hue̱'ñana
ju̱'icohua'ire dahuë. 36 Dajë se̱i'ë, i̱ ju'i ca̱na patoni co'yato de'oma'quë
cajë. Ja̱je cani si'aohua'i i̱ ju'i ca̱na patocohua'ipi co'ya sahuë.

Pa̱ire Co'aye Neñe
(Mr. 7.1-23)

15 1 Jerusalénpi fariseohua'i cui'ne cua̱ñese'e ye'yacohua'ipi
daisicohua'ipi Jesús quë'rona tsio dani se̱i'ë:
2 "¿Me yo'ojë më'ë ye'yacohua'i mai aipë cua̱ñese'e sehuocaiye pa̱ñe'ni,
ja̱ yë'ta'a a̱o a̱ima'në jë̱ña tsoaje̱'ë, cua̱ñese'e?"
3 Ja̱je cajëna, Jesupi se̱ji'i, ja̱ohua'ire:
"¿Cui'ne mësaru me yo'ojë Maija'quë cua̱ñese'e de'oye sehuocaima'pë pa̱i
cua̱ñese'ere de'oye sehuoye'ni? 4 Maija'quë cato capi: 'Më ja'core cui'ne më ja'quëre
ëjaohua'ire ñaquë paje̱'ë.' Cui'ne capi: 'Pëca ja'quëre cui'ne pëca ja'core co'aye
sa̱ñope caquë cato huani je̱o cua̱ñoja'quë.' 5 Ja̱je pa'iquëta'are mësarupi cayë
pëca ja'quëre cui'ne pëca ja'core caye de'oji: 'Tsoe si'aye yë'ë paye Maija'quëna i̱si
saohuë. Ja̱je pa'ina, co̱caiye peoyë.' 6 Cui'ne ja̱je cacohua'ipi pëca ja'quëre pa̱nita'a
pëca ja'core co̱caiye peoyë, cuasajë pa'iyë. Ja̱je yo'ojë Maija'quë cua̱ñese'ere do'i
peoye ne huesoni coa pa̱i cayere sehuocaijë pa'iyë. 7 ¡Coa cacohua'i! Nuñerepa
Maija'quëre quëacaiquë Isaías capi, mësaru ayere toyaquë ñeje:
8 Iye pa̱i yë'ëre yë'opose'e oiyë,
i̱ohua'i joyo cato so'ore pa'ina.
9 Mësaru Maija'quëre se̱ñe do'i peoye a'ë,
Pa̱ise'e cua̱ñeñepi huëojë yo'ojëna."
10 Ja̱ maca pa̱ire soini capi:
"De'hua asajë cuasa ti̱'ajë'ë. 11 Yë'opoja̱'a cacaye cato pa̱ire co'a de'hua
ma'ñe a'ë. Coa ai jerepa pa̱ire co'a de'huaye cato yë'opopi etaye a'ë."
12 Ja̱ maca i̱ ye'yacohua'ipi Jesús quë'rona tsio dani cahuë:
"¿Asaë, më'ë fariseo pa̱i më'ë cayere asajë oise'e?"
13 Ja̱je cajëna, i̱pi sehuopi, ja̱ohua'ire:
"Yë'ë ja'quë, ma'tëmo pa'iquë ta̱ ma'ñe cato peo hue̱'ñarepa duta
ja̱'ñe a'ë. 14 Coa ñajë'ë, i̱ohua'ise'e pa'ija̱jë. Ja̱ohua'i cato ñaco ca̱
peocohua'i a'ë. Cui'ne ñama'cohua'ini cuacohua'i a'ë. Ja̱je pa'ina,
ñama'quëpi cui'ne ñama'quëni sai saquë pani si'a jupë cojena du'iye
pa'iji."
15 Pedropi ja̱ maca capi, Jesure:
"Quëaje̱'ë, më'ë quëase'e ayere."
16 Caquëna, Jesupi capi:

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

"¿Mësaruje̱ ja̱ yë'ta'a asa ti̱'ama'pë pa'iye? 17 ¿Huesëye, mësaru,
si'a a̱o yë'opoja̱'a cacani ë̱tatu'una saise'epi jeteyo'je eta saiye?
18 Ja̱je pa'iquëta'are yë'opoja̱'a etaye cato joyo pa'iyepi etaji. Ja̱'ë,
pa̱ire co'ayerepa neñe. 19 Ja̱je pa'ina, joyopi etaji, co'aye cuasaye,
huani je̱o ëaye, nomi ëaye cuasaye, co'amaña ñañe, coa cosoye,
cui'ne co'a coca caye. 20 Iye a'ë, pa̱ire co'a de'huayerepa. Jë̱ña
tsoajë̱'ë cua̱ñese'ere sehuoma'pë a̱iñe cato pa̱ire co'aye ne ma'ñe
a'ë."

Yequë Yeja Acopi Jesure Sehuoye
(Mr. 7.24-30)

21 Jesupi ja̱ropi etani saji'i, Tiro cui'ne Sidón yejana. 22 Ja̱rote paco'ë,
cananea nomio ja̱opi Jesús quë'rona cuico daco'ë, ñeje:
"¡Ëjaë, David mamaquë oijë̱'ë, yë'ë macare! Yë'ë mamacopi huati joyore
hue'eco, ai ai yo'oco co'ayerepa."
23 Ja̱je catoje̱ Jesús ti a'ri mañaje sehuoma'ë saji'i. Saina, i̱
ye'yacohua'ipi dani i̱te se̱i'ë:
"Quëa saojë̱'ë, te'ija. Co'aye mai jeteyo'jeja̱'a cui daoco."
24 Cajëna, Jesupi capi:
"Maija'quë yë'ëre jëjo daopi, Israel pa̱ini caquë yëi ñama ne huesëse'eje̱
pa'ioni caquë."
25 Ja̱je pa'iquëta'are i̱ ña hue̱'ñana do're ja'runi cao:
"¡Ëjaë, co̱caijë̱'ë!"
26 Ja̱je cacona, Jesupi capi, ja̱ote:
"De'oma'coa, mamajë a̱iconi a̱ore jioni jo'ya yaina a̱oto."
27 Ja̱je catoje̱ i̱opi i̱te cao:
"Ja̱je pa'ijë̱'ë, Ëjaë. Ja̱je pa'iquëta'are jo'ya yaije̱ a̱icohua'i a'ë, pa̱i a̱ni to̱
ne'ña mañaje."
28 Ja̱je cacona, Jesupi capi, ja̱ote:
"¡Nomio ta̱'ñerepa neñe pa'iji, cuasayë, më'ë! Më'ë yëse'e nese'eje̱
pa'ija̱quë."
Caëna, i̱ti macapi i̱o mamaco co'yasico paco'ë.

Jesupi Ju̱'icohua'ire Jujuse'e

29 Jesús ja̱ropi etani Galilea jaira të̱'tëpaja̱'a tëto sani cu̱tihuëna mëni
ja̱rona ja'rupi. 30 Ja̱rote pa'ina, jai pa̱i daë'ë, i̱ pa'i hue̱'ñana. Daijë dahuë,
do'pëcohua'ire, ñama'cohua'ire, asama'cohua'ire, peo tupë̱are, cui'ne jai pa̱i
yeque ju̱'icohua'ire dahuë. Dani i̱ quë̱o yë'quë macana oijëna, Jesupi jujupi,
ju̱'icohua'ire. 31 Pa̱i ña quëquëyerepa yo'opi, asama'cohua'ipi cui'ne coca
cama'cohua'ipi asajë cajëna, nëcañoa peo tupë̱api de'ocohua'i po̱nëjëna,
do'pëcohua'ipi cu'ijëna cui'ne ñama'cohua'ipi, ñacohua'i po̱nëjëna. Ja̱je
yo'oquëna, ñajë Israel pa̱i Maija'quëre ai de'oji cajë sihuahuë.

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

Jesupi Cuatro Mil Ëmëohua'ire Aopi
(Mr. 8.1-10)

32 Ja maca Jesús i ye'yacohua'ire soini capi:
"Teaye iye pai mañare oi ñañë. Tres mu'seña pa'iji, iño iohua'i pa'iye.
Jaje pa'ijë ti peoyë, iohua'i ai mañaje. Jaje pa'ina, aima'cohua'ire
huë'ena jëjo saoye pasi'i saijë ma'ana dahuëra ju'ima'cohua'ini."
33 Caquëna, ja maca i ye'yacohua'ipi cahuë, ite:
"Jaje pa'iquëta'are ¿me iño paije peo hue'ña ao hueroni aoñe'ni, jai
paire pare?"
34 Cajëna, Jesupi seji'i:
"¿Je so pan paye'ni, mësaru?"
Seina, iohua'ipi cahuë:
"Siete pan cui'ne a'ri maña tsiaya hua'ire payë."
35 Cajëna, ja maca paire cuañepi, yejana ja'ru sajë'ë caquë. 36 Ja'rusi
maca siete pan cui'ne hua'ire ini Maija'quëre de'oji caquë seji'i. Seni tëjini
i ye'yacohua'ina se isina, jaohua'ipi paire se aohuë. 37 Ja maca si'aohua'i
ani huajëhuë. Jaje pa'itoje ja yë'ta'a siete do'rohuëa ani jujase'e nëaëna,
ayahuë. 38 Iti aisicohua'i cato cuatro mil pai paë'ë, nomiohua'ire cui'ne
tsire cuecuema'pëna. 39 Ja jeteyo'je Jesús paire sai pëpa tëjini jai yohuëna
aya mëni saji'i, Magdala yejana.

Pai Yo'o Ti'a Ma'ñe Yo'ojë'ë Cajë Señere
(Mr. 8.11-13; Lc. 12.54-56)

16 1 Fariseohua'i cui'ne saduceohua'i coni Jesure neñañu'u cajë dani
ma'tëmo ayere pai yo'o ti'a ma'ñere iñojë'ë sei, ipi yo'ouna, ñani
tseañu'u cajë. 2 Jaje cajë sejëna, ipi sehuopi, jaohua'ire:
"Na'iquëna, ma'tëmo maja'ico pa'ina, ñani mësaru cacohua'i a'ë, 'De'o
mu'se pa'ija'coa.' 3 Cui'ne ñataquëna, nea siri pa'ina, ñani cacohua'i a'ë,
'yure cato co'a mu'se pa'ija'coa.' ¡Mësaru, coa cacohua'i a'ë! Ma'tëmore
ñani ta'ñe asacohua'ita'a ¿me yo'ojë iye mu'seña yo'oye ñani ta'ñe cama'pë
ja yë'ta'a huesëcohua'i pa'iye'ni? 4 Iye co'a pai nuñe yo'oma'cohua'ipi señë,
ma'tëmo yo'oyere nejë'ë ñañu'u cajë. Jaje sejëta'are Jonásre yo'ose'eje
pa'yepi iñose'e pasipi. Jerepa yo'o iñoñe peoji."
Jaje cani jeoni saji'i.

Fariseohua'i O'sa
(Mr. 8.14-21)

5 Jaira je të'huina jeejë i ye'yacohua'i pan sayere huanëyei'ë.
6 Huanëyesicohua'ini Jesupi jaohua'ire capi:
"Ina de'hua ñajë'ë, fariseohua'i cui'ne saduceohua'i o'saque pa'iji."
7 Caquëna, i ye'yacohua'ipi sa'ñe iohua'ija'a cahuë:

"Mai panre dama'pë patena, caji."
8 Jaje yahue caye Jesupi asani capi, jaohua'ire:
"¿Me yo'ojë pan peoyë caye'ni? ¿Ai jerepa mësaru, yë'ëre nequë api, cuasayere peoye'ni? 9 ¿Ja yë'ta'a asa ti'añe pañe, cui'ne ñañe pare cinco pan pa'ise'ere cinco mil paire ose'eje cui'ne ani jujarena, do'rohuëana de'huase'eje? 10 ¿Cui'ne siete pan pa'ise'epi cuatro mil paire ao maca do'rohuëa nëase'eje cuasaye pañe? 11 ¿Me yo'ojë mësaru yë'ë ca maca panre caji, cuasare'ni? De'hua ñajë'ë, fariseohua'i cui'ne saduceohua'i o'sana co'me huesëye."
12 Jaje ca maca cuasa ti'ahuë, Jesús pan neñere cama'ë pa'ise'ere. Coa ai jerepa Fariseo cui'ne saduceohua'i ye'yayere case'ere.

Pedropi Jesús Ayere Caye
(Mr. 8.27-30; Lc. 9.18-21)

13 Jesús Cesarea Filipo yeja quë'rona ti'ani i ye'yacohua'ire seji'i:
"¿Iqueipi caye'ni, Pai Mamaquëre?"
14 Caquëna, jaohua'ipi cahuë:
"Yecohua'ipi cayë, Juan oco doquë api. Yecohua'ipi cayë, Elíaspi. Cui'ne yecohua'ipi ja yë'ta'a yeque cayë, Jeremiaspi panita'a yequë Maija'quë jëjo daoquë api, caye."
15 Ja maca jaohua'ire capi:
"Cui'ne mësaruta'a ¿iqueipi caye'ni?"
16 Caquëna, Simón Pedropi capi:
"Më'ë cato Cristo a'ë, Diusu huajëquërepa mamaquë a'ë."
17 Caquëna, Jesupi sehuopi:
"De'oji. Simón Jonás mamaquë yecohua'ije më'ëre quëaye pahuë. Coa yë'ë Ja'quë ma'tëmo pa'iquëpi iñopi. 18 Jaje pa'ina, yë'ëpi më'ëre cayë Pedro jare iye quëna pë ëmëje'ena yë'ë huë'e nesi'i. Neina, ju'iñe tutuje quëcoquë ti neñe peoji. 19 Yë'ëpi më'ëre ma'tëmo pa'i te'te hui'yocore isija'quë a'ë. Më'ëpi iye yejana sëaquë pa'ito ma'tëmoje sëaye pa'iji. Cui'ne më'ëpi iye yejana joyequë pa'ito ma'tëmoje joyeye pasipi."
20 Ja maca Jesupi cuañepi, i ye'yacohua'ire. Yë'ëre Cristo api, cajë paire quëama'pë caquë.

Jesús Capi, Ju'ija'quë A'ë
(Mr. 8.31-9.1; Lc. 9.22-27)

21 Jare ja macapi Jesupi quëa huëopi, i ye'yacohua'ire. Jerusalénna sani ai yo'oja'quë a'ë, Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ipi cui'ne cuañese'e ye'yacohua'ipi yo'ojëna, caquë. Cui'ne capi, jaje yo'ojë huani jeoja'cohua'i a'ë. Jaje huani jeosicohua'ita'are toaso mu'seña pa'i maca huëija'quë a'ë.
22 Ja maca Pedropi tirona ite sani yëhuosi'i caquë capi:
"¡Maija'quëje jaje yo'oye coeji, Ëjaë! ¡Jaje yo'oye ti peojaquë më'ëre!"
23 Jaje caquëna, Jesús co'ye ponëni ñani ite Pedrore capi:

"Saijë'ë. Yë'ë quë'ro pa'ima'ë, huati ëjaë. Yë'ëre josa tëhuoquë, ai. Më'ë cato Maija'quë cuasayeje cuasama'quë a'ë. Coa pai cuasayeje cuasaquë a'ë."
24 Ja maca Jesupi i ye'yacohua'ire capi:
"Yë'ëre tuiye yëcohua'i pani huanëyeye pa'i co'ye de'oye pa'iyere. Jaje yo'oni ai yo'oye pa'ito quëcojë tuiye pa'iji, co'ye cuasama'pë. 25 Jaje pa'ina, co'ye de'oye pa'iyere cuasaquë yo'oquëpi coa ne huesoja'quë api, i pa'iye. Jaje pa'iquëta'are yë'ë do'ire ai yo'oquë i pa'iye ne huesosiquëpi ti'aja'quë api, pa'iye. 26 Jaje pa'ina, ¿Iquere cocaiye pa'iquë'ni, paipi si'aye iye yejana co'amañare pajëta'a joyore ne huesoto? ¿Je ja'ye saiñe pa'iquë'ni, i joyo do'ire? 27 Jaje pa'ina, Pai Mamaquë daija'quë api, si'a i pëca ja'quë de'o tutu quë'ipi cui'ne i huiñaohua'ina coni. Ja maca ipi saija'quë api, te'ohua'ise'e yo'ose'eje pa'ye. 28 Jaje pa'ina, nuñerepa cayë, ja yë'ta'a yure pa'icohua'i ju'ima'pë Pai Mamaquë i quë'ropi daina, ñaja'cohua'i a'ë."

Jesús Tiñe Pa'i Ponëse'e
(Mr. 9.2-13; Lc. 9.28-36)

17 1 Seis mu'seña tëto sai maca Jesupi sapi, Pedrore, Jacobore cui'ne Juanre Jacobo yo'jeire te'i jaohua'i ja're saji'i, jai ëmë cutihuëna. 2 Jarona i capë iohua'ique ñajëna, tiñerepa ponëpi. I tsia cato ësë mëiñeje pa'yere miaco ponëpi. Cui'ne i ju'i capi toaje pa'iorepa ponëpi, miañerepa. 3 Cui'ne ja maca ñañu'u cuasama'pë pa'ise'ere ñahuë, Moisés cui'ne Elías, Jesús ja're cocare cajëna. 4 Ja maca Pedropi capi, Jesure:
"Ëjaë, ¡De'oji. Yureta'a iñore pañu'u! Më'ëpi yëto neñu'u toaso a'ri huë'ña: më'ë tsecore te'ore, Moisés tsecore, cui'ne Elías tsecore yecore."
5 Ja yë'ta'a Pedro cocare caquëna, miacore papi sirio nëca meni peo huë'ña ca'ne huesona sirio jopopi yë'ose'e ñeje pisiquëna, asahuë:
"Iquë yë'ë mamaquëre papi ini ai sihuaquë pa'iyë. Asajë'ë, i cayere."
6 Iyere asani i ye'yacohua'i yejana iohua'i tsiapi meñe simeni uë'ë, quëquëquë huesëni. 7 Ja maca Jesupi iohua'i quë'rona tsiojani patoquë capi:
"Huëijë'ë. Ca'rama'pë pa'ijë'ë."
8 Caquëna, huëijë coa Jesuse'e te'i pa'ina, ñahuë, yecohua'ita'a peojëna.
9 Jaropi cajejëna, Jesupi cuañepi, jaohua'ire:
"Quëama'pë pa'ijë'ë, yecohua'ire, iye mësaru ñase'e. Pai Mamaquë ju'isiquëpi cui'naëpi huëima'ë pa'ito juni huëisi maca quëajë'ë."
10 Ja maca i ye'yacohua'ipi Jesure sei'ë:
"¿Me yo'ojë cuañese'e ye'yacohua'i jaje pa'ito Elíaspi du'ru daija'quë api, caye'ni?"
11 Cajëna, Jesupi sehuopi:
"Nuñerepa cayë. Du'ru daija'quë api. Si'aye ne de'huaja'quë api. 12 Jaje pa'iquëta'are yë'ëpi cayë, mësarute. Elíaspi tsoe daji'i. Daisiquëta'are iohua'ipi de'hua ñama'pë coa iohua'i yëyeje yo'ohuë, ite. Jaje cui'ne Pai Mamaquëje ai yo'oja'quë api, jare jaohua'i jëñapi yo'ojëna."

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

13 Ja̱ maca i̱ ye'yacohua'ipi cuasa ñajaë'ë, Juan oco doquë pa'isiquëni
caji cuasajë.

Jesupi Hue'hue Dahuë Paquëre Jujuye
(Mr. 9.14-29; Lc. 9.37-43)

14 Pa̱i pa'i hue̱'ñana daisi maca Jesús quë'rona te'i tsio dani i̱ ña
hue̱'ñana do're ja'runi capi:
15 "Ëjaë, oijë̱'ë, yë'ë mamaquëre. Ai yo'oji, hue'hue dahuëre hue'equë.
Ja̱je pa'ipi jaiye toana ta̱i yequere tsiayana du'i yo'oji. 16 Iye macana
dahuë, i̱te. Më'ë ye'yacohua'ina, i̱ñosiquëta'are juju ti̱'ama'pë paë'ë."
17 Caquëna, Jesupi sehuopi:
"¡I̱na, necaiquë api cuasama' pa̱i cui'ne co'acohua'i! ¿Je yëhuarepa
pa'ija̱'quë a'ni, mësaru ja̱'re co̱ni? ¿Je yëhuarepa quëcoja̱'quë a'ni? Dajë̱'ë,
i̱ñona tsihua'ëre."
18 Cani ja̱ maca Jesupi co'a joyore pë̱ni eto saopi, tsihua'ëre pa'isicore.
Ja̱re i̱ti macapi tsihua'ë huajëquë co'yapi.
19 Ja̱ jeteyo'je i̱se'ere i̱ ye'yacohua'i cahuë:
"¿Me yo'ojë yëquë huatire eto saoye pa̱re'ni?"
20 Se̱jëna, Jesupi capi:
"Mësaru ne ti̱'añe peoji, cuasayere payë. Nuñerepa cayë. Mësarupi mostaza
ca̱ ja'iore ne ti̱'añe pa'iji cuasayere hue'ecohua'i pani cara'huë ja̱ cu̱tihuëre:
'Saijë̱'ë, iye macapi yequë hue̱'ñana.' Carena, ai cu̱tihuëpi saija̱'coa. Ti coa ca
jujaye peoji, mësarupi neñe pa'iji cuasacohua'i pani. 21 Ja̱je pa'iquëta'are iye
co'a joñoare cato, eto saoye pa'iji Maija'quëre se̱ñepi cui'ne a̱o a̱ima'pë se̱ñepi."

Ti̱jupë Jesús Capi, I̱ Ju̱'iñe Ayere
(Mr. 9.30-32; Lc. 9.43-45)

22 Si'a jupë Galilea quë'rore cu'i maca Jesupi capi, ja̱ohua'ire:
"Pa̱i Mamaquëre tse̱ani pa̱ina i̱si huesoja̱'cohua'i a'ë. 23 Ja̱je yo'ojë huani
je̱oja'cohua'i a'ë. Ja̱je huani je̱osicohua'ita'are toaso̱ mu'seña pa'i maca
cui'naëpi huëija̱'quë api."
Ja̱je quëaquëna, ai oi ëaye asahuë.

Pa̱i Tsi'si Huë'e Do'i Sa̱iñe

24 Jesús cui'ne i̱ ye'yacohua'i Capernaum daripëna ti̱'asi maca Maija'quë
huë'e do'ire curiquë se̱cohua'ipi Pedrore sani ñani se̱i'ë:
"¿Mësaru ye'yaquë curiquë sa̱iquë Maija'quë huë'e do'i?"
25 Cajëna, Pedropi sehuopi:
"Ja̱je pa'ijë̱'ë. Sa̱iji."
Ja̱je cani huë'ena Pedropi cacaquëna, Jesupi du'ru i̱te capi, ñeje:
"¿Me cuasaquë'ni, më'ë Simón? ¿Neni iye yeja ëjaohua'i co'amaña pa
do'i cui'ne pa'i do'i se̱ñe'ni, i̱ohua'i tse̱cohua'i panita'a ti̱ohua'ini se̱ñe?"

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

26 Caquëna, Pedropi sehuopi, ite:
“Tiohua'ini señë.”
Caquëna, Jesupi capi, ite:
“Jaje pa'ito iohua'i tsecohua'i cato saiñe peoji. 27 Jaje pa'iquëta'are
sañope yo'oyere coejë saiñu'u. Jaje pa'ito jairana sani mojë'ë, hua'ini.
Du'ru macarepa hui'yoquëni moni i yë'opore curiquë pa'ina, ini sani
saijë'ë, si'aye, yë'ë pa'i do'i cui'ne më'ë do'i coni te'epi.”

Nepi Jerepa Do'i Pa'iquë
(Mr. 9.33-37; Lc. 9.46-48)

18 1 Jare ja macapi i ye'yacohua'i Jesús quë'rona tsiojani seteña, ite:
“¿Nepi jerepa pa'iohua'i pa'ija'cohua'i a'ni, ma'tëmo?”
2 Cajëna, ja maca Jesupi tsihua'ëre soini iohua'i jopona nëcoquë 3 capi:
“Nuñerepa cayë. Mësarupi ja'rë pa'ise'e jeoni cui'ne tsihua'ëje pa'iohua'i
de'oma'pë pani ma'tëmo caca ti'añe peoji. 4 Jaje pa'ina, iti jerepa pa'i
ma'tëmo pa'i te'tequëpi, ai jerepa pa'i a'ë cuasama'quëpi iquë tsihua'ëje
pa'i pa'iji. 5 Cui'ne yë'ëni cuasajë iquëre tsihua'ëre de'oye necaicohua'i
pani yë'ëni necaiyë.

Co'aye Yo'oyena Taiñe
(Mr. 9.42-48; Lc. 17.1-2)

6 Yë'ëre asaquëni yequëpi co'aye yo'oyere ye'yaquë pa'ito jai quëna pëpi
ñaje tëcana sëani jai tsiayana huai hue'ñana jeo dëoto de'oji. 7 ¡Co'acore
pa'ni, iye yeja, paire co'aye yo'oyena ne taoco! Paire co'ayena ne taoñere
jëaye ti peoji. Jaje pa'iquëta'are yecohua'ire co'aye yo'oyena ye'yaquë ne
tañoquëpi ai jerepa teaye co'aquëpi pa'iji.
8 Jaje pa'ina, më'ë jëtëpi panita'a më'ë nëcayopi co'aye yo'oyena saco
pa'ito tëto tëani so'ona jeocojë'ë. Ai jerepa de'oji, pa'i hueñana saiyepi
peo tupëpi, panita'a do'pëquëpi, toa yejana caya jëña cui'ne caya nëcañoa
hue'equëpi jeoco cuañoto co'aji. 9 Panita'a më'ë ñacoapi co'ayena saco
pa'ito duta jeoni so'ona jeocojë'ë. Ai jerepa de'oji, pa'i hueñana cacayepi
te'e ñacoa hue'equë api, toa yejana caya ñaco ca hue'equëpi jeoco cuañoto
co'aji.

Yëi Ñama Ne Huesësico Ayere Ye'yaye
(Lc. 15.3-7)

10 Coema'pë pa'ijë'ë, icohua'i a'ricohua'ire. Quëare payë. Jaohua'i cato
huiñaohua'ire payë, ma'tëmore yë'ë ja'quë ña hue'ñare. 11 Pai Mamaquë
cato daisiquë api, ne huesëse'ere huasosi'i caquë.
12 ¿Me yo'oquë a'ni? Cien yëi ñamare paquëni te'i ne huesësiquë pa'ito
sani co'equë api, noventa y nueve ñamare cutina jeo sani. 13 Jaje co'equë
ne huesësiquëre ti'asiquë pani noventa y nueve ne huesëma'cohua'ire

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

sihuaye jerepa sihuaquë api. 14 Jaje cui'ne mësaru ja'quë ma'tëmo
pa'iquëje co'eji, te'e a'riquëje ne huesëye paja'quë caquë.

Cajeire Sai De'huacaiye
(Lc. 17.3)

15 Më'ë yo'jeipi co'aye më'ëre yo'osiquë pa'ito ise'ere cajë'ë, i tayose'e asa
sëtaja'quëre. Jaje caquëna, më'ë cayere asani sehuocaisiquë pa'ito, më'ë
yo'jeire se quëcohuë, më'ëpi. 16 Jaje pa'iquëta'are më'ë caye asa yëma'ë
pa'ito ja maca soijë'ë, te'ire panita'a cayaohua'ire i yo'oye ñacohua'ipi
te'e cui'ne pa'ye caja'cohua'ire. 17 Jaohua'ireje asama'ë pa'ito quëajë'ë, jai
pai tsi'si sitona. Jai pai catoje asa yëma'ë pa'ina, ja maca Maija'quëre asa
ma'ñeje pa'ire jeojë'ë, panita'a pa'i do'i curiquë sequëje pa'ire.
18 Nuñerepa cayë, mësarute. Iye yejana mësaru sëasiquë pani ma'tëmoje
sëasiquë pasipi. Cui'ne mësarupi iye yejana joyesiquë pani cui'ne
joyesiquë pasipi, ma'tëmoje.
19 Cui'ne cayë, mësarute yequeje. Mësarupi cayaohua'i iye yejare pa'ijë
te'e cuasajë Maija'quë co'amañare seto yë'ë ja'quë ma'tëmo pa'iquëpi
isija'quë api. 20 Jaje pa'ina, cayaohua'i panita'a toasocohua'i yë'ë mamire
cajë tsi'sicohua'i pa'ito jarote yë'ëje pa'ija'quë a'ë."
21 Ja maca Pedro sani Jesure seji'i:
"¿Ëjaë, yë'ëni yë'ë yo'jeipi co'aye yo'oquë pa'ito je soñe sai
de'huacaija'quë a'ni, ite?"
22 Caquëna, Jesupi sehuopi:
"Sieteja'a pa'ye sai de'huacaijë'ë caye pañë. Ai jerepa sai de'huacaijë'ë,
siete pa'ye setenta.

Sai De'huaye Ësequë

23 Jaje pa'ina, ma'tëmo pa'i te'te cato pai ëjaëpi ite necaicohua'i ne do'ire
saiñeje pa'ye a'ë. 24 Ja'a ne de'hua huëoquëna, jaiye curiquë i do'i saiñe paquëre
dahuë. 25 Darena, i jo'yaë curiquë peoquë paji'i. Jaje peoquë pa'ina, i ëjaëpi
cuañepi, isi jeojë'ë, ite cui'ne i nëjore, mamajëre cui'ne si'aye i co'amañaje ja
curipi i do'i paye saija'quëre. 26 Ca maca i jo'yaëpi i ëjaë ña hue'ñana do're ja'runi
seji'i: 'Ëjaë, quëcojë'ë, yë'ë macare. Saija'quë a'ë, si'aye më'ëre.' 27 Caquëna, ëjaëpi
ite teaye caji cuasani oi ne de'huacani eto huasopi. 28 Ja maca jo'yaëpi esa etani
sai ti'api, yequëre i cajeire, cui'ne necaiquëre ti'ani ñaje tëcana tseani huani jeo
huëopi, ñeje caquë: 'Saijë'ë, më'ë yë'ëre do'i payere.' Jaë cato a'ri maña ite do'i
paquëni jaje yo'opi. 29 Ja maca i cajeipi do're ja'runi seji'i: 'Quëcojë'ë, saija'quë
a'ë, si'aye më'ëre do'i paye.' 30 Jaje catoje yequëpi coequë coa ai jerepa paire co'a
hue'ñana sani copi, saisi maca etoja'quë api, caquë. 31 Ja maca ëjaë jo'yapi iyere
ñani ai co'a ju'ijë sani quëahuë, iohua'i ñase'ere si'aye. 32 Ja maca i ëjaëpi jëjo
saopi, ite soija'cohua'ire. Soini capi, ite: 'Co'a merepa co'a jo'yaë. Yë'ëpi më'ëre
sai de'huacaë'ë, si'aye më'ë do'i pa'ise'e më'ëpi seina. 33 Më'ëje cui'ne më'ë cajeire

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

quëcoquë sai de'huacaiye paji'i, yë'ë më'ëre teaye caquëna, sai de'huacaise'eje.'
34 Ja maca i ëjaëpi pëi jaje yo'osi do'ire cojë'ë, cuañepi, si'aye saina, jeojë'ë
caquë."
35 Jesupi jaje ca tëjiquë capi:
"Jaje cui'ne yë'ë ja'quë ma'tëmo pa'iquëje mësaruteje yo'oja'quë api,
mësarupi pai ñape cajeire joyore papi co'aye yo'ose'e sai de'huacaiye
pacohua'ire."

Jesús Ye'yase'e Nomiore Jeocoye Ayere
(Mr. 10.1-12; Lc. 16.18)

19 1 Jesús iye coca casi jeteyo'je Galileapi saji'i. Sai Judea quë'rona
Jordán tsiaya quë'rona ësë mëi te'tena ti'api. 2 Jai pai ite
pe'tehuë. Pe'terena, jarona ju'icohua'ire jujupi. 3 Ja maca fariseohua'i
Jesure tsiojani sei'ë, tayo sehuouna, tseañu'u cajë ñeje:
"¿Nëjore jeocoye pa'iquë coa a'ri maña yequere yo'ona?"
4 Cajëna, ipi jaohua'ire sehuopi:
"¿Ñama'cohua'i a'ni, toyase'e caye si'aye du'ru pa'i huëose'e nesiquëpi
'Nepi ëmëre cui'ne nomiore'? 5 Cui'ne caji: 'Jaje pa'ina, pëca ja'quëre
cui'ne pëca ja'core jeoni nëjona tsioni cayaohua'i pa'ima'pë coa te'ije
pa'iohua'i pa'ija'cohua'i a'ë.' 6 Jaje pa'ina, cayaohua'i pa'iye paja'cohua'i
a'ë. Coa ai jerepa te'i pa'ija'cohua'i a'ë. Jaje pa'ina, ëmëpi nëjore jeocoye
peoji, Maija'quë ñaquë tsiose'e."
7 Ja maca ite sei'ë:
"¿Me yo'oquë Moisés nëjore jeocoye pa'iji, toya ja'huana jeoco do'ire
toyani cuañei'ni?"
8 Cajëna, Jesupi capi:
"Mësaru jëa joyo pa'i do'ire Moisés jeocoye de'oji, capi. Du'ru pa'i huëo
maca cato jaje pa'iye papi. 9 Jaje pa'ina, yë'ëpi cayë. Yequë ëmëohua'ire
yo'oma'ona jeoconi yequë nomiore huejaquë pani tsoe co'a de'opi, yecore
yo'o do'ire. Cui'ne jeocosi nomioni posëpi huejaquë panije cui'ne co'a
de'oji, ëjëre paconi yo'oquë."
10 Ja maca i ye'yacohua'ipi cahuë:
"Jaje pa'iye sëte ëmëpi nomiore huejaye co'aji."
11 Cajëna, Jesupi capi:
"Si'aohua'i iye asaye peoji. Coa Maija'quë ta'ñe asaye isisicohua'ise'e asaye
pa'iji. 12 Iye do'ire yecohua'i ëmëohua'i huejama'cohua'i pa'iyë. Tsi'nëna co'a
de'osicohua'i ai de'oyë, paipi huejama'pë pa'ijajë cajë co'a de'huasicohua'i
pa'iyë. Yecohua'ipi huejama'cohua'i pa'iyë, ma'tëmo ayere cajë. Iye yë'ë case'e
yëquëpi jaje pasi'i cuasani jaje huejama'quë pa'ijë'ë. Pai ñape tiñe pa'i do'ire
ëmëohua'i huejaye pañë. Yecohua'ipi hueja ti'añe pa'ija'cohua'ipi ai de'oyë.
Paipi huejama'pë pa'ija'cohua'ire nesicohua'ipi pañë. Yecohua'ipi ma'tëmo
pa'iyere cajë huejaye pañë. Jaje pasi'i cani jaje pa'ijë'ë, ai cuasaquëpi."

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

Jesupi Tsire De'oyerepa Cacaiye
(Mr. 10.13-16; Lc. 18.15-17)

13 Ja maca tsire Jesús quë'rona dahuë, ipi jëñapi patoquë secacaijaquë
cajë. Jaje yo'ojëna, i ye'yacohua'ipi tsire dacohua'ire dama'pë cajë ësehuë.
14 Jaje cajëna, Jesupi capi:
"Coa ñajë'ë, tsi iohua'ise'e yë'ë quë'rona daijajë. Ësema'pë pa'ijë'ë.
Ma'tëmo cato jaohua'ije pa'iohua'i tsecoa."
15 Ja maca tsire i jëñapi patoquë yo'o tëjini saji'i, yequë hue'ñana.

Posëpi Jaiye Co'amaña Paquëpi Jesure Case'e
(Mr. 10.17-31; Lc. 18.18-30)

16 Posëpi jaiye co'amaña paquëpi Jesure sani seji'i:
"De'o ye'yaquë. ¿Ique de'o co'amañare yo'oja'quë a'ni, ma'tëmo ti pani
huesëye ti'asi'i cani?"
17 Caquëna, Jesupi capi, ite:
"¿Me yo'oquë de'oquë caquë'ni, yë'ëre? Peoji, de'oquë. Coa te'i pa'iji, jaë
cato Diusupi. Jaje pa'iquëta'are më'ëpi ti pa'i hue'ña cacaye yëni sehuoye
pa'iji, cuañese'ere."
18 Caquëna, posëpi ite capi:
"¿Je a'ni, iti yë'ë sehuo ja'ñe?"
Caquëna, Jesupi capi, ite:
"Huani jeoma'ë pa'ijë'ë, yequë. Nëjore yecore yo'oma'ë pa'ijë'ë.
Co'amaña ñama'ë. Yecohua'ire cosoma'ë pa'ijë'ë. 19 De'oye sehuojë'ë,
më'ë ja'quëre cui'ne më ja'core. Cui'ne oijë'ë, më quëno maca pa'iquëre
më'ëja'a co'ye oiyeje pa'ye."
20 Posëpi ite capi:
"Si'aye iye tsihua'ë pa'inëpi de'oye yo'osiquë a'ë. ¿Jaje pa'ito iquepi
caraquë'ni, yë'ëre?"
21 Caquëna, Jesupi sehuopi, ite:
"Më'ëpi de'oquërepa pasi'i cani sani më'ë payere isiquë curiquë
nequë cui'ne peocohua'ini coa isijë'ë. Ja macata'a më'ë ma'tëmore jaiye
co'amaña paye pa'iji. Ja jeteyo'je dani tuijë'ë, yë'ëre."
22 Jaje caquëna, iyere posë asani ai oi saji'i, jaiye co'amaña paquë sëte.
23 Ja maca Jesupi i ye'yacohua'ire capi:
"Nuñerepa cayë, mësarute. Ai jëaji, ma'tëmo jaiye co'amaña
pacohua'ipi cacaye. 24 Cayë, tijupë mësarute. Camellore miu ñaca cojeja'a
sa etojaiñe peoji. Jaje pa'ita'are ai jerepa jëaji, jaiye co'amaña pacohua'ipi
ma'tëmo cacaye."
25 Jare i ye'yacohua'ipi asani ai cuasajë iohua'ija'a sa'ñe sei'ë: "¿Jaje
pa'ito nepi huasosicohua'i pa'iye pa'iquë'ni, cajë?"
26 Jesupi ñani capi, jaohua'ire:

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

"Paire cato caca tı̱'añe peoji. Jaje pa'iquëta'are Maija'quëre cato neñe pa'iji, si'aye."
27 Ja maca Pedropi capi, ıte:
"Ëjaë, yëquë si'aye yëquë co'amaña pase'e jeoni më'ëre tuë'ë. ¿Jaje yo'osicohua'i ıquere yëquë paja'cohua'i a'ni?"
28 Cajëna, Jesupi sehuopi, jaohua'ire:
"Nuñerepa cayë, mësarute. Ja mu'se si'aye huajëye de'osi maca Pai Mamaquëpi ı ñu'i saihuëna Ëjaërepa ja'rusi maca, mësaru yë'ëre tuisicohua'ije ja'ruja'cohua'i a'ë, doce ñu'i saihuëana, doce tsëcapëa Israel pai yo'ose'e ña de'huaja'cohua'ipi. 29 Huë'e panita'a a'yëre, a'yore, panita'a ja'quëre, panita'a ja'core, panita'a nëjore, panita'a mamajëre, panita'a yejare yë'ë do'ire jeosicohua'i cato cien pa'ye jerepa paja'cohua'i a'ë, cui'ne ti pani huesëyere paja'cohua'i a'ë. 30 Jaje pa'iquëta'are jai pai yure du'ru pa'icohua'ipi tëjiohua'irepa pa'ija'cohua'i a'ë, cui'ne yure jeteyo'jerepa pa'isicohua'ipi du'ru acohua'i pa'ija'cohua'i a'ë.

Co'amaña Necohua'i Yo'oyeje Pa'ye Quëase'e

20 1 Ma'tëmo pa'i te'te cato jai tsio paquëpi nea hue'ñarepa co'amaña necaicohua'ire co'esi'i, cuiya'i tëaja'cohua'ire caquë saise'eje pa'ye a'ë. 2 Co'amaña necaicohua'ire tı̱'ani te'e mu'se yo'o do'ire te'e ëja ja'hua saisi'i, capi. Jaje quëani ne de'huani jëjo saopi, ı tsio necaija'cohua'ire. 3 Nea hue'ña nueve pa'i maca etani saji'i. Sai ñaquëna, nema'cohua'ipi jai pai quë'rore coa paë'ë. 4 Pa'ijëna, capi, jaohua'ire: 'Mësaruje sani yë'ë tse tëacaije'ë, saisi'i, ıti saiñe pa'iyeje' caëna. Ja maca saë'ë, tëaja'cohua'ipi. 5 Mu'se jopo pa'i maca tsio aquë etani saji'i. Saisiquëpi tres pa'i maca sani copi, jare cui'ne paire co'equë. 6 Saisiquëpi cui'ne neato cinco pa'i maca, sani copi. Sani tı̱'api, pai coa pa'i hue'ñare yo'oma'pë coa nëcacohua'ire. Ñani capi: '¿Iquere yo'ojë si'a mu'se coa pa'iye'ni?' 7 Caquëna, ıohua'ipi cahuë, ıte: 'Yëquëre yecohua'ije co'amaña nejë'ë cajë cuañese'e peocohua'i a'ë.' Cajëna, ıohua'ire capi: 'Jaje pa'ito sani mësaruje yë'ë co'amañare necaije'ë.' 8 Ñami de'osi maca ıti tsio aquëpi co'amaña necaicohua'ire ñacaiquëre soini capi: 'Co'amaña nesi do'ire saijë'ë. Jeteyo'je cacasicohua'ini saijë'ë du'ru saini jeteyo'je du'ru cacasicohua'ire saijë'ë.' 9 Caëna, co'amaña nesicohua'ire soiquëna, neato cinco pa'i maca cacasicohua'ipi daë'ë. Datena, te'e mu'se yo'osi do'i ja'ye saipi. 10 Ja jeteyo'je du'ru cacasicohua'ire soiquëna, cuasahuë, jerepa curiquë neja'cohua'i a'ë, cajë. Jaje cuasasicohua'ita'are pai ñapere te'e mu'se yo'ose'e ja'ye saipi. 11 Jaje sai cuañoni sañope ca huëohuë, ıti co'amaña paquëni, 12 ñeje cajë: 'Icohua'i jeteyo'je cacasicohua'i cato coa te'e hora nehuë. Jaje nesicohua'ita'are yëquë si'a mu'se co'amaña nejë, ësë uquëna, quëcojë nesicohua'ire saiñe ja'ye saihuë, më'ë.' 13 Jaje cajëna, ıti tsio aquëpi sehuopi, jaohua'i aquëre ñeje: 'Cajei, co'aye yo'oma'ë pa'iyë, më'ëre. ¿Më'ëje paipi te'e mu'se ne do'ire, saijë'ë caquë yë'ë ja're coni, ne de'huasiquëta'a? 14 Jaje pa'ito iye më'ë ne do'i ıni saijë'ë. Yë'ëpi yëë më'ëre ısiye ja'ye iquëreje ısiyë, jeteyo'je

cacasiquëreje̱. 15 ¿Më'ëpi cuasani yë'ë curiquëre, yë'ë yëyeje̱ pa'ye yo'oye peoji,
cuasaquë? ¿Pa̱nita'a coa jaiye pasi'i cuasaquëna, pë̱ti ëaye më'ëre nëiquë yë'ëpi
pa̱ire oiquëpi yo'oquëna?' 16 Ja̱je pa'ina, jeteyo'je pa'isicohua'ipi du'ru acohua'i
pa'ija̱'cohua'i a'ë. Cui'ne du'ru acohua'ipi jeteyo'je pa'ija̱'cohua'i a'ë. Ja̱je pa'ina, jai
pa̱i soisicohua'i pa'iyë. Pa'ijëta'are, sahuani jo'ya nesicohua'ipi a'ri ja'i pa̱i pa'iyë."

Jesús I̱ Ju̱'i Ja̱'ñere Quëaye
(Mr. 10.32-34; Lc. 18.31-34)

17 Jesús Jerusalén ma'are pa'i i̱ doce ye'yacohua'ire i̱ohua'ise'ere ti̱ro
sani capi:
18 "Mësarupi ñañë, mai Jerusalénna mëi huëoye, Pa̱i Mamaquëre
Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ina cui'ne cua̱ñese'e ye'yacohua'ina
i̱sija̱'tona, i̱sisi maca ja̱ohua'ipi huani je̱oja'quë api cajë, 19 ti̱ pa̱ina
i̱sija̱'cohua'i a'ë. I̱sirena, ja̱ohua'ipi i̱te cue'cuejë të'cajë yo'oni, so̱quë
sarahuana que̱jajë cajë. Ja̱je yo'osicohua'ita'are toaso̱ mu'seña pa'i maca
huëija̱'quë api."

Jacobo Cui'ne Juan Pëca Ja'co Se̱se'e
(Mr. 10.35-45)

20 Jesús quë'rona Jacobo cui'ne Juan pëca ja'copi Zebedeo mamajë ja̱'re
co̱ni do're ja'ruo, Jesús ña hue̱'ñana necai ja̱'ñere se̱si'i caco. 21 Ja̱ maca
i̱pi se̱ji'i, i̱ote:
"¿I̱quere yëco'ni, më'ë?"
Caquëna, sehuo, ñeje: "Yë'ë caya mamajëre më'ë pa'i te̱'tena ëjaohua'ire
neni më'ë ëja te̱'tena yequëre cui'ne ari te̱'tena ñocaije̱'ë."
22 Cacona, Jesupi sehuopi:
"Cuasaye peoye huesërepa se̱ñë, mësaru. ¿Mësaru de'hue tëto sani
ti̱'añe, yë'ë se̱je co̱no tëto sai ja̱'ñeje pa'ye, cui'ne do cua̱ño ti̱'añe yë'ë do
cua̱ño ja̱'ñeje pa'ye?"
Ja̱ohua'ipi cahuë:
"Ti̱'añë."
23 Cajëna, i̱pi capi, ja̱ohua'ire:
"Nuñerepa cayë, ja̱je pa'ije̱'ë. Mësaru tëto saija̱'cohua'i a'ë, iye
se̱je co̱noja'a. Cui'ne yë'ë do cua̱ñose'eje̱ do cua̱ñoja'cohua'i a'ë. Ja̱je
pa'iquëta'are ëja te̱'te cui'ne ari te̱'tena ja'ruye cato yë'ëpi i̱siye peoji. Yë'ë
ja'quëpi i̱ ne de'huacaisicohua'ina i̱sija̱'quë api."
24 Ja̱je caquëna, diez i̱ ye'yacohua'ipi iyere asani sa̱ñope pë̱ti huëohuë,
caya hua'ire. 25 Ja̱je sa̱ñope yo'oye pa'ina, Jesupi soini capi, ja̱ohua'ire:
"Mësaru, tsoe ta̱'ñe asayë. Iye yeja pa̱i ëjaohua'i cato si'a co'amaña meñe
payë, cui'ne i̱ohua'i huë'ehuë maca acohua'ipi mëñe ëjaohua'ire payë,
i̱ohua'ire. 26 Ja̱je pa'ye peosipi, mësarute cato. Ai jerepa pa'i pasi'i caquëpi
yecohua'ire necaiquë pa'iye pa'iji. 27 Cui'ne mësaru aquëpi du'ru aquë pasi'i

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

caquë pani yecohua'ini necaiquëpi jo'yaë pa'iye pa'iji. 28 Pa̱i Mamaquëje̱
pa'iohua'i pa'iye pa'iji. Ja̱ë je̱'quë daima'ë paji'i, yecohua'ipi necaija̱jë caquë.
Coa ai jerepa necasi'i caquë daji'i, i̱ pa'iye do'ipi jai pa̱i de'oye pa'i ja̱'ñe
necasi'i caquë."

Jesupi Cayaohua'ire Ñama'cohua'ire Jujuse'e
(Mr. 10.46-52; Lc. 18.35-43)

29 Jericó daripëpi etani saijëna, jai pa̱i Jesure tuë'ë. 30 Saijëna, ja̱rote
cayaohua'i ñama'cohua'ipi paë'ë, ma'a yë'quë macare. Pa'icohua'ipi Jesupi
tëtosaiji asani cuihuë:
"Ëjaë, David Mamaquë, yëquë mañare teaye ñani co̱caije̱'ë."
31 Cajëna, pa̱ipi cuima'pë pa'ijë, cahuë. Ja̱je catoje̱ ai jerepa cuihuë:
"Ëjaë, David Mamaquë yëquë mañare teaye ñani co̱caije̱'ë."
32 Ja̱ maca Jesús nëcaja̱ni ñama'cohua'ire soini se̱ji'i, ja̱ohua'ire:
"¿I̱quere necaija̱quë cajë yëye'ni, yë'ëre?"
33 Caquëna, ja̱ohua'ipi sehuohuë:
"Ëjaë, yëquë ñañere yëyë."
34 Cajëna, Jesupi teaye pa'iohua'ire ñani oi patopi, ñaco ca̱na. Ja̱je
patoquëna, i̱ti macapi tsoe ñacohua'i paë'ë. Pa'ijë Jesure tuë'ë.

Jesupi Jerusalén Cacase'e
(Mr. 11.1-11; Lc. 19.28-40; Jn. 12.12-19)

21 1 Jerusalén ja'ye macare pa'ijë ti̱'ahuë, Betfagé daripëna, Olivos
ai cu̱tihuë quë̱no maca pa'icona. Ja̱ropi Jesús cayahua'ire i̱
ye'yacohua'ire jëjo saopi. 2 Jëjo saoquë capi, ja̱ohua'ire:
"Saije̱'ë, je̱'ñerepa pa'i daripëna. Ja̱rona ti̱'aja'cohua'i a'ë, burra sëa
nëosicopi. Burrito ja̱'re co̱ni nëiona, ñani joyeni dacaije̱'ë. 3 Ja̱je sajëna,
yecohua'ipi ¿me neja'quëni, saye? Cato caje̱'ë: 'Ëjaëpi cusi'i' caëna, yo'oyë.
Esa co'yoja̱'quë api, cuni tëjini."
4 Iye cato yo'ose'e paji'i tsoe aquë Maija'quëre quëacaiquë toyaquë
caquë pa'ise'epi ti̱'aquëna ñeje toyase'epi:
5 Sión daripëre caje̱'ë:
"Ñaje̱'ë. Më'ë ëjaëre papi më'ëna daiji,
Jerepa pa'i a'ë cuasama'quëpi burroni ñu'i
Co'amaña hue'eco burra mamaquëni ñu'i."
6 Ja̱ maca i̱ ye'yacohua'ipi sani Jesús cua̱ñese'eje̱ yo'ohuë. 7 Burrare
cui'ne i̱o mamaquëre dani ca̱ñapi i̱ohua'i jetena jajehuë. Jajerena, ja̱ maca
Jesupi mëni ja'rupi. 8 Ja̱ maca jai pa̱i pa'iye sëte ca̱ñapi ma'ana jajehuë.
Yecohua'ipi so̱quë capë̱are tëtejë ma'ana o̱ehuë, sihuajë. 9 Ja̱ maca du'ru
sai pa̱i cui'ne jeteyo'je dai pa̱ipi cui huëohuë:
"¡De'oquëre pani, pa̱i ëjaë David mamaquë! ¡Ëjaërepa mami hue'equëpi
daiji, de'oquëpi! ¡De'oquëre papi, Maija'quë!"

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

10 Jesús Jerusalén cacasi maca si'a pai iti daripë pa'icohua'i ai cuasajë
yecohua'ire sei'ë:
"¿Iquei'ni, iquë?"
11 Cajëna, paipi cahuë:
"Iquë cato Maija'quëre quëacaiquë api Jesupi, Nazaret Galilea aquë api."

Jesupi Maija'quë Huë'ere Tsoa Tose'e
(Mr. 11.15-19; Lc. 19.45-48; Jn. 2.13-22)

12 Ja jeteyo'je Jesús cacapi, Maija'quëre huë'ena. Cacani si'aohua'ire
huerojë cui'ne isijë yo'ocohua'ire hue'sena eto saopi, jaro pa'isicohua'ire
mesaña po'ne taño saopi, curiquë paire cambiase'e cui'ne su'tere
isicohua'i ñu'i saije po'ne taño saopi. 13 Jaje yo'oquë capi, jaohua'ire:
"Toyase'e caji, ñeje: 'Yë'ë huë'e cato Maija'quëre se huë'e hue'yosicoa.'
Jaje pa'iquëta'are mësaru cato co'amaña ñaohua'i tu'aro neni yo'oyë."
14 Maija'quëre se huë'ena ñama'cohua'i cui'ne do'pëcohua'i daë'ë. Jesús
quë'rona daijëna, ipi jujupi. 15 Jaje yo'oquëna, Maija'quë huë'e ñacaicohua'i
ëjaohua'ipi cui'ne cuañese'e ye'yacohua'ipi iye pai yo'o ti'a ma'ñere
yo'oquëna, ñahuë. Cui'ne tsipi Maija'quë huë'epi ai ñeje cuijë cajëna, asahuë.
¡De'oquëre papi David mamaquë pai Ëjaë! Jaje cajëna, asani pëijë, 16 Jesure
cahuë:
"¿Asaquë, më'ë jaohua'i më'ëre cuijë caye?"
Cajëna, Jesupi sehuopi:
"Jëjë'ë, asayë. ¿Mësaru ñama'cohua'i a'ni, toyase'e ñeje caye?
Më'ëpi a'ricohua'i mañare cui'ne oje tsu'sucohua'ire nehuë,
Maija'quëre de'oyerepa jëjëja'cohua'ëre."
17 Jaje cani saji'i, yequë a'ri daripë Betaniana. Jarona ñami pëapi.

Quëima' Soquë Yëre Jesús Pëi Case'e
(Mr. 11.12-14, 20-26)

18 Nea huë'ña Jesús pai daripëpi co'iquëna, ai ëaye nëji'i. 19 Nëina,
ma'a yë'quë maca nëca yëre ja'ye maca tsiojani ñaquëna, ti peoyë paji'i.
Quëima' ñë, coa ja'ose'e paji'i. Ja maca Jesupi capi, soquë yëre:
"¡Yureta'a ti quëima'o pa'ijë'ë cuañeñë, më'ëre!"
Jaje i ca macapi cuene huesësico paco'ë. 20 Iyere ñani i ye'yacohua'ipi ai
cuasajë Jesure sei'ë:
"¿Me yo'oquë soquë yë esarepa cuene huesëco'ni?"
21 Cajëna, Jesupi sehuopi, jaohua'ire:
"Nuñerepa cayë. mësarute. Mësarupi neñe pa'iji cuasacohua'i pani jëa
coeye peoni yë'ë soquë yë caëna, yo'ose'eje yo'oye pa'iji. Iye cutihuëre
cacohua'i pani cayë: 'Iye macapi sani jai tsiayana sa du'ijë'ë.' Jaje ca maca
tsoe yo'ose'e pa'iye pa'iji. 22 Cuasare pajë secohua'i pani si'aye mësaruse'e
ti'aja'cohua'i a'ë."

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

Jesús Cuañeñerepa Pa'iye
(Mr. 11.27-33; Lc. 20.1-8)

23 Ja maca Jesús Maija'quë huë'ena pa'i ye'yapi. Jarote ja yë'ta'a ye'yaquëna,
Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'i cui'ne judío pai aiohua'i tsio dani ite sei'ë:
"¿Ique cuañeñepi iye co'amaña yo'oquë'ni? ¿Nepi më'ëre iye cuañe tutu
paquëre nere'ni?"
24 Cajëna, Jesupi sehuopi, jaohua'ire:
"Yë'ëje cui'ne mësaruteje sesi'i. Iye sese'ere sehuorena, yë'ëje quëasi'i
iye co'amaña yo'o tutu aye. 25 '¿Ne cuañesiquëpi paquë'ni, Juan oco
doquë, Maija'quë panita'a paipi cuañesiquë paquë?' "
Caëna, ja maca sa'ñe ca huëohuë, iohua'ija'a ñeje:
"Maija'quë jëjo daosiquë paji'i, cato ipi sehuoja'quë api, maire: '¿Jaje pa'iquëta'are
me yo'ojë mësaru asama'pë pate'ni?' 26 Cui'ne 'maipi pai cuañesiquë paji'i' canije
ca'rayë, paire. Juanre cato Maija'quë cocare quëaquë paji'i cuasayë, paije."
27 Jaje pa'ina, cahuë, Jesure:
"Huesëyë, yëquë."
Cajëna, ije capi:
"Yë'ëje quëaye pañë, iye co'amaña yo'o tutu cuañequëre."

Caya Mamajë Yo'oye Ayere Quëaye

28 Jesupi capi, jaohua'ire:
"¿Me cuasaye'ni, mësaru iyere asani? Paipi caya mamajëre paquëpi
capi, jaohua'i aquëni: 'Tsihua'ë, yure sani yë'ë co'amañare necaijë'ë,
cuiya'i tëayere.' 29 Mamaquëpi sehuopi: 'Pañë.' Jaje casiquëta'a tiñe
cuasa ñajani sani co'amaña nepi. 30 Ja jeteyo'je sani yequëre capi, cui'ne
caquëna, ipi sehuopi: 'Jaë, ja'quë sasi'i.' Casiquëta'a saiye papi. 31 '¿Jaje
pa'ito jequëpi pëca ja'quë yëse'e necaquë'ni, jaohua'i aquë?' "
Caquëna, jaohua'ipi cahuë:
"Du'ru aquë."
Ja maca Jesupi capi, jaohua'ire:
"Nuñerepa cayë, mësarute. Pa'i do'i curi secohua'i, cui'ne ëmëohua'ire
yo'orojaicohua'ipi, ma'tëmo du'ru cacaja'cohua'i a'ë, mësaru ja cacama'pëna.
32 Juan oco doquëpi mësarute quëapi. Iti pa'iyere quëaquëta'are mësarupi asama'pë
paë'ë. Jaje pa'iquëta'are pa'i do'i curiquë secohua'ipi cui'ne si'a ëmëohua'ire
yo'ocohua'ipi asajë ponëhuë. Jaje si'aye ñajëta'a mësaru ponëma'pë paë'ë.

Co'acohua'i Yo'oye Ayere Quëaye
(Mr. 12.1-12; Lc. 20.9-19)

33 Asajë'ë, yure iye quëayere. Jai tsio paquëpi tapi, pisi cuiya'ire. Tani
tsioja'a tëhuo të'ijaji'i cui'ne cuiya'i sija'coreje nepi, cui'ne jai ëmë huë'eje
nepi, iopi tuijë si'a tsio ñaja'core yahue imacohua'ire. Ja jeteyo'je co'amaña

necohua'ire co'eni necaijë'ë cani so'ona saji'i. 34 Saisiquëpi tëa mu'seña
ti'asi maca jëjo daopi, i jo'yare. Sani ite co'amaña necaicohua'ina sejëna,
jaohua'ipi ite cajë nëocaise'ere isijajë caquë. 35 Jaje caquë jëjo saosiquëta'are
co'amaña necohua'ipi i jo'ya mañare tseani të'cahuë, te'ire. Yequëni coa
huani jeohuë. Cui'ne yequëni quëna pëapi jea huëohuë. 36 Jaje yo'oruje iti
tse aquëpi tijupë du'ru jëjo daose'e seña maca jai paire jëjo daopi, i jo'yare.
Jaje jëjo daoruje co'amaña necohua'ipi cui'ne jaohua'ireje yo'ohuë.
37 Ai tëjiyerepa jëjo daopi, i mamaquëre pani, 'oijë dahuëre ñaja'cohua'i
a'ë, cuasaquë.' 38 Jaje jëjo daosi maca i mamaquëni ñani, co'amaña
necohua'ipi iohua'ija'a sa'ñe cahuë: 'Iquë api, iti co'amaña tse aquë
de'oja'quë. Jaje pa'ito huani jeoñu'u, maipi iye yeja tse acohua'i
pa'ija'cohua'i.' 39 Jaje cani tseani tsiopi hue'sena etoni sani huani jeohuë."
40 Ca tëjini Jesús seji'i:
"Iti tsio aquëpi daisiquë pani, ¿me neja'quë a'ni, co'amaña necohua'ire?"
41 Caquëna, jaohua'ipi cahuë, ite:
"Huani jeoja'quë api, ti oiye peoye co'acohua'ire. Yo'oni yecohua'ini
co'eni tsio co'amaña neja'cohua'ire jeosipi. Jeona, quëi maca ti'aëna, tëani
ite isija'cohua'i a'ë, ite cajë necaise'ere."
42 Ja maca Jesupi capi, jaohua'ire:
"¿Ti ñama'cohua'i a'ni, toyase'e, mësaru? Caji ñeje:
Necohua'ipi yo'o jujani jeosi quëna pëpi,
Yure cato du'ru huëocorepa ponëo.
Iye cato ëjaëpi jaje neina, merepa jaje neini cajë ai cuasajë ñañe pa'iji.
43 Jaje pa'ina, mësarute cayë. Diusu pa'i te'te pasicohua'ire mësarute
sioja'quë api. Tsioni yecohua'ina isija'quë api, i pa'i te'tena iti ca tëani
isicohua'ina. 44 Quëna pë cato, yecohua'ipi io ëmëje'ena tomecohua'ipi
jë'yecoa. Cui'ne quëna pëpi yecohua'i ëmëje'ena tomeco pani peo sëpëare
neñe pa'iji."
45 Jaje caquëna, Maija'quë huë'e ñacai ëjaohua'i cui'ne fariseohua'ipi
maini caji cuasajë Jesús caye asahuë. 46 Ja maca tseañe yëjëta'a paini ca'rajë
pahuë, jai pai Jesure Maija'quëre quëacaiquë api cuasacohua'i pa'ijëna, ñani.

Huejaye Fiesta

22 1 Jesús tijupë ca huëo copi, pai ñañe ayeja'a iñoquë ñeje:
2 "Ma'tëmo cato pai ëjaëpi mamaquëre huejaquëna, sihuaquë paire
tsi'soni yo'ose'eje pa'ye a'ë. 3 Jaje yo'oquë jëjo saopi, i jo'yare, huëosicohua'ire
quërëjaijë'ë, caquë. Jaje pa'iquëta'are huëosicohua'ipi daiye coehuë. 4 Tijupë
i jo'yare jëjo saoquë capi: 'Quëajë'ë, soisicohua'ire. Tsoe si'aye ai ja'ñe de'hua
saohuë. Huequëreje hui'yape quë'iohua'ini huani ne de'huahuë, huejaye
ñaja'cohua'i daijajë caquë.' 5 Caquëna, asani i case'e quëajëna, huëosicohua'i
asacaima'pë paë'ë. Yequëpi tsiona saji'i. Yequë co'amaña isi sapi. 6 Cui'ne
yecohua'ipi ja ëjaë jo'yare tseani co'aye yo'ojë huani jeahuë. 7 Ja maca pai

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

ëjaë pëi i soldado paire jëjo saopi, huaisicohua'ire. Huani jeani iti daripëje ëo
jeoja'cohua'ire. 8 Ja jeteyo'je capi, i jo'yare. 'Hueja ao ne de'huase'epi paji'i. Jaje
pa'iquëta'are soisicohua'i daiye pahuë. Ja soisicohua'i cato do'i peocohua'i paë'ë.
9 Jaje pa'i do'ire jai ma'añana sani huëojë'ë. Coa si'aohua'ire ma'a pa'icohua'ire
dajë'ë, hueja ao aija'cohua'ire.' 10 Caëna, pai ëjaë jo'yapi etani sani ma'aja'a cu'ijë
co'acohua'ire cui'ne de'ocohua'ire si'sohuë, huë'e timë huesëyerepa.
11 Ja maca ëjaë cacani soisicohua'ire ñapi. Ñaquëna, te'i hueja caña
suñama'quëpi ñuji'i. 12 Ñani capi, ite: '¿Cajei, me më'ë iño cacaë'ni, hueja
caña suñama'quë?' Jaje caquëna, ipi ti sehuoma'ë paji'i. 13 Cama'ëna,
ja maca pai ëjaëpi mesa ñu'icohua'ire necaijë pa'icohua'ire capi: 'Jaëte
tseani nëcañoa cui'ne jëña sëani jeocojë'ë, nea hue'ña hue'sena. Jaropi
oi cui'ne cuji qui'cojaquë.' 14 Jaje pa'ina, jai pai pa'iyë, soisicohua'i. Jaje
pa'iquëta'are a'ri maña pa'iyë, sahuani jo'ya nesicohua'i."

Pai Do'i Saiñe Ayere Case'e
(Mr. 12.13-17; Lc. 20.20-26)

15 Ja maca fariseohua'ipi sani sañe coca cajë te'e cuasahuë. Jaje cajëna,
tayo sehuouna co'aye capi cajë ne ja'ñere. 16 Jaje cani jëjo saohuë, iohua'i
acohua'ire Herodes tsëcapë acohua'ina coni te'e Jesure caja'cohua'ire ñeje:
"Ye'yaquë, asayë, yëquë më'ë nuñerepa caquë pa'iye, cui'ne nuñerepa
Maija'quë ma'are ye'yaquëpi pai cayere asacaima'quëpi cui'ne pai pa'iye
ëmëjese'e ñaquë cama'quë pa'iye. 17 ¿Jaje pa'ipi me më'ë caquë'ni?
'¿De'oquë pa'i do'ire si'a pai ëjaë Césarna curi saiñe panita'a pañe?' "
18 Jaje cajëna, Jesús tsoe asapi, iohua'i co'aye cuasajë señe. Jaje pa'ina,
capi, jaohua'ire:
"Coa cacohua'i, ¿Me yo'ojë yë'ëre cosojë neñu'u cajë caye'ni? 19 Iñojë'ë,
pa'i do'i sai të'quire."
Caquëna, te'e të'qui romano curi të'quire dahuë. 20 Darena, Jesús ñani
jaohua'ire seji'i:
"¿Ne tsiare hue'eco'ni, iye të'qui ico cui'ne ne mamire hue'eco'ni?"
21 Caquëna, iohua'ipi sehuohuë:
"Si'aohua'i ëjaërepa mamipi pa'iji."
Cajëna, Jesupi capi, jaohua'ire:
"Isijë'ë, pai ëjaë tseco pa'ito jare iti tse aquëna. Cui'ne Maija'quë tse
pa'ito jare Maija'quëna isijë'ë."
22 Caquëna, iyere asani ai cuasahuë. Jaje yo'oni ite jeoni saë'ë.

Ju'isicohua'i Huëiye Pa'iquë Cajë Señe
(Mr. 12.18-27; Lc. 20.27-40)

23 Jare ja mu'se saduceohua'i Jesure sani ñañu'u cajë saë'ë. Saduceo
hua'i cato ju'isicohua'i huëiye peoji, cacohua'i a'ë. Jaje pa'iohua'ipi iyere
cahuë, ite:

24 “Ye'yaquë, Moisés capi, huejasiquëpi mamajëre peoquë jṵ'isiquë
pa'ito yo'jeipi huejaye pa'iji, hua'jeore, maja'yë jṵ'isi do'ire mamajëre
pacaija̱'quëpi. 25 Yëquë acohua'ipi siete yo'je tsi̱ te'e tsëcapëre paë'ë.
Pa'icohua'ipi du'ru maja'yëpi huejani jṵji'i, mamajëre peoquë. Jṵ'i yo'jeina
je̱ocaji'i, nëjore. 26 Ja̱ëje mamajëre peoquë jṵji'i. Jṵquëna, toaso̱ñe aquë
huejapi. Huejani ja̱re ja̱je peoquë jṵji'i. Ja̱jese'e si'a tsëcapë siete jṵju sahuë.
27 Ai jeteyo'jerepa nomio jṵco'ë, si'aohua'i jṵtena. 28 Ja̱je pa'ito jṵ'isicohua'i
huëi maca ¿ne nëjo pa'ija̱'coa'ni, ja̱je si'aohua'i te'oni huejasico?”
29 Jesupi sehuopi, ja̱ohua'ire: “Mësarupi tayo cuasayë, toyapë
ñama'cohua'i sëte cui'ne Maija'quë tutu ñama'cohua'i sëte. 30 Jṵi'sicohua'ipi
huëisicohua'i huejama'pë pa'ija̱'cohua'i a'ë. Cui'ne mamajë nomiohua'ire
huejoma'pë pa'ija̱'cohua'i a'ë. Ma'tëmo acohua'i hui̱ñaohua'ije̱ pa'iohua'i
pa'ija̱'cohua'i a'ë. 31 Ja̱je pa'ito mësaru jṵ'isicohua'i huëiye aye Maija'quë
case'ere toyase'e ñama'cohua'i a'ë. Toyase'e ñeje caji: 32 ‘Yë'ë cato
Abraham, Isaac, cui'ne Jacobo Diusu a'ë.’ Diusu cato jṵ'isicohua'i Diusu
peoji. Ja̱ë cato huajëcohua'i Diusu api.” 33 Ja̱je caquëna, iyere pa̱i asani ai
cuasahuë, me ja̱ jerepa ye'yaquë'ni, cuasajë.

Ai Jerepa Pa'ye Cua̱ñese'e
(Mr. 12.28-34)

34 Jesupi saduceo pa̱ire ti sehuoye peoyerepa ca huesopi, asani fariseo
pa̱ipi tsi'sihuë, coca cañu'u cajë. Ja̱ maca dani 35 Fariseo pa̱i aquëpi
cua̱ñese'e ye'yaquëpi neñasi'i caquë i̱te se̱ji'i:
36 “Ye'yaquë, ¿Jeco a'ni, cua̱ñese'e si'aye se̱ña maca pa'io pa̱ire ye'ya ja̱'ñe?”
37 Se̱ina, Jesupi capi:
“Oijë̱'ë, më Ëjaë Diusure, si'a më joyopi, si'a më pa'iyepi cui'ne si'a më'ë
cuasayepi. 38 Iye a'ë, si'aye se̱ña maca jerepa pa'ye cui'ne du'ru macarepa
cua̱ñese'e. 39 Yecoje̱ ja̱re cui'ne pa'io. Ja̱opi caji, ñeje: ‘Oijë̱'ë, më que̱no maca
aquëre më'ëja'a co'ye cuasaquë oiyeje̱ pa'ye.’ 40 Iye cayayena si'aye Moisés
cua̱ñese'e cui'ne Maija'quëre quëacaicohua'i ye'yase'e meñe quëco paji.”

¿Ne Mamaquë A'ni, Cristo?
(Mr. 12.35-37; Lc. 20.41-44)

41 Ja̱ yë'ta'a fariseohua'i tsi'sisicohua'i pa'ijëna, 42 Jesús se̱ji'i, ja̱ohua'ire:
“¿Me cuasaye'ni, mësaru Cristore? ¿Ne mamaquë a'ni?” Caquëna,
i̱ohua'ipi sehuohuë: “David mamaquë api, ja̱ë cato.”
43 Ja̱ maca Jesupi capi, ja̱ohua'ire: “¿Ja̱je pa'iquëta'are David Maija'quë
joyopi quëaquëna, Ëjaë hue'you'ni, i̱te? Ja̱je pa'ina, Davidpi capi:
44 Ëjaëpi capi, yë'ë Ëjaëre:
‘Ja'ruje̱'ë, yë'ë ëja te̱'tena,
Më'ëre sa̱ñope yo'ocohua'ire më'ë que̱o huë'ehuëna të'ya me macaja̱'a.’
45 ¿Me ja̱je pa'ito Cristo David mamaquë pa'iquë'ni, Davidpi Ëjaë i̱te hue'yoto?”

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

46 Ja̱ maca te'ije̱ ti te'e yë'opoje̱ caye pa̱pi. Cui'ne ja̱re ja̱ mu'sepi
cua̱ñese'e ye'yacohua'ije̱ jaiye se̱ñe je̱ohuë, ca'rajë.

Fariseohua'ire Cui'ne Cua̱ñese'e Ye'yacohua'ire Sa̱ñope Case'ere
(Mr. 12.38-40; Lc. 11.37-54; 20.45-47)

23 1 Ja̱ maca Jesupi capi, pa̱ire cui'ne i̱ ye'yacohua'ire:
2 "Cua̱ñese'e ye'yacohua'i cui'ne fariseo pa̱i cato Moisésje̱
pa'iohua'i a'ë. 3 Ja̱je pa'ina, mësaru si'aye ja̱ohua'i caye sehuocaiye pa'iji.
Ja̱je pa'iquëta'are i̱ohua'i yo'oyere ye'yema'pë pa'ije̱'ë. Ja̱ohua'i cato
ñeje yo'oye pa'iji casicohua'ipi i̱ohua'i case'ere yo'oma'pë ai yequere
yo'ocohua'i a'ë. 4 Ja̱ohua'i cato hue'ocaiyë, dëquëyere pare. Quëco ëa
ma'ñere pare ja̱re pa̱ipi hue'eja̱jë cajë yo'oyë. Ja̱je yo'ojëta'a i̱ohua'i cato
moño maca pu̱'peyeque coecohua'i a'ë. 5 Si'aye i̱ohua'i yo'oye cato pa̱ipi
ñajajë cajë yo'oye a'ë. Ja̱je pa'ina, tsia ti̱ñare pana cui'ne ta̱ta tuna ca̱ña
ca̱'tina Maija'quë coca ayepi toyase'ere sëoni ju'ijë cu'iyë. Cui'ne ju'i ca̱
niamoaja'a de'oyerepa tsoa ca̱ña nëojë huatose'ere ju'iyë, yequë pa̱i ju'iye
se̱ña maca de'oyere. 6 De'o hue̱'ñana a̱o a̱iñere yëcohua'i a'ë. Cui'ne sihua
cua̱ñocohua'i ñu'i saihuëna ja'ruye yëcohua'i a'ë, pa̱i tsi'si hue̱'ñana.
7 Cui'ne pa̱ipi de'oyerepa ëjaohua'i a'ë cajë ca'rajë pëpayere yëcohua'i a'ë.
8 Ja̱je ja̱ohua'i yo'ocohua'ita'are mësaru cato pa̱ipi ye'yacohua'i a'ë
hue'yoja̱jë cajë yo'oma'pë pa'ije̱'ë. Ja̱je pa'ina, si'aohua'i mësaru cato
te'e yo'je tsi̱ a'ë. Cui'ne te'ere ye'yaquëre pacohua'i a'ë, Cristore. 9 Ja'quë
hue'yoma'pë pa'ije̱'ë, te'ireje̱ iye yeja acohua'ire. Coa te'ire ma'tëmo
pa'iquëse'ere ja'quëre payë, mësaru. 10 Pa̱ipi mësarute ëjaohua'i a'ë, caja̱jë
cajë yo'oma'pë pa'ije̱'ë, te'i mësaru ëjaë Cristo pa'ito me ja̱je yo'oye.
11 Ja̱je pa'ina, mësaru aquëpi yecohua'ire necaiquëpi ai jerepa pa'i pa'iji.
12 I̱ja'a co'ye jerepa pa'i a'ë, cuasaquë cato meñe casa cua̱ñoñe pa'iji. Ja̱je
pa'iquëta'are jerepa pa'i a'ë cuasama'quëni jerepa pa'ire neñe pa'iji.
13 ¡Teayerepa mësaru cua̱ñese'e ye'yacohua'i cui'ne fariseo pa̱i! Coa
cacohua'i. Teayerepa mësaru cua̱ñese'e ye'yacohua'i cui'ne fariseo pa̱i, coa
cacohua'i. ¿Me yo'ojë ma'tëmo caca sa'ro tëhuoye'ni? yecohua'i pa'ija̱jë cajë.
Ja̱je yo'ojë mësaruje̱ cacama'pë yecohua'i cacañu'u cajë yo'ocohua'ireje̱ ë̱seyë.
14 ¡Teayerepa, mësaru cua̱ñese'e ye'yacohua'i cui'ne fariseo pa̱i. Coa
cacohua'i! ¿Me neñu'u, cajë hua'jeohua'i hue̱'ña siojë yo'oye'ni, mësaru?
Ja̱je yo'ocohua'ipi pa̱ipi de'ocohua'i a'ë cuasaja̱jë cajë tsoaye se̱ñë. Ja̱je
yo'osi do'ire mësarute jerepa co'ayerepa sa̱iñe pa'iji.
15 ¡Teayerepa mësaru cua̱ñese'e ye'yacohua'i cui'ne fariseo pa̱i! ¡Coa
cacohua'i! Mësaru cato cu'icohua'i a'ë, yeja cui'ne jai tsiaya pa̱ini mësaru
sehuoyena ye'yañu'u cajë. Ja̱je yo'oroja̱ijë neni i̱ti sehuoquëni mësaru
se̱ña maca cayaye jerepa co'aquëre neñë, toana uja̱'quëre.
16 Teayerepa mësaru ñaco ca̱ peocohua'ije̱ pa'iohua'ipi yecohua'ire sacohua'i
pa'iyë. Ja̱je pa'iohua'ipi cayë, 'Maija'quë huë'e do'ipi ca nëose'e cato neñe

peoji. Maija'quë huë'e pa'i oropi ca nëose'epi neñe pa'iji.' 17 Huesëohua'ipi
cui'ne ñaco ca peocohua'ije pa'iohua'ipi. ¿Mësaru ñato je a'ni, iti jerepa pa'ye,
oro panita'a Maija'quë huë'epi orore Maija'quë tse necaiye a'ni, itirepa?
18 Yequeje mësaru cayë, 'Maija'quëre isi saihuë do'ipi nesi'i ca nëoñe peoji.'
19 ¡Huesëohua'i cui'ne ñaco ca peocohua'ije pa'iohua'i! ¿Ique a'ni, jerepa pa'ye,
ëmëje'e tuiye panita'a iti saihuë, Maija'quë tse necai saihuë? 20 Jaje pa'ina,
iti saihuë do'ipi ca nëoquë pani coa iose'ere cama'ë pa'iji. Si'aye io ëmëje'e
tuiye coni caji. 21 Cui'ne Maija'quë huë'e do'ipi ca nëoquë pani jaro pa'iquëni
Diusuni caye pa'iji. 22 Cui'ne ma'tëmo do'ipi ca nëoquë pani Maija'quë ñu'i
saihuëna caye pa'iji. Cui'ne ioni caquë Maija'quë iote ñu'iquëni caye pa'iji.

23 ¡Teayerepa mësaru cuañese'e ye'ya pai cui'ne fariseo pai! ¡Coa
cacohua'i! Maija'quëre mësaru isiyë, menta, anis cui'ne comino aiñe sëñe
neñere, diez ayere te'ore huase'ere. Jaje yo'ojëta'a cuasaye pañë, ai jerepa
do'i quë'yere, nuñerepa pa'iyere, paire oiyere, cui'ne Maija'quëre pa'iji
cuasayere. Iyeje yo'ojë cui'ne ja yë'ta'a yequeje yo'oye pa'iji, jeoma'pë.
24 Ñaco ca peocohua'ipi yecohua'ire sacohua'ipi pa'iyë, mësaru. Mi'are
de'oye ñajë ima jeocohua'ita'a camellore nëocohua'i a'ë.

25 ¡Teayerepa mësaru cuañese'e ye'yacohua'i cui'ne fariseo pai! ¡Coa
cacohua'i! Ëmëje'ese'e ucu duruhuëa cui'ne quëna ne'ña tsoacohua'i a'ë.
Sa'nahuë cato co'amaña yahue imañe cui'ne te'ohua'i jaiye co'amaña
pañu'u caye timësicohua'i pa'iyë. 26 ¡Fariseo, ñaco ca peoquë! Du'ru
macarepa ucu duruhuëre cui'ne quëna de'huare tsoajë'ë. Sa'nahuë
pa'iyere jeteyo'je yureta'a hue'se pa'iyeje si'si peoye pasipi.

27 Teayerepa mësaru cuañese'e ye'yacohua'i cui'ne fariseohua'i. Coa
cacohua'i. Mësaru cato paire tasi darije pa'iohua'i a'ë, huë'ese'e poja'icore
tsoase'eje pa'iohua'ipi. Jaje pa'iohua'ipi sa'nahuë cato ju'isi tara cui'ne
si'aye si'si timë huesësicohua'i a'ë. 28 Jaje pa'iohua'i a'ë, mësaru, pai
ña hue'ñase'e de'ocohua'ipi. Sa'nahuë cato coa cosoyena cui'ne co'aye
yo'oyena timësicohua'i a'ë.

29 ¡Teayerepa mësaru cuañese'e ye'yacohua'i cui'ne Fariseo pai! ¡Coa
cacohua'i! Mësarupi de'oye necaicohua'i a'ë, cuasajë tsoe Maija'quëre
quëacaicohua'i jutena, tasi darire cui'ne de'o paipi ju'isicohua'ini
iohua'ire tasi darina quëna tupëa ëja de'huacohua'i a'ë. 30 Jaje yo'ojë cayë:
'Maipi mai aipë pa'inë pa'icohua'i pani co huaiye para'huë, Maija'quëre
quëacaicohua'ire.' 31 Jaje iyere yo'ojë tsoe mësaruja'a ñañë, Maija'quëre
quëacaicohua'ire huasi tsëcapë acohua'i a'ë cajë. 32 ¡Jaje pa'ito ja macaja'a
yo'o tëjijë'ë, mësaru aipë yo'o huëojë pa'ise'e! 33 ¡Añaohua'i! ¡Añña tsëcapë!
¿Me jëaja'cohua'i a'ni, mësaru toa yeja uye? 34 Mësarupi yo'o saojajë
iyere caquë jëjo daoja'quë a'ë, yequë mu'seña pa'i ja'ñe quëacohua'ire,
ta'ñe asacohua'ire, cui'ne cuañese'ere ye'yacohua'ire. Jaje pa'iquëta'are
mësarupi yecohua'ire huani jeojë soquë sarahuana queni huani jeojë
yo'oja'cohua'i a'ë. Jaohua'i acohua'ire cui'ne yecohua'ini tsi'si huë'ñana

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

tseani tëʼcajaʼcohuaʼi aʼë. Cuiʼne siʼa pai dari ñape coʼerojaijë josa
yoʼojaʼcohuaʼi aʼë. 35 Jaje yoʼojëna, mësaruna siʼa deʼo paire huani jeosi
doʼi tomejaʼcoa. Nuñerepa yoʼoquë Abelre huani jeosi macapi Zacarias,
Berequías mamaquëre huani jeosi macana, ëojë se saihuë cuiʼne deʼo
hueʼña jopo saʼrona mësaru huani jeosiquëna tomesipi. 36 Nuñerepa cayë.
Siʼaye iye doʼi cato yure paʼi paipi saiñe tomejaʼcoa.

Jerusalén Paire Jesús Ñaquë Oiye
(Lc. 13.34-35)

37 Jerusalén, Jerusalén, yequë muʼse paʼi jaʼñe quëacohuaʼire cuiʼne
Maijaʼquë coca quëacohuaʼire mëʼëni caquë Maijaʼquë jëjo daoquëna,
huani jeohuë, mësaru. Yoʼojëtaʼare deʼhuerepa mëʼë mamajëre tsisosiʼi
caquë yoʼohuë, cura mamajëre io capëa huëʼehuëna deʼhuasiʼi caco
yoʼoyeje. Yoʼoquëna, coehuë. 38 Ñajëʼë. Yure mësaru huëʼe jeocosico paʼico.
39 Nuñerepa cayë. Yëʼëre mësaru ña coñe pajaʼcohuaʼi aʼë, ‘mësarupi
deʼoquëre paʼni ëjaë mamirepa hueʼequë daiquë’ ca maca tiʼañe pato.”

Maijaʼquë Huëʼe Nejosico Paʼi Jaʼñe
(Mr. 13.1-2; Lc. 21.5-6)

24 1 Jesupi Maijaʼquë huëʼepi etani jeʼnë saina, i yeʼyacohuaʼipi tsio dani
ite Maijaʼquë se huëʼe ayere ñajë ca huëohuë. 2 Cajëna, Jesupi capi:
“¿Siʼaye mësaru ñañe? Deʼoji, nuñerepa mësarute cayë. Siʼaye ja mësaru
ñañe nejoseʼe paʼijaʼcoa. Iye maca ti teʼe quëna pëje jupë uiñe pajaʼcoa.”

Ja Yëʼtaʼa Yeja Carajaimaʼñë Iño Jaʼñe
(Mr. 13.3-23; Lc. 21.7-24; 17.22-24)

3 Ja maca Olivos cutihuëna saëʼë. Sani Jesús jaʼruni ñuʼina, i
yeʼyacohuaʼipi ite yahuerepa cahuë:
“Ina, yëquëre quëajëʼë. ¿Je yëhua jaje yoʼojacoaʼni? ¿Me iñoñe
paʼijaʼcoaʼni, mëʼë daiye cuiʼne yeja carajaiñe?” 4 Cajëna, Jesupi capi:
“Deʼhua ñajë paʼijëʼë, mësarute yecohuaʼipi coso huesojë. 5 Jai pai yëʼë
mamipi cajë daijaʼcohuaʼi aʼë: ‘Yëʼë aʼë, Cristo’ cajë. Cajëna, jai pai iohuaʼire
tuijaʼcohuaʼi aʼë. 6 Siʼa hueʼña saʼñe huajo huaiyere mësaru asajaʼcohuaʼi
aʼë. Asani quëquëmaʼpë paʼijëʼë. Jare jaje tëto saiye paʼiji. Paʼiquëtaʼa ja
yëʼtaʼa tëjiye peoji. 7 Yequë yeja paʼicohuaʼipi yequë yeja paʼicohuaʼire se
uihuajaʼcohuaʼi aʼë. Cuiʼne yequë paipi yequë paini se uihuajaʼcohuaʼi
aʼë. Cuiʼne aiñeje peoquëna, ai ëa juʼijaʼcohuaʼi aʼë. Cuiʼne yeja ñuʼcueye
paʼijaʼcoa, yequë hueʼña ñape. 8 Iye cato jaʼa ai yoʼo huëoyepi paʼijaʼcoa.
9 Cuiʼne yëʼë doʼire mësarute coʼaye yoʼojë tseani yecohuaʼina isijë cuiʼne
huani jeojë yoʼojë cuiʼne siʼa pai mësarute coejaʼcohuaʼi aʼë. 10 Ja muʼseña ai
Maijaʼquëre cuasaseʼe nejo huesojaʼcohuaʼi aʼë. Jaje yoʼojë yecohuaʼire coejë
cajeohuaʼije paʼiohuaʼitaʼa sañope yoʼocohuaʼi paʼijaʼcohuaʼi aʼë. 11 Cuiʼne

jai pa̱i coa cosocohua'ije̱ pa'ija̱'cohua'i a'ë, Maija'quëre quëacaicohua'i
a'ë cacohua'ije̱. Ja̱je yo'ojëna, jai pa̱i cosoyere asaja̱'cohua'i a'ë. 12 Cui'ne
ja̱je jaiye co'aye pa'ina, yo'ojë jai pa̱i pa̱ire oiye je̱oja'cohua'i a'ë. 13 Ja̱je
pa'iquëta'are i̱ti quëcoquë nuiñe pa'isiquëpi ja̱ëpi huasosiquë pasipi.
14 Cui'ne iye de'o cocaje̱ si'a hue̱'ña yeja pa'icohua'ire quëase'e pa'ija̱'coa,
ja̱ohua'ije̱ asaja̱jë cajë. Ja̱ macata'a ti̱'aja'coa, caraja̱iñerepa. 15 Maija'quëre
quëacaiquë Daniel toyapi, pa̱ire co'a de'huaquë cui'ne pa̱ire ne huesoquë
yo'oye ayere. Ja̱je pa'ina, iquëpi si'si peo hue̱'ñana ti̱'asi maca ñani toya
ja'o ñaquëpi asaye pa'iji, ti̱'api, caquë. 16 Ja̱ maca Judea pa'icohua'ipi
catiye pa'iji, ai cu̱tina. 17 Huë'e ë̱mëje'e totore pa'iquë pani cajeye peoji,
sa̱'nahuë co'amaña pa'iye i̱si'i caquë. 18 Cui'ne tsiore pa'iquë pani co'iye
peoji, ca̱ña i̱masi'i caquë. 19 Teayerepa ja̱ mu'seña nomiohua'i tsi̱ ë̱tapë̱a
pa'icohua'i cui'ne oje tsu̱'sucohua'ire pacohua'i maña ai yo'oja̱'cohua'i a'ë.
20 Ja̱je pa'ina, se̱jë'ë, Maija'quëre sësë tëcahuë catiye peoja̱'core, cui'ne
huajë mu'seña catiye peoja̱'core. 21 Ja̱ mu'seña cato jaiye ai yo'oye pasipi,
ja̱'a yeja de'huasi maca ti peose'epi jeteyo'jeje̱ peo ja̱'ñepi. 22 Ja̱ mu'seña
Maija'quëpi tëama'quë pa'ito te'i macaje̱ huaso cua̱ñoñe peora'pi. Ja̱je
pa'iquëta'are Maija'quëpi i̱ jo'ya nesicohua'ini oi tëaja̱'quë api.

23 Mësarute yecohua'ipi caja̱'cohua'i a'ë: 'Ñaje̱'ë, i̱ñore pa'iji, Cristo
pa̱nita'a Ñaje̱'ë, ja̱rote pa'iji.' Ja̱je catoje̱ carepa ma'ñe cuasama'pë pa'ije̱'ë.
24 Daija̱'cohua'i a'ë, yë'ë Cristo a'ë, cacohua'i coa cosocohua'ipi. Cui'ne
Maija'quë coca quëacaicohua'i a'ë, cacohua'ipi. Ja̱ohua'ipi cui'ne jaiye
pa̱i yo'o ma'ñe ne i̱ñoja'cohua'i a'ë, coa cosoñu'u cajë. Ja̱je yo'ojëna,
Maija'quërepa jo'ya nesicohua'ije̱ care payë cajë sehuoja̱'cohua'i a'ë,
a̱'ji sehuocohua'i cato. 25 Ja̱je pa'ina, tsoe du'ru cahuë iye mësarute
ja̱je yo'o ma'ñe caquë. 26 Ja̱je pa'ina, yecohua'ipi mësarute 'jeto cue̱ne
yejare pa'iji, ñaje̱'ë' cacohua'i pa'ito saima'pë pa̱nita'a yeque 'Ñaje̱'ë, i̱ño
tu'rihuëre pa'iji,' catoje̱ asama'pë pa'ije̱'ë. 27 Pa̱i Mamaquë daiyerepa cato
ë̱së mëi hue̱'ñapi cui'ne ë̱së sa du'i hue̱'ñana mujuë ye'hueyeje̱ pa'yerepa
pa'ija̱'coa. 28 Ju̱'isiquë ca̱pë pa'i hue̱'ñana ja̱rona pë'përi tsi'sija̱'cohua'i a'ë.

Pa̱i Mamaquë Dani Co̱ñe
(Mr. 13.24-37; Lc. 21.25-33; 17.26-30, 34-36)

29 Esa ai yo'o mu'seña tëto sai maca ë̱së yayaja̱'quë api. Cui'ne ñañëje
miama'ë pa'ija̱'quë api. Ma'ñocoje̱ ma'tëmopi to̱meja'cohua'i a'ë. Cui'ne
ma'tëmo tutu pa'iyeque tsasija̱'coa. 30 Ja̱ maca Pa̱i Mamaquë tutu
yo'oye ñaja'cohua'i a'ë, ma'tëmopi yo'oquëna. Cui'ne si'a pa̱i dari yeja
pa'icohua'i oija̱'cohua'i a'ë. Ja̱ maca ñaja'cohua'i a'ë, Pa̱i Mamaquë
ma'tëmopi sirija̱'a daiye, tutu quë'ire papi cui'ne de'oyepi quëcosiquëpi
daina. 31 Ja̱ maca hui̱ñaohua'ire cua̱ñeja'quë api, i̱ sahuasicohua'ire
cajese'e yeja te̱'ña, si'a yeja pa'icohua'ire tsi'soje̱'ë, caquë ai tutu duruhuë
juiyepi.

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

32 Ye'yejë'ë, higuera soquë yë yo'oye ayere quëaquëna. Huiña capëa pa'i maca
ja'o etaquëna, mësaru ñani jë'në utëcahuë tï'aquëna, yo'oji cacohua'i a'ë. 33 Jaje
cui'ne si'aye iye tëto saina, ñani jë'në carajai mu'seña tï'aquëna, eta sa'rore
pa'ina, yo'oji cuasajë'ë. 34 Nuñerepa cayë, mësarute. Si'aye iye yo'o ja'ñe a'ë, ja
yë'ta'a iye mu'seña pai juju sama'pëna. 35 Ma'tëmo cui'ne yeja carajai ja'ñe a'ë.
Yë'ë cocata'a ti carajaiñe pa ja'ñe a'ë. Jare iti case'eje tï'aquë pa'i ja'ñe a'ë.
36 Jaje pa'iquëta'are peoji, iti mu'serepa cui'ne hora quëaye. Huesëyë,
yecohua'ije. Ma'tëmo pa'icohua'i huiñaohua'ije cui'ne Maija'quë
mamaquëje huesëji, coa Maija'quëse'e asaji, iti.
37 Noé pa'i mu'seña yo'ojë pa'ise'eje pa'ye pasipi, Pai Mamaquë dai macaje.
38 Ja mu'seña ja yë'ta'a co'jema'në paipi ao aijë, ucujë, nomi huejajë, cui'ne
pëca ja'quëohua'ipi nomi tsire huejojë paë'ë, Noé jai yohuëna caca macaja'a.
39 Ja huesëjëna, jai co'je dani si'aohua'ire peo hue'ña co'je huea'co'ë. Jaje
cui'ne pasipi, Pai Mamaquë dai macaje. 40 Ja mu'seña caya ëmëohua'i tsiore
pa'ija'cohua'i a'ë. Pa'ijëna, te'ire saquë cui'ne te'ire jeosipi. 41 Caya nomiohua'i
hueare toaja'cohua'i a'ë. Toajëna, te'ore saquëna, cui'ne te'o jeo saisico pa'ija'coa.
42 Ëjaë daija'a maca huesëye sëte cui'ñasicohua'ipi pa'ijë'ë. 43 Jaje
pa'iquëta'are iyeje asajë'ë, iti huë'e aquëpi ñami ja hora pa'i maca
co'amaña ñaquë daija'quë api asaquë pani sëtasiquëpi i huë'e co'amaña
cacani imañe ëseja'quë api. 44 Jaje pa'ina, mësaruje ne de'huasicohua'ipi
pa'ijë'ë, mësaru huanëyesi maca Pai Mamaquë dani quëcoquë.

Nuñerepa De'o Jo'yaë Cui'ne Co'a Jo'yaë
(Lc. 12.41-48)

45 ¿Jequë a'ni, nuñerepa de'o jo'yaë, cui'ne asaquërepa iti tï'asi maca i huë'e
acohua'ire aocaijë'ë, caquë jeoni saisiquë? 46 Sihua cuañoja'quë api, i ëjaë
cuañese'eje yo'oquë pa'ina, titani ñasiquëpi. 47 Nuñerepa cayë iti tse aquë si'aye
i paye ñacaijë'ë caquë cuañe nëoja'quë api. 48 Jaje pa'iquëta'are co'a jo'yaë pani
cuasaji, tsoe nëija'quëre me je esa titasina, cuasaquë. 49 I ëjaë jo'yare co'aye
yo'o huëoni cui'ne ao ai huëoni cui'ne cono ucu huëoni cuepecohua'i ja're coni
yo'oquë pasipi. 50 Pa'ina, ja maca i ëjaë co'isipi, i jo'yaë huanëyeni je dasina
caquë utema'ë yo'o maca. 51 Ja maca ite ai co'ayerepa si'seni coa cacohua'ire
nejoñepi nejoñe pa'iji. Ja maca oisipi, cujije quï'coquë.

Diez Nomi Tsi Yo'ose'eje Pa'ye Quëaye

25 1 Jaje pa'ito ma'tëmo pa'i te'te cato diez nomi tsipi hui'yapepi dani
toa tsëopëare imani hueja hue'ñana iohua'i ëjëre tï'añu'u cajë
saise'eje pa'ye a'ë. 2 Cinco pa'iohua'i ne de'huama'cohua'i paë'ë. Cui'ne cinco ne
de'huasicohua'i paë'ë. 3 Ne de'huama'cohua'ipi toa tsëo pëa sajëta'a hui'yapere
sama'pë paë'ë. 4 Ne de'huasicohua'ipi sahuë, quëna huëana hui'yape dose'ere
cui'ne toa tsëo pëaje si'aye timëse'ere sahuë. 5 Huejaja'quëpi esa daima'ë pa'ina,
huëo cai ëapi si'a nomiohua'ire jaje huëo cai ëaquëna, ute jujani caë'ë. 6 Ja

maca ñami jopo pa'i maca asahuë, cuiye: 'Je'nërepa daiji, huejaja'quëpi etani
ite pëpajë'ë.' 7 Cui maca si'a nomi tsi huëni iohua'i toa tsëo pëa ne de'huahuë.
8 Ja jeteyo'je cinco ne de'huama'cohua'ipi cahuë, cinco ne de'huasicohua'ire:
'Isijë'ë, a'ri maña mësaru hui'yapere yëquë toa tsëo pëapi yaya huëoji.' 9 Jaje
cajëna, cinco nomi tsi ne de'huasicohua'ipi cahuë: 'Pañë, ti'añe pama'coni
yëquëre cui'ne mësarureje ¿me isiye'ni? Saijë'ë. Iti isi hue'ñana sani huerojë'ë,
mësaru tsëo ja'ñese'e.' 10 Carena, cinco nomi tsi ne de'huama'cohua'ipi hui'yape
hueroñu'u cajë saijëna, tsoe titapi, huejaquë. Nomi tsi cui'ñani utesicohua'i cato
i ja're coni cacahuë, hueja hue'ña. Cacarena, eta sa'ro sio huesopi. 11 Ja jeteyo'je
titahuë, yequë nomi tsi titani cahuë: 'Ëjaë, ëjaë hui'yocaijë'ë.' 12 Jaje cajëna, ipi
capi, jaohua'ire: 'Nuñerepa cayë, mësarute ñama'quë a'ë, yë'ë.' "

13 Ja maca Jesupi capi, jaohua'ire:

"Pai Mamaquë daija'a maca huesëyë, mësaru, iti dai mu'se cui'ne
horaje. Jaje pa'ina, mësaru sëtasicohua'ipi pa'ijë utejë'ë.

Curiquë Yo'ose'e Ayere Quëaye

14 Ma'tëmo pa'i te'te aye cato paipi yequë yejana sai huëoni, i jo'yare
soini curiquë isisiquë cuañe nëose'eje pa'io.

15 Jaohua'i aquëni isipi, cinco mil curiquë të'ña. Yequëni isipi, caya mil
të'ña. Cui'ne yequëni isipi, te'e mil. Pai ñapere iohua'i tutu pa'iye ja'ye
isini ja maca saji'i, so'ona. 16 Cinco mil të'ña isisiquëpi sani japi hueroni ai
jerepa cui'ne cinco mil të'ña se ne copi. 17 Caya mil isisiquëje cui'ne yeque
caya mil se ne copi. 18 Jaje yo'ojëta'are yequëpi te'e mil isi cuañosiquëpi
sani yeja coje nesicona, tapi, curiquë.

19 Ai tsoepi co'ipi, iohua'i ëjaë. Co'ini iohua'i nese'e ña huëopi. 20 Du'ru
macarepa titapi, cinco mil të'ña isi cuañosiquëpi. Titani isipi, i ëjaëre,
ñeje caquë: 'Ëjaë cinco mil më'ë yë'ëre isihuë. Isisiquëni yequë cinco mil
ne cohuë, iye më'ë tse.' 21 Caquëna, ëjaëpi capi, ite: 'Ai de'oji, më'ë de'o
jo'yaë'ë, de'oye yo'osiquëre cato yure ai jerepa jaiye isi nëosi'i cacajë'ë,
yë'ë ja're coni sihuaja'quë.' 22 Jeteyo'je daji'i, caya mil isisi jo'yaë. Jaëpi
capi, cui'ne: 'Ëjaë, më'ë yë'ëre caya mil isihuë. Jaje isisiquëni yeque caya
mil se ne cohuë, iye më'ë tse.' 23 I Ëjaëpi capi, ite: 'Ai de'oji, më'ë de'o
jo'yaë'ë, nuñerepa pa'i a'ë. A'ri mañare nuñerepa de'oye yo'osiquëni ai
jerepa jaiye isisi'i, ñacai ja'ñe. Cacani yë'ë ja're coni sihuajë'ë.' 24 Jaë te'e
mil isisiquëpi titani capi, i Ëjaëre: 'Ëjaë më'ëpi paire oima'quëpi më'ë
tama'tona coa ti'aquë cui'ne më'ë ti jea ma'ñere tëaquëre asayë. 25 Jaje
pa'ina, ca'raquë sani më'ë curiquë yejana yahuehuë. Iye më'ë curiquë
dacaë'ë.' 26 Caquëna, ëjaëpi sehuopi, ite: 'Jo'yaë co'aquë cui'ne josaë.
Yë'ëpi yë'ë ta ma'ñere tëaquëpi cui'ne yë'ë jeama'tore tëaquë pa'iye
asaquë sëte. 27 Ja do'ire yë'ë curiquë bancona tëoyere paë'ni. Tëosiquë
pa'ito co'ini itipi se nesi do'ire curiquë nera'huë, yë'ë tse.' 28 Ja maca capi,
iti maca pa'icohua'ire: 'Siojë'ë, curiquë të'ña. Sioni isijë'ë, diez mil të'ña

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

paquëna. 29 Jaje pa'ina, jaiye paquëni ai jerepa se isiye pa'iji. Isina, jaiye
tëto saquëna, nëase'eque paye pa'iji. Jaje pa'iquëta'are peoquëni ai jerepa
se sioye pa'iji, i a'ri maña payeque.' 30 Jaje cani capi, iquë co'a jo'yaëre:
'Tseani jeocojë'ë, nea hue'ña hue'sena, jaropi oi cui'ne cuji qui'coja'quëre.'

Si'a Paire Ñañe, Jesupi

31 Pai Mamaquë pai ëjaërepa cuañequë huiñaohua'ipi të'ijaisiquëpi
daisi maca i de'o ñu'i saihuëna ja'rujaquë api, cuañequëre papi. 32 Ja
maca si'a yeja pa'icohua'ipi tsi'sijaquë'cohua'i a'ë, i ña hue'ñana. Ja paire
huahuejaquë api, yëi ñamare cui'ne cabrare ñaquëpi huahueyeje pa'ye.
33 I ëja te'tena yëi ñamare cui'ne ari te'tena cabrare huahuesipi, ti
tsëcapëase'e. 34 Ja maca pai ëjaëpi cajaquë api, i ëja te'te pa'icohua'ire:
'Daijë'ë, mësaru yë'ë ja'quë ñacaina, de'oye pa'isicohua'i. De'oye pa'ijë'ë,
ma'tëmore mësarure caquë yeja de'hua maca Diusu de'huacai pa'i sitore.
35 Ao ëa ju'ina, mësarupi de'hue aohuë. Oco ëa ju'ina, cui'ne ocuahuë.
Mësarupi huë'e peoquëpi coa cu'iquë paë'ë. Pa'ina, pëa hue'ña isihuë.
36 Caña peoquë pa'ina, mësarupi de'hue isihuë. Ju'iquë paë'ë. Pa'ina,
yë'ëre do'i sani ñahuë. Tayo yo'ocohua'ire co hue'ñana co cuañosiquë
paë'ë. Pa'ina, dani ñahuë, yë'ëre.' 37 Ja maca iti nuñerepa yo'osicohua'i
etasicohua'ipi cajaquë'cohua'i a'ë: '¿Ëjaë, je yëhua më'ëre ao ëa ju'iquëre ñani
aore'ni, panita'a je yëhua oco ëa ju'iquëre ñani oco ocuare'ni? 38 Panita'a
¿je yëhua huë'e peoquëpi coa cu'ina ñani pëa hue'ñana isire'ni? Panita'a
¿je yëhua caña peoquë pa'ina, ñani isire'ni, ju'iye? 39 Panita'a ¿je
yëhua ju'iquëre më'ëre ñare'ni? Panita'a ¿co hue'ñana cosiquëpi pa'ina,
sani ñare'ni më'ëre?' 40 Cajëna, pai ëjaëpi sehuojaquë api, jaohua'ire:
'Nuñerepa cayë, mësarute. Si'aye mësaru jaohua'ire yë'ë yo'je tsini
a'ricohua'ire teaye pa'iohua'ire ñajë de'oye yo'ose'e cato jare yë'ëni de'oye
yo'ose'e pa'iji.'

41 Ja maca cui'ne Ëjaëpi cajaquë api, ari te'te pa'icohua'ire: 'Saijë'ë, yë'ë
quë'ro pa'imaë'pë nejosi te'tere pa'icohua'i. Saijë'ë, huatire cui'ne i jo'yare
caquë toa yeja de'hua sitona. 42 Ao ëa ju'ina, mësaru aoma'pë paë'ë, yë'ëre.
Oco ëa ju'ina, ocoje cui'ne ocuaye pahuë. 43 Huë'e peoquëpi coa cu'iquë
paë'ë. Jaje pa'ina, mësarupi pëa hue'ña isiye pahuë. Caña peoquë paë'ë.
Pa'ina, mësarupi isima'pë paë'ë. Ju'iquë paë'ë. Pa'ina, mësaru dani ñañe
pahuë. Cosiquë paë'ë. Pa'ina, sani ñama'pë paë'ë, mësaru.' 44 Ja maca
iohua'ipi cajaquë'cohua'i a'ë, ite: '¿Ëjaë, je yëhua më'ëre ao ëa ju'iquëre panita'a
oco ëa ju'iquëre, panita'a coa cu'iquëre, panita'a caña peoquëre panita'a
ju'iquëre, panita'a cosiquëre ñajëta'a cocaiye pare'ni?' 45 Jaje cajëna, pai ëjaëpi
sehuojaquë api: 'Nuñerepa cayë, iohua'i teaye pa'i paire ñajëta'a cocaiye pajë
cui'ne yë'ëreje ai jerepa ti necaiye pahuë, mësaru.' 46 Jaje casi maca iohua'i
saijaquë'cohua'i a'ë, ti nejo hue'ñana. Cui'ne nuiñe yo'osicohua'ipi ti pa'i hue'ñana
saijaquë'cohua'i a'ë."

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

Jesure Tseañe Cuasase'e
(Mr. 14.1-2; Lc. 22.1-2; Jn. 11.45-53)

26 1 Jaje Jesús si'aye iyere ca tëjini capi, i ye'yacohua'ire:
2 "Mësarupi tsoe asayë, caya mu'seña pa'i maca Israel
pai Egíptopi etajë pa'ise'ere cuasajë tsi'sini yo'oye ti'a ja'ñe.
Ja maca Pai Mamaquë tsea cuañosiquë pa'ija'quë api, que
cuañoja'quëpi."
3 Ja mu'seña Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'i, cuañese'e
ye'yacohua'i, cui'ne aiohua'i, tsi'sisicohua'ipi paë'ë, Caifás Maija'quë huë'e
ñacaicohua'i ëjaë jai huë'e hue'se daripëna. 4 Jarona Jesure coa cosojë
tseani huani jeo ja'ñere ca ñahuë, iti yo'o ja'ñere. 5 Jaje pa'iquëta'are "fiesta
pai tsi'si macata'a tseañe pañu'u, paipi co'aye sañope yo'oma'cohua'ini"
cahuë.

Huëo Sëñepi Jesure Tsoacaise'e
(Mr. 14.3-9; Jn. 12.1-8)

6 Simón huë'ere Jesús paji'i, Betania daripëre ja'ju dahuë ju'iquë
hue'yosiquë huë'ere. 7 Jarote pa'ina, nomiopi quëna huë jai do'i quëna huëna
de'o së ma'ñapi timësiconi cajico dacopi tsio dani, Jesús mesare ñu'ina, ja
ma'ñapi i siopëna doo. 8 Jaje iyere yo'ocona, ñani i ye'yacohua'ipi pëijë ca
huëohuë.
"¿Me ne ja'ñere coa nejoco'ni, jai do'ire? 9 Iopi yecohua'ina isico jaiye
curi neni peocohua'i mañani cocaito de'o'ñe pa'ioni yo'oco."
10 Cajëna, Jesupi asani capi:
"¿Me yo'ojë josa caye'ni, iote? Iye yë'ëre yo'ocaiye de'oye a'ë. 11 Coa
si'anë mësaru co'amaña peocohua'ire paja'cohua'i a'ë, mësaru acohua'ire.
Jaje pa'iquëta'are yë'ëre cato si'anë mësaru pama'pë pa'ija'cohua'i a'ë.
12 Yë'ë siopëna huëo së ma'ñapi doye cato yë'ëre tasi maca huëo së
ja'ñere ne de'huacaio yo'oco. 13 Jaje pa'ina, nuñerepa cayë, mësarute.
Coa si'a huë'ña iye huaso coca quëanije ico yë'ëre yo'ose'e quëaja'cohua'i
a'ë. Jaje quëajëna, paije iote huanëyoma'pë cuasaja'cohua'i a'ë, io yo'oco
pa'ise'e."

Judaspi Jesure Yehuoye
(Mr. 14.10-11; Lc. 22.3-6)

14 Ja maca i ye'yacohua'ipi aquëpi Judas Iscariote hue'equëpi Maija'quë
huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'i quë'rona sani capi:
15 "¿Je ja'ye saiñe yëye'ni, yë'ëpi Jesure tseacaito?"
Jaje caquëna, asani ite saihuë, treinta curiquë të'ña. 16 Jare ja macapi
Judas Jesure pai peo maca ñani tseani jaohua'i jëñana isisi'i caquë
co'epi.

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

Mai Ëjaë Ani Tëjise'e
(Mr. 14.12-25; Lc. 22.7-23; Jn. 13.21-30; 1 Co. 11.23-26)

17 Fiesta huëo mu'se o'saye co'mema'a ao ai mu'se ti'aëna, i
ye'yacohua'ipi Jesure tsio dani sei'ë: ¿Jerona neja'cohua'i a'ni na'iquëna,
aiñe, Egíptopi Israel pai etajë pa'ise'ere cuasajë ai ja'ñe?
"¿Jerona Egíptopi Israel pai etase'e cuasajë na'iquëna, ai ja'ñe neñe'ni?"
18 Cajëna, ipi capi, iohua'ire:
"Saijë'ë, jai daripëna sani huë'e pa'iquëni ti'ani ite cajë'ë: 'Ye'yaquëpi caji: Yë'ë
yo'o maca tsoe ja'yere pa'iji. Jaje pa'ina, më'ë huë'ena yë'ë ye'yacohua'i ja're coni
Egíptopi Israel pai etajë pa'ise'ere cuasajë yo'oye nesi'i,' caquë jëjo saopi."
19 Jaje caëna, i ye'yacohua'ipi Jesús cuañese'eje yo'ohuë. Yo'ojë
na'iquëna, ai ja'ñe ne de'huahuë.
20 Ñami de'osi maca Jesús mesare i doce ye'yacohua'i ja're coni paji'i.
21 Pa'i ja yë'ta'a aore ai ñu'i capi, cui'ne:
"Nuñerepa cayë mësarute, mësaru aquëpi yë'ëre yehuoja'quë api."
22 Ja maca jaje caquëna, jaohua'ipi ai oi ëayerepa asa huesëhuë. Asani
sa'ñe iohua'ija'a se huëohuë, ñeje cajë:
"Ëjaë, ¿më ñato yë'ëpi yo'oja'quë a'ni?"
23 Cajëna, jaohua'ire sehuopi, Jesupi:
"Yë'ë ja're coni te'e quëna de'huana aiquëpi iti yë'ëre de'oye yo'oyeje
yo'oquë cosoquë tsea jeo cuañoja'quë. 24 Jaje pa'ina, Pai Mamaquë
cato toyase'e cayeje pa'ye yo'o saoye pa'iji. Jaje pa'iquëta'are teayerepa
yo'oja'quë api, ite yehuoquë. De'ora'pi, jaë ai de'oma'ë patu."
25 Ja maca Judaspi, iti cosoquë tsea jeo cuañoja'quëpi ite capi:
"¿Ye'yaquë, më'ë ñato yë'ëpi yo'oja'quë a'ni?"
Caquëna, capi:
"Jaje pa'ijë'ë. Më'ë a'ë."
26 Ja yë'ta'a aore aijë dujëna, Jesús i jëñapi panpë ini Maija'quëre de'oji
caquë seji'i. Ja jeteyo'je i ye'yacohua'ire isiquë capi:
"Aijë'ë. Iye cato yë'ë ca'ë."
27 Ja jeteyo'je ucu duruhuë i jëñapi ini Maija'quëre de'oji caquë seni
iohua'ina se isiquë capi:
"Si'aohua'i ucujë'ë, iye ucu duruhuëna. 28 Iye cato yë'ë tsie a'ë. Huajëye ca
nëoñere neñe a'ë. Cui'ne jai pai co'aye yo'ose'ere sai de'huayere caquë isiye a'ë.
29 Jaje pa'iquëta'are cui'naëpi iye cuiya'i o'sa cono ucuye paja'quë a'ë, mësaru ja're
coni, yë'ë ja'quë cuañe te'tena mësaru ja're huajë o'sa cono ucuye ti'a macaja'a."

Pedro Jesure Ñama'quë A'ë, Caye
(Mr. 14.26-31; Lc. 22.31-34; Jn. 13.36-38)

30 Jëjë tëjisi jeteyo'je Olivos cutihuëna saë'ë. 31 Ja maca Jesupi capi,
jaohua'ire:

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

"Iye ñami si'aohua'ire mësarute yë'ëre quëco pase'e ti peocohua'ire nëija'coa.
Jaje pa'ina, toyase'e caji: 'Huani jeosi'i, yëi ñamare ñacaiquëre. Huani jeosi
maca yëi ñama huahuesicohua'i pa'ija'cohua'i a'ë.' 32 Jaje pa'iquëta'are yë'ëpi
ju'isiquëpi huëni du'ru Galileana saquëna, mësarupi jeteyo'je ti'aja'cohua'i a'ë."
33 Jaje ca maca Pedropi sehuopi:
"Jaje si'aohua'ire më'ëre tuiye jeosicohua'i pa'itoje yë'ë cato pañë."
34 Jaje caquëna, Jesupi capi, ite:
"Nuñerepa cayë, më'ëre. Iye ñami ja yë'ta'a cura yë'ima'ëna, më'ë yë'ë
ti ñama'quë a'ë caquë toasoñe coa caja'quë a'ë."
35 Pedropi capi, ite:
"Më'ë ja're coni ju'iñe pa'ito ju'iñë, yë'ë. Coa caye pañë."
Caquëna, cui'ne si'aohua'i i ye'yacohua'i cahuë.

Jesús Getsemaní Quë'rona Señe
(Mr. 14.32-42; Lc. 22.39-46)

36 Ja maca Jesús i ye'yacohua'i ja're coni ti'api, Getsemaní hue'yo
hue'ñana. Ti'ani capi, jaohua'ire:
"Yë'ëse'e sani je macana seina, mësaruse'e iye macana ja'rujë'ë."
37 Jaje cani coa Pedrore cui'ne Zebedeo mamajëre cayaohua'ire sai sapi.
Sani ai oi cui'ne ai co'a ju'i ai yo'o huëopi. 38 Ja maca capi, jaohua'ire:
"Ai oiyë, yë'ë joyopi, juni huesëye pa'ina. Jaje pa'ina, mësaruse'e iye
macana pëajë'ë, cui'ne yë'ë ja're coni sëtasicohua'i pa'ijë'ë, mësaruje."
39 Jaje cani Jesús ai seña maca te'i se saji'i. Sani jarona tsiapi yejana
simeni ui seji'i, Maija'quëre, ñeje caquë:
"Yë'ë ja'quë maca, de'hue ne ti'añe pa'ito iye sëje da'care pare yë'ëre
nejocaijë'ë, pani yë'ë yëquë cayeje pa'ye yo'oye, coa më'ë yëyepi yo'ose'e
pa'ijaquë."
40 Ja maca i ye'yacohua'i quë'ro co'iquë ti'api, tsoe caisicohua'ipi uijëna.
Ñani Pedrore capi:
"¿Quëco ti'añe pare, yë'ë ja're coni te'e hora macaje? 41 Sëtasicohua'i
pa'ijë'ë. Cui'ne sejë'ë, co'aye mëiñena, taisicohua'i pa'iye paja'cohua'i.
Nuñerepa joyo cato yëji, neñe. Jaje pa'iquëta'are capëpi tutu peoji."
42 Tijupë sani coni seji'i, ñeje:
"Yë'ë ja'quë iye neñañe ai yo'oyere yeque necaiye peoto, coa më'ë
yëyeje yo'ose'e pa'ija'quë."
43 Tijupë co'ipi. Co'iquë i ye'yacohua'i caisicohua'ini ti'a copi. Iohua'i
ñaco capi ai huëo ca'a do'ire sio meina, caë'ë. 44 Ja maca ñani jeoni saji'i,
cui'naëpi Maija'quëre sesi'i caquë toasoñe acore. Ja're i case'eje pa'ye
caquë seji'i. 45 Ja maca saji'i. I ye'yacohua'i quë'rona sani capi, jaohua'ire:
"Yureta'a de'oji. Caijë'ë, cui'ne huajëjë'ë. Tsoe ti'api, Pai Mamaquëre
co'aye yo'ocohua'i jëñana isija'a maca. 46 Huëijë'ë. Sañu'u. Tsoe daiji, yë'ëre
yehuoja'quë."

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

Jesure Tseañe
(Mr. 14.43-50; Lc. 22.47-53; Jn. 18.2-11)

47 Jesús ja yë'ta'a cocare capi, Judas titasi macaje. Jaë cato doce
soisicohua'i aquë paji'i. Cui'ne i ja're coni jai pai daë'ë, huaña cui'ne tara
coni cajicohua'ipi. Jaohua'i cato Maija'quë huë'e ñacaicohua'i jaohua'i
jëjo daocohua'i cui'ne judío pai aiohua'i jëjo daocohua'i paë'ë. 48 Judas iti
yo'oquë yehuoja'quëpi quëaëña, jaohua'ire:
"Yë'ë ini sihuaja'quë a'ë. Jaëni tseajë'ë."
49 Jaje casiquëpi Jesuna tsiojani ite sihuayeje yo'oquë capi:
"¿Pa'iquë, ye'yaquë?"
50 Caquëna, Jesupi sehuopi ite:
"¿Cajei, iquena daiquë'ni?"
Ja maca Jesure tsiojani tseani sahuë.
51 Ja maca jaje yo'ojëna, Jesús cajeipi hua'tiyo dutani cajorose'e tëto
tëapi, Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaë jo'yaëre pani. 52 Jaje yo'oquëna,
Jesupi capi:
"De'huajë'ë, më'ë hua'tiyo io pa'i hue'ñana. Si'aohua'i hua'tiñoapi
uihuacohua'i cato jare cui'ne hua'tiñoapi huaijëna, ju'ija'cohua'i a'ë.
53 ¿Huesëquë më'ë yë'ëpi yë'ë ja'quëre sequëna, yurepi tsoe doce mil
huiñaohua'ire jëjo daouna, cocatira'se'e? 54 Jaje yo'oye pa'ito ¿me toyase'e
caye ti'aquë'ni, jaje yo'o ja'ñe a'ë, ca nëose'e?"
55 Ja maca Jesús paire capi:
"¿Mësaru yë'ëre tseañu'u cajë huañapi cui'ne tarapi coni tse'ejë date,
co'amaña ñaëre tseañeje pa'ye? Si'a mu'seña mësaru ja're yë'ë pa'i
Maija'quë huë'epi ñu'i ye'yaquëna, mësaru ti yë'ëre tseañu'u cama'pë
pa'isicohua'i a'ë. 56 Jaje pa'iquëta'are si'aye iye yo'oye pa'iji, tsoe acohua'i
Maija'quëre quëacaicohua'i toyajë pa'ise'epi ti'ajaquë cajë."
Ja maca si'aohua'i i ye'yacohua'i Jesure te'ire jeoni cati saë'ë.

Judío Pai Ca Tëjicohua'ipi Jesure Yo'oye
(Mr. 14.53-65; Lc. 22.54-55, 63-71; Jn. 18.12-14, 19-24)

57 Jesure tseasicohua'i sahuë, Caifás Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaë
quë'rona. Cui'ne jarote cuañese'e ye'yacohua'i cui'ne aiohua'i tsi'sisicohua'ipi
paë'ë. 58 Jaje pa'ijëna, Pedropi so'o maca se ñaquë jeteyo'je tuji'i, pai ëjaërepa
huë'e daripë quë'rore paja'a. Sani jaro cacani ja huë'ere ñacaicohua'i ja're
coni ja'rupi, merepa yo'oja'cohua'i a'ni ite tseasicohua'i cuasaquë.
59 Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ipi cui'ne aiohua'ipi cui'ne si'a
judío pai yo'oye ñani ca tëjicohua'ipi co'ehuë, Jesure sañope co'aye yo'oquë
api cacohua'ini ti'ani Jesure huani jeoñu'u cajë. 60 Jaje co'ejëta'a ti'añe
pahuë, ite sañope ca ja'ñe. Jaje ti'ama'pë jai pai ite coa huëojë cosojë co'aye
yo'oquë api, cahuë. Jaje yo'o maca cayaohua'i tëji hue'ñarepa sañope

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

cacohua'i daë'ë. 61 Jaohua'ipi dani cahuë: “Iquë cato yë'ëpi Maija'quë huë'e
nejosiquëpi toaso mu'seña pa'i maca cui'naoni huëoja'quë a'ë, caquë api.”
62 Ja maca Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaëpi huëni nëcani capi, Jesure:
“¿Ti te'e yë'opoje sañope sehuoye paquë, më'ë? ¿Më'ëre sañope jaohua'i
caye asaquë, më'ë?”
63 Jaje catoje Jesús ti cama'ë paji'i. Ja maca Maija'quë huë'e
ñacaicohua'i ëjaëpi capi, ite:
“Maija'quë huajëquërepa mamipi më'ëre care pajë'ë, cayë. Quëajë'ë,
më'ëpi Maija'quë mamaquërepa Cristo pani.”
64 Jaje caquëna, Jesupi capi, ite:
“Jaje pa'ijë'ë. I a'ë, yë'ë, më'ë cayeje. Cui'ne mësaru ñaja'cohua'i a'ë, Pai
Mamaquë Diusu tutu quë'irepa ëja te'tere ñu'ina, cui'ne ma'tëmopi sirija'a daina.”
65 Ja maca Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaëpi i ju'i care naë ye'sapi, ai
coa care paji caquë iñoquë. Jaje yo'oquë capi:
“Iquë Maija'quëre ai cue'cuequë yo'oji, i yë'opo cayepi. ¿Jaje pa'ito
iquere yeque cajë i yo'oquëna, ñasicohua'ini seni asañu'u cajë co'eye'ni?
Mësarupi tsoe asahuë, i cue'cuequë caye. 66 Jaje pa'ito ¿me caye'ni,
mësaru?”
Caquëna, iohua'ipi cahuë:
“Jaje co'aye caquë api. Jaje pa'ina, ju'iñe pa'iji.”
67 Ja maca i tsiana copi tse'sejë cui'ne tarapi të'cahuë. Yecohua'ipi
tsiana mosicapi të'cahuë. 68 Jaje yo'ocohua'ipi cahuë, ite:
“¿Më'ë a'ë, Cristorepa se ta'ñe ca ñajë'ë, nepi më'ëre tëtore'ni?”

Pedro Cososе'e

(Mr. 14.66-72; Lc. 22.56-62; Jn. 18.15-18, 25-27)

69 Jaje yo'ojëna, Pedro cato hue'se yejare ja'rusiquëpi ñuji'i. Ñu'ina,
paire necaico i quë'rona tsiojani cao, ite:
“Më'ëje Jesús Galilea aquë ja're coni cu'i pa'isiquë aë.”
70 Jaje cacona, Pedropi si'aohua'i pa'i hue'ñana coa cosopi, ñeje caquë:
“Huesëyë, më'ë caye. ¿Iquere jaje caco'ni?”
71 Pedro eta sa'ro quë'rona huëni je'në saina, yecopi nomio ñani cao, iti
maca pa'icohua'ire:
“Iquë Jesús Nazaret aquë ja're coni cu'i pa'isiquë api.”
72 Cacona, ja maca Pedropi tijupë coso copi:
“Ñama'quëre pa'ë, jaëte. Quëare payë.”
73 A'ri maña tsoe pa'i maca iti maca pa'icohua'ipi Pedro quë'rona
tsiojani cui'ne ite cahuë:
“Nuñerepa më'ë i ye'yasicohua'i aquëre pa'ë. Jaje pa'ina, më'ë coca
cayeque tiñe pa'iji, huesëye peoye.”
74 Cajëna, ipi capi:
“Ti ñama'quë a'ë, caye asa ma'ñe, mësaru.”

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

Jaje itire yo'oquë caquëna, cura yëji'i. 75 Yë'ina, ja maca Pedro cuasa
ñajaji'i, Jesús ite case'e: "Ja yë'ta'a cura yë'ima'ëna, më'ë toasoñe yë'ëre
ñama'quë a'ë cosoja'quë a'ë." Jare cuasaquë ja maca jaro pa'isiquëpi
Pedro etani ai oji'i, co'a ju'i.

Pilatona Jesure Isiye
(Mr. 15.1; Lc. 23.1-2; Jn. 18.28-32)

27 1 Ñata tomesi maca Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ipi
cui'ne judío pai aiohua'ipi te'e cuasaye nehuë, Jesure huani jea
ja'ñere cajë. 2 Sëasiquëni sani Poncio Pilatona iti yeja ëjaëna isihuë.

Judas Ju'ise'e

3 Judas Jesure yehuoquëpi ñaquëna, Jesupi huani jeo cuañoja'quë pa'ina,
ñani ai oi pañete yo'ore'ni cuasaquë oi treinta curi të'ña ite isise'ere cui'nare
co'yopi, Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ina. 4 Co'yoquë capi, jaohua'ire:
"Co'aye yë'ë yo'ohuë, ti do'i peoquëni huani jeoja'quëre isiquë."
Jaje caquëna, iohua'ipi sehuohuë, ite: "¿Iquere yëquë oiye'ni, ja
yo'ose'e? Më'ëse'e yo'oquë cajë'ë."
5 Ja maca Judas, curiquë Maija'quë huë'ena jeo ñato saoni sani queo
deni juji'i.
6 Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ipi curiquë ña'ñe oese'ere tsi'soni
careña:
"Iye curiquë Maija'quëre coa isijë aya mahuëna ayaye peoji, tsie do'i
saise'e me ayaye'ni."
7 Ja jeteyo'je jaohua'i te'e cui'ne si'a yë'quë maca cuasajë ca de'huahuë, "soto
ne huë'ñana yejare hueroñu'u, tiohua'ire taja'a yejare" cahuë. 8 Jaje pa'ina, ja yeja
yureje "Tsie Yeja" hue'eji. 9 Jaje ti'api, tsoe aquë Maija'quëre quëacaiquë Jeremias
toyaquë pa'ise'e ñeje cayepi: "Treinta curiquë të'ña imahuë, i do'ire Israel pai
isise'ere. 10 Japi huerohuë, soto ne yejare, ëjaë yë'ëre cuañese'eje pa'ye."

Jesús Pilato Ña Hue'ñare Pa'ise'e
(Mr. 15.2-5; Lc. 23.3-5; Jn. 18.33-38)

11 Jesús pai ëjaë quë'rona sasiquë paji'i. Pa'ina, ipi ite seji'i:
"¿Më'ë aë, judío pai ëjaërepa?"
Caquëna, Jesupi capi, ite:
"Jaje pa'ijë'ë. Më'ë case'eje pa'i a'ë."
12 Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ipi cui'ne aiohua'ipi sañope co'aye
catoje Jesús ti a'ri mañaje sehuoma'ë paji'i. 13 Paquëna, ja maca Pilatopi capi, ite:
"¿Asama'quë më'ë, më'ëre sañope yo'ojë caye?"
14 Jaje catoje Jesús ti sehuoma'ë paji'i. Jaje pa'ina, ña jujani pai ëjaëpi
ai ise'ere ñani ¿me neja'quë a'ni? cuasapi. Cui'ne huesëpi, yeque yo'oye
peoquëna.

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

Jesure Huaiye Pa'iji, Caye
(Mr. 15.6-20; Lc. 23.13-25; Jn. 18.38-19.16)

15 Jaje pa'iquëta'are si'anë fiesta pa'i maca pai ëjaëpi cosicohua'ire eto
saoquë yo'oye paquë paji'i. Paipi jaëni etoye pa'iji cajëna, etoquë paji'i.
16 Paji'i, cosiquë Barrabás hue'equë si'aohua'i i co'aye yo'oye asaquë.
17 Jarote jai pai tsi'sisicohua'i pa'ijëna, Pilatopi seji'i, jaohua'ire:
"¿Neni yëye'ni, de'oye pa'ija'quëre jëjo saoye, Barrabás panita'a Jesucristo?"
18 De'hue asapi, paipi Jesuni ai yëjë yo'o do'ire pëijë co'aye
yo'oma'quëni tsease'e. Jaje pa'ina, Pilato jaje capi.
19 Ja yë'ta'a Pilato pai co'aye yo'ose'ere asani ne de'hua hue'ñare ñu'ina,
i pacopi jëjo dao, io case'ere quëaja'quëre ñeje caco:
"Jaëre nuñerepa de'o paire cui'na coni yo'oma'ë pa'ijë'ë. Coa ñajë'ë.
Jaëte yo'o do'ire huëo cani ñahuë, ai co'ayerepa."
20 Jaje pa'iquëta'are Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ipi cui'ne
judío pai aiohua'ipi paire cuañehuë, Barrabásni etojë'ë cajë, cui'ne Jesuni
huani jeoja'quëre cajë'ë, cahuë. 21 Pai ëjaëpi tijupë cui'ne seni coquë capi:
"¿Cayahua'i tseasicohua'i pa'icohua'ire jequëni yëye'ni, eto saoye?"
Caquëna, jaohua'ipi cahuë:
"Barrabásni etoye yëyë."
22 Cajëna, Pilatopi seji'i, jaohua'ire:
"¿Cui'ne me neja'quë a'ni, Jesure Cristo hue'equëre?"
Caquëna, si'aohua'i sañope cahuë:
"¡Queja'quë api!"
23 Ja maca Pilato capi, jaohua'ire:
"¿Jaje pa'ito iquere co'aye yo'o u'ni?"
Caquëna, tijupë cui'ne cui cohuë:
"¡Queja'quë api!"
24 Pilatopi i co'aye yo'ose'e asa ti'ama'ëna, coa paipi jerepa josa yo'ojë
sañope jase'e cajëna, ña jujani jëña tsoasi'i caquë oco daja'quëre jëjo
saouna, daëna, tsoaquë capi:
"Yë'ëpi iquë de'o paire huani jeo ja'ñe cuañema'ë pa'iyë. Mësaruse'e
yo'ojë'ë."
25 Jaje caquëna, si'a pai sehuohuë:
"Yëquëna cui'ne yëquë mamajëna ite huani jeo do'i tomejaquë."
26 Ja maca Pilatopi Barrabásni eto saopi, de'oye pa'ija'quëre. Etoquë
Jesuni si'seni ja jeteyo'je queni huani jeoja'quëre jëjo saopi.
27 Ja jeteyo'je pai ëjaë soldado paipi Jesure sahuë, jai huë'ena. Si'a
soldado pai tsi'sisicohua'irepa paë'ë, Jesús pa'i hue'ñana. 28 Ja jeteyo'je
i ju'i ca dutani maja'i ju'i care suñacaë'ë. 29 Cui'ne siopëna miu maro
puacaë'ë. Cui'ne ëja te'te jëtëna soquë tarapë isihuë. Ja maca i ña
hue'ñana do're ja'runi cue'cuejë ñeje ite cahuë:

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

"¡Pa'ijë'ë, judío pai ëjaërepa!" 30 Jaje cajë cui'ne copi tse'sejë cui'ne ite
tarapëpi siopëna të'cajë yo'ohuë. 31 Jaje ite cue'cue tëjini maja'i ju'i ca
dutani i ju'i care pare suñacani ja maca queja'quëre sahuë.

Ite Quese'e
(Mr. 15.21-32; Lc. 23.26-43; Jn. 19.17-27)

32 Jaropi etani saijë Cirene aquëre ti'ahuë, Simón hue'equëre. Jaëni
Jesure queja'a sarahua sacaija'quëre cuañehuë.
33 Jaje yo'ojë Gólgota hue'e hue'ñana ti'ahuë. Jaje cani cayë, pai
siopë tara. 34 Jarona Jesure cuiya'i o'sa conona sëjeñe coni co'mesicore
ocuahuë. Jaje ocuajëna, Jesús ipi neñani ucuye coepi, iote.
35 Ite quesi maca jeteyo'je soldado paipi Jesús ju'i care ¿nepi iote
paja'cohua'i a'ni? cajë yo'ohuë, sa'ñe iohua'ija'a. Jaje yo'ojëna, tsoe aquë
Maija'quëre quëacaiquë toyase'e ñeje caye ti'api: "Yë'ë ju'i care pai ñape
huahuehuë, iohua'ija'a ¿nepi paja'cohua'i a'ni?" cajë yo'ohuë. 36 Jaje yo'o
tëjini yecohua'ipi dani sama'cohua'ini cajë ja'runi ñahuë. 37 Cui'ne i siopë
sa'nihuëna ja do'ire ju'iji caco quëacore toyani sëohuë. Toyasico cato
paji'i, ñeje: IQUË API, JESÚS, JUDÍO PAI ËJAË.
38 Cui'ne caya co'amaña yahue imacohua'ire quesicohua'i paë'ë, i ja're coni,
yequëni i ëja te'tena cui'ne yequëni i ari te'tena. 39 Cui'ne iti macasa'a da
saicohua'ipi cue'cuejë tea ju'ijë siopë api së'cuijë saë'ë, ite ñajë. 40 Cui'ne cahuë:
"Më'ë a'ë, Maija'quë huë'e peo hue'ña nejoni cui'ne toaso mu'seña pa'i
maca cui'naoni huëoja'quë a'ë, caquë pa'isiquë. Jaje pa'i sëte yure co'ye
huasojë'ë. Më'ëpi Maija'quë mamaquë pani cruzupi caje nëcajë'ë."
41 Jaje cui'ne Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ije cui'ne cuañese'e
ye'yacohua'ije, fariseohua'ije cui'ne cue'cuehuë, ite. Jaje cue'cuejë sa'ñe
iohua'ija'a cahuë:
42 "Yecohua'ita'are huasopi. Jaje pa'iquëta'a ija'a co'ye huasoyere paji.
Jaje pa'ina, ipi Israel pai ëjaërepa pani yurepi cruzu dequëpi caje nëcaëna,
sehuoye patira'pi, maire. 43 Iquë cato Maija'quëna ire papi cuasaquë quëcoquë
paji'i. Jaje pa'isiquëre sëte yure Maija'quëpi ite huasojaquë, ite oiquërepa
pani. Ita'a maire 'yë'ë cato Diusu mamaquëre pa'ë' caquë pa'isiquë api."
44 Cui'ne co'amaña ñaohua'ije i ja're coni quesicohua'ique tea ju'ijë
sañope cahuë.

Jesús Ju'ise'e
(Mr. 15.33-41; Lc. 23.44-49; Jn. 19.28-30)

45 Ja maca yureta'a si'a yeja ñamije pa'iorepa de'o nëji'i, mu'se jopore
papi na'i maca tres pa'i macaja'a. 46 Cui'ne jare ja hora pa'i maca Jesús ai
tutu cuipi: "Eli, Eli, lama sabactani". Ja caye cato caji: Yë'ë Diusu, Yë'ë
Diusu, ¿me nesi'quë yë'ëre jeoco huesou'ni?
47 Yecohua'i iti maca pa'icohua'ipi asani cahuë:

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

“Tsoe aquë Maija'quëre quëacaiquë Elías pa'isiquëni soiji.”
48 Jare iti macapi te'i huë'huëpi, oco saësi pë quërëjasi'i caquë.
Quërëjani dani o'sa cuiya'i conore saë tëjini soquë tarapëna hue sëoni
ucujaquë caquë ja'ye maca sapi. 49 Jaje yo'oquëna, yecohua'ipi cahuë:
“Yo'oma'ë. Ñañu'u, Elíaspi dani ite huasoquë pa'ito.”
50 Tijupë Jesús tutu cui'ne cui copi. Ja maca juni huesëpi. 51 Jare iti macapi
Maija'quë huë'e ta'tëpo tëhuosico cayaye ëmëje'epi huë'ehuëre pana yete saji'i.
Yejaje ñu'cuequë cui'ne quëna yejañaje tsate saji'i. 52 Cui'ne ju'isicohua'ire
tase'eje hui'ye sapi. Cui'ne Maija'quëre asani ju'isicohua'ije huëisicohua'i
paë'ë. 53 Tasi daripëapi huëisicohua'i paë'ë, Jesús huëisi jeteyo'je. Huëni de'o
Jerusalén daripëna cacahuë. Cacajëna, jai pai ñahuë, jaohua'ire.
54 Ja maca Capitán cui'ne i ja're coni Jesure ñacohua'ipi yeja ñu'cueye
ñani cui'ne yeque jaiye yo'oyere ñajë ai ca'rajë cahuë: “Nuñerepa iquë
Maija'quë mamaquërepa paji'i.”
55 Jarote jai pai nomiohua'ije paë'ë, so'opi de ñajë, Jesure Galileapi
cocaijë tuisicohua'i. 56 Jaohua'i ja're coni paë'ë, María Magdalena, María
Jacobo cui'ne José pëca ja'co cui'ne Zebedeo mamajë pëca ja'co coni paë'ë.

Jesure Tase'e
(Mr. 15.42-47; Lc. 23.50-56; Jn. 19.38-42)

57 Ñami de'o huëo maca jaiye co'amaña paquë José hue'equë Arimatea
daripë aquëpi daji'i. Jaë cato Jesure tuiquë de'osiquë paji'i. 58 Jaje pa'ipi jaëpi
Pilato quë'rona sani Jesús capëre seji'i. Seina, ja maca Pilatopi cuañepi,
isijë'ë caquë iti ñacaicohua'ire. 59 Josépi i capë si'si peo capi peo hue'ña deapi.
60 Yo'oni huajëcore pana i tsecona oapi, quëna yeja perepëna coje nesicona.
Ite tani jai quëna pëpi daripë se sioni saji'i. 61 Cui'ne jarote paë'ë, María
Magdalena, cui'ne yequë María coni, daripë tiñare pare ja'rusicohua'ipi.

Jesús Tasito Ñacaicohua'i

62 Se ñatasi mu'se cato huajë mu'se de'hua tëjisi maca paji'i. Pa'ina, Maija'quë
huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ipi cui'ne fariseohua'i coni Pilato quë'rona saë'ë.
63 Tii'ani cahuë: “Ëjaë, yëquë jaë cosou ja yë'ta'a huajëquë pa'inë ñeje caquë
pa'ise'ere cuasayë, ‘Toaso mu'seña pa'i maca ju'isiquëpi cui'naëpi huëija'quë a'ë
case'ere.’ 64 Jaje pa'ina, jëjo saojë'ë, tasi daripë ñaja'cohua'ire toaso mu'seña pa'i
macaja'a, i ye'yaquë pa'isicohua'ipi dani i capë ñani sani, ja maca paire ‘Tsoe
huëji'i, juni huesësiquë pa'isiquëpi’ cama'cohua'ini. Jaje yo'ose'e cato ai jerepa
du'ru cososе'e jerepa coa cososе'e pa'ima'coni tëjiyerepa cosoyepi.”
65 Cajëna, Pilatopi capi, jaohua'ire:
“Jaohua'i pa'iyë, iti ñacohua'i soldado pai. Jaje pa'ito sani de'oyerepa ñajë'ë.”
66 Jaje caëna, sani tasi daripëre de'oyerepa de'huani iti coje sio quëna
pë ëmëje'ena toyani sëohuë. Sëoni iti macana soldado paire ñaja'cohua'ire
jeoni saë'ë.

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

Jesús Jui'siquëpi Huëise'e
(Mr. 16.1-8; Lc. 24.1-12; Jn. 20.1-10)

28 1 Huajë mu'se tëto sani du'ru macarepa semana mu'se ñata maca
María Magdalena, cui'ne yeco María coni tasi daripë ñañu'u cajë saë'ë.
2 Saijëna, cuasama'tore papi tutu yeja ñu'cueye paji'i, Ja cato Ëjaë huiñaëpi
ma'tëmopi tasi daripë quë'rona titani yo'opi, quëna pë coje siosiconi ne taoni
io ëmëje'ena ja'rupi. 3 Mujuë ye'hueye miañe ñañeje pa'irepa paji'i. Cui'ne i ju'i
capi po yëioje pa'iorepa paji'i. 4 Jare ñani soldado paipi quëquë huesëni tsasijë
jui'ise'eje pa'iohua'i de'ohuë. 5 Ja maca ëjaë jo'yaëpi capi, nomiohua'ire:
"Ca'rama'pë pa'ijë'ë. Tsoe yë'ëpi asayë, Jesure queni huani jeosiquëre mësaru
co'eye. 6 Iño peoji. Tsoe huëji'i, i case'eje pa'ye. Dani ñajë'ë, ite oa sitore. 7 Sani
esa cajë'ë, i ye'yacohua'ire: 'I cato ju'isiquë pa'isiquëpi huëji'i. Yure jaje pa'ipi
mësaru Galilea ja yë'ta'a ti'ama'pëna du'ru saija'quë api. Jarona ite ñaja'cohua'i
a'ë, mësaru.' Iyese'e pa'iji, yë'ë mësarute casi'i cuasase'e."
8 Ja maca nomiohua'ipi esa tasi daripë quë'ropi ca'rajë cui'ne ai sihuacohua'ipi
huë'huëjë saë'ë, huajë cocare i ye'yacohua'i pa'isicohua'ire quëañu'u cajë. 9 Ja
huë'huëjëna, Jesupi jaohua'ina ñaini pëpapi. Pëpaquëna, ja maca Jesure ire papi
cajë i quëona su'cuajë de'oquëre pani cahuë. 10 Yo'ojëna, ipi capi, jaohua'ire:
"Ca'rama'pë pa'ijë'ë. Sani quëajë'ë, yë'ë yo'je tsire. Galileana sani
yë'ëre ñañe pa'iji."

Soldado Pai Quëase'e

11 Ja yë'ta'a nomiohua'i saijëna, yecohua'i soldado pai iti ñasicohua'ipi
pai pa'i hue'ñana sani si'aye iohua'i yo'oquëna, ñase'ere quëahuë,
Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ire. 12 Ëjaohua'ipi sani aiohua'i ja're
coni cahuë, si'a yë'quë maca cuasaye pa'ijaquë cajë. Jaje cajë ja maca
soldado paire jaiye curiquë isihuë. 13 Isijë cahuë, jaohua'ire:
"Mësarupi cajë'ë: 'ñami yëquë cani huesësi maca Jesús ye'yaquë
pa'isicohua'ipi dani i capë ñani sahuë.' 14 Jare pai ëjaëpi asa ti'ani,
mësarute sañope yo'oye pa'ito yëquëpi ite ca de'huacañu'u. Cui'ne ai
yo'oye pa'itoje cocaija'cohua'i a'ë, mësarute."
15 Ja maca soldado paipi curiquë imani, sani jare iohua'i yëhuojë
case'eje pa'ye quëahuë. Jaje pa'ina, yure iye mu'señaje judío pai cui'ne
quëajë pa'icohua'i a'ë.

Jesupi I Jëjo Daocohua'ire Cuañese'e
(Mr. 16.14-18; Lc. 24.36-49; Jn. 20.19-23)

16 Jaje du'ru ca nëose'e sëte i ye'yacohua'i once pa'iohua'i Galileana
saë'ë, Jesús quëa nëosi cutihuëna. 17 Jarona Jesure ñani ite do're ja'runi
de'oquëre pa'ni cajë yo'ohuë, ja yë'ta'a yecohua'i jëa coejëta'a. 18 Ja maca
Jesús jaohua'ire tsiojani capi:

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

“Yëˈëna siˈaye tutu i̱siseˈe paˈiji, maˈtëmo cuiˈne yeja cua̱ñequërepa paˈija̱ˈquëre. 19 Ja̱je paˈina, saijë̱ˈë, coa siˈa yejaña pa̱i paˈi hue̱ˈñana.
Sani yëˈëre yeˈyecohuaˈire necaijë̱ˈë. Ja̱ohuaˈire Maijaˈquë mamipi, i̱
mamaquë mamipi, cuiˈne deˈo joyo mamipi oco docaijë̱ˈë. 20 Ja̱je yoˈojë
cuiˈne yeˈyajë̱ˈë, yëˈë mësarute cua̱ñeseˈere siˈaye sehuoja̱jë cajë. Cuiˈne
cuasajë̱ˈë, yëˈëpi mësaru ja̱ˈre siˈa muˈseña paˈiji, yeja caraja̱isi macaja̱ˈa.”
Deˈoji. Ja̱je paˈija̱quë.

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

SAN MARCOS

Juan Oco Doquë Ayere Quëaye
(Mt. 3.1-12; Lc. 3.1-9, 15-17; Jn. 1.19-28)

1 1 De'o coca ñeje huëopi. Ñeje yo'opi, Ëjaë Jesucristo Maija'quë mamaquë.
2 Maija'quëre quëacaiquë Isaíaspi Maija'quë quëaquëna, toyapi, ñeje:
"Yë'ëre quëacaiquëre du'ru jëjo saosi'i,
saija'a ma'a ne de'huacaija'quëre.
3 Airopi i yë'ose'e jutaja'coa.
Ne de'huajë'ë,
Mai Ëjaë daija'a ma'a, nui ma'a hui'yocaijë'ë."
4 Jaje pa'ina, Juan cuene yejaja'a dai paire doquë daji'i. Jaje dai capi: Mësaru ja'rë cuasase'ere jeoni ponëto oco doye pa'iji, mësaru co'aye yo'ose'e sai de'huacaise'e pa'ija'core. 5 Judea quë'ro pai cui'ne Jerusalén daripë pai si'aohua'i i pa'i hue'ñana sani iohua'i co'aye yo'ose'e oijë quëajëna, Juanpi Jordán tsiayana dopi.
6 Juan caña cato camello nañapi nese'e paji'i. Cui'ne i tëi ca cato ca'nipi nesico paji'i. I aiñe cato pu'su cui'ne mejaë paya paji'i. 7 Ñeje caquë paire quëaëña:
"Yë'ë jeteyo'je jerepa pa'ipi daiji. I jo'yaë në meni zapato joyecaiquëje pa'i yë'ë peoyë, ai teaye pa'i a'ë. 8 Ocopi dohuë, mësarute. Jesuta'a Maija'quë joyore isija'quë api."

Jesure Doye
(Mt. 3.13-17; Lc. 3.21-22)

9 Ja mu'seña Jesupi Nazaret daripëpi de daquëña. Nazaret daripë cato Galilea quë'ro paji'i. Daquëna, Juanpi Jordán ñana dopi, Jesure. 10 Do tëjina, Jesús tsiayapi tumaquëna, ma'tëmo jaca sacona, ñaëña. Ñaquëna, Maija'quë joyo ire pana nëca mequëña, su'teje pa'ipi. 11 Nëca meina, ma'tëmopi yë'ose'e jutaëña:
"Më'ë yë'ë mamaquë a'ë. Më'ëre ai yëyë. Ai sihuaquë pa'iyë, më'ëre."

Jesure Neñañe
(Mt. 4.1-11; Lc. 4.1-13)

12 Ja maca je'nërepa Maija'quë joyopi saëña, Jesure, yequë hue'ñana, pai peo hue'ñana. 13 Saëna, airo acohua'i quë'rona cuarenta mu'seña

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

pa'ina, mënapi co'aye yo'ojaquë caquë dani neñaëña. Mënapi jaje yo'o tëji maca huiñaohua'ipi dani Jesure necateña.

Jesús Yo'o Huëoye, Galileana
(Mt. 4.12-17; Lc. 4.14-15)

14 Juanre tsoe tseani cosi maca Jesús jeteyo'je saji'i, Galileana, de'o cocare quëaquë Diusu te'te ayere. 15 Ñeje caquë quëapi:
"Tsoe ti'api, Maija'quë cuañe te'te. Ja'yere pa'iji. Mësaru ja're cuasase'e jeoni yeque cuasayena ponëjë'ë. Huaso cocare asajë'ë."

Hua'ire Yo'ecohua'ire Soiye
(Mt. 4.18-22; Lc. 5.1-11)

16 Jesupi Galilea jaira të'tëpaja'a saina, Simón i yo'jei Andrés coni hua'i huaterë jeo dëojëna, ñaëña, iti hua'i yo'ecohua'i sëte. 17 Ñani jaohua'ire capi:
"Yë'ë ja're daijë'ë. Yureta'a paire yo'ecohua'i pa'ija'cohua'ire nesi'i, yë'ëpi."
18 Ca tëjina, huaterë jeoni sateña, i ja're.
19 Satena, seña maca saina, Zebedeo mamajëpi Jacobopi i yo'jei Juanpi coni yohuëre ñu'ijë huaterëre que'que do'sejëna, ñaëña. 20 Ñani iohua'ire soiña. Soina, jaohua'ije pëca ja'quëre jeoni Jesús ja're sateña, i saina cocaicohua'i ja're coni yohuëre pa'ina.

Co'a Joyore Hue'equë
(Lc. 4.31-37)

21 Jeo saisicohua'ipi capernaum daripëna sa ti'ani, du'ru huajë mu'se Judea pai tsi'si huë'ena cacarena, ye'yaëña, Jesupi. 22 Ye'yaquëna, me nesiquëpi de'oyerepa ta'ñerepa ye'yaquë'ni, jaë, cuañequëje pa'irepa ye'yaquë'ni. Maire ye'yacohua'i yo'oyeje yo'oye paji, cuasareña. 23 Cui'ne pai tsi'si huë'ere huati quë'i paquëña.
24 Pa'ipi caëña:
"¿Jesús Nazaret daripëpi daiquë me nesi'quë yëquëre yo'oquë'ni? ¿Yëquëre huasi'quë daiquë? Ti cuañequërepa de'oquëni ñahuë, më'ëre."
25 Caquëna, Jesupi huatire caëña:
"Cama'ë pa'ijë'ë. Jaëte jeoni etajë'ë."
26 Caquëna, asani hue'hue dahuëje pa'ye ju'iquëte yo'oni cuini etaëña, huati. 27 Jaje yo'ouna, ñani si'aohua'i quëquë huesëni sa'ñe seteña:
"¿Ique a'ni, iye? ¿Iquerepa huajë ye'yaye a'ni, iye? ¿Huatiohua'ire eto sao tuture paque paji. Jaje paquëni i cuañeñe sehuojë etayë?"
28 Jaje Jesús yo'oyese'e esa Galilea yeja pa'icohua'i asa ti'areña.

Simón Pedro Huaore Jujuye
(Mt. 8.14-15; Lc. 4.38-39)

29 Ye'ya tëjini pai tsi'si huë'epi etani Simón cui'ne Andrés huë'ena cacaëña. Jacobo cui'ne Juan coni cacareña, Jesús ja're. 30 Cacarena,

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

Simón huao sṵña dahuëre jṵ'io ṵico pacoña. Pa'iona, i̱o jṵ'iñe quëareña, Jesure. 31 Quëarena, asani dani i̱o jë̱tëna tse̱ani naë huëouña. Naë huëouna, sṵña dahuë je̱ouña. Je̱ouna, huëni si'aohua'ire a̱oña.

Jai Pa̱ire Ne Co'yaye, Jesús Yo'oquëna
(Mt. 8.16-17; Lc. 4.40-41)

32 Na'iquëna, ë̱së caje huesëquëna, ja̱ daripë si'a jṵ'icohua'ire cui'ne huati quë'iohua'ire Jesús quë'rona dareña. 33 Si'a pa̱i ja̱ daripë acohua'i tsi'sireña, eta sa'ro quë'rona. 34 Tsi'sirena, jai pa̱ire jujuquëna, co'yareña, si'aohua'i. Si'aye jṵ'iñe pa'itoje̱ de'oye jujuña. Cui'ne huati quë'iohua'i pa'ijëna, eto saouña, huatiohua'ire. Huatiohua'ipi tsoe Jesure ñareña. Jesupi huatiohua'i cayete ë̱sequë, cama'pë pa'ije̱'ë, cani eto saouña.

Jesús Yëhuoye, Galilea Quë'rore
(Lc. 4.42-44)

35 Ja̱ yo'o tëjini pëani ca̱ni nea hue̱'ñarepa huëni saquëña, pa̱i peo hue̱'ñana Maija'quëni casi'i caquë. 36 Ja̱ caquëna, Simón cui'ne yecohua'i co̱ni tuteña. 37 Tuni ti̱'ani i̱te careña:

"Si'aohua'i më'ëni co'eyë."

38 Cajëna, Jesupi i̱ohua'ire caëña:

"Je darina sañu'u. Je darije̱ cui'ne Maija'quë coca quëasi'quë daë'ë."

39 Cani saquëña. Si'a hue̱'ña Galilea quë'roja̱'a sai si'a Judea tsi'si huë'ena cacani Maija'quë coca quëaroja̱quëña. Cui'ne huatiohua'ire eta saouña.

Jesús Jujucaiye, Ja̱'ju Dahuë Jṵ'iquëre
(Mt. 8.1-4; Lc. 5.12-16)

40 Jesús pa'i hue̱'ñana te'i jṵ'iquëpi daquëña. Ja̱'ju dahuë jṵ'iñe hue'equëpi dani do're ja'runi oi se̱quëña:

"Më'ëpi yëni ne co'yaje̱'ë, yë'ëre."

41 Jṵ'iquëte oi ñaquë jë̱tëpi se patoquë caëña:

"Yëyë. Më'ëre jujusi'i."

42 Cani patoquëna, ti jṵ'iñe peoquëre pare ne co'yaëña, i̱te. 43 Ne co'yani Jesupi yëhuouña, yë'ë ne co'yase'e quëama'ë pa'ijë:

44 "Yecohua'ire quëama'ë pa'ije̱'ë, coa Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaëse'ere i̱ñojë'ë, Moisés cua̱ñequë pa'ise'ere i̱siquë më'ë si'sire tsoa to̱siquë pa'iyere i̱ñoquë. Ja̱je yo'oquëna, yecohua'i ñajajë caëña. Cani jëjo saouña."

45 Ti jujusiquëpi etani sani Jesús yo'ose'ere si'a hue̱'ña quëaëña. Quëaëna, Jesupi pa̱i daripë̱a ti̱ñarepa cacaye peouña. Peoquëna, hue'sere pa̱i peo hue̱'ñare paquëña. Pa'iquëta'are pa̱ipi i̱ quë'rona si'a hue̱'ña acohua'ipi dateña.

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

Quë'quë Dahuë Jụ'iquëre Jujuye
(Mt. 9.1-8; Lc. 5.17-26)

2 1 Yequë huë̱'ñare panirojạni tëjini, tịjupë Capernaum yejana co'i cọpi.
Co'ina, huë'ere pa'iji asareña, yecohua'i. 2 Asani esa tsi'sireña. Si'a huë'e tịmë
huesëoña, so'o sa'ro peoyerepa. Jạje tsi'sirena, ị cato Maija'quë cocare quëaëña.
3 Quëaquëna, cajese'e ë̱mëohua'ipi jụ'iquëre hue'ejë dareña. Ị jụ'iñe cato quë'quë
dahuë paji'i. 4 Dani jai pại pa'ijëna, Jesús pa'i hue̱'ñana caca tị'añe peoquëna, ña
jujani huë'e ë̱mëje'eja'a coje neni jụ'iquëre cại saihuëre ụina, Jesús nëca hue̱'ñana
casareña. 5 Jujucaijạ'quë api cuasajë yo'oyere ñani Jesús jụ'iquëre capi:
"Tsihua'ë, më'ë co'aye yo'ose'ere sại de'huacaise'e a'ë."
6 Jạje caquëna, ịti maca ñu'icohua'ipi cuạñese'e ye'yacohua'i acohua'ipi
asani cuasahuë. 7 ¿Me yo'oquë jạje caquë'ni, iquë? Coa Maija'quëni
cue'cuequë caji. Iye yeja acohua'i pại co'aye yo'ose'ere sại de'huaye peoji.
Coa Diususe'e yo'oye a'ë, jạ cato.
8 Cuasajëna, Jesús ị joyopi ịohua'i cuasase'e asani caëña:
"¿Me neñu'ju jạje cuasaye'ni, mësaru? 9 Ịque a'ni, jụ'iquëre ai de'oye ca'ñe pa'ye:
'Më'ë co'aye yo'ose'e sại de'huacaise'e a'ë.' Pạnita'a caye, 'Huëni më'ë cại saihuë
ịni saijë̱'ë.' 10 Jạje pa'ito mësarute ịñosi'i, yë'ë Pại Mamaquë iye yeja pa'i pại co'aye
yo'ose'ere sại de'hua tutu paquë pa'iyere."
Jạje cani jụ'iquëre caëña:
11 "Më'ëni cayë, huëijë̱'ë. Më cạicore ịni hue'equë më huë'ena saijë̱'ë."
12 Jạre caëna, jụ'iquëpi ị cại sëohuë ịni hue'equë saquëña. Saquëna,
ñani Maija'quë ai de'oji cajë sihuareña, mai ña ma'ñere ñañë, cajë.

Jesupi Levíre Soiye
(Mt. 9.9-13; Lc. 5.27-32)

13 Jesupi sani cọuña, jaira të̱'tëpana. Sani cọuna, si'a pại ị quë'rona
tsi'sirena, ye'yaëña. 14 Ye'ya tëjini jerepa saina, Leví, Alfeo mamaquëpi
pa'i do'i sại huë'ere ñu'ina, Jesupi ñani caëña:
"Yë'ë jạ're daijë̱'ë."
Caëna, asani ị jạ're saquëña.
15 Jesupi Leví huë'ena sani ñu'i ạina, jai pại pa'i do'i sẹcohua'i cui'ne
yecohua'i co'aye yo'ocohua'i cui'ne ị ye'yacohua'i cọni te'e ñu'ijë
ạteña. 16 Jesupi jạje jạohua'i jạ're cọni ñu'i ạina, ñaquë ñani cuạñese'e
ye'yacohua'ipi cui'ne fariseohua'ipi ị ye'yacohua'ire sẹteña:
"¿Me neni mësarute ye'yaquë pa'i do'i sẹcohua'i jạ're cọni cui'ne
co'acohua'i jạ're cọni ụcuquë cui'ne ạiquë'ni?"
17 Sẹjëna, Jesupi asani sehuouña, jạohua'ire:
"Huajëcohua'i cui'ne de'oye pa'icohua'i jujuquëre co'ema'cohua'i a'ë.
Jụ'icohua'ipi co'ecohua'i a'ë. Yë'ë cato de'ocohua'ini soisi'i caquë daiye
pạhuë. Co'acohua'ini caquë daisiquë a'ë."

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

Ai Ma'ñere Cajë Señe
(Mt. 9.14-17; Lc. 5.33-39)

18 Fariseo pai ye'yacohua'ipi cui'ne Juanre ye'yacohua'ipi aima'pë
Maija'quëre sejëna, yecohua'ipi ñani Jesús quë'rona dani seteña:
"¿Me yo'ojë më ye'yacohua'i aima'pë señe pañe'ni, Juan ye'yacohua'i
cui'ne fariseo pai ye'yacohua'ise'e aima'pë sejëna?"
19 Sejëna, Jesupi sehuouña:
"¿Hueja ao aija'cohua'ire soisicohua'i je'quë aima'cohua'ini iti hueja
posëpi iohua'i ja're coni pa'ito? Ipi pa'ito aiñe pa'iji. 20 Jaje pa'iquëta'are
hueja posëje pa'ini yequë mu'se sio cuañoni ja macata'a aima'pë
seja'cohua'i a'ë.
21 Ai ju'i care huajë capi jaoma'cohua'i a'ë. Jaje yo'osicohua'i pa'ito
jojajëna, huajë capi quërësio ai ju'i care jerepa jai coje neñe pa'iji.
22 Cui'ne huajë cuiya'i conore ai ca'ni topëna ayama'cohua'i a'ë.
Ayasicohua'i pa'ito huajë cuiya'i conopi o'saquë quiico joiye pa'iji. Ja
maca yureta'a si'aye nejoñe pa'iji, cono cui'ne topëje coni. Ja do'ire huajë
cuiya'i cono ja're huajë ca'ni topëna ayaye pa'iji."

Jesús Ye'yecohua'ipi Huajë Mu'se Yo'oye
(Mt. 12.1-8; Lc. 6.1-5)

23 Te'e mu'se Jesús huajë mu'se pa'ina, trigo tsioja'a saina, i
ye'yacohua'ipi sa tëto saijë tëahuë. 24 Tëajëna, ñani fariseo paipi careña,
Jesure:
"Ñajë'ë, jaohua'i yo'oyere huajë mu'se yo'oye peoji, huajëye pa'i mu'sere."
25 Cajëna, ipi iohua'ire caëña:
"¿Maija'quë toyapë mësaru ñama'cohua'i a'ni? Toyase'e cato caji:
Abiatar Maija'quë huë'ere ñacaicohua'i ëjaërepa pa'i maca, Davidpi cui'ne
i cocohua'ipi aiñe peoquëna, ai ëa jui'ijë. 26 David cui'ne i cocohua'i coni
cacani aore Maija'quë ña hueñana tëose'ere aë'ë. Iye ao cato Maija'quë
huë'e ñacaicohua'ise'e ai ja'ñe pa'iji. Yecohua'ire ësese'e paji'i."
27 Cui'ne jaohua'ire Jesupi caëña:
"Paini caquë Maija'quë huajë mu'se nepi. Pani paipi huajë mu'se do'ire ai
yo'ojajë caquë neñe. 28 Yë'ë Pai Mamaquë cato huajë mu'se ëjaëpi yo'oyë."

Jëtë Sëyë Huesësiquë
(Mt. 12.9-14; Lc. 6.6-11)

3 1 Pai tsi'si huë'ena Jesupi tijupë cacapi. Cacaëna, jarote jëtë sëyë
huesësiquë paji'i. 2 Pa'ina, huajë mu'sere Jesupi jujuquëna, ñañu'u
cuasajë cama'pë ñahuë, jujuquëna, sañope ite cañu'u cajë. 3 Ja maca Jesús
jëtë sëyësiquëre ñani caëña:
"Huëni nëcani iye maca jopore pana dani nëcajë'ë."

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

4 Jaje se cani yecohua'ire seji'i:
"¿Huajë mu'se ique yo'oyepi de'oquë'ni? ¿De'oye, panita'a co'ayere
yo'oye, paire huasoye, panita'a paire huani jeoñe?"
Jaje caquëna, ti sehuoye pareña. 5 Jaje Jesús seni jujani pëi iohua'ire
ñapi, i cayere asaye coejëna, ñani. Jaje oi ña jujani ju'iquëre capi:
"Më'ë jëtëre pi'najë'ë."
Caquëna, pi'napi. Pi'naquëna, i jëtëpi tsoe de'oco paji'i. 6 Jare ñani fariseo pai
etasicohua'ipi Jesure huani jeo ja'ñere ca de'huajë paë'ë, Herodes pai ja're coni.

Jaira Të'tëpare Jai Pai Pa'iye

7 Jesupi i ye'yacohua'i ja're coni saji'i. Saina, jai pai tuteña, Galilea
paipi. 8 Jaiye yo'oquëna, asa ti'ani Judea, Jerusalén, Idumea, Jordán
je te'te quë'ro acohua'i, Tiro yeja acohua'i, cui'ne Sidón yeja acohua'i i
quë'rona ñañu'u cajë dateña. 9 Jaje pa'ina, Jesupi i ye'yacohua'ire caëña.
Yohuë ja'yena dajë'ë, paipi qui'ima'cohua'ini. 10 Iye cato capi jai paire
jujuquëna, ñani ju'icohua'ipi ini patoni co'yañu'u cajë yo'ojëna. 11 Cui'ne
huatiohua'ipi ini ñani do're ja'rujë cuijë cahuë:
"Më'ë cato Maija'quë mamaquë a'ë."
12 Jaje cajëna, Jesús ai ësepi cama'pë caquë. Jaë api, quëaye coepi.

Jesupi Yë Sahuani Soiye
(Mt. 10.1-4; Lc. 6.12-16)

13 Ja jeteyo'je ai cutihuëna tumani jarona i yë sahua nëosicohua'ire
soina, dateña. 14 Datena, soipi, si'a jëña cayañoa pa'iohua'ire tsi'soni
sahua nëosicohua'ire yë'ë ja're pa'ijajë caquë jaohua'ire mësarute jëjo
saosi'i yë'ë coca quëaja'cohua'ire. 15 Cui'ne ju'icohua'ire juju tutu cui'ne
huatiohua'ire eto sao tutu isiña. 16 Icohua'i a'ë, doce i soisicohua'i: Simón
jare ini Pedrore hue'yopi. 17 Jacobo cui'ne i yo'jei Juan, Zebedeo mamajë
paë'ë, cui'ne jaohua'ini hue'yopi Boanerges jaje cani cayë mujuë mamajë.
18 Andrés, Felipe, Bartolomé, Mateo, Tomás, Jacobo cato Alfeo mamaquë
Tadeo, Simón paji'i. Jaë cato judío pai de'oye pa'iyere caquë yo'o tsëcapë
aquë paji'i. 19 Cui'ne Judas Iscariote paji'i, Jesure cosoquë yehuoja'quëje.

Jesús Co'a Joyo Tuture Paquë Caye
(Mt. 12.22-32; Lc. 11.14-23; 12.10)

20 Jaje quëa tëjini i ye'yacohua'i ja're huë'ena cacaëña. Cacaëna, tijupë
paipi tsi'si dateña. Tsi'si huesëjëna, ai yo'oye pa'ina, ai yo'ojë aiñeque
pareña. 21 Jaje pa'ina, i cajeohua'ipi asani Jesure quërëjañu'u cajë dateña,
coa cuepei neni yo'oji, caye pa'ina.
22 Cuañese'e ye'yacohua'ipi Jerusalénpi daisicohua'ipi careña:
"Huati ëjaë Beelzebúre hue'equëpi yo'oji. Jaje pa'ina, jaë tutupi co'a
joñoare eto saoquë yo'oji."

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

23 Jaje cajëna, ja maca Jesupi soiña, tiña asajajë caquë quëapi, pai
yo'oyeje pa'ye ñeje caquë:
"¿Huati ëjaë pani me ija'a co'ye eto saoquë'ni? 24 Paipi yeja ëjaëpi
huasiquë pani, yecohua'ipi ini sañope yo'ojëna, uihuaquë coa carajaiñe
pa'iji. 25 Cui'ne te'e huë'e acohua'ipi uihuajë huasicohua'i pani coa sa'ñe
yo'ojë carajaiñe pa'iji. 26 Jaje huatipi ija'a sa'ñe uihuaquë pani quëcoye
peoji. Jaje yo'oquë pani tsoe carajaisi'quë yo'oye pa'iji.
27 Ai tutu quë'i huë'e pa'ito cacaye peoji, i co'amaña sioñu'u cajë. Ini
du'ru huenita'a i co'amaña jioye pa'iji.
28 Nuñerepa cayë, mësarute: si'aye pai co'aye yo'ose'e sai de'huacaiye
pa'iji. Cui'ne Maija'quëre co'a coca cayeje sai de'huacaiye pa'iji. 29 Jaje
pa'iquëta'are Maija'quë joyore sañope co'a coca casiquëre cato sai
de'huacaiye ti peosipi. Si'anë do'i pasipi."
30 Huatire hue'equë api casi do'ire, jaje Jesús quëaëña.

Jesús Pëca Ja'co Cui'ne I Yo'je Tsi
(Mt. 12.46-50; Lc. 8.19-21)

31 Jesús pëca ja'co cui'ne i yo'je tsi coni dani hue'sere pa'ijë Jesure
quëacaija'quëre jëjo saoreña, daijaquë cajë. 32 Jare asani Jesús quë'ro jai
pai ñu'ijë asacohua'ipi Jesure careña:
"Më'ë ja'co cui'ne më yo'je tsi më'ëni soiyë, hue'sepi."
33 Cajëna, sehuouña:
"¿Ne a'ni, yë'ë ja'co, cui'ne yë'ë yo'je tsi?"
34 Jaje cani i quë'ro ducohua'ire seña tëjijani caëña:
"Iñore pa'iyë, ja'coje pa'iohua'i cui'ne yë'ë yo'je tsije pa'iohua'i. 35 Si'aye Maija'quë
yëyete yo'ocohua'ipi yë'ë yo'jei cui'ne yë'ë yo'jeo cui'ne yë'ë ja'cohua'i pa'iyë."

Taquë Yo'ose'eje Pa'ye Quëase'e
(Mt. 13.1-9; Lc. 8.4-8)

4 1 Tijupë Jesús jaira të'tëpapi ye'ya huëouna, jai pai i quë'rona tsi'si
dateña. Jai pairepa tsi'si daijëna, Jesús ña jujani iti maca jaira
huahua yona aya mëni ja'ruña, paise'e mejahuëre pa'ijëna. 2 Ja maca
yureta'a jaiye ye'yaëña, pai yo'oyeje pa'ye ñeje caquë.
3 "Asajë'ë, iyere, taquë sani tase'ere. 4 Jaje sani taquëna, yequë capi ma'ana
tomepi. Tomeina, pi'api dani peo hue'ña ocue saopi. 5 Yequë capi quëna
yejana tomeo. Tomeni esa mëapi, pea yeja do'ire. 6 Jaje mëacota'are ësëpi ëo
hueapi, tsita mema'coni. 7 Yequepi tomepi, miu pisi quë'rona. Jaje pa'ina, miu
pisipi te'e ai de'oni hue hueapi. Jaje yo'oni quëima'o paco'ë, tase'e. 8 Yequë
capi de'o yejana tomepi. Tomeni mëani jaiye de'oye quëji'i. Iti ca yequë ñëapi
quëji'i, treinta ca, yequepi sesenta ca cui'ne yequepi cien ca quëji'i."
9 Casi jeteyo'je caëña, jaohua'ire:
"Cajoro hue'ecohua'i pani, asajë'ë."

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

Me Ne Ja̱'ñere Pa̱i Ñañena Co̱ni Quëaë'ni
(Mt. 13.10-17; Lc. 8.9-10)

10 Quëa tëjisi jeteyo'je Jesús te'i pëaëña. Pëaëna, ñani i̱ quë̱no maca
i̱ ye'yacohua'i ja̱'re co̱ni pa'icohua'ipi se̱teña: ¿I̱ohua'i ñañena co̱ni i̱que
yo'oyere quëaë'ni, ja̱je? 11 Cajëna, i̱pi sehuouña. Se̱jëna, Jesupi caëña:
"Mësarute Maija'quëpi ta̱'ñe asaye i̱sipi, yahuese'ere ma'tëmo te̱'te ayere.
Ja̱je pa'iquëta'are ja̱ro ti̱ro pa'icohua'ire cato i̱ohua'i ñañe ayepi co̱ni caquë
quëaye pa'iji. 12 Ja̱ohua'ipi ñajëta'a ñañe pa̱jajë caquë. Cui'ne asajëta'a
ti ja̱re caji cuasama'cohua'ipi pa'ija̱jë caquë, cui'ne asani po̱nëma'pëna
i̱ohua'i co'aye yo'ose'e sa̱i de'huacaiye peoja̱quë caquë quëayë."

Ta̱quë Yo'oyeje̱ Pa'ye Quëaye
(Mt. 13.18-23; Lc. 8.11-15)

13 Caëña, yequeje̱:
"¿Mësaru iye quëase'e asa ti̱'añe pa̱ñe? ¿Ja̱je pani me yeque cui'ne pa'ye quëato
asa ti̱'aja'cohua'i a'ni? 14 Maija'quë coca quëaquë api, i̱ti ca̱ ta̱ñeje pa'i. Maija'quë
coca'ë, i̱ti ca̱. 15 Ma'ana i̱ti to̱mese'eje̱ pa'iohua'i pa'iyë, yecohua'i. Ja̱je pa'iohua'ipi
Maija'quë coca asayë. Asarena, huatipi dani, peo hue̱'ña i̱ohua'i asase'ere
nejoñere quëaji. 16 Que̱na yejana ta̱se'eje̱ pa'iohua'i a'ë, yecohua'i. Ja̱je pa'iohua'ipi
ai yëjë asani sihuajë de'huayë, Maija'quë coca. 17 Ja̱je asasicohua'ita'a quëcoma'pë
ai yo'oyepi pa'ina, pa̱nita'a de'o coca do'ire pa̱ipi sa̱ñope yo'ojëna, yo'o jujani
je̱oñere quëaji. 18 Yecohua'ipi miu pi̱si quë'rona ta̱ëna mëañeje pa'iohua'ipi de'o
coca asayë. 19 Asasicohua'ita'a iye yeja co'amañare ai cuasajë jaiye co'amaña pa
ëayepi cosoquëna, coa si'a co'amaña yë huesëni yo'ojë Maija'quë cocare nejoñe
a'ë. Ja̱je yo'ocohua'i que̱iñeje pa'ye de'oye pa'iyere i̱ño ti̱'añe peoji. 20 Yecohua'ipi
de'o coca asani ti de'huacohua'i pa'iyë. Ja̱ohua'ipi jaiye que̱iñeje pa'iohua'i
pa'iyë, de'o yejaje̱ pa'iohua'i. Yecohua'ipi treinta ca̱ que̱ise'eje̱ pa'iohua'i pa'iyë.
Yecohua'ipi sesenta ca̱ que̱ise'eje̱ pa'iohua'i pa'iyë. Cui'ne yecohua'ipi cien ca̱
que̱ise'eje̱ pa'iohua'i pa'iyë."

Toa Tse̱o Pë Yo'oye Ayepi Ye'yaye
(Lc. 8.16-18)

21 Caëña, cui'ne:
"¿Toa tse̱o përe dani mahuë huë'ehuëna nëcocohua'i a'ni pa̱nita'a ca̱i
saihuë huë'ehuëna nëcocohua'i a'ni? Pa̱ni, toa tse̱o pë cato si'a hue̱'ña
miaja'coni ti̱ñare pana nëcoye pa'iji. 22 Yahuese'e pa'ise'epi si'aye ti̱'a
ja̱'ñese'e a'ë cui'ne pa̱i ñama'pë pa'ija̱jë cajë yo'ose'ere si'aohua'i, asase'e
pa'ija̱'coa. 23 Mësarupi ca̱joro hue'ecohua'i sëte asa ti̱'ajë'ë."
24 Caëna, cui'ne:
"De'hua mësaru asase'ere yo'oje̱'ë. Mësaru yecohua'ire cue̱cueni i̱siyeje̱
pa'ye mësaruteje̱ Diusupi cue̱cueni i̱sija̱'que̱ api. Mësaruni jerepa i̱sija̱'que̱

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

api, iti asacohua'ini. 25 Jaje pa'ina, paquëni jerepa isiye pa'iji. Cui'ne
peoquëni jerepa a'ri maña i payeque jioye pa'iji."

Tase'e Mëañe Ayepi Quëaye

26 Jesupi capi, cui'ne:
"Maija'quë cuañe te'te cato yejana iti care taëna, iose'e mëañeje pa'ye a'ë.
27 Jaje pa'ina, ta tëjisi jeteyo'je sani iti tasiquë caiji. Cani tëjini na'iquëna,
huëiji. Jaje cui'ne mu'seña cui'ne ñamije tëto saiji. Yo'oquëna, tasi ca cato
tsatani mëa huëoji. Jaje yo'oquëna, iti tasiquë cato huesëquë pa'iji, io yo'oye.
28 Yejase'e ai de'oye necaina, mëaji. Du'ru macarepa iti ñë macapi mëaji.
Jeteyo'je iti tsa'ña neji. Jeteyo'je iti ca yureta'a neji, iti tsa'ñana timë ja'ñe.
29 Iti ca ya'ji tëjisi maca iti ca tëasi'i caquë etaquë api. Jaje yo'oyeje pa'ye a'ë,
Maija'quë te'te aye."

Mostaza Ca Ayepi Ye'yaye
(Mt. 13.31-32; Lc. 13.18-19)

30 Yequeje caëña, Jesús:
"¿Iqueje pa'ye a'ni, Maija'quë te'te aye, panita'a iquena coni caquë quëara'ye
iohua'i asa ja'ñe? 31 Mostaza care yejana tañeje pa'ye a'ë. Ja ca cato si'a soquë
ca maña seña maca ai a'ri ca'ë. 32 Jaje pa'iquëta'are tasicopi ai de'osico pani
si'a soquë ñëa maña jerepa jaico ai de'ocoa. Jaje pa'iopi jai soquë capëa
pa'iona, pi'aje iona daijë pëa huajëjë pa'icohua'i a'ë, ja'o huë'ehuëna."
33 Jaje Jesús ye'yapi, Maija'quë coca. Jaiye iohua'i ñañe ayepi caquë
iohua'i a'jiñe asa ti'añeque quëapi. 34 Iohua'i ñañe ayepi caquë si'anë
quëaëña. Coa peoye quëaye paëña. Jaje pa'iquëta'are i ye'yacohua'ise'ere
si'aye i quëase'ere jare cayë caquë nuñerepa quëaëña, te'ohua'ire.

Jesupi Tuture Cui'ne To'añere Cuañeñe
(Mt. 8.23-27; Lc. 8.22-25)

35 Iti mu'se na'iquëna, ire ye'yecohua'ire caëña:
"Je të'huina jeñu'u."
36 Caëna, ja maca Jesús yohuëre pa'ina, paire jeoni sateña, Jesús ja're.
Saijëna, cui'ne yequë yohuëja'a coni sateña. 37 Saijëna, ai tutu huëouña. Jairapi
ai to'aquë yohuëna ocopi timëoña. 38 Timëquëna, Jesuta'a sëtipë quë'rore coa
ui caquëña, i siopë tëo pacona tëo paquë. Caina, jaohua'ipi dani sëtoni careña:
"Ye'yaquë, mai ne huesëyë."
39 Cajëna, huëni tuture cuañeiña. Cui'ne jairare caëña.
"Yo'oma'o pa'ijë'ë."
Caquëna, tutupi jo'cua jeo nëquëña. Cui'ne jairaje tsiña de'huaje pa'io
de'oña. 40 Ja maca jaohua'ire caëña:
"¿Me yo'ojë ca'raye'ni? ¿Maija'quëpi ñacaiji, cuasa ma'ñe?"
41 Caquëna, ire ye'yecohua'ipi ña quëquëni careña:

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

"¿Iqueire papi, iquë ja jerepa tuture cui'ne jairate cuañequë'ni, cui'ne sehuoco?"

Huati Quë'ire Gadara Aquëre Quëaye
(Mt. 8.28-34; Lc. 8.26-39)

5 1 Jaira je të'huina ti'areña, Gadara quë'rona. 2 Yohuëpi Jesús ja'a tumaquëna, ju'isicohua'ire ta huë'ñapi te'i ëmë huati quë'ipi sañope daquëña. 3 Huati quë'i cato, ju'icohua'ire ta huë'ñare pa'iquë paquëña, quëna meapi huëñu'u cajëta'a huëñe peoquëpi. 4 Jëña nëcañoa coni jaiye huëtojë ipi naë tëte jëaëña. I jerepa tutu neñe peouña. 5 Ñami, mu'se ju'isicohua'ire ta huë'ñare ai cutihuëre pa'i cuiquë quëna pëapi co'ye huai yo'oquë paquëña. 6 So'opi Jesure ñani huë'huëni Jesús nëca macana ti'ani Jesús më'ëpi jerepa tutu paquë cani do're ja'ruña.

7-8 Do're ja'runa Jesupi caëña, huatire:
"Iye ëmëre etajë'ë."
Caquëna, ai tutu caquë sequëña:
"Jesús, Diusu ti ëjaërepa mamaquë ai yo'oyete yë'ëre isima'ë pa'ijë'ë."
9 Seina, Jesupi jaëte caëña:
"¿Ique mami a'ni?"
Caquëna, sehuouña:
"Yë'ë mami cato jai pai a'ë."
10 Cani Jesure ai sequëña:
"Iye huatiohua'ire yequë huë'ñana jëjo saoma'ë, iñore pa'ijajë."
11 Caquëna, ja'yere jai sese dohuë cuti perepëre aijë pa'ijëna,
12 Huatiohua'ipi asani seteña:
"Sese quë'rona jëjo saojë'ë. Yëquëre jaohua'ina cacañu'u."
13 Careña, de'oji saijë'ë caëna, etani sani sesena cacareña. Cacarena, si'a dos mil sese huë'huëjë jai hua'que të'tëpapi tomejë jairana dutu juteña. 14 Jutena, sesere ñacaicohua'ipi ñani huë'huëni pai daripëna si'aye quëareña, iti yo'ose'e. Quëarena, paipi asani dateña. 15 Jesús pa'i huë'ñana ti'ani ñajëna, huati quë'i pa'isiquëpi caña suñasiquëpi de'o cocare caquë ñuquëña. Ñu'ina, ite ñani si'aohua'i ca'rareña. 16 Ca'rajëna, sese ñacaicohua'ipi Jesús yo'ose'ere quëareña, huati quë'ire yo'ose'e cui'ne sesere yo'ose'e coni. 17 Jaje quëajëna, asani Jesure saijë'ë, iño pa'ima'ë cajë, se huëoreña.
18 Carena, Jesupi yohuëna aya mëni sai huëoquëna, huati quë'i pa'isiquëpi ai sequëña, Jesure më'ë ja're coni sani pasi'i caquë.
19 Caquëna, Jesupi pani sehuouña:
"Më'ë huë'ena saijë'ë. Sani më'ë cajeohua'ire quëajë'ë, më'ë ëjaëpi oi ñani necaise'ere."
20 Caëna, saquëña. Sani si'a jëña daripëa quëa huëouña. Ire Jesús necaise'ere quëaquëna, asani ai de'oye yo'ose'e pa'iji, careña.

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

Jụ'icopi Jairo Mamaco Jesús Cạ'core Patoye
(Mt. 9.18-26; Lc. 8.40-56)

21 Jesupi yohuëjạ'a cui'naëpi yequë tẹ'tena jẹ'esi maca jai pại tsi'si dateña.
Jạje yo'ojëna, jaira tẹ'tëpare pa'ina. 22 Jạ maca pại tsi'si huẹ'ña cuạñequëpi
Jesús pa'i huẹ'ñana Jairo hue'equëpi ịte ñani do're ja'runi, 23 caëña:
"Yë'ë mamacopi jụni huesëco. Sani më'ë jẹtëpi pato co'yacaijẹ'ë."
24 Sẹina, Jesupi ị jạ're cọni saquëña. Saina, jai pại cui'ne sateña. Jạje
pa'ijë ịte qui'i huesoreña. 25 Jạje jai pại pa'i huẹ'ñare te'o nomio doce
ọmetëca jụ'ico pacoña. Si'anë tsie cajequëna, ai yo'oco pacoña. 26 Ịote
si'a jujucohua'i yo'o jujajëna, ai yo'oco pa'ico pacoña. Si'aye ịo paye juju
do'ina sại saosico pacoña. Si'aye jạ cọñe pạëña, ịote. Coa ai jerepa ai
yo'oco pacoña, co'yaye peoyerepa. 27 Jạje pa'iopi Jesús cayere cajëna,
asani dani jeteyo'jejạ'a ị ju'i cạna patoña. 28 Coa ị ju'i cạna patoni
co'yasico pa'ijạ'coa'ë, caco. 29 Pato macarepa tsie cajeye jẹouña. Jạ maca
asaoña, tsoe ịo cạpë co'yasico pa'iye. 30 Jạje yo'osi maca Jesupi asaëña, ị
tutupi jụ'icore jujuse'e. Jạje pa'ina, co'ye pọnëni pạire ñani caëña:
"¿Nepi yë'ë ju'i cạna patore'ni?"
31 Caquëna, ị ye'yacohua'ipi careña:
"Tsoe më'ëpi pại qui'iyerepa pa'iye ñaquëta'a, ¿nepi patore'ni sẹquë'ni?"
32 Jạje catojẹ Jesús cato si'a huẹ'ña pọnëquë ñaëña, nepi patore'ni
caquë. 33 Ñaquëna, ti co'yasicopi asani ca'raco tsasico dani ị nëca
huẹ'ñana tạni ịo yo'ose'e nuñerepa quëaoña.
34 Quëacona, Jesús jạore caëña:
"Huau maca yë'ëre cuasase'epi ne co'yahuë. Sẹñaco saijẹ'ë. Iye jụ'iñe ti
ne co'yahuë, më'ëre."
35 Jạ caquëna, yecohua'ipi dateña, pại tsi'si huë'e cuạñequë huë'epi.
Dani Jairore careña:
"Më'ë mamaco tsoe jụ'isico paco'ë. Ye'yaquëre jerepa jọsa cama'ë pa'ijẹ'ë."
36 Caquëna, Jesupi asasiquëta'a asa ma'ñeje pa'ipi tsi'si huë'e
cuạñequëre caëña:
"Ca'rama'pë pa'ijẹ'ë. Maija'quëpi necaiquë api cuasajẹ'ë."
37 Jesupi saina, Pedro cọni Jacobo cọni cui'ne Jacobo yo'jei Juan cọni
sateña. Yecohua'i cọni saiye ẹseiña. 38 Tsi'si huë'e cuạñequë huë'ena
tị'ani ai yo'oye ñaëña, pạipi ai cuijë oijëna. 39 Jạje oijëna, huë'e cacani
jạohua'ire caëña:
"¿Me neni mësaru ai yo'ojë cajë cui'ne ai oiye'ni? Ị mamaco jụ'ima'o
paco'ë. Coa cạico."
40 Caquëna, jạohua'ipi ịre soreña. Sojëna, Jesús si'aohua'ire hue'sena eto
saouña. Coa pëca ja'quëpi cui'ne pëca ja'copi cọni jụ'isico pa'i huẹ'ñana
cacareña. 41 Cacani jụ'isico jẹtëna tsẹani ịote caëña:
"Talita cumi." Mai coca cato "tsihua'o huëijẹ'ë" caye a'ë.

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

42 Jaje ca macarepa doce ometëca pacopi tsihua'o huëni cucoña. Jaje
cu'iona, ñani de'oquëre papi yo'oji cuasareña. 43 Jaje jujusiquëta'a ai
ëseiña, yecohua'ire quëaye pajë'ë caquë. Tsihua'ore sani aore aojë'ë, caëña.

Jesús Pa'iye, Nazaret Daripëre
(Mt. 13.53-58; Lc. 4.16-30)

6 1 Jaropi etani i quë'rona co'iña, ire ye'yecohua'i ja're coni. 2 Huajë
mu'se ti'asi maca pai tsi'si huë'ena ye'ya huëouña. Ye'yaquëna, i
paipi ai de'oyerepa ye'yaquë'ni cuasareña. Jaje cuasajë careña:
"¿Jerona iquë jerepa si'aye ye'yei'ni? ¿Iquerepa ta'ñe ye'yaye a'ni, cui'ne
nepi ite pai yo'o ti'a ma'ñe yo'o ja'ñe isire'ni? 3 Iquë cato mai ñaquë api,
María mamaquë api, huë'ña de'huaquë api, Jacobo, José, Judas cui'ne
Simón maja'yë api, cui'ne i yo'jeohua'ije mai ja're coni pa'iyë, iñore."
Jaje cajë i caye asaye coereña. 4 Jaje cajëna, Jesupi jaohua'ire caëña:
"Si'a hue'ña yecohua'i cato Maija'quëre quëacaiquëre yëcohua'i a'ë. Jaje
pa'iquëta'are i yeja acohua'ipi cui'ne i cajeohua'ipi cui'ne i huë'e acohua'ipi coeyë."
5 Jarona airepa pai yo'o ti'a ma'ñe yo'oye paëña, paipi ite asaye coe
do'ire. Jaje pa'ina, coa ju'icohua'i mañase'ere pato co'yaquë a'ri pai
mañare jujuña. 6 Jaje pa'ina, nequë api cuasama'pëna, ñani me yo'ojë jaje
pa'iye'ni cuasaëña. Ja jeteyo'je yeque huë'ñana sani cu'i ye'yarojaquëña.

Jesupi I Ye'yacohua'ire Jëjo Saoye
(Mt. 10.5-15; Lc. 9.1-6)

7 I ye'yacohua'ire doce pa'iohua'ire soini, huatire eto saoja'a tutu isini
cayaohua'ise'ere jëjo saouña. 8 Jëjo saoquë cuañeiña:
"Sama'pë pa'ijë'ë, ao tupë, curiquëje. Coa topë macase'e sajë'ë. 9 Cui'ne
zapato cui'ne camisa sajë'ë, yeque suña ja'ñe sama'pë."
10 Cui'ne caëña, jaohua'ire:
"Huë'ena cacasicohua'i pani iti macana pëajë'ë, ja daripë quëa tëjini sai
macaja'a. 11 Cui'ne yequë hue'ñapi mësarute coecohua'i pa'ito, panita'a
asaye coecohua'i pa'ito mësaru quëo ya'o tsa'cuse'ere ti'to toni eta saijë'ë.
Jaje yo'ojë iñoñe pa'iji, iohua'ire sañope yo'oye. Nuñerepa cayë, pai ñape
yo'ose'e ña mu'se ti'aëna, jaohua'ire ai co'ayerepa saiñe pa'iji, mësarute
ësesicohua'ire. Sodoma cui'ne Gomorra yeja paire cato a'ri ja'ye saiñe paji'i."
12 Jaje jëjo saosicohua'ipi huajëye pa'iyena poneña pa'iji cajë quëareña,
paire. 13 Cui'ne huatiohua'ireje eto saoreña. Ju'icohua'ire hui'yapepi
nejëna, co'yareña, jai pai.

Juan Oco Doquë Ju'iñe
(Mt. 14.1-12; Lc. 9.7-9)

14 Ja maca romano pai ëjaë Herodesje asaëña, si'a pai Jesús yo'oye
asajëna. Jaje asani Herodespi caëña:

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

“Juan oco doquëpi huëji'i. Jaje pa'ina, tutu paquë yo'oji.”
15 Yecohua'ipi careña:
“Tsoe aquë Maija'quëre quëacaiquë Elíaspi.”
Cui'ne yecohua'ipi careña:
“Tsoe hue'ña Maija'quëre quëacaicohua'i pa'ise'eje pa'i api.”
16 Jare Herodespi asani caëña:
“Jaë cato Juanpi yë'ë cuañeina, siopë tëto tëasiquë api. Jaëpi ju'isiquëpi huëni yo'oji.”
17 Herodes cato Juanre tseani quëna meapi hueni co'acohua'ire co hue'ñana co'aji'i, Herodías do'ire. Herodías cato yo'jei Felipe nëjo paco'ë. Jaje pa'ioni Herodespi yo'jei nëjore jioni i nëjore nepi. 18 Jaje yo'oquëna, Juanpi caëña, Herodesre:
“Më'ë yo'jei nëjoni jioni paye co'aji.”
19 Jaje caquëna, Herodíaspi Juanre ai coeco pacoña. Jaje pa'ina, huani jeosi'i cacota'a huani jeoñe ti'añe paoña. 20 Herodespi ite Juanre nuñerepa de'oquë api caquë ca'raëña. Jaje pa'ina, ipi huani jeoñe ësequëna, paoña. I caye si'aye asama'quëta'a Herodes cato i caye yë asaquë paquëña. 21 Jaje pa'iquëta'are Herodías ti'aoña, io huani jeoñe oise'e. Herodespi ite coasi mu'se ti'aëna, pai ëjaohua'ire, soldado ëjaohua'ire, cui'ne Galilea ëjaohua'ire soini ao ai maca. 22 Herodías mamacopi cacani de'oyerepa pairacona, ñani ai sihuareña, si'aohua'i iti ñacohua'i. Jaje pa'ina, Herodes sihuaquë caëña, nomi tsiore:
“Më'ë yëyere sejë'ë. Isisi'i, më'ëre.”
23 Cui'ne caëña, care payë. Coa caye pañë. Si'a co'amaña më'ë sese'e isiye pa'iji. Yë'ë cuañeñe jopore pajaa isinije isiyë, caëña. 24 Jaje caëna, asani sani pëca ja'core secoña:
“¿Iquere seja'coa'ni, ite?”
Cacona, iopi caoña:
“Sejë'ë, Juan oco doquë siopëre.”
25 Jaje quëaona, asani pai ëjaë pa'i hue'ñana sani caoña:
“Yurepi Juan oco doquë siopëre quëna de'huana ayasiconi isijë'ë.”
26 Jare pai ëjaëpi asani ai co'a juquëña. Jaje pa'iquëta'are tsoe ca huesosiquë sëte pañë caye peouña, cui'ne i soisicohua'ije asasi do'ire. 27 Ja do'ire jare iti macapi te'e soldadore jëjo saouña, Juan siopë quërëjaija'quëre. 28 Caëna, soldadopi sani Juanre huani jeoni siopë yëto tëani quëna de'huana ayani dani isiña. Isina, Herodespi nomi tsiona isina, jaopi pëca ja'core isio.
29 Ja yo'ose'ere asani Juanre ye'yecohua'ipi dani Juan capë maca sani ta jeoreña.

Cinco Mil Ëmëohua'ire Aoñe
(Mt. 14.13-21; Lc. 9.10-17; Jn. 6.1-14)

30 Ja jeteyo'je doce paire jëjo saosicohua'ipi co'ini tsi'sini Jesure quëareña, iohua'i yo'ose'ere, cui'ne iohua'i ye'yase'ere.

31 Quëajëna, Jesupi caëña, jaohua'ire:
"Daijë'ë. Sani pai peo hue'ñana pëa huajëñu'u."
Ao aiñeque peoyerepa pai tsi'si ja'ñere asaquë capi. 32 Jaje caëna, saë'ë,
yohuëja'a iohua'ise'e pai peo hue'ñana. 33 Jaje saijëta'are jai pai ñareña,
i saiye. Jaje ñani Jesupi saiji cani huë'huëjë, i sai hue'ñana si'a daripëa
pa'icohua'i sateña. Ja ti'ama'në du'ru ti'areña, paipi. 34 Jaje yo'ojëna, Jesupi
yohuëpi tumani pai mañare teaye oi ñaëña, yëi ñama ñacaiquëre peocohua'ije
pa'iohua'i mañapi. Pa'ijë yo'ojëna, ñani jaiye iohua'ire ye'ya huëouña.
35 Ai na'i huesëquëna, ñani i ye'yacohua'ipi ite careña:
"Tsoe na'iji, iño pai peo hue'ña'ë. 36 Jëjo saojë'ë, sani pai pa'i hue'ñana
ao maña hueroni aijajë. Iño cato peoyë, iohua'ire aoñe."
37 Cajëna, Jesupi sehuouña iohua'ire:
"Mësarupi aojë'ë."
Caquëna, iohua'ipi careña:
"¿Jaje pa'ito yëquëpi sani veinte mil të'ña do'ire papi pan hueroni aoñe?"
38 Cajëna, Jesupi caëña:
"¿Je so pan paye'ni, iño? Sani ñajë'ë." Caquëna, careña:
"Pa'iji, cinco pan cui'ne caya tsiaya hua'i."
39 Cajëna, Jesupi cuañeiña, paire. Jaje pa'ito si'aohua'i tayahuëna ja'rujë'ë,
caëña. 40 Caëna, cien paise'e cui'ne cincuenta pai de'o tsëcapëa ja'rureña. 41 Ja
maca Jesupi cinco pan cui'ne caya tsiaya hua'ire ini ma'tëmona ñaquë de'oji
caquë Maija'quëre pëpani, panre i ye'yacohua'ina isiña. Isiquëna, jaohua'ipi
paire se isicateña. 42 Ja maca si'aohua'i ani sihuacohua'i pateña. 43 Ani tëjisi
jeteyo'je ani jujase'ere tsi'soreña, doce do'rohuëa hua'ina cojë. 44 Ja pan
aisicohua'i cato cinco mil ëmëohua'i pateña.

Oco Da'ca Ëmëje'eja'a Cu'iye
(Mt. 14.22-27; Jn. 6.16-21)

45 Ja jeteyo'je Jesús i ye'yacohua'ire capi, du'ru saijë'ë, yohuëja'a
Betsaidana. Yë'ëse'e paire saiyë caquë pëpa tëjini sasi'i, caëña. 46 Saiyë, caquë
pëpa tëjini ai cutihuëna Maija'quëre casi'i caquë saquëña. 47 Ñami de'osi maca
Jesús te'i yejare pa'ina, yohuë saisicohua'i cato jaira jopore pateña. 48 Jaropi
pa'i i ye'yacohua'i ai yo'ojë coʼmejëna, ñaëña, tutupi sañope tutuquëna. Je'në
ñata tome maca Jesupi oco da'ca ëmëje'eja'a nëcaquë saquëña, i ye'yacohua'i
quë'rona. Coa sa tëto sasi'quë saiyeje pa'ye saquëña. 49 Oco da'ca ëmëje'eja'a
nëcaquë saina, ñani huati pa'ima'co cuasajë quëquëni cuihuë.
50 Si'aohua'i ñani quëquëni cuijëna, ipi capi, jaohua'ire:
"Ai yo'ojë cama'pë yë'ë a'ë. Ca'rama'pë pa'ijë'ë."
51 Jaje cani iohua'i pa'i yohuëna aya mëina, tutupi jeouna, ja maca
merepa jaje yo'oquë'ni cuasajë ñareña, i yo'ose'e. 52 A'ri maña pan
pa'ise'ere jaiye neni paire aose'ere cuasaye pareña, iohua'i joyo jëa do'ire.
Jaje pa'ina, ai cuasareña.

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

Genesaret Jṵ'icohua'ire Jujuye
(Mt. 14.34-36)

53 Jẹni tị'areña, Genesaret yejana. Jạrona ịohua'i yohuë sëa
huahuoreña. 54 Yohuëpi sa tṵmasi maca Jesu api cajë ñareña. 55 Ñani jạ
maca si'a huẹ'ña cu'ijë jṵ'icohua'ire da huëoreña, cại saihuëre ṵijëna,
Jesús quë'rona. 56 A'ri dari mañana saina, pại daripẹ̈ana saina, tsio
huẹ̈'ñana saina, jṵ'icohua'ire ị sai ma'añana ọereña, jujucaijạquë cajë.
Jesure ai sẹteña, më'ë ju'i cạna patoni jṵ'icohua'i co'yajạjë cajë. Si'aohua'i
ị ju'i cạ patocohua'i co'yareña.

Paire Co'aye Neñe
(Mt. 15.1-20)

7 1 Jesús quë'rona Fariseo pại cui'ne cuạñese'e ye'yacohua'i tsio
dateña, Jerusalénpi daisicohua'ipi. 2 Jạje daisicohua'ipi ñajëna, Jesús
ye'yacohua'ipi jẹ̈ña tsoama'pë ạë'ë. Jạje tsoama'cohua'ipi ạijëna, ñani
cue'cuehuë, si'si jẹ̈ñapi ạiñë cajë. 3 Jạohua'i cato jạ yë'ta'a ạo ạima'në
jẹ̈ña tsoajẹ̈'ë. Aipë case'ere yo'ocohua'i paë'ë. 4 Jạje pa'iohua'ipi ạo huero
huẹ'ñapi co'ini ai jẹ̈ña tsoacohua'i pateña. Cui'ne jaiye yeque yo'ocohua'i
pateña, ịohua'i aipë yo'oye, ṵcu duruhuẹ̈a tsoaye, quẹ̈na ne'ña tsoaye,
cạisi saihuë tsoaye, yo'ocohua'i pateña.
5 Jạje yo'ocohua'ipi fariseo pại cui'ne cuạñese'e ye'yacohua'ipi sẹteña,
Jesure ñeje:
"¿Me yo'ojë më'ë ye'yacohua'i jẹ̈ña tsoajẹ̈'ë jạ yë'ta'a ạima'në case'e
yo'oma'pë, si'si jẹ̈ñapi ạiñe'ni?"
6 Jạje cajëna, Jesupi capi, jạohua'ire:
"Nuñerepa jạje mësaru coa cacohua'i pa'ijëna, asaquë co'aji Maija'quëre
quëacaiquë Isaías ñeje caquë toyapi:
Icohua'i cato yë'ëre coa yë'opose'e oiyë cayë.
Jạje pa'iquëta'are ịohua'i joñoapi yë'ëre oiye pạñë.
7 Ịohua'i yë'ëre sẹñë cajë yo'oye do'i peoye a'ë.
Coa pạise'e cuạñese'ere ye'yajë yo'o do'ire.
8 ¿Me yo'ojë mësaru Maija'quë cuạñese'ere yo'oma'pë yequere coa pại
cuạñese'ere yo'oye'ni? ¿Ṵcu duruhuẹ̈are tsoaye, quẹ̈na ne'ña tsoayere
cui'ne jaiye jạje pa'ye yequejẹ yo'oye'ni?"
9 Caëña, Jesús yequejẹ:
"Mësaru aiohua'i case'ere yo'oñu'u cajë Maija'quë cuạñese'ere tị̈rona
jẹoni yo'oyë, mësaru. 10 Moisés cato capi: 'Më'ë ja'core cui'ne më ja'quëre
de'oye oi sạñope cama'ë pa'ijẹ̈'ë. Pëca ja'core cui'ne pëca ja'quëre
sạñope co'aye caquëre cato huani jẹoñe pa'iji.' 11 Jạje case'e pa'iquëta'are
mësaru caye pa'iji: 'Ja'quëre cui'ne ja'core cọcaiye pạñë. Si'aye yë'ë paye
Maija'quëna ị̈sihuë.' 12 Jạje mësaru cani cayë, ja'core cui'ne ja'quëre cọcaiye

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

peoji, cajë. 13 Jaje mësaru yo'ojë Maija'quë cuañese'ere pare jeocoyë, pai
case'ere yecohua'ina se ye'yajë. Jaje pa'ye yequeje jaiye yo'oyë, mësaru.”
14 Tijupë Jesús soini capi, paire:
“Asajë'ë, si'a pai. Coa tayo asama'pë de'huajë'ë. 15 Si'aye ëmëje'epi se
cacaye cato paire co'aye ne ma'ñe a'ë. Sa'nahuë joyopi co'aye etaye a'ë,
paire co'aye si'si neñe. 16 Cajoro pacohua'i sëte asajë'ë.”
17 Jaje casi jeteyo'je paire jeoni huë'ena Jesús cacasi maca i
ye'yacohua'ipi ja case'ere quëajë'ë cajë seteña.
18 Sejëna, caëña:
“¿Jaje pa'ito mësaruje asa ti'añe pare? Mësarupi asahuë, si'aye ëmëje'epi
cacase'e cato paire co'aye neñe peoji. 19 Ao cato joyona saiye paji. Coa ai ëtatu'una
saise'epi jeteyo'je eta saiji. 20 Cui'ne pai joyopi etaye a'ë, co'aye neñe. 21 Sa'nahuë
joyore cayë jaropi etaji, si'aye co'aye cuasaye: yecohua'ini nomiohua'ire, ëmëre
yo'oye, paire huani jeoñe, 22 co'amaña imañe, yecohua'i co'amañare pa ëaye ñañe,
si'aye co'ayere yëye, cosojë yo'oye co'ayena sëo measicohua'i pa'iye, yecohua'i
payere ëa ñajë pëiñe, yequëna co'a coca ca ma'ñere se quëaye, jerepa pa'i a'ë
cuasaye, cui'ne yecohua'i pa'iyere cuasacaima'pë coa josa yo'orojaiñe. 23 Si'aye iye
joyo sa'nahuëpi etaji. Japi paire si'si neñe a'ë.”

Yequë Yeja Acopi Jesure Sehuoye
(Mt. 15.21-28)

24 Jaropi Jesús Tiro cui'ne Sidón yejana saji'i, huë'ena cacani paije
huesëjajë yë'ëre caquë. Yo'oquëta'are catiye peopi. 25 Ja do'ire tsoe Jesu
api asaco, huati quë'io pëca ja'copi i quë'rona dani do're ja'runi seco'ë,
huatire eto saocaijë'ë, yë'ë mamacore pa'icore. 26 Jao cato Sirofenicia paio
paco'ë, yequë yeja aco. 27 Jaje cacona, Jesupi capi, iote:
“Mamajëpi du'ru aijajë, co'aji, mamajë aiñere sioni jo'ya yaina isiye.”
28 Caquëna, iopi sehuoña:
“Jaje pa'ijë'ë, Ëjaë. Jaje pa'iquëta'are jo'ya yaije aicohua'i a'ë, mamajë
aijë ne to ne'ña mañaje.”
29 Cacona, Jesupi caëña:
“De'oyerepa më'ë cayë, tsoe më'ë mamacore huati eta saji'i, señaco
saijë'ë, de'oji.”
30 Caëna, huë'e ti'ani ñacona, cai saihuë uicopi mamaco tsoe huatire
peocopi de'oye pacoña.

Jesupi Asama'quëre Jujuye

31 Jesús Tiro yejapi etani Sidón yeja sa tëto sani cui'ne Decápolis
daripëaje tëto sani Galilea jaira ti'aëña. 32 Jarote pa'ina, asama'quëpi cui'ne
hua'hua coca caquëni dareña. Dani pato co'yacaijë'ë, cajë seteña. 33 Sejëna,
Jesupi pai peo te'tena sani moñopi cajorona saquëña. Sa'i copi i moñona
tse'seni tsemeñoje papiña. 34 Papiquë ma'tëmona ñaquë ai yë'eni caëña:

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

"¡Efata!" Jaje cani capi, Hui'yojë'ë.
35 Ja maca tsoe cajoro hui'yopi. Ja maca de'oye coca caquë paquëña.
36 Jaje yo'oni capi, jaohua'ire, yecohua'ire quëama'pë. Jaje caëna, coa
jerepa quëareña. 37 Quëarena, de'oyerepa yo'oquë'ni cuasajë careña:
"Si'aye de'oye yo'oji. Yo'oquëna, asama'cohua'ije asacohua'i de'oyë,
cama'cohua'ije cayë."

Jesupi Cuatro Mil Paire Aoñe
(Mt. 15.32-39)

8 1 Jare ja mu'se jai pai tsi'sireña, tsi'sisicohua'ipi aiñe peoreña.
Peojëna, Jesupi i ye'yacohua'ire soini caëña:
2 "Teaye pai mañare ñañë, yë'ë ja're tsoe tres mu'seña aiñe peocohua'ipi
pa'ijëna. 3 Jaje aima'cohua'ini jëjo saoquë pa'ito jopo ma'ana dahuëra
ju'ija'cohua'i pa'ini, yecohua'ipi so'opi daisicohua'ipi pa'iyë."
4 Caquëna, i ye'yacohua'ipi careña:
"¿Me iño cato hueroni aoñe'ni, paije peo hue'ña?"
5 Cajëna, Jesupi sequëña:
"¿Je so pan paye'ni, mësaru?"
Seina, careña:
"Siete pan payë."
6 Cajëna, asani paire cuañeiña, tayahuëna ja'rujë'ë caquë. Ja maca siete
pan ini Maija'quëre de'oji caquë pëpani. Ja jeteyo'je i ye'yacohua'ina
huahueni isipi. Isina, jaohua'ipi paire se aohuë. 7 Tsiaya hua'ireje pahuë.
Pajëna, Jesupi cui'ne jaohua'ireje yo'oni huahueni i ye'yacohua'ina isina,
se aohuë. 8 Si'a pai ani sihuacohua'i paë'ë, siete do'rohuëa nëapi, ani
jujase'e. 9 Ja aisicohua'i cato cuatro mil paë'ë. Ja maca Jesupi iohua'ire
saiyë cani 10 saji'i, i ye'yacohua'i ja're coni yohuëja'a Dalmanuta yejana.

Pai Yo'o Ti'a Ma'ñere Yo'ojë'ë Cajë Señere
(Mt. 16.1-4; Lc. 12.54-56)

11 Fariseo paipi dani Jesure sañope careña. Ite neñañu'u cajë seteña, pai
yo'o ti'a ma'ñere ma'tëmo ayere ne iñojë'ë cajë. 12 Sejëna, ai ëja yë'eni caëña:
"¿Me neñu'ju iye pai jaje señe'ni pai yo'o ti'a ma'ñere yo'o iñojë'ë cajë?
Care payë, mësarute iñoñeje peoji, te'oreje."
13 Jaje cani jeoni, cui'naëpi yohuëna aya mëni jaira je te'tena saquëña.

Fariseo Pai Co'ayere Neñe
(Mt. 16.5-12)

14 Pan huanëyeni saë'ë, ai ja'ñe peocohua'i, coa te'e panpë maca sahuë.
Jaose'e yohuë paquëña. 15 Pa'ina, Jesupi iohua'ire cuañeiña. De'hua
ñajë'ë, fariseo pai o'sa cui'ne Herodes pai o'sana co'me huesëye caquë.
16 Jaje caquëna, i ye'yacohua'ipi sa'ñe careña: pan peocohua'i datena caji.

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

17 Ja̱je cajëna, Jesupi asani caëña, ja̱ohua'ire:
“¿Me yo'ojë pan peoyë, caye'ni? ¿Ja̱ yë'ta'a huesëjë ja̱je caye? ¿Ai jëa joyore
hue'eye, mësaru? 18 ¿Cui'ne ti ñama'pë pa'iye, cui'ne asama'pë pa'iye, mësaru
ca̱joropi? ¿Yë'ë ja̱'rë jaiye pan nese'e cuasaye pa̱ñe? 19 Mësarupi ñasicohua'ita'a
cinco panpi cinco mil pa̱ire a̱ose'e: ¿a̱ojëna, cui'ne je ja'ye nëaë'ni?”
Caquëna, i̱ohua'ipi sehuoreña:
“Doce do'rohuë̱a nëapi.”
20 “¿Cui'ne cuatro mil pa̱ire siete pan pa'ise'epi a̱oto je ja'ye nëaë'ni?”
Caquëna, i̱ohua'ipi careña:
“Siete do'rohuë̱a nëapi.” 21 Ja̱je cajëna, i̱pi caëña:
“¿Ja̱ yë'ta'a ja̱je ñasicohua'ita'a cui'ne huesëcohua'i pa'ijë ja̱je cuasaye'ni?”

Jesupi Ñama'quëre Jujuye

22 Ja̱ jeteyo'je Betsaidana ti̱'areña. Ti̱'asi maca Jesús quë'rona dareña,
ñama'quëni jujucaijë̱'ë cajë. 23 Ja̱je cajëna, asani ñama'quë jë̱tëna tse̱ani
ca̱jiquë pa̱i daripëpi hue'sena etouña. Copi ñaco ca̱na neni i̱na patoquë,
se̱quëña, ¡De'hue ña cua̱ñoquë! 24 Caquëna, ñama'quëpi caëña:
“Ñañë, pa̱ire. Ñaquëta'are so̱quë ñëaje pa'yepi cu'iji.”
25 Ja̱je caquëna, Jesupi ti̱jupë ñaco ca̱na patoquëna, yureta'a de'oyerepa
ñaquë po̱nëni co'yasiquë paquëña. 26 Ja̱ maca Jesús huë'ena i̱te jëjo
saoquë caëña:
“Pa̱i daripë cacama'ë cui'ne yecohua'ireje̱ quëama'ë pa'ijë̱'ë.”

Pedropi Jesús Ayere Caye
(Mt. 16.13-20; Lc. 9.18-21)

27 Ja̱ jeteyo'je Jesús cui'ne i̱ ye'yacohua'i co̱ni Cesarea cui'ne Filipo yeja
pa̱i a'ri darina sateña. Saijëna, ma'ana Jesupi se̱quëña, i̱ ye'yacohua'ire:
“¿I̱queipi yë'ëre caye'ni, pa̱i?”
28 Caquëna, i̱ohua'ipi careña:
“Yecohua'ipi më'ëre cayë, Juan oco doquë api. Yecohua'ipi cayë, Elíaspi.
Cui'ne yecohua'ipi Maija'quë jëjo daoquë api cayë.”
29 Ja̱ maca i̱pi se̱quëña, i̱ohua'ire: “¿Mësaruta'a i̱queipi caye'ni, yë'ëre?”
Caquëna, Pedropi caëña:
“Më'ë cato huasoquë Cristore pa'ë.”
30 Ja̱je caëna, Jesupi caëña, ja̱ohua'ire:
“Yecohua'ire quëama'pë pa'ijë̱'ë.”

Jesupi I̱ Ju̱'iñere Quëaye
(Mt. 16.21-28; Lc. 9.22-27)

31 Ja̱ maca ye'ya huëoni ye'yaquë caëña. Pa̱i Mamaquë yë'ë ai yo'oye
pa'iji. Aiohua'ipi yë'ëre coeja̱'cohua'i a'ë. Pa̱i ëjaohua'ije̱ coeja̱'cohua'i a'ë.
Cui'ne cua̱ñese'e ye'yacohua'ije̱ yë'ëre coeja̱'cohua'i a'ë. Ja̱je coejë yë'ëre

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

huani jeoja'cohua'i a'ë. Jaje huani jeosicohua'ita'are toaso mu'seña pa'i maca huëija'quë a'ë. 32 Iye tiñarepa quëaëña. Quëaquëna, Pedro ite tirona sani caëña. Jaje yo'oto co'aji. Iye cama'ë pa'ijë'ë, ca huëoëña. 33 Jaje caquëna, Jesús co'ye ponëni i ye'yacohua'ire ñaëña. Ñani Pedrore tutu caëña:

"Huati ëjaë saijë'ë. Iño pa'ima'ë. Më'ë cato Diusu cuasayeje cuasama'quë a'ë. Coa pai cuasayere cuasaquë a'ë."

34 Ja maca Jesús i ye'yacohua'ire cui'ne paire soini caëña:

"Yë'ëni tuñu'u cani co'ye de'oye pa'iyere huanëyejë'ë. Jaje yo'oni më'ëre queja'core hue'oni tuijë'ë, yë'ëre. 35 Jaje pa'ina, i pa'iye jëasi'i caquë yo'oquëpi coa ne huesoja'quë api. Jaje pa'iquëta'are yë'ë do'ire cui'ne yë'ë coca do'ire i pa'iye nejosiquëpi pa'iye ti'aja'quë api. 36 ¿Jaje pa'ina, iquere cocaiquë'ni, paipi si'aye iye yeja co'amaña ti'asicohua'ipi iohua'i joyore coa nejoto? 37 Joyore nejosiquë pani yecore ti'añe peoji. 38 Yë'ëni cui'ne yë'ë cocare huajëya'ye quëama'quëpi cajë paini ca'rajë pasicohua'ire, yë'ë Pai Mamaquëpi cui'ne huajëya'ye quëama'quëpi caquë coeja'quë a'ë, yë'ë ja'quë de'o tuture papi cui'ne i huiñaohua'i ja're dai maca."

9 1 Cui'ne Jesús ca'quëña:

"Nuñerepa cayë, mësarute. Mësaru acohua'i iye maca pa'icohua'i ju'ima'pë pa'ija'cohua'i a'ë, ma'tëmo te'te ñama'pë pani."

Jesús Tiñe Pa'i Ponëse'e
(Mt. 17.1-13; Lc. 9.28-36)

2 Seis mu'seña tëto saisi maca Jesupi Pedrore, Jacobore cui'ne Juanre sai saëña, ai cutihuëna. Jarona i ju'i ca cui'ne i tsia tiñe pa'i ponëña. 3 Miacorepa iye yeja caña joja ti'añe peoji, jare coa sësë pe, poja'iyeje poja'ico ponëoña, i ju'i ca ye'hue pa'iorepa. 4 Ja maca ñareña, Elíasre cui'ne Moisésre Jesús ja're nëcajë cocare cajëna.

5 Ja maca Pedropi Jesure caëña:

"Ye'yaquë, ¿de'oyerepa iño pa'iye'ni, mai? Toaso a'ri huë'ña neñu'u. Më'ë huë'e, Moisés huë'e, cui'ne Elías huë'e neñu'u."

6 Jaje Pedro cani ti cuasama'ë capi, tsoe quëquë huesë sitopi. Si'ahua'i i ye'yacohua'i cato quëquë huesësicohua'i pateña. 7 Ja maca ma'tëmopi sirio iohua'i quë'rona nëca mequëna, asajëna, yë'ose'e pisiña:

"Iquë cato yë'ë mamaquë api. Ini ai sihuaquë pa'iyë. I cayere asajë'ë."

8 Ja jeteyo'je coa Jesuse'e te'i paquëña.

9 Ai cutihuëpi cajequë Jesús i ye'yacohua'ire caëña, yecohua'ire mësaru ñase'e quëama'pë, yë'ë juisiquëpi huëisi maca quëajë'ë, caëña. 10 Jaje caëna, iohua'ise'e yahue de'huase'ere pareña. Jaje pajë coa sa'ñe seteña, iquere caë'ni, juisiquëpi huëisi maca quëajë'ë caquë. 11 Jaje pa'ina, Jesure seteña:

"¿Me yo'ojë cuañese'e ye'yacohua'i Elíaspi du'ru daiye pa'iji, caye'ni?"

12 Cajëna, ipi sehuouña:

"Nuñerepa du'ru daija'quë api. Dani si'aye ne de'huaja'quë api. Cui'ne ¿me caquë'ni, toyase'e yë'ë Pai Mamaquë aye? Ai yo'oja'quë api. Cui'ne

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

paije ite coeja'cohua'i a'ë, caji. 13 Jaje pa'iquëta'are yë'ë cayë tsoe Elías daji'i. Ini pai iohua'i yëyeje yo'ohuë, toyase'e cayeje pa'ye."

Huatire Jesús Etose'e
(Mt. 17.14-21; Lc. 9.37-43)

14 Jeteyo'je co'ireña, i ye'yacohua'i pa'i hue'ñana. Dani jai pai pa'ijëna, ñareña. Ñajëna, cui'ne i ye'yacohua'i ja're coni sañope cajë pateña, cuañese'e ye'yacohua'ipi. 15 Jaje cacohua'ipi Jesure ñani se jeoni huë'huëni pëpareña, de'oquëre pa'ni cuasajë.

16 Ja maca Jesupi iohua'ire sequëña:

"¿Iquere sa'ñe yo'ojë care'ni, jaohua'i ja're?"

17 Seina, iohua'i ja're pa'isiquëpi sehuouña:

"Ye'yaquë yë'ëpi dahuë, huati quë'ini, yë'ë mamaquëre cama'quëni më'ëni ña cuañosi'i caquë. 18 Huatipi ite de'oye pa'ina, ne taoquë yo'oji. Yo'oquëna, siri yë'opoja'a mëaquë cui'ne cuji quil'coquë yo'oji. Jaje yo'oquë tutu peoquë de'o huesëji. Më'ë ye'yacohua'ire eto saocaijë'ë, caquë seni jujahuë, ne til'añe peojëna."

19 Caquëna, Jesupi caëña:

"¡Maija'quëpi necaiquë api cuasama'cohua'i! ¿Mësaru ja're yë'ë tsoe aquëpi pa'iyë? ¿Je ja'ye tsoerepa mësarute quëcoquë cocai pa'ija'quë a'ni, jaje huesëto? Dajë'ë, tsihua'ëre." 2 20 Caëna, darena, huatipi Jesure ñani, hue'hue dahuë nequëna, sa tani tearojani siri yë'opoja'a etoquë yo'ouña.

21 Jaje yo'oquëna, ñani Jesús caëña, pëca ja'quëre:

"¿Je ja'ye tsoe jaje yo'oquë pa'iquë'ni?"

Caquëna, pëca ja'quëpi caëña:

"Tsihua'ë pa'inë aquë api. 22 Yequere toana, tsiayana huani jeosi'i, caquë yo'oquë api, jaiye. Jaje pa'ina, më'ëpi yëquëre oi cocaijë'ë, de'hue."

23 Caquëna, Jesupi caëña:

"Më'ëpi neñe pa'iji, cuasaquë pa'ito neñe pa'iji, si'aye."

24 Caquëna, tsihua'ë pëca ja'quëpi cuiña:

"Neñe pa'iji, cuasayë. Cocaijë'ë, ai jerepa jaje cuasa ja'ñere."

25 Ai jerepa jai pai tsi'si daijëna, ñani huatire caëña:

"Huati asama'quë cui'ne cama'quë, yë'ëpi më'ëre cayë, etajë'ë. Iquë tsihua'ëre jeoni sani cui'naëni cacaye pajë'ë."

26 Caquëna, huatipi cuini yeque hue'hue dahuë se ne couña. Neni ju'ise'eje pa'ire jeoni saquëña. Jare ñani yecohua'i ju'isiquë pa'iji, careña. 27 Jaje cajëna, Jesupi ite jëtëna tseani naë huëo nëcouña.

28 Ja maca Jesús huë'ena cacaëna, i ye'yacohua'ipi seteña:

"¿Me yo'ojë yëquë huatire eto saoye pare'ni?"

29 Cajëna, Jesupi caëña:

"Ñeje pa'i huatire cato coa aima'pë cui'ne Maija'quëre señepi eto saoye pa'iji."

Tijupë Jesús Capi, I Juʼiñe Ayere
(Mt. 17.22-23; Lc. 9.43-45)

30 Jaropi saijë Galileajaʼa tëto sateña. Paije huesëjëna, sasiʼi cuasaëña,
Jesús. 31 Ja muʼse cato Jesús i yeʼyacohuaʼini quëaquë cuquëña. Yëʼë
Pai Mamaquë cato tsea cuañosiquë paʼijaʼquë aʼë. Jaohuaʼipi huani
jeojaʼcohuaʼi aʼë caëña. Cuiʼne caëña, toaso muʼseña paʼi maca juʼisiquëpi
huëijaʼquë aʼë. 32 Jaje quëaquëna, i yeʼyacohuaʼi asa tiʼañe pareña. Pajëtaʼa
seni asaye pareña, caʼrajë.

Nepi Jerepa Doʼi Paʼiquë
(Mt. 18.1-5; Lc. 9.46-48)

33 Capernaum daripëna tiʼani huëʼere paʼi maca Jesupi sequëña:
“¿Iquere mësaru maʼa daini saʼñe yoʼojë careʼni?”
34 Caquëna, sehuomaʼpë pateña. Nepi jerepa paʼi paʼijaʼquë aʼni, cajë
saʼñe yoʼojë casicohuaʼipi maʼa dai maca. 35 Pajëna, jaʼruni ñuʼi doce i
yeʼyacohuaʼire caëña:
“Siʼaohuaʼire tëto saisiquë pasiʼi, cani siʼaye yecohuaʼire necaiquë joʼyaë
paʼiye paʼiji.”
36 Jaje ca tëjini tsihuaʼëre jopore pana nëconi, suʼcuani caëña, jaohuaʼire:
37 “Yëʼëje paʼire cuasajë tsihuaëre deʼoye yoʼocaini yëʼëni yoʼoye paʼiji.
Yëʼëre deʼoye yoʼoquë cato yëʼëseʼere deʼoye yoʼoye peoji, cuiʼne yëʼëre
jëjo daosiquërejeʼ deʼoye yoʼocaiye paʼiji.”

Maire Sañope Yoʼomaʼquë Pani Maire Cocaiquë Api
(Mt. 10.42; Lc. 9.49-50)

38 Ja maca Juanpi caëña:
“Yeʼyaquë, yëquë ñahuë, mëʼë mamipi caquë huatire eto saoquëre. Ñani
yoʼomaʼë cajë ësehuë, mai jaʼre coni cuʼimaʼquëpi yoʼoquëna.”
39 Caquëna, Jesupi caëña:
“Ësemaʼpë paʼijëʼë, yëʼë mamipi cajë pai yoʼo tiʼa maʼñe yoʼocohuaʼire.
Jaohuaʼi cato yëʼëre sañope camaʼcohuaʼi aʼë. 40 Maire sañope yoʼomaʼquë
cato mai teʼtere paʼiji. 41 Mësaruni yecohuaʼipi yëʼë doʼipi cajë oco mañare
ocuacohuaʼi pani deʼhuacaisi coʼamaña pajaʼcohuaʼi aʼë, mësaru Cristo
acohuaʼini deʼoye yoʼosi doʼire.

Coʼaye Yoʼoyena Taiñe
(Mt. 18.6-9; Lc. 17.1-2)

42 Tayo yoʼoyena ne taoquëre cato, quëna pëpi ñaje tëcana sëani jai tsiayana
jeo dëoʼñe paʼi api, aʼricohuaʼipi yëʼëre cuasacohuaʼire coʼa deʼhuaquëre. 43 Jaje
paʼina, cayë mëʼë jëtëpi tayo yoʼoyena saco paʼito tëto tëajëʼë. Ai jerepa deʼoji,
paʼi hueʼñana peo tupëpi cacato toa yejana saiye peoye, 44 pecoje juʼimaʼtona

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

cui'ne toaje̱ yayama'tona. 45 Më'ë nëcayopi tayo yo'oyena saco pa'ito tëto
tëaje̱'ë. Ai jerepa de'oji, pa'i hue̱'ñana peo tupëpi cacato. Ai jerepa co'aji,
caya nëcañoa hue'equëpi toa yejana saito. 46 Ja̱ro pecoje̱ ju̱'ima'tona cui'ne
toaje̱ yayama'tona. 47 Panita'a më'ë ñacoapi tayo yo'oyena saco pa'ito dutani
je̱ocoje̱'ë. Ai jerepa de'oji, Diusu cua̱ñe te̱'tena te'e ñacoa hue'equëpi cacato. Ai
jerepa co'aji, caya ñacoa hue'equëpi toa yejana saito. 48 Ja̱ro pecoje̱ ju̱'ima'tona
cui'ne toaje̱ yayama'tona. 49 Si'ahua'i toapi ne de'huasicohua'i pa'ija̱'cohua'i
a'ë, cui'ne si'aye Maija'quë coa i̱siye cato a̱sipi, ne de'huase'e pasipi. 50 A̱sipi i̱o
se̱ñere caraja̱isico pani co'aji, hua'i saraye. Ja̱je pa'ina, cayë: Mësaru sa̱i ja̱'ñere
ne huesoma'pë pa'ije̱'ë, pa̱i ja̱'re sa̱ñope yo'oma'pë jo'cua de'oye pa'ije̱'ë."

Jesús Ye'yase'e Nomiore Je̱ocoye Ayere
(Mt. 19.1-12; Lc. 16.18)

10 1 Ye'ya tëjini Capernaum sani Jordán ña oca te̱'tena saquëña,
Judea yejana. Ja̱rona jai pa̱i tsi'sireña, i̱ pa'i hue̱'ñana. Tsi'sirena,
ye'yaëña, i̱ ye'yaye sëte. 2 Fariseo pa̱ipi neñañu'u cajë se̱teña, ñeje:
"¿Nëjore je̱oñe deoquë?"
3 Cajëna, i̱pi sehuouña:
"¿Moisés me cua̱ñei'ni, mësarute?"
4 Caquëna, careña:
"Moiséspi cua̱ñepi pa̱i ëjaëpi nëjore je̱oco toya ja'o necaquëna, je̱ocoye pa'iji."
5 Cajëna, Jesupi caëña:
"Ja̱ cato Moisés cua̱ñepi mësaru joyopi de'oye cuasama' do'ire. 6 Ja̱'a
Maija'quë si'aye yeja pa'iye de'hua maca e̱mëre cui'ne nomiore de'huapi.
7 Ja̱ do'ire huejani pëca ja'quëre cui'ne pëca ja'core je̱oni nëjona tsioni
pa'iye pa'iji. 8 Ja̱ maca caya hua'i pa'iye pa̱ñë. Coa te'ije̱ pa'iohua'i pa'iyë.
9 Ja̱ do'ire nëjore je̱oñe co'aji, Maija'quë de'oye ñacai tsiose'ere."
10 Huë'ena co'isi maca i̱ ye'yacohua'ipi Jesure cui'nare se̱ni co̱reña,
nuñerepa asañu'u cajë. 11 Cajëna, Jesupi caëña:
"Nëjore je̱oconi yecore huejaquë pani yeconi nomiore yo'oji, co'aye
nëjore paquëta'a. 12 Nomiopi ëjëre je̱ocosicopi yequëre huejaco pani e̱mëre
yo'oco, ëjëre pacota'a, ja̱oje co'aye yo'oco."

Jesús Tsi̱re De'oyerepa Cacaiye
(Mt. 19.13-15; Lc. 18.15-17)

13 Jesús quë'rona tsi̱re dareña, i̱pi papicaija̱'quë cajë. Ja̱je yo'ojëna, i̱
ye'yacohua'ipi tsi̱re dacohua'ire dama'pë Jesús quë'ro cajë e̱sereña. 14 Ja̱je
e̱sejëna, Jesupi ñani pe̱i caëña, ja̱ohua'ire:
"Coa ñajë'ë, tsi̱re i̱ohua'ise'e daija̱jë, e̱sema'pë. Ma'tëmo cato ja̱ohua'ije̱
pa'iohua'i tse̱coa. 15 Nuñerepa cayë, mësarute. Maija'quë cua̱ñe te̱'te
cacaye peoji, tsi̱je pa'iohua'i pa'iye pa̱ni."
16 Cani tsi̱re su'cuani si̱opëna jëñapi patoquë de'oye pa'ije̱'ë, cacaquëña.

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

Po̱sëpi Jaiye Co'amaña Paquëpi Jesure Case'e
(Mt. 19.16-30; Lc. 18.18-30)

17 Ja̱je yo'o tëjini Jesús saina, te'i huë'huë to̱me dani do're ja'runi caëña:
"De'o ye'yaquë, ¿me neja'quë a'ni, ti pa'iyere ti̱'asi'i cani?"
18 Caquëna, Jesupi caëña:
"¿Me yo'oquë yë'ëre de'oquë caquë'ni? Peoji, de'oquë. Coa Maija'quëse'e de'oquë pa'iji. 19 Maija'quë cua̱ñese'e më'ëpi asayë, pa̱ire huani je̱oma'ë pa'ije̱'ë. Yequë paconi yo'oma'ë pa'ije̱'ë. Co'amaña ñama'ë pa'ije̱'ë. Cosoma'ë pa'ije̱'ë, yecohua'ire. Më'ë ja'quëre cui'ne më'ë ja'core de'oye oi necaije̱'ë, co'aye cama'ë."
20 Caquëna, Jesure i̱pi caëña:
"Ye'yaquë, yë'ë cato tsihua'ë pa'inëna, iye cua̱ñese'e asani si'a mu'seña de'oye sehuohuë."
21 Caquëna, Jesupi i̱te oi ñani caëña:
"Ja̱ yë'ta'a te'o carapi. Sani si'aye më'ë co'amaña i̱sije̱'ë. I̱sini ja̱ curire peocohua'ina coa i̱sije̱'ë. Ja̱je yo'oni ma'tëmona jaiye paja̱'quë, i̱si tëjini daije̱'ë, yë'ë ja̱'re co̱ni."
22 Ja̱je caquëna, po̱sëpi oi saquëña, jaiye co'amaña paquë sëte.
23 Saquëna, Jesús ñani i̱te ye'yacohua'ire caëña:
"Jaiye co'amaña pacohua'ire ma'tëmo ma'a cacaye ai jëaji."
24 Caquëna, i̱te ye'yacohua'ipi ai cuasareña. Cuasajëna, Jesupi ca co̱uña:
"Huau dohuë, curiquëpi si'aye ti̱'añë cuasacohua'i ma'tëmo ma'a cacaye peoji. 25 Ti̱'añe pa̱ji, camellore miu ñaca cojeja̱'a jua etoja̱iñe. Ja̱je pa'ina, jaiye co'amaña paquëre cato ai jerepa jëaji."
26 Ja̱je caquëna, asani ai cuasa co̱'me huesësicohua'i pa'ijë se̱teña:
"Ja̱je pa'ito ¿nepi huaso cua̱ñosicohua'i pa'ija̱'cohua'i a'ni?"
27 Se̱jëna, Jesupi ja̱ohua'ire ñani caëña:
"Pa̱i cato ne ti̱'añe peoji. Ja̱je pa'iquëta'are Maija'quë cato ne ti̱'añe pa'iji. Maija'quëre cato si'aye ne ti̱'añese'e pa'iji."
28 Caquëna, Pedropi caëña:
"Ëjaë, yëquë co'amaña si'aye je̱oni më'ëre tuë'ë."
29 Cajëna, Jesupi caëña:
"Nuñerepa cayë, mësarute. Huë'ere, a'yëohua'ire, yo'jeohua'ire, ja'quëre, ja'core, nëjore, mamajëre, yejaña yë'ë do'ire cui'ne huaso coca do'ire je̱osicohua'i pani, 30 iye yejana cien jerepa paja̱'cohua'i, huë'e, a'yëohua'ire, yo'jeohua'ire, ja'core, mamajëre, yejaña paja̱'cohua'i a'ë, cui'ne yecohua'ipi jo̱sa yo'oye cui'ne ma'tëmona ti pa'iyere ti̱'aja'cohua'i a'ë. 31 Ja̱je pa'iquëta'are yure jerepa pa'iohua'i pa'isicohua'ipi jeteyo'jere, pa'ija̱'cohua'i a'ë, cui'ne yure jeteyo'jere pa'isicohua'ipi jerepa pa'iohua'i pa'ija̱'cohua'i a'ë."

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

Jesupi I̱ Ju̱'i Ja̱'ñere Quëaye
(Mt. 20.17-19; Lc. 18.31-34)

32 Jesupi du'ru saina, i̱ ye'yacohua'ipi jeteyo'je saë'ë, Jerusalénna tu̱maquëna.
Saijëta'a merepa yo'oye pa'ija̱'coa'ni cuasajë quëquë huesësicohua'ipi saë'ë.
Saijëna, ja̱ maca Jesupi i̱ohua'ise'ere soini i̱te yo'o ja̱'ñere, 33 ñeje caëña:
"Ñañë, mai Jerusalénna saiye. Ja̱rona Pa̱i Mamaquëre Maija'quë
huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ina cui'ne cua̱ñese'e ye'yacohua'ina tse̱ani
i̱sija̱'cohua'i a'ë. I̱sirena, ja̱ohua'ipi yequë pa̱ina se i̱sija̱'cohua'i a'ë, huani
je̱oja'quëre. 34 I̱sirena, ja̱ohua'ipi yë'ëre cue'cuejë copi tse'seja̱'cohua'i a'ë.
Jeteyo'je yë'ëre huani je̱oja'cohua'i a'ë. Huani je̱orena, toaso̱ mu'seña
ta̱siquëpi huajëquë huëija̱'quë a'ë, yë'ë."

Jacobo Cui'ne Juan Se̱se'e
(Mt. 20.20-28)

35 Ja̱ maca Zebedeo mamajëpi Jacobo cui'ne Juan Jesús que̱no macana
dani se̱teña:
"Ye'yaquë, yëquëre necaije̱'ë."
36 Cajëna caëña:
"¿I̱quere necaiye'ni?"
37 Caquëna, ja̱ohua'ipi careña:
"Më'ë cua̱ñe te̱'te de'o hue̱'ñare pana ëjaërepa de'oni ja'ru maca
yëquëre më'ë ëja te̱'tena te'ire cui'ne më'ë ari te̱'tena te'ire ñojë'ë."
38 Se̱jëna, Jesupi caëña:
"Mësaru huesëjë coa se̱ñë. ¿De'hue mësaru yë'ë së̱je co̱no u̱cu ti̱'añe
panita'a de'hue mësaru yë'ë do cua̱ñoñeje pa'ye pa'ito tëto sani ti̱'añe?
Yë'ë cato ai yo'oja̱'quë a'ë."
39 Caquëna, sehuoreña, i̱te:
"Yëquëje̱ yo'o ti̱'aja'cohua'i a'ë."
Cajëna, Jesús ja̱ohua'ire caëña:
"Ja̱je pa'ire paji. Yë'ë ai yo'ose'eje̱ mësaruje̱ ai yo'oja̱'cohua'i a'ë. Cui'ne
yë'ë do cua̱ñose'eje̱ pa'ye mësaruje̱ do cua̱ñoja'cohua'i a'ë. 40 Yë'ë ëja
të'huina cui'ne yë'ë ari të'huina ñu'iñe i̱siye peoji. Ja̱ cato Maija'quëpi i̱si
ja̱'ñe a'ë, i̱ caquë ne de'huasicohua'ina."
41 Ja̱re asani diez, i̱ ye'yacohua'ipi Juanre cui'ne Jacobore sa̱ñope pë̱ti
huëoreña. 42 Ja̱je sa̱'ñe pë̱ijëna, Jesupi ja̱ohua'ire soini caëña:
"Iye yeja cua̱ñe ëjaohua'i cato si'aye ëjaohua'irepa de'ocohua'i a'ë. Cui'ne
i̱ohua'i meñe acohua'ipi ëjaohua'ire pa'ë, cuasajë i̱ohua'ini ca'raja̱ëna, pa'icohua'i
a'ë. 43 Mësaru cato yeque yo'oye pa'iji. Pa̱i ëjaë pasi'i, cani yecohua'ini necaiquë
pa'iye pa'iji. 44 Cui'ne ai jerepa du'ru aquë pasi'i cani si'aohua'ire necaiquëpi
jo'yaë pa'ije̱'ë. 45 Yë'ë Pa̱i Mamaquë daima'ë paë'ë, pa̱ipi necaija̱jë caquë. Yë'ëpi
pa̱ini necasi'i caquë daë'ë. Yë'ë ju̱'i do'ipi si'aohua'ire huasoyere caquë daë'ë."

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

Bartimeore Ñama'quëre Jujuse'e
(Mt. 20.29-34; Lc. 18.35-43)

46 Jericó daripëna ti̱'asicohua'ipi i̱ti daripëpi etareña, Jesús cui'ne i̱
ye'yacohua'i cui'ne jai pa̱i co̱ni. Ja̱ro eta hue̱'ñare Bartimeo ñama'quëpi
da saicohua'ini curiquë se̱i ñuquëña, Timeo mamaquëpi. 47 Ñu'iquëpi
Jesús Nazaret aquëpi daiji asani cui huëouña:
"¡Jesús David mamaquë, yë'ë macare co̱caije̱'ë! ¡Ai yo'oyë!"
48 Caquëna, pa̱ipi pë̱ijë i̱te careña:
"Cama'ë pa'ije̱'ë."
Cajëna, ai jerepa tutu ca co̱uña:
"¡David mamaquë yë'ëre oi necaije̱'ë! ¡Ai yo'oyë!"
49 Caquëna, asani Jesupi caëña:
"Daije̱'ë caje̱'ë, i̱te."
Caëna, ñama'quëre careña:
"Ai pequë maca huëni saije̱'ë, i̱ quë'rona. Më'ëre soiji, i̱pi."
50 Carena, esa i̱ ë̱mëje'e ju'icore se dutani Jesús quë'rona saquëña, tsoe
nëiñe peoyerepa. 51 Jesús quë'rona saquëna, caëña, i̱te:
"¿Me necaiyete yëquë'ni, më'ë?"
Caquëna, ñama'quëpi caëña, i̱te:
"Ëjaë, yë'ë de'oye ñañere yëyë."
52 Caquëna, Jesupi i̱te caëña:
"De'oji, de'hue jujuquë api cuasato jujucasi'i, më'ëre."
Ca macarepa sëtani ñaëña. Ñani Jesús ja̱'re saquëña.

Jesús Jerusalén Cacase'e
(Mt. 21.1-11; Lc. 19.28-40; Jn. 12.12-19)

11 1 Jerusalén ja'ye macana ti̱'ani Olivos cu̱tihuë je̱'ñerepa daripë̱a
Betfagé cui'ne Betania daripë̱are pa'i Jesupi cayaohua'ire i̱
ye'yacohua'ire jëjo saouña.
2 Ñeje caquë:
"Je te̱'te a'ri daripëna sani ti̱'a maca mësaru ñaja'cohua'i a'ë,
burro po̱sëre papi pa̱ireje̱ hue'ema'quëni, sëasiquëni. Nëina, joyeni
daje̱'ë. 3 ¿Yecohua'ipi me neñu'ju saye'ni? cacohua'i pa'ito caje̱'ë:
'Ëjaëpi cusi'i caquëna, sayë. Cuni tëjini je̱o daija̱'cohua'i a'ë,'
caje̱'ë."
4 Caëna, sani burrore ti̱'areña, ma'are sëasiquëpi hue'sere nëina, caca
sa'ro yë'quë macare. Ñani i̱te joyereña.
5 Joyejëna, i̱ti maca pa'icohua'ipi careña:
"¿Me neja'quëni burrore saye'ni?"
6 Cajëna, Jesús case'eje̱ careña. Cajëna, de'oji. Saje̱'ë, careña. 7 Carena,
Jesús quë'rona burrore dareña. Dani i̱ohua'i ca̱ñapi burro jetena

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

jajereña. 8 Mëni ja'runa jai pai iohua'i cañapi, i sai ma'ana jaje oereña.
Yecohua'ipi jaiye ja'o tëteni da oereña, i sai ma'ana.
9 Du'ru saicohua'ipi cui'ne jeteyo'je saicohua'ipi sihuajë cuireña:
"De'oquërepa daiji, Maija'quë jëjo daoquë. 10 I cuañe maca jerepa de'oye
pasio. Mai ñecuë David maca cuañe maca pa'ise'eje Maija'quë ai de'oji."
11 Jerusalénna cacani Maija'quë huë'ena sani cacani si'a huë'e ñani na'i
huesëquëna, Betania quë'rona i doce ye'yacohua'i ja're coni saquëña.

Jesupi Higuera Soquë Yëre Pui Case'e
(Mt. 21.18-19)

12 Ñatasi mu'se Betaniapi saijëna, Jesure ai ëaëña. 13 Ai ëaquëna,
so'opi señaquë, higuera soquë yëpi ja'o quëi ñëpi nëcaoña. Nëcacona,
iti ca pa'ima'quë caquë saquëña. Sani ñaquëna, coa ja'ose'e paquëña, iti
quëima'a tëcahuë sëte. 14 Pa'ina, Jesús iti ñëre caëña:
"Yureta'a pai ocueye peosipi, më'ë quëise'e."
Jaje caquëna, i ye'yacohua'ipi asareña.

Jesupi Maija'quë Huë'ena Tsoa Tose'e
(Mt. 21.12-17; Lc. 19.45-48; Jn. 2.13-22)

15 Ja jeteyo'je Jerusalén ti'ani, Jesús Maija'quë huë'ena cacani co'amaña
huerojë cui'ne co'amaña isicohua'ire eto saoña. Curiquë cambia mesaña
jë'je taño sauña. Cui'ne su'tere isicohua'i ñu'i sai jë'je taño sauña.
16 Maija'quë huë'ena co'amañare saye ëseiña. 17 Ëseni ye'yaquë caëña:
"Toya pëpë caji: 'Yë'ë huë'e cato si'a pai Maija'quëre se huë'e hue'yoye
pa'iji.' Jaje pa'iquëta'are mësaru cato co'amaña ñacohua'i tu'aro neni yo'oyë."
18 Jaje caquëna, asani Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ipi
cui'ne cuañese'e ye'yacohua'ipi Jesure huani jeoñere careña: ¿Me
huani jeoja'cohua'i a'ni? cajë. Yecohua'i cato airepa de'oye ye'yaquë'ni
cuasareña. Ja do'ire ëjaohua'ipi Jesure ca'rajë huani jeoñere careña.
19 Ñami de'oquëna, Jesús pai daripëpi tirona saquëña.

Higuera Soquë Yë Cuenese'e
(Mt. 21.20-22)

20 Ñatasi mu'se nea hue'ña saijë ñajëna, higuera soquë yë tsoe sucua
mañaque cuene huesësicopi pa'iona, ñareña.
21 Ñani ja maca Pedro, Jesús case'ere cuasa ñajani caëña, ite:
"Ye'yaquë ñajë'ë, më'ë casi ñëre, tsoe cuene huesësico pa'ico."
22 Caquëna, Jesupi i ye'yacohua'ire caëña:
"Nequëre papi cuasajë'ë, Maija'quëre. 23 Nuñerepa cayë, mësarute. Iye
cutihuëre tsiayana jëjo saoye yëni Maija'quëre nequë api cuasani seto
neñe pa'iji. 24 Nuñerepa cayë, Maija'quëre seni isija'quë api cuasato isiye
pa'iji. 25 Maija'quëre se maca yequere sañope yo'oye pacohua'i pa'ini sai

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

de'huacaijë'ë, Maija'quë ma'tëmo aquëpi mësaru co'aye tayo yo'ose'e sai de'huacaija'quëre. 26 Jaje pa'iquëta'are mësarupi sai de'huacaima'cohua'i pa'ito mësaru ja'quë ma'tëmo pa'iquëje mësaru tayose'e sai de'huacaiye pasipi."

Jesús Cuañeñerepa Pa'iye
(Mt. 21.23-27; Lc. 20.1-8)

27 Ja maca Jerusalénna co'ireña. Co'ini Jesús Maija'quë huë'eja'a cu'ina, Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ipi cui'ne cuañese'e ye'yacohua'ipi cui'ne aiohua'ipi Jesús quë'rona dani 28 ite seteña:

"¿Ique cuañeñepi iye më'ë yo'oquë'ni? ¿Nepi më'ëre cuañequë ëjaëre carena, yo'oquëni?"

29 Cajëna, Jesupi caëña:

"Yë'ëje mësarute sesi'i te'ore. Mësarupi yë'ë señere sehuorena, yë'ëje quëasi'i, yë'ëre cuañequëre jëjo daoquëre. 30 ¿Nepi Juan iti doquëre jëjo daore'ni, Maija'quë panita'a pai? Mësarupi sehuojë'ë."

31 Jaje caëna, sa'ñe careña, ñeje:

"Maipi Diusu jëjo daosiquë pa'iji cato ipi sehuosipi '¿Jaje pa'iquëta'are mësaru me yo'ojë ite care paji cajë asaye pare'ni?' 32 Cui'ne paipi cuañesiquë pa'iji cayeje pañu'u."

Si'a pai Juanre Maija'quë cocare quëaquë paji'i, cuasa do'ire ca'rajë.

33 Jaje cani Jesure careña:

"Huesëyë."

Cajëna, Jesupi caëña:

"Cui'ne yë'ëje, yë'ë cuañe tutu quëaye pañë."

Co'acohua'i Yo'oye Ayere Quëaye
(Mt. 21.33-46; Lc. 20.9-19)

12 1 Ja maca Jesús pai yo'oyeje pa'ye caquë quëaëña, ñeje:

"Paji'i, te'i pai yeja paquë. Jaje pa'ipi tapi, cuiya'i. Tani tu'rihuë tëhuopi. Cui'ne cuiya'i suni de'huaja'toje nepi. Cui'ne cuiya'i tsio ëmë huë'epi tuijë si'a tsio ñaja'core nepi.

Jaje si'aye ne tëjini co'amaña necaicohua'ini isi nëoni saji'i. 2 Tëaye ti'asi maca i jo'yare jëjo daopi, co'amaña necaicohua'i quë'rona ite cajë necaise'e pa'iji, caquë. 3 Jaje jëjo daosiquëta'are co'amaña necohua'ipi tseani si'seni isima'pë jëjo saohuë. 4 Jaje yo'orena, iti tse aquëpi yequëre jëjo saopi. Jëjo saouna, jaëreje quëna pëapi jeahuë. Cui'ne siopëje a'si quë'ire tea ju'ijë yo'oni jëjo saohuë. 5 Jaje yo'oruje iti tse aquë ja yë'ta'api yequëre jëjo sao copi. Jëjo saosiquëni jaëni coa huani jeohuë.

6 Jëjo saoquë pequë yureta'a i mamaquëre pani jëjo saopi, yë'ë mamaquëre cato yo'oye peoji caquë. 7 Jaje caquë jëjo saosiquëta'are co'amaña necohua'ipi ñani 'iquëpi si'a co'amaña paja'quë api huani jeoni maipi iti tse acohua'i neñu'u,' cani huani jeohuë. 8 Jaje yo'oni tseani huani jeoni i capë hue'sena jeocohuë."

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

9 Jaje quëa tëjini Jesús sequëña:
“¿Me yo'oja'quë a'ni, iti yeja aquë?” Cani caëña, iti yeja aquë cato
dani, huani jeaja'quë api, co'amaña necohua'ire. Huani jeoni yecohua'ina
isija'quë api.
10 ¿Ñama'cohua'i a'ni toya pëpë caye? Ñeje caji:
Quëna pëa huë'e necohua'i yo'o jujani jeocosi quëna pëpi
yure cato huë'ehuërepa ui quëna pë de'oye iti quëco pacorepa.
11 Iye cato ëjaëpi jaje yo'opi. Jaje yo'ose'ere de'oyerepa yo'o u'ni cajë
ñañë, mai.
12 Casi maca Jesure tseañu'u cajë yo'oreña. Jesupi yo'ose'eje pa'ye
caquë iohua'i yo'oyere caëna, asani pëijë yo'oreña. Jaje yo'ojëta'a tseañe
pareña, paini ca'rajë. Jaje pa'ina, yo'oma'pë pateña.

Jesure Sese'e Pa'i Do'i Saiñere
(Mt. 22.15-22; Lc. 20.20-26)

13 Ja jeteyo'je Jesús quë'rona fariseo acohua'ire cui'ne Herodes acohua'ire
jëjo daoreña, jaohua'ipi ite neñajajë cajë. 14 Jaje daisicohua'ipi Jesure careña:
“Ye'yaquë, yëquë asayë, më'ë nuñerepa caquëpi pa'iye, pai cayere
asama'quëpi nuñerepa Maija'quë cocare caquëpi paire si'aohua'ire si'a
yë'quë maca caquëpi pa'iye. Jaje pa'ina, ¿de'oquë pa'i do'ire romano pai
ëjaëna saiñe, panita'a pañe?”
15 Cajëna, Jesupi tsoe iohua'i coa caye asani caëña:
“¿Me neñu'ju yë'ëre cosojë neñañu'u cajë caye'ni? Dajë'ë, curiquë
të'quire ñaja'core.”
16 Darena, Jesús ñani sequëña:
“¿Ne tsia'ni ico? ¿Cui'ne, ne mamire toyasicoa'ni?”
Caquëna, sehuoreña:
“Romano pai ëjaë mamipi toyasicoa.”
17 Cajëna, Jesupi caëña:
“I tseco pa'ito ina isijë'ë. Maija'quë tseco pa'ito Maija'quëna isijë'ë.”
Jaje sehuouna, airepa de'oyerepa caë'ni, cuasareña.

Ju'isicohua'i Huëiye Pa'iquë Cajë Señe.
(Mt. 22.23-33; Lc. 20.27-40)

18 Jesure ñañu'u cajë dateña, saduceo pai acohua'ipi. Jaohua'i cato
ju'isicohua'i huëiye peoji cacohua'i pateña. Jaohua'ipi careña, ñeje:
19 “Ye'yaquë, Moiséspi yëquëre toyani jeoca'aji'i, maja'yëpi huejani
mamajëre peoquë ju'isiquë pa'ito yo'jeipi huejani mamajëre pacaiye
pa'iji, maja'yë do'ire. 20 Te'ipi siete mamajë ëmëohua'ire paëña. Paquëna,
jaohua'i aquë maja'yëpi huejani mamajëre peoquë juji'i. 21 Juquëna, yo'jeipi
hua'jeore huejapi. Jaëje mamajëre peoquë juji'i. Juquëna, yo'jeipi huejani
cui'ne yo'opi. 22 Jare jajese'e si'a tsëcapë hua'jeore huejajë juju sahuë,

si'aohua'i mamajëre peocohua'i. Ja̱ jeteyo'je i̱oje ju̱co'ë. 23 ¿Ja̱je pa'ito
ju̱'isicohua'i huëi maca ne nëjo pa'ija̱'coa'ni, te'oni siete pa̱irepa huejasico?”
24 Cajëna, Jesupi sehuouña:
“Mësaru coa tayo huesëjë cayë, Maija'quë tuturepa cui'ne Maija'quë toya pëpë
ñama' do'ire. 25 Ju̱'isicohua'ipi huëisicohua'i cato huejaye peoji. Mamajëre i̱siye
peoji. Ma'tëmo hui̱ñaohua'ije̱ pa'iohua'i pa'ija̱'cohua'i a'ë. 26 ¿Ju̱'isicohua'i huëiye
ayere, toyase'e mësaru ñama'cohua'i a'ni, Moisés toyase'e ja̱ropi caji, Maija'quë
a'ri so̱quë yëpi toaje̱ pa'io tsë̱'isicopi case'ere? ‘Yë'ë cato Abraham Diusu a'ë,
Isaac Diusu a'ë, cui'ne Jacobo Diusu a'ë.’ 27 Diusu cato ju̱'isicohua'i Diusu peoji,
huajëcohua'i Diusupi. Ja̱je pa'iquëta'are mësaru coa tayo huesëni yo'ojë cayë.”

Si'a Cua̱ñese'e Jerepa Pa'ye
(Mt. 22.34-40)

28 Sa̱'ñe yo'ojë cajëna, Jesupi si'aye tayoma'ë sehuoquëna, asasiquëpi
cua̱ñese'e ye'yaquëpi ti̱tani se̱quëña:
“¿Jeco a'ni, du'ru macarepa huëo maca cua̱ñesico jerepa pa'io?”
29 Caquëna, Jesupi caëña:
“Du'ru macarepa cua̱ñese'e si'aye jerepa pa'io cato caji: Israel pa̱i
asajë̱'ë, mai Ëjaë Diusure. Ja̱ëse'e te'i pa'iji. 30 Oijë̱'ë, Ëjaë Diusure si'a
më'ë yëyepi, si'a më'ë joyopi, si'a më'ë cuasayepi cui'ne si'a më'ë tutupi.
Ja̱je caji, cua̱ñese'e du'ru macarepa aye si'aye jerepa pa'ye. 31 Cayaye
acoje̱ ja̱re cui'ne pa'io. Ja̱opi caji ñeje: ‘Oijë̱'ë, më'ë quë̱no maca pa'iquëre
më'ëja'a co'ye oiyeje̱ pa'ye.’ Yeque jerepa pa'ye peoji.”
32 Ja̱je sehuouna, cua̱ñese'e ye'yaquëpi caëña:
“De'oyerepa cahuë, më'ë ye'yaquë. Peore paji, yequë Diusu. Te'i pa'iji,
Diusu. Nuñerepa cahuë, më'ë. 33 Ja̱je pa'ina, Maija'quëre si'a më yëye
oiyepi si'aye më asaye oiyepi cui'ne si'a joyo oiyepi cui'ne si'a tutu oiyepi,
cui'ne mai quë̱no maca pa'iquëre co'ye oiyeje̱ pa'yepi, ja̱ oiyepi jerepa
pa'ye a'ë, Maija'quëre i̱siye, cui'ne ëojë se̱ñe jerepa.”
34 Si'aye nuñerepa caquëna, Jesupi ñani caëña:
“Më'ëre Maija'quë cua̱ñe te̱'te so'ore pa'iye pa̱ji.”
Ja̱je caëna, asani yecohua'ije̱ i̱te se̱ni co̱ñe pa̱reña, si'aye asaquë api cajë.

Ne Mamaquë A'ni, Cristo
(Mt. 22.41-46; Lc. 20.41-44)

35 Maija'quë huë'ena ye'yaquë Jesús caëña:
“¿Me yo'ojë cua̱ñese'e ye'yacohua'i Cristo cato David mamaquë api
caye'ni? 36 David ja̱re i̱pi capi. Maija'quë joyopi quëaquëna, ñeje capi:
Ëjaëpi capi, yë'ë Ëjaëre:
‘Yë'ë ëja te̱'tena ja'rujë̱'ë,
yë'ëpi më'ëre sa̱ñope yo'ocohua'ire më'ë quë̱o huë'ehuëna të'ya me
macaja̱'a.’

37 ¿Jaje pa'ito me Cristo David mamaquë pa'iquë'ni, Davidpi Cristore yë'ë
ëjaë hue'yoto?”
Jaje caquëna, jai pai tsi'sisicohua'ipi ai yëjë asareña.

Jesupi Sañope Case'e Cuañese'e Ye'yacohua'i
(Mt. 23.1-36; Lc. 11.37-54; 20.45-47)

38 Jesupi caëña, i ye'ya maca:
“De'hua ñajë'ë, cuañese'e ye'yacohua'i yo'oye ye'yema'pë. Jaohua'i
cato tsoa caña suñani cui'ne paipi de'oye pëpajajë cajë yo'ocohua'i a'ë.
39 Jaohua'i cato de'o ñu'i saire pai tsi'si hue'ñana co'eni ja'rucohua'i
a'ë, cui'ne de'o hue'ñana aoje aicohua'i a'ë. 40 Hua'jeohua'i hë'ña jiojë
yo'ocohua'i a'ë. Paipi de'ocohua'ire pa'ë cajajë cajë tsoaye Maija'quëre señë
cajë yo'ocohua'i a'ë. Jaohua'i a'ë, iti jerepa si'se cuañoja'cohua'i, jaje yo'osi
do'ire.”

Peocopi Isise'e
(Lc. 21.1-4)

41 Jesús Maija'quë huë'ere paquëña, Maija'quëna curi isi mahuë je'ñere
pare. Jarote ñu'i ñaquëna, jaiye curi pacohua'i daijë iti mahuëna ayareña.
42 Ayajëna, ñaquë ñu'ina, hua'jeo maca curiquë peocopi dani caya cobre
të'ñare ayaoña, jai do'i peoyere.
43 Jaje ñani i ye'yacohua'ire soini caëña:
“Nuñerepa cayë, mësarute. Jao hua'jeo co'amaña peocopi si'aohua'i
curi ayaye jerepa ayao do'i quë'yerepa. 44 Yecohua'i cato iohua'i huero
jujase'ere isiyë. Jaje pa'iquëta'are ico cato peocopi si'a mañare isi sao.”

Jesús Quëase'e Maija'quë Huë'ere Nejo Ja'ñere
(Mt. 24.1-2; Lc. 21.5-6)

13 1 Maija'quë huë'epi Jesús eta maca i ye'yaquëpi caëña:
“¡Ye'yaquë, iye quëna pëare ñajë'ë, cui'ne jai hë'ñare!”
2 Jaje caquëna, Jesupi sehuouña:
“¿Jai hë'ñare ñaquë caquë? Ja më'ë ñase'e yequë mu'se, peo ja'ñe a'ë.
Quëna pëapi tuñajë nese'e si'aye nejo ja'ñe a'ë.”

Ja Yë'ta'a Yeja Carajaima'ñë Iño Ja'ñe
(Mt. 24.3-28; Lc. 17.22-24; 21.7-24)

3 Ja maca Maija'quë huë'e je'ñere pare Olivos cutihuë pa'icona sani Jesús
ja'rusiquëpi ñu'ina, Pedro, Jacobo, Juan cui'ne Andrés coni pai asama'tona
seteña:
4 “Je yëhua jaje yo'o ja'ñere më'ë caë'ni, yëquëre quëajë'ë. ¿Me
pa'ija'coa'ni, iti yo'o iño ja'ñe ja yo'oye ti'a maca?”
5 Cajëna, Jesupi sehuouña:

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

“De'huarepa ñajë pa'ijë'ë, mësarute coa cosojëna, sehuoye. 6 Jai pai
yë'ë mamire cajë ‘yë'ë a'ë, Cristo’ caja'cohua'i a'ë. Jaje cajë coa cosojëna,
sehuoja'cohua'i a'ë, jai pai.
7 Jaje pa'iquëta'are mësarupi huajo coca cui'ne uihuaye asacohua'i pani
quëquëma'pë pa'ijë'ë. Ja cato jare jaje yo'oye pa'ina, yo'oji. Jaje yo'onije
ja yë'ta'a carajaiñe peosipi. 8 Yequë pai tsëcapëpi yequë tsëcapëre se
uihuaja'cohua'i a'ë. Cui'ne yequë yeja paipi se uihuaja'cohua'i a'ë. Si'a
hue'ña yeja ñu'cueye pa'ija'coa. Cui'ne aopi peoquëna, ai ëa ju'ija'cohua'i
a'ë. Cui'ne ai yo'oyepi pasipi. Iye pasipi, du'ru macarepa ai yo'oye.
9 De'hua mësaruja'a co'ye de'oye ñajë'ë. Mësarute cato paipi tseani pai
ëjaohua'ina isija'cohua'i a'ë. Jaohua'ipi cuañejëna, mësarute pai tsi'si
hue'ñana si'sejë yo'oja'cohua'i a'ë. Jaje yo'ojëna, mësarupi yë'ë do'ire
iñoja'cohua'i a'ë cuañecohua'i cui'ne si'a pai ëjaohua'i ña hue'ñana. 10 Ja
yë'ta'a carajaima'në de'o cocare quëaye pa'iji, si'a hue'ña. 11 Mësaruni
ëjaohua'i quë'rona sasicohua'i pa'ito ¿me caja'cohua'i a'ni? cuasama'pë
pa'ijë'ë. Cajë'ë, Maija'quë isi cocapi, ja maca cato. Jaje pa'ina, mësarupi
caye paja'cohua'i a'ë, Maija'quë joyopi caja'quë api. 12 Te'e tsëcapë
acohua'ipi yo'jeire panita'a maja'yëre quëa yehuoja'cohua'i a'ë huani
jeojë'ë, cajë. Pëca ja'quëohua'ipi mamajëre quëa yehuoja'cohua'i a'ë,
cui'ne mamajëpi pëca ja'quëohua'ire sañope yo'ojë huani jeoja'cohua'i a'ë.
13 Si'a pai mësarute coeja'cohua'i a'ë, yë'ë do'ire. Jaje pa'iquëta'are yo'o
jujama'quëpi huaso cuañoja'quë api nuñerepa yo'oquëpi.
14 Maija'quëre quëacaiquë Daniel toyaquë pa'aji'i, si'si nequëpi cui'ne
coa nejoquëpi si'si pa'ima'tore pa'ina, ñani Maija'quë toya ja'o ñaquëpi
asa ti'añe pa'iji. Ja maca Judea pa'icohua'ipi ai cutihuëana catiye pa'iji.
15 Ja mu'se huë'e ëmëje'e totore pa'iquë pani cajeni cacani co'amañare
sasi'i caquë yo'oma'ë. 16 Tsiore pa'iquë pani co'ini caña sasi'i caquë
yo'oma'ë pa'ijë'ë. 17 Ja mu'seña nomiohua'i tsi ëtapëa pa'icohua'i cui'ne tsi
mañare pacohua'i ai yo'oja'cohua'i a'ë, teaye. 18 Mësaru cato Maija'quëni
sejë'ë, sësë mu'seña catiye peoja'core. 19 Si'aye ai yo'oye tëto saise'erepa
pa'ija'coa. Ja mu'seña cato ai co'a mu'seña pasipi, yeja de'hua maca
peopi. Cui'ne jeteyo'je peosipi, ja jerepa ai yo'oye. 20 Ja mu'seña Ëjaëpi
ja yo'oye tëama'quë pa'ito te'ije jëaye peo'ñe pa'io. Jaje pa'iquëta'are i
sahuasicohua'ini i paini caquë ja ai yo'oyere tëaquëna, yecohua'ije coni
jëaja'cohua'i a'ë.
21 Mësarute yecohua'ipi ‘iñore pa'iji, Cristo ñajë'ë,’ cacohua'i pa'ito
asama'pë pa'ijë'ë, panita'a ‘Jetore pa'iji.’ Catoje sehuoma'pë pa'ijë'ë, iohua'i
caye. 22 Coa cacohua'i daija'cohua'i a'ë. Yë'ë a'ë, Cristo cacohua'i, cui'ne
Maija'quë cocare quëacohua'i a'ë cacohua'ije daija'cohua'i a'ë. Jaohua'ipi
pai yo'o ti'a ma'ñere yo'o iñoja'cohua'i a'ë, coa cosoñu'u cajë. Jaje yo'ojëna,
Maija'quërepa sahuasicohua'ique jaohua'ire sehuoye ja'i maca yo'oja'cohua'i
a'ë. 23 Jaje pa'ina, mësarute du'ru quëa nëohuë de'oye ñajë pa'ijë'ë, caquë.

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

Pai Mamaquë Dani Coñe
(Mt. 24.29-35, 42-44; Lc. 21.25-36)

24 Jaje ai yo'o mu'seña tëto saisi maca yureta'a, ësëpi yaya huesëja'quë
api. Ñañëje miañe paja'quë api. 25 Ma'ñocoje ma'tëmopi tomeja'cohua'i
a'ë. Jaje yo'o maca ma'tëmo tuture paque tsasija'coa. 26 Ja maca sirija'a
tutu quë'ire papi cui'ne de'oquëre papi Pai Mamaquë daija'quë api.
27 Ja jeteyo'je i huiñaohua'ire cuañesipi, i sahuasicohua'ire cajese'e tutu
jupëapi i paire tsi'sojë'ë, caquë si'a hue'ña pa'icohua'ire.
28 Higuera soquë yë yo'oye ayere ye'yejë'ë. Ja soquë yë cato huiña capëa
pa'i maca je'nërepa ja'o eta huëocoa. Eta maca ñani cacohua'i a'ë, utëcahuë
ti'aji. 29 Ja yo'oyeje pa'ye mësarupi ñajëna, yë'ë case'epi ti'aquë tëto saina,
ñajë je'në ja'yere eta sa'rore pa'iji cayë. 30 Nuñerepa cayë, ja yë'ta'a iye maca
pa'icohua'i ju'ima'në tëto saija'coa, iye. 31 Ma'tëmo cui'ne yeja pani jujani
carajai ja'ñe a'ë. Jaje pa'iquëta'are yë'ë coca cato yë'ë case'eje ti pa'i ja'ñe a'ë.
32 Iti mu'se cui'ne hora pai huesëyë. Huiñaohua'ije cui'ne Maija'quë
mamaquëje huesëji. Si'aohua'i huesëyë. Coa ja'quëse'e asaji, iti mu'se.
33 Jaje pa'i do'ire, mësaru cato si'anë sëtasicohua'ije pa'iohua'ipi ñajë seje
pa'ijë'ë, i dai hora huesëye sëte. 34 Yë'ë dai maca cato te'i so'ona sai huëoni ja
yë'ta'a huë'epi saima'në i jo'yare pai ñapere co'amaña yo'o ja'ñe isini cui'ne eta
sa'ro ñacaiquëre cuañeni ñajë'ë cani saise'eje pa'iye a'ë. 35 Jaje pa'ina, mësaru
cato sëtasicohua'ipi pa'ijë'ë, coa si'anëpi, iti huë'e aquë titayere huesëye sëte.
Na'i maca, ñami jopo, mu'se, cura yë'i maca, panita'a nea hue'ña daima'quëni
cajë. 36 Yo'ojëna, cuasama'topi caisicohua'ini titama'quëni de'hua ñajë'ë. 37 Iye
mësarute caye cato si'a paire cayë: 'Sëtasicohua'ipi pa'ijë'ë,' caquë."

Jesure Tseañu'u, Cajë Yo'oye
(Mt. 26.1-5; Lc. 22.1-2; Jn. 11.45-53)

14 1 Israel pai Egíptopi etajë pa'ise'ere cuasajë yo'oye, cui'ne o'sa peo
pan aiñe caya mu'seña cara maca, Maija'quë huë'e ñacaicohua'i
ëjaohua'ipi cui'ne cuañese'e ye'yacohua'ipi merepa Jesure coa cosojë
tseani huani jeora'ye cajë. Iti yo'o ja'ñere co'ehuë. 2 Careña, cui'ne pai
tsi'sini sihuajë yo'o maca huaiye pañu'u, co'aye paipi cuasa co'me huesëni
sañope ai yo'ojë cama'cohua'ini, careña.

Huëo Sëñepi Jesure Tsoacaise'e
(Mt. 26.6-13; Jn. 12.1-8)

3 Jesús Betania daripëre paquëña, Simón ja'ju dahuë hue'equë pa'isiquë
huë'ere, mesare ñuquëña, Jesús. Ñu'ina, te'o nomio jai do'i huëo së
da'care quëna huëna timësiconi dani Jesús siopëna iti da'capi dooña.
Nardo da'case'e nesicopi, yequeje co'mema'copi. 4 Iti maca ñu'icohua'ipi
pëti huëoreña. Jaje pëti huëojë careña:

"¿Me yo'oco huëo së da'ca coa nejoco'ni? 5 Iopi yecohua'ina se isico
pani trecientos romano curiquë të'ña nera'o. Jaje yo'oni co'amaña
peocohua'ire cocatira'o."
Jaje cajë iote coejë pëijë ñareña.
6 Jaje ñajëna, Jesupi caëña:
"Coa ñajë'ë, iose'e yo'oja'co. ¿Me yo'ojë josa caye'ni? Iye io yë'ëre necaise'e
cato de'o co'amaña'ë. 7 Co'amaña peocohua'ire si'anë mësaru ñajë paja'cohua'i
a'ë. Jaje pa'iquëta'are yë'ë cato mësaru ña hue'ñare si'anë pa'iye paja'quë a'ë.
8 Io cuasaye ja'i maña ico cato de'hue yë'ë siopë huëo sëñe necaco'ë, du'runa
yë'ëre ta ja'ñere caco. 9 Nuñerepa cayë, coa si'a hue'ña ico yo'ose'e quëaye
pa'ija'coa, io yo'ose'e huanëyema'pë cuasa ja'ñere cajë, huaso coca quëa maca."

Jesure Judas Isise'e
(Mt. 26.14-16; Lc. 22.3-6)

10 Judas Iscariotepi sani Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'i ja're coni
coca caëña, Jesure tseani iohua'ina isi ja'ñere. Jaë cato doce ye'yacohua'i aquë
paji'i. 11 Jaje caquëna, asani ai sihuareña. Jaje sihuajë curiquë isireña. Isirena,
Judaspi ¿Jesure merepa tseani isija'quë a'ni? caquë i yo'o ja'ñere co'eiña.

Mai Ëjaë Ani Tëjise'e
(Mt. 26.17-29; Lc. 22.7-23; Jn. 13.21-30; 1 Co. 11.23-26)

12 Egíptopi Israel pai etajë pa'ise'ere cuasajë sihuajë pai tsi'sini, tsoe
yo'ojë pa'ise'eje yo'o mu'se ti'aëña, o'sa co'me ma'a ao ai mu'se. Du'ru
mu'serepa, cui'ne yëi ñamare huai mu'serepa ti'aëña. Jaje ti'aëna, Jesús
ye'yacohua'ipi seteña:
"¿Egíptopi Israel pai etajë pa'ise'ere cuasajë, aiñe jerona sani ne
de'huarena aiñe yëquë'ni?"
13 Cajëna, Jesupi cayaohua'ire i ye'yacohua'ire jëjo saoquë caëña:
"Jai pai daripëna sani oco yurupë saquëni ti'ani i ja're saijë'ë. 14 Sani
ja're sa cacajë cajë'ë ite huë'e aquëre: 'Ye'yaquëpi capi: ¿Jerore pa'ico'ni,
tu'rihuë yë'ë ye'yacohua'i ja're na'iquëna aija'co, Egíptopi Israel pai
etase'ere cuasajë? cajë'ë.' 15 Ipi mësarute iñoja'quë api, jai tu'rihuëpi tsoe
ne de'huasiconi. Jarona yureta'a ñani ne de'huajë'ë, mai tse."
16 I ye'yacohua'ipi sani ti'areña, jai daripë. Ti'ani jare Jesús quëase'eje
si'aye ti'areña. Ti'ani na'iquëna, ai ja'ñe ne de'huareña, Egíptopi Israel pai
etase'ere cuasajë yo'oyere.
17 Ñami de'osi maca Jesús i doce ye'yacohua'i ja're ti'aëña, iti hue'ña.
18 Ti'ani mesare ñu'i aiquëpi caëña, Jesús:
"Nuñerepa mësarute cayë. Mësaru aquëpi yë'ë ja're te'ona aiquëpi isi
yehuoja'quë api."
19 Jaje ca maca iohua'ipi sa'ñe iohua'ija'a seteña:
"¿Yë'ë pa'ija'quë a'ni?"

20 Cajëna, Jesupi caëña:
“Doce aquëpi yo'oja̱'quë api, yë'ë ja̱'re te'e quë̱na de'huana a̱iquëpi.
21 Ja̱je pa'itoje̱ de'oji. Pa̱i Mamaquë cato ja̱re i̱ti toyase'e pa'iyeje̱ saiji. Ja̱je
pa'iquëta'are ¡Teayerepa yo'oja̱'quë api, i̱te i̱si yehuoquëta'a! I̱pi ai de'oye
pa̱siquë pa'ito de'ora'pi, ja̱ëte.”
22 Ja̱ yë'ta'a a̱ore a̱ijëna, Jesupi panpë i̱ni Maija'quëre de'oji caquë se̱ni i̱
ye'yacohua'ire a̱oquë caëña:
“A̱ijë'ë. Iye cato yë'ë ca̱pë a'ë.”
23 Jeteyo'je u̱cu duruhuë i̱ni Maija'quëre de'oji, caquë se̱ni, i̱
ye'yacohua'ina i̱siña. I̱sina, si'aohua'i u̱cureña, i̱ote.
24 U̱curena, caëña:
“Iye cato yë'ë tsie a'ë. Jai pa̱i de'oye pa'i ja̱'ñere caquë huajëye Maija'quë pa̱ire
cayere quëaye a'ë. 25 Ja̱je pa'ina, mësarute nuñerepa cayë cui'naëpi iye, cuiya'i
o'sa co̱no u̱cuye pa̱ja'quë a'ë. Yequë mu'se Maija'quë cua̱ñe te̱'tena cuiya'i o'sa
u̱cuñu'u.”

Pedro Cososе'e
(Mt. 26.30-35; Lc. 22.31-34; Jn. 13.36-38)

26 Jë̱jë tëjini Olivos cu̱tina sateña.
27 Jesupi caëña, ja̱ohua'ire:
“Si'aohua'i mësaru yë'ëre je̱ocoja̱'cohua'i a'ë, iye ñami. Ja̱je pa'ina,
toyase'e caji: ‘Huani je̱oja'quë a'ë, yëi ñamare ñacaiquëre. Ja̱ maca
yëi ñamapi tiya huesëja̱'cohua'i a'ë.’ 28 Ja̱je pa'iquëta'are ju̱'isiquëpi
huëisi maca yë'ëpi du'ru saija̱'quë a'ë, Galileana, mësaru ja̱ yë'ta'a
saima'pëna.”
29 Ja̱je caquëna, Pedropi caëña:
“Ja̱je yecohua'i më'ëre je̱ocotoje̱ yë'ë cato më'ëre je̱oñe pa̱ñë.”
30 Caquëna, Jesupi caëña:
“Nuñerepa më'ëre cayë. Iye ñami ja̱ yë'ta'a cura cayaye yë'ima'në
më'ëpi toaso̱ñe cosoja̱'quë a'ë, i̱te ñama'quë a'ë caquë.”
31 Ja̱je Jesús caquëna, i̱pi caëña:
“Yë'ë cato pa̱ñë, cosoye. Ju̱'iñe pa'itoje̱ më'ë ja̱'re ju̱'ija'quë a'ë.”
Caquëna, yecohua'ije̱ cui'ne careña.

Jesús Se̱se'e Getsemanína
(Mt. 26.36-46; Lc. 22.39-46)

32 Getsemaní hue'e hue̱'ñana ti̱'ani Jesús caëña, i̱ ye'yacohua'ire:
“I̱ñore dujë pa'ije̱'ë, yë'ëse'e Maija'quëre sani se̱si'i.”
33 Cani coa Pedrore, Jacobore, cui'ne Juanre saëña. Ja̱ maca ai
cuasaquë cui'ne ai yo'o huëouña. 34 Ja̱je yo'oquë caëña, ja̱ohua'ire:
“Ai oi ëaye nëiji, yë'ë joyore papi ju̱ni huesëye pa'ina. I̱ñona mësaru
cato pëani sëtasicohua'ipi pa'ije̱'ë, ca̱ima'pë.”

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

35 Cani Jesús i̱se'e se̱ña maca sani yejana do're ja'runi Maija'quëre
de'hue neñe pa'ito, necaijë̱'ë, ai yo'oye pa̱si'i, i̱ti yo'o maca ti̱'aëna, caquë
se̱quëña.
36 Ja̱je se̱i caëña:
"Yë'ë ja'quë, më'ëre cato si'aye neñese'e pa'iji. Nejocaijë̱'ë, yë'ëre ai
yo'oye ne ja̱'ñere. Yë'ë yëye peoja̱'quë, coa më'ë yëyepi yo'oye pa'ija̱'quë."
37 Ja̱je se̱ni tëjini i̱ ye'yacohua'i quë'rona sani ñaquëna, ca̱isicohua'ipi
pateña. Pa'ijëna, Pedrore caëña:
"¿Simón ca̱iquë, më'ë? ¿Te'e hora macaje̱ sëtasiquëpi ña ti̱'añe pa̱ë, më'ë?
38 Sëtasicohua'ipi pa'ijë Maija'quëre se̱jë'ë, co'ayena ta̱iñe pa̱ja'cohua'i.
Nuñerepa joyo cato yo'oye yëji. Ja̱je pa'iquëta'are më'ë ca̱pëpi tutu peoji."
39 Ja̱je cani ti̱jupë sani ja̱'rë case'eje̱ pa'ye caquë se̱quëña. 40 Ja̱ro
cui'naëpi co'iquë cui'ne ca̱isicohua'ini ti̱'api i̱, ye'yacohua'ire. Airepa huëo
ca̱'quëna ñaco naimopi jameina ca̱ë'ë, quëcoñu'u cajëta'a. Ja̱je pa'ina, i̱te
sa̱ñope sehuo ti̱'añe peohuë. 41 Toaso̱ñe acore saisiquëpi ti̱taquë caëña,
ja̱ohua'ire:
"Yureta'a ca̱ni huajëjë̱'ë. Tsoe de'oji. Ja̱ ja'ye ca̱ijë'ë. Ti̱'api Pa̱i
Mamaquëre co'aye yo'ocohua'i jë̱ñana i̱si maca. 42 Huëijë̱'ë. Sañu'u. Yë'ëre
i̱si yehuoja̱'quëpi daiji."

Jesure Tse̱ase'e
(Mt. 26.47-56; Lc. 22.47-53; Jn. 18.2-11)

43 Ja̱ yë'ta'a Jesús cocare i̱ ye'yacohua'i ja̱'re caquëna, Judaspi
tsoe ti̱taëña. Ja̱ë cato doce acohua'i aquë paji'i. I̱ ja̱'re co̱ni jai pa̱i
hua'ti ca̱jicohua'ipi cui'ne tara ca̱jicohua'ipi dateña. Maija'quë huë'e
ñacaicohua'i ëjaohua'ipi, cua̱ñese'e ye'yacohua'ipi cui'ne aiohua'ipi jëjo
daocohua'ipi co̱ni daisicohua'i pateña. 44 Judas i̱ti i̱si yehuoja̱'quëpi caëña,
ja̱ohua'ire:
"Yë'ëpi i̱ni ti̱'ani sihuaja̱'quë a'ë. Sihuaquëna, ñani ja̱ëni tse̱ajë'ë. Tse̱ani
de'oye sëani sajë̱'ë."
45 Ja̱je casiquëpi ti̱'ani Jesure tsioja̱ni caëña:
"Ye'yaquë, Ye'yaquë."
Ja̱je caquë tsu̱'supi. 46 Tsu̱'suquëna, ja̱ maca Jesure to̱me dani tse̱ani
sareña, sëasiquëni.
47 Ja̱je yo'o maca i̱ti maca pa'iquëpi hua'ti dutani Maija'quë huë'e
ñacaicohua'i necaiquëni ca̱jorose'e tëto tëaëña. 48 Ja̱ maca Jesuje̱ caëña,
i̱te tse̱a pa̱ire:
"¿Tarapi hua̱'ñapi co̱ni date, yë'ëre tse̱añu'u cajë co'amaña yahue
i̱maquëre yo'oyeje̱ pa'ye? 49 Yë'ë si'a mu'seña Maija'quë huë'epi pa'i
mësarute ye'yaquëna, mësarupi yë'ëre tse̱añe pa̱huë. Ja̱je pa'iquëta'are
iye cato toyase'epi ti̱'aquëna, ja̱je yo'oye pa'iji."
50 Ja̱ maca i̱ ye'yacohua'ipi Jesuse'ere te'ire je̱oni cati sateña.

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

Posëpi Catiye

51 Jaje pa'iquëta'are te'i tsi posë macapi jai capi deasiquëpi tuquëña,
Jesure. Tuina, tseareña. 52 Tsearena, jai case'e jeoni peoyo catiña.

Jesure Ca Tëjicohua'i Quë'rona Sase'e
(Mt. 26.57-68; Lc. 22.54-55, 63-71; Jn. 18.12-14, 19-24)

53 Jesure ja maca sareña, Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaërepa quë'rona.
Jarona Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'i tsi'sireña, aiohua'i, cui'ne
cuañese'e ye'yacohua'i coni. 54 Jaje sajëna, Pedroje so'o maca se ñaquë tuquëña,
Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaërepa huë'e hue'se daripëre pana. Jarona
soldado pai ja're coni pëani toare cui ñuquëña. 55 Maija'quë huë'e ñacaicohua'i
ëjaohua'i cui'ne pai yo'oye ca tëji ëjaohua'ire papi Jesure jaje yo'oquëre
papi cayere co'ereña, asani huani jeoñere cajë. Jaje co'ejëta'a ti'añe pareña.
56 Cui'ne jai pai coa huëojë ti yo'o ma'ñere sañope Jesure careña, cosojë. Cui'ne
iohua'ija'a sa'ñe yo'ojë careña, te'e cayepi peoquëna. 57 Yecohua'ipi co'arepa
huëojë careña. 58 Yëquëpi i caye asasicohua'i a'ë, cajë yo'ojë careña:

"Ñeje caquë api, 'yë'ëpi Maija'quë huë'e nejoja'quë a'ë, pai de'huasi
huë'e. Jaje yo'oni jeteyo'je tres mu'seña pa'i maca huajëcore neja'quë a'ë,
paipi nema'core.' Jare asahuë."

59 Jaje canije nuñerepa te'eje pa'ye caye pareña.

60 Ja maca Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaëpi iohua'i ca jopoja'a huëni
nëcayepi Jesure sequëña:

"¿Asaquë më'ë, më'ëre sañope caye? ¿Me yo'oquë sañope sehuoye paquë'ni?"

61 Caquëna, Jesupi ai jerepa ti sehuoye paëña, i caye. Jaje paquëna,
Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaëpi tijupë Jesure sequëña, ñeje:

"¿Më'ë Cristo, Maija'quë de'oquërepa mamaquë a'ë?"

62 Caquëna, ja maca Jesupi sehuouña:

"Jaje pa'ijë'ë. Yë'ë a'ë. Cui'ne mësarupi Pai Mamaquëre yë'ëre
ñaja'cohua'i a'ë, Diusu tutu quë'irepa ëja te'tere ñu'ina. Cui'ne Ma'tëmopi
sirija'a nëca meina, ñaja'cohua'i a'ë."

63 Jaje caquëna, asani Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaëpi i ju'i care
co'ye naë yeto saoquë caëña:

"¿Iquere cajë jerepa paire quëaja'cohua'ire co'eye'ni, tsoe ti'api? 64 Jare
mësarupi asahuë, i yë'opopi Maija'quëre cue'cuequë caye. Jaje pa'ito ¿me
caye'ni, mësaru?"

Jaje caëna, yureta'a si'a pai careña:

"Huani jeoñe pa'iji."

65 Casi maca je'nërepa yecohua'ipi copi tse'se huëoreña. Cui'ne
yecohua'ipi tsiana cañapi tëto queoni të'cajë yo'ojë careña:

"¿Nepi të'care'ni? Se ca ñajë'ë."

Cajëna, soldado paije yo'oreña, ite.

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

Pedro Cososeʼe
(Mt. 26.69-75; Lc. 22.56-62; Jn. 18.15-18, 25-29)

66 Pedro cato huëʼehuëre paquëña, hueʼse daripëre. Jarote paʼina, Maijaʼquë
huëʼe ñacaicohuaʼi ëjaëre necaicopi 67 toare cui ñuʼina, ñani ite caoña:
“Ina, mëʼëje Jesús Nazaret aquë jaʼre paʼisiquë aʼë.”
68 Cacona, Pedropi caquë cosouña:
“Ñamaʼquë aʼë, ite. ¿Iquere jaje cacoʼni? Huesëyë.”
Jaje cani eta saʼro quëʼrona etaëña. Eta maca curapi yëquëña. 69 Maijaʼquë huëʼe
ñacaicohuaʼi ëjaëre necaicopi ñani cuiʼnaopi ca huëo coña, iti maca paʼicohuaʼina:
“Iquë cato Jesús yeʼyacohuaʼi aquë api.”
70 Jaje catoje ije cuiʼnaëpi coso couña, ñamaʼquë aʼë caquë. Aʼri maña
tsoe maca paʼi maca Pedrore iti maca paʼicohuaʼipi careña:
“Mëʼë Jesús yeʼyacohuaʼi aquëre paʼë. Mëʼë cato Galilea aquë aʼë. Cuiʼne
mëʼë coca cayeje Jesús yeʼyacohuaʼi caye aʼë.”
71 Jaje caquëna, Pedropi yuretaʼa sañope coʼaye caquë, cuiʼne ñamaʼquë
aʼë care payë caquë capi:
“¿Iquere mësaru yoʼojë cayeʼni? Ñamaʼquë aʼë, jaëte.”
72 Caquëna, cuiʼnaëpi cura yëni copi. Jaje cura yëʼi maca yuretaʼa Pedro
cuasa ñajajiʼi, Jesús ite caseʼe. Jesús cato caʼajiʼi: “Ja yëʼtaʼa cura cayaye
yëʼimaʼëna mëʼëpi toasoñe ñamaʼquë aʼë caquë cosojaʼquë aʼë.” Jaje i
caseʼeje tiʼaëna, itire cuasa ñajani ota huëoni ai ojiʼi.

Jesupi Pilato Quëʼrore Paʼiye
(Mt. 27.1-2, 11-14; Lc. 23.1-5; Jn. 18.28-38)

15 1 Ñata tome maca Maijaʼquë huëʼe ñacaicohuaʼi ëjaohuaʼipi tsiʼsireña, judío
iohuaʼi jaʼre, cuiʼne cuañeseʼe yeʼyacohuaʼi jaʼre, cuiʼne pai yoʼoye ñani ca
tëjicohuaʼi jaʼre coni. Tsiʼsini ca tëjini Jesure sëasiquëni Pilato quëʼrona sareña.
2 Ja maca Pilatopi ite ñani sequëña:
“¿Mëʼë aʼë, judío pai ëjaërepa?”
Caquëna, Jesupi sehuouña:
“Jaje paʼijëʼë, mëʼë cayeje.”
3 Maijaʼquë huëʼe ñacaicohuaʼi ëjaohuaʼi cato jaiye sañope careña. 4 Jaje
cajëna, Pilatopi tijupë seni couña, Jesure:
“¿Me yoʼoquë sehuomaʼquëʼni? Ñaquë mëʼë iohuaʼi mëʼëre sañope caye.”
5 Jaje catoje Jesús cato ti sañope sehuoye paëña. Jaje paquëna, Pilato ai
cuasaëña: ¿Me yoʼoquë paquëʼni? caquë.

Jesure Huani Paʼiji Caye
(Mt. 27.15-31; Lc. 23.13-25; Jn. 18.38-19.16)

6 Pilato cato judío pai tsiʼsi muʼseña tiʼaëna, tseasiquëre eto saoquë
yoʼoquë paquëña, paipi yëjë sequëni. 7 Jaro co sitore paquëña, Barrabás

hue'equëpi yecohua'i pa̱ire huaisicohua'i ja̱'re co̱ni. 8 Pa̱ipi Pilatore dani se̱teña: Ja̱re më'ë yo'oyeje̱ pa'ye yo'oje̱'ë, cajë.
9 Ja̱je cajëna, Pilatopi sehuouña:
"¿Yëye judío pa̱i ëjaëni eto saoye?"
10 Ja̱ cato caëña, coa i̱ de'oye yo'oyere ëa ñajë pë̱ijë Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ipi tse̱ani yo'oyë cuasaquë. 11 Ja̱je pa'iquëta'are Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ipi pa̱ire ca co̱'me huesojë cui'ne yëhuoreña, Barrabásni eto saoja̱'quëre se̱jë'ë, cajë.
12 Ja̱ maca Pilatopi pa̱ire se̱quëña:
"¿Me nejaquë caye'ni, mësaru judío pa̱i ëjaë hue'yoquëre?"
13 Caquëna, ja̱ohua'ipi careña, cuijë:
"Que̱ja'quë pa'ija̱quë."
14 Cajëna, Pilatopi caëña:
"¿I̱quere i̱ co'aye yo'o u'ni?"
Ja̱je catoje̱ i̱ohua'i jero sa'na ai cuireña:
"Que̱ja'quë api."
15 Ja̱je asani Pilato Judea pa̱ini de'o cajei pasi'i caquë Barrabásni joye sauña. Jesuni si'seni que̱ja'quëre jëjo saoquë.
16 Ja̱ maca soldado pa̱ipi jai pa̱i tsi'sini Jesure pa̱i ëjaë huë'ere pana sareña. 17 Sani nea maja'i ca̱re su̱ñani cui'ne miu maro pu̱ani sareña. 18 Ja̱ jeteyo'je cue'cuejë cuireña:
"¡Pa'ije̱'ë. Yure judío pa̱i Ëjaërepa!"
19 Ja̱je cajë si̱opëna të'careña, tarapi. Copi tse'sejë, cui'ne do're ja'rujë ëjaëre pa'ë më'ë cajë yo'oreña. 20 Ja̱je i̱te cue'cue tëjini maja'i ju'i ca̱ dutani i̱ ju'i ca̱re pare su̱ñacateña. Ja̱ jeteyo'je i̱ ju'i ca̱ dutareña, que̱ja'quëre.

Jesure Huani Je̱ose'e
(Mt. 27.32-44; Lc. 23.26-43; Jn. 19.17-27)

21 Cirene aquëpi tsiopi daina, ñani Jesure que̱ja'coni hue'eje̱'ë, cajë soldado pa̱ipi cua̱ñereña. Ja̱ë cato Simón hue'equë paji'i, Alejandro cui'ne Rufo pëca ja'quë.
22 Ja̱ maca Jesure Gólgotana sareña, pa̱i si̱opë tara hue'e hue̱'ñana pa̱i coca cato. 23 Ja̱rona Jesure que̱reña. 24 Que̱ni soldado pa̱ipi Jesús ju'i ca̱re nepi saja̱'cohua'i a'ni cajë neñareña, de'hue nesiquëpi saye pa'iji cajë.
25 Ja̱ yo'o maca cato nea hue̱'ña nueve paji'i, i̱te que̱si maca. 26 Toyasicore i̱ si̱o sa̱'nihuëna sëoreña, ja̱ do'ire que̱ñë cajë. Toyasicopi capi: JUDÍO PA̱I ËJAËREPA. 27 I̱ ja̱'re co̱ni caya co'amaña yahue i̱macohua'ire que̱huë. Te'ire ëja te̱'tena cui'ne yequëni ari te̱'tena nëconi que̱huë. 28 Ja̱je yo'o maca toyase'e ñeje caye ti̱'api: "Co'acohua'i ja̱'re co̱ni que̱ cua̱ñopi."
29 Cui'ne coa da saicohua'ije̱ i̱te ñajë cue'cuejë ñeje cajë sateña:
"¡Asaje̱'ë. Yure më'ëpi Maija'quë huë'e nejoni toaso̱ mu'seña pa'i maca huajë huë'e nesi'i caquë maca! 30 Yure co'ye huasoni da caje ñajë'ë, que̱si sarahuapi."

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

31 Jaje cui'ne Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ije, cui'ne cuañese'e
ye'yacohua'ije ite cue'cuejë careña:
"Yecohua'ita'are huasopi. Jaje pa'iquëta'are ija'a co'ye huaso ti'añe
paji."
32 Israel pai ëjaëpi Cristore papi caja'cohua'i a'ë cruzupi caje nëcaquëna,
ñanita'a careña. I ja're coni te'e quesicohua'ique ite pëteña.

Jesús Ju'ise'e
(Mt. 27.45-56; Lc. 23.44-49; Jn. 19.28-30)

33 Je'nërepa mu'se jopo ti'a maca si'a yeja ñamije pa'io ne huesëoña.
Toaso hora jaje paquëña. 34 Jare ja maca Jesús tuturepa cuiña ñeje:
"Eloi, Eloi ¿lama sabactani?" Jaje cani caye a'ë, ¡Yë'ë Diusu maca, yë'ë
Diusu maca! ¿Me yo'oquë yë'ëre jeocou'ni, te'ire?
35 Jaje cuiquëna, iti maca pa'icohua'ipi asani careña:
"Asajë'ë. Tsoe aquë Maija'quëre quëacaiquë Elíasni cuiji."
36 Jaje cajëna, iohua'i aquëpi huë'huëni o'sa conore yëi sëohuëna
saquëni ucujaquë caquë sani nëoquë caëña:
"Coa ñajë'ë. Ñañu'u, Elíaspi ite cruzu dequëre casa nëcoquëna."
37 Ja maca Jesús ai tutu cuini juni huesëña. 38 I ju'i maca Maija'quë
huë'e joporepa tëhuocopi jopore paja'a cayayese'e meñe yete saquëña.
39 Romano Capitánpi Jesús je'ñerepa nëcasiquëpi jaje Jesús cuiquë juni
huesëquëna, ñasiquëpi caëña:
"Nuñerepa iquë Maija'quë mamaquërepa paji'i."
40 Cui'ne nomiohua'i so'opi de ñajë nëcareña. Jaohua'i cato paë'ë, María
Magdalena. Cui'ne yeco paco'ë, María, Jacobo posërepa, José cui'ne
Salomé, pëca ja'co. 41 Iye nomiohua'i cato Jesure cocaicohua'i pateña.
I Galilea cu'i maca cui'ne jarote jai pai yecohua'ije pateña, Jesús ja're
Jerusalénna saisicohua'ije.

Jesure Tase'e
(Mt. 27.57-61; Lc. 23.50-56; Jn. 19.38-42)

42 Ñamina'a huajë mu'se pa'ija'coa cajë fiesta yo'o ja'ñe ne de'hua
mu'se na'iquëna, 43 José Arimatea aquëpi pai yo'oye ñani ca tëjicohua'i
ëjaohua'irepa aquë paquëña. Jaë cato Maija'quë cuañe te'te yo'oyere
utequë paquëña. Jaje pa'ipi Pilato quë'rona si'a tuturepa cacani ca'rama'ë
Jesús capëre tasi'i caquë sequëña. 44 Jaje seina, Pilatopi ai cuasaëña, i
juni huesëre pa'ë caquë. Jaje cuasa do'ire Capitánre soini i juni huesë
caquë seni asaquëna, ju'ire papi, caëña. 45 Jaje caëna, asani Pilatopi Jesús
capëre saye de'oji caëña, Josére. 46 Caëna, Josépi sani Jesús capë casani
jai do'i sabanare hueroni deani quëna yejana coje nesicona tani quëna
pëpi siouña. 47 Tajëna, ñareña, María Magdalena cui'ne María José pëca
ja'co coni.

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

Jesús Ju̱'isiquëpi Huëise'e
(Mt. 28.1-10; Lc. 24.1-12; Jn. 20.1-10)

16 1 Huajë mu'se tëto sai maca María Magdalena cui'ne Jacobo, Salomé
pëca ja'copi María co̱ni huëo së̱ ma'ñare hueroni sateña, Jesús
ca̱përe huëo së̱ñepi neñu'u cajë. 2 Semana huëo mu'serepa ai nea hue̱'ñarepa
tsoe ë̱së pa'ina, sani ti̱'areña, ta̱si daripë quë'ro. 3 I̱ohua'ija̱'a sa̱'ñe careña:
"¿Nepi jai quë̱na pë hui'yoja̱'cohua'i a'ni?"
4 Ja̱je cajë ñajëna, ta̱si daripëpi tsoe hui'yosico pacoña. 5 Pa'iona, ñani
ta̱si daripëna cacareña: Cacajë ñajëna, ëja te̱'tere poja'i ju'i ca̱re po̱sëpi
ju'i ñuquëña. Ja̱ëni ñani ai quëquëreña. 6 Quëquëjëna, i̱pi caëña:
"Quëquëma'pë pa'ijë̱'ë. Mësaru cato Jesús Nazaret aquëni co'eyë, que̱
sarahuana que̱siquëni. Ja̱je pa'iquëta'are i̱ cato tsoe huëji'i. Peoji, i̱ño. Ñajë'ë. I̱te
o̱a sitore peoji. 7 Mësarupi sani i̱ ye'yacohua'ire cui'ne Pedrore quëajë̱'ë. Galileana
du'ru saija̱'quë api. Ja̱rona i̱te ñaja'cohua'i a'ë, i̱ ja'rë mësarute quëase'eje̱."
8 Ja̱ maca nomiohua'ipi quëquë huesëni tsasijë etani ta̱si daripëpi
sateña. Co'ini yecohua'ire quëaye pa̱reña, quëquë huesësicohua'i pa'ijë.

María Magdalenapi Huëisiquëre Du'ru Ñase'e
(Jn. 20.11-18)

9 Semana huëo mu'se huëisiquëpi du'ru macarepa María Magdalenana ñaiña.
Ja̱o cato siete huatiohua'ire eto sao cua̱ñosico paco'ë. 10 Ja̱opi yureta'a ñani sani
quëaoña, i̱ ja̱'re cu'ijë pa'isicohua'ire oijë co'a ju̱'ijë pa'icohua'ire. 11 Ja̱ohua'ipi
quëacona, asani care paco cuasaye pa̱reña, i̱o case'e.

I̱te Ye'yecohua'ipi Cayahua'i Ñase'e
(Lc. 24.13-35)

12 Ja̱ jeteyo'je Jesús ñaiña, cayaohua'i tsiona ma'aja'a saicohua'ina. 13 Ja̱ohua'ipi
sani yecohua'ire quëareña. Quëajëna, ja̱ohua'ije̱ coa cayë cuasajë asaye pa̱reña.

I̱ Once Soisicohua'ipi I̱te Ñase'e
(Mt. 28.16-20; Lc. 24.36-49; Jn. 20.19-23)

14 Ai tsoe maca yureta'a once i̱ ye'yacohua'ina ñaiña, mesare ñu'ijëna. Ñaini
ja̱ohua'ire yëhuo nu'ñeiña, ju̱'isiquëpi huëisiquëre ñani quëacohua'ire asacaiye
pa̱si do'ire, i̱ohua'i jëa joñoa hue'e do'ire. 15 Yëhuoquë caëña:
"Si'a hue̱'ña sani cu'ijë iye huaso cocare quëaje̱'ë, si'a pa̱ire.
16 Quëajëna, asani quëare payë caquë asaquëni oco dosiquëpi huasosiquë
pasipi. Ja̱je quëajëna, coa cayë caquë asama'quë cato nejosiquë api. 17 Iye
tuture paja̱'cohua'i a'ë yë'ëre asacohua'i cato: Yë'ë mamipi cajë huatire
eto saoja̱'cohua'i a'ë. Huajë cocapi caja̱'cohua'i a'ë. 18 A̱ñare tse̱aja'cohua'i
a'ë. Tsi̱mare u̱cusicohua'i panije ai yo'oye pa̱ja'cohua'i a'ë. Cui'ne yequeje̱,
ju̱'icohua'ire patojëna, co'yaja̱'cohua'i a'ë, ju̱'icohua'ipi."

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

Jesupi Ma'tëmo Saise'e
(Lc. 24.50-53)

19 Jaje ca tëjini Ëjaë Jesús ma'tëmona sa cuañopi. Jarona Diusu
ëja teẽ'te ñu'i saihuëna ja'ruña. 20 Ja maca jaohua'ipi si'a hueẽ'ña cu'ijë
quëareña, huaso cocare. Jare Ëjaëpi cõcai cui'ne ipi pai yo'o tiĩ'a ma'ñere
yo'o iñoquëna, quëareña, huaso coca. I cocare pa'ë caquë yo'oquëna, ja
yo'oyepi iñojë huaso cocare quëareña. Ca tëjihuë.

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

SAN LUCAS

Asajajë Caquë Toyaye

1 1-2 Iti du'ru huëose'e ñasicohua'ipi de'o coca quëajëna, asajë jai pai
toyahuë, mai quë'ro yo'ose'ere. 3 Jaje pa'ina, yë'ëje asare paquë iti
yo'ose'eje pa'ye du'ru huëose'ere papi toyayë, më'ëna, Teofilo, yë'ë cajei.
4 Më'ëpi më'ëre ye'yase'ere tiñarepa asa ti'aja'quë caquë.

Huiñaë Quëase'e Juan Coase'ere

5 Herodes Judea pai ëjaë pa'i maca, te'i Maija'quë huë'e ñacaiquë
Zacarías hue'equë paji'i, Abías tsëcapë aquëpi. I paco Elisabet hue'ecopi,
Maija'quë huë'e ñacaiquë Aarón tsëcapë aco paco'ë. 6 Cayahua'i de'oye
nuñerepa pa'icohua'i paë'ë, Maija'quë ña hue'ña pa'iohua'ipi i cuañese'e
cui'ne i case'ere de'oye sehuocohua'i paë'ë. Jaje pa'icohua'ini yecohua'ije
co'aye pa'iyë caye ti peocohua'irepa paë'ë. 7 Jaje pa'iquëta'are mamajëre
peocohua'i paë'ë. Elisabetpi mamajëre pama'co paco'ë, carao. Cui'ne jaje
pa'iohua'ipi si'a jupë aiohua'i maña paë'ë.
8 Te'e mu'se Zacarías jare Maija'quë huë'e ñacaicohua'i pa'icohua'ipi
yequë yo'o tëjina jare jajese'e si'a iohua'i tsëcapë yo'oye paji'i, Maija'quë
pa'i hue'ñana. 9 Jaje pa'iohua'ija'a nepi ma'ñare ëojë yo'oye pa'iquë'ni
cajë neñajëna, Zacaríasna tomepi, iti yo'oye. Tomeina, Maija'quë huë'ena
cacapi. 10 Cacani huëo sëñere ëoquëna, hue'seja'a jai pai Maija'quëre sejë
paë'ë. 11 Ja maca Ëjaë jo'yaëpi huiñaëpi Zacarías huëo sëñe ëo saihuë ëja
te'tena ñai nëcapi. 12 Nëcaquëna, Zacaríaspi ñani me neja'quë a'ni caquë
quëquë huesëquëna. 13 Ëjaë jo'yaëpi capi, ite:
"Zacarías ca'rama'ë pa'ijë'ë. Maija'quëpi më'ë señe asapi. Jaje pa'ina, më'ë paco
Elisabetpi tsihua'ëre pasio. Pacona, më'ëpi i mami hue'yojë'ë, Juanre. 14 Më'ë ite
sihuaja'quë a'ë, cui'ne yecohua'ije jai pai ite coasi maca sihuaja'cohua'i a'ë. 15 Më'ë
mamaquë cato de'oyerepa yo'oquë pa'ija'quë api, Maija'quë jo'yaëpi. Jaje pa'ipi
ja yë'ta'a ite coama'në Maija'quë joyopi ini pa'ija'quë api. Pa'ina, cuepe ëaye neñe
cono ucuma'quë pasipi. 16 Jaëpi jai pai Israel paire cui'naohua'ipi iohua'i mai Ëjaë
Diusuna co'ye asa coñe necasipi. 17 Maija'quë ñacaina, iquë Juan de'oye yo'oquë
pa'ija'quë api, mai Ëjaë pai deojajë. Jaje pa'ipi, tsoe hue'ña Maija'quë jëjo daoquë

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

Elías yo'oquë pa'isi tuture hue'equë pasipi. Jaëpi pëca ja'quëohua'i ja're mamajë de'oye pa'iye necasipi. Jaje sehuoma'cohua'ire ponaja'quë api, Ëjaëre de'oye asaja'cohua'ire, mai Ëjaë pai deojajë."

18 Zacaríaspi Maija'quë huiñaë seji'i, ñeje:

"¿Yë'ëje ai maca pa'ina, cui'ne yë'ë pacoje aio maca pa'ito me yë'ë nuñere pa'ë caquë asaye'ni?"

19 Caquëna, Maija'quë huiñaë ite sehuouña:

"Yë'ë Gabriel a'ë, Maija'quëre necai pa'iquë. Jaje pa'ina, yë'ëre ipi jëjo daouna, iye huajë coca quëasi'i, më'ëre caquë daë'ë. 20 Jaje pa'iquëta'are yure më'ë yë'ë nuñerepa quëayere asama'ë pa'isi do'ire cama'quë de'oni cama'ë pa'ija'quë a'ë, më'ë mamaquëre coa macaja'a iye case'e ti'a ja'ñe a'ë, iti mu'se ti'aëna."

21 Jaje yo'oquë Maija'quë huë'e ëo hue'ñana cacasiquëpi tsoe nëina, yecohua'i hue'se pa'icohua'i iquere yo'oquë Zacarías etama'quëpi nëi pa'ini cajë utehuë. 22 Utejëna, jaropi Zacarías etani jaohua'ire cama'ë paji'i. Jaje cama'ëna, ñani cani ñañeje pa'ye Maija'quëre se hue'ñana cacani ñapi, cuasahuë. Jaje pa'ipi coa jëtë a'uñese'epi capi, cama'quë pënëse'e sëte.

23 Zacarías Maija'quë huë'e cocai mu'seña carajaisi maca, saji'i, i huë'ena. 24 Ja jeteyo'je i paco Elisabet tsi ëtapë de'o. De'oni cinco ñañëohua'ire io huë'epi yequë hue'ña saima'o ai cuasaco paco'ë, ñeje: 25 Ëjaëpi yure yë'ëre jaje ñacai yo'opi, paipi tsi pama'coa cajë cue'cuema'pë pa'ijajë caquë.

Huiñaë Quëase'e Jesús Coase'e

26 Seis ñañëohua'i pa'i maca Maija'quëpi i huiñaë Gabrielre Galilea yejana Nazaret hue'e daripëna jëjo saopi. 27 Nomi tsio María hue'ecopi ëmëohua'ire yo'oma'core do'i ñaja'quëni caquë. Jao cato José hue'equëna, huejaja'coa. Ca nëosicopi paco'ë, ëjaë David tsëcapë aquëna. 28 Maija'quë jëjo daoquëpi io pa'i hue'ñana cacani capi:

"Pëpayë, më'ëre. Sihuajë'ë. Mai Ëjaëpi më'ë ja're pa'iji. Diusupi si'a nomiohua'i sihuaye jerepa isipi, më'ëre."

29 Jaje caquëna, iopi Maija'quë jëjo daoquëre ñani quëquëo i cocare asaco cui'ne ja maca co'ye seco'ë: "¿Me yo'oquë jaje pëpaquë'ni?" 30 Jaje cacona, Maija'quë huiñaëpi capi, iote:

"María ca'rama'o pa'ijë'ë, Maija'quë më'ëre sihuaquë api. 31 Yurepi pai quë'io de'oni më'ë tsihua'ëre paja'coa'ë. Paco i mami hue'yojë'ë, Jesure. 32 Jaë cato jerepa pa'i pa'ija'quë api, jaje pa'ipi Maija'quërepa mamaquë paipi hue'yoquëni. Jaje pa'ina, Maija'quëpi pai ëjaë David ñu'i saihuëre isija'quë api, pai ëjaëre de'huani. 33 Israel paire ti cuañequërepa pa'ija'quëpi, i cuañeñe cato carajaiñe peoja'coa."

34 Ja maca Maríapi Maija'quë huiñaëre seco'ë:

"¿Me iye jaje yo'o ja'ñe a'ni, yë'ë ëmëohua'i ja're coni pa'ima'core?"

35 Cacona, Maija'quë huiñaëpi sehuouña:

"Maija'quë joyopi më'ëna necaina, cui'ne Maija'quërepa tutupi më'ëna sirio tsiocaiyeje tsio daija'coa. Ja do'ire më'ë mamaquëre Maija'quë mamaquë

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

hue'yoja̱'cohua'i a'ë. 36 Ja̱je cui'ne më'ë cajeo tsëcapë aco Elisabetje̱ tsihua'ëre
paja̱'coa, aio macata'a. Tsi̱ pama'coa pa̱i cajë pa'isicota'a seis ñañëohua'ire pa̱i
quë'io pa'ico, yure. 37 Maija'quëre cato neñese'e pa'iji. Peoji, i̱ ja'ruja̱iñe."
38 Ja̱ maca Maríapi cao:
"Yë'ë cato Ëjaë jo'yao maca'ë. Maija'quëpi më'ë case'eje̱ yo'oja̱'quë
yë'ëre sihuayë."
Ja̱je Maija'quë hui̱ñaë iyese'e quëani saji'i.

Maríapi Do'i Saiye Elisabet Quë'rona

39 Ja̱ mu'seña María esa saco'ë, Judea cu̱ti quë'rore pa̱i daripë pa'i
hue̱'ñana. 40 Sani Zacarías cui'ne Elisabet pa'i huë'ena cacani pëpao.
41 Pëpacona, Elisabetpi i̱o pëpaye asa maca tsihua'ë ë̱tapë pa'iquëpi ti̱'topi
Maija'quë joyopi i̱oni pa'ina, paco'ë, Elisabetpi. 42 Ja̱je pa'iopi tutu cao:
"Maija'quëpi më'ëre yequë nomiohua'ire sihuaye necaiye jerepa de'oye necaji'i.
Cui'ne më'ë mamaquë ai de'oquërepa pa'ija̱'quë api. 43 ¿I̱que o'ni, yë'ë ja̱je yë'ë
Ëjaë pëca ja'copi do'i dani ña ja̱'ñe? 44 Më'ë yë'ëre pëpacona, asa maca tsihua'ë
yë'ë ë̱tapëpi sihuaquë teapi. 45 Ai sihuayë, më'ë case'ere care paji caco asa do'ire."
46 Ja̱ maca María cao:
Yë'ë ai sihuayë, Maija'quëre.
47 Cui'ne yë'ë joyopi sihuayë, Maija'quë yë'ëre huasoquëna.
48 Maija'quëpi i̱ jo'yao ai cuasaye peocore de'oye cuasapi.
Yureta'a ja̱je yo'oquëna, si'a pa̱ipi ai sihuaco si'anë caja̱'cohua'i a'ë.
49 Maija'quë ai jerepa tutu quë'ipi yë'ëna de'oye necaë'ë.
Yë'ë Ëjaë i̱ mami cato ai de'oyerepa.
50 Si'anë oiquë api, i̱te ca'racohua'ire.
51 Tutu quë'i co'amaña yo'oquë nepi, i̱ jë̱ñapi.
Jerepa pa'iohua'i a'ë cuasa joñoa hue'ecohua'ini meñe quëconi
huahue huesopi.
52 Ñajë'ë, i̱ yo'ose'ere: Ëjaohua'i pa'isicohua'ini meñe peocohua'ire nequë
Cui'ne i̱ti jerepa pa'iohua'i a'ë cuasama'cohua'ini ñese mëose'ere.
53 A̱o ëa ju̱'icohua'i pa'isicohua'ini de'oye a̱o ti̱mëpi.
Cui'ne jaiye co'amaña pasicohua'ini coa peo jëña ne saopi.
54 De'hue co̱caji'i, Israel pa̱ire.
I̱ jo'yare hua̱nëyema'ë oji'i.
55 Abrahamre ca nëose'ere de'oyerepa yo'opi, mai aiohua'ire.
Cui'ne ja̱je Abraham tsëcapë Israel pa̱ire de'oye yo'oja̱'quë api, si'anë ja̱jese'e.
56 Ca tëjini pëpao, Elisabet huë'ena, toaso̱ ñañëohua'ire. Pëasicopi pani
tëjini jeteyo'je i̱o huë'ena co'io.

Juan Ti Doquë Co̱ase'e

57 Ja̱ jeteyo'je Elisabet tsihua'ëre co̱a mu'seña ti̱'aëna, mamaquëre pao.
58 I̱o cajeohua'i cui'ne do'icohua'i ja'ye pa'icohua'i sani pëpahuë, i̱ote,

Maija'quë de'oye yo'ose'ere asani sihuajë. 59 Ocho mu'seña pa'i maca
sahuë, cuiri ca̱'nihuë tëañu'u cajë Israel pa̱i deoja̱jë cajë, cui'ne pëca ja'quë
Zacarías mamire sëoñu'u cajë yo'ohuë. 60 Ja̱je cajëna, pëca ja'copi cao:
"Pa̱ni, i̱ cato Juan hue'eye pa'iji."
61 Ja̱je cacona, i̱ote cahuë:
"¿Me yo'oquë ja̱je hue'equë'ni, më'ë pa̱irepa ja̱ mamire hue'ecohua'i
peoyë. Ja̱je pa'i mami hue'ecohua'i peoto?"
62 Ja̱ maca tsihua'ë pëca ja'quëre moñopi i̱ñojë se̱i'ë:
"¿I̱que mamire hue'yoye yëquë'ni?" 63 Se̱jëna, pëca ja'quëpi so̱quë totore
daje̱'ë caquëna, i̱sirena, i̱ona toyapi: "I̱ mami cato Juanpi." Ja̱je toyaëna,
si'a hua'i ai cuasajë ñahuë. 64 Ja̱ macapi Zacaríasje̱ cui'naëpi coca caquë
de'oni Maija'quëre sihuaquë ca huëopi. 65 Ja̱je iye yo'ose'ere ñani i̱ que̱no
maca pa'icohua'i ai cuasahuë. Cui'ne iye yo'ose'ere si'a Judea ai cu̱ti
pa'icohua'ire quëajëna, asahuë. 66 Si'ahua'i i̱ti quëaye asacohua'i i̱tire
cuasahuëni asa'ñe nëina, se̱niroja̱ë'ë:
"¿Me yo'oquërepa ai de'oja̱'quë a'ni, ja̱ë tsihua'ë?"
Maipi ñahuë, Maija'quëre papi i̱te ñacaise'e.

Zacarías Ju̱juse'e

67 Zacarías Maija'quë joyo ti̱mësiquëpi Maija'quë i̱si yë'opi capi:
68 Sihuañu'u, mai Ëjaëre Israel pa̱i Diusure.
Ja̱ë cato maina dani huasopi.
69 Maina Maija'quëpi i̱sipi tutu quë'ire, pa̱ire huasoquëre.
Ja̱ë cato i̱ jo'yaë David tsëcapë aquëpi.
70 Maija'quëpi ñeje ca nëoa'ji'i, i̱ case'ere quëacaicohua'i tsoe hue̱'ña
acohua'i ja̱'re:
71 Maire huasosi'i, si'aohua'i maire coejë sa̱ñope yo'ojëna, pa'icohua'ire.
72 Mai aipëre teaye ñaquë
I̱ ca nëose'e hua̱nëñema'ë de'oye necaji'i.
73-75 Yë'ëna i̱sisicohua'ipi nuñe pa'icohua'ipi ca'rama'pë
Yë'ëre necaicohua'i ti pa'ija̱'cohua'i a'ë caquë
Mësarute sa̱ñope yo'oyere huasosi'i ca nëopi, mai ai ñecuë Abrahamre.
76 Maija'quërepa quëacaiquë hue'yoja̱'cohua'i a'ë, pa̱ipi,
Më'ëpi mai Ëjaë saija̱'a ma'are nui ma'arepa sani ne de'huaja̱'quëni.
77 I̱ pa̱ire de'hue i̱ohua'i co'aye yo'o do'ire sa̱i de'huacaiye pa'iji,
quëaja̱'quë a'ë, më'ëpi.
Ja̱ do'ipi huasosicohua'i pa'ija̱'cohua'i a'ë.
78 Maija'quë oi cui'ne teaye ña do'ipi,
E̱së ñata maca mëi miañeje pa'ye maire huasoquë ma'tëmopi
daija̱'quë api, maire miaja'quë.
79 Huesëcohua'ire ju̱ni tëjicohua'ire miacai
Cui'ne de'oye i̱ maire huasoye asaja̱jë caquë pa'iyere ye'yaja̱'quë api.

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

80 Juan ai de'opi. Cui'ne i̱ joyoje̱ ai de'opi. Ai de'oquëpi pa̱i peo hue̱'ña
cue̱ne yejare paji'i, Israel pa̱ire quëa huëo macaja̱'a.

Jesús Co̱ase'e
(Mt. 1.18-25)

2 1 Ja̱ mu'seña pa̱i ëjaë César Augustopi si'a yeja pa'icohua'ire cue̱cueye
pa'iji caquë cua̱ñepi. 2 Iye du'ru macarepa pa̱ire cue̱cueye cato
yo'ohuë, Cirenio Siria cua̱ñequë pa'i maca. 3 Ja̱je pa'ina, si'ahua'i saiye
paji'i, pa̱i ñape i̱ohua'i daripëre pana ja̱rona cue̱cue cua̱ñoja'cohua'ipi.
4 José cato David tsëcapë aquë paji'i. Ja̱ do'ire Galilea yeja daripë Nazaretpi
sani Judea yeja daripë Belénna saji'i, Davidre co̱a sitona. 5 Toya cua̱ñoja'quëpi
Belénna saji'i, María i̱ huejaja̱'coa ca nëosicopi co̱añe ti̱'a huesësico ja̱'re. 6 Ja̱je
sani Belénre pa'ijëna, María co̱añe ti̱'aëna, 7 ja̱rona pao, i̱o du'ru mamaquëre.
Pani ca̱ña ca̱tipëpi tu̱nani hue̱quë a̱i de'huana o̱ao, pa̱i pëa hue̱'ña peo do'ire.

Hui̱ñaëpi Yëi Ñamare Ñacohua'ire Quëaye

8 Belén que̱no macare yëi ñamare ñacohua'ipi ñamique tsiore i̱ohua'ini
ñajë paë'ë. 9 Pa'ijëna, cuasama'tore papi Ëjaë hui̱ñaë ñai nëcaquëna,
Maija'quë miañepi i̱ohua'ire mia huesoquëna, ai quëquë huesëhuë. 10 Ja̱je
ña quëquëjëna, Maija'quë hui̱ñaëpi capi:
"Ca'rama'pë pa'ije̱'ë, mësarute huajë coca quëasi'quë daiyë, mësaru
si'ahua'i asani ai sihua ja̱'ñere. 11 Yure David daripëna tsi̱tu'ure co̱ao,
mësarute huasoja̱'quëpi. Ja̱ë cato Cristo Ëjaëre papi. 12 Mësaru ñani i̱ api
cuasa ja̱'ñere ca̱ña ca̱tipëpi tu̱nani hue̱quë ai de'huana o̱asiquëpi u̱ina
ti̱'aja'cohua'i a'ë."
13 Te'i Maija'quë jo'yaë hui̱ñaë ñai macapi yecohua'i ma'tëmo acohua'ije̱
ñaihuë. Ñeje cajë Maija'quëre sihuajë:
14 Sihuajë de'oyerepa cañu'u, Maija'quëre ma'tëmo aquëre,
De'oye pa'iyere pa'ije̱'ë, i̱pi sihuaquëna pa'icohua'ipi.
15 Maija'quë jëjo daosicohua'i ma'tëmona co'isi maca yëi ñamare
ñacohua'ipi i̱ohua'ija̱'a sa̱'ñe ca huëohuë.
"Ja̱je pa'ito esa Belénna sani ñañu'u, ëjaë maire quëase'ere."
16 Sani ti̱'ahuë, Maríare, Josére cui'ne tsihua'ëpi hue̱quë a̱ocona
o̱asiquëpi u̱ina. 17 Ja̱je i̱te ñani Maija'quë jo'yaë i̱ohua'ire quëase'ere
quëareña. 18 Quëajëna, asacohua'ipi ai cuasareña. 19 Ja̱je yecohua'i
yo'ojëta'are María cato i̱o joyona de'huao, si'aye iye, ti yo'ose'ere cuasaco.
20 Yëi ñamare ñacohua'i si'aye i̱ohua'ire case'eje̱ paye pa'ina, ñani
Maija'quëna sihuajë jë̱jëjë co'ihuë.

Maija'quëna Jesure I̱siye

21 Ocho mu'seña pa'i maca tsihua'ë ca̱'ni maña tëajë cui'ne i̱ mamije
hue'yohuë, Jesús, hui̱ñaë Maríare ja̱ peoco pa'i maca quëase'ere.

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

22 Tsi̱tu'ure pasi jeteyo'je si'sire tsoa to̱ mu'seña ti̱'aëna, Jerusalén
daripëna saijë tsi̱tu'ureje̱ sahuë, Maija'quëna i̱siñu'u cajë, Moisés
cua̱ñese'epi ja̱je caye sëte. 23 Ja̱je yo'ohuë, ëjaë cua̱ñese'epi ñeje toyase'e
pa'i do'ire: "Si'a ë̱më tsi̱ du'ru co̱acohua'i Maija'quëna i̱sisicohua'i
pa'ija̱'cohua'i a'ë." 24 Ëjaë cua̱ñeñepi caji: "Caya pi̱'are pa̱nita'a caya
su'tere i̱sijë̱'ë." Ja̱ yo'oyere cajë saë'ë.
25 Ja̱ mu'seña Jerusalén pa'iquëpi Simeón hue'equëpi paji'i. Nuiñerepa
pa'iquëpi Maija'quëre se̱i pa'iquëpi, Israel pa̱ire huasoyere utequë paji'i.
Ja̱je pa'ina, Maija'quë joyopi Simeón ja̱'re pa'i 26 quëapi, më'ë ju̱'iñe
pa̱ja'quë a'ë, ëjaë jëjo daoquë Cristore ñama'ë pani. 27 Maija'quë joyopi
quëaquëna, Maija'quëre se̱ huë'ena sani pa'ina, Jesús pëca ja'quëohua'i
tsihua'ëre cua̱ñese'e cayeje̱ neñu'u cajë Maija'quëre se̱ huë'ena dahuë.
28 Dajëna, Simeónpi tsihua'ëre co̱ani Maija'quëna sihuaquë capi:
29 Ëjaë, yë'ë yureta'a sihuaquë ju̱'iñe pa'iji.
Më'ë ca nëose'ere ñasiquëpi.
30 Yë'ë ñaco ca̱pi huasoquëre ñahuë,
31 Si'a pa̱i ña hue̱'ñana më'ë necaisiquëre.
32 Ja̱ë api, Israel peocohua'ire miacaija̱'quë
Cui'ne i̱ do'ire yecohua'ipi Israel pa̱i ai de'ocohua'i a'ë, caja̱'cohua'i
a'ë.
33 Simeón tsihua'ëre ñaquë cayere ai cuasareña, pëca ja'quëohua'i. 34 Ja̱
maca Simeón Maija'quëpi de'oye ñacaija̱'quë icohua'ire caquë Maija'quëre
se̱ji'i. Se̱ni tëjini Maríare capi, Jesús pëca ja'core:
"Asajë̱'ë. Iquë tsihua'ë jai pa̱ire Israel pa̱ire ne ta̱ñojaquë api. Cui'ne jai
pa̱ire Israel pa̱ire Maija'quëre tuiye huëoquë yo'oja̱'quë api. Ja̱je pa'ina,
jai pa̱i i̱te sa̱ñope caja̱'cohua'i a'ë. 35 Cui'ne, iquë do'ire jai pa̱i pa̱i ñape
i̱ohua'i joñoa cuasaye ñañe pa'ija̱'coa. Ja̱je pa'iquëta'are më'ëreta'a si'aye
iye yo'oyete cuasani hua'tipi më joyoja̱'a tota etoja̱iñeje pa'ye pa'ija̱'coa, oi
do'ire."
36 Cui'ne ja̱rote te'o nomio yequë mu'se pa'i ja̱'ñere asaco quëaco. Ana
hue'eco, Fanuel mamaco paco'ë. Aser tsëcapë aco, aio maca paco'ë.
Nomi tsi̱opi huejani siete o̱metëca ë̱jëre pani hua'jesicopi paco'ë. 37 Yure
cato hua'jeopi ochenta y cuatro o̱metëca paco'ë. Maija'quëre se̱ huë'epi
etama'copi ñamiña cui'ne mu'seña Maija'quëre sihuaco a̱o a̱ima'o se̱o
paco'ë. 38 Ja̱o Anapi i̱ti ja̱je yo'ojë ca maca dani Maija'quëre du'ru se de'oji
caco pëpa to̱ni Jerusalén pa̱ire huaso ja̱'ñere utecohua'ini quëao, tsihua'ë
Jesús yo'o ja̱'ñe ayere.

Nazaretna Co'iye

39 Ja̱ maca si'aye ëjaë cua̱ñese'e yo'o tëjini co'ihuë, Galileana i̱ohua'i
pa'i daripë Nazaretna. 40 Tsihua'ë i̱ ai de'oyeje̱ ai tutu quë'i cui'ne ai ta̱'ñe
pa'i de'opi, Maija'quëpi i̱te de'oyerepa ñacaina.

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

Jesús Maija'quë Huë'ere Pa'iye

41 I̱ pëca ja'quëohua'i coa si'a o̱metëcaña Jerusalénna saë'ë, Israel pa̱i
Egíptopi etasi mu'sere cuasajë tsi'siyena. 42 Jesús doce o̱metëca ti̱'ani pa'i
maca si'ahua'i Jerusalénna ja̱ fiesta yo'oyena tsi'siñu'u cajë saë'ë, noni ja̱je
yo'ojë pa'icohua'i sëte. 43 Ja̱ fiesta caraja̱quëna, co'i maca tsihua'ë Jesús
Jerusalénna pëapi, pëca ja'co cui'ne José huesëjëna. 44 Te'e mu'serepa
ma'aja'a Jesuje̱ daiji jai pa̱i co̱ni cuasajë saë'ë. Saijëta'a do'ijë quë'ro
cui'ne i̱ohua'i ñacohua'i quë'ro co'ejëna, peopi. 45 Peoquëna, ñani ja̱ maca
yureta'a co'ihuë, Jerusalénna co'eñu'u cajë.
46 Toaso̱ mu'seña pa'i maca ti̱'ahuë, Maija'quë huë'ere pa'ina, cua̱ñese'e
ye'yacohua'i ja̱'re co̱ni ja'rusiquëpi ñu'i i̱ohua'i cayere asaquë cui'ne
i̱ohua'ireje̱ sa̱ñope se̱i yo'oquëna. 47 Si'a pa'icohua'i Jesús si'aye ta̱'ñe
asaquëpi sa̱ñope de'oyerepa sehuoyere asajë quëquëhuë. Merepa ai
asaquë'ni, ja̱ë cajë ai cuasareña. 48 Pëca ja'quëohua'ipi i̱te ti̱'ajë ai
cuasajëna, pëca ja'copi cao:
"Tsihua'ë, më'ëni më ja'quë cui'ne yë'ë co'a ju̱'ijë co'eroja̱iñë. ¿Me
nesi'quë ja̱je yëquëre, huesë ëaye yo'ou'ni?"
49 Ja̱je cacona, Jesupi i̱ote capi:
"¿Me yo'ojë yë'ëre co'eye'ni? Huesëma'pë yë'ë cato ja'quë co'amañare
yo'oja̱'quë a'ë."
50 Ja̱je caquëna, i̱ohua'ipi cuasaquë cayere asa ti̱'ama'pë paë'ë.
51 Ja̱ maca i̱ohua'i ja̱'re co̱ni co'ipi, Nazaretna. Si'anë de'oye sehuoquë
paji'i, pëca ja'quëohua'ire. Pëca ja'copi iyere si'aye i̱o joyona de'huao.
52 Ja̱je yo'oquë Jesús ai de'opi, i̱ ca̱pë cui'ne i̱ cuasayeje̱. Maija'quëpi cui'ne
pa̱ipi co̱ni i̱ de'oye pa'iyere ñajë de'oquë api cuasahuë, tayoye peoquëna.

Juan Ti Doquëpi Yëhuoye
(Mt. 3.1-12; Mr. 1.1-8; Jn. 1.19-28)

3 1 Tiberio César pa̱i ëjaë paji'i. I̱pi quince o̱metëca cua̱ñequë pa'i
maca Poncio Pilatopi paji'i, Judea cua̱ñequë ëjaë. Herodespi Galilea
cua̱ñequë paji'i. I̱ yo'jei Felipepi Iturea cui'ne Tranconite cua̱ñequë paji'i.
Cui'ne Lisaniaspi Abilinia cua̱ñequë paji'i. 2 Maija'quë huë'e ñacaicohua'i
ëjaohua'i cato Anás cui'ne Caifás paë'ë. Ja̱ohua'i pa'i mu'seña Maija'quëpi
Zacarías mamaquë Juanna capi, cue̱ne yejare pa'ina. 3 Juan cato Jordán
tsiaya quë'roja̱'a sai si'a hue̱'ña pa̱i pa'icohua'ire capi: Ja̱'në co'aye
cuasase'ere je̱oni po̱nëñe pa'iji. Po̱nëni oco dosicohua'ini Maija'quëpi
mësaru co'aye yo'ose'ere sa̱i de'huaja̱'quë api. Ja̱je yëhuopi. 4 Tsoe ja̱'rë
Maija'quë caye quëacaiquë Isaíaspi toyaquë pa'ise'eje̱ cui'ne ja̱pi ti̱'api, i̱
toyase'e caji:
Cue̱ne yejapi pa̱i cui'neje asa cua̱ñoji,
Ne de'huajë̱'ë, mai Ëjaë ma'are.

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

Nuñerepa ma'a necaijë'ë, i cu'i hue'ña.
5 Yo'cohuë pa'ise'ere ne timë ja'ñe a'ë.
Jai cuti cui'ne a'ri cuti pa'ise'ere nui yejarepa ne ja'ñe a'ë.
Nui ma'aña peose'ere nui ma'aña de'huaye a'ë.
Dea pëa quë'i ma'aña pa'ise'ere nui yeja ne ja'ñe a'ë.
6 Ja maca Maija'quë paire huasoye si'a pai ñaja'cohua'i a'ë.
7 Ite oco do cuañoñu'u cajë paipi i quë'rona daicohua'ire Juanpi capi:
"¡Añña tsëcapë acohua'i! ¿Nepi mësarute quëare'ni, Maija'quë pëi nejoquëna, jëa ja'ñere? 8 Ponësicohua'i pani, ponësicohua'i yo'oyere yo'ojë'ë. Jaje yo'ojëna, ñani dosi'i. Abraham tsëcapë a'ë cama'pë pa'ijë'ë. Ja caye ti'a ma'ñe a'ë. Maija'quëpi yëni iye quëna pëaje Abraham tsëcapëre neñe pa'iji. 9 Tsu'upo tsoe ne de'huasicoa, soquë ñëa cueja'core. Si'a soquë ñëa de'oye quëi ma'ñe cato cueni toana ëocoa. Maija'quë tsu'upoje pa'i."
10 Ja maca paipi ite seteña:
"¿Jaje pa'ito iquere neja'cohua'i a'ni?"
11 Sejëna, Juanpi sehuopi:
"Caya ju'i cañña paquë pani te'ore isiye pa'iji, ti peoquëna. Añe paquë pani peoquë ja're coni aiñe pa'iji, te'e."
12 Pa'i do'i curiquë secohua'ije oco do cuañoñu'u cajë daisicohua'ipi pa'ijë Juanre sei'ë:
"¿Ye'yaquë, iquere yëquë neja'cohua'i a'ni?"
13 Sejëna, Juanpi capi:
"Cuañese'e caye pa'ina, jerepa curiquë sema'pë pa'ijë'ë."
14 Soldado pa'icohua'ipi ite seteña:
"Cui'ne yëquë, ¿iquere neja'cohua'i a'ni?"
Cajëna, sehuopi:
"Tutu yo'ojë sioma'pë pa'ijë'ë, yecohua'i payere. Coa coso do'ire tsioma'pë. Cui'ne mësarute saiñere ti'api cuasajë pa'ijë'ë, sihuani."
15 Juanni Cristo pa'ima'quë cuasajë pai utehuë. I a'ë caquëna, asañu'u cajë. 16 Cuasajëna, Juanpi capi:
"Ocopi doyë, mësarute. Ja yë'ta'a yë'ë jeteyo'je daija'quë api, yë'ë jerepa de'oquëpi. I jo'yaë i zapato joyecaiquë yë'ëre tëto saisiquë api. Yë'ë jerepa teaye pa'i a'ë. Jaë cato doja'quë api, Maija'quë joyopi cui'ne toapi. 17 Tsoe pala cajiji, trigo jëoquë iti case'e de'huaquë ja'ose'e huahueja'core. Iti care pase'e i de'hua hue'ñana de'huaquë ja'ose'e toa ti yayama'cona ëoja'quë api."
18 Ñeje caquë paire de'o coca yëhuoquë cui'ne jaiye yequeje Juan quëapi. 19 Cui'ne Herodes pai ëjaëpi yo'jei Felipe nëjo Herodíasni jioni paquëña. Jaje yo'o ma'ñe a'ë caquë cui'ne i yeque co'aye yo'ose'ena coni yëhuopi, Juan. 20 Jaje quëaquëta'are Herodespi i caye asama'ë. Ja yë'ta'api yeque co'aye yo'o coquë Juanre co'a paire co hue'ñana copi.

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

Jesure Doye
(Mt. 3.13-17; Mr. 1.9-11)

21 Ja̱ yë'ta'a co cua̱ñoma'quëpi Juan oco doquë pa'ina, Jesuje̱ do
cua̱ñosiquë paji'i, cui'ne i̱pi Maija'quëre se̱ maca ma'tëmopi ja̱ca saiona.
22 Maija'quë joyopi su'teje̱ pa'ipi i̱na nëca meni pa̱ije ñajëna, ja̱ maca
yë'ose'e ma'tëmopi jutapi, ñeje:
"Më'ë a'ë, yë'ë mamaquërepa. Më'ëni ai sihuaquë pa'iyë."

Jesús Ñecuëohua'i
(Mt. 1.1-17)

23 Jesús treinta o̱metëca paquëpi Maija'quë co'amañarepa ne huëopi. Pa̱i
caye cato José mamaquë paji'i. 24 José paji'i, Elí mamaquë. Elí paji'i, Matat
mamaquë. Matat paji'i, Leví mamaquë. Leví paji'i, Melqui mamaquë. Melqui
paji'i, Jana mamaquë. Jana paji'i, José mamaquë. 25 José paji'i, Matatías
mamaquë. Matatías paji'i, Amós mamaquë. Amós paji'i, Nahúm mamaquë.
Nahúm paji'i, Esli mamaquë. Esli paji'i, Nagai mamaquë. 26 Nagai paji'i, Maat
mamaquë. Maat paji'i, Matatías mamaquë. Matatías paji'i, Semei mamaquë.
Semei paji'i, José mamaquë. José paji'i, Judá mamaquë. 27 Judá paji'i, Joana
mamaquë. Joana paji'i, Resa mamaquë. Resa paji'i, Zorababel mamaquë.
Zorobabel paji'i, Salatiel mamaquë. Salatiel paji'i, Neri mamaquë. 28 Neri
paji'i, Malqui mamaquë. Melqui paji'i, Adi mamaquë. Adi paji'i, Cosam
mamaquë. Cosam paji'i, Elmodam mamaquë. Elmodam paji'i, Er mamaquë.
29 Er paji'i, Josué mamaquë. Josué paji'i, Elizer mamaquë. Elizer paji'i, Jorim
mamaquë. Jorim paji'i, Matat mamaquë. 30 Matat paji'i, Leví mamaquë. Leví
paji'i, Simeón mamaquë. Simeón paji'i, Judá mamaquë. Judá paji'i, José
mamaquë. José paji'i, Jonán mamaquë. Jonán paji'i, Eliaquim mamaquë.
31 Eliaquim paji'i, Melea mamaquë. Melea paji'i, Mainán mamaquë. Mainán
paji'i, Matata mamaquë. Matata paji'i, Natán mamaquë. 32 Natán paji'i, David
mamaquë. David paji'i, Isaí mamaquë. Isaí paji'i, Obed mamaquë. Obed
paji'i, Booz mamaquë. Booz paji'i, Salmón mamaquë. Salmón paji'i, Naasón
mamaquë. 33 Naasón paji'i, Aminabab mamaquë. Aminabab paji'i, Aram
mamaquë. Aram paji'i, Esrom mamaquë. Esrom paji'i, Fares mamaquë.
Fares paji'i, Judá mamaquë. 34 Judá paji'i, Jacob mamaquë. Jacob paji'i, Isaac
mamaquë. Isaac paji'i, Abraham mamaquë. Abraham paji'i, Taré mamaquë.
Taré paji'i, Nacor mamaquë. 35 Nacor paji'i, Serug mamaquë. Serug
paji'i, Ragau mamaquë. Ragau paji'i, Peleg mamaquë. Peleg paji'i, Heber
mamaquë. Heber paji'i, Sala mamaquë. 36 Sala paji'i, Cainán mamaquë.
Cainán paji'i, Arfaxad mamaquë. Arfaxad paji'i, Sem mamaquë. Sem paji'i,
Noé mamaquë. Noé paji'i, Lamec mamaquë. 37 Lamec paji'i, Matusalén
mamaquë. Matusalén paji'i, Enoc mamaquë. Enoc paji'i, Jared mamaquë.
Jared paji'i, Mahalaleel mamaquë. Mahalaleel paji'i, Cainán mamaquë.

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

38 Cainán paji'i, Enós mamaquë. Enós paji'i, Set mamaquë. Set paji'i, Adán
mamaquë, cui'ne Adán paji'i, Diusu mamaquë.

Jesure Neñañe
(Mt. 4.1-11; Mr. 1.12-13)

4 1 Maija'quë joyo ini pa'ina, Jordán tsiayapi co'iquëna, Maija'quë
joyopi sapi, cuene huesësi yejana. 2 Jarote cuarenta mu'seña ao ti
aima'ë pa'ina, jeteyo'je ao ëaye nëi maca 3 huatipi ite neñasi'i, caquë capi:
"Maija'quë mamaquë sëte iye quëna përe cuañejë'ë, pan pë de'ojaco."
4 Caquëna, Jesupi ite capi:
"Toyase'e caji, Coa aose'e ai pa'iye peoji, pai. Peoquëna, ai jerepa si'aye
Maija'quë ca cocare de'oye sehuocaiye pa'iye pa'iji."
5 Ja jeteyo'je huatipi sapi, ai cutihuëna. Sani iye yeja pa'iyere te'epi esa
iñopi si'aye, paire cui'ne iote pa'iyeje. 6 Iñoni huatipi ite capi:
"Yë'ëpi më'ëre si'a iye tutu, cui'ne iye jai yejaña de'o co'amaña isisi'i.
Yë'ëna isise'e a'ë, si'aye iye. Jaje pa'ina, yë'ë yëyeje isiye pa'iji, yë'ë isiye
yëquëna. 7 Më'ëpi do're ja'runi yë'ëni sequë pa'ito më'ë tse pasipi."
8 Jesupi ite sehuopi:
"Yë'ë quëno maca pa'ima'ë pa'ijë'ë, Satanás. Saijë'ë. Toyase'e caji:
Sejë'ë, më Ëjaë Diusuni cui'ne ise'ere necaijë'ë."
9 Ja jeteyo'je huatipi Jerusalén daripëna sani Maija'quë huë'e jetena
mëani capi:
"Maija'quë mamaquërepa pani tito sa tomejë'ë, iye macapi yejana.
10 Toyase'e caji:
Maija'quëpi i huiñaohua'ire cuañeina, më'ëre ñacaija'cohua'ire.
11 Më'ëpi tomequëna, iohua'i jëñapi tseaja'cohua'i a'ë,
Quëna pëana më nëcañoa a'si nema'quëni cajë."
12 Caquëna, Jesupi ite sehuopi:
"Yequeje toyase'e caji: Më'ë Ëjaë Diusure neñama'ë pa'ijë'ë."
13 Caquëna, huati Jesure si'aye neñani yo'o jujani, tsoe maca jeoni saji'i.

Jesupi Galileana Yo'o Huëoye
(Mt. 4.12-17; Mr. 1.14-15)

14 Jeo saquëna, Jesupi Galileana co'ipi, Maija'quë joyo tutu timësiquëpi.
Jaje pa'ina, pai i pa'iyere quëajëna, ja yejaña pa'icohua'i asahuë. 15 Pai
dari ñape tsi'si huë'ña pa'iyena ye'yaquë pa'ina, si'ahua'i ite de'oquëre
papi cajë sihuahuë.

Jesús Nazaretre Pa'iye
(Mt. 13.53-58; Mr. 6.1-6)

16 Ja maca Jesús Nazaretna saji'i, i ai de'osi daripëna. Huajë mu'se
ti'aëna, pai tsi'si huë'ena cacani ja'rupi. Jaje i si'anë yo'oye sëte. Ja'rusipi

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

Maija'quë coca pëpë ñasi'i caquë huëni nëcapi. 17 Nëcaquëna, Isaías
Maija'quëre quëacaiquë toyaquë pa'ise'ere isiëña. Iti maca aquëpi
isiquëna, hui'yoquë ti'api, ñeje toyase'e pa'i hue'ñare:
18 Mai Ëjaë joyopi yë'ëni pa'iji.
Jaje pa'ina, yë'ëna de'o cocare isipi, carajaicohua'ina quëa ja'ñere.
Cui'ne ai oicohua'ire yëhuo huasoja'quë a'ë.
Tsea cuañosicohua'i pa'icohua'ire quëa huasoja'quë a'ë.
Cui'ne ñama'cohua'ini ñacohua'ire neja'quë a'ë.
Co'aye yo'ojëna, ai yo'ojë pa'icohua'ini de'o pa'iye isija'quë a'ë.
19 Mai Ëjaë oi necai tëcahuëre paipi asaja'cohua'i a'ë caquë yë'ëre jëjo daopi.
20 Jaje Jesús ña tëjini tëoni pai tsi'si huë'e cocaiquëna, isini ja'rupi. Ja
maca si'ahua'i ai ñahuë, ise'ere, pai tsi'si huë'ere tsi'sicohua'i. 21 Ñajëna,
iohua'ire je'nërepa ca huëopi:
"Yure iye mu'se ti'api, iye toyase'e caye mësaru asa maca."
22 Si'ahua'i Jesús de'oquë api cajë i case'ere merepa de'oye caëna, cajë
ai cuasajë sa'ñe cahuë:
"¿Iquë coa José mamaquë api, pa'ima'quë?"
23 Jesupi capi, jaohua'ire:
"Jujuquë sëte co'ye jujujë'ë, caja'cohua'i a'ë. Casicohua'ipi yequeje
caja'cohua'i a'ë. Capernaum yejana yo'ose'eje yure iño më'ë yejare pana
yo'ojë'ë, yëquë asase'eje."
24 Ja maca ai seña maca ca saoquë cui'ne capi:
"Nuñerepa cayë. I ai de'o sito pa'icohua'i caye Maija'quëre quëacaiquëre te'ije
de'oyerepa sihua cuañosiquë peopi. 25 Maija'quëre quëacaiquë Elías pa'i mu'señare
Israel pai hua'jeohua'i jai pai paë'ë. Ja mu'seña tres ometëca jerepa ocoma'ëna,
si'a yeja pa'icohua'i ao ëa ju'ijë ai yo'ohuë. 26 Jaje ai yo'ojëta'are Maija'quëpi Elíasre
Israel pai hua'jeohua'ire jëjo saoye papi. Paquë Sareptare hua'jeo pa'ico quë'rona
jëjo saopi, Sidón yejana. 27 Cui'ne Maija'quëre quëacaiquë Eliseo pa'i mu'señaje jai
pai Israel pai ja'ju dahuë ju'icohua'i paë'ë. Pa'ijëta'are te'ireje jujucaiye papi. Paquë
Siria yeja aquë Naamánni jujucaji'i."
28 Jaje caquëna, asani tsi'sisicohua'ipi ai pëti huëohuë. 29 Ja maca huëni
nëcani Jesure tseani pai daripë peo hue'ña hue'sena etoni sahuë, cuti
sa'nihuëre pana. Jaropi jëjo toñu'u cajë. Iti cutihuëre pai pa'i daripë
paji'i. 30 Jaje jëjo toñu'u cajë sasicohua'ita'are Jesús iohua'i jopoja'a etani
saji'i.

Co'a Huati Joyo Hue'equë
(Mr. 1.21-28)

31 Ja maca Jesús saji'i, Capernaumna Galilea yeja daripëna. Jarona sani
huajë mu'seña paire ye'ya huëopi. 32 Iohua'ire ye'yayere asajë ai ñahuë.
¿Merepa jaje cuañequë quëayeje pa'yerepa quëaquë'ni? cuasajë.
33 Jaro tsi'si hue'ñare paji'i, te'i ëmë huati joyo hue'equë. Jaëpi cuipi.

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

34 “Yëquëre yo'oma'ë. ¿Me nesi'quë yëquëre yo'oquë'ni, Jesús Nazaret
aquë? ¿Nejosi'quë daiquë? Më'ëre yë'ë ñañë. Më'ë cato Maija'quë
mamaquë, de'oquëre pa'ë.”
35 Ja maca Jesús co'a joyore capi:
“Cama'ë. Jaëte jeoni saijë'ë.”
Jaje ca maca co'a joyopi pai ña hue'ñana co'aye neñe peoyerepa yejana
ne taoni eta saji'i. 36 Si'aohua'i ña quëquëni sa'ñe iohua'ija'a cahuë:
“¿Ique yë'o a'ni, ja jerepa pa'ye iye? Cuañequëna, huatiohua'ije ite sehuojë etayë.”
37 Jaje yo'oquëna, paipi Jesús yo'oye ayere ja yeja si'a hue'ña quëarojateña.

Jesupi Simón Pedro Huaore Jujuye
(Mt. 8.14-15; Mr. 1.29-31)

38 Ja maca Jesús tsi'si huë'epi etani Simón huë'ena cacapi. Jarote
paco'ë, Simón huao suña dahuë ai ju'icopi. Jaje pa'iona, Jesure jujucaijë'ë,
cajë sei'ë. 39 Ja maca Jesús suña dahuë ju'iconi ñaquë suña dahuëre pi'ra
saouna, suña dahuë peocopi huëni aore neni ao.

Jesús Jai Paire Jujucaiye
(Mt. 8.16-17; Mr. 1.32-34)

40 Ësë cara mesi maca jai paire ju'icohua'ire dahuë, coa si'a ju'i dahuë
quë'iohua'ire Jesuna. Dajëna, ju'icohua'ire i jëtëpi pai ñapere patoquëna,
co'yahuë, si'aohua'i. 41 Ju'icohua'ire pa'isicohua'ipi huatiohua'i etajë
Maija'quë mamaquëre papi cuijëna. Jesupi ja cayere ësepi, tsoe iohua'ipi
Maija'quë jëjo daoquë Cristo api asa do'ire.

Jesús Yëhuoye, Galilea Quë'rore
(Mr. 1.35-39)

42 Jesús nea hue'ñarepa pai peo hue'ñana saquëna, saima'quëni cajë
co'ejë ti'ahuë. 43 Ti'asi maca Jesupi capi, jaohua'ire:
“Quëaye pa'iji, de'o coca Maija'quë pa'i te'te ayere yequë pai daripëaje.
Jare caquë jëjo daosiquë a'ë.”
44 Jaje Jesús cu'i quëarojaji'i, Galilea tsi'si huë'ñana.

Tsiaya Hua'ire Yo'eye
(Mt. 4.18-22; Mr. 1.16-20)

5 1 Jesús Genesaret Jaira të'tëpare pa'i quëaquëna, jai pai qui'iyerepa
Maija'quë coca asañu'u cajë dateña. 2 Daijëna, Jesupi caya yohuë,
peo huëapi huahuaquëna, ñapi. Iti yohuë acohua'ipi yo'e nëare tsoa toñu'u
cajë tumareña. 3 Ñani ja maca Jesús yohuëna aya mëji'i. I aya mëisi yohuë
Simón tse paco'ë. Ja maca capi, a'ri maña so'ona jëjo sao huahuojë'ë, yohuë.
Huahuojëna, ja'runi ñu'i Jesús paire ye'ya huëopi. 4 Ye'ya tëjini Simónre capi:
“Hua'i pa'i hue'ñana yohuëja'a sani mësaru yo'e nëapi hua'ire neñu'u.”

5 Simónpi sehuopi:
“Ye'yaquë, si'a ñami te'e hua'ireje neñe peoyerepa ai yo'ohuë, nema'pë.
Jaje pasicohua'ita'a më'ëpi cuañeñe sëte hua'i yo'erë jeo dëosi'i.”
6 Cani jeo dëosi maca hua'ipi airepa timërena, hua'i yo'erëpi tëi huëo.
7 Ja maca yequë yohuëre cajeohua'i pa'icohua'ire jëñapi soihuë. Soina,
dani si'ahua'i caya yohuëa ea tete macarepa aya timëhuë. 8 Ja maca
Simón Pedro iyere ñani do're ja'runi Jesure capi:
“Saijë'ë, Ëjaë, yë'ë quëno maca pa'ima'ë. Yë'ë co'aye yo'oquë a'ë.”
9 Coa quëquë huesëni jaje caquëna, i ja're coni pa'icohua'ije hua'ire
nese'ere cuasajë ai quëquëhuë. 10 Cui'ne, Zebedeo mamajë Jacobo cui'ne
Juan, Simón cajeohua'ije quëquë huesësicohua'i paë'ë. Jaje quëquëjëta'are
Jesús capi, Simónre:
“Ca'rama'ë pa'ijë'ë. Më'ë yurepi paire yo'ecaiquë pa'ija'quë a'ë.”
11 Ja maca yohuëare të'tëpana sani jeoni Jesús ja're saë'ë.

Jesús Jujucaiye, Ja'ju Dahuë Ju'iquëre
(Mt. 8.1-4; Mr. 1.40-45)

12 Jesús pai daripëre pa'ina, te'i pai ja'ju dahuë ju'iquëpi titani Jesure
ñani i tsiapi yejare pana semeni seji'i. Ñeje caquë:
“Ejaë, më'ëpi yë'ëre jujuye yëni jujujë'ë. Yë'ë ju'i dahuë.”
13 Ja maca Jesús i jëtëpi patoquë capi:
“Yë'ë jujucaiyë.”
Caquëna, jare iti macapi ja'ju dahuë peoquë de'opi. 14 Ja maca Jesús ite capi:
“Quëama'ë pa'ijë'ë, paire. Coa Maija'quë huë'e ñacaicohua'ise'ere sani
iñojë'ë. Iñoni më'ë co'ayere tsoa toquë yo'o do'ire isijë'ë, Moisés cuañequë
pa'ise'ere. Jaje yo'oquëna, si'a hua'i më'ë ju'iquë pa'isiquëpi de'oquë
ponëni yo'oye ñaja'cohua'i a'ë.”
15 Jaje pa'iquëta'are Jesús yo'oyepi jero sa'ana jai saji'i. Jaje pa'ina, jai
pai i caye asañu'u cajë daijëna, ju'icohua'ije daë'ë, juju cuañoñu'u cajë.
16 Jaje yo'ojëna, Jesús pai peo hue'ñana sai Maija'quëre seji'i.

Quë'quë Dahuë Ju'iquëre Jujuye
(Mt. 9.1-8; Mr. 2.1-12)

17 Jesupi ye'yaquëna, jarote ja'rusicohua'ipi ñuë'ë. Fariseo acohua'i
cui'ne cuañese'e ye'yacohua'i coni, Galilea yejare si'a hue'ña pa'icohua'ipi
daisicohua'i paë'ë. Pa'ijëna, yecohua'ipi Judeapi cui'ne Jerusalénpi
daisicohua'ije paë'ë. Pa'ijëna, Jesupi paji'i, Maija'quë tutu ju'icohua'ire
jujucaiye. 18 Paquëna, yo'oye peoquëpi ju'iquëni cai saihuëna oasiquëni cuaijë
Jesús pa'i hue'ña coareña, ñajaquë cajë. 19 Dajëta'are caca hue'ñapi jai pai
timësico pa'i do'ire cacaye pajë ña jujani huë'e jeteja'a mëni peo coje tëteni
ju'iquëre pai jopoja'a meñe casahuë, Jesús ña hue'ña cai saihuëna oasiquëni.
20 Ja maca Jesús iohua'ipi ite jujuquë api cuasayere ñani ju'iquëre capi:

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

“Mëʼë coʼaye yoʼoseʼere sai deʼhuacaiyë.”
21 Jaje caquëna, asani cuañeseʼe yeʼyacohuaʼi cuiʼne fariseohuaʼi cuasa
huëoreña: “Paipi yequë coʼaye yoʼoseʼere sai deʼhuacaiye peoji. Jare
Maijaʼquëseʼe sai deʼhuacaiye paʼiji. ¿Iqueiʼni, iquë ja jerepa Maijaʼquëre
cueʼcuequë caquë?”
22 Jesupi jaje cuasajëna, ñani capi:
“¿Me yoʼojë jaje cuasayeʼni? 23 Coʼaye yoʼoseʼere sai deʼhuaye cuiʼne
iquëre jujucaiye pai cato yoʼo tiʼa maʼñe aʼë. Aʼjiñe yoʼoye peoji. 24 Jaje
paʼito deʼoji. Iñosiʼi, mësarute. Yëʼë Pai Mamaquëpi teʼipi iye yeja
cuañequëre papi coʼaye yoʼoseʼere sai deʼhuacaiquë paʼiyë.”
Jaje se cani juʼiquëre capi:
“Mëʼëni cayë, huëijëʼë. Më uicore ini mëʼë huëʼena saijëʼë.”
25 Caquëna, ja macarepa iti juʼiquë paʼisiquëpi jaohuaʼi ñajëna, huëni
nëcani i uisicore se deʼhuani Maijaʼquëre sihuaquë caquë sajiʼi, i huëʼena.
26 Saina, siʼahuaʼi ña quëquëni Maijaʼquëre sihuajë careña.
“Yurena ñahuë, paije yoʼo maʼñere yoʼoye.”

Jesús Levíre Soiye
(Mt. 9.9-13; Mr. 2.13-17)

27 Iye yoʼosi jeteyoʼje Jesús etaquë Leví hueʼequëre ñapi, paʼi doʼi sai
hueʼñare ñuʼi curire seina, ñani capi:
“Tuijëʼë, yëʼëni.”
28 Ja maca Leví i yoʼoye siʼaye se jeoni Jesús jaʼre coni sajiʼi.
29 Ja jeteyoʼje Leví jai fiesta nepi, i huëʼena, Jesuni sihuaquë. Jarote cuiʼne
jai pai paʼi doʼi secohuaʼi cuiʼne yecohuaʼi coni ai saihuëna jaʼrusicohuaʼipi
paëʼë. 30 Paʼijëna, ñani fariseohuaʼi cuiʼne cuañeseʼe yeʼyacohuaʼi Jesure
yeʼyecohuaʼipi deʼoye yoʼomaʼcohuaʼi aʼë, cuasajë sañope ca huëojë careña:
“¿Me yoʼojë mësaru paʼi doʼi secohuaʼi jaʼre cuiʼne coʼaye yoʼocohuaʼi
jaʼre coni aijë cuiʼne ucuyeʼni?”
31 Cajëna, asani Jesupi sehuopi:
“Deʼoye paʼicohuaʼi cuiʼne huajëcohuaʼi jujuquëre coʼeye pañë. Jaje
paʼina, juʼicohuaʼipi coʼecohuaʼi aʼë, jujuquëre. 32 Ja doʼire deʼocohuaʼini
soisiʼi caquë, daisiquë peoyë. Coʼacohuaʼini soisiʼi caquë daisiquë aʼë,
jaohuaʼipi jaʼrë yoʼoseʼe jeoni ponëjajë caquë.”

Jesure Señe, Aimaʼpë Señere
(Mt. 9.14-17; Mr. 2.18-22)

33 Caquëna, iohuaʼipi Jesure seteña:
“Juanre yeʼyecohuaʼi yoʼoye sëte aimaʼpë Maijaʼquëre ai sejë yoʼoyë,
cuiʼne fariseo yeʼyecohuaʼije. ¿Me yoʼojë mëʼë yeʼyacohuaʼiseʼe siʼanë aijë
cuiʼne ucujë paʼiyeʼni?”
34 Cajëna, Jesupi sehuopi:

"¿Hueja ao aija'cohua'ire soisicohua'ire aima'pë pa'ijë'ë cacohua'i a'ni, mësaru, huejaquëpi iti macare coni pa'ito? 35 Jaje pa'iquëta'are yequë mu'se huejaquëre yë'ëre sioye pa'iji. Ja maca huejaquëpi peoëna, ao aima'pë pa'ija'cohua'i a'ë."

36 Cui'ne quëa iñopi, iohua'i ñañena coni ñeje:

"Yecohua'ije huajë ju'i care tëani ai ju'i care sëoma'cohua'i a'ë. Jaje yo'ocohua'i pani coa huajë ju'i care nejoñë. Cui'ne huajë ca catipëpi ai ju'i cana sëosicohua'i pa'ito te'oje pa'io ña cuañoñe paji. 37 Jare cui'ne pa'iji. Cuiya'i cono doye peoji, ai ca'nihuë de'huasicona. Jaje ai ca'nihuëna huajë cuiya'i cono doto yete saiye pa'iji. Jaje yete saina, si'aye nejoñe pa'iji, cuiya'i cono cui'ne ca'nihuë de'huasi topëje nejoñe pa'iji. 38 Jaje pa'ina, huajë cuiya'i cono doye pa'iji, jare cui'ne huajë ca'ni topëna. Jaje huajëyese'e pa'i de'oye quëcoja'coa. 39 Jaje pa'ina, o'sasi cono ucucohua'ije huajë cono ucuye pañë, o'sasi cono ai de'oye a'ë, cajë."

Jesure Ye'yecohua'ipi Huajë Mu'se Yo'oye
(Mt. 12.1-8; Mr. 2.23-28)

6 1 Te'e huajë mu'se Jesús ta sitoja'a saina, ire ye'yecohua'ipi trigo tsa'ña tëajë saë'ë. Yo'oni jeteyo'je jëñapi iti case'e po'tejë aë'ë. 2 Jaje yo'ojëna, fariseo acohua'ipi ñani sei'ë:

"¿Moisés cuañese'e caji huajë mu'se yo'oye peoji. Jaje pa'iquëta'are me neñu'ju yo'oye'ni?"

3 Cajëna, Jesupi sehuopi:

"¿Ñama'cohua'ini David cui'ne i cajeohua'i coni ao ëa ju'ijë yo'ose'e? 4 Maija'quë huë'e ñacaicohua'ise'e Maija'quëna isise'ere ao aiñere ao ëa ju'i Maija'quë huë'ena cacani aore imani ai cui'ne i ja're pa'icohua'ireje aopi."

5 Cui'ne capi, jaohua'ire:

"Pai Mamaquëre papi tutu payë, huajë mu'se pa'itoje cuañeñe."

Jëtë Cuenesicore Paquëre Jujuye
(Mt. 12.9-14; Mr. 3.1-6)

6 Yëquë huajë mu'se Jesús pai tsi'si huë'ena cacani, ye'ya huëoquëna, jarote paji'i, te'i ëmë ëja të'hui jëtëre cuenesicore hue'equë. 7 Pa'ina, cuañese'e ye'yacohua'i cui'ne fariseohua'i coni cuasahuë. Jesupi huajë mu'sere jujuquëna, ñani ite sañope cañu'u cajë utejë ñahuë. 8 Jaje cuasaye ñaquëta'a cuenesi jëtë hue'equëre capi:

"Huëijë'ë. Huëni ja maca jopore pare nëcajë'ë."

Caquëna, huëni nëcapi. 9 Ja maca Jesús yecohua'ire capi:

"Sesi'i, mësarute te'ore. ¿Iquepi de'oquë'ni, huajë mu'se yo'oye, de'oye panita'a co'aye? ¿Paire huasoye panita'a paire coa nejoñe?"

10 Ja maca si'ahua'ire seña të'ijani Jesús capi, ju'iquëre:

"Më jëtëre mëajë'ë."

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

Caquëna, i̱ case'eje̱ yo'opi. Yo'oquëna, i̱ jë̱të cue̱nesico pa'isico de'oco paco'ë. 11 Ja̱je yo'oquëna, ñani yecohua'i ai pë̱ti ëaye ñajë ca huëohuë, sa̱'ñe i̱quepi Jesure sa̱ñope ne'ñe pa'ioni cajë.

Jesús Doce Ye'yecohua'ire Soiye
(Mt. 10.1-4; Mr. 3.13-19)

12 Ja̱ mu'seña Jesús Maija'quëre se̱si'i caquë saji'i, ai cu̱tihuë. Ja̱ropi si'a ñami Maija'quëre se̱ji'i. 13 Ñata to̱mesi maca i̱ ye'yacohua'ire soini doce pa'iohua'i i̱ ja̱'re pa'icohua'ire hue'yopi, jëjo daocohua'ire. 14 Ja̱ohua'i cato paë'ë: Simón, ja̱re ja̱ëni se hue'yo co̱siquë paji'i, Pedro. Cui'ne i̱ yo'jei, Andrés paji'i. Jacobo, Juan, Felipe, Bartolomé, 15 Mateo, Tomás, cui'ne Alfeo mamaquë Jacobo paji'i. Simón Cananista tsëcapë aquë paji'i. 16 Judas Jacobo yo'jei paji'i. Cui'ne yequë Judas Iscariote Jesure yehuoja̱'quëje̱.

Jesús Jai Pa̱ire Ye'yaye
(Mt. 4.23-25)

17 Jesús ai cu̱tihuëpi i̱ ye'yacohua'i ja̱'re co̱ni cajequëpi perepë yejana pëapi. Ja̱rote jai pa̱i paë'ë. Si'a hue̱'ña acohua'i, yecohua'ipi Judea cui'ne Jerusalén cui'ne jai tsiaya të̱'tëpa Tiro cui'ne Sidón quë'ro acohua'i daisicohua'i paë'ë, Jesús cayere asañu'u cajë cui'ne i̱ohua'i ju̱'i dahuëre jujucaija̱quë cajë daisicohuaipi. 18 Huati yo'oquëna, ai yo'ojë pa'icohua'ipi juju cua̱ñosicohua'i de'ohuë. 19 Si'a pa̱i Jesure patosicohua'ipi i̱ tutupi si'ahua'i co'yasicohua'i paë'ë. Jujusicohua'ire ñani pato do'ire si'ahua'i yëhuë, patoye.

Nuñerepa Case'e Pa̱i Ayere
(Mt. 5.1-12)

20 Ja̱ maca Jesús i̱ ye'yacohua'ire ñani capi:
"Sihuacohua'i pa'ijë̱'ë, mësaru teaye pa'iohua'i, Maija'quë te̱'tena de'oye cacani paja̱'cohua'i a'ë.
21 Sihuacohua'i pa'ijë̱'ë, mësaru a̱o a̱i ëa ju̱'icohua'ipi jeteyo'je si'aye ti̱'aja'cohua'ipi. Sihuacohua'i pa'ijë̱'ë, oicohua'i pa'isicohua'ipi jeteyo'je soja̱'cohua'ipi.
22 Pa̱i Mamaquëre tui do'ire pa̱ipi mësarute pë̱ijë coejë i̱ohua'i quë'rore etojë cue'cueye pa'iji. Ja̱je yo'oto sihuajë̱'ë, yë'ëre tui do'ire. 23 Ja̱je yo'ojëna, ai sihuajë̱'ë, ma'tëmona mësarute caquë de'huacaisi co'amañare jerepa paja̱'cohua'ipi. Mësarute co'aye yo'oyeje̱ pa'ye yo'oa̱'huë'ë, Maija'quë tsoe hue̱'ña quëacaicohua'ire.
24 Ja̱je pa'iquëta'are jaiye yure co'amaña pajë sihua to̱sicohua'ireta'a, sihuaye peoja̱'coa.
25 Teayerepa mësarureta'a yure a̱o a̱ni ti̱mëni sihuajë pa'isicohua'ire jeteyo'je a̱o ëa ju̱'iñe pasipi. Teayerepa mësaru yure so huajëjë pa'isicohua'ireta'a jeteyo'je oiye pasipi.

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

26 Teayerepa mësaru pa'iye'ni si'a pa̱i de'o pa̱ire pa'ë cajëna, pa'icohua'i
maña. Tsoe acohua'ije̱ ja̱je cui'ne de'ocohua'i a'ë ca'a̱huë'ë, Maija'quë jëjo
daocohua'ije̱ pa'icohua'ita'a coa cosocohua'ini.

Mësarute Sa̱ñope Yo'ocohua'ire Oiye
(Mt. 5.38-48; 7.12)

27 Ja̱je pa'iquëta'are mësaru yë'ëre asacohua'ire cayë: Oije̱'ë, mësarute
sa̱ñope cacohua'ire. De'oye yo'ocaije̱'ë, mësarute coecohua'ire. 28 De'oye pa'i
ja̱'ñere cacaije̱'ë, mësaruni sa̱ñope ai yo'o ja̱'ñere de cacohua'ini. Se̱cacaije̱'ë,
mësarute tea ju̱'icohua'ireje̱. 29 Yecohua'ipi tsiana te'e te̱'te tëtoru yequë
te̱'te tsiaje̱ nëocaije̱'ë. Cui'ne yecohua'ipi më sësëquëna ju'iconi jioni sato
huë'ehuë ju'icoreje̱ se i̱si saoje̱'ë. 30 Se̱cohua'i pa'ito i̱sije̱'ë. Yeque më tse̱coni
jiosicohua'i pa'ito, coa ñaje̱'ë, cui'naoni se̱ñe pa̱je̱'ë. 31 Yecohua'ipi mësaruni
de'oye yo'oja̱jë cuasayeje̱ pa'ye yecohua'ini se de'oye yo'oje̱'ë, mësarupi.
32 ¿Ja̱je pa'iquëta'are mësarupi mësarute oicohua'ise'ere oicohua'i pani,
i̱quere de'oye yo'oye'ni? Co'ahua'ije̱ cui'ne sa̱'ñe oiyere yo'ocohua'i pani.
33 ¿Ja̱je pa'ina, mësarupi mësarute de'oye yo'ocohua'ise'ere de'oye yo'oni
i̱quere de'oye yo'oye'ni? Co'acohua'ije̱ cui'ne yo'oyere yo'oni. 34 ¿Ja̱je
mësarupi de'oye co'yocohua'ise'ere co'yoja̱'cohua'i a'ë cuasajë i̱sicohua'i
pani i̱quere de'oye yo'oye'ni? Co'acohua'ije̱ co'yoja̱'cohua'i a'ë cuasajë
yo'oyere yo'oni. 35 Ja̱je pa'iquëta'are mësaru cato oiye pa'iji, mësarute
sa̱ñope yo'ocohua'ire. Ja̱ohua'ire de'oye yo'ojë i̱siye pa'iji, co'yoja̱'cohua'i
a'ë cuasaye peoyerepa. Ja̱je yo'osicohua'ini ma'tëmo jaiye de'o co'amaña
i̱siye pa'iji. Cui'ne mësaru pa'ija̱'cohua'i a'ë, Maija'quë Ëjaërepa mamajë,
cui'ne i̱je oiquë api, co'acohua'ire cui'ne i̱ i̱siyere de'oji cama'cohua'ireje̱.
36 Ja̱je cui'ne mësaruje̱ oije̱'ë, yecohua'ire, Maija'quë oiyeje̱.

Pa̱i Yo'oyere Ña De'hua Caye
(Mt. 7.1-5)

37 Ja̱je pa'ina, co'acohua'i a'ë cama'pë pa'ije̱'ë, yecohua'ire. Ja̱je pa̱jëna,
Maija'quëje̱ mësarute co'acohua'i a'ë caye pa̱ja'quë api. Yecohua'ire nejoñe
pa̱je̱'ë. Ja̱je pa̱jëna, Maija'quëje̱ mësarute nejoñe pa̱sipi. Yecohua'i tayo yo'oyere
sa̱i de'huacaijëna, Maija'quëje̱ mësaru tayo yo'oye sa̱i de'huacaija̱'quë api.
38 Yecohua'ire i̱sicohua'i pa'ijëna, Maija'quëje̱ mësarute i̱sisipi. I̱sija̱'quë api, i̱
topëna de'oye cuasa ti̱'acore pani. Dëso quiosiconi, ña'co quiosiconi, ti̱mësicore
pani, mësaru yecohua'ire i̱siyeje̱ pa'ye Maija'quëje̱ i̱sija̱'quë api, mësarute."
39 Jesupi ñeje yo'oyeje̱ pa'ye a'ë capi:
"Ñama'quëpi yequë ñama'quëni sai saquë pa'ito cojena to̱meja'cohua'i
a'ë, si'a jupë. 40 Ye'yecohua'ipi i̱ohua'ire ye'yaquëre tëto saisicohua'i
peoyë. Ye'ye tëjinita'a ti̱'añe pa'iji, i̱ohua'ire ye'yaquëje̱ pa'iohua'i.
41 ¿Me ja̱je pa'ito, më'ë yo'jei ñacoare ne'cua pa'icore se ñaquë casi'ni? ¿Më'ë
ñacoare so̱quë tiro ja'iore papi ju'icore du'ru ñama'ë pa'ini? 42 Më'ë ñacoare

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

pare soquë tiropi ju'iona ti ñama'ë pa'iquëpi me më'ë yo'jeire casi'ni: ‘Huau, më'ë ñacoare ne'cua ju'icore dutasi'i, nëocaijë'ë.’ De'oquëre pa'ë coa caquë yo'oquë maca. Më'ëpi du'ru macarepa më'ë ñacoare soquë tiro ju'iconi duta jeojë'ë. Jeteyo'je de'oye ñaquëpi më'ë yo'jeire ne'cua ju'icore dutacaiye pa'iji.

Më'ë Yo'oyere Ñajë Asaja'cohua'i A'ë, Më'ëre
(Mt. 7.17-20; 12.34-35)

43 De'o soquë yëpi co'a ca quëiñe peoji. Jaje cui'ne co'a soquë yëje de'o ca quëiñe peoji. 44 Jaje pa'ina, soquë ñëa ñape ñañe pa'iji, iti quëiñena. Miu soquë yë pani quëiñe paji, cosa care. Jaje cui'ne miu pisi pani quëiñe paji, cuiya'i care. 45 Jaje pa'ina, de'o pai pani caji, de'oyere, i joyo de'oyepi pa'iyere. Cui'ne co'aquë pani co'ayere caji, i joyo co'ayepi pa'iyere. Yë'opopi caji, joyo pa'iyepi etaquëna.

Caya Huë'ña Ne Hue'ña
(Mt. 7.24-27)

46 ¿Me yo'ojë mësaru yë'ëre Ëjaë, Ëjaë cajëta'a yë'ë cayeje ne ma'ñe'ni?
47 Quëasi'i, yë'ëna dani asacohua'ipi cui'ne yë'ë cayeje yo'ocohua'i pa'iyere. Iyeje pa'ye pa'iji. 48 Jaohua'i cato ëmë cutihuëna nëconi huë'e nesiquëje pa'i pa'iji. Tsiayapi co'jenije ti'ama'ëna taiñe paja'quë api. De'o yejana nesi do'ire. 49 Jaje pa'iquëta'are asaquëta'a yë'ë case'eje yo'oma'quëpi mejahuëna nëconi huë'e nesiquëje pa'i pa'iji. Tsiaya co'jeni ai tutu tsa'ina taiñe pa'iji.”

Jesupi Romano Jo'yaëre Jujuye
(Mt. 8.5-13)

7 1 Jesús coca ca tëjini saji'i, Capernaum yejana. 2 Jarote romano soldado pai capitán i jo'yaë i oiquëre papi juni huesë tëjiquëre paquëpi paji'i. 3 Jaje pa'ina, capitánpi Jesure asani jëjo saopi, judío aiohua'i acohua'ini, dani i jo'yaëre jujucaija'quëre seni daja'cohua'ire caquë. 4 Jaohua'i Jesure tsiojani ai se huëohuë, ñeje cajë:

“Iye capitán de'oquë api, më'ëpi ite cocati'ñe pa'i a'ë. 5 Cui'ne judío paire oiquë api. Jaje yo'oquëpi pai tsi'si huë'e saicaina, mai secore nehuë.”

6 Jaje cajëna, Jesús asani iohua'i ja're coni saji'i. Saijë i huë'e ti'añe ja'i macare pa'ijëna, capitánpi jëjo daopi i cajeohua'ire Jesure ñeje quëaja'cohua'ire:

“Ëjaë, ai yo'oma'ë pa'ijë'ë. Jaje pa'ina, cayë yë'ë co'aquë huë'ena daima'ë pa'ijë'ë. 7-8 Yë'ë ëjaohua'i cuañeñere yo'oquë pa'iquëpi yë'ë soldado paire meñe cuañequëna, sehuocohua'ire payë. Jaje paquëpi yë'ëpi cayë, jaohua'i aquëni: ‘Saijë'ë,’ caëna, saiji. Cui'ne yequëni ‘daijë'ë’ caru, daiji. Cui'ne yë'ë jo'yaëni: ‘jare nejë'ë’ cuañeru neji. Jaje më'ëpi co'yajë'ë cuañeru, yë'ë jo'yaëpi co'yasipi asayë, yë'ë. Jaje pa'ina, daima'ë cuañejë'ë, yë'ë jo'yaë co'yajaquë.”

9 Jaje case'ere asani Jesús ai sihuapi, ta'ñe caquëre papi pa'iquë'ni caquë. Jaje cuasani ite tuicohua'ire capi:

"Ti ñama'ë paë'ë, Israel pa̱ipi ja̱je yë'ëre necaija̱'quë api cuasacohua'ire iquë yo'ose'eje̱ care paye."
10 Ja̱ maca i̱ jëjo daosicohua'i huë'ena co'ini capitán jo'yaë tsoe co'yasiquëni ti̱'ahuë.

Po̱së Ju̱'isiquëre Huëoye

11 Iye yo'osi jeteyo'je Jesús saji'i, Naín hue'e daripëna. Saina, cui'ne i̱ ye'yacohua'i cui'ne jai pa̱i co̱ni saë'ë. 12 Pa̱i daripë eta sa'rona ja'ye ti̱'asi maca ju̱'isiquëni ta̱ñu'u cajë sacohua'ire ñapi. Jai pa̱i co̱ni saë'ë, i̱ti daripë acohua'ije̱. Pëca ja'quë ju̱quëna, hua'jeopi te'ire nëcoquëpi ju̱'isiquë paji'i.
13 Ja̱je saijëna, Ëjaëpi ja̱ote teaye ñani oi capi:
"Oima'o."
14 Ja̱ maca Jesús tsioja̱ni mahuëna patopi. Patoquëna, i̱ti sacohua'i nëcaja̱ë'ë. Ja̱ maca Jesús ju̱'isiquëni capi:
"Po̱së, yë'ëpi cayë më'ëre, huëije̱'ë."
15 Caquëna, i̱ti ju̱'isiquëpi huëni ja'runi coca ca huëopi. Pëca ja'cona huëoni i̱sipi, Jesús. 16 Ja̱ maca iyere ñani si'ahua'i quëquëni Maija'quëre de'oquëre pa'ni sihuajë ca huëohuë ñeje:
"Mai aquëpi Maija'quë quëacaiquë pa'iji, jerepa pa'ipi."
Cui'ne cahuë:
"Maija'quëpi i̱ pa̱ire co̱casi'i caquë daji'i."
17 Ja̱je Jesús yo'ose'ere Judea pa'icohua'i cui'ne Judea yeja niamoa pa'icohua'ije̱ asahuë.

Juan Ti Doquë Jëjo Saocohua'i Jesuna
(Mt. 11.2-19)

18-19 Juanpi si'aye iye yo'ose'ere asapi, i̱te ye'yecohua'ipi quëajëna. Ja̱je asani daija̱'quë api ca nëosiquë ¿Cristorepa pa'ima'quë, panita'a ja̱ yë'ta'a yequëre uteye pa'iquë? cuasaquë i̱ ye'yacohua'ire cayahua'ire soini Jesús quë'rona jëjo saopi, se̱ni asaja̱'cohua'ire. 20 Jëjo saosicohua'ipi Jesús quë'rona ti̱'ani cahuë:
"¿Cristo i̱ti daija̱'quë api ca nëosiquë pa'ima'quë më'ë? Pa̱nita'a ja̱ yë'ta'a ¿yequëre uteye pa'iquë? caquë Juan oco doquëpi yëquëre jëjo daopi."
21 Sa ti̱'ajëna, Jesupi jai pa̱ire ju̱'icohua'ire cui'ne ai yo'ocohua'ire huati quë'iohua'ire eto saoquë, cui'ne ñama'cohua'ire jujuquë yo'opi.
22 Yo'oquëni se̱jëna, Jesupi sehuopi, ja̱ohua'ire:
"Sani Juanre caje̱'ë: Mësaru ñajë cui'ne asase'ere quëaje̱'ë, ñama'cohua'i pa'isicohua'i ñañere, cu'ima'cohua'i pa'isicohua'ipi cu'iyere, ja̱'ju dahuë hue'ecohua'ipi peocohua'i to̱meñere, asama'cohua'ipi asayere, ju̱'isicohua'ipi huëiyere, cui'ne teaye ai yo'ocohua'ini huaso coca quëayere. 23 Coa asani yë'ëre i̱re papi caquë jëa coeye pa̱quëpi sihuaquë de'oye pasipi."
24 Juan jëjo daosicohua'ipi co'isi maca Jesupi pa̱ire ca huëopi, Juan ayere ñeje:

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

“¿Iquere sani ñare'ni, cueene yeja saisicohua'i? ¿Tutupi caatëna ju'aquëna,
huahuëyere ñare? Paani. 25 Jaaje pa'ina, ¿iquere sani ñare'ni? ¿Ëja de'oni jai
do'i caañare ju'iquëni ñare? Paani. Jaaje pa'ina, mësarupi ñacohua'i a'ë, paai
ëjaohua'i huë'ña pa'icohua'ipi jai do'i caañare ju'ijë pa'icohua'ire. 26 Tijupë
cayë, jaaje pa'ito: ¿Iqueini sani ñare'ni, Maija'quë jëjo daoquë? Jaaje pa'ijë'ë.
Nuñerepa cayë, Maija'quë quëacaiquë jerepa pa'i api. 27 Toyase'e cato caji:

Jëjo saosi'i, yë'ëre quëacaiquëre më'ë sai hueñana
Më'ëre ma'a ne de'huacaija'quëre.

28 Jaaje pa'ina, cayë, mësarute. Paai pa'i hueñana iquë Juan oco doquëjeë
pa'i ti peopi, Maija'quë quëacaiquë jerepa pa'i. Jaaje pa'iquëta'are ai
a'riquë macapi Maija'quë pa'i teë'te jerepa pa'i pa'ija'quë api.”

29 Jaaje caquëna, asani si'aohua'i Juanre oco do cuañosicohua'i co'a paai cui'ne
pa'i do'i curi seëcohua'i Maija'quë de'oyerepa yo'ose'ere sihuajë nuñerepa pa'i
api, Maija'quë. 30 Jaaje pa'iquëta'are Juan oco do cuañoma'cohua'ipi fariseo
paaipi cui'ne cuañese'e ye'yacohua'ipi Maija'quë iohua'ire caquë yo'oyere
asacaiye coereña, co'aye a'ë cajë. 31 Ëjaëpi yequejeë capi:

“¿Iquena coni iye'në paaire jaa yo'oyejeë pa'iohua'i a'ë caquë quëara'ye?
¿Ique yo'oyejeë pa'iohua'i ña cuañoñe'ni? 32 De'oji, jaaje pa'ito tsipi jai paai
pa'i hueë'ñana caa'a yo'oñu'u cajë ja'rusicohua'ipi caje tsini pi'cohuëre
jucacaitojeë bailaye paahuë. Cui'ne oiyejeë pa'iohua'ita'a jëjëñere jëjëcaitojeë
oire paye paahuë. Yure pa'icohua'i cui'neje pa'iyë. 33 Juan oco doquëpi ai
aima'quëpi cui'ne o'sa ucuma'quëpi pa'ina, mësarupi ite huati quë'i api
cayë. 34 Jaa jeteyo'je Paai Mamaquë daji'i, aao aiquëpi cui'ne o'sa ucuquëpi.
Jaaje pa'ina, mësarupi jaiye aiquë api cui'ne jaiye o'sa ucuquë api, co'aye
yo'ocohua'i cajeipi cui'ne pa'i do'ire curi seëcohua'i cajeipi cayë. 35 Jaaje
pa'iquëta'are Maija'quë mamajëpi i iñoñere cayahua'i yo'oye de'oji, asayë.”

Fariseohua'i Aquë Simón Huë'ere Pa'iye

36 Fariseo aquëpi Jesure soipi, i huë'ena sani aao aijë'ë caquë. Soina, Jesús
sani aao aai saihuëna ja'rupi. 37 Ja'runi ñu'ina, iti daripë, te'o nomio co'aye
pa'isicopi asani i pa'i hueë'ña daco'ë, ai huëo seë ma'ña da'care quëna huëna
daco. 38 Dani iopi Jesús quëno macana do're ja'runi oio io oi copi i quëo
tsoani jeteyo'je io nañapi tëno cuenani tsu'suco sihuaco huëo seë ma'ñapi
i quëoje doco. 39 Jaaje yo'ocona, fariseo Jesure soisiquëpi ñani cuasapi:
“Iquë Maija'quë coca quëacaiquërepa pani ite co'a nomiopi papico yo'oye
asara'pi, co'a nomiopi yo'oco caquë.” 40 Cuasaquëna, Jesupi fariseore capi:

“Simón, më'ëre yeque maña caye payë.”

Caquëna, fariseopi sehuopi:

“Cajë'ë, ye'yaquë.”

41 Jesupi capi:

“Curiquë prestaquëni caya ëmëohua'i curire co'yoye paahuë. Quinientos
denario te'ipi do'i paapi, yequëpi cincuenta denario do'i paapi. 42 Jaaje do'i

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

pacohua'ipi sai ti'añe pajëna, ñani curiquë prestasiquëpi jaohua'ire oi ipi sai
de'huapi. Jaje pa'ito yure quëajë'ë. ¿Nepi jaohua'i aquë ai jerepa oiye'ni, ite?”
43 Caquëna, Simónpi sehuopi:
“Iti ai jaiye do'i pasiquëpi ite sai de'huacaisiquëre ai oji'i, cuasayë.”
Jaje caquëna, Jesupi sehuopi:
“Nuñerepa cayë, më'ë.”
44 Ja maca Jesús nomiore ñani capi, Simónre:
“¿Ñaquë io yo'oye? Më'ë huë'ena yë'ë caca maca më'ëpi oco dacaima'ë paë'ë,
yë'ë nëcañoa tsoa ja'ñere. Jaje pa'iquëta'are icopi io oisi ocopi tsoacaco'ë,
nëcañoare cui'ne nañapi tëno cuenao. 45 Më'ëpi sihuaquë pëpama'ë. Jaje
pa'iquëta'are io cato caca macapi sihuao de'oyerepa pëpao, ja yë'ta'a yo'oco.
46 Më'ëpi yë'ëre siopë hui'yape pe'nama'ë paë'ë. Jaje pa'iquëta'are io cato
yë'ëre huëo së ma'ñapi nëcañoana doo. 47 Jaje pa'ina, më'ëre cayë, io ai oio
yo'oyepi io jaiye co'aye yo'ose'ere sai de'hua cuañosico pa'io, iñoco. Jaje
pa'iquëta'are a'ri mañare sai de'hua cuañoquëpi a'ri maña oiyere iñoji.”
48 Jaje se cani capi, iote:
“Më'ë co'aye yo'oco pa'ise'e sai de'huacaë'ë.”
49 Jaje caquëna, soisicohua'i ñu'icohua'ipi sa'ñe iohua'ija'a ca huëohuë:
“¿Iquei'ni, iquë jaje co'aye yo'ose'ere sai de'huacaiquë?”
50 Jaje cajëta'are Jesupi capi, iote:
“Maija'quëpi huasoja'quë api cuasani yo'o do'ire huasosico pa'iyë, më'ë.
Señaco de'oye saijë'ë.”

Jesure Cocaicohua'i Nomiohua'ipi

8 1 Ja jeteyo'je Jesús jai daripëana cui'ne a'ri daripëana si'a hue'ña cu'i
quëarojai, cui'ne Maija'quë cuañe te'tena cacani de'oye pa'iyere quëapi. Ite
cohuë, doce i ye'yacohua'ipi. 2 Cui'ne nomiohua'ipi huati quë'iohua'i pa'isicohua'i
cui'ne ipi ju'i dahuëje jujucaisicohua'ipi ite coni cuahuë. Jaohua'i ja're coni
María Magdalena hue'ecoje saco'ë, iti siete huatiohua'ire eto cuañosicopi.
3 Cui'ne Herodes yëyere ise'e cuasaquë huë'e de'oye necaiquë Chuza i nëjo Juana
cui'ne Susana, cui'ne jai pai yequë nomiohua'ije iohua'i co'amañapi cocaë'ë, ite.

Taquëpi Pa'iye
(Mt. 13.1-9; Mr. 4.1-9)

4 Pai daripëa ñape etani daë'ë, Jesure ñañu'u cajë. Jaje jai pai datena,
ñani quëapi, iohua'i ñañe ayena. Caquë iñoquë ñeje capi:
5 “Taquëpi tasi'i caquë tsiona sani iti care jeaquëna, ma'ana tomepi.
Tomeina, cu'icohua'ipi tsacu huesohuë, cui'ne yequë care pi'api ocue
huesohuë. 6 Yequë capi tomepi, quëna yejana. Tomeni ai de'oquëta'a ocopi
peoquëna, cuene juji'i. 7 Yequë capi tomepi miu pisi quë'rona. Tomeni ai
de'oquëna, pisije te'e ai de'oni hue hueapi. 8 Cui'ne yequë capi tomepi de'o
yejana. Tomeni ai de'oni cien ca jaiye iti ñëa ñape quëji'i.”

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

Jaje iyere Jesús ca tëjiquë ai tutu capi:
“Mësarupi cajoro quë'iohua'i pani asajë'ë.”

Me Ne Ja'ñere Pai Ñañena Coni Quëaë'ni
(Mt. 13.10-17; Mr. 4.10-12)

9 Ja maca i ye'yacohua'ipi sei'ë: ¿Iquere ja më'ë jaje quëaë'ni, iohua'i
ñañena coni? 10 Cajëna, ipi jaohua'ire sehuopi:
“Maija'quë i te'te ayere paije asa ti'a ma'ñere iñoquëna, de'hue asayë,
mësaru. Jaje pa'iquëta'are yecohua'ini cayë iye yo'oyeje pa'ye a'ë caquë
iohua'i ñañe ayepi iti ñajëta'a ña ma'ñeje pa'iohua'i pa'iyere caquë. Cui'ne
itire asajë coa noni asa huesojë ti asa ti'añe pajajë caquë.

Taquë Quëase'e Ayere
(Mt. 13.18-23; Mr. 4.13-20)

11 Iye a'ë. Iye quëase'e caye: Iti ca cato Maija'quë cocaje pa'ye. 12 Ma'a cato
quëaji, Maija'quë coca asacohua'ini. Jaje asacohua'ini huatipi dani iohua'i joñoana
de'huase'ere peo hue'ña jioni asama'cohua'ire neni ne huesoyere quëaji. 13 Quëna
yejana iti ca tomese'e cato Maija'quë cocare du'ru macarepa sihuajë asasicohua'ipi
pa'ijëna, jeteyo'je ai yo'oyepi ti'asi maca yo'o jujani jeocohua'ini quëaji. 14 Miu
pisi quë'rona iti ca tomese'e cato quëaji. Asajëta'a ja yë'ta'a iohua'i ai cuasayere
yo'ojë pa'icohua'ini jaje yo'ojë co'amaña jaiye payena cuasajë cui'ne yeja sihuayere
yëjë co'a ju'ijëna, pisi meapi hue hueañeje pa'ye yo'oquëna, iti ca quëima'pë
pa'iyere. 15 Cui'ne yequë ca de'o yejana tomese'e cato quëaji, de'o joyopi jaje
yo'oñu'u cajë asacohua'ini cui'ne yëhuose'ere asani cui'ne yo'ocohua'ipi cui'ne yo'o
jujama'cohua'ipi nuñerepa itire pa'ijë iti ca quëicohua'ije pa'icohua'i pa'iyere.

Miacaiye Ayere Quëaye
(Mr. 4.21-25)

16 Toa tsëoma'cohua'i a'ë, tsëoni jeteyo'je yequë co'amañapi sioja'coni
panita'a cai saihuë huë'ehuëna nëcoja'coni. Jaje yo'oye pajë coa ai jerepa
ëmëje'na nëcojë yecohua'i cacajëna, miacaija'core. 17 Yahuese'epi ti yahue
huesose'e pani huesoye peoji. Cui'ne pai asa ma'ñepi ti asama'pëna, pa'iye
peoji. Si'aye asa ja'ñe a'ë, tiñarepa.
18 Jaje pa'ito de'oye asajë'ë. Jaje pa'ina, paquëna ai jerepa se isi coñe pa'iji. Jaje
pa'iquëta'a peoquëni ai jerepa se sio coñe pa'iji, i payë, cuasase'e mañaque si'aye.”

Jesús Pëca Ja'co Cui'ne I Yo'jeohua'i
(Mt. 12.46-50; Mr. 3.31-35)

19 Ja maca Jesús pëca ja'co cui'ne i yo'je tsi coni titahuë, i pa'i
hue'ñana. Titasicohua'ita'a jai pai pa'i do'ire i pa'i hue'ña ti'añe pahuë.
20 Jaje pa'ina, yecohua'ipi Jesure quëahuë:
“Më ja'co cui'ne më'ë yo'je tsi coni hue'sere pa'iyë, më'ëni ñañu'u cajë dani.”

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

21 Cajëna, ipi capi:
“Maija'quë coca asani cui'ne iti cayeje yo'ocohua'ipi yë'ë ja'co cui'ne yë'ë yo'je tsi pa'iyë.”

Jesupi Tuture Cui'ne To'añere Cuañeñe
(Mt. 8.23-27; Mr. 4.35-41)

22 Te'e mu'se Jesús jai yohuëna i ye'yacohua'i ja're coni tumëni capi:
“Jaira je te'tena jeñu'u.”
23 Caëna, ja je'ejëna, Jesús caji'i. Caina, ai tutu dapi. Jairare pa'ijëna, tutu dani co'poyepi yohuëna oco timë huëopi, ea du'iye ja'i macarepa.
24 Ña quëquëni caiquëre sëtoni cahuë:
“Ye'yaquë, Ye'yaquë, ea du'iyë, mai.”
Cajëna, Jesús huëni nëcani tuture cui'ne co'poyere yo'oma'o capi. Ca macarepa tsiña de'huaje pa'iorepa de'opi, ti co'poma'co. 25 Co'poma'co de'ona, i ye'yacohua'ire capi:
“¿Je ja'ye tsoe Maija'quëpi necaija'quë api cuasaye jeore?”
Jaje caquëna, jaohua'i cato quëquë huesësicohua'ipi ai ñahuë. Ñajë iohua'ija'a sa'ñe cahuë:
“¿Iqueire pani, iquë, tutu cui'ne oco asani sehuocaiquërepa?”

Huatiohua'i Pa'ise'e Gadara Yeja Aquëre
(Mt. 8.28-34; Mr. 5.1-20)

26 Ai yo'osi jeteyo'jere papi Gadara yejana ti'ahuë, Galilea je'ñerepa pa'icona. 27 Ti'ajëna, Jesús tumaquëna, te'i ëmë iti daripë aquëpi tsio daji'i. Ai tsoe iquë huatire hue'equëpi, ju'i cañaje ju'ima'quëpi cui'ne huë'eje pa'ima'quë paji'i. Jaje pa'ipi coa pai ju'isicohua'ire ta hue'ñare pare iquë paji'i. 28 Jaje pa'ipi Jesure ñani tani do're ja'runi ai cuipi:
“¿Me yo'oquë Jesús yë'ëre josa yo'osi'quë daiquë'ni, Maija'quërepa mamaquëpi? Señë, më'ëre. Yë'ëre josa yo'oma'ë pa'ijë'ë.”
29 Iye cato Jesupi huatire etani saijë'ë, cuañequëna, ja do'ire jaje capi. Iquë cato huatipi ite jo'ya nesiquëre papi ai tsoe. Jaje pa'ina, paipi ite quëna meapi sëahuë, saima'ë pa'ija'quë cajë. Jaje yo'ojëta'are huatipi tutu isiquëna, ne tëte saoquë saiquëpi pai peo yejana huatipi saquëna. 30 Jesupi capi, ite:
“¿Ique mami a'ni, më'ë?”
Seina, ipi sehuopi:
“Yë'ë Legión hue'equë a'ë.”
Jaje cani capi, huatiohua'ipi ina jai pai cacani pa'i do'ire. 31 Jaje pa'ijë huatiohua'ipi Jesure sei'ë. Jëjo saoma'ë pa'ijë'ë, nejo hue'ñare pana cajë. 32 Coa sese quë'rona jëjo saojë'ë, yëquëre cahuë, ai cutihuëre jai pai sese nëijë aicohua'ina. Cajëna, Jesupi de'oji, sehuouna. 33 Paite pa'isicohua'ipi etani sesena cacahuë. Cacajëna, sese jai hua'que të'tëpapi tomejë jairana dutu jujuhuë.

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

34 Ja̱ maca i̱ti se̱sere ñacaicohua'ipi ña quëquëjë huë'huëni pa̱i darina cui'ne
yequë hue̱'ñana i̱ti yo'ose'ere quëahuë. 35 Quëarena, pa̱ipi ñañu'u cajë saë'ë.
Saijë Jesús pa'i hue̱'ñana ti̱'ajë ñajëna, huati quë'i pa'isiquëpi i̱ que̱no macare
ju'i ca̱ su̱ñasiquëpi dahuëre pa'ipi yo'oma'quëpi ñuji'i. Ñu'ina, ñani ai ca'rahuë.
36 Ja̱ maca i̱ti ñasicohua'ipi daripëpi daisicohua'ire quëahuë, huati quë'i
pa'isiquëni Jesupi jujuse'ere, nuiñere cuasaquëre. 37 Ja̱re asani Gadara yeja
pa̱ipi si'ahua'i i̱ni ai ca'ra do'ire se̱i'ë. Saijë̱'ë. I̱ño pa'ima'ë pa'ijë̱'ë cajë. Ja̱je
cajëna, asani Jesupi jai yohuëna aya mëni saji'i. 38 Saina, i̱ti huatire eto sao
cua̱ñosiquëpi sajë̱'ë yë'ëreje̱ caquë se̱ji'i. Se̱ina, Jesupi i̱te pëajë̱'ë, cani capi:
39 "Co'ijë̱'ë, më'ë huë'ena. Co'ini si'aye më'ëre Maija'quë ne de'huase'ere
quëajë̱'ë."
Ja̱je caëna, sani si'a daripë cu'i quëapi, Jesús i̱te ne de'huase'ere.

Jairo Mamaco Cui'ne Jesús Ca̱ñare Patoco
(Mt. 9.18-26; Mr. 5.21-43)

40 Ja̱je Jesús jaira je te̱'tepi co'ina, si'ahua'i i̱te utejë pa'isicohua'ipi sihuajë
pëpahuë. 41 Pëpa maca Jairo hue'equëpi pa̱i tsi'si huë'ere ñacaicohua'i ëjaëpi
ti̱tapi. Ti̱tani Jesús que̱o yë'quë maca do're ja'runi yë'ë huë'ena daijë̱'ë,
caquë se̱ji'i. 42 Te'o macare mamacore paquëni, doce o̱metëca pacopi, ju̱ni
huesë tëjicona. Se̱quëna, jujucaija̱'quë Jesupi ja̱rona saji'i. Saina, jai pa̱i co̱ni
qui'iyerepa saë'ë. 43 Saquëna, saru dahuë ju̱'icopi ai yo'oco paco'ë, tsieje̱
tëcama'ona doce o̱metëca. Ja̱je pa'iopi jujucohua'ini juju cua̱ñosi'i caco
si'aye i̱o curi sa̱io sao. Ja̱je yo'otoje̱ jujuye peopi. 44 Ja̱je ai yo'ocopi Jesure
tsioja̱ni tuni i̱ ju'i ca̱na patocona, ja̱re i̱ti macapi tsie tëcapi.
45 Ja̱je patocona, Jesupi se̱ji'i:
"¿Nepi yë'ëre patore'ni?"
Caquëna, si'ahua'i cahuë:
"Pa̱huë, patoye."
Cajëna, Pedro cui'ne i̱ cajeohua'i co̱ni cahuë:
"Ye'yaquë, jai pa̱i si'a te̱'ñapi jë'jejëna, ñaquëta'a se̱quë'ni, ¿nepi yë'ëre
patore'ni?"
46 Cajëna, Jesupi capi:
"Asayë, yë'ë tutupi yë'ëre patosicore jujuse'ere."
47 Ja̱ maca tsoe co'yasico pa'io yahue yo'ose'e peoquëna, tsoe asapi caco ca'raco
tsa'sico dani do're ja'runi Jesús que̱o yë'quë macapi quëao, si'ahua'i ñajëna, i̱o
cuasani yo'ose'ere cui'ne i̱o pato macapi esa co'yase'ere. 48 Quëa maca Jesupi capi:
"Huau, më'ëpi jujuja̱'quë api cuasani yo'osi do'ipi jujusico pa'iyë, më'ë.
Se̱ñaco de'oye saijë̱'ë."
49 Ja̱ yë'ta'a Jesús cocare caquëna, Jairo huë'epi dani ti̱taquë Jairore
capi:
"Më'ë mamaco tsoe ju̱co'ë. Ye'yaquëre ai jerepa jo̱sa yo'oma'ë."
50 Caquëna, Jesupi asani capi, Jairore:

"Quëquëma'ë pa'ijë'ë. Yë'ëpi jujuja'quë api caquë utejë'ë. Jaje cuasaquë utequëna, më'ë mamaco co'yasico pasio."

51 Huë'ena ti'asi maca te'ireje coñe papi, i caca hue'ña. Coa Pedro, Jacobo, Juan cui'ne tsihua'o pëca ja'quë cui'ne pëca ja'co jaohua'ise'e cacahuë, i ja're coni. 52 Si'ahua'i oë'ë, co'a juë'ë, ioni cuasajë. Jaje oijëna, Jesupi capi, jaohua'ire:

"Oima'pë pa'ijë'ë. Tsihua'o ju'ima'o paco'ë. Coa caico."

53 Caquëna, tsoe ju'isiconi caji cajë i cayere cue'cuejë sohuë. 54 Ja maca Jesupi ju'isico jëtëna tseani capi:

"Tsihua'o huëijë'ë."

55 Jaje caquëna, iti macapi pa'i huëo cui'naopi, nëcaco. Nëcacona, ja maca Jesús aore aojë'ë cuañepi. 56 Pëca ja'quëohua'ipi ai cuasahuë, iti yo'ose'ere. Ja maca Jesupi cuañepi, iye yo'ose'e yecohua'ire ti quëama'pë pa'ijë'ë, caquë.

Jesús Jëjo Saoye I Ye'yacohua'ire
(Mt. 10.5-15; Mr. 6.7-13)

9 1 Jesupi i doce ye'yacohua'ire tsi'soni isipi, i tuture cuañecohua'i pa'ijajë coa si'aye tiñe pa'i co'a joñoare eto saojë cui'ne ju'icohua'ire jujujë yo'o ja'ñere. 2 Maija'quë cuañe te'tena cacani pa'iyere quëaja'cohua'ini cui'ne si'a ju'iñere jujucaija'cohua'ini jëjo saopi. 3 Jaje jëjo saoquë capi:

"Tupë, turupë ao, curiquë sama'pë pa'ijë'ë. Ma'a sajë te'e ju'i ca sajë'ë, cayaye sama'pë, peojë saijë'ë. 4 Te'e daripë yo'oye pa'ina, te'e huë'ena pëajë'ë, mësarute sihuacohua'i pa'ito. 5 Yeque mësaruni coecohua'i pa'ito etani saijë ya'o si'si pa'iyere ti'to tojë'ë. Jaje yo'ojë japi iñoñe pa'iji, iohua'ire sañope Maija'quë yo'o ja'ñere."

6 Jaje caëna, etani sateña, si'a hue'ña pai pa'i hue'ñana, huaso cocare quëajë cui'ne ju'icohua'ini jujujë.

Juan Ti Doquëre Huaiye
(Mt. 14.1-12; Mr. 6.14-29)

7-8 Jaje Jesús yo'oquëna, yecohua'ipi Juan huëisiquëpi huëni yo'oji, cajëna, cui'ne yecohua'ipi Maija'quë jëjo daoquë Elíaspi ñaipi cahuë. Cajëna, yecohua'ipi ai tsoe Maija'quë jëjo daoquë pa'isiquëpi huëni yo'oji, cahuë. Jaje cajëna, Galilea ëjaë Herodespi asaquë cui'na ja'yese'e cuasa huesëpi. 9 Jaje pa'iquëta'a Herodespi capi:

"Yë'ëpi Juan siopëre yëto tëajë'ë caquë cuañehuë. Jaje pa'ito ¿iqueipi jaiye co'amaña yo'oquërepa pa'ina, cajëna, asaye'ni?"

Jaje pa'ina, Jerodespi ite ñasi'i caquë yo'opi.

Cinco Mil Ëmëohua'ire Aoñe
(Mt. 14.13-21; Mr. 6.30-44; Jn. 6.1-14)

10 I jëjo saosicohua'ipi co'ini Jesure quëahuë, iohua'i yo'orojaise'ere. Quëa tëjijëna, ja jeteyo'je sai sapi, jaohua'ire, pai peo hue'ñana, Betsaida

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

daripë quë'rona. 11 Jaje saicohua'ita'are paipi asani tuë'ë. Tuijëna, Jesús
sihuaquë pëpani Maija'quë te'te ayere quëani cui'ne ju'icohua'ire jujupi.
12 Neato de'o huëoquëna, i doce ye'yacohua'ipi tsio dani Jesure cahuë:
"Ja'ye huë'ña pa'i hue'ña iño ti peoji. Paire quëajë'ë, saijajë, sani
huajëjajë, cui'ne pai daripëna sani ao hueroni aijajë."
13 Jaje cajëna, Jesupi capi:
"Mësarupi aojë'ë, jaohua'ire."
Caquëna, iohua'ipi sehuohuë:
"Coa cinco pan pëa cui'ne caya tsiaya hua'ire pare payë. Jaje pa'ina,
si'ahua'ire aoñe cani sani hueroyese'e pa'iji."
14 Cinco mil ëmëohua'i paë'ë. Jaje pa'ijëta'are Jesupi i ye'yacohua'ire capi:
"Cincuenta paise'ere te'e macana ño'e saojë'ë. Jare ja socohua'ise'ere
si'ahua'ire huahuejë'ë."
15 I case'eje yo'ojëna, si'ahua'i ja'ru sahuë. 16 Ja maca Jesús cinco pan cui'ne
caya tsiaya hua'ire imani ma'tëmona ñaquë de'oji iye më'ë isise'e payë caquë
Maija'quëre pëpapi. Pëpani jë'yeni i ye'yacohua'ina isipi, paire aojë'ë caquë.
Ja maca jaohua'ipi paire aohuë. 17 Si'ahua'i iohua'i yëse'ere ti'asicohua'i paë'ë.
Ani tëjisi jeteyo'je iti nëase'ere doce do'rohuëa aya timëhuë.

Pedropi Jesús Ayere Caye
(Mt. 16.13-19; Mr. 8.27-29)

18 Yequë mu'se Jesús te'ipi Maija'quëre seji'i, pai peo hue'ñana. Seina, i
ye'yacohua'i datena, seji'i, jaohua'ire:
"¿Iqueipi caye'ni, pai yë'ëre?"
19 Caquëna, iohua'ipi sehuohuë:
"Yecohua'ipi cayë, më'ëre Juan oco doquë api. Yecohua'ipi Elíaspi cayë.
Yecohua'ipi më'ëre cayë, ai tsoe Maija'quë jëjo daoquë pa'isiquëpi huëji'i."
20 Jaje cajëna, seji'i, iohua'ini:
"¿Cui'ne mësaruta'a yë'ëre iqueipi caye'ni?"
Caquëna, Pedropi capi:
"Më'ë cato Cristo, maire huasoquë, Maija'quë tsequëre pa'ë."

Jesupi Capi, Ju'ija'quë A'ë
(Mt. 16.20-28; Mr. 8.30-9.1)

21 Jaje asajëna, Jesupi jaohua'ire ai cuañepi: Quëama'pë pa'ijë'ë,
yecohua'ire caquë, 22 cani capi, jaohua'ire:
"Pai Mamaquë ai yo'oja'quë api, aiohua'i, Maija'quë huë'e ñacaicohua'i
ëjaohua'ije, cuañese'e ye'yacohua'ije yë'ëre coejë huani jeoja'cohua'i a'ë.
Jaje yo'osiquëta'a toaso mu'seña pa'i maca huëija'quë api."
23 Ja jeteyo'je si'ahua'ire capi:
"Paipi yë'ëre tuiye yëni jeoñe pa'iji, iohua'i yë'ë tse a'ë cuasase'ere, yë'ëse'e
cuasase'ere. Jeoni yë'ëre tuiye pa'iji, si'a mu'seña ai yo'oye pa'itoje. 24 Jaje pa'ina,

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

i̱ pa'iyere de'oye pasi'i cuasaquë pani, coa ne huesoye pa'iji. Ja̱je pa'ina, yë'ë do'ire
i̱ pa'iye ne huesosiquëpi ja̱ëpi huasosiquë pasipi. 25 ¿Te'ipi yo'oni si'aye iye yeja
co'amañare hueroni paquëpi ja̱ yë'ta'a i̱ joyo i̱se'e ne huesëquëna, pa'ito de'oquë?
26 Ja̱je pa'ina, yë'ë mamire cui'ne yë'ë cocare asaquëta'a pa̱ini ca'raquë yë'ë yo'oye
ayere quëama'ë pa'isiquëre cui'ne i̱teje̱ yë'ë Pa̱i Mamaquëpi ëjaë de'oni, ja'quë
pa'iyepi cui'ne hui̱ñaohua'i co̱ni dai maca ca'raja̱'quë a'ë, ja'quëna quëayere. 27 Ja̱je
nuñerepa cayë. Iye maca pa'icohua'ipi Maija'quë te̱'te ayere ñama'pë pa̱ja'cohua'i
a'ë. Maija'quë te̱'te ayepi daina, ñajëna, jeteyo'je ju̱'iñe pa'iji."

Jesús Ti̱ñe Pa'i Po̱nëse'e
(Mt. 17.1-8; Mr. 9.2-8)

28 Iye case'e pa'i maca ocho mu'se jeteyo'je Jesupi saji'i, ai cu̱tihuëna
Maija'quëre se̱si'i caquë. Saina, co̱ni saë'ë, Pedro, Jacobo cui'ne Juan.
29 Ja̱ maca sani Jesupi Maija'quëre ja̱ se̱i ti̱ñe pa'i tsiarepa po̱nëpi, cui'ne
i̱ ju'i ca̱je ai miacore papi ña ti̱'añe peocorepa po̱nëpi. 30 Po̱në maca
Jesuje̱ pa'iohua'ipi ñaini caya hua'i so'oja̱'a miañerepa nëcajë Jesús
ja̱'re cocare cahuë. Ja̱ohua'i cato Moisés cui'ne Elías paë'ë. 31 Jesús
Jerusalénna sani ai yo'oquë ju̱'i ja̱'ñere cahuë. 32 Ja̱ maca ai huëo
ca̱'añe Pedrore cui'ne i̱ cajeohua'ire nëise'epi peo hue̱'ñarepa to̱meina,
sëtasicohua'ipi ñahuë, Jesús i̱repa pa'iyere, cui'ne cayahua'i i̱ ja̱'re
nëcajëna. 33 Ja̱ maca Jesús que̱no maca pa'isicohua'i je̱o saijëna, Pedropi
capi:

"Ye'yaquë, i̱ño pëato de'oji. Toaso̱ hue̱'ña ne'ñe pa'io; më'ë huë'e,
Moisés huë'e, cui'ne Elías huë'e."

Ja̱je caquëta'a Pedro coa huesë capi, cuasama'ë. 34 Ja̱je ja̱ yë'ta'a
caquëna, siriopi nëca meni si̱o huesopi. Si̱o huesoquëna, ai quëquëhuë,
sirio sa̱'nahuëre pa'ijë. 35 Ja̱je pa'ijëna, siriopi yë'ose'e caye asahuë:

"Iquë yë'ë mamaquë yë'ë oiquëre papi i̱ cayere asaje̱'ë."

36 Ja̱je casi jeteyo'je ñajëna, te'i Jesuse'e paji'i. Pa'ina, ñani ja̱ohua'i
ti cama'cohua'i jo'cua paë'ë. Cui'ne yecohua'ireje̱ i̱ohua'i ñase'e ti
quëama'pë paë'ë.

Jesupi Huatire Eto Saoye
(Mt. 17.14-21; Mr. 9.14-29)

37 Se ñatasi mu'se ai cu̱tihuëpi cajejëna, jai pa̱i Jesure sa̱ñope ti̱'ahuë.
38 Ja̱ maca pa̱i jopo aquëpi te'i tutu capi:

"Ye'yaquë, ñacaije̱'ë, care payë yë'ë mamaquë te'i macapi. 39 Huatire
hue'equëna, ja̱ëpi jo̱sa yo'oquëna, cui'ne cuiquë yo'oji, cui'ne hue'hue
nequëna, yë'opoja̱'a siri etoquë yo'oji, co'aye yo'oquë ti je̱oñe coeji, i̱te. 40 Tsoe
më'ë ye'yacohua'ire se̱i'ë, huatire eto saoje̱'ë caquë. Ja̱je caëna, coa yo'o
jujahuë."

41 Caquëna, Jesupi asani i̱ ye'yacohua'ire capi:

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

“Maija'quë necaiquë api cuasama'cohua'ipi tiñere cuasacohua'i. ¿Je yëhuarepa tsoe mësaru jare coni pa'i yo'oquëna, ñani Maija'quëpi nequë api cuasajacohua'i a'ni, mësaru? Jaje cani dajë'ë, më'ë mamaquëre iñona.”
42 Jaje caëna, tsihua'ëpi i quë'rona ja'ye tsiojaina, huatipi yeque hue'hue ne coquëna, taji'i, yejana. Jaje yo'oquëna, Jesupi huatire yo'oma'ë cani eto saoni tsihua'ëre jujuni pëca ja'quëna isipi. 43 Ja maca si'a pai ai cuasahuë, Maija'quë jaiye yo'oyere ñani.

Tijupë Jesús Capi, I Ju'iñe Ayere
(Mt. 17.22-23; Mr. 9.30-32)

Cui'ne si'ahua'i Jesús yo'ose'ere ñani ai cuasajëna, Jesupi i ye'yacohua'ire capi:
44 “De'oye asajë'ë, iyere. Huanëyema'pë pa'ijë'ë. Yë'ëre Pai Mamaquëre pai jëñana isiye pa'iji. Jaje pa'ina, iohua'i yëyeje yo'oja'cohua'i a'ë, yë'ëre.”
45 Jaje caquëna, i ye'yacohua'i ti asa ti'añe pahuë, i caye. Jare jaje asaye pajajë ipi cuasaye sëte. Jaje pa'ina, iohua'i ca'racohua'ipi seni asaye pahuë, i case'ere.

Nepi Jerepa Do'i Pa'iquë
(Mt. 18.1-5; Mr. 9.33-37)

46 Ja maca i ye'yacohua'i sa'ñe cahuë, iohua'ija'a nepi airepa pa'iohua'i pa'iohua'i a'ni, cajë. 47 Jaje cuasajëna, Jesupi iohua'i cuasaye asani ja maca tsihua'ëre i quë'rona dani nëcopi. 48 Dani jaohua'ire capi:
“Iquë tsihua'ëre yë'ë mamipi cuasajë ñacaini yë'ëni ñacaiyë. Cui'ne yë'ëre ñacaicohua'i pani yë'ëre jëjo daosiquëreje cui'ne ñacaiyë. Jaje pa'ina, iti mësaru aquëpi yecohua'ire ai jerepa ñacaiquë pani ai jerepa pa'i pa'ija'quë api.”

Sañope Yo'oma'quë Caye Ayere
(Mr. 9.38-40)

49 Caquëna, Juan capi, ite:
“Ye'yaquë, yëquë te'i ëmë më'ë mamipi caquë huatire eto saoquëre yo'oma'ë pa'ijë'ë cajë ësehuë, yëquë ja're coni cu'ima' do'ire.”
50 Caquëna, Jesupi capi:
“¿Me neñu'ju ësere'ni? Maire sañope cama'quë pani mai yo'oye yo'o cocohua'i a'ë.”

Que Joyo Pa'iquë

51 Jesús ma'tëmo mëiñe ti'añe ja'i maca pa'ina, Jerusalénna sai huëoni saji'i, i cuasa nëose'ere yo'osi'i caquë. 52 Saija'quëpi jëjo saopi, i du'ru sani i pëajato co'eja'cohua'ire, Samaria pai quë'rona. 53 Jaje pa'iquëta'are Jerusalénna saiye nëina, Samaria pai coehuë, pëa hue'ña isiye. 54 Ja maca jaje ësejëna, asani i ye'yacohua'i Juan cui'ne Jacobo cahuë:

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

"Ëjaë, yëquë më'ë jaohua'ire toapi cuañerena, ma'tëmopi tomeni peo hue'ñarepa ëo huesoye. Tsoe Maija'quë jëjo daoquë Elías yo'oquë pa'ise'eje yo'oñu'u."
55 Jaje cajëna, Jesús ñani jaohua'i case'ere coequë sañope capi:
"¿Ique joyore hue'eye'ni, mësaru? 56 Yë'ë Pai Mamaquë cato daima'ë paji'i, pai joñoare nejosi'i caquë. Coa ai jerepa paini huasosi'i caquë daë'ë."
Jaje cani jeoni yequë pai pa'i hue'ñana saë'ë.

Jesús Pe'teye Yëcohua'i Ayere Quëaye
(Mt. 8.19-22)

57 Ma'aja'a jaohua'i saijëna, te'i ëmë Jesure capi:
"Ëjaë, më'ë ja're coni saiye yëyë. Coa si'a hue'ña më'ë saitoje."
58 Jesupi sehuopi:
"Airo jo'ya mañaje coña pacohua'i a'ë cui'ne pi'a mañaje tsiaro pacohua'i a'ë. Pai Mamaquë cato ti peoquë api, i siopë tëo paquë ui mañaque."
59 Jesupi yequëre capi:
"Yë'ëre tuijë'ë."
Jaje caquëna, ipi capi:
"Ëjaë, utejë'ë. Yë'ëta'a du'ru ja'quëre tajasi'i."
60 Jesupi sehuopi:
"Yë'ëre cuasama'cohua'i ju'isicohua'ije pa'iohua'i pa'iyë. Jaohua'ipi cui'neje ju'isicohua'ini tajajë. Më'ë cato daijë'ë, Maija'quë pa'iyere yecohua'ire quëaja'quëpi."
61 Ja maca yequëpi capi:
"Ëjaë, tuiye yëyë. Utejë'ë. Du'ru macarepa yë'ëta'a huë'e pa'icohua'ire pëpa tëjisi'i."
62 Jesupi ite capi:
"Yë'ë co'amañare ne huëosiquëpi, jaiye yeque yo'oyere cuasaquë yo'oquë pani yë'ë co'amaña ne ti'añe peoji."

Jesupi Setentare Jëjo Saoye

10 1 Jaje iye yo'osi jeteyo'je setenta pa'iohua'ini i saija'a daripëana du'ru jëjo saopi, cayaohua'ise'ere, ipi ñaquë sahuasicohua'ini.
2 Jëjo saoquë capi, jaohua'ire:
"Nuñerepa cayë. Tëa ja'ñe cato jaiye a'ë. Jaje pa'iquëta'are iti necohua'ipi a'ri maña pa'iyë. Jaje pa'ina, sejë'ë, iti tse aquëni jai paire jëjo saojaquë neja'cohua'ire. 3 Ñajë saijë'ë. Mësarute jëjo saoyë, yëi ñamaje pa'iohua'ini yaije pa'iohua'i jopona. 4 Sama'pë pa'ijë'ë, curi topëje, cai topëje, cui'ne curiquëje, cui'ne zapatoje, cui'ne ma'aja'a saijë pai pa'icohua'i pa'ito coa sa pëpajë saijë'ë, tsoe nëcajani caye peoye. 5 Huë'ena cacacohua'i pani du'ru macarepa ñeje cajë'ë: 'Iye huë'e pa'icohua'ire

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

de'oye pa'iyepi pa'ijë'ë.' 6 Jaje pëpajëna, jaohua'ipi de'oye pa'iyere oicohua'i
pa'ito mësaru pëpase'epi iohua'ini pa'ija'coa. De'oye pa'iyere oima'cohua'i
pa'ito ja pëpase'epi mësaruna co'i cosipi. 7 Du'ru pëpasi huë'ena cacani
pëani iohua'i aoñere aijë cui'ne ucujë pa'ijë'ë. Co'amaña necohua'ire
sëte iohua'ipi saiñeje pa'ye cocaiyepi pa'ijë'ë. Jaje pa'ina, huë'ña ñape
cu'ima'pë pa'ijë'ë.
8 Pai daripëna ti'arena, jaro aquëpi i huë'ena pëpasiquëpi aore aoto
aijë'ë. 9 Jarore ju'icohua'i pa'ito jujucaijë'ë. Cui'ne quëajë'ë, Maija'quë
cuañe te'tena mësarupi ponëñe ja'yere pa'iji cajë. 10 Jaje pa'iquëta'are
yequë hue'ña daripë pa'icohua'ipi mësarute coeto iti daripë ma'añana
etani cajë'ë: 11 'Mësaru daripë ya'opi yëquë quëona së'ase'ere ti'to toñë,
mësaru asaye yëma'pë pa'i do'ire iñojë.' De'hua cuasajë'ë, iyere, Maija'quë
pa'i te'tena ja'yere pa'iji, mësarute. 12 Mësarute cayë, pai ñape yo'ose'e
ne de'hua mu'se ti'asi maca jaohua'i co'aye yo'ose'e saiñe pasipi. Sodoma
daripë acohua'ire yo'ose'e jerepa co'ayepi.

Sehuoma'cohua'i
(Mt. 11.20-24)

13 Teayerepa më'ë Corazín daripë maca cui'ne Betsaida daripë.
Jaiye pai yo'o ti'a ma'ñere yo'otoje coa ñahuë, më'ë. Jaro yo'ose'eje
pa'ye Tirona cui'ne Sidón daripëna yo'oquëna, ñasicohua'i pani tsoe
otira'huë. Iohua'i co'ayere cuasajë ai ju'i care suñani huatapi jorëjë ai
oiyere iñora'huë. 14 Jaje pa'iquëta'are pai ñape yo'ose'e mu'se ti'asi maca
mësarupi ai jerepa co'aye yo'osi do'ire sai cuañoñe pa'iji. Tiro cui'ne
Sidón daripëa pa'icohua'i seña maca. 15 Cui'ne mësaru Capernaum daripë
pa'icohua'i yëquëpi ai jerepa tëto saisicohua'i a'ë ma'tëmo quë'rore pana
cuasayë, mësaru. Pani mësaru cato coa ai jerepa huë'ehuëre pana caje
huesëja'cohua'i a'ë, toa yejana.
16 Mësaru cayere asacohua'i pani yë'ëni asaja'cohua'i a'ë, cui'ne
mësaruni coecohua'i pani yë'ëni coeja'cohua'i a'ë, cui'ne yë'ëni coecohua'i
pani yë'ëre jëjo daosiquëni coeyë."

Setenta Jëjo Saosicohua'ipi Co'iye

17 Jaohua'i setenta pa'iohua'i ai sihuayë. Co'ini cahuë:
"Ëjaë, huatiohua'ique yëquë më'ë mamire cajëna, asajë ca'rajë etahuë."
18 Jesupi capi, jaohua'ire:
"Jaje pa'ijë'ë. Yë'ëje ñahuë, huati ëjaëpi ma'tëmopi mujuë ye'hueyeje
pa'yerepa tomequëna. 19 Yë'ëpi mësarute tutu isihuë, añare, punire
tsa'cujëna, ti a'si neñe peo ja'ñere. Cui'ne maire sañope yo'oquë tutu
jerepa isihuë, quëcoja'cohua'ire caquë. 20 Jaje pa'iquëta'are sihuama'pë
pa'ijë'ë, huatiohua'i mësarute sehuoyere. Coa ai jerepa mësaru mami
ma'tëmore toyase'e pa'iyere sihuajë'ë."

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

Jesús Sihuaye
(Mt. 11.25-27; 13.16-17)

21 Ja̱ maca Jesús Maija'quë joyopi i̱ ja̱'re pa'iye sëte ai sihuaquë capi:
"Sihuayë, Ja'quë më'ëre ma'tëmo cui'ne yeja Ëjaëre. Më'ëpi iyere
i̱ñohuë, tsi̱je pa'iohua'ina më'ëpi ta̱'ñe cuasajë pa'icohua'ire cui'ne ai
asacohua'ire yahuese'ere. Ja̱je ti̱'api, më'ë yëyeje̱."
22 Yë'ë ja'quëpi si'a co'amaña yë'ëna i̱sipi. Maija'quë mamaquë api cajë
pa̱i ñañe pa̱ñë. Coa ja'quëse'e asaji, i̱ mamaquëre. Ja'quëreje̱ pa̱i ñañe
pa̱ñë. Coa mamaquëse'e asaji, i̱te. Ja̱je asaquë i̱ mamaquëpi i̱ yëcohua'ina
i̱ñocohua'ise'e asayë, i̱ pa'iye. 23 Ja̱ maca i̱ ye'yacohua'ise'ere capi:
"Mësaru ñañeje ñacohua'ipi sihuacohua'i a'ë. 24 Ja̱je pa'ina, cayë,
mësarute. Jai pa̱i Maija'quë yo'o ja̱'ñere quëacaicohua'i cui'ne pa̱i
ëjaohua'i mësaru ñañeje pa'ye ñañe yëhuë. Ja̱je yëjëta'a ñama'pë paë'ë.
Cui'ne asaye yëhuë, mësaru asayeje̱ pa'yere. Ja̱je yëjëta'a asaye pa̱huë."

De'oquërepa Samaria Aquëpi

25 Ja̱ maca cua̱ñese'e ye'yaquëpi huëni Jesús quë'rona i̱ ja̱'re coca caquë,
neñasi'i cuasaquë sani se̱ji'i:
"¿Ye'yaquë, me neja'quë a'ni, ti pa'iye ti̱'añe cani?"
26 Jesupi sehuopi:
"¿I̱ti cua̱ñese'ere ñato me pa'iquë'ni, më'ëpi asato?"
27 Caquëna, cua̱ñese'e ye'yaquëpi sehuopi:
"Oije̱'ë, më'ë Ëjaë Diusure si'a më'ë yëyepi, si'a më'ë joyo, si'a më'ë
tutu, cui'ne si'a më'ë cuasaye. Cui'ne oije̱'ë, më'ë que̱no maca aquëre
më'ëja'a co'ye oiyeje̱ pa'ye."
28 Caquëna, ja̱ maca Jesupi capi:
"I̱te de'oyerepa sehuohuë, më'ë. Ja̱je më'ë yo'oquë pani, ti pa'iye
ti̱'aja'quë a'ë."
29 Ja̱je caquëna, cua̱ñese'e ye'yaquëpi de'oye yo'oquë a'ë caquë Jesure
i̱ñosi'i caquë sa̱ñope se̱ji'i:
"¿Ja̱je pa'ito ne a'ni, yë'ë que̱no maca pa'iquë?"
30 Caquëna, Jesupi sehuopi i̱te:
"Te'i pa̱i Jerusalénpi ma'aja'a Jericóna meji'i. Meina, co'amaña ñacohua'ipi
tse̱ani si'aye i̱ paye cui'ne i̱ ju'i ca̱je jiohuë. Ai të'carena, ju̱'ise'eje̱ pa'i u̱ina,
je̱oni saë'ë. 31 Cui'na ma'aja'a judío Maija'quë huë'ere ñacaiquë saiquëpi ma'are
u̱ina, ñani coa ñaquë sa saji'i. 32 Cui'ne i̱ti ma'aja'a levita sai coa ñani saji'i.
33 Ja̱je sai sitore Samaria pa̱i coecohua'i aquëpi cui'ne ma'aja'a sai teaye ñani.
34 Ja̱ maca tsioja̱ni a'sire hui'yape ocopi cui'ne o'sayepi tsoani ca̱ñapi hue̱ni
jujupi. Jeteyo'je i̱ caballona tëoni sapi, saicohua'i pëa huë'ena. 35 Se ñatasi mu'se
Samaria aquëpi sai huëoni caya curiquë të'ña i̱sipi, i̱ti huë'e aquëre. I̱siquë capi:
'De'hua ñacaijë'ë, iquëre. Më'ëpi ai jerepa i̱ do'ire necaisiquë pa'itoje̱ yë'ëpi sa̱isi'i

cui'naëpi co'i cosi maca.' 36 De'oji. Jaje pa'ito: ¿Toasocohua'i aquë jequë paquë'ni,
ñaohua'i huani oani saisiquë quëno maca aquë ite oisiquë, më'ëpi cuasato?"
37 Caquëna, cuañese'e ye'yaquëpi capi:
"Ite ñani oi necaisiquë api cuasayë."
Caquëna, ja maca Jesupi capi, ite:
"Më'ëje cui'ne sani yo'oquë pa'ijë'ë."

Jesupi Marta Cui'ne María Huë'ere Pa'iye

38 Jesús ma'aja'a saiquëpi ti'api, a'ri daripëna. Jarote cui'ne paco'ë,
Marta hue'ecopi. Jaopi io huë'ena pëpao, ite, cui'ne i ye'yacohua'ije.
39 Cui'ne paco'ë, Marta yo'jeo María hue'ecoje. Jaopi Jesús quëo yë'quë
macana ja'runi ñu'io asao, i cayere. 40 Asacona, Martapi jaiye huë'e
co'amaña neñe pa'ina, ñani ai cuasa huesëco Jesús quë'rona tsio dani cao:
"¿Ëjaë, yë'ëse'e necona, yë'ë yo'jeo coa ñu'ico ñaquë, më'ë? Jaje pa'ina,
cayë iote cajë'ë, yë'ëre sani cocaija'co."
41 Jaje cacona, Jesupi sehuopi:
"Marta, Marta më'ë jaiye neñere co'a ju'io, cui'ne ai cuasaco. 42 Jaje
pa'iquëta'are te'o pa'iji nuñerepa cocaiye. Jare María ti'ao, yecohua'ije
jioye ti peoyere."

Jesupi Ye'yapi, Maija'quëre Señe
(Mt. 6.9-15; 7.7-11)

11 1 Tijupë Jesús Maija'quëre seni tëjisi maca i ye'yacohua'i aquëpi
capi, ite. Ëjaë, ye'yajë'ë, Maija'quëre señe, Juan i ye'yacohua'ire
ye'yaquë pa'ise'eje.
2 Caquëna, Jesupi sehuopi:
"Secohua'i pani ñeje cajë'ë:
Yëquë Ja'quë ma'tëmo pa'iquë,
Më'ë mami de'oyere pa'ë.
Më'ë cuañeñe daijaquë yëquëna,
Më'ë yëyepi yo'oye pa'ija'quë, iye yejaje, ma'tëmo yo'oyeje pa'ye.
3 Iye mu'se ai ja'ñere isijë'ë, caraye peoye.
4 Yecohua'ipi yëquëni do'i pajëna, sai de'huacaiyeje pa'ye më'ëpi
yëquë do'ire sai de'huacaijë'ë.
Neñañe pa'ito më'ëpi co'ayere nejocaijë'ë."
5 Jesupi capi, jaohua'ire:
"Mësaru aquëpi te'ire i cajeire paquëni jaëpi ñami jopo i huë'ena dani caji, ite:
'Cajei, toaso ao isijë'ë, co'yoja'quë a'ë.' 6 Yë'ë cajeipi yure titaëna, aoñepi peoquëna,
cayë, caji. 7 Caquëna, tu'rihuëpi de sehuoquë casipi: 'Josa da cayë. Eta sa'ro siosicoa.
Jere më'ëre isisi'quë coa huëiye'ni, tsi ja're uini.' 8 Jaje casiquëta'a cajei pa'isi do'ire
huëni isiye papi, coa josa jerepa sema'quëni caquë huëni isipi, si'aye ite carase'ere.
9 Jaje pa'ina, yë'ëpi cayë, mësarute: Sejë'ë. Maija'quëpi isija'quë api. Co'ejë

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

tı̱'aja'cohua'i a'ë. Eta sa'rona të'cajëna, hui'yosipi. 10 Ja̱je pa'ina, se̱quëpi ı̱si cua̱ñoñe
pa'iji. Cui'ne co'equëpi tı̱'añe pa'iji. Cui'ne eta sa'rona të'caquëni hui'yocaiye pa'iji.
11 Mamaquëpi panre se̱ina, que̱na përe ı̱si'ñe pa'i a'ë mësaru aquë je̱'quë
mamaquëre ¿panita'a hua'ire se̱ina, a̱ñani a̱o'ñe pa'i a'ë? 12 ¿Pa̱nita'a
tsiapëre se̱ina, pu̱nini a̱o'ñe pa'i a'ë? Pa̱ni. 13 Ñajë'ë. Mësaru co'acohua'ita'a
mamajëre oijë de'oyere ı̱sicohua'i a'ë. Ja̱je pa'iye sëte mësaru Ja'quë ai
jerepa oiquë sëte ı̱ de'o joyore pañu'u cajë se̱cohua'ire ı̱sija̱'quë api."

Jesupi Huati Tutupi Yo'oji, Coa Caye
(Mt. 12.22-30; Mr. 3.20-27)

14 Yequë mu'seña huatipi coca cama'quëre nesiquëni Jesupi huatire eto
sauna, coca capi, cama'quë pa'isiquëpi caquëna, ñajë jai pa̱i ai cuasahuë,
merepa yo'o u'ni iye cajë. 15 Yecohua'ipi cahuë:
"Huatiohua'i ëjaë Beelzebú tutupi yo'oji, iquë, huatire eto saoquëna,
ñajë."
16 Yecohua'ipi pa̱i yo'o tı̱'a ma'ñe ma'tëmo ayere yo'o ı̱ñojë'ë cajë se̱i'ë.
17 Ja̱ se̱cohua'i cuasayere asaquëpi ja̱ohua'ire capi:
"Te'e yeja ëjaohua'ipi jopoja̱'a huasicohua'i pani sa̱'ñe uihuani co'ye
ı̱ohua'i yejare nejoñë. Cui'ne te'e caje tsëcapë pa'isicohua'ipi hua
saisicohua'i pani sa̱ñope yo'ojë ı̱ohua'ija̱'a peo hue̱'ña ne huesëyë.
18 Satanáspi ı̱ tsëcapëni sa̱ñope yo'oquë pani ¿me si'aohua'i cua̱ñe tı̱'añe
pa'iquë'ni? Iye cayë, mësarupi yë'ëni Beelzebú tutupi huatire eto saoji
cajëna. 19 Ja̱je yë'ëpi Beelzebú tutupi yo'oquë pa'ito, ¿nepi mësarute
tuicohua'ire tutu ı̱siye'ni, huatiohua'ire eto sao ja̱'ñe? Ja̱je pa'ina,
ı̱ohua'ini mësarupi se̱ni asaje̱'ë, quëaja̱jë. 20 Ja̱je pa'iquëta'are yë'ë cato
Maija'quë tuture papi huatire eto saoquë yo'oyë. Ja̱je pa'ina, yë'ë yo'oye
cato Maija'quë cua̱ñe te̱'tepi tsoe tı̱tapi caquë ı̱ñoñe a'ë.
21 Ai tutu quë'ipi cui'ñasiquë ı̱ co'amañare de'oye ñaquë pa'ito,
yecohua'ije̱ jioye peoji. 22 Ja̱je pa'iquëta'are yequë ai jerepa tutu quë'ipi
cacani ı̱te quëco saoye pa'iji. Ja̱ maca si'aye ı̱ quëcoquë uihua ja̱'ñere
pase'e jioni ı̱ tse̱ de'huaye pa'iji, ı̱ pase'ere.
23 Ja̱je pa'ina, yë'ë yo'oyere de'oji cacaima'quë cato yë'ëre sa̱ñope
yo'oquë api, cui'ne yë'ë ja̱'re te'e tsi'soma'quë pani, coa ne tiya saoquë api.

Co'a Joyopi Cui'naona Co'iye
(Mt. 12.43-45)

24 Huatipi pa̱ini pa'isiquëpi eta saisiquë pani coa cue̱ne yejañare cu'iji,
pëa hue̱'ñare co'equë. Ja̱je co'equë tı̱'ama'ë co'isi'i yë'ë etani daisi huë'ena
cuasaji. 25 Cani co'iquë ñaquëna, de'oyerepa yuani ne de'huase'eje̱ pa'ipi
pa'iji. 26 Pa'ina, ñani sani siete huatiohua'i ı̱ jerepa co'acohua'i ja̱'re co̱ni
cacani cui'naëna, pëasi maca yureta'a ja̱'në pa'ise'e se̱ña maca co'aquë
pa'ija̱'quë api."

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

Nuñerepa Sihuaye

27 Jesús ja̱ yë'ta'a i̱tire caquëna, pa̱i jopopi nomiopi cuio:
"Më'ëre co̱ani ai de'huasico ai sihuaco pa'ico."
28 Ja̱je cacona, i̱pi capi:
"Ai jerepa sihuacohua'i pa'iyë, Maija'quë caye asacohua'ipi cui'ne sehuocohua'ipi."

Co'acohua'ipi Se̱ñe, Pa̱i Yo'o Ti̱'a Ma'ñere
(Mt. 12.38-42; Mr. 8.12)

29 Pa̱ipi Jesús quë̱no macana tsi'sini saijëna, i̱pi coca ca huëopi:
"Iye'në pa̱i co'acohua'i a'ë. Ja̱je pa'iohua'ipi se̱ñë, pa̱i yo'o ti̱'a ma'ñere yo'o i̱ñojë'ë cajë. Ja̱re se̱toje̱ Maija'quë yo'o ja̱'ñere quëacaiquë Jonás yo'oquë pa'ise'eje̱ pa'ye de'oye yo'o i̱ñoñe pa'iji. Mësaru yëyere i̱ñoñe peosipi. 30 Jonás Nínive daripë pa̱ire Maija'quë case'ere i̱ñocaiquë paji'i. Cui'neje pa'isiquëpi yure Pa̱i Mamaquëpi yure pa'icohua'ire i̱ñoja'quëpi pa'iji. 31-32 Nínive daripë pa'icohua'ipi pa̱i ñape yo'ose'e ña mu'se huëni iye'në pa̱ire sa̱ñope caja̱'cohua'i a'ë. Jonáspi Maija'quë cocare quëaquëna, asani ja̱'rë pa'ise'e je̱oni po̱nësi do'ipi. I̱ñore yure Jonásre tëto saisiquëpi pa'iji. Pa̱i ñape yo'ose'e ña mu'se pa'i maca iye pa̱ire i̱ohua'i yo'ose'eje̱ pa'ye sa̱i maca ti̱'aëna, huë'ehuë te̱'te pa̱i ëjaopi huëni nejoñe pa'iji caja̱'coa. I̱o so'o yejapi Salomón ta̱'ñe yo'oye asasi'i caco daisi do'ire. I̱ñore Salomón jerepa pa'ipi pa'iji, yure.

Maire Miacaiye
(Mt. 5.15; 6.22-23)

33 Toa tse̱oni yahueye peoji, pa̱nita'a mahuë sa̱'nahuëna ayaye peoji. Ja̱je yo'oye pa̱jë coa ai jerepa ë̱mëje'ena nëcoyë, daicohua'ire miacaija̱'coni.
34 Ca̱përe ñaco ca̱ miacaiye pa'iji. Ja̱je pa'ina, më'ë ñaco ca̱pi de'oyere ñañe pa'ito më ca̱pëje̱ de'oye miacaisico pa'iji. Ja̱je pa'iquëta'are më'ë ñaco ca̱pi co'ato si'a më'ë ca̱pëje̱ ai yo'oyere pa'iji. 35 De'hua ñajë'ë, më'ë miañe pa'iyere, neañena po̱nëma'coni caquë. 36 Ja̱je pa'ina, më'ë ca̱pëpi miañe jopore pa'ito si'aye ti̱ñarepa ñañe pa'iji, neañe peoto. Toa tse̱ocopi miacaina, ñañeje pa'ye."

Fariseohua'ire Cui'ne Cua̱ñese'e Ye'yacohua'ire Sa̱ñope Caye
(Mt. 23.1-36; Mr. 12.38-40; Lc. 20.45-47)

37 Jesús coca ca tëji maca, fariseopi Jesure huëopi, i̱ huë'ena a̱o sani a̱ijë'ë caquë. Huëouna, sani ja'rupi a̱o a̱i saihuëna. 38 Ja'runa, fariseopi jë̱ña tsoaje̱'ë a̱ima'në cua̱ñese'ere yo'oma'aji'i, ñaquë cuasapi. 39 Ja̱je cuasaquëna, Ëjaëpi capi, i̱te:
"Mësaru fariseo pa̱i cato coa ë̱mëje'e u̱cu duruhue̱ase'e cui'ne que̱na ne'ñase'e tsoacohua'i a'ë. Ja̱je yo'ocohua'ita'a sa̱'nahuë cato si'sio. Yecohua'i payere yëcohua'ipi cui'ne co'ayepi ti̱mësicohua'i a'ë. Mësaru cui'ne pa'iyë. 40 Huesëohua'i, ña ma'ñe ë̱mëje'e nesiquëpi sa̱'nahuë

ayeje̱ Maija'quëpi nese'e a'ë. 41 Ja̱je pa'ina, peocohua'ina i̱sije̱'ë, mësaru
sa̱'nahuë payere. Ja̱je yo'oto si'aye tsoa to̱se'e pa'ija̱'coa.
42 Teayerepa mësaru fariseo pa̱i maña. Mësarupi diez topë̱a neni te'ore
Maija'quëna i̱siyë, a̱iñena huëo së̱ñe nejë a̱iñere, cui'ne ta̱se'e co̱ni. Ja̱je
de'oye yo'ojëta'a nuñerepa de'oye yo'oyere cui'ne Maija'quë oiyeje̱ pa'ye
yo'oyere peocohua'ipi pa'iyë. Ja̱je pa'ina, iyere yo'oye pa'iji, mësaru tsoe
de'oye yo'oyena co̱ni.
43 ¡Teayerepa mësaru fariseo, pa̱i maña! Pa̱i tsi'si hue̱'ñare de'o saire
ñu'ijëna, ñajë pa̱ipi jerepa pa'iohua'i a'ë cija̱jë cuasacohua'i a'ë, cui'ne
co'amaña huero hue̱'ñare nëcajëna, jai pa̱i i̱ti maca ñacohua'ipi jerepa
pa'iohua'i a'ë cajë de'oye pëpaja̱jë cajë, mësaruje̱ teaye yo'ocohua'i a'ë.
44 Cua̱ñese'e ye'yacohua'i cui'ne fariseo pa̱i co̱ni teayerepa coa cacohua'i
a'ni, ta̱si daripëje̱ pa'iohua'ini, pa̱i ñama'pë tsa'cujë si'si neñeje yo'oyë."
45 Ja̱je caquëna, cua̱ñese'e ye'yaquëpi ñeje caquë sa̱ñope sehuopi:
"Ye'yaquë, ja̱je më'ë cani yëquëreje̱ tea ju̱'i cayë."
46 Ja̱je caquëna, Jesupi sehuopi:
"Teayerepa mësaruje̱ cua̱ñese'e ye'yacohua'ije̱ yo'oyë. Yecohua'ise'ere
dëquë co'amañare hue'ocaiyë. Ja̱je yo'ojëta'a mësarupi te'e moño macaje̱
se co̱caiye coecohua'i a'ë.
47 Maija'quë yo'o ja̱'ñere quëacaicohua'ire ja̱re mësaru aiohua'ipi huani
je̱oni ta̱si daripë̱are mësaru teayerepa ne de'huacohua'i a'ë. 48 Ja̱je yo'ojë
mësaru aipë yo'ose'ere de'oji cuasajë yo'oye ñañe pa'iji, mësarupi i̱ohua'i
huani ta̱si daripë̱are ne de'huajëna.
49 Ja̱je pa'ina, Maija'quë i̱ ta̱'ñe asayepi capi: 'Jëjo saoja̱'quë a'ë yequë mu'se yo'o
ja̱'ñere ca nëocohua'ire cui'ne sahuani yë'ë coca quëacohua'ire nesicohua'ireje̱
ja̱ohua'ini huani je̱aja'cohua'i a'ë, yecohua'ini coa jo̱sa yo'ojë.' 50 Ja̱je pa'ina, yeja
de'huasi macapi i̱te quëacaicohua'ire huaisi do'ire yure pa'i pa̱ini Maija'quëpi
se̱ja'quë api. 51 Abelre huaisi macapi cui'ne Sacariare huaisi macaja̱'a acohua'i
do'ire yëi ñamare ëo hue̱'ñana cui'ne Maija'quëre se̱ huë'ena joporepa. Ja̱je
pa'ina, nuñerepa cayë quëapi, yure pa'i pa̱ina se̱ja'quë api, tsie do'ire.
52 Teayerepa mësaru cua̱ñese'e ye'yacohua'i nuñerepa cocare yahueyë. Ja̱je
yo'ojë coejë yecohua'i asañu'u cajë yëcohua'ireje̱ ë̱sejë sa̱ñope yo'oyë, mësarupi."
53 Ñeje Jesús caquëna, asani cua̱ñese'e ye'yacohua'i cui'ne fariseohua'i
ai pë̱titei'ë. Ja̱je pa'ijë jaiye se̱ huëohuë. 54 Se̱jëna, tayo sehuouna, ñani
tse̱añu'u, co'aquë api caja̱jë cuasajë.

Coa Cayere Sa̱ñope Yëhuoye

12 1 Jai pa̱i mil jerepa te'e macana tsi'sini airepa ti̱mëni sa̱'ñe ju'ajë
yo'ohuë. Yo'ojëna, Jesupi i̱ ye'yacohua'ini du'ru macarepa ca
huëopi, ñeje:
"De'hua ñajë'ë, fariseohua'i porere. Ja̱je cani capi fariseohua'i coa cajë
yo'oyere ye'yema'pë pa'ije̱'ë caquë. 2 Ja̱je pa'ina, asama'pëna yo'ose'ere ti̱'a

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

ja̱'ñe a'ë cui'ne yahue yo'ose'ere, asa ja̱'ñe a'ë. 3 Ja̱je pa'ina, mësaru nea
hue̱'ña yo'ose'ere mu'sepi asaja̱'cohua'i a'ë, cui'ne yahuerepa tu'rihuëna
si̱oni case'ere huë'e sa̱'nihuëpi nëcajë cui ja̱'ñe a'ë, pa̱i asa hue̱'ñana.

Neni Mai Ca'raye Pa'iquë'ni
(Mt. 10.28-31)

4 Ja̱je pa'ina, cayë, mësarute. Ca̱pë huaicohua'ire ca'rama'pë pa'ije̱'ë.
Ja̱ohua'i cato jerepa yo'oye peoyë. 5 Ja̱je pa'ina, quëasi'i. Ca'raje̱'ë, huani
je̱osi jeteyo'je toa yejana jëjo saoquëni. Ja̱je pa'ina, ca'raje̱'ë, Maija'quëni.
6 Mësarupi asayë, cinco pi̱'ani caya te̱'ña i̱sicohua'i a'ë cajë. Ja̱je a'ri
do'iohua'ita'are Maija'quë hua̱nëyema'ë ñacaiji. 7 Ja̱je pa'ina, mësaru
nañaque cue̱cuese'e a'ë, ca'rama'pë mësarupi. Ja̱je pa'ina, pi̱'a jerepa
do'icohua'i a'ë.

Jesure Cacaiye Pa'iji
(Mt. 10.19-20, 32-33; 12.32)

8 Si'aohua'i mësarupi yë'ëni ca'rama'pë yë'ë cajeipi cacohua'ire cato, yë'ë
Pa̱i Mamaquëje̱ Maija'quë hui̱ñaohua'ina yë'ë cajeipi quëaja̱'quë a'ë cayë.
9 Ja̱je cui'ne yë'ëni ca'rajë cajei peoyë, pa̱i asa hue̱'ñana casicohua'ire yë'ëje̱
cui'ne Maija'quë hui̱ñaohua'i ña hue̱'ñana yë'ë cajei peoji, caja̱'quë a'ë.
10 Ja̱je pa'ina, yecohua'ipi Pa̱i Mamaquëre co'aye casicohua'i pani sa̱i
de'hua cua̱ñoñe pa'iji. Ja̱je pa'iquëta'are yecohua'ipi Maija'quë joyore
co'aye casicohua'i pani sa̱i de'hua cua̱ñoñe ti peoji.
11 Mësarute tse̱ani pa̱i tsi'si hue̱'ñana, pa̱nita'a pa̱i yo'oye ñacohua'i
quë'rona co'aye yo'ocohua'i a'ë cajë sacohua'i pa'ito du'ru cuasama'pë
pa'ije̱'ë, me sehuoja̱'cohua'i a'ni cajë. 12 I̱ti caye ti̱'asi maca Maija'quë
joyopi quëaquëna, mësaru caja̱'cohua'i a'ë."

Jaiyere Payepi Huajëya'ye Neñe

13 Pa̱i jopopi Jesure capi, ñeje:
"Ye'yaquë, se quëaje̱'ë, yë'ë a'yëre yë'ëreje̱ co'amaña huacaija̱quë ja'quë
pase'e."
14 Caquëna, Jesupi capi, i̱te:
"¿I̱na, nepi yë'ëre pa̱i yo'oye ñaquëre cui'ne co'amaña huahuequëre
cua̱ñere'ni?"
15 Yequeje̱ capi, Jesús:
"Si'aye co'amaña ëayere de'hua ñajë'ë. Ja̱je pa'ina, pa̱i pa'iye cato jaiye
co'amaña payepi co̱caina, pa'iye peoji."
16 Ja̱je caquë pa̱i pa'iyere ti̱ñarepa quëasi'i caquë capi:
"Pa'iji, te'i ë̱më jaiye co'amaña paquë. Pa'ina, i̱ ta̱si co'amañapi jaiye tëa
ja̱'ñepi quë̱ji'i. 17 Ja̱ maca ñani jaiye co'amaña paquëpi ¿me neja'quë a'ni, i̱ti
de'hua hue̱'ñaje? ¿Jerona de'huaja̱'quë a'ni, que̱ise'e? caquë cuasa huëopi.

18 Ja̱ maca cuasapi, peo hue̱'ña ja̱'rë de'hua huë̱'ña pa'ise'e nejoni yeque
jerepa jai huë̱'ña nesi'i. Neni ja̱rona de'huasi'i si'aye yë'ë tëase'e cui'ne si'aye
yë'ë tsoe paye co̱ni. 19 Ja̱ jeteyo'je de'huani yë'ëja̱'a casi'i: 'Jaiye co'amaña
de'huase'e payë, tsoe o̱metëca pa'i ja̱'ñere pëa huajëquë sihuaquë u̱cuquë
a̱i pasi'i' cuasapi. 20 Ja̱je cuasaquëna, Maija'quëpi i̱te capi: 'Huesë maca,
iye ñami më'ë ju̱'ija'quë a'ë. Ja̱je pa'ina, më'ë de'huase'e ¿ne tse̱ pa'i ja̱'ñe
a'ni?' 21 Ja̱ maca po̱nëni si'aohua'ire capi. Ja̱je yo'oye pa'iji. Jaiye co'amaña
paquëpi co'ye de'oye pa'iyese'e cuasaquë, Maija'quëre cuasama'quë cato."

Maija'quë I̱ Mamajëre Ñacaiye
(Mt. 6.25-34)

22 Jeteyo'je Jesús i̱ ye'yacohua'ire capi:
"Ja̱je pa'ina, mësarute co'a ju̱'ima'pë pa'ijë̱'ë, jere a̱ija'cohua'i a'ni
cuasajë. Cui'ne co'a ju̱'ima'pë pa'ijë̱'ë, jere ca̱ña ju'ija̱'cohua'i a'ni cuasajë.
23 A̱o a̱iñe jerepa do'iye a'ë, pa̱i pa'iye. Cui'ne ca̱ña ju'iye jerepa do'iye a'ë,
mai ca̱pë. 24 Ñajë'ë, ja̱ohua'i pë'përini, co'amaña ta̱ma'cohua'ita'a cui'ne
tëama'cohua'ita'a cui'ne i̱ti ca̱ de'hua huë'e peocohua'ita'a cui'ne pëa hue̱'ña
peocohua'ita'a de'hue Maija'quëpi co̱caina, pa'icohua'ini. Ja̱je pa'ina, mësaru
pi̱'a se̱ña maca do'icohua'i a'ë, pa̱irepa sëte. 25 Ja̱je pa'ito ¿nepi mësaru
acohua'i ai co'a ju̱'i do'ire metro joporeja̱'a tsoacohua'i ai de'oja̱'cohua'i a'ni?
26 Ja̱je pa'ina, ai cuasa do'ire a'ri maña pa'ise'ere jaiye se mëoñu'u ai jerepa
cuasaye'ni. Ja̱je pa'ito ¿me neñu'ju airepa yequë co'amañare co'a ju̱'iñe'ni?
27 Ñajë'ë, cui'ne jorore coa mëani pa'iyere co'amaña ne ma'ñeta'a cui'ne
yëije̱ oya ma'ñeta'a ai de'o joro pa'iyere. Ja̱je pa'ina, cayë, pa̱i ëjaë Salomón
maca i̱ de'o hue̱'ñare pa'inije de'o jo'ya joroje̱ pa'irepa ju'iye pa̱pi. 28 Ja̱je
Maija'quë taya mañata'a de'oye su̱ñacaise'ere paji, coa yurese'e pani
ñamina'a tsoe ju̱'ise'e pa'ina, toana ëo ja̱'ñeta'a. Ja̱je pa'ito mësarute ai
jerepa ca̱ña su̱ñacaiye pa'iji, Maija'quë necaima'quë api, cuasacohua'i. 29 Ja̱je
pa'ina, co'a ju̱'ijë cui'ne co'ejë cu'ima'pë pa'ijë̱'ë, jere a̱ija'cohua'i a'ni cui'ne
jere u̱cuja̱'cohua'i a'ni cuasajë. 30 Iye yeja pa̱i ja̱je ai cuasajë pa'iyë, si'aye
iyere. Ja̱je pa'iquëta'a mësaru tsoe mësaru ja'quëre payë, si'aye mësarute
jopo caraye asaquëni. 31 Ja̱je pa'ina, mësarupi Maija'quë cua̱ñe te̱'tere ai oijë
yo'oto Maija'quëpi de'hue jopo caraye i̱siquëna, co'amaña paje̱'ë.

Ma'tëmo Co'amaña
(Mt. 6.19-21)

32 Ca'rama'pë pa'ijë̱'ë, yë'ëre asacohua'i mësaru a'ri pa̱i maña'ë. Ja̱je
pa'iquëta'are mësaru ja'quëpi i̱ cua̱ñe te̱'tere i̱siye yëji. 33 Mësaru paye
pa'ito i̱sije̱'ë, curiquëpi cui'ne co'amaña carasicohua'ina do'i peoye coa
i̱sije̱'ë. Ja̱je yo'ojë ai hua̱no topë̱a de'o ma'ñere ti̱'ajë'ë. Ma'tëmo co'amaña
caraja̱i ma'ñere, cui'ne ñaëje cacama'tore pu'juje̱ pu'juma'tore paja̱'cohua'i.
34 Mësaru co'amaña pa hue̱'ñare, cui'ne ja̱rote mësaru joñoaje̱ pasipi.

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

Ne De'huasicohua'ipi Pa'ijë'ë

35 Ne de'huasicohua'ipi ñare pajë pa'ijë'ë. 36 Fiesta ña tëjini ëjaë
co'ija'quëpi cayë, i jo'ya utejë pa'iyeje pa'iohua'i pa'ijë'ë. Titani eta sa'rona
të'ca maca esa hui'yocaiyeje yo'oja'cohua'ipi. 37 Sihuaja'cohua'i a'ë, iohua'i
ëjaëpi utejë pa'ijëna, titaëna ñani. Nuñerepa cayë, iohua'i ëjaëpi sihuaquë
ao ai saihuëna soini aore aoja'quë api. 38 Ñami joporepa panita'a ñata ñami
titaquëta'a, sëtasicohua'ini titaquë pa'ito sihuaja'cohua'i a'ë, ite necaicohua'i
mañapi. 39 De'hua asajë'ë, co'amaña ñaquë dai ja'ñere asasiquëpi utequë
pa'ito i huë'e co'amaña imani saye peoji. 40 Mësaru huesë maca Pai
Mamaquë daija'quë api. Jaje pa'ina, de'hua ñajë utejë pa'ijë'ë."

Nuñerepa De'o Jo'yaë Cui'ne Co'a Jo'yaë
(Mt. 24.45-51)

41 Ja maca Pedropi capi:
"¿Ëjaë, iye ye'yase'e yëquëse'ere caquë ye'yaë? ¿Panita'a si'aohua'ire
caquë ye'yase'e a'ni?"
42 Caquëna, Ëjaëpi sehuopi:
"¿Jaje pa'ito ne a'ni, ta'ñe asaquëpi cui'ne nuñe yo'oquëpi i ëjaë
ñacaijë'ë huë'e pa'iye case'ere de'oye sehuoquë, cui'ne i ëjaë jo'yareje ao
de'oye aoquë yo'oquë? 43 I ëjaë titaquë ñaquëna, i case'eje yo'oquë, cato
de'oye pa'ija'quë api. 44 Nuñerepa cayë, mësarute. Co'amaña paquëpi
si'aye i co'amaña de'oye ñacaisiquëna, si'aye i co'amañare ñacaijë'ë caquë
isija'quë api. 45 Jaje isiquëni i jo'yaëpi ëjaë ja yë'ta'a tsoe nëija'quë api
caquë i ëjaë jo'yani co'aye si'sequë yo'oquë cui'ne nomiohua'i iti huë'e
pa'icohua'ire, co'aye yo'oquë cui'ne ao fiesta nequë ai huëoni cui'ne cono
ucuquë cuepe huëoni. 46 Yo'o maca i ëjaë co'ija'quë api, i jo'yaë huanëyeni
utema'ë huesëquë yo'o maca ja maca sehuoma'cohua'ire nejoñepi
nejoja'quë api, i yo'osi do'ire ai si'seni.
47 I ëjaë yëye i jo'yaë asaquëta'a de'oye yo'oma'quëpi cui'ne i caye
sehuoma'ë yo'oquë cato jaiye të'ca cuañoñe pa'iji. 48 Jaje pa'iquëta'are
i ëjaë yëye huesëquëpi, coa yo'oni a'ri maña të'ca cuañoñe pa'iji. Jaje
pa'ina, ai cuasaye isisiquëni ai señe pa'iji, cui'ne iti de'hue nequëni nequë
api cuasani ai jerepa cuañeñe pa'iji.

Jesús Do'ire Paipi Hua Saiye
(Mt. 10.34-36)

49 Iye yejana yë'ë toa tsëosi'i caquë daë'ë. Tsoe co'arepa toa ne'su mëiñeje
yo'oquëna, ñara'ye, merepa tsoe ne saose'e pa'ina, ñara'ye. 50 Ja saoma' do'ire
yure cato oco doyeje pa'ye ai yo'oyepi yë'ëre yo'oquëna, tëjiyerepa ai yo'oquë
tëto saija'quë a'ë caquë oiyë. 51 ¿De'oye pa'i ja'ñere dapi, cuasaye mësaru? Pani.
Coa ai jerepa huahueyere dahuë. 52 Jaje pa'ina, yurepi seña maca mu'seña cato

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

cinco te'e tsëcapëre pa'icohua'ipi huani toasocohua'i sañope yo'oja'cohua'i a'ë,
cayahua'ini cui'ne cayahua'ipi toasocohua'ini sañope yo'oja'cohua'i a'ë. 53 Cui'ne
pëca ja'quëpi mamaquëre sañope yo'oye pa'iji. Mamaquëpi pëca ja'quëre
sañope yo'oye pa'iji. Cui'ne pëca ja'copi mamaconi sañope yo'oye pasipi. Cui'ne
mamacopi pëca ja'core sañope yo'oye pasipi, huaopi io mamaquë nëjore sañope
yo'oye pasipi. Cui'ne mamaquë nëjopi huaore sañope yo'oye pasipi."

Mai Yure Pa'iye Cuasaye
(Mt. 16.1-4; Mr. 8.11-13)

54 Jesupi capi, paire:
"Ësë caje hue'ñapi nea siri mëina, ñani cacohua'i a'ë ocoja'coa. Carena,
cui'ne ocoji. 55 Jaje cui'ne huë'ehuë te'tepi tutuquëna, ñani cayë ai ësë uja'coa.
Jaje carena, cui'ne ësëquë uji. 56 Coa cacohua'i, mësaru ta'ñe cacohua'i a'ë
ma'tëmo cui'ne yeja yo'oyena, ñani. Jaje yo'ocohua'ita'a ¿me yo'ojë mësaru
pa'i tëcahuë ayere yure jaje yo'o macare pa'iyë cajë asa ma'ñe'ni, ta'ñe?

Esa Ne De'huaye
(Mt. 5.25-26)

57 ¿Me yo'ojë mësaruse'e tayo yo'oye ñani? 58 Jaje pa'ina, yequëpi
më'ëre do'i paquëpi cani saquë pa'ito më'ëre do'i paquë api caquë saquëni
du'ru ne de'huajë'ë, ja yë'ta'a pai yo'ose'e ñaquë quë'rona ti'ama'në. Jaje
ne de'huaëna, pai yo'oye ñaquë quë'ro sama'ë pa'ija'quëre. Jaje më'ëpi
yo'oma'ë pa'ito pai yo'oye ñaquëpi co'acohua'ire cocohua'ina isina,
jaohua'ipi yureta'a co'acohua'ire co hue'ñana coja'cohua'i a'ë, më'ëre.
59 Jarona cosiquë pani etaye peoji, më'ëpi si'aye më'ë do'i saima'ë pani."

Huajë Pa'iyena Ponañe Pa'iji

13 1 Jare ja mu'seña Pilatopi Galilea acohua'ire huani jeani, cui'ne
iohua'i ëojë señu'u cajë huaisicohua'i tsiena pai tsiepi co'meni
yo'ose'ere, yecohua'ipi quëahuë, Jesure. 2 Quëajëna, capi:
"¿Mësarupi cuasani huani jeosicohua'ipi Galilea paire seña maca
co'acohua'i paë'ë, cuasaye? 3 Pani. Jaje pa'ina, cayë, mësaru. Ja'rë
yo'oyere jeoni ponëma'cohua'i pani si'a pai mësaruje jaje yo'o
cuañoja'cohua'i a'ë. 4 Mësarupi cuasani Jerusalén pa'icohua'ire seña
maca co'acohua'ini, diez y ocho paire Siloé tupëpi quëo huea'co'ë,
cuasaye. 5 Pani. Nuñerepa cayë. Jaje pa'ina, mësarupi huajëye pa'iye
ponëma'cohua'i pani jare cui'ne yo'o cuañoja'cohua'i a'ë."

Higuera Ñë Ayere Quëaye

6 Ja maca Jesús pai yo'oyeje pa'ye neni quëaquë capi:
"I yejana tasi ñë paquëpi quëima'o paco caquë sani ñaquëna, quëima'co
paji'i. 7 Pa'ina, ñani ja maca yeja ñaquëre capi: 'ina, toaso ometëca

daiyë, i̱ti ca̱ quë̱ise'e ñasi'i caquë. Daiquëta'a ti̱'ama'ë pa'iyë, quë̱isico pa'iona. Ja̱je pa'ito cue̱ni je̱oje̱'ë. Me nesi'co coa yejare que̱'eñe nëcaco'ni.'
8 Caquëna, i̱ti yeja ñacaiquëpi sehuopi: 'Ë̱jaë iye o̱metëcahuëse'e pa'ija̱'co,
a̱'ji yeja neni yequë co'amañapi o̱a ñasi'i, quë̱ija'core. 9 Ja̱je neruta'a
quë̱ti̱'ñe pa'io i̱ti ca̱. Ja̱je neruje̱ quë̱ima'ona, ña jujani ja̱ macata'a cue̱ni
je̱oje̱'ë,' capi."

Jesupi Nomiore Jujupi, Huajë Mu'se Pa'ina

10 Huajë mu'se pa̱i tsi'si hue̱'ñana ye'yaquëna, 11 ja̱rote paco'ë, te'o
nomio diez y ocho o̱metëca ju̱'ico, huatipi ne quë'ca̱sicopi ti nuiñe nëcaye
peocopi. 12 Pa'iona, ñani Jesupi soini capi:
"Nomio më'ë ju̱'i dahuë tsoe je̱opi. De'oye pa'ije̱'ë."
13 Caquë ja̱ maca i̱ jëñapi i̱ona pato maca ja̱re i̱ti macapi nuñerepa
ëcaco po̱nëni, Maija'quë de'oquë api, sihuaco ca huëo. 14 Ja̱je Jesús huajë
mu'se jujuna, ñani pa̱i tsi'si huë'e ñacaiquë ë̱jaëpi iyere ñani pë̱i, pa̱ire
capi:
"Seis mu'seña pa'iji, co'amaña ne mu'seña. Ja̱ mu'seña ja̱je pa'ito dani
juju cua̱ñoje̱'ë, pa̱ni huajë mu'se juju cua̱ñoñe."
15 Caquëna, ja̱ maca Ë̱jaëpi sehuopi:
"¡Coa cacohua'i pa̱i! ¿Joyema'cohua'ini mësaru acohua'i je̱'quë, huajë
mu'se pa'ina, mësaru duruhue̱quëpi pa̱nita'a burropi oco u̱cuja̱'quëre?
16 ¿Ico nomio cato Abraham tsëcapë aconi Satanáspi diez y ocho o̱metëca
hue̱se'eje̱ pa'ioni, joyeye co'aquë huajë mu'se pa'i do'ire?"
17 Ja̱je Jesús caëna, i̱te sa̱ñope cacohua'ipi huajëya'yerepa maire caë'ni
cuasahuë. Ja̱je cuasajëta'are si'a pa̱i sihuahuë, Jesús pa̱i yo'o ti̱'a ma'ñere
de'oye yo'oquëna, ñani.

Mostaza Ca̱ Ayere Ye'yaye
(Mt. 13.31-32; Mr. 4.30-32)

18 Ja̱ maca capi:
"¿I̱queje̱ pa'ye a'ni, Maija'quë te̱'te aye? ¿I̱quena cui'ne pa'ye neni
i̱ñora'ye? 19 Ja̱je cani capi, a'ri mostaza ca̱re ta̱quëpi yejana ta̱ëna, ai
de'oni jai so̱quë yë de'ona pi̱'api i̱ti ñë capë̱ana tsianoa nejë payeje̱ pa'ye
a'ë."

Pan Ne Pore Ayere Ye'yase'e
(Mt. 13.33)

20 Ja̱je cani yequeje̱ capi, Jesús:
"¿I̱quepi co̱ni cui'ne pa'yeje̱ ne i̱ñora'ye, Maija'quë te̱'te aye yo'oye?
21 Cani capi: Pan necopi harinare toaso̱ jai ji̱'so neni cui'ne o'sa mëiñere
a'ri maña i̱ona co̱'meni i̱ona si'a së̱pë juju mëicoa. Ja̱ juju mëiñeje pa'ye
yo'oye a'ë, Maija'quë te̱'te ayeje̱."

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

A'ri Jạto Sa'ro
(Mt. 7.13-14, 21-23)

22 Jerusalénna sai, pại daripẹ̱a cui'ne a'ri daripë pa'icohua'ire ye'yaquë
sa tëto saji'i. 23 Jạro pa'iquëpi sẹji'i, ịte:
"Ëjaë, ¿a'ri pại maña pa'iyë, huaso cuạñocohua'i?"
Caquëna, ịpi sehuopi:
24 "A'ri jạto sa'rojạ'a cacasi'i cani si'a më cuasayepi yo'ojẹ̱'ë. Jạje
pa'ina, cayë mësarute pại cacayere yëjạ'cohua'i a'ë. Jạje yëjëta'a caca
tị'ama'pë pa'ijạ'cohua'i a'ë. 25 Jạ maca ịti huë'e aquëpi huëni jạto
sa'ro sị̱osi maca, mësaru hue'se pa'isicohua'ipi cajạ'cohua'i a'ë jạto
sa'rona të'cajë 'Ëjaë, hui'yojẹ̱'ë'. Jạje cajëna, ịpi casipi 'ñama'quë a'ë,
mësarute. Jero acohua'i a'ni.' 26 Caquëna, mësarupi ca huëojạ'cohua'i
a'ë: 'Më'ë jạ're cọ̱ni ạijë cui'ne ụcujë yo'osicohua'i a'ë cui'ne jạre më'ëpi
pa'i huẹ̱'ñana dani ye'yasiquë a'ë.' 27 Cajëna, sehuojạ'quë api: 'Tsoe
cahuë ñama'quë a'ë, mësarute. Jero acohua'i a'ni. Saijẹ̱'ë, co'ayese'e
yo'ocohua'i.' 28 Jạje casi maca Maija'quë tẹ̱'tere Abraham, Isaac, Jacobo,
cui'ne Maija'quë yo'o jạ'ñere quëajë pa'isicohua'i pa'ijëna, ñani mësarupi
hue'sena jẹ̱ocosicohua'i pa'ijë cụji quị̱'cojë oijạ'cohua'i a'ë. 29 Jạ maca
daijạ'cohua'i a'ë ẹ̱mëje'e tẹ̱'te cui'ne huë'ehuë tẹ̱'te, ẹ̱së mëi huẹ̱'ña cui'ne
sạ'nihuë pạipi Maija'quë quë'rona tsi'sini ạo ạija'cohua'ipi. 30 Jạ maca
yure teaye pa'iohua'i pa'isicohua'i jerepa pa'iohua'i pa'ijạ'cohua'i a'ë
cui'ne yure jerepa pa'iohua'i pa'isicohua'ipi teaye pa'iohua'i pa'ijạ'cohua'i
a'ë."

Jerusalén Pạire Jesús Ñaquë Oiye
(Mt. 23.37-39)

31 Jạre jạ mu'se daë'ë, fariseo pại dani ịte cahuë:
"Saijẹ̱'ë, Herodes më'ëre huani jẹ̱osi'i caji."
32 Cajëna, ịpi sehuopi:
"Sani cajẹ̱'ë, jạëte co'aquë tạ'ñe asama'quëre: 'Yure, cui'ne ñamina'a
huatiohua'ire eto saoquë yo'oni cui'ne jụ'icohua'ire juju tëjini ñamina'a
jerepa mu'se saosi'i.' 33 Jạje pa'iquëta'are jạ yë'ta'a yo'ojạ'quë a'ë yure,
ñamina'a cui'ne se ñatasi mu'sejẹ̱. Co'aji, Maija'quëre quëacaiquëpi
Jerusalén peo huẹ̱'ñana jụ'ito.
34 ¡Jerusalén Maija'quë yo'o jạ'ñe quëacaicohua'ire huani jẹ̱o
daripë! Cui'ne Maija'quë më'ëni caquë jëjo daocohua'ire quẹ̱na pẹ̱api
jẹ̱a daripë. Jaiye mësarute oi cura mamajëre oio capẹ̱a huë'ehuëna
coyejẹ̱ yo'osi'i caquë yo'oquëna, coehuë. 35 Mësarute Maija'quëpi
jẹ̱ocojạ'quë api. Cui'ne yë'ëre ña cọ̱ñe peojạ'cohua'i a'ë, 'mësarupi
de'oquëre pa'ni Ëjaë mamirepa hue'equë daiquë' ca maca tị'añe
pạto."

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

Jesupi Coto Dahuë Jụ'iquëre Jujucaiye

14 1 Huajë mu'se tị'aëna, Jesús saji'i, fariseo ëjaë huë'ena, ạo ạsi'i caquë.
Saquëna, fariseohua'ipi huajë mu'se ị yo'oquëna, ñañu'u cuasajë
cui'ñani ñahuë. 2 Ñajëna, ị ñaquë ñu'i huẹ'ñare te'i coto dahuë jụ'iquëpi
paji'i. 3 Pa'ina, Jesús sẹji'i, cuạñese'e ye'yacohua'ire cui'ne fariseo pạire:
"¿Jujuye de'oquë huajë mu'se pa'ito jụ'iquëre, mësarupi asato, pạnita'a
jujuye pạñe?"
4 Jạje caquëna, coa ai jerepa cama'pë paë'ë. Pa'ijëna, ịpi jụ'iquëre jujuni
capi, saijẹ'ë. 5 Jạje se jujuni fariseohua'ire capi:
"¿Nepi mësaru acohua'i burropi pạnita'a huẹquëpi cojena tọmesiquëre
etoma'cohua'i a'ni, huajë mu'se pa'i do'ire?"
6 Caquëna, ti sehuoye pạhuë.

Huejajëna, Soisiquë Yo'oye

7 Soisicohua'ipi de'o ñu'i saina co'ejë ạo ại saihuëna ja'rujëna, ñani
Jesupi jạohua'ire ñeje yëhuopi, ịohua'i asa jạ'ñere:
8 "Më'ëni yecohua'ipi huejajëna, ñaja'quëre soisiquë pani de'o ñu'i saihuëna
tëto sani ja'ruma'ë pa'ijẹ'ë. Ja'runi ñu'ina, më'ë jerepa pa'ini dani mësarute
soisiquëpi cama'quëni: 'Më'ë ñu'i saihuëre iquëna ịsijẹ'ë.' 9 Caquëna, më'ëpi pại
ñajëna, huajëya'ye huëni ai jeteyo'jerepa ñu'i saihuëna sani ja'ruma'quëpi jạje
yo'osi'ni. 10 Jạje yo'oma'ë, huëosicohua'i pa'ito, jeteyo'je ñu'i saihuëna ja'rujẹ'ë.
Jạje ja'rusiquëpi ñu'ina, më'ëre huëosiquëpi dani cajạquë: 'Yë'ë cajei, ịño de'o
huẹ'ñana dani ja'rujẹ'ë.' Jạje cato më'ëje sihuaquë ị jạ're cọni ạo ại saihuëna
ja'rusicohua'i ñajëna, de'o ñu'i saihuëna ja'rujạ'quë a'ë. 11 Jạje pa'ina, yë'ë a'ë
jerepa pa'i caquë ịja'a yo'osiquëpi coa ai jerepa co'aquë maca pọnëñe pa'iji.
Cui'ne ịti co'aquë teaye pa'i pa'isiquëpi jerepa pa'i pọnëñe pa'iji."
12 Capi, ịte soisiquëreje:
"Ạore ạoquë pani, pạnita'a na'iquëna, ạore ạoquë pani, soima'ë pa'ijẹ'ë,
më'ë cajeohua'ire, cui'ne yo'je tsịre cui'ne më'ë do'ijëre cui'ne më quẹno
maca jaiye co'amaña pacohua'ire. Më'ëpi jạje soisiquë pa'ito ịohua'ijẹ
më'ërejẹ soijạ'cohua'i a'ë, ạija'quëre. Jạ maca sạise'ejẹ pa'ye pasipi. 13 Jạje
pa'i do'ire më'ëpi ạore paquë pani soijẹ'ë, co'amaña peocohua'ini, co'a
de'osicohua'i mañani, cu'ima'cohua'ini, cui'ne ñama'cohua'ini. 14 Co'ye
ịsiye ti pạja'cohua'ini cọcaijẹ'ë. Jạje pạsicohua'ita'are, nuñe yo'ocohua'i
jụ'isicohua'ipi huëi maca më'ëje huëni sại cuạñoja'quë a'ë, Maija'quëni."

Ạojajë Caquë Jai Pạire Soiye
(Mt. 22.1-10)

15 Jạje iyere caquëna, asani ạo ại saihuë ñu'icohua'i aquëpi capi, Jesure:
"De'hue Maija'quë tẹ'tere pa'i ạo ạija'quëpi sihuaquë pa'iji."
16 Caquëna, Jesupi capi, ịte:

"Jai pai tsi'sirena, aosi'i caquë jai paire huëopi. 17 Huëosiquëpi ao ai
macarepa ti'aëna, i jo'yaëre capi: 'Quërëjaijë'ë, huëosicohua'ire si'aye ne
saohuë' capi. 18 Jaje casiquëta'are si'aohua'i paja'quë pa'ini ca huëohuë.
Du'ru macarepa aquëpi capi: 'Ja'arepa yejare huerohuë. Jaote sani ñañeque
pa'iji. Care payë, yë'ëre oi cuasama'ë.' 19 Yequëpi capi: 'Diez duruhuequëre
huerohuë, yeja a'jiñe necohua'ire jaohua'ire neñañeque pa'iji. Yë'ëre ai
cuasama'ë, pa'ijë'ë.' 20 Yequëpi capi: 'Ja'arepa huejahuë. Jaje pa'ina, saiye
pañë.' 21 Ja maca i jo'yaë co'ini i asase'ere si'aye quëapi. Quëaquëna,
Ëjaëpi asani pëi i jo'yaëre capi: 'Esa sani jaje pa'ito co'amaña peocohua'ini,
cu'ima'cohua'ini cui'ne ñama'cohua'ini, si'aye ai yo'ojë pa'icohua'ini ti'ani
dajë'ë, jai daripë cu'i ma'ña pa'icohua'ini.' 22 Ai tsoe pa'i maca dani i jo'yaëpi
capi: Ëjaë më'ë cuañese'eje yo'ohuë. Jaje pa'iquëta'are ja yë'ta'a peo sa'noa
pa'iji, timëñe peoye. 23 Jaje caquëna, ëjaëpi i jo'yaëre capi: 'Sani iye daripëpi
sai ma'aña pa'icohua'ini cuañejë'ë, dani yë'ë huë'e timëjajë.' 24 Care payë,
yë'ë du'ru huëosicohua'i aquë te'ije aiñe peoji, yë'ë ao macarepa."

Jesús Tui Do'ire

25 Jai pai Jesure tuijëna, ipi co'ye ponëni iohua'ire capi:
26 "Yë'ëre tuiye yëni ai yë'ëni oiye pa'iji, ja'quëre, ja'core, nëjore,
mamajëre, yo'jeire, yo'jeore cui'ne co'ye pa'iye oiye jerepa. Jaje yë'ëni
oima'quë pani yë'ëre ye'yequë pa'iye peoji. 27 Cui'ne yë'ë do'ire i pa'iye
ai yo'oye pa'itoje jare tusi'i cuasama'ë, coa tusi'i caquë yo'oquë pani
yë'ëre ye'yequë peoji. 28 Cui'ne mësaru acohua'ipi jai huë'e neñu'u cajë
huëocohua'i pani du'ru ja'runi dujë cuasacohua'i a'ni ¿Je ja'yepi curiquë
neja'cohua'i a'ni cajë? 29 Jaje de'oye cuasama'pë, coa ja'a huëo macase'e
neni, cui'ne jeteyo'je ne saoye pato, si'aohua'i iti ñasicohua'ipi cue'cue
huëoja'cohua'i pa'ini, yo'o jujayere ñani. 30 Ja maca cue'cuejë caja'cohua'i
a'ë: 'Nesi'i caquë huëosiquëta'a ne sao ti'ama'ë pa'iji.' 31 Jaje pa'ina, cui'ne
pai ëjaë yequë yeja ëjaë ja're uihuasi'i cani, ne ti'añe pa'iquë caquë ja'runi
cuasani, i soldado paire cuecue ñaquëna, diez mil pai pa'iyë. Pa'ijëna, ite
huajo daquëpi paji veinte mil soldado paire. 32 Paquëna, neña jujani, ja
yë'ta'a yequë ëjaë so'ore pa'ina, uihuaye pañu'u ca de'huaja'cohua'ire jëjo
saoja'quë api. 33 Jaje cui'ne mësaru acohua'ipi si'aye ja'rë pa'ise'ere jeoñe
coecohua'i pani, yë'ë yo'oye ye'yecohua'i peoyë.

Asije Pa'i Ayere
(Mt. 5.13; Mr. 9.50)

34 Asi de'oye a'ë, saija'iñe pani. Jaje pa'iquëta'are sai ja'ñere carajaisico
pani ¿me cui'naopi sai ja'ñe de'o coco'ni? 35 Cui'ne me cocaico'ni pu'cani
nea ya'o neina, tañu'u cajë nesi tsu'supëje, co'a de'ose'e pani. Jaje pa'ina,
coa jeocoye pa'iji, yeja ne de'huaye cocai ma'ñe pa'ito. Cajoro quë'iohua'i
sëte cuasajë asajë'ë."

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

Yëi Ñama Ne Huesësicore Ayere Ye'yaye
(Mt. 18.10-14)

15 1 Pa'i do'ire curiquë secohua'i cui'ne co'aye yo'ocohua'i si'aohua'i
Jesure asañu'u cajë tsio daë'ë, i quë'rona. 2 Jaje yo'ojëna, ñani
fariseohua'i cui'ne cuañese'e ye'yacohua'i coni cue'cuejë ñeje cahuë:
"Iye ëmë co'aye yo'ocohua'ini yëquë tsioni aiji."
3 Jaje cajëna, Jesupi pai yo'oyeje pa'ye neni quëapi, iye:
4 "¿Nepi mësaru acohua'i aquëpi cien yëi ñamare paquëni te'i
jaohua'i aquëpi ne huesëna ne huesëjaquë noventa y nueve pa'ijajë
cani co'ema'quë a'ni, ti'ama'ë pani? 5 De'hue co'equë ti'ani sihuaquë
tata tupëna coa seoni. 6 I huë'ena ti'ani i cajeohua'ire cui'ne i ja'ye
pa'icohua'ire soihuë, yë'ë jare coni sihuajë'ë, ne huesësicore ti'a do'ire.
7 Jaje pa'ina, co'aye yo'oquëpi jar'rë pa'ise'ere jeoni ponëto huiñaohua'ipi
ai sihuayë, noventa y nueve de'oye pa'icohua'ire sihuase'e jerepa.

Curi Tëqui Ne Huesësicore Ayere Ye'yaye

8 Cui'ne ¿ico nomiopi diez të'ña pasiconi te'o ne huesëni toa tsëoni si'a
huë'e ñare paco yuaco co'ema'coa, ti'aja'coa'ë caco? 9 Jaje de'hue co'eco
ti'ani io cajeohua'i jare coni cui'ne io quëno maca huë'e acohua'i jare
coni sihuaco casio: 'Yë'ë jare coni sihuajë'ë, curi të'qui ne huesësicore
ti'ahuë.' 10 Jaje pa'ina, cayë, cui'ne Maija'quë huiñaohua'i sihuaye pa'iji,
te'i co'aye yo'oquëpi i pa'ise'e jeoni ponëto."

Posë Huesëquëpi Yo'oye

11 Jesupi capi, yequeje:
"Caya mamajë ëmëohua'ire paquë paji'i. 12 Pa'ina, yo'jeipi capi pëca
ja'quëre: 'Ja'quë isijë'ë, yë'ëre isija'a co'amaña ca nëose'ere.' Caquëna, pëca
ja'quëpi co'amañare huahuecaji'i, pai ñape iohua'i pa ja'ñe. 13 Isisi jeteyo'je
a'ri maña pa'iquëpi yo'jeipi i yejare isipi, yecohua'ina. Ja do'ipi curiquë neni
saji'i, ai so'o yejana. Jarona sani si'a curiquë co'ayere yo'oquë nejo saopi.
14 Jaje si'aye curiquë neja saosi maca jaiye ao peopi, ja yeja. Ja maca ipi ao
ëa ju'i huëopi. 15 Ja maca curi peoquë co'epi, co'amaña neñe ja yeja aquë
co'amañare. Jaëpi ite cuañepi i jo'ya sesere ñacaijë'ë caquë. 16 Ja maca ai ao
ëaye ti'aëna, sese aiñere ati'ñerepa nëji'i. Ite yecohua'ije ao aoñe pahuë. 17 Ao
ëa ju'i cuasa huëopi, 'ja'quë huë'e co'amaña necaicohua'i co'arepa ao ani
huajëjë. Pa'ijëna, iñore yë'ë teaye ao ëa ju'i pa'iye.' 18 Jaje pa'ito ja'quë pa'i
hue'ñana co'ini ite casio: 'Ja'quë, më'ëre cui'ne Maija'quëre co'aye yo'ohuë.
19 Më'ë mamaquëre caye peoji, yë'ëre. Më'ëre necaicohua'ire yo'oyepi cui'ne
cuañejë'ë.' 20 Ja maca jaje cuasani co'ipi, ma'aja'a pëca ja'quë huë'ena.
Ja yë'ta'a so'ore pa'ina, pëca ja'quë ñani ite teayerepa yo'oroja'quë'ni
cuasani ite ñani, ja maca huë'huë tomejani su'cuaquë cui'ne tsu'suquë

sihuapi. 21 Ja̱ maca mamaquëpi i̱te capi: ‘Yë'ë ja'quë co'aye yo'ohuë,
Maija'quëre cui'ne më'ëreje̱. Ja̱je pa'ina, më'ë mamaquëre caye peoji,
yë'ëre.’ 22 Ja̱je caquëna, pëca ja'quëpi capi, i̱ jo'yare: ‘Esao maña de'o
ca̱ñare etoni su̱ñacaijë'ë. Cui'ne i̱ moñona aniño su̱ñacaijë'ë, zapatoje̱
su̱ñacaijë'ë, i̱ que̱o. 23 Cui'ne duruhue̱que̱ tsi̱ jujusiquëni dani huani
je̱oje̱'ë, a̱ñu'u jai pa̱i tsi'sini sihuajë. 24 Iquë yë'ë mamaquë ju̱'isiquëje̱
pa'i pa'isiquëpi cui'naëpi pa'iji. Ne huesësiquëpi ti̱'asiquë pa'iji.’ Ja̱je cani
sihuaquëna, jaiye a̱o ne huëohuë.

25 Ja̱je yo'ojëna, i̱ mamaquë du'ru aquëpi daji'i, co'amaña ne hue̱'ña
pa'iquëpi. Huë'e ja'ye ti̱'aquë, asapi musica yo'oye cui'ne pairaye. 26 Asani
po̱sëohua'i aquëre soini se̱ji'i. I̱quere ja̱je yo'oye'ni ja̱ro, caquëna. 27 Tsi̱
po̱sëpi i̱te capi: ‘Më'ë yo'jeipi daji'i. Ja̱je daquëna, më'ë ja'quëpi hue̱que̱
tsi̱ni huaijë'ë jujusiquëni cua̱ñepi, i̱ huajëquëpi cui'ne de'oye ti̱tasi do'i
caquë.’ 28 Ja̱je quëaquëna, maja'yëpi pë̱i cue'yoni huë'e cacaye coequëna,
pëca ja'quë etani i̱te huë'ena cacani ñajë'ë caquë ai se̱ji'i. 29 Se̱ina, i̱pi pëca
ja'quëre capi: ‘Tsoe më'ëpi asayë, më'ëre yë'ë necai pa'iye, ti jo̱sa coeye
peoyerepa. Ja̱je pa'iquëta'are te'e ñamareje̱ yë'ë cajeohua'i ja̱'re co̱ni fiesta
neja'quëre i̱siye pa̱huë, më'ë. 30 Ja̱je pa'iquëta'are yure iquë më'ë mamaquë
më'ë curiquë co'a nomiohua'ini yo'oquë neja saosiquëpi ti̱taëna, sihuaquë
duruhue̱que̱ tsi̱ jujusiquëre huani je̱oni yo'oyë ñañë.’ 31 Caquëna, pëca
ja'quëpi i̱te capi: ‘Yë'ë mamaquë më'ë cato si'anë yë'ë ja̱'re co̱ni pa'iyë.
Ja̱je pa'ina, si'aye yë'ë paye më'ë co'amaña'ë. 32 Ja̱je pa'ina, yure nuñerepa
fiesta neñe pa'iji, sihuajë. Më'ë yo'jei ju̱'isiquëje̱ pa'i pa'isiquëpi cui'naëpi
pa'i do'ire. Ne huesësiquë pa'isiquëni yure ti̱'asi do'ire.’ Ja̱je yo'oyë.”

I̱ Co'amaña Ñacaiquë Neñe Ayere

16 1 Jesupi capi, i̱ ye'yacohua'ire:
“Pa'iji, te'e ë̱më co'amaña paquëpi ñacaiquëre paquë. Ja̱je
pa'ini sani quëahuë, co'amaña paquëna. Më'ë co'amaña ñacaiquëpi co'aye
yo'oquë saoji, asahuë cajë. 2 Quëarena, asani ëjaëpi i̱te soini capi: ‘¿I̱quere
më'ë yo'oquëna, yë'ëre quëaye'ni? Dajë̱'ë, më'ë co'amaña nese'e toyase'ere
ñasi'i, më'ë yë'ëre necaiquë pa'iye peoji.’ 3 Ja̱ maca co'amaña ñacaiquëpi ai
cuasa huëopi: ‘¿Me neja'quë a'ni, yure yë'ë ëjaëpi co'amaña neñe peoyerepa
eto huesoru? Tutuje̱ peoyë, yeja neni ta̱ñeje. Cui'ne huajëya'ji yecohua'ini
peoyë i̱sijë̱'ë caquë se̱niroja̱iñeje ca'rayë’ cuasapi. 4 Cuasani capi: Tsoe
cuasahuë. Ja̱je yo'osi'i, yë'ë co'amaña neñe peoquë pa'ina, i̱ohua'i huë'ena
pëpaja̱'cohua'ire. 5 Cani ja̱ maca soipi te'ohua'ise'ere, i̱ ëjaë do'i pacohua'ire,
du'ru aquëni se̱ji'i: ‘¿Je ja'ye yë'ë ëjaëre do'i paquë a'ni?’ 6 Caquëna, sehuopi
i̱pi: ‘Cien jai que̱na hue̱a hui'yape i̱siye pa'iji,’ caquë co'amaña ñacaiquëpi
capi, i̱te: ‘Icoa, më'ë ja̱'në sa̱aija'a do'i caquë toyasico, ja̱ote nejoni esa
yecore toyajë̱'ë, coa cincuentase'e.’ 7 Ja̱ jeteyo'je se̱ji'i, yequëre: ‘¿Cui'ne
më'ë je ja'ye do'i paquë'ni?’ Caquëna, i̱pi capi: ‘Cien trigo topë̱a i̱siye pa'iji,’

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

caquëna, capi: ‘Icoa, mëʼë jaʼrë saijaʼa doʼi toyasico yecona esa toyajëʼë, coa
ochenta topëaseʼe.’ 8 Ja maca ñapi, i ëjaë jaë coʼaquë i coʼamaña ñacaiquëpi
tsoe siʼaye ne deʼhuasiquëpi pajiʼi. Jaje paʼina, iye yeja acohuaʼi taʼñe asani
yoʼocohuaʼi aʼë, sehuosicohuaʼi yoʼoye jerepa yoʼocohuaʼi aʼë.
9 Jaje paʼina, cayë, mësarute. Iye yeja coʼamañapi isijë yecohuaʼini
cajeohuaʼire nejëʼë. Jaje yoʼojë saosicohuaʼipi tiʼajëna, ti paʼi hueʼñapi
sihuaquë daijëʼë caquë Maijaʼquëpi pëpajaʼquëre.
10 Deʼoyerepa aʼri maña paʼina, ñacaiquëpi cuiʼne jaiye paʼitoje deʼoyerepa
ñacaiye paʼiji. Jaje aʼri mañare deʼoye ñacaimaʼpë pani, jaiyere paje
deʼoye ñacaiye peoji. 11 Jaje paʼina, mësarupi coa yeja coʼamañare deʼoye
ñacaimaʼpë coʼaye yoʼocohuaʼi paʼito, ¿nepi mësarute deʼhue necohuaʼi aʼë
cuasajaʼcohuaʼi aʼni, deʼo coʼamañare pare yoʼoye paʼito? 12 Deʼoye yecohuaʼi
tsere ñamaʼpë yoʼoto, ¿nepi isijaʼcohuaʼi aʼni, mësaru pa jaʼñe?
13 Jaje paʼina, ëjaohuaʼire necaiquë pani caya ëjaohuaʼire necaiye peoji.
Jaje yoʼoquë pani yequëni coequë cuiʼne yequëni oiye paʼiji. Panitaʼa
yeque, yequëni deʼoye sehuocai yequëni sañope caye paʼiji. Jaje paʼina,
teʼipi Maijaʼquëre cuiʼne curiquëre necaiye peoji.”
14 Fariseo pai curiquë ai yëcohuaʼi sëte i cayere asani Jesús coa caji cajë
cueʼcuehuë. 15 Ja maca Jesupi capi, jaohuaʼire:
“Mësaru aʼë, pai ña hueʼñaseʼe deʼocohuaʼi aʼë cajë yoʼocohuaʼi.
Maijaʼquë cato ñaji, mësaru joñoare, jaje yoʼojëtaʼare. Jaje paʼina, pai
jaiye deʼoye yoʼoyë cajë paʼiyere Maijaʼquëpi coequë api.

Moisés Cuañeseʼe Cuiʼne Maijaʼquë Cuañe Teʼte

16 Juan paʼi macajaʼa Moisés cuañeseʼe cuiʼne Maijaʼquë yequë muʼse
yoʼo jaʼñere ca nëocohuaʼi yeʼyajëna, asahuë. Ja maca yure quëa huëohuë,
deʼo cocare Maijaʼquë cuañe teʼtena cacayere. Jaje quëajëna, asajë
cacañuʼu cajë siʼaohuaʼi tutu yoʼoyë.
17 Maʼtëmo cuiʼne yeja carajaiñe paʼiji. Jaje paʼiquëtaʼare Maijaʼquë coca
cato carajaiñe peoyerepa. Tiʼasipi, io cayeje.

Nëjore Jeocoye Ayere
(Mt. 19.1-12; Mr. 10.1-12)

18 Jaje paʼina, ëmë huejasiquëpi nëjore jeoni cuiʼne yecona se huejani,
deʼoye yoʼoye paji. Cuiʼne ëmëre jeocosiconi yequëpi huejani cuiʼne coʼaye
yoʼoji.

Ai Jaiyere Paquë Cuiʼne Lázaro

19 Pajiʼi, teʼi ëmë jaiye paquë siʼanë deʼo cañaʼ cuiʼne jai doʼire juʼiquë
cuiʼne siʼa muʼseña fiesta nequë deʼoyerepa yoʼoquë paʼiquë. 20 Jaje paʼiquë
paʼina, cuiʼne Lázaro cami quëʼipi teaye yoʼoquë paʼiquëje pajiʼi. Jaje
paʼipi jaiye coʼamaña paquë huëʼe eta saʼrore ñujiʼi. 21 Jaje iquë teaye paʼi

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

macapi ao ëa ju'i ao ai saihuë tomeñere ati'ñerepa nëina, ñapi. Cui'ne i
a'sire jo'yaque daijë ne'nejëna, ñuji'i. 22 Jaje pa'iquëpi teaye pa'i maca juji'i.
Juquëna, huiñaohua'ipi sahuë, ma'tëmona Abraham ja're coni pa'ija'quëre.
Jaje cui'ne jaiye paquëje juji'i. Juquëna, tahuë. 23 Jaiye co'amaña paquëpi
juni saji'i, ju'isicohua'i ai yo'o hue'ñana. Jarore papi ñapi, Abrahamre cui'ne
Lázarore.
24 Ja maca ñani cuipi: 'Ja'quë Abraham, yë'ëre oi ñajë'ë. Ai yo'oyë.
Jëjo saojë'ë, Lázarore ocore i moño sa'nihuëna neni dani sësëye yë'ë
tsemeñona ne huasojaquë. Ai yo'oyë, yë'ë toase'epi pa'ina.' 25 Jaje caquëna,
Abrahampi capi ite: 'Tsihua'ë cuasajë'ë më'ë de'oye pa'ise'ere ja yë'ta'a
më'ë huajëquë pa'inë, cui'ne iquë Lázaropi ai co'aye paji'i, jaro pa'i maca.
Jaje pa'isiquëpi yure ipi de'oye pa'iji, iñore. Cui'ne më'ëpi ai yo'oyë.
26 Cui'ne jaje si'aye iye më'ë yo'ose'e pa'itoje pa'iji, cui'ne jai hua'que
të'tëpaje, yëquë tëto saiye peoyerepa cui'ne më'ëje iñona tëto daiye peoye.
Jaje pa'ina, iño pa'icohua'i jaro tëto saiye peoji, cui'ne jaro acohua'ije iño
daiye peoji.'
27 Ja maca jaiye paquë pa'isiquëpi capi: 'Jaje pa'ito ja'quë Abraham më'ëre
señë, Lázarore jëjo saojë'ë, yë'ë ja'quë huë'ena. 28 Jarote cinco yo'je tsire payë.
Sani quëacaijë'ë, iño yë'ë ai yo'o hue'ñana daima'pë caquë.' 29 Jaje caquëna,
Abrahampi capi, ite: 'Jaohua'i cato payë, Moisés cuañese'e cui'ne yecohua'i
Maija'quëre quëacaicohua'i toyase'ere, jare ñani sehuojajë.' 30 Jaje caquëna,
jaiye paquë pa'isiquëpi sehuopi: 'Jaje pa'itoje ja'quë Abraham sehuoye pañë.
Ju'isicohua'i aquëpi sani quëatota'a ja'në pa'ise'e jeoni ponëja'cohua'i pa'ini.'
31 Jaje caquëna, Abrahampi capi, ite: 'Moisés cui'ne Maija'quëre quëacaicohua'i
case'ere sehuoye coeni, me ju'isiquëpi huëtuje sehuoye'ni'."

Co'ayena Yo'oyena Taiñe
(Mt. 18.6-7, 21-22; Mr. 9.42)

17 1 Jesupi capi, I ye'yacohua'ire:
"Pai co'aye neñe carajaiñe peoja'coa. Jaje pa'iquëta'are co'ayere
pa'iquëpi yecohua'ire se ye'yaquëna, co'aye ne do'ire teayerepa pa'ija'quë api.
2 Jaje pa'ina, tsire co'aye ye'yama'në, jaje pa'ire ñaje tëcana quëna pëpi sëani
jairana jeo dëoto ai jerepa de'o'ñe pa'io. 3 De'hua ñajë'ë. Më'ë yo'jeipi më'ëre
co'aye yo'osiquë pa'ito yo'oma'ë quëajë'ë cui'ne ja'rë yo'ose'ere jeoni ponëna
i yo'ose'ere sai de'huacaijë'ë. 4 Cui'ne më'ëni te'e mu'sere siete pa'ye co'aye
yo'osiquë pani, cui'ne siete pa'ye dai caye pa'iji: 'Tijupë co'aye yo'oye pasi'i.' Jaje
caquëna, i co'aye yo'ose'ere sai de'huacaiye pa'iji."

Nuñerepa Neñe Pa'iji Cuasayepi Tutu Quë'i

5 Ite ye'yecohua'ipi cahuë, Ëjaëre: Isijë'ë yëquëre ai nuñerepa neñe pa'iji
cuasayere.
6 Cajëna, Ëjaëpi sehuopi jaohua'ire:

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

"Mësarupi neñe pa'iji cuasayere a'ri maña mostaza caje pa'ye pacohua'i pani cayë, iye soquëre iye macapi etani jaira jopore pare sa nëcajë'ë. Ca maca asani sati'ñe pa'io.

Necaiquëpi Yo'oye Pa'iji

7 Mësarupi co'amaña necaiquëre pacohua'ini tsio co'amaña ne tëjini panita'a
huequëre ña tëjini co'iquëna, ¿cacohua'i a'ni, 'da sani ja'rujë'ë, ai aija'quë?'
8 Jaje cama'pë coa ai jerepa cayë: 'Aore cua'cojë'ë, neato ai ja'ñere, yë'ë ao ai
huëosi maca de'oye ao ja'ñere cui'ñajë'ë, yë'ë ani tëjisi jeteyo'je më'ëje ai cui'ne
ucuja'quë.' 9 Jaje cuañese'ere yo'oquëna, necaire pahuë de'oji cajë pëpaye peoji
jo'yaëpi cuañese'ere necaito. ¿Me de'oji caye'ni, jo'yaëpi cuañese'ere neto? 10 Jaje
cui'ne pa'iji, mësaruje. Jaje pa'ina, Maija'quë cuañese'ere si'aye nesicohua'i pani:
'Co'a jo'ya maña'ë, më'ë nejë'ë casi mañase'e nehuë,' caye pa'iji."

Diez Ja'ju Dahuë Ju'icohua'ire Ne Co'yaye

11 Jesús ja yë'ta'a Jerusalénna sai Samaria cui'ne Galilea yejaña tëto
saji'i. 12 Saiquëpi a'ri daripëna ti'aquëna, diez ëmëohua'i ja'ju dahuë
ju'icohua'ipi sañope ti'ahuë. Ti'ajëta'a so'ona nëcajani, 13 cuihuë:
"¡Jesús, Ye'yaquë, yëquë mañare oijë'ë!"
14 Ja maca Jesupi ñani jaohua'ire capi:
"Sani Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ina iñojaijë'ë."
Jaje caëna, ja saijë iohua'i ju'i dahuë peocohua'i tome huesëhuë. 15 Ja maca
te'i jaohua'i aquëpi ju'i dahuë peo hue'ña tomesiquë pa'i ña jujani Maija'quëni
tutu yë'opi caquë sihuaquë co'ipi. 16 Co'ini do're ja'rupi Jesús ña hue'ñana
cui'ne i tsiapi yejare pana në meni Maija'quëre de'oji caquë sihuapi. Iquë ëmë
iti sihuasiquë Samaria yeja aquë paji'i. 17 Ja maca Jesupi capi, ite:
"¿Mësaru diez pa'iohua'i pa'ima'pë pate, iti ju'icohua'i? ¿Yecohua'i
nueve jerore pa'iye'ni? 18 ¿Iquë yequë yeja aquëse'e Maija'quëre sihuasi'i
caquë co'isiquë pa'iquë?"
19 Jaje cani ite capi:
"Huëni saijë'ë. Jujuquë api, më'ë cuasani yo'o do'ipi co'yasiquë sëte."

Maija'quë Cuañe Te'te Pa'i Ti'añe
(Mt. 24.23-28, 36-41)

20 Fariseo paipi Jesure sei'ë: ¿Je yëhua Maija'quë te'te ayepi
ti'aja'coa'ni? Jaje sejëna, ipi sehuopi:
"Maija'quë cuañe te'te ayere tiñarepa ñañe peoji, co'amaña ñañeje
pa'ye. 21 'Iñore tsoe pa'iji' panita'a 'jetore pa'iji' caye peoji. Jaje pa'ina,
tsoe Maija'quë cuañe te'te ayere mësaru joponi pa'iji, yure."
22 Jaje pa'ina, ire ye'yecohua'ire capi:
"Ti'aja'coa, co'a mu'seña Pai Mamaquë yo'oquëna, ña ëa mu'seña. Jaje ña
ëaquëta'are ñañe paja'cohua'i a'ë. 23 Jaje ña ëaquëna, pa'ijëna, caja'cohua'i a'ë:

‘Iñore pa'iji’ panita'a ‘jetore pa'iji’. Jaje catoje saima'pë, cui'ne tuima'pë pa'ijë'ë.
24 Ma'tëmopi mujuë ye'hueyeje pa'ye pasipi. Pai Mamaquë tita mu'se cato asa
tayoye peoja'coa. 25 Jaje pa'iquëta'are du'ru macarepa ai ai yo'oye pa'iji. Yure pa'iji,
yure pa'i paipi yë'ëre coejëna. 26 Noé pa'i mu'seña yo'ojë pa'ise'eje pa'ye cui'ne
pa'ija'coa, Pai Mamaquë daija'a mu'señaje. 27 Ja mu'seña je'quë ao aijë cui'ne ucujë,
huejajë cui'ne mamajëre huejojë yo'ohuë. Jaje yo'ojëna, Noé jai yohuëna cacapi.
Cacasi maca, jai co'je ti'aëna, jaohua'i si'aohua'i co'je jujuhuë. 28 Jaje cui'ne Lot pa'i
mu'señaje yo'ohuë: Ao aijë cui'ne cono ucujë huerojë cui'ne yecohua'ina se isijë,
co'amaña tajë cui'ne huë'ña nejë paë'ë. 29 Jaje yo'ojë pa'ijëna, Lot Sodomapi etani
saji'i. Saisi maca ma'tëmopi oco tomeñeje pa'ye toapi tomequë si'aohua'ire huani
jeapi, Sodoma paire. 30 Jaje cui'ne pa'ye pasipi, Pai Mamaquë ñaija'a mu'señaje.

31 Ja co'a mu'seña ti'aëna, huë'e hue'sere pa'ijëna, co'amañapi huë'e
sa'nahuëre pa'ito ijañu'u cajë yo'oma'pë pa'ijë'ë. Cui'ne yecohua'ipi tsiore
pa'icohua'i pani co'ima'pë pa'ijë'ë, huë'ena. 32 De'hua cuasajë'ë, Lot
nëjo yo'ose'ere. 33 Jaje pa'ina, co'ye i pa'iyere ai cuasaquë cato si'aye ne
huesëye pa'iji.

34 Jaje pa'ina, cayë. Ja ñami cai saihuëna cayahua'i caicohua'i pa'ito
te'ire saquë yequëni jeo saiye pa'ija'coa. 35 Cui'ne caya nomiohua'i te'e
toacohua'ini te'ore saquë cui'ne yeconi jeo saiye pa'ija'coa. 36 Jaje cui'ne
caya ëmëohua'i tsiore pa'ijëna, te'ire saquëna, cui'ne te'i jeo saisiquë
pa'ija'quë api.”

37 Jaje caquëna, iyere asani seteña:
“¿Jerona iye yo'o ja'ñe a'ni, Ëjaë?”
Cajëna, ipi capi:
“Ju'isiquë ui hue'ña pë'përi tsi'siyeje pa'ye tsi'sija'cohua'i a'ë.”

Hua'jeopi Cui'ne Yo'oyere Ca Tëjiquë

18 1 Si'anë Maija'quëre sejë pa'iye pa'iji, yo'o jujaye peoye caquë
Jesús pai yo'oye ayena tiña caquë ñeje, ye'yapi. 2 Ye'yaquë capi:
“Pa'iji, pai daripë pai yo'oye ñaquë, Maija'quëre ca'rama'quëpi, cui'ne
yecohua'ireje oima'quëpi. 3 Cui'ne jare ja daripëre paco'ë, hua'jeo. Jaopi
pai yo'oye ñaquëna, iote sañope yo'oquëni quëaona ca de'huacaijaquë
caco si'anëpi saco'ë. 4 Jaje saio yo'ocona, pai yo'oye ñaquëpi coepi.
Coesiquëta'a jeteyo'je cuasapi: ‘Maija'quëre ca'rama'quëje cui'ne paireje
oima'quëpi. 5 Cocasi'i hua'jeore, josa si'anë daio yë'ë yequere cuasaquëna,
cama'o pa'ija'core,’ cuasapi.”

6 Jaje capi, iquë pai yo'oye ñaquë co'aquë. Jaje pa'ito Jesús capi:
7 “¿Maija'quëre mu'señapi cui'ne ñamiñapi secohua'ire i jo'ya nesicohua'ire
cocaiye paja'quë aë? ¿Tsoe utejë'ë, caquë aë? 8 Pani. Jaje pa'ina, cayë,
ti tsoe nëiñe peoye cocaija'quë api, Maija'quë. Jaje pa'iquëta'are ¿yë'ë
iye yejana dai maca, de'hue yë'ëre necaiquë api cuasacohua'i pa'ijëna,
ti'aja'quë a'ni?”

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

Fariseo Cui'ne Pa'i Do'ire Sequë Ayere Quëaye

9 Pai yo'oyeje pa'ye neni Jesús quëapi, de'ocohua'i a'ë cuasajë
yecohua'ire co'acohua'i a'ë cajë coecohua'ire. 10 Quëa huëoquë capi:
"Caya ëmëohua'i Maija'quëre se huë'ena saë'ë, señu'u cajë. Te'i jaohua'i
aquëpi fariseo pa'iji, cui'ne yequëpi pa'i do'i curiquë sequë paji'i, pai ëjaëre
necaiquë. 11 Pa'ina, fariseopi coa nëcaquë seji'i, ñeje: 'Ina, ja'quë më'ëre
sihuayë, yë'ëre cato jaohua'i co'amaña ñacohua'i, cui'ne co'acohua'i cui'ne
nomiohua'ire coa yo'ocohua'ije pa'i peoyë. Cui'ne jaë pa'i do'i sequëje
pa'i ti peoyë. 12 Cui'ne te'e semanare cayaye ao aima'quëpi sei cui'ne yë'ë
yo'oquë curiquë neñeje Maija'quë huë'ena diez pa'ye neni te'ore isiquë
a'ë, de'hue.' 13 Jaje seina, pa'i do'ire sequëpi so'o macana pëani ñaco ca
mañaje ma'tëmona se mëani ñama'ë coa ai jerepa coti saihuëna të'caquë
ñeje caquë seji'i: 'Ina, yë'ë Ja'quë yë'ëre oijë'ë, yë'ë maca ai co'aquë
a'ë.' 14 Jaje pa'ina, cayë, mësarute. Iquë pa'i do'ire curiquë sequë cato
Maija'quëna i co'aquë pa'iye quëa toni Maija'quë ja're pa'i sihuaquë co'ipi.
Jaje co'iquëta'are fariseo cato ti sihuama'ë paji'i. Jaje pa'ina, co'ye yë'ë
jerepa pa'i a'ë cuasacohua'ire cato coa ai jerepa meñe neñe pa'iji. Jaje
pa'iquëta'are yë'ë teaye pa'i a'ë cuasaquëni ai jerepa pa'ire neñe pa'iji."

Jesús Tsire De'oyerepa Cacaiye
(Mt. 19.13-15; Mr. 10.13-16)

15 Jesús quë'rona tsire dahuë, papijaquë cajë. Jaje yo'ojëna, i
ye'yacohua'ipi ñani iti tsire dacohua'ire yo'oma'pë pa'ijë'ë ca huëohuë.
16 Jaje cajëna, Jesús jaohua'ire soini capi:
"Coa ñajë'ë, ësema'pë tsire, iohua'ise'e daijajë yë'ë quë'rona. Maija'quë
quë'ro jaohua'ije pa'iohua'ise'e cacaye pa'iji. 17 Jaje pa'ina, nuñerepa cayë,
mësarute. Tsi de'oji cajë yëyeje pa'ye yo'oma'cohua'i pani ti cacaye peoji,
Maija'quë cuañe hue'ña."

Posëpi Jaiye Co'amaña Paquëpi Jesure Case'e
(Mt. 19.16-30; Mr. 10.17-31)

18 Pai ëjaohua'i aquëpi seji'i, Jesure:
"De'o ye'yaquë, ¿me yo'oni ti pani huesëye ti'aja'quë a'ni?"
19 Jesupi ite capi:
"¿Me yo'oquë yë'ëre de'oquë caquë'ni? Peoji, te'ije de'oquë. Coa te'i
Maija'quëse'e de'oquë pa'iji. 20 Asaquë a'ë, Maija'quë cuañese'e: 'Nomiore
yo'oma'ë nëjore peoni, paire huani jeoma'ë, co'amaña ñama'ë, coa cosoma'ë,
cui'ne ëjaohua'ire ñajë oijë'ë, më ja'quëre cui'ne më ja'core.' Jare më'ëpi asaë."
21 Jaje caquëna, iti sesiquëpi capi, ite:
"Si'anë iye tsihua'ë pa'inëpi de'oye sehuoquë a'ë."
22 Jaje caquëna, Jesupi asani ite capi:

"Ja̱ yë'ta'a te'o carapi, më'ëre. Si'aye më'ë payere i̱sijë̱'ë, peocohua'ini.
Ja̱je më'ë yo'onita'a Ma'tëmore co'amaña paye pa'iji. Ja̱ jeteyo'je dani
tuijë̱'ë, yë'ëre."
23 Ja̱je caquëna, iyere asani ai oi, jaiye co'amaña paquë sëte. 24 Ja̱je
oina, ñani Jesús capi:
"Airepa jëaye pa'iji, jaiye co'amaña pacohua'ipi Maija'quë cua̱ñe te̱'tena
cacaye. 25 Camellore miu ñaca cojeja̱'a etoja̱iñe ti peoji. Ja̱ jëaye se̱ña
maca jëaji, co'amaña pacohua'ipi Maija'quë te̱'tena cacaye."
26 Ja̱je caquëna, i̱ti asasicohua'ipi cahuë:
"Ja̱je pa'ito ¿nepi huasosicohua'i pa'ija̱'cohua'i a'ni?"
27 Cajëna, Jesupi capi, ja̱ohua'ire:
"Ja̱je pa'ina, pa̱i ne ti̱'añe peoyere, Maija'quëse'e ne ti̱'añe pa'iji."
28 Caquëna, Pedropi capi:
"Ëjaë, yëquë pase'e si'aye je̱ohuë, më'ëni tuñu'u cajë."
29 Caquëna i̱pi sehuopi:
"Nuñerepa cayë. Pa̱ipi Maija'quë te̱'te do'ire i̱ huë'e, ja'quëohua'ire,
a'yëohua'ire, nëjore, mamajëre je̱osiquë pani, 30 yequë yejana pa'iye huëo
maca ti pa'iyere ti̱'aja'quë api."

Jesús I̱ Ju̱'i Ja̱'ñere Quëaye
(Mt. 20.17-19; Mr. 10.32-34)

31 Jesús pa̱i peo hue̱'ñana i̱ ye'yacohua'ire soini, capi:
"Yure sañu'u, Jerusalénna. Ja̱rona si'aye ti̱'aja'coa, Pa̱i Mamaquëre yo'o
ja̱'ñere Maija'quëre quëacaicohua'i toyajë pa'ise'e. 32 Ja̱rona yë'ëre i̱sija̱'cohua'i
a'ë, judío pa̱i peocohua'ina. I̱sirena, cue'cuejë yo'oja̱'cohua'i a'ë yë'ëre co'aye
cajë, cui'ne copi tse'seja̱'cohua'i a'ë. 33 Të'ca tëjini huani je̱oja'cohua'i a'ë. Ja̱je
yo'osicohua'ita'are toaso̱ mu'seña pa'i maca huëija̱'quë a'ë."
34 Ja̱je caquëna, ja̱ohua'i coa huesë asahuë, i̱quere caquë'ni cuasajë. I̱pi
ti̱ña asaye ë̱sequëna.

Jesús Ñama'quëre Jujuse'e
(Mt. 20.29-34; Mr. 10.46-52)

35 Jesupi Jericó daripë que̱no macare pa'ina, te'i ñama'quëpi ma'a yë'quë
macare ñu'i curiquë da saicohua'ire se̱ji'i. 36 Se̱quëpi jai pa̱i saijë cajëna,
asani se̱ji'i, i̱quere ja̱je yo'ojë caye'ni caquë. 37 Se̱ina, i̱te quëahuë. Ja̱roja̱'a
Jesús Nazaret aquëpi daina, yo'ojë cayë. 38 Cajëna, ja̱ maca asani cuipi:
"Jesús, David mamaquë yë'ëre oija̱ë̱'ë. Ai yo'oyë."
39 Ja̱je cuiquëna, yecohua'ipi du'ru saicohua'ipi i̱te cahuë, cuima'ë
pa'ijë̱'ë. Ja̱ cajëta'are i̱pi ai jerepa ja̱ yë'ta'api cuipi:
"David mamaquë yë'ëre oijë̱'ë. ¡Ai yo'oyë!"
40 Caquëna, asani Jesús nëcaja̱ni, quërëja̱ni dajë̱'ë caquë jëjo saopi,
te'ire. Dasi maca i̱te se̱ji'i:

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

41 “¿Me nejaquë cuasaquë'ni, më'ë yë'ëre?”
Caquëna, ñama'quëpi sehuopi:
“Ëjaë, ñaco care de'huacaijë'ë. Ñasi'i, yë'ë.”
42 Caquëna, Jesupi capi, ite:
“¡Ñaquë pa'ijë'ë! Më'ë nequë api cuasaquë ca do'ipi.”
43 Jaje ca macapi, tsoe ñaquë paji'i, ñama'quë pa'isiquëpi. Ja maca Jesure tuji'i, Maija'quëre sihuaquë. Cui'ne si'aye iye yo'oye ñasicohua'ije Maija'quëre ai sihuahuë.

Jesús Cui'ne Zaqueo

19 1 Ja maca Jericó daripëna Jesús cacani tëto saina, 2 cui'ne jarote jaiye co'amaña paquë Zaqueo hue'equëje paji'i, curiquë pa'i do'i secohua'i ëjaëpi. 3 Jaë cato Jesure ñañe yëquë paji'i. Jaje yëquëta'a me ñaquë'ni pai ja'i maña pa'ijëna, Zaqueo nëhuiquë paji'i. 4 Jaje pa'ipi du'ru huë'huëni soquë yëna mëji'i, Jesús ja'ye tëto saija'tona ñani. 5 Ja maca Jesús jaroja'a saiquëpi ñani Zaqueore capi:
“Esa cajejë'ë, yure më'ë huë'ena sani pëaja'quëpi saiyë.”
6 Ja maca Zaqueo esa cajeni sihuaquë Jesure i huë'ena sai sapi. 7 Ja maca iyere yecohua'i ñani si'ahua'i de'oye yo'oma'aji'i cahuë, Jesupi co'aye yo'oquë huë'ena pëasi'i caquë, saquëna. 8 Ja maca Zaqueopi huëni nëcani capi, Ëjaëre:
“Ina Ëjaë, yë'ë paye jopore paja'a isisi'i co'amaña peocohua'ire, cui'ne yë'ë coa cosoquë jerepa nese'e pa'ito co'yosi'i cuatro pa'ye jerepa yë'ë se jiosiquëre.”
9 Jaje caquëna, Jesupi capi, ite:
“Iye mu'se titapi iye huë'e huasoye cui'ne iye ëmë cato Abraham tsëcapë aquë api. 10 Jaje pa'ina, Pai Mamaquë daji'i, ne huesësicohua'ire co'equë huasosi'i caquë.”

Curiquë Yo'ose'e Ayere Quëaye

11 Ja yë'ta'a Jesús cayere pai asajë cuasahuë, yure Maija'quë cuañe te'te ti'aja'coa cajë. Jaje cuasahuë, Jesupi Jerusalén ja'yere pa'i do'ire ñajë. Jaje cuasajëna, ipi pai yo'oyeje pa'ye caquë quëa huëopi. 12 Ja maca capi:
“Paji'i, te'e pai de'o tsëcapë aquë. Jaëpi so'o yejana saji'i, pai ëjaëre nesi maca, pai ëjaë de'oni cui'naëpi co'i cosi'i caquë. 13 Ja yë'ta'a saima'në, diez pa'iohua'ire i jo'ya acohua'ini soini, pai ñapere isipi jai do'i curiquë të'ñare te'e të'ñase'e isiquë capi: ‘Iye curiquëpi se hueroni yeque jaiye nejë'ë, yë'ë co'i macaja'a.’ 14 Jaje casiquëta'are i yeja pa'i paipi ite coejë, i saisi jeteyo'je jëjo saohuë, quëaja'cohua'ipi: ‘Coeyë, më'ëre yëquë ëjaë de'oye’ cajë.
15 Jaje casicohua'ita'are pai ëjaë de'osiquëpi co'ipi, i yejana. Titani cuañe saopi, i curiquë isisicohua'ire quërëjaijë'ë caquë. Asasi'i, je ja'ye pai ñape ja curiquëpi nere'ni caquë. 16 Soina, du'ru macarepa titaquëpi capi: ‘Ëjaë, më'ë curiquëpi diez pa'ye jerepa se ne cohuë.’ 17 Pai ëjaëpi sehuopi: ‘Ai de'oji, më'ë

de'o jo'yaë'ë. Më'ë a'ri mañare de'oye ñacaisi do'ire, më'ëre diez daripëa
cuañequëre neñë.' 18 Yequëpi dani capi: 'Ëjaë, më'ë curiquëpi cinco pa'ye
jerepa nehuë.' 19 Cui'ne iquëreje sehuopi: 'Më'ë cato cinco daripëa cuañequë
pa'ijë'ë.' 20 Ja maca yequëpi dani capi: 'Ëjaë, iye pa'iji, më'ë curiquë pañuelo
ca'tipëna deani de'huase'e. 21 Më'ëpi paire oima'ë yo'oquë më'ë isi ma'ñere
tsi'soni, cui'ne më'ë ta ma'ñere coa tëaquë, yo'oquëni ca'raquë pahuë.'
22 Caquëna, pai ëjaëpi capi: 'Co'a jo'yaë, jare më'ë case'epi iñoji, më'ë co'aquë
pa'iye. Jaje yë'ë paire oima'ë yo'oquëpi yë'ë ne ma'ñere tsi'soquë cui'ne yë'ë ta
ma'ñere coa tëaquë yo'oye asaquë sëte. 23 ¿Me yo'oquë curiquë isirena, itipi ne
do'ire co'ye sai hue'ñana tëoma'ë paquë'ni, yë'ë dani iti mañaque neja'quëta'are
huë'e titasi maca?' 24 Jaje cani iti maca pa'icohua'ire capi: 'Jiojë'ë, curi të'quire.
Jioni isijë'ë, diez të'ña paquëna.' 25 Caquëna, jaohua'ipi cahuë, ite: '¿Ëjaë, tsoe diez
të'ña paquëre me ai jerepa isiye'ni?' 26 Cajëna, pai ëjaëpi sehuopi: 'Nuñerepa cayë,
paquëni ai jerepa se isiye pa'iji. Jaje pa'ina, cui'ne peoquëni coa ai jerepa se jio
coñe pa'iji, si'aye i payeje peo hue'ñarepa. 27 Cui'ne yecohua'i yë'ëre ëjaë de'oye
coesicohua'ire quërëjani iñona dani yë'ëque ñaquëna, huani jeajë'ë,' capi."

Jesupi Jerusalén Cacase'e
(Mt. 21.1-11; Mr. 11.1-11; Jn. 12.12-19)

28 Jaje iye se ca tëjini Jesús Jerusalénna saji'i. 29 Tsoe Betfagé cui'ne
Betania daripëa cui'ne Olivos hue'yosi cutihuëa ti'añe ja'i maca pa'i i
ye'yacohua'ire cayaohua'ire jëjo saopi. 30 Ñeje caquë:
"Ja maca ja'ye daripëna saijë'ë. Ti'a maca jarote pa'ija'quë api, burro
sëasiquëpi, paije ja yë'ta'a tuima'quëpi. Ti'ani joyeni dajë'ë. 31 Joyejëna,
yecohua'ipi me neja'quëni saye'ni secohua'i pa'ito, cajë'ë, Ëjaëpi yo'oye pa'iji."
32 Ja maca i ye'yacohua'ipi sani Jesús case'eje ti'ahuë. 33 Ti'ani burroni
joyejëna iti tse acohua'ipi sei'ë:
"¿Me neñu'ju joyeye'ni?"
34 Cajëna, iohua'ipi sehuohuë:
"Ëjaëpi yo'oye pa'iji, caëna, yo'oyë."
35 Jaje quëani joyeni Jesús quë'rona sahuë. Sani cañapi burro jetena
jajeni Jesure mëo ñohuë. 36 Ja maca ñu'i saji'i. Saina, pai cañare i saija'a
ma'ana jajehuë. 37 Olivos cutihuë perepë cajeye ja'i macare pa'ina,
si'ahua'i ite asani tuicohua'ipi Maija'quëre sihuajë cui huëohuë, pai yo'o
ti'a ma'ñere yo'oquëna, ñasicohua'ipi. 38 Ñeje cajë:
"De'oquëre papi pai Ëjaë daiji, Maija'quë jëjo daoquëre papi, de'oye
pa'iyere papi coni. Jaje pa'ito sihuañu'u, ite ma'tëmo acohua'ije sihuajëna."
39 Ja maca fariseohua'i pai jopore coni pa'icohua'ipi cahuë, ite:
"Ye'yaquë, më'ëre tuicohua'ire cama'pë cajë'ë."
40 Jaje cajëna, Jesupi sehuopi:
"Nuñerepa cayë. Icohua'ipi cuiye jeocohua'i pa'ito quëna pëapi
cuija'coa."

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

41 Ja̱ maca Jesús Jerusalén quë̱no maca ti̱'aquë i̱ti daripëre ñani oji'i.
42 Ñeje caquë:
"¡Iye mu'se më'ë de'hue asato yë'ë i̱siye de'ora'pi. Më'ë de'oye pa'iye
ti̱'ara'huë, i̱siyere! Ja̱je pa'iquëta'are yure cato yahuese'e pa'iji. Ja̱je
pa'ina, më'ë ña ti̱'añe peoji. 43 Co'a mu'se ti̱'aja'coa, më'ëre. Më'ëre sa̱ñope
yo'ocohua'ipi quë̱na tëhuopaje̱ pa'iore të'yaja̱icohua'i a'ë. Ja̱je yo'oni coa
si'a te̱'ñapi etaye peoja̱jë cajë yo'ocohua'i a'ë. 44 Ja̱je yo'ojë yejana si'aye
quë̱na pë̱a ne ta̱o o̱aja'cohua'i a'ë, huani je̱aja'cohua'i a'ë, më'ë mamajëre,
huesë pa'isi do'ire Maija'quë më'ëre do'i daisi maca."

Jesupi Maija'quë Huë'ere Tsoa To̱se'e
(Mt. 21.12-17; Mr. 11.15-19; Jn. 2.13-22)

45 Ja̱ maca Jesús Maija'quëre huë'ena cacani i̱ti huë'ena co'amaña
i̱sijë cui'ne huerojë yo'ocohua'ire peo hue̱'ñarepa eto saopi, hue'sena.
46 Yo'oquë capi, ja̱ohua'ire:
"Toyase'e caji, ñeje: 'Yë'ë huë'e cato Maija'quëre se̱ huë'e a'ë.' Ja̱je
pa'iota'are mësaru cato, co'amaña ñaohua'i tu'aro neni yo'oyë."
47 Si'a mu'seña Jesús ye'yapi, Maija'quëre se̱ huë'ena. Ja̱je ye'yaquëna,
Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'i cui'ne cua̱ñese'e ye'yacohua'i
cui'ne pa̱i daripë ëjaohua'ije̱ me neni huani je̱oja'cohua'i a'ni cuasajë
co'ehuë, i̱ti yo'o ja̱'ñere. 48 Ja̱je co'ejëta'a ti̱'ama'pë paë'ë, i̱te ne ja̱'ñere.
Si'a pa̱i i̱se'ere asajë cui'ne sehuojë yo'ojëna, ñajë.

Jesús Cua̱ñeñerepa Pa'iye
(Mt. 21.23-27; Mr. 11.27-33)

20 1 Te'e mu'se Jesús Maija'quëre se̱ huë'ere pa̱ire ye'yaquë cui'ne
huaso cocare quëaquë pa'ina, ti̱tahuë, Maija'quë huë'e ñacaicohua'i
ëjaohua'i, cua̱ñese'e ye'yacohua'i cui'ne aiohua'i co̱ni. 2 Ja̱ohua'ipi ti̱tani cahuë:
"¿Quëaje̱'ë, i̱que tutupi cua̱ñequërepa pa'i yo'oquë'ni, iye? ¿I̱queipi iye
cua̱ñe tutu i̱sina, yo'oquë'ni?"
3 Cajëna, ja̱ maca Jesupi ja̱ohua'ire capi:
"Yë'ëre cui'ne se̱si'i, mësarute. Sehuoje̱'ë, yë'ë cato: 4 ¿Nepi cua̱ñere'ni,
Juan oco doquë pa'i ja̱'ñe? ¿Maija'quë pa̱nita'a pa̱i?"
5 Caquëna, sehuoye pajë coa sa̱'ñe i̱ohua'ija̱'a cahuë, ñeje:
"¿Me caja̱'cohua'i a'ni? Maipi Maija'quëpi jëjo daopi cacohua'i pa'ito i̱pi
sehuoja̱'quë pa'ini: '¿Ja̱je pa'ita'are me yo'ojë sehuoye pa̱re'ni?' 6 Cui'ne
maipi pa̱ipi cua̱ñesiquë paji'i catoje̱, si'a pa̱i huëni maire quë̱na pë̱api je̱ajë
huani je̱aja'cohua'i pa'ini, si'aohua'i Juanre Maija'quë coca quëaquërepa
paji'i cuasajë cahuë."
7 Ja̱je cuasani cahuë: "Huesëyë. Ne sa'api Juanre oco doquë pa'i ja̱'ñe
cua̱ñehuë." 8 Cajëna, Jesuje̱ capi, ja̱ohua'ire:
"Yë'ëje̱ mësaru se̱se'e quëaye pa̱ñë."

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

Co'acohua'i Yo'oye Ayere Quëaye
(Mt. 21.33-44; Mr. 12.1-11)

9 Ja̱ jeteyo'je Jesús pa̱ire coca ca huëopi. Pa̱i yo'oyeje̱ pa'ye neni quëapi,
ñeje:
"Paji'i, te'i tsio paquëpi cuiya'i ta̱ni i̱ co'amaña necaicohua'ina i̱si nëoni
sani huesëquë. 10 Tëaye ti̱'asi maca saisiquëpi i̱ jo'yaëre jëjo daopi, co'amaña
necaicohua'ire se̱ni tëani dajë̱'ë, yë'ëre nëocaise'ere caquë. Ja̱je cani jëjo
daosiquëni ja̱ohua'ipi coa tarapi të'cani jëjo saohuë, peoquëre. 11 Ja̱ maca
i̱ti tse̱ aquëpi yequë jo'yaëre jëjo dao co̱pi. Cui'ne ja̱ëteje̱ tarapi të'cani jëjo
saohuë, ti i̱sima'pë. 12 I̱ti tse̱ aquëpi tijupë yequë jo'yaëre jëjo daoruje̱ co'amaña
necaicohua'ipi ñani ja̱ëteje̱ të'cani hue'sena quërë eto saohuë, pë̱ijë. 13 Ja̱ maca
ña jujani i̱ti yeja tse̱ aquë capi: '¿Me neñe ja̱je pa'ito? cani i̱ oi mamaquëre pani
jëjo saopi. Ja̱ëni ñanita'a ca'rajë de'oye sehuoja̱'cohua'i a'ë.' 14 Jëjo saouna,
i̱pi ti̱'aquëna, tsio ñacaicohua'ipi ñani sa̱'ñe cahuë: 'Iquëpi iye tsio tse̱ aquë
de'oja̱'quë api, huani je̱oñu'u. Ja̱je yo'oni ti ñese maipi i̱ti tse̱ acohua'i de'oñu'u
cahuë.' 15 Ja̱je cani tsio peo hue̱'ñana etoni i̱te huani je̱ohuë."
Ja̱je quëani Jesupi se̱ji'i:
"¿Ja̱je yo'osi do'i me yo'oja̱'quë a'ni, i̱ti tsio aquë ja̱ohua'ire?"
16 Cani capi, i̱pi:
"Dani co'amaña necohua'ire huani je̱ani yecohua'ina i̱sija̱'quë api, i̱ yeja."
Ja̱je caquëna, iyere asani cahuë:
"¡Ja̱je yo'oto Maija'quëje̱ coeni!"
17 Ja̱je cajëna, Jesús i̱ohua'ire ñani capi:
"Ja̱je mësaru cuasato, ¿i̱quere caquë'ni, toya pëpë, pa'iye ñañu'u? Ñeje caji:
Huë'e necaicohua'i ne jujani nejosi que̱na pëpi
Ja̱opi yure que̱na pë i̱orepa pa'iji.
18 Ja̱o que̱na pë ë̱mëje'na pa̱ipi to̱mecohua'i pani, to̱me jë'yeye pa'iji.
Cui'ne que̱na pëpi pa̱i ë̱mëje'na to̱meco pani peo së̱pë̱arepa neñe pa'iji."

Pa'i Do'ire Sa̱iñe Ayere Ye'yese'e
(Mt. 21.45-46; 22.15-22; Mr. 12.12-17)

19 Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'i cui'ne cua̱ñese'e ye'yacohua'i
Jesure i̱ti macapi tse̱ani coñu'u maini caquë ja̱je quëaji. Cuasajëta'a
pa̱ini ca'rajë yo'oye pa̱huë. 20 Ja̱ maca yahue de'o pa̱irepa cayeje̱ cajë coa
cosoja̱'cohua'ire jëjo saohuë. Ja̱ohua'ipi se̱jëna, i̱pi tayo caëna, ja̱ do'ire
pa̱i ëjaëna tse̱ani i̱siñu'u cajë. 21 I̱te se̱ni ñañu'u cajë saisicohua'ipi cahuë:
"Ye'yaquë, më'ë pa̱ire nuñerepa caquë ye'yaquëpi cui'ne pa̱ireje̱
si'ahua'ire si'a yë'quë maca caquëpi coa ai jerepa nuñere pare Maija'quë
cocare ye'yaquëna, asayë, yëquë. 22 Ja̱je pa'ina, se̱ñë. Quëaje̱'ë: ¿De'oquë
pa'i do'ire pa̱i ëjaë Césarna sa̱iñe, pa̱nita'a co'aquë?"
23 Cajë se̱jëna, tsoe Jesús asapi, i̱ohua'i co'aye cuasajë se̱ñe. Ja̱je ñani capi:

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

"¿Me yo'ojë yë'ëre jaje neñañu'u cajë yo'oye'ni? 24 Iñojë'ë, curiquë
të'quire. ¿Ne tsiare hue'eco'ni? ¿Cui'ne ne mamire toyase'eje hue'eco'ni?"
Caquëna, iohua'ipi sehuohuë:
"Romano pai ëjaë mamire toyasicoa."
25 Cajëna, ja maca ipi capi:
"Jaje pa'ito isijë'ë, romano pai ëjaëna i tseco pa'ito. Cui'ne Maija'quë tse
pa'ito Maija'quëna isijë'ë."
26 Jaje pai ña hue'ñana si'aye iohua'i cosojë neñu'u cajë yo'ose'ere
sehuoquëna, ñani ai ta'ñe asaji cuasajë ca'rajë jerepa cama'pë paë'ë.

Ju'isicohua'i Huëiye Pa'iquë Cajë Señe
(Mt. 22.23-33; Mr. 12.18-27)

27 Jeteyo'je Saduceohua'ipi Jesure sani ñahuë. Jaohua'i Saduceohua'i cato
ju'isicohua'i huëiye peoji cacohua'i paë'ë. Jaje pa'iohua'ipi cahuë, Jesure:
28 "Ye'yaquë, Moisés toyani yëquëre jeocaji'i, ñeje: Te'i ëmëpi mamajëre
pama'ë nëjore jeoni ju'isiquë pa'ito i yo'jeipi hua'jeore huejani mamajëre
pacaiye pa'iji, maja'yë do'ire, toyapi careña. 29 Jaje pa'ina, te'e tsëcapëre
siete ëmëohua'ipi ñeje yo'ohuë: Maja'yëpi huejapi. Huejani mamajëre
peoquë juji'i. 30 Juquëna, jeteyo'je aquëpi hua'jeore huejani cui'ne jaëje
juji'i, mamajëre peoquë. 31 Ja maca toasoñe aquëpi huejapi iote jaëje cui'ne
yo'opi. Jare jajese'e siete pa'iohua'i huejajë mamajëre peocohua'i juju
sahuë. 32 Ai jeteyo'jerepa nomio juco'ë. 33 Jaje pa'ito ju'isicohua'i huëi maca
¿nepi jaote nëjore pajaʼcohua'i a'ni, si'ahua'i siete pa'iohua'i huejasicore?"
34 Cajëna, ja maca Jesupi sehuopi, jaohua'ire:
"Iye yeja cato ëmëohua'i cui'ne nomiohua'i huejajë. Cui'ne nomiohua'ire huejojë
yo'oyë. 35 Jaje pa'iquëta'are sehuosicohua'ipi ju'isicohua'ipi huëisicohua'ipi ma'tëmo
ti'ani huejaye peoji, cui'ne mamajëre pajë huejoye peoji. 36 Jaro cato huiñaohua'ije
pa'iohua'i pa'ijaʼcohua'i a'ë ju'isicohua'ipi huëisi do'ire Maija'quë mamajërepa
pa'ijaʼcohua'i a'ë, ju'imaʼcohua'i. 37 Jaje pa'ina, soquë yëpi tsë'isi maca, Moisés
ñaquë pa'ise'ere toyase'e acopi caji, ñeje: 'Ëjaëpi caʼaji'i. Yë'ë cato Abraham, Isaac,
Jacobo, Diusu a'ë. Ja do'ire asayë, ju'isicohua'ipi huajëcohua'i huëiye.' 38 Jaje pa'ina,
Maija'quë ju'isicohua'i Diusu peoji, coa ai jerepa huajëcohua'i Diusupi. Jaje pa'ina,
ite cato si'ahua'i huajëcohua'ise'e pa'iyë. Peoji, ju'isiquë ipi ñato."
39 Ja maca cuañese'e ye'yacohua'i acohua'ipi cahuë:
"Ye'yaquë, de'oyerepa cahuë, më'ë."
40 Jaje cani ai jerepa jaiye señe pahuë, ca'rajë.

Ne Mamaquë A'ni, Cristo
(Mt. 22.41-46; Mr. 12.35-37)

41 Jesupi capi, jaohua'ire:
"¿Me yo'ojë Cristore David tsëcapë api caye'ni? 42 Jaje ipi David ñeje
casiquëta'are Salmos toya pëpëna:

Ëjaëpi capi, yë'ë Ëjaëre:
Ja'rujë'ë, yë'ë ëja të'tena.
43 Më'ëre sañope yo'ocohua'ire yë'ëpi më'ë quëo të'ya me macaja'a.
44 ¿Jaje pa'ito me yo'oquë Cristo David tsëcapë aquë pa'iquë'ni, tsoe jare ipi Davidpi Yë'ë Ëjaë cato?"

Ju'isicohua'i Huëiye Ayere Señe
(Mt. 23.1-36; Mr. 12.38-40; Lc. 11.37-54)

45 Si'a pai asahuë, Jesús i ye'yacohua'ire jaje cajëna:
46 "Cuañese'e ye'yacohua'i cato tsoa caña suñani cui'ne de'oyerepa jai pai pa'i huë'ñapi pëpajëna, cu'iyere yëcohua'i a'ë, cui'ne pai tsi'si huë'ñaje ai de'o ñu'i saina co'ejë ja'ruyere yëcohua'i a'ë, jerepa pa'iohua'i a'ë cajë. Jaje yo'oye mësaruta'a de'hua ñajë'ë. Cui'neje yo'oma'pë pañu'u cajë.
47 Cui'ne hua'jeohua'ireje iohua'i huë'ña jiojë yo'ocohua'i a'ë, cui'ne paipi de'ocohua'i a'ë cajajë cajë, tsoerepa secohua'i a'ë. Jaje pa'ina, jaohua'i a'ë, iti co'ayerepa sai cuañoja'cohua'i."

Peocopi Maija'quëre Isiye
(Mr. 12.41-44)

21 1 Jesús ñapi, jaiye pacohua'ipi Maija'quëre se huë'ena cacajë, mahuëana curiquë ayajë Maija'quëre isijëna. 2 Cui'ne ñapi, te'o hua'jeo macapi caya a'ri të'ña mahuëna ayacona. 3 Ñani Jesupi capi:
"Nuñerepa cayë, mësarute. Ico hua'jeo ti peocopi si'ahua'i isiye jerepa isio. 4 Jaje pa'ina, jaohua'i si'ahua'i isihuë, iohua'i huero jujajëna, nëañere. Jaje pa'iquëta'are jao ti peocopi isio, si'aye io paco pa'i mañare."

Maija'quë Huë'e Nejosico Pa'i Ja'ñe
(Mt. 24.1-2; Mr. 13.1-2)

5 Yecohua'ipi cocare cahuë, Maija'quëre se huë'e ayere, cui'ne io de'o quëna pëapi nesico pa'iyere cui'ne Maija'quëre coa isisi co'amañapi nesico pa'iyere. Jaje cajëna, Jesupi capi:
6 "Yequë mu'se mësaru ñase'e peo hue'ña nejo ja'ñe ti'asipi, yequë quëna pë ëmëje'e tuiyeje peoyerepa."

Ja Yë'ta'a Yeja Carajaima'ñë Iño ja'ñe
(Mt. 24.3-28; Mr. 13.3-23)

7 Jaje caquëna, sei'ë, ite:
"¿Ye'yaquë, je yëhua jaje më'ë case'eje yo'oja'coa'ni? ¿Me yo'o iñoñe pa'ija'coa'ni, iye yo'oye ti'añe ja'i maca pa'ito cahuë?"
8 Cajëna, Jesupi capi:
"De'hua ñajë'ë, mësarute cosojë. Jaje pa'ina, cayë. Jai pai yë'ë mamire cajë yo'oja'cohua'i pa'ija'cohua'i a'ë, 'yë'ë a'ë, Cristo,' cui'ne 'yure a'ë.

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

Tsoe tı̱'api' cajạ'cohua'i a'ë. Jạje catojẹ, sehuoma'pë pa'ijẽ'ë. 9 Yequë yejapi
cui'ne yequë yejana uihuaye pa'ina, cui'ne sạ'ñe ı̱ti yeja acohua'ijạ'a
uihuaye pa'ina, asani, quëquëma'pë pa'ijẽ'ë. Jạje iyepi du'ru tëto saiye
pa'ijạ'coa. Jạje pa'iquëta'are jạ yë'ta'a carajạiñerepa tı̱'añe pạja'coa."
10 Ai jerepa yequejẹ ñeje capi:
"Te'e jai yejapi cui'ne jai yejana se uihuaye pasipi. Cui'ne yequë pạipi
yequë pại jạ're uihuajạ'cohua'i a'ë. 11 Pasipi, yeja ñu'cueyejẹ, ạo ëa jụ'iñe.
Cui'ne coa si'a huẹ'ña jụ'i dahuë pasipi. Cui'ne ma'tëmopi huajëya'ye
yo'oye pa'ina, ñaja'cohua'i a'ë. Cui'ne jaiye ti ña ma'ñere ñaja'cohua'i a'ë.
12 Jạ yë'ta'a iye si'aye yo'oma'në, mësarute tsẹajë cui'ne jọsa yo'ojạ'cohua'i
a'ë. Jạje yo'ojë co'acohua'i a'ë cajë sajạ'cohua'i a'ë, pại tsi'si huẽ'ñana.
Pạire co huẹ'ñana cojạ'cohua'i a'ë. Jạje yo'ojë pại ëjaohua'i quë'rona, cui'ne
cuạñecohua'i quë'rona sajạ'cohua'i a'ë, yë'ë mami do'ire. 13 Jạje yo'ojëna,
mësaru yë'ë cocare quëacaijạ'cohua'i a'ë. 14 Jạje pa'ina, tsẹarena, ca jạ'ñere
ne de'huañu'u cajë ai cuasama'pë pa'ijẽ'ë. 15 Jạje pa'ina, yë'ëpi tạ'ñe coca
caye ı̱siquëna, mësarute sạñope yo'ocohua'ire sạñope de'hue sehuoye
peoyerepa cui'ne quëcoye peoyerepa cajạ'cohua'i a'ë, mësaru. 16 Jạje
pa'iquëta'are mësaru ja'quëohua'ipi, yo'je tsı̱pi, do'ijëpi cui'ne cajeohua'ipi,
tsẹani yecohua'ina ı̱sijạ'cohua'i a'ë, cui'ne yecohua'ini huani jẹaja'cohua'i
a'ë. 17 Cui'ne si'a pại mësarute coejạ'cohua'i a'ë, yë'ë do'ire. 18 Jạje
yo'ojëta'are mësaru sı̱opë naña me macajẹ te'ojẹ ne huesëye pạsipi. 19 Yo'o
jujama'pë nuñerepa pa'isicohua'i pani, ti pa'iyere pana tı̱'aja'cohua'i a'ë.
20 Jerusalén daripëre soldado pạipi tëhuo të'ijạisico pa'iona, ñani jạ
maca cuasajẽ'ë, yure maca nejosico pa'ijạ'coa cajë. 21 Jạ maca Judea
pa'icohua'ipi catiye pa'iji, jai cụtihuëna. Jerusalén daripë pa'icohua'ipi
etani saiye pa'iji, yequë huẹ'ñana. Cui'ne tsio pa'icohua'ipi co'iye peoji,
cui'na daripëna. 22 Jạ mu'seña cato ı̱ohua'i yo'osi do'ire sại mu'seña
pasipi. Jạje yo'o mu'seña si'aye toyase'e tı̱'asipi. 23 Co'ayerepa jạ mu'seña
tsı̱ ẽta pẽa maña cui'ne tsı̱ tụ'ña pacohua'i maña ai yo'ojạ'cohua'i a'ë,
Maija'quë pẽi ai yo'oye nesi maca. 24 Jạje pa'ina, huajore huaijë yecohua'i
huahuojạ'cohua'i a'ë, yecohua'ini coa tsẹsejë coa si'a huẹ'ñana sajạ'cohua'i
a'ë. Cui'ne judío pại peocohua'ipi Jerusalén daripë tsa'cu huesojạ'cohua'i
a'ë, Maija'quë ña nëosi tëcahuë, carajại macajạ'a.

Pại Mamaquë Dani Cọñe
(Mt. 24.29-35, 42-44; Mr. 13.24-37)

25 Jạ maca ẽsë yo'oye, cui'ne ñañë yo'oye cui'ne ma'ñocohua'i yo'oyere
ñajë iye yeja pa'icohua'ipi cuasa cọ'me huesësicohua'i pa'ijạ'cohua'i a'ë,
jai tsiayapi co'poco ai pı̱siquëna, asajë quëquësicohua'i pa'ijë. 26 Pại coa
quëquë huesëjë jụ'ise'ejẹ pa'iohua'i dahuëra etajạijëna, yo'ojạ'cohua'i a'ë,
iye yeja carajại yo'o maca, ma'tëmo tuture paque tsasijạ'coa. 27 Jạ maca
ñaja'cohua'i a'ë, Pại Mamaquë sirijạ'a tutu quë'ire papi cui'ne ı̱ de'oye

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

pa'iyepi daina. 28 Jaje pa'ina, iyepi si'aye yo'o huëoquëna, ñani sihuajë'ë,
cui'ne siopëa maña mëani ñajë'ë, tsoe de'oye pa'iye mësarute isija'quëpi
daija'quë api cajë."
29 Ja maca quëapi, pai ñajëna, soquë yë yo'oyeje pa'ye ñani quëaquë capi:
"Higuera soquë yë yo'oyeje pa'ye yo'oja'coa. Tsoe mësarupi ta'ñe
asacohua'i a'ë, io yo'oye. 30 Jaje pa'ina, ja'opi mëa huëoquëna, ñani
ometëcahuë ti'añe ja'yere pa'iji, cacohua'i a'ë. 31 Jaje cui'ne yë'ë case'epi
ti'aquë yo'o huëoquëna, ñani tsoe ti'aji. Ja'yere pa'iji, Maija'quë cuañe te'te.
32 Nuñerepa cayë. Si'aye iye jaje yo'o saoja'coa. Ja yë'ta'a yure iye yo'o
huëo ñasicohua'i pa'icohua'i juju sama'në. 33 Jaje pa'ina, ma'tëmo, yeja
pani tëjini carajaija'coa, yë'ë cocata'a ti pani huesëja'coa.
34 De'hua ñare pajë pa'ijë'ë, më joñoare jëa joyo neñere, co'aye yëyere,
cono cuepeyere cui'ne iye yeja pa'ijë de'oye pañu'u cayere, ja mu'se
ti'aquëna, cuasama'pë yo'oyepi. 35 Trampana sioñeje yo'oja'coa, ja mu'se
si'a hue'ña yeja pa'icohua'ire. 36 Ne de'huasicohua'ipi pa'ijë'ë, Maija'quëre
si'anë sejë, iye tëto saitoje jëasicohua'i pa'icohua'ipi Pai Mamaquë daina,
de'oyepi iñoja'cohua'i."
37 Ja mu'seña cato Jesús ye'yapi, Maija'quëre se huë'e Jerusalén pa'icona.
Cui'ne ñamire Olivos hue'yosi cutihuëna sani pëapi. 38 Jaje pa'ina, si'a nea
hue'ña paipi daë'ë, Maija'quëre se huë'ena i quëaquëna, asañu'u cajë.

Jesure Tseañe Cuasayere

(Mt. 26.1-5, 14-16; Mr. 14.1-2, 10-11; Jn. 11.45-53)

22 1 Jujuma' ao aiñe ti'añe ja'i maca pa'iji, ja cato. Egípto pai
mamajëse'ere huai Israel pai mamajëre huaiye pase'ere co'ye
cuasajë sihuajë yo'oye pa'iji. 2 Ja mu'seña Maija'quë huë'e ñacaicohua'i
ëjaohua'i cui'ne cuañese'e ye'yacohua'ipi, Jesure me neni huani
jeoja'cohua'i a'ni cuasajë co'ehuë, ite asa paini ca'rajë.
3 Ja maca huati ëjaëpi Judas cui'ne yequë mami Iscariote hue'equëna
cacapi, doce Jesús soisicohua'i aquëna. 4 Cacaquëna, jaëpi saji'i, Maija'quë
huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'i quë'rona cui'ne Maija'quëre se huë'e
ñacaicohua'i quë'rona sani jaohua'i ja're coni Jesure ñeje yo'oni tseani
mësaru jëñana isi'ñe pa'i api capi. 5 Jaje caquëna, asani jaohua'i ai sihuajë
curiquë saiñu'u ca nëohuë, ite. 6 Cajëna, ipi sehuoni ite tsea ja'ñere me pai
peo maca ite tseani isija'quë a'ni cuasaquë i yo'o ja'ñe co'epi.

Na'i Maca Jesús Aise'e

(Mt. 26.17-29; Mr. 14.12-25; Jn. 13.21-30; 1 Co. 11.23-26)

7 Jujuma' ao aijë cui'ne yëi ñamare huani Maija'quëre isijë se mu'se
ti'api. 8 Ti'aëna, Jesupi Pedrore cui'ne Juanre jëjo saoquë capi:
"Sani ne de'huajë'ë, na'iquëna ai ja'ñere Israel pai fiestare cuasajë."
9 Jaohua'ipi ite sei'ë:

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

"¿Jerona ne de'huaye'ni?"
10 Cajëna, Jesupi sehuopi:
"Mësaru jai daripëna caca maca ti'aja'cohua'i a'ë, te'i ëmëpi yurupëna oco saquëni. Ti'ani i huë'ere pana tuijë'ë. Ipi cacaquëna, ñani te'e cacajë'ë. 11 Cacani ja maca iti huë'e aquëre sejë'ë: '¿Jerore pa'ico'ni, yë'ë ye'yacohua'i ja're coni na'iquëna, Israel pai fiestare cuasajë aija'a tu'rihuë? Capi ye'yaquëpi,' cajë'ë. 12 Jaje cajëna, ipi iñosipi, ëmëje'e tu'rihuëpi, jai hue'ñapi tsoe si'aye pa'iconi. Ñani jarona ne de'huajë'ë."
13 Jaje caëna, jaohua'ipi sani jare Jesús case'eje ti'ahuë. Ti'ani Israel pai fiesta yo'oyere cuasajë ne de'huaë.
14 Ao aiñe ti'asi maca Jesús cui'ne i ye'yacohua'i coni ja'ruhuë, ao ai saihuëna. 15 Ja maca Jesupi capi, jaohua'ire:
"Mësaru ja're coni iye fiesta na'iquëna, aiñe yëhuë. Ja yë'ta'a yë'ë ai yo'oye ti'ama'në. 16 Jaje pa'ina, cayë, mësarute. Tijupë cui'naëpi mësaru ja're coni iye fiesta yo'o coñe paja'quë a'ë, iye yejana. Iye yo'oye Maija'quë te'tena ne sao maca ja maca ani cosi'i."
17 Ja maca jaje cani ucu duruhuë ini Maija'quëre de'oji, se pëpani capi:
"Iyere ini huahuejë'ë. 18 Care payë, mësarute. Tijupë cui'naëpi cuiya'i cono ucuma'ë pa'ija'quë a'ë, Maija'quë cuañe te'tena yo'oye ti'añe pato."
19 Ja jeteyo'je panpë ini Maija'quëre de'oji se pëpani ipi hua'quequë jaohua'ina isipi. Isini capi:
"Iye yë'ë ca'ë. Iye yo'oyeje pa'yere yo'ojë'ë, yë'ëre cuasajë."
20 Jaje cui'ne ucu duruhuëje ani tëjini ini capi:
"Iye ucu duruhuë cato huajëye yo'o ja'ñere ca nëoñe a'ë, yë'ë tsiepi mësaru de'oye pa'i ja'ñere caquë nejoja'a do'ipi.
21 Jaje pa'ina, yë'ëre cosoquë tseani yecohua'ina isija'quë iñore pa'iji, yë'ë ja're te'e ao ai saihuëna tëose'epi. 22 Jaje yo'oye pa'iji, Pai Mamaquë cato jare ite quëa nëosi ma'aja'a saiji. Jaje pa'iquëta'are ¡teaye pa'i pa'iji, iti yehuoja'quë!"
23 Ja maca jaje caëna, iohua'ija'a sa'ñe sei'ë, "¿nepi mai aquë yehuoja'quë a'ni?" cajë.

Nepi Jerepa Pa'iquë Api Sa'ñe Caye

24 Ja maca sa'ñe cajë, "¿nepi ai jerepa pa'i pa'ija'quë a'ni?" cahuë.
25 Cajëna, Jesupi sehuopi:
"Yejaña ëjaohua'ipi iti necaicohua'ire cajë cuañecohua'i a'ë, cui'ne iti yeja de'oye pa'i ja'ñere cajë necaicohua'ipi, cajeohua'ire hue'yocohua'i a'ë, iohua'i ëjaëre. 26 Jaje pa'iquëta'are mësaru cato jaje yo'ocohua'i pa'iye peoji. Coa ai jerepa ñeje yo'oye pa'iji. Iti ai jerepa pa'ipi mësaru aquë cato tsi posëje pa'i pa'iye pa'iji, cui'ne iti cuañequëpi coa necaiquëje pa'i pa'iye pa'iji. 27 Jaje pa'ito, ¿ne a'ni, ai jerepa pa'i, ao ai saihuëna ja'runi ñu'i aiquë, panita'a iti aore sa aoquë? Jaje pa'ina, mësarupi ñato ao ai saihuë ñu'iquë api jerepa pa'iji, cayë. Jaje pa'iquëta'are yë'ë cato mësarute necaiquë pa'iyë.

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

28 Mësaru a'ë, yë'ëre ai yo'oye pa'ina, si'anë yë'ë ja̱'re co̱ni pa'isicohua'ipi.
29 Ja̱je pa'ina, mësarute yë'ëpi cua̱ñecohua'i pa'i ja̱'ñere, ja'quë yë'ëre i̱sise'eje̱
i̱siyë. 30 Yë'ë ja̱'re co̱ni a̱o a̱i saihuëna, yë'ë cua̱ñe hue̱'ñana a̱ijajë cui'ne
u̱cuja̱'cohua'ini cui'ne cua̱ñecohua'i ñu'i saire pana ja'ruja̱jë doce Israel pa̱i
tsëcapë acohua'i yo'ose'ere ña de'huaja̱'cohua'ini pa'ija̱'cohua'i a'ë, mësaru."

Pedro Jesure Ñama'quë A'ë, Caye
(Mt. 26.31-35; Mr. 14.27-31; Jn. 13.36-38)

31 Ëjaëpi yequeje̱ capi:
"Simón, Simón Satanáspi më'ëre trigo ñu'cueyeje̱ pa'ye yo'osi'i caquë
se̱ji'i. De'hua ñajë'ë. 32 Ja̱je pa'iquëta'are yë'ëpi më'ëni caquë Maija'quëre
se̱cacaë'ë, më'ë cuasayepi de'oye pa'ija̱quë caquë. Më'ëpi ja̱ yo'oye tëto sani
yë'ëna po̱nësi maca. Co̱caije̱'ë, më'ë yo'je tsi̱re nuñerepa pa'ija̱'cohua'ini."
33 Ja̱je caquëna, Simónpi capi:
"Ëjaë, yë'ë cato më'ë ja̱'re co̱ni co hue̱'ña cotoje̱ co cua̱ñosi'i cuasayë,
cui'ne ju̱'iñe pa'itoje̱ te'e ju̱'iñere yëyë."
34 Caquëna, Jesupi capi, i̱te:
"Pedro, care payë. Më'ëre iye ñata to̱me maca ja̱ yë'ta'a cura yë'ima'ëna,
toaso̱ñe pa'ye cosoja̱'quë a'ë, më'ë ñama'quë a'ë i̱te, yë'ë caquë."

Ti̱'a Tëjiji, Jesús Ai Yo'oye

35 Jesupi se̱ji'i, ja̱ohua'ire:
"Mësarute topë̱a peocohua'ire cui'ne curiquë peocohua'ire, cui'ne
zapatoje̱ peocohua'ire jëjo saosi maca ¿mësarute co'amaña jopo caraë?"
Ja̱je se̱ina, i̱ohua'ipi cahuë:
"Pa̱ni."
36 Cajëna, capi, ja̱ohua'ire:
"Ja̱je yo'ose'e pa'iquëta'are yure cato ti̱ñe yeque yo'oye pa'iji. Ja̱je
pa'ina, topë paquë pani saye pa'iji. Cui'ne curiquë ayacore paquë pani
saye pa'iji. Cui'ne hua'ti peoquë pani dëi ju'i ca̱re i̱siquë curi neni hueroye
pa'iji, hua'tije̱. 37 Yë'ëna tsoe toyajë pa'ise'ere ti̱'añe pa'iji. Ja̱ toyase'epi
caji: 'Co'acohua'i ja̱'re co̱ni cue̱cuehuë.' Ja̱je pa'ina, si'aye toyase'e
nuñerepa ti̱'añe pa'iji, yë'ëna."
38 Ja̱je caquëna, ja̱ohua'ipi cahuë:
"Ëjaë, i̱ñore caya hua̱'ña pa'iji."
Ja̱je cajëna, i̱pi sehuopi:
"Tsoe ti̱'api."

Jesús Getsemaní Quë'rona Se̱ñe
(Mt. 26.36-46; Mr. 14.32-42)

39 Ja̱ maca saji'i, etani Olivos cu̱tihuëna noni i̱ sai hue̱'ñana. Saina, i̱
ye'yacohua'ije̱ co̱ni tuë'ë, i̱te. 40 I̱ti hue̱'ña ti̱'ani, ja̱ohua'ire capi:

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

"Sejë'ë, huati neña maca taiñe paja'cohua'i."
41 Cani ja jeteyo'je Jesús jaohua'ire jeoni saji'i, quëna pë jeoñe ja'i
macana. Jarona do're ja'runi seji'i, Maija'quëre. 42 Ñeje caquë:
"Ja'quë, më'ëpi iye sëje cono da'ca nejocaije'ë, ai yo'o ja'ñere. Ja
yë'ta'a yë'ë cuasase'eje yo'oma'ë pa'ijë'ë. Coa ai jerepa më'ë cuasase'ere yo'osi'i."
43 Jaje pa'ina, Maija'quë huiñaëpi ma'tëmopi ñaipi, ite tutu isisi'i caquë.
44 Jaje ai oi yo'oquë ai jerepa tutu Maija'quëre seji'i cui'ne i ai ësë cajeyeje
pa'ye tsiepi yejana cajepi.
45 Jaje Maija'quëre seni tëjini huëni saji'i, i ye'yacohua'i quë'rona.
Ti'aquë ñaquëna, oiyepi quëco huesouna caisicohua'ipi paë'ë. 46 Pa'ijëna,
ja maca capi, jaohua'ire:
"¿Me yo'ojë caisicohua'ipi uiñe'ni? Huëijë'ë. Huëni sejë'ë, huatipi
neñaquëna, taima'pë pa'ija'cohua'ipi."

Jesure Tseañe
(Mt. 26.47-56; Mr. 14.43-50; Jn. 18.2-11)

47 Jesupi ja yë'ta'a cocare caëna, jai pai ti'asi macaje Judas hue'equë
doce i soisicohua'i aquëpi du'ru daji'i. Daina, yecohua'i jeteyo'je daë'ë.
Jaëpi ti'ani Jesure tsu'susi'i caquë tsio daji'i. 48 Tsio dai maca Jesús ite capi:
"Judas, ¿coa tsu'suquë sihuayeje pa'yepi yo'oquë yehuosi'i caquë
yo'oquë Pai Mamaquëre, më'ë?"
49 Ja maca Jesús ja're coni pa'icohua'ipi ñani sei'ë:
"Ëjaë, ¿hua'ñapi jaohua'ire huaiye de'oquë?"
50 Jaje se maca iohua'i aquëpi tsoe Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaë
jo'yaëni ëja te'te cajorona tëtopi, peo te'terepa. 51 Jaje yo'oquëna, Jesupi capi:
"Jeojë'ë, tsoe de'oji."
Ja maca Jesús Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaë jo'yaë cajorore
cui'naoni ini tuacaji'i. 52 Ja jeteyo'je Maija'quë huë'e ñacaicohua'i
ëjaohua'ire cui'ne Maija'quë huë'e ñacai soldado pai ëjaohua'ire cui'ne
aiohua'ire Jesupi capi, ite tseani sañu'u cajë daisicohua'ire:
"¿Co'amaña ñaëre yo'oyeje pa'ye mësaru tarapi, hua'ñapi coni date?
yë'ëre tseañu'u cajë. 53 Yë'ë mësaru ja're coni si'a mu'seña Maija'quëre
se huë'e pa'ina, mësarupi yë'ëre pu'pema'pë pa'isicohua'ita'a jaje yo'o
macapi ti'aëna, mësaru yo'ojë neañepi quëco huesosi maca."

Pedro Cososе'e
(Mt. 26.57-58, 69-75; Mr. 14.53-54, 66-72; Jn. 18.12-18, 25-27)

54 Ja maca Jesure tseani coñu'u cajë sahuë, Maija'quë huë'e ñacaicohua'i
ëjaë huë'ena. Sajëna, cui'ne Pedroje tuji'i, so'o maca se ñaquë. 55 Jaro
hue'se daripë tëhuo sitopi toa suahuë. Suani ja'ru të'ija'ë, ioja'a. Cui'ne
Pedroje iohua'i ja're coni ja'rupi. 56 Ja maca te'o huë'e necaicopi toa yë'quë
macare ja'rusiquëpi toa mia hue'ñare ñu'ina, ise'ere ai ñani cao:

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

“Iquë Jesús ja̱'re co̱ni pa'isiquë api.”
57 Ja̱je cacona, Pedropi cosoquë capi:
“Ñama'quë a'ë, i̱te.”
58 A'ri maña tsoe pa'i maca yequëpi sani cui'ne capi:
“Më'ëje Jesús ye'yacohua'i aquë a'ë.”
Ja̱je caquëna, Pedropi capi:
“Pa̱ni. Yë'ë yequë a'ë.”
59 Te'e hora tëto sai maca yequë cui'ne ti̱tani capi:
“Nuñerepa më'ë i̱ ja̱'re co̱ni pa'isiquë a'ë. Cui'ne ja̱je pa'ipi Galilea aquë a'ë, më'ë. Asayë, më'ë cocana.”
60 Caquëna, Pedropi capi:
“Huesëyë, yë'ë më'ë caye. ¿I̱quere caquë'ni, ja̱je pa'ye?”
Ja̱ yë'ta'a i̱tire Pedro caquëna, cura ye̱ji'i. 61 Yë'ina, ja̱ maca Ëjaëpi co'ye po̱nëni ñapi, Pedrore. Ja̱ maca Pedro Ëjaë case'ere cuasa ñajaji'i: “Ja̱ yë'ta'a cura yë'ima'ëna, toaso̱ñe pa'ye cosoja̱'quë a'ë, më'ë case'ere.” 62 Ja̱ maca Pedro hue'sena etani ai oji'i, i̱ tayose'ere co'a ju̱'i.

Jesure Cue'cueye
(Mt. 26.67-68; Mr. 14.65)

63 Jesure tse̱ani pacohua'ipi cue'cuejë cui'ne i̱te tara pë̱api të'cahuë.
64 I̱te ñaco ca̱ ca̱ñapi sëani tsiana mosi̱capi të'cajë cahuë:
“¿Se ca ñajë'ë. Nepi të'care'ni?”
65 Cui'ne jaiye yequë cocaje̱ cahuë, i̱te tea ju̱'ijë.

Judío Pa̱i Ca Tëjicohua'ipi Jesure Yo'oye
(Mt. 26.59-66; Mr. 14.55-64; Jn. 18.19-24)

66 Mu'se pa'i maca Judío i̱ohua'i Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'i, cui'ne cua̱ñese'e ye'yacohua'i tsi'sini Jesure sahuë. Jerepa ëjaohua'ipi ca tëjicohua'irepa quë'rona, se̱ni asañu'u cajë, sani cahuë:
67 “Quëaje̱'ë. ¿Më'ë aë, Cristorepa?”
Cajëna, i̱pi sehuopi, ja̱ohua'ire:
“Yë'ë i̱ a'ë catoje̱ mësaru coa caji cuasaye pa'iji. 68 Cui'ne yë'ëpi mësaruni se̱quë pa'ito yë'ë se̱ñere sehuo ti̱'añe peoji, cui'ne joye saoyeje̱ pa̱ja'cohua'i a'ë. 69 Ja̱je pa'isicohua'ita'are yureta'a Pa̱i Mamaquë Maija'quërepa ëja te̱'tere ja'rusiquëpi ñu'ija'quë api, Ëjaërepa pa'ija̱'quëpi.”
70 Ja̱je caquëna, ja̱ maca si'ahua'i i̱te se̱i'ë:
“¿Ja̱je pa'ito më'ë aë, Maija'quë mamaquë?”
Se̱jëna, Jesupi sehuopi:
“Ja̱je pa'ijë̱'ë. Yë'ë a'ë, mësaru cayeje̱.”
71 Caquëna, ja̱ maca i̱ohua'ipi cahuë:
“¿I̱quere cajë ai jerepa i̱ caquëna, asasicohua'ire co'eye'ni? Tsoe maipi asahuë, i̱ yë'ore pare cahuë.”

Pilatona Jesure Isiye
(Mt. 27.1-2, 11-14; Mr. 15.1-5; Jn. 18.28-38)

23 1 Ja maca jaje cani si'ahua'i huëni Jesure sahuë, Pilato quë'rona.
2 Jarona co'aquëre papi ca huëohuë, ñeje cajë:
"Iquë co'aye yo'oye ti'ahuë, yëquë paini co'a de'huaquë cui'ne pai do'i saima'pë pa'ijë'ë, romano pai ëjaëre caquë. Cui'ne, jare ipi yë'ë Cristo, pai ëjaëre pa'ë caquë api."
3 Jaje caquëna, Pilatopi seji'i, ite:
"¿Më'ë a'ë, judío pai ëjaë?"
Caquëna, Jesupi sehuopi:
"Jaje pa'ijë'ë, më'ë case'eje."
4 Caquëna, ja maca Pilato capi, jaohua'ire Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ire, cui'ne paire:
"Iquë co'aye yo'oye ti'ama'ë pa'iyë."
5 Caquëna, iohua'ipi ai tutu cahuë:
"I ye'yapi si'a Judea paire co'a de'huaquë sañope ëjaohua'ire, yo'ocohua'ire nequë api. Jaje pa'ipi yure iñona cui'ne yo'oji, Galileapi huëosiquëpi."

Herodesna Jesure Isiye

6 Pilatopi jare asani, jaje pa'ito iquë Galilea aquë a'ë capi. 7 Jaje pa'ina, mësarupi jaro aquë api carena, Herodes quë'rona jëjo saosi'i, Galilea daripë cuañequëna, capi. Ja mu'seña cato jaëje Jerusalénre paji'i. 8 Sarena, Herodespi ñani ai sihuaquë ai tsoe coa ña ëa ju'i pa'iquëpi i yo'oyese'e cajëna, asaquë paji'i. Jaje pa'ipi pai yo'o ti'a ma'ñere yo'oquëna, ñasi'i caquë pa'iquë paji'i.
9 Jaje pa'ipi jaiye seji'i. Sequëta'are Jesús te'oreje sehuoma'ë paji'i. 10 Cui'ne jarote Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ipi cui'ne cuañese'e ye'yacohua'ipi jaohua'ipi ite ai sañope cacohua'i paë'ë. 11 Ja maca Herodes cui'ne i soldado pai tea ju'ijë co'aye yo'ohuë. Coa ini cue'cueñu'u cajë suñahuë, de'o cañare pai ëjaohua'i ju'i care. Ja jeteyo'je cui'naëni Pilato quë'rona jëjo saopi. 12 Ja mu'se Pilato cui'ne Herodes cajeohua'i de'ohuë, ja'rë pëicohua'i pa'isicohua'ipi.

Jesure Huaiye Pa'iji, Caye
(Mt. 27.15-26; Mr. 15.6-15; Jn. 18.39-19.16)

13 Ja maca Pilato Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ire cui'ne pai ëjaohua'ire tsi'soni, 14 capi:
"Mësarupi dahuë, iquëre yë'ë quë'rona co'aye paire yo'oji cajë. Jaje pa'iquëta'are yë'ëpi seni asasi'i caquë mësarupi ñajëna, yo'ohuë. Jaje pa'ina, tsoe mësarupi ñahuë, do'i peoquë pa'ina. Jaje pa'ito ique do'ire ite co'aye caye'ni. 15 Jaje pa'ina, Herodeje ti co'aye yo'oma'quë pa'ina, ña jujani jëjo daopi. Jaje pa'ina, iquëre huani jeoñe peoji. 16 Jaje pa'ina, coa si'seni jeteyo'je joye saoja'quë a'ë, pa'ija'quëre."

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

17 Jaje fiesta mu'seña cosicohua'ire te'ire eto saoquë paji'i, paire de'oye
yo'osi'i caquë. 18 Jaje caquëna, si'ahua'i cui huëohuë:
"¡Jaëte huani jeoñe pa'iji! ¡Barrabásni eto saojë'ë!"
19 Iquë Barrabás cato paire huaisiquëni cosiquë paji'i. Cui'ne ja daripë
pai iohua'i ëjaohua'ire uihuaye huëoquëpi. 20 Pilato cato Jesuni etoye
yëpi. Jaje pa'ina, tijupë ca copi. 21 Caquëna, ai jerepa tutu cuihuë:
"¡Queja'quë api, queja'quë api!"
22 Toasoñe aye Pilato capi, jaohua'ire:
"¿Iquere co'aye yo'o u'ni, i? Yë'ë i co'aye yo'ose'e ti'ama'ë pa'iyë. Jaje
pa'ire ¿me coa huaiye'ni? Jaje pa'ina, coa ai si'seni jëjo saosi'i, pa'ija'quëre."
23 Jaje caquëna, ai jerepa tutu cuihuë, queja'quë api cajë. Jaje ai cui do'ipi
Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'i case'e ja yo'oye ti'ahuë. 24 Ja maca Pilato
iohua'i yëjë cayeje yo'ose'e pa'ijaquë cuasapi. 25 Cuasani jaje iohua'i casiquëni eto
saopi, paire huaiquë co'aquëni. Ja maca Jesuni iohua'i yëyeje huaija'quëre isipi.

Ite Quese'e
(Mt. 27.32-44; Mr. 15.21-32; Jn. 19.17-27)

26 Ja maca Jesure queja'quëre sajëna, Cirene aquëpi Simón hue'equëpi
sañope daina, ti'ani tseani cuañehuë, Jesure queja'core cruzu hue'equë
saja'quëre cajë Jesupi du'ru saina.
27 Jaje saina, jai pai tuë'ë. Cui'ne nomiohua'ije jai pai oijë cuijë saë'ë,
ini co'a ju'ijë. 28 Jaje oijëna, Jesús ñani capi, jaohua'ire:
"Jerusalén nomiohua'i oima'pë pa'ijë'ë, yë'ëre. Coa ai jerepa mësaruja'a
cui'ne mësaru mamajëni oijë'ë. 29 Yequë mu'se ñeje caye ti'aja'coa:
'Nomiohua'i mamajëre peocohua'i, tsi pama'pë pa'isicohua'i, cui'ne ojeje
tsosama'pë pa'isicohua'i jerepa sihuaja'cohua'i a'ë.' 30 Cajëna, paipi ca
huëoja'cohua'i a'ë, ai cutire: 'Yëquëna quëñojë'ë' cui'ne a'ri cutihuëare
caja'cohua'i a'ë, 'Yahuejë'ë, yëquëre.' 31 Huajë soquë yëje pa'ini yë'ëre jaiye
yo'oni me mësarute paja'cohua'i a'ni cuenisi soquë yëje pa'iohua'ire."
32 Jesús ja're coni huaija'cohua'ire caya paire sahuë, co'amaña yahue
ñacohua'ire. 33 Ja maca Pai Siopë hue'yosi hue'ñana ti'ani Jesure quehuë.
Cui'ne caya co'a paire coni, yequëni i ëja te'tena cui'ne yequëni i ari
te'tena nëcohuë. 34 Ja maca ite quejëna, Jesupi capi:
"Ja'quë oijë'ë, jaohua'ire iohua'i yo'oye huesëjë yo'ocohua'ire."
Soldado paipi Jesús ju'i care dutani sa'ñe iohua'ija'a nepi, iote
paja'cohua'i a'ni cajë yo'ohuë. 35 Jaje yo'ojëna, paipi ai ñahuë. Cui'ne pai
ëjaohua'ique cue'cuejë cahuë:
"Yecohua'ire huasopi. Yureta'a co'ye huasoyere paji, nuñerepa Cristo
Maija'quë tsequërepa pani co'ye huasoye pa'ini."
36 Cui'ne soldado paije cue'cuejë ite o'sa cuiya'i conore ocuasi'i cajë
yo'ohuë. 37 Jaje yo'ojë ite cahuë:
"Judío pai ëjaë pani më'ëja'a co'ye huasojë'ë."

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

38 Cui'ne i siopë ëmëje'ere toyasico paco'ë, griego, latín cui'ne hebreo
cocapi ñeje: IQUË JUDÍO PAI ËJAËPI.
39 Co'aye yo'ocohua'i aquëre que deosiquëpi iti maca dequëpi tea ju'i
co'aye capi, ñeje:
"Më'ëpi Cristorepa pani më'ëja'a co'ye huasoni jeteyo'je yëquëre huasojë'ë."
40 Jaje caquëna, yequëpi i cajeire capi cama'ë:
"¿Maija'quëre ca'rama'quë, më'ëje cui'ne ju'ija'quë me casi'ni? 41 Mai cato
nuñerepa co'aye yo'ocohua'ipi yo'o cuañoñë, jare mai co'aye yo'osi do'ire
saijë. Jaje pa'iquëta'are iquë ti co'aye yo'oma'quëpi yo'o cuañoji, ñaquë më'ë."
42 Cani ja maca capi:
"Jesús huanëyema'ë pa'ijë'ë, yë'ëre më'ë cuañe huëo maca."
43 Caquëna, Jesupi capi, ite:
"Nuñerepa cayë, më'ëre. Yurepi yë'ë ja're coni pa'ija'quë a'ë, de'o
hue'ñare."

Jesús Ju'ise'e
(Mt. 27.45-56; Mr. 15.33-41; Jn. 19.28-30)

44 Mu'se joporepa pa'i maca si'a yeja ñamije pa'iorepa de'opi, tres pa'i
macaja'a na'iquëna. 45 Ësëje miañe pani cui'ne ta'tëpo capi Maija'quëre se
huë'e Maija'quë pa'i sito tëhuosicoje jopore paja'a tsata saji'i, ëmëje'epi
meñe huë'ehuëre pana. 46 Ja maca Jesupi cuipi:
"Ja'quë, Ja'quë yë'ë joyo më'ëna isi nëoñë."
Jaje cani juni huesëpi.
47 Ja maca capitán, romanopi iye yo'ose'ere ñani Maija'quëre sihuaquë capi:
"Nuñerepa iquë ti co'aye yo'oma'quë paji'i."
48 Si'ahua'i ja maca pa'isicohua'ipi ite yo'ose'ere ñani quëquë huesëjë
coti saihuëana të'cajë saë'ë. 49 Jaje saijëta'are si'ahua'i Jesús ñacohua'ipi
cui'ne nomiohua'i Galileapi tuisicohua'ipi so'ona pëani ñahuë, iye yo'oye.

Jesure Tase'e
(Mt. 27.57-61; Mr. 15.42-47; Jn. 19.38-42)

50 Paji'i, te'i nuñerepa yo'oquëpi i mami José hue'equëpi, Judea yejare
Arimatea daripëre pa'iquë. Jaë cato judío pai ëjaohua'i aquë paji'i. 51 Iquë
José cato Maija'quë te'te aye yo'oye ñasi'i cuasaquë utequë paji'i. Jaje
pa'ipi yequë ëjaohua'i Jesure huai ja'ñere cajëna, te'e cui'ne cuasaye
papi. 52 Jaje pa'ina, ëjaëpi Pilatore sani seji'i, Jesús capë ta ja'ñere caquë.
53 Cruzu dequëre casani jai cañapi ca'neni quëna yejana coje nesicona
oapi, ja yë'ta'a paire tama'a cojena. 54 Huajë mu'se pa'ija'coni ne de'hua
mu'se paji'i. Ja mu'se cato tsoe huëoye ja'i maca pa'iji.
55 Galileapi Jesure nomiohua'i tuisicohua'ipi sani tasi daripë ñahuë,
me oare'ni, i capë cajë. 56 Ñani ja maca huë'ena co'ini huëo së ma'ña ne
de'huahuë. Ne de'huani huajë mu'se huajëhuë, iti cuañese'e pa'iyeje.

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

Jesús Ju̱'isiquëpi Huëise'e
(Mt. 28.1-10; Mr. 16.1-8; Jn. 20.1-10)

24 1 Du'ru macarepa co'amaña ne mu'se pa'i maca cui'naohua'ipi
saë'ë, ta̱si daripë quë'rona nea hue̱'ñarepa huëo së̱ñe ne
de'huase'ere sajë. Cui'ne yecohua'i nomiohua'i co̱ni saë'ë. 2 Ja̱ maca ti̱'ajë
ñajëna, quë̱na pë daripë si̱osicopi ti̱rore pa'iona, ti̱'ahuë. 3 Ti̱'ani cacajë
Ëjaë Jesús ca̱përe ti̱'ama'pë. 4 Peoquëna, ai quëquëhuë, me nei'ni cajë. Ja̱je
quëquëjë ñajëna, ja̱rote caya ë̱mëohua'i mia ju'i ca̱ña ju'icohua'ipi i̱ohua'i
ja̱'re co̱ni nëcahuë. 5 Ja̱je ña quëquëni yejare pana në me huesëjëna, ñajë
ja̱ohua'ipi, cahuë:
"¿I̱quere co'eye'ni, ju̱'isicohua'i quë'ro? Tsoe huajëquëpi pa'iji. 6 I̱ñore
pa'ima'ë pa'iji. Tsoe huëji'i. Cuasaje̱'ë. Ja̱ yë'ta'a Galilea pa'ima'ca i̱ ca'ñere,
7 ñeje: 'Pa̱i Mamaquë co'aye yo'ocohua'i jë̱ñana i̱sisiquë pa'ija̱'quë api.
Pa'ina, ja̱ohua'ipi que̱ja'cohua'i a'ë, so̱quë sarahuana. Ja̱je yo'osiquëta'a
toaso̱ mu'seña pa'i maca huajëquë huëija̱'quë api.' Tsoe ja̱re quëapi".
8 Ja̱je caëna, ja̱ maca Jesús ca'ñe cuasa ñajaë'ë. 9 Ja̱ jeteyo'je daripë
ñasicohua'ipi co'ini si'aye i̱ohua'i ñase'ere quëahuë, once soisicohua'ire
cui'ne si'ahua'i i̱ti maca co̱ni pa'icohua'ireje̱. 10 Iye coca i̱ soisicohua'ire
sani quëasicohua'i cato paë'ë: María Magdalena, Juana, María, Jacobo
pëca ja'co, cui'ne yequë nomiohua'i co̱ni. 11 Ja̱je quëajëna, i̱ soisicohua'ipi
ja̱ohua'i quëaye asani sehuoma'pë paë'ë, coa cuepejë cayeje̱ pa'ye nëina.
12 Ja̱je nuñerepa cayë cuasama'quëta'a Pedropi etani huë'huëquë saji'i,
ta̱si daripëre ñasi'i caquë. Sa ti̱'ani ñaquëna, i̱te ca̱'nesi ca̱ña ti̱rona ne
saose'epi paji'i. Pa'ina, ñani ai cuasaquë saji'i, huë'ena.

Emaúsna Sai Ma'ana Yo'oye
(Mr. 16.12-13)

13 Ja̱re ja̱ mu'se caya ë̱mëohua'i Emaús daripëna saë'ë, Jerusalénpi once
kilómetro sai hue̱'ñana. 14 Saijë Jesús ayere cajë saë'ë. 15 Ja̱je cajë saijëna,
ja̱re i̱pi Jesús ja̱ohua'ire tsioja̱ji'i. Tsioja̱ni i̱ohua'i ja̱'re co̱ni saji'i. 16 Saina, a'ri
maña carapi, i̱ohua'i ña ti̱'are paye i̱te. 17 Ja̱ maca sai Jesupi ja̱ohua'ire se̱ji'i:
"¿I̱quere sa̱'ñe cajë saiye'ni, ma'aja'a saini? ¿Me yo'ojë oicohua'i pa'iye'ni?"
18 Caquëna, ja̱ohua'i aquë Cleofas hue'equëpi sehuopi, i̱te:
"Si'a yeja Jerusalén daripë iye mu'se yo'ose'e asayë. ¿Ja̱je pa'iquëta'are
cui'ne më'ëse'e i̱ti hue̱'ña pa'inije asama'ë pani se̱quë?"
19 Caquëna, ja̱ maca i̱pi capi, i̱te:
"¿Me yo'ore'ni?"
Caquëna, i̱ohua'ipi cahuë:
"Jesús Nazaret aquëpi, Maija'quëre quëacaiquëpi, si'aye tutu quë'ipi
cui'ne i̱ cayeje̱ Maija'quë ña hue̱'ñana, nuñerepa caquëpi si'a pa̱i ña
hue̱'ñana caquëre pare yo'ose'ere cayë. 20 Ja̱je pa'ini, que̱ni huani

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

jeohuë, Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'i maire cuañecohua'i
cui'ne si'a ëjaohua'i huani jeoñe pa'iji cajëna. 21 Yëquë cato jaëpi Israel
paire huasoja'quë api cajë utecohua'i paë'ë. Yure jaje pa'ijëna, si'aye
iye co'aye yo'ohuë, coa toaso mu'seña ite yo'ose'e tëtosaiji, yure. 22 Jaje
yo'ose'e pa'itoje ai jerepa ai cuasaye pa'iji. Yëquë ja're coni nomiohua'i
pa'icohua'ipi nea hue'ñarepa sani ña quëquëhuë, tasi daripë. 23 Jesús capë
peoco pa'ina, jaje ñani jaohua'ipi dani yëquëre quëahuë. Huëo cani ñañeje
pa'ye huiñaohua'ire ñajëna, jaohua'ipi Jesús huajëquëpi pa'iji cahuë
cajë. 24 Ja jeteyo'je yëquë cajeohua'ije tasi daripëre sani ñajëna, jare jaje
nomiohua'i case'eje pa'ye pa'ina, ti'ani ñahuë. Jesureta'a ñama'pë paë'ë."
25 Jaje quëaquëna, ja maca Jesupi capi, jaohua'ire:
"Asa ti'ama'cohua'ire pa'ni, mësaru. Je yëhua asani sehuoja'cohua'i a'ni
Maija'quëre quëacaicohua'i cajë pa'ise'e. 26 ¿Mësarupi cuasato Cristo ai
yo'oye paja'quë paquë si'aye iye ja yë'ta'a i de'o hue'ñarepa saima'ë pani?"
27 Jaje se cani ja maca quëa huëopi, si'aye ite yo'o ja'ñere cajë
toyase'ere. Moisés toyaquë pa'ise'epi huëoni cui'ne yecohua'i Maija'quë
quëaquëna, toyasicohua'i toyajë pa'ise'e coni quëapi.
28 Iohua'i cajë saisi daripëna ti'ani, Jesús ja yë'ta'a i sai hue'ña sasi'i
caquë yo'oyeje yo'opi. 29 Jaje yo'oquëna, jaohua'ipi soihuë:
"Yëquë ja're coni pëajë'ë na'iji, coa ñami de'o tëjiji." Asani ja maca
Jesús iohua'i ja're coni cacani pëapi. 30 Pëasiquëpi ao ai saihuëna iohua'i
ja're coni ja'rusi maca ipi panpë ini Maija'quëre se pëpani jëyoni jë'yequë
jaohua'ire aopi. 31 Jaje i yo'o maca ña titahuë, ire papi cuasajë. Jaje cuasa
maca tsoe peo hue'ña huesëpi. 32 Ja maca iohua'ija'a sa'ñe cahuë:
"Maipi asahuë, mai joñoa ai sihua ëaye nëiñe, ma'aja'a dai toyase'ere
ipi quëaquëna."
33 Jaje ñani ti uteye peoyerepa ma'aja'a dai huëoni daë'ë, cui'naohua'ipi
Jerusalénna. Titajëna, jarote paë'ë, once Jesús soicohua'i tsi'sisicohua'ipi
iohua'i cajeohua'i ja're coni. 34 Pa'ijëna, titani asajëna, jaohua'ije cahuë:
"Nuñerepa Jesús huëji'i. Cui'ne ise'ere iñopi, Simónre."
35 Cajëna, ja maca iohua'ije quëahuë, ma'aja'a saijëna, yo'ose'ere. Cui'ne
Jesupi panre jë'yequëna, ñani ite ña titase'ere.

Jesupi Ñaiñe, Ire Ye'yecohua'ina
(Mt. 28.16-20; Mr. 16.14-18; Jn. 20.19-23)

36 Ja yë'ta'a iti yo'ose'ere cajëna, Jesús iohua'i jopore pana ñai nëcapi.
Ja maca pëpapi, ñeje caquë:
"De'oye pa'ija'cohua'i a'ë, mësaru."
37 Caquëna, jaohua'ipi ai quëquë huesëhuë, i pa'isi joyore ñañë cuasajë.
38 Jaje cuasajëna, Jesupi jaohua'ire capi:
"¿Me yo'ojë quëquë huesësicohua'i pa'iye'ni? ¿Me yo'ojë mësaru joñoa jëa
coeyeque hue'eye'ni? 39 Ñajë'ë, yë'ë jeñare cui'ne yë'ë queore. Jare yë'ë i a'ë,

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

mësaru ñasiquërepa. Patoni cui'ne ñajë'ë. Joyo cato capë cui'ne tara peocoa.
Mësarupi yë'ëre ñajëta'a capë tara hue'equë pa'iye. Yë'ë a'ë, me joyo pa'iye'ni."
40 Jaje cani jaohua'ire iñopi, jëña cui'ne quëo ite quese'ere. 41 Jaje
yo'oquëna, ja yë'ta'a ire papi cuasaye pahuë, ai sihua do'ire, cui'ne
quëquë do'ire. Jaje pa'ina, Jesupi jaohua'ire capi:
"¿Ai maña paye, iño?"
42 Caquëna, ini isihuë, tsiaya hua'i tsaro sëyosiconi. 43 Isijëna, ini
iohua'ique ñajëna, aji'i. 44 Ja jeteyo'je capi, jaohua'ire:
"Ja yo'ose'e cato yë'ë mësaru ja're ja yë'ta'a coni pa'i case'ere yo'ohuë. Si'aye
Moisés cuañese'e cui'ne Maija'quëre quëacaicohua'i toyase'e, cui'ne Salmos
toyase'e si'aye ti'añe paji'i. Me paquë'ni, nuñerepa case'e. Jaje pa'ina, yo'ohuë."
45 Ja cato quëapi, toyase'e cayere nuñerepa asa ti'ajajë caquë. 46 Jaje
pa'ina, quëaquë jaohua'ire capi:
"Ñeje toyase'e pa'iji. Cristo ai yo'oquë juni huesëye pa'iji. Jaje
ju'isiquëta'a toaso mu'seña pa'i maca cui'naëpi huëija'quë api. 47 Jaje
pa'ina, Cristo mamire cajë quëaye pa'iji. Si'a hue'ña pa'icohua'ire Jerusalén
paire quëa huëoye pa'iji. Huëosicohua'ipi ñeje cajë: Ja'në cuasase'e jeoni
poënëjë'ë. Jaje yo'ojëna, mësaru co'aye yo'ose'ere sai de'huacaiye pa'ija'coa.
48 Jaje pa'ina, mësaru a'ë, yure iye ñasicohua'irepa. 49 Ina, yë'ëpi, ja'quë ca
nëose'e jëjo daoja'quë a'ë, mësaruna. Jaje pa'ina, saima'pë iño Jerusalén
daripëre pa'ijë'ë, ma'tëmo jëjo dao tuture utejë'ë, mësaru suña ja'ñere."

Ma'tëmona Sa Cuañoñe
(Mr. 16.19-20)

50 Jesupi sai sapi, jai daripë Betaniare pana. Jarona jëña mëani
Maija'quëre secacaji'i, jaohua'ire. 51 De'oye pa'ijë'ë, cani jaohua'ire jeoni
ma'tëmona sa cuañopi. 52 Ja jeteyo'je Maija'quëre seni tëjini co'ihuë,
Jerusalénna ai sihuajë. 53 Cui'ne si'anë Maija'quëre se huë'ere pa'ijë
Maija'quëre de'oquë api cajë sihuajë paë'ë. De'oji. Ca tëjihuë.

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

SAN JUAN

De'o Cocapi Pai De'ose'e

1 [1]Ja yë'ta'a yequë co'amaña pa'ima'në iti coca tsoe paji'i. Iti coca cato Maija'quë jare paji'i. Iti coca cato Diusupi. [2]Du'ru huëo macana Maija'quë jare coni paji'i, iti cocapi. [3]Ipi Maija'quë jare coni co'amaña de'huapi. Peoji, i de'hua ma'ñe, si'aye i de'huase'e a'ë. [4]Ini paji'i, ti pani huesëye. Ti pani huesëyepi paire miacaiye pa'iji. [5]Iye miañepi nea hue'ñare pana miacaji'i. Miacaina, neañepi ne yayo ti'añe papi.

[6]Pa'iji, Maija'quë jëjo daoquë Juan hue'equë. [7]Jaë cato iti miañe ñasiquëpi quëacaiquë paji'i, i cayere care paji cuasani si'a pai asajajë caquë. [8]Juan cato miañe peopi. Jaë cato coa miañe ñasiquëpi quëacaiquë paji'i. [9]Nuñerepa si'a paire miacaiyepi iye yejana titapi.

[10]Ipi Diusu jare pa'i iye yeja de'huasiquëta'are iye yeja pa'icohua'ipi ire papi cajë asaye pahuë. [11]I paire pana daji'i. Daisiquëta'are i paipi ite de'oye sihuajë yo'oye pahuë. [12]Jaje jai pai pajëta'are de'hue te'ohua'ise'e sihuajë ite nuñerepa Cristo huasoquë api cuasajë asahuë. Jaje ite cuasasicohua'ini nuñerepa Maija'quë mamajërepa pa'iye nepi. [13]Pai mamajëje pa'iohua'i peoyë. Diusu mamajë cato, Diusupi necaina, i mamajë de'osicohua'i a'ë. Pai ai de'oyepi ai de'oma'cohua'i a'ë. Panita'a coa yëjë yo'oyepi ai de'ose'eje pa'iohua'i peoyë.

[14]Cristopi pai de'oni mai jare coni paji'i, paire oiquëre papi, cui'ne nuñerepa pa'ipi. Jaje pa'ini i de'oquë pa'iyerepa ñahuë, yëquëpi, Maija'quë Mamaquërepa te'i macapi, ai de'oquërepa pa'ina. [15]Jaje pa'ina, Juan Cristo do'ire ca'aji'i, ñeje:

"Iquë api, yë'ë mësarute quëasiquë. Jaëni yë'ë quëahuë. Yë'ë jeteyo'je daiji, jerepa pa'i. Yë'ë peo'në pa'isiquë ca'aji'i."

[16]De'oye pa'iye ti'ahuë, i do'ipi. [17]Cuañese'e cato Moisésja'a Maija'quëpi isise'e a'ë. Cui'neje paire oiye, cui'ne nuñerepa yo'oye cato Jesucristoja'a isise'e a'ë. [18]Te'ije Diusure ñasiquë peoji. Coa i mamaquë i jare coni pa'iquëse'e. Jaëse'e ñapi. Maire quëa iñopi, i pa'iye aye.

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

Jesucristo Ayere Juan Cacaise'e
(Mt. 3.11-12; Mr. 1.7-8; Lc. 3.15-17)

19 Jerusalén pa'i judío ëjaohua'ipi Maija'quë huë'e ñacaicohua'ire cui'ne
levitasre jëjo saoreña, Juanre i̱quei'ni më'ë cajë se̱ni asaja̱'cohua'ire.
20 Ja̱je jëjo saorena, sani se̱jëna, Juanpi ti̱ñarepa quëaëña:
"Yë'ë cato Cristo Maija'quë pa̱ire huasoquë peoyë."
21 Ja̱je caquëna, se̱ni co̱reña:
"¿Ja̱je pa'ito i̱quei'ni, më'ë, tsoe hue̱'ña Maija'quë quëacaiquë pa'isiquë?"
Cajëna, Juanpi caëña:
"Pa̱ni."
Yeque se̱ni co̱reña:
"Ja̱je pa'ito ¿Maija'quëre quëacaiquë daija̱'quë api ca nëosiquë aë, më'ë?"
Ja̱je catoje̱ sehuouña:
"Pa̱ni."
22 Ja̱ maca careña:
"¿I̱quei'ni, ja̱je pa'ito? ¿Me yëquëre jëjo daosicohua'ire sani
quëaja̱'cohua'i a'ni? Më'ë ayere quëaje̱'ë, yëquëre."
23 Cajëna, Juanpi caëña:
"Yë'ë cato yë'ose'e cue̱ne yejapi cuiquë a'ë: 'Nui ma'arepa hui'yoje̱'ë,
Ëjaë daija̱'a ma'a.' Maija'quëre quëacaiquë Isaías caquë pa'ise'eje̱ caquë
a'ë, yë'ë."
24 Juanre sani casicohua'i cato fariseo pa̱ipi jëjo saosicohua'i paë'ë.
25 Ja̱ohua'ipi se̱teña, i̱te:
"Cristo peoni, cui'ne Elíasje̱ peoni, cui'ne Maija'quë jëjo daosi'i
casiquëje̱ peoni, ¿Me yo'oquë cui'ne oco doquë'ni?"
26 Cajëna, Juanpi caëña:
"Yë'ë cato oco doquë aë. Ja̱je pa'iquëta'are mësaru ja̱'re co̱ni pa'iji,
mësaru ña ti̱'ama'quëje̱. 27 Ja̱ë cato yë'ë jeteyo'je daija̱'quë api, yë'ëre tëto
saisiquëpi. Yë'ë cato do'i peoyë, i̱ zapato joyecaiyeque."
28 Iye cato Betábara hue'e hue̱'ñana yo'ose'e a'ë, Jordán tsiaya ë̱së mëi
te̱'tena Juan oco do hue̱'ñana.

Maija'quë Yëi Ñamapi, Jesús

29 Se ñatasi mu'se Jesupi Juan quë'rona tsio daina, ñaquë caëña, Juan:
"Ñajë'ë. Iquë api, Maija'quë Yëi ñama iye yeja pa'icohua'i tayo yo'oye
nejocaiquë. 30 Yë'ë ja̱ëni cahuë: 'Yë'ë jeteyo'je daiji, yë'ëre tëto saisiquë.
Ja̱ë cato yë'ë peo maca pa'isiquë api.' 31 Yë'ëje̱ huesëhuë. I̱quei'ni
cuasahuë. Ja̱je pa'iquëta'are ocopi dohuë, Israel pa̱ipi ñajajë caquë."
32 Caëña, Juan yequeje̱:
"Yë'ëpi ñahuë, Maija'quë de'o joyopi ma'tëmopi su'teje̱ pa'ipi i̱na cajeni
pëaquëna. 33 Yë'ë cato ja̱ yë'ta'a huesëhuë, i̱quei'ni cuasaquë. Ja̱je pa'iquëta'are

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

yë'ëre oco dojë̱'ë caquë cuañesiquëpi capi: ‘Më'ëpi oco doquë ñaquëna, de'o joyopi cajeni ina pëasiquëpi. Jaë̱ api, paire Maija'quë de'o joyopi doquë.’ 34 Jaje pa'ina, yë'ë iti ñasiquëpi quëacaiquë pa'iyë, Maija'quë Mamaquëre papi caquë.”

Jesús I Ye'yacohua'ire Du'ru Macarepa Nese'e

35 Se ñatasi mu'se Juan cui'ne i ye'yacohua'i coni paë'ë, jar̲'rë pa'isi macare. 36 Pa'ijëna, Jesús da saina, ñaquë Juan capi:
“Ñajë'ë. Jaë̱ api, Maija'quë Yëi ñama.”
37 Jaje Juan caquëna, asani i ye'yacohua'ipi cayaohua'i Jesure tuteña.
38 Jaje tuijëna, Jesupi asani co'ye ñani caëña, jaohua'ire:
“¿Iquere co'eye'ni?”
Caquëna, iohua'ipi careña:
“Ye'yaquë, ¿Më'ë jerona pa'iquë'ni?”
39 Cajëna, Jesupi capi:
“Dani ñajë'ë, yë'ë pa'i hue̱'ña.”
Caëna, i pa'i hue̱'ñana sani ñani i jar̲'re pëani paë'ë, cuatro pa'i maca ti'asicohua'ipi iti mu'se na'i macajar̲'a.
40 Juan caquëna, asani tuisicohua'i aquë cato, te'i Andrés paji'i, Simón Pedro yo'jei. 41 Jar̲ yë'ta'a yeque yo'oma'në du'ru macarepa cato Andrés, maja'yë Simónni sani co'epi. Ti'ani capi, ite:
“Ti'ahuë, yëquë, Mesías maire huasoquë.”
42 Jaje quëani Andrés sai saëña, Simónre Jesús quë'rona. Saquëna, ñani Jesupi caëña:
“Më'ë cato Jonás mamaquë Simón'ë. Jaje pa'iquëta'are Cefas hue'equë pa'ijë̱'ë. Jaje cani Pedro caye a'ë. (Mai coca cani quë̱na pë caye pa'iji.)”

Jesús Soise'e Felipere Cui'ne Natanaelre

43 Se ñatasi mu'se Jesús Galilea yeja quë'rona sasi'i caquë yo'oquë, Felipere ti'api. Ti'ani capi:
“Tuijë̱'ë, yë'ëre.”
44 Iquë Felipe cato Betsaida daripë aquë paji'i, Andrés cui'ne Pedro pa'i hue̱'ña aquë. 45 Ñani jar̲ maca Felipe Natanaelre co'ese'e caquë sani ti'ani ite capi:
“Ai tsoe Maija'quëre quëacaicohua'i cui'ne Moisés toyaquë pa'isiquëni ñahuë, yëquë. Jaë̱ cato Jesupi José mamaquë Nazaret daripëpi aquë api.”
46 Caquëna, Natanaelpi capi:
“¿Nazaret daripëpi de'o pai eta ti'añe pa'iquë?”
Caquëna, Felipepi capi:
“Dani ñajë'ë, ini.”
47 Natanaelpi Jesús quë'rona tsiojaina, Jesús capi:
“Nuñerepa Israelita macapi daiji, iquë cosoye peoquëpi.”
48 Jaje caquëna, Natanaelpi se̱quëña:
“¿Me yë'ëre ñaquë'ni?”

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

Caquëna, Jesupi capi:
“Ja yë'ta'a Felipe më'ëre soima'në ñahuë, Higuera soquë yë huë'ehuëre
ë'ë nëca maca.”
49 Ja maca Natanaelpi capi:
“Ye'yaquë, më'ë cato Diusu mamaquë a'ë. Judío pai ëjaëre pa'ë, më'ë.”
50 Caquëna, Jesupi sehuopi:
“¿Coa Higuera soquë yë huë'ehuëre pa'i maca ñahuë case'ere nuñerepa Ëjaëpi
caji caquë asaquë, më'ë yë'ëre? Ai jerepa pa'yere, më'ë ñaja'quë a'ë, jeteyo'je.”
51 Yequeje Jesupi capi, ite:
“Nuñerepa cayë. Ma'tëmo hui'yosicopi pa'iona, Diusu huiñaohua'ipi
ëisicohua'ipi cajesicohua'ipi Pai Mamaquëni cajë yo'ojëna, ñaja'cohua'i a'ë.”

Caná Daripëna Huejase'e

2 1 Toaso mu'seña sa tëto sai maca Caná daripëre hueja fiesta
paquëña, Galilea yejare. Jarote Jesús pëca ja'coje pacoña. 2 Jesús
cui'ne i ye'yacohua'i coni hueja fiestana soi cuañoisicohua'ipi pa'ijë
sateña. 3 Cuiya'i o'sa carajaisi maca, Jesús pëca ja'copi cao:
“Cuiya'i o'sa yure peoji.”
4 Cacona, Jesupi sehuopi:
“¿Nomio me yo'oco jaje yë'ëre caco'ni? Yë'ë yo'o maca ja yë'ta'a ti'añe
paji.”
5 Jaje catoje iopi cao, paire necaicohua'ire:
“I cayeje yo'ojë'ë.”
6 Jarote seis quëna yurupëa paji'i, judío pai si'si cuya tojë yo'o yurupëa.
Te'e yurupë cato veinte panita'a veinticinco galones doye paji'i. 7 Jesupi
paire necaicohua'ire capi:
“Iye yurupëana ocore do'e timëjë'ë.”
Caëna, do'e timëreña. 8 Do'e timërena, Jesupi capi:
“Yure cato a'ri maña doni fiesta yo'oye ñacaiquëna sacaijë'ë.”
Caëna, jaje yo'oreña. 9 Sarena, fiesta yo'oye ñacaiquëpi, ocopi
cuiya'i cono de'ose'ere neñapi, huesëquë. Iti ñajë ocopi yurupëana
dosicohua'ise'e ja'ë cuasahuë. Jaje neñani fiesta yo'oye ñacaiquëpi
huejaquëre soini capi:
10 “Si'a pai du'ru macarepa cato de'o cuiya'i conore pare ucucoa.
Ai ucusi macarepa jeteyo'je a'ri maña de'o cuiya'i cono ocuacoa. Jaje
pa'iquëta'are më'ë cato ai de'o cuiya'i conore pare de'huahuë.”
11 Jesús Caná daripë Galilea yejana pai yo'o ti'a ma'ñere yo'ose'e cato
du'ru macarepa yo'o iñose'e paji'i, i de'oquërepa pa'iyere. Jaje yo'ouna,
ite ye'yecohua'i ire papi cuasahuë.
12 Iye yo'o tëjisi jeteyo'je Capernaum daripëna saji'i, pëca ja'co, yo'je
tsi, cui'ne i ye'yacohua'i coni saijëna. Sani jarona paë'ë, a'ri maña
mu'seña.

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

Jesupi Maija'quë Huë'ere Tsoa Tose'e
(Mt. 21.12-13; Mr. 11.15-18; Lc. 19.45-46)

13 Israel pai Egíptopi etajë pa'ise'ere cuasajë judío pai yo'o mu'seña ti'a
tëjiquëna, Jesupi Jerusalénna saji'i. 14 Sani ti'api, Maija'quë huë'ere curiquë neñu'u
cajë duruhuequëre isicohua'i, cui'ne yëi ñamare isicohua'i, cui'ne su'tere isicohua'i
cui'ne curiquë cambiacohua'i ja'rusicohua'ipi ñu'ijëna, ñani. 15 Jesupi iohua'ire
si'seja'core neni yureta'a si'a paire co'amaña isicohua'ire yëi ñamare cui'ne
huequëre coni te'epi curiquë cambiajë ñu'icohua'ini eto saoni iohua'i curi topëa jea
ña'ñe saocai, cui'ne mesa saihuëaje jë'je taño saocaji'i. 16 Su'tere isicohua'ini capi:
"¡Eto saojë'ë, iño pama'pë! ¡Yë'ë Ja'quë huë'ere co'amaña huero huë'e
neni yo'oma'pë!"
17 Ja maca i ye'yacohua'ipi toyase'e cayere cuasa ñajateña, ñeje cayere:
"Si'aye yë'ë pa'iye më'ë huë'ere cuasani ñacai yo'oyë."
18 Ja maca judío paipi Jesure sei'ë:
"¿Iquepi më'ë iñoja'quë a'ni, më'ë cuañequë pa'iye iye yo'oquë?"
19 Cajëna, Jesupi sehuopi:
"Nejojë'ë, iye huë'ere. Jaje yo'ojëna, yë'ëpi coa toaso mu'señapi nesi'i, cui'naoni."
20 Caquëna, judío paipi careña:
"Cuarenta y seis ometëcarepa nesicore ¿me më'ëpi coa toaso mu'señapi
huë'e nesi'ni?"
21 Jaje Jesús cani i capëre capi, huë'ere pare caye papi. 22 Jaje pa'ina,
Jesús ju'isiquëpi huëisi maca i ye'yacohua'ipi cuasa ñajateña, i iye
case'ere. Cui'ne ja maca toyase'e case'eje nuñerepa care pa'ë cajë asahuë.

Si'aohua'ire Jesús Ñaquë Api

23 Jesús Jerusalénre pa'i pai yo'o ti'a ma'ñere yo'oquëna, ñani jai pai ite ire papi
cajë asahuë, Israel pai Egíptopi etase'ere cuasajë yo'o fiesta pa'i maca yo'oquëna.
24 Jaje pa'iquëta'are Jesús cato pai cuasayere ñani pai nuñerepa cayë cuasaye papi,
si'aye pai cuasaye ñaquë sëte. 25 Paipi ite dani jaje yo'oquë api iquë cajë quëa ti'añe
peopi, tsoe ise'e asapi, pai joyo cuasajë pa'iye.

Jesús Cui'ne Nicodemo

3 1 Paji'i, te'i fariseo Nicodemo hue'equë. Jaë cato ëjaërepa paji'i, judío
pai aquë. 2 Jaje pa'ipi Nicodemo ñami Jesure ñasi'i caquë, sani capi, ite:
"Ye'yaquë, asayë, më'ëre Diusupi ye'yaja'quëre jëjo daosiquëpi pa'i,
pai yo'o ti'a ma'ñere yo'oquë tutu iñoquë cui'ne si'aye yo'oquëna. Paise'e
pa'ini jaje yo'o ti'añe peoji, Diusupi coni yo'oye pato."
3 Caquëna, Jesupi capi, ite:
"Nuñerepa më'ëre cayë, pëca ja'coja'a të'ya daise'eje pa'ye tijupë të'ya
dani cuañoma'quë pani Maija'quë cuañe te'te ñañe peoji."
4 Caquëna, Nicodemopi seji'i, ite:

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

"¿Me jaje aipi pëca ja'cona caca coni të'ya dani cuañoñe pa'iquë'ni? ¿Me jaje yo'oye pa'iquë'ni?"
5 Caquëna, Jesupi sehuopi:
"Nuñerepa më'ëre cayë. Cui'naëpi pëca ja'co të'ya daise'eje pa'ye ocopi
cui'ne joyopi të'ya dani cuañoma'quë cato Maija'quë cuañe te'te cacaye peoji.
6 Pëca ja'quëohua'i paipi parena, të'ya daisicohua'i cato jare pai pa'iyë. Joyopi
të'ya daisicohua'i cato jare joyo acohua'i pa'iyë. 7 Ai cuasama'ë pa'ijë'ë. Yë'ëpi
ñeje cato: 'Si'a pai huajëye ai de'oye pa'iji.' 8 Tutu cato si'a hue'ña daicoa,
io pisiyese'e asajëna. Jaje pa'iquëta'are huesëyë, io dai hue'ña cui'ne io sai
hue'ñaje. Si'a joyopi të'ya daisicohua'i cato, tutuje pa'iohua'i pa'iyë."
9 Jaje caquëna, Nicodemopi seji'i:
"¿Me jaje yo'oye pa'iquë'ni?"
10 Seina, Jesupi sehuopi:
"¿Më'ë judío paire ye'yaquëre pata'a huesëquë'ni, iye? 11 Nuñerepa
më'ëre cayë, yëquë asayere, cui'ne iti ñase'ere quëayë. Jaje pa'iquëta'are
mësarupi nuñerepa cayë cajë asaye pañë. 12 Iye yeja ayere quëaquëna,
asama'pë pani ai jerepa asaye peoji, yë'ëpi ma'tëmo ayere quëato.
13 Pai mañaje ma'tëmo mëni ñama'cohua'i a'ë. Coa iti hue'ñapi Pai
Mamaquë daisiquëse'e asaji, ma'tëmo aquëse'e. 14 Moisés añare cuene
yejana neni soquë tarapëna tëoni huëo nëcoquë pa'ise'eje cui'ne Pai
Mamaquëje huëo nëco cuañoja'quë api. 15 Si'ahua'i ite secohua'ipi ne
huesëma'pë ti pani huesëyere pajajë caquë.

Maija'quë Paire Oise'e

16 Si'a paire oi do'ire Maija'quëpi i mamaquë te'i macani isipi, si'a
pai ite, nuñerepa ire papi, cajë cuasacohua'ipi ne huesëma'pë, ti
pani huesëjajë caquë. 17 Diusu mamaquëre jëjo daoma'ë paji'i, paire
nejoja'quëni. Jëjo daopi, huasoja'quëni.
18 Diusu mamaquëre nuñerepa i api caquë cuasaquëpi nejosiquë
peoji. Jaje pa'iquëta'are ire papi caquë cuasama'quëpi nejosiquë pa'iji,
Diusu mamaquëre asama' do'ire. 19 Ire papi cajë cuasama'cohua'i
cato nejosicohua'i a'ë, miañepi iye yejana daisiquëta'a nea hue'ñare
miañe jerepa yëhuë, iohua'i yo'oyepi co'a do'ire. 20 Si'a pai co'ayere
yo'ocohua'ipi miañere coecohua'i a'ë, iohua'i yo'oyepi tiñarepa ña
cuañoma'quëni cajë. 21 Jaje pa'iquëta'are de'oyerepa yo'ojë pa'icohua'ipi
tsio daiyë, miañena. Iohua'i yo'oye cato Diusupi yëni cocaina, yo'oye a'ë
cajë iñoñu'u cajë."

Jesús Ayere Juan Ca Cose'e

22 Ja jeteyo'je Jesús i ye'yacohua'i ja're coni Judea yejana saji'i. Jarote
tsoe maca iohua'i ja're pa'i oco doquë yo'opi. 23 Juanje ja mu'seña cato
Enón quë'rore oco doquë paji'i, Salim ja'ye macare, jarote ocoje ai pa'i

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

do'ire. Si'a pai i quë'ro daisicohua'i oco do cuañosicohua'i paë'ë. 24 Iye
cato ja yë'ta'a Juanre tseani coma'në yo'ose'e a'ë.
25 Ja maca Juan ye'yacohua'i acohua'ipi judío pai ja're sañope yo'ojë
careña, si'si tsoa toñe ayere cajë. 26 Jaohua'ipi Juanre sani careña:
"Ye'yaquë, asajë'ë, më'ë ja're coni Jordán tsiaya oco doquë pa'isiquëpi,
më'ë yëquëre quëasiquëpi. Yure cato ocore doquëna, jai pai ise'ena saiyë."
27 Cajëna, Juanpi capi, jaohua'ire:
"Maija'quëpi isima'quë pa'ito yecohua'ije jaje yo'o tutu paye peoji. 28 Tiñarepa
yë'ë quëahuë, mësarute. Cristo peoyë caquë, cui'ne quëahuë yë'ë cato ite ne
de'huacaiquë du'ru jëjo daosiquë a'ë. 29 Se ñajë'ë, cui'ne hueja fiesta je'quë
huejaja'core paquë api, iti huejaquërepa. Huejaquë cajei cato cocare asaquë,
sihuaquë ñu'iquë api. Jaje yë'ëje yure asaquë sihuayë, i ayere cajëna. 30 Jaë cato jero
sa'ana jerepa pa'i pa'ija'quë api, yë'ë cato coa jero sa'na do'i peoquë de'oja'quë aë."

Ma'tëmo Aquëpi Daiye

31 Ëmëje'pi daiquë cato si'a paire tëto saisiquë api. Iye yeja aquë cato jare
iye yeja aquë api. Jaje pa'ina, yeja cocare caji. Jaje pa'iquëta'are ma'tëmo
daiquë api, si'a pai jerepa pa'i. 32 Jaje pa'ina, ñase'ere cui'ne asase'ere quëaji.
Quëaquëta'are paipi nuñerepa caji cajë asaye pañë, i cayere. 33 Nuñerepa caji
caquë cuasasiquë pani, Maija'quë nuñerepa caquë api cacaiji. 34 Jaje pa'ina,
Maija'quë jëjo daosiquë cato Maija'quë cocare caji, Maija'quë ëseye peoyerepa
i de'o joyore isiquëna. 35 Pëca ja'quë oiji, i mamaquëre. Jaje pa'ina, si'aye i
jëñase'ena jeopi, yo'ojaquë caquë. 36 Pai Mamaquëre ire papi caquë cuasaquëpi
ti pani huesëja'quë api. Jaje pa'iquëta'are asama'ë coequë cato ja pa'iye peoji.
Peoquëpi coa ai jerepa Maija'quë pëi saiñena sai cuañeja'quë api, co'ayerepa.

Samaria Paiore Jesús Case'e

4 1 Jesupi Juan seña maca ite tuicohua'ire paquëpi cui'ne jai paire
oco doquë yo'oji asareña, fariseo pai. 2 Nuñerepa Jesupi oco doye
papi. Coa i ye'yacohua'ipi oco dohuë. 3 Jaje Jesús asani Judea yejapi etapi,
Galileana sasi'i caquë.
4 Co'i maca Samaria yejaja'a tëto saiye paji'i. 5 Pa'ina, daiquëpi Samaria
yeja daripë Sicar titapi, Jacobo mamaquë Josére yeja isiquë pa'isico
quë'rona. 6 Jarote Jacobo oco coje paji'i. Ma'aja'a dai jë'josiquë sëte Jesús
oco coje yë'quë macana ja'rupi. Mu'se joporepa paji'i, ja maca cato.
7-8 Ye'yacohua'ipi pai daripëna aiñe hueroñu'u cajë saë'ë. Satena, ja maca
te'i ñu'ina, Samaria nomiopi oco easi'i caco daco'ë. Dacona, Jesupi capi:
"Ocore isijë'ë, yë'ëre."
9 Jaje caquëna, Samaria nomiopi sehuoo:
"¿Më'ë judío paita'a, me yo'oquë yë'ë Samaria nomioni oco hueroquë'ni?"
(Judío pai cato Samaria paire tsioma'cohua'i a'ë.) 10 Ja maca Jesús
sehuopi:

“Diusu mëˈëre i̱siye asaco pani, cuiˈne mëˈëre oco se̱quëreje̱ ja̱ë api asaco pani, mëˈëpi yëˈëre se̱tiraˈhuë. Se̱ona, yëˈëpi paˈi ocore pare i̱siraˈhuë, mëˈëre.”
11 Caquëna, i̱opi cao:
“Ëjaë, ¿jepi mëˈë oco eani i̱sisiˈni, yëˈëre? I̱ti eayeje̱ peoquë, cuiˈne oco coje cato hua̱icoa. ¿Jero ayere paˈi ocoje̱ yëˈëre i̱sisiˈni? 12 Iye oco coje cato yëquë ai Jacob necaisicoa. Ja̱je icona i̱je cuiˈne i̱ mamajëje cuiˈne nëicohuaˈije̱ u̱cujë paˈa̱huëˈë. ¿Mëˈëpi cuasani i̱ jerepa paˈi aˈë cuasaquë?”
13 Cacona, Jesupi sehuopi:
“Siˈahuaˈi iye oco u̱cucohuaˈi cato siˈanë oco ëaquëna, paˈiyë. 14 Ja̱je paˈiquëtaˈare yëˈë i̱si oco u̱cusiquë cato cuiˈnaëpi oco huëoye peosipi. Yëˈë oco cato sa̱ˈnahuëre papi oco coje tsa̱ˈiñeje paˈye etaquëna pasipi, ti pani huesëye i̱siyepi.”
15 Ja̱ maca cao i̱opi:
“Ëjaë, ja̱je paˈito ja̱ ocore i̱sijë̱ˈë, yëˈëre, cuiˈnaopi oco ëaye peoye, cuiˈne iye oco coje ea daiye pa̱jaˈcore.”
16 Cacona, Jesupi capi:
“Mëˈë ë̱jëre soija̱ni ja̱ maca daijë̱ˈë, i̱ñona.”
17 Caquëna, i̱opi cao:
“Ë̱jëre peocoaˈë.”
Cacona, Jesupi sehuopi:
“Ë̱jëre peocoaˈë cani peore paco cayë, mëˈë. 18 Ja̱ˈnë cato mëˈë cinco ë̱mëohuaˈire pahuë. Yure mëˈë paquë cato mëˈë ë̱jë peoji. Peocoaˈë cani mëˈë care pahuë.”
19 Ja̱re asani i̱opi caco:
“Ëjaë, mëˈë cato Maijaˈquëre quëacaiquë aˈë asayë, mëˈëre. 20 Yëquë aiohuaˈi Samaritano pa̱i iye cu̱tihuëna Maijaˈquëre se̱jë paˈa̱huëˈë. Ja̱je paˈiquëtaˈare mësaru judío pa̱ipi Jerusalénna Maijaˈquëre se̱ñe paˈiji, cacohuaˈi aˈë.”
21 Cacona, Jesupi sehuopi:
“Care paji cuasajë̱ˈë, nomio. Maijaˈquëre coa siˈa hue̱ˈña paˈijë se̱ñe ti̱ˈapi. Ja̱ maca cato ai cu̱tihuëna pa̱nitaˈa Jerusalénna sani se̱ñe peosipi. 22 Mësaru Samaria pa̱i cato huesëjë coa se̱ñë. Yëquë judío pa̱i cato asajë se̱ñë. Huaso coca cato judío pa̱i tsëcapë aye aˈë. 23 Tsoe i̱ti macarepa ti̱ˈapi. Yure aˈë, Maijaˈquëre se̱cohuaˈirepa joyore papi nuñerepa cuasajë yoˈo maca. Ja̱je yoˈoyere ai yëji, jaˈquë. 24 Diusu cato joyo api. Ja̱je paˈina, i̱te se̱cohuaˈije̱ joyo ayere papi yoˈoye paˈiji, nuñerepa yoˈoyepi.”
25 Caquëna, Nomiopi cao:
“Yëˈë cato asayë, Mesías, maire huasoquë Cristopi dani ja̱ëpi siˈaye quëaja̱ˈquë api.”
26 Cacona, Jesupi capi:
“Yëˈë aˈë, i̱pi mëˈë ja̱ˈre coca caji.”
27 Jesús ja̱je cocare caquëna, i̱ yeˈyacohuaˈipi ti̱tareña. Nomio ja̱ˈre Jesús coca caquëna, quëquë ñareña. Ja̱je ñajëtaˈa se̱ni asañuˈu i̱quere yë caëˈni,

pa̱nita'a i̱que cocare nomio ja̱'re caë'ni cajë se̱ñe pa̱huë. 28 Ja̱ maca i̱o
yurupë i̱ti macana ñoni pa̱i daripëna sani cao:
29 "Dani ñajë'ë, yë'ë yo'ose'ere si'aye casiquëni. ¿I̱ Cristo pa'ima'quë?"
30 Ja̱ maca asani, pa̱ipi Jesús quë'rona saë'ë. 31 Ja̱ yë'ta'a pa̱i daima'pëna
i̱ ye'yacohua'ipi Jesure cahuë:
"Ye'yaquë, a̱o a̱ijë'ë."
32 Cajëna, i̱pi capi:
"Mësaru ña ma'ñere yë'ë cato payë, yë'ë a̱i ja̱'ñe."
33 Ja̱je caëna, ja̱ maca i̱ ye'yacohua'ipi sa̱'ñe i̱ohua'ija̱'a se̱teña:
"¿Pa̱ipi dacatena, a̱ni cama'quë?"
34 Cajëna, Jesupi capi:
"Yë'ë a̱o cato yë'ëre jëjo daosiquë yëyeje̱ yo'oye a'ë. Cui'ne i̱ co'amaña ne
saocaiye a'ë. 35 Mësarupi cacohua'i a'ë: 'Ja̱ yë'ta'a cuatro ñañëohua'i carapi,
tëaye.' Ja̱je cacohua'ita'are yë'ëpi cayë: Ñani cuasajë'ë, ta̱se'ere tsoe querepi,
tëa ja̱'ñe. 36 Tëaquëje̱ sa̱i cua̱ñoñe pa'iji, i̱ti ca̱ tëase'e cato ti pani huesëye a'ë,
i̱ti ta̱quë cui'ne i̱ti tëaquë si'a yë'quë maca sihuaye pa'iji caquë. 37 Nuñerepa
caji. Pa̱i case'e je̱'quë ñeje: 'I̱ti ta̱quë cato yequë api cui'ne i̱ti tëaquë cato
yequë api.' 38 Yë'ëpi mësarute jëjo saohuë, tëajë'ë caquë, mësaru ai yo'ojë ta̱
ma'ñere. Ja̱je pa'ito yecohua'ipi nerena, mësaru cato coa tëacohua'i a'ë."
39 Jai pa̱i Samaria acohua'i Jesure i̱re papi cajë cuasahuë, nomio case'ere
cuasajë. Ja̱o cato cao, "Yë'ë yo'ose'ere si'aye capi." 40 Ja̱re Samaria pa̱i asani
Jesure se̱i'ë, pëajë'ë cajë. Cajëna, asani caya mu'seña pëapi. 41 Ai jerepa i̱re papi
cuasajë asahuë, i̱pi i̱ ayere quëaquëna. 42 Ja̱ maca Nomiore cahuë. Yureta'a i̱re
papi cuasayë, yëquë. Më'ë case'e asasicohua'ipi, cui'ne yure yëquëje̱ asa co̱ni i̱
caquëna, ja̱ do'ire asayë. Nuñerepa Cristo api, iye yeja huasoquë cajë.

Pa̱i Ëjaë Jo'yaë Mamaquëre Jesús Jujuse'e

43 Caya mu'seña Samaria pëasiquëpi Galilea yejana saji'i. 44 Ja̱re i̱pi
Jesús ca'a̱ji'i, Maija'quëre quëacaiquëre i̱ quë'ro acohua'i cato coecohua'i
a'ë. 45 Galilea ti̱'asi maca de'oye i̱te pëpahuë. Ja̱ohua'i cato, Jesús
Jerusalénre pa'i de'oye yo'oquëna, ñasicohua'ipi pëpahuë. Egíptopi Israel
pa̱i etajë pa'ise'ere cuasajë yo'ojë te'e sani ñasicohua'ipi.
46 Ja̱ maca Jesús Caná daripëna co'ipi, Galilea yejana, i̱ ocore cuiya'i o'sa co̱no
ne sitona. Ja̱rote paji'i, pa̱i ëjaërepa yo'oye ayere co̱caiquëpi. Ja̱ëpi mamaquëre
Capernaum yejare ju̱'iquëre paquëpi. 47 Ja̱je paquëpi pa̱i ëjaëre pare co̱caiquëpi
Jesús, Judea yejapi Galileana daji'i asani, sani Jesure ñapi. Ñaquë se̱ji'i, yë'ë huë'ena
sani yë'ë mamaquë ju̱ni huesë tëjiquëre jujucaijë'ë, caquë. 48 Ja̱ maca Jesupi capi:
"Mësaru nuñere pa'ë cuasajë asaye pa̱ñë, pa̱i yo'o ti̱'a ma'ñere yo'o i̱ñoñe pa̱to."
49 Ja̱je caquëta'are pa̱i ëjaëre pare co̱caiquëpi capi:
"Ëjaë, esa daije̱'ë, yë'ë mamaquë ja̱ ju̱'ima'në."
50 Caquëna, Jesupi ja̱ maca capi:
"Co'ije̱'ë, më'ë huë'ena. Më'ë mamaquë huajëquëpi pa'iji."

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

Caquëna, care paji cuasaquë asani saji'i, i huë'ena. 51 I huë'ena
je'nërepa ti'aquëna, ñani i jo'yapi ite ñañu'u cajë etani ite cahuë:
"Më'ë mamaquë huajëquë pa'iji."
52 Jaje cajëna, ipi seji'i:
"¿Ique hora pa'i maca huajëquërepa paquë'ni?"
Caquëna, iohua'ipi cahuë:
"Ñamina'a mëñerepa sa të'yo maca, una pa'i maca ja maca suña dahuë
tëto saji'i."
53 Jaje cajëna, tsihua'ë pëca ja'quëpi asani cuasa ñajaquëña, jare ja hora
pa'i maca Jesús, "më'ë mamaquë huajëquëpi pa'iji" case'ere. Jaje ñani i
cui'ne si'a huë'e pa'icohua'i Jesure nuñerepa i api cajë asareña.
54 Iye yo'ose'e cato cayaye aco paco'ë, pai yo'o ti'a ma'ñere Jesús
yo'ose'e, Judeapi, Galilea co'isi maca.

Betsaida Aquëre Jesús Jujuse'e Cu'ima'quëni

5 1 Ja yo'osi jeteyo'je judío paipi fiestare yo'ohuë. Yo'ojëna, Jesuje co'i
copi, Jerusalénna. 2 Ja daripëre yëi ñama hue'yosi eta sa'ro paji'i. Pa'ina,
jao yë'quë macare ocore tëhuosi dea pëpi Betesda mami hue'eco paco'ë.
Hebreo pai coca cato jaopi cinco huajëjë ñu'i pepëa quë'io paco'ë. 3 Jarote
jai pai ju'icohua'i pëasicohua'ipi uë'ë, peo yejare. Si'a ju'i dahuë ju'icohua'i
paë'ë: ñama'cohua'i, do'pëcohua'i, cui'ne quë'quësicohua'i. Jaohua'ipi utejë
paë'ë, oco da'capi, tu'ejaco cajë. 4 Jarona te'e mañase'e huiñaëpi cajeni ocore
tu'equëna, ñani du'ru du'isiquëpi ja jeteyo'je co'yaye pa'iji, coa si'a ju'i dahuë
hue'equëje. 5 Jarote paji'i, treinta y ocho ometëca ju'iquë. 6 Jaje pa'ipi, uina,
ñani Jesús ite tsoe jaje ai yo'oquë pa'iyere asaquë seji'i, ite:
"¿Co'yaye yëquë, më'ë?"
7 Caquëna, ju'iquëpi sehuopi:
"Ëjaë, yë'ëre oco da'cana jëjo dëoni ma oaquëpi peoji. Jaje pa'ina, oco
tu'e maca tsoe yequëpi du'iji, ja'a yë'ë dusi'i caquë yo'oquëna."
8 Caquëna, Jesús capi:
"Huëni më'ë caico macare ini sai huëojë'ë."
9 Jaje ca maca tsoe co'yasiquë paji'i. Pa'i i caicore ini sai huëopi. Jaje
pa'iquëta'are ja mu'seña cato huajë mu'se paji'i. 10 Jaje pa'i do'ire judío
paipi cahuë, iti juju cuañosiquëre:
"Iye mu'se cato huajë mu'se a'ë. Më'ë caicore hue'eye peoji."
11 Cajëna, ipi sehuopi:
"Yë'ëre jujusiquë cato 'më'ë ui caicore ini saijë'ë, capi.' "
12 Caquëna, ja maca seteña:
"¿Jequëpi më'ëre 'më'ë ui caicore ini saijë'ë' caë'ni?"
13 Cajëna, huesëña iti jujusiquëre Jesús cato jai pai jopoja'a sani
huesëña, ña cuañoñe peoye. 14 Jaje yo'osiquëpi jeteyo'je Maija'quë huë'ena
ti'ani ite caëña:

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

“Ina, yure më'ë huajëquë pa'iye sëte, cui'naëpi tayo co'ayere yo'oma'ë.
Yo'oquëna, jerepa më'ëre co'aye ne coco.”
15 Jaje caëna, ja maca sani judío paire quëapi, Jesús paji'i, yë'ëre
jujusiquë caquë. 16 Ja do'ire judío pai Jesure huani jeoñu'u cajë cui'ne josa
yo'ohuë, huajë mu'sere yo'osi do'ire. 17 Jaje pa'iquëta'are Jesupi capi:
“Yë'ë Ja'quë si'anë co'amaña nequë api, cui'ne yë'ëje co'amaña yo'oyë.”
18 Jaje casi do'ire jerepa judío pai huani jeoñu'u cajë yo'ohuë. Huajë
mu'sere sehuoma'ë yo'osi do'ise'e pa'iye papi. Jerepa ipi Diusuje pa'i a'ë
caquë cui'ne Diusu api, yë'ë ja'quë ca do'ire yo'ohuë.

Maija'quë Mamaquëpi Si'a Tuturepa Paye

19 Ja maca Jesús capi, jaohua'ire:
“Nuñerepa mësarute cayë. Diusu mamaquë cato ise'e cuasayepi yo'oye
peoji. Pëca ja'quë yo'oquëna, ñase'ere yo'oquë api. Si'aye pëca ja'quë
yo'oyere mamaquëje yo'oquë api. 20 Jaje pa'ina, mamaquëre oiji. Pëca
ja'quëpi ja do'ire i yo'oye iñoji. Cui'ne iye yo'ose'e jerepa pa'yere iñoja'quë
api. Jaje yo'oquëna, mësaru merepa yo'oquë'ni cuasaja'cohua'i a'ë, ña
quëquëjë. 21 Pëca ja'quë ju'isicohua'ire cui'naohua'ini huajëcohua'ire
huëoni pa'iye isiyeje pa'ye, cui'ne i mamaquëje isiji, pa'iye, i isiye yëquëna.
22 Ja'quë cato pai yo'oyere ña de'huama'aji'i. Paquë mamaquëna isipi, pai
yo'ojëna, ñaquë ne de'huaja'a tutu. 23 Ja do'ire mamaquëre de'oquëre papi
caja'cohua'i a'ë, pëca ja'quëre cayepi. Pëca ja'quë jëjo daosiquëni de'oquëre
papi caye pani pëca ja'quëreje de'oquëre papi caye peoji.
24 Nuñerepa cayë, mësarute. Yë'ë caye de'hue asacani, cui'ne yë'ëre
jëjo daosiquëre ire papi caquë cuasasiquëpi ti pani huesëye paji. Nejoñe
peoji, ite. Juni huesëyepi ti pa'iyena tëto saisiquë api. 25 Nuñerepa, cayë,
mësarute. Titaji, hora. Yure iti maca'ë, ju'isicohua'ipi Diusu mamaquë yë'ore
asaja'a maca. I caye asani sehuocaicohua'ipi pa'ija'cohua'i a'ë. 26 Ja'quë cato
pa'iye paji. Jaje paquëpi mamaquëre pa'iye isipi. 27 Jaje cui'ne pai yo'oye ne
de'huaja'a tutuje isipi, Pai Mamaquëre. 28 Iyere asani ai cuasama'pë pa'ijë'ë.
Quëare payë. Ju'isicohua'i tasicohua'ipi si'aohua'i i yë'o asaja'a maca
ti'aja'coa. 29 Asani tasi daripëapi etaja'cohua'i a'ë, si'aohua'i. De'oyerepa
yo'osicohua'ipi ti pa'iyena huëija'cohua'i a'ë. Jaje pa'iquëta'are co'ayere
yo'ojë pa'isicohua'i cato coa nejoja'cohua'ipi huëija'cohua'i a'ë.

Jesús Cuañequërepa Pa'iye Quëaye

30 Ja'quëre ja seni asama'ë yë'ëse'e cuasayepi nejoñe peoyë. Yë'ë cato yë'ëre
cuañese'eje caquë a'ë, tayo yo'ocohua'ire. Yë'ë yo'oye cato nuñerepa yo'oye
a'ë. Yë'ë yëyeje yo'oye coeyë. Ja'quë yë'ëre jëjo daosiquë yëyepi yo'oquë a'ë.
31 Jaje pa'ina, yë'ëpi co'ye yë'ëja'a de'oye yo'oyë caquë pa'ito yë'ë caye care
paji cacaiquë peora'pi. 32 Jaje pa'iquëta'are pa'iji, yë'ë yo'oye ñaquëpi yë'ëre
de'oye cacaiquë. Jaje pa'ina, yë'ëre i cacaiye cato nuñerepa do'i pa'iji.

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

33 Mësarupi Juanre seni asajaˈcohuaˈire jëjo saoreña. Sejëna, Juanpi nuñerepa
sehuopi, jaje paˈire paquëna. 34 Iye cato cayë mësarupi huaso cuañosicohuaˈi
paˈijajë caquë yëˈë cato paipi deˈoye cacaiyere coˈemaˈë paˈiyë. 35 Juan
cato toa tsëo pë miañeje miacaiquë pajiˈi. Jaje paˈina, mësarupi i miañere
sihuacaicohuaˈi paëˈë, coa nëhui tëcahuë. 36 Juan yëˈëre cacaiseˈe jerepa deˈoye
yëˈëjaˈa coˈye quëaye payë. Yëˈë yoˈoye cato jaˈquë yëˈëre yoˈojëˈë caquë cuañe
nëoseˈe aˈë. Jaje paˈina, japi quëaji, yëˈë nuñerepa jaˈquë jëjo daosiquë paˈiye.
37 Jaˈquë yëˈëre jëjo daosiquë cato, quëaji, yëˈë nuñerepa deˈoye yoˈoquë
paˈiyere, mësaru i yëˈo asamaˈcohuaˈi paˈitoje cuiˈne ite ñamaˈcohuaˈi paˈitoje.
38 I coca itire paˈë cajë cuasamaˈ doˈire i coca mësarute cacaye paji, pëca jaˈquë
jëjo daosiquëre coe doˈire. 39 Mësaru cato Maijaˈquë coca tayoye peoye yeˈyeyë,
ti pani huesëyere itire ñajë tiˈañuˈu cajë. Jaje paˈiquëtaˈa ja toyaseˈe cato yëˈë
ayere caji. 40 Jaje yëjëtaˈa yëˈëna daiye coeyë, ja paˈiye pajaˈcohuaˈitaˈa.
41 Yëˈë cato coˈemaˈë paˈiyë, paipi deˈoquëre papi cajë yoˈoyere. 42 Asayë,
mësaru nuñerepa Maijaˈquëre oimaˈcohuaˈi paˈiye. 43 Yëˈë cato jaˈquë
paˈi huëˈñapi daisiquë aˈë. Jaje paˈiquëtaˈare mësarupi asaye coeyë. Coa
paiseˈe huëoni coˈye ire paˈë caquëni cuasacohuaˈi aˈë, mësaru deˈoji
cajë. 44 ¿Me mësaru asajaˈcohuaˈi aˈni, paijaˈa saˈñe deˈoquëre papi cajë
yoˈocohuaˈipi? ¿Me yoˈojë Diusupi mësarute deˈoquëre papi cayere coˈe
maˈñeˈni? 45 Cuasamaˈpë paˈijëˈë. Yëˈëpi yëˈë jaˈquë ña hueˈñana mësarute
doˈi quëˈiohuaˈi aˈë, cajaˈquë api cajë. Mësarute sañope caquë cato
Moiséspi mësaru necaiquë api cajë utejë paˈiquë. 46 Jaje paˈina, mësarupi
Moisés caseˈe care paji cajë asacaicohuaˈi pani yëˈëreje asacatiraˈhuë,
Moisés cato yëˈë ayere toya doˈire. 47 Jaje paˈina, mësaru Moisés toyaseˈere
asacaimaˈcohuaˈi pani, ¿Me yëˈë caye asacaiyeˈni, care paji cajë?”

Cinco Mil Ëmëohuaˈire Aoñe
(Mt. 14.13-21; Mr. 6.30-44; Lc. 9.10-17)

6 1 Ja jeteyoˈje Jesús Galilea jairana je teˈtena sajiˈi. Jare iti jairapi
Tiberias yequë mami hueˈeco pajiˈi. 2 Jaje saina, jai pai tuëˈë, pai
yoˈo tiˈa maˈñere yoˈoquë, juˈicohuaˈire jujuquëna, ñasicohuaˈipi. 3 Ja maca
Jesús i yeˈyecohuaˈi jaˈre ai cutihuëna mëni jaˈrupi. 4 Egíptopi Israel pai
etajë paˈiseˈere cuasajë judío pai yoˈo maca tiˈañe jaˈi maca pajiˈi. 5 Paˈina,
ja maca Jesús jai pai ite tuijëna, ñani Felipere capi:
“¿Jerona ao hueroja̱ˈcohuaˈi aˈni, jai pai ai jaˈñe?”
6 Ja cato capi, Felipere neñasiˈi caquë, Jesús cato tsoe i ne jaˈñe paˈina.
7 Jaje caquëna, Felipepi sehuopi:
“Docientos romano quëriqui tëˈñapi pan hueroto tiˈañe paji, teˈe panpë
teˈireje.”
8 Ja maca Andréspi Jesús yeˈyaquëpi Simón Pedro yoˈjeipi capi:
9 “Iñore teˈe tsihuaˈë cinco pan cuiˈne caya tsiaya huaˈire paquë paˈiji.
¿Ja maña pato me jai paire tiˈaquëˈni?”

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

10 Ja̱ maca Jesupi capi:
“Si'a pa̱ire cajë̱'ë, ja'ruja̱jë.”
Ai taya paquëna, taya ë̱mëje'ena jai pa̱i ja'ureña. Ë̱mëohua'ise'e cinco mil pa̱i paë'ë. 11 Ja̱ maca Jesús cinco pan i̱ni Diusure de'oji caquë pëpani ja̱ jeteyo'je i̱ ye'yacohua'ina i̱sipi. I̱sina, i̱ ye'yacohua'ipi pa̱ire se a̱ohuë. Ja̱re cui'ne tsiaya hua'ireje̱ yo'opi. Si'aye i̱ohua'i yëye necaji'i. 12 Tsoe a̱ni huajësicohua'i pa'ijëna, Jesupi capi, i̱ ye'yacohua'ire:
“A̱ni jujase'e tsi'soje̱'ë, coa nejoñe peoja̱'quë.”
13 Caëna, tsi'sohuë, a̱ni jujase'e. Tsi'sojë doce do'rohuë̱a ti̱mëhuë, cinco pan pa'ise'epi jaiye nese'ere. 14 Ja̱ maca Jesús yo'ose'ere ñani, pa̱ipi cahuë:
“Iquë nuñerepa Maija'quëre quëacaiquë api, iye yejana daija̱'quë api ca nëosiquë.”
15 Ja̱je pa'iquëta'are Jesús asapi, i̱ohua'i yëyepi coetoje̱ ëjaëre pare neñu'u cuasaye. Ja̱je pa'ina, ja̱ohua'ire je̱oni ai cu̱tihuëna saji'i, te'i.

Jesús Ë̱mëjeja'a Cu'ise'e
(Mt. 14.22-27; Mr. 6.45-52)

16 Ñami de'osi maca Jesús ye'yacohua'ipi jairana cajehuë. 17 Cajeni yohuëna aya mëni Capernaum yejana je̱'e huëohuë. Ja̱ maca cato tsoe ai neapi, cui'ne Jesuje̱ ja̱ co'ima'ë paji'i. 18 Ja̱ maca ai tutuquë cui'ne ai to̱'a huëopi. 19 Cinco kilómetros pa̱nita'a seis kilómetros pa'i macare pa'ijë ñahuë, Jesupi yohuë quë'rona daina, oco da'ca ë̱mëje'eja'a. Ja̱je ñani ai ca'rahuë. 20 Ja̱je ca'rajëna, i̱pi capi, ja̱ohua'ire:
“¡Yë'ë a'ë. Ca'rama'pë pa'ije̱'ë!”
21 Ja̱ maca sihuajë yohuëna daije̱'ë cajë yo'oye i̱ñohuë. Cui'ne ja̱ maca aya mëquëna, i̱ ja̱'re co̱ni esarepa i̱ohua'i cajë saisi yejana ti̱'ahuë.

Pa̱ipi Jesure Co'eye

22 Se ñatasi mu'se jaira je te̱'tena pëasicohua'ipi cuasa ti̱'ahuë. Te'e yohuë pa'isicoja̱'a i̱ ye'yacohua'ipi saë'ë. Saijëna, Jesuse'e i̱ohua'i ja̱'re saiye pa̱pi cajë. 23 Ja̱je cuasajë pa'ijëna, Tiberias daripëpi jaiye yohuë̱a daji'i, i̱ohua'ire pan Ëjaëpi neni a̱o sito que̱no macana. 24 Ja̱je Jesús cui'ne i̱ ye'yacohua'i peojëna, ñani yohuë̱ana aya mëni Capernaum yejana saë'ë, Jesure co'eñu'u cajë.

Jesu Api Pa'iyere I̱si Pan

25 Jaira je te̱'tena ti̱'ani Jesure se̱teña:
“¿Ye'yaquë je yëhua ti̱taë'ni, i̱ño?”
26 Cajëna, Jesupi capi:
“Nuñerepa mësarute cayë. Mësaru cato yë'ëre co'eyë, coa panre ti̱mëñerepa a̱ni ñani. Co'ema'pë pa'iyë, pa̱i yo'o ti̱'a ma'ñere ñasi do'ire asa ti̱'añe. 27 Coa caraja̱i a̱ore cajë ai yo'oma'pë pa'ije̱'ë. Ai jerepa ti pani huesë a̱ore pare cajë yo'oje̱'ë, quëcoyere pare. Iyere Maija'quë mamaquë cato i̱sija̱'quë api, mësarute. Ja'quë Diusupi yë'ëna ja̱ tuture i̱sipi.”

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

28 Jaje caquëna, iohua'ipi sei'ë:
“¿Me yo'oja'cohua'i a'ni, yëquë Diusu yëyere necañu'u cani?”
29 Cajëna, Jesupi sehuopi:
“Diusu yëye cato i jëjo daosiquëni care paji cajë cuasacaiye a'ë.”
30 Jaje caquëna, iohua'ipi sei'ë:
“¿Iquere më'ë yo'o iñoja'quë a'ni, pai yo'o ti'a ma'ñe yëquëre më'ëre care paji cuasajë asaja'cohua'ire? 31 Tsoe acohua'i a'ahuë'ë, manare cuene yeja pa'i maca. Jare toyase'e cato: ‘Diusupi ma'tëmo panre aopi,’ caji.”
32 Cajëna, Jesupi sehuopi:
“Nuñerepa cayë, mësarute. Moiséspi ma'tëmo panre aoñe papi, yë'ë ja'quë api, nuñerepa ma'tëmo panrepa aoquë. 33 Diusu isi panrepa cato, ma'tëmopi paire ti pani huesëye isiquë daisiquë api.”
34 Ja maca iohua'ipi cahuë:
“Ja panse'e yëquëre isijë'ë, Ëjaë.”
35 Cajëna, Jesupi capi:
“Yë'ë a'ë, pan pa'iye isiquë. Yë'ëna daisiquë cato ai ëaye peosipi. Cui'ne yë'ëre ire papi caquë cuasasiquë cato oco ëaye peosipi. 36 Yë'ë mësarute case'eje pa'ye yë'ëre mësarupi ñajëta'a ire papi cajë cuasaye pañë. 37 Ja'quë yë'ëna, isicohua'i cato si'aohua'i yë'ëna daiyë. Yë'ëna daisicohua'ire cato eto saoye paja'quë a'ë. 38 Yë'ë cato ma'tëmopi yë'ë yëyeje yo'osi'i caquë daiye pahuë. Yë'ëre jëjo daosiquë yëyere yo'osi'i caquë daisiquë a'ë. 39 Yë'ë ja'quë yë'ëre jëjo daosiquë cato i yë'ëre isicohua'ini te'ire ne huesocaiye peoye de'oye yë'ëpi ñacaiyere yëji. Cui'ne yë'ëpi tëji mu'serepa ju'isicohua'ini huëocaiyere yëji. 40 Yë'ë ja'quë cato si'ahua'i Maija'quë mamaquëre ñani ire papi cajë cuasasicohua'ipi ti pani huesëyere yëji. Yë'ëna, yë'ëpi tëji mu'serepa ju'isicohua'ini huëosi'i.”
41 Ja maca “yë'ë a'ë, ma'tëmopi cajesi pan” casi do'ire judío paipi ite cue'cue huëohuë. 42 Cue'cuejë cahuë:
“¿Iquë Jesús pa'ima'quë José mamaquë maipi i pëca ja'quëre cui'ne pëca ja'core ñacohua'i pa'i ma'ñe? ¿Jaje pa'ita'a me yo'oquë ma'tëmopi daisiquë a'ë, caquë'ni?”
43 Jaje cajëna, Jesupi capi:
“Cue'cueyere jeojë'ë. 44 Yë'ëna te'ohua'i dani ti'añe peoji, yë'ëre jëjo daosiquëpi ja'quëpi ite dama'quë pa'ito. Jaëni yë'ëpi tëji mu'serepa huëoja'quë a'ë. 45 Maija'quëre quëacaicohua'i toyajë pa'ise'epi caji ñeje: ‘Diusupi ye'yaja'quë api, si'a paire.’ Jaje pa'ina, si'ahua'i ja'quëre asacohua'ipi cui'ne ite ye'yecohua'ipi daiyë, yë'ëna.
46 Ja'quëre paije ñama'cohua'i a'ë. Diusu quë'ropi daisiquëse'e ite ñaquë api. 47 Nuñerepa cayë. Yë'ëre care paji caquë cuasaquëpi ju'ima'ë ti pa'iye paji. 48 Yë'ë a'ë, pan pa'iye isiquë. 49 Mësaru aipë Maija'quë aoñere a'ahuë'ë, pan cuene yeja cu'i maca. Jaje aisicohua'ita'a peo hue'ña juju sa'ahuë'ë. 50 Jaje pa'iquëta'are yë'ë cato ma'tëmo cajesiquë panre cayë. Jare paipi aisicohua'i pani ti ju'iñe peoji. 51 Yë'ë a'ë, ja pan ma'tëmopi huajëquë

cajesiquë. Ja̱ panre pa̱ipi a̱isicohua'i pani ti pani huesëye pa'iji. Yë'ë i̱sija̱'a pan cato, yë'ë ca̱pë a'ë. Iye yeja pa'icohua'i pa'iyere caquë i̱sija̱'quë a'ë."
52 Ja̱ maca ja̱re asani judío pa̱ipi sa̱'ñe coca cahuë, ñeje cajë:
"¿Me iquë maire i̱ ca̱pë a̱osi'quë caquë'ni?"
53 Cajëna, Jesupi capi:
"Nuñerepa cayë, mësarute. Mësarupi Pa̱i Mamaquë ca̱përe a̱ima'cohua'i pani cui'ne i̱ tsiere u̱cuma'cohua'i pani ti pani huesëye peocohua'i pa'iyë.
54 Yë'ë ca̱pë a̱isiquëpi cui'ne yë'ë tsie u̱cusiquëpi ti pa'iye paji. Ja̱je pa'ini yë'ëpi tëji mu'serepa ju̱'isiquëni huëoja̱'quë a'ë. 55 Ja̱je pa'ina, yë'ë ca̱pë cato nuñerepa a̱ore pa'ë, cui'ne yë'ë tsie cato nuñerepa u̱cuyere pa'ë.
56 Yë'ë ca̱pë a̱isiquëpi cui'ne yë'ë tsie u̱cusiquëpi yë'ë ja̱'re co̱ni tsioni pa'iji. Pa'ina, yë'ëpi i̱ ja̱'re co̱ni pa'iyë. 57 Yë'ëre jëjo daosiquë ja'quë cato pa'iye paji, yë'ë i̱ni pacacaiyë. Ja̱je cui'ne, yë'ëre a̱iquëje̱ yë'ë do'ire pasipi.
58 Ma'tëmopi cajesi pan ayere cayë. Iye cato ai tsoe Maija'quë Israel pa̱ire a̱ose'eje̱ pa'ye peoji. Ja̱ pan a̱isicohua'i si'a pa̱i ju̱ju sa'a̱huë'ë. Ja̱je pa'iquëta'are iye pan a̱isiquë cato ti pani huesëye pa'i̱ji."
59 Iye cato Jesús ye'yapi, Capernaum daripë pa̱i tsi'si huë'ena.

Pa'i Cocarepa

60 Iye ye'yayere asani Jesure jai pa̱i tuicohua'i acohua'ipi cahuë:
"Iye i̱ caye ja̱je pa'ije̱'ë cajë asa ti̱'añe peoji. Ai jerepa jëaji. ¿Ja̱je pa'ito nepi, asa ti̱'añe pa'iquë'ni?"
61 Ja̱ maca Jesús asapi, i̱ohua'i sa̱ñope caye. Ja̱je pa'ina, se̱ji'i, ja̱ohua'ire:
"¿Yë'ë case'epi mësarute sa̱ñope caquë? 62 ¿Me yo'o'ñe pa'iohua'i a'ni, Pa̱i Mamaquëpi i̱ ja̱'në pa'i sitona mëina, ñani? 63 Joyopi pa'iye i̱siji, ca̱pë cato co̱caima'coa. Yë'ë mësarute case'e cato nuñerepa joyo aye a'ë, ti pa'iye i̱siye a'ë. 64 Ja̱je pa'iquëta'are mësaru acohua'i yecohua'i ja̱ yë'ta'a nuñere pa'ë cajë asa ti̱tama'cohua'ipi pa'iyë."
Jesús cato asapi, du'ru huëo macana i̱ti cuasama'cohua'ire, cui'ne i̱te coso yehuoja̱'quëre. 65 Ja̱je pa'ina, capi:
"Mësarute cahuë. Ja'quëpi yë'ëna dacaima'quë pa'ito yë'ë quë'ro te'ije̱ dani ti̱'añe peoji."
66 Ja̱je casi macapi jai pa̱i Jesús ja̱'re cu'icohua'i je̱oni i̱ ja̱'re co̱ni cu'iye pa̱huë. 67 Ja̱ maca Jesupi se̱ji'i, I̱ doce ye'yacohua'ire:
"¿Mësaruje̱ je̱oni saiye yëye?"
68 Caquëna, Simón Pedropi sehuopi:
"¿Ëjaë, neina yëquë saija̱'cohua'i a'ni? Më'ë coca cato ti pani huesë coca'ë. 69 Yëquë cato më'ëre care paji cajë cuasahuë. Cui'ne asayë, më'ë cato Cristo api, Maija'quë huajëquërepa Mamaquëre papi."
70 Caquëna, Jesupi sehuopi:
"Yë'ëpi mësaru doce pa'iohua'ire soihuë. Ja̱je pa'iquëta'are mësaru aquë te'i huati api."

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

71 Jaje cani Jesús Judas Iscarioteni capi, Simón mamaquëni, doce
soisicohua'i aquëni, Judaspi ite coso yehuoja'quëni capi.

Jesús Yo'je Tsi Asacaiye Pahuë.

7 1 Iye casi jeteyo'je Jesús Galilea yejare cunirojaji'i, Judea yeja
pa'iye coepi, judío paipi ini huani jeoñu'u cajë yo'o do'ire. 2 Jaje
pa'iquëta'are judío pai Egíptopi etani a'ri huë'ña nejë pa'isi mu'sere cuasajë
yo'o mu'seña ti'a huëopi. 3 Ti'a huëoquëna, Jesús yo'je tsipi cahuë, ite:
"Iño pëama'ë yure Judeana saijë'ë, më'ëre tuicohua'ije më'ë yo'oye
ñaja'cohua'ire. 4 Jaje pa'ina, si'a pai ñajajë cani yahue yo'ocoje ñani, më'ë
yo'oyeje pai yo'o ti'a ma'ñere yo'ocohua'i. Pai yo'o ti'a ma'ñe yo'oquë sëte
si'a pai ñajëna, yo'o iñojë'ë."
5 I yo'je tsi cato a'ri mañaje care paji cuasajë asama'cohua'ipi cahuë. 6 Ja
maca Jesupi capi:
"Ja yë'ta'a yë'ë yo'o maca ti'añe papi. Mësarute cato coa si'aë yo'oye de'oji.
7 Mësarute cato iye yeja acohua'i coeye peoji. Jaje pa'iquëta'are yë'ëre cato
coeyë. Yë'ëpi tiñarepa iohua'i yo'oye co'aye a'ë caquë iño do'ire. 8 Saijë'ë,
mësaruse'e fiestana. Yë'ë cato saiye pañë. Ja yë'ta'a yë'ë sai maca ti'añe paji."
9 Jaje ca tëjini Galileana pëapi.

Jesupi A'ri Huë'ña Fiestare Pa'ise'e

10 Pai tiñarepa ñañe peoye yahue Jesuje saji'i, fiestana, i yo'je tsi saisi
jeteyo'je. 11 Fiesta pa'i maca judío paipi co'ejë cahuë:
"¿Jerore pare pa'iquë'ni, jaë?"
12 Jai pai tsi'si sitopi Jesús ayere cahuë. Yecohua'ipi cahuë: "De'o pai api."
Cajëna, yecohua'ipi cahuë: "Co'aquë api. Coa paire cosoquëna, asaquë api."
13 Jaje pa'iquëta'are tiñarepa caye pahuë, judío paini ca'ra do'ire yahue
carojaë'ë. 14 Fiesta joporepa pa'i maca Jesupi Maija'quë huë'ena cacani
ye'ya huëopi. 15 Ye'yaquëna, judío paipi ai ñajë cuasajë cahuë:
"¿Merepa iquë jaiye ta'ñe ye'yaquë'ni, toya ja'o ye'yema'quëta'a?"
16 Cajëna, Jesupi sehuopi:
"Yë'ë ye'yaye cato yë'ë tse peoji. Ja cato yë'ëre jëjo daosiquë tse a'ë.
17 Mësaru aquëpi Maija'quë yëyere yo'oquë pani yë'ë ye'yaye Diusu
ye'yaye a'ë caquë asaja'quë api. Panita'a coa ise'e cuasayere ye'yaji caquë
asaja'quë api. 18 Ise'e cuasayepi caquë cato paipi de'oquë api cajajë caquë
caquë api. Jaje pa'iquëta'are ite jëjo daosiquëni paipi de'oquë api cacaijajë
caquë yo'oquëpi nuñerepa caji. Jaje pa'ina, ti cosoma'quëpi caji.
19 Mësarute Moiséspi cuañese'e isipi. Isiquëta'are mësarupi sehuocaiye
pañë, ja cuañese'e. ¿Me yo'ojë yë'ëre huani jeoñe yëye'ni?"
20 Caquëna, paipi sehuohuë:
"Huati joyore hue'equë, më'ë. Jaje cayë, më'ë, ¿nepi më'ëre huani jeoñe
yëye'ni?"

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

21 Cajëna, Jesupi sehuopi:
“Huajë mu'se pa'ina, te'ore yo'ose'ere ñani mësaru ai cuasayë. 22 Mësaru aipë
tsoe du'ru yo'oyere Moisés cato cuañepi cuiri cani tëaye paji'i caquë. Ipi huëoye
papi, ja cato. Jaje pa'ina, mësaru huajë mu'se pa'itoje cuiri cani tëacohua'i a'ë, tsire.
23 Ñajë'ë. Yure, mësarupi Moisés cuañese'e yo'o ti'añu'u cajë huajë mu'se pa'itoje
tsire cuiri cani tëacohua'ita'a, ¿me yo'ojë mësaru yë'ëre pëiñe'ni, ju'iquë macare
huajë mu'se pa'ina, jujucaisi do'ire cajë? 24 Co'aye yo'oyeje pa'ye ña cuañoñere co'aji
cama'pë pa'ijëë. Co'aye yo'oji cacohua'i pani nuñerepa co'ayere ñani cajëë.”

Jesús I Dai Sitore Quëaye

25 Ja maca Jerusalén pa'icohua'i acohua'ipi sañe se huëoreña:
“¿Jaëje pa'ini, pai huani jeoñu'u cajë co'ejëna, mai ñasicohua'ita'a?
26 Yure ipi si'aohua'i ñajëna, caquëta'are te'ije ite sañope caye paji.
¿Ëjaohua'ipi iohua'ita'a nuñerepa Cristore papi caji cajë cuasa do'ire
sañope caye pañë? 27 Jaje pa'iquëta'are mai cato asayë, i huëo sito.”
28 Iyere Jesús asani, Maija'quë huë'e ye'yaquëpi ai tutu, capi, ñeje:
“Jaje pa'ito mësaru asayë, yë'ë dai sito cui'ne yë'ëreje ñacohua'i a'ë.
Yë'ë cato nuñerepa pa'ipi jëjo daosiquë a'ë, mësaruje ñama'quëpi. 29 Yë'ë
cato ite ñaquë a'ë, i quë'ropi daisiquë sëte. Ipi yë'ëre jëjo daopi.”
30 Ja maca ite tseañu'u cajë yo'ojëta'a te'ije ite tome dani tseañe pahuë,
ja yë'ta'a ite tsea maca ti'añe pasi do'ire. 31 Jai pai Jesure ire papi cuasajë
asahuë. Jaje pa'ina, cahuë:
“Cristopi daisiquë pani, iquë yo'ose'e seña maca pai yo'o ti'a ma'ñere
yo'oye iñoñe peoji, cuasayë.”

Jesure Tseajë'ë Cajë Fariseo Pai Soldado Paire Jëjo Saose'e

32 Fariseo paipi asahuë, Jesús ayere paipi cajëna. Jaje asani jaohua'i cui'ne
Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'i coni co'aye yo'ocohua'ire tsesecohua'ire
jëjo daohuë, tseani Jesure sajajë cajë. 33 Ja maca Jesupi capi, ite tsea dasicohua'ire:
“Yurese'e mësaru jare coni a'ri maña pasi'i. Ja jeteyo'je yë'ëre jëjo
daosiquë quë'rona co'isi'i. 34 Mësaru yë'ëre co'ejëta'a ti'añe paja'cohua'i
a'ë, yë'ë sai sito sani ti'añe peo do'ire.”
35 Ja maca judío paipi iohua'ija'a sañe seteña, ñeje cajë:
“¿Jerona sani huesësi'quë caquë'ni, iquë, mai ti'añe peo hue'ñarepa?
¿Judío paipi griego paina co'me huesëni pa'icohua'ina sani griego paini
ye'yaja'quëpi caquë? 36 ¿Me caquë yë'ëre co'eja'cohua'i a'ë, co'ejëta'a
ti'añe paja'cohua'i a'ë, yë'ë pa'i hue'ña sani ti'añe peo do'ire caë'ni,
maire?”

Pa'iye Isi Ocorepa

37 Fiesta tëji mu'serepa cato ai ëja mu'serepa pa'iji. Pa'i maca Jesupi
huëni nëcani ai tutu capi, ñeje:

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

"Oco ëa jụ'iquë pani daijẹ̱'ë, yë'ëna. Dani ụcujẹ̱'ë. 38 Toya pëpë cayejẹ̱
yë'ëre sehuoquëre cato joyopi pa'i ocorepa etaquëna, pasipi, tsiayajẹ̱ pa'i."
39 Jạ̱je cani Jesús capi, ịte ịre papi cajë cuasacohua'ipi Maija'quë de'o
joyore tị̱'aja'cohua'i a'ë caquë. Jạ̱ maca cato jạ̱ yë'ta'a Maija'quë de'o joyo
daiye pạ̱pi, Jesupi jạ̱ yë'ta'a ma'tëmona co'ima'ëna.

Te'e Cuasaye Pạ̱cohua'i

40 Pạ̱i jopo pa'icohua'ipi jạ̱je cayere asani careña:
"Iquë cato nuñerepa Maija'quëre quëacaiquë api. Ịti daijạ̱'quë api
casiquë api."
41 Cajëna, yecohua'ipi careña:
"Iquë cato Cristo api."
Jạ̱je cajëta'are yecohua'ipi cahuë:
"¿Me Cristo pa'iquë'ni, Galilea yeja aquë? 42 Toyase'e cato caji, Cristo
cato pạ̱i ëjaërepa David tsëcapë aquë pa'ijạ̱'quë api. Belén daripë aquë
pa'ijạ̱'quë api. David pa'isi daripë aquë pasipi."
43 Jạ̱je pa'ina, Jesús do'ire yo'ojë cajë pạ̱ipi huahue sahuë, yequë tsëca
de'ojë. 44 Yecohua'ipi tsẹ̱ani sañu'u cajëta'a tsẹ̱añe pạ̱huë.

Pạ̱i Ëjaohua'i Jesure Sehuocaiye Pạ̱se'e

45 Jesure tsẹ̱seohua'ipi co'ihuë, Maija'quë huë'e ñacaicohua'i quë'rona,
cui'ne fariseo pạ̱i cui'ne Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'i quë'rona.
Co'irena, jạ̱ohua'ipi sẹ̱i'ë:
"¿Me yo'ojë tsẹ̱ani daye pạ̱re'ni?"
46 Cajëna, pạ̱ire tsẹ̱secohua'ipi sehuojë cahuë:
"¡Ai de'oyerepa yecohua'ijẹ̱ jạ̱ë cayejẹ̱ cacohua'i ti peoyë!"
47 Jạ̱ maca fariseo pạ̱ipi cahuë:
"¿Mësaruje̱ ị̱ cosoyere sehuore? 48 Yëquë ëjaohua'ijẹ̱ ị̱ caye asaye pạ̱huë.
Cui'ne fariseo ëjaohua'ijẹ̱ ịte asacaiye pạ̱huë. 49 Jạ̱je pa'iquëta'are cuạ̱ñese'e
caye asama'cohua'ipi co'acohua'ipi sehuocaiyë, ne huesëjạ̱'cohua'ipi."
50 Nicodemo fariseo aquëpi ñami sani Jesure ñasiquëpi capi, jạ̱ohua'ire:
51 "Mai cuạ̱ñese'eje̱ pa'ye yo'oni, jạ̱ëte huani jẹ̱oñe peoji, jạ̱ yë'ta'a ị̱
yo'ose'ere asama'pë pani."
52 Jạ̱je caquëna, jạ̱ maca sehuoreña:
"¿Më'ëje Galilea aquë aë? De'hua toyase'ere ye'yejẹ̱'ë, Jạ̱re më'ë ye'yenita'a
Galileapi, Maija'quëre quëacaiquë te'ijẹ̱ daiye pạ̱se'e, asaye pa'iji."
53 Jạ̱ maca pạ̱i ñape ịohua'i huẹ̱'ñase'ena sani sahuë.

Ẹ̱më Yo'oco Ayere Quëaye

8 1 Jesupi Olivos cụtihuëna saji'i. 2 Ñatasi mu'se nea huẹ̱'ña Maija'quë
huë'ena co'ipi. Si'a pạ̱i ị̱ quë'rona tsio daë'ë. Datena, ja'runi ñu'i
ye'ya huëopi. 3 Jạ̱ maca cuạ̱ñese'e ye'yacohua'ipi cui'ne fariseo pạ̱ipi

ëmëre yo'ocona, tï'asiconi dahuë. Dani ïti maca pa'icohua'i jopona nëconi.
4 Jesure cahuë:
“Ye'yaquë, iye nomiore yëquë dahuë, ëmëre yo'ocona, tï'asiconi.
5 Moisés cuañese'epi maire cuañeji ñeje yo'o nomiohua'ire quëna pëapi
jëa jo'a huëajë'ë, caquë. ¿Jaje pa'ito më'ë me caquë'ni?”
6 Iye cato cahuë, neñañu'u cajë. Ca tayouna, sañope cayere cajë cahuë. Ja
maca Jesús meñe në meni moñopi yejana toyapi. 7 Jaje yo'oquëna, jaohua'i cato
ja yë'ta'a sejë nëcahuë. Ja maca yureta'a nuñerepa nëcaquë capi, jaohua'ire:
“Mësaru aquëpi ti tayo co'aye yo'oma'quëpi quëna pë ïni ïona jëo huëojaquë.”
8 Jaje cani cui'naëpi në me coni yejana toyapi. 9 Jare asani, ai cuasajë
te'o hua'ise'e etajë saë'ë. Aiohua'ipi eta huëoni si'a pai etahuë. Si'a pai
sani saisi maca Jesuse'e pëapi, nomio ja're coni. 10 Ja maca Jesús nuiñe
nëcani paije peojëna, ñani nomiose'e pa'iona, capi:
“¿Nomio jerore pa'iye'ni, më'ëre sañope casicohua'i? ¿Te'ijë më'ëre
nejoñe paë?”
11 Caquëna, ïopi cao:
“Pahuë, sañope yo'oye, Ëjaë.”
Cacona, ja maca Jesupi capi:
“Yë'ëjë më'ëre sañope caye pañë. Yurepi sani cui'naopi co'aye yo'o coñe
pajë'ë.”

Jesu Api, Paire Miacaiye

12 Tïjupë Jesús paire caquë capi:
“Yë'ë a'ë, iye yeja miacaiquë. Yë'ëre pe'tequë cato miañere pasipi,
pa'iye ïsiyere. Jaje pa'i nea huë'ñare cu'iye pasipi.”
13 Caquëna, ja maca fariseo paipi cahuë:
“Më'ëja'a co'ye de'oquë a'ë caquë quëayë, më'ë. Jaje quëaye cato co'aji.”
14 Cajëna, Jesupi capi:
“Yë'ë quëaye cato do'i quë'ye a'ë, yë'ëpi yë'ëja'a co'ye caquë quëatojë.
Yë'ë cato asayë, yë'ë dai sito cui'ne yë'ë saija'to. Jaje pa'iquëta'are mësaru
cato huesëyë, yë'ë dai sito cui'ne yë'ë saija'to. 15 Mësaru cato iye yeja pai
co'aji cayepi cacohua'i a'ë. Yë'ë cato te'ireje co'aji, cama'quë a'ë. 16 Jaje
pa'iquëta'are yë'ëpi co'aji cani yë'ëse'e caye pañë. Yë'ë ja'quë yë'ëre jëjo
daosiquëpi yë'ë ja're coni caquëna, cayë. Yë'ë caye cato nuñere pa'ë.
17 Mësaru cuañese'e cato caji cayahua'i cui'ne te'eje pa'ye cato asaye pa'iji,
care payë cajë. 18 Jaje pa'iye sëte yë'ëja'a co'ye quëacaiquë pa'iyë. Yë'ë
ja'quë yë'ëre jëjo daosiquëje yë'ëre quëacaiquë api.”
19 Caquëna, ja maca seteña:
“¿Jerore pa'iquë'ni, më'ë ja'quë?”
Cajëna, Jesupi sehuopi:
“Mësaru yë'ëre ña tï'añe pañë. Pajë cui'ne ja'quëreje ña tï'añe pañë. Yë'ëre ña
tï'acohua'i pani, ja'quëreje ña tï'añe patira'pi.” 20 Iye cato Jesús capi, ja yë'ta'a

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

Maija'quë huë'ere pa'i ye'ya maca. Maija'quëna curi i̱si mahuëa quë'ropi nëcaquë case'e a'ë. Ja̱je catoje̱ i̱te tse̱añe pa̱huë, ja̱ yë'ta'a i̱te tse̱a maca ti̱'añe pa̱se'e sëte.

Yë'ë Sai Hue̱'ña Mësaru Sani Ti̱'añe Peoji, Case'e

21 Cui'naëpi Jesús ca co̱pi:
"Yë'ë saiyë. Saquëna, mësaru co'eja̱'cohua'i a'ë. Ja̱je co'ejëta'a ja̱re
mësaru tayo co'aye yo'oyena ju̱'ija'cohua'i a'ë. Ja̱je pa'ina, yë'ë sai hue̱'ña,
mësaru saiye pa̱ja'cohua'i a'ë."
22 Ja̱ maca judío pa̱ipi cahuë:
"¿Co'ye huani ju̱si'quë caquë. Ja̱je yo'ouna, i̱ quë'ro ti̱'añe paja̱'cohua'i a'ni?"
23 Cajëna, ja̱ maca Jesupi capi, ja̱ohua'ire:
"Mësaru cato i̱ño huë'ehuë acohua'i a'ë. Yë'ë cato jeto ë̱më aquë a'ë.
Mësaru cato iye yeja acohua'i a'ë. Yë'ë cato iye yeja aquë peoyë. 24 Ja̱je
pa'ina, cahuë, mësaru tayo co'aye yo'oyena ju̱'ija'cohua'i a'ë, yë'ëni i̱re
papi cajë cuasama'cohua'i pani. Ja̱je mësaru tayoyena ju̱'ija'cohua'i a'ë."
25 Ja̱ maca se̱teña:
"¿I̱quei'ni, më'ë?"
Cajëna, Jesupi sehuopi:
"Tsoe mësarute ja̱'a huëo maca cahuë. 26 Jaiye mësaru tayoyere
caye pa'iquëta'are pa̱ñë. Yë'ëre jëjo daosiquëpi nuñerepa caji, ti tayoye
peoyerepa. Ja̱je pa'ina, yë'ë iye yeja pa̱ire caye cato i̱ caquëna, asase'ere
cayë."
27 Ja̱je caquëna, ja̱ohua'ipi, Maija'quë ayere caji cajë asaye pa̱huë. 28 Ja̱je
pa'i do'ire capi:
"Mësarupi yë'ëre ë̱mëje'na huëo nëcosi maca Pa̱i Mamaquëre i̱re papi
cajë ñaja'cohua'i a'ë. Ja̱ maca yureta'a coa i̱si yo'oye pa̱pi cajë ñaja'cohua'i
a'ë. Ja̱je pa'ina, yë'ë cato ja'quë ye'yase'ere cayë, mësarute. 29 Yë'ëre jëjo
daosiquë cato yë'ë ja̱'re co̱ni pa'iji, yë'ë ja'quë yë'ëre te'ire je̱oñe pa̱pi. Ja̱je
pa'ina, yë'ë cato si'anë i̱ yëyere yo'oyë."
30 Ja̱je Jesús iyere caëna, jai pa̱i i̱te i̱re papi cajë cuasare pahuë.

Maija'quë Mamajërepa Cui'ne Tayo Yo'oyepi Jo'yaohua'ire Paye

31 Ja̱ maca Jesús capi, judío pa̱ipi i̱te i̱re papi cajë cuasasicohua'ire:
"Mësarupi yë'ë nuñerepa case'ere tayo saima'pë pa'ini, ja̱ macata'a
nuñerepa yë'ëre ye'yecohua'i pa'iyë. 32 Ja̱je pa'ijë nuñerepa pa'iyere
ñaja'cohua'i a'ë. Ñajëna, nuñerepa pa'iyepi mësarute jo'yaohua'i
peocohua'ire neñe pa'iji, joye huasoyeje̱ pa'ye."
33 Ja̱je caquëna, ja̱ohua'ipi sehuohuë:
"Yëquë cato Abraham tsëcapë acohua'i a'ë, cui'ne ti yecohua'i jo'ya
pa'ima'cohua'i a'ë. ¿Me yo'oquë më'ë, jo'ya tse̱asicohua'i peojë de'oye
pa'ija̱'cohua'i a'ë, caquë'ni?"
34 Cajëna, Jesupi capi:

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

“Si'aohua'i tayo co'aye yo'ocohua'i cato tayo co'aye yo'oyepi jo'yaohua'ire
paquëna, pa'iyë. 35 Si'anë i̱ti tsëcapë ja̱'re pa'iquë api. Mamaquë cato ja̱je
pa'iquëta'are jo'yaë cato coa co̱ni pa'iquë api, i̱ti tsëcapë aquë peoquëpi, ti
pa'iye peopi. 36 Ja̱je pa'ina, mësaru i̱ Mamaquëre papi jo'yaohua'i pa'iyere
nejocaquëna, ja̱ maca yureta'a nuñerepa jo'yaohua'i peoye pa'ija̱'cohua'i a'ë.
37 Tsoe asayë, mësaru Abraham tsëcapë acohua'i pa'iye. Ja̱je pa'iohua'ita'a
yë'ëre huani je̱oñe yëyë, yë'ë cayere asaye coe do'ire. 38 Yë'ë ja'quë i̱ñose'ere
cayë, mësarute. Caquëna, mësarupi mësaru ja'quë case'ere yo'oyë.”
39 Caquëna, i̱ohua'ipi cahuë, i̱te:
“Abraham cato yëquë ja'quë api.”
Cajëna, Jesupi capi:
“Mësarupi nuñerepa Abraham mamajë pani i̱ yo'ose'eje̱ cui'ne
yo'ora'huë. 40 Tsoe mësarute nuñerepa Diusu ye'yase'ere cahuë. Ja̱je
pa'iquëta'are yë'ëre huani je̱oñe yëyë, mësaru. ¡Abraham ja̱je yo'oye ti
pa̱pi! 41 Mësaru cato mësaru ja'quë yo'oyepi yo'oyë.”
Caquëna, ja̱ maca i̱ohua'ipi cahuë:
“Yëquë cato coa huero mamajë peoyë. Te'ire ja'quëre payë. Ja̱ë cato Diusupi.”
42 Cajëna, ja̱ maca Jesupi capi:
“Nuñerepa mësaru Ja'quëpi Diusu pa'ito mësaru yë'ëre otira'huë. Yë'ë cato
Diusu quë'ropi daisiquë a'ë. Daisiquëpi i̱ñore pa'iyë. Yë'ëse'e daisiquë peoyë.
Diusupi jëjo daosiquë a'ë. 43 ¿Me yo'ojë mësaru, yë'ë cayë asa ti̱'añe pa̱ñe'ni?
Mësarupi asaye coe do'ire pa̱ñë. 44 Mësaru ja'quë cato huati api. Mësaru i̱
tse̱cohua'i a'ë. Ja̱je pa'ina, i̱ yëyere yo'oye yëyë. Huati cato huani je̱oquë
api. Ja̱re ja̱je pa'i api, tsoeje̱, ti nuñerepa yo'oma'quë api, cui'ne ti nuñerepa
cama'quë api. Coa cosoyere cani, ja̱je i̱ ayere caji, coa cosou sëte, coa cosoye
pëca ja'quë sëte. 45 Ja̱je pa'ina, yë'ë nuñere pare caquëni, mësaru asacaiye
coeyë. 46 ¿Nepi mësaru acohua'i, yë'ëre më'ë tayoyë cajë i̱ñoja'cohua'i a'ni?
Nuñerepa yë'ë caquëre, ¿me yo'ojë mësaru care paji cajë asacaiye pa̱ñe'ni?
47 Diusu te̱'te aquëpi, Maija'quë coca asaye pa'iji. Ja̱je pa'iquëta'are mësaru
cato Diusu acohua'i peoyë. Ja̱je pa'ina, asaye coeyë, yë'ë caye.”

Cristo Cato Abraham Jerepa Tsoe Aquë Api

48 Ja̱ maca judío pa̱ipi cahuë:
“Nuñere pajë më'ëre ja̱je caquë'ni, Samaritanopi cui'ne co'a joyore
hue'equë api cayë, yëquë.”
49 Cajëna, Jesupi sehuopi:
“Co'a joyore ti peoquë a'ë. Yë'ë cato ja'quëni de'oquëre papi cacaiyë.
Ja̱ do'ire mësaru cato yë'ëre co'aquë api, cayë. 50 Yë'ëre de'oye cacaijë̱'ë
caquë oima'ë pa'iyë. Yë'ëre de'oye cacaiquë pa'iji. Ja̱ë api, i̱ti yo'ose'e
pa'iyeje̱ caquërepa. 51 Nuñerepa cayë, yë'ë caye asani yë'ë cayeje̱ yo'oquë
cato ti ju̱'iñe pa̱ja'quë api.”
52 Ja̱ maca judío pa̱ipi sehuohuë:

“Yureta'a asare pahuë, më'ë nuñerepa co'a joyore hue'equërepa pa'iye. Abraham cui'ne Maija'quëre quëacaicohua'i tsoe acohua'ijẹ̱ jụ̱ni huesëạ̱'huë'ë. Jạ̱je pa'iquëta'are më'ëpi cayë ‘yë'ë caye asani, yë'ë cayejẹ̱ yo'oquë cato ti jụ̱'iñe pạ̱ja'quë api.’ 53 Yëquë ja'quë cato Abraham. ¿Më'ëpi sẹ̱ña maca pa'i a'ë cuasaquë, më'ë? Abraham cui'ne Maija'quëre quëacaicohua'i jụ̱ju sa'ạ̱huë'ë. ¿Iquei a'ë cuasaquë më'ë caquë'ni, jạ̱je?”

54 Cajëna, Jesupi sehuopi:

“Yë'ëjạ̱'a co'ye de'oye yo'oyë caquë pa'ito yë'ë de'oye yo'oyë caye ti cọ̱caiye pạ̱ji. Jạ̱je pa'iquëta'are mësaru yëquë ja'quë api caquëpi yë'ëre de'oye yo'oji cacaiji yë'ë ja'quëpi. 55 Jạ̱je pa'iquëta'are mësaru ña tị̱'ama'pë pa'iyë. Yë'ëta'a ị̱te ñaquë a'ë. Jạ̱je ñaquëta'a yë'ëpi ñama'quë a'ë caquë pani coa cosourepa pa'iye pa'iji mësaruje̱ pa'i. Jạ̱je pa'iquëta'are yë'ë cato nuñerepa ñaquë a'ë. Jạ̱je pa'ina, ị̱ caye sehuocai yo'oyë. 56 Abraham mësaru aipi sihua'ạ̱ji'i, yë'ë mu'señare ñaja'quë a'ë caquë. Ñani sihua huajëạ̱'ji'i.”

57 Jạ̱ maca judío pạ̱i Jesure cahuë:

“Ti cincuenta ọ̱metëcajë peoquëpi ¿Abrahamre ña'ahuë'ë cayë, më'ë?”

58 Cajëna, Jesupi capi:

“Nuñerepa mësarute cayë. Yë'ë cato Abraham pa'ima'në ai jerepa tsoe aquë a'ë.”

59 Caëna, jạ̱ maca quẹ̱na pẹ̱api ị̱mani jẹ̱añu'u Jesuna cajë yo'ohuë. Yo'ojëna, catipi. Catini Maija'quë huë'epi ị̱ohua'i jopojạ̱'a sa etani saji'i.

Tsị̱'nëna Ñama'quëni Jesús Jujuse'e

9 1 Pạ̱i pa'i hue̱'ñaja'a sai Jesús ñapi, tsị̱'nëna ñaco cạ̱ porei ai de'osiquëre. 2 Jạ̱je pa'ina, ñani ị̱ ye'yacohua'ipi sẹ̱i'ë, Jesure:

“¿Me yo'oquë ñaco cạ̱ porei ai de'ou'ni, jạ̱ë? Pëca ja'quëohua'ije̱ tayo do'ije̱ peoji. Cui'ne pëca ja'quëohua'ije̱ tayo do'ije̱ peoji. Iquë cato ị̱te juju maca Maija'quë yo'oye pạ̱ire ị̱ñoja'quëpi ai deosiquë api. 4 Jạ̱ yë'ta'a mu'se pa'inë yë'ëre jëjo daosiquë co'amaña yo'oye pa'iji. Ñami de'o huëoji. Ñami cato co'amaña neñe peoji. 5 Yë'ë jạ̱ yë'ta'a iye yejare pa'ini yë'ë a'ë, miacaiquë iye yeja pa'icohua'ire.”

6 Iye se ca tëjini Jesús yejana copi neni ya'ore ạ̱'ji sẹ̱pë neni ñama'quë ñaco cạ̱na ya'opi nepi. 7 Jạ̱ maca capi:

“Siloé oco dea pëna sani tsoa tọ̱jë'ë. Siloé cani cayë, jëjo daosiquë.”

Jạ̱je caëna, ñama'quëpi sani tsoa tọ̱ni tsoe ñaquëpi daji'i, ị̱ quë'ro. 8 Jạ̱ maca jạ̱'në ñama'quë pa'ina, ñasicohua'ipi cui'ne ị̱ quẹ̱no maca pa'icohua'ipi cahuë:

“¿Iquë mai ñajëna, curi sẹ̱i ñu'isiquë pa'ima'quë aë?”

9 Cajëna, yecohua'ipi cahuë:

“Jạ̱je pa'ijẹ̱'ë. Ị̱ api.”

Yecohua'ipi cahuë:

“Jare ije pa'ita'a yequë api.”
Jaje cajëna, ipi capi:
“Yë'ë i a'ë.”
10 Ca maca ite seteña:
“¿Me më'ë yure neni ñaquë pa'iquë'ni?”
11 Cajëna, ipi sehuopi:
“Jaë Jesús hue'equëpi yë'ëre ya'opi a'jiñe neni ñaco cana je'napi. Jaje yo'oni capi: ‘Siloé oco dea pëna sani tsoajë'ë.’ Caëna, sani tsoa to maca tsoe ñaquë paë'ë.”
12 Jaje caquëna, ite sei'ë:
“¿Jerore pa'iquë'ni?”
Cajëna, ipi capi:
“Huesëyë.”

Fariseo Paipi Ñaco Porei Pa'isiquëni Seni Asase'e

13 Ja maca fariseo pai quë'rona ñaco ca porei pa'isiquëre sahuë. 14 Jesús ya'opi neni ñaco ca poreire jujusi mu'se cato huajë mu'se paji'i. 15 Jaje pa'isi do'ire, fariseo paipi asani ñama'quë pa'isiquëre seni cohuë. Me më'ë yure neni ñaquë'ni cajë. Cajëna, ipi capi:
“Ya'opi a'jiñe neni yë'ëre ñaco cana je'naëna, sani tsoa toni yure ñaquë pa'iyë.”
16 Ja maca fariseo acohua'i cahuë:
“Iye yo'osiquë cato Diusu te'te peoquëpi jaje yo'opi, huajë mu'se a'ë caye peoye.”
Jaje, cajëna, yecohua'ipi cahuë:
“¿Me co'aquë pani ñeje, pai yo'o ti'a ma'ñere de'oye yo'oquë'ni, i?”
Jaje yo'ojë cajë yequë tsëcapëa huayeque paji'i, sa'ñe ca do'ire. 17 Tijupë seni cohuë, ja'rë ñama'quë pa'isiquëre ñeje cajë:
“¿Më'ë iqueipi caquë'ni, më'ëre ñañe necaisiquëre?”
Cajëna, ipi sehuopi:
“Yë'ë cato cayë, Maija'quëre quëacaiquë api.”
18 Jaje caquëta'are judío paipi nuñerepa ñama'quë pa'isiquëpi ñaji cajë asaye pahuë. Coa caji cajë, i pëca ja'quëohua'ireje soihuë, ja do'ire. 19 Soini sei'ë:
“¿Mësaru mamaquë aë, iquë ñaco ca porei ai de'osiquë? ¿Yure jaje pa'ita'a me yo'oquë ñaquë'ni?”
20 Cajëna, i pëca ja'quëohua'ipi sehuohuë:
“Yëquë mamaquë api. Cui'ne ite coa macana ñama'quë. Ai de'osiquë api asayë, yëquëpi ja cato. 21 Jaje pa'iquëta'are yure cato huesëyë, me yo'oquë ñaquë pone'ni cajë ite ñañe necaisiquëreje huesëyë. Ini seni asajë'ë. Tsoe ai api, ipi quëajaquë ja do'ire ñaquë pa'iyë, caquë.”
22 Ñama'quë pëca ja'quëohua'i cato coa judío paini ca'rajë jaje cahuë. Si'ahua'ire Jesure Cristo api cacohua'ire pai tsi'si hue'ñapi eto saoye pa'iji

cajë cui'ñase'ere asajë. 23 Ja̱ do'ire i̱ pëca ja'quëohua'ipi cahuë: “I̱ni se̱ni
asaje̱'ë. Tsoe ai api.”
24 Ja̱ maca judío pa̱i ñama'quë pa'isiquëre soi co̱reña. Daquëna, cahuë:
“Nuñerepa quëaje̱'ë, Diusu ña hue̱'ñare pana. Yëquë asayë, më'ëre
jujusiquëre tayo yo'oquë api cajë.”
25 Cajëna, i̱pi sehuopi:
“Yë'ë cato huesëyë, tayo yo'oquë api caye cui'ne pa̱quëre papi cayeje̱. Yë'ë
ta̱'ñe asaye cato iyese'e pa'iji, ja̱'rë ñama'quë pa'isiquëpi yure ñaquë pa'iyë.”
26 Ti̱jupë se̱teña:
“¿Me më'ëre nei'ni? ¿Më'ëre me yo'oni ñaquëre nei'ni?”
27 Cajëna, sehuopi:
“Tsoe quëahuë, mësarute. Quëatoje̱ asa yëma'pë pa'iyë. Yë'ë caye:
¿I̱quere cajë cui'nare ca co̱jë'ë cajë se̱ñe'ni? ¿I̱ni tuñu'u cajë yëjë se̱ñe?”
28 Caquëna, ja̱ maca i̱te ai tea ju̱ni tëjini capi:
“Më'ëpi i̱ni tuina nëiji, yëquë cato Moisésre tuicohua'i a'ë cahuë. 29 Yëquë
asayë, Moisésre Diusupi case'e. Ja̱ëre cato huesëyë, i̱ pa'i hue̱'ñaje.”
30 Cajëna, i̱pi capi:
“¡Merepa yo'ojë mësaru huesëye'ni, ai ye'yesicohua'ita'a, i̱ dai sito,
yë'ëre ñaco ca̱ jujucaisiquëre! 31 Maipi asayë, tayo yo'ocohua'ire Diusu
asacaiye pa̱ji. I̱te sihuacohua'ire cui'ne i̱ yëye yo'ocohua'ise'ere asacaiquë
api, Diusu. 32 Tsoeje̱ ti asama'cohua'i a'ë, tsihua'ë pa'inë ñama'quë ai
de'osiquëni ñaquëre necaise'e. 33 Iquëpi Diusu quë'ropi daima'quë pani ti
ja̱je yo'oyeje̱ pa̱ra'pi.”
34 Caquëna, ja̱ maca i̱ohua'ipi cahuë:
“¿Tayo yo'oye ti̱mësiquëpi ai de'osiquë api, më'ë yëquëre ye'yasi'i caquë?”
Ja̱je cani i̱te pa̱i tsi'si hue̱'ñapi eto saohuë.

Joyo Ñañere Ñama'cohua'i Pa'iye

35 Jesús tsoe asapi, ñama'quë pa'isiquëpi ñaquë pa'ina, judío pa̱ipi eto
saose'e. Jesupi i̱te ti̱'ani capi:
“¿Diusu mamaquëre më'ë i̱re papi cuasaquë pa'iquë?”
36 Caquëna, i̱pi capi:
“Ëjaë, quëaje̱'ë, yë'ëre. Jequë a'ni, yë'ëje̱ i̱te ja̱ë api caquë cuasaquë
pa'ija̱'quëre.”
37 Caquëna, Jesupi sehuopi:
“Tsoe më'ë ñahuë. Yë'ë i̱ a'ë. I̱ ja̱'re më'ë coca cayë.”
38 Ja̱ maca Jesús yë'quë macana do're ja'runi capi:
“I̱re papi caquë cuasayë, Ëjaë, më'ëre.”
39 Ja̱ jeteyo'je capi, Jesús:
“Yë'ë cato iye yejana daë'ë, nuñerepa yo'oyepi pa'ija̱quë caquë.
Ñama'cohua'i pa'isicohua'ipi ñajajë caquë, cui'ne ñacohua'i pa'isicohua'ipi
joyopi ñama'cohua'i pa'ija̱jë caquë.”

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

40 Ja̱ maca fariseo pa̱ipi i̱ ja̱'re co̱ni pa'isicohua'ipi iyere asani se̱i'ë:
"¿Yëquëje̱ më'ë ñato ñaco ca̱ peocohua'i a'ni?"
41 Cajëna, Jesupi sehuopi:
"Mësarupi ñama'cohua'i pani mësaru tayo yo'o do'ire jai do'i peocohua'i patira'huë. Ja̱je pa'iquëta'are mësarupi ñacohua'i a'ë caye sëte do'i quë'iohua'i pa'iyë.

Yëi Ñama Tu'rihuë Ayere Ye'yaye

10 1 Nuñerepa mësarute cayë, yëi ñama eta sa'roja̱'a tu'rihuëna cacama'quë pani, ñaëpi cui'ne co'aquëpi eta sa'ro peo hue̱'ñaja'a cacaquë cato. 2 Ja̱je pa'iquëta'are yëi ñama eta sa'roja̱'a cacaquë cato yëi ñamare ñacaiquë api. 3 Eta sa'ro hui'yocaiquëje̱ de'oye hui'yocaiji, cacaja̱quë caquë. Cui'ne yëi ñamaje asayë, i̱ yë'o. I̱ohua'i mamire caquë soiji, yëi ñamare. Cui'ne tu'rihuë nëicohua'ini hue'sena etoji. 4 Etoni sai saji, i̱pi du'ru sai. Yëi ñamaje asayë, i̱ yë'o. Ja̱je asajë tuiyë, i̱te. 5 Ja̱je tuicohua'ita'a yequëpi soiquë pa'ito asani coa catiyë, ñama'quëre sëte yequë yë'o caquëna, asajë."
6 Ñeje yo'oyë, pa̱i caquë i̱ñoquëta'are pa̱ipi asa ti̱'añe pa̱huë, Jesús caye.

Jesús De'o Ñacaiquë

7 Ja̱ maca Jesús tijupë ca co̱pi:
"Nuñerepa mësarute cayë. Yë'ë a'ë, eta sa'ro yëi ñama caca sa'ro. 8 Ja̱ yë'ta'a yë'ë daima'në daisicohua'i cato ñaohua'i a'ë cui'ne co'acohua'i a'ë. Ja̱je pa'iquëta'are yëi ñamapi asaye pa̱huë, i̱ohua'i cayere. 9 Yë'ë a'ë, eta sa'ro. Yë'ëja̱'a cacasiquë cato huaso cua̱ñosiquë pa'ija̱'quë api. Ja̱je pa'i etasiquëpi cui'ne cacasiquëpi i̱ yëyeje̱ yo'oquë pa'ija̱'quë api, cui'ne de'o a̱ore ti̱'aja'quë api.
10 Ñaë cato coa yahue i̱mañe caquë cacaquë api, huani je̱osi'i caquë, cui'ne nejosi'i caquë. Yë'ë cato yëi ñamapi pa'iyere pajajë caquë daisiquë a'ë, ti pa'iyere jaiye pajajë caquë. 11 Yë'ë cato de'oye yëi ñamare ñacaiquë a'ë. De'oye ñacaiquëpi yëi ñamapi pa'ija̱jë i̱se'e caquë i̱ pa'iyere i̱siquë api. 12 Coa sa̱i do'ire necaiquë cato lobopi daina, ñani yëi ñamare ñacaiye je̱oni catiquë api, yëi ñamare ñacaima'quë sëte, cui'ne yëi ñamaje ti̱ohua'ire sëte ja̱je yo'oji. Yo'ouna, ja̱ maca lobopi dani tse̱ani yo'oquë tiya huesoquë api cui'na hue̱'ña. 13 Catiquë cato sa̱i do'ire yo'oquë api. Ja̱je pa'ina, oi ëayeje̱ ti peoji, i̱te yëi ñamare.
14-15 Yë'ë a'ë, de'oyerepa yëi ñamare ñacaiquë yë'ëre ja'quë ñaquë pa'iyeje̱, yë'ëje̱ i̱te ja'quëre ñaquë pa'iyë. Ja̱je cui'ne yë'ë yëi ñamareje̱ ñaquë payë. Ñaquëna, i̱ohua'ije̱ yë'ëre ñañë. Yë'ëpi yë'ë pa'iyere yëi ñama do'ire i̱siyë.
16 Payë, cui'ne yequë yëi ñamareje̱. Yequë tu'rihuë acohua'ire ja̱ohua'ireje̱ i̱ñona daye pa'iji, yë'ëre. Ja̱ohua'ije̱ yë'ë caye sehuocaija̱'cohua'i a'ë. Ja̱ maca cui'ne te'e tsëcapë pa'ija̱'cohua'i a'ë, cui'ne te'i yëi ñamare ñacaiquë pa'ija̱'quë api.
17 Ja'quë yë'ëre yëji, yë'ë pa'iyere i̱sisiquëpi cui'naëpi yë'ë pa'iye pa co̱ja'quëpi yo'oquëna. 18 Yë'ë pa'iye jioquë peoji. Yë'ë yëyepi i̱siyë, yë'ë pa'iye. Yë'ë ja̱je neñe pa'iji cui'ne cui'nare pa co̱ñeje de'oji. Iye a'ë, yë'ë Ja'quë yë'ëre cua̱ñese'e."

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

19 Iyere judío pai asani cui'naohua'ipi hua cohuë, ti tsëcapëa. 20 Jai pai
iohua'i acohua'ipi cahuë:
"¿Me neñu'ju i caye asani sehuocaiye'ni, care paji cajë co'a joyore
hue'equëpi cui'ne coa cuepequë caquëre?"
21 Cajëna, yecohua'ipi cahuë:
"Co'a joyore hue'equëpi jaje ca ti'añe peoji. ¿Co'a joyopi ñama'quëre
ñaquëre necaiye pa'iquë? Cui'ne ti peoji."

Judío Paipi Co'aquë Api Caye Jesure

22 Ja mu'seña cato oco tëcahuë paji'i. Pa'ina, Jerusalén cato Maija'quë
huë'e ne ja'ñere cuasajë sihuajë jai pai tsi'sini yo'o maca ti'api. 23 Jesús
cato Maija'quë huë'e sa'nahuëre cunirojaji'i, Salomón hue'yosi huë'ña.
24 Ja maca judío paipi Jesure tsi'sini cahuë:
"¿Yëquëre më'ë je yëhua nuñerepa quëaja'quëpi huesë ëaye caquë
pa'iquë'ni? Më'ëpi nuñerepa Cristo pani quëare pajë'ë, te'e nuñerepa."
25 Cajëna, Jesupi capi:
"Tsoe mësarute cahuë. Caquëta'are mësarupi care paji cajë asaye pahuë.
Yë'ë ja'quë cuañesi tutupi yo'oyë. Ja yo'oyepi tiñarepa iñoji, mësarute. 26 Jaje
pa'iquëta'are mësarupi nuñere pa'ë cajë asaye pañë, yë'ë yëi ñama acohua'i
pa'ima' do'ire. Tsoe cahuë, ja'rë. 27 Yë'ë yëi ñamapi asayë, yë'ë yë'ona. Asajëna,
yë'ëpi iohua'ire ñañë. Ñaquëna, iohua'ije yë'ëre pe'teyë. 28 Yë'ëpi ti ju'ima'pë
pa'iye isiquë a'ë. Isina, ti ne huesëma'pë pa'ija'cohua'i a'ë, cui'ne yë'ë jëñare
pa'icohua'ire yecohua'i mañaje jioye ti peoji. 29 Yë'ë ja'quëpi yë'ëna isipi,
iohua'ire. Isisiquë cato si'aye jerepa pa'i api. Ite cato yecohua'ije ti jio ti'añe
peoji, i jëtëre pacohua'ire. 30 Yë'ë cui'ne ja'quë coni te'ije pa'iohua'i pa'iyë."
31 Ja maca judío pai cui'naohua'ipi quëna pëapi imani jeañu'u cajë
yo'ohuë. 32 Yo'ojëna, Jesupi capi:
"Mësaru asajëna, jaiye de'oyere necaë'ë, yë'ë ja'quë tuture papi. ¿Iye nesi do'i aye
mësarupi asato jeco a'ni, yë'ë co'aye yo'osico, jaje quëna pëapi jeañu'u ca jañe?"
33 Caquëna, judío paipi sehuohuë:
"Më'ë de'oye yo'osi do'ire më'ëre quëna pëapi jeoñe paja'cohua'i a'ë.
Më'ëpi yë'ë a'ë, Diusu casi do'ire quëna pëapi jeaja'cohua'i a'ë, më'ëre.
Më'ë cato coa paita'a, yë'ë Diusure pa'ë caquë yo'oyë."
34 Ja maca Jesupi capi:
"Mësaru cuañeñepi toyase'e caji Diusu mësarute case'ere ñeje: 'Mësaru a'ë,
diusuohua'i.' 35 Toyase'e caye cato nuñerepa caye a'ë. Jaje pa'ina, care paji
cajë asayë, mai. Diusupi hue'yopi, i coca asasicohua'ire diusu a'ë, mësaru.
36 ¿Diusupi yë'ëre huani iye yejana jëjo daosiquëpi Diusu mamaquë a'ë caye
me neni co'aquë'ni? 37 Ja'quë yo'oyere yë'ëpi yo'oma'ëna, ire papi caye pajë'ë.
38 Jaje pa'iquëta'are yë'ëpi yo'oquëna, ire papi yo'oji cajë asama'cohua'ita'a
yë'ë yo'o iñoñere ñajë Maija'quë yo'oye a'ë cajë asajë'ë. Ja maca yureta'a asa
ti'añe pa'iji, Maija'quëpi yë'ë ja're pa'iji, cui'ne yë'ëpi i ja're pa'iji."

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

39 Tijupë tseani preso saye yëhuë. Jaje pa'iquëta'are Jesupi de'hue jëapi.
40 Ja maca Jesús Jordán tsiaya ësë mëi te'tena co'ipi. Co'ini jarona
pëapi, Juan oco doquë pa'i sitona.
41 Jarote pa'ina, jai pai i quë'rona sani ñajë cahuë:
"Nuñerepa Juan, pai yo'o ti'a ma'ñere yo'oma'quëta'a care paquë case'e
paji'i, iquë yo'o ja'ñe ayere."
42 Jarona jai pai ire papi cajë cuasahuë, ite.

Lázaro Juni Huesëse'e

11 1 Te'i ëmë juiquë Lázaro hue'equë paji'i. Jaë cato Betania aquë paji'i.
María cui'ne io yo'jeo Marta pa'i daripë aquë paji'i. 2 María cato
juiquë Lázaro yo'jeo paco'ë. Jao cato Ëjaërepa nëcañoana huëo së da'capi
jañuni io nañapi tënocaio yo'osico paco'ë. 3 Jaje pa'ina, jaohua'ipi Ëjaë më'ë
cajeipi juiji caquë sani quëacaijë'ë cajë Jesús quë'ro jëjo saohuë, te'ire.
4 Jëjo saorena, Jesús jare asani capi:
"Iye jui dahuë cato ti juni huesëyena saye pa ja'ñe a'ë. Diusu i de'oquë
pa'iyere iño ja'ñe a'ë. Cui'ne Maija'quë mamaquë de'oquë pa'iyere iño
ja'ñe a'ë."
5 Jesús cato Marta cui'ne io maja'yo Maríare cui'ne Lázarore ai
oiquëta'a. 6 Caya mu'seña se pëa copi, i pa'i huë'ñana, Lázaro jui'iji cajë
quëasicohua'ita'are. 7 Ja jeteyo'je capi, Jesús i ye'yacohua'ire:
"Sani coñu'u, Judeana."
8 Caquëna, i ye'yacohua'ipi ite cahuë, ja maca:
"¿Ye'yaquë, më'ëre judío pai quëna pëapi jeañu'u ca sitona co'ija'quë aë?"
9 Cajëna, Jesupi capi:
"¿Te'e mu'se doce hora pa'icoa, miañe? Jaje pa'ina, paipi mu'se cu'ini ti
ju'aye peoji, iye yeja miacaiyeja'a cu'ini." 10 Jaje pa'iquëta'are paipi ñami
cu'ini ju'aye pa'iji, miañe peo do'ire.
11 Ja jeteyo'je Jesupi capi:
"Mai cajei Lázaro caji'i. Caisiquëta'are sani ne sëtoja'quë a'ë."
12 Caquëna, ja maca i ye'yacohua'ipi cahuë, ite:
"¿Ëjaë, jaje caji'i cani co'yaja'quë api caye a'ni?"
13 Jesús cato jaje cani juji'i caquë capi. Jaje caquëna, i ye'yacohua'ipi cuasani
coa huëore caina caji cuasahuë. 14 Ja maca Jesupi yureta'a tiñarepa capi:
"Lázaro tsoe juji'i. 15 Sihuayë, de'oye jarote pa'ima'ëna juji'i. Jajepi ai de'oji.
Mësaru ñani mësaru ire papi cajë yë'ëre cuasaja'cohua'ire. Sani ñañu'u."
16 Ja maca Tomás Gemelo hue'equëpi i ja're ye'yecohua'ire capi:
"Jënajë'ë, maije i ja're coni sañu'u, te'e i jui'ina jui'ija'cohua'i."

Jui'isicohua'ipi Huëiye Cui'ne Pa'iye A'ë, Jesús

17 Tsoe Lázarote cuatro mu'seña tase'e pa'ina, Jesús ti'api. 18 Betania cato
Jerusalén ja'yere paji'i, coa caya kilómetropi cui'ne yequë jopo kilómetro

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

cosi macare. 19 Jai pai judío pai acohua'ipi Marta cui'ne Maríare do'i
ñajë cui'ne iohua'i maja'yëpi juquëna, oicohua'ini yëhuo huasoñu'u cajë
daisicohua'ipi paë'ë. 20 Ja maca Martapi Jesús daiji asani etani ite pëpasi'i
caco saco'ë. María cato huë'e sa'nahuëre paco'ë. 21 Ja maca Martapi Jesure
cao:
"Ëjaë, më'ë iñore pa'iquë pa'ito yë'ë a'yë ju'iñe para'pi. 22 Jaje
pa'iquëta'are yë'ë cato asayë, Maija'quëpi më'ë señere isija'quë api."
23 Cacona, Jesupi capi:
"Më'ë a'yë cui'naëpi pani coja'quë api."
24 Caquëna, Martapi cao:
"Jaje pa'ijë'ë. Cui'naëpi pani coja'quë api, juni huesësicohua'i huëi maca
tëji mu'serepa."
25 Cacona, Jesupi capi:
"Yë'ë a'ë, juni huesësicohua'i huëiye cui'ne pa'iye. Yë'ëre ire papi caquë
cuasaquë cato ju'isiquëje jare pa'ija'quë api. 26 Cui'ne ja yë'ta'a huajëquë
pa'i yë'ëre ire papi caquë cuasaquë cato ti ju'iñe paja'quë api. ¿Iye yë'ë
caye jaje pa'ire paji caco cuasaco, më'ë?"
27 Caquëna, iopi cao:
"Jaje pa'ijë'ë, cuasayë, yë'ë. Cui'ne Ëjaë, më'ë cato Cristore papi asayë,
yë'ë. Diusu mamaquëpi iye yejana daija'quë ca nëosiquëpi daisiquë a'ë,
më'ë."

Lázarore Ta Sitona Jesús Oise'e

28 Jaje se ca tëjini Marta io maja'yo María quë'rona sani cao, yahue:
"Ye'yaquë iñore pa'i më'ëre daijaco caquë soiji."
29 Cacona, iti se asayeja'a Jesús quë'rona esa saco'ë, ite ñasi'i caco. 30 Ja
yë'ta'a Jesús pai daripërepa cacaye papi. Ja maca cato, Marta ite ti'asi
macare paji'i. 31 Maríapi co'arepa huëni saiona, ñani judío paipi María
huë'ere pa'ijë oima'o cajë yëhuocohua'ipi tasi daripëna sani osi'i caco saico
cuasajë tuë'ë.
32 Ja maca María Jesús quë'rona sani do're ja'runi cao:
"Ëjaë, iñore më'ë pa'iquë pa'ito a'yë juni huesëye para'pi."
33 María ja're coni judío pai daisicohua'ipi oijëna, Jesupi jaohua'ire oi
ëayerepa ñapi. Ñani i joyopi ca ëayerepa nëina, 34 Jaohua'ire seji'i:
"¿Jerona ite tare'ni?"
Caquë seina, iohua'ipi cahuë:
"Ëjaë, dani ñajë'ë. Iñona tahuë."
35 Ja maca Jesús oji'i. 36 Oina, ñani judío paipi cahuë, ja maca:
"I ai oiquërepa paji'i. Ñajë'ë, i oiyere."
37 Yecohua'ipi cahuë:
"Ñama'quëre ñaquëre nesiquë api, iquë. ¿Jaje pa'ita'a cui'ne me yo'oquë
Lázarore jujucaiye paë'ni?"

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

Lázaro Huëise'e

38 Cui'naëni co'arepa esa necati'ñerepa nëina, tasi daripë quë'rona tsio daji'i.
Coje nesico paji'i. Pa'ioni jai quëna pëpi siosico paji'i. 39 Pa'iona, Jesupi capi:
"Quëna përe hui'yo jeojë'ë."
Caquëna, Marta ju'isiquë yo'jeopi cao:
"Ëjaë, tsoe co'a sëji cuasayë. Tsoe cuatro mu'seña pa'iji."
40 Cacona, Jesupi capi:
"Më'ëje pa'ioni cahuë care paji cuasani më'ë ñaja'coa'ë, Maija'quë
de'oyerepa yo'oquëna case'e."
41 Caëna, ja maca quëna pë hui'yo jeorena, Jesús ma'tëmo mëñe ñaquë capi:
"De'oji, Ja'quë. Yë'ë caye më'ëpi asacaë'ë. 42 Yë'ë cato asayë, më'ë si'anë
yë'ë caye asaquë pa'iye. Jaje pa'iquëta'are iye maca pa'icohua'i asa ja'ñere
caquë cayë, më'ëpi yë'ëre jëjo daosiquë api cajë asare pajajë caquë."
43 Jaje se ca tëjini, ai tutu cuipi:
"¡Lázaro etajë'ë!"
44 Caquëna, ju'isiquë pa'isiquëpi jëña, nëcañoa huesiquëpi, cui'ne tsiaje
cañapi huesiquëpi etapi. Etaquëna, ja maca Jesupi capi:
"Joyecaijë'ë, saijaquë."

Jesure Tseañu'u Cajë Yo'ose'e
(Mt. 26.1-5; Mr. 14.1-2; Lc. 22.1-2)

45 Jaje iyere yo'ouna, Jesure jai pai judío pai ire papi cajë cuasahuë, María ja're
coni daisicohua'ipi, iti Jesús yo'oquëna, ñasicohua'ipi. 46 Jaohua'i acohua'ipi fariseo
pai quë'rona sani ñajë quëahuë, Jesús yo'ose'ere. 47 Ja maca fariseo paipi cui'ne
Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ipi ca tëji ëjaohua'i quë'rona tsi'sini cahuë:
"¿Me neja'cohua'i a'ni, jaëte? I cato jaiye pai yo'o ti'a ma'ñe yo'o
iñoji, paire. 48 Jaje pa'ina, maipi coa ñacohua'i pa'ito si'a paipi ise'ena
asa huesëja'cohua'i pa'ini. Jaje yo'ojëna, yureta'a romano paipi dani
Maija'quëre se huë'e cui'ne mai yeja ne huesoja'cohua'i pa'ini."
49 Cajëna, Caifás hue'equëpi Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaëpi ja
ometëcahuë pa'iquëpi capi, jaohua'ire:
"Mësaru huesëjë cayë. 50 Cui'ne ti asama'pë, te'i jucacati'ñe pa'i api, si'a
pai do'ire ai jerepa si'a pai ju'iñe peoye, iye daripë pa'icohua'ire."
51 Caifás cato ise'e ta'ñe jaje caye papi. Coa Maija'quë joyopi isiquëna,
capi, ja ometëcahuë Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaë sëte, Jesupi judío pai
do'ire jucacaiye pa'iji, pa'i ja'ñere ca nëoquë. 52 Coa judío paise'ere caquë
jucacaiye pani cui'ne si'a huëña coa tiya huesësicohua'ire Diusu mamajëre.
53 Jare ja mu'sepi yureta'a judío pai ëjaohua'i Jesure huani jeoñe ca nëohuë.
54 Jaje pa'ina, Jesús yureta'a si'a judío pai ñajëna, cu'iye papi. Paquë
Judeapi etani Efraín daripëna saji'i, cuene yeja ja'ye maca pa'i daripëna.
Jarona sani i ye'yacohua'i ja're pëapi.

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

55 A'ri maña carapi, Egíptopi Israel pai etajë pa'ise'ere cuasajë
tsi'sini yo'o mu'seña. Jaje pa'ina, jai pai pa'i daripëa pa'icohua'i saë'ë,
Jerusalénna si'sire tsoa toñere cajë. 56 Jesure co'ejë cuë'ë. Jaje pa'ina,
Maija'quë huë'ere pa'ijë sei'ë, yecohua'ire:
"¿Mësaru me cuasaye'ni? Daija'quë api fiestana, panita'a paja'quë api
cuasaye cajë."
57 Fariseo pai cui'ne Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ipi cuañe
nëohuë. Jesús pa'i huë'ñare asasicohua'i pani quëajë'ë, sani tseaja'quëre cajë.

Huëo Sëñepi Jesure Tsoacaise'e
(Mt. 26.6-13; Mr. 14.3-9)

12 1 Seis mu'seña Egíptopi Israel pai etajë pa'ise'ere cuasajë
yo'oye caraquëna, Jesupi Betaniana saji'i. Lázaro pa'i huë'ñana
ju'isiquëni Jesupi ne co'yasiquë paji'i, jaë cato. 2 Jarona Jesure ao cua'coni
aohuë. Martapi ao huahueco paco'ë. Lázaropi Jesús ja're coni mesare ñu'i
aji'i. 3 Ja maca Maríapi huëo së ma'ña da'care dani Jesús quëona ja'ñeni io
nañapi tëno cuenao. Jaje yo'ocona, si'a huë'e huëo sëñena timëo. Ja cato
jai do'i ma'ña paji'i. 4 Ja maca Judas Iscariotepi Simón mamaquëpi Jesús
ye'yaquëpi, Jesure coso yehuoja'quëpi capi:
5 "¿Me yo'oco iye huëo së ma'ña coa yecohua'ina se isico trecientos romano
curiquë të'ña nema'o paco'ni, neni curi peocohua'ire cocaija'cota'a?"
6 Judas jaje cani curiquë peocohua'ini ai oi do'ire cama'ë paji'i.
Co'amaña yahue imaquëpi capi. Jaje ipi curi aya topë paquë sëte, yahue
imaquë paji'i, iona yecohua'ipi aya curire. 7 Ja maca Jesupi ite capi:
"Coa ñajë'ë. Yë'ëre ta mu'se huëo së ja'ñere ne de'huaco yo'oco. 8 Curi
peocohua'ire si'anë mësaru ñajë paja'cohua'i a'ë. Jaje pa'iquëta'are yë'ëre
cato si'anë paye peosipi."

Lázarore Sañope Case'e

9 Jesús Betaniare pa'iji asani jai pai judío pai saë'ë, jarona. Jesuse'ere
ñañu'u cajë saiye pahuë. Lázarore ñañu'u, Jesús ju'isiquëni huëosiquëre
cajë saë'ë. 10 Cui'neje Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ipi Lázaroreje
huani jeoñe pa'iji cahuë. 11 Judío paipi Lázaro do'ire Jesupi ire papi cajë
cuasa do'ire, cui'ne iohua'ire jeoco do'ire jaje cahuë.

Jerusalénna Jesupi Cacase'e
(Mt. 21.1-11; Mr. 11.1-11; Lc. 19.28-40)

12 Jai pai Jerusalénna saë'ë, Egíptopi Israel pai etajë pa'ise'ere cuasajë yo'o
mu'se tia'ëna. Se ñatasi mu'se Jesús daija'quë api, iye daripëna asani. 13 Ja maca
Jesús daina, sihuajë ja'o tëteni cuijë saë'ë. Jesure pëpañu'u cajë cuihuë:
"¡De'oquëre pa'ni, Diusu! ¡De'oquëre pa'ni, Ëjaë mamirepa hue'equëpi
daiquë! ¡De'oquëre pa'ni, Israel pai Ëjaë!"

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

14 Burrore tı̱'ani Jesús tui saji'i, toyase'e cayeje̱ pa'ye ja̱pi caji ñeje:
15 Ca'rama'o pa'ijë̱'ë.
Israel pa̱i daripë
Më'ë Ëjaërepa daiji, burroni ñu'i.
16 Iye case'e ı̱ ye'yacohua'i asa tı̱'añe pa̱huë, du'ru macarepa cato. Jesús de'oquërepa de'osi maca ja̱ maca yureta'a asahuë, si'aye Jesús ayere toyase'e paji'i cajë cui'ne ja̱je tëto saji'i, mai ña hue̱'ñana cuasajë.
17 Jesús ja̱'re pa'ijë Lázarore ju̱quëna, ta̱siquëni huëoquë soiquëna, asasicohua'ipi yecohua'ire se quëahuë, ı̱ohua'i ñase'ere. 18 Ja̱je pa'ina, Jesure sa̱ñope tı̱'ani pëpañu'u cajë saë'ë, pa̱i yo'o tı̱'a ma'ñere yo'oquëna, asasi do'ire cajë. 19 Ja̱ maca fariseo pa̱ipi cahuë, ı̱ohua'ija̱'a sa̱'ñe:
"Ñañe mësaru si'a pa̱i ı̱se'ere tuiye, yure cato ne tı̱'añe peoji."

Griego Pa̱ipi Jesure Co'ese'e

20 Fiesta pa'i maca Maija'quëre se̱ñu'u cajë Jerusalénna saisicohua'i ja̱'re co̱ni griego pa̱ije paë'ë. 21 Pa'icohua'ipi ja̱ohua'ipi Felipena tsio dani Betsaida Galilea aquëna se̱jë cahuë:
"Ëjaë, yëquë Jesure ñañe yëyë."
22 Ja̱je cajëna, asani Felipepi sani Andrésni capi. Cani yureta'a cayaohua'i Jesure sani cahuë. 23 Cajëna, Jesupi ja̱ maca capi:
"Tsoe tı̱'api, Maija'quë mamaquë de'oquërepa de'oja̱i maca. 24 Mësarute cayë, trigo ca̱pi yejana to̱mema'co pani ja̱re te'e ca maca pa'io carija̱icoa. Ja̱je pa'iquëta'are ı̱ti ca̱pi yejana to̱meni ju̱nita'a jaiye que̱icoa, ı̱ti ñëpi mëani. 25 I̱ pa'iyere ai oiquë cato coa ne huesoja̱'quë api. Ja̱je pa'iquëta'a iye yeja pa'iyere coequë cato ne de'huaquë pa'iji, ti pani huesë ja̱'ñere. 26 Pa̱ipi yë'ëre necaiye yëni tuije̱'ë, yë'ëre. Yë'ëre necaiquë cato, yë'ë pa'i hue̱'ñare co̱ni pa'ija̱'quë api. Pa̱ipi yë'ëre necaiquë pa'ito yë'ë ja'quëpi ı̱te de'oquëre pa'ni caquë ñacaija̱'quë api.

Jesupi Quëaji, I̱ Ju̱'i Ja̱'ñere

27 Yure cato yë'ë ai oiyë. ¿Ja̱ do'ire ja'quëre ñeje ca tı̱'añe pa'iquë? '¿Ja'quë huasoje̱'ë, yë'ëre yure tëto sai ja̱'ñere?' Ja̱je ca tı̱'añe peoji. Yë'ë cato ja̱re caquë daisiquë a'ë. 28 Ja'quë më'ë mamire jerepa de'o mami nejë'ë."
Ja̱ maca asapi, ma'tëmopi yë'ose'e pı̱siquëna:
"Tsoe de'oquëre pare nehuë. Ja̱je pa'iquëta'are tı̱jupë de'oquëre pare ne co̱si'i."
29 I̱ti maca nëcajë asasicohua'ipi cahuë, mujuëpi pı̱siji. Cajëna, yecohua'ipi cahuë:
"Hui̱ñaëpi ı̱ni cocare capi."
30 Ja̱ maca Jesupi capi:
"Yë'ëni caquë iye yë'o pı̱siye pa̱pi. Mësaru asa ja̱'ñere caquë iye yë'o pı̱sipi. 31 Yure a'ë, iye yeja ı̱o yo'ose'e ña de'hua cua̱ño ja̱ maca, cui'ne yurepi iye yeja cua̱ñequëje̱ ı̱ tutu nejo cua̱ñosiquë pa'ija̱'quë api. 32 Yë'ëpi cruzuna mëa deo cua̱ñosi maca si'ahua'ire tsi'so saosi'i yë'ëse'ena pa̱ire."

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

33 Ja̱ quëayena pa̱i asahuë, cruzuna ju̱'ija'quë a'ë caquë quëaye. 34 Pa̱ipi
asani sa̱ñope sehuohuë:
"Yëquë cato yequë toyapë ñacohua'i a'ë, Cristo ti ju̱'iñe peoji cayere.
¿Me yo'oquë më'ë Pa̱i Mamaquë cruzuna ju̱'ija'quë a'ë caquë'ni? ¿I̱quei'ni,
Pa̱i Mamaquë?"
35 Ja̱ maca Jesupi capi:
"Ja̱ yë'ta'a mësaru ja̱'re miañe pa'iji. Ja̱ yë'ta'a miañe pa'i maca
miañeja'a cu'ijë̱'ë, neañepi tsio daiona, merepa yo'oco'ni cajë ai cuasaye
pa̱cohua'i. Nea hue̱'ñaja'a cu'iquë cato i̱ sai hue̱'ña huesëquë coa saiji.
36 Miañe i̱tire pare pa'iyë cajë asajë̱'ë, ja̱ yë'ta'a mësaru ja̱'re co̱ni
miacai pa'i macapi. Ja̱je pa'ijë yureta'a mia hue̱'ña pa'icohua'irepa
po̱nëja'cohua'ipi."
Ja̱je ca tëjini Jesús sani catipi, i̱ohua'ire.

Judío Pa̱i Jesure Sehuoye Pa̱se'e

37 Jaiye Jesús pa̱i yo'o ti̱'a ma'ñere yo'o i̱ñosiquëta'are i̱re papi cajë
cuasaye pa̱huë. 38 Maija'quëre quëacaiquë Isaías ñeje toyaquë pa'ise'epi
ti̱'a ja̱'ñepi pa'ina, pa̱huë asaye. Toyase'e cato caji:
Ëjaë ¿nepi yëquë quëase'e care payë cajë asare'ni?
¿Neni Diusu i̱ño u'ni, i̱ tutu?
39 Ja̱je pa'ina, asa ti̱'añe pa̱huë. Yequeje̱ Maija'quëre quëacaiquë Isaías
toyapi, ñeje:
40 Diusupi ñama'cohua'ire cui'na jëa joyo quë'iohua'ire nepi,
Ñaco ca̱pi ña ma'ñe caquë, Cui'ne joyopi asa ma'ñe caquë,
Cui'ne Maija'quëna po̱nëni juju cua̱ñoma'cohua'ini caquë.
41 Iye cato Isaías capi, Jesús de'oquërepa pa'iye ñasiquëpi. Ja̱je pa'ina, i̱
ayere capi.
42 Ja̱je pa'iquëta'are jai pa̱i judío pa̱i Jesure i̱re papi cajë cuasahuë.
Yecohua'i ëjaohua'ire paque cuasahuë, Jesure. Ja̱je pa'iquëta'are jai pa̱i
cuasajëna, quëaye pahuë, fariseo pa̱ini ca'ra do'ire, pa̱i tsi'si hue̱'ñapi
eto sao ma'ñe cajë. 43 Fariseo pa̱i cato pa̱ipi i̱ohua'ini de'ocohua'ire pa'ni
cacaiyere yëcohua'i paë'ë. Maija'quëpi de'oji cayere coecohua'i paë'ë.

Jesús Casi Yë'opi Pa̱i Yo'ose'e Ca De'huaye Pa'iji

44 Jesús ai tutu capi:
"Yë'ëre i̱re papi caquë cuasaquë cato yë'ëse'ere asaye peoji. Yë'ë ja'quë
yë'ëre jëjo daosiquëreje̱ asaji. 45 Yë'ëre ñaquëpi yë'ëre jëjo daosiquëreje̱ ñaji.
46 Yë'ëre i̱re papi cajë cuasasicohua'ipi nea hue̱'ñare pa'ima'pë pa'ija̱jë caquë
mu'se miañeje pa'ipi yë'ë iye yejana daë'ë. 47 Ja̱je pa'iquëta'are yë'ë caye
asaquëta'a yë'ë cayeje̱ yo'oma'quëre yë'ëpi nejoñe pa̱ja'quë a'ë. Yë'ë cato iye
yejana daisiquë a'ë, iye yeja pa'icohua'ire huasosi'i caquë. 48 Yë'ëre coequëpi
cui'ne yë'ë caye asani cui'ne yo'oma'quë cato, tsoe paji, i̱te nejo ja̱'ñe. Yë'ë

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

case'epi tëji mu'serepa paire nejo jañe a'ë. 49 Yë'ë cuasayepi huëoquë cama'ë
pa'iyë. Yë'ë ja'quë yë'ëre jëjo daosiquë cuañese'ere caquë ye'yayë, i case'eje
pa'ye caquë asayë, yë'ë. 50 Ja'quë cuañese'e cato ti pani huesë cocare pa'ë
caquë asayë, yë'ë. Jaje pa'ina, yë'ë caye cato ja'quë cuañese'eje pa'ye a'ë."

I Ye'yacohua'i Quëore Jesupi Tsoa Tose'e

13 1 Ja yë'ta'a Egíptopi Israel pai etajë pa'ise'ere cuasajë yo'o mu'se
ti'ama'ë te'e mu'se carapi. Jesupi tsoe asapi, je'nërepa iye yeja
pani tëjini pëca ja'quë quë'rona co'iye ti'ase'e. Si'anë Jesús cato ai oiquë
paji'i, i tsecohua'ire iye yeja pa'icohua'ire. Jaje pa'ina, yure cato i ai
oiyere pare iñoquë yo'opi.
2-4 Huati cato Simón mamaquëna Judas Iscariote joyona tsoe co'aye
cuasaye nepi. Jaje pa'ina, Jesure coso yehuosi'i cuasayere papi, i joyo.
Jesús cato Diusu quë'ropi daisiquë a'ë asaquëpi, cui'ne co'ija'quë a'ë
Diusu quë'rona asaquëpi paji'i. Cui'ne ja'quëpi yë'ëre ëjaërepa pa'i ja'ñe
tutu isipi asaquë paji'i. Jaje pa'ina, Jesús i ye'yacohua'i ao aijëna, coni
ñu'i aiquëpi, huëni i ëmëje'e ju'icore dutani, i ju'ruhuëna toayapi sëapi.
5 Ja maca quëna de'huana oco doni i ye'yacohua'ire quëo tsoa huëopi.
Tsoaquë i toaya ju'ruhuëna sëasicopi tëno cuenacaji'i.
6 Simón Pedro quëore tsoasi'i caquë yo'oquëna, ipi capi:
"¿Ëjaë, më'ëpi yë'ë quëore tsoacasi'i caquë yo'oquë?"
7 Caquëna, Jesupi sehuopi:
"Yure më'ë huesëyë, yë'ë caquë yo'oye. Pasiquëta'a jeteyo'je më'ë asa
ti'aja'quë a'ë."
8 Jaje caquëta'are Pedropi capi:
"Yë'ë quëo më'ëpi tsoacaiye peoji."
Caquëna, Jesupi capi:
"Yë'ëpi më'ëni tsoa tocaima'quë pa'ito më'ë yë'ë te'te aquë peoja'quë a'ë."
9 Caquëna, Simón Pedropi capi:
"Jaje pa'ito Ëjaë, coa quëose'e tsoama'ë pa'ijë'ë. Yë'ëre jëñaje cui'ne
siopëje tsoacaijë'ë."
10 Caquëna, Jesupi capi:
"Ja'a cuyasiquë cato coa nëcañoase'e tsoaquë api, si'aë de'oquë
pa'iye sëte. Mësaru cato sisi peocohua'i a'ë. Jaje pa'iquëta'are si'ahua'i
de'ocohua'ise'e pa'iye pañë."
11 Si'aohua'i si'si peocohua'ise'e pa'iye pañë capi, ite coso
yehuoja'quëque pa'ina, asaquë.
12 Quëo ja'o tsoa tëjini i ëmëje'e ju'icore suñani cui'naëpi mesana ja'runi capi:
"¿Mësaru yë'ë caquë yo'ose'e asa ti'añe? 13 Mësaru yë'ë Ëjaëpi cui'ne
ye'yaquë api, cani nuñerepa cayë, jaëre pani. 14 Yë'ë Ëjaëpi cui'ne ye'yaquëpi
mësaru quëo tsoasiquëre sëte mësaruje yecohua'i quëo ja'oñare tsoacaiye
pa'iji. 15 Iye cato mësaruni yo'o iñoquë yo'ohuë. Jaje yo'ojë'ë, caquë yë'ë

yo'ose'eje. 16 Nuñerepa mësarute cayë. I jo'yaëpi i ëjaëre tëto saisiquë peoji,
cui'ne jëjo dao cuañoquëje ite jëjo daoquëre tëto saisiquë peoji. 17 Asa ti'ani
yë'ë case'eje pa'ye yo'ocohua'i pani sihuacohua'i pa'ija'cohua'i a'ë.
18 Mësarute si'aohua'ire pare cama'ë pa'iyë, coa yë'ë sahua
nëosiquëse'ere cayë. Toyase'e cayepi ti'añe pa'iji. Japi caji: 'Yë'ë ja're coni
aiquëpi yë'ëre sañope yo'oquë ponëpi.' 19 Iye cato mësarute cayë itipi tëto
saina, ñani mësarupi nuñerepa ire papi capi cajë yë'ëre asa ja'ñere caquë.
20 Nuñerepa cayë, mësarute. Yë'ë jëjo daoquëre sihuaquë de'oye yo'oquëpi
yë'ëreje sihuaquë de'oye yo'osipi. Yë'ëre sihuaquë de'oye yo'oquëpi, yë'ëre
jëjo daoquëreje sihuaquë de'oye yo'osipi."

Judas Yo'oquë Yehuo Ja'ñere Jesús Quëase'e
(Mt. 26.20-25; Mr. 14.17-21; Lc. 22.21-23)

21 Ja casi jeteyo'je Jesús i joyopi ca'ñerepa nëina, capi, si'aye tiñarepa:
"Nuñerepa cayë. Mësaru aquëpi yë'ëre yo'oquë yehuoja'quë api."
22 Ja maca i ye'yacohua'ipi sa'ñe iohua'ija'a ña huëohuë, nepi yo'oja'cohua'ini
cajë huesëjë. 23 I ye'yacohua'i aquëpi Jesús i yëquëpi i yë'quë macare ñu'i aji'i,
na'iquëna, aiñere. 24 Aina, Simón Pedropi coa moñopi më'ëpi seni asajë'ë, nepi
yo'oja'cohua'ini caquë'ni caquë yo'opi. 25 Yo'oquëna, ñani Jesuna tsio jani seji'i:
"¿Ëjaë, jequë a'ni, iti yo'oja'quë?"
26 Caquëna, ipi sehuopi:
"Panpë yë'ëpi sa'suni aoquë cato i pa'ija'quë api."
Jaje cani panpë ini sa'suni Judas Iscariotena aopi, Simón mamaquëna.
27 Jare panpë i maca tsoe huatije Judas joyona cacapi. Ja maca Jesús capi ite:
"Më'ë yo'o ja'ñe pa'ito esa yo'ojë'ë."
28 Jaje catoje iti maca mesa ñu'icohua'i asa ti'añe pahuë, i caye.
29 Judaspi curiquë de'hua turupë paquëre sëte yecohua'i cato cuasahuë,
sani aore huerojaijë'ë fiesta yo'o ja'ñere caquë caji cuasahuë. Panita'a
curiquë peocohua'ina sani isijë'ë caquë Jesús caji cuasahuë. 30 Panpë isisi
jeteyo'je Judas etani saji'i. Ja maca cato tsoe ñami paji'i.

Huajëye Cuañese'e

31 Judas etani saisi maca Jesupi capi:
"Yure iñoñe pa'iji, Pai Mamaquë de'oquërepa pa'iye. Cui'ne Diusu
de'oquërepa pa'iyeje iñoja'quë api, ipi. 32 Maija'quë de'oquërepa pa'iyere
Pai Mamaquëpi iñoquë pa'ito, Maija'quëje mamaquë de'oquërepa pa'iyere
iñosipi. Esa iñoja'quë api. 33 Tsi dohuë, mësaru ja're coni tsoe pa'iye
paja'quë a'ë. Mësaru yë'ëre co'eja'cohua'i a'ë. Jaje pa'ina, jare judío paire
case'eje mësarute cayë. Mësaru yë'ë sai sito sani ti'añe peoji. 34 Mësarute
huajëye cuañeñere isiyë, paire oicohua'i pa'iyere yë'ë mësarute oiyeje.
Cui'ne mësarupi yecohua'ire se oijë pa'ijë'ë, caquë. 35 Yecohua'ire mësarupi
oicohua'i pa'ito paipi mësarute yë'ë ye'yacohua'ire pa'ë cajë ñaja'cohua'i a'ë."

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

Pedro Coa Cosoquë Ca Ja̱'ñere Jesupi Quëapi
(Mt. 26.31-35; Mr. 14.27-31; Lc. 22.31-34)

36 Simón Pedropi Jesure capi:
"Ëjaë, ¿më'ë jerona sai caquë'ni?"
Caquëna, Jesupi sehuopi:
"Yë'ë sai hue̱'ña më'ë tuni ti̱'añe peoji, yure cato. Jeteyo'je më'ë cato tuija̱'quë a'ë, yë'ëre."
37 Ja̱ maca Pedropi capi:
"Ëjaë, ¿me yo'oquë yë'ë yure tuni ti̱'añe peoquë'ni? Yë'ë cato tsoe cui'ñasiquëpi pa'iyë, më'ë do'ire yë'ëpi sa̱icasi'i caquë."
38 Caquëna, Jesupi sehuopi:
"¿Nuñerepa yë'ë do'ire më'ëpi sa̱icaire pasi'i caquë cui'ñasiquëpi pa'i caquë? Nuñerepa cayë. Më'ëre ja̱ yë'ta'a cura yë'ima'në më'ëpi toaso̱ñe cosoja̱'quë a'ë, yë'ëre ñama'quë a'ë caquë."

Jesu Api, Maija'quë Quë'ro Ti̱'a Ma'a

14 1 Ai co'a ju̱'ima'pë pa'ijë̱'ë. Diusuni necaiquë api cuasajë pa'ijë̱'ë. Cui'ne yë'ëreje̱ necaiquë api cuasajë̱'ë. 2 Ja'quë ma'tëmo huë'e cato jaiye pa'iji, pa'i hue̱'ña. Ja̱je pa'ima'co pa'ito, yë'ëpi mësarute tsoe quëara'huë. Ja̱je pa'iye sëte yure cato saiyë, mësaru pa'ija̱'to ne de'huacasi'i caquë. 3 Saisiquëpi pa'i hue̱'ña ne de'hua tëjini ja̱ maca co'i co̱ja'quë a'ë, mësarute sasi'i caquë. Saëna, mësaruje̱ yë'ë pa'i hue̱'ñare pa'ija̱jë caquë. 4 Mësaru cato asayë, yë'ë sai hue̱'ña, cui'ne i̱ti ma'aje asayë.
5 Caquëna, Tomáspi capi:
"Ëjaë, yëquë huesëyë, më'ë sai hue̱'ña. ¿Me më'ë saija̱'a ma'aje asaye'ni?"
6 Caquëna, Jesupi capi:
"Yë'ë a'ë, ma'a cui'ne yë'ë a'ë, nuñerepa cui'ne yë'ë a'ë, pa'iye. Yë'ëja̱'a ti̱'añe pa'iji, ja'quëre. Peoji, yequëre ti̱'añe. 7 Mësarupi yë'ëre ña ti̱'acohua'i pani ja'quëreje̱ ña ti̱'ara'huë. Ja̱je pa'iquëta'are yure i̱te mësaru ña ti̱'añë, tsoe i̱te si'anë ñajë pa'icohua'i sëte."
8 Ja̱ maca Felipepi capi:
"Ëjaë, yëquëre i̱ñojë'ë, më'ë ja'quëre. Coa ja̱ mañase'e yëyë."
9 Caquëna, Jesupi sehuopi:
"Felipe mësaru ja̱'re co̱ni yë'ë tsoe pa'iyë. ¿Ja̱je pa'iquëta'are më'ë cato yë'ëre ti ñama'quë a'ë? Yë'ëni ñajë ja'quëreje̱ ñañe pa'iji. Ja̱je pa'ito ¿Me yo'oquë më'ë ja'quëre i̱ñojë'ë caquë se̱quë'ni? 10 ¿Më'ë huesëquë yë'ëpi ja'quë ja̱'re tsioni pa'iye, pa'ina, ja'quëpi yë'ë ja̱'re co̱ni pa'iye? ¿Cui'ne më'ë asama'ë pa'iquë ja̱ pa'iye? Yë'ë caye cato yë'ëse'e cuasayepi caye pa̱ñë. Yë'ë ja'quë yë'ëre pa'iquëpi i̱ co'amaña yo'oji. 11 Pëca ja'quë ja̱'re co̱ni pa'ire paji cajë cuasajë̱'ë. Cui'ne ja'quëpi yë'ë ja̱'re co̱ni pa'iji cajë cuasajë̱'ë. Pa̱nita'a ja̱re asa ti̱'añe pa̱nije yë'ë yo'oyena ñajë de'hue cuasajë̱'ë, care paji cajë. 12 Nuñerepa

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

mësarute cayë. Yë'ëre ire papi caquë cuasaquëpi, yë'ë yo'o co'amañaje, yo'oja'quë api. Yë'ëpi yë'ë ja'quë quë'rona saquëna, ja do'ire ai seña maca de'o co'amañaje yo'oja'quë api. 13 Mësarupi yë'ë mamina cajë seto yë'ëpi yo'oja'quë a'ë. Mamaquëpi pëca ja'quë de'oquërepa pa'iyere iñoja'quë caquë. 14 Yë'ë mamina cajë sejëna, yë'ëpi yo'oja'quë a'ë, si'aye mësaru yëjë señe pa'ito.

De'o Joyore Jëjo Daoja'quë A'ë, Jesús Case'e

15 Mësarupi yë'ëre oicohua'i pani yë'ë cuañese'ere sehuocaijë'ë. 16 Mësaru ja're si'anë pa'ija'quëre yequëre jëjo daojë'ë caquë ja'quëre sesi'i, mësarute cocai cui'ne quëcoye necaija'quëre. 17 Jaë cato nuñerepa ca joyo pa'ija'quë api. Iye yeja pai jaëte pa ti'añe peoji, ite ñama'cohua'i cui'ne ite asama'cohua'i. Jaje pa'iquëta'are mësaru cato asayë, ite. Cui'ne ipi mësaru ja're pa'iji. Pa'isiquëpi ti mësaru ja're pani huesëja'quë api. 18 Mësarute te'ohua'ire jeo sani huesoye paja'quë a'ë. Cui'naëpi pani coja'quë a'ë, mësaru ja're coni. 19 Ëa maca cato pai yë'ëre ñañe paja'cohua'i a'ë. Jaje pa'iquëta'are mësaru cato yë'ëre ñaja'cohua'i a'ë, yë'ë huajëquë pa'ina, mësaruje huajëcohua'i pa'ija'cohua'i sëte. 20 Ja mu'se mësaru yureta'a nuñerepa asaja'cohua'i a'ë, yë'ëpi ja'quë ja're coni pa'iye. Pa'ina, mësarupi yë'ë ja're coni pa'iye asaja'cohua'i a'ë. Cui'ne yë'ëpi mësaru ja're coni pa'iye asaja'cohua'i a'ë. 21 Ta'ñe asaquëpi cui'ne yë'ë cuañese'e sehuoquë yo'oquëpi, yë'ëre oiye iñoji. Jaje pa'ina, yë'ë ja'quëpi iteje oija'quë api. Oina, yë'ëje ite oija'quë a'ë. Jaje oi yë'ëpi ina tsio dani yë'ëse'e iñoja'quë a'ë."

22 Judas Iscariote peoquëpi, yequë Judaspi capi:

"Ëjaë, ¿me yo'oquë yëquëna iñoja'quë a'ni, më'ëse'ere. Me pa'ina, iye yeja paina më'ë pa'iye iñoma'ë pa'ija'quë a'ni?"

23 Caquëna, Jesupi sehuopi:

"Yë'ëre oiquëpi yë'ë cuañese'e sehuoquë cui'ne yo'oji. Jaje yo'oquëni yë'ë ja'quëpi ite oija'quë api. Yë'ë ja'quëpi cui'ne yë'ëpi coni dani i ja're pa'ija'cohua'i a'ë. 24 Yë'ëre oima'quëpi yë'ë case'eje yo'oye paji. Iye coca mësaru yë'ë tse peoji. Yë'ëre jëjo daosiquë ja'quë tse a'ë.

25 Mësaru ja're ja yë'ta'a yë'ë pa'i maca si'aye cayë. 26 Jaje pa'iquëta'are de'o joyopi ja'quë yë'ë mami do'ire jëjo daoja'quë api. Jaëpi mësarute cocai cui'ne oicohua'i pa'ijëna, yëhuoja'quë api, si'aye ye'yaquë. Cui'ne si'aye yë'ë case'ere cuasa ñajaiñe necaija'quë api.

27 De'oye pa'iyere mësarute isicani saiyë. Yë'ë de'oye pa'iyere isiyë, mësarute. Iye yeja pai de'oye pa'iye a'ë cajë isiyeje pa'yere isima'ë pa'iyë. Ca'rama'pë pa'ijë'ë, cui'ne co'a ju'ima'pë pa'ijë'ë. 28 Yë'ë ja'quë yë'ë jerepa pa'i quë'rona saiyë caquëna, mësaru asani ai sihuara'huë, yë'ëre oicohua'irepa pani. Mësaru tsoe asahuë, saisiquëpi cui'naëpi dani mësaru ja're pasi'i caquëna. 29 Iye cato cayë, jaje ti'a ja'ñe pa'ina, itipi tëto saina, ñani care papi cajë yë'ëre cuasaja'jë caquë.

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

30 Ai jaiye mësaru ja̱'re caye pa̱ñë. Yure cato tsoe daiji, iye yeja
cua̱ñequëpi. Yë'ëre meñe cua̱ñeñe peoquëta'a yo'oji. 31 Ja̱je tëto saiye
pa'iji, ja'quëre yë'ë oiye pa̱ipi ñajajë caquë, cui'ne i̱ cua̱ñeñere yo'oji cajë
ñajajë caquë. Huëijë̱'ë. Sañu'u, ti̱rona.

Cuiya'i Ñë Cui'ne I̱ti Capë̱a Pa'iye

15 1 Cuiya'i ñëje pa'i a'ë, yë'ë. Yë'ë ja'quë api, i̱ti ñacaiquëje̱ pa'i api.
2 Yë'ë capë̱a i̱pi të'ca tëte je̱aquëpi quë̱ima' capë̱a. Ja̱je yo'oquë quë̱i
capë̱are pase'e nëoquë api, ai quë̱ija'quë caquë. 3 Mësaru cato tsoe de'oye
jëo nëcosicohua'i a'ë, yë'ë iye coca quëa do'ipi. 4 Yë'ëna tsiosicohua'irepa
si'anë pa'ijë̱'ë, mësaru cato, yë'ë mësaruna tsiose'eje̱ pa'ye. I̱ti capëse'e pani
quë̱ni ti̱'añe peoji, i̱ti ñëre pana tsiosicopi pa'iye pa̱ni. Ja̱je cui'ne mësaruje̱
yë'ë ja̱'re tsiosicohua'ipi pa'ima'pë pani quë̱ni ti̱'añe peoyë.
5 Yë'ë cato i̱ti ñëre pa'ë. Mësaru cato i̱ti capë̱a'ë. Yë'ë ja̱'re tsioni pa'ina,
cui'ne yë'ëpi i̱ ja̱'re tsioni pa'iquëpi jaiye i̱ti ca̱ quë̱iñe pa'iji. Pa'ina,
mësaruse'e yo'o ti̱'añe ti peoyë, yë'ë peoquëna. 6 Yë'ë ja̱'re co̱ni pa'ima'quë
cato nejo cua̱ñoquë api. Nejo cua̱ñoni toa sua ja̱'ñe so̱quë capë̱a cue̱neñeje
pa'yere tsi'soni ëoja̱'quë api.
7 Mësarupi yë'ë ja̱'re tsiosicohua'ipi pa'ijë cui'ne yë'ë ye'yase'eje̱
hua̱nëyema'cohua'ipi, mësaru yëyere se̱cohua'i pa'ito, si'aye mësaru se̱ñe
i̱sija̱'quë a'ë. 8 Mësarupi jaiye de'o co'amaña quë̱iñeje pa'ye yo'ojëna, yë'ë
ja'quëpi pa̱ini sihua cua̱ñoji. Ja̱je de'oye yo'ocaijë yureta'a mësarupi yë'ë
ye'yacohua'irepa pa'iye ti̱'añë. 9 Yë'ë mësarute oiyë, yë'ëre ja'quë oiyeje̱
pa'ye. Ja̱je pa'ina, yë'ë oiyere pa'ijë̱'ë. 10 Yë'ë cua̱ñese'ere sehuocaijë cui'ne
yo'oni yë'ë oiyere pa'iyë. Ja'quë cua̱ñese'ere yë'ë sehuocai yo'oquëpi yë'ë
ja'quë oiyere pa'iyë, cui'neje.
11 Ja̱re quëahuë, mësarute. Yë'ë ja̱'re te'e sihuajë cui'ne sihuayepi
ti̱mësicohua'i pa'ija̱jë caquë. 12 Yë'ë cua̱ñeñe cato iye a'ë: Oijë̱'ë, yecohua'ire,
yë'ë mësarute oise'eje̱ pa'ye. 13 Cajeohua'ire oi do'ire te'i ju̱cacaiye a'ë, ai
oiye. Yequë peoji, ja̱ jerepa pa'ye pa̱ire oiye. 14 Mësaru yë'ë cajeohua'i a'ë,
yë'ë cua̱ñese'ere yo'oni. 15 Mësarute jo'yaohua'ire caye pa̱ñë. Te'e nuñerepa
cajeohua'ire cayë, mësarupi yë'ë i̱ñosi do'ire, yë'ë ja'quë yë'ëre case'ere
si'aye huesëma'pë asa do'ire. Jo'yaë cato huesëquë api, i̱ ëjaë caquë yo'oye.
16 Mësarupi yë'ëre sahuani soima'pë paë'ë. Yë'ëpi mësarute sahuani soihuë.
Soini cui'ne cua̱ñehuë, sani jaiye quë̱ijë'ë caquë, ja̱ quë̱iñepi ti pa'ija̱'quë
caquë. Ja̱je jaiye quë̱icohua'ipi yë'ë do'ipi se̱jëna, ja'quëpi mësaru se̱se'ere
si'aye i̱sija̱'quë api. 17 Iye a'ë, mësarute yë'ë cua̱ñeñe: Sa̱'ñe oijë pa'ijë̱'ë.

Iye Yeja Pa̱ipi Jesure Coejë Cui'ne Jesús Tse̱cohua'ire Coeye

18 Iye yeja pa̱ipi mësarute coecohua'i pa'ito, yë'ëre du'ru coese'ere
cuasajë oima'pë. 19 Mësarupi iye yeja acohua'i pa'ito mësarute otira'huë,
i̱ohua'i cajeohua'ire oiyepi. Ja̱je pa'iquëta'are yë'ëpi mësarute iye yeja

acohua'ini sahuani soisi do'ire mësarute coeyë, iye yeja pa̱ipi, iye yeja acohua'i peo do'ire. 20 Yë'ë mësarute case'ere cuasajë̱'ë. 'Necaiquë cato i̱ ëjaëre tëto saisiquë peoji.' Ja̱je pa'iye sëte yë'ëre pani sa̱ñope yo'osicohua'i me mësarute sa̱ñope yo'oye pa̱ñe'ni cui'ne yo'oja̱'cohua'i a'ë. Cui'ne yë'ë ye'yayere sehuocaisicohua'i panita'a mësaru ye'yaye sehuoja̱'cohua'i a'ë. 21 Si'aye ja̱je yo'oja̱'cohua'i a'ë, yë'ë do'ire cui'ne yë'ëre jëjo daosiquëre huesë do'ire.

22 Yë'ë dani cama'quë pa'ito ja̱ohua'i do'i peocohua'i patira'huë. Ja̱je pa'iquëta'are yure cato i̱ohua'i tayo yo'o do'ire ca de'hua ti̱'añe peoyë. 23 Yë'ëre coequë cato ja'quëreje̱ coeji. 24 I̱ohua'ique ñajëna, pa̱i yo'o ti̱'a ma'ñere yë'ë yo'oma'quë pa'ito sa̱ñope yo'o ja̱'ñe peocohua'i patira'huë. Ja̱je pa'iquëta'are yure cato yë'ë yo'oquëna, ñahuë. Ja̱je ñasicohua'ita'a yë'ëre cui'ne ja'quëre coeyë. Ja̱ do'ire do'i quë'iohua'i pa'iyë. 25 Iye cato yo'oyë, i̱ohua'ina cua̱ñeñe toyase'epi ti̱'ajaquë caquë nëina. Toyase'epi caji: 'Do'ije̱ peoquëni yë'ëre coeyë.'

26 Ja̱je pa'iquëta'are Maija'quë quë'ropi pa̱ire co̱caiquëre cui'ne nuñerepa yo'o joyore yë'ë jëjo daoquëpi, ja̱ëpi yë'ë ayere cacaija̱'quë api. 27 Mësaruje̱ yë'ë ayere cacaija̱'cohua'i a'ë, yë'ë ja̱'re co̱ni ai tsoe pa'isicohua'i sëte.

16 1 Yë'ëre cuasayere ne hue'soma'pë mësarupi ta̱iñe pa̱jajë caquë iye mësarute cahuë. 2 Pa̱i tsi'si huë̱'ñapi mësarute eto saoja̱'cohua'i a'ë. Ja̱je yo'ojë mësarute huani je̱aja'cohua'i a'ë. Ja̱je yo'ojë Diusuni de'oye necaiyë cuasaja̱'cohua'i a'ë, huaicohua'ipi. 3 Iye cato yo'oja̱'cohua'i a'ë, ti ja'quëre cui'ne yë'ëreje̱ asama'cohua'ipi. 4 Iye cato mësarute cayë, i̱ti ti̱'asi maca yë'ë case'ere cuasa ñajaijajë caquë. Mësaru ja̱'re pa'i do'ire ja̱je caye pa̱huë, ja̱'a huëo maca.

De'o Joyo Yo'oye

5 Ja̱je pa'iquëta'are yure cato saiyë, yë'ëre jëjo daosiquë ja̱'re pasi'i caquë. Mësaru aquëje̱ ti te'ije̱ yë'ëre se̱ni asaye pa̱ji, jerona më'ë saiquë'ni caquë. 6 Coa ai jerepa oicohua'i de'o huesëhuë, iyere caëna. 7 Nuñerepa mësarute cayë. Yë'ëpi saquëna, jerepa de'oye pati'ñe pa'iohua'i a'ë, mësaru. Yë'ëpi saima'quë pa'ito, mësarute co̱cai cui'ne sihua ëaye joyona necaiquë daiye peoji. Yë'ëpi saisiquë pani jëjo daoye pa'iji, i̱te. 8 I̱pi daisi maca quëaja̱'quë api, co'ayere pa̱i yo'oyë, caquë. Nuñerepa yo'oye pa'iji, quëasipi, cui'ne tayo yo'osicohua'ije̱ sa̱i de'huaye pa'iji quëasipi. 9 Yë'ëre i̱re papi cajë cuasama' do'ire, tayo yo'ocohua'i pa'iyë. 10 Nuñerepa de'o ma'are i̱ñoja'quë api, yë'ëpi ja'quë quë'rona saisi do'ire, ja̱ maca mësaru yë'ëre ñañe peoji. 11 Iye yeja cua̱ñequëpi i̱ tayo yo'o do'ire nejo cua̱ñosiquë pa'i do'ire pa̱ipi asa ti̱'aja'cohua'i a'ë, Diusupi i̱ohua'i tayo yo'o do'ire sa̱i de'hua cua̱ñeñe pa'iji, ca ja̱'ñere i̱pi quëaquëna.

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

12 Ja̱ yë'ta'a jaiye mësarute caye payë. Ja̱je pa'iquëta'are yure cato
mësaru asa ti̱'añere peoyë. 13 Nuñerepa ca joyopi dani mësarute ye'yaja̱'quë
api, si'aye nuñere pare. Coa i̱se'e cuasayere cama'ë pasipi. Si'aye asase'ere
casipi. Cui'ne mësarute quëasipi, yequë mu'se tëto sai ja̱'ñere. 14 Yë'ëre
de'oquëre papi caja̱'quë api, yë'ë tse̱ ayere paquëpi mësarute quëa i̱ñoja'quë
api. 15 Si'aye ja'quë paye yë'ë tse̱ a'ë. Ja̱je pa'ina, cahuë. Yë'ë tse̱re de'o joyo
cato paja̱'quë api. Ja̱je paquëpi yë'ë tse̱re mësarute se i̱ñoja'quë api.

Sihuayere Ti̱më Cua̱ñoñe

16 Ëa maca cato, yë'ëre ñañe pa̱ja'cohua'i a'ë, mësaru. Pa̱sicohua'ita'a ai
tsoe maca pani ñaja'cohua'i a'ë, yë'ëre. Ja'quë quë'rona saiyë, yë'ë."
17 Ja̱ maca i̱ ye'yacohua'i acohua'ipi sa̱'ñe se̱i̱'ë, ñeje cajë:
"¿Me caquë ja̱je caquë'ni? Ëa maca cato yë'ëre ñañe pa̱ja'cohua'i
a'ë, cui'ne yequëje̱ caji ai tsoe maca pani ña co̱ja'cohua'i a'ë, yë'ëre.
Ja'quë quë'rona saisi do'ire ja̱je pasipi caji. 18 ¿I̱quere caquë ja̱je ëa maca
caquë'ni? Ja̱je cato me asa ti̱'añe'ni huesëyë, i̱ caye."
19 Ja̱je yo'ojë cajëna, Jesús cato asapi, i̱ohua'i se̱ni asañu'u cajë yo'oye.
Ja̱je pa'ina, capi:
"Mësarute cahuë, ëa maca cato yë'ëre ñañe pa̱ja'cohua'i a'ë, ai tsoe
maca pani yë'ëre ña co̱ja'cohua'i a'ë. ¿Ja̱ case'ere mësaru sa̱'ñe se̱jë
yo'ojë caye? 20 Nuñerepa mësarute cayë. Mësaru airepa oija̱'cohua'i
a'ë, cui'ne co'a ju̱'ijë pa'ija̱'cohua'i a'ë. Ja̱je pa'ijëta'are iye yeja pa̱i cato
sihuaja̱'cohua'i a'ë. Ja̱je oijë pa'isicohua'ita'are mësaru oise'epi yequë
mu'se sihuaye po̱nëja'coa. 21 Nomiopi tsi̱ co̱a huëosico pani ai yo'ocoa,
tsi̱tu'ure pa maca ti̱'aëna, a'si ju̱'io. Ja̱je yo'osicota'a tsihua'ë macare të'ya
dani a'sise'e hua̱nëyecoa, huajë tsi̱tu'upi iye yejare pa'ina, sihuaco. 22 Ja̱je
cui'ne mësaruje̱ ai yo'oja̱'cohua'i a'ë, yure cato. Ja̱je pa'iquëta'are yë'ëpi
co'ini mësarute ña co̱ja'quë a'ë. Ja̱ maca mësaru sihua huajëja̱'cohua'i a'ë.
Ja̱ mësaru sihuaye yecohua'ije̱ jioye ti peoji.
23 Ja̱ mu'se cato yë'ëre se̱ni asaye ti peosipi. Nuñerepa mësarute cayë.
Ja'quëpi mësarute i̱sija̱'quë api, si'aye mësaru se̱ñe yë'ë mamipi cajë
se̱jëna. 24 Iye macaja̱'a mësaru yë'ë mamipi cajë se̱ñe pa̱huë, yureta'a
se̱jë'ë. Se̱jëna, i̱sija̱'quë api. I̱siquëna, sihuaja̱'cohua'i a'ë.

Iye Yejare Ñese Quëcoye

25 Mësarute cahuë. Iye coca pa̱i yo'oye ayena co̱ni cue̱cue ñaquë ja̱je
casiquëta'are yequë mu'se ti̱'aja'coa, pa̱i yo'oye ayena co̱ni cue̱cuema'ë
caye, nuñerepa caja̱'quë a'ë, ja'quë ayere ti̱ña asayerepa. 26 Ja̱ mu'se cato
mësaru yë'ë mamipi cajë se̱ja'cohua'i a'ë. 27 Tsoe ja'quëpi mësarute oi paji,
mësarupi yë'ëre oi do'ire cui'ne mësarupi yë'ëre Diusu quë'ropi daisiquë
api, cajë asa do'ire. 28 Ja'quë quë'rore papi etani iye yejana daisiquë a'ë.
Ja̱je pa'iquëta'are yure cato iye yejapi je̱oni ja'quë quë'rona co'ija̱'quë a'ë."

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

29 Ja̱ maca i̱ ye'yacohua'ipi cahuë:
"Yureta'a më'ë ti̱ñarepa cayë, yequena co̱ni cue̱cueye peoye. 30 Yureta'a
më'ëre ñajë cui'ne asayë, si'aye ta̱'ñe asaquëre papi. Ja̱je pa'ini yecohua'ije̱
më'ëre se̱ni asañu'u cajë yo'oye peoji. Ja̱je pa'ina, më'ëre Diusu quë'ropi
daisiquë api cajë asayë, yëquë."
31 Cajëna, Jesupi capi:
"¿Ja̱je pa'ito yureta'a asa ti̱'are paye? 32 Tsoe ti̱'aji, i̱ti yo'o maca. Yure
i̱ti macare pa'iyë, mësaru yë'ëre te'ire je̱oni pa̱i ñape hua saija̱'cohua'i a'ë.
Ja̱ maca te'i pëaja̱'quë a'ë. Ja̱je pëasiquëta'a te'i pa'iye pa̱ja'quë a'ë. Yë'ë
ja'quëpi yë'ë ja̱'re co̱ni pa'ija̱'quë api. 33 Iye cato cayë, mësarute yë'ë ja̱'re
co̱ni pa'ijë ai yo'oye peoye de'oye pa'ije̱'ë caquë. Iye yeja cato mësaru ai
yo'oye pa'iji. Ja̱je pa'iquëta'are quëcocohua'i pa'ije̱'ë. Yë'ë je̱'quë iye yejare
ñese quëcoquë paë'ë."

Jesús I̱ Ye'yacohua'ire Se̱cacaise'e

17 1 Ja̱je ca tëjini Jesús ma'tëmona ñaquë capi:
"Ja'quë tsoe ti̱'api, i̱ti yo'o maca. Më'ë mamaquëre de'oquëre
papi i̱ñocaije̱'ë, më'ë mamaquëpi më'ëreje̱ de'oquëre papi caquë
i̱ñoja'quëre. 2 Më'ëpi më'ë mamaquëre iye yeja pa̱ire cua̱ñequëre nehuë,
më'ë i̱sicohua'ire ti pani huesëye i̱sija̱quë caquë. 3 Më'ëre te'i api Diusu
asajë cui'ne më'ë jëjo daosiquëre Jesucristore asaye a'ë, ti pani huesëye.
4 Iye yejare pa'i më'ëre de'oquëre papi caquë i̱ñoquë më'ë cua̱ñese'ere
ne saohuë. 5 Iye yeja peo'në yë'ë më'ë ja̱'re pa'i de'oyere pare pase'eje̱
pa'ye yure yë'ëre i̱si co̱jë'ë, ja'quë.
6 Iye yeja acohua'ini më'ë yë'ëre sahuani i̱sisicohua'ire yë'ëpi më'ë
pa'iyere i̱ñohuë. Më'ë tse̱cohua'i paë'ë. Ja̱je pa'iohua'ini yë'ëna më'ëpi
i̱sina, i̱ohua'ipi më'ë cocare de'oye sehuojë yo'ohuë. 7 Yure cato ja̱ohua'i
asayë, më'ë tse̱ a'ë cajë më'ë yë'ëre i̱sise'ere. 8 Ja̱je pa'ina, de'oye sehuojë
asahuë, më'ë yë'ëre i̱sisi coca. Asa ti̱'are pahuë, më'ë quë'ropi daisiquë api
cajë, cui'ne më'ëpi jëjo daosiquë api cajë asahuë.
9 Ja̱ohua'i do'ire caquë më'ëre se̱ñë: Coa iye yeja acohua'ini caquë se̱ñe
pa̱ñë. Më'ë yë'ëre i̱sisicohua'ini caquë se̱ñë, më'ë tse̱cohua'ini. 10 Yë'ë paye
më'ë tse̱ a'ë, cui'ne më'ë payepi yë'ë tse̱ a'ë. Ja̱je pa'ina, yë'ë de'oyere
ja̱ohua'ipi i̱ñoñë.
11 Yë'ë iye yejare pa'iye pa̱ja'quë a'ë. Pa̱quëta'are ja̱ohua'ita'a iye yejare
pa'ija̱'cohua'i a'ë. Yë'ë cato saiyë, më'ë ja̱'re pa'ija̱'quëpi. Ja'quë de'oquërepa
ja̱ohua'i mañare ñacaije̱'ë, më'ë tutupi më'ë yë'ëre i̱sisicohua'ire, më'ë cui'ne
yë'ë co̱ni pa'iyeje̱ pa'ye te'ije̱ pa'iohua'i pa'ija̱'cohua'ire. 12 Yë'ë iye yeja pa'i
maca më'ë tutupi de'oye ñacaë'ë, i̱ohua'ire, më'ë yë'ëre i̱sisicohua'ire. Ñacaina,
te'ije̱ ne huesëye pa̱pi, noni ne huesësiquëse'e ne huesëpi toyase'epi ti̱'aquëna.
13 Yure cato më'ë pa'i hue̱'ñana saiyë. Ja̱je pa'iquëta'are yë'ë ja̱ yë'ta'a iye
yejare pa'i do'ire cayë, iye coca, ja̱ohua'ije̱ yë'ë sihuayeje̱ pa'ye sihuaja̱jë

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

caquë. 14 Mëˈë cocare jaohuaˈina isihuë. Isina, iye yeja acohuaˈipi iohuaˈire
coeyë, iye yeja acohuaˈi peo doˈire. Yëˈëje iye yeja aquë peoyë. 15 Iye yejapi
jaohuaˈire etoni sajëˈë caquë señe pañë. Yëˈë cato señë, mëˈëpi ñacaina,
huatipi josa yoˈoye pajaquë caquë. 16 Jaohuaˈi cato iye yeja acohuaˈi
peoyë. Yëˈëje iye yeja aquë peoyë. 17 Mëˈë tsecohuaˈirepa paˈijaˈcohuaˈire
deˈocohuaˈire pare nejëˈë, mëˈë cocapi. Mëˈë coca cato nuñere paˈë. 18 Mëˈë
yëˈëre iye yejana jëjo daoseˈeje paˈye cuiˈne yëˈëje jaohuaˈire iye yejana
jëjo saoyë. 19 Jaje paˈina, jaohuaˈini caquë yëˈëpi mëˈëna isiyë, jaohuaˈije
nuñerepa coca doˈipi mëˈëna isisicohuaˈi paˈijë mëˈë yëyere yoˈojajë caquë.
20 Jaohuaˈiseˈere caquë secacaiye pañë, cuiˈne iohuaˈi quëajëna,
jeteyoˈje asani itire paˈë cajë cuasajaˈcohuaˈirejе caquë secacaiyë.
21 Siˈaohuaˈi jaohuaˈije teˈije paˈiohuaˈi paˈijajë caquë señë, teˈije paˈiohuaˈi
maina tsioni paˈijaquë caquë. Jaˈquë, yëˈë cuiˈne mëˈë coni tsioni teˈije
paˈiohuaˈi paˈiyeje paˈye paˈijajë jaohuaˈije. Jaje tsiosicohuaˈipi teˈije
paˈiohuaˈi paˈijëna, iye yeja acohuaˈipi ñajë mëˈëpi yëˈëre jëjo daopi cajë
sehuojaˈcohuaˈire. 22 Jaohuaˈire isihuë, deˈoyere pare mëˈë yëˈëre isiseˈere,
teˈije paˈiohuaˈi paˈijajë caquë, mëˈë cuiˈne yëˈë teˈije paˈiohuaˈi paˈiyeje
cuiˈne paˈijajë caquë. 23 Yëˈëpi iohuaˈi jaˈre coni pasiˈi. Paˈina, mëˈëpi yëˈë
jaˈre coni paˈijëˈë. Paˈina, iohuaˈipi teˈije paˈiohuaˈirepa paˈijaˈcohuaˈire.
Jaje paˈijëna, iye yeja paipi, mëˈëpi yëˈëre jëjo daopi cajë asajaˈcohuaˈi aˈë,
mëˈëpi jaohuaˈire yëˈëre oiyeje paˈye oina ñajë.
24 Jaˈquë mëˈëpi yëˈëre isihuë. Jaje paˈina, mëˈëre señë, jaohuaˈije yëˈë paˈi
huеñare paˈijajë caquë, paˈijë mëˈë yëˈëre deˈoyerepa isiseˈere ñajajë. Yëˈëre
mëˈë cato ai oiquë aˈë, ja yëˈtaˈa yeja deˈhuamaˈnëpi. 25 Yëˈë jaˈquë nuñerepa
yoˈoquë, mëˈëre iye yeja pai asa tiˈañe pañë. Jaje paˈiquëtaˈare yëˈë cato mëˈëre
asayë icohuaˈije mëˈë jëjo daosiquë api cajë asayë, yëˈëre. 26 Yëˈëpi iñohuë,
mëˈë paˈiye jaohuaˈire. Ja yëˈtaˈapi iñoquë pasiˈi, ai jerepa tiña. Jaje iñoquëna,
mëˈë yëˈëre oiyepi iohuaˈini paˈijaquë paˈina, yëˈëpi iohuaˈi jaˈre coni pasiˈi.”

Jesure Tseani Saseˈe
(Mt. 26.47-56; Mr. 14.43-50; Lc. 22.47-53)

18 1 Iye ca tëjini jeteyoˈje Jesús sajiˈi, i yeˈyacohuaˈi jaˈre coni Cedrón
aˈri tsiaya je teˈtena. Jarote aˈri tsio pajiˈi. Jarona Jesús i yeˈyacohuaˈi
jaˈre coni cacapi. 2 Judasje, coso yehuojaˈquëje jaro ñaquë pajiˈi. Jarona Jesús
siˈanë i yeˈyacohuaˈi jaˈre tsiˈsi huеˈña pajiˈi. 3 Paˈina, Judas iti ñaquë sëte
iti huеˈñana sa tiˈapi, soldado pai jaˈre, cuiˈne Maijaˈquë huëˈe ñacaicohuaˈi
ëjaohuaˈi jëjo daocohuaˈi jaˈre, cuiˈne fariseo pai jëjo daocohuaˈi jaˈre.
Maijaˈquë huëˈe ñacaicohuaˈi ëjaohuaˈi jëjo daocohuaˈi cato Maijaˈquë huëˈe
ñacai soldado pai paëˈë. Siˈaohuaˈi huajo cuiˈñasicohuaˈire papi daëˈë, toa
tseopëana cuiˈne soquë pena tseosicohuaˈipi. 4 Jesupi iohuaˈi yoˈo jaˈñe asaquë
duˈru sani iohuaˈire seji'i:
“¿Neni coˈeyeˈni?”

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

5 Caquëna, iohua'ipi cahuë:
“Jesús Nazaret aquëni co'eyë.”
Cajëna, Jesupi sehuoquë capi:
“Yë'ë i a'ë.”
Judasje iohua'i ja're coni paji'i. 6 Jaje caquëna, asani co'ye jëa saoni
yejana tata omehuë. 7 Ja maca Jesús tijupë seji'i, iohua'ire cahuë:
“¿Neni co'eye'ni?”
Caquëna, iohua'ipi cahuë:
“Jesús Nazaret aquëni co'eyë.”
8 Cajëna, Jesús capi, iohua'ire:
“Tsoe mësarupi asahuë. Yë'ë i a'ë. Yë'ëni co'eye sëte jaohua'ire josa
yo'oma'pë pa'ijë'ë, iohua'ise'e saijajë.”
9 Jaje Jesús case'e ti'api, i case'e cato caji:
“Më'ë yë'ëre isisicohua'ire ne huesoye pahuë, te'ireje.” 10 Ja maca Simón
Pedropi i hua'ti dutani ëja të'hui cajorose'e tëto huatopi. I tëtosiquë cato
Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaëre necaiquë paji'i. I mami cato Malco
hue'equë paji'i. 11 Jaje yo'oquëna, Jesupi Pedrore capi:
“Hua'tire io ju'i hue'ñana jua nëojë'ë. Iye jare jaje ai yo'oye pa'iji, yë'ë
ja'quëpi isito.”

Maija'quë Huë'e Ñacaicohua'i Ëjaërepa Quë'rona Ëjaë Jesure Sase'e
(Mt. 26.57-58; Mr. 14.53-54; Lc. 22.54)

12 Ja maca soldado pai cui'ne iohua'i ëjaë coni, cui'ne judío pai soldado
coni Jesure tseani huehuë. 13 Ja jeteyo'je Anás huë'ena sahuë. Anás
mamacorepa do'ire Caifás cato Anás huau paji'i. Jaëpi ja tëcahuë cato
Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaë paji'i. 14 Jare iquë Caifáspi ca nëopi,
judío paire te'i mai aquëpi jucacaiye pa'iji, si'a judío pai do'ire.

Pedropi Jesure Ñama'quë A'ë Case'e
(Mt. 26.69-70; Mr. 14.66-68; Lc. 22.55-57)

15 Simón Pedro cui'ne yequë i ye'yequë coni tuë'ë, Jesure. Jesús ye'yaquë
cato Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaë ñaquë paji'i. Jaje pa'i do'ire cacapi,
Jesús ja're coni, ëjaë huë'e hue'se daripëna. 16 Jaje pa'iquëta'are Pedrose'e
hue'se eta sa'rona pëapi. Jaje pëaëna, Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaë
ñaquëpi Jesús ye'yaquëpi etani eta sa'ro ñacore coca cani Pedrore copi,
sa'nahuëna. 17 Ja maca eta sa'ro ñacopi Pedrore seco'ë:
“¿Më'ë i ye'yacohua'i aquë pa'ima'quë?”
Seona, Pedropi capi:
“Pajë'ë, yequë a'ë.”
18 Ai sësëye sëte, jo'yaohua'i cui'ne policia pai coni jeca dani suani toa
nehuë. Neni jarote ñu'ijë sësëquëna, cuijë paë'ë. Pedroje jarote paji'i,
sësëquëna, cuiquë.

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

Maija'quë Huë'e Ñacaicohua'i Ëjaëpi Jesure Sese'e
(Mt. 26.59-66; Mr. 14.55-64; Lc. 22.66-71)

19 Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaëpi Jesure se huëopi, jecohua'i a'ni,
më'ë ye'yacohua'i caquë, cui'ne iquere më'ë ye'yaquë paquë'ni caquë
seji'i. 20 Seina, Jesupi capi:
"Si'a pai asajëna, yë'ë cato casiquë a'ë. Si'anë pai tsi'si sitona ye'yaquë
pa'isiquë a'ë. Cui'ne Maija'quë huë'ena ye'yaquë pa'isiquë a'ë, judío pai
tsi'si hue'ñana. Yë'ë cato yo'osiquë a'ë, yahue yo'oma'ë pa'isiquë a'ë. 21 ¿Me
yo'oquë yë'ëre seni asaquë'ni? Seni asajë'ë, yë'ë caquëna, asasicohua'ini,
jaohua'ipi quëajajë yë'ë case'e. Jaohua'ipi asayë, yë'ë case'e si'aye."
22 Jaje Jesús ca maca Maija'quë huë'e ñacai policiapi iti maca nëcaquëpi
tsiana tëtoquë capi:
"¿Jaje io Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaëre sañope sehuocoa?"
23 Caquëna, Jesupi capi:
"Quëajë'ë. ¿Iquere yë'ë co'aye care'ni? ¿Yë'ë case'epi de'oye pa'ito me
yo'oquë të'caquë'ni, yë'ëre?"
24 Ja maca Anáspi Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaë Caifás quë'rona
sëasiquëni jëjo saopi.

Pedropi Jesure Ñama'quë A'ë, Ca Cose'e
(Mt. 26.71-75; Mr. 14.69-72; Lc. 22.58-62)

25 Pedro jaje yo'o maca cato toare cui nëcapi. Nëcaquëna, ite cahuë:
"¿Më'ëje i ye'yacohua'i aquë pa'ima'quë?"
Cajëna, Pedropi cosoquë capi:
"Pajë'ë. Ñama'quë a'ë, ite."
26 Ja maca Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaëre necaicohua'i aquëpi
seji'i, Pedro cajoro tëto tëasiquë, do'iquëpi ñeje caquë:
"¿Më'ëje pa'ini yë'ë ñasiquëta'a jeto tsio?"
27 Caquëna, Pedropi tijupë cosopi. Coso macarepa curaje yëji'i.

Pilato Ña Hue'ñare Jesús Pa'ise'e
(Mt. 27.1-2, 11-14; Mr. 15.1-5; Lc. 23.1-5)

28 Ja maca Caifás huë'epi Jesure Pilato huë'ena sahuë. Ja maca cato
ñata tome huesë maca paji'i. Judío cato cacama'pë pa'ë huë'e, si'si neñere
coejë, iohua'ipi jarona cacasicohua'i pani Egíptopi Israel pai etajë pa'ise'ere
cuasajë aiñere para'huë. 29 Jaje pa'ina, Pilatopi etani iohua'ire capi:
"¿Ique do'ire iquëre sañope caye'ni?"
30 Caquëna, iohua'ipi sehuohuë. Do'i quë'i peoto yëquë më'ë quë'rona
daye para'huë.
31 Ja maca Pilatopi capi:
"Sajë'ë, iquëre. Sani mësaru cuañese'e pa'iyeje do'i quë'i pa'ito yo'ojë'ë."

Caquëna, judío pa̱ipi cahuë:
“Ja̱je pa'iquëta'are yëquë judío pa̱i cato pa̱ire huani je̱oñe cua̱ñeñe ti peoyë.”
32 Ja̱je yo'ojëna, Jesús i̱ ju̱'i ja̱'ñe ca nëose'e ti̱'api. 33 Pilato cui'naëpi i̱
huë'ena cacani Jesure soini se̱ji'i:
“¿Më'ë judío pa̱i ëjaëre paë?”
34 Caquëna, Jesupi capi:
“¿Më'ëse'e cuasaquë caquë, pa̱nita'a yecohua'ipi carena, caquë?”
35 Caquëna, Pilatopi sehuopi:
“¿Judíoje̱ ñani yë'ë cato? Më'ë pa̱ipi cui'ne Maija'quë huë'e ñacaicohua'i
ëjaohua'ipi yë'ëna dani i̱sihuë, më'ëre ja̱ do'ire cayë. ¿I̱quere yo'o u'ni?”
36 Caquëna, Jesupi sehuopi:
“Iye yeja yë'ë cua̱ñe hue̱'ña peoji. Iye yeja yë'ë quë'ro pa'ito, yë'ë te̱'te
pa'icohua'ipi uihuara'huë, yë'ëpi judío pa̱ini tse̱a cua̱ñoñe pa̱jajë cajë. Yë'ë
cua̱ñe hue̱'ña peoji, i̱ño.”
37 Ja̱ maca Pilatopi capi:
“Ja̱je pa'ito judío pa̱i ëjaë, më'ë.”
Caquëna, Jesupi capi:
“Pa̱i ëjaë'ë, më'ë cayeje̱. Peosiquëpi pa̱i de'oni yë'ë cato iye
yejana daisiquë a'ë, nuñerepa cocare casi'i caquë. Nuñerepa cocare
sehuocaicohua'ipi yë'ë caye asacaiyë.”

Jesure Huani Je̱oñe
(Mt. 27.15-31; Mr. 15.6-20; Lc. 23.13-25)

38 Caquëna, Pilatopi capi:
“¿I̱que a'ni, nuñerepa?”
Ja̱je se̱ni tëjini, Pilato ti̱jupë pa̱i ja̱'re coca casi'i caquë, etani capi:
“I̱ co'aye yo'ose'e yë'ë ti̱'ama'ë pa'iyë, iquëre. 39 Mësaru cato Egíptopi Israel
pa̱i etajë pa'ise'ere cuasajë yo'o mu'seña tse̱asicohua'ire te'ire etocohua'i a'ë.
¿Ja̱je pa'iye sëte mësaru neni etoye yëye'ni? ¿Judío pa̱i ëjaëni etoye?”
40 Ja̱je ca maca si'a pa̱i cui co̱reña:
“¡Ja̱ëre cato etoye peoji! Barrabásni eto saoje̱'ë.”
Iquë Barrabás cato co'amaña yahue i̱maquë paji'i.

19 1 Ja̱je cajëna, asani Pilatopi Jesure si'seje̱'ë caëna, si'sehuë.
2 Soldado pa̱i Jesure miupi maro tëosicopi si̱opëna pu̱ahuë. Cui'ne
nea maja'i ju'i ca̱re Jesure su̱ñacaë'ë. 3 Ja̱ jeteyo'je i̱ quë'rona tsioja̱ijë cahuë:
“¡Judío pa̱i ëjaëre pa'ë, më'ë!”
Ja̱je cajë tsiana të'cahuë.
4 Ti̱jupë Pilato eta co̱ni capi:
“Asaje̱'ë. Iquë co'aye yo'ose'e ti̱'ama'ë pa'iyë. Cui'naëni mësaru quë'rona
da co̱ñë, do'i peoquë api cajë ñajajë caquë.”
5 Jesupi miu maro pu̱'i cui'ne nea maja'i ju'i ca̱ ju'i etaquëna, ja̱ maca
Pilatopi capi:

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

"¡Ñajë'ë. Iñore pa'iji, iquë!"
6 Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'i cui'ne policia pai ñani cuihuë:
"¡Queñe pa'iji. Queñe pa'iji!"
Jaje cuijëna, Pilatopi capi:
"Sani quejë'ë, mësarupi. Yë'ë cato ti'añe pahuë, i co'aye yo'ose'e."
7 Caquëna, judío paipi sehuohuë:
"Yëquë cuañese'e payë. Jaje pa'ina, yëquë cuañese'eje juiñe pa'iji, Diusu mamaquë a'ë casi do'ire."
8 Jare Pilato asani ai jerepa ca'rapi. 9 Ja maca cui'naëpi huë'ena cacani seji'i, Jesure:
"¿Jero aquë a'ni, më'ë caquë?"
Seina, Jesús ti sehuoma'ë paji'i, te'o macareje.
10 Ja maca Pilato capi:
"¿Yë'ëre sehuocaiye paquë? ¿Huesëquë cui'ne yë'ëpi më'ëre queja'a tutu cui'ne më'ëre eto sao tutuje paye?"
11 Caquëna, Jesupi capi:
"Diusupi më'ëre ja tutu isima'quë pa'ito më'ë yë'ëre yo'o ti'añe ti peora'pi. Jaje pa'ina, yë'ëre tseani më'ëna isisiquëpi më'ë jerepa jai do'i paji, tayo do'ire."
12 Jare ja macapi Pilato cato Jesure eto sao huasosi'i caquë co'epi. Co'equëta'are judío paipi jerepa cuihuë, ñeje:
"Jaëni eto saoquë pani César cajei peoja'quë a'ë, më'ë. ¡Pai ëjaëre pa'ë caquë yo'oquë cato Césarte sañope yo'oquë api!"
13 Ja maca Pilato iyere asani Jesure hue'sena etoni pai yo'ose'e ne de'huaquë ña de'hua hue'ñana ja'rupi, hebreo pai coca cato Gabata hue'yo hue'ñana. Jaje cani cayë, "Quënapi nesico". 14 Ja yë'ta'a Egíptopi Israel pai etajë pa'ise'ere cuasajë yo'o mu'se ti'añe pa maca mu'se joporepa pa'ina, yo'ohuë, te'e mu'se caraquëna. Ja maca judío paire Pilatopi capi:
"¡Iquë mësaru ëjaërepa pajë'ë!"
15 Jaje caquëna, iohua'ipi cahuë:
"¡Ju'ijaquë, ju'ijaquë! ¡Queñe pa'iji!"
Cajëna, Pilatopi capi:
"¿Yë'ëpi mësaru ëjaëre queja'quë a'ni, jaje ca ja'ñe?"
Caquëna, Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ipi cahuë, ite:
"Yequë ëjaëre pare peoyë. Coa Césarse'e yëquë ëjaë pa'iji."
16 Jaje ca tëjini Pilatopi Jesure iohua'ina isipi quejajë caquë. Isina, iohua'ipi sahuë.

Jesure Queñe
(Mt. 27.32-44; Mr. 15.21-32; Lc. 23.26-43)

17 Jesús jaropi etani ite queja'a sarahua coani saji'i, pai siopë tara hue'e hue'ñana hebreo pai coca cato Gólgota hue'yo hue'ñana. 18 Jarona ite quehuë. Yecohua'ire cayaohua'ire i ja're coni quehuë. Jesuni jopore pana nëcojë

yecohua'ini i ëja te'tena cui'ne i ari te'tena nëcohuë. 19 Pilatopi cuañepi cruzu
ëmëje'ena: JESÚS NAZARET AQUË JUDÍO PAI ËJAËPI toyasicore deojë'ë
caquë. 20 Jaje toyasicore jai pai judío pai ñahuë, Jesure que sitopi pai daripë
ja'yere pa'i do'ire. Toyasico cato paji'i, hebreo coca, griego coca, cui'ne latín
coca. 21 Jaje pa'ina, Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'i judío paipi cahuë,
Pilatore:
"Toyama'ë pa'ijë'ë 'Judío pai ëjaëpi' caquë coa toyajë'ë, ñeje, 'Judío pai
ëjaë'ë caquë api.' Jare toyajë'ë."
22 Cajëna, Pilatopi sehuopi:
"Yë'ë toya huesosico cato jaje pa'iji. Yeque ponañe peoji."
23 Ite quesi jeteyo'je soldado paipi Jesús ju'i care ini cajese'e pa'i cañña
huahuehuë, pai ñape cui'na ja'yese'e. Cui'ne camisaje i'ë, itena te'opi tsoa
ca pa'iye sëte, 24 sa'ñe iohua'i cahuë:
"Nanë ye'saye pañu'u, coa iti de'hue nesiquëpi iote pajaquëre."
Jaje cajë yo'o maca tsoe ti'api, toyase'e ñeje cayepi:
"Yë'ë ju'i care pai ñape huahuehuë. Nepi pajaquohua'i a'ni, cajë." Jaje
soldado pai yo'ohuë, iti case'eje pa'ye.
25 Cruz yë'quë macare Jesús pëca ja'co cui'ne io maja'yo, cui'ne Cleofas nëjo
María, cui'ne yequë María Magdalena paë'ë. 26 Pa'ijëna, pëca ja'core Jesús
ñani, cui'ne i ai oi ye'yaquë pa'isiquëpi io yë'quë macare nëcaquëna, ñani
capi:
"Nomio jaë api, më'ë mamaquë."
27 Ja jeteyo'je i ye'yaquëre capi:
"Jao, më'ë ja'co."
Jare iti casi macapi i ye'yaquëpi i huë'ena sai sapi, iote.

Jesús Ju'ise'e
(Mt. 27.45-56; Mr. 15.33-41; Lc. 23.44-49)

28 Ja jeteyo'je Jesús tsoe si'aye ne saose'e sëte toyase'e cayepi ti'ajaquë caquë
capi:
"Oco ëaji."
29 Jarote o'sa cono timësicopi ñuco'ë. Ñu'iona, ja maca ca'cona saëni
soquë tarapëna hueni i yë'opona ucujaquë cajë yo'ojëna. 30 Jesupi o'sa
cuiya'i conore ucupi. Ucuni capi:
"Si'aye ti'api, yureta'a."
Jaje cani meñe siopë ne meni, juni huesëpi.

Jesús Coripa Quë'rona Soldadopi Totase'e

31 Ja yë'ta'a Egíptopi Israel pai etajë pa'ise'ere cuasajë yo'o mu'se
ti'ama'ë paji'i. Ja mu'se cato huajë mu'se paji'i. Jaje pa'i do'ire co'aye
cruzure ju'isicohua'ipi dete ma'ñe cajë Pilatore sei'ë, quesicohua'ire
quëñase'e të'ca jë'yeni tiona sajajë cajë. 32 Ja maca soldado paipi sani

du'ru aquëre pani quëña të'ca jë'yehuë, cui'ne yequërejẹ të'ca jë'yehuë,
Jesús jạ're quẹsicohua'ire. 33 Jạje yo'oni Jesús quë'rona sa tsiojạijë ñajëna,
tsoe jụ'isiquë paji'i. Pa'ina, ña jujani quëña të'ca jë'yeye pạhuë.
34 Jạje pa'iquëta'are soldadopi uiyopi totapi. Coripana totaquëna, tsie
cui'ne oco etapi. 35 Iye quëaquë cato ịti ñasiquëpi quëaji cui'ne nuñerepa
caji. Nuñerepa quëaji ịti asasiquëpi, mësarurejẹ care paji cajë asajạjë
caquë. 36 Iye cato yo'ohuë, ñeje toyase'epi tị'ajaquë cajë, ịtipi caji: "Ị quëña
të'ca jë'yeye pạja'cohua'i a'ë." 37 Yequë huẹ'ña toyase'epi caji: "Ịohua'i a'si
nesiquëni ñaja'cohua'i a'ë."

Jesure Tạse'e
(Mt. 27.57-61; Mr. 15.42-47; Lc. 23.50-56)

38 Jạ jeteyo'je José, Arimatea aquëpi Pilatore sani Jesús cạpë tạsi'i
caquë sẹji'i. José cato judío pạini ca'raquë Jesure yahuerepa tuiquë paji'i.
Jạje pa'ipi sẹji'i, Pilatore Jesús cạpë sani tạsi'i caquë. Caquëna, Pilatopi
de'oji sajë̱'ë. Caëna, sani Jesús cạpë ịni sapi. 39 Cui'ne Nicodemojẹ saji'i,
treinta kilos mirra cui'ne aloes cọ'mese'ere saquë. Jạë cato Jesure ñami
sani coca casiquë paji'i. 40 Jạje José cui'ne Nicodemo cọni saisicohua'ipi
Jesús cạpëre ịni ịohua'i sase'e huëo së̱ñepi cạñana neni tụnahuë,
jụ'isiquëre. Tạja'quëre judío pại yo'oyepi yo'ohuë, jạje yo'ocohua'i sëte.
41 Jesure quẹ sito ja'yere tsio paji'i. Pa'ina, jạ tsiore paji'i, huajë quë̱'isi
coje pạire tạma'cojẹ. 42 Pa'ina, jạ cojena Jesure tạhuë, ja'ye maca
pa'icona. Jạ maca cato judío pại huajë mu'se tsoe tị'a huëopi.

Jesús Jụ'isiquëpi Huëiye
(Mt. 28.1-10; Mr. 16.1-8; Lc. 24.1-12)

20 1 Du'ru co'amaña ne mu'se ñata maca jạ neaquëna, María
Magdalenapi saco'ë, tạsi daripëna. Saio ñacona, daripë sịosicopi
jai quë̱na pë hui'yosico paji'i. 2 Jạ maca Simón Pedro quë'rona cui'ne Jesús
ai oiquërepa pa'isiquë quë'rona huë'huëni cao:
"Ë̱jaë cạpë tsoe sahuë, daripë pa'isicore. Huesë̱yë, jero sa'na nehuë."
3 Jạje cacona, Pedro cui'ne yequë ị ye'yaquë cọni daripë quë'rona
ñañu'u cajë saë'ë. 4 Cayahua'i te'e co'arepa huë'huë̱jë saë'ë. Te'i ai jerepa
huë'huë̱siquë̱pi du'ru tị'api, tạsi daripëna. Pedropi jeteyo'je tị'api. 5 Du'ru
tị'ani në meni ñaquëna, coa ịte huẹni ọasi cạñase'e paji'i. Cacani ñañeta'a
pạpi. 6 Pạquëna, Simón Pedropi jeteyo'je daisiquë̱pi daripëna cacapi. Jạë̱je
cui'ne ñapi, ịte huẹni ọasi cạñase'e pa'ina. 7 Cui'ne yequejẹ ñapi, Jesús sịopë
tụnasi cạpi tịrona ịose'ere tụnani yequë cạña ụima'tona ọasicopi pa'iona. 8 Jạ
maca cui'ne du'ru daripëna tị'asiquë̱jẹ cacani ịti yo'ose'e ñaquë nuñerepa
asapi, ịti yo'ose'e. 9 Jesucristo jụ'isiquë̱pi huëi jạ'ñere case'ere jạ yë'ta'a
toyase'e caye asa tị'ama'cohua'i sëte. 10 Jạje ña të̱jini ị ye'yacohua'i co'ihuë,
huë'ena.

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

Jesupi María Magdalenana Ñaise'e
(Mr. 16.9-11)

11 Jaje pa'iquëta'are María cato hue'sena pëa nëcani oi nëcao, daripë yë'quë
macapi. Ja oio se në meni ñao daripë sa'nahuëna. 12 Ñacopi ñao, cayahua'i
poja'i ju'i caña suñasicohua'ipi, Jesús capë pa'i sitore pa'ijëna, te'i quëo pa'i
sitore pa'ina, yequëpi siopë pa'i sitore ñu'ina. 13 Ja maca huiñaohua'ipi iote
sei'ë:
"¿Nomio, iquere oico'ni?"
Cajëna, iopi sehuo:
"Yë'ë Ëjaëni sahuë. Ja do'ire oiyë. Huesëyë, jero sa'na sani nehuë."
14 Jaje se ca toco, se ponëco Jesure ñao, iti macare nëcaquëna. Ñacota'a
Jesupi cuasaye pao. 15 Ja maca Jesupi iote seji'i:
"¿Nomio, iquere oico'ni? ¿Neni co'eco'ni?"
Caquëna, iti maca tsio ñaquë api cuasaco cao:
"Ëjaë, më'ëpi sasiquë pani quëajë'ë, më'ë ne sito. Quëaëna, yë'ëpi ite sasi'i."
16 Ja maca Jesupi capi, iote:
"¡María!"
Caquëna, iopi ponëni cao, hebreo cocapi:
"¡Raboni!" Jaje caye cato cao, ye'yaquë.
17 Ja maca Jesupi capi:
"Tseama'o, ñu'ijë'ë. Ja yë'ta'a ja'quë quë'ro saima'quë a'ë. Jaje
pa'iquëta'are sani quëajë'ë, yë'ë yo'je tsire. Pëca ja'quë quë'rona cui'ne
mai Diusu quë'rona saiyë."
18 Caquëna, ja maca María Magdalenapi sani i ye'yaquë pa'isicohua'ire
quëao. Ëjaëni ñahuë, caco. Ipi jaje quëajë'ë, caëna, cayë, cao.

Jesupi I Ye'yacohua'ina Ñaise'e
(Mt. 28.16-20; Mr. 16.14-18; Lc. 24.36-49)

19 Jare ja mu'se du'ru co'amaña ne mu'se ñami pa'i maca i
ye'yacohua'ipi tu'rihuëna judío paini ca'rajë cacani eta sa'ro
siosicohua'ipi paë'ë. Pa'ijëna, Jesupi iohua'i jopona ñaiquë pëpaquë
capi:
"De'oye pa'ijë'ë."
20 Ja se ca tëjini i jëña cui'ne i coripa iñopi. Ja maca Ëjaëre papi cuasajë
sihuahuë. 21 Ja maca cui'naëpi Jesús ca copi:
"De'oye pa'ijë'ë, mësaru. Ja'quë yë'ëre jëjo daose'eje cui'ne yë'ëje
mësaruteje jëjo saoyë."
22 Jaje cani sëcopi iohua'ina, sëcoquë capi:
"De'o joyore pare pajë'ë. 23 Mësarupi sai de'huacaicohua'ini iohua'i tayo
yo'ose'e sai de'huacaiye pa'iji. Mësaru sai de'huacaima'cohua'ini iohua'i
tayo yo'ose'e sai de'huacaiye peoji."

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

Tomáspi Jesús Huëisiquëre Ñase'e

24 Tomás Jesús doce soisicohua'i aquëpi cui'ne yequë mami Gemelo hue'equëpi
Jesús ñai maca peopi. Peoquëna, yecohua'ise'e paë'ë. 25 Peoquëna, ñasicohua'ipi
Jesús ye'yacohua'ipi quëahuë, Ëjaëni yëquë ñahuë cajë. Cajëna, Tomáspi capi:
"Yë'ëpi i̱ jë̱të quë̱na ñaca cojena cui'ne i̱ coripa ui cojena yë'ë jë̱tëpi sani
ñama'ë pani i̱re papi caye pa̱ja'quë a'ë."
26 Ocho mu'seña tëto saisi maca i̱ ye'yacohua'ipi huë'ena tsi'sicohua'ipi
paë'ë. Pa'ijëna, ja̱rote Tomásje̱ co̱ni paji'i, yure cato. Ja̱ maca Jesús ñaipi,
eta sa'noa si̱ose'epi pa'iquëta'are. Ja̱ maca pëpaquë capi:
"De'oye pa'ije̱'ë."
27 Ja̱ maca capi, Tomásre:
"Më'ë je̱tëpi i̱ñona sa̱'ije̱'ë. Sa̱'i ñajë'ë, yë'ë je̱ñare. Më'ë je̱tëre daje̱'ë.
Dani yë'ë coripa ui cojena sa̱'ije̱'ë, tsoerepa jëa coema'ë pa'ija̱'quë nuñere
pa'ë caquë asaja̱'quë."
28 Ja̱ maca Tomáspi sehuopi:
"Yë'ë ¡Ëjaë cui'ne yë'ë Diusu!"
29 Caquëna, Jesupi capi:
"Tomás yureta'a asare payë, më'ë yë'ëre ñasi do'ire. Sihuayë, yë'ëre
ñama'cohua'ipi coa quëayena asani nuñere pa'ë cajë cuasacohua'ire."

Me Neja'copi Iye Toya Pëpë Pa'ico'ni

30 Jesús jaiye yo'opi i̱ ye'yacohua'i ñajëna, pa̱i yo'o ti̱'a ma'ñere ja̱
yo'ose'e toya pëpëna si'aye toyase'e peoji. 31 Ja̱je pa'iquëta'are iye
cato mësarupi Jesure i̱re papi Cristo huasoquë api, cajë cui'ne Diusu
mamaquëre papi cajë asani ti pa'iyere ti̱'ajajë cajë toyase'e a'ë.

Jesupi Siete I̱ Ye'yacohua'ina Ñaise'e

21 1 Ja̱ jeteyo'je Jesús ti̱jupë i̱ ye'yacohua'ina ñaipi, Tiberias jaira
te̱'tëpana. Ñaini ñeje yo'opi: 2 Simón Pedropi cui'ne Tomás Gemelo
hue'equë cui'ne Natanael Caná yeja Galilea aquë cui'ne Zebedeo mamajë
cui'ne cayaohua'i Jesús ye'yacohua'i co̱ni paë'ë. 3 Pa'ijëna, Pedropi capi:
"Hua'ire sani nesi'i."
Caquëna, yecohua'ije̱ cahuë:
"Yëquëje̱ më'ë ja̱'re sañu'u."
Cani saë'ë, te'e i̱ ja̱'re co̱ni yohuëna aya mëni. Ja̱ ñami hua'ire neñe
pa̱huë. 4 Ñata to̱me maca Jesús tsiaya te̱'tëpare nëcapi, i̱ ye'yacohua'ipi
huesëhuë, i̱quei'ni cajë. 5 Ja̱ maca capi, Jesupi:
"¿Tsi̱dohuë, hua'i neñe pa̱re?"
Caquëna, i̱ohua'ipi cahuë:
"Pa̱huë, neñe."
6 Ja̱ maca Jesús capi:

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

"Yohuë ëja tẹ'tena hua'i yo'ecore jẹo dëojẹ'ë. Jạ maca mësaru neja'cohua'i a'ë."

Caëna, ị case'eje jẹo dëohuë. Jẹo dëorena, hua'ipi tịmëni dëquëcona, naë tị'añe pạhuë. 7 Jạ maca Jesús ai yëquëpi Pedrore capi:

"¡Mai Ëjaëre papi!"

Jạje ca macarepa asayepi Simón Pedropi ị ẹmëje ju'icore se sụñani sa duji'i, tsiayana. 8 Yecohua'i cato yohuëjạ'a tsio daë'ë, mejahuëna, hua'i yo'erë naëjë. Coa cien metro paji'i, tẹ'tëpa tị'añe. 9 Yejana tịtani tụmajë tị'ahuë, tsoe toa suasicopi pa'ina. Cui'ne hua'i, pan paji'i, toa ẹmëje'na tụñase'epi. 10 Jạ maca Jesupi capi:

"Dajẹ'ë, hua'ire mësaru nesicohua'ini."

11 Simón Pedropi yohuëna aya mëni hua'i yo'ecore cụtihuëre pana naë mapi, mejahuëna hua'i tịmësiconi. Ciento cincuenta y tres hua'ire nehuë. Jạje pa'iquëta'are hua'i yo'erë tëiye pạo. 12 Jạ maca Jesupi capi:

"Dani hua'i ạijë'ë."

Te'ijẹ ịte ịquei'ni, më'ë caquë sẹñe pạpi. Si'aohua'i Ëjaëre papi cajë asahuë. 13 Jạ jeteyo'je Jesupi panpë ịni hua'quequë ạopi si'aohua'ire, cui'ne hua'irejẹ hua'quequë ạopi.

14 Iye cato toasọñe aco paji'i, ịohua'i ịte ñase'e jụ'isiquëpi huëisiquëre.

Simón Pedrore Jesús Case'e

15 Ạo ạni tëjisi jeteyo'je Jesupi sẹji'i, Pedrore ñeje:

"Simón Jonás mamaquë, ¿iye jerepa më'ë yë'ëre oiquë?"

Caquëna, Pedropi sehuopi:

"Jạje pa'ijẹ'ë, Ëjaë. Më'ëpi tsoe asayë, yë'ë më'ëre oiye."

Caquëna, Jesupi capi:

"Jạje pa'ito yë'ë yëi ñamare de'oye ñacaijẹ'ë."

16 Tịjupë sẹni cọpi, cayaye acore:

"Simón Jonás mamaquë, ¿yë'ëre oiquë?"

Caquëna, Pedropi sehuopi:

"Jạje pa'iji, Ëjaë. Më'ëpi tsoe asayë, yë'ë më'ëre oiye."

Caquëna, Jesupi capi:

"Jạje pa'ito yë'ë yëi ñamare ñacaijẹ'ë."

17 Toasọñe acore sẹji'i:

"Simón Jonás Mamaquë, ¿yë'ëre më'ë yëquë?" Jạ maca Pedro oi tsia nepi, toasọñe acore yëquë më'ë yë'ëre oiquë caquëna. Jạ maca sehuopi Pedro:

"Ëjaë, më'ëpi si'aye asayë, yë'ë më'ëre oiye."

Jạ maca Jesupi capi:

"Yë'ë yëi ñamare de'oye ñacaijẹ'ë. 18 Nuñerepa më'ëre cayë, ai pọsërepa pa'i maca, më'ëse'e cạña sụñani më'ë yë huẹ'ñana sai pa'isiquë a'ë. Jạje pa'iquëta'are ai huạnou de'osi maca coa jẹtëre nëocaina, yequëpi sụñacaijạ'quë api. Jạ maca më'ë saiye yëma'tona sajạ'quë api."

19 Jaje Jesús cani capi: Pedro juiñepi Maija'quë de'oquërepa pa'iye
iñocai jaañere quëaquë. Ja jeteyo'je capi:
“Tuijëë, yë'ëre.”

Jesús Oiquërepa

20 Co'iquë Pedro ñaquëna, i ai oiquëre papi Jesure tuji'i, Jesure
tseama'në ao ai maca ja'ye ñu'i, “Ëjaë, ¿nepi coso yehuojaa'cohua'i a'ni?”
caquë sesiquëpi. 21 Pedropi ñani Jesure seji'i:
“¿Ëjaë, iquëreta'a me yo'oye pa'ijaa'coa'ni?”
22 Caquëna, Jesupi capi:
“Yë'ë co'i macajaa'a huajëquë iquë pa'ijaquë caquë pa'ito ¿iquepi më'ëre
co'aquë'ni? Më'ë cato yë'ëni tuijëë'ë.”
23 Ja maca iye case'ere Jesús oiquërepa sehuosicohua'i jupëpi asahuë.
Asani cuasahuë, iquë cato juiñe paja'quë api. Jaje Jesús cato juiñe
paja'quë api caye papi. I cato capi: “¿Yë'ë co'i macajaa'a huajëquë pa'ijaquë
caquë pa'ito iquepi më'ëre co'aquë'ni?”
24 Iye coca toyaquë cato i oiquëpi toyayë, nuñerepa cocare quëaquë.
Jaje pa'ina, nuñerepa cocare caji cajë asayë.
25 Jesús yo'ose'e jaiye pa'iji, pa'iquëta'are toyaye pañë. I yo'ose'e ñape
toyañu'u cajë yo'ocohua'i pani toya saoye peoji, si'a yeja maca toya pëpi
timë huesotoje. Ja yë'ta'api toyaye pati'ñe pa'io. Ca tëjihuë. Jaje pa'ijaquë.

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

LOS HECHOS

Maija'quë I̱ Joyore I̱sisi'i Ca Nëose'e

1 1 Yë'ë cajei Teofilo, yë'ë du'ru macarepa toya pëpëna si'aye Jesuja̱'a
macarepa yo'o huëoquë yo'ose'e cui'ne i̱ ye'yase'e, cui'ne i̱ ma'tëmona
sai macaja̱'a yo'ose'e si'aye toyahuë. 2 Ja̱ yë'ta'a ma'tëmo saima'në i̱ jëjo
saocohua'ire jo'ya sahuani de'o joyo co̱caiyepi i̱ohua'i yo'o ja̱'ñe quëaëña.
3 Cui'ne ju̱'isiquëpi huajëquërepa pa'iji cajë ñajajë caquë ja̱'në pa'ise'eje̱ pa'irepa
pani i̱ñoquë cuarenta mu'seña ñaiquë Diusu cua̱ñe te̱'tere quëaëña, ja̱ohua'ire.
4 Ja̱ yë'ta'a Jesús i̱ jëjo saocohua'i ja̱'re pa'i caëña:
"Jerusalénpi saima'pë utejë'ë, ja'quë mësarute i̱sisi'i ca nëose'ere yë'ë
quëase'ere. 5 Juan cato ocopi dopi. Ja̱je pa'iquëta'are a'ri maña se ñata sao
mu'seña mësaru cato de'o joyore pani do cua̱ñoja'cohua'i pa'ija̱'cohua'i
a'ë, oco doyeje̱ pa'ye."
6 Jesús quë'rona tsi'sija̱ni Jesure se̱i'ë ñeje:
"Ëjaë, ¿më'ë yurepi Israel pa̱i ëjaëre necaija̱'quë a'ë, yëquëre de'oye
cua̱ñeja'quëre?"
Cajëna, Jesupi sehuoëña:
7 "Ja̱ cato pa̱i asaye peoye a'ë. Coa ja'quëse'e neñe pa'iji. Ja̱je pa'ina, mësaru
i̱ti neja'a mu'se cui'ne ti̱ yo'oja̱'a tëcahuëje̱ asaye peoji. 8 Ja̱je pa'iquëta'are de'o
joyopi mësaruna dani pa'i maca tutu i̱si cua̱ñoni Jerusalén, Judea yeja, Samaria
yeja, coa si'a yeja pa'icohua'ire quëacaija̱'cohua'i a'ë, yë'ë yo'ose'e ayere."
9 Ja̱ se ca tëjini ñajë nëcajëna, Jesús ma'tëmona sa cua̱ñoëña. Sa
cua̱ñoquëna, siriopi i̱te peo hue̱'ñarepa tsio dani hueso. 10 Ja̱ yë'ta'a
Jesús ma'tëmona mëiñere ñajë nëcajëna, peo hue̱'ña pa'isicohua'ipi caya
e̱mëohua'i poja'i ju'i ca̱ña ju'icohua'ipi ñaini caëña, i̱ohua'ire:
11 "Galilea pa̱i ¿me yo'ojë ma'tëmore ñajë nëcaye'ni? Iquë Jesús mësaru
ja̱'re pa'isiquëpi yure ma'tëmo sa cua̱ñosiquë cui'naëpi co'ija̱'quë api,
mësaru ñajëna, saise'eje̱ pa'ye."

Judas Pa'isi Sa'rona Matiaspi Tsioja̱ise'e

12 Ja̱ maca Jesús jëjo saocohua'i Olivos ai cu̱tihuëpi te'e kilómetro sani
Jerusalénna co'ireña, ja̱ohua'i cato saë'ë, huajë mu'se ja̱ ja'ye cu'iye pa'iji,

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

cuañese'e ja'ye. 13 Ja maca pai daripëna ti'ani iohua'i huero pëani pa'i
huë'e ëmëje'e tu'rihuëna mëni pëareña. Iti pëasicohua'i cato pa'iyë: Pedro,
Juan, Jacobo, Andrés, Felipe, Tomás, Bartolomé, Mateo, Alfeo mamaquë
Jacobo, Simón yequë mami hue'yosiquë Zelote, cui'ne Jacobo mamaquë
Judas. 14 Si'aohua'i jaohua'i Jesús yo'je tsi ja're, cui'ne Jesús pëca ja'co
María ja're coni, cui'ne yequë nomiohua'i ja're coni te'e cuasayepi si'anë
Maija'quëre señu'u cajë tsi'sijë paë'ë.
15 Ciento veinte sehuosicohua'i pa'icohua'ipi ja mu'seña te'e macana
tsi'sirena, Pedropi jopore pana huëni nëcani caëña, ñeje:
16 "Maija'quë do'ijë, Jesure tseacohua'ire sai saquë Judas yo'o ja'ñere
Maija'quë joyopi Davidre du'ru quëaëña. Quëaquëna, toyapi. Ja toyase'e,
Maija'quë joyo case'e ti'añe paji'i. 17 Judas cato mai aquë paji'i. Cui'ne
mai neñe ayere co nequë paji'i. 18 Jaje pa'iquëta'a, co'aye yo'o do'ire saisi
curiquëpi yejare huerohuë. Jaje pa'iquëta'are Judas cato siopëja'a meñe
tomeni ëtatu'u joquëna, si'aye ëta mea etaëna, juquëña. 19 Ja yo'ose'ere
Jerusalén pa'icohua'ipi asani iti tsiore hue'yohuë, tsie tsio. Iohua'i
cocarepa cato Acéldama hue'yoreña. 20 Jaje pa'ina, Salmos toya pëpë caji:

I pa'isi huë'e jeocosi huë'e pa'ija'coa,
Pëa coma'a huë'e.

Cui'ne caji, yequeje:

I yo'ora'ase'ere yequëpi yo'oye pa'iji.

21 De'oji. Maipi iye macare payë, Jesús mai ja're pa'i macapi, mai ja're
si'anë pa'icohua'ire Jesure Juan oco do macapi cui'ne i ma'tëmo mëi
macana mai ja're pa'icohua'ire. 22 Jaje pa'ina, de'oji, jaohua'i aquëni te'ire
maire tsioja'quëre neñe. Nerena, jaëpi mai ja're coni te'e Jesús ju'isiquëpi
huëji'i, quëaja'quëre."
23 Casi maca co'ejë cayaohua'ire ti'areña, José Barsabás cui'ne Matias.
Josépi yequë mami Justo hue'equë paji'i. 24-25 Ti'ani Maija'quëre ñeje sei'ë:
"Ja'quë, më'ëpi pai cuasaye ta'ñe asaquë a'ë. Yëquëre iñojë'ë, ¿jequë
a'ni, më'ë jo'ya nesiquërepa më'ë jëjo saoquërepa Judas co'aye yo'oquë ne
huesësiquë nera'ase'e neja'quë?"
26 Seni tëjini neñañu'u cajë yo'ojëna, Matiasna Jesús jëjo saoquë pa'iye
tomepi. Tomeina, jare iti macapi, Jesús once jëjo saocohua'i ja're coni
pa'iquë ponëpi.

Maija'quë Joyo Daise'e

2 1 Judío pai fiesta Pentecostés mu'se ti'asi maca si'aohua'i sehuosicohua'i
te'e macana tsi'sini paë'ë. 2 Pa'ijëna, cuasama'tore papi jai tutu jupë
pisico jutayeje pa'yerepa ma'tëmopi pisico jutaëña. Jutani iti pisiyepi si'a
huë'e timëëña, iohua'i pa'i hue'ña. 3 Ja maca pai ñapere toa corohuëaje
pa'yepi iohua'i siopëana ñai nëcareña. 4 Ja maca yureta'a si'aohua'i de'o
joyopi timësicohua'i pateña. Pa'ijë joyo necaina, yequë pai cocapi careña.

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

5 Ja̱ mu'seña Judío pa̱i si'a hue̱'ña pa'icohua'ipi Jerusalénna tsi'sicohua'ipi
pateña, de'oye yo'o pa̱ipi. 6 Pa'icohua'ipi tutu pi̱siyeje̱ pa'yere asani tsi'sireña, i̱ti pi̱si
hue̱'ñana. Tsi'sini asareña, i̱ohua'i cocapi, sehuosicohua'ipi cajëna. Asajë ¿merepa
ja̱je caye'ni? cuasahuë. 7 Ja̱je cuasajë asa quëquëjë ai co'a ju̱'ijë sa̱'ñe cahuë:
"¿Si'aohua'i icohua'i Galilea pa̱ita'a pa̱i ñape cocapi caye'ni? 8 ¿Me neni pa̱i
ñape cocare papi cajëna, asaye'ni? 9 Iye maca pa'iyë, Partia pa̱i, Elam pa̱i,
Media pa̱i, Mesopotamia pa̱i, Judea pa̱i, Capadocia pa̱i, Ponto pa̱i, cui'ne
Asia yeja pa̱i, pa'iyë. 10 Pa'iyë cui'ne Frigia pa̱i, Panfilia pa̱i, Egípto pa̱i,
cui'ne Cirene quë'ro Libia pa̱ije pa'iyë. Pa'iyë, cui'ne romano pa̱ije, coa dani
pa'icohua'ije̱ judío pa̱irepa cui'ne judío pa̱i yo'oye coa se ye'yesicohua'ije̱
pa'iyë. 11 Pa'iyë, cui'ne Creta pa̱i cui'ne Arabia pa̱ije si'aohua'i pa'icohua'ipi
asahuë, Maija'quë de'oyerepa yo'oyere pa̱i ñape cocapi cajëna."
12 Si'aohua'i quëquë huesësicohua'i paë'ë, jerepa yeque cuasaye
peoyerepa. Ja̱je pa'ijë sa̱'ñe se̱i'ë:
"¿I̱quere pare quëaquë'ni, iye yo'oyere?"
13 Cajëna, yecohua'ipi cue'cuejë careña:
"Ja̱ohua'i cato da huesoquëna, yo'ojë cayë."

Pedro Caye Ja̱ohua'ire

14 Cajëna, ja̱ maca Jesús jëjo saocohua'i aquë Pedropi yecohua'i i̱
cajeohua'i once pa'iohua'i ja̱'re co̱ni huëni nëcani tutu capi, ñeje:
"Judío pa̱i cui'ne si'aohua'i Jerusalén pa'icohua'i asajë̱'ë. Iye mësaruje̱
yë'ë caquëna, de'oye asajë̱'ë. 15 Icohua'i daquëna yo'ojë cama'pë pa'iyë,
mësaru cuasayeje̱ pa'ye, yurena nueve pa'ito me cuepeye'ni. 16 Iye cato
coa ai jerepa Maija'quë caye quëacaiquë Joel caquë pa'ise'epi ti̱'aquë
yo'oquëna cayë. I̱ case'e cato caji:
17 Tëji mu'señarepa yë'ë joyore pa̱ina i̱sija̱'quë a'ë caji, Maija'quë.
I̱sina, mësaru mamajë ë̱mëohua'i cui'ne nomiohua'i yë'ë ayere
caja̱'cohua'i a'ë,
Po̱sëohua'ipi ca̱ima'pëta'a ca̱ni ñañeje pa'ye ñajëna, quëasi'i.
Cui'ne aiohua'i huëo hue̱'ñaja'a ñajëna, quëasi'i.
18 Ja̱ mu'seña yë'ë jo'yaohua'i ë̱mëohua'ina cui'ne nomiohua'ina yë'ë
joyore i̱sisi'i.
I̱siquëna, yë'ë ayere quëacohua'i pa'ija̱'cohua'i a'ë.
19 Cui'ne ma'tëmopi pa̱i ti ña ma'ñere i̱ñoñe pa'ija̱'coa,
Cui'ne yejare i̱ñosi'i, tsiepi, toapi, cui'ne toa picopi,
20 Ë̱së miama'quë de'oja̱'quë api,
Cui'ne ñañëje tsieje̱ pa'i de'oja̱'quë api,
Iye cato mai Ëjaërepa ja̱ daima'në pa'i ja̱'ñe a'ë.
I̱ dai mu'serepa cato ëja mu'serepa cui'ne de'o mu'serepa pasipi.
21 Ja̱ mu'seña si'aohua'i yë'ëre se̱cohua'i ti̱'aja'cohua'i a'ë, huaso
cua̱ñosicohua'i pa'iye.

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

Toyapi, Joel.
22 Israel pai asajë'ë, yë'ë caquëna. Mësarupi tsoe asayë, Jesús Nazaret aquë pai
paji'i. Pa'ina, Maija'quëpi mësaru ña hue'ñana irepa pa'iye iñopi. Iñoquë Jesuja'a
Maija'quëpi pai yo'o ti'a ma'ñere cui'ne jaiye de'oyere pare yo'o iñopi. 23 Jaje
pa'ita'are Maija'quë tsoe jaje yo'osi'i cuasa nëose'eje pa'ye, mësaruna ite tseani
queni huani jeohuë, co'acohua'i jëñaja'a. 24 Jaje huani jeosicohua'ita'are Maija'quëpi
ju'iñe huese'ere peo hue'ña nejoni huajëquëre huëopi, je i pa'ima'quëni ju'iñepi
meñe quëco paco'ni. 25 Pai ëjaërepa David Jesús ayere caquë capi, ñeje:
Ëjaëpi yë'ë tiñare pare pa'ina, ise'ere si'anë ñahuë.
Ipi yë'ë ëja te'tere pa'ito, yë'ëre si'aye co'aye pa'inije ne taoñe peoji.
26 Jaje pa'ina, ai sihuayë, yë'ë joyopi, sihuaquë yë'ë yë'opopi jëjëñë.
Më'ëpi ñacaina, quëcoquë pëa huajëja'quë a'ë.
27 Jare më'ëpi yë'ëre tasi daripëna jeoma'ë pa'ijaquë a'ë.
Cui'ne yë'ë më'ë de'o jo'yaë capë ja'ju tiya huesëyeje paja'coa, më'ëpi
esequëna.
28 Më'ëpi yë'ëre iñohuë, pa'i ma'are pare,
Cui'ne më'ë ja're coni pa'i ai sihuaja'quë a'ë, yë'ë.
Jaje capi, David, Jesús ca ja'ñe.
29 Israel pai asajë'ë, David mai ñecuë tsoe juquëna, tajë pa'ahuë'ë. Yureje ite
tajë pa'isicoje hui'yoma'copi pa'ico. 30 Israel pai ëjaërepa David cato Maija'quëre
quëacaiquë paji'i. Jaje pa'ipi asapi, Maija'quë care paquëpi ca nëose'ere
i tsëcapë aquëni Maija'quëpi Israel pai ëjaëre pare necai ja'ñere, i meñe
najeini. 31 Jaje pa'ina, David ñaquë cayeje pa'yere capi, Cristo huëi ja'ñere.
Io case'e cato caji: 'tasi daripëre ui huesëye paja'quë api,' cui'ne 'i capëje ja'ju
tiya huesëye paja'coa,' capi. 32 Jaje pa'iye sëte Maija'quëpi Jesure jare David
casiquëni huëopi, huajëquëre. Ja yo'ose'e yëquëpi ñasicohua'i a'ë. 33 Jaje pa'ina,
Maija'quëpi Jesure i ëja te'te ñu'ija'quëre nepi, jerepa pa'ire pare. Jaje neina,
pëca ja'quëni de'o joyore pare isi cuañopi i ca nëosiquëre isi cuañoni ipi yure
pai ñapere huahuecaji'i, huahuecaiyere jare yure mësaru ñajë cui'ne asahuë
capi. 34 Jaje pa'ina, Davidpi ma'tëmo mëiñe papi. Jaje pa'iye sëte capi:
Ëjaëpi yë'ë Ëjaëre capi:
'Ja'rujë'ë, yë'ë ëja te'tena,
35 Yë'ëpi më'ëre sañope yo'ocohua'ire më'ë quëo huë'ehuëna jëjo oa sao
macaja'a.'
36 Jaje pa'ina, Jesús mësaru queni huani jeocosiquëre Diusupi Ëjaëre
pare Cristo huasoquëre nepi. Iyere cato Israel pai asaye pa'iji."
37 Jaje Pedro caquëna, asani joyore papi ai co'a ju'ijë oijë Pedrore cui'ne
i cajeohua'ire once pa'iohua'ireje sei'ë, ñeje cajë:
"¿Yëquë yure me neja'cohua'i a'ni, Maija'quë do'ijë?"
38 Sejëna, Pedro capi:
"Mësaru tayo yo'ose'ere sai to cuañoñe cani cui'ne de'o joyore isija'quë
cani mësaru ja'në cuasase'ere jeoni Maija'quëna ponëñe pa'iji. Jaje yo'oni

pai ñape Jesuni cuasajë oco do cuañoñe pa'iji. 39 Maija'quë i joyo isisi'i ca
nëose'e mësaru. Mësaru mamajë cui'ne so'o pa'icohua'i cui'ne si'aohua'i
Maija'quë yë soijai'cohua'i tse a'ë."
40 Yequeje cui'ne capi, Pedro:
"Huasosicohua'i pa'ijë'ë, ai co'acohua'i jopo pa'icohua'ipi." Jaje caquë
yëhuopi.
41 I jaje caquë yëhuoye asasicohua'ise'e oco do cuañoni tres mil Jesure
sehuocohua'i paë'ë, ja maca. 42 Pa'ijë si'aohua'i Jesús jëjo daocohua'i
ye'yayere de'oye sehuocaijë nuñerepa paë'ë. Pa'ijë sa'ñe de'oye yo'ojë,
Maija'quëre sejë cui'ne ao yëtoni aijë paë'ë, Jesús yo'ose'ere cuasajë.

Du'ru Macarepa Sehuosicohua'i Pa'ise'e.

43 Jesús ye'yaquë pa'isicohua'ipi jaiye pai yo'o ti'a ma'ñere yo'ojëna, ñajë
ai cuasareña, merepa jaje yo'oye'ni cajë. 44 Itire pa'ë cuasajë asasicohua'ipi
te'e cuasajë tsiosicohua'ipi pa'ijë co'amañaje te'e pahuë. 45 Si'aye iohua'i
co'amaña isijë curi maña huerojë yecohua'i co'amaña caracohua'ina isihuë,
iohua'ire caraye. 46 Jaje yo'ojë pa'icohua'ipi si'a mu'seña Maija'quëre sejë
paë'ë, Maija'quëre se huë'ena. Jaje yo'ojë cui'ne iohua'i huë'ñana Jesure
cuasajë aore yëtoni aijë te'e huë'ña tsi'sini aore huahuejë aijë sihuajë paë'ë.
47 Pa'ijë Maija'quë de'oquëre pa'ni cajë paë'ë. Si'aohua'i yecohua'ije de'o paire
pa'ë cajë ñahuë. Cajë ñajëna, Ëjaëpi jero sa'na jai paire ite sehuocohua'ire
nepi. Nequëna, jai pai sehuocohua'i huaso cuañosicohua'i paë'ë, mu'se ñape.

Cu'ima'quëre Jujucaise'e

3 1 Te'e mu'se na'iquëna, Pedropi cui'ne Juanpi coni Maija'quëre se
hora a las tres pa'i maca Maija'quëre se huë'ena saë'ë. 2 Satena,
jarote cu'ima'quëpi De'oco hue'yosi eta sa'ro yë'quë macare da ñosiquëpi
ñu'i Pedrore cui'ne Juanre caca huëojëna, curiquë seji'i. Jaë cato tsi'nëna
cu'ima'quë paji'i, da cacacohua'ire curiquë sejaquë cajë dasiquëpi. Jaje pa'ipi
si'a mu'seña paipi ite sañojëna, curi hueroquë ñu'iquë paji'i, eta sa'ro yë'quë
macare ñu'i. 3 Jaje curi ñu'i sei ñu'iquëpi Pedrore cui'ne Juanre ñani curiquë
seji'i, tsoe caca tëjiye ja'i macare pa'ijëna. 4 Seina, Pedropi ite ñani capi:
"Ñajë'ë, yëquëni."
5 Caquëna, curiquëre isisi'quë cama'quë cuasaquë ise'ere ñaquëna,
6 Pedropi capi, ite:
"Yë'ë curiquë peoyë. Jaje pa'iquëta'are yë'ë payere isisi'i. Jesús Nazaret
aquë mamipi cayë huëni cu'ijë'ë."
7 Caquë Pedropi ëja te'te jëtëna tseani naë huëo nëcoquëna, te'ere papi
jë'a huëni nëcapi. Huëni nëcaquëna, i nëcañoa cui'ne i jëo peto ca jëaye
carapi. 8 Caraëna, de'oye nëcaquë cuji'i. Ja maca yureta'a iohua'i ja're
tsioni te'e Maija'quëre se huë'ena cacani Maija'quëre de'oquëre pa'ni
caquë sihuaquë sa'caquë yo'opi. 9 Cacani cu'i Maija'quë de'oquëre pa'ni

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

caquë sihuaquë yo'oquëna, si'aohua'i ite ñahuë. 10 Ñajë quëquë huesëhuë,
ite yo'ose'ere cuasajë. Noni Maija'quëre se huë'e eta sa'ropi De'oco hue'e
hue'ñapi curi sei ñu'ina, ñacohua'i sëte quëquëhuë, i cu'iye ñani.

Pedro Yëhuoye

11 Iti co'yasiquëpi Pedrore cui'ne Juanre tseani ñuni saoma'ë yo'opi.
Yo'oquëna, ña quëquëjë si'aohua'i Pórtico de Salomón ca hue'ñana
huë'huëjë saë'ë, iohua'i pa'i hue'ñana ñañu'u cajë. 12 Jai pai tsi'sijëna,
ñani Pedro capi:
"¿Me yo'ojë Israel pai ai cuasaye'ni? Iquëre yëquë tutupi panita'a
Maija'quëre yëquë ai oi do'ipi ne co'yarena, cu'iyeje ñajë mësaru
yëquëse'ere ai ñañë. 13 Iquë ju'iquëre cato, mai aiohua'i, Abraham
Diusupi Isaac cui'ne Jacobo Diusupi ne co'yapi. I necaiquë Jesuni jerepa
pa'ire iñoquë. Mësaru pai ëjaëna tseani isirena, Pilato de'oquë api
cuasani joyesi'i caquëna, mësaru ësehuë. Jaje pa'ina, mësaru ësesiquë
pa'iyere iñoquë yo'opi. 14 Iquë de'oye nuiñe yo'oquëni joyeye ësejë paire
huaiquëni joyejë'ë, cahuë, mësaru. 15 Jaje yo'oni pa'iye isi Ëjaëni mësaru
huani jeohuë. Jaje yo'osicohua'ita'are Maija'quëpi huajëquëre huëopi,
ite. Ja yo'ose'e yëquëpi ñasicohua'i a'ë. 16 Iquë mësaru noni ñaquëre,
Jesure necaiquëre pare asa do'ipi tutu isipi. Isina, ñañë, mësaru. Jesure
necaiquëre pare asa do'ipi iquëre ju'iñe ti peoquëre pare ne co'yapi,
mësarupi ñañë, si'aohua'i iti yo'ose'e.
17 Asayë, yureta'a mësaru Jesure huai maca yo'ose'e. Mësaru cui'ne
mësaru ëjaohua'i cato jare cajë yo'oyë, cuasama'pë coa noni huesë huani
jeohuë. 18 Jaje yo'ojëna, Maija'quë cato ite quëacohua'i ja're Cristo ju'iñe
pa'iji tsoe hue'ña case'ere yo'o ti'api. 19 Jaje pa'ina, mësarupi Maija'quëna
daijë'ë. Dani ja'në yo'ose'e jeojë'ë, mësaru co'aye yo'ose'ere tëno
jeocaija'quëre. Jaje yo'ojëna, ñani Maija'quëpi de'oye pa'iye isi'ñe pa'i api.
20 Tsoe hue'ña mësarute isisi'i, Cristore cuasa nëosiquëni Jesuni jëjo daoquë
mësaruna. 21 Jaje pa'iquëta'are yure cato ite quëacaicohua'i tsoe hue'ña
pa'isicohua'i ja'në ca'ñeje pa'ye si'a co'amaña ne de'hua macaja'a Cristo
ma'tëmore pa'ija'quë api. 22 Jaje pa'ina, mai aiohua'ire Moisés quëapi, ñeje:
'Ëjaë Diusupi yë'ëje pa'ire ite quëacaija'quëre neja'quë api, mësaru aquëni.
Si'aye i caye de'oye sehuocaijë'ë. 23 Si'aohua'i i caye sehuocaima'cohua'i
cato, pai pa'i daripëpi tirona nejosicohua'i pa'ija'cohua'i a'ë.'
24 Si'aohua'i Maija'quëre quëacaicohua'i Samuel pa'inëpi de ñata dao
mu'seña cato iye mu'seña pa'i ja'ñere cahuë. 25 Jaje pa'ina, mësaru a'ë, ite
quëacaicohua'i mamajë Maija'quë isisi'i ca nëose'ere pacohua'i, Abrahamre
ca nëose'e pacohua'i. I case'e cato caji: 'Më'ë tsëcapë acohua'ija'a iye
yeja pa'icohua'i si'aohua'i de'oye pa'iye isi cuañoja'cohua'i a'ë.' 26 Jaje
pa'ina, mësarupi co'aye pa'iyere jeoni ponëjëna, de'oye pa'iye isisi'i caquë
Maija'quëpi i mamaquëre ju'isiquëni huëoni mësaruna du'ru jëjo daopi."

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

Pedrore Cui'ne Juanre Coye

4 1 Pedro cui'ne Juan ja̱ yë'ta'a pa̱ire cajëna, Israel pa̱i ëjaohua'ipi
cui'ne Maija'quëre se̱ huë'e ñacai soldado pa̱i ëjaëpi cui'ne saduceo
pa̱i co̱ni da ti̱tahuë. 2 Ti̱tani ja̱ohua'ipi pë̱ijë asahuë, ju̱'isicohua'i huëiye
pa'iji, Jesús huëise'epi i̱ñopi cajëna, Pedropi cui'ne Juan co̱ni. 3 Asani
tse̱ahuë. Tse̱ani na'i huesëye sëte pa̱ire co hue̱'ñana cohuë, se ñatasi mu'se
ñañu'u cajë. 4 Ja̱je yo'ojëta'are i̱ti quëaye asasicohua'i jai pa̱i sehuohuë. Ja̱
maca sehuosicohua'ire ë̱mëohua'ise'ere cue̱cueto cinco mil pa̱i paë'ë.
5 Ñatasi mu'se Jerusalénna tsi'sihuë, Israel pa̱i ëjaohua'i, aiohua'i cui'ne
cua̱ñese'e ye'yacohua'i co̱ni. 6 Ja̱rote Maija'quë huë'e ñacai ëjaërepa
Anásje̱ paji'i. Pa'ina, cui'ne yecohua'ije̱ paë'ë, Caifás, Juan, Alejandro
co̱ni. Pa'ijëna, cui'ne si'aohua'i Maija'quë huë'e ñacai ëjaërepa sëcapë
tsi'sisicohua'ipi paë'ë. 7 Pa'ijë cua̱ñehuë, Pedrore cui'ne Juanre daje̱'ë.
Carena, darena, i̱ohua'i jopona nëconi ñeje cajë se̱i'ë:
"¿I̱que tutupi pa̱nita'a i̱quei mamipi mësaru cajë iye ñeje yo'oye'ni?"
8 Se̱jëna, Pedro de'o joyopi i̱ ja̱'re pa'iye sëte i̱ohua'ire sehuoquë capi:
"Mai ëjaohua'i cui'ne mai aiohua'i asaje̱'ë. 9 Ju̱'iquëre jujuse'ere me neni ne
co'yare'ni cajë se̱ni asañu'u cajë se̱ñe sëte quëasi'i. 10 De'oji. Ja̱je pa'ito, si'aohua'i
mësaru asa hue̱'ñana quëañu'u, si'aohua'i Israel pa̱i asaja̱jë cajë. Iquë iye
maca si'aohua'i mai ñajëna, pa'iquë cato Jesucristo Nazaret aquë mami do'ire
co'yapi, mësaru que̱ni huani je̱orena, Maija'quëpi huajëquëre huëosiquë do'ire.
11 Iquë Jesús mësaru huë'e necohua'ipi do'i peoquëre ñasi que̱na pë api. Ja̱je
pa'isiquëta'a yure cato i̱ti quëco pa que̱na pë̱repa de'opi. 12 Ja̱je pa'ina, Peoji,
yequë pa̱ire huasoquë. Maija'quë maire huasoja̱'quëre yequëre necaiye pa̱pi."
13 Ca'raye peoyerepa Pedropi cui'ne Juanpi co̱ni cajëna, ñajë ëjaohua'ipi
cuasahuë, icohua'i ai ye'yema'cohua'i a'ë cui'ne pa̱i pa'iyeje̱ ye'yema'cohua'i a'ë.
Ja̱je pa'iohua'ipi cui'ne Jesús ye'yaquë pa'isicohua'i a'ë. Ja̱je cuasajë ñajë quëquë
asahuë, i̱ohua'i cayere. 14 Jerepa, cui'ne i̱ohua'i ja̱'re co̱ni i̱ti co'yasiquëje̱ pa'ina,
ñajë ti sa̱ñope cayeje̱ pa̱huë. 15 Pa̱jë ja̱ maca tsi'si sitopi Pedrore cui'ne Juanre
etaje̱'ë carena, etahuë. Etarena, i̱ohua'ise'e sa̱'ñe coca cahuë. 16 Ñeje cahuë:
"Si'aohua'i Jerusalén pa'icohua'i asayë, iye pa̱i yo'o ti̱'a ma'ñere
yo'ose'e. Ja̱je asajëna, maipi ja̱je yo'oye pa̱huë ca ti̱'añe peoji. ¿Ja̱je pa'ito
yure me neja'cohua'i a'ni, icohua'ire? 17 Ja̱je pa'ito iyere yo'oñu'u. Iye
yo'osi coca jerepa jai saiye pa̱ja'core huajo yëni quëcoñu'u i̱ohua'ini iye
macapi jerepa pa̱ire quëaye pa̱ja'cohua'ire, Jesús ayere."
18 Cani yureta'a i̱ohua'ire soini cua̱ñehuë, Jesús aye pa̱ire cama'pë
pa'ije̱'ë, cui'ne i̱ ayeje̱ pa̱ire ye'yama'pë pa'ije̱'ë cajë. 19 Cua̱ñejëna, Pedropi
cui'ne Juanpi sa̱ñope sehuojë cahuë:
"Mësarupi cuasani ñajë'ë, ¿i̱quepi de'oquë'ni, mësaru cayere sehuoye,
pa̱nita'a Maija'quë cayere? 20 Yëquë ñase'ere cui'ne asase'ere quëaye
pa'iji."

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

21 Pa̱i cato ne co'yasiquëni ñani Maija'quë ai de'oji cajë sihuahuë. Ja̱je
sihuajëna, ëjaohua'ipi Pedrore cui'ne Juanre si'señu'u cuasajëta'a pa̱ini
ca'rajë si'sema'pë coa huajo yëni eto saohuë. 22 Pa̱i ne ti̱'a ma'ñere papi
co'yasiquë cato cuarenta o̱metëca jerepa paquë paji'i.

Ca'rama'cohua'i Cui'ne Necaija̱'quë Api Asacohua'i Pa'iyere Se̱ñe.

23 Eto saorena, Pedro cui'ne Juan sehuosicohua'i quë'rona sani Israel
ëjaohua'i cui'ne aiohua'i case'ere si'aye quëahuë. 24 Quëajëna, asani
si'aohua'i te'e cajë Maija'quëre se̱i'ë, ñeje:
"Ëjaë ma'tëmo cui'ne yeja, jai tsiaya, si'aye i̱ote pa'iye de'huasiquë,
25 më'ëpi de'o joyoja̱'a cahuë, më'ë jo'yaë David yë'opoja̱'a ñeje:
¿Me yo'ojë pa̱i jo̱sa yo'ojë caye'ni?
¿Me yo'ojë pa̱i ti cuasama'pë coa huëojë ja̱je neñu'u ca nëoñe'ni?
26 Pa̱i ëjaohua'ipi cui'ne ëjaohua'ipi co̱ni,
Maija'quëre cui'ne maire huasoquëre sa̱ñope yo'oñu'u cajë te'e
cuasajë yo'oyë.
27 Iye daripëna Herodes cui'ne Pilato cui'ne yequë pa̱i cui'ne Israel pa̱i
tsi'sini Jesure sa̱ñope yo'ohuë, më'ë sahuani i̱sisiquëre. 28 Ja̱je yo'ojë yo'o
ti̱'acaë'ë, më'ë ja̱je yo'osi'i cuasa nëoquë pa'ise'ere. 29 Yure Ëjaë, yëquë më'ë
jo'yare i̱ohua'i huajo yëyere ñani i̱sijë'ë, më'ë coca, ca'rama'pë quëa ja̱'ñere.
30 Jesús më'ë mamaquë cocare quëajëna, më'ë tutupi ju̱'icohua'ire jujuye, yequë
mu'seña pa'i ja̱'ñe i̱ñoñe cui'ne pa̱i yo'o ti̱'a ma'ñere yo'ojë̱'ë, Jesús do'ipi."
31 Ja̱je se̱ni tëjisi maca i̱ohua'i se̱ sitopi ñu'cueo. Ñu'cuecona, si'aohua'i de'o
joyo ti̱mësicohua'i paë'ë. Pa'ijë Maija'quë coca quëahuë ti̱ñarepa, ca'rama'pë.

Si'a Co'amaña Si'aohua'i Te'ona Pase'e

32 Jai pa̱i sehuosicohua'i pa'icohua'ipi te'e cuasajë cui'ne nëina, paë'ë. Pa'ijë
co'amañaje si'aohua'i te'ena pahuë. Te'ije̱ yë'ëse'e te'i pasi'i caquë yo'oquëje̱
peopi. 33 Peojëna, Jesús jëjo saocohua'ipi si'a tuturepa quëahuë, Jesús
ju̱'isiquëpi huëise'ere. Quëajëna, Maija'quëpi ñacaina, si'aohua'i de'oye paë'ë.
34 Pa'ijëna, te'ije̱ i̱ohua'i aquë co'amaña caraquëna, ai yo'oquë peopi si'aohua'i
pahuë. Ja̱ payere cajë yejaña pa̱nita'a hue̱'ña pacohua'ipi i̱sijë curi neni,
35 Jesús jëjo saocohua'ina dani curi i̱sihuë. Ja̱ohua'ipi si'aohua'ire i̱ti pa̱i ñapere
caraye ja'ye huahueja̱jë cajë i̱sihuë. 36 Ja̱je yo'opi, levita José hue'equëni,
Chipre saodohuë aquëni Jesús jëjo saocohua'ipi Bernabére hue'yosiquëpi.
Bernabé cani cayë "Yëhuo huasoquë mamaquë". 37 Ja̱ëpi i̱ yejare i̱siquë curi
neni Jesús jëjo daocohua'ina curi dani i̱sipi, i̱ohua'ipi ñajë huahueja̱jë caquë.

Ananías Cui'ne Safira Co'aye Yo'ose'e

5 1 Ja̱je pa'iquëta'are yequëpi Ananías hue'equëpi i̱ paco Safira ja̱'re
yejare i̱sihuë. I̱sini curi neni, 2 si'aye i̱siye pa̱ñu'u te'e cuasahuë.
Cuasani i̱ohua'i pa ja̱'ñe de'huahuë. De'huani yequere Jesús jëjo

saocohua'ina isipi, iohua'ipi ñajë huahuejajë caquë. 3 Isiquëna, Pedropi
capi:
"¿Ananías ique do'ire huati ëjaë më'ë joyona cacaë'ni yeja do'i saisi
curire më'ëpi yequere de'huani yequere isiquë si'aye isiyë caquë de'o
joyore cosojaquë caquë? 4 ¿Yejaje më'ë yeja pa'ima'ona, jaje yo'ou? ¿Curije
më'ë curiquë pa'ima'ëna, jaje yo'ou? ¿Merepa më'ë jaje yo'osi'i cuasaë'ni?
Paini më'ë cosoma'ë paë'ë. Maija'quëni më'ë cosohuë."
5 Caquëna, Ananías asani juni tají'i. Si'aohua'i i juni taise'e asasicohua'i
quëquë huesëhuë. 6 Ja maca yureta'a posëohua'ipi dani i capë cañapi
tunani sani tahuë.
7 Tres horas tëto sai maca Ananías nëjo cacao, io ëjëre yo'ose'e
asama'copi. 8 Cacacona, Pedropi iote seji'i:
"¿Mësaru case'e ja'ye yeja do'i isire?"
Caquëna, cao:
"Jaje pa'ijë'ë, jare ja ja'ye isihuë."
9 Cacona, Pedropi capi:
"¿Me neni mësaru te'e jaje yo'oñu'u cuasani ëjaërepa joyore neñañu'u
cajë yo'oye'ni? Jecohua'i daiyë, më'ë ëjëre tasicohua'i cui'ne yure më'ëni
sajacohua'i a'ë."
10 Ca macarepa Safira huajërepa juni taco'ë, Pedro quëo yë'quë macana.
Juni taisicopi uiona, posëohua'ipi cacani ti'ani sani tahuë, io ëjëre tasico
yë'quë macana. 11 Ja maca si'aohua'i sehuosicohua'i cui'ne si'aohua'i iti
yo'ose'e, asasicohua'i quëquë huesëhuë.

Iñoñe Cui'ne Pai Yo'o Ti'a Ma'ñere Yo'ose'e

12 Pai pa'i hue'ñana Jesús jëjo saocohua'ipi jaiye de'oye yo'ohuë, pai
yo'o ti'a ma'ñere cui'ne iñoñere. Yo'ojëna, si'aohua'i Salomón nequë
pa'isi tu'rihuë pa'icona, tsi'sijë yo'ohuë. 13 Te'ije yecohua'i aquë tsiosi'i
caquë yo'oye papi, iohua'ire. Jaje pa'iquëta'are pai cato de'ocohua'i a'ë,
cuasajë. 14 Yo'ojëna, ëmëohua'i cui'ne nomiohua'i Ëjaëre sehuoni jai
pai paë'ë. 15 Cui'ne ju'icohua'ireje cai saina cui'ne ju'icohua'ire sayena
oeni ma'añana eto oehuë, Pedropi da saina, i pai to'oupi jaohua'i
acohua'ina ju'aquëna, co'yajajë cuasajë. 16 Cui'ne Jerusalén yërëhue pai
dari pa'icohua'ipi jai pai Jerusalénna daë'ë, ju'icohua'ire cui'ne huati
quë'iohua'ire dajë. Dajëna, si'aohua'i juju cuañohuë.

Pedrore Cui'ne Juanre Huani Jeoñu'u Cajë Yo'oye

17 Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaë ja're saduceo pai pa'icohua'ipi
si'aohua'i coni iohua'i yo'oyere ñajë oicohua'i paë'ë, cui'ne yo'o ti'añe peo
do'ire. 18 Ñani pëijë Jesús jëjo saocohua'ire tseani co'aye yo'ocohua'ire co
hue'ñana cohuë. 19 Cosicohua'ini Maija'quë huiñaëpi ñami paire co huë'e
eta sa'ro hui'yoni etopi, ñeje caquë:

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

20 “Sani pa̱ire quëajë̱'ë, mësaru iye huajëye pa'iyere Maija'quëre se̱
huë'epi nëcajë.”
21 Caëna, asasicohua'ipi ñatani i̱ case'eje̱ pa'ye Maija'quë huë'ena nea hue̱ñarepa
cacani pa̱ire ye'ya huëohuë. Ja̱je ye'yajëna, Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaë cui'ne
i̱ ja̱'re co̱ni pa'isicohua'ipi ëjaohua'ire pase'e coca cayena soihuë, si'aohua'ire Israel
pa̱i aiohua'ire coca cañu'u cajë. Ja̱ maca tsi'sini Jesús jëjo saocohua'ire co hue̱'ña
ñu'icohua'ire quërëja̱ija'cohua'ire jëjo saohuë. 22 Jëjo saojëna, soldadopi co huë'ena
sani coa ña jujahuë, tsoe peojëna. Ja̱je ña jujani co'ini ñeje cajë quëahuë:
23 “Pa̱ire co tu'rihuë cato de'oyerepa si̱osico paji'i. Pa'ina, cui'ne soldado
pa̱ije eta sa'noare nëcajë de'oyerepa ñahuë. Ja̱je pa'ioni hui'yojë ñajëna, ti
pa̱i peoco paji'i, sa̱'nahuë.”
24 Cajëna, ja̱re asani Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaërepa, Maija'quëre
se̱ huë'e ñacai soldado pa̱i ëjaë cui'ne aiohua'i co̱ni cahuë: “¿Jerore pana
ja̱ yo'ose'e nëajai ja̱'ñe a'ni?” 25 Ja̱je yo'ojë ca macarepa te'i ti̱tani capi:
“Mësaru cosicohua'ipi Maija'quëre se̱ huë'ere nëcajë pa̱ini ye'yayë.”
26 Caquëna, asani soldado pa̱i ëjaëpi i̱ soldado pa̱i ja̱'re saji'i, tse̱asi'i
caquë. Tse̱asicohua'ita'a co'aye yo'oye pa̱huë, pa̱ipi pë̱ti huëoni que̱na pë̱api
je̱ama'cohua'ini cuasajë ca'rajë. 27 Ti̱tani i̱ohua'ire tse̱ani sahuë, ca tëji ëjaohua'i
quë'rona. Sarena, Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaëre papi capi, i̱ohua'ire:
28 “Tsoe mësarute cahuë yëquë, ja̱ë Jesús aye ti pa̱ire ye'yama'pë
pa'ijë̱'ë cajë. ¿Casicohua'ini mësaru cato me yo'ore'ni? Mësaru cato
si'a Jerusalén ja̱ë aye ye'yayepi ti̱më huesoyë. Cui'ne ja̱se'e yo'oye pa̱ni
yëquëreje̱ ja̱ëre huani je̱osi do'i quë'iohua'ire cañu'u cajë yo'oyë.”
29 Caquëna, Pedropi cui'ne i̱ cajeohua'i Jesús jëjo saocohua'ipi sehuojë
cahuë, ñeje:
“Yëquë cato Maija'quë cayere sehuocaiye pa'iji, pa̱ni pa̱i cayere. 30 Mësaru
cruzuna deoni huani je̱osiquëre mai aiohua'i Diusupi huajëquëre huëopi,
Jesure. 31 Maija'quëpi huëoni i̱ ëja te̱'tena ñopi, i̱te. Pa̱ire de'oye saquëre neni
cui'ne huasoquëre nepi, i̱te, Israel pa̱ipi Maija'quëna co'ini i̱ohua'i co'aye
yo'ose'e sa̱icaja̱'quë caquë. 32 Iye yo'ose'e yëquë ñasicohua'ipi quëaye cui'ne
Maija'quë i̱te sehuocohua'ire i̱si joyo de'o joyoje̱ ñasiquëpi quëaji.”
33 Ja̱je cayere asani Israel pa̱i ëjaohua'ipi pë̱titeni huani je̱oñu'u cajë
yo'ohuë. 34 Ja̱je yo'ojë ca ëjaohua'i jopore te'i fariseo Gamaliel hue'equë
paji'i, si'a pa̱i de'oye cajëna pa'iquërepa, cui'ne cua̱ñese'e ye'yaquërepa.
Ja̱ëpi huëni nëcani cua̱ñepi: “Jesús jëjo saocohua'ire hue'sena eto saojë̱'ë, ëa
maca cacaja̱'cohua'ire,” capi. 35 Caëna, etosi jeteyo'je i̱je pa'i ëjaohua'ire capi:
“Israel pa̱i mësaru ja̱ohua'ire yo'o ja̱'ñe de'hua ñani yo'ojë̱'ë. 36 Cuasajë̱'ë,
cui'ne Teudas yo'ose'ere. Ai tsoe maca, ja̱ë je̱'quë ëjaëre pa'ë caquë yo'opi.
Yo'oquëna, cuatrocientos pa̱irepa i̱te pe'tehuë. Pe'tejëna, i̱ti saquëni huani
je̱orena, i̱te pe'tecohua'i peo hue̱'ña tiya huesëhuë. Ja̱ maca caraja̱ji'i, ja̱
yo'ose'e si'aye. 37 Ja̱ jeteyo'je pa̱ire cue̱cue mu'seña pa'i maca Judas Galilea
aquëpi cui'ne ëjaë'ë caquë yo'opi. Yo'oquëna, i̱te pa̱i pe'te huëohuë. Pe'te

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

huëorena, ini huani jeorena, ite pe'tecohua'i peo hue'ña tiya huesëhuë.
38 Jaje pa'ina, mësarute yëhuoquë cayë. Jaohua'ire yo'oye jeoni ñuni saojë'ë,
iohua'ise'e pa'ijajë. Jaje pa'ina, iyepi pai tse pani coa carajai ja'ñe a'ë. 39 Jaje
pa'iquëta'are iyepi Maija'quë tse pa'ito mësaru ne ti'añe paja'cohua'i a'ë.
Jaje pa'ito ñare pajë yo'oje'ë. Yo'ojë Maija'quëni sañope yo'oyë, mësarupi."
40 Caëna, asani i case'e sehuocaë'ë. Ja maca yureta'a Jesús jëjo
saocohua'ire soini si'seni, Jesús coca ti quëaye paje'ë, cani yureta'a ñuni
saohuë. 41 Ñuni saojëna, Jesús jëjo saocohua'ipi etajë Maija'quëpi jaje
yëna Jesús mami do'ire ai yo'oyë cuasajë sihuahuë, pai ëjaohua'i quë'ropi
etajë. 42 Etasicohua'ipi si'a mu'seña Jesús de'o cocare quëajë ye'yahuë,
Maija'quëre se huë'ena cui'ne huë'ñana.

Siete Paire Ao Huahuecohua'ire Nese'e

6 1 Ja mu'seña sehuocohua'ipi jai pai sehuojë jojo saiye sëte, griego pai
coca cacohua'ipi sañope ca huëohuë, hebreo pai coca cacohua'ini
griego pai hua'jeohua'ini si'a mu'seña huahueyere de'oye huahuecaima'pë
pa'iyë cajë. 2 Jaje cajëna, asani doce pa'iohua'i Jesús soisicohua'ipi
si'aohua'ire sehuosicohua'ire tsi'soni cahuë:
"Co'aji, yëquëpi huahueye ñañere cajë, Maija'quë coca quëayere jeoto.
3 Jaje pa'i do'ire sehuosicohua'i mësarupi mësaru acohua'ini siete pa'iohua'ire
co'eje'ë, mësaru ai de'o paire ñacohua'ini, ta'ñe asacohua'ini cui'ne de'o joyo
timësicohua'ini. Ti'arena, jaohua'ina iye co'amaña yo'o ja'ñe isiñu'u, yëquë.
4 Isini yëquë cato Maija'quëre sejë cui'ne i coca quëajë pañu'u."
5 Carena, si'aohua'i jaje yo'oñu'u cuasani sahuajë ti'ahuë, Estebanre,
Maija'quëre asaquëre pare, de'o joyore timësiquëre, Felipere, Prócorore,
Nicanorre, Timónre, Parmenasre, Nicolásre, Nicolás cato ja'në Israel pai
yo'oye sehuo aquë paji'i, Antioquía aquë. 6 Ti'ani Jesús jëjo saocohua'i
quë'rona sahuë, iohua'ire. Sarena, jaohua'ipi iohua'i siopëana patojë
Maija'quëre secacaë'ë.
7 Maija'quë coca jero sa'na jai saco'ë. Jai saiona, sehuojë jai pai paë'ë,
sehuocohua'ije Jerusalén pa'icohua'ipi. Jaje jai pai sehuojëna, cui'ne
Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ije sehuohuë, te'ohua'ise'e.

Estebanre Tseañe

8 Maija'quë isi tutu de'oyere pare paquë'ni Esteban pai yo'o ti'a ma'ñere
yo'o iñopi, pai daripë pa'icohua'ire. 9 Jaje yo'oquëna, ñani Jo'yaohua'i
pa'isicohua'ipi eta huajësicohua'i hue'yo huë'e pa'icohua'ipi cui'ne Cirene
acohua'ipi, Alejandría acohua'ipi, cui'ne Cilicia acohua'ipi, cui'ne Asia yeja
acohua'ipi Estebanre sañope ca huëohuë. 10 Ca huëosicohua'ita'a ca ti'añe
pahuë, de'o joyo isiyepi ta'ñerepa caquëna, si'aye. 11 Ja maca yureta'a
Moisésre cui'ne Maija'quëre sañope caquëna, asahuë, caja'cohua'ire curipi
saihuë. 12 Sairena, jaohua'ipi si'a iti daripë paire ne huëohuë, jai co'a coca.

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

Jaje ne huëorena, aiohua'i cui'ne cuañese'e ye'yacohua'i Estebanre huajo huëohuë. Huajo huëoni tseani ca tëji ëjaohua'i quë'rona sahuë. 13 Jaje yo'ojë cui'ne coa cosoja'cohua'ireje nesicohua'ipi ñeje cahuë:

"Maija'quëre se huë'ere iquë ai sañope caquë api cui'ne cuañese'eje sañope caquë api. 14 Cui'ne Jesús Nazaret aquëpi Maija'quëre se huë'e nejoja'quë api. Nejoquë cui'ne Moisés maire jeocaise'ere tiñe ponaja'quë api, caquë api, iquë."

15 Si'aohua'i iti maca ñu'icohua'ipi cui'ne ëjaohua'ipi coni Esteban tsiare ñahuë, huiñaë tsiaje pa'iore pare hue'equëna.

Esteban Paire Sehuoye

7 1 Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaëre papi Estebanre seji'i.

"¿Më'ëre jaje yo'oquëre pani jaohua'i caye caquë?"

2 Seina, Esteban sehuoquë capi:

"A'yëohua'i, cui'ne ja'quëohua'i, asajë'ë, yë'ë caquëna. Maija'quë de'oquëpi mai ai Abrahamna ñai iñopi, Mesopotamiare pa'ina, Harán yejana ja saima'në. 3 Iñoquë capi: 'Më'ë yeja cui'ne më'ë cajeohua'ire jeoconi saijë'ë, yë'ë iñoja'a yejana.' 4 Caëna, Abraham Caldea yejapi etani Harán yejana sani paji'i. Pa'ina, pëca ja'quë juni huesëpi. Juquëna, jeteyo'je Maija'quëpi Abrahamre iye yejana dapi, yure mësaru pa'i huë'ñana. 5 Jaje pa'iquëta'are iti yejana co'amaña necani isiye papi. Quëo tsa'cuja'toje isiye papi. Jaje pa'iquëta'are isija'quë a'ë ca nëopi, i ju'isi jeteyo'je i tsëcapë tseco pa'ija'core. Ja mu'seña cato Abraham mamajëre peoquë pa'inije jaje capi. 6 Yequeje cui'ne Maija'quëpi capi, ite: 'Më'ë tsëcapë acohua'ipi yequë pai yejare huero pa'ija'cohua'i a'ë. Pa'ijëna, jo'yaohua'ire pajë co'aye yo'oja'cohua'i a'ë, cuatrocientos ometëcarepa.' 7 Yequeje capi, Maija'quë: 'Yë'ëpi mësarute jo'yaohua'ire neni pasicohua'ire saija'quë a'ë. Ja jeteyo'je mësaru eta huajëni yë'ëre iye macapi necaijë pa'ija'cohua'i a'ë.' 8 Ca nëose'ere yo'ojajë caquë Abrahamre Diusupi cuañepi, cuiri ca'nire tëajë'ë, caquë. Jaje pa'ina, Abraham i mamaquë Isaacre ocho mu'seña coasiquë pa'ina, cuiri ca'nihuë maca tëapi. Jaje cui'ne yo'opi, Isaacje I mamaquë Jacobre. Iquë Jacobpi si'aohua'ire i mamajëre jaje yo'opi, Israel pai doce tsëcapëa pëca ja'quëohua'i pa'ija'cohua'ireje.

9 Mai aipë Jacobo mamajëpi yo'jei Josére pëca ja'quëpi ai oina cui'ne oni cuañoñe peojë isi jeohuë, Egíptona sajajë cajë. Jaje pa'iquëta'are Diusupi José ja're coni paji'i. 10 Pa'i si'aye i ai yo'oye huasopi. Cocai cui'ne ta'ñe yo'oye isipi. Isiquë cui'ne Egípto ëjaëre papi de'oye ite ñacai ja'ñeje necaji'i. Necaina, Josére Egípto pai ëjaëre hue'yopi. Cui'ne i Faraónrepa pa'i huë'e ñacaiquëre pare hue'yopi.

11 Ja maca si'a Egípto yeja Canaán yeja ao ëa ju'iñe paji'i, ai yo'o mu'seña. Pa'ina, mai aipëje aiñe ti peocohua'i paë'ë. 12 Pa'ijëna, Jacobpi Egíptore ao pa'iji, asani i mamajëre mai aipëre jëjo saopi. Iye saise'e cato du'ru macarepa

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

saise'e a'ë. 13 Tijupë cayaye acore satena, Josépi i maja'yë jupëre yë'ë mësaru
yo'jei'ë caquë quëapi. Jaje quëaquëna, asani Faraónpi ja tsëcapë aquë api
caquë Josére ñapi. 14 Ja jeteyo'je Josépi pëca ja'quë Jacobre cui'ne i tsëcapë
setenta y cinco pai pa'icohua'ire Egíptona daijë'ë, caquë cuañepi. 15 Jaje
cuañeina, Jacob Egíptona sani paji'i. Pa'iquëpi juji'i. Jaje cui'ne i mamajëje
jujuhuë, mai aipëje. 16 Ja maca tarase'e Siquemna sani cojena oa huesohuë.
Abraham curipi Hamor mamajëre hueroquë pa'isi yejana oareña.

17 Maija'quë Abrahamre ca nëose'e ti'añe ja'i maca pa'ina, Israel pai jai
pai jojo sateña, Egípto yeja. Jaje yo'oni jai pai pateña. 18 Jaje pa'i maca
Josére ñama'quëpi yequepi Egípto pai ëjaë cuañe huëouña. 19 Cuañe huëoni
iye ëjaëpi mai paire care payeje pa'ye caquë, co'aye yo'oquë tsire ja'a
coasicohua'ire jeocojë'ë ju'ija'cohua'ire caquë cuañepi, pëca ja'quëohua'ire.
20 Ja mu'seña Moisés coa. Coaëna, Maija'quë sihuaquë ñapi, ite. Jaëni pëca
ja'quëohua'ipi toaso ñañëohua'ire huë'ena ñajë pahuë. 21 Pa jujani jeocoye
pa'ijëna, Faraón mamacopi ite ini mamaquëre pare ai de'huayeje pa'ye ai
de'huao. 22 Jaje pa'ina, Moisés cato Egípto pai ta'ñe yo'oyere ye'yesiquë
paji'i. Jaje pa'ipi tutu caquëpi cui'ne yo'oyeje i case'eje yo'oquë paji'i.

23 Cuarenta ometëcaña papi i paire Israel paire ñasi'i cuasapi.
24 Cuasaquëpi ñaquëna, Egípto paipi Israel paire co'aye yo'oquëna, ñani
Moisés cocasi'i caquë yo'oquë Egípto paire huani jeopi. 25 Moisés cato jaje
yo'oquëna, ñani i cajeohua'ipi Diusu iohua'ire huasoja'quëre jëjo daoquë
api cuasajajë caquë yo'opi. Yo'oquëta'are i cajeohua'ipi jaje cuasaye
pahuë. 26 Yo'osiquëpi ñatasi mu'se Israel paipi cayaohua'i sa'ñe uihuajëna,
Moiséspi ti'api. Ti'ani uihuama'pë pa'ijajë caquë capi: '¿Me neñu'ju te'e
tsëcapëta'a sa'ñe uihuaye'ni?' 27 Caquëna, iti se ai huaiquëpi Moisésre
jëtëpi jëjo saoquë capi: '¿Nepi më'ëre pai ëjaëre cui'ne yëquë yo'oye ñaquë
ne de'huaja'quëre nere'ni? 28 ¿Ñamina'a Egípto paire huani jeose'eje pa'ye
yë'ëre huani jeosi'i caquë?' 29 Caquëna, iyere asani Moisés Madián yejana
cati saji'i. Sani jarote ti yejare huero pa'i caya mamajëre papi.

30 Cuarenta ometëca tëto saisi maca, zarza ñëpi toa corohuërepa
tsë'isicoja'a huiñaëpi ñai nëcapi, Sinaí cutihuëna cuene yejana. 31 Cani
ñañeje pa'ye Moisés ñaquë iquere pa'ni cuasaquë ñapi. Jaje cuasaquë
de'oyerepa ñasi'i caquë tsiojai asapi, Ëjaë yë'ore ñeje caquëna: 32 'Yë'ë
cato më'ë aipë Diusu a'ë. Abraham, Isaac, cui'ne Jacob Diusu a'ë, Yë'ë.'
Jare asani Moisés iti ca hue'ña ñama'ë, ca'raquë coa tsasi huëouna. 33 Ja
maca Ëjaëpi caëña: 'Dutajë'ë, quëo ju'iye. Më'ë nëca hue'ña cato de'o
hue'ñare pa'ë. 34 Egípto yejare pa'ijë yë'ë pai ai yo'oye tiñarepa ñaquë
pa'iyë. Aiohua'ipi ai yo'ojë oijëna, asani huasosi'i caquë cajehuë. Jaje
pa'iye sëte daijë'ë, yë'ëpi më'ëre Egíptona jëjo saosi'i.'

35 Israel pai coejë '¿nepi më'ëre pai ëjaëre cui'ne yëquë yo'oye ñaquë
ne de'huaquëre nere'ni casiquëni?' Maija'quëpi pai ëjaëre cui'ne paire
huasoquëre neni jëjo saopi, iohua'i quë'rona. A'ri soquë yë ñasiquë huiñaëpi

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

cocaina, yo'o tï'ajaquë caquë. 36 Iquë Moisés mai aipëre Egíptopi etopi, pai
yo'o tï'a ma'ñere yo'oquëna, cuarenta ometëcahuëaña. 37 Jare iquë Moiséspi
capi, Maija'quëpi mësaru aquëni yë'ëje pa'ire neja'quë api, ïte quëacaiquë
pa'ija'quëre. 38 Cui'ne jare iquë Moiséspi Israel pai ja're tsi'sini coca ca'aji'i,
jeto cuene yejana. Jare ïpi huiñaëre coca ca'aji'i, Sinaí cutihuëna. Jare ïpi
mai aipë ja're pa'aji'i. Cui'ne jare ïpi pa'i cocarepa asapi, maire quëa ja'ñeje.
39 Jaje pa'iquëta'are mai aipë cato sehuocaiye coehuë. Coejë Egíptona
co'iñu'u cahuë. 40 Jaje cajë Aarónre cahuë, yëquëre saja'a diusuohua'ini
necaijë'ë. Huesëyë. Me sa'repa yëquëre Egíptopi etosiquë Moisés neni
jo'cuarepa nëiji, cahuë. 41 Jaje cani duruhuequëje pa'ire diusu api cajë
de'huahuë. De'huani ïte ïsiñu'u cajë nëicohua'ire huani ïsijë cui'ne jai
pai tsi'sini ïohua'i de'huasi diusure sihuajë yo'ohuë, Maija'quë api cajë.
42 Jaje yo'ojëna, Maija'quëpi jaohua'ire ña jujani jeocopi ma'ñocohua'i
ma'tëmo pa'icohua'ini secohua'i pa'ijajë caquë. Jaje pa'ina, Maija'quëre
quëacaicohua'i toyapëna toyase'e pa'iji, ñeje:

Israel pai, ¿mësaru jeto cuene yeja cuarenta ometëca pa'i maca,
Yë'ëre sihuajë de'oye señu'u cajë nëtërojaicohua'ire huani ïsijë,
cui'ne co'amaña coa ïsijë yo'ore?

43 Pahuë, mësaru jaje yo'oye. Coa ai jerepa Moloc diusu huë'ere hue'ejë sajë,
Cui'ne Refán diusu ma'ñoconi hue'ejë sajë
Cui'ne mësaru señu'u cajë de'huasi diusuohua'ini hue'ejë sajë yo'ohuë.
Ja do'ire mësarute yë'ëpi Babiloniana jëjo saoja'quë a'ë.

44 Ja maca cato mai aiohua'i ca'nipi nesi huë'ere pahuë, Maija'quë ja're.
Jaje yo'oñu'u, cajë nejaquë nese'ere ïño huë'ere. Ja huë'e cato Moisésre
Maija'quë caquë ïñoni ñeje pa'iore nejë'ë caquë cuañese'eje pa'iore nesico
paji'i. 45 Ja huë'e mai aiohua'i tsoe pasiconi Josué ja're daicohua'ipi te'e
ïohua'i daiyeje dahuë, yecohua'i yeja jio maca Maija'quëpi ïohua'i ñajëna,
yequë paire nejo maca. Jaje pahuë, ja huë'e David pa'i macaja'a. 46 Pajë
pa'icohua'ini Davidpi Maija'quëre de'oye ña cuañoquëpi Jacob Diusu
huë'e necasi'i cuasapi. 47 Cuasaquëta'a papi. Necaiye paquëna, mamaquë
Salomónpi necaji'i. 48 Jaje pa'iquëta'are Maija'quë ïrepa cato pai nesi
huë'ere pa'ima'quë api. Jaje pa'ina, Maija'quëre quëacaiquëpi capi, ñeje:

49 Ma'tëmo cato yë'ë pa'i hue'ña'ë. Yë'ë ñu'i cuañe hue'ña'ë.
Yeja cato yë'ë queo meñe tsa'cupa hue'ña'ë.
¿Jaje pa'ito me yë'ë huë'e necaija'cohua'i a'ni? caji, Ëjaë.
¿Jero a'ni, yë'ë pëa huajëja'to?

50 Si'aye yë'ë ne saose'epi pa'ito.

51 Jaje pa'iquëta'are mësaru cato nuiñerepa asajëta'a nuñere pare
yo'oyere coecohua'i a'ë. Jaje pa'iohua'ipi cajonoaje asama'cohua'ipi cui'ne
joñoaje ti Maija'quëre cuasama'cohua'i a'ë, mësaru. De'hue Maija'quë
joyore sañope yo'ocohua'i a'ë. Aiohua'i pa'ise'eje pa'iohua'i a'ë. 52 Jaje
pa'ina, ¿jequë a'ni, Maija'quëre quëacaiquë mësaru aiohua'i co'aye yo'oye

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

pasiquë? Ti peoji, te'ije. Jaje pa'ina, co'aye yo'ojë huani jeohuë, nuñerepa pa'i dai ja'ñere quëacohua'ire. Yure ipi nuñerepa pa'ipi daquëna, mësarupi tseani huani jeohuë. 53 Mësaru huiñaohua'ipi cuañese'e isijëna, isicohua'i de'oye sehuocaima'pë pa'iyë." Jare capi, Esteban.

Estebanre Huani Jeoñe

54 Jaje caquëna, asani Estebanre ai pëijë cuji qui'cohuë. 55 Jaje yo'otoje Esteban cato de'o joyo timësiquëpi ma'tëmore ñaquë Maija'quë de'oyere pare ñapi. Ñaquë cui'ne Jesure ñapi, Maija'quë ëja të'hui quë'rore nëcaquëna. 56 Ñani capi:

"Ina ma'tëmo hui'yosiconi ñañë, cui'ne Jesupi Maija'quë ëja të'huire nëcaquëna."

57 Caquëna, asani pëijë cajonoa pë'pëni cuijë ina da tome daë'ë. 58 Da tome dani tseani pai daripëpi etoni quëna pëapi jea hueahuë, co'aye yo'oquë api cajë. Huaicohua'ipi iohua'i caña du'teni te'e posë Saulo hue'equëna, isihuë, ñacaijë'ë cajë. 59 Quëna pëapi jeajëna, Estebanpi Maija'quëre sei capi:

"Ëjaë Jesús, yë'ë joyo më'ëpi de'huacaijë'ë."

60 Cani ja maca do're ja'runi ai tutu capi:

"Ëjaë yë'ëre huaicohua'i yo'ose'e saima'ë pa'ijë'ë." Jare cani juji'i.

8 1 Juni huesëquëna, iti maca Saulo nëcaquë ñaquëpi. De'oji, Estebanre huaise'e cuasaquë ñapi.

Sehuosicohua'ire Saulo Yo'oye

2 De'o paire papi Estebanre ai oijë ta jeohuë. 3 Jare yo'ojëna, Saulo cato sehuosicohua'ire huë'ña ñape cacaquë ëmëohua'ire, nomiohua'ire, quërë etoquë co hue'ñana cosi'i caquë yo'opi.

Samaria Paire De'o Coca Quëaye

4 Jaje yo'ojëna, Jerusalénpi etasicohua'ipi si'a hue'ña saijë huaso coca quëahuë. 5 Quëajëna, iohua'i aquë Felipepi Samaria daripëna sani Jesús coca quëapi. 6 Quëaquë pai yo'o ti'a ma'ñe yo'opi. Yo'oquëna, ñajë si'aohua'i tsi'sini ai asahuë, Felipe caye. 7 Jai pai huati quë'iohua'i pa'isicohua'ipi huatire eto sao cuañohuë. Huatiohua'ipi etajë cuijë etahuë. Cui'ne jai pai cu'ima'cohua'ije, cui'ne do'pëjë cu'icohua'ije co'yasicohua'i paë'ë. 8 Ja yo'o do'ire ja daripë acohua'i ai sihuahuë.

9 Ja sihua hue'ñare te'i ëmë Simón hue'equë ja'në dahuë pa'isiquë paji'i. Samaria paire care payeje caquë jerepa pa'i a'ë caquë yo'osiquë paji'i. 10 Jaje pa'ini si'aohua'i a'ricohua'i maña cui'ne jaicohua'ina coni i caye asacaijë cahuë:

"Iquë api, irepa Maija'quë tuture paquërepa cahuë."

11 Jaje cajë ite de'oye i caye sehuocaë'ë. Tsoe hue'ña noni i dahuë ñañepi yo'oquë care payeje caquëre sëte jaje sehuocaë'ë. 12 Jaje yo'ojë pa'icohua'ipi

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

Felipe quëayere asani Maija'quë cuañe te'te ayere cui'ne Jesucristo ayere asani ëmëohua'i cui'ne nomiohua'i sehuohuë. Sehuoni oco do cuañohuë.
13 Do cuañojëna, i Simónque sehuoni oco do cuañoni ai de'oyere pare pai yo'o ti'a ma'ñere ñaquë ai de'oyere pa'ni cuasaquë Felipe ja're te'e cu'i huëopi.
14 Samaria paipi Maija'quë coca sehuorena, Jesús doce soisicohua'ipi asani Jerusalén pa'icohua'ipi Pedrore cui'ne Juanre jëjo saohuë, Samariana. 15 Jëjo saorena, sani Samaria sehuosicohua'ire Maija'quëre secacaë'ë, de'o joyore pajajë cajë. 16 Jesús mai Ëjaë mamipi do cuañosicohua'ita'a ja yë'ta'a de'o joyo peocohua'i paë'ë. 17 Ja do'ire Pedro cui'ne Juanpi jëñapi jëjo pajë Maija'quëre sejëna, de'o joyore isi cuañohuë.
18 Jëñapi Jesús jëjo saocohua'ipi jëjo pajë sejëna, Maija'quë joyore isiña. Isina, ñani Simónpi curipi huerosi'i cuasaquë caëña.
19 "Isijë'ë, ja tuture pare yë'ëje isina, ja tutupi yë'ëpi jëñapi patoquë seina, de'o joyore isi cuañoja'cohua'ire."
20 Caquëna, Pedropi ite capi:
"Më'ë curiquë ja're më'ë ne huesëye pa'iji. Maija'quë isiye curiquëpi hueroye peoji. 21 Maija'quë ña hue'ña më'ë nui joyo peoyë. Jaje pa'ina, ja tutupi isi cuañoñe peoji, më'ë. 22 Më'ë co'aye cuasayere jeocojë'ë. Jeoconi mai Ëjaëre sejë'ë. Seina, de'hue oni yeje'ñe pa'i api, më'ë jaje cuasase'e.
23 Yecohua'ipi de'oye yo'ojëna, ñani sihuama'ë. Ñañepi më'ë timësiquëpi pa'ina, ñaquë cayë. Ja do'ire më'ë co'aye cuasayepi huesiquëre paji, më'ëre."
24 Caquëna, Simónpi capi:
"Mësarupi yë'ë do'ire secacaijë'ë, Ëjaëre. Si'aye mësaru case'eje pa'ye tëto saiye paja'core yë'ëre."
25 Iye a'ë, maire caquë Jesús yo'ose'e cajë quëajë cui'ne Maija'quë coca quëa tëjini Jesús jëjo saocohua'ipi Samaria yeja a'ri daripëana, de'o coca quëahuë. Quëa tëjini yureta'a Jerusalénna co'ihuë.

Felipe Cui'ne Etiopia Aquë Yo'ose'e

26 Ja jeteyo'je mai Ëjaë huiñaëpi Felipere capi:
"Huëni Jerusalén ma'ana saijë'ë, Gazana sai ma'ana huë'ehuë te'tena."
Iye ma'a cato cuenesi yejaja'a sa sai ma'a paji'i. 27 Caëna, asani Felipe huëni ja ma'aja'a saji'i. Saiquëpi ma'ana Etiopia paire ti'api. Jaë cato ëjaërepa paji'i. Etiopia ëjao curi de'huacaiquë paji'i. Jaëpi Jerusalénna Maija'quëre sesi'i caquë saisiquë paji'i. 28 Jaje saisiquëpi i yejana co'iquë caballopi quërëcore ñu'i sai Maija'quëre quëacaiquë Isaías toyase'ere ñaquë saji'i. 29 Saina, joyopi Felipere capi:
"Caballo quërëco quë'rona saijë'ë."
30 Caëna, Felipe tsiojai asaquëna, Isaías toyase'ere ñaquë caquë saji'i, Etiopia aquëpi. Ja maca ite seji'i:
"¿Asaquë më'ë, më'ë ñase'e?"
31 Seina, sehuopi:
"¿Me asa ti'añe'ni, iti quëaquëpi peoto?"

Cani Felipere yë'ë ja̱'re mëni ñu'i saijë̱'ë caquë se̱ji'i.
32 Toyasico i̱ ñasico cato ico paco'ë, ñeje caco:
Huai hue̱'ñana yëi ñamare sayeje̱ pa'ye sahuë, i̱te.
Sarena, tëacohua'i ña hue̱'ñana yëi ñama memeñe pa̱ñeje pa'ye memeñe pa̱pi.
33 Teaye pa'i paji'i. Ja̱je pa'ita'are nuñerepa de'oye i̱te necaiye pa̱huë.
Iye yeja pa'iquëni i̱ pa'iye naë tëa je̱oñere, ¿nepi cacaija̱'cohua'i a'ni, i̱ tsëcapë?
34 Etiopia aquëpi Felipere se̱ji'i:
"Quëare pajë̱'ë, yë'ëre. ¿Neni caquë'ni, Maija'quëre quëacaiquë i̱ja'a co'ye caquë pa̱nita'a yequëni caquë?"
35 Caquëna, ja̱ maca Felipe Etiopia pa̱i ñasico acopi toyase'e cayepi huëoni Jesús aye de'o coca quëapi, i̱te. 36 Quëaquëna, oco quë'roja̱'a sa sai Etiopia aquëpi capi:
"¿I̱na oco i̱ñore pa'iji, yë'ëre doye de'oma'quë?"
37 Caquëna, Felipepi capi:
"Më'ëpi si'a joyorepa de'oye sehuoquë pa'ito doye de'oji."
Caquëna, i̱pi capi:
"Jesucristo Maija'quë mamaquë api asayë, yë'ë."
38 Caëna, ja̱ maca o̱mejani si'a jupë cayaohua'i Felipe cui'ne Eunuco co̱ni oco quë'rona sa cajeni Felipepi oco dopi. 39 Do tëjini tu̱masi maca mai Ëjaë joyopi Felipere sapi. Ti̱rona saëna, Etiopia aquë ti̱jupë ñama'ë paji'i. Ja̱je pa'iquëta'are sihuaquë saji'i. 40 Felipe cato Azoto daripëre paji'i. Pa'i pa̱i ñape dari Maija'quë coca quëaquë Cesarea daripëna ti̱'api.

Saulo Sehuoye

(Hch. 22.6-16; 26.12-18)

9 1 Ja̱je yo'oye pa'ina, Saulopi Jesure sehuosicohua'ire huasi'i caquë yo'oquëpi Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaërepa quë'rona saji'i. 2 Sani i̱te se̱ji'i: Toyacaijë̱'ë, Damasco pa̱i tsi'si huë̱'ñana, si'aye yë'ëpi cacani co'equë Jesure sehuocohua'ire ë̱mëohua'ire cui'ne nomiohua'ireje̱ tse̱ani hue̱ni Jerusalénna dani coja̱'quëre capi. Caquë se̱ina, toyacaquëna, saji'i. 3 Sai je̱'nërepa Damasco que̱no macare pa'ina, ma'tëmopi Saulona miañerepa ju'api, si'aëre cuasama'tore papi. 4 Ju'aquëna, yejana ta̱ni yë'ose'e caquëna, asapi:
"¿Saulo, Saulo, Me yo'oquë yë'ëre jo̱sa yo'oquë'ni?"
5 Caquëna, Saulopi se̱ji'i:
"¿Ëjaë, më'ë i̱queipi caquë'ni?"
Caquëna, yë'ose'e sehuopi:
"Jesu a'ë, yë'ë. Më'ë sa̱ñope yo'oquë a'ë. Tsoa tarapë jë̱jësë̱ ñaca quë'iopi duruhue̱quëre jëjo saojëna, hue̱quëpi tarapëna co'ye ti̱toquë pani a'si ju̱'iquë api, më'ë cui'ne yo'oyë, hue̱quë yo'oyeje̱ pa'ye."
6 Caquëna, Saulopi quëquëni tsasiquë capi:
"¿Yë'ë Ëjaë, i̱quere yo'oja̱'quë a'ni, yë'ë?"

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

Caquëna, capi:
“Huëni ja̱ daripëna cacajë̱'ë. Ja̱ropi më'ë yo'o ja̱'ñe quëaye pa'iji.”
7 Caquëna, Saulore co̱cohua'ije̱ asahuë. Asajëta'a i̱ti caquëre ñama'pë ai
quëquëni cama'pë paë'ë. 8 Pa'ijëna, Saulo yejapi huëni ñacoa sëtaquëta'a ñama'ë
paji'i. Ja̱je ñama'ë pa'ina, i̱te co̱cohua'ipi jë̱tëna tse̱ajë Damascona sahuë.
9 Sarena, toaso̱ mu'seña ñama'quëpi, a̱ima'quëpi, cui'ne u̱cuma'quëpi coa paji'i.
10 Pa'ina, Damasco daripëre te'i Jesure sehuosiquë paji'i. I̱ mami cato Ananías
hue'equë paji'i. Pa'ina, ja̱ëna ca̱ni ñañeje pa'yeja̱'a mai Ëjaëpi ñaini capi:
“¡Ananías!”
Caquëna, capi:
“Ëjaë, pa'iyë.”
11 Sehuoquëna, mai Ëjaëpi i̱te capi:
“Huëijë̱'ë. Huëni saijë̱'ë, Nui ma'a hue'yosi ma'ana. Sani ‘i̱ñore Saulo
Tarso aquë pa'iquë’ caquë se̱jë'ë. Judas huë'ena Maija'quëni se̱i pa'iji.
12 Pa'iquëpi ca̱ni ñañeje pa'yeja̱'a ñapi. Te'i ë̱më Ananías hue'equëpi dani
jë̱ñapi i̱te jëjo paquë ñaja'quë caquë se̱cacaina, Maija'quëre.”
13 Caquëna, asani Ananíaspi capi:
“Ëjaë, iquëpi Jerusalén daripë pa'icohua'ire, më'ëre sehuocohua'ire ai
sa̱ñope co'aye yo'oji jai pa̱i cajëna, asahuë, yë'ë. 14 Ja̱je pa'ipi yure i̱ñona
daji'i, Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaëohua'i cua̱ñesi tutupi si'aohua'ire
më'ëre se̱cohua'ire tse̱seni hue̱ni sasi'i caquë.”
15 Caquëna, Ëjaëpi capi:
“Ja̱je pa'ita'are sani ñajë'ë. Yë'ëpi i̱te soihuë, yë'ë cocare Israel pa̱ire
quëacaiquë, cui'ne yequë pa̱ire quëacaiquë, cui'ne ëjaohua'ire quëacaiquë
pa'ija̱quë caquë. 16 Yë'ë coca quëa do'ire i̱pi ai yo'oye pa'i ja̱'ñere i̱te i̱ñosi'i.”
17 Caëna, Ananíaspi Saulo pa'i huë'ena sani cacani i̱ jë̱ñapi Saulore
patoquë capi:
“Saulo, yë'ë yo'jei, Ëjaë Jesupi yë'ëre ma'aja'a më'ëre daina, ñasiquëpi
jëjo daopi. Më'ëpi ñaquë pa'ija̱quë caquë, cui'ne Maija'quë joyo quë'i
pa'ija̱quë caquë.”
18 Ca macarepa ñacoa pa'ise'epi so'coje̱ pa'yepi to̱mepi. To̱meina, de'oye
ñaquë de'oni huëni oco do cua̱ñopi. 19 Do cua̱ñosi jeteyo'je, a̱o a̱ni, tutu
tsi'soni, Damasco sehuosicohua'i ja̱'re pëani tsoe maca mu'seña paji'i.

Damasco Pa̱ire Saulopi Yëhuoye

20 Tutu tsi'sosiquëpi Israel pa̱i tsi'si hue̱'ñana Jesucristo Maija'quë mamaquë
api, quëa huëopi. 21 Quëaquëna, si'a asacohua'ipi ai cuasajë co'a ju̱'ijë cahuë:
“Iquëpi Jerusalén pa'icohua'ire hue̱ni Maija'quë huë'e ñacaicohua'i
ëjaohua'ina sani i̱sisi'i caquë daisiquë api.”
22 Ja̱je catoje̱ Saulopi ai jerepa nuñerepa capi, Jesús cocare ca'raye peoyerepa.
Ca'rama'ë quëaquë capi, Cristo api, mai huasoquërepa. Ja̱je quëaquëna, Israel pa̱i
Damasco acohua'ipi asajë ai cuasahuë, ¿merepa neni ja̱ jerepa caquë'ni? cajë.

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

Saulo Yahuerepa Saiye

23 Ai tsoe mu'seña quëaquë pa'ina, ñani Israel pa̱ipi Saulore huani je̱oñu'u
cuasahuë. 24 Cuasani yo'ojëna, Saulo de'hue asapi, i̱ohua'i yo'oye huañu'u
cajë si'a mu'señapi, cui'ne ñamiñapi daripë eta sa'noa ñape utehuë, Saulote.
25 Utejë pa'ina, Jesure sehuosicohua'ipi ñami jai do'rohuëna Saulote ayani jai
daripë tëhuopaja̱'a meñe casahuë. Casarena, de'hue catipi. Ja̱je jëapi, de'hue.

Saulo Jerusalén Pa'iye

26 De'hue jëasiquëpi Jerusalénna Saulopi ti̱'ani Jesure ye'yecohua'i
ja̱'re co̱ni pasi'i caquë yo'oquëna, ja̱ohua'ipi sehuoma'quë api cuasajë i̱te
ca'rahuë. 27 Ca'rajëna, Bernabépi Saulore Jesús jëjo saocohua'i quë'rona
dani i̱ñoquë quëapi, i̱te yo'ose'ere ñeje: Iquë Damasco ma'ana mai
Ëjaëre pare ñasiquë api. Mai Ëjaëre papi i̱te coca caquëna asasiquë api,
cui'ne Damasco daripëna ca'raye peoyerepa quëcoquë Jesús coca de'oye
quëasiquë api, capi Bernabé. 28 Ja̱je quëaquëna, "de'oji," careña. Saulo
Jerusalénna pëapi. Pëani i̱ohua'i ja̱'re cu'i yo'oquë Jesús cocare ca'raye
peoyerepa quëapi. 29 Israel pa̱ita'a griego cocapi cacohua'ire coca caquë
cui'ne sa̱ñope cajëna, i̱je sa̱ñope caquë yo'opi. Quëaquëna, ja̱ohua'ipi
i̱te huañu'u cajë yo'ohuë. 30 Yo'ojëna, sehuosicohua'ipi asani Cesareana
sahuë, i̱te. Ja̱ropi yureta'a Tarso yejana jëjo saohuë, Saulore.
31 Ja̱ maca si'aohua'i sehuosicohua'i Judea yeja pa'icohua'i, Galilea
yeja pa'icohua'i cui'ne Samaria yeja pa'icohua'i sa̱ñope yo'oye je̱orena,
de'oye pa'i huëohuë. Pa'ijë joyo pa'iye ai tutu quë'iohua'i de'ohuë. De'ojë
Maija'quë yëyere de'oye sehuocaijë paë'ë. Pa'ijëna, de'o joyopi co̱caina,
si'a mu'señaja'a sehuocohua'ije̱ pa'ijë jai saë'ë.

Eneas Ne Co'yaye

32 Pedropi sehuosicohua'ire do'i ñasi'i caquë saisiquëpi Lida
pa'icohua'ireje̱ sehuosicohua'ire ñasi'i caquë saji'i. 33 Saisiquëpi ñaquëna,
Ja̱rote te'i ë̱më Eneas i̱ mami hue'equëpi, ocho o̱metëca u̱iquë paji'i, ti
cu'ima'quëpi. 34 Pa'ina, Pedro ñani i̱te capi:
"Eneas, Jesucristopi më'ëre ne co'yaji, huëni më ca̱iñe de'huaje̱'ë."
Ca macarepa huëji'i. 35 Huëina, ñasicohua'ipi Lida acohua'ipi cui'ne
Sarón acohua'ipi Ëjaë Jesucristore sehuohuë.

Dorca Ju̱'isico Huëiye

36 Ja̱ mu'seña Jope daripëre te'o nomio sehuosico paco'ë. I̱o mami
cato Tabita hue'ecopi, griego coca cato Dorcas caye pa'iji. Ja̱o cato
peocohua'ire de'oye co̱caico paco'ë. 37 Ja̱je pa'iopi ju̱'i huëoni ju̱co'ë.
Ju̱cona, i̱o ca̱'nihuë tsoani ë̱mëje'e tu'rihuëna o̱ahuë. 38 O̱ani Pedrore esa
Jopena daije̱'ë, tsoe nëiñe peoyerepa cajë huëoja̱'cohua'ire cayaohua'ire

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

jëjo saohuë, sehuosicohua'ipi. Jope cato Lida quëno macare pa'iye sëte. Jaje yo'ohuë, Pedropi Lidare pa'iji asani.
39 Sani huëojëna, Pedropi iohua'i ja're coni saji'i. Sa ti'asi maca ju'isico ui hue'ñana ëmëje'e tu'rihuëna ite sahuë. Sasi maca si'a hua'jeohua'i oijë io necaisi cañare ite iñohuë. 40 Ja maca Pedropi si'aohua'ire eto saoni do're ja'runi Maija'quëre seji'i. Sesi jeteyo'je ju'isicore ñaquë capi:
"Tabita huëijë'ë."
Caquëna, sëtani ite ñani huëni ja'ruo. 41 Ja'ruona, Pedropi io jëtëna tseani huëo nëcopi. Huëo nëconi sehuosicohua'ire cui'ne hua'jeohua'ire soini huajëco pa'ico yure caquë iñopi. 42 Iye yo'ose'ere si'a Jope daripë pa'icohua'i asahuë. Asani jai pai Ëjaëre sehuohuë. 43 Iye yo'osiquëpi Pedro Jope daripëna pëapi. Pëani tsoe mu'seña maña Simón huë'ena, ca'ni de'huaquë huë'ena.

Pedro Cui'ne Cornelio

10 1 Cesarea daripëre te'i ëmë Cornelio hue'yosiquë paji'i, cien soldado pai ëjaë. Capitán paji'i. I Cien soldado tsëcapë aquë mami cato Italiano hue'yosico paco'ë. 2 Jaë cato de'oquë paji'i, Maija'quëre ca'raquëpi. Jaje pa'ipi si'a i huë'e acohua'i ja're Maija'quëre sei pa'iquë paji'i. Jaje pa'ipi peocohua'ire de'oye isipi, cocasi'i caquë judío paire, cui'ne si'a mu'seña Maija'quëre sei paji'i. 3 Pa'ipi te'e mu'se na'iquëna, tres pa'i maca cani ñañeje pa'ye ñaquëna, Maija'quë jëjo daoquë huiñaëpi i huë'ena cacapi. Cacaquëna, tiñarepa ite ñapi. Ñaquëna, capi:
"¡Cornelio!"
4 Caquëna, ini ñaquë quëquëni seji'i, ite:
"Ëjaë, ¿Iquere yëquë'ni?"
Caquëna, huiñaëpi capi:
"Më'ë señe Maija'quë asaji, cui'ne më'ë peocohua'ire de'hue cocai yo'oyeje ñaji, Maija'quë capi, jaje pa'iye sëte. 5 Yure ëmëohua'ire Jopena jëjo saojë'ë, Simón Pedro hue'yosiquëre quërëjaija'cohua'ire. Pedro cato yequë Simón huë'ere pëasiquëpi pa'iji. 6 Yequë Simón ca'ni de'huaquë huë'ere pa'iji. Ja huë'e cato jaira të'tëpare pa'iji."
7-8 Maija'quë jëjo daosiquëpi saisi maca Corneliopi ite necaicohua'ire cayaohua'ire cui'ne te'e soldadore soini i ñase'e si'aye quëani Jopena jëjo saopi. Soldado cato Maija'quëre cuasaquë paji'i. Jaje pa'ini Cornelioje de'oye cuasaquë paji'i. Jaje pa'ini Cornelioje de'oye cuasaquë jëjo saopi.
9 Jëjo saouna, se ñatasi mu'se ja yë'ta'a ma'are saijë je'në Jope quëno macare pa'ijëna, jopo mu'serepa pa'i maca Pedropi huë'e ëmëje'e totona mëji'i, Maija'quëre sesi'i caquë. 10 Ja yë'ta'a aore cua'cojëna, ao ëaye nëi macapi cani ñañeje pa'ye ñapi. 11 Ñaquëna, ma'tëmopi hui'yoni jai ca ca'tipëje pa'iona, cajese'e sica que'quesicona, 12 si'a nëicohua'ire, uijë cu'icohua'ire cui'ne ja'jëcohua'ire ayasi tu'upi yejare pana cajeo. 13 Caje maca yë'ose'e ite jutapi ñeje:
"Pedro, huëni huani aijë'ë."
14 Caquëna, Pedropi sañope capi:

“Pasi'i, Ëjaë. Ai ma'ñe a'ë. Si'si a'ë. Si'siohua'ire yë'ë ti aima'quë a'ë.”
15 Caquëna, tijupë yë'ose'e ite jutaëña:
“Maija'quë si'si peoye nese'ere si'si a'ë caye peoji.”
16 Jaje toasoñe pa'ye Maija'quë ite ca tëjini co'amaña ayasi tu'ure
ma'tëmona mëa huesopi. 17 Mëa huesouna, Pedro ¿merepa yo'o ja'ñere
jaje pa'ye iño u'ni? caquë ai cuasaquë paji'i. Pa'ina, Cornelio jëjo
saosicohua'ipi jato sa'ro quë'rona titahuë, ¿Simón huë'e jerore pa'ico'ni?
cajë seni asajë daicohua'ipi. 18 Jaohua'i titani tutu cajë sei'ë: Iño Simón
hue'equëpi cui'ne yequë mami Pedro hue'equë pa'ima'quë cajë sei'ë.
19 Jaje seni asajëna, Pedro cato ja yë'ta'a i ñase'ere cuasaquë paji'i. Pa'ina,
de'o joyopi capi, ite:
“Ina, më'ëni toaso ëmëohua'i co'erojaiñë. 20 Huëni iohua'i ja're saijë'ë,
jëa coeye peoyerepa. Yë'ë jëjo daosicohua'i a'ë.”
21 Caëna, Pedro cajeni capi:
“Yë'ë a'ë, mësaru co'equë. ¿Iquena date'ni?” 22 Caquëna, iohua'ipi
cahuë:
“Yëquë cato Cornelio jëjo daocohua'ipi daë'ë. Maija'quë huiñaëpi
më'ëni soijatena. Cornelio huë'ena dani quëaquëna, ipi më'ë quëaye
asajaquë caëna, asani Cornelio, soldado pai ëjaëpi jëjo daoquëna, daë'ë.
Nuñe pa'iquëpi, Maija'quëre sequëpi, cui'ne si'a judío pai de'oye yo'oquë
api cajë oiquëpi jëjo daocohua'i a'ë.”
23 Cajëna, Pedropi capi: “Cacani pëajë'ë.” Caëna, cacani i ja're coni
pëahuë, ja ñami. Ñatasi mu'se Pedropi iohua'i ja're coni saji'i. Saina, ite
coñu'u cajë Jope acohua'ije i ja're saë'ë, Maija'quëre sehuosicohua'ipi.
24 Jaje saisicohua'ipi se ñatasi mu'se Cesareana ti'ahuë, Cornelio cui'ne
i tsëcapë cui'ne i ai oi cajeohua'i coni tsi'sini ute hue'ñana. Jaohua'i cato
Cornelio huëosicohua'ipi daisicohua'ipi paë'ë. 25 Pa'ijëna, Pedropi huë'ena
ti'aquëna, Corneliopi pëpasi'i caquë etaquëpi Pedrote yë'ë ëjaërepa caquë
do're ja'ruëña. 26 Ja'ruquëna, Pedropi ite naë huëo nëcoquë capi:
“Yë'ëje më'ëje pa'i a'ë.”
27 Jaje i ja're caquë sa cacaquë ñaquëna, jai pai tsi'sicohua'ipi paë'ë.
28 Pa'ijëna, ñani Pedropi capi:
“Mësarupi asacohua'i a'ë, Israel pai ti ti pai ja're tsioye peoye.
Panita'a yequë pai huë'ena cacaye peoye. Israel pai yo'oye jaje pa'iji. Jaje
pa'iquëta'are yë'ëre Maija'quëpi ye'yapi paire co'acohua'i a'ë, si'siohua'i
a'ë caye pajë'ë caquë. 29 Jaje pa'ina, jaohua'i sani yë'ëre sejëna, ai cuasaye
peoyerepa esa daë'ë. De'oji. Yureta'a quëajë'ë. ¿Iquere cajë yë'ëre soire'ni?”
30 Caquëna, Corneliopi capi:
“Pa'iji, cuatro mu'seña, iye ja'i maca na'iquëna, tres pa'i maca yë'ë
huë'ere pa'i ao aima'quëpi Maija'quëre sei pa'ise'e. Pa'iquëpi na'iquëna,
Maija'quëre señere seina, Maija'quë jëjo daoquëpi ai mia ju'i carepa
ju'iquëpi ñaini capi: 31 ‘Cornelio, më'ë Maija'quëre señe Maija'quë asaji,

cui'ne më'ë peocohua'ire cocaiyeje Maija'quë ñaquë sihuaji de'oyerepa yo'oji caquë ñaji. 32 Jaje pa'iye sëte yurepi ëmëohua'ire Jopena jëjo saojë'ë, Simón Pedro hue'equëre quërëjani iñona daja'cohua'ire. I cato yequë Simón huë'ere pa'iji, jaë yequë Simón cato ca'nipi de'huaquë api. I huë'e cato jaira të'tëpare pa'iji,' capi, yë'ëre. 33 Caëna, asani esa më'ëre quërëjaija'cohua'ire jëjo saohuë. Jaje jëjo saouna, yure më'ëpi daquëna, de'oji. Maija'quë coca asañu'u cajë yëquë tsi'sisicohua'ipi pa'iyë, më'ëre mai Ëjaërepa cajë'ë caquë isiyere caquëna, asañu'u, yëquë."

Pedro Quëaye

34 Caquëna, Pedropi quëapi:

"Yureta'a asayë, Maija'quëpi paire cui'ne pa'iohua'ise'ere ñaquë pa'iye. 35 Jaje pa'ina, Maija'quë cato si'a paire ite de'oquëre pa'ni cacohua'ire cui'ne nuñerepa yo'ocohua'ire de'oji caquë ñaji, coa si'a tsëca acohua'ire. 36 Jaje pa'ina, si'aohua'i Ëjaë Jesucristoja'a de'oye pa'iye ti'añere, Maija'quë i coca Israel paina isipi. 37 Mësarupi si'aohua'i asayë, Juan oco doquë cui'ne quëaquë yo'osi jeteyo'je Jesupi Galileapi huëoni si'a hue'ña judío pai pa'i hue'ña yo'ose'e cu'ise'e. 38 Jaje pa'ina, Maija'quëpi Jesús Nazaret aquëre de'o joyo tuture isipi. Isina, huati tutupi yo'oquëna, ai yo'ojë pa'icohua'ire jujucai cui'ne paire de'oye yo'ocai cuji'i, Maija'quëpi i ja're pa'i do'ire. 39 Jaje yo'oquëna, yëquë ñasicohua'i a'ë, Jesús yo'oye. Jerusalénna cui'ne Judea yejana yo'oquëna, ñasicohua'i a'ë. Ja jeteyo'je yureta'a ite soquë sarahuana que deoni huani jeohuë, judío paipi. 40 Jaje huaisiquëta'a toaso mu'seña pa'i maca Maija'quëpi huajëquëre huëopi. Huëoni yëquëre iñopi. 41 Coa yëquëse'ere ñai iñopi. Si'a paire ñai iñoñe papi. Yëquë i tsoe sahua nëosicohua'ise'ere ñai iñopi. Jaje pa'ina, yëquë i ja're coni ucujë cui'ne aijë yo'ohuë, i huëisi jeteyo'je. 42 Jare jaëni Maija'quëpi ju'isicohua'ire cui'ne huajëcohua'ire ñani ca tëjiquëre nepi cajë quëaja'cohua'ini yëquëre jëjo daopi. 43 Jaje pa'ina, tsoe Maija'quëre quëacaicohua'i Jesús ayere cajë cahuë, ite Jesure sehuocohua'ipi iohua'i co'aye yo'ose'ere sai de'huani oni yeje cuañoja'cohua'i a'ë."

Judío Pai Peocohua'ita'a Maija'quë Joyo Isi Cuañose'e

44 Ja yë'ta'a Pedro caquëna, de'o joyopi i caye asacohua'ina tsio daji'i. 45 Tsio daquëna, Israel pai sehuoye sehuocohua'ipi Pedro ja're daisicohua'ipi ai cuasajë ñahuë, Israel pai peocohua'ipi de'o joyore isi cuañojë, 46 yequë pai cocapi cajë cui'ne Maija'quëre de'oquëre pa'ni cajë yo'ojëna. 47 Jaje ai cuasajëna, Pedropi capi:

"Icohua'ire oco doye de'oji, mai isi cuañose'eje pa'ye de'o joyore isi cuañosicohua'ire."

48 Cani iohua'ire Jesucristo mamipi do cuañoñe pa'iji cani docaji'i. Ja jeteyo'je iohua'ipi Pedrore cahuë, yëquë ja're tsoe mu'seña maña pëani pa'ijë'ë.

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

Pedro Sehuosicohua'ire Quëaye

11 1 Israel pai tsëca peocohua'ipi Maija'quë coca de'oyerepa
sehuose'ere Jesús jëjo saocohua'ipi cui'ne yëquë sehuocohua'ipi
asahuë, Judea pa'icohua'ipi. 2 Asani Pedropi Jerusalénna co'ina, Israel pai
sehuoye sehuocohua'ipi i yo'ose'ere sañope cahuë.
3 Cajë ite sei'ë:
"¿Me yo'oquë Israel pai peocohua'i huë'ena cacani iohua'i ja're coni ai
yo'o u'ni?"
4 Cajëna, Pedropi si'aye ite du'ru macarepa huëoni yo'ose'eje pa'ye
jaohua'ire quëapi:
5 "Jope daripëre pa'i Maija'quëre sei cani ñañeje pa'ye ñahuë. Ñaquëna,
ma'tëmopi jai ca'tipëje pa'iona, ayasi tu'ure cajese'e sicapëa que'quesicona,
yë'ë quë'rona casaëna, ñahuë. 6 Ayasi tu'ure ñaquëna, si'aohua'i nëicohua'i,
añaje pa'iohua'i coti saihuëpi cu'icohua'i, cui'ne ja'jëcohua'i paë'ë. 7 Pa'ijëna,
yë'ëre yë'ose'e jutapi: 'Pedro huëijë'ë. Huëni huani aijë'ë,' capi. 8 Caquëna,
cahuë: 'Pasi'i, Ëjaë. Ai ma'ñe a'ë. Si'si a'ë. Si'siohua'ire yë'ë ti aima'quë a'ë,'
cahuë. 9 Caquëna, tijupë yë'ose'e yë'ëre juta copi: 'Maija'quë tsoa tose'ere
si'si a'ë cama'ë pa'ijë'ë,' capi. 10 Jaje toasoñe Maija'quë cui'ne pa'ye capi.
Ca tëjina, ayasi tu'upi ma'tëmona mëni huesëo. 11 Ja macarepa toaso
ëmëohua'i Cesarea yejapi jëjo daosicohua'ipi yë'ëre co'ecohua'ipi yë'ë pa'i
huë'ena titahuë. 12 Titarena, Maija'quë joyopi yë'ëre cuañepi: 'Iohua'i ja're
coni saijë'ë,' caquë 'ai cuasama'ë,' capi. Caëna, asani saë'ë, icohua'i seis
sehuosicohua'i ja're coni. Sani si'aohua'i pa'i huë'ena cacahuë. 13 Cacarena,
Maija'quë jëjo daoquëre i huë'ena ñase'ere cui'ne ñaquëna, i case'ere quëapi.
Jopena më'ë jo'yare jëjo saojë'ë, Simón Pedro hue'equëre daja'cohua'ire.
14 Jaëpi dani huaso coca quëaquëna, asani më'ë cui'ne më tsëcapë
huasosicohua'i pa'ija'cohua'i a'ë capi, quëapi. 15 Quëaquëna, asani yë'ëpi
cocare quëa huëoquëna, de'o joyopi iohua'ina daji'i, maire du'ru macarepa
daise'eje pa'ye. 16 Ja maca mai Ëjaërepa case'ere cuasahuë, 'Juan cato ocopi
dopi. Jaje pa'iquëta'are mësaru cato de'o joyore isi cuañoja'cohua'i a'ë.'
17 Jaje pa'ina, Maija'quëpi maire Ëjaë Jesucristore sehuocohua'ire isise'eje
pa'ye isiru, ¿me sañope Maija'quë yo'o ma'ñe a'ë caye'ni?" Capi, Pedro.
18 Caquëna, asani Jerusalén acohua'i sehuosicohua'ipi sañope caye jeoni
Maija'quë ai de'oyerepa yo'oji, cajë cahuë:
"Jaje yo'oquë judío pai peocohua'ire isiji, ite sehuoni ti pani huesëye
tii'añe."

Antioquía Pai Sehuoye

19 Estebanre huani jeosi jeteyo'je Jesure sehuocohua'ire josa yo'o huëohuë.
Josa yo'o huëorena, yecohua'ipi Feniciana, Chipre saodohuëna, cui'ne Antioquía
daripëna cati saë'ë. Saisicohua'ipi jarona Israel paise'ere Maija'quë coca quëahuë.

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

Yequë pa̱ireta'a quëaye pa̱huë. 20 Pa̱jëta'are Chipre cui'ne Cirene quë'ro acohua'i
sehuosicohua'ipi Antioquía daripëna ti̱'ani griego pa̱ire mai Ëja̱ë Jesús de'o
cocare quëahuë, judío pa̱i peocohua'ina. 21 Mai Ëja̱ë i̱ohua'i ja̱'re co̱ni pa'ina,
de'oye quëajëna, jai pa̱i ja̱'në i̱tire pa'ë cuasase'e je̱oni Ëja̱ë Jesuna sehuohuë.
22 Ja̱je yo'ojëna, sehuosicohua'i Jerusalén pa'icohua'ipi asani Bernabére
Antioquía daripëna jëjo saohuë. 23 Jëjo saorena, Bernabépi ti̱'ani
Maija'quëre sehuosicohua'ire Maija'quë de'oye yo'ocaiyere ñapi. Ñani
ai sihuapi. Sihuaquë Bernabé yëhuopi, de'oyerepa. Ti je̱oma'pë tuijë
mai Ëja̱ërepa case'eje̱, caquë yëhuopi. 24 Bernabé cato ai de'oquë paji'i.
Maija'quëre ai cuasaquëpi cui'ne de'o joyo ti̱mësiquëpi paji'i. Ja̱je pa'ipi
yëhuoquëna, asani jai pa̱i sehuohuë, mai Ëja̱ë case'ere.
25 Ja̱ jeteyo'je Bernabépi Saulore co'esi'i caquë Tarso daripëna saji'i.
26 Sani ti̱'ani i̱te Antioquía daripëna sapi. Sani ja̱rona te'e o̱metëcahuë
pëahuë, sehuosicohua'i ja̱'re co̱ni. Pëani pa'ijë jai pa̱ire ye'yahuë. Ja̱rona
Antioquía daripëna du'ru macarepa Cristiano hue'yohuë, sehuosicohua'ire.
27 Ja̱ mu'seña Antioquíana ti̱tahuë, Maija'quëre quëacaicohua'ipi
Jerusalén daicohua'ipi. 28 Ti̱tasicohua'i aquëpi Agabo hue'equëpi nëcaquë
capi, de'o joyopi quëaquëna, yequë mu'seña pa'i ja̱'ñere. Yequë mu'seña
si'a hue̱'ña a̱iñe peoquëna, pa̱i a̱i ëa ju̱'ija'cohua'i a'ë. Ja̱je tëto saji'i,
Claudio César pa̱i ëja̱ërepa pa'i maca. 29 Ja̱je caëna, asani Antioquía
sehuosicohua'ipi Judea sehuosicohua'ire co̱cai ja̱'ñere i̱sini jëjo saoñu'u
cahuë, pa̱i ñape cuasaye ja'ye. 30 Cani i̱sini yureta'a i̱ti i̱sise'ere jëjo
saohuë, Bernabé cui'ne Saulo ja̱'re sehuosicohua'i aiohua'ina Judeana.

Santiagore Huaiye Cui'ne Pedrore Coye

12 1 Ja̱ mu'seña pa̱i ëja̱ë Herodespi sehuosicohua'i acohua'ire jo̱sa
yo'oquë, 2 Santiagore hua'tipi huani je̱ojë'ë cua̱ñeina, huani je̱ohuë,
Juan maja'yëre. 3 Yo'orena, judío pa̱ipi ñani sihuajëna, Herodespi Pedroreje̱
tse̱ani copi, sihuaja̱'cohua'i a'ë caquë. Iye cato yo'opi, levadura ne ma'ñe
pan a̱ijë tsi'si maca. 4 Ja̱je yo'oquë Pedrore tse̱ani co hue̱'ñana copi, cuatro
tsëca soldado pa̱i ñajë nëca hue̱'ñana, te'e tsëcapëre cuatro pa'iohua'i pa'i
hue̱'ñana. I̱ cato Egíptopi Maija'quë Israel pa̱ire etoquë pa'ise'ere cuasajë,
tsi'si tëjisi maca tse̱asiquëre etoni pa̱ire i̱ñosi'i cuasaquë yo'opi. 5 Ja̱je pa'ina,
Pedro cato tse̱a cua̱ñosiquëpi paji'i, etama'quë cajë ña hue̱'ñare. Ja̱je pa'itoje̱
sehuosicohua'i cato Maija'quëni se̱jë paë'ë, si'a joyorepa cuasajë Pedroni cajë.

Pedro Cosiquëni Maija'quëpi Etoye

6 Herodes ñamina'a Pedrore etoni pa̱ire i̱ñosi'i cuasaquëna, Pedro cato
huëore ca̱ji'i, caya soldado pa̱ina que̱na mepi se sëasiquëpi jopore pare u̱i.
Ca̱ina, yequë soldado pa̱ipi pa̱ire co huë'e eta sa'rore etama'quë cajë ñajë
nëcahuë. 7 Ja̱je pa'i macarepa mai Ëja̱ë hui̱ñaë si'a co tu'rihuë mia merepa
ñai nëcapi. Ja̱ maca Pedrore pato sëtoni capi:

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

“Esa huëijë̱'ë.”
Caquëna, jë̱ña hue̱se'e pa'ise'e joye to̱mepi. 8 Ja̱ maca Ëjaë jëjo daoquëpi capi:
“Më'ë ca̱ña su̱ñajë'ë, cui'ne zapatoje̱ su̱ñajë'ë.”
Caquëna, yo'oquëna, cui'ne yequeje̱ capi:
“Më'ë dëi ju'i ca̱je su̱ñani yë'ë ja̱'re daijë̱'ë.”
9 Caëna, mai Ëjaë jëjo daoquë jeteyo'je dani etapi, coa huesërepa. Mai Ëjaë jëjo daoquëpi yo'oji, cuasama'ë paji'i, coa ca̱ni ñañë cuasaquëpi.
10 Cuasaquëta'a du'ru nëcajë ñacohua'ire sa tëto sani cayaye acohua'ire sa tëto sani yureta'a ma'ana eta hue̱'ñarepa acore ti̱'arena, i̱ose'e hui'yo eta sa'ro hui'yona, etani ma'aja'a te'e saë'ë. Ja̱je co̱ni saiquëpi mai Ëjaë jëjo daoquëpi peo hue̱'ña saji'i, te'ire je̱oni.
11 Je̱o saquëna, yureta'a Pedropi capi:
“Yureta'a asayë, Herodes ñamina'a yë'ëre yo'o ja̱'ñere cui'ne Israel pa̱i yë'ëre yo'oye yëyere Ëjaëpi asani i̱ hui̱ñaëre huasoja̱'quëre jëjo daopi.”
12 Ja̱je yo'ou cuasani Pedropi saji'i, Juan pëca ja'co María huë'ena Juanpi yequë mamije Marcos hue'equë pëca ja'co quë'rona. Ja̱rote jai pa̱i tsi'sicohua'ipi paë'ë, Maija'quëni se̱jë. 13 Pa'ijëna, Pedropi ma'a eta sa'rona ti̱'ani të'capi, soiquë. Soiquëna, asani te'o nomi tsi̱o Rode i̱o mami hue'ecopi ¿nepi soiye'ni? cuasani sani ñasi'i caco eta sa'ro quë'rona daco'ë. 14 Dani Pedro yë'ore asani sihuaco eta sa'ro hui'yocaima'o co'ye huë'huë cacao, Pedropi eta sa'rore pa'iji quëasi'i caco. 15 Quëacona, i̱ohua'ipi i̱ote cahuë:
“Cuepeco, caco.”
Cajëna, ja̱ yë'ta'a Pedropi të'caye je̱oma'ë paji'i. Pa'ina, hui'yoni i̱te ñani ai quëquëhuë. 17 Quëquëjëna, jë̱tëpi cama'pë caquë yo'oni je̱orena, i̱te co hue̱'ñapi etose'ere quëapi. Quëaquë capi:
“Santiagore cui'ne yecohua'ire sehuosicohua'ire quëacaijë̱'ë, yë'ëre etose'ere.”
Cani yequë hue̱'ñana saji'i.
18 Ñata to̱mesi maca Pedro peoquëna, soldado pa̱i ai cuasajë huesëjë sa̱'ñe ai yo'ojë cahuë. 19 Yo'ojë cajëna, Herodespi cua̱ñepi, Pedrore co'eje̱'ë caquë. Cua̱ñeina, co'e jujahuë. Co'e jujarena, de'oye ñajë'ë casicohua'ipi ñama'pë pa'isicohua'ire huani je̱ojë'ë, cua̱ñepi. Cua̱ñeina, huani je̱ohuë, soldado pa̱ire. Ja̱je yo'osi jeteyo'je Herodes Judea pa'iye je̱oni Cesareana sani paji'i.

Herodes Ju̱'ise'e

20 Herodes Sidón pa̱ire cui'ne Tiro pa̱ire pë̱i paji'i. Pa'ina, i̱ohua'ipi pa̱i ëjaë Herodesre ca de'huañu'u, cajë te'e. Ja̱je yo'oñu'u cahuë. Casicohua'ipi i̱ quë̱no macarepa co̱cai pa'iquë Blasto hue'equëna cajeohua'i de'ohuë. De'oni

jaëja'a seï'ë, Herodesre de'oye pëima'ëna, pa'iyere. Tiro cui'ne Sidón pai
cato Herodes yejana ao huerocohua'i paë'ë. Jaje pa'ina, jaje yo'ohuë. 21 Jaje
yo'osicohua'ini yequë mu'se Herodespi capi, ja mu'se pai tsi'siye pa'iji,
caëna, tsi'sirena, de'o cañarepa suñasiquëpi i ñu'i paire cuañe hue'ñana
ja'runi cocare capi, paire. 22 Caquëna, asacohua'ipi tutu cuihuë. Ñeje cajë:
"Maija'quëpi caji, paipi caye paji."
23 Cajëna, Ëjaë huiñaëre jëjo daoquëpi ju'iñe nepi, ite, jare iti yo'ojë ca
macapi. Neina, pecona ao juji'i. Maija'quëre jerepa pa'ipi cacaima' do'ire
juji'i, ija'a co'ye Maija'quëje pa'i a'ë caquë sihuaquë asa do'ire.
24 Jaje yo'ojë pa'ijëna, Maija'quë coca cato jerepa jai saji'i. Jai saina, si'a
hue'ña iti cocare quëahuë.
25 Bernabé cui'ne Saulo co'amaña ne tëjini Jerusalénpi co'ijë Juanreje
dahuë, yequë mami Marcos hue'equëreje.

Bernabé Cui'ne Saulo Yo'o Huëoye

13 1 Antioquía yejare Maija'quëre quëacaicohua'i cui'ne Maija'quë coca
ye'yacohua'i paë'ë, sehuosicohua'i jare coni. Icohua'ipi paë'ë, Bernabé,
Simón yequë mami Negro hue'equë, yequë Lucio Cirene aquë paji'i, Manaén paji'i,
(Herodes jare ai de'osiquë Galilea yeja cuañequë pa'isiquë) cui'ne Saulo paji'i.
2 Jaje pa'icohua'ipi te'e mu'se aima'cohua'ipi mai Ëjaëre sejëna, de'o joyopi capi:
"Jaohua'ire Bernabére cui'ne Saulore jëjo saojë'ë, yë'ë nejajë caquë
soise'e neja'cohua'ire."
3 Caëna, aima'pë Maija'quëre seni tëjini jaohua'ire jëñapi jëjo pajë
secacani jëjo saohuë, se ñajë saijë'ë cajë.

Chipre Paire Yëhuoye

4 Maija'quë joyopi jëjo saoquëna, saicohua'ipi Bernabé cui'ne Saulo saë'ë,
Seleucia daripëna saicohua'ipi. Jaropi jai yohuëna aya mëni Chipre hue'e
saodohuëna saë'ë. 5 Saicohua'ipi Salamina yo sa'rona ti'ani judío pai tsi'si
huë'ñana Maija'quë coca quëa huëohuë. Juan iohua'ire cocasi'i caquë
saisiquëje iohua'i jare paji'i. 6 Si'a saodohuë quëarojaijë Pafos daripëna sa
ti'ahuë. Ti'ani jarona ñahuë, Israel paipi dahuëpi Barjesús hue'equëre. Jaëpi
Maija'quë cocare cayë caquë paire cosoquë yo'oquë paji'i. 7 Jaë dahuëpi Sergio
Paulo ta'ñe asaquë jare pai ëjaë jare paji'i. Pa'ina, pai ëjaëpi Bernabére cui'ne
Saulore quërëjaija'cohua'ire jëjo saopi, Maija'quë coca quëajëna, asayere yë.
8 Jaje yo'oquëta'are griego pai coca cato Elimas hue'equëpi dahuëpi pai ëjaë
sehuoyere ësequë Bernabére cui'ne Saulore sañope capi. 9 Caquëna, Saulopi
Pablo hue'equëpi Maija'quë joyo timësiquëpi ite ai ñani, 10 capi:
"¡Cosou, co'aquërepa, huati mamaquë si'aye de'oyere sañope
yo'oquë ai! ¿Je yëhua Ëjaëre sañope yo'oye jeoja'quë a'ni, më'ë? 11 Yure
Maija'quëpi më'ëre si'sesipi. Si'sequëna, tsoe mu'seña ñama'ë pa'i cui'ne
ësë miañeje ñama'ë pa'ija'quë a'ë, më'ë."

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

Ca macarepa Elimas ñama'quë de'opi, ñamije pa'iose'ere ñaquë de'oni.
Ja̱ maca i̱te jë̱tëna tse̱'ejë cuaja̱'cohua'ini co'epi. 12 Ja̱re ñani ai de'oyere
pa'ë, Ëjaë aye ye'yaye cuasaquë pa̱i ëjaë sehuopi.

Pablo Cui'ne Bernabé Antioquíare Pa'iye Pisidia Yejare

13 Pablo cui'ne i̱te co̱cohua'i jai yohuëna aya mëni Pafos daripë je̱oni
Perge daripëna ti̱'ahuë, Perge daripë Panfilia yeja quë'ro acona. Ja̱rona
Juan je̱oni Jerusalénna co'ipi. 14 Perge sa sani Pisidia yeja quë'ro daripëna
Antioquíana ti̱'ahuë. Ti̱'ani huajë mu'se pa'ina, Israel pa̱i tsi'si huë'ena
cacani ja'ruhuë. 15 Ja'runi ñu'ijëna, tsi'si huë'e ëjaohua'ipi cua̱ñese'e cui'ne
Maija'quëre quëacaicohua'i toyasi pëpë ña tëjini cahuë:
"A'yë dohuë, pa̱ire yëhuoye pa'ito quëaje̱'ë, yurepi."
16 Carena, ja̱ maca Pablo huëni nëcani jë̱tëpi cama'pë caquë ja'jëni capi:
"Ë̱mëohua'i Israel pa̱i cui'ne si'aohua'i yequë pa̱i Maija'quëre ca'racohua'i
asaje̱'ë. 17 Israel pa̱i Diusupi mai aiohua'ire jo'ya nepi. Jo'ya neni ja̱ohua'ija̱'a
jai pa̱i jojo saiye nepi, yequë pa̱i yeja Egíptore pa'i maca cui'ne ja̱ jeteyo'je i̱
tutupi yo'oquë etopi, ja̱ yeja pa'isicohua'ire. 18 Etouna, Israel pa̱ipi cuarenta
o̱metëca pa̱i peo hue̱'ña cue̱nesi yejaja̱'a cu'ijë yo'ojëna, Maija'quëpi i̱ohua'ire
de'oye ñacaiji'i, yo'o jujama'ë. 19 Ja̱je yo'oquë siete tsëcape̱arepa Canaán
yeja pa'icohua'ire nejopi, ja̱ohua'i yejare mai aipëna i̱sisi'i caquë. 20 Si'aye iye
yo'oye cato cuatrocientos cincuenta o̱metëca paji'i. Ja̱ pa'isi jeteyo'je yureta'a
Maija'quëpi Israel pa̱i yo'oyere ñani ca tëji ëjaohua'ire i̱sipi, Maija'quëre
quëacaiquë Samuel pa'i maca̱ja̱'a. 21 Ja̱je yo'oye pa'ina, yureta'a se̱i'ë,
yëquëre cua̱ñe ëjaëre pare necaije̱'ë cajë. Se̱jëna, Maija'quëpi Cis mamaquë
Saúlni pa̱i ëjaëre necaji'i, cuarenta o̱metëca i̱ohua'ire cua̱ñeja'quëre. Ja̱ë
cato Benjamín tsëcapë aquë paji'i. 22 Pa'ina, jeteyo'je Maija'quëpi Saúlre pa̱i
ëjaërepa pa'iye jioni Davidna i̱sipi, pa̱i ëjaërepa pa'iye. Davidni Maija'quë
capi, ñeje: 'Isaí mamaquë David cato yë'ë yëyere yo'osi'i cuasaji. Ja̱je pa'ipi,
yë'ë ña hue̱'ñaje de'oye yo'oquë api.' 23 Ja̱je pa'ina, i̱ ca nëose'eje̱ pa'ye Israel
pa̱ire huasosi'i caquë jëjo daopi, Jesure. Jesús cato David tsëcapë aquë paji'i.
24 Ja̱ yë'ta'a Jesús daima'në Juanpi si'a Israel pa̱ire Maija'quë coca quëapi.
Quëaquë capi, ja̱'në cuasase'ere je̱oni Maija'quëna po̱nëje̱'ë. Po̱nëjëna, oco
doye pa'iji. 25 Casiquëpi je̱'në i̱ pani tëjiye ti̱'aquëna, capi Juan: 'Yë'ë mësaru
cuasayeje̱ pa'i peoyë. Yë'ë pa'isi jeteyo'je te'i jerepa pa'ipi daiji. Ja̱ëre yë'ë i̱
zapato dutacaiyeque peoquëpi, teaye pa'i a'ë.'
26 Ja̱je pa'iye sëte ë̱mëohua'i Maija'quë do'ijë Abraham tsëcapë acohua'i,
cui'ne mësaru ti̱ohua'i, Maija'quëre ca'rajë i̱ yëyeje̱ pa'icohua'i, iye huaso
coca mësaru asa ja̱'ñere jëjo daose'e a'ë. 27 Jerusalén pa'icohua'i cui'ne
i̱ohua'i ëjaohua'ije̱ Jesure huesëjë coa pa̱ije pa'ire ñahuë. Ñajë cui'ne huajë
mu'seña ñape pa̱i tsi'si huë'epi Maija'quëre quëacaicohua'i toyase'ere
ñanije asa ti̱'añe pa̱huë. Pa̱jë ja̱re i̱ohua'ipi Maija'quëre quëacaicohua'i
case'ere yo'o ti̱'acaë'ë, Jesure huani je̱o maca. 28 Jesús co'aye yo'ose'ere

tı̱'ama'pëta'a Jesure huani jo̱oñere Pilatopi soldado pa̱ina cua̱ñejaquë cajë
so̱i'ë. 29 Ja̱ jeteyo'je yureta'a si'aye iye yo'o ja̱'ñere toyase'e cayere yo'o
tëjini so̱quë sarahua dequëni casani yejana ta̱huë. 30 Ja̱je yo'osiquëta'are
Maija'quëpi ı̱te huajëquëre huëopi. 31 Huëosiquëpi Jesús jai so̱ mu'seña
ñaiquë ı̱ñopi, ı̱ ja̱'re co̱ni Galileapi Jerusalénna saina, saisicohua'ire. Yure
ja̱ohua'ipi ı̱ coca quëacohua'i pa'iyë.
32 Ja̱je pa'iye sëte yëquë mësarute de'o cocare quëayë, mai aiohua'ire ca
nëose'ere yo'o tı̱'api, mai pa'i maca ı̱ ca nëosi tsëcapë acohua'ina. 33 Ja̱ ı̱ ca
nëose'ere yo'o tı̱'aquë Jesure ju̱'isiquëni huajëquëre huëopi, Maija'quëpi. Salmos
cayaye acore toyase'eje̱ pa'ye yo'opi. Ja̱pi caji, ñeje: 'Më'ë yë'ë mamaquë a'ë.
Yurepi yë'ë më'ë ja'quë a'ë.' 34 Ja̱je pa'ina, Maija'quë yequë hue̱'ña toyase'eja̱'a
capi: 'Davidre ı̱sija̱'quë a'ë, ca nëose'ere. De'oyere pare nuñerepa ca nëose'ere
ı̱sija̱'quë a'ë, më'ëre.' Ja̱je pa'ina, tsoe Maija'quëpi quëapi, ju̱'isiquëpi huëi ja̱'ñe
cui'ne ı̱ ca̱pë ja̱'juñe pa̱ ja̱'ñe. 35 Ja̱je pa'ina, yequë hue̱'ña toyase'e caji: 'Më'ë
jo'yaë de'oquërepa ca̱pë ja̱'ju huesëye më'ëpi ë̱seja̱'quë a'ë.' 36 De'oji, yure ja̱je
pa'iye sëte casi'i. David cato Maija'quë ı̱te cua̱ñese'eje̱ pa'ye ı̱ pa̱ire necani tëjini
ju̱ni huesëpi, ı̱ aiohua'i ju̱'ise'eje̱ pa'ye. Ja̱je ju̱ni ı̱ ca̱pë ja̱'ju huesëpi. 37 Ja̱je
pa'iquëta'are ja̱ë, Maija'quë huëosiquë Jesús ca̱pë cato ja̱'juñe pa̱pi. 38-39 Ja̱je
pa'iye sëte mësaru Maija'quë do'ijëpi asaye pa'iji, Jesuja̱'a co'aye yo'ose'e oni yeje
cua̱ñoñe pa'iji, cajë. Ja̱je pa'ina, si'aye Moisés cua̱ñese'e oni yejeye pa̱se'ere Jesure
ı̱re pare asacohua'ire oni yejeye pa'iji, ı̱tire pa'ë. 40 De'hua ñajë'ë, mësaruna
Maija'quëre quëacaicohua'i toyase'e to̱mequë ı̱ohua'i toyase'e cato caji:

41 Nuñere pare ñajëta'a co'aji cajë coecohua'i, ne huesëjë̱'ë.
Mësaru pa'i mu'seña yë'ëpi co'amañare nequëna,
Yecohua'ipi mësarute quëatoje̱ care payë cajë sehuocaiye pa̱ja'cohua'i
a'ë."

42 Judío pa̱i tsi'si huë'epi Pablo cui'ne ı̱ cajeohua'i co̱ni etajëna, tsı̱'nëna,
judío pa̱irepa peocohua'ipi cahuë: Yequë semana huajë mu'se pa'ina, cui'nare
quëajë̱'ë, yëquëre. 43 Ca tëjisi maca tsi'si huë'epi Pablo cui'ne Bernabé
saijëna, jai pa̱i judío pa̱ipi cui'ne judío pa̱i peocohua'ipi judío ye'yayena
huero ye'yesicohua'ipi ı̱ohua'i ja̱'re saë'ë. Saijëna, ı̱ohua'ipi yëhuojë cahuë.
Nuñerepa Maija'quë mësarute oi soise'ere pa'ijë̱'ë, yo'o jujama'pë.
44 Casicohua'ipi yequë semana huajë mu'se tı̱'aëna, ja̱ daripë pa'icohua'ipi
si'aohua'i tsi'siye ja'i maca jai pa̱i tsi'sihuë, Maija'quë coca asañu'u cajë.
45 Tsi'sijëna, ñani Israel pa̱ipi ë̱sejë oijë Pablo ai co'aquë api sa̱ñope ca
huëohuë. 46 Cajëna, Pablopi cui'ne Bernabépi quëcojë sa̱ñope cahuë, ı̱ohua'ire:
"Mësaru judío pa̱ini du'ru macarepa Maija'quë coca quëaye pa'iji.
Pa'isiconi mësarupi coejë cui'ne ti pani huesëyere paye cuasama'pëna,
yure cato judío pa̱i peocohua'ina sani quëaye pa'iji. 47 Ja̱je pa'ina, Ëjaëpi
yëquëre cua̱ñequë capi:

Si'a pa̱ire miacaija̱'quëre jo̱oñë, mësarute.
Yë'ë huaso cocare si'a hue̱'ña so'o pa'icohua'ire quëacaijë̱'ë."

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

48 Jaje caquëna, asani judío pai peocohua'ipi sihuajë si'aohua'i Maija'quë
coca ai de'oye a'ë, cajë ti pani huesëyere ti'aja'cohua'i a'ë, caquë ña
nëosicohua'ipi sehuohuë. 49 Sehuojëna, jaje Maija'quë coca quëahuë, ja yeja
pa'icohua'ire. 50 Jaje sehuojëta'are judío paipi Pablore cui'ne Bernabére eto
saoñu'u cajë, de'o nomiohua'i ja're cui'ne de'o ëmëohua'ire cui'ne iti daripë
ëjaohua'i ja're coca cahuë, sañope jaohua'ire yo'oñu'u cajë cani sañope
yo'ojë etohuë. 51 Etorena, saijë iohua'i nëcañoa ya'ore ti'to tohuë, jaohua'i
yo'oyere sañope cayere iñojë. Jaje yo'oni Iconiana saë'ë. 52 Jaje pa'iquëta'are
iti sehuosicohua'i cato sihuahuë, de'o joyopi iohua'i ja're pa'ina.

Pablo Cui'ne Bernabé Iconiore Pa'iye

14 1 Pablopi cui'ne Bernabépi Iconiore pa'ijë judío pai tsi'si huë'ena
cacani Maija'quë coca quëajëna, jai pai judío pai cui'ne judío pai
peocohua'i sehuohuë. 2 Sehuojëna, judío pai sehuoma'cohua'ipi sañope
yo'ojajë cajë judío pai peocohua'ire cuañejëna, sehuosicohua'ire co'aye cuasa
huëohuë. 3 Jaje co'aye cuasa huëo do'ire ai tsoe ja daripëna pëani Maija'quë
coca de'oyerepa quëahuë. Quëajëna, Maija'quëpi pai yo'o ti'a ma'ñe yo'o
tutu isiquëna, jaiye de'oyere yo'ohuë. Jaje yo'ojëna, Maija'quë oiye iohua'i
quëaye do'i quë'yerepa pa'iye iñopi. 4 Jaje pa'iquëta'are iti daripë acohua'ipi
caya tsëca huasicohua'i paë'ë. Pa'ijë yecohua'ipi judío pai cayere de'oye a'ë,
cacaë'ë. Cajëna, yecohua'ipi Ëjaë jëjo saocohua'i cayere de'oye a'ë, cacaë'ë.
5 Jaje cajë pa'ijëna, judío paipi cui'ne judío pai peocohua'ipi Pablore cui'ne
Bernabére co'aye yo'ojë quëna pëapi jea jo'añu'u cajë iti daripë ëjaohua'i
ja're coca cani te'e jaje yo'oye de'oji, cuasa nëohuë. 6 Cuasa nëose'ere asani
Pablopi cui'ne Bernabépi catihuë, Listrana cui'ne Derbena Licaonia yejana
cui'ne iti yeja yequë daripëa pa'iyena. 7 Catini jaroje quëahuë, de'o cocare.

Pablore Quëna Pëapi Jeañe

8 Listra daripëre te'i ëmë tsi'nëna cu'ima'quë ai de'osiquëpi paji'i, coa
ñu'iquëpi. 9 Coa ñu'iquëpi Pablo quëayere asaquë Maija'quëpi yë'ëre ne
co'yaye pa'iji cuasaquë ñuji'i. Ñu'ina, Pablopi i jaje Maija'quëre cuasaye
asani 10 ai tutu capi:
"Huëni nëcajë'ë."
Caquëna, ca macarepa te'ere papi huëni nëcani cu'i huëopi. 11 Jaje
Pablo yo'ouna, ñani Licaonia cocapi tutu cuijë cahuë:
"Diusuohua'ipi paije pa'iohua'i de'oni mai quë'rona cajeni yo'oyë."
12 Cajë Bernabéni diusu Zeus hue'yohuë. Hue'yojë Pabloni iti coca ca do'ire
Hermes hue'yohuë. Listra pai diusu mamire hue'yohuë. 13 Ja maca yureta'a pai
daripë caca sa'ro yë'quë macare diusu Zeuste se huë'e paquëpi iti huë'e ñacai
ëjaëpi duruhuequëre cui'ne de'o joro nese'ere dapi. Dani Jesús jëjo saocohua'ire
de'ocohua'ire pa'ni caquë sesi'i, caquë yo'opi. Yo'oquëna, yecohua'ije i ja're
señu'u, cajë yo'ohuë. Yo'ojë iohua'i ai yo'ojë pacohua'ini nëicohua'ire huani coa

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

isijë señu'u, cajë yo'ohuë. 14 Yo'oyere asani Bernabépi cui'ne Pablopi co'aji, ja
yo'oye cajë. Ju'i cañana co'rëjë, cuijë sa tomejaë'ë, iohua'i jopona. 15 Ñeje cuihuë:
"¿Merepa mësaru jaje yo'oye'ni? Yëquë cato mësaruje pa'iohua'i a'ë.
Yure mësaru coa yo'oye jeoni Maija'quë iti yeja, ma'tëmo, jai tsiaya
cui'ne si'aye iote pa'iye de'huasiquëre pani sehuoni pa'ijajë cajë quëañu'u
cajë daisicohua'i a'ë. 16 Jaje pa'iquëta'are yequë mu'seña cato iohua'ise'e
iohua'i yëyeje yo'ojë pa'ijajë caquë ñapi, Maija'quë. 17 Jaje yo'ojë pa'itoje
Maija'quëpi de'oye yo'oyeja'a iñopi, yë'ë pa'iye caquë. Jaje pa'ina, ipi
mësarute oco cui'ne de'oye quëquëna tëaye cui'ne aiñe cui'ne sihuajë
pa'iye isiji."
18 Jaje si'aye canije ai yo'ojë maña duruhuequëre huaiye pajë'ë, cajë
esehuë, diusuohua'ire isijë señu'u cajë yo'ocohua'ire.
19 Jaje yo'ojë ca maca da titahuë, Israel pai, Antioquía yeja cui'ne Iconia
yeja pa'icohua'i. Jaohua'ipi titani tiñe cuasayena paire ponahuë. Ponarena,
Pablore quëna pëapi jea jo'ahuë. Jea jo'ani huani jeohuë, cuasajë pai pa'i
daripë hue'sena quërë etohuë. 20 Quërë jeorena, sehuosicohua'ipi i ui
hue'ñana tsi'sini nëcajëna, huëji'i. Huëni pai daripëna cacapi. Cacasiquëpi
ñatasi mu'se Bernabé ja're coni Derbe daripëna saë'ë.
21 Sani jaro Derbena de'o coca quëajëna, jai pai sehuohuë. Sehuorena,
ñani jaropi Listrana, Iconiana cui'ne Antioquía darina co'ihuë. 22 Co'ini, jaro
sehuosicohua'i pa'icohua'ire yo'o jujama'pë ñese tuijë'ë, cahuë. Cajë cui'ne
Maija'quëre cuasare pajë pa'ijë'ë, cahuë. Jaje cajë cui'ne yequeje cahuë,
Maija'quë cuañe te'tena cacañu'u cani jaiye ai yo'oye pa'iji. 23 Jaje cajë
cui'ne yequeje sehuosicohua'i tsëcapëa ñape iohua'i ëjaohua'i pa'ija'cohua'ire
nehuë. Neni ao aima'cohua'ipi Maija'quëre sejë yo'o tëjini icohua'ire de'oye
ñacaijë'ë, cajë Maija'quëre secacaë'ë, iohua'i sehuosiquëna.

Antioquíana Pablopi Cui'ne Bernabépi Co'iye

24 Pisidia yeja sa tëto sani Panfilia yejana ti'ahuë. 25 Ti'ani Perge yeja
pa'icohua'ire de'o coca quëahuë. Quëa tëjini Antalia daripëna saë'ë. 26 Sani
jarona yureta'a yohuëna aya mëni Antioquíana, Maija'quë oiye ayepi
necaijë'ë cajë cuañe sitona, iohua'i de'oye iti case'eje ne tëji sitona co'ihuë.
27 Co'ini Antioquíana titani si'a sehuosicohua'ire si'soni Maija'quë iohua'i
ja're coni yo'oquëna, Ëjaëpi judío pai peocohua'ipi sehuojajë caquë jato
sa'roje pa'iore hui'yocaquëna, de'oye sehuose'ere quëahuë. 28 Quëasicohua'ipi
sehuosicohua'i ja're coni iti macana pëani tsoe paë'ë, jarote.

Jerusalénna Tsi'siye

15 1 Ja mu'seña Judeapi Antioquíana cayao maña saisicohua'ipi
Maija'quë do'ijëre ye'yajë cahuë huaso cuañoñe peoji, Moisés
cuañese'ere yo'oma'pë pani, ca'ni tëama'pë pani, cahuë. 2 Jaje cajëna,
Pablopi cui'ne Bernabépi coni iohua'i ja're ai sa'ñe yo'ojë cahuë. Jaje yo'ojë

cajëna, Pablore, Bernabére cui'ne yecohua'i sehuosicohua'ire Jerusalénna
sani Jesús jëjo saocohua'i ja̱'re cui'ne ja̱ daripë sehuosicohua'i ëjaohua'i
ja̱'re ca̱'ni tëaye ayere coca caja̱'cohua'ire jëjo saoñu'u, cani jëjo saohuë.
3 Antioquía daripë sehuosicohua'i pa'icohua'ipi jëjo saojëna, saicohua'ipi
Fenicia yejaja̱'a cui'ne Samaria yejaja̱'a sa saijë quëahuë, judío pa̱i
peocohua'ipi ja̱'në i̱tire pa'ë cuasajë pa'ise'ere je̱oconi Maija'quëre
sehuose'ere quëajëna, asani si'aohua'i sehuocohua'i sihuahuë.
4 Jerusalénna Pablo cui'ne Bernabé ti̱'arena, sehuosicohua'ipi cui'ne Jesús
jëjo saocohua'ipi cui'ne sehuosicohua'i ëjaohua'ipi co̱ni de'oye pëpahuë.
Pëparena, pa'ijë si'aye Maija'quë i̱ohua'i ja̱'re yo'ose'ere quëahuë. 5 Quëajëna,
fariseo acohua'ipi Maija'quëre sehuosicohua'ipi huëni nëcani cahuë:
"Yequë pa̱ipi sehuosicohua'ire ca̱'ni tëaye pa'iji. Ja̱ maca Moisés
cua̱ñese'ere yo'o ti̱'ajë'ë, cua̱ñeñe pa'iji."
6 Cajëna, asani ja̱ maca Jesús jëjo saocohua'ipi cui'ne sehuosicohua'i
ëjaohua'ipi tsi'sihuë, fariseo acohua'i case'ere sa̱'ñe coca cajë asañu'u cajë.
7 Ja̱je cajë tsi'sisicohua'ipi ai sa̱'ñe ca tëji maca Pedropi huëni nëcani capi:
"Maija'quë do'ijë mësarupi ta̱'ñe asayë, yë'ëre mësaru aquëni Maija'quëpi
jo'ya nese'e tsoe hue̱'ña i̱ huaso cocare judío pa̱i peocohua'ina quëaquëna,
ja̱ohua'ipi i̱tire pa'ë cajë sehuoja̱jë caquë. 8 Maija'quë pa̱i joñoa cuasaye
ñaquëpi yë'ë tse̱cohua'ire neñë caquë i̱ñoquë, de'o joyore i̱sipi, judío pa̱i
peocohua'ina maire i̱sise'eje̱ pa'ye. 9 Ja̱je pa'ina, Maija'quë cato ja̱ohua'ire
cui'ne maire ti̱ñe pa'iohua'ire ñañe pa̱ji, si'aohua'ire cui'ne pa'iohua'ire ñaji.
Ja̱je pa'ina, Maija'quëre cuasa do'ija̱'a de'o joñoa tsoa to̱caji'i, ja̱ohua'ireje̱.
10 Yure ja̱je pa'ito, ¿me yo'ojë Maija'quë yo'oyere sa̱ñope uihuaye'ni,
sehuosicohua'ina dëquëcoje̱ pa'iore hue'ocaijë maije cui'ne mai aipëje̱ yo'o
ti̱'añe pa̱se'ere? 11 Ja̱je pa'ina, yëquë cato cuasayë ja̱ohua'ire huasose'eje̱
pa'yepi yëquëreje̱ Ëjaë Jesús oi coa i̱siyepi huasopi cuasayë."
12 Caquëna, si'aohua'i jo'cua je̱oni Bernabé cui'ne Pablo cayere asahuë. I̱ohua'i
ja̱'re Maija'quë pa'i co̱caina, yequë mu'seña pa'i ja̱'ñe i̱ñose'e cui'ne pa̱i yo'o ti̱'a
ma'ñe yo'ose'e quëajëna, asahuë. 13 Ja̱ maca quëa tëjijëna, Santiagopi capi:
"Maija'quë do'ijë asaje̱'ë. 14 Maija'quëpi judío pa̱i peocohua'ire de'oye
yo'ocai ja̱ohua'i acohua'ini sahuani i̱ pa̱irepa pa'ija̱'cohua'ire nese'ere Simónpi
maire quëaquëna, asahuë. 15 Ja̱je pa'ina, iye toyase'e cato Maija'quëre
quëacaicohua'i toyase'eje̱ pa'ye yo'ose'e a'ë. Ja̱je pa'ina, ñeje caji, toyase'e:
16 Ja̱ jeteyo'je co'i co̱ni
David huë'e ta̱isicore ne de'huacasi'i
Cui'ne i̱o co'a de'ose'e si'aye ne de'huasi'i.
17 Ne de'huaëna, ëjaëre judío pa̱i co'eja̱jë,
yë'ë mami se̱cohua'i judío pa̱i peocohua'i ja̱'re.
18 Tsoe hue̱'ña iye yo'o ja̱'ñe quëasiquëpi, ëjaëpi i̱sipi iye coca.
19 Ja̱je pa'ina, yë'ë cato cayë, judío pa̱i peocohua'ipi ja̱'në i̱tire pa'ë
cuasase'ere je̱oni Maija'quëni tuicohua'ire cua̱ñese'ere yo'oje̱'ë cajë

cuañeñe peoji. 20 Jaje pa'ina, coa iyese'e yo'oma'pë pa'ijë'ë cajë toyase'e
tsoe ti'api. Pai de'huasi diusure isisi hua'ire aima'pë pa'ijë'ë, ëmëre cui'ne
nomiore coa yo'orojaima'pë pa'ijë'ë, quio hueasicohua'ire aima'pë pa'ijë'ë,
panita'a tsie aima'pë pa'ijë'ë. 21 Ja maña toyañu'u, Moisés cuañese'e cato
tsoe hue'ñapi pai ñape daripëa pa'icohua'ire quëajë pa'iyë, huajë mu'seña
ñape tsi'si huë'ñapi iti toyase'ere ñajë. Jaje pa'ito me airepa caye'ni."

Judío Pai Peocohua'ina Toyani Jëjo Saose'e

22 Ja maca yureta'a Antioquíana iohua'i acohua'ini sahuani Pablo cui'ne
Bernabé ja're jëjo saoñu'u, cajë si'a sehuosicohua'i. Sehuosicohua'i ëjaohua'i
cui'ne Jesús jëjo saocohua'i te'e cuasahuë. Cuasani yo'ojë Judas hue'equëni,
jare ipi yequë mami Barsabás hue'equëni cui'ne Silasni saija'cohua'ire
nehuë, de'ocohua'ire pare. 23 Neni jaohua'i ja're ñeje toyasicore jëjo saohuë:
"Yëquë Jesús jëjo saocohua'ipi cui'ne sehuosicohua'i ëjaohua'ipi mësaru
a'yëohua'ije pa'iohua'ipi mësarute yëquë yo'je tsije pa'iohua'ire cuasajë judío
pai peocohua'ipi sehuosicohua'ire pëpayë, jaro Antioquía daripë, cui'ne Siria
cui'ne Cilicia yeja pa'icohua'ire. 24 Cui'ne yëquë jëjo saoma'cohua'ipi iñopi.
Saisicohua'ipi mësarute josa yo'ojë huesë ëaye ca co'me huesojëna, ai yo'ojë
asahuë. 25-26 Jaje pa'ina, asani si'aohua'i jaje yo'oye de'oji cuasani mësarute
yëquë acohua'ipi sani ñaja'cohua'ire neñu'u cani nehuë, yëquë ai oicohua'i
Pablo cui'ne Bernabé ja're saija'cohua'ire, ju'iñe pa'itoje quëcojë Jesucristo
coca do'ire quëarojaicohua'i ja're saija'cohua'ire. 27 Jaje yo'osicohua'ipi yure
mësaru quë'rona jëjo saoyë, Judasre cui'ne Silasre mësaru ja're te'e tsiarepa
ñajë coca si'aye quëaja'cohua'ire, yëquë quëase'eje pa'ye. 28 Jaje pa'ina, de'o
joyoje de'oji, jaje yo'oye caquëna, ñaquëna, yëquëje mësarute jaiye yo'ojë'ë
cajë cuañeñe peoyë. Coa do'i quë'yese'e yo'ojë'ë caye yëyë, iyese'e: 29 Pai
de'huasi diusuna isisi hua'i aima'pë pa'ijë'ë, quio hueasicohua'ire aima'pë
pa'ijë'ë, tsieje aima'pë pa'ijë'ë, cui'ne ëmëpi nomiohua'ire coa yo'orojaiñe
yo'oma'pë pa'ijë'ë, nomioje ëmëohua'ire coa yo'orojaiñe yo'oma'o pa'ijë'ë.
Iye case'ere yo'oni mësaru de'oye pa'ija'cohua'i a'ë. De'oye pa'ijë'ë. Ca
tëjihuë."
30 Ja maca sai huëoni pëpa tëjini yureta'a Antioquíana saë'ë. Sani ti'ani
sehuosicohua'ire tsi'soni toyasicore isihuë. 31 Isirena, sehuosicohua'ipi
toyase'ere ñajë cajëna, asajë jai pai sihuahuë, ite yëhuoyere asajë. 32 Sihuajë
asajëna, Judas cui'ne Silaspi Maija'quë caye asani quëacai tutu pacohua'ipi
ai tsoe quëahuë, yëhuojë. Jaje yëhuojëna, asa huajëjë jerepa tutu quë'i
joñoa paë'ë. 33 Jaje quëajë pani tëjirena, sehuosicohua'ipi sani pëpacaijë'ë
si'aohua'ire mësarute jëjo daosicohua'ire cajë pëpa tëjihuë, co'ija'cohua'ire.
34 Jaje pa'iquëta'are Silasse'e de'oji pëaye cuasani pëapi. 35 Pëaquëna, cui'ne
Pabloje cui'ne Bernabéje pëahuë, Antioquíana, Maija'quë coca ye'yajë cui'ne
quëarojaijë yo'oja'cohua'ipi. Pëarena, jai pai sehuosicohua'ipi iohua'i ja're coni
yo'ohuë, iti co'amaña.

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

Maija'quë Coca Quëasi'i Caquë Pablo Cayaye Acore Saise'e

36 Ai tsoe pa'iquëpi Pablo capi, Bernabére:
"Sehuosicohua'ire tijupë do'i sani ñañu'u, mai ja'në Ëjaë coca quëasi
daripëana. ¿Me pa'iye'ni?"
37 Caquëna, Bernabépi Juanre yequë mami Marco hue'equëre sañu'u
capi. 38 Caquëna, Pablopi ësepi, saye. Jaë Marcopi ja'nëje Panfiliana
i yo'oye jeoconi te'e nema'ë yo'osiquëre me caquë. 39 Jaje pa'ina, te'e
cuasaye peoquëna, te'ohua'ise'e huahuë. Huani Bernabépi Marcore
sapi. Saquë jai yohuëna aya mëni Chiprena saë'ë. 40 Saijëna, Pablopi ite
coja'quëre Silasni ti'api. Ti'aëna, sehuosicohua'ipi Maija'quëre secacatena,
etani saji'i. 41 Saiquëpi Siria yejaja'a cui'ne Cilicia yejaja'a sa tëto sai
Maija'quëre sehuosicohua'ire quëa huasoquë cuji'i.

Timoteopi Pablore, Silasre Co Huëoye

16 1 Pablopi Derbena cui'ne Listrana ti'ani jarona Timoteore ñapi. Judío
nomiopi sehuosico mamaquëni cui'ne i pëca ja'quëpi griego pai
paji'i. 2 Jaje pa'ini Timoteore sehuosicohua'ipi de'oquë api cahuë, Listra cui'ne
Iconia pa'icohua'ipi. 3 Jaje caquëni Pablopi ite coja'quëre sasi'i, cuasaquë. Ja
yë'ta'a sama'në Timoteo ca'nihuëre yëto tëapi, judío pai i saija'to pa'icohua'ipi
co'aye cama'cohua'ini caquë. Cui'ne si'aohua'i Timoteore griego pai mamaquë
api, asa do'ire jaje yo'opi. 4 Jaje yo'osi jeteyo'je si'a daripëa maña iohua'i sa
saiyeje pa'ye Jesús jëjo saocohua'i cui'ne Jerusalén pa'icohua'i sehuosicohua'i
ëjaohua'i case'ere quëahuë, sehuosicohua'ina ñeje yo'ojë'ë cajë. 5 Jaje
yo'ojëna, sehuosicohua'ipi iohua'i sehuose'ere itire pa'ë asajë tutu quë'i joñoa
paë'ë. Pa'ijëna, mu'seña ñape jai pai sehuojë jai saë'ë.

Pablo Cani Ñañe Macedonia Aquëre

6 De'o joyopi Asia yejana Maija'quë coca quëaye ëse do'ire Frigia yeja
cui'ne Galacia yeja sa tëto sani, 7 Misia yeja niamona ti'ahuë. Ti'ani jaropi
Bitinia sañu'u cuasahuë. Cuasajëta'are Jesús joyopi ësepi. 8 Ësequëna,
Misia yejaje sa tëto sani Troas yo sa'rona meñe cajehuë. 9 Cajeni jarona
Pablopi cani ñapi, te'i Macedonia aquëpi nëcaquë ite yëquëre dani
cocaijë'ë caquëna. 10 Jaje Pablopi cani ñaëna, jaro Macedoniana de'o coca
quëaye pa'iji caquë Maija'quëpi soiji cajë ne de'huahuë, sañu'u cajë.

Pablo Cui'ne Silas Filipos Pa'iye

11 Troas yo sa'rona aya mëisicohua'ipi te'e mu'serepa saë'ë, Samotracia
saodohuëna. Saisicohua'ipi ñatasi mu'se Neápolisna ti'ahuë. 12 Ti'ani
jaropi Filiposna saë'ë, romano pai daripëna. Jaro Macedonia yeja
ai ëja daripëre pana saë'ë. Sani jarona pëahuë, tsoe mu'seña maña.
13 Pëasicohua'ipi huajë mu'se pa'ina, pai daripëpi hue'sena etani saë'ë.

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

Tsiaya të'tëpa quë'rona sani cuasahuë, judío pai Maija'quëre se huë'ña'ë.
Iño cuasani ja'runi ñu'ijë de'o cocare quëahuë, nomiohua'ire iti maca
tsi'sini ñu'icohua'ire. 14 Quëajëna, te'o nomio Lidia hue'ecopi, Tiatira
daripë paiopi, jai do'i caña ma ja'ñe isicopi tsi'sicohua'i ja're paco'ë. Jaje
pa'iona, Maija'quëpi Pablo cayere de'oyerepa asajaco caquë necaina, ai
Pablo cayese'e asao, si'aye i quëaye. Jao cato Maija'quëre seco paco'ë.
15 Jaje pa'iopi io tsëcapë ja're coni oco do cuañoni yëquëre cao:
"Mësarupi yë'ëre sehuosicore pare ñani yë'ë huë'ena sani pëajë'ë."
Jaje caco ai seona, io huë'ena sani pëahuë.
16 Pëasicohua'ipi te'e mu'se Maija'quëre se hue'ñana saijë te'o nomi tsio
ta'ñe yequë mu'seña pa'i ja'ñere quëa joyore hue'econi ti'ahuë. Jaje pa'iopi
io ëjaohua'ire jaiye curiquë necaico paco'ë, io ta'ñe ca do'ipi. Io cato iohua'i
jo'yao paco'ë. 17 Jaje pa'iopi Pablore cui'ne yëquëre pe'te huëoni pe'teco cuio:
"¡Icohua'i cato Diusu tutu quë'ire pare necaicohua'i a'ë. Jaje pa'iohua'ipi
mësarute huaso cocare pare quëayë!"
18 Jajese'e si'a mu'seña cuico pe'terojaiona, yo'o jujani Pablopi co'ye
poněni iote ta'ñe ca cocare capi:
"Jesucristo mamipi cuañeñë, icore jeoni etani saijë'ë, co'a joyo."
Ca macarepa jare iti macapi co'a joyo iote etani saji'i.
19 Jaje huatipi etaëna, io ëjaohua'ipi ñani yure curiquë neñe peoji
cuasajë Pablore cui'ne Silasre tseahuë. Tseani co'amaña huero hue'ñana
sahuë, ja daripë ëjaohua'i quë'rona. 20 Dani ëjaohua'ire cahuë:
"Icohua'i Israel pai a'ë. Jaohua'ipi mai daripë ai josa yo'oyë. 21 Israel pai
yo'oyere ye'yayë, jaohua'i. ¿Me mai romano pai iohua'i caye asani yo'oye'ni?"
22 Cajëna, si'aohua'i cui'ne cahuë. Cajëna, ja daripë pai yo'oye ñacohua'ipi
Pablore cui'ne Silasre ju'i caña du'teni si'sejë'ë, cuañehuë. 23 Cuañejëna, ai
si'sehuë. Si'se tëjini co hueñana sani cosicohua'ire ñaquëre de'hua ñajë'ë,
icohua'ire cajë cuañeni co huesohuë. 24 Cuañerena, asani ai sa'nahuë tu'rihuëna
sani copi. Coni soquë totona coña nesicona nëcañoa jua nëoni hueñopi.
25 Hueñosicohua'ipi ñu'ijë jopo ñami pa'ina, Pablopi cui'ne Silaspi
coni Maija'quëre sejë cui'ne jëjë yo'ojëna, si'a cosicohua'i asahuë. 26 Ja
macarepa yejapi ai ñu'cueo. Ñu'cuecona, co hue'ña eta sa'noapi si'aye
hui'yo sao, cui'ne paire quëna meapi huese'eje tome sapi, peo hue'ña.
27 Ja maca cosicohua'ire ñaquëpi sëtani hui'yose'e eta sa'noa pa'iona, ñani
cosicohua'ipi tsoe etahuë cuasaquë i hua'tipi dutani co'ye huasi'i caquë
yo'opi. 28 Yo'oquëna, Pablopi tutu capi:
"Yo'oma'ë. Si'aohua'i yëquë iye macare pa'iyë."
29 Caquëna, asani miañe dajë'ë cani tsasiquë ca'raquë huë'huë cacani
Pablo cui'ne Silas quëo quë'rona do're ja'rupi. 30 Yo'o tëjini huëni nëcani
Pablore cui'ne Silasre etoni seji'i:
"¿Huasosiquë pa'iye cani me yo'oye pa'iquë'ni, yë'ë?"
31 Seina cahuë:

"Jesucristoni sehuojë'ë. Sehuoni huasosiquë pa'ija'quë a'ë, më'ë. Cui'ne
më'ë huë'e acohua'i huasosicohua'i pa'ija'cohua'i a'ë."
32 Ja maca ite cui'ne si'aohua'i i huë'e acohua'ire mai Ëjaë cocare
quëahuë. 33 Jare iti quëa tëji maca, cosicohua'ire ñaquëpi Pablore cui'ne
Silasre si'sese'e a'si tsoapi. Ja jeteyo'je i cui'ne si'aohua'i i huë'e acohua'i
oco do cuañohuë. 34 Do tëjisi maca tumani Pablore cui'ne Silasre i huë'ena
sani aopi. I cui'ne i tsëcapë acohua'i Maija'quëre sehuosicohua'i pa'ijë ai
sihuahuë.
35 Nea hue'ña pa'i maca pai yo'oye ñani ca de'huacohua'ipi Pablore
cui'ne Silasre eto saojë'ë cajë cosicohua'ire ñaquëre quëaja'a soldado paire
jëjo daohuë. 36 Sani quëarena, cosicohua'ire ñaquëpi capi, Pablore:
"Pai yo'oye ñacohua'ipi yë'ëre mësarute eto saojë'ë, cuañehuë. Jaje
pa'iye sëte señajë de'oye saijë'ë, yure."
37 Caquëna, Pablopi capi:
"Quëañu'u cajë daisicohua'ire soldado paire yëquë romano paini
mësaru ti co'aye yo'ose'eje cama'pë do'i peocohua'ini si'a pai ñajëna,
si'sehuë. ¿Yure jaje yo'osicohua'ipi yahuerepa etoñu'u cayë? Jaje yo'oye
coeyë, iti yëquëre cosicohua'ipi dani eto saojajë."
38 Caquëna, soldado paipi sani romano pai a'ë, quëarena, pai yo'oye
ñani ca de'huacohua'ipi quëquëhuë. 39 Quëquësicohua'ipi dani pai yo'oye
ca de'hua ëjaohua'ipi yëquë mësarute co'aye yo'ose'e oijë'ë cajë sei'ë,
Pablore cui'ne Silasre. Jaje cani etoni iye daripëpi etani saijë'ë cajë sei'ë.
40 Setena, Pablopi cui'ne Silaspi co hue'ñapi etani Lidia huë'ena saë'ë. Sani
sehuosicohua'ire ñajë cui'ne jeoma'pë tuijë'ë cajë yëhuo tëjini etani saë'ë.

Tesalónica Daripë Acohua'i Sañope Yo'ose'e

17 1 Pablo cui'ne Silas saicohua'ipi Anfípolis cui'ne Apolonia dari sa
sani Tesalónica daripëna ti'ahuë. Ti'arena, jarote Israel pai tsi'si
huë'e paji'i. 2 Pa'ina, Pablopi i noni yo'orojaiñe sëte Israel pai tsi'si huë'ena
saji'i, toaso semanarepa huajë mu'se ñape sai iohua'i ja're Maija'quë
toyapëre ñaquë iti cayeje pa'ye, 3 caquë quëaquëpi. Jesús ju'isiquëpi
cui'naëpi huajëquë huëiye pa'iji. "Jaje pa'ina, yë'ë mësarute quëaquë Jesús
i api, maire huasoquë."
4 Caquëna, Israel pai acohua'ipi sehuoni Pablona cui'ne Silasna
tsiohuë. Cui'ne jai pai Maija'quëre secohua'ipi griego paije sehuohuë.
Sehuojëna, cui'ne jai pai ëja nomiohua'ije sehuohuë. 5 Jaje sehuojëna,
ñani oijë pëijë Israel pai sehuoma'cohua'ipi co'a pai ma'ñare nema'pë
co'a nëcarojaicohua'ini tsi'sohuë, jaohua'ipi ca huëojëna, si'a pai
daripë pa'icohua'ipi pëti huëoni josa yo'ojë cajajë cajë. Jaje yo'ojëna,
tsi'sisicohua'ipi Pabloni cui'ne Silasni coejë Jasón huë'ena tomejani cacani
josa yo'ohuë, pa'ijëna, tseani etoni paina isiñu'u cajë. 6 Yo'ojëna, iohua'i
cajë yo'ocohua'ipi peojëna, coa pa'iohua'ini Jasónni cui'ne yecohua'i

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

sehuosicohua'ini tseani quërë etoni ja daripë pai ëjaohua'i quë'rona sahuë.
Sani cuijë cahuë:
“Icohua'ipi si'a hue̱'ña pa'icohua'ire tiñe pa'iyena ponajë yo'ocohua'ipi
iñoje dani yo'oyë. 7 Yo'ojëna, Jasónpi iohua'ire oi i huë'ena pëaye isipi.
Jaje yo'ocohua'i si'aohua'i César si'a pai ëjaë cuañese'ere sañope yo'oyë.
Yo'ojë cayë, yequë pai ëjaërepa pa'iji, Jesu api irepa cayë.”
8 Cajëna, ja daripë acohua'ipi cui'ne iohua'i ëjaohua'ipi asani ¿ja jerepa
yo'ocohua'i a'ni? cuasa huëohuë. 9 Cuasajëta'are Jasónpi cui'ne yecohua'i
sehuosicohua'ipi mësaru cuañeñe ti'acaija'cohua'i a'ë cani curiquëre isi
nëoni eto cuañohuë.

Pablo Cui'ne Silas Bereare Pa'ise'e

10 Ja ñami sehuosicohua'ipi esa Berea daripëna saijë'ë cajë jëjo saohuë,
Pablore cui'ne Silasre. Jëjo saojëna, saisicohua'ipi ti'ani Israel pai tsi'si
huë'ena cacahuë. 11 Berea acohua'i Israel pai de'o pai paë'ë. Tesalónica
paire sa tëto saisicohua'i paë'ë. Jaje pa'iohua'ipi Pablo quëaye de'oye asajë
nuñerepa quëaquë cajë si'a mu'señapi Maija'quë toyapëre ñahuë. 12 Jaje
yo'ojë jai pai Israel pai acohua'ipi sehuohuë. Sehuojëna, cui'ne griego pai
ëmëohua'i cui'ne ëja nomiohua'ije sehuohuë. 13 Sehuojëna, Pablopi Bereana
Maija'quë coca quëaquë pa'iji asani Tesalónica Israel paipi Bereana
dani Pablore paipi josa yo'o ja'ñe ne huëohuë. 14 Jaje yo'o huëojëna,
sehuosicohua'ipi Pablore esa eto saohuë, jai tsiaya të'tëpa quë'rona. Jëjo
saojëna, coa Silaspi cui'ne Timoteopi coni pëahuë, Bereana. 15 Pëarena,
Pablore coni saijë sasicohua'ipi Atenas daripëja'a jeojani co'ihuë. Co'ijë
Timoteore cui'ne Silasre Pablo esa daijë'ë case'ere dani quëahuë.

Pablopi Atenas Daripëre Pa'iye

16 Pablopi Silasre cui'ne Timoteore Atenas daripëpi pa'i utequë si'a
hue̱'ña pai de'huasi diusure pase'e pa'ijëna, ñaquë oji'i, co'ayerepa yo'oye'ni
cuasaquë. 17 Jaje pa'ina, Israel pai tsi'si huë'ena cacaquë Israel pai ja're cui'ne
Maija'quëre secohua'i ja're coni capi. Caquë cui'ne si'a mu'señapi huero
hue̱'ñana tsi'sisicohua'ireje yëhuoquë capi. 18 Caquëna, pai pa'iye asacohua'i
epicúreos paipi cui'ne estoicos paipi ite ca huëoni cajë yecohua'ipi cahuë:
“¿Iquere iquë caquë'ni, jai cocaë maca?”
Cajëna, yecohua'ipi cahuë:
“Yequë pai diusuohua'i ayere quëacaiquë api cuasayë.”
Jaje cahuë, Pablopi de'o coca Jesús ayere cui'ne i ju'isiquëpi huëise'ere
quëaquëna. 19 Ja maca Pablore Areópago cutihuëna sahuë, ëjaohua'i tsi'si
hue̱'ñana. Sani ite sei'ë:
“¿Yëquë asaye yëyë, ique huajë ye'yaye a'ni, iye më'ë yëquëre quëaye?
20 Yëquë asa ma'ñere më'ëpi caquëna, asa jujani ¿iquere më'ë caye
quëaquë'ni? cajë señë, më'ëre.”

21 Atenas paipi cui'ne ti paipi iti maca pa'icohua'ipi ja'a yo'ose'ere
pase'e asacohua'i paë'ë. Jaje pa'iohua'i sëte jaje cahuë.
22 Cajëna, iohua'i joporepa pa'iquëpi Pablo huëni nëcani Areópago
cutihuëpi nëcaquë iohua'ire capi:
"Atenas pai yë'ë mësarute ñañe cato mësaru diusuohua'ire cuasañu'u cajë
ai yëjë yo'ocohua'i a'ë. 23 Jaje yo'ocohua'ini yë'ë mësaru se huë'ñana cacani
iti tëojë se huë'ñana ñeje toyase'e pa'ina, ñahuë: 'Ti pai ñama'a diusure se
huë'ña'ë.' Jaje pa'ina, yë'ë, jaë mësaru ti ñama'pë se diusu ayere quëaquë a'ë.
24 Jaëpi yeja cui'ne iote pa'iye nesiquë jaje pa'ina, i api, ma'tëmo
cui'ne yeja ëjaërepa. Jaje pa'ipi pai nesi huë'ñare pa'ima'quë api. 25 Paini
necaijë'ë, yë'ëre cama'quë api. I api, maire pa'iye si'aye yë'eye cui'ne
yequë co'amañaje isisiquë.
26 Te'ire paire de'huasiquëpi jaëpi te'ipi jai pai daripëa nepi, Maija'quëpi
si'a yeja pa'ijajë caquë. Jaje pa'ina, ipi iohua'i pa'ija'to cui'ne ite iohua'i
co'eja'a macaje ca nëopi. 27 Jaohua'ipi Maija'quë mai quëno macare
pa'iquëta'are coa cuasarepa ina co'e ti'ajajë caquë nepi. 28 Jaje pa'ina, mai
ina pa'iyë, huajëcohua'i pa'ijë cu'iyë. Mësaru aipë ta'ñe coca cacohua'i
case'erepa: 'Mai cato Maija'quë tsëcapë acohua'i a'ë'. 29 Jaje Maija'quë
tsëcapë acohua'i sëte pai iohua'i cuasayepi huëojë curiquëpi, po curiquëpi
cui'ne quënapi de'huase'ere Maija'quëje pa'i api, cuasama'pë pañu'u. 30 Ai
tsoe cato Maija'quë pai huesëjë yo'oye coa ñaquë paji'i. Jaje pa'isiquëta'a
yure cato Maija'quë cuañeji, si'a huë'ña pa'icohua'ire ina sehuojë daijë'ë
caquë. 31 Jaje pa'ina, Maija'quëpi pai yo'ose'e nuñerepa caquë ne de'huaja'a
mu'se ca nëopi: Jesu api, ja yo'oye yo'oja'quë, i jo'ya nesiquëpi. Jaje pa'ina,
Jesuna cuasaye pa'iji caquë si'aohua'ire iñopi, ju'isiquëni huëoquë."
32 Jaje ju'isicohua'i huëiye ayere caquëna, asani cue'cuehuë.
Cue'cuejëna, yecohua'ipi cahuë:
"Yequë mu'se asañu'u, më'ë caye."
33 Cajëna, jaohua'ire quëaye jeopi. 34 Jaje pa'iquëta'are yecohua'ipi
sehuohuë. Sehuoni i ja're coni tsiohuë. Cui'ne jaohua'i ja're coni paë'ë,
Dionicio. Cui'ne te'e nomio Dámaris hue'eco paco'ë. Jaohua'i cato
Areópago tsëcapë acohua'i paë'ë. Pa'ijëna, cui'ne yecohua'ije coni paë'ë,
iohua'i ja're coni.

Pablo Corinto Daripëre Pa'ise'e

18 1 Jaje yo'o tëjini Atenaspi etani Corinto daripëna saji'i, Pablo.
2 Jarona te'ire Israel paire Aquilare ti'api. Jaë cato Ponto yeja
aquë paji'i. Jaje pa'ipi Pablo ja yë'ta'a ti'ama'në Aquila cui'ne i paco
Priscilapi coni Pontona ti'asicohua'ipi paë'ë. Jaohua'i cato Italiapi etani
daisicohua'i paë'ë. Claudio romano pai ëjaëpi si'a Israel pai Roma
pa'icohua'i etaye pa'iji caquë cuañequëna, etasicohua'i paë'ë. Jaje
pa'iohua'ini Pablo do'i ñasi'i caquë saji'i. 3 Sani iohua'i ja're coni pëapi.

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

Iohua'i neñeje pa'ye ca'nipi huë'ña nequë sëte iohua'i ja're coni nesi'i caquë pëapi. 4 Pëasiquëpi pa'i si'a huajë mu'seña Israel pai tsi'si huë'ena sai quëapi, Israel paire cui'ne yequë paire asare pajajë caquë.

5 Macedonia pa'icohua'ipi Silas cui'ne Timoteo coni ti'asi maca Pablopi si'a mu'seña Maija'quë coca quëa huëoni quëaquë judío paire capi. Jesús paji'i, maire huasoquërepa. 6 Jaje caquëna, jaohua'ipi ite sañope cajë pë'ë. Pëijëna, Pablo ña jujani iohua'ire sañope cayere iñosi'i caquë i ju'i care ta'të topi. Ta'të toni capi, iohua'ire:

"Mësaru do'i pasipi mësaru ne huesëye, yë'ë do'i peosipi. Jaje pa'ina, yurepi jerepa cato judío pai peocohua'ina sani Maija'quë coca quëaja'quë a'ë."

7 Cani tsi'si huë'ñapi etani Justo huë'ena saji'i, Maija'quëre sequë huë'ena, Israel pai tsi'si huë'e quëno maca pa'i huë'ena. 8 Jaje pa'iquëta'are Israel pai tsi'si huë'e ñacohua'i ëjaërepa Crispo hue'equëpi Maija'quë coca asani sehuopi. Sehuoquëna, cui'ne si'aohua'i i tsëcapë acohua'ije sehuohuë. Sehuojëna, cui'ne Corinto daripë acohua'ije jai pai sehuohuë. Sehuorena, oco dopi, sehuosicohua'ire. 9 Jaje yo'oquë pa'ina, te'e ñami Ëjaëpi cani ñañeje pa'yeja'a ñaini capi, Pablore:

"Ca'rama'ë pa'ijë'ë, coca quëaye, jeoma'ë cajë'ë. 10 Yë'ë coca sehuoja'cohua'ire iye daripë acohua'ire jai paire payë. Yë'ëpi më'ë ja're coni pa'iyë. Pa'ina, më'ëre paipi co'aye yo'o ti'añe paja'cohua'i a'ë."

11 Caëna, asani Pablopi Corintona te'e ometëcahuë jopore paja'a pëani pa'i Maija'quë cocare ye'yapi, iohua'ire.

12 Jaje yo'oquë pa'ina, Acaya pai ëjaë Galión pa'i maca judío paipi Pablore sañope yo'oñu'u cajë tsi'sihuë. Tsi'sini tseani sahuë, pai yo'oye ca de'hua huë'ñana. 13 Sani iohua'i ëjaëre cahuë:

"Iquëpi cuañese'e cayeje pa'ye yo'oma'pë, tiñe Maija'quëre señe pa'iji caquë paire ye'yaquë api."

14 Cajëna, asani Pablopi casi'i cuasaquëna, Galiónpi du'ruja'a capi, Israel paire:

"Co'aye yo'ose'ere panita'a paire huani jeose'ere yo'ojë catota'a mësaru Israel paire asa catira'huë. 15 Jaje pa'iquëta'are yure cato coa coca yë'ose'e case'ere, mami ayere, cui'ne mësaru cuañeñe ayere yo'ojë cayë. Jaje pa'iye sëte mësaruse'e ne de'huajë'ë. Mësaru yo'ojë cayere cui'na maca yo'oquë caye coeyë."

16 Jaje cani pai yo'ose'e ca de'hua huë'ñapi eto saopi, iohua'ire. 17 Eto sauna, pai yo'ose'e ca de'hua huë'ña tiña macare pana Sóstenesre tseani të'cahuë. Jaë cato Israel pai tsi'si huë'e ñacai ëjaë paji'i. Jaje yo'otoje Galión cato co'a ju'i ñañe papi, iohua'i yo'oye.

Pablopi Tijupë Antioquíana Saiye

18 Ja yë'ta'a Pablo Corinto daripëna pëasiquëpi tsoe mu'seña paji'i. Pa'iquëpi sai huëoni sehuosicohua'ire saiyë, caquë pëpa tëjini sai Priscila cui'ne Aquila ja're coni saji'i. Siria yejana yohuëja'a ja yë'ta'a yohuë aya mëima'në Cencreana

naña peo ca'topë hueopi, i nesi'i ca nëose'ere yo'o ti'asi'i caquë. 19 Jaje yo'osi
jeteyo'je Efesona ti'ahuë. Ti'ani Pablopi Priscilare cui'ne Aquilare jeoni Israel pai
tsi'si huë'ena saji'i. Sani Israel pai tsi'sicohua'i ja're coca capi. 20 Caquëna, asani
iohua'ipi ite pëajë'ë cajë sei'ë. Sejëna, pañë, pëaye cani. 21 Pëpani sai capi:
"Maija'quëpi yëna cui'naëpi yeque co'ini ñasi'i."
Cani ja jeteyo'je yohuëna aya mëni Efesopi yequë hue'ñana saji'i. 22 Ja
maca Cesareana ti'ani sehuosicohua'ire pëpasi'i caquë Jerusalénna saji'i.
Sani jaropi yureta'a Antioquíana saji'i. 23 Sani jarona tsoe maca pani
yureta'a cui'naëpi cu'i huëo copi, pai ñape darina, Galacia cui'ne Frigia
yeja daripëana, sehuosicohua'ire tutu quë'iohua'ire quëa huasoquë.

Apolos Efeso Paire Yëhuoye

24 Ja mu'seña te'i Israel pai aquëpi Apolos hue'equëpi Efesona titapi,
Alejandría daripë aquëpi. Jaë cato ai ta'ñe coca caquë cui'ne Maija'quë
toyapë ai de'oyerepa asaquë paji'i. 25 Jaje pa'ipi mai Ëjaërepa coca pa'iyena
ye'yesiquë paji'i. Jaje pa'ipi tuturepa caquë Jesús ayere tiñarepa ye'yapi,
coa Juan oco doyese'e asaquëta'a. 26 Jaje pa'ipi Apolos Israel pai tsi'si
huë'ena jai pai asajëna, caquëna, Priscila cui'ne Aquilapi asani ite te'ire
tirona sani quëahuë, ai tiñarepa Maija'quë coca ayere. 27 Quëasiquëpi
Apolos Acayana sasi'i caquë yo'oquëna, sehuosicohua'ipi i sai ja'ñe cocaë'ë.
Cocaijë cui'ne te'e carta toyahuë, Acaya sehuosicohua'i pa'icohua'ina
de'oye ite pëpacaijë'ë cajë. Jaje yo'orena, Acaya ti'ani Maija'quë oi do'ipi
sehuosicohua'ire ai de'oyerepa cocaji'i. 28 Cocai si'aohua'i ña hue'ñana
Israel paire toyapëna ñaquë Jesús irepa maire huasoquë paji'i caquë
sañope capi. Iohua'ije më'ë coa cayë caye peoyere papi, capi.

Pablo Efeso Pa'iye

19 1 Apolos Corintore pa'ina, Pablopi cuti quë'roja'a sa sani Efesona
ti'api. Ti'ani jarona jai paire sehuosicohua'ire ti'api. 2 Ti'ani
jaohua'ire seji'i:
"¿Mësaru sehuo maca de'o joyo tsio daquë?"
Caquëna, iohua'ipi cahuë:
"Pani, de'o joyo pa'iye ayeque caye yëquë ti asama'cohua'i a'ë."
3 Cajëna, Pablopi capi:
"¿Iquere asajë do cuañore'ni?"
Caquëna, iohua'ipi cahuë:
"Juan oco doquë quëase'ere asani sehuojë do cuañosicohua'i a'ë."
4 Cajëna, Pablopi capi:
"De'oji, Juan cato co'aye yo'ose'ere jeoni Maija'quëna ponëcohua'ini oco
dopi, doquë capi: 'I jeteyo'je daiquëni sehuoye pa'iji.' Jaëre cato Jesuni."
5 Jaje caquëna, asani Jesuni ire papi cuasani sehuorena, Ëjaë Jesús
mamipi cani dopi, iohua'ire. 6 Dosicohua'ini Pablopi jëñapi patoquëna,

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

de'o joyopi i̱ohua'ina tsio daji'i. Tsio daina, yequë cocapi cajë yo'ohuë.
Yo'ojë Maija'quë cayere asajë yecohua'ina se quëahuë. 7 I̱ti ja̱je
yo'osicohua'i cato doce ë̱mëohua'i paë'ë.
8 Pablopi pa̱ire Maija'quë cua̱ñe te̱'te ayere quëare pasi'i caquë ti ca'rama'ë
toaso̱ ñañëohua'ire Israel pa̱i tsi'si huë'ena sai capi. 9 Caquëna, yecohua'ipi
sehuocaiye pa̱jë, si'aohua'i ña hue̱'ñana huajë ma'a Pablo ye'yaye co'aye
a'ë cahuë. Cajëna, Pablopi ja̱ohua'ire je̱oni sehuosicohua'ise'ere huani sapi,
Tiranno coca ca huë'ena. 10 Ja̱rona sani si'a mu'señapi coca caquë ja̱jese'e caya
o̱metëcahue̱a yo'opi. Yo'oquë pa'ina, Asia provincia yeja pa'icohua'ipi Israel pa̱ipi
cui'ne Israel pa̱i peocohua'ipi Ëjaë coca asahuë. 11 Ja̱je yo'oquëna, Maija'quëpi
Pablo ja̱'re pa'i jaiye pa̱i yo'o ti̱'a ma'ñe yo'opi. 12 Yo'oquëna, Pablo ju'i ca̱ñapi
cui'ne a'ri te̱no ca̱'ti pë̱a i̱ papise'epi ju̱'icohua'ina sani nejëna, ju̱'icohua'ipi
co'yahuë. Cui'ne huati quë'iohua'ije̱ huatire eto sao cua̱ñohuë. Ja̱ jerepa yo'opi.
13 Ja̱je yo'oquëna, ñani cui'ne Israel pa̱ije paë'ë, ma'aja'a cu'ijë huati
joñoapi pa̱ire pa'iye eto saohua'ije̱, coa yo'ocohua'i. Ja̱ohua'ipi cuasahuë,
Jesús mamipi cajë huatire eto saoye pa'iji. Cuasani huati joñoare cahuë:
"Pablo quëaquë Jesús mamipi cua̱ñeñë, etaje̱'ë."
14 Iye yo'oye cato Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaërepa Israel pa̱i
Esceva siete mamajëpi yo'ohuë. 15 Ja̱je yo'ocohua'ini yequë mu'se huati
joyopi i̱ohua'ire sa̱ñope sehuoquë capi:
"Jesure asayë, cui'ne Pabloreje̱ asayë. ¿Mësaruta'a ne a'ni?"
16 Caquë ja̱re i̱ti macapi huati quë'ipi ja̱ohua'ire tuturepa yo'oquë tse̱ani a'si
neina, a'si quë'iohua'ipi ca̱ña peoñoa huë'epi etani cati saë'ë. 17 Iye yo'ose'ere
si'aohua'i Efeso pa'icohua'i griego pa̱i cui'ne Israel pa̱i asani ca'rahuë. Ja̱je
yo'ojëna, Jesús mami jerepa ai de'oye a'ë, si'a hue̱'ña pa'icohua'i cahuë.
18 Ja̱je cui'ne jai pa̱i sehuosicohua'ipi i̱ohua'i co'aye yo'ose'ere jai pa̱i
ña hue̱'ñana oijë quëahuë. 19 Quëajëna, cui'ne jai pa̱i ja̱'në dahuëohua'i
pa'isicohua'ipi i̱o dahuë toyapëre pa̱i ña hue̱'ñana dani ëohuë. Ja̱ toyapë
do'ire cue̱cue ñañe cato cincuenta mil curiquë të̱'ñarepa do'i paji'i. 20 Ja̱je
yo'oco mai Ëjaë coca jerepa jai saco'ë, si'a hue̱'ña i̱o tuture pa̱ire i̱ñoco.
21 Ja̱ jeteyo'je Pablo Macedoniana cui'ne Acayana do'i sani cui'ne ja̱ropi
Jerusalénje̱ do'i sasi'i cuasapi. Cuasaquë yequeje̱ capi, ja̱ro Jerusalén saisi
jeteyo'je Romaje̱ saija̱'quë a'ë. 22 Ja̱je caquë Timoteore cui'ne Erastore i̱ti
co̱caicohua'ire cayaohua'ire Macedoniana jëjo saopi, i̱se'e ja̱ yë'ta'a Asia
yejana a'ri maña pëaquë.

Efeso Acohua'i Sa̱ñope Yo'ose'e

23 Ja̱ mu'seña Efeso daripë pa'icohua'ipi ai jo̱sa yo'ojë cahuë, huajë ma'a
ayere. 24 Demetrio po curiquë de'huaquëpi ca huëouna. Ja̱ëpi diusa Diana
huë'eje̱ pa'ye a'ri hue̱'ña maña nequë paji'i. Ja̱je nequëpi i̱te co̱caicohua'ire
jaiye curiquë i̱siquë paji'i. 25 Ja̱ëpi i̱te co̱caicohua'ire cui'ne i̱ neñeje pa'ye
necohua'ire tsi'sopi. Tsi'soni capi:

“Ëjaohua'i mësarupi asayë, iye a'ri huë̱'ña de'hua do'i mai de'oye pa'iye.
26 Ja̱je pa'iquëta'are ja̱ë Pablopi mësarupi asajë cui'ne ñajëna, caji, pa̱i
de'huase'e diusu peoye a'ë. Ja̱je caquë jai pa̱ire ye'ya huesoji, i̱ cayena.
I̱ño Efeso pa̱ire cui'ne si'a Asia provincia pa'icohua'ire ja̱je ye'yaji. 27 Iye
i̱ ja̱je ye'yaye ai co'aji, mai co'amaña peo hue̱'ña ne huesëye pa'iji, cui'ne
diusa Dianaje̱ i̱o yure do'i quë'io pa'iye peo hue̱'ña to̱meñe pa'iji. Ja̱je
to̱meni iye diusa co'a coa cue'cue cua̱ñoja'coa. Yure iye provincia Asia
pa'icohua'i tse̱copi cui'ne iye yeja si'a yeja pa'icohua'i tse̱copi caraja̱sio.”
28 Caquëna, asani pë̱titeni tutu cuijë cahuë:
“Pa'ijë̱'ë, Diana Efesios pa̱i ja'corepa.”
29 Ja̱je yo'ojë cajëna, si'a i̱ti daripë acohua'i coa huesë asahuë, i̱ohua'i
yo'ojë caye. Ja̱je yo'ojë cajë Pablore co̱cohua'ire cayaohua'ire Macedonia
acohua'ire Aristarcore cui'ne Gayore tse̱ani quërëjë sahuë, pa̱i tsi'sijë
ña hue̱'ña quë'rore pana. 30 Ja̱je yo'ojëna, Pablopi pa̱ire casi'i caquë
yo'oquëna, sehuosicohua'i i̱te ë̱sehuë. 31 Cui'ne ja̱ro ëjaohua'i pa'i hue̱'ñare
yecohua'i ëjaohua'ipi Pablore ñacohua'ique paë'ë, pa'ijë ja̱ohua'ije̱ ai
ë̱sehuë, co̱ni yo'oquë cama'ë cajë. Ja̱je pa'ina, i̱te quëaja̱'cohua'ire jëjo
saohuë. Pablo quë'rona. 32 Ja̱je yo'o maca, cato i̱ti tsi'sisicohua'i cato
de'huarepa yo'ojë cahuë, yecohua'i ti̱ñe cuijëna, cui'ne yecohua'i ai
yeque cajëna, yo'ohuë. Ja̱je yo'ohuë, pa̱i. Coa ca huëosi do'ire huesërepa
tsi'sini, jai pa̱i yecohua'i i̱ti cajë tsi'sise'eque huesëhuë. 33 Ja̱je jai pa̱i
huesëjëna, Alejandroje̱ huesëquëna, yecohua'ipi quëahuë, i̱ti cajë tsi'sise'e.
Ja̱ëni judío pa̱ipi coca cajë̱'ë cajë jëjo eto nëcohuë, pa̱i ña hue̱'ñana. Ja̱
maca Alejandropi pa̱ire coca casi'i judío pa̱i ayere caquë jë̱ñapi yo'opi.
Yo'oquëna, 34 i̱je judío pa̱ipi casi'i caquë yo'oji asani ai tutu cuihuë, caya
horas:
“Pa'ijë̱'ë, Diana Efesios pa̱i ja'co.”
35 Cuijë pejë je̱orena, i̱ti daripë pa'iye toyaquëpi capi, pa̱ire:
“Efesios pa̱i asajë̱'ë, si'a pa̱i iye yeja acohua'i asayë, iye daripë
pa'icohua'i si'aohua'i Dianate ne huesoma'pë paye pa'iji case'e. Cui'ne
ma'tëmopi to̱mesi quë̱naoreje̱ ñacaiye pa'iji, asayë. 36 Ja̱je pa'iye sëte
co'arepa huëojë co'aye yo'oma'pë pa'ijë̱'ë. Du'ru macarepa ai cuasajë̱'ë, je
huesëjëna, airepa yo'ojë caye'ni. 37 Iconi mësaru tse̱ani dasicohua'i co'aye
caye pa̱huë, mai ja'core pare. 38 Ja̱je pa'ina, Demetriopi cui'ne i̱ ja̱'re
yo'ojë cacohua'ipi yecohua'ire sa̱ñope cayere pani pa̱i yo'ose'e asani ca
de'huacohua'ina quëajë̱'ë. Ja̱ohua'i pa'iyë, mësaru yëye ëjaohua'ina cajë̱'ë.
Ja̱ maca pa̱i ñape mësaru pa'iye quëa de'huajë ne de'huajë̱'ë. 39 Mësarupi
yequë co'amañare se̱ñe pacohua'i pani jai pa̱i de'oyerepa tsi'si sitona coca
caye pa'iji. 40 Yure iye yo'ose'e co'aji. Ëjaohua'ipi asani maire caye pa'iji
coa jo̱sa yo'ojë cacohua'ire. I̱quere yo'ojë care'ni, cajë se̱to quëaye peoji.
¿Jere quëaye'ni, i̱ti cajë yo'ose'e peoto?”
41 Ja̱je se ca tëjini je̱opi, i̱ti yo'oye.

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

Pablo, Macedonia, Cui'ne Greciana Saiye

20 1 Jo̱sa yo'ojë ca tëjisi jeteyo'je Pablopi sehuosicohua'ire soini
yëhuo tëjini saiyë caquë pëpani Macedoniana saji'i. 2 Sani si'a
hue̱'ña ja̱ro pa'i daripë̱ana do'i sai sehuosicohua'ire sihua ëaye yëhuo
huasoquë cuji'i. Cuni tëjini jeteyo'je Greciana ti̱'api. 3 Ti̱'ani ja̱rona toaso̱
ñañëohua'ire pëapi. Pëasiquëpi pa'iquëpi Siriana sai yohuëna aya mëni
tëjiquëpi i̱te judío pa̱i huañu'u cajë cui'ñase'ere asapi. Asani Macedonia
yejaja̱'a cui'naëpi tëto sai que̱opi co'isi'i cuasapi. 4 Cuasani saina, i̱ ja̱'re
co̱ni saë'ë, Sópater Berea aquë, Pirro mamaquë, Aristarco, Segundo
Tesalónica acohua'i, Gayo Derbe mamaquë, Timoteo, Tíquico. Cui'ne
Trófimo Asia yeja acohua'i saë'ë. 5 Saisicohua'ipi Maija'quë do'ijëpi
yëquëre Troaspi utehuë. 6 Utejëna, yëquëpi levadura co̱'mema'a a̱o a̱iñe
tsi'sini yo'o tëjini, Filipos daripëpi etani jai yohuëja̱'a cinco mu'seña saijë
ti̱'ahuë, Troasna. Ti̱'ani ja̱rona siete mu'seña pëahuë.

Pablo Troas Pa'iye

7 Huajë mu'se pa'ina, Jesús yo'ose'ere cuasajë a̱o jë'yeni a̱ñu'u cajë
tsi'sisicohua'ipi pa'ijëna, Pablopi ñatasi mu'se saiyeque pa'iji caquë
ai yëhuopi, ñami jopo pa'i macare paja̱'a. 8 Yëhuoquëna, ë̱mëje'repa
tu'rihuëna tsi'sisicohua'ipi paë'ë, jaiye toa tse̱opë̱a tse̱o sitore. 9 Pa'ijëna,
te'i po̱së Eutico hue'equëpi hue'se ña sa'rona ja'rusiquëpi ñuji'i. Ñu'iquëpi,
Pablopi airepa tsoe quëaye sëte ca̱i huëoni yureta'a ca̱ni huesëni ja̱ro
toaso̱ ya'ripa ë̱mëje're papi to̱mepi. To̱meina, ju̱'isiquëni co̱ani huëohuë.
10 Ja̱je ju̱'isiquëni o̱arena, Pablopi cajeni jai ca̱pi po̱sëna jani su'cuapi.
Su'cuani capi, sehuosicohua'ire:
"Quëquëma'pë pa'ije̱'ë. Huajëquë api."
11 Cani ja̱ jeteyo'je, ja̱'në pa'i sitona mëni a̱o yëtoni a̱ni ja̱re Maija'quë
coca quëaquë ñatapi. Ñata to̱mequëna, caye je̱oni saji'i. 12 Saina,
yecohua'ije̱ tsihua'ëre huajëquëre sahuë. Sajë ai sihuajë saë'ë, i̱ti
yo'ose'ere cuasajë.

Mileto Saiye

13 Cu̱tihuëja̱'a sasi'i caëna, yëquëpi du'ru saë'ë, yohuëja̱'a Asón
daripëna. Ja̱rona Pablore i̱ case'eje̱ pa'ye ayañu'u cajë. 14 Yo'osicohua'ipi
Asónna i̱te ti̱'ahuë. Ti̱'arena, aya mëquëna, sani i̱ ja̱'re co̱ni Mitilenena
ti̱'ahuë. 15 Ti̱'asicohua'ipi ja̱ropi sani se ñatasi mu'se Quío daripë je̱'ñere
paja̱'a sa saë'ë. Sa sani se ñatasi mu'se, Samos yo sa'rona ti̱'ahuë.
Ti̱'asicohua'ipi se ñatasi mu'se Meletona ti̱'ahuë. 16 Ja̱je yo'ohuë, Pablopi
esa Jerusalénna ti̱'ani du'ru que̱ise'e tëa fiestare pasi'i caquëna. I̱pi
Efesona saisiquë pani Asia yeja̱na ai tsoe pëayere coequëna, ja̱je
yo'ohuë.

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

Efeso Sehuosicohua'ire Yëhuoye

17 Miletore Pablo pa'i Efeso sehuosicohua'i ëjaohua'ire soipi. 18 Soina,
asani datena, capi, jaohua'ire:
"Yë'ë du'ru macarepa Asiana tĩ'asi mu'se aquëpi yë'ë pa'i yo'ose'e
asacohua'i a'ë, mësaru. 19 Si'anë mësaru ja're pa'i jerepa pa'i a'ë caquë
yo'oma'ë mai Ëjaëre necaiyë. Israel paipi yë'ëre jaiye josa yo'oñu'u cuasajë
yo'o jopopi ai yo'oquë mësarute otare papi oi quëahuë. Jaje pa'ina,
20 mësarute de'oye pa'iye ĩsiyere quëa jujani jeoma'ë pai tsi'si hue'ñana
cui'ne mësaru huë'ñana cu'i quëarojaë'ë. 21 Jaje quëaquë Israel paire
cui'ne griego paireje cahuë, Maija'quëna ponëni mai Ëjaë Jesucristore
sehuojë'ë." 22 Jaje mësarute quëasiquëpi yureta'a joyore papi Jerusalénna
saiye pa'iji caquë yë'ëre cuañequëna, jarona saija'quë a'ë, yë'ëre yo'o jañe
huesëquë. 23 Coa iyese'e de'o joyo quëaquëna, asaquë pa'iyë, më'ëre co
hue'ñapi cui'ne ai yo'oyepi uteji. Jajese'e caji, yë'ë sai daripëa ñape. 24 Jaje
pa'iquëta'are yë'ë cato, yë'ë pa'iyere ai oi me neja'quë a'ni cama'ë pa'iyë.
Coa sihuaquë yë'ë pani tëji macaja'a de'o cocare Maija'quë paire oiyere
Ëjaë Jesús quëacaijë'ë caquë ĩsise'ere ne saoyese'e pa'iji.
25 Mësaru yë'ë quëaquëna, Maija'quë cuañe te'te asasicohua'i yë'ëre tĩjupë
ña coñe paja'cohua'i a'ë. Jaje yure cato asayë coa caye pañë. 26 Jaje pa'ina,
mësarute caye yëyë, mësaru acohua'ipi ne huesëto yë'ë quëama'ë pa'isi
do'i peosipi. 27 Mësarute tsoe si'aye Maija'quë cuasa nëose'ere yo'ose'ere
si'aye yahueye peoyerepa quëahuë. 28 Jaje pa'iye sëte mësaruja'a co'ye ñare
pajë pa'ijë, ĩ tsie do'ipi huerosicohua'ire si'a sehuosicohua'ire Maija'quë
tsecohua'ire yëi ñamare ñacohua'i yo'oyeje pa'ye de'oye ñacaijë'ë, de'o joyopi
mësarute ñacaicohua'i pa'ijajë caquë nesicohua'i sëte. 29 Yë'ë saisi jeteyo'je
yai ai yëyeje pa'iohua'ipi sehuosicohua'ire nejo saoñu'u cajë yecohua'ipi
daija'cohua'i a'ë. 30 Yequeje jare mësaru acohua'ipi cosoyere ye'yajë
yo'oja'cohua'i a'ë sehuosicohua'ipi ĩohua'ini tuijajë cajë. 31 Yë'ë mësaru ja're
toaso ometëca pa'i mu'señapi cui'ne ñamiñapi otarepa oi pai ñapere yëhuoye
jeoma'ë yëhuose'ere huanëyema'pë jare cuasajë ñare pajë pa'ijë'ë.
32 Maija'quë do'ijë, mësarute Maija'quëna cui'ne ĩ oi coca cayena ĩsi
nëoñë. Ja coca tutu quë'yepi mësaru joñoa jerepa de'oye cuasaye necaiyena
cui'ne si'aye ĩ ca nëose'ere ĩ de'o paina ĩsiyena. 33 Yecohua'i co'amañare,
curiquëre, cañare oima'ë paë'ë. 34 Coa ai jerepa yë'ë jëtëpi nequë yë'ëre
caraye tĩ'aquë pahuë. Paquë cui'ne yë'ë ja're coni pa'icohua'ireje cocaë'ë,
yë'ëpi nequë. Jaje yo'oye mësarupi ñahuë. 35 Ñajëna, mësaruteje jaje
co'amaña nejë yecohua'ire co'amaña peocohua'ire cocaicoa caquë ye'yahuë,
si'anëpi. Jesús caquë pa'ise'ere cuasaquë ĩ case'e cato caji: "Ĩsi cuañoni
sihuaye jerepa sihuaye pa'iji, yecohua'ina se ĩsini."
36 Ca tëjini Pablo do're ja'runi Maija'quëre seji'i, ĩohua'i ja're coni. 37 Ja
maca Pablore ai oijë su'cuani sihuahuë. Jaje yo'ohuë, ĩpi yë'ëre tĩjupë ña

coñe pa̱ja'cohua'i a'ë caëna. Ja̱ maca yureta'a te'e saijë sani i̱ sai yohuë
quë'rore paja̱'a je̱ojaë'ë. 38 Pablopi yë'ëre ti̱jupë ti ñañe pa̱ja'cohua'i a'ë
case'e cuasajë ai oicohua'i paë'ë. Pa'ijë Pablo ja̱'re co̱ni yohuëja̱'a saë'ë.

Pablopi Jerusalénna Saiye

21 1 Maija'quë do'ijëre je̱oni aya mëni te'ere papi Cos daripëna saë'ë. Sani
ñatasi mu'sepi Rodasna ti̱'ahuë. Ti̱'ani ja̱opi Pátarana saë'ë. 2 Sani
Pátarana jai yohuë ti̱'ahuë, Feniciana saiconi ti̱'ani i̱ona ayamë'ë. 3 Aya mëni
saicohua'ipi Chipre saodohuë coa ñajë saë'ë. Ari te̱'tere pa'iona, ñajë saicohua'ipi
Siriana ti̱'ahuë. Ti̱'ani Tiro yo sa'rona co'amaña ma'ñe pa'iye sëte ja̱rona yohuë
së'ao. 4 Së'aona ja̱rona Maija'quë do'ijëre ti̱'ahuë. Ti̱'ani i̱ohua'i quë'rona pëahuë,
siete mu'seña. Pëarena, de'o joyopi Pablo ai yo'o ja̱'ñere quëaquëna, asani cahuë,
Pablore Jerusalénna saima'ë pa'ije̱'ë. 5 Ja̱je casicohua'ita'are siete mu'seña tëto
saisi maca etani saë'ë. Saijëna, si'aohua'i ë̱mëohua'i cui'ne nëjohua'i tsi̱ maña
co̱ni yëquë ja̱'re daë'ë, pa̱i daripë hue'sere pana. Datena, ja̱rona mejahuëna do're
ja'runi Maija'quëre se̱i'ë. Se̱ni tëjini saiyë cajë pëpani, 6 jai yohuëna aya mëni
yëquë cato saë'ë. Saijëna, i̱ohua'ipi i̱ohua'i hue̱'ñana co'ihuë.

7 Tiropi Tolemaidana tsiaya saiye sani tëjini Maija'quë do'ijëre pëpani
te'e mu'se i̱ti macana pëahuë, i̱ohua'i ja̱'re co̱ni. 8 Ñatasi mu'se saicohua'ipi
Cesareana ti̱'ahuë. Ti̱'ani Jesús jëjo saocohua'ire co̱caicohua'i siete aquë
Felipe huë'ena pëahuë, de'o coca quëaquë huë'ena. 9 Ja̱ë Felipepi cuatro
mamajëre nomi tsi̱re huejama'cohua'ire paquë paji'i. Ja̱ohua'i cato yequë
mu'se pa'i ja̱'ñere quëacohua'i paë'ë, Maija'quëpi quëaquëna. 10 Ja̱ huë'ere
tsoe mu'seña maña pa'ijëna, daji'i, Agabo Judeapi. Ja̱ë cato yequë mu'se
yo'o ja̱'ñere quëaquë paji'i. 11 Pa'ipi ti̱tani yëquë ña hue̱'ña Pablo të̱icore
i̱ni jë̱ña cui'ne nëcañoa co'ye i̱ja'a hue̱pi, hue̱ni capi:

"Ñeje iye të̱ica̱ paquëre hue̱ja'cohua'i a'ë, judío pa̱ipi Jerusalénna ja̱
jeteyo'je ti̱ pa̱ina i̱sija̱'cohua'i a'ë, i̱te. Ja̱je caji, de'o joyopi."

12 Caquëna, asani yëquë Pablote co̱cohua'ipi cui'ne ja̱ daripë sehuosicohua'ipi
Jerusalénna saima'ë pa'ije̱'ë, cajë ë̱sehuë. 13 Ë̱sejë cajëna, Pablopi capi:

"¿Me yo'ojë oiye'ni, yë'ëre co'a ju̱'iñe'ni? Yë'ë Jerusalénna ju̱'iñe de'oji,
hue̱siquëpi mai Ë̱jaë Jesús yëye yo'oto."

14 Ja̱je caquë Jerusalénna sasi'i caquëna, asani i̱te pëaje̱'ë caye je̱oni cahuë:

"Mai Ë̱jaë yëyeje̱ pa'ija̱quë."

15 Ja̱ jeteyo'je co'amaña de'hua tëjini Jerusalénna saë'ë. 16 Saijëna,
Cesarea pa̱i sehuocohua'ipi yëquëre co̱ni saijë sahuë. Sani ja̱ohua'ipi
Jerusalénna ti̱'ani Mason huë'ena sahuë, yëquë pëaja̱'tona. Mason cato
Chipre aquë paji'i, ai tsoe Maija'quë coca sehuosiquë paji'i.

Pablopi Jacobo Quë'rore Pa'iye

17 Jerusalénna ti̱'ajëna, sehuocohua'ipi sihuajë yëquëre pëpahuë.
18 Pëparena, ñatasi mu'se Pablo ja̱'re co̱ni Jacobo quë'rona do'i saë'ë. Sa

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

tı̱'ajëna, ja̱rote cui'ne si'aohua'i sehuocohua'i ëjaohua'i paë'ë. 19 Pa'ijëna,
pëpa tëjini Pablopi si'aye quëapi, judío pa̱i peocohua'ire quëaroja̱ina,
Maija'quëpi ja̱ohua'ire necaise'ere. 20 Quëaquëna, asani Maija'quë ai de'oji
cani Pablore cahuë:
"Maija'quë do'iquë, de'oji më'ëre quëañu'u. Jai pa̱i Israel pa̱i sehuosicohua'i
pa'iyë, ı̱ño. Ja̱ohua'i cato Moisés cua̱ñese'ere yo'oye pa'iji cacohua'i a'ë. 21 Ja̱je
cacohua'ipi asayë më'ëpi judío pa̱i yequë pa̱i quë'ro pa'icohua'ire Moisés
cua̱ñese'ere yo'oma'pë caquë cui'ne ca̱'nije tëama'pë pa'ijë'ë caquë, cui'ne
aiohua'i yo'ose'e yo'oma'pë caquë ye'yaji asayë. 22 Ja̱je asacohua'ipi më'ë
ı̱ño daise'e asaja̱'cohua'i a'ë. ¿Ja̱je pa'ito me neja'cohua'i a'ni? 23 Iyese'e më'ë
yo'oye pa'iji cuasajë, ı̱ñore cajese'e pa'i ëmëohua'i pa'iyë ı̱ohua'i Maija'quëre
ca nëose'ere yo'oja̱'cohua'i. 24 Ja̱ohua'i ja̱'re sani Moisés cua̱ñese'ere yo'oquë
ja̱ohua'i ja̱'re te'e si'sire tsoa to̱jë'ë, nañare tëa cua̱ñoquë. Cui'ne më'ëpi
ja̱ohua'i tëa cua̱ño do'ije̱ sa̱icaijë̱'ë. Ja̱je yo'oquëna, si'aohua'i ñani më'ëre
sa̱ñope case'e coa case'e a'ë cuasaja̱jë, Moisés cua̱ñese'ere sehuocai më'ëje
yo'oquëna, ña jujani. 25 Tsoe toyahuë, yëquë cuasase'e judío pa̱i peocohua'ipi
sehuosicohua'i yo'o ja̱'ñe. Ja̱ohua'i cato yo'oye pa'iji, a̱iñe peoji de'huasi
diusuna ı̱sisihua'i. Tsieje̱ a̱iñe peoji, cui'ne quio hue̱asicohua'ire a̱iñe peoji.
Huejama'cohua'ipi ëmëre nomiore yo'oye peoji. Ja̱je toyahuë."
26 Ja̱je casi maca Pablopi cuatro ëmëohua'ire sapi. Sani ñatasi mu'se
ı̱ohua'i ja̱'re te'e si'sire cuya to̱ni Maija'quëre se̱ huë'ena cacapi, ı̱ohua'i
ca nëosi mu'se tı̱'aja'a mu'se quëasi'i caquë. Ja̱je cani cayë, pa̱i ñape
Maija'quëre coa ı̱siyere daja̱'a mu'se tı̱'aëna yo'o ja̱'ñere.
27 Je̱'në siete mu'seña sa tëto saiye ja'i maca pa'ina, Asia yeja acohua'ipi
Israel pa̱ipi Maija'quëre se̱ huë'ere Pablo pa'ina, ñani pa̱ire ca huëohuë.
Ca huëojë Pablo quë'rona sa to̱mejaë'ë, 28 tutu cuijë:
"Israel pa̱i co̱caijë̱'ë. Iquëpi si'a hue̱'ña cu'i maire sa̱ñope caquë ye'yaquë
cui'ne Moisés cua̱ñese'e cui'ne iye huë'e sa̱ñope caquë ye'yaquë. Ja̱je pa'ipi
yure Maija'quë huë'ena griego pa̱ire dapi, iye de'o huë'ere si'si necai, cahuë."
29 Ja̱je cahuë, Pablopi Efeso aquë Trófimo ja̱'re co̱ni Jerusalénre pa'ina,
ñasicohua'ipi, judío pa̱i peocohua'i ja̱'re co̱ni Maija'quë huë'ena cacapi
cuasajë ja̱je cahuë.
30 Ja̱je yo'ojëna, si'a ja̱ daripë pa'icohua'i asani pë̱ijë tsi'sini Pablote
tse̱ani hue'sena quërëjë sahuë. Hue'sena quërë etoni, Maija'quë huë'e
eta sa'noa sı̱'ñe saohuë. 31 Pablote ja̱ maca huani je̱oñu'u cajë yo'ojëna,
yecohua'ipi soldado pa̱i ëjaëre Coronelre, si'a Jerusalén acohua'i ai jo̱sa
yo'oyë, quëahuë. 32 Quëarena, Coronelpi asani ı̱ soldado pa̱i ja̱'re co̱ni ı̱ti
yo'o hue̱'ñana huë'huëhuë. Huë'huë tı̱'ajëna, ñani Pablote huaiye je̱ohuë.
33 Ja̱ maca Coronelpi tı̱'ani ı̱ soldadore cua̱ñepi. Pablote tse̱ani caya que̱na
meapi hue̱jë'ë caquë ja̱ maca Pablote se̱ji'i: "¿Ique mami a'ni?" caquë,
cui'ne "¿ı̱quere yo'oquëna, më'ëre sa̱ñope yo'oye'ni?" caquë. 34 Se̱ina,
yecohua'ipi ai tutu cajëna, yecohua'ipi yequere tutu ai cajëna, asama'ë

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

soldado daripëna sajë̱'ë, cua̱ñepi. 35 Cua̱ñeina, sacohua'ipi je̱'nërepa
soldado pa̱i daripë mëicona ti̱'ani soldado pa̱ipi coa cua̱ijë sahuë, Pablote
huajo yëcohua'ipi ai jo̱sa yo'o do'ire. 36 Sajëna, jai pa̱i tutu cuihuë:
"Ite huaijë̱'ë".
37 Sajëna, soldado huë'e caca maca Pablopi Coronelre capi, griego cocapi:
"A'ri maña më'ëre casi'i." Caquëna, soldado ëjaëpi capi:
"¿Më'ë griego cocare caquë aë? 38 Më'ë pa'ima'quë Egípto pa̱i ëjaëre
sa̱ñope yo'oquëpi, cuatro mil ë̱mëohua'i huaicohua'i ja̱'re co̱ni pa̱i peo
hue̱'ñaja'a saisiquë."
39 Caquëna, Pablopi capi:
"Pa̱ni, yë'ë cato Israel pa̱i a'ë. Cilicia yeja Tarso daripë aquë a'ë. Ja̱je
pa'ina, më'ëre se̱ñë, ja̱ohua'ire coca casi'i."
40 Caquëna, de'oji, caëna. Caquëna, Pablopi soldado huë'e mëiconi
nëcaquë jë̱tëpi ja'jëquëna, ñani coca caye je̱orena, Pablopi hebreo cocapi
capi, Israel pa̱ire:

22 1 "A'yë dohuë, cui'ne ja'quëohua'i asajë̱'ë si'aye quëasi'i, mësarute."
2 Ja̱je hebreo cocapi caquëna, asani Pablo caye ai jerepa jo'cua
je̱oni cama'pë asajëna, capi:
3 "Yë'ë Israel pa̱i a'ë. Cilicia yeja Tarso daripëna co̱asiquë a'ë. Ja̱je pa'ipi
iye daripë Jerusalénna ai de'ohuë. Ai de'oquëna, Gamalielpi yë'ëre ye'yapi,
mai aiohua'i cua̱ñese'ere si'aye. Ye'yasiquëpi si'aye Maija'quë yëye yo'osi'i
caquë de'hue yo'ohuë, mësaru yo'oyeje̱ pa'ye cui'ne. 4 Jesús ye'yase'ere
ë̱sequë i̱te sehuocohua'ire huani je̱osi'i caquë i̱te sehuocohua'ire tse̱ani si'seni
co hue̱'ñana jëjo saohuë, ë̱mëohua'ire cui'ne nomiohua'ire. 5 Maija'quë huë'e
ñacaicohua'i ëjaërepa cui'ne si'a Israel aiohua'i asayë. Yë'ë ja̱je yo'ose'e,
ja̱ohua'ipi Damasco acohua'ina Israel pa̱ina toyani jëjo saohuë, Jesure
sehuocohua'ire co'equë tse̱ani i̱ño Jerusalénna dani si'seye pa'iji caquë.

Pablopi I̱ Sehuose'ere Quëapi
(Hch. 9.1-19; 26.12-18)

6 Ma'aja'a sai Damasco ti̱'añe ja'i maca pa'ina, jopo mu'se ma'tëmopi ai
miañerepa yë'ëna ju'api. 7 Ju'aquëna, yejana to̱mehuë. Ja̱ macapi asahuë,
yë'ose'e: '¿Saulo, Saulo me yo'oquë yë'ëre jo̱sa yo'oquë'ni?' 8 Caquëna,
sehuohuë. '¿Ne a'ni ëjaë?' cahuë. Caquëna, capi: 'Yë'ë Jesu a'ë. Nazaret
aquë a'ë, më'ë jo̱sa yo'oquë.' 9 Caquëna, yë'ëre co̱cohua'i cato miañe
ñajëta'a Jesús cayete asama'pë quëquësicohua'i pateña. 10 Pa'ijëna, Jesús
caquëna, asani cahuë: '¿I̱quere yo'oja̱'quë a'ni, Ëjaë?' Caquëna, mai Ëjaëpi
capi: 'Huëni Damascona saijë̱'ë. Ja̱ropi më'ë yo'o ja̱'ñe quëaye pa'iji.'
11 Ai miañepi ju'a huesouna, ñama'quë de'ohuë. Yë'ëre co̱cohua'ipi jë̱tëre
tse̱'ejë sahuë, Damascona.
12 Ja̱rote Ananías Moisés cua̱ñese'e yo'oquëpi Damascore pëasiquëpi
paji'i. Ja̱ë cato ai de'oquë api, si'aohua'i judío pa̱i cajëna, pa'iquë paji'i.

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

13 Damascona ti̱'ani pëahuë. Pëaëna, Ananíaspi dani nëcaquë capi:
‘Saulo yë'ë yo'jei, yure më'ëpi ñañe pa'iji. Caquëna, ñahuë, i̱ti macapi.’
14 Ja̱ maca yë'ëre capi: ‘Mai aiohua'i Diusupi i̱ yëyere asaquë yo'oja̱quë
caquë më'ëre jo'ya nepi, nuñe pa'ini ñaquë cui'ne Jesús cayere asaquë
yo'oja̱'quëni soipi. 15 Ja̱je pa'ina, më'ë ñase'ere cui'ne asase'ere si'aohua'ire
quëaye pa'iji. Më'ë cato i̱ pa'iyere quëacaiquë pa'ija̱'quë a'ë. 16 ¿Yure me
yo'oquë utequë'ni? Huëni do cua̱ñojë'ë, mai Ëjaë mamire cuasaquë më'ë
co'aye yo'ose'e tsoa to̱siquë pa'iquë.’

Judío Pa̱i Peocohua'ire Quëaquë De'ose'ere Quëaye

17 Jeteyo'je Jerusalénna co'ini Maija'quëre se̱ huë'ena cacani Maija'quëni
se̱i ca̱ni ñañeje pa'ye ñahuë. 18 Ñaquëna, Ëjaëpi yë'ëre capi: ‘Esa Jerusalénpi
etani saije̱'ë. Iye daripë pa'icohua'i yë'ë coca më'ë quëaye asacaiye pa̱ja'cohua'i
a'ë.’ 19 Caquëna cahuë: ‘Ëjaë, me ja̱ohua'ire quëaye'ni, tsoe ja̱ohua'ipi yë'ë
më'ëre sehuocohua'ire judío pa̱i tsi'si hue̱'ñana sai tse̱aquë të'caquë cui'ne co
hue̱'ñana coquë yo'ose'e asacohua'ire. 20 Cui'ne më'ë jo'yaë Estebanre huani
je̱ojëna, yë'ëpi huaicohua'i ca̱ña ñacai nëcaquë huaiye de'oji cuasahuë. Si'a pa̱i
asayë, yë'ë yo'ose'e.’ 21 Caquëna, mai Ëjaëpi yë'ëre capi: ‘Saije̱'ë. So'ona jëjo
saosi'i, yë'ë cocarepa yequë pa̱ire quëaja̱'quëre, Israel pa̱i peocohua'ini,’ capi.”

Coronel Yo'oye

22 De'oye iye ca macaja̱'a asa tëjini ai tutu cui huëohuë:
“Huajëquë pa'ito co'aji. Me huajëquë pa'ija̱'quë.”
23 Ja̱je je̱oñe peoyerepa ai tutu cuijë pë̱ijë i̱ohua'i ju'i sara du'teni je̱ajë
cui'ne ya'o ne'ñare ë̱mëje'ena je̱ajë yo'ohuë. 24 Yo'ojëna, soldado huë'ena
Pablore coni ca̱'ni mepi si'seje̱'ë. ¿Si'sejëna, quëaja̱quë i̱ co'aye yo'ose'e.
I̱quere yo'oquëna, ai sa̱ñope caye'ni? Asasi'i caquë cua̱ñepi, Coronelpi.
25 Si'señu'u cajë hue̱ni yo'ojëna, Pablopi Capitánre capi:
“Yë'ë yo'ose'e asama'pë si'seye peoji. Cua̱ñese'e pa'iji, yë'ë romano
a'ë.”
26 Caquëna, Capitánpi asani sani i̱ ëjaëre capi:
“Iquëre de'hua ñani yo'oje̱'ë. Romano api.”
27 Caquëna, Coronelpi dani capi:
“Yë'ëre quëaje̱'ë. ¿Romano a'ë, më'ë?”
Caquëna, Pablopi capi:
“Je̱jë'ë.”
28 Caquëna, Coronelpi capi:
“Jaiye curiquë sa̱ini yë'ë romano pa̱i de'ohuë.”
Caquëna, Pablopi capi:
“Yë'ë sa̱iñe pa̱huë. Yë'ë cato tsi̱'nëna romano pa̱i a'ë.” 29 Caquëna,
si'señu'u cajë yo'osicohua'ipi i̱te je̱oni sateña. Cui'ne Coronelpi romanore
hue̱jë'ë cua̱ñesiquëpi quëquëpi.

Judío Pai Ëjaohua'ire Pablo Case'e

30 Ñatasi mu'se Coronelpi Israel pai Pablote sañope case'ere asasi'i ique
do'ire sañope caye'ni caquë Maija'quë huë'e ñacai ëjaohua'ire cui'ne judío
pai yo'oye asani ca tëji ëjaohua'ire tsi'sopi. Aiohua'ire tsi'soni Pablote
quëna mea joyeni tsi'si hue'ñana daëña.

23 1 Sa nëcouna, Israel pai yo'oye asani ca tëji ëjaohua'ire Pablopi ai
ñani capi:
"Maija'quë do'ijë, iye macaja'a Maija'quë ña hue'ña yë'ë ai cuasaquë
co'a ju'i pa'iye pañë."
2 Caquëna, Ananíaspi Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaëre papi Pablore
ja'ye nëcacohua'ire capi: "Yë'opona tëtojë'ë." 3 Cuañequëna, Pablopi ite capi:
"Më'ëni coa caquëre Maija'quëpi tëtoja'quë api, më'ë cato Moisés cuañese'epi
yë'ë yo'ose'ere asani ne de'huaja'quëpi ja'rusiquëpi ñu'iñë, ja maca. Jaje pa'ita'a ¿me
yo'oquë tëtojë'ë, cuañequë'ni? Jaje cani më'ëpi Moisés cuañese'ere sañope yo'oyë."
4 Caquëna, iti maca nëcacohua'ipi ite cahuë:
"¿Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaëre pare pëi sañope caquë?" 5 Cajëna,
Pablopi capi.
"Do'ijë ëjaëre huesëquë cahuë. Ëjaëpi asani jaje caye para'huë.
Maija'quë toya pëpë caji: 'Pai ëjaëre pëi sañope cama'ë pa'ijë'ë.' "
6 Cani ja jeteyo'je, Israel pai yo'oye asani ca tëjicohua'i acohua'ipi
saduceo pai cui'ne fariseo pai pa'iyë asani, Pablopi tutu capi:
"Do'ijë, yë'ë fariseo'ë. Fariseo tsëcapë aquë a'ë. Ju'isicohua'i huëiye
pa'iji cuasa do'ire tsea cuañosiquë pa'iyë."
7 Jaje caëna, fariseohua'ipi, saduceohua'i ja're sañope yo'ojë cajë caya tsëca
huahuë, tsi'sisicohua'ipi. 8 Saduceohua'i cato ju'isicohua'i huëiye pañë, cui'ne
huiñaohua'ije peoyë, cui'ne joyoje peoyë cacohua'i a'ë. Jaje pa'iquëta'are
fariseohua'ipi ju'isicohua'i huëiye pa'iji, cui'ne huiñaohua'ije pa'iyë cui'ne
joyoje pa'iji cuasacohua'i a'ë. Jaje pa'ina, sañope cahuë. 9 Ai cuijë yo'ojë
cajëna, fariseo acohua'i cuañese'e ye'yacohua'i huëni nëcani cahuë:
"Iquë co'aye yo'ose'e peoji. Jaje pa'ina, joyopi quëaquëna, panita'a huiñaëpi
quëaquëna, casiquëni huesëjë yo'ojë Maija'quëni sañope yo'oye pa'ini, cuasayë."
10 Cajëna, ai jerepa sañope yo'ojëna caye paji'i. Pa'ina, Coronelpi Pablote
yo'ojë huani jeo ma'ñe caquë ca'raquë i soldado paire quërëjaija'cohua'ire
jëjë saopi. Jaohua'ipi dani etoni soldado pai huë'ena cui'naëni sajajë caquë.
11 Se na'isi ñami mai Ëjaëpi ñai nëcani Pablote capi: Tutu hue'ejë'ë, yo'o
jujahuë cuasama'ë. Iño Jerusalén yë'ë coca quëase'eje pa'ye cui'ne quëaye
pa'iji, Roma daripëna yë'ë coca.

Pablote Huañu'u Caye

12 Ñatasi mu'se Israel pai acohua'ipi Pablote huañu'u cuasa nëohuë.
Cuasani, Pablote huaima'pë pani aiñe cui'ne ucuye peoji, ca nëo

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

huesohuë. 13 Jaje, ca nëosicohua'ipi cuarenta pai jerepa paë'ë.
14 Jaohua'ipi sani Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ire cui'ne Israel
pai aiohua'ire quëahuë:
"Yëquëpi Pablote huaima'pë atu yëquëna co'ayepi tomejaquë cahuë.
15 Jaje pa'ito yure mësarupi cui'ne Israel pai yo'oye asani ca tëjicohua'ipi
soldado ëjaëre sejë'ë, Pablote ñamina'a tijupë darena, yeque dahuëre seni
asañu'u pa'iji cajë. Cajë setena, dajëna, yëquë utecohua'ipi ite tsi'si hue'ña
ja ti'ama'ëna, huani jeoye pa'iji."
16 Ja ca nëose'ere Pablo yo'jeo mamaquëpi asani soldado daripëna
cacani Pablote quëapi. 17 Quëaquëna, asani Capitánre te'ire soini ite capi:
"Iquë posëre sajë'ë, më ëjaë Coronel quë'rona, ite quëaye paji."
18 Caëna, capitánpi posëre soldado ëjaë quë'rona sani capi:
"Pablo cosiquëpi yë'ëre soini iquë posëre më ëjaë quë'rona sajë'ë.
Quëaye paji, seji'i, yë'ëre."
19 Caquëna, soldado ëjaë pai peo hue'ñana tsihua'ëre jëtëna tseani sani
te'ire seji'i:
"¿Iquere quëaja'quë a'ni, yë'ëre?"
20 Caquëna, tsihua'ëpi capi:
"Israel pai acohua'ipi te'e jaje yo'oñu'u cuasasicohua'ipi më'ëre
seja'cohua'i a'ë, ñamina'a Pablote sajaquë cajë ca tëji ëjaohua'i ña
hue'ñana, ai dahuërerepa i yo'ose'e seni asañu'u cajë cayeje pa'ye
caja'cohua'i a'ë, coa yequere cuasajë. 21 Jaje seto sehuocaima'ë pa'ijë'ë.
Cuarenta pai jerepa catini uteyë, Pablote huani jeoma'pë pani aiñe cui'ne
ucuye pañu'u ca huesësicohua'ipi. Jaohua'ipi yure cui'ñani uteyë, coa
më'ë sehuoyese'e uteyë." 22 Caquëna, soldado ëjaëpi tsihua'ëre yureta'a
yecohua'ire quëama'ë pa'ijë'ë yë'ëre quëase'e cani jëjo saopi.

Felipe Quë'rona Saye

23 Soldado pai ëjaëpi cayaohua'ire i Capitán acohua'ire soini iye ñami a las
nueve pa'i maca Cesareana saiyeque pa'iji ne de'huajë'ë docientos soldado
paire yeja saija'cohua'ire, setenta caballoja'a saija'cohua'ire, cui'ne docientos
uitu saja'cohua'ire, caquë cuañepi. 24 Cui'ne Pablo ñu'i saija'quëre caballore ne
de'huajë'ë, ëjaë Felix quë'rona huajëquëre jëasiquëni de'oye ñacaijë sacaijë'ë,
cuañepi. 25 Jaohua'i ja're coni toyasicore jëjo saopi. Toyase'e cato caji:
26 "Romano ëjaë jerepa pa'i, më'ëre pëpayë. Yë'ëpi Claudio Lisiaspi. 27 Israel
paipi iquëre Pablote tseani huani jeoñu'u cajë yo'ojëna, yë'ëpi romano api
asani yë'ë soldado pai ja're sani ite huasohuë. 28 Israel pai ite sañope case'ere
asasi'i caquë jaohua'i ëjaohua'i tsi'si hue'ñana Pablote sahuë. 29 Sani asaquëna,
Pablopi iohua'i cuañese'e cayere yo'oma'ë tiñe yo'o do'ire sañope caye
pa'iji. Jaje pa'ina, huani jeoñe peopi, ite. Cui'ne co'acohua'ire co hue'ñana
coyeje peopi. 30 Jaje pa'iquëta'are judío paipi huani jeoñu'u cuasajë yo'oyere
asa ti'ani iquëre më'ë quë'rona jëjo saoyë. Jëjo saoquë cui'ne ite sañope

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

yo'ocohua'ireje̱ se̱i'ë, më'ë asa hue̱'ñana sani i̱te sa̱ñope payere caje̱'ë, caquë. Ca tëjihuë."

31 Ja̱ maca soldado pa̱i i̱ti cua̱ñese'eje̱ ñami saijë Pablote Antípatris daripëna sahuë. 32 Ñatasi mu'se soldado pa̱i quë̱o saicohua'ipi huë'ena co'ihuë. Co'ijëna, caballo saicohua'ise'e Pablo ja̱'re co̱ni saë'ë. 33 Ñatasi mu'se Cesareana ti̱'ani toya ja'hua romano ëjaëna i̱sijë cui'ne Pablote i̱sihuë. 34 I̱sirena, toya ja'hua se̱ña tëjini Pablote se̱ji'i: ¿I̱que yeja aquë a'ni? Se̱ina, Cilicia yeja aquë a'ë capi. Caquëna, asani, 35 capi:

"Më'ëre co'aye cacohua'ipi datena, më'ëre asasi'i."

Ja̱je caquë Herodes huë'ena iquëre sani de'hua ñajë'ë, capi, Felix.

Pablopi Felixre Caye

24 1 Cinco mu'seña tëto sai maca Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaërepa Ananíaspi cui'ne aiohua'i co̱ni daë'ë. Daijëna, cui'ne i̱ti coca caquërepa Tertuloje̱ daji'i. Ja̱ohua'i cato pa̱i ëjaë quë'rona daë'ë, Pablote sa̱ñope cañu'u cajë. 2 Dani Felix quë'rona tsi'sijëna, Pablote dahuë. Darena, Tertulopi sa̱ñope ca huëopi, ñeje:

"Ëjaë Felix, më'ëpi de'oquëpi iye yejaña ñacaina, ai yo'oye peoyë. Cui'ne më'ëpi de'oye cuasaquëpi cua̱ñequëna, yëquë pa̱i si'aohua'i ai jerepa de'oye pa'iyë. 3 Si'a hue̱'ña më'ëre de'oye cayë. Yëquë romano Ëjaë më'ë Felix ai jerepa pa'i. Ja̱je pa'ina, ai sihuayë. 4 Më'ëpi tsoe cajëna, ai yo'oma'quë cuasajë a'ri maña cañu'u yëquë cuasajë daise'e asacaije̱'ë, yëquëre. 5 Iquë ti̱ro saicohua'i Nazareno hue'yosicohua'i ëjaëpi ai jo̱sa yo'oquë api. Si'a hue̱'ña Israel pa̱ire yequere ye'yaquë cuniroja̱i quëapi, yequë tsëcape̱a nequë. 6 Ja̱je pa'ipi Maija'quë huë'e de'oconi si'si nesi'i caquë yo'oquëna, ñani i̱te tse̱ahuë, yëquë cua̱ñese'e cayeje̱ pa'ye ne de'huañu'u, cajë. 7 Ja̱je yo'ojëna, Soldado pa̱i ëjaë Lisiaspi dani ai tutu jio dani Pablote sapi. 8 Sani Pablote sa̱ñope yo'ocohua'ire cua̱ñepi, më'ë quë'rona sani quëaye pa'iji caquë. Yure më'ëpi Pablote se̱ni asaje̱'ë. Se̱ni asani si'aye yëquë caye nuñerepa sa̱ñope caye a'ë asaja̱'quë a'ë, më'ë."

9 Caquëna, si'a Israel pa̱i nuñerepa caji, cahuë, i̱ti maca pa'icohua'i. 10 Cajëna, romano pa̱i ëjaëpi yure caye pa'iji, caquë je̱tëpi i̱ñoquëna, Pablopi ca huëopi:

"De'oji sihuayë, tsoe o̱metëcana ëjaë pa'i Israel pa̱i yo'oye asani ne de'huaquëpi asaquëna, yë'ë yo'ose'ere sa̱ñope sehuoye pa'ina. 11 Coa doce mu'seña pa'iji, Jerusalénna yë'ë ti̱'ase'e Maija'quëre se̱si'i caquë. 12 Ti̱'asiquëpi pa'i te'ireje̱ sa̱ñope caye pa̱huë. Jai pa̱i tsi'sini jo̱sa yo'oja̱jë caquë ca huëoyeje̱ pa̱huë. Maija'quëre se̱ huë'ere pa'i tsi'si huë'ere jai daripëre jo̱sa yo'oye pa̱huë. 13 Yë'ë co'aye yo'oma'ë pa'isiquëre ja̱ohua'i me i̱ñoja'cohua'i a'ni, më'ëre. 14 Nuñerepa quëasi'i. Maija'quëre sehuoyë, ja̱ohua'i ti̱ro sai ma'a'ë cacore. Maija'quë yëyere yo'oquë pa'iyë. Si'aye Maija'quë coca toyapë, Moisés cua̱ñese'e, Maija'quëre quëacaicohua'i toyase'e si'aye nuñerepa case'e a'ë, cuasani

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

sehuoyë. 15 Jaohua'i cuasayeje yë'ë cui'ne cuasayë, yequë mu'seña Maija'quëpi
ju'isicohua'ire huëoja'quë api, de'ocohua'ire cui'ne co'acohua'ire. 16 Si'a mu'seña
Maija'quëpi yë'ëre ñaquëna, cui'ne pai yë'ëre ñajëna, asani nuñerepa de'oye
yo'osi'i caquë ai yo'oyë. Jaje pa'ina, Maija'quëre ca'raye pañë, paireje.
17 Tsoe ometëca yequë pai darire pa'isiquëpi iño yë'ë quë'rona co'ihuë.
Co'ini ti'ani peocohua'ire cocasi'i cui'ne Maija'quëre isisi'i caquë Maija'quë
huë'ena cacahuë. 18 Cacani Moisés cuañese'e yo'oni si'sire cuya tosiquë
pa'ina, Asia acohua'i Israel pai acohua'i yë'ëre ñahuë, jai pai ja're pa'iye
paquëna, cui'ne josa yo'oma'ë pa'ina. 19 Yë'ë sañope case'e pa'ito, yë'ëre
ñasicohua'ipi dani caye pa'iji. 20 Judío pai yo'ose'ere asani ca tëji ëjaohua'i
tsi'si hue'ñare pa'i maca yë'ë co'aye yo'ose'ere ti'asicohua'i pani, icohua'i
iye maca pa'icohua'ipi sañope cajajë. 21 Yë'ë te'erepa iohua'i ja're pa'i
maca tutu cahuë, ñeje: Ju'isicohua'i huëiye pa'iji asa do'ire yure mësaru
yë'ëre sañope yo'oye cahuë, co'aye case'e pani jase'e pati'ñe pa'io."
22 Jaje caquëna, Felixpi Jesure sehuocohua'i pa'iyere asaquëpi capi:
"Soldado ëjaë Lisiaspi daquëna, nuñerepa asasi'i mësaru yo'ojë caye."
23 Cani Capitánre cuañepi Pablote coma'ë ñajë'ë. I cajeohua'ipi dani ite
cocaija'cohua'i a'ë. Jaohua'i cacaye de'oji, capi.
24 A'ri maña tsoe mu'seña pa'i maca Felixpi cui'ne i paco Drusila coni
daji'i. Jao cato Judía paio paco'ë. Felixpi dani Pablore quërëjaijë'ë,
caquë cuañeina. Quërëjatena, dani Jesucristore sehuoni pa'iyere Pablopi
quëaquëna, asapi. 25 Asaquëna, Pablopi nuñerepa pa'iyere cui'ne yëyere
quëco saojë pa'iyere, cui'ne yequë mu'se pai ñape yo'ose'e ca de'hua
ja'ñere quëaquëna, asani Felixpi quëquëpi. Quëquëni capi:
"Saijë'ë, yure cato yequë mu'se më'ëre soini asasi'i."
26 Yeque cato Felix cuasapi, Pablopi curire isijaquë, isina joye saosi'i.
Jaje cuasaquë si'anë soiquë coca caquë yo'opi. 27 Caya ometëca sa tëto
saquëna, Felixpi etaëna, Porcio Festo romano ëjaë de'opi. Israel pai ite
sihuaja'cohua'i a'ë, cuasaquë Pablote etoma'ë paji'i.

Festore Quëaye

25 1 Festopi romano ëjaë de'oni toaso mu'seña sa tëto sani Cesareapi
Jerusalénna maji'i. 2 Mani ti'aëna, Maija'quë huë'e ñacaicohua'i
ëjaohua'ipi cui'ne Israel pai aiohua'ipi Pablote sañope coca case'ere
quëareña. Quëajë seteña. 3 Pablote Jerusalénna jëjo daojë'ë cajë jaohua'i
cato daina, huani jeoñu'u cajë sei'ë. 4 Sejëna, Festo capi: "Pani Cesareare
Pablo cosiquëpi paji'i. Jarore pa'ijaquë. Yë'ëpi ëa maca jarona sasi'i."
5 Ja maca capi:
"Mësaru ëjaohua'ipi yë'ë ja're coni Cesareana saijë'ë. Sani sañope ite
coca pa'ito jarona quëajë'ë."
6 Festopi ocho mu'seña panita'a diez mu'seña Jerusalén pani tëjini
Cesareana co'ipi. Co'ini ñatani pai yo'oye ne de'hua hue'ñana sani ja'runi

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

ñu'i Pablote dajë'ë, cuañepi. 7 Cuañeina darena, Israel pai Jerusalén
daisicohua'ipi jaiye co'aye yo'osiquë api cahuë. Jaje iohua'i sañope caye
pa'iquëta'are i yo'ose'ere iñojë quëayere pahuë. 8 Pajëna, Pablopi sañope
iohua'i cayere caquë capi:
"Co'aye ti yo'oma'quë a'ë, yë'ë. Judío pai cuañese'ere sañope
yo'oma'quë a'ë, yë'ë. Maija'quëre se huë'eje sañope yo'oma'quë a'ë, cui'ne
romano pai ëjaëreje sañope yo'oma'quë a'ë."
9 Caquëna, Israel paipi sihuajajë cuasaquë Festopi Pablote seji'i:
"¿Jerusalénna saiye yëma'quë? Jarona yë'ëpi më'ëre sañope case'e ne
de'huaja'quëre seji'i."
10 Seina, Pablopi capi:
"Romano pai ëjaëpi pai yo'ose'e asani ne de'hua hue'ña'ë, iño. Yë'ë
tayose'e pa'ito ne de'hua hue'ñare pa'iyë. Tsoe më'ëpi yë'ë quëaye asahuë,
judío paire sañope co'aye yo'oye pase'e. 11 Yë'ëpi ai co'aye yo'osiquë
pa'ito huani jeoñe de'oji, ju'iñe pasi'i cama'ë pa'iyë. Jaje pa'iquëta'are
yë'ëre sañope cayepi nuñerepa yo'ose'ere pare caye peoto, yë'ëre te'ije
jaohua'ina isi tii'añe peoji. Jaje pa'ina, señe romano pai ëjaëre papi yë'ë
tayose'e pa'ito asani ca de'huajaquë."
12 Caëna, Festopi ite cocohua'ire sa'ñe coca cani cuasani Pablote caëña:
"Romano ëjaërepa quë'rona saiye seto jarona saiye pa'iji."

Agripare Quëaye

13 Casiquëpi pa'ina, ëjaë Agripa i paco Berenice coni Festore pëpañu'u
cajë Cesareana dateña. 14 Dani pa'ijëna, Festo jaohua'ire quëapi. Pablo
tsea cuañosiquë pa'iye quëaquë capi:
"Te'i ëmë Felix cosiquë iño pa'iji. 15 Jerusalénre pa'ina, Israel pai
ëjaohua'ipi cui'ne Israel pai aiohua'ipi Pablote sañope coca quëajë ite
huaijë'ë." 16 Cajëna, yë'ë cahuë: "Romano pai ëjaohua'i cato te'ire paire coa
huëoni ja asama'pë huani jeoñena cuañema'cohua'i a'ë. Jaje yo'oma'pë iti
ca cuañoquëni ite sañope cacohua'ini sañoperepa ñaquë iohua'i sañope ite
cayere sañope iohua'ire sehuoyere isicohua'i a'ë, caquë quëajaquë cajë. 17 Jaje
pa'ina, Israel paipi iñona datena, ñatasi mu'sepi pai yo'ose'ere ne de'hua
hue'ñare ñu'i Pablote dajë'ë, cuañehuë. 18 Cuañeina, ire sañope cacohua'ipi
quëahuë. Ai co'aquë ai co'aye yo'osiquë api, caja'cohua'i a'ë, cuasaquëta'are.
19 Coa Israel pai aiohua'i case'ere yo'oma'quë api, cahuë. Cui'ne yequë Jesús
cocare jare cahuë. Jesús ju'isiquëpi huëni huajëquë api, caquë api Pablo. 20 Ja
mañase'e cajëna, me yo'oja'quë a'ni, cuasaquë Pablote sei'ë. Jerusalénna saiye
de'oma'quë, jarona asani ne de'huaye, de'oma'quë cahuë. 21 Caquëna, Pablopi
romano ëjaëpi ne de'huaye pa'iji, caquë api. Caquëna, de'oji iñore cosiquë
pa'ijë'ë cahuë. Yequë mu'seña jëjo saosi'i, romano ëjaërepa quë'rona, cahuë."
22 Caquëna, ëjaë Agripapi Festore caëña:
"Yë'ëje ipi caquëna, asasi'i." Caquëna, Festopi capi:

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

"Ñamina'a ite asa'ñe pa'io." 23 Ñataquëna, ai de'o caña suñasicohua'ipi
ëjaë Agripa i paco coni, jo'yaohua'i coni pai yo'ose'e asa tu'rihuëna
cacareña. Jaro soldado ëjaohua'ipi cui'ne Cesarea daripë ëjaohua'ipi
tsi'sireña. Cacarena, Festopi Pablote dajë'ë, cuañeiña. 24 Festopi
cuañequëna, dareña. Dani caëña:
"Ëjaë Agripa cui'ne si'aohua'i asajë'ë. Si'a Israel pai Jerusalén acohua'i
cui'ne iño acohua'i Pablote huaiye pa'iji, ca jujama'cohua'i a'ë. 25 I
yo'ose'ere asani ite huaiye peoji, cuasahuë. Pablopi yë'ë yo'ose'ere ëjaërepa
Augustopi ne de'hua'ñe pa'i api, caquëna, jarona jëjo saosi'i, cuasahuë.
26 ¿Jaje pa'ina, co'aye yo'oma'quëni me toyaye'ni, mai Ëjaëre? cuasaquë
Pablote dahuë, iño. Më'ëpi ite asani quëajë'ë, mai Ëjaëre toya ja'ñe. 27 ¿I
co'aye yo'ose'ere huesëquë me cosiquëre jëjo saoye'ni, mai Ëjaë quë'rona?"

Pablopi Ëjaë Agripare Quëaye

26 1 Ja maca Agripa Pablote capi:
"¿Më'ëre sañope cayere sehuojë'ë?"
Caëna, Pablopi jëtë mëani ca huëopi, ñeje:
2 "Israel pai yë'ëre sañope case'ere yë'ëpi sehuoquëna, Ëjaë Agripa
më'ëpi asaja'quë api caquë sihuayë. 3 Si'aye Israel pai ja'në yo'ojë pa'ise'e
asaquëpi, cui'ne si'aye jaohua'i ja're yë'ë sañope coca caye asaquëpi, yure
yë'ëpi quëaquëna, asa jujama'ë dahuëre asacaijë'ë caquë señe më'ëre.

Pablo Tsoe Pa'ise'ere Quëaye

4 Yë'ë tsoe Jerusalénre posë pa'inë pa'ise'e si'a Israel paipi asayë.
5 Fariseohua'i cato Israel pai yo'oye nuñerepa yo'ocohua'i a'ë, tayoye
pacohua'i a'ë. Yë'ë fariseo, de'ose'e Israel paipi asayë. Jaohua'ipi yëni Pablo
de'oye yo'opi, caja'cohua'i pa'ini. 6 Jaje pa'iquëta'are Maija'quë, yëquë
aiohua'ire tsoe acohua'ire, ca nëose'ere yë'ë ute do'ire sañope yo'ojë yë'ëre
iñona dahuë. Ju'isicohua'i tijupë huëni huajëcohua'i pa'ija'cohua'i a'ë, ca
nëose'ere ute do'ire. 7 Jaje pa'ina, si'a Israel pai doce tsëca pa'icohua'i si'a
mu'seña si'a ñamiña Maija'quëre sejë i ca nëose'ere uteyë. Ti'aquëna, ñañu'u
cajë yë'ë Ëjaë Agripa yë'ëje cui'ne ute do'ire yë'ëre sañope judío pai cayë.
8 ¿Me yo'ojë mësaru, Maija'quë ju'isicohua'ire huëo ti'añe paji, cuasaye'ni?

Pablopi Sehuosicohua'ire Josa Yo'o Ja'ñere Quëaye

9 Ja'në Jesucristo Nazaret aquë cocare ësequë sehuocohua'ire sañope
yo'oye pa'iji, cuasahuë. 10 Cuasaquë jaje Jerusalénna yo'ohuë. Maija'quë huë'e
ñacaicohua'ipi cuañejëna, jai paire cohuë, Jesure sehuocohua'ire. Yecohua'ipi
sehuocohua'ire huani jeojëna, asaquë sihuaquë de'oji cahuë. 11 Jesure
sehuocohua'ipi Jesure sehuoye pañë caja'cohua'i a'ë cuasaquë sehuocohua'ire
ti'ani ai si'sehuë. Israel pai tsi'si huë'ñana cacarojai sehuocohua'ire co'ehuë.
Jaohua'ire ai pëi yo'ohuë, Judea dari jere paje sani co'erojaë'ë, si'sesi'i caquë.

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

Pablo I̱ Po̱nëse'ere Quëaye
(Hch. 9.1-19; 22.6-16)

12 Ja̱je caquë Damascona saë'ë, Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaëpi
cua̱ñese'e toyani yë'ëre i̱sini jëjo saoquëna. 13 Saina, i̱na ëjaë Agripa
jopo mu'se pa'i maca, ma'tëmopi ë̱së jerepa miañepi yë'ëre ju'api, yë'ëre
co̱cohua'ireje̱. 14 Ju'aquëna, ñani ta̱tajëna, yë'ose'e asahuë, hebreo cocapi.
Caquëna, '¿Saulo, Saulo me yo'oquë yë'ëre jo̱sa yo'oquë'ni? Tarapë jë̱jësë̱
ñacana duruhue̱quë ti̱to pë'iyeje̱ pa'ye më'ëja'a a'si ne ju̱'iñeje yo'oyë,
më'ë.' 15 Caquëna, yë'ëpi '¿ne a'ni, Ëjaë?' cahuë. Caquëna, 'Jesu a'ë. Më'ë
jo̱sa yo'oquë a'ë. 16 Huëni nëcajë̱'ë, yë'ë jo'yaëre pa̱ire quëacaiquëre nesi'i,
caquë më'ëre i̱ñoñë. Më'ëpi yë'ë jo'yaë de'oni yure ñase'ere cui'ne yequë
mu'seña yë'ëpi i̱ñoquëna, pa̱ire quëaye pa'iji.
17 Më pa̱i cui'ne Israel tsëca pa'ima'cohua'i huaiye peoji caquë de'oye
ñacaija̱'quë a'ë, më'ëre. Yure Israel tsëca pa'ima'cohua'ina jëjo saosi'i,
më'ëpi ye'ya sëtoja̱'quëre. 18 Ja̱ohua'i cato ca̱isicohua'ije̱ pa'iohua'i pa'iyë.
Ja̱ohua'i cato coa huesëjë yo'ocohua'i a'ë. Ja̱je pa'ina, mëna jo'yaohua'i
pa'iyë. Ja̱ohua'ire ye'ya sëtosi'i caquë më'ëre jëjo saosi'i, ja̱ohua'ire quëa
sëtoja̱'quëre, më'ëpi quëaquëna, asa sëtani po̱nëni Maija'quë jo'yaohua'i
pa'ijë, nuiñe yo'ocohua'i, yë'ëre sehuocohua'i. Sehuojë i̱ohua'i co'aye
yo'ose'ere sa̱i de'hua cua̱ñosicohua'i pa'ijë yë'ëre yecohua'i sehuosicohua'i
ja̱'re co̱ni te'e pa'ijë sehuosicohua'i pa ja̱'ñere paja̱'cohua'i a'ë.'

Pablopi De'oye Sehuoye

19 Ja̱je pa'ina, ëjaë Agripa, Jesús ma'tëmo aye i̱ñose'e asani de'oye
sehuohuë. 20 Sehuoni du'ru macarepa Damasco pa'icohua'ini quëahuë.
Jeteyo'je Jerusalén pa'icohua'ire quëahuë. Cui'ne si'a Judea yeja
pa'icohua'ire quëahuë. Cui'ne Israel pa̱i peocohua'ireje̱ quëahuë, ñeje:
'Tsoe pa'ise'e je̱oni Maija'quëre sehuojë̱'ë. Sehuoni sehuosicohua'i
yo'oyere yo'oje̱'ë.' 21 Ja̱ yo'o do'ire Israel pa̱i pë̱ijë yë'ëre huani je̱oñu'u
cajë Maija'quë huë'ena tse̱ahuë. 22 Ja̱je pa'iquëta'are Maija'quëpi co̱caina,
nuñerepa saiyë. Ja̱ yë'ta'api yureje̱ si'aohua'ire Maija'quë coca quëaquë,
ëjaohua'ire cui'ne ëjaohua'i peocohua'ireje̱ quëahuë, Maija'quëre tsoe
quëacaicohua'ipi cui'ne Moisés tsoe quëase'eje̱ pa'ye. 23 Ja̱re quëahuë, ñeje:
Cristopi ai yo'oni ju̱ni huesëye pa'iji. Jeteyo'je i̱pi du'ru huëni de'o pa'iyere,
huasoyere i̱ñoja'quë api, maire Israel pa̱ire cui'ne Israel pa̱i peocohua'ire."
24 Pablopi i̱te sa̱ñope cayere sa̱ñope ja̱je caquëna, asani Festopi ai tutu capi:
"Pablo më'ë cuepequë cayë. I̱tise'e ñaquë ye'ye huesëni."
25 Caquëna, Pablopi sehuopi:
"Pa̱ni ëjaë Festo, cuepema'ë nuñerepa cayë. Ja̱je pa'ire paji cuasajë
asayere. 26 I̱que mai ëjaë Agripa yë'ë caye si'aye asaji. Ja̱je pa'ina,
ca'rama'ë cayë si'aye i̱ ña hue̱'ñana, nuñerepa yë'ë caye ëjaëpi asa ti̱'aji,

huesëma'ë cuasayë. Cama'ë pa'iyë, yequë hue̱'ñana pa̱i ñama'tona tëto saise'ere. 27 Ëjaë Agripa, ¿Maija'quë coca tsoe quëacaicohua'i case'ere nuñerepa coca'ë cuasaquë? Asayë, më'ë. ¿Ja̱je pa'ima'quë?”

28 Caquëna, ja̱ maca Agripa Pablote capi:

“Më'ëpi quëaquëna, Jesús cocare sehuoye ja'i maca yo'ohuë, më'ë capi.”

29 Caquëna, Pablopi capi:

“Më'ë sehuoquëna, cui'ne si'aohua'i iye mu'se yë'ëre asacohua'ije̱ sehuoja̱'cohua'i a'ë cuasaquë Maija'quëre se̱ñë. Yë'ëje̱ pa'iohua'i sehuosicohua'i pa'ijëta'a sëa mea peocohua'ipi sehuosicohua'i pa'ija̱jë caquë se̱ñë.”

30 Pablopi ñeje ca tëji maca Ëjaë Agripa huëni nëcaquëna, cui'ne ja̱ yeja cua̱ñequëje̱ cui'ne Bereniceje̱ cui'ne si'aohua'i i̱ti maca ducohua'ije̱ huëni nëcahuë. 31 Huëni sani ti̱ropi i̱ohua'ise'e sa̱'ñe coca cahuë, ñeje:

“¿Iquë co'aye yo'oma'quëre me huani je̱oñe'ni, cui'ne cosiquëpi pa'iyeje̱ peoji, iquëre?”

32 Caquëna, ja̱ maca Agripapi Festore capi:

“Romano ëjaërepapi ne de'huaja̱quë i̱pi cama'quë pa'ito yurepi i̱te joyeni etora'huë.”

Pablote Romano Quë'rona Saye

27 1 Yëquëre Italiana jëjo saoñu'u cuasani, Pablore cui'ne yequë cosicohua'ire Capitán Juliona i̱sihuë, ja̱ëpi ñajaquë cajë Augusto hue'yosi tsëcapë aquëna. 2 Adramitio yo sa'ro yohuëna ayamë'ë, Asia yeja yo sa'noana sani tëjire pacona. Ja̱ona aya mëni saë'ë. Saijëna, cui'ne yëquë ja̱'re co̱ni Aristarcoje̱ saji'i, Tesalónica daripë aquë Macedonia pa̱i. 3 Ñatasi mu'sepi Sidón yo sa'rona ti̱'ahuë. Ja̱rona ti̱'arena, Juliopi de'oye yo'oquë Pablo cajeohua'ipi necaija̱jë cuasaquë Pablote eto saoquëna, sani i̱ cajeohua'ire, pëpaquë yo'opi. 4 Tutu ju'ama' të'huija̱'a Sidónpi saicohua'ipi ai tutu sa̱ñope ju'a do'ire Chipre saodohuë yë'quë macaja̱'a saë'ë. 5 Saicohua'ipi Cilicia yeja cui'ne Panfilia yeja je̱'ñerepa sa sani Mira daripëna ti̱'ahuë. Mira cato Licia yeja daripë aco paji'i.

6 Ja̱rona Capitánpi yequë jai yohuë ti̱'api, Alejandría daripëpi daisiconi. Ja̱ yohuëpi Italia yejana saija̱'coni asani Capitánpi aya mëijë'ë, cua̱ñepi. Cua̱ñeina, aya mëteña. 7 Tutu sa̱ñope ju'a do'ire dahuëre saë'ë, ai tsoe mu'seña. Ai yo'ojë Gnidona ti̱'ahuë. Ai tutuquëna, jerepa saiye co'api. Co'aquëna, Creta saodohuë tutu ju'ama'a të'huija̱'a të'ija̱ni saë'ë, Salmón daripë je̱'ñere paja̱'a. 8 Te̱'tëpaja̱'a saijë ai yo'ojë De'o Yo Sa'ro hue'yosi yo sa'rona ti̱'ahuë, Lasea daripë quë'rona.

9 Tsoe ne huesëni yo'oroja̱iñe sëte ai huajëya'ye nëji'i, ja̱ yë'ta'api yohuëja̱'a saiye tsoe je̱'nërepa oco tëcahuë ti̱'añe sëte. Ja̱je pa'ina, asaquë Pablopi yëhuoquë capi:

10 “E̱mëohua'i yohuëja̱'a mai saini ai yo'oja̱'cohua'i a'ë, si'aye mai saye, cui'ne yohuë nejoja'cohua'i a'ë, cui'ne maije ju̱ti'ñe pa'iohua'i a'ë.”

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

11 Caquë yëhuoquëna, Capitánpi sehuocaiye paquë coa asa topi, Pablo
caye. Iti yohuë paquë cayere cui'ne yohuë quëhuiquë cayere sehuocaji'i.
12 Jaje pa'ina, si'aohua'i cuasahuë iye yo sa'ro cato co'aji oco tëcahuë
pëani tëto saiye. Sañu'u, Fenicena ësë du'ina tiñarepa ña sa'rona. Jarona
oco tëcahuë jëañu'u, cuasahuë.

Asi Tsiaya Ai Co'poye

13 Jaje cuasajëna, huë'ehuë te'tepi a'ri ja'ye tutu ju'aquëna, saiye de'oji
cuasajë yohuë dëquëye ne huahuase'e naë mëa saoni ayani saë'ë, Creta
të'tëpaja'a. 14 Saijë pa'i maca ëmëje'e të'hui jai tuturepa daiyepi dani yohuëre
tutu sao. 15 Tutu saocona, sañope yo'o jujarena, tutupi quëconi sao. Sacona,
io jëjo saoyeje saë'ë. 16 Saicohua'ipi te'e a'ri saodohuë Clauda hue'eco
jeteyo'jena ti'ahuë, ai tutuma'tona ti'ani. Jarona ai yo'ojë a'ri yohuë paire
huaso yohuë ayahuë. 17 Aya tëjini jai yohuë joima'coni cuasajë jai yëi meapi
huehuë yohuë, cui'ne a'ji mejahuëana Sirte hue'eyena ju'a huesë ma'ñe cajë
ca'rajë dëquëyere jopoja'a jea dëso neñahuë, yohuëpi ju'aye pajaco cajë.
Jaje yo'oni coa huahuajë tutu sao cuañohuë. 18 Ñatasi mu'seje ai tutuquëna,
ña jujani iti saicohua'ipi yohuë sayere tsiayana moe dëso huëohuë. 19 Toaso
mu'se acona yureta'a iohua'i jëñare papi ñajë jea dësohuë, yohuë pa'ise'e.
20 Ai tsoe mu'seña ësëre cui'ne ma'ñocore ñama'pë pa'ijë cui'ne ai tutu
ju'aquëna, tutu sao cuañojë yureta'a ti ne huesëre pahuë cuasahuë.
21 Ai tsoe aima'pë pa'iye sëte, Pablopi si'aohua'i jopona huëni nëcani capi:
"Yë'ë Cretana pëañu'u caye asani sehuocaisicohua'i pa'ito de'ora'pi.
Jarona pëasicohua'i pani si'aye iye ai yo'oye para'huë. 22 De'oji, yure ai
cuasama'pë, tutu mañare hue'eje'ë, si'aohua'i mësaru huajëja'cohua'i a'ë,
yohuëse'e ne huesëtoje. 23 Yë'ë pacacai necaiquëpi Maija'quëpi iye ñami
i huiñaëre jëjo daouna, dani capi, ñeje: 24 'Pablo ca'rama'ë pa'ije'ë, César
quë'rona saiyeque pa'iji. Jaje pa'ina, më'ë iño pa'i do'ire Maija'quëpi
si'aohua'ire më'ë ja're yohuë pa'icohua'ire huasoja'quë api, ju'iñere.'
25 Jaje pa'iye sëte ëjaohua'i tutu mañare hue'eje'ë, yë'ë cato Maija'quëpi i
case'eje ñacaija'quë api cuasayë, cui'ne huiñaë quëase'eje pa'ye pa'ija'coa
cuasayë. 26 Mai cato saodohuëna yohuëse'e ju'a huesëcona, tumasicohua'i
pa'ija'cohua'i a'ë."
27 Tutupi tutu saosicohua'ipi jai asi tsiaya Adríaticore huahuahuë, jopo
ñami pa'i maca, catorce mu'seña pa'i maca ja maca, ñami jopo pa'i maca
yohuë ñajë sacohua'ipi je'nërepa yeja ti'añë cuasahuë. 28 Asani huaiñere
cueçuejëna, treinta y seis metros paji'i, huaiñe. Pa'ina, ai seña maca sani
tijupë cueçuejëna, veintisiete metros paji'i. 29 Pa'ina, jai quëna pëana
ju'a huesë ma'ñe cajë ca'rajë yo sëtipëja'a cuatro quëna ca'huanoa jeo
dësohuë, iti dëquëco naupa ja'ñere. Yo'ojë esa ñatama'coni cuasahuë. 30 Iti
yohuë sacohua'ire papi yahuerepa jai huëre jeo sañu'u cajë ea du'iona,
jëa yohuëre a'ri yohuëre tsiayana casa huahuoñu'u cajë yo'ohuë, quëna

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

ca'huanoare corohuë quë'rona jëa dësoñu'u cajë yo'oyejë pa'ye yo'ohuë.
31 Yo'ojëna, Pablopi quëapi, Capitánre cui'ne i soldado paire ñeje caquë:
"Iye yohuë sacohua'ipi iye yohuëre pa'ima'pë pa'ito mësaru huajëcohua'i pa'iye peosipi."
32 Jaje caquëna, asani soldado acohua'ipi a'ri yohuë sëa mea tëa jëoreña. 33 Ñata maca Pablopi si'aohua'ire ao huëopi ñeje caquë:
"Mai catorce mu'seña aima'cohua'i a'ë, mai pa'i jañere huesëjë. 34 Jaje pa'iquëta'are yureta'a aijë'ë, tutu pajacohua'i, mësaru naña me macajë ne huesëye peoji."
35 Jaje ca tëjini aore ini Maija'quëre seni tëjini yëtoni ai huëouña. 36 Ai huëoquëna, ñani quëcojë aore ateña. 37 Yohuë pa'icohua'i cato, docientos setenta y seis pai pateña. 38 Ani tëjini trigore tsiayana ña'ñe dësoreña, peojaco cajë.

Yohuë Ne Huesëye

39 Ñata tomesi maca yohuë sacohua'ipi iti yeja mamire huesëcohua'i paë'ë. Pa'ijë mejahuëre ñani, jaona së'añu'u cuasajë yo'ohuë. 40 Jaje yo'ojë yohuë jëaye sëani huahuasi mea yë'te tëteni iti huë'ñana quëna ca'huanoa jëa coehuë, cui'ne yohuë tayo perujë joyehuë, iti po'neñeje. Jaje yo'oni tutuquëna, sai cañare mëohuë. Mëorena, yohuëpi mejahuëna tsiojai huëo. 41 Tsiojaijëna, jai yohuë corohuëpi mejahuëna ju'anëni huesëo. Ja maca yureta'a yo sëtipëja'a joni saco'ë, ai tutu to'aquë ju'ayepi. 42 Ja maca soldado paipi cosicohua'ire huani jëoñu'u cajë yo'ohuë, jaohua'ipi mamini catire pajacohua'i a'ë cuasajë. 43 Jaje yo'ojëna, Capitánpi Pablore huasosi'i caquë yo'oma'pë pa'ijë'ë, capi. Cani si'aohua'ire cuañepi mamicohua'i cato du'ru du'teni mamijë'ë, caquë. 44 Ja jeteyo'je yecohua'ipi yohuë toñana tsëani mamijë saijë'ë, capi. Caëna, jaje yo'ojë si'aohua'i huajëcohua'i yejana ti'ahuë.

Malta Saodohuëre Pa'iye

28 1 Si'aohua'i yejana de'hue ti'asicohua'i pa'ijë ja saodohuë mami asahuë, Malta. 2 Si'aohua'ire yëquëre iti maca pa'icohua'ipi de'oye yo'ohuë. Jaje yo'ojë toa suani dani cuijë'ë, cahuë. Ja mu'se cato ocoquë sësëye pa'iji. Jaje pa'ina, si'aohua'ire huëohuë, cuija'cohua'ire. 3 Ja maca Pablo ja'ju jeca mañare co'eni suaquëna, toapi uquëna, etacopi, aña cuco'ë, jëtëna. 4 Pablo jëtëna añapi cuni decona, ñani iti maca pa'icohua'i sa'ñe cahuë:
"Iquë paire huaiquë pa'ima'quë, jaje pa'ipi jai tsiaya mamini jëasiquë pa'itoje, ja yë'ta'api ite de'oye pa'iye peoyerepa Maija'quëpi yo'oma'quë."
5 Pablopi añare toana ya'cue toni ti a'si ju'iñe peoyerepa paji'i. 6 Pa'ina, si'aohua'i je sa'yëhua cotoja'quë api, panita'a huajërepa juni taija'quë a'ni cuasajë utehuë. Utejëna, ai yo'oye paquëna, ña jujani tiñe cuasaye ponani Diusu api, cahuë.
7 Yëquë pëa sito quëno macare Publio hue'equë jai tsio paji'i. Jaë cato saodohuë ëjaërepa paji'i. Jaëpi yëquëre i huë'ena de'oye pëpani tres

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

mu'seña ao aoquë ñacaji'i. 8 Jarote Publio pëca ja'quë suña dahuëna cui'ne
tsie ëta dahuë coni ju'iquë paji'i. Pa'ina, Pablopi cacani ñani Maija'quëre
seni tëjini ite jëñapi patoquëna, co'yapi. 9 Co'yaëna, asani ite saodohuë
acohua'ipi jai pai ju'icohua'ipi daë'ë. Daijëna, si'aohua'ire jujupi. 10 Jaje
jujuquëna, ñani sihuajë ai de'oye yo'ohuë. Yo'ocohua'ipi yequë yohuëna aya
mëni sai huëo maca yëquë saijë ai ja'ñe cui'ne si'aye jopo caraye isihuë.

Pablo Romana Ti'añe

11 Toaso ñañëohua'ire saodohuë pani tëjini yureta'a jai yohuëna ayamë'ë,
Alejandría acona, oco tëcahuë pa'ina, pëasicona, Castor cui'ne Póluz
diusuohua'i a'ë cajë nesicohua'ipi quë'iona ayamë'ë. 12 Aya mëni saicohua'ipi
Siracusana ti'ahuë. Ti'ani toaso mu'seña pëahuë. 13 Pëasicohua'ipi tsiaya
të'tëpaja'a saicohua'ipi Regiona ti'ahuë. Ti'ani ñatasi mu'se saijëna, huë'ehuë
te'tepi ai tutu ju'api. Jaje ju'aquëna, saicohua'ipi se ñatasi mu'se ti'ahuë,
Puteolina. 14 Ti'ani jarona ñahuë, Maija'quë do'icohua'ire. Ñajëna, jaohua'ipi
pëajë'ë cajëna, siete mu'seña pëani paë'ë. Pani saicohua'ipi yureta'a Romana
ti'ahuë. 15 Yëquë saiye tsoe asani pa'icohua'ipi Maija'quë do'ijëpi sañope dani
ti'ahuë, yëquëre. Forona Apio quë'rona, toaso cono ucu huë'ña pa'i hue'ña, ja
Romarepa ti'ama'në. Ja maca Pablo ña huajëni sihuaquë Maija'quëre de'oji
caquë pëpapi. 16 Jaje Romana ti'asi maca ëjaohua'ipi te'i pa'ijaquë Pablo cani
te'e soldadore ite ñaja'quëre nehuë. Neni te'ire pëpahuë.

Romare Pablo Pa'iye

17 Toaso mu'seña Roma pëani pa'iquëpi Pablo jëjo saopi, judío pai
ëjaohua'ire soija'cohua'ire. Soina, judío pai tsi'sirena, capi:
"Do'ijërepa yë'ë judío paire co'aye sañope yo'oma'quë a'ë, cui'ne
ja'në aiohua'i case'eje sañope yo'oma'quë a'ë. Jaje pa'iquëta'are yë'ëre
Jerusalénre pa'ina, tseani romano paina isihuë. 18 Isirena, jaohua'ipi
si'aye yë'ë yo'ose'e seni asa tëjini huani jeoñe peoquëna, etoñu'u cahuë.
19 Cajëna, judío paipi asani ësehuë. Ësejëna, sei'ë. Jaje pa'ito romano pai
ëjaëre papi Césarpi yë'ë yo'ose'e asani ne de'huajaquë caquë, nuñerepa
yë'ë paire sañope caye peoquëta'a jaje cahuë. 20 Jaje pa'ina, mësarute
soihuë, ñaquë coca caja'cohua'ini, yë'ë iye maca tsea cuañosiquëpi quëna
me së'i pa'iyë, mai Israel pai utejë pa'iyere cuasa do'ire."
21 Jaje caquëna, iohua'ipi cahuë:
"Yëquë më'ëre sañope cajë toyase'e ñama'cohua'i a'ë, Judea pa'icohua'i
toya daose'e cui'ne jaropi do'ijërepa judío pai daisicohua'ije më'ëre co'aye
yo'oquë api cayeje pa'ahuë'ë. 22 Jaje pa'ina, yëquë asaye yëyë, më'ë cuasayere.
Yëquë iño asajë pa'iyë, si'a hue'ña pa'icohua'ipi huajëya'yere sañope cajëna."
23 Jaje cani iti tsi'sija'a mu'se ca nëohuë ca nëosicohua'ipi jai pai
tsi'sihuë, Pablo pëani pa'i hue'ñana. Tsi'sirena, Pablopi nea hue'ña
huëosiquëpi neatorepa quëa tëjipi ma'tëmo pa'i te'te ayere, Maija'quëre

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

quëacaicohua'i toyase'epi cui'ne Moisés cuañese'epi coni iñoquë quëapi,
Jesús ayere care paji cajë sehuojajë caquë. 24 Jaje caquë quëaquëna,
yecohua'ipi Pablo caye sehuocaë'ë, yecohua'ipi sehuocaiye pahuë. 25 Jaje
yo'ojë te'e cuasaye peoquëna, sai huëohuë. Sai huëojëna, Pablopi capi:
"Maija'quë de'o joyopi nuñerepa capi, mësaru aipëre ite quëacaiquë
Isaías yë'opoja'a ñeje:
26 Sani quëajë'ë, ja daripë paire.
De'huarepa asanije asa ti'añe paja'cohua'i a'ë.
De'huarepa ñanije ña ti'añe paja'cohua'i a'ë.
27 Iohua'i cuasajë pa'iyepi cara huesësico pa'i do'ire,
Cajonoaje ta'pise'ere hue'eyë.
Cui'ne ñaco caje siose'ere hue'eyë, ñañe pañë.
Asayeje pajë, cui'ne jaje pa'iquë cuasajë asa ti'añe pajajë caquë nëina,
Cui'ne yë'ëna co'iye pajëna, yë'ëpi iohua'ire jujucaiye pajaquë cajë jaje yo'oyë.
28 Jaje pa'ina, yure iyere asajë'ë, iye Maija'quë huaso cocare judío pai
peocohua'ina quëaye pa'iji. Jaohua'ita'a de'oye asacaija'cohua'i a'ë."
29 Jaje Pablo caquëna, judío paipi pëijë sañope cajë saë'ë.
30 Pablopi jarona caya ometëcahuëa pëani paji'i, i pa'i huë'e do'i ipi
saiquë. Jarore pa'i si'aohua'ire ite do'i saicohua'ire de'oye pëpaquë yo'opi.
31 Yo'oquë pa'i Maija'quë cuañe te'te ayere ca'raye peoyerepa quëaquë
cui'ne Ëjaë Jesucristo ayere ye'yapi, yecohua'ipi ti josa yo'oma'pëna.

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

ROMANOS

Pablo Romano Sehuosicohua'ire Toyaye

1 [1]Yë'ë Pablo, Jesucristo jo'yaë'ë. Maija'quëpi yë'ëre soini cui'ne i jëjo
daoquëre nepi, yë'ëre i huaso cocare quëaja'quëre.
[2]Maija'quëpi ja huaso coca ai tsoe ca nëoquëna, ire quëacaicohua'ipi
i de'o toya pëpëna toyaahuë'ë. [3]Maija'quë mamaquë Jesucristo ayere
Jesucristo pai de'oni judío pai ëjaë David tsëcapë aquë paji'i. [4]Pai
pa'iquëta'a Maija'quë mamaquë tutu quë'ire papi asayë, i de'o joyo
tutupi yo'oquëna, ju'isiquëpi huëni iñouna. [5]Jaje pa'ina, Jesucristo do'ipi
Maija'quë yëquëre i mamipi i jëjo daocohua'ire nepi, si'a yeja pa'icohua'ipi
sehuoni cui'ne i case'ere necaicohua'i pa'ijajë caquë. [6]Mësaruje jaohua'i
acohua'ipi Maija'quë soisicohua'i pa'iyë, Jesucristo tsecohua'i pa'ijajë caquë.
[7]Si'aohua'i Roma daripë acohua'i Maija'quë soisicohua'ire caquë toyayë,
mësarute. Maija'quë oi soipi, mësarupi ina isisicohua'ipi de'oye pa'ijajë
caquë. Soisicohua'ipi de'oye pa'ijë'ë, Diusu Maija'quëpi cui'ne Jesucristopi
de'oye pa'iye isiquëna.

Romana Pablo Do'i Sai Ëaye

[8]Du'ru macarepa Jesucristo do'ire yë'ë ja'quëre sihuayë, si'aohua'ire
mësaruni cuasaquë. Mësaru Maija'quëre cuasajë pa'iye si'a hue'ña
pa'icohua'ire de'oye quëajëna, sihuayë. Sihuaquë de'oji cayë, Maija'quëna.
[9]Yë'ë si'a joyorepa cuasaquë Maija'quëre necai pa'iyë, i mamaquë
cocarepa quëacaiquëpi. Maija'quë api, iti ñasiquë si'anë yë'ë mësarute
cuasaquë secacaiye. [10]Si'anë Maija'quëre señë, i yëyepi pa'ina, yë'ë jaro
do'i sasi'i caquë. [11]Jaje pa'ina, cocaiye yëyë, mësarute joyo pa'iye, ai
jerepa tutu quë'iohua'i pa'ija'cohua'ire. [12]Ñeje caquë cayë: Maija'quëre
mai cuasayere sa'ñe cocaiyere caquë yë'ëpi mësaru cuasayere se cocaina,
mësarupi yë'ë cuasayere cocaijë'ë. Jaje yo'ojë sa'ñe cocaiye pa'iji.
[13]Maija'quë do'ijë yë'ë mësaru quë'ro sasi'i si'anë caquëta'a yureje ja yë'ta'a
saiye pañere asajë'ë caquë quëayë. Hueare tëayeje pa'ye mësaruja'a Maija'quë
joyo ayere sani tëasi'i caquë cuasahuë, yequë hue'ña judío peocohua'ija'a tëayeje
pa'ye. [14]Jaje pa'ina, yë'ë sehuosi do'ire tañe asacohua'ire, huesëcohua'ire,

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

ëjaohua'ire cui'ne ëjaohua'i peocohua'ire, si'aohua'ire quëaye pa'iji. 15 Jaje
yo'oquë cui'ne mësaru Roma pa'icohua'ireje Maija'quë coca quëacaiye yëyë.

Maija'quë Coca Tutu Quë'i

16 Maija'quë huaso coca quëaye yë'ëre huajëya'ye nëiñe paji. ¿Maija'quë
tutu quë'i cocarepa me yë'ëre huajëya'ye nëico'ni? Si'aohua'ire
ite sehuocohua'ire huaso ja'ñe a'ë, judío paire cui'ne judío pai
peocohua'ireje. 17 Jaje pa'ina, necaire paye pa'iji cuasa do'ire Maija'quëpi
nuñerepa pa'icohua'ire neñere quëaji, de'o cocapi: "Nuñerepa pa'iquë
cato, Maija'quëpi necaire paye pa'iji cuasayepi pasipi" caji tsoe toyase'e.

Do'i Quë'iohua'i Pa'iye

18 Iohua'i co'aye yo'oyepi Maija'quë coca ye'yayere sañope yo'oyë. Jaje
yo'osicohua'ire Maija'quëpi ma'tëmore papi iohua'i yo'osi do'i co'ayere
papi sai ja'ñe jëjo dao ja'ñere iñopi, maire. 19 Jaohua'i tsoe asayë,
ta'ñe Maija'quë ayere. Jaje pa'ina, ipi jaohua'ire du'ru iñopi, i ayere
ña ja'ñe. 20 Si'aye iye yeja pa'iye ipi de'huapi. I de'huani pa'i macapi
huëoni i nese'ere ñajë Maija'quë pa'iye asayë, ite ñama'pë pa'inije. Jaje
pa'ina, Maija'quë tutu quë'ipi cui'ne ti pani huesëquë pa'iye asajëta'a
de'oye yo'oye pasi do'ire, ca de'huani jëa ti'añe peoji, jaohua'i. 21 Jaje
Maija'quë pa'iye asacohua'ipi Maija'quëre papi cajë ite oiye pahuë. Cui'ne
yequeje de'oquëre papi caye pahuë. Coa ai jerepa yeque ti do'i peoyere
cuasahuë. Cui'ne iohua'i huesë joñoapi nea hue'ñana ne huesëhuë, co'a
joñoa hue'e do'ire. 22 Jaje pa'ina, ta'ñe pa'iohua'i a'ë cacohua'ita'a coa ai
jerepa huesëohua'i pa'iyë. 23 Maija'quë de'oquërepa pa'iquëta'are tiñere
señë, ju'icohua'ije pa'iohua'ire de'huase'ere, paije pa'ire, pi'aje pa'ire,
nëicohua'ije pa'ire cui'ne añaje pa'ire de'huase'ere.
24 Jaje pa'ina, señajë mësaru yëyeje yo'ojë pa'ijë'ë caquë jeocopi,
Maija'quë. Jaje caquë jeocouna, huajëya'ye sa'ñe yo'ohuë, iohua'i capëje ti
oiye peoyerepa. 25 Nuñerepa Maija'quë cocare asaye yëma'pë coa ai jerepa
cosoyere asahuë. Cui'ne jaje yo'ojë Maija'quë de'huasi co'amañare sei'ë,
de'oquëre pa'ë cajë. Maija'quëre pare sema'pë cui'ne Maija'quëre pa'ë caye
pahuë. Maija'quë cato ti de'oquëre pa'ë caye pa'iji, si'anë. Jaje pa'ijaquë.
26 Jaje pa'ina, Maija'quëpi jeocopi, co'aye si'sire yëcohua'ini coequë. Jaje
pa'ina, nomiohua'ije Maija'quë cuañese'e jeoni sa'ñe nomiohua'ija'a ëmëre
yo'oyeje yo'ohuë, si'si. 27 Cui'ne jaje ëmëohua'ije nomiohua'ire yo'oye jeoni
sa'ñe ëmëohua'ija'a yo'ohuë. Ëmëohua'ipi huajëya'ye yequë ëmëohua'ini
yo'o do'ire iohua'i capëapi ai yo'oyë, iohua'i co'aye yo'o do'ire sai cuañojë.
28 Jaje pa'ina, iohua'ipi Maija'quëre asaye coeye sëte, ije iohua'ire
jeocopi, joyo huesëohua'i pa'ijë iohua'i yëyeje co'ayere pa'ijajë, caquë.
29 De'oye nuñerepa pa'iye peocohua'ipi co'ayese'epi timësicohua'ipi pa'iyë,
si'si yo'oye, nomi yëye, ëa ñañe jaiye tayo yo'oye. Co'amañare ëa ñajë

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

co'aye cuasaye, huani jeoñe, uihuaye, cosoye, co'a merepa co'acohua'ipi
cui'ne co'a coca carojaicohua'i pa'iyë. 30 Yecohua'ini co'acohua'i a'ë cayë,
Maija'quëreje coecohua'i a'ë, josa yo'ocohua'i a'ë, coa paipi ne tiañe
pa'iji cuasacohua'i a'ë, cui'ne yë'ëpi jerepa pa'i a'ë cuasacohua'i a'ë.
Co'ayere ai jerepa se cuasa huëocohua'ipi cui'ne pëca ja'quëohua'ireje
de'oye sehuoma'cohua'i a'ë. 31 Yëhuoye asa tiañe coecohua'i a'ë.
Iohua'i ca nëose'eje yo'o tiama'cohua'i a'ë. Iohua'i sihuama'cohua'i
a'ë. Yecohua'ireje sañope yo'ose'ere sai de'huama'cohua'i a'ë. Ai
yo'ocohua'ire teaye pa'iohua'ire yecohua'ire ñama'cohua'i a'ë. 32 Jaohua'i
cato Maija'quë cuañese'e si'aye asacohua'i a'ë. Cui'ne asacohua'i a'ë, iye
yo'osicohua'i pani do'i quë'iohua'ipi pa'ijë juni huesëye pa'iji case'eje. Jaje
asacohua'ita'a ai jerepa co'ayere yo'ojë pa'iyë. Cui'ne yecohua'ipi co'aye
yo'ojëna, sihuajë yëjë ñañë.

Maija'quë Nuñere Papi Ca Huesoye

2 1 Yequë yo'ose'ere ña tëjini co'aye yo'oquë api ca huesoquë pani ca
de'huani jëa tiañe peoji. Më'ëpi yequë yo'ose'ere ña tëjini co'aye
yo'oquë api ca huesoquë pani, më'ëja'a co'ye ca huesoye pa'iji, më'ëje
cui'ne yo'o do'ire. 2 Jaje pa'ina, asayë, mai Diusupi pai yo'oyere ña tëjini i
coca cayeje pa'ye nuñerepa ca huesojaquë api, ja co'ayere yo'osicohua'ire
nejoñe pa'iji ca maca. 3 Jaje pa'ina, më'ëpi cuasani Maija'quë pai ñape
yo'ose'e ña tëjini ca hueso mu'se tiaëna, yecohua'ire tayoyë, cuasaquëpi
cui'ne më'ëpi iohua'i yo'oyeje yo'oquë pani ¿jëajaquë a'ë, cuasaquë?
Jëaye peoji. 4 ¿Më'ëre ponañere caquë Diusu dahuëre quëcoquë yo'oquëna,
i oi yo'oyere asama'ë huesëquë coeyë, më'ë? 5 Jaje pa'iquëta'are më'ë joyo
jëa do'ire më'ë pa'iye ponëma'ë coequë paë'ë, më'ë. Jaje yo'oquë ai jerepa
më'ë nejo cuaño jañere tsi'so timëñë, më'ë Maija'quë pai ñape yo'ose'e
ña tëjini ca hueso mu'se tiaëna, sai jañere më'ë yo'ose'eje pa'ye. 6 Ja
maca ipi pai ñape yo'ose'eje pa'ye saija'quë api. 7 De'oye yo'oyere yo'o
jujama'cohua'ipi ëja deoyere cui'ne i de'oye pa'iyere cui'ne ju'i ma'ñere
co'esicohua'ini Maija'quëpi ti pani huesëyere isijaquë api. 8 Isiquëta'a
yecohua'ipi iohua'ise'e cuasajë nuiñere sehuoma'pë coa co'ayere tuiyë.
Jaohua'ire cato Maija'quëpi pëi nejoja'quë api. 9 Si'aye co'aye yo'ocohua'ire
ai yo'oye cui'ne oiye pasipi, du'ru macarepa judío paipi jeteyo'je judío
pai peocohua'ije. 10 Jaje pa'iquëta'are Maija'quëpi de'oye yo'osicohua'ire
cato sihuaye, cui'ne ëja deoyere cui'ne de'oye pa'iyere isijaquë api. Du'ru
macarepa judío paini jeteyo'je judío pai peocohua'ireje isijaquë api.
11 Jaje pa'ina, Maija'quë cato icohua'i yecohua'i a'ë caquë yo'oma'quë api,
si'a yë'quë maca ñaquë api, si'a paire. 12 Jaje pa'ina, Moisés cuañese'ere
asama'cohua'ipi co'aye yo'ocohua'i pa'itoje ja yë'ta'a nejoja'cohua'i a'ë,
Moisés cuañese'e asama'cohua'ire. Cui'ne Moisés cuañese'e asasicohua'ita'a
co'aye yo'osicohua'ire nejoñe pa'iji, Moisés cuañese'e ca do'ire.

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

13 Cuañese'ere coa asacohua'i cato, nuñerepa pa'icohua'i peoyë. Cuañese'ere
yo'ocohua'i cato nuñerepa pa'icohua'i a'ë ca huesoye pa'iji. 14 Judío pai
peocohua'i cato toya cuañese'eje ti peoyë. Jaje pa'iohua'ita'a cuañese'e
pacohua'ipi yo'oyeje pa'ye yo'ojë pa'iyë, iohua'i cuasase'epi. Jaje yo'ojë
iohua'ipi iohua'ire cuañeñe neñë. 15 Jaje pa'ina, iohua'i yo'oyepi iñoñë,
iohua'i joñoare cuañese'e pa'iye paye. Jaje pa'ina, iohua'i joñoa cuasayepi
cajaʼcoa, de'oji më'ë yo'ose'e panita'a co'aji, më'ë yo'ose'e. Jaje cani iñoji,
cuañese'epi joñoare pa'iye. 16 Cui'neje iohua'ire cajaʼquë api, Maija'quë ca
hueso mu'se pa'ina. Ja mu'se cato Maija'quëpi Jesucristo jaʼre si'a pai yahue
yo'ose'e ña tëjini ca huesoye pa'iji, yë'ë de'o cocarepa quëase'eje pa'ye.

Judío Pai Cui'ne Moisés Cuañese'e

17 Më'ëpi judío pai pa'ima'quëje ñani caquë jerepa pa'i a'ë cuasaquëpi,
Moisés cuañese'ere asaquëpi, Maija'quëre pare payë caquë sihuaquëpi,
18 Maija'quë yëye taʼñe asaquëpi, cui'ne cuañese'epi de'oyerepa tiʼañere
ye'yesiquëpi, 19 yecohua'i ñaco ca peocohua'ije pa'iohua'i pa'icohua'ire
ye'yaquëre pa'ë cuasaquëpi, cui'ne nea hueʼñaje pa'i hueʼñare pa'icohua'ire
de'oyepi miacaiyeje pa'ye yo'o iñoquëre pa'ë cuasaquëpi, 20 cuañese'e
pacohua'ipi, taʼñe asaye cui'ne nuñerepa yo'oyere ye'yaye payë cuasaquë
huesëcohua'ire ye'yaquë pa'iquëpi cui'ne tsije pa'iohua'ire quëa tiʼañë
cuasaquëpi. 21 Jaje pa'iquëpi ye'yaquë a'ë cuasaquë pani ¿me yo'oquë më'ëja'a
co'ye ye'yama'quë'ni? Jare më'ëpi co'amaña yahue i maʼñe a'ë quëaquëta'a
¿cui'ne me nesi'quë më'ëpi co'amaña yahue imaquë'ni? 22 Yequë nomiore
yo'oma'ë caquëta'a, ¿me yo'oquë më'ëpi jaje yo'oquë'ni? Cui'ne më'ëpi
coa de'huasicohua'ire ñani coequëta'a ¿me nesi'quë iohua'i se hueʼña pa'i
co'amaña yahue imaquë'ni? 23 Maija'quë cuañese'ere pare pacohua'ipi pa'iyë
caquëta'a, mësarupi cuañese'ere de'oye sehuocaima' do'ire yecohua'ipi
Maija'quë co'aquë api cayë. 24 Jaje yo'oye pa'ina, ñare paquë toyase'e caji:
"Judío pai peocohua'i co'aye cayë, Maija'quëre, mësaru co'aye yo'o do'ire."

25 Jaje pa'ina, më'ëpi cuiri caʼni tëasiquëpi Moisés cuañese'ere si'aye
sehuocaito cocaiji, më'ë yo'ose'e. Jaje pa'iquëta'are më'ëpi cuañese'ere
sehuocaima'quë pani caʼni tëama'quëje pa'i pa'iye pa'iji. 26 Jaje pa'ina,
tëama'quëta'a si'aye cuañese'ere yo'oni caʼni tëase'eje pa'i pa'iye pa'iji.
27 Jaje pa'ina, i caʼnihuë tëama'quëta'a, cuañese'ere si'aye sehuoquëna, ja
yo'oyepi më'ëni co'aye yo'oquëre iñoja'quë api, toyase'e paquëta'a cui'ne
caʼni tëasiquëta'a sehuoma'ë pa'isiquëre. 28 Judíorepa pasi'i caquë coa
ëmëje'ese'epi yo'ojë tiʼañe peoji. Cui'ne nuñerepa cuiri caʼni tëaye cato
ëmëje'epi yo'oye peoji. 29 Jaje pa'ina, judíorepa cato pa'iye pa'iji nuñerepa
saʼnahuëre papi. Cui'ne cuiri caʼni tëase'epi saʼnahuë joyore pana
tëasiquëje pa'i pa'iye pa'iji. Coa cuañese'epi tiʼañe peoji. Maija'quë joyo
neñe a'ë, iye cato. Jaje pa'ina, iye cayeje ne cuañosiquë cato Maija'quëre
papi de'oquë api caquë ña nëosiquë api, pani pai mañapi.

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

3 1 Jaje pa'ina, ¿iquere do'i paquë'ni, judío pai pa'iye cui'ne cuiri
cani tëasicohua'i pa'iye? 2 Ja cato jaiye cocaiye pa'iji, du'rurepa
Maija'quë judío paina i coca de'hue pacaija'cohua'i a'ë caquë isisi do'ire.
3 Jaje pa'iquëta'are jaohua'i judío acohua'ipi nuñerepa yo'oyere yo'o jujani
jeotoje Maija'quë cato i ca nëose'ere jare yo'o ti'aquë pa'iji. 4 Maija'quë
cato i coca nuñerepa cayeje pa'ye yo'o ti'aquë api, si'a pai coa cosocohua'i
pa'itoje. I cato cosoma'quë api. Jaje pa'ina, toyase'e caji:

Nuñerepa pa'iquëre iñoñe pa'iji, më'ë case'epi.
Cui'ne yecohua'ipi më'ëre ña tëjini ca hueso maca më'ëpi
de'oquërepa etaja'quë a'ë.

5 Mai tayo yo'oyepi Maija'quë nuñe yo'oyere de'oyerepa iñojë pa'ito
Maija'quë mai tayo do'ire nejoquë pani Maija'quë nuñe yo'oma'quëpi
nejoji. ¿Jaje caye pa'iquë? Pani, pai caye ayepi caye a'ë. 6 Jaje caye peoji.
Maija'quëpi nuñe yo'oma'quë pani, si'a pai tayo yo'ose'e ña tëjini ¿me pai
yo'oyere ca huesoye pa'iquë'ni?
7 Jaje pa'iquëta'are yë'ë cosoyepi Maija'quë nuñerepa pa'iyere ai jerepa
de'oye iñocaiye pa'ito ¿me neni yë'ëre tayoquë api caye'ni? 8 Jaje pa'ito ¿me
yo'oquë co'ayere yo'oma'quë'ni, de'oyepi pa'ija'core? Iye cato yecohua'ipi
cayë, maire. Co'aye cuasajë sañope cacohua'ini co'aye yo'ojë de'oyere ti'añe
pa'iji ye'yayë cayë, maire. Jaje cacohua'ire nuñerepa yo'oquë nejoñe pa'iji.

Si'aohua'i Do'i Quë'iohua'ipi Pa'iyë

9 ¿Jaje pa'ito mai judío paipi jaohua'i seña maca de'ocohua'ire pa'ë
cuasajë pa'iye? ¡Pani! De'ocohua'i peoyë. Tsoe mai judío paipi de'ocohua'i
pa'i ma'ñe iñohuë. Jaohua'i ja're si'a yë'quë maca co'ayepi pacona, pa'iyë.
10 Jaje pa'ina, toyase'e caji:

Te'i macaje ti peoji, de'oquë.
11 Asani pasi'i cacohua'ije peoyë.
Peoyë, Maija'quëre co'ecohua'ije.
12 Si'aohua'i tayo sani huesësicohua'i a'ë. Si'aohua'i do'i peocohua'i a'ë,
ti cocaima'cohua'ipi.
De'oye yo'ocohua'i, te'i macaje ti peoji, de'oye yo'oquëje.
13 Jaje pa'ina, si'aohua'i tërëhuëa cato paire tasico de'hua sioma'coje
pa'io, coa nejo cocare etaye.
Si'aohua'i tseemeñoapi coa cosoyë.
Añña tsimaje pa'yepi si'aohua'i yë'opoa pa'iyë.
14 Yequëre ai yo'o huano'i co'ayese'e yecohua'ire cayë, cui'ne sëjeñese'e.
15 Paire esa huani jeoñese'e yëcohua'i a'ë.
16 Si'aohua'i co'aye yo'oyepi ai yo'oye cui'ne nejoñe isiyë.
17 Cui'ne ñama'pë pa'iyë, de'oye pa'i ma'arepa.
18 Jaje pa'iohua'ipi ti ca'raye nëima'ëna, Maija'quëre cuasama'pë pa'iyë,
a'ri mañaje.

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

19 Si'aye tsoe hue̱'ña Moisés cua̱ñese'e judío pa̱i cua̱ñese'e pacohua'ipi
si'aye yo'oye pa'iji caji cajë asayë, mai. Ja̱je pa'iquëta'are i̱ohua'i tayo
do'i ca de'huani jëaye peosipi. Maija'quë pa̱i ñape yo'ose'e ñani ca hueso
mu'se ti̱'asi maca si'aohua'i iye yeja acohua'i ca hueso cua̱ñoja'cohua'i a'ë.
20 Ja̱je pa'ina, cua̱ñese'ere sehuojë yo'ocohua'i cato Maija'quë ja̱'re co̱ni
pa'iye ti̱'añe pa̱ja'cohua'i a'ë. Cua̱ñese'epi mai tayose'ere i̱ñoji.

Maija'quëre Cuasayepi Huaso Cua̱ñoñe Pa'iji

21 Yure cato Maija'quë nuñerepa pa'iohua'ire de'ocohua'ire pare neñere
i̱ñopi, cua̱ñese'e cayere yo'oma'ë, ti̱rona se o̱ani. Iye cato Maija'quëre
quëacaicohua'i toyase'ere cui'ne Moisés cua̱ñese'e toyase'ere ñajë asayë, i̱
ja̱je yo'oye.
22 Ja̱je pa'ina, Maija'quë iquë jerepa pa'ire cuasama'quëpi i̱ nëñerepa
pa'iyere i̱siquë api, coa si'aohua'i Jesús i̱re papi cuasacohua'ire. 23 Ja̱je
pa'ina, si'aohua'i tayo yo'ocohua'ire sëte si'aohua'ire Maija'quë de'oyerepa
ti̱'añe caraji. 24 Ja̱je pa'ijëta'are Maija'quëpi oi nuñerepa pa'iohua'ire nepi,
i̱ coa i̱siyepi, Jesucristo do'ipi huasoquë.
25 Ja̱je pa'ina, Maija'quëpi Cristo ju̱'ini tsie je̱osi do'ipi pa̱i co'aye yo'oye
sa̱i de'huaye nepi. Ja̱ sa̱i de'huayere ti̱'añe pa'iji, Jesuni necaiquëre
papi asa do'ipi. Cui'ne tsoe acohua'i tayo yo'ose'ere coa sa tëto saima'ë
paji'i, Maija'quë. Jesús tsiese'epi sa̱i de'huapi. Ja̱je yo'oquë i̱ nuñerepa
pa'iyere cui'ne i̱ quëcose'ere i̱ñopi. 26 I̱ñoni yureje̱ Diusu nuñerepa pa'i a'ë
caquë i̱ñoquë yo'opi. Yëquëje̱ cui'ne Jesús tsiese'epi Jesure i̱re papi cajë
asacohua'ire nuñerepa pa'iohua'ire nequë a'ë caquë i̱ñoquë yo'opi, Maija'quë.
27 ¿Yure jerore pa'ico'ni, mai jerepa pa'iohua'i a'ë cuasaye? Tsoe peoco.
¿Me yo'oco peoco'ni? Maija'quëre necaiquëre pare cuasa do'ire peoco,
pa̱ni cua̱ñese'ere yo'o do'ire. 28 Maija'quëre necaiquëre pare cuasaquëni
nuñerepa pa'i api ca huesoye pa'iji, Maija'quëpi cua̱ñese'e yo'oma'quë
pa'itoje̱. Ja̱re tsoe asayë, mai.
29 ¿Mësarupi cuasato Maija'quë judío pa̱i Diususe'e pa'iquë? ¡Pa̱ni!
Judío pa̱i peocohua'ije̱ Diusure payë, i̱te. 30 Ja̱je pa'ina, yequë Diusu peoji,
te'i api. Ja̱re i̱pi pa̱ire nuñerepa pa'icohua'ire ca huesoye pa'iji, ca̱'ni
tëasicohua'ire cui'ne pa̱cohua'ireje̱, coa si'aohua'i i̱te necaiquëre pare
asacohua'ini. 31 Ja̱je pa'ito ¿coa mai i̱te necaiquëre pare asayepi ja̱'në
cua̱ñese'e je̱ocoye pa'iquë, co̱cai ma'ñe de'huani? ¡Pa̱ni, ja̱je yo'oye! Coa
ai jerepa yureta'a cua̱ñese'ere de'oyere pa'ë cacaijë yo'oyë.

Abraham Yo'ose'epi I̱ñoñe

4 1 ¿I̱quere mai ai Abraham ti̱'aë'ni, i̱ yo'o do'ipi? I̱ ayere cañu'u, yure.
2-3 Toyase'e caji: "Diusupi Abrahamre nuñerepa pa'ire ca huesopi,
Abrahampi Diusuni i̱re papi caquë cuasa do'ire." I̱ yo'o do'ipi nuñerepa
pa'i pa'iye Abraham ti̱'añe pa̱pi. Ti̱'asiquë pani jerepa pa'i a'ë cara'pi. Yure

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

cato Maija'quë ña hue̱'ñana ja̱je ca ti̱'añe peoji. 4 Co'amaña necaiquëre
sa̱iñe cato coa i̱sise'e peoji, nesi do'ire sa̱iñe a'ë. 5 Ja̱je pa'iquëta'are
co'amaña nesi do'ire peoquëpi Maija'quëni nuñerepa pa'i ca hueso
cua̱ñoñe pa'iji. Coa i̱te i̱re papi cuasa do'ire co'aquëre nuñerepa pa'iquë
api, ca huesoquëni cuasa do'ire. Ja̱je yo'oye pa'iji. 6 Maija'quëpi yequëre
ñani i̱ yo'ose'ere cuasama'ë nuñerepa pa'ire ca huesoquëpi ai sihuaji.
Davidje̱ cui'ne capi, toyase'epi. 7 I̱ case'e cato caji ñeje:

Sihuacohua'i pa'iyë, Maija'quëpi i̱ohua'i co'aye yo'ose'ere oni
yejesicohua'ipi, cui'ne i̱ohua'i co'aye yo'o do'ire coa sa̱i to̱sicohua'ipi.

8 Sihuaquë pa'iyë, Ëjaëpi co'aye yo'ose'ere cama'ëna, sa̱i to̱sicohua'ipi.
9 ¿Ja̱je pa'ito iye sihuaye ca̱'ni tëasicohua'ise'ere sihuaye pa'iquë? Pa̱ni.
Ca̱'ni tëama'cohua'ije̱ ja̱ sihuaye payë. Tsoe maipi asahuë. Toyase'e cato
caji, Diusupi Abrahamre nuñerepa pa'ire ca huesopi, Abrahampi Diusuni
i̱re papi caquë cuasa do'ire. 10 Ja̱je pa'ito ¿i̱te je yëhua nuñe pa'iquë api,
Abrahamre caë'ni, i̱ ca̱'ni tëasi jeteyo'je? Pa̱ni ja̱ yë'ta'a tëama'në ja̱je ca
nëopi. 11 Ca nëosiquëpi jeteyo'je, ca̱'ni tëa cua̱ñopi, Maija'quë cua̱ñequëna.
I̱ ca̱'ni tëase'epi i̱ñoñe a'ë, Maija'quëpi tëama'quë pa'inë nuñerepa pa'iquë
api, ca huesose'ere. Cui'ne Abraham cato tëama'cohua'ipi Maija'quëre
necaiquëre pare cuasacohua'i pëca ja'quë api. Ja̱je pa'ina, Abraham
cuasase'eje̱ cuasacohua'ire Maija'quëpi nuñerepa pa'iohua'ire ca
huesoji. 12 Ca̱'ni tëama'quë pa'inë Abraham Maija'quëre necaiquëre pare
cuasase'eje̱ pa'ye ca̱'ni tëasicohua'ipi cuasacohua'i pëca ja'quë api.

Maija'quë Ca Nëose'ere Ti̱'añere Quëaye

13 Maija'quë Abrahamre cui'ne i̱ tsëcapë acohua'ire iye yejare i̱sija̱'quë
a'ë ca nëoni, ca nëoma'ë paji'i, Abrahampi cua̱ñese'ere yo'o ti̱'a do'ire.
Coa ai jerepa ca nëopi, Abrahampi Maija'quëni necaiquëre papi cuasa
do'ire. Ja̱ do'ire Abrahamre nuñerepa pa'ire ñaquë Diusu i̱sisi ca nëopi.
14 Ja̱je pa'ina, cua̱ñese'e caye yo'o ti̱'acohua'ipi Maija'quë ca nëose'ere
ti̱'añe pa'ito, Maija'quëre necaiquëre papi cuasayepi do'i peoye patira'pi,
cui'ne Maija'quë ca nëose'epi do'i peoye ne huesëra'pi. 15 Cua̱ñese'e
cato ai yo'o ja̱'ñere i̱siji, Maija'quë sa̱i de'huaquëna. Cui'ne cua̱ñese'epi
peoquëna, ¿Me sa̱ñope yo'oye pa'iquë'ni?

16 Maija'quë ca nëose'e cua̱ñese'ere pacohua'ise'e ti̱'añe peoji. Cua̱ñese'e
peocohua'ije̱ ti̱'añe pa'iji. Ja̱je pa'ina, Abraham tsëcapë acohua'ipi
ti̱'añe pa'ija̱quë cani coa do'i peoye i̱ ca nëose'ere i̱siye pa'iji, Abraham
cuasase'eje̱ pa'ye cuasacohua'ini. Ja̱je pa'ina, Abraham mai pëca ja'quë api.
17 Toyase'epi caji: "Jai pa̱i pëca ja'quëre yë'ëpi nehuë, më'ëre." Ja̱je Diusu ca
nëouña. Abraham cato Maija'quëre ju̱'isicohua'ire pa'iye i̱siquë api asapi.

18 Cuasaquëpi ñani uteye peotoje̱ Abraham cato ca nëose'erepa
pa'ija̱'coa cuasaquë utequë paji'i. Ja̱je pa'ina, jai pa̱i pëca ja'quë de'opi,
Abraham. Maija'quë i̱te ca nëose'eje̱ pa'ye ti̱'api. Ja̱ ca nëose'e cato

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

caji: “Jai pai pa'ija'cohua'i a'ë, më'ë tsëcapë.” 19 Ca nëose'ere asaquëpi
cien ometëca paye ja'i maca pa'ina, Zara i paco i coni aiohua'i pa'inije
Abraham tsi paye peoji asaquëta'a necaiye pa'iji cuasase'e coa ne
huesoma'ë paji'i. 20 Jaje pa'ina, Maija'quë ca nëose'e jëa coeye papi.
Coa case'e a'ë cuasaye papi. Coa ai jerepa pa'i ja'ñere pa'ë cuasapi. Jaje
cuasaquëpi ai jerepa cuasare paquë de'opi. De'osiquëpi Maija'quëre
de'oquëre pa'ni caquë sihuapi. 21 Maija'quë si'aye ne ti'añe tutu paquëpi i
ca nëose'ere neja'quëre papi cuasapi, jëa coeye peoyerepa. 22 Jaje pa'ina,
Maija'quë nuñerepa nequë api cuasa do'ire nuñerepa pa'ire ca huesopi.
23 Abrahamre Maija'quë nuñe pa'ire ca huesopi cajë toyase'e
Abrahamse'ere cajë toyaye pahuë, maireje cajë toyase'e a'ë. 24-25 Jaje
pa'ina, maire nuñerepa pa'iohua'ire nesi'i caquë mai do'ire jucacani
huëji'i, Jesús. Jaje pa'ina, mai Ëjaë Jesure ju'isiquëpi huëisiquëni ire papi
cajë cuasacohua'ire Diusupi nuñerepa pa'iohua'ire ca huesoji, maipi ite
necaire paquë api cuasa do'ire.

De'oye Pa'iye

5 1 Pa'ire paji cuasa do'ire Maija'quë maire nuñe pa'iohua'ire ca
huesopi. Jaje pa'ina, Maija'quë ja're coni de'oye pa'iyerepa ti'ahuë,
asajë pa'iyë, mai Ëjaë Jesucristo do'ire. 2 Cui'ne mai Ëjaë Jesucristo
do'ipi de'hue ti'ahuë, Maija'quë i oi pa'i hue'ñarepa yure sihuajë pa'iye.
Maija'quë de'oyerepa pai ñape pa'ija'cohua'i a'ë cuasajë ute jujama'pë
pa'iyë. 3 Ja yë'ta'a ai yo'oyeje pa'iji. Jaje ti'aruje sihuayë, ai yo'oyepi
quëcojë dahuëre pa'iohua'ire de'oye. 4 Quëcojë dahuëre yo'oyepi mai
ti'añe pa'iji, neñasicohua'irepa pa'iyena. Neñasicohua'irepa pa'iyepi jëa
coeye peoyerepa utejë pa'iyena ti'añe pa'iji, mai. 5 De'o joyo i isiquë
yo'oyeja'a Maija'quëpi mai joñoana i oiyere isi timë huesoji. Jaje pa'ina,
mai jëa coeye peoyerepa utejë pa'iye coa teaye ute tayoye peoji.
6 Jaje pa'ina, co'ye huasoye peoquëna, ne ti'ama'cohua'i pa'i do'ire
Cristo jucacaji'i, iti macarepa ti'aëna, co'acohua'ini caquë. 7 A'jiñe peoji,
yequëni jucacaiye. Nuñe pa'ire pani jucacasi'i caquë yo'oquëje peoji.
Coa te'i pati'ñe pa'i api, ai de'oquërepa do'ire caquë jucacaiquë. 8 Jaje
pa'iquëta'are Maija'quë cato i oiye iñopi, maire, ja yë'ta'api co'acohua'i
pa'itoje Cristo maire jucacaiyepi. 9 Jaje pa'ina, Cristo Jesús ju'isi do'ipi
maire nuñerepa pa'icohua'ire ca huesopi. Jaje pa'ina, yure cato jerepa
Jesús oi necai do'ire tëji mu'serepa Maija'quë pëi nejoquëna, jëaja'cohua'i
a'ë, mai. 10 Mai ite sañope yo'ocohua'i pa'i macata'a Maija'quë maire i
mamaquë ju'i do'ipi i ja're de'oye pa'iye nepi. Jaje nesiquëpi yure cato
jerepa Cristo huajëquërepa pa'iyepi huasoja'quë api, maire, tsoe ipi de'oye
pa'iye sëte. 11 Cui'ne jase'e pa'iye paji. Maija'quëre sihuayë, Cristo Jesús
do'ire ini pacacaijë. Jaje pa'ina, Cristo do'ipi i ja're coni de'oye pa'iye
ti'ahuë.

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

Adán Cui'ne Cristo

12 Te'i ëmëpi co'aye yo'o huëopi. Ja̱ yo'o do'ire ju̱ni huesëye huëopi. Ja̱je
pa'ina, si'aohua'i ju̱ni huesëye pa'iji, si'aohua'i co'aye yo'ocohua'i sëte.
13 Ja̱ yë'ta'a cua̱ñese'e peo'në co'aye yo'oyepi tsoe paji'i, iye yejare. Pa'ina,
cua̱ñese'e peoquëna, co'aye yo'ocohua'ire sa̱ñope caye peopi. 14 Ja̱je
pa'iquëta'are Adán pa'inëpi Moisés pa'inëna si'aohua'i ju̱ju huesëa̱huë'ë,
Adán Maija'quë cua̱ñese'ere sehuoma'ë yo'ose'eje̱ pa'ye yo'oma'cohua'ita'a
co'aye yo'ocohua'ipi. Adán cato Jesucristo daija̱'quëje̱ pa'i paji'i.
15 Ja̱je pa'iquëta'are Maija'quë i̱siyepi Adán co'aye yo'ose'e tëto saise'ere
pa'ë. Te'i Adán co'aye yo'osi do'ire jai pa̱i ju̱juhuë. Ja̱je pa'ina, Jesucristo
do'ipi Maija'quë jai pa̱i de'oye pa'i ja̱'ñere, huasoyere coa i̱siyepi jerepa
pa'ye a'ë. 16 Adán co'aye yo'ose'epi maire necaiye peoji. Maija'quë
i̱sise'epi jaiye necaiye pa'iji. Te'ipi te'ore co'aye yo'o do'ire maire nejoñe
pa'iji. Maija'quë i̱sise'e cato jaiye co'aye yo'osicohua'i pa'itoje̱ nuñerepa
pa'iohua'ire necaiye a'ë. 17 Ju̱'iñe je̱'quë te'i ëmë co'aye yo'osi do'ire
tutu papi. Ja̱je pa'ye jerepa tutu paja̱'cohua'i a'ë, huajëyerepa pa'iyere
Jesucristo te'i do'ire Diusupi nuñerepa pa'icohua'ire ca huesocohua'ipi.
18 Ja̱je pa'ina, Adán i̱ co'aye yo'osi do'ipi si'a pa̱ire ne huesëja̱'cohua'ire
nepi. Cui'neje pa'ye yo'oquë Jesucristo nuñerepa yo'oyepi si'aohua'i
de'oye ti ne huesëye peoye de'oye pa'i ja̱'ñe necaji'i. 19 Ñeje caquë cayë:
Te'i de'oye sehuocaima'ë pa'isi do'ipi, si'aohua'i co'acohua'i paë'ë.
Ja̱je pa'iquëta'are, te'i de'oye sehuocaiquë pa'isi do'ire jai pa̱i nuñe
pa'iohua'irepa pa'iye ti̱'ahuë, Jesucristo do'ipi.
20 Ja̱je pa'ina, Maija'quëpi cua̱ñese'e i̱sipi, co'ayepi ai jerepa pa'ija̱'quë
caquë. Ja̱je jaiye co'aye pa'itoje̱ Maija'quë oiyepi ai jerepa jaiye pa'iji. 21 Ja̱'në
co'ayepi cato pa̱i ëjaërepaje̱ pa'ye paji'i, pa̱ire cua̱ñequë ju̱ni huesëyena
saquëpi. Yure cato Maija'quë oiyepi nuñerepa yo'oyeja̱'a pa̱i ëjaërepaje̱ pa'ye
de'opi, Jesucristo yo'o do'ipi, ti pani huesëyena saja̱'quë caquë.

Cristore Sehuosicohua'i Pa'iye

6 1 ¿Ja̱je pa'ito me caja̱'cohua'i a'ni? ai jerepa co'ayere yo'oñu'u,
Maija'quë oiyere jerepa i̱ñoja'quë api caquë. 2 ¡Pa̱ni ja̱je caye! Tsoe
mai co'aye yo'oye je̱osicohua'i cato ju̱'isicohua'ije̱ pa'yepi pa'iyë. ¿Me ja̱je
pa'ito ja̱ yë'ta'api co'aye yo'ojë pa'iye'ni? 3 Oco do maca Cristo Jesús ja̱'re
tsioni pa'iyena cacajë i̱ ju̱'ise'eje̱ pa'ye ju̱ë'ë, mai. Mësaru ja̱re tsoe asayë.
4 Ja̱je mai oco do maca ju̱'isicohua'ire Cristo ja̱'re te'e ta̱ cua̱ñosicohua'ije̱
pa'iohua'i pa'iyë. Ja̱ maca Cristore pëca ja'quë i̱ de'o tutupi yo'oquëna,
Jesús huëise'eje̱ pa'ye cui'ne maije huëiye pa'iji, huajëye pa'iyena.
5 Ja̱je pa'ina, Cristo ju̱'ise'eje̱ pa'yena tsiosicohua'i sëte, cui'ne i̱ huëise'eje̱ pa'ye
maipi huëiye pa'iji. 6 Co'ayere ëjaëje̱ pa'ire pajë necaiyere cui'ne mai pa̱ise'e yë
tuture nejose'e pa'ija̱quë cajë Cristo ja̱'re que̱ cua̱ñosicohua'ipi pa'iyë asayë, mai.

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

7 Jaje pa'ina, ju'isiquë cato co'ayepi jo'ya nesiquë peoji. 8 Jaje pa'ina, Cristo
ja're te'e ju'isicohua'i pani i ja're coni pa'ija'cohua'i a'ë cuasayë. 9 Tsoe maipi
asajë pa'iyë, Cristo te'e juni huesësiquëpi tijupë juni coñe pase'e. Ju'iñe
ite tijupë quëcoye peoji. 10 Co'a tutupi naë payere ti nejoquë Cristo juji'i.
Jaje ju'isiquëta'a i huajëquë pa'iyepi Maija'quëre pacacaiji. 11 Jaje cui'ne
ju'isicohua'ije pa'i pa'ijë'ë, co'aye itire yo'oma'pë cajë, co'aye yo'oyepi pa'itoje.
Jare cuasajë huajëcohua'irepa Maija'quëre pacacaijë'ë, mai Ëjaë Cristo Jesús
ja're pa'icohua'ipi.
12 Jaje pa'icohua'i sëte mësaru co'ayepi cuañe cuañosiquëje pa'i pajë'ë,
capë yëyere yo'oma'pë cajë. 13 Yureta'a mësaru capëare isima'pë pa'ijë'ë,
co'ayere yo'oja'co cajë. Mësaru capëare ju'isicohua'i huëisicohua'ije
pa'icohua'ire Maija'quëna isijë'ë, de'o nuñerepa yo'oyere nejajë cajë.
14 Co'aye yo'oyepi yureta'a ëjaë cuañeñeje pa'ye maire cuañe cuañoñe
peoji, Moisés cuañeñepi maire meñe cuañe cuañoñe peo do'ire, coa
Maija'quë oiyepi meñe pa'i do'ire.

Jo'yaohua'i Pa'iye Ayere Quëaye

15 ¿Maija'quë oi ñacaiyere meñe pa'ijë cuañese'e meñe peo do'ire
co'ayere yo'ojë pa'iye pa'iquë? Pani. ¿Me neni jaje yo'oye'ni? 16 Jaje
pa'ina, mësarupi tsoe ta'ñe asayë. Jo'yaë cato ëjaëna isisiquëpi i
cuañeñere sehuocaija'quëpi pa'iji, cajë. Jaje pa'ina, ëjaëre necaicohua'i
cato sehuocaiye pa'iji, iohua'i ëjaëni. Jaje pa'ye cui'ne co'aye yo'oyere
sehuocaicohua'i cato co'ayere ëjaëre payë. Jare sehuocaiye cato ju'iñena
saye a'ë. Ja yë'ta'a Maija'quëre sehuocaiye cato nuñerepa pa'iyena saye
a'ë. 17 Ja'në co'ayepi jo'ya nesicohua'ipi paë'ë, mësaru. Pa'isicohua'ita'a
Maija'quë ye'yayena isisicohua'ipi si'a joyorepa ja ye'yayere sehuohuë.
Jaje pa'i do'ire Maija'quëre sihuaquë de'oji cayë, ite. 18 Yureta'a co'ayere
ëjaëre peocohua'ipi Maija'quëre necaiyena, jo'yaohua'i de'ohuë, nuñe
pa'iyere yo'oñu'u cajë. 19 Mësaru ta'ñe asa ja'ñere caquë coa pai cayere
papi cayë. Ja'në mësaru co'ayena isisicohua'ipi co'ayere necaijë paë'ë,
co'ayere yo'ojë, co'ayere mësaru capëpi necaise'eje pa'ye. Yureta'a nuñe
pa'iyena mësaru isiye pa'iji, Maija'quë yëyere yo'ocohua'i pa'ija'cohua'ipi,
ina isisicohua'ipi.
20 Mësaru co'ayepi cuañesicohua'i pa'i maca, nuñerepa pa'iyere necaijë
pa'iye pahuë. 21 ¿Iquere de'oye pa'iye isi o'ni, ja co'aye yo'oyepi, yure
mësaru huajëya'ye asa cuañoñepi? Ja cato ju'iñena saye pa'iji. 22 Jaje
pa'isicohua'ita'a yure, de'oye pa'iyë. Co'ayepi jo'ya nesicohua'ire paye
paquëna, Maija'quëre necaiyena cacani pa'iyë. Jaje pa'ina, mësarute
de'oyerepa pa'iye necaiji. Iyeta'a Maija'quëna isisicohua'ipi pa'ijë cui'ne
tëjiyere papi ti pani huesëyere payere necaiji. 23 Co'aye yo'osi do'ire
co'ayepi saiñe cato ju'iñe a'ë. Jaje pa'iquëta'are Maija'quëpi mai Ëjaë
Jesucristo do'ipi maire coa isiye cato ti pani huesëye a'ë.

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

Huejayeje̱ Pa'ye Quëase'e

7 1 Maija'quë do'ijë, mësaru Maija'quë cua̱ñese'ere asacohua'ipi asayë,
mai huajëcohua'i pa'i macase'e cua̱ñeñepi sëasicohua'ije̱ pa'iohua'ire
paye pa̱ire. 2 Ja̱je pa'ina, nomio huejasico cato cua̱ñese'e do'ire i̱o ë̱jëre
sëasicoje̱ pa'io pa'ico, i̱pi ju̱'ima'quëpi pa'ina. Ë̱jëpi ju̱'isiquë pa'itota'a,
cua̱ñese'epi sëase'eje̱ pa'ye peoji. 3 Ja̱je pa'iquëta'are i̱opi ja̱ yë'ta'a ë̱jë pa'ina,
yequë ë̱mëna tsioja̱isico pani ë̱mëre yo'oco. Ja̱je pa'iquëta'are ë̱jëpi ju̱'isiquë
pa'itota'a yequë ë̱mëre tsioja̱ni paye pa'iji, ë̱më yo'oco peoco ja̱ maca.
4 Ja̱je cui'ne mësaruje̱ Maija'quë do'ijë, Cristo ju̱'i do'ipi ju̱'isicohua'ije̱
pa'iohua'ipi pa'iyë, cua̱ñese'epi naë pacona pa'isicohua'ipi, cua̱ñese'ere
ë̱jëje pa'ire pasicohua'ipi yure cato, yequë ë̱mëni payeje̱ pa'iohua'i a'ë,
Cristo ju̱'isiquëpi huëisiquëre pani, Maija'quë ña hue̱'ña de'oyere pare mai
yo'ojë pa'ija̱'cohua'ipi. 5 Ja̱'në mai yëyere yo'ojë pa'icohua'i paë'ë. Pa'ijë
mai co'aye yëyere cua̱ñese'epi ne sëtouna, ai jerepa mai yëyere yo'ohuë.
Ja̱ yo'oyepi ju̱'iñena sapi, maire. 6 Cua̱ñese'epi sëasicohua'ije̱ pa'iohua'i
paë'ë. Yureta'a joyesicohua'ije̱ pa'iohua'i pa'iyë, mai ju̱'isi do'ipi. Ja̱je
pa'ina, cua̱ñese'epi jo'ya nesicohua'i peocohua'ipi Maija'quë joyo huajëye
pa'iye i̱siyepi Maija'quëre necaiyë. Necaima'pë pa'iyë, cua̱ñese'e cayere.

Co'aye Yo'oyepi Pa'iye, Yë'ëna

7 Ja̱je pa'ito ¿me caja̱'cohua'i a'ni, cua̱ñese'e co'aye a'ë caye? ¡Pa̱ni ja̱je caye!
Yë'ë quëaquëna, asaje̱'ë, yë'ë yo'ose'ere. Cua̱ñese'epi yecohua'i co'amaña
yëcaima'ë caye pa̱to yë'ë asaye pa̱ra'huë, yecohua'i co'amaña yëcaiye co'ayere
papi pa'iye. Cua̱ñese'e ë̱se do'ipi co'aye yo'oye asahuë. 8 Yecohua'i co'amaña
yëcaima'ë pa'ije̱'ë cayeja̱'a co'ayepi yë'ëre jerepa co'ayere yëyena ne sëto. Ja̱je
cua̱ñese'epi caye pa̱to co'aye yo'oye ju̱'ise'eje̱ pa'ye a'ë, i̱tise'e pani. 9 Te'erepa
tsoe yë'ë cua̱ñese'e asama'quëpi coa paë'ë. Pa'ina, cua̱ñese'epi ti̱tani co'aye
yo'oyere ne co'yao. 10 Ne co'yacona, yë'ëpi ju̱ë'ë. Ju̱'ina, cua̱ñese'e pa'iye i̱sisi'i
ca nëota'a yë'ëre ju̱'iñena sapi. 11 Cua̱ñese'epi yo'oma'ë cacona, co'aye yo'oyepi
jerepa co'ayere cosoco. Co'ayepi yo'oma'ë cua̱ñese'e cayeja̱'a ju̱'iñere i̱sio.
12 Ja̱je pa'ina, ja̱ cua̱ñese'e cato Maija'quë tse̱ a'ë, nuñere pa'ë cui'ne
maire co̱caiye a'ë, si'aye Maija'quë cua̱ñese'e cato de'oyere pa'ë. 13 Ja̱
de'oyepi yë'ëre ju̱'iñena saye pa̱o. Pa̱cona, co'ayepi yë'ëre cato ju̱'iñena
sao. Sacona, ja̱ do'ire asahuë, co'aye pa'iye. Cui'ne asahuë, cua̱ñese'e
ë̱seyeja̱'a co'ayepi ai co'ayerepa pa'iye.
14 Ja̱je pa'ina, asayë, mai. Cua̱ñese'e cato joyo aye a'ë cajë. Ja̱je
pa'iquëta'are yë'ë cato pa̱i a'ë, tara cui'ne ca̱ quë'i a'ë. Ja̱je pa'ina, co'ayepi
jo'yaëre paji, yë'ëre. 15 Ja̱je pa'ina, asa ti̱'ama'ë pa'iyë, yë'ë yo'oye. Yë'ë
yëyere yo'oma'ë ai jerepa yë'ë coeyere yo'oyë. 16 Ja̱je pa'ina, yë'ë yo'oye
coeyere yo'oni ja̱ maca cua̱ñese'e de'oyerepa pa'iye asayë. 17 Ja̱je pa'ina,
yë'ë pa'ima'ë pa'iyë, i̱ti yo'oquë. Yë'ëre sa̱'nahuë co'aye pa'iyepi yo'oji.

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

18 Jaje pa'ina, yë'ë capë pa'ise'e yë'ë pa'iye ti de'oye peoji, yë'ëre. Jaje pa'ina,
de'oyere yo'osi'i cuasaquëta'a yo'o ti'ama'ë pa'iyë. 19 De'oye yë'ë yëyere
nema'ë, coa ai jerepa yë'ë coeyere nequë pa'iyë. 20 Jaje pa'ina, yë'ë coeyere
yo'oni yë'ë pa'ima'ë pa'iyë, iti yo'oquë. Yë'ëre co'aye sa'nahuë pa'iyepi yo'oji.
21 Jaje pa'ina, ñeje iye yë'ëre pa'iji, de'oye yo'oye yëquëta'a de'hue
co'ayese'ere yo'oyë. 22 Jaje pa'i sëte yë'ë cuasaye cato Maija'quë
cuañese'ere yëyë. 23 Yëquëta'are yë'ë capëpi sañope yë'ë cuasa hue'ñana
yo'oco. Ja cato co'ayepi yë'ë capëre pa'iyepi yo'oji. Japi cose'eje pa'ire
paji, yë'ëre. 24 ¡Co'aquëre pa'ë, yë'ë! ¿Nepi yë'ëre ne huasoja'cohua'i
a'ni, iye capë ju'iñena saco aire? 25 Coa Maija'quëse'e ne huasoja'quë
pa'iji, Cristo Jesús mai Ëjaë do'ipi. Jare asaquë sihuayë. Jaje pa'ito yë'ëpi
Maija'quë cuañese'ere sehuocaiye pa'iji, yë'ë cuasayepi. Jaje pa'iquëta'are
yë'ë capëpi co'ayena cuañe cuañosiquëpi jo'yaëje pa'i pa'iyë.

Maija'quë Joyo Do'ipi Pa'iye

8 1 De'oji, yure cato Cristo Jesús ja're tsioni pa'icohua'ire ti sai
de'hua cuañoñe peoji. 2 Jaje pa'ina, co'ayepi cui'ne juni huesëyepi
jo'yaëre paquëni eto huasopi, yë'ëre, Cristo Jesús ja're tsioni pa'iyepi,
joyo pa'iyepi. 3 Moisés cuañese'e cato jaje eto huasoye papi. Paise'e
co'aye yo'oyepi neñu'u cajë yo'ojëna, cuañese'epi tutu peoye de'opi. Jaje
pa'iquëta'are Maija'quëta'a ne ti'api, iye pa'iyere isiquë. Jaje pa'ina, jare
ne ti'asi'i caquë i mamaquëre pai capë quë'ire cui'ne coa paije pa'ire jëjo
daopi, co'aye yo'o do'ire sai tocaijaquë caquë. Jaje yo'oni co'ayere ja capë
do'ija'a nejo huesoye ti'api. 4 Maipi de'hue Moisés cuañese'ere yo'o ti'ajajë
caquë pa'icohua'ipi yure mai pa'ima'pë pa'iyë, noni paise'e pa'iyere. Coa
ai jerepa yure cato joyo pa'iyepi pa'iyë.
5 Jaje pa'ina, paise'e noni pa'iyere pa'icohua'i cato paise'e cuasayere
cuasajë pa'iyë. Jaje pa'ijëta'are joyo pa'iyere pa'icohua'i cato joyo
pa'iyere cuasajë pa'iyë. 6 Jaje pa'ina, paise'e noni pa'iyere cuasayepi cato
ju'iñena saye a'ë. Jaje pa'iquëta'are Maija'quë joyo ayere cuasayepi cato
de'oye pa'iyena saye a'ë. 7 Coa paise'e noni pa'iyere cuasajë yo'ocohua'i
cato Maija'quëre sañope yo'ocohua'i a'ë. Jaje pa'icohua'ipi Maija'quëre
coecohua'ipi i cuañeñe sehuojë pani ti'añe peoyë. 8 Jaje pa'ina, paise'e noni
pa'iyere sehuojë pa'icohua'i cato Maija'quë sihuaquë ñañere yo'o ti'añe peoji.
9 Jaje pa'ina, mësaru cato paise'e noni pa'iyere sehuoma'pë pa'iyë.
Coa ai jerepa Maija'quë joyo cayere sehuocohua'ipi pa'iyë, Maija'quë
joyopi mësaruni pa'ina. Jaje pa'ina, Cristo joyore peocohua'i pani Cristo
tsecohua'i peoyë. 10 Mësaru ja're coni Cristopi pa'ito mësaru joñoa
huajëyepi pa'iji, nuñerepa pa'i do'ipi. Jaje pa'iquëta'are mësaru capëa
co'aye yo'o do'ire ju'isicohua'ije pa'ye pa'iyë. 11 Cristo Jesure ju'isiquëni
huëosi joyopi, ja joyopi mësaruteje ju'i capë quë'iohua'ireje huëoja'quë
api, huajëye pa'iyena, Maija'quë joyopi mësaruni pa'i do'ire.

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

12 Jaje pa'ito paise'e noni pa'iyere pa'ima'pë Maija'quë do'ijë. Mai cato
joyo cayere pa'iye pa'iji. 13 Jaje pa'ina, mësarupi paise'e yo'ojë pa'iyere
pa'ini juija'cohua'i a'ë. Jaje pa'iquëta'are joyopi cocaina, paise'e yo'ojë
pa'iyere nejoni mësaru pa'ijaʼcohua'i a'ë.
14 Si'aohua'i Maija'quë joyopi cuaquëna, pa'icohua'i cato Maija'quë mamajë
a'ë. 15 Jaje pa'ina, mësaru Maija'quë mamajëre pare ne joyore isi cuañohuë.
Jaje pa'ina, ja joyopi mai jaʼre caquëna, ja'quëre papi cayë, Maija'quëre.
Isima'pë jo'ya ne cuañosi joyore, cui'naohua'ipi Maija'quëre ca'raohua'i
pa'ijaʼa joyore. 16 Maija'quë joyopi mai joyo jaʼre coni nuñerepa Maija'quë
mamajërepa pa'icohua'i a'ë quëayë, maire. 17 Jaje pa'ina, Maija'quë mamajë
sëte mai si'aye i ca nëose'e pajaʼcohua'i a'ë, Cristo jaʼre coni te'e. Maipi te'e i
jaʼre ai yo'osicohua'i pani, i de'oyerepa jeteyo'je pajaʼcohua'i a'ë, i jaʼre coni.
18 Yure mai ai yo'oye teaye pa'ye a'ë. Jaje pa'ina, mai ai yo'oyepi coni
ñato peoji, jeteyo'je mai pa'i jaʼñere. Jaje pa'ina, Maija'quë de'oyere
papi maini pa'ina, de'ocohua'irepa pa'ijaʼcohua'i a'ë. 19 De'hue Maija'quë
mamajëre iñoquëna, ñasi'i caco si'a yeja Maija'quë de'huasico ai ña ëa
juio uteco pa'ico. 20 Jaje pa'ina, si'aye Maija'quë du'ru ne de'huase'e cato
carajaise'e a'ë, juiñepi, jaʼjuñepi, cui'ne puʼcayepi pa'i do'ire. Maija'quëpi
jare caquë yëni ne de'huapi, jeteyo'je yequë mu'se de'oyerepa pa'ijaʼcoa
caquë. 21 Jaje pa'ina, juijë jaʼjuñe carajasipi, si'aye Maija'quë ne de'huaquë
pa'iye. Ja do'ire si'a mu'seña Maija'quë mamajë ai yo'ojë pa'icohua'ipi
utejë pa'iyë, si'aye de'oyerepa pa'ijaʼcoa cajë. 22 Jaje pa'ina, yurejе mai
asayë, si'aye Maija'quë de'huasicopi nomio tsi coa huëoni ai a'si juiñeje
pa'ye ai yo'oco oio pa'iye. 23 Iye yejase'e ai yo'oye paco maije ai yo'oyë,
yequë mu'se pa'i jaʼñere joñoapi oijë. Du'ru pajë pa'ijë'ë caquë de'o joyore
isi nëosicohua'ije yequë mu'se de'oyere pare pajaʼcohua'ita'a ai oijë pa'iyë.
Jaje pa'ina, joyore papi ai oijë uteyë, Maija'quë maire i huero mamajëre
neja'a macare cui'ne mai huaso cuañoñere cajë. 24 Mai yequë mu'se pa'i
jaʼñere jëa coeye peoyerepa ute do'ire huasosicohua'i pa'iyë, mai. Jaje
pa'iquëta'are paipi i uteyere ña huesoni yequë mu'se pa jaʼñere uteye
peoji. Jaje pa'ina, tsoe itire ña huesoni uteye peoji. 25 Jaje pa'iquëta'are
mai yure ña ma'ñere ñañu'u cajë uteni dahuëre quëcojë uteye pa'iji.
26 Jaje cui'ne Maija'quë joyopi cocaiji, mai tutu peoyere. Maija'quëre
señe huesëyë, mai. Jaje pa'ina, de'o joyopi ai oi Maija'quëre secacaiji,
pai yë'opi ca ti'añe peoyerepa. 27 Jaje sеina, Maija'quë saʼnahuë joyorepa
cuasaye ñaquëpi i joyo cuasaquë señe asaji, joyopi i tsecohua'i pa'i jaʼñere
caquë, Maija'quë yëyeje pa'ye seina.

Si'aye Ne Ti'asicohua'i Pa'iye

28 Jaje pa'ina, i yëyere yo'ojaʼcohua'i a'ë caquë soisicohua'ire si'aye tëto
saiyepi de'oye pa'i jaʼñere cocaijaʼcoa, Maija'quë oicohua'ire asayë, mai.
29 Jaje pa'ina, Maija'quë maire tsoe du'ru ña nëopi i mamaquëje pa'iohua'i

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

pa'ija'cohua'i a'ë caquë. Jaje pa'ina, i mamaquë cato sehuosicohua'i maja'yë pa'ija'quë api. 30 Tsoe i ja'në cuasa nëosicohua'ire Maija'quë soipi. Soisicohua'ireje nuñerepa pa'iohua'ire nepi. Nuñerepa pa'iohua'ire nesicohua'ireje i de'oyerepa pa'iyere isipi.

31 Jaje Maija'quëpi maire de'oyerepa necaisiquëre ¿nepi maire sañope yo'o ti'añe pa'iquë'ni? Ti peoji, sañope yo'o ti'aquë. 32 Maija'quë i mamaquëre papi mai do'ire jucacaijaquë caquë ¿isisiquë me isiye paquë'ni, i mamaquë ja're co'amaña pa ja'ñe? Si'aye isija'quë api. ¿Me paquë'ni? 33 Jaje pa'ito Maija'quë soisicohua'ire ¿nepi co'acohua'i a'ë caye pa'iquë'ni? Jare coa Maija'quëse'e maire nuñerepa pa'icohua'ire nesiquë pa'iji. 34 Cristo ju'isiquëpi cui'naëpi huëisiquëpi Maija'quë ëja te'tere ñu'i maini caquë pëca ja'quëre secacai pa'ito ¿iqueipi maire nejoñe pa'iji ca huesoye pa'iquë'ni? 35 Jaje pa'ito ai yo'oyepi, co'a ju'ijë oiyepi, sañope yo'oyepi, aiñe peoyepi, ju'iye peoyepi, ne ju'iñepi, panita'a juni huesëyepi ¿Cristo maire oiyere nejocaiye pa'iquë? ¡Pani! 36 Toyase'e cato caji:

Më'ë do'ire si'a mu'seña ne ju'iñere pa'iyë.

Jaje pa'ina, yëi ñamare huai hue'ñana sase'eje pa'iohua'i pa'iyë.

37 Jaje si'aye iye yo'oye pa'iquëta'are maipi ñese quëcosicohua'irepa pa'iyë, maire oisiquë do'ipi. 38 Jaje pa'ina, Maija'quë maire oiyere nejocaiye ti peoji. Nuñerepa asayë, yë'ë. Ja do'ire ju'iñepi, pa'iyepi, huiñaohua'ipi, cuañecohua'i tutupi, cuañe tutupi, yure pa'iyepi, jeteyo'je pa'i ja'ñepi, 39 Mëñe ayepi, meñe ayepi, Maija'quë de'huase'epi, nejo ti'añe peoji, Maija'quë maire oiyere mai Ëjaë Jesucristona ti'ase'ere.

Israel Paise'ere Maija'quë Jo'ya Nese'e

9 1 Nuñerepa cayë, Cristore sehuoquë sëte. Coa cosoma'ë pa'iyë. Jaje pa'ina, Maija'quë joyopi cuasaquëna, yë'ë joyo cuasaye nëiñepi më'ë nuñerepa cuasayë cacaiji, yë'ëre. 2 Jaje pa'ina, si'anëpi yë'ë joyo a'siyerepa ai oi pa'iyë. 3 Jaje oi cuasayë, yë'ëpi merepa Cristore hua sani nejo cuañoñere pa'ina, yë'ë pai, Israel tsëcapë cajeohua'ipi jëacaitota'a de'ora'pi, cuasayë. Jaje yo'o do'ipi cocaiye pa'ito yo'ora'huë cuasayeque cuasayë. 4 Jaohua'i cato Israel tsëcapë acohua'i a'ë, Maija'quëpi i mamajëre nesicohua'i a'ë. Maija'quë iohua'i ja're miañerepa pa'ina, pa'isicohua'i a'ë. Maija'quë cayere iohua'ipi de'oye sehuojëna, i cocai ja'ñe ca nëose'e pasicohua'i a'ë. Moisés cuañese'e pacohua'i a'ë. Cui'ne Maija'quë huë'ere ñacaiyere pasicohua'i a'ë. Cui'ne i de'oye ca nëose'e pasicohua'i a'ë. 5 Jaohua'i cato mai aipë tsëcapë acohua'i a'ë. Jare ja tsëcapëja'a paina Cristoje ai de'opi. Jaë cato Diusu paji'i, si'aye jerepa pa'i. Jaëni de'oquëre pa'ni caye pa'iji, si'anëpi. Jaje pa'ijaquë.

6 Cama'ë pa'iyë, Maija'quë ca nëose'epi ti'añe paëna, coa ai jerepa yë'ë cato cayë, si'aohua'irepa Israel tsëcapë acohua'ipi Israel paire peo do'ire. 7 Jaje pa'ina, Abraham tsëcapë acohua'i Maija'quë ña hue'ña si'aohua'irepa i mamajë peoyë. Jaje pa'ina, Maija'quëpi capi: "Më'ë tsëcapërepa cato Isaacja'a ai de'oja'cohua'i

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

a'ë." 8 Jaje pa'ina, iyepi maire tiñarepa quëa iñoji, Maija'quë mamajërepa pa'iye
cato pai tsëcapëja'a ti'añe peoye, coa ai jerepa Maija'quë ca nëose'eja'a ai
de'osicohua'ipi i mamajërepa pa'iye ti'añe. 9 Jaje pa'ina, Abrahamre Maija'quëpi
ca nëoquë capi: "Zara mamaquëre paja'coa, yeque ometëcahuë yë'ë co'i maca."
10 Iyese'e pa'iye papi, yequeje cui'ne mai ai Isaac mamajërepa paë'ë, Rebeca
caya mamajë. 11-13 Jaohua'ire Maija'quëpi ja yë'ta'a co'ama'në cui'ne ja
yë'ta'a co'aye panita'a de'oye yo'oma'në Rebecare ca nëopi. Më'ë mamaquë
maja'yëpi yo'jeire necaiquë pa'ija'quë api. Jaje cui'ne toyase'eje caji: "Jacoboni
oi, Esauni coehuë." Jaje pa'ina, iye yo'ose'epi Maija'quë i cuasayeje pa'ye yëni
yo'oquë sahuapi, iohua'i yo'o do'ire cuasama'ë, coa i yë do'ire.
14 ¿Jaje yo'oquëna, ñani maipi Maija'quë nuiñe yo'oma'quë api caja'cohua'i
a'ni? ¿Pani me jaje caye'ni? 15 Ñajë'ë, Maija'quë Moisésre case'ere: "Yë'ë
yëquëni oni yejesi'i teaye pa'ire ñani, cui'ne yë'ë yëquëni oi ñani cocasi'i."
16 Jaje pa'iye sëte pai yëyepi, panita'a tutu yo'oyepi ti'añe peoji. Coa
Maija'quë teaye ñani oi cocaiyepi ti'añe pa'iji, i sahuasicohua'i pa'iye.
17 Jaje pa'ina, toyase'e caji, Egípto pai ëjaëre, Maija'quë case'ere: "Më'ëre
Egípto pai ëjaëre nehuë, më'ëja'a yë'ë tuture iñosi'i caquë, cui'ne si'a hue'ña
pa'icohua'ipi yë'ë mamire asajajë caquë." 18 Jaje pa'ina, Maija'quë cato jare i
teaye ñani oiquëni oiquë api, cui'ne jare i yëquëni jëa joyo ne huesoquë api.
19 Jaje pa'ina, mësarupi caja'cohua'i a'ë, yë'ëre. Cui'ne jaje yo'oquëta'a
¿me yo'oquë Diusu paipi co'ayë caquë'ni? ¿Nepi, i cuasaquë yo'oye sañope
ca ti'añe pa'ina? 20 ¿Pai maca më'ë iquei'ni, Maija'quëre sañope ca ja'ñe?
¿Soto cua'coropi iti nesiquëre sañope caye? ¿Me nesi'quë yë'ëre co'aye
nei'ni? cama'coa. 21 Jaje pa'iye sëte sotopi de'huaquë cato jare i yëyeje
pa'ye neñe pa'iji. Jaje pa'ina, jare iti sotopi neñe pa'iji de'o cua'cororepa ëja
co'amañase'e neja'core cui'ne yeconi si'a co'amaña nerojaija'core neñe pa'iji.
22 Jaje pa'ina, iohua'i co'aye yo'osi do'ire sai cuañojë nejo
cuañoja'cohua'i a'ë, co'a cua'conoaje pa'yepi. Jaohua'i josa yo'ojëna,
Maija'quëpi ai dahuëre quëcopi yo'opi, i pëi saiñere cui'ne i tuture
iñosi'i caquë. 23 Jaje yo'o maca maina de'o cua'conoaje pa'iohua'ina i
pa'iye de'oyere pare iñosi'i caquë yo'opi. Jaje pa'ina, maire teaye ñani
oni yejepi. Oni yejeni tsoe hue'ñana de'ocohua'ire ëja de'huapi, maire, i
pa'i hue'ñare coni pa'ijajë caquë. 24 Jaje pa'ina, Maija'quëpi maire soipi,
judío pai acohua'ire cui'ne judío pai peocohua'i acohua'ire. 25 Maija'quë
quëacaiquë Oseas toya pëpë Maija'quë capi, ñeje:

Yë'ë paire hue'yoja'quë a'ë, ti pa'isicohua'ini.
Yë'ë oima'co pa'isiconi yë'ë oicore hue'yosiquë a'ë.

26 Cui'ne mësaru yë'ë pai peoyë casicohua'ini,
Jare iohua'ini, Maija'quë huajëquërepa mamajëre hue'yoja'quë a'ë.

27 Jaje pa'iquëta'are Israel pai ayere Maija'quë quëacaiquë Isaíaspi ñeje
capi: "Israel pai tsëcapë acohua'ipi jai pai pa'ija'cohua'i a'ë, jai tsiaya
meja pa'iyeje pa'yerepa. Pa'ijëta'a coa a'ri pai maña jao acohua'ipi

huasosicohua'i pa'ija'cohua'i a'ë. 28 Jaje pa'ina, Ëjaëpi i case'eje pa'ye
yo'o ti'aquë i nuñerepa yo'oyepi esa ne de'huaja'quë api, si'a yeja
pa'icohua'ire." 29 Jare ipi Isaías capi, ñeje:
Si'a huiñaohua'i Ëjaëre papi mai tsire isima'quë pa'ito
Tsoe Sodoma cui'ne Gomorra dari nejose'eje pa'ye nejosicohua'i
patira'huë.

Judío Pai Cui'ne Maija'quë De'o Case'e

30 ¿Jaje pa'ito me caja'cohua'i a'ni, mai? Iyere asani, judío pai peocohua'ipi
nuñerepa pa'iyere ti'ahuë, nuñerepa pa'iyere ti co'ema'cohua'ipi. Coa
necaiquëre pare cuasa do'ipi ti'ahuë. 31 Jaje pa'iquëta'are judío pai cato
nuñerepa pa'iyere ti'añu'u cajë cuañese'ere sehuoni ti'añe pa'iji cuasajë
yo'ohuë. Yo'ojëta'a ti'añe pahuë. 32 ¿Me yo'ojë pase'eje ñani, iohua'i yo'oyepi
ti'añe pa'iji, cuasa do'ire? Coa necaiquëre pare ite cuasama' do'ire ti'añe
pahuë, iohua'i yo'o do'ipi ti'añu'u cuasa do'ire. Jaje pa'ina, ju'ahuë, ju'a
taocore, quënaona. 33 Toyase'e Maija'quë capi, ñeje:
Yë'ëpi Sión cutihuëna quënaore oañë. Jaona mësaru sañope
ju'aja'cohua'i a'ë.
Iona quëco paquë cato, huajëya'ye pa'iye peosipi.

10 1 Maija'quë do'ijë yë'ë joyore papi oi Maija'quëre señe cato
Israel pai mañapi huaso cuañosicohua'ipi pa'ijajë cuasaquë señe
a'ë. 2 Jaje pa'ina, cayë, iohua'i cato Maija'quëre necaiye ai yëyë. Jaje
pa'iquëta'are iohua'i yëjë yo'oyepi nuñerepa asa ti'ani yo'oyere pa'iye
paji. 3 Jaje pa'ina, Maija'quëpi pai nuñerepa pa'iye isiquë cajë asa ti'añe
pañë. Jaje pa'ina, iohua'i tutupi yo'ojë nuñerepa pa'icohua'i pënëñu'u cajë
yo'oyë, Maija'quë nuñere pa'iye isiyere sehuocaima'pë. 4 Cuañese'e cayere
Cristopi si'aye ne saopi. Jaje pa'ina, Maija'quëpi Cristoja'a nuñerepa pa'iye
ti'añe necaji'i, Cristore sehuocohua'ini.
5 Cuañese'ere yo'ojë nuñerepa pa'icohua'i ti'añere Moisés toyapi, ñeje:
Cuañese'e cayere si'aye yo'o ti'asiquëpi nuñerepa pa'iyere pa'ija'quë api.
6 Jaje pa'iquëta'are, coa necaiquëre pare cuasa do'ipi nuñerepa pa'icohua'ire
neñepi, ñeje: "Mësaru joñoa cuasama'pë pa'ijë'ë. ¿Nepi ma'tëmo mëni
Cristore quërëjani yejana daja'cohua'i a'ni? panita'a, 7 ¿nepi coje sa'nahuëre
pana cajeni Cristore ju'isiquëni huëoja'cohua'i a'ni?" 8 Toyase'e caye cato iye
a'ë: "Më'ë yë'quë macare pare ti de'o coca pa'iji, më'ë yë'opore, cui'ne më'ë
joyore." Iye coca cato coa necaiquëre pare cuasaye a'ë. Ja cuasayere yëquë
quëayë. 9 Jaje pa'ina, më'ë yë'opopi Jesure yë'ë Ëjaëpi cani cui'ne më'ë joyopi
Maija'quëpi ju'isiquëre huëopi cuasaquë asani tsoe huaso cuañosiquë pa'iyë.
10 Jaje pa'ina, joyopi itire pa'ë cuasaquë pani tsoe nuñerepa pa'iquë pa'iji,
cui'ne yë'opopi Jesús huasoquë api ite cajë seni tsoe huaso cuañosiquë pa'iji.
11 Toyase'epi caji: "Ite nuñerepa pa'iquë api cuasacohua'i cato pañete
sehuore'ni caye peosipi." 12 Jaje pa'ina, peoji, tiñe pa'i judío cui'ne

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

yequë pai. Jaje pa'ina, mai Ëjaë si'aohua'i Ëjaëpi, jaëpi si'aohua'ire
ite secohua'ire jaiye de'oye pa'iye isiquë. 13 Jaje pa'ina, toyase'e caji:
"Si'aohua'i mai Ëjaëre secohua'i huasosicohua'i pa'ijacohua'i a'ë." 14 Jaje
pa'iquëta'are ¿me ite ire pare cuasama'cohua'i pani seja'cohua'i a'ni?
¿Cui'ne me ite sehuoye'ni, i ayere quëaye asama'cohua'i pani? ¿Cui'ne
me asajacohua'i a'ni, iti coca quëacohua'ipi peoto? 15 ¿Cui'ne me iti coca
quëajacohua'ire jëjo saocohua'ipi peoto sani quëajacohua'i a'ni? Jaje
pa'ina, toyase'epi caji: "Airepa de'oji, de'o cocare quëajacohua'ipi titaye."
16 Jaje pa'iquëta'are, si'aohua'i Maija'quë coca caye asani sehuoma'pë
pa'iyë. Isaías toyase'e cayeje: "¿Ëjaë, nepi yëquë quëaye asani itire pa'ni
caye'ni?" 17 Jaje pa'ina, ire pare cuasaye cato, de'o cocarepa Cristo ayere
quëase'ere cajoro asayejaa ti'añe pa'iji, itire pa'ë cuasase'ere.
18 Jaje pa'ina, yë'ëpi señë: ¿Asama'pë pate, iti coca quëaye? Pani
asahuë, jaohua'ipi. Jaje pa'ina, toyase'e caji:

Iti quëacohua'ipi quëajëna, si'a yeja pa'icohua'ipi asahuë.
Cui'ne coa si'a huea'ña maña iye yeja pa'icohua'ina iohua'i coca
quëaye ti'api.

19 Jaje pa'iquëta'are tijupë seni coñë: ¿Israel paise'e jaje pa'ito asama'pë
pate? Jaje pa'ina, du'ru macarepa Moisés toyapi, Maija'quë case'ere, ñeje:

Yë'ëpi mësaru oicohua'ire neja'quë a'ë, yecohua'ini necaise'ere ña
ëajëna.
Cui'ne mësaru pëicohua'ire neja'quë a'ë, huesëohua'ipi.

20 Ja jeteyo'je Isaías ca'rama'quëpi caji:

Yë'ëre co'ema'pë pa'isicohua'ipi ti'ahuë, yë'ëre.
Cui'ne yë'ëre jerore pa'iquë'ni cajë sema'pë pa'isicohua'ini iñohuë,
yë'ë pa'iye.

21 Cui'ne Israel paini Maija'quëpi caquëna, Isaíaspi toyapi, ñeje: "Si'a
mu'sepi mësarute soiquë yë'ë jëña ca'cahuë nesiquëpi utehuë, de'oye
sehuoma'cohua'ipi cui'ne sañope yo'ocohua'ini."

Maija'quë Sahuaye Israel Paire

11 1 Yure cui'ne señë, jaje pa'ina: ¿Jaje pa'ito Maija'quë Israel paire
i pasicohua'ire jeocou? Pani nejoñe papi. Jare yë'ë i Israel paipi
pa'iyë, Abraham tsëcapë aquëpi cui'ne Benjamín pai aquëpi. 2 Ai tsoe
jare i Maija'quëpi Israel paire i tsecohua'i a'ë ca huesopi. Jaje pa'ina,
yure jeocoma'ë pa'iji. ¿Huesëye mësaru Maija'quëre quëacaiquë Elíaspi
Maija'quëre sei, Israel paire co'acohua'i a'ë cuasaquë sei case'ere toyase'e
quëaji? 3 Sei capi: "Ëjaë më'ëre quëacaicohua'ire si'aohua'ire huani jeahuë.
Cui'ne më'ëre isijë tëojë se hue'ñaje nejo saohuë. Jaje yo'ojëna, yë'ëse'e te'i
maca nëasiquëni cui'ne yë'ëreje huani jeoñu'u cayë." 4 Jaje caquëna, Diusupi
capi, ite: "Siete mil paire yë'ëre oicohua'ire hua nëohuë, de'huasi diusu
Baalre do're ja'rujë sema'cohua'ire." 5 Jaje ja'në yo'ose'eje pa'ye yureje judío

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

pai acohua'i a'ri ja'i pai nëahuë, Maija'quë i oiyepi sahuasicohua'i. 6 Jaje
pa'ina, Maija'quë maire coa isiyepi ti'añe pa'iye sëte, pai tutu yo'oyepi ti'añe
peoji. Yure pai yo'o tutupi ti'añe pa'ito Maija'quë oi maire coa isiye peora'pi.
7 ¿Jaje pa'ito me yo'ore'ni? Israel pai mañapi iohua'i co'ese'e ti'añe
pahuë. Pajëna, Maija'quë sahuasicohua'ise'e ti'ahuë. Yecohua'ipi jëa joyo
ne hueso cuañohuë. 8 Toyase'e cayeje pa'ye ñeje: "Diusupi isipi cuasa ti'a
ma'a joyore cui'ne ñaco caje ña ma'ñere cui'ne cajo yacaje asa ti'a ma'ñere.
Jaje pa'ina, yure iye mu'seje jaje pa'iohua'i pa'iyë." 9 Cui'ne Davidje capi:

Jare iohua'i si'aye payë, cuasayepi co'ye iohua'ire ne taoñe,
Cui'ne huatenëa de'osipi, mësarupi iona ju'ajë si'se cuañosicohua'i
pa'ijajë caquë.

10 Ñaco caje ñama'cohua'i de'oja'cohua'i a'ë.
Cui'ne jete në me huesësicohua'i pa'ija'cohua'i a'ë, jaiye hue'e do'ire.

Judío Pai Peocohua'ipi Huaso Cuañoñe

11 Cui'ne yure señë: ¿Si'aohua'i judío pai ju'ajë peo hue'ñarepa tome
sare? ¡Pani. Jaje yo'oye pahuë! Coa ai jerepa, jaohua'i de'oye sehuoma'pë
ne huesë do'ire yecohua'ipi de'hue ti'ahuë, huaso cuañoñe, Israel paipi
ñani cui'neje pañu'u cajë oijajë cajë. 12 Jaje pa'ina, judío pai co'aye
yo'ose'epi si'a yeja pa'icohua'i jerepa de'oye pa'iye ponëpi, cui'ne iohua'i
yo'ojë co'a de'ose'epi judío pai peocohua'i de'oye pa'iye ponëpi. Jaje
pa'iye sëte judío paipi Cristore sehuoni cui'naohua'ipi caca cocohua'i
pa'ito ai de'oye pa'ija'coa, cuasayë.
13 Jaje pa'iquëta'are mësarute judío peocohua'ire caye payë, yeque maña.
Yë'ëre Maija'quëpi jëjo daopi, judío pai peocohua'ina. Jaje pa'ina, yë'ë
yo'oye Maija'quë isise'e a'ë asaquë si'a yë'ë tutupi yo'oyë. 14 Jaje yo'oquëna,
mësarupi sehuojëna, ñani yë'ë tsëcapë acohua'ije ñajë cui'ne ëa ñajë oijë
huasosicohua'i pa'ijajë caquë yëyë. 15 Jaje pa'ina, judío paipi ña'nosicohua'i
pa'ijëna, iye yeja pa'icohua'i de'hue Maija'quë ja're de'oye pa'iye ti'añe
pa'iji. Jaje pa'ina, merepa pa'ija'coa'ni cui'naohua'ini Maija'quëpi ito, judío
paipi sehuojë pa'i maca ai sihuaye pasipi. Ja cato ju'ise'eje pa'iohua'ipi
pa'iyena huëiye a'ë. 16 Jaje pa'ina, pan sëpë aye poni du'ru nese'ere
Maija'quëna isito si'a iti sëpëje Maija'quë isise'e pa'iji, de'ocore pare. Cui'ne
Olivo soquë yë tsitamopi Maija'quëna isisico pa'ito iti capëaje isise'e pa'iji.
17 Yecohua'i judío pai acohua'i Olivo soquë yë capëa pa'isicohua'ipi
të'ca tëte cuañohuë, noni io ja're pa'icohua'ipi. Jaohua'i peo sa'ro
pa'i do'ire mësarupi airo olivo soquë capëje pa'ipi sëo cuañohuë. Jaje
yo'ouna, mësaru de'hue ti'ahuë, iti tsitapi pa'iye isiye cui'ne olivo pa'iyepi
mësarute pa'iye isiye. 18 Jaje pa'ina, cuasama'pë pa'ijë'ë, yë'ë a'ë iti ñërepa
capëa jerepa de'oquë. Jaje pa'ina, më'ëpi de'oquë a'ë cuasani, de'hua
cuasa ñajaijë'ë. Më'ëpi tsita pa'iye isima'ë pa'iyë caquë coa tsitamoapi
më'ë pa'iye isiji.

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

19 Jaje pa'iquëta'a yeque më'ëpi ca'ñe pa'i a'ë: “Jaje pa'ijë'ë, yë'ëpi
olivona sëa cuañosiquë pa'ijaquë caquë të'ca tëtepi jaohua'ire iti capë
acohua'ire pare.” 20 Ja cayere nuñerepa caye a'ë. Iohua'i ite coa necaiquëre
pare cuasama' do'ire të'ca tëte cuañohuë. Jaje pa'iquëta'are më'ë cato ite
coa necaiquëre cuasa do'ire de'hue iti ñëre pana tsiosiquë pa'iyë. Më'ë
jaje pa'iye sëte yë'ë a'ë jerepa pa'i cuasama'ë, coa airepa ca'raquë ñaquë
pa'ijë'ë, mësarute të'ca tëte cuañoñe. 21 Maija'quë iti ñërepa pa'isi capëare
të'ca tëte jeosiquëme, me paquë'ni, mësaruje. 22 Ñajë'ë. Maija'quë nuñerepa
de'oye yo'oquë api. Jaje pa'ita'a nuñe yo'oma'cohua'i cato tuturepa yo'oquë
api. Co'aye yo'osicohua'ire saipi, iohua'i yo'osi do'ire. Jaje pa'iquëta'are
mësarure de'oye yo'opi. Jaje pa'ina, më'ëpi de'oye i yëyeje pa'iye pa'iji. Jaje
pa'iye pato më'ëreje cui'ne tëto tëaja'quë api. 23 Cui'ne yequeje, judío paipi
iohua'i jëa coeyere jeoni sehuocohua'i pani, cui'na olivo soquë yëna sëo co
cuañoñë, tijupë. Maija'quëpi paji, tutu cui'naohua'ini sëo coñe cui'na ñëna.
24 Më'ëre judío peoquëta'are airo olivo soquë capëje pa'ini ti'ani de'o olivo
soquë yëna de sëosiquë i ¿me neni de'o olivo soquë yë acohua'ire judío
paire sëoye paquë'ni? Sëoja'quë api, de'o olivo soquë yëna cui'naohua'ini.

Israel Paire Tëjiyerepa Huasose'e

25 Jaje pa'ina, Maija'quë do'ijë, Maija'quë ise'e nesi'i cuasase'ere
mësarute quëaye yëyë, mësarupi jerepa ta'ñe asajë pa'iohua'i a'ë
cuasama'pë pa'ijajë caquë. Israel pai cato jai pai jëa joñoa ne
cuañosicohua'i pa'iyë, Israel pai peocohua'ipi si'aohua'i Maija'quë ca
nëosicohua'ipi cacajajë cajë. 26 Ja maca yureta'a si'aohua'i Israel paipi
huasosicohua'i pa'ija'cohua'i a'ë, toyase'e cayeje:
Sión daripëpi daija'quë api, huasoquë.
Dani jaëpi Jacob pai co'aye yo'ose'ere nejocaija'quë api.
27 Jaje yë'ëpi iohua'i co'aye yo'ose'ere nejocaisi maca,
Ja maca jaohua'ini caquë iye ca nëose'ere pasipi.
28 Jaje pa'iquëta'are huaso coca asaye coecohua'ipi Maija'quëre sañope
yo'ocohua'i a'ë, mësarupi iohua'i coe do'ire de'hue asajajë cajë. Jaje
pa'iquëta'are jaohua'i judío paire Maija'quëpi ja yë'ta'a oiji, iohua'i aipëni i
tsecohua'ire nesiquë sëte. 29 Jaje pa'ina, Maija'quë isise'e jioye paquë api cui'ne
i soisicohua'ire tiohua'ire nema'quë api. 30 Ja'në tsoe mësarupi Maija'quëre
sañope yo'ohuë, de'oye sehuocaima'pë. Jaje yo'osicohua'ini yure judío paipi
de'oye sehuocaiye pa do'ire Maija'quëpi mësarute teaye ñani oi cocaji'i.
31 Mësaru ja'në de'oye sehuocaiye pase'eje pa'iohua'i a'ë, yure judío paipi. Jaje
pa'iyë, Maija'quëpi mësarute teaye ñani oi cocaijaquë cajë cui'ne iohua'ireje
oi ñani cocaijaquë cajë. 32 Jaje pa'ina, Maija'quëpi caji si'aohua'ire ite de'oye
sehuocaima'cohua'ire ne huesopi, si'aohua'ire ipi oi teaye ñaquë cocasi'i caquë.
33 ¡Airepa ta'ñe pa'i a'ni, Maija'quë si'aye asaquë pa'iquërepa! I cuasaye
asani quëaquëje peoji. Maija'quë yo'oquë pa'iye asa ti'aquë peoji.

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

34 “¿Nepi Ëjaë cuasaye asa tı̱'añe pa'iquë'ni? Pa̱nita'a ¿nepi ı̱te ñeje
yo'oje̱'ë cajë ye'yaye pa'iquë'ni?”
35 ¿Nepi du'ru Ëjaëre co'amaña ı̱sini yure ı̱sisi do'ire sa̱ijë'ë, cua̱ñeñe
pa'iquë'ni?
36 Ja̱je pa'ina, si'aye Maija'quë tse̱ a'ë, ı̱ nesi do'ire. I̱ni pacacaiji, si'anë.
Sihuayë, Maija'quëre jerepa pa'ire. Ja̱je pa'ija̱quë.

Maija'quëna I̱sicohua'i Pa'iye

12 1 Ja̱je pa'iye sëte Maija'quë do'ijë mësarute se̱ñë, Maija'quë
oni yejesi do'ire, mësaru pa'iyere Maija'quëna ı̱si huesëje̱'ë,
huajëquëre pare. I̱na ı̱sisicohua'ipi pani, Maija'quë sihuaja̱'quë api cui'ne
ja̱ ı̱siye cato nuñerepa yo'oye a'ë. 2 Ja̱je pa'ina, mësaruje̱ pa'ije̱'ë, iye yeja
pa̱i yo'ojë pa'iyere coa ai jerepa ja̱re yo'oma'pë. Mësaru cuasayere tı̱ñe
cuasajë pa'iyena po̱najë'ë, mësaru pa'iyepi tı̱ñe yo'ojë pa'iye po̱nëja'core.
Po̱nëona, yureta'a Maija'quë yëye asa tı̱'aja'cohua'i a'ë. Asa tı̱'acohua'ipi
pani de'oyere, Maija'quë sihuaquë ñañere cui'ne nuñere pare asaye pa'iji.
3 Quëaja̱quë caquë Maija'quë yë'ëre coa ı̱sipi. Ja̱ do'ire mësarute cayë, mësaru
aquëpi te'ije̱ yë'ëpi ai asayë cuasaye pa̱jaquë, ı̱ti cuasa maña ı̱pi ı̱siye ja'i maña
cuasaja̱'quë. Ja̱je pa'ina, Maija'quëre necaiquëre pare asa do'ire yo'o ja̱'ñe ı̱sise'e
ja'ye cuasajë yo'oye pa'iji. Tëto saiperepa cuasato co'aji. 4 Ñajë'ë, mai ca̱pë yo'o
ja̱'ñe huahuese'e pa'iyere. Si'aye te'e co'amañare yo'oye pa̱ji. 5 Ja̱je cui'ne maije
jai pa̱i pa'ijëta'a Cristona tsiosicohua'ipi pa'i do'ire Cristo ca̱pë acohua'i pa'iyë.
Pa'ijë pa̱i ñape yequëna se tsiosicohua'ipi te'e ca̱pë acohua'i pa'iyë.
6 Ja̱je pa'ina, Maija'quëpi pa̱i ñapere tı̱ñe pa'ye yo'o tutu ı̱sipi, ı̱ yëyeje̱ pa'ye.
Ja̱je pa'ina, Maija'quë ayere asani quëa tuture ı̱sisiquë pa'ito, quëañu'u coa
necaiquëre pare mai cuasaye ja'ye. 7 Yecohua'ire co̱cai tuture ı̱siquë pa'ito,
yecohua'ire de'oye co̱cañu'u. Yecohua'ire ye'ya tuture ı̱sisiquë pa'ito ye'yayese'e
yo'oñu'u. 8 Yo'o jujacohua'ire quëa tuture ı̱sisiquë pa'ito quëa huasoñu'u, tutu
quë'iohua'i pa'ija̱'cohua'ire. Co'amaña ı̱siquë pani yë'ë de'oye yo'oyere ñajë'ë
caye peoyerepa ı̱siye pa'iji. Cua̱ñe tuture ı̱sisiquë pa'ito de'oyerepa cuasaë
yo'oje̱'ë. Ai yo'ojë pa'icohua'ire co̱caiquë pani sihuaquë co̱caiye pa'iji.

Sehuosicohua'i Pa'iye

9 Sa̱'ñe nuñerepa oijë pa'ije̱'ë. Co'ayere coejë, de'oyere yo'ojë pa'ije̱'ë.
10 Sa̱'ñe oiye pa'iji, Maija'quë do'ijë ëaye. Yecohua'ini de'ocohua'ire
cuasajë coa tea ju̱'iñeje yo'oma'pë sa̱'ñe oijë de'oye pa'ije̱'ë.
11 Nere pacohua'i pa'ije̱'ë. Jo̱saohua'i pa'ima'pë pa'ije̱'ë. Mai Ëjaëni
necaije̱'ë, si'a joyorepa cuasajë toa tse̱'ise'eje̱ pa'i joyore papi.
12 Sihuajë pa'ije̱'ë, mësaru yequë mu'se pa'i ja̱'ñere utejë pa'icohua'i. Ai
yo'onije quëcoje̱'ë. Je̱oma'pë pa'ije̱'ë. Maija'quëre se̱ñe si'anë se̱jë pa'ije̱'ë.
13 Co̱caije̱'ë, Maija'quë tsëcapë acohua'ire, ı̱ohua'ire jopo caraye pa'ito.
Mësarute do'i daicohua'i pa'ito de'oye yo'oje̱'ë.

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

14 Mësarute josa yo'ocohua'ire de'oye pa'ijajë cuasacaijë'ë. Iohua'i
de'oye pa'i ja'ñere secacaijë'ë, pani ai yo'oye pa'ijajë cuasajë señe.
15 Sihuacohua'i ja're tsioni pa'ijë sihuacohua'i pa'ijë'ë. Cui'ne ota
oicohua'i ja're pa'ijë mësaruje oicohua'i pa'ijë'ë.
16 Si'aohua'i sa'ñe de'oye yo'ojë pa'ijë'ë. Yë'ë a'ë, jerepa pa'i cuasama'pë
pa'ijë'ë. Coa ai jerepa teaye pa'iohua'i pa'iyena ini pa'ijë'ë. Ta'ñe
pa'iohua'i a'ë cuasama'pë pa'ijë'ë.
17 Saima'pë pa'ijë'ë, co'aye yo'osicohua'ire cui'ne co'ayepi. Coa ai
jerepa de'oye cuasajë yo'ojë'ë, pai ña hue'ñana. 18 Mësaru ai cuasaye
ja'i maca de'oye yo'ojë pa'ijë'ë, yecohua'i ja're de'oye pa'iyere cajë.
19 Maija'quë do'ijë maña mësarupi saiñu'u cajë yo'oma'pë pa'ijë'ë, co'aye
yo'ocohua'ire. Coa ai jerepa Maija'quëpi saicaija'quë api cuasajë pa'ijë'ë.
Jaje pa'ina, toyase'e caji: "Yë'ëpi co'aye yo'ocohua'ire saiñe payë, si'seye
pa'itoje," caji, Ëjaëre papi. 20 Cui'ne caji jare ipi: "Më'ëre sañope yo'oquëpi
ao ëa ju'ito aojë'ë. Cui'ne cono ëa ju'iquë pa'ito ocuajë'ë. Jaje yo'ojëna,
iti sañope yo'oquëpi yë'ë co'aquëre pa'ni cuasaja'quë api, huajëya'ye
pa'ija'quëpi." 21 Co'ayena quëco cuañoma'ë pa'ijë'ë. Coa ai jerepa co'ayere
ñese quëcojë'ë, de'oye yo'oyepi.

13 1 Si'aohua'i iye yeja cuañe ëjaohua'ire de'oye sehuocaiye pa'iji.
Jaje pa'ina, peoji, coa Maija'quë yëma'ëna ëjaë de'osiquë. Jaje
pa'ina, Maija'quëpi iye yeja cuañeja'cohua'ire nepi, jaohua'ire. 2 Jaje pa'ina,
pai ëjaohua'i cuañeñere sañope yo'oni Maija'quë de'oye yo'o ja'ñe caquë
jeose'ere sañope yo'oyë. Jaje sañope yo'ocohua'i cato saija'cohua'i a'ë,
co'ayepi. 3 Jaje pa'ina, ëjaohua'i cato pa'ima'pë pa'iyë, de'oye pa'icohua'ipi
ca'rajajë cajë. Coa ai jerepa co'aye yo'ocohua'ire yo'o quëcoja'cohua'ipi
pa'iyë. Më'ëpi ëjaohua'ire ca'raye peoye pasi'i cani de'oye yo'oquë pa'ijë'ë.
Jaje pa'ina, ëjaohua'ipi më'ë pa'iye neñani de'oye pa'iquë api caja'cohua'i
a'ë. 4 Jaohua'i cato Maija'quëni necaijë pa'iyë, më'ë de'oye pa'iyere cajë.
Jaje pa'iquëta'are më'ëpi co'aye yo'oquë pani ca'rajë'ë. Jaohua'i cato coa
hua'ti mëama'cohua'i a'ë jare co'aye yo'oquëni saiñu'u cajë yo'ocohua'i
a'ë, Maija'quëre necaicohua'i sëte. 5 Jaje pa'iye sëte de'oye a'ë, ëjaohua'i
cuañeñe sehuoye. Pani iohua'ipi co'aye yo'oma'cohua'ini cajë, coa ai jerepa
tayose'e peoye nëina, mai cuasajë pa'iyere cajë de'oye pa'iye pa'iji. 6 Jaje
pa'ina, mësaru pa'i do'i saiñë, ëjaohua'i Maija'quëre necaicohua'ini cajë.
Jaohua'i cato jase'e yo'ocohua'i a'ë.
7 Pa'i do'ire pai ñape saiñe pa'ito saijë'ë, pai ñapere iohua'ire do'i paye
ja'ye. Yeja pa'i do'ire saiñe pa'ito saijë'ë. Ëjaohua'i pa'ito ëjaohua'ire ñajë
pa'ijë'ë. Coa si'aye do'i quë'iohua'i pa'ito do'i quë'iohua'ire ñajë de'oyerepa
iohua'ire cuasajë pa'ijë'ë. 8 Debe pama'pë pa'ijë'ë, yecohua'ire. Coa ai
jerepa yecohua'ire oiyere debeje pa'ye pajë'ë, yecohua'ire. Jaje pa'ina, coa
paini oiquë pani tsoe cuañese'e cayere yo'o ti'api, si'aye. 9 Cuañese'epi
caji: Ëjëre cui'ne nëjore pacohua'ipi yecohua'ini yo'oma'pë pa'ijë'ë. Huani

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

jeoma'ë pa'ijë'ë. Yahuerepa co'amaña ima'ë pa'ijë'ë. Ëa ñama'ë pa'ijë'ë. Si'aye iye cui'ne yeque cuañese'ere coni yo'o ti'añu'u cani coa më'ë cajeire oijë'ë, më'ëja'a co'ye cuasayeje pa'ye. Ja caye ayere yo'oni pa'ito si'aye yo'o ti'añe pa'iji, cuañese'e cayere. 10 Jaje pa'ina, paire oiquëpi co'aye yo'oye paji. Jaje pa'ina, oiyepi si'aye cuañese'e ne ti'añe pa'iji, tayoye peoyerepa.

11 Si'aye yure mai pa'i tëcahuë pa'iyere ñani cuasajë'ë, tsoe sëta maca'ë huëo caicohua'i. Yureta'a maire huasoye ai ja'yere pa'iji. Ja'në so'o macare paji'i, mai itire pa'ë cuasajë i coca asa maca. 12 Tsoe jai ñamire pa'ë. Yure je'nërepa ñata tome huëoji. Jaje pa'ina, jeoñu'u, nea hue'ñana co'amaña yo'oye. Jeoni suñañu'u, mia ca'core pana, soldado huajo saquë suñañeje pa'ye. 13 Nuñe de'oye ñare pajë yo'oñu'u, mu'sere yo'oyeje pa'ye. Cu'ima'pë pañu'u, conore cueperojaijë, jaiye ao aijë. Tsi'sini josa pisiye yo'ojë cayere yo'oma'pë pañu'u. Nuñerepa yo'oye pa'ina, coa co'aye si'sire yo'orojaima'pë pañu'u. Coa si'aye co'ayere ye'yesicohua'ipi pa'ima'pë pañu'u. Te'e cuasama'pë do'ire uihuayere pa'ima'pë pañu'u. Cui'ne yecohua'i payere ëa ñajë oima'pë pañu'u. 14 Coa ai jerepa mësaru cato suñajë'ë, Ëjaërepa Jesucristona, ije pa'i pa'ijajë cajë. Jaje yo'oni capë co'aye yëyere ne huasocaiye paja'cohua'i.

Cajeire Cuasaye Cato

14 1 Jaje pa'ina, Maija'quëre necaiquëre pare cuasayere joyo tutu carasiquë pa'ito, tsiojë'ë, ite, pai cuasase'ere ca huëoni sa'ñe uihuama'pë. 2 Ñajë'ë, cui'ne iyere, yecohua'i cuasacohua'i pa'iyë. Si'aye aiñese'e de'oji cuasajëna, yecohua'ipi Maija'quë necaiquëre pare cuasaye joyo tutu carajaicohua'ipi ja'o cui'ne ao, cui'ne ca aiñe de'oji cuasayë, hua'i cato aima'cohua'ipi. 3 Jaje pa'ina, si'aye aiquëpi yequëre hua'i aima'quëre co'aye cuasaquë ñama'ë pa'ijë'ë. Cui'ne iyepi de'oye a'ë caquë sahuaquë si'ayere aiquëje cue'cuema'ë pa'ijë'ë. Si'aye aiquëre, cui'ne hua'i aima'quëreje Maija'quëpi tsiosicohua'i a'ë. 4 Jaje pa'ina, ¿më'ë iquei'ni yequëre necaiquëni ñaquë tayo yo'oji caquë yo'o ja'ñe? I ëjaëpi ñañe pa'iji, de'oquë panita'a co'aquë pa'iye. Jaje pa'iquëta'are de'oquërepa pa'ija'quë api, mai Ëjaë de'oye ne tutu paquëre me, me co'aquë'ni.

5 Yequeje quëaye payë: Pa'iyë, yecohua'i ai jerepa ëja mu'se pa'iji, cuasacohua'i. Cui'ne yecohua'ipi cuasacohua'i pa'iyë, si'a mu'seña cui'ne pa'yese'e pa'iji. Jaje pa'ina, pai ñape itire pa'ë cuasase'ere cuasajë pa'iye pa'iji. 6 Iye mu'se ëja mu'sere pa'ë cuasaquë yo'oquë pani Maija'quëni de'oye yo'oji. Cui'ne si'aye aiquëje mai Ëjaëni de'oye yo'oji, Maija'quëre de'oji caquë pëpa toquë ai do'ire. Cui'ne hua'i aima'quëje Maija'quëre sei ai do'ire de'oye yo'oji, mai Ëjaëni.

7 Jaje pa'ina, mai pa'ima'pë pa'iyë, maija'a co'ye pacacaijë. Cui'ne ju'inije ju'ima'pë pa'iyë, maija'a co'ye jucacaijë. 8 Jaje pa'ina, mai huajëcohua'i pa'ini pa'iyë, mai Ëjaëni pacacaijë. Cui'ne juni huesënije mai Ëjaëna jucacaiyë. Jaje pa'iye sëte ja pa'inije cui'ne juni huesënije mai Ëjaë

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

tse̱cohua'i pa'iyë. 9 Ja̱je pa'ina, huajëcohua'i cui'ne ju̱'isicohua'i Ëjaë pasi'i
caquë Cristo ju̱ni cui'naëpi huëji'i.
10 Ja̱je pa'iquëta'are ¿më'ë me yo'oquë Maija'quë do'iquëre co'aye
caquë'ni? ¿Pa̱nita'a me nesi'quë coequë ñaquë'ni? Mai yo'ose'e si'aohua'i
Maija'quë ña hue̱'ñana i̱ñoja'cohua'i a'ë, i̱pi pa̱i ñape yo'ose'e ñaquë ca
huesoja̱'quëre. 11 Ja̱je pa'ina, toyase'e caji:
Care payë, caji, Ëjaë. Si'aohua'i yë'ë ña hue̱'ñana do're ja'ruja̱'cohua'i a'ë.
Cui'ne ja̱ maca si'aohua'i de'oquëre pa'ni Maija'quë caja̱'cohua'i a'ë.
12 Ja̱je pa'iye sëte, pa̱i ñape mai yo'ose'e i̱ñoja'cohua'i a'ë, i̱ti yo'ose'eje̱
pa'ye, Maija'quëna.

Ne Ta̱oñe Pa̱jë'ë, Maija'quë Do'iquëre

13 Ja̱je pa'ina, yecohua'ire se̱ñajë cayere je̱oni coa ai jerepa i̱ohua'i
asase'ere cuasajë de'oyere yo'ojë pa'ije̱'ë, Maija'quë do'ijë ne ta̱oja'core
nema'pë cajë. 14 Yë'ë cato asayë, si'aye si'si peoyese'e pa'iye Ëjaë Jesure
sehuoquë sëte. Ja̱je pa'ire paji, cuasaquë asayë, iye. Ja̱je pa'iquëta'are pa̱ipi
iye si'si a'ë cuasato ja̱re si'si pa'iji, i̱ti ja̱je cuasaquëse'ere. 15 Ja̱je pa'iquëta'are
më'ë a̱iñepi sehuosiquë Maija'quë pa'ire paji cuasayere nejoñe pa'ito më'ëpi
i̱te oiye pa̱quë yo'oyë. Ja̱je pa'ina, Cristo ju̱cacaisiquëre më'ë a̱iñepi nejoñe
pa̱jaquë caquë pa'ije̱'ë. 16 Ja̱je pa'ina, sa'ro nëocaima'pë pa'ije̱'ë, yecohua'ipi
co'aye mësaru de'oye yo'ojë pa'iyere cama'cohua'ini. 17 Ja̱je pa'ina, Maija'quë
cua̱ñe te̱'te cato pa'ima'ë pa'iji, coa a̱o a̱iñepi cui'ne u̱cuyepi. Coa i̱tirepa cato
nuñerepa pa'iye a'ë, de'oye jo'cua pa'iye a'ë, cui'ne sihuaye a'ë, Maija'quë
joyo pa'i do'ire. 18 Ja̱je Cristore de'oye necaiquë pa'ito ja̱ necaiyepi Maija'quë
sihuayere neñe pa'iji. Cui'ne ja̱je pa'ini pa̱ije de'o pa̱i api cajë ñañe pa'iji.
19 Ja̱je pa'iye sëte co'ejë pañu'u, de'oye jo'cua pa'iyena sayere. Cui'ne
ai tutupi yo'ojë co'eñu'u, mai ai de'oyena sa ja̱'ñere, si'aohua'i ai de'oja̱jë
cajë. 20 Ja̱je pa'ito a̱i do'ipi Maija'quë nese'ere nejoma'ë pa'ije̱'ë. Si'aye
a̱iñe cato si'si ti peoye a'ë. Ja̱je pa'iquëta'are, mai a̱i do'ipi yecohua'ire
ne ta̱oñe cato ai co'are paji. 21 Ja̱ do'ire Maija'quë do'iquëre hua'i a̱iñepi,
co̱no u̱cuyepi, coa si'aye yo'oyepi ne ta̱oñe pa'ito nuñe yo'oye peoji.
22 Maija'quë ña hue̱'ñana si'aye a̱iñe pa'iji cuasaquë pani ja̱re pa̱ire
caroja̱ima'ë coa më'ëse'e paye pa'iji. Sihuaquërepa pasipi, tayo yo'osiquëje̱
pa'ire nëima'ëna, pa'iquë cato. 23 Ja̱je pa'iquëta'are i̱ cuasayepi a̱iñe cui'ne
pa̱ñe cuasaye pa'ina, i̱ti coa asaquë a̱iquë pani jai do'i a̱ni huesëye pa'iji,
i̱ cuasaye quëayere yo'oma' do'ire. Ja̱je pa'ina, si'aye mai sehuosicohua'i
cuasayepi quëayere neñe pa'iji. Pa̱quë pani co'aye neñe a'ë.

Pa̱ini De'oye Yo'oje̱'ë, Më'ëja'a Co'ye Oima'ë

15 1 Maipi tutu quë'iohua'ipi Maija'quëre necaiquëre pare cuasacohua'ita'a
jopo carasicohua'ipi de'oye yo'oma'cohua'ire quëcojë co̱caiye pa'iji,
tutu peocohua'ire. Maise'e de'oye pa'iyere cuasaye pa̱ñu'u, Ja̱je pa'ina, maipi

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

cocaiye pa'iji, jaohua'ire. 2 Jaje pa'ina, pai ñape mai cajeohua'ire de'oye yo'oye pa'iji, i de'oye pa'i ja'ñere cajë. Cui'ne i Maija'quëre ai seña maca jaiye cuasaquë mëi ja'ñere cocaiye pa'iji. 3 Ñajë'ë, Cristo i de'oye pa'iyere cuasama'ë paji'i. Coa ai jerepa toyase'e cayere yo'o ti'api, ñeje cayere: "Më'ëre pëicohua'i pëiñe yë'ëna tomepi." 4 Si'aye iye ja'në tsoe toyajë pa'ise'e toyase'e a'ë, mai ye'ye ja'ñere cuasajë. Itina ñajë ai yo'oye pa'itoje quëcojajë cui'ne huaso cuañoñe uteye pajajë cajë toyase'e a'ë. 5 Jaje pa'ina, Maija'quëpi yo'o juja ma'ñe cui'ne yëhuo huasoye isiquëpi, cocaijaquë mësarute yecohua'i ja're coni de'oye yo'ojë pa'i ja'ñe Cristo Jesús pa'ise'eje pa'ija'cohua'ire. 6 Jaje pa'ijë si'aohua'i te'e Maija'quë Diusure de'oquëre pa'ni cajë sihuaja'cohua'ire, mai Ëjaë Jesucristo pëca ja'quëre.

Judío Peocohua'ire Quëaye

7 Jaje pa'iye sëte pai ñape yecohua'ire de'oye tsiojë'ë, Cristo mësarute de'oye tsiose'eje pa'ye, si'aohua'i Maija'quëre de'oquëre pa'ni cajajë caquë. 8 Jaje pa'ina, cayë. Cristo cato judío paire necasi'i caquë daji'i, mai aiohua'ire ca nëoquë pa'ise'ere yo'o ti'asi'i caquë. Jaje yo'oquë Maija'quë i ca nëose'ere nuñerepa yo'o ti'aquë pa'iyere iñosi'i caquë. 9 Daji'i, cui'ne judío pai peocohua'ireje, Maija'quëre de'oquëre pa'ni cajë sihuajajë caquë, teaye ñani oni yejesi do'ire. Toyase'e cayeje:

Jaje pa'ina, më'ëre de'oquëre pa'ni casi'i si'a yeja pai pa'i hue'ñana.
Cui'ne më'ë mamire sihuaquë jëjësi'i.

10 Cui'ne yequë hue'ña toyase'epi caji:

Sihuajë'ë, pai daripëa, Maija'quë tsecohua'i ja're coni.

11 Cui'ne yequë hue'ña toyase'epi caji:

De'oquëre pa'ni sihuajë cajë'ë, Ëjaëre.
Pai yejaña cui'ne si'a pai daripëa maña, judío pai peocohua'ipi.

12 Cui'ne Isaíasje toyapi:

Isaí tsëcapë aquëpi Ëjaë pa'ija'quë api.
Pa'i jaëpi si'aohua'i judío pai peocohua'ire cuañeja'quë api.
Cuañequëna, jaëpi necaija'quë api cajë uteja'cohua'i a'ë.

13 Maija'quëre señë, mai utejë pa'iye isiquëre, sihuaye cui'ne ti se co'a ju'iñe peoyerepa pa'iye isija'quë caquë, mësarute ite necaiquëre pare cuasacohua'ire. Jare isiquëna, pa'ijë Maija'quë joyo tutu quë'iohua'ipi Maija'quë ca nëose'ere de'oyerepa utejë pa'ija'cohua'ire caquë secacaiyë.

14 Maija'quë do'ijë, yë'ë tsoe asayë, mësaru de'oye yecohua'ire cuasayena timësicohua'ipi pa'iye, cui'ne si'aye ta'ñe asacohua'ipi pa'iye, cui'ne de'oye cuasajë yecohua'ire yëhuocohua'ipi pa'iye. 15-16 Jaje pa'iquëta'are ca'rama'quëpi nuñerepa quëasi'i caquë iyere toya saoyë, mësarute tsoe asa maña coni, mësarupi huanëyema'pë pa'ijajë caquë. Yë'ë cato judío peocohua'ire caquë Jesucristore necaiquëpi yo'oyë, Maija'quë oi do'ipi yë'ëre cuañese'eje pa'ye. Jaje pa'i do'ire iyere caquë toyayë, mësarute. Yë'ë Maija'quëre necai yo'oye cato iye a'ë. Judío pai peocohua'ire huaso cocare

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

quëaye a'ë. Jaje yo'oyë, jaohua'i Maija'quë joyo yo'o do'ire Maija'quë tsecohua'i pa'ijajë caquë. Jaje pa'ina, jaohua'i de'ocohua'ire pani ina isisi'i, Maija'quë tsecohua'i pa'ijajë cajë, cui'ne Maija'quë sihuaja'quë cajë.
17 Maija'quë co'amaña necai yo'osi do'ire de'oyerepa yo'ohuë caye pa'iji, yë'ëpi, Jesucristore sehuosiquë sëte. 18 Jaje pa'ita'are coa yequere caye coeyë. Coa Cristopi yë'ë ja're tsioni nese'ere caye yëyë, judío pai peocohua'ipi Maija'quëre asani de'oye sehuocaise'ere. Iye cato yo'ohuë, coa quëayepi cui'ne ne iñoñepi coni. 19 Pai yo'oma'a tutupi yo'o iñoquë cui'ne Maija'quë joyo tutupi yo'oquë iñoquë quëahuë. Jaje yo'oquë huaso coca quëacaiye de'oye quëa ti'ahuë, Jerusalén huëosiquëpi cui'ne si'a hue'ña Ilirico yeja quë'rore paja'ana. 20 Jaje yo'oquë quëahuë, huaso coca Cristo mami ti asama'cohua'i quë'rona, yecohua'i tsoe quëasicohua'ini cui'na ëmëje'ena meñe quëa coñere coequë. 21 Coa ai jerepa de'oye yo'ohuë, toyase'e cayeje pa'ye:

Ñaja'cohua'i a'ë, i pa'iye aye ti asama'pë pa'isicohua'ipi.
Cui'ne asa ti'aja'cohua'i a'ë, i caye ti asama'pë pa'isicohua'ipi.

Pablopi Roma Quë'rona Saiyere Cuasapi

22 Jaje iyere yo'oquë pa'i do'ire jaro do'i sani ñama'ë paë'ë, si'anë sani ñañe yëquëta'a. 23 Yure yë'ë iño yo'oye ne saosiquë sëte, yë'ë Españana sai maca de'hue mësarute do'i ñasi'i, ai tsoe mësarute ña ëa ju'isiquëpi. 24 Mësarute ña huajësi jeteyo'je mësarupi yë'ëreje jëjo saocaiye pa'iji, España quë'rona.
25 Jaje pa'iquëta'are yure cato Jerusalénna saiyë, sehuosicohua'i jaro pa'icohua'ire cocai ja'ñere saquë. 26 Jerusalén sehuosicohua'i curiquë peocohua'ire isi ja'ñere, Macedonia cui'ne Acaya pa'icohua'ipi iohua'i cuasayepi curiquë tsi'soñu'u cuasahuë, jëjo sao ja'ñere. 27 Jaohua'ipi sihuajë curi tsi'soni jëjo saohuë, Jerusalénna, judío pai sehuosicohua'ire, judío paipi Maija'quë coca quëa do'ire judío peocohua'ipi Maija'quë joyo pa'iyere ti'ahuë, huaso cocare. Ti'asicohua'ipi iye yeja ayere curiquëpi judío pai sehuosicohua'ire cocaiye pa'iji. ¿Me pañe'ni?
28 Jaje pa'ina, si'aye iye yo'o tëjini cui'ne curiquë sehuosicohua'i tsi'sose'e Jerusalén paina isisi maca sai huëoja'quë a'ë, Españana. Jarona sai mësarute do'i ñaquë sasi'i. 29 Iyere cuasayë. Yë'ë mësaru quë'ro saisi maca ti'aja'quë a'ë, Cristo coca quëaye timësiquëpi mësarute quëa huaso ja'ñere saquë.
30 Maija'quë do'ijë, mai Ëjaë Jesucristo do'ipi cui'ne Maija'quë de'o joyo mësarute oi do'ipi mësarute señë, yë'ëre cocaijë'ë, mësaru Maija'quëre secacaiyepi. 31 Maija'quëre secacaijë'ë, Judea pa'icohua'i sehuoma'cohua'ipi yë'ëre co'aye yo'oye paja'cohua'ire cui'ne yë'ë sacaise'e de'oye sihuajë ise'e pa'ija'core Jerusalén sehuosicohua'i pa'icohua'ipi.
32 Jaje secacaijëna, Maija'quëpi yëna, mësaru quë'rona sihuaquë saija'quë a'ë, mësaru ja're coni pëa huajësi'quë pa'ija'quë caquë. 33 Maija'quë de'oye pa'iye isiquëpi si'aohua'ire mësarure pa'ijaquë. Jaje pa'ijaquë.

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

Pa̱i Ñapere Pëpaye

16 1 Cencrea sehuosicohua'i pa'icohua'ire co̱caio pa'iconi Maija'quë
do'ico, de'ocore pao, Febeni caquë quëayë, mësarute. 2 Ja̱ore
de'oye mai Ëjaë mamipi cuasajë yo'ocaijë̱'ë, sehuosicohua'ire te'e
cuasacohua'ire yo'oyere papi yo'ojë. Ja̱je yo'ojë cui'ne si'aye i̱ote jopo
co'amaña caraye pa'ito co̱caijë̱'ë. Ja̱o cato jai pa̱ire co̱caisicoa, cui'ne
yë'ëreje̱ co̱caisicoa.
3 Pëpacaijë̱'ë, Priscilare cui'ne Aquilare, yë'ë ja̱'re co̱ni Cristo Jesús
co'amaña co̱caisicohua'ire. 4 Ja̱ohua'i cato yë'ë pa'iyere huasoñu'u cajë
i̱ohua'i pa'iyere ti nejo cua̱ñoñe ja'i maca huajëya'yerepa yo'osicohua'ire.
Ja̱je pa'ina, yë'ëse'e de'oji, i̱ohua'i yo'ose'e caye pa̱ñë. Cui'ne de'oji, cayë,
ja̱ohua'i yo'ose'e Maija'quë do'ijë judío pa̱i peocohua'ije̱. 5 Pëpacaijë̱'ë,
Priscila cui'ne Aquila huë'ena Maija'quë do'ijë tsi'sisicohua'ire. Pëpacaijë̱'ë,
Epenetore, yë'ë oiquëre, Asia yeja aquëpi du'ru macarepa Cristo coca
asani sehuoquë pa'isiquëre. 6 Pëpacaijë̱'ë, Maríareje̱ mësarute cuasaco
jaiye necaio pa'isicore. 7 Pëpacaijë̱'ë, yë'ë cajeohua'ire Andrónicore cui'ne
Juniasre yë'ë ja̱'re co̱ni co cua̱ño sito te'e pa'isicohua'ire. Ja̱ohua'i cato
Jesús jëjo saocohua'ipi ai de'ocohua'i a'ë, cayë. Cui'ne ja̱ohua'ipi du'ru
sehuosicohua'i paë'ë, yë'ë ja̱ yë'ta'a sehuoma'në.
8 Pëpacaijë̱'ë, Ampliatore yë'ë oiquëre mai Ëjaë do'ipi. 9 Pëpacaijë̱'ë,
Urbanore mai ja̱'re co̱ni mai Ëjaë co'amaña yo'oquëre, cui'ne yë'ë oiquë
Estaquisre pëpacaijë̱'ë. 10 Pëpacaijë̱'ë, Apelesre, Cristore coa necaiquëre
pare asaquëpi jaiye neñañe pa'itoje̱ quëcosiquëre. Cui'ne pëpacaijë̱'ë,
Aristóbulo tsëcapëre i̱ huë'e pa'icohua'ire. 11 Pëpacaijë̱'ë, yë'ë cajeire
Herodiónre, cui'ne Narciso tsëcapëre, mai Ëjaëre sehuocohua'ire.
12 Pëpacaijë̱'ë, Trifenare cui'ne Trifosare, mai Ëjaë co'amaña
necaicohua'ire. Cui'ne mai oicorepa Percidare mai Ëjaë co'amañare ai
cuasaco necaio pa'icore pëpacaijë̱'ë. 13 Pëpacaijë̱'ë, Rufore, mai Ëjaëre
sehuoni pa'iquëre pare. Cui'ne i̱ pëca ja'core yë'ë ja'coje̱ pa'iore pëpacaijë̱'ë.
14 Pëpacaijë̱'ë, Acincritore, Flegortere, Hermas, Patrobas, Hermes cui'ne
i̱ohua'i ja̱'re co̱ni pa'icohua'ire. Si'aohua'ire pëpacaijë̱'ë, Maija'quë do'ijëre.
15 Pëpacaijë̱'ë, cui'ne Filoyo cui'ne Juliare, Nereore, cui'ne i̱o yo'jeore,
Olimpasre, cui'ne si'aohua'i i̱ohua'i ja̱'re co̱ni Maija'quë do'ijë pa'icohua'ire.
16 De'oyerepa sa̱'ñe sihuajë pëpajë̱'ë. Si'aohua'i Cristore asacohua'ipi
mësarute pëpa saoyë, ja̱ro pa'icohua'ire.
17 Maija'quë do'ijë se̱ñë, mësarute. De'hua ñajë pa'ijë̱'ë, yequë tsëcapë a'ë
cajë yo'oye, cui'ne ne ta̱oñe necohua'ire. Ja̱je yo'oye cato mësaru case'ere
sa̱ñope yo'oye a'ë. Ja̱ohua'ire tsioma'pë pa'ijë̱'ë. 18 Ja̱je cacohua'i cato mai
Ëjaë Jesucristore necaima'pë pa'iyë, coa ai jerepa i̱ohua'i de'oye pa'iyere
cuasajë yo'oyë. Ja̱je yo'ojë esa sehuocaicohua'ini coa cosoyë, i̱ohua'i a̱'ji
maña de'o yë'o cayepi. 19 Si'aohua'i asayë, mësaru de'oye sehuocaise'e. Ja̱je

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

pa'ina, yë'ëje sihuayë. Ja yë'ta'a mësaru ta'ñe cuasacohua'i pa'ija'cohua'ire
caquë secacaiyë, mësaru de'hue de'oyere yo'oja'jë caquë, cui'ne co'ayere ti
yo'oma'pë caquë. 20 Jaje pa'ijëna, Maija'quë de'oye jo'cua ai cuasama'pë
pa'iye isiquëpi Satanás huati ëjaëre mësaru quëo huë'ehuëna esa jëjo
oaja'quë api. Mai Ëjaë Jesucristopi de'oye ñacaina, de'oye pa'ijë'ë.
21 Mësarute pëpa saoji, Timoteo yë'ë ja're coni co'amaña nequë
pa'iquëpi. Cui'ne Lucio cui'ne Jasón, cui'ne Sosípater yë'ë cajeohua'ipi
mësarute pëpa saoyë, jaro.
22 Cui'ne yë'ë Tercioje iye toya ja'hua toyacaiquëje jaro mësarute pëpa
saoyë, mai Ëjaërepa do'ipi.
23 Mësarute pëpa saoji, Gayoje. I huë'ere pa'iyë, yë'ë, cui'ne i huë'ena si'aohua'i
sehuosicohua'i tsi'sijë pa'iyë. Cui'ne pëpa saoji, Erastoje, pai pa'i daripë curiquë
de'huacai pa'iquëpi. Cui'ne Maija'quë do'iquë Cuartoje pëpa saoji, jaro.
24 Mai Ëjaë Jesucristo coa isiyepi mësaru ja're pa'ijaquë. Jaje pa'ijaquë.

Pëpa Tëjiye

25 Tsoe mësarute quëahuë, huaso cocare. Ja cocaja'a asayë, mai.
Maija'quë mësarute quëcojë nëñerepa pa'icohua'ire necai tuture
payë. Ja do'ire mësaru i tsecohua'ipi pa'iyë. Iye yo'oyere cato iye yeja
de'huama'në Maija'quë nesi'i cuasase'e a'ë. Jare tsoe yahuese'e paji'i.
26 Jaje pa'iquëta'are yureta'a Maija'quë ti pani huesëquëpi cuañequëna,
Maija'quëre quëacaicohua'i toyase'eja'a yure cato maire iñopi. Cui'ne
Maija'quë nesi'i cuasa nëose'e yahue pase'ere si'a yejaña pa'icohua'ire
iñopi, jaohua'ipi itire pa'ë cuasajë de'oye i cuañeñe sehuocaijajë caquë.
27 Maija'quë te'i si'aye asaquë ta'ñe pa'ire pani si'anëpi Jesucristo
do'ija'a de'oquëre pa'ni cajë sihuajë pañu'u. Jaje pa'ijaquë.

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

1 CORINTIOS

Corinto Sehuosicohua'ina Pablopi Toya Saoye

1 1 Maija'quë i yëyeje yë'ëre Pablore nepi. Jesucristo jëjo daoquëre
nesiquëpi pa'iyë. Iye toya ja'hua Sóstenes ja're toyayë, Cristo do'ire,
Maija'quë do'iquë de'osiquë ja're coni. 2 Jaro Corinto daripë sehuosicohua'i
pa'icohua'i cajë toyayë, Cristo Jesuna tsioni pa'i do'ire. Maija'quë
tsecohua'i pa'icohua'ina cajë toyayë. Si'a hue'ña sehuosicohua'i pa'ijë Ëjaë
Jesucristo de'oquërepa mamire secohua'i ja're coni mësaruteje soipi, ina
isisicohua'ipi de'ocohua'i pa'ijajë caquë. Jaje pa'ina, Cristo api, mai Ëjaë
cui'ne jaohua'i Ëjaë. 3 Diusu Maija'quëpi cui'ne mai Ëjaë Jesucristopi coni
de'oye yo'ose'ere pajë cui'ne de'oye pa'iye isise'ere pajë de'oye pa'ijë'ë.

Cristo Do'ipi De'oye Pa'iye

4 De'oyerepa Maija'quë mësarute yo'o u'ni Ëjaë Jesucristo do'ipi
caquë, Maija'quëre si'anë de'oji caquë, sihuayë. 5 Jaje pa'ina, Maija'quëpi
mësarute ta'ña coca caye cui'ne ta'ña asaye isipi, joyo aye do'i quë'yere
pare. 6 Jaje pa'ina, coa caye peoyerepa Cristo cocapi mësarute tiña pa'iye
ponapi. 7 Ponaëna, pa'ijë Jesucristo daija'a mu'sere utejë pa'icohua'ire
tiña ponaëna, pa'iye Maija'quë isiye ti jopo caraye peoji. 8 Jaje pa'ina,
mësarute Diusupi ocue pa'i macarepa ñacai pasipi, tëji mu'sere paja'a,
yecohua'ipi mësaru Maija'quë quëcosicohua'ire Jesucristo daisi maca
tayo yo'ocohua'i a'ë caye paja'cohua'ire ipi ñacai pajaquë. 9 Maija'quë i ca
nëose'eje pa'ye yo'o ti'aquëre papi mësarute soipi, i mamaquë mai Ëjaë
Cristo Jesús ja're tsioni pa'ijajë caquë.

Sehuosicohua'i Huase'e

10 Maija'quë do'ijë mësarute señë, mai Ëjaë Jesucristo mamipi, de'oye te'e
cuasajë, cui'ne te'e nëina, pa'ijajë caquë. Huahuesicohua'i pa'ima'pë pa'ijë'ë.
Coa ai jerepa te'e cuasayepi pa'ijë'ë. 11 Jaje mësarute cayë, Cloé tsëcapëpi
mësaru te'e cuasama'pë pa'iyere quëarena. 12 Jaje te'e cuasama' do'ire
mësaru cayë, pai ñape ñeje: "Yë'ë cato Pablo aquë a'ë." Yecohua'ipi cayë:
"Yë'ë cato Apolos aquë a'ë." Yecohua'ipi cayë: "Yë'ë cato Pedro aquë a'ë."

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

Yecohua'ipi cayë: “Cristo aquë a'ë.” 13 ¿Jaje pa'ito Cristo i a'ri te'ña maña
huahuesiquë a'ë? ¿Panita'a Pablo, yë'ëpi cruz que cuañore mësaru do'ire?
¿Panita'a Pablo mamipi do cuañosicohua'i a'ni? 14 Pani, de'oji sihuayë,
Maija'quë ñacaina, de'hue jai paire doye pahuë. Coa Crispore cui'ne Gayore
dohuë. 15 Jaje doye pasi do'ire yecohua'ije yë'ë Pablo mamipi do cuañosiquë
a'ë caye paja'cohua'i a'ë. 16 Coa Estéfanas tsëcapëse'ere oco dohuë. Cui'ne,
yecohua'ita'are doye pahuë, cuasayë. 17 Yë'ëre paire oco doquë pa'ijë'ë caquë
Cristo cuañeñe papi. Coa i cocare quëacaijë'ë caquë cuañepi. Jaje pa'ina, i
cruz ju'ise'e do'i quë'yere quëayë. Yë'ëpi de'o pa'i cocapi caquë quëaquëna,
paipi yë'ëna ire papi cuasajë Cristo cruz ju'ise'ere do'i peoye necaiye coeyë.

Cristopi Maija'quë Tuture Cui'ne Ta'ñe Asaye Paquë

18 Cristo cruz ju'ise'e cato do'i peo coca asa cuañoji, ne huesë hue'ñana
saicohua'ire. Jaje pa'iquëta'are iye coca Maija'quë tuturepa asa cuañoji,
huaso cuañocohua'ire cato. 19 Jaje pa'ina, toyase'e caji:

Ta'ñe asacohua'i asaye nejoja'quë a'ë.
Cui'ne asa ti'acohua'ireje iohua'i asa ti'añe tirona yahueja'quë a'ë.

20 ¿Maija'quëpi, ta'ñe asaquëre, ye'yaquëre cui'ne iye yeja ayere ta'ñe ca
de'huaquëre do'i peoquëre neru, yure iquere cocaiye'ni, jaohua'i? Cocaiye
pañë, Maija'quëpi iye yeja ta'ñe asayere do'i peoye neina. 21 Jaje pa'ina,
iye yeja paipi i coca do'i peoye cuasayë. Cuasajëta'a ja cocare quëase'epi
ite ire pare asacohua'ise'ere huasoye pa'iji. Jaje pa'ina, pai ta'ñe asayepi
Maija'quëre ti'añe pañë.

22 Judío paipi pai yo'o ti'a ma'ñere yo'ojëna, ñañe yëyë. Griego paipi cato ai
ta'ñe asacohua'i pa'iyere co'eyë. 23 Jaje pa'iquëta'are yëquë cato jaohua'i co'eyere
yo'oma'pë pa'ijë coa Cristo cruz que cuañosiquë ayere quëayë. Quëajëna, judío
paini ta'tëpoje pa'ye asa cuañoji, iohua'i quesiquëni quëajëna. Cui'ne judío pai
peocohua'ini griego paini coa do'i peoyere yo'ojë cayeje pa'ye asa cuañoji. 24 Jaje
pa'iquëta'are judío paipi panita'a griego paipi Maija'quë soisicohua'ire cato
Maija'quë tuturepa cui'ne i ta'ñe yo'oyerepa do'i quë'ye asa cuañoji. 25 Maija'quë
yo'ose'e do'i peoye paire asa cuañoñepi, pai ta'ñe asayere tëto saise'e pa'iji.
Jesupi juquëna, tutu peoquëje pa'iji. Ja yë'ta'a i ju'i maca i tutupi pai tutu tëto
saise'erepa pa'iji. 26 Maija'quë soisicohua'i mësaru te'ohua'ise'e pai ëjaohua'i
pa'iyë. Te'ohua'ise'e iye yeja pa'iye ta'ñe asacohua'i pa'iyë. Cui'ne te'ohua'ise'e
ëjaohua'irepa tsëcapë acohua'ije pa'iyë. Mësarupi tsoe asayë, jaje pa'iye.
Maija'quëpi jaje soipi, mësarute. 27 Paipi huesëohua'ire ñacohua'ini Maija'quëpi
sahuapi, ta'ñe pa'iohua'i a'ë cacohua'ire iño quëcosi'i caquë. Cui'ne cuañe
tutu peocohua'ire pai ñacohua'ini cuañe tutu quë'iohua'ire sahuapi, cuañe
ëjaohua'ini iño quëcosi'i caquë. 28 Iye yeja paipi do'i peocohua'ire ñacohua'ini
Maija'quëpi sahuapi, do'i quë'iohua'i pa'isicohua'ini cui'ne ëjaohua'ini do'i
peocohua'ire nesi'i caquë. 29 Jaje pa'ina, yë'ëpi jerepa pa'i a'ë cuasaye peoji,
Maija'quë ña hue'ña. 30 Maija'quëpi Cristo Jesús ja're tsioni pa'iye nepi, maire.

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

Cui'ne Cristo api, mai ta̱'ñe asaye, Cristo do'ipi Maija'quë ja̱'re tsioni nuñerepa pa'iye, Cristo do'ipi i̱na i̱sisicohua'ipi nuñerepa yo'ocohua'i pa'iye, cui'ne Cristo do'ipi huasosicohua'i pa'iye, nequë. 31 Ja̱je pa'ina, Maija'quë coca toyase'e cayeje̱ pa'ye: "Jerepa pa'i a'ë cuasaye yëni Ejaë Jesuni cuasaye pa'iji, jerepa pa'ire pani."

Cristo Que̱ Cua̱ñosiquë Coca

2 1 Maija'quë coca mësarute quëa maca ta̱'ñe cacohua'i cocapi caquë quëama'ë paë'ë. 2 Mësaru ja̱'re pa'i maca yequere cuasaroja̱i cama'ë paë'ë. Coa Jesucristo que̱ cua̱ñosiquëni cuasaquë quëahuë. 3 Coa tsasiquë maca ca'raquë teaye pa'i macapi mësaru quë'ro ti̱'ahuë. 4 Mësarupi yë'ë cayere sehuocaija̱jë caquë pa̱ise'e cuasajë ta̱'ñe coca cayepi caquë mësarute quëaye pa̱huë. Coa Maija'quë joyo co̱caiyepi cui'ne Maija'quë tutupi quëahuë, 5 mësaru Maija'quëre necacaiquëre pare asayepi Maija'quë tutupi nese'e pa'ija̱quë caquë, pa̱ni pa̱i ta̱'ñe asayepi.

Diusupi I̱ñopi I̱ Joyo Ayeja̱'a

6 Ja̱je pa'iquëta'are ta̱'ñe pa'i cocapi cajë quëayë, Maija'quëre tuicohua'i nuñerepa asacohua'ire cato. Iye yeja ta̱'ñe pa'iohua'i ca cocapi cajë cui'ne pa̱i ëjaohua'i coa esa ne huesëja̱'cohua'i ca cocapi cajë quëaye pa̱ñë. 7 Coa ai jerepa Diusu de'oquërepa ta̱'ñe pa'ye ye'yayepi quëayë, Maija'quë i̱se'e cuasaquë pa'iyere. Ja̱ yë'ta'a yeja de'huama'në mai ai de'oye pa ja̱'ñere cuasa nëose'ere quëayë. 8 Iye yëquë quëaye ti iye yeja cua̱ñecohua'i asa ti̱'añe pa̱ñë. Ja̱je asa ti̱'ama' do'ire Jesucristore de'oquëre pare que̱ni huani je̱oa'huë'ë, asa ti̱'asicohua'i pani pa̱ra'huë, huaiye. Ja̱je yo'ohuë, ja̱je toyase'e cayepi pa'ina. 9 I̱ti toyase'e cato caji:

Pa̱ije ti ña ma'ñere pa̱i ti asa ma'ñere,
Cui'ne pa̱i ti a'ri mañaje cuasa ma'ñere,
Maija'quëre oicohua'ire i̱si ja̱'ñe ne de'huacaise'e paji.

10 Ja̱re yëquëre i̱ñopi, i̱ joyopi yëquëni pa'i do'ire. De'o joyo cato si'aye Maija'quë cuasaquë pa'iye asaquë api. Ja̱je pa'ipi si'aye iyere i̱ñopi.

11 Pa̱i asa ti̱'añe peoji, yeque cuasaquë pa'iye. Coa ja̱re i̱ joyose'e i̱ cuasaquë pa'iye asaquë pa'iji. Ja̱je cui'ne Maija'quëreje̱ ja̱re i̱ joyose'e i̱ cuasaye asaquë pa'iji. 12 Mai cato Maija'quë joyore payë. Iye yeja joyore paye pa̱ñë. Ja̱je pa'ina, Maija'quë maire oi coa i̱siyere asayë. 13 I̱sina, i̱ joyo i̱si cocapi cajë quëayë, Maija'quë ye'yayepi. Coa yëquë ta̱'ñe cuasayepi cajë quëama'pë pa'iyë. Maija'quë joyo yo'oye quëayë, Maija'quë joyo yo'oye asacohua'ina.

14 Maija'quë joyo peoquë cato iye ti asa ti̱'añe peoji. Coa do'i peoyeje̱ pa'ye asaye pa'iji. Iye cato joyo aye a'ë. Ja̱re joyo pa'iye asacohua'ise'e asaye pa'iji. 15 Jepi nuñere pa'ni caquë si'aye asaquë api, Maija'quë joyo paquë cato. Ja̱je pa'ini i̱ pa'iyere yecohua'ipi ca tëjini de'huasi'i cajë yo'oye peoji. 16 Ja̱je pa'ina, toyase'e caji: "Ëjaë cuasaye asa ti̱'añe peoji. Cui'ne Maija'quëre pa̱ipi se ye'yaye peoji." Ja̱je pa'iquëta'are mai cato Cristo cuasayere payë.

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

Maija'quë Co'amaña Necaicohua'i Yo'oye

3 1 Maija'quë do'ijë, yë'ë mësarute ca maca cama'ë paë'ë, Maija'quë
joyopi cuaquëna, pa'icohua'ire cayepi. Pa̱huë, caye mësarupi Cristo
ayere asa ti̱'ama'cohua'ipi tsi̱tu'uje̱ pa'iohua'i pa'i do'ire. Ja̱je pa'ina, pa̱ise'e
yëye yo'ocohua'ire cayepi cahuë. 2 Ja̱je pa'ina, mësarute a̱'jiñere ye'yahuë,
tsi̱ maña oje tsu̱'sucohua'ire yo'oyeje̱ pa'ye. Ja̱je ye'yahuë, mësarupi jëa
a̱o a̱ni ti̱'ama'cohua'ije̱ pa'iohua'i pa'ijëna, ñaquë. Yureje̱ ja̱ yë'ta'a joyo
pa'iyere asa ti̱'ama'cohua'i pa'iyë, mësaru, pa̱ise'e cuasayere ja̱ yë'ta'api
pa'ijë. 3 Ja̱ do'ire ja̱ yë'ta'a pa̱ise'e cuasayere payë: yecohua'i payete ña
ëaye, sa̱'ñe pë̱ti yo'oye, cui'ne te'e cuasama'pë sa̱ñope cuasayere cayere. Ja̱
do'ire sehuoma'cohua'i yo'oyere yo'oyë, mësaru. 4 Ja̱ do'ire yecohua'i ñeje
cayë: "Pablore ye'yequë a'ë." Yecohua'ipi cayë: "Yë'ë Apolosre ye'yequë
a'ë." Ja̱je yo'ojë cani mësaru coa pa̱ise'e cuasayere pa'icohua'i cayere cayë.
5 ¿Ja̱je pa'ito i̱quei'ni, Pablo? ¿Cui'ne i̱quei'ni, Apolos? Yëquë cato coa
Maija'quëre necaicohua'i a'ë. Ja̱je pa'ina, yëquëpi quëajëna, mësaru cato
asajë sehuosicohua'i a'ë, mai Ëjaëni. Pa̱i ñape yëquë mai Ëjaë ñaquë
i̱sise'eje̱ pa'ye yo'ohuë. 6 Yë'ëpi ta̱ñeje pa'ye quëahuë, Maija'quë cocare
cui'ne Apolospi ta̱se'ere oco do'ecaiyeje̱ pa'ye quëapi, Maija'quë coca
mësarute. Ja̱se'e pa'iji, yëquë nese'e. Ja̱je pa'iquëta'are ta̱se'e mëoñe
cato Maija'quë yo'oye a'ë. Ja̱je pani Maija'quëpi mësarute ai de'huaji,
i̱te cuasayena. 7 Maija'quëpi i̱ti ñese mëañe cato neji. I̱ti ta̱quë cui'ne i̱ti
oco do'equë do'i peoyë. 8 Ja̱je pa'ina, ta̱cohua'i cui'ne oco do'equë si'a
yë'quë maca pa'iohua'i a'ë. Ja̱je pa'iquëta'are Maija'quëpi pa̱i ñapere
i̱ohua'i nese'eje̱ pa'ye sa̱ija'quë api. 9 Yëquë cato Maija'quë co'amañare
necaicohua'i a'ë. Mësaru cato i̱ tsioje̱ pa'iohua'i a'ë.
Cui'ne mësaru Maija'quë huë'e'ë. 10 Maija'quë yëyere ta̱'ñe yo'oye
i̱sise'eje̱ pa'ye nehuë. Yë'ë cato de'oyerepa huë'e ne huëose'ere o̱ahuë. Yë'ë
nesi jeteyo'je yequëpi huë'e ë̱mëje'e cato neñe pa'iji. Ja̱je pa'iquëta'are pa̱i
ñape ñare pajë nejajë, ë̱mëje'e cato. 11 Jesucristo api, i̱ti du'ru huëocore
paje̱ pa'i, quëco paquërepa, yequë peoji. Ja̱je pa'ina, yecore du'ru huëocore
neñe peoji. 12 Ico ë̱mëje'ena neñe pa'iji, coa si'aye pa̱i yëyeje̱ pa'ye: oropi
pa̱nita'a yeque plata hue'yosi quë̱napi, jai do'i quë̱napi, so̱quë to̱ñapi, ja'opi
pa̱nita'a hue̱capi. 13 Ja̱je nesicohua'ita'are pa̱i ñape nese'e ña mu'se ti̱'aëna,
ti̱ñarepa ñaja'cohua'i a'ë, pa̱i ñape nese'e. Ja̱ mu'se cato pa̱i ñape nese'e
toapi ëo ñañe pasipi. 14 Toaje̱ ti uma'a huë'e nesiquëpi sa̱i cua̱ñoja'quë api, i̱
nesi do'i. 15 Ja̱je pa'iquëta'are i̱ nesicopi coa u huesëru sa̱i cua̱ñoñe pa̱ja'quë
api, i̱ nesi do'i, i̱se'e jëaja̱'quë api, jai huë'e ucona jëayeje̱ pa'ye.
16 Mësaru a'ë, Maija'quë huë'e. Ja̱ huë'e cato Maija'quë joyopi pëani pa'i
sito. ¿Ja̱je pa'iye mësaru huesëye? 17 Ja̱je pa'ina, pa̱ipi Maija'quë huë'ere
co'a de'huacaito Maija'quëpi i̱teje̱ nejoñe pa'iji. Maija'quë huë'e cato de'o
co'sija'i huë'e a'ë. Mësaru a'ë, i̱ti huë'e.

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

18 Co'ye cosoma'pë pa'ijë'ë. Iye yeja ta̱'ñe asayere ai cuasaquë a'ë cuasaquë
pani, ja̱ cuasase'ere je̱oni huesëquëje̱ pa'i de'oni ye'yeje̱'ë, ta̱'ñe asayere
pare. 19 Iye yeja pa̱i ta̱'ñe asayere Maija'quë cato coa huesëcohua'i yo'oye a'ë
caquë ñaji. Ja̱je pa'ina, toyase'e caji: "Diusupi ta̱'ñe asacohua'ire i̱ohua'i ta̱'ñe
yo'oyë cuasajë yo'oyena ne ta̱oji." 20 Cui'ne caji yequeje̱: "Ëjaëre papi ta̱'ñe
asacohua'i cuasaye de'oye a'ë caquë ñaji." 21 Ja̱ do'ire pa̱ini ye'yejë jerepa pa'i
a'ë cuasama'pë pa'ijë'ë. Si'aye mësaru tse̱se'e pa'iji: 22 Pablo, Apolos, Pedro,
iye yeja ju̱'iñe, yure pa'iye, yequë mu'se pa'i ja̱'ñe, si'aye mësaru tse̱ a'ë.
23 Mësaru cato Cristo tse̱cohua'i a'ë, cui'ne Cristopi Maija'quë tse̱quë api.

Jesucristo Jëjo Saosicohua'i Nese'e

4 1 Ja̱je pa'ina, yëquëre cato Cristore necaicohua'i a'ë cuasajë ñajë'ë.
Yëquë cato Diusu cuasa nëose'e ña ti̱'a ma'ñe quëacaija̱'cohua'ire
nesicohua'i a'ë. 2 Ja̱ do'ire necaiquë cato i̱ ëjaë cua̱ñese'ere si'a yë'quë
maca yo'oquëna, necaiquëre papi yecohua'ije̱ cuasajë ñajëna, yo'oquë
api. 3 Ja̱je pa'iquëta'are yë'ë cato ai co'a ju̱'iñe pa̱ñë. Mësarupi cui'ne
yecohua'ipi yë'ëre de'oye yo'opi pa̱nita'a co'aye yo'opi cayere cui'ne
yë'ëja̱'a co'ye de'oye yo'oyë ca ti̱'añeje peoyë. 4 Yë'ë cuasayepi yë'ëre
sa̱ñope caye peoquëna, sihuaquë nuñerepa pa'i a'ë cuasaye peoji. Ja̱ do'ire
Ëjaëpi caye pa'iji, de'oji pa̱nita'a co'aji. 5 Ja̱je pa'i do'ire mësaruse'e de'oye
yo'oquë api pa̱nita'a tayoquë api caye pa̱jë'ë. Utejë'ë, Ëjaë dai macaja̱'a,
Ëjaëpi dani ti̱ña i̱ñoja'quëre. Ja̱ maca pa̱i ñape joñoa cuasase'e ñañe pa'iji.
Ja̱ maca Diusupi pa̱i ñape yo'ose'eje̱ pa'ye i̱sija̱'quë api, pa̱i ñapere.
6 Maija'quë do'ijë, mësaru de'oye cuasajë pa'i ja̱'ñere i̱ñosi'i caquë
Apolos pa'iye cui'ne yë'ë pa'iye i̱ñoquë quëahuë, mësarupi toyase'e pa'ina,
sa tëto saipe yo'oma'pë pa'ija̱jë caquë. Ja̱ do'ire yëquë quëase'ere ye'yeni
te'ire jerepa pa'i api cuasajë cui'ne yequëni co'aquë api cuasama'pë
pa'ijë'ë. 7 Maija'quë mësarute de'ocohua'ire nepi. Mësaru tutupi ti̱'añe
pa̱huë. Ja̱je pa'ina, Maija'quë coa i̱sise'ere paye sëte jerepa pa'iohua'i a'ë
cuasama'pë pa'ijë'ë.
8 Yure mësaru si'aye payë, mësaru yëye. Ja̱ do'ire mësaru pa̱i ëjaohua'ije̱
pa'iohua'irepa nëina, pa'iyë. Ja̱je nëina, yëquëre hua̱nëyei'ë, mësaru. Sihuara'huë,
mësarupi nuñerepa ëjaohua'i pa'ito, mësaru ja̱'re te'e co̱ni cua̱ñesi'i caquë.
9 Yëquëre Jesucristo jëjo saocohua'ire Diusupi jeteyo'jena nëcopi cuasayë,
huani je̱oja'cohua'ire nëcose'eje̱ pa'iohua'ire. Ja̱je pa'ina, hui̱ñaohua'i cui'ne
si'a pa̱i yëquëse'ere ñañë, i̱ohua'i yo'ojëna, ñañu'u cajë. 10 Cristo do'ire yëquëre
huesëohua'ire cayë, pa̱i. Cajëna, mësarupi Cristo ayere ai asasicohua'i a'ë cuasajë
sihuayë. Yëquëpi tutu peocohua'i pa'ijëna, mësarupi tutu quë'iohua'i pa'iyë.
Yëquëre cato pa̱i coeyë, ñañe. Mësaruni ëjaohua'i a'ë cajë ñañë. 11 Yureje̱ ai yo'ojë
a̱o ëa ju̱'ijë, oco ëa ju̱'ijë, ca̱ñaje peoquëna, pa̱ije co'aye yo'ojëna, cui'ne huë'eje̱
peocohua'ipi ai yo'ojë pa'iyë. 12 Yëquë jë̱ñapi ai tutu nejë, cui'ne pa̱ipi pë̱ijë tea
ju̱'itoje̱ Maija'quëpi de'oye ñacaija̱quë cahuë. Pa̱ipi jo̱sa yo'otoje̱ quëcoyë. 13 Co'aye

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

yo'ocohua'i a'ë cayë, yëquëre. Jaje catoje dahuëre quëcojë yëhuoyë, de'oyepi. Iye yeja ja'ju co'amaña nejose'eje pa'iohua'ire ñañë, yëquëre iye mu'seje.
14 Jaje toyani toyama'ë paë'ë, mësaruni huajëya'ye ca quëcosi'i caquë. Coa ai jerepa yë'ë mamajëre sëte yëhuosi'i caquë toyahuë. 15 Mësarupi Cristo coca ye'yacohua'ire diez mil paire pare patoje yë'ë te'i pa'iyë, mësaru ja'quëje pa'i, yë'ëpi mësarute huaso coca du'ru quëasi do'ire. Ja do'ire mësaruje Cristore sehuohuë. 16 Jaje pa'ina, mësarute cayë. Yë'ë yo'oquëna, ñase'ere mësaruje yo'ojë'ë.
17 Jare caquë mësaru quë'rona jëjo saoyë, Timoteore, yë'ë oiquëni, mai Ëjaë do'ire yë'ë mamaquëje pa'ini, nuñerepa pa'ini. Jaëpi mësarute quëajaja'quë api, yë'ë Cristo Jesure sehuosiquë yo'oquë pa'iye cui'ne yë'ë si'a huje'ña sehuosicohua'i tsëcare ye'yarojaiñe quëase'ere. 18 Mësaru acohua'i yecohua'i yë'ë sani ñama'ë pa'ija'quë api cajë jerepa pa'iohua'i a'ë cuasajë yo'oyë. 19 Jaje pa'iquëta'are Ëjaëpi yëto esa sani ñaja'quë a'ë, mësarute. Ja maca ñasi'i, jerepa pa'iohua'i a'ë cuasacohua'i nejë pa'iye, coa cacohua'i pa'ima'pë caquë. 20 Maija'quë cuañe te'te cato cocase'e caye peoji. Maija'quë tutupi yo'ojë pa'iye a'ë. 21 ¿Iquere yëye'ni, mësaru, yë'ëpi sani tarapëpi si'seyere yëye, panita'a ai oi sani ñañere yëye?

Yo'o Ma'ñere Yo'ojëna, Ca De'huaye

5 1 Mësaru aquëpi sehuoma'cohua'ije yo'o ma'ñere yo'oquë pëca ja'quë nëjoni nëjore payeje paji cajëna asayë. 2 Jaje pa'iquëta'are mësaru ti co'aye yo'oji cama'pë Cristore sehuocohua'ire pa'ë cuasajë pa'iyë, ti co'a ju'ima'pë. Jaje pa'ijëna, yë'ëpi yure cayë, ja co'ayerepa yo'osiquëre eto saojë'ë, mësaru ja're pa'ima'ë pa'ija'quë. 3 Jaro yë'ë pa'ima'ë panije ja co'aye yo'ose'e asani ai coeyë. Jaje pa'ina, yë'ëpi jarore pa'iyeje pa'yerepa iti co'aye yo'osiquëre coequë tsoe co'aji, cayë. 4 Ja do'ire mai Ëjaë Jesucristo do'ipi mësaruse'e tsi'sijë'ë. Tsi'sini yo'ojëna, yë'ë jarote mësaru ja're te'e pa'iyeje pa'ye pasi'i, yë'ë joyopi. Cui'ne Ëjaë Jesucristo tutupi jarote pa'ija'coa, mësaru ja're coni. 5 Ja maca tsi'si sitopi co'aye yo'oquëre huati ëjaëna isijë'ë, i capë yëyere nejoja'quëna, nejoquëta'are joyose'e huaso cuañoja'quëre Ëjaë Jesucristo dai maca.
6 Jerepa pa'iohua'i a'ë cuasama'pë pa'ijë'ë. A'ri maña o'sacopi huajë sëpëna co'meto si'a sëpë o'saye pa'iji caye mësarupi asacohua'i a'ë, aiohua'i case'e. 7 Ai huano o'sa sëpëje pa'ire co'aquëre eto saojë'ë, mësaru de'ocohua'ise'e pa'ija'cohua'i, huajë sëpëje pa'iohua'ise'e. Egíptopi judío pai etajë pa'ise'ere cuasajë aiñeje pa'i pan pa'ijë'ë, ti co'mema'cohua'i. Cristo mai do'ire jucacaji'i. Jaje pa'ina, jaë api, yëi ñama mai eta huajëse'ere cuasajë yo'oquë. 8 Jaje pa'ina, mai eto huaso cuañosi mu'sere sihuajë nuñere papi cui'ne ta'ñere papi sihuañu'u, o'saye co'mema'a aoje pa'yere papi. Si'sipi cui'ne tayo yo'oyepi coni sihuaye pañu'u. Ja cato ai o'sa sëpëje pa'ye a'ë.
9 Ja'në toya saocore toyahuë, co'aye yo'ocohua'ire cui'ne nëjo peoconi yo'ocohua'ire tsioma'pë pa'ijë'ë caquë. 10 Jaje tsioma'pë pa'ijë'ë cani

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

cama'ë paë'ë, iye yeja pa̱ini tsioma'pë caquë jaiye co'amaña yëcohua'ini, co'amaña yahue i̱macohua'ini, yequere Maija'quë a'ë cuasacohua'ini cui'ne nomiohua'ire yo'ocohua'ini. Ja̱je yo'oye pa'ito mësaru iye yeja pa'iye peora'pi. 11 Yë'ë cato ñeje cahuë, tsioma'pë pa'ijë̱'ë, sehuohuë caquëpi ja̱ yë'ta'a yahue nomiore yo'oquëre, co'amaña yahue i̱maquëre, jaiye co'amaña yëquëre, Maija'quëre cuasaye jerepa co'amañase'e cuasaquëre, co'a coca caquëre co̱no cuepequëre. Ja̱je pa'ire cato co̱ni tsioni a̱ima'pë pa'ijë̱'ë, cahuë. 12-13 Sehuoma'cohua'ini tayoyë, maipi caye peoji. Maire cato sehuosicohua'ise'ere ñaquë ca de'huaye pa'iji. Sehuoma'cohua'ire cato Maija'quëpi co'aji caye pa'iji. Ja̱je pa'ina, mësarupi sehuosicohua'i aquëpi tayoto ca de'huaye pa'iji. Ja̱ do'ire ja̱ëte tayo yo'oquëre mësaru ja̱'re pa'iquëre eto saoye pa'iji, po̱nëma'quë pani.

Sehuosicohua'ise'e Sa̱ñope Caye Pa'ito Ne De'huaye

6 1 Je̱'nërepa mësaru aquëpi yequëni sa̱ñope caye pani tsoe saiji, pa̱i yo'oye ña ëjaë quë'rona ne de'huacaija̱'quëre. ¿Me yo'ojë ja̱je yo'oye'ni, Maija'quëre sehuocohua'ina quëama'pë? 2 Maija'quëre sehuocohua'ina quëaye de'oji, ja̱ohua'ipi asani ne de'huaja̱'cohua'ire. Iye yeja pa̱i yo'ose'e mësarupi ca de'huaja̱'cohua'i a'ë case'e asacohua'i a'ë, sehuoma'cohua'ire. Mësarupi ja̱je yo'oja̱'cohua'i sëte iye a'ri co'a coca mësaruse'e ca de'huajë pa'ijë̱'ë. 3 Cui'ne yequeje̱ asacohua'i a'ë, mësaru, sehuosicohua'ipi hui̱ñaohua'i yo'ose'e ca de'huaye pa'iji, case'e. Ja̱je yo'oja̱'cohua'i sëte ai jerepa iye yeja yure pa'iye mësaruse'e ne de'huaye pa'iji. 4 Ja̱je pa'iohua'ita'a mësaru, iye yeja pa'iyere sa̱'ñe coca pani tsoe sehuoma'cohua'ina sani quëayë, sehuosicohua'i pa'iye ti asama'cohua'ina. 5 Mësarupi pa̱ñete yo'ore'ni cajë ai cuasajë oija̱jë caquë cayë. ¿Mësaru aquë ta̱'ñe asaquë ti peoquëna, ja̱je yo'ore, sehuosicohua'i aquëpi iye yo'oye ca de'huaquë ti peoquëna, yo'ore? 6 Sehuosiquëpi cajë sehuosiquëre sa̱ñope caye payere iye yeja ëjaë sehuoma'quëna quëaye co'aji.

7 Mësaru sa̱ñope yo'ojë cayepi tsoe co'a de'osico pa'iji. Ja̱je pa'ito ¿Me yo'ojë quëco ma'ñe'ni, më'ëre sa̱ñope yo'oyere, cui'ne më'ë co'amañare i̱ma cua̱ñonije? 8 Ja̱je pa'iquëta'are mësarupi Maija'quë do'ijëre nuñerepa yo'oma'pë co'amañare yahue i̱majë yo'oyë.

9 Mësarupi asayë, nuñerepa yo'oma'cohua'i Maija'quë cua̱ñe te̱'te co̱ni pa'iye ti peoye. Ja̱je pa'ito co'ye mësaruja̱'a cosoma'pë pa'ijë̱'ë. Maija'quë cua̱ñe te̱'te pa'iye peoji, pa̱i de'huasi diusuohua'ire se̱cohua'i, huejama'cohua'ipi yo'ocohua'i, huejasicohua'ipi yequë nomiore pa̱nita'a ë̱mëre yo'ocohua'i, ë̱mëohua'ija̱'a yo'ocohua'i. 10 Cui'ne co'amaña yahue i̱macohua'i, co'amañase'e ai oicohua'i, co̱no cuepecohua'i, co'a coca yequëna quëacohua'i jerepa jaiye curiquë neñu'u cajë cosojë necohua'i, si'aohua'i ja̱je yo'ocohua'i ti̱'añe pa̱ja'cohua'i a'ë. 11 Ja̱je pa'iohua'i paë'ë, mësaru acohua'i. Pa'isicohua'ipi yure cato mai Ëjaë Jesucristo yo'o do'ipi cui'ne Maija'quë joyo yo'o do'ipi tsoa to̱sicohua'i pa'iyë. Maija'quëna i̱sisicohua'ipi pa'iyë, Maija'quë cajeohua'i de'oni.

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

Mai Capë Cato Maija'quë Tse

12 Si'aye yo'oye pa'iyë, mai. Jaje pa'iquëta'a yeque yo'oye cato cocai
ma'ñe a'ë, maire. Jaje pa'ina, de'hua ñaquë pa'iyë, te'e co'amaña ai yë
huesëna, ja yëyepi jo'ya ne huesoyere coequë. 13 Ëtatu'u cato ao aija'copi
pa'iji cani pai nuñerepa cayë. Jaje pa'iquëta'are Maija'quëpi ëtapë cui'ne
ao nejoja'quë api. Pai capë coa si'a nomiohua'ire yo'oyere caquë pa'iji
cani coa tayo cayë. Pai capë cato Ëjaëni pacacaico cui'ne Ëjaëpi pai
capëre pacacaiji. 14 Jaje pa'i do'ire maire Diusupi i tutupi ju'isicohua'ini
huajëcohua'ire huëoja'quë api, Jesucristore huëose'eje pa'ye.
15 Pai ñape mësaru Cristo capë acohua'i a'ë. ¿Yë'ë Cristo capë aquëpi
si'a ëmëohua'ire yo'ocona tsioye de'oquë? Ai co'aji, me neni tsioye'ni.
16 Mësarupi tsoe asayë, ëmëpi si'a ëmëohua'ire yo'ocona tsioni io capëna
tsioye pa'iji. Jaje caji toyase'e iyere ñajë'ë: "Te'ije pa'iohua'i tsioye pa'iji,
cayaohua'i pa'isicohua'ita'a caji." 17 Jaje pa'ye paipi Jesucristona tsioni
te'ije pa'iohua'i de'oyë, i joyona tsiosicohua'i pa'i do'ire.
18 Huejama'cohua'ipi pani nomiore yo'oyere yo'oma'pë catijë'ë. Ja cato
capë nejoñe a'ë. Yeque tayo yo'oye cato ëmëje'ese'e co'aye neñe a'ë. Ja
do'ire ti ja yo'oma'pë pa'ijë'ë, capë co'a de'huaye a'ë. 19 Mësaru capë
Maija'quë joyo pa'i huë'e a'ë. Ipi mësarute pa'iji. Jaje pa'ina, mësaru
capë mësaru tseco peoji, Maija'quë tsecoa. 20 Maija'quëpi jai do'i hueropi,
mësarute ai yo'osi do'ipi. Ja do'ire mësaru Maija'quëre ai oijë mësaru
capëpi i de'oyerepa necaiye iñoñe pa'iji.

Huejayere Yëhuoye

7 1 Yure cato mësaru seje toyase'ere sehuosi'i: ëmëpi nomiore ti yo'oye pato ai
de'oji, me co'aquë'ni. 2 Jaje pa'iquëta'are jaiye co'aye yo'oyepi pa'i do'ire pai
ñape nëjore paye pa'iji, cui'ne nomiohua'ije pai ñape ëjëre paye pa'iji. 3 Ëjëpi nëjo
yëyeje yo'oquë pa'iye pa'iji, ëjë sëte. Cui'ne nëjoje ëjë yëyeje pa'ye pa'iye pa'iji,
nëjo sëte. 4 Nëjo cato ëjë tsecoa. Ëjë api, iti tse aquë. Ëjë cato nëjo tsequë api.
5 Jaje pa'ina, ëjë yëye panita'a nëjo yëye pa'ito pañë cama'pë pa'ijë'ë. Cayaohua'i
yure tsoe maca yo'oma'pë Maija'quëse'ere señu'u cani yo'oma'pë seje pa'ijë'ë. Ja
jeteyo'je cui'naohua'ipi tsioni pa'ijë'ë. Mësaru pa'iyepi yo'ojëna, mësarute quëco
ti'ama'pëna Satanáspi co'aye yo'oyena ne taoma'quë de'hua ñajë'ë.
6 Mësaruni yëhuoquë caquë cuañema'ë pa'iyë. 7 Yë'ë cato si'aohua'i
yë'ëje pa'iohua'ise'e pa'ijë'ë, cuasayë. Cuasaquëta'are Maija'quëpi pai
ñapere tiñe tutu isipi.
8 Huejama'cohua'ire cui'ne hua'jeohua'ire cayë, huejaye pato jerepa
de'oji, yë'ëje pa'iohua'i pa'ito. 9 Jaje pa'iquëta'are quëco ti'añepi peoto
huejayepi de'oji. Co'aji, coa ëa ju'ijë ai yo'ojë pa'iye.
10 Huejasicohua'ire cato cuañeñë, ëjëre jeocoye ti peoji. Ja cato yë'ëse'e
caye pañë. Ëjaërepaje jaje cuañeji. 11 Jaje pa'iquëta'are nëjopi ëjëre

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

jëocosico pani yequëre huejaye peoji, panita'a cui'naëna co'i coñe pa'iji.
Ëjëje nëjore jëocoye peoji.
12 Iye cato yë'ëpi cayë, Ëjaërepa case'ere caye pañë. Sehuosiquëpi
sehuoma'coni nomiore paquëna, iopi de'oye i ja're pasi'i cuasaco pa'ito
jëocosi'i caquë yo'oye pajë'ë. 13 Yeque sehuosicopi sehuoma'quëni pacona,
ipi de'oye io ja're pasi'i cuasaquë pa'ito jëocosi'i caco yo'oye pajë'ë.
14 Jaje pa'ina, sehuoma'quëpi nëjo sehuosicore pa do'ire Maija'quëna
isisiquëje pa'iji. Cui'ne nomioje sehuoma'copi sehuosiquëni ëjëre pa
do'ire Maija'quëna isisicoje pa'ico. Jaje yo'oye peoto mësaru mamajëpi
sehuoma'cohua'i mamajëje pa'iohua'i co'acohua'i patira'huë. Jaje
patira'sicohua'ita'a yure cato de'ocohua'i pa'iyë, Maija'quë ña hue'ña.
15 Jaje pa'iquëta'are sehuoma'quëpi panita'a sehuoma'copi jëosi'i cato
de'oji cajë'ë, ai oima'pë sehuosiquëpi panita'a sehuosicopi ai yo'ojë pa'ito
co'aji. Maija'quë cato de'oye sihuajë pa'ijë'ë caquë soipi, maire. Jaje
pa'iquëta'are ai yo'ojë pa'ito co'aji. 16 Nëjo sehuosicopi ëjë sehuoma'quëre
huasora'se'ere huesëco panita'a ëjë sehuosiquëpi nëjo sehuoma'core
huasora'se'ere huesëji.
17 Mësarute soi maca pa'ise'eje pa'ijë, pai ñapere Ëjaë nejë'ë caquë
isise'eje pa'ye yo'ojë pa'ijë'ë. Jaje cuañequë ye'yayë, si'a hue'ña
sehuosicohua'i pa'i tsëcare. 18 Cui'ne cuiri ca'ni tëasiquëni Maija'quëpi
soisiquë pa'ito jare jaje pa'ipi Maija'quëre tuijë'ë. Ca'ni tëama'quëni
soisiquë pa'ito jare tëama'quëpi tuijë'ë, Maija'quëre. 19 Ti cocai ma'ñe a'ë,
cuiri ca'ni tëaye cui'ne tëa ma'ñeje. Ti cocaiye cato Maija'quë cuañeñere
de'oye sehuoye a'ë. 20 Jaje pa'ina, pai ñape pa'iye pa'iji, Maija'quë i
soima'në pa'ise'eje pa'iohua'i. 21 Jo'yaë pa'isiquë pani, co'a ju'ima'ë pa'ijë'ë.
De'hue eta huajëye pa'ito eta huajëjë'ë. 22 Jo'yaë pa'ina, Maija'quëpi
soisiquë pa'ito jo'yaë peoquë ponëji, mai Ëjaëre necaiquë ponëni. Jo'yaë
peoquëni Cristopi soina, Cristo jo'yaë de'oye pa'iji. 23 Mësarute Maija'quëpi
jai do'i hueropi. Ja do'ire pai jo'yaohua'i pa'ima'pë pa'ijë'ë. 24 Jaje pa'ina,
Maija'quë do'ijë ja yë'ta'a Maija'quë mësarute soima'në pa'isi macare
pa'ijëta'a Maija'quë ña hue'ñana de'oyerepa pa'ijë'ë.
25 Huejama'cohua'ire cato mai Ëjaë cuañese'e peoji. Jaje pa'iquëta'are
yë'ë cuasayepi caye yëyë, mësarute. Mai Ëjaëpi yë'ëre oi huasosiquë sëte
nuñerepa caji cajë asacaiquëre papi cayë. 26 Mësarute cayë, huejama'pë
pa'ito jerepa de'oji. Cui'ne quëasi'i, iye mu'seña co'a mu'seña'ë. Jaje pa'ito
me huejaye'ni. 27 Huejasiquë cato nëjore jëocoye peoji. Huejama'quë pani
huejasi'i caquë nomiore co'ema'ë pa'ijë'ë. 28 Jaje pa'iquëta'are më'ëpi
huejaquë pani co'aye yo'oye pañë. Nomi tsiopi huejaco panije co'aye yo'oye
paco. Jaje pa'iquëta'are huejasicohua'i cato ai yo'oja'cohua'i a'ë. Jaje pa'ina,
yë'ë cato iye ai yo'oyepi peojaquë caquë huejaye pañepi jerepa de'oji cayë.
29 Maija'quë do'ijë, mësarute cayë, mai iye yeja pa'iye a'ri tëcahuë maca
pa'iji. Jaje pa'ina, yure cato huejasicohua'ipi hueja ma'ñeje pa'iohua'i

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

pa'iye pa'iji, mai Ëjaë co'amañare jerepa cuasajë. 30 Iye yeja mai pa'iye
carajaija'coa. Ja do'ire oicohua'i panije oima'pë pa'ijë'ë. Sihuacohua'i
panije sihuama'cohua'ije pa'iye pa'ijë'ë. Co'amañare huerosicohua'i panije
co'amañare peocohua'ije pa'iye pa'ijë'ë, mai Ëjaë ayere neja'quë caquë.
31 Iye yeja co'amañare de'oye a'jiñe ti'ajë jaiye pacohua'i pani co'amañare
sihuama'pë pa'ijë'ë. Peocohua'i pa'iyeje pa'ijë'ë. Mësarupi asayë, iye yeja
carajaija'coa cajë. Ja do'ire iye yeja co'amaña sihuaye peoji.
32 Yë'ë cato yëyë, mësarupi iye yeja co'amañare ai cuasajë co'a
ju'ima'pë pa'iyere. Jaje pa'ina, ëmëpi huejama'quë pani Ëjaë co'amañase'e
cuasaquë ite de'oye iñoñere caquë yo'oji. 33 Jaje pa'iquëta'are huejasiquë
cato iye yeja co'amañare cuasaquë co'a ju'iji, nëjore de'oye necaiyere
cuasaquë. Jaje pa'ina, cayaye cuasaye pa'iji. 34 Jaje cui'ne huejasi nomioje
iye yeja co'amañare co'a ju'ico io ëjëre de'oye yo'ocaiyere cuasaco. Jaje
pa'iquëta'are nomi tsio cato mai Ëjaë co'amañase'e cuasaco io capë cui'ne
io joyo Maija'quëna isisicopi pa'ico.
35 Jaje cani mësaru de'oye pa'iyere caquë cayë. Huejama'pë pa'ijë'ë caye
pañë. Coa ai jerepa Ëjaë yëyese'e cuasajë de'oye pa'ijë ise'ere necaiyere
caquë quëayë.
36 Te'ipi i huejaja'co ai de'o huesëo cuasaquë iona yëyere quëcoma'quë
pani huejajë'ë. Co'aye yo'oye paji. De'oye yo'oji. 37 Jaje pa'iquëta'are
yequëpi i yëyere meñe quëcoquë pani huejaja'core huejaye pasi'i cuasa
nëopi. Ja yo'oquëna, i joyopi cuasaquë yo'o do'ire de'oye yo'oji. 38 Jaje
pa'ina, huejaja'core huejasiquë cato de'oye yo'oji. Cui'ne huejaja'core
huejama'quë jerepa de'oye yo'oji.
39 Nëjo cato ëjëni tsiosico paco'ë, te'i de'ojëna. Ëjë ju'isi maca te'o de'oni ja
maca yureta'a nomi tsioje pa'io de'oco. Ja maca huejaye yëni huejaye pa'iji,
Maija'quëre sehuosiquëni. 40 Jaje pa'iquëta'are yë'ë cato cuasayë, hueja coñe
pañepi jerepa de'oji. Jaje cani yë'ëje Maija'quë joyo paquëpi cayë cuasayë.

De'huasi Diusuohua'ina Ao Isiye

8 1 De'huasi diusuohua'ina ao isiye ayere toyayë, mai si'aohua'i ta'ñe
cuasacohua'i a'ë. Jaje pa'iquëta'are ta'ñe asaye cato coa jerepa pa'i
a'ë cuasayena neñe a'ë. Jaje pa'iquëta'are paire oiye cato joyo pa'iye ñese
mëocaiye a'ë, cocaiye a'ë. 2 Jaje pa'ina, de'hue asayë, cuasaquëre ja yë'ta'a
asa ti'añerepa carapi. 3 Jaje pa'iquëta'are Maija'quëpi ñaji, ite oiquëre pare.
4 Maipi asayë, pai de'huasi diusuna ao isise'e ayere aiñere cayë. Pai
de'huasi diusu iye yeja coa pa'iji, te'i Maija'quëse'e irepa pa'iji, yequë
diusu peoyë. 5 Ja yë'ta'a ma'tëmore cui'ne iye yejare jai pai diusuohua'i
cui'ne ëjaohua'i pa'iyë cuasato, jai pai diusu cui'ne ëjaohua'ije pa'iyë.
6 Jaje pa'ijëta'are maire cato te'i Diusu pa'iji, Maija'quëse'e. Maija'quëpi
si'aye de'huapi. Jaje pa'ina, i do'ipi pa'iyë, mai. Cui'ne te'i Ëjaë pa'iji. Jaë
cato Jesucristo api. Ija'a do'ire pa'iji, si'aye cui'ne maije.

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

7 Jaje pa'iquëta'are yecohua'i iye yë'ë yure quëaye asa ti'añe pañë. Jaje
pa'ina, sehuosicohua'ita'a pai de'huasi diusuni iohua'i sejë ye'yase'epi ja
yë'ta'a pa'ina, pai de'huasi diusuni isisi hua'i co'aji aiñe cuasayë. Cui'ne
iohua'i cuasaye tutu peo do'ire si'si a'ë cuasayë, co'a diusure isise'ere aini.
8 Mai ao aiñepi Maija'quë maire oiye ti'añe peoji. Jaje pa'ina, aisi do'ipi
de'ocohua'i pa'iyeje peoji. Cui'ne aisi do'ire jerepa co'acohua'i pa'iyeje
peoji. 9 Jaje pa'iquëta'are de'hua ñajë'ë, yo'ojë si'aye asa ti'ama'cohua'ini
tutu peocohua'ini co'a de'huaye mësaru si'aye de'oye ai do'ipi. 10 Jaje
pa'ina, më'ëpi si'aye asaquëpi pai de'huasi diusure isise'ere ai ñu'ina,
si'ayerepa asa ti'ama'quëpi ñaji. Ñani ije aiji ja yë'ta'a co'aji cuasaquëta'a.
11 Jaje cuasaquëta'a ai do'ire më'ëpi do'i quë'i pa'iyë, ani iño do'ire ja
maca yureta'a më'ëpi Cristo ite jucacaisi do'ire sehuosiquëni si'aye më'ë
asa ti'a do'ipi i asayere nejocaiyë. 12 Tutu peocohua'i Maija'quëre a'ri
maña cuasayere nejocai do'ire, mësaru Cristoni sañope yo'oyë. 13 Ja do'ire
aiñe pañepi jerepa de'oji. Co'aji, yë'ë ai do'ire Maija'quë do'iquëre ne tao.

Maija'quë Jëjo Daocohua'i Yo'oye

9 1 Yë'ëre cato si'aye de'oye yo'oye pa'iji. Ta'tëpo peoji, Maija'quë
jëjo daoquëre sëte. Mai Ëjaë Jesucristore yë'ë ñaco capi ñasiquë
a'ë, cui'ne yë'ë i coca quëasi do'ire mësaruje sehuosicohua'i pa'iyë. 2 Jaje
pa'iquëta'are yecohua'i cato yë'ëre cayë, Maija'quë jëjo daoma'quë api.
Jaje pa'itoje mësaru yë'ë quëaquëna, Cristo coca sehuosicohua'ise'e
Maija'quë jëjo daosiquëre papi cayë.
3 Yë'ëre sañope cacohua'ire ñeje sañope sehuoquë quëayë. 4 Yë'ë si'aye aoñe
cui'ne ocuaye aiñe pa'iji, cui'ne ucuye pa'iji, Maija'quë jëjo daoquë pa'i do'ire.
5 Cui'ne sehuosiconi huejani cuarojaiñe de'oji. Mai Ëjaë jëjo daocohua'i cui'ne
i yo'je tsi cui'ne Pedro yo'oyeje pa'ye yo'oye de'oji. ¿Me ta'tëpo pa'iquë'ni,
yë'ëse'ere? 6 ¿Bernabé cui'ne yë'ë coni Maija'quë do'ijë cocaima'pëna yëquë
jëñapi co'amaña nejë Maija'quë coca quëajë pa'iye pa'iji, cuasaye mësaru?
7 ¿Iqueipi soldado de'oni i pa'i do'i saiquë pa'iye pa'iquë'ni? ¿Iqueipi tsio neni
quëquëna, tëani aima'quë pa'iquë'ni? ¿Iqueipi yëi ñama oje dë'sequëta'a
ucuma'quë pa'iquë'ni? 8 Jaje pa'ina, paise'e cuasaquë caye a'ë cuasama'pë
pa'ijë'ë. Moisés cuañese'eje cui'ne caji yë'ëse'e caye pañë. 9 Cuañese'epi toya
pëpëna toyase'e pa'iji, ñeje: "Iti ca po'te saihuë të'ijai po'tequëre duruhuequëre
yë'opo sëama'pë pa'ijë'ë, ise'e ai nejaquë." Jaje cani Maija'quë duruhuequëse'ere
oi cama'ë paji'i, 10 maini caquë coa iñoquë. Ja cato capi, maire. Yecohua'i cocai
ja'ñere capi. Jaje pa'ina, sehuosicohua'ipi Maija'quë coca quëacaicohua'ire
cocaiye pa'iji, co'amañapi. Taja'to a'ji yeja nequë cui'ne huea po'tequë iohua'i
tsio quëise'ere pajajë cuasajë yo'oyë. 11 ¿Jaje pa'ito mësaru joyo pa'i cocare pare
quëasicohua'ini mësarupi mësaru co'amañapi cocaiye co'aquë? Pani de'oji,
yëquëre cocaiye. 12 Yecohua'ire ai pañe pa'iohua'ini mësaru de'oye cocaicohua'i
a'ë yëquëre jerepa cocaiye pa'iji, mësarute Maija'quë coca quëasicohua'ire.

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

Jaje pa'iquëta'are yëquë mësarute cocaijë'ë caye pahuë. Coa ai jerepa
quëcojë yëquë jëñapi nejë aë'ë. Cristo coca quëayere mësarupi josa yo'oye
a'ë, cuasama'cohua'ini cajë. Jaje yo'ohuë. 13 Mësarupi tsoe asacohua'i a'ë.
Maija'quë huë'e ñacaicohua'i cato iote pa'i co'amañapi pa'icohua'i a'ë,
cajë. Hua'ire ëojë Maija'quëre se hue'ña cocaicohua'ije Maija'quëna isisi
hua'ire aicohua'i a'ë. 14 Huaso coca quëacaicohua'i cato, huaso coca quëa
do'ipi pa'iye pa'iji caquë mai Ëjaë nepi. 15 Yë'ë jaje quëa do'ire sai cuañoñe
pa'iquëta'a sai cuañoñe pahuë. Cui'ne jaje toyani toyama'ë pa'iyë,
mësarupi isijajë caquë. Coa ai jerepa yë'ë ne do'i sihuayere yecohua'ipi
sioyere coeyë. Ju'iñere jerepa de'ora'pi cuasayë, yë'ë ne do'i sihuayere
sioto.

16 Jerepa pa'i a'ë cuasaquë quëaye pañë, Maija'quë coca quëani. Yë'ëre
cuañe nëose'ere ne ti'añe pa'iji. Yë'ëpi Maija'quë coca quëama'quë pani
teaye pa'iyë. 17 Jaje pa'ina, yë'ëpi neñe yë'ë sihuaquë yo'onita'a yë'ë
do'ire isise'e payë. Jaje pa'iquëta'are yë'ëpi josa coenije neñe pa'iji,
cuañe nëose'e pa'ito me pañe'ni. 18 Huaso coca quëa do'ire se'ñe pa'ita'a
sihuaquë sema'ë pa'iyë, huaso cocare asacohua'ipi saiñe peojaquë caquë.
Jare cayë, yë'ë sihuayere.

19 Pai jo'yaë peoquëta'a si'aohua'i jo'yaë de'ohuë, Cristona jai paire
dacasi'i caquë. 20 Judío pai jare coni pa'ini judío pai yo'oyeje pa'ye
yo'oquë pa'iyë, judío paini Maija'quë te'tena dasi'i caquë. Jaje cani cayë,
Moisés cuañese'ere sehuojë yo'ocohua'ire nesi'i caquë yo'oyere. Yë'ë cato
nuñerepa ja cuañeñere pa'ima'quëta'a iohua'ire Maija'quëna dasi'i caquë
yo'oyë. 21 Cui'ne Moisés cuañese'ere asama'cohua'i jare pa'i iohua'ije pa'i
de'oyë, Maija'quëna iohua'ire dasi'i caquë. Ja yë'ta'a Diusu cuañese'ere
pa'iyë, Cristo cuañeñere sehuoquë pa'i do'ire. 22 Tutu peocohua'ire
Cristona dasi'i caquë iohua'ije pa'i de'ohuë. Pai ñapeje pa'i de'ohuë,
de'hue te'ohua'ise'e huaso cuañosicohua'i pa'ijajë caquë. 23 Jaje yo'oyë,
huaso coca quëayere paipi jerepa asajajë caquë. Cui'ne huaso cocapi de'o
co'amaña isiyere yecohua'i coni pajajë caquë yo'oyë.

24 Huë'huëni co'amaña imañu'u cajë huë'huëcohua'i cato si'aohua'i
huë'huë huëocohua'i a'ë. Jaje yo'osicohua'ita'a ti'ama'cohua'i a'ë,
co'amaña. Ti'ama'pëna, coa te'i iti de'hue nesiquëse'e co'amaña saquë
api. Jaje pa'ito mësaruje ai cuasajë huë'huëjë'ë, co'amaña iñu'u cajë
huë'huëyeje pa'ye. 25 Si'aohua'i sañope yo'ojë ca'a yo'ocohua'i si'aye
ca'a yo'orojaiñe jeoni ñare pajë yo'ocohua'i a'ë, coa carajai co'amañare
imañere cajë yo'ojëta'a. Jaje pa'iquëta'are mai cato ti pani huesëyere pare
ti'añu'u cajë yo'oyë. 26 Jaje pa'ina, yë'ë cato coa huesë huë'huëma'ë pa'iyë,
cui'ne peo de'otona të'caquë, huaiyeje pa'ye yo'oma'ë pa'iyë. 27 Capëre
cuañeñë, coa ai jerepa yë'ë capëre të'caquë yo'oyë, de'oye sehuocaiyere
caquë. Yecohua'ise'ere de'oye sehuoye pa'iji caquë ye'ya tëjini yë'ëpi
ye'yama'quë pa'ija'quë caquë eto cuañoñere coequë jaje yo'oyë.

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

Itire Pa'ë Cuasayere Sañope Saquë Yëhuoye

10 1 Maija'quë do'ijë mësarute quëasi'i, mai aipë yo'ojë pa'ise'e,
si'aohua'i mai aipë Maija'quë sirio huë'ehuëre pa'ahuë'ë. Cui'ne
si'aohua'i jai Maja'iñaje je'a'huë'ë. 2 Iye yo'o ja'ñepi si'aohua'i Moisésre
tuicohua'i pa'iye iñoa'ji'i, oco do cuañoñeje sirio huë'ehuëre cui'ne
jai Maja'iñaje tëto saijë pa'i ja'ñepi. 3 Cui'ne si'aohua'i Maija'quë isisi
ao a'ahuë'ë. 4 Cui'ne si'aohua'i Maija'quë isisi oco ocua'ahuë'ë, joyo
ayere ucuhuë. Iohua'ire sai saquë Cristo quënaoje pa'irepa joyo ocore
ocua'ahuë'ë. 5 Jaje pa'iquëta'are jai pai ñasicohua'ita'a, cuene yejana
jujua'huë'ë, Maija'quë yëyeje yo'oma'pë pa'isicohua'ire.

6 Iye yo'ose'e cato maire quëaye a'ë, jaohua'i yo'ose'eje pa'ye yo'oma'pë
pa'ijë'ë caquë. Jaohua'i cato co'ayere yë do'ire jujua'huë'ë. 7 Jaje pa'ina,
mësaru cato pai de'huasi diusuohua'ini señu'u cajë yo'oma'pë pa'ijë'ë,
jaohua'i yo'ose'eje pa'ye. Maija'quë coca toyase'e caji: "Ao aijë cono ucujë,
ja jeteyo'je jai pai tsi'sijë pairajë sihuajë yo'ohuë." 8 Jaje yo'ocohua'ipi te'e
mu'sepi veinte y tres mil jujua'huë'ë, yequë nomiohua'ire cui'ne yequë
ëmëohua'ire yo'o do'ire. Jaje pa'ina, jaohua'i yo'ose'eje pa'ye yo'oma'pë
pañu'u, mai cato. 9 Maija'quëre neñañu'u cajë sañope yo'o do'ire añani ao
jujua'huë'ë. Jaje pa'ina, Maija'quëre sañope yo'oye pañu'u. 10 Maija'quë
de'oye yo'oma'aji'i, carojaë'ë. Jaje yo'ojë ca do'ire huiñaëpi dani huani jea'ji'i,
jaohua'ire. Jaje pa'ina, Maija'quëre co'aye yo'oji carojaiñe pañu'u, mai cato.

11 Si'aye mai aipëre yo'ose'e cato maire iñoñe a'ë, tëji mu'seña
pa'icohua'ire, maipi cui'ne yo'oye pajajë caquë. 12 Nuñerepa de'oye pa'iyë
cuasaquë pani, de'hua ñajë'ë yo'oquë ta'añe. 13 Neñañe pa'ina, mësaru
ai yo'oyeje pa'ye yecohua'ije ai yo'ojë pa'iyë. Mësaruse'e ai yo'oye pañë.
Neñañe cato cui'ne pa'ye a'ë, si'aohua'ire. Jaje pa'iquëta'are Maija'quëpi
mësarute mësaru quëco ti'añe jerepa neñañe ëseja'quë api. Jaje pa'ina,
Maija'quëna quëco pajë'ë, jaëpi necaija'quë api cuasajë. Jaje pa'ina, neñañepi
pa'ina, Maija'quëpi eto huasoja'quë api, ai yo'oyere quëcojajë caquë.

14 Si'aye Maija'quërepa peoyere Maija'quë api cuasajë yo'oye yo'oma'pë
pa'ijë'ë, Maija'quë do'ijë maña. 15 Mësaru cato ta'ñe pa'iohua'i a'ë. Jaje
pa'ina, cayë se mësarupi yë'ë case'ere ai cuasani ñañe pa'iji. 16 Mai de'o
ucu duruhuë ucuyë Maija'quëre de'oji, cajë pëpa maca Cristo tsie da'cana
tsioyë, te'ije pa'iohua'i ina. Cui'ne panre huahueni ainije Cristo capëna
tsioyë, te'ije pa'iohua'i ina. 17 Jai pai mai pa'ijëta'a te'oni si'aohua'i pan ai
do'ire te'e capë acohua'i pa'iyë.

18 Jaje pa'ina, ñajë'ë, cui'ne judío paini. Jaohua'i je'quë Maija'quëna isiyë
cajë yo'osicohua'ire ai do'ire ioja'a iohua'i acohua'irepa pa'iyë. 19 Jaje cani
cama'ë pa'iyë, pai de'huasi diusupi do'i quë'ye a'ë caquë. Panita'a pai de'huasi
diusuna hua'i isise'epi jerepa do'i quë'ye pa'iji cama'ë pa'iyë. 20 Yë'ë cato cayë
sehuoma'cohua'ipi Maija'quëna hua'i isiyë cajë yo'oni huatiohua'ina isiyë. Jaje

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

pa'ina, yë'ë cato mësarute ëseyë, huatiohua'i ja̱'re co̱ni pa'iye. 21 Huati u̱cu
duruhuë u̱cuye ti peoji, mai Ëjaë u̱cu duruhuë u̱cucohua'ipi. Ëjaë mesana a̱o
a̱icohua'ipi huati mesa a̱iñe ti peoji. 22 Ëjaëpi oi pë̱ijaquë cajë huatire sihuajë
yo'oye co'aji. I̱ jerepa tutu quë'iohua'i peoyë, coa teaye pa'iohua'i mañapi.

Sehuosicohua'i Yo'oye Cui'ne Oiye

23 Maipi si'aye yo'oye neñe pa'iji. Ja̱je pa'iquëta'are yeque cato co̱cai
ma'ñe a'ë. Si'aye yë'ë yëyeje̱ pa'ye yo'oye pa'iji. Ja̱je pa'iquëta'are yeque
cato joyo pa'iye ñese mëiñe co̱cai ma'ñe a'ë. 24 Ja̱je pa'ina, yecohua'i
de'oye pa'i ja̱'ñere cuasajë de'oye yo'oye pa'iji. Co'ye de'oye pa'iyere
cuasajë yo'oye co'aji. 25 Ja̱je pa'ina, a̱o huero hue̱'ña i̱siyere coa hueroni
a̱ijë'ë. De'huasi diusuna i̱sise'e pa'ima'quë cuasajë se̱ma'pë pa'ije̱'ë, ai
cuasaye peoja̱quë. 26 Iye yeja cui'ne si'aye i̱ote pa'iye Maija'quë tse̱ a'ë.
27 Pa̱nita'a sehuoma'quëpi a̱o a̱ijë'ë caquë huëouna, sehuoni i̱ huë'ena
saisicohua'i pani, de'huasi diusure i̱sise'e pa'ima'quë cuasajë se̱ma'pë coa
si'aye i̱ a̱oñe a̱ijë'ë. 28 Ja̱je pa'iquëta'are yequëpi mësarute quëa'ñe pa'i api,
iye hua'i pa̱i de'huasi diusure i̱sise'e a'ë caquë. Ja̱je quëaru a̱ima'pë pa'ije̱'ë.
Mësarute quëasiquë cuasayere co'a de'huayere coejë a̱iñe pa̱jë'ë. 29 Iye cato
cayë yequë co'aye a'ë, cuasayere. Mësaru cuasayere cama'ë pa'iyë.
Ja̱je pa'iquëta'are pa̱ipi se̱ti̱'ñe pa'iohua'i a'ë. ¿Me neni yë'ë yëyeje̱
yo'oyere yequëpi ñaquë yo'oji ca de'huaye pa'iquë'ni? 30 Yë'ëpi tsoe
Maija'quëre se̱ni de'huani a̱iquë pa'ito ¿me neni yë'ë a̱iñere yecohua'ipi
ca de'huaye pa'iquë'ni? 31 A̱iñepi u̱cuyepi, cui'ne co'amaña yo'oyepi
Maija'quë de'oquëre pa'ni cajë sihuayere yo'oje̱'ë. 32 Sehuosicohua'ire,
judío pa̱ire cui'ne judío pa̱i peocohua'ireje̱ si'aohua'ire co'aye ne i̱ñoma'pë
pa'ije̱'ë. 33 Ja̱je pa'ina, yë'ë si'aohua'ire de'oye yo'osi'i caquë yo'oyë.
Yë'ë yëyere yo'oma'ë pa'iyë. Ja̱ohua'ije̱ si'aohua'i de'oye cuasajë huaso
cua̱ñosicohua'i pa'ija̱jë caquë yo'oyë.

11 1 Ja̱je cui'ne mësaruje̱ yë'ë yo'o i̱ñose'eje̱ pa'ye cui'ne yo'oje̱'ë.
Cristo yë'ëre yo'o i̱ñose'eje̱ pa'ye yo'oyë, yë'ëje̱.

Nomiohua'i Maija'quëre Se̱ Hue̱'ña Pa'iye

2 Maija'quë do'ijë, sihuayë, mësaru yë'ëre si'anë cuasajë yë'ë ye'yase'eje̱ pa'ye
pa'ijëna. 3 Ja̱je pa'iquëta'are iyeje̱ asaja̱jë caquë quëayë. Cristo cato si'a ë̱mëohua'i
mëñe ëjaëpi. Ë̱jë cato nëjo mëñe ëjaëpi, cui'ne Diusu cato Cristo mëñe ëjaëpi. 4 Ja̱je
pa'ina, ë̱mëpi i̱ si̱opë ca̱ñapi pu̱ani Maija'quëre se̱quë pa'ito co'aye ña cua̱ñoji.
Ca̱ña pu̱asi do'ipi Cristore ëjaëre pare cuasama'cohua'ipi ja̱je yo'oye pa'iji. 5 Ja̱je
cui'ne nomiopi i̱o si̱opë ca̱ñapi pu̱ama'o Maija'quëre se̱co pa'ito pa̱nita'a Maija'quë
quë'ro ayere asase'ere quëaco pa'ito, co'aji ë̱jëni huajëya'ye ña cua̱ñoji, naña peo
hue̱'ñarepa tëase'eje̱ pa'iopi quëa do'ipi. Ë̱jëpi jerepa pa'i caye i̱ñoñe a'ë, si̱opëna
ca̱ñapi pu̱añe cato. 6 Nomiopi si̱opë pu̱ama'o pani nañare peo hue̱'ñarepa hueo
je̱ojaco, te'ere papi. Ja̱je pa'ina, nañare hueo je̱oni huajëya'ye pa'ima'copi cuasani

pu̱ajaco, i̱o si̱opë. 7Ë̱më cato i̱ si̱opë pu̱añe peoji, Maija'quëje̱ pa'ire de'huasiquë me pu̱aquë'ni. Ja̱je pa'ina, ë̱më cato Maija'quë de'oquërepa pa'iyere i̱ñocai pa'iji. Ja̱je pa'iquëta'are nomio cato ë̱më de'oquë pa'iyere i̱ñocaio pa'ico.

8Maija'quë ë̱mëre de'hua maca nomio ayepi neñe pa̱pi. Nomiota'are ë̱më ayepi de'huapi. 9Ë̱mëni caquë Maija'quë nomiore nepi. Nomioni caquë ë̱mëre neñe pa̱pi. 10Ja̱ do'ire hui̱ñaohua'ire i̱ñoñere caco nomio i̱o si̱opëna ca̱pi pë'pësico pa'iye pa'iji. 11Ja̱je pa'iquëta'a mai sehuosicohua'i pa'iye cato nomio peoto ë̱më pa'iye peoji. Ja̱je nomiopi peotoje̱ ë̱mëje pa'iye peoji. 12Ë̱më ca̱përe i̱ni nomiore de'huapi, Maija'quë. Ja̱ yo'ose'e nuñere pa'ë. Ja̱je pa'iquëta'are yure cato nomiopi ë̱mëre ai de'huaye pa'iji. Si'aye iye yo'oye Maija'quëpi neñe a'ë.

13De'oquë nomiopi Maija'quëre se̱o ca̱pi si̱opë pu̱ama'o pa'ito mësarupi ca de'huaje̱'ë, ñani. 14Ja̱je pa'ina, iye yeja ja̱re i̱ose'e maire ë̱mëohua'ire huajëya'ye nëiñe neji, ë̱mëohua'ipi tsoa naña hue'eto. 15Nomio cato tsoa naña hue'eni sihuaco i̱o si̱opë pë'pë ja̱'ñere i̱sise'e sëte. 16Iye ayere yecohua'ipi ja̱je yo'o ma'ñe a'ë cajë sa̱ñope cacohua'i pani iye a'ë quëaje̱'ë, yëquë asayere ye'yaye. Yëquë cuasayeje̱ pa'ye yequë hue̱'ña sehuosicohua'ije̱ cuasayë, iye yo'oyese'e cato.

Ë̱jaë A̱o A̱i Pa'ise'ere Cuasajë Tayo Yo'ose'e

17Ja̱je pa'iquëta'are mësaru tsi'sijë yo'oyepi mësarute co̱cati'ñe pa'yepi mësarute co'a de'huaye pa'ina, asaquë mësaru yo'oye sihuama'ë iye toya ja'hua toyayë. 18Maija'quë coca cañu'u cajë tsi'si maca tsë̱capë̱a huahuejë yo'oyë cajë yë'ëre quëayë. Quëajëna, ja̱je pa'iji cayë cuasaye nëiji, yë'ëpi. 19Mësarute tsë̱capë̱ase'e huahueni pati'ñe nëiñe jëa ti̱'añe peoji. Ja̱re ja̱je huahueye pa'iji. Ja̱je yo'ojëna, nuñerepa sehuosicohua'i pa'iye ñañe pa'iji. 20Ja̱je pa'iquëta'are mësaru tsë̱capë̱a huahueni tsi'sini a̱o a̱iñe nuñerepa mai Ë̱jaë tse̱ peoji, 21mësaru a̱o a̱i maca ti̱'aëna, pa̱i ñape a̱o du'ruja̱'a a̱i do'ire, yecohua'ipi a̱o ëa ju̱'ijëna, yo'o do'ire cui'ne yecohua'ipi ñese co̱no u̱cu cuepere pajë yo'o do'ire. 22¿Huë'e pacohua'i sëte me yo'ojë huë'ena u̱cujë a̱i ma'ñe'ni? Mësaruse'e a̱ijëna, nuñerepa peocohua'i mañapi huajëya'ye nëina, ñañë. Ja̱ yo'oyepi Maija'quë tse̱cohua'ini co'aye yo'oyë, mësaru. ¿Ja̱je yo'oto yë'ë me mësaru yo'oye de'oyerepa yo'oyë cacaiye'ni? ¡Mësaru yo'oye sihuacaiye pa̱ñë!

Ë̱jaë A̱o A̱iñe
(Mt. 26.26-29; Mr. 14.22-25; Lc. 22.14-20)

23Yë'ë mësarute ye'yase'e Ë̱jaëna ye'yese'e paji'i. Ja̱re ye'yahuë, mësarute. I̱te cajei yo'oyeje̱ pa'ye yo'oquë cosoquë tse̱a je̱o cua̱ñoja'a ñami na'iquëna, Ë̱jaë Jesupi jujuma' a̱o i̱ni, 24Maija'quëre pëpani a̱ore yeteni huahuequë capi: "A̱ijë'ë. Iye a̱iñe cato yë'ë ca̱pë a'ë. Mësaru de'oye pa'i ja̱'ñere caquë i̱siye a'ë. Yë'ë yo'ose'eje̱ pa'ye yo'oje̱'ë, yë'ëni cuasajë." 25Cui'ne a̱o a̱ni tëjisi jeteyo'je u̱cu duruhuë i̱ jë̱ñapi i̱ni capi: "Iye u̱cu

duruhuë pa'iye cato yë'ë tsie a'ë. Iye do'ipi Maija'quë mami huajë ca
nëose'e pa'iji. Jaje pa'i do'ire ucuye ñape yë'ëni cuasajë yo'ojë pa'ija'cohua'i
pa'ijë'ë." 26 Jaje yo'oni mësaru i ju'ise'ere quëa iñojë yo'oyë, ao aiñe ñape
cui'ne iye ucu duruhuë ucuye ñape, i dai macaja'a. Jaje yo'ojë pa'ijë'ë.

Ñeje Yo'oye Pa'iji, Ëjaë Ai Pa'ise'ere Cuasajë Yo'oye

27 Ëjaëre pa'ë cuasama'pë mai Ëjaë ai pa'ise'ere coa huëojë aini, cui'ne
coa huëojë ucuni sañope mai Ëjaë capëre cui'ne i tsiere yo'oyë, co'ayere.
28 Ja do'ire ja yë'ta'a iye ao aima'në cui'ne ucuma'në pai ñape joñoa co'ye
ñañe pa'iji. 29 Jaje pa'ina, Ëjaë capë ayere cuasama'ë coa huëoquë iyere
aini cui'ne iyere ucuni ja co'ayere do'iquëpi yo'oji. 30 Jaje pa'ina, jai pai
mësaru acohua'i ju'icohua'i cui'ne tutu peocohua'i pa'iyë. Jaje yo'ojë
yecohua'i jujuhuë. 31 Jaje pa'iquëta'are mai joñoa co'aye pa'iyere nejojë
ñare pajë aito Ëjaë maire sañope yo'o do'i quë'iohua'ire ñañe paji. 32 Jaje
pa'iquëta'are Ëjaëpi maire tayojëna, sañope caquë si'seji, maipi iye yeja
acohua'i ja're coni toa yejana saiye pajajë caquë.
33 Jaje pa'iye sëte Maija'quë do'ijë maña Jesús ju'ise'ere cuasajë
tsi'sisicohua'i pani yecohua'ire uteni si'aohua'i tsi'sirena, te'e aijë'ë.
34 Ao ëa ju'icohua'ipi cui'na maca tsioni yo'osi do'ire Maija'quë si'sema'ë
pa'ija'quë cani yecohua'ini ao ëato huë'ere pana aiñe pa'iji. Yequeta'a
yë'ëpi sani ne de'huasi'i, mësarute do'i ña maca.

Maija'quë Joyopi Pai Ñapere Tutu Isiye

12 1 Maija'quë do'ijë mësarute quëasi'i, Maija'quë joyo pai ñapere
tutu isiyere.
2 Mësarupi asayë, ja yë'ta'a sehuoma'cohua'i pa'inë pai de'huasi diusuna
saijë sejë pa'ise'e ti asama'cohua'ina. 3 Jaje pa'ina, yure mësarute quëaye
yëyë, iyere. Jesús co'aquë api caquë cato Maija'quë joyo tutupi caye paji,
cui'ne Jesure Ëjaëpi caquë cato de'o joyopi caye pa'iji.
4 Jare te'e Maija'quë joyopi isiquëta'a pai ñapere tiñe pa'ye isiye pa'iji, tutu. 5 Jaje
pa'ina, pai ñape Ëjaë Jesure necaiye pa'iji, tiñe pa'ye. Jaje pa'iquëta'are te'i api, Ëjaë
cato. 6 Pai ñape tiñe pa'i co'amañare yo'oye pa'iji. Jaje pa'iquëta'are Maija'quë cato
jare ipi pai ñapere yo'o huëoquëna, yo'oyë. 7 Maija'quëpi i joyo ayere pai ñapere
isiji, tiñe pa'i tutu si'aohua'i sa'ñe cocaijë de'oye pa'i ja'ñere caquë. 8 Yecohua'ini
Maija'quë joyopi isiji, Maija'quë yëyere ta'ñe asa ti'añere. Yecohua'ini jare ja joyopi
isiji, si'ayerepa asacohua'i pa'ijë yecohua'ire ye'ya ja'ñere. 9 Yecohua'ini jare ja joyopi
isiji, nuñerepa ne ti'añe pa'iji asayere. Cui'ne yecohua'ini ju'icohua'ire jujuyere isiji.
10 Yecohua'ipi pai yo'o ti'a ma'ñere yo'oyere isi cuañoñë. Yecohua'ipi Maija'quë
quë'ro ayere asase'ere quëa tuture isi cuañoñë. Yecohua'ipi isi cuañoñë, coso joñoa
caye ta'ñe asaye cui'ne nuñerepa de'o joyo caye asayere. Yecohua'ini isiji, yeque
tiñe cocapi ca ja'ñere. Cui'ne yecohua'ini ja coca case'ere asani quëayere isiji. 11 Jaje
pa'iquëta'are si'aye ja Maija'quë joyopi yo'oji, i yëyeje pa'ye pai ñapere.

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

Sehuosicohua'i Te'e Capë Pa'iye

12 Pai capë jaiye tẽ'ñapi tsi'sisicopi pa'iji. Jaje pa'icota'a te'e capë a'ë.
Jaje Cristojẽ pa'iji. 13 Jaje pa'ina, mai si'aohua'i judío pai, griego pai,
jo'yaohua'i panita'a jo'yaohua'i peocohua'i si'aohua'i te'e capë acohua'i
pa'iyë, te'e joyopi dosi do'ire. Jaje pa'ina, si'aohua'ire maire joyo ayere
ocuapi.
14 ¿Me pai capë pa'ico'ni, tẽ'te maca pani? Jaje pa'ina, jaiye tẽ'ñapi
pa'icoa. 15 Quëopi caco pani ca'ñe pa'io: "Jëtëjẽ ñani yë'ë cato yecoa'ë."
Jaje canije capëre hua sani tio ponëni pa'iye peoji. 16 Panita'a cajoropi
caco pani ca'ñe pa'io: "Ñacoajẽ ñani yë'ë cato yecoa'ë." Jaje canije capëre
hua sani tio pa'iye peoji. 17 ¿Si'a capë ñacoase'e pa'ito me asara'reni?
panita'a ¿si'a capë cajorose'e pa'ito me yë'era're'ni? 18 Jaje pa'ina, Diusupi
ñaquë si'a tẽ'ñare tsioni te'ore nepi, i yëyejẽ jarote jaopi pa'ijaco caquë.
19 Jaje pa'ina, si'a capë te'ese'e pa'ito, ¿jerore patira'oni yeque yo'oye?
20 Jaiye tẽ'ñapi pa'iquëta'are yure cato te'e capë pa'iji.
21 Ñacoapi jëtëre ca ti'añe peoji: "Më'ëre ne cuañoñe pañë." Cui'ne siopëpi
quëore, "më'ëre ne cuañoma'o pa'iyë," ca ti'añe peoji. 22 Coa ai jerepa tutu
peoye cocai ma'ñeje pa'ye nëiñepi ai jerepa maire cocaiye a'ë. ¿Ja peoto
me pa'iye'ni? 23 Jaje pa'ina, iti mai ai a'ri maña do'i quë'ye a'ë cayere jerepa
ñare pajë su'ñecaiyë, cui'ne tiñarepa iñoñe peoyere ai de'oye ñacaiyë.
24 Tiña ñañe cato airepa de'oye ñacaiye pañë. Jaje pa'ina, Maija'quëpi pai
capë de'huapi, do'i peoye ña cuañoñepi jerepa do'i quë'ye pa'ijaquë caquë.
25 Jaje pa'ina, pai capë cato si'a tẽ'ñapi tsiosicopi te'ere cuasajëjẽ pa'ye sa'ñe
cocaio pa'ico. 26 Jaje pa'ina, te'e tẽ'te capë a'si ju'ito si'a capë ai yo'oye pa'iji,
cui'ne yequejẽ te'e tẽ'te de'oye ne cuañoto si'a capë sihuaye pa'iji.
27 De'oji, jaje pa'iye sëte. Mësaru sehuosicohua'i cato mësaru pai ñape
Cristo capë acohua'i a'ë. 28 Jaje pa'ina, Maija'quëpi sehuosicohua'ire
ñacaija'cohua'i ñeje pa'ijajë cuasapi. Jaje pa'ina, nepi, du'ru macare pare
i doce jëjo saocohua'ini. Ja jeteyo'je Maija'quë cayere asani quëacohua'ire
nepi. Cui'ne ja jeteyo'je Maija'quë coca ye'yacohua'ire nepi. Ja maca ai
jeteyo'jerepa pai yo'o ti'a ma'ñe yo'ocohua'ire nepi. Cui'ne ju'icohua'ire
ne co'yacohua'ire nepi. Cui'ne paire de'oye cuasayepi cuañecohua'ire
nepi. Cui'ne yequë cocapi cacohua'ire nepi. 29 ¿Si'aohua'irepa i doce jëjo
saoyejẽ pa'iohua'ise'e pa'iye? Pañë. ¿Si'aohua'irepa Maija'quë quë'ro
aye asase'e quëacohua'ise'e pa'iye? Pañë. ¿Si'aohua'i Maija'quë coca
ye'yacohua'ire pase'e pa'iye? Pañë. Panita'a ¿Si'aohua'i pai yo'o ti'a ma'ñe
yo'ocohua'ise'e pa'iye? Pañë. 30 ¿Si'aohua'i ju'icohua'ire ne co'ya tutu
pacohua'ire pase'e pa'iye? Pañë. ¿Si'aohua'i tiñe coca cacohua'ire pase'e
pa'iye? Pañë. ¿Si'aohua'i tiñe coca asani se quëacaicohua'ise'e pa'iye?
Pañë. 31 Jaje pa'ina, mësaru cato ai de'o tuture pañu'u cuasajë yëjë'ë. Jaje
pa'ina, yë'ëpi mësarute ai jerepa tutu de'oye quëasi'i.

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

Oiyere Quëaye

13 1 Yë'ëpi si'a pai coca caquëpi cui'ne huiñaohua'i coca caquëpi
paire oima'quë pani, coa huatihuë të'cajëna, pisiyeje pa'i a'ë.
Panita'a coa quëna de'huana të'cajëna, pisiyeje pa'i a'ë. 2 Cui'ne si'aye
Maija'quë quë'ro aye asayere quëaquëpi cui'ne si'aye pai ña ma'ñe
ñaquëpi cui'ne si'aye ta'ñe asaquëpi cui'ne si'aye Maija'quëpi nequëre pare
cuasaquëpi ai cutiohua'ire tirona cuañe saoquëpi ja yë'ta'a paire oima'quë
pani coa caquë a'ë. 3 Cui'ne si'aye yë'ë paye yecohua'ina huahuecai
yo'oquëpi cui'ne yë'ë capëre paje yecohua'i do'ire ëo cuañoja'core isiquë
yo'oquëpi ja yë'ta'a paire oima'quë pa'ito si'aye iye yo'oye cocaiye paji.
4 Paire oiquë cato; sañope yo'oyere quëcoquë api, paire oi cocaiquë api,
yecohua'i payere ëa ñaquë pëima'quë api, yë'ë jerepa pa'i a'ë cama'quë api,
5 ai jerepa pa'i a'ë cuasaquë yo'oma'quë api, ise'e yo'oye pa'iji cuasaquë
yecohua'i yëyere meñe ña'no toma'quë api, pëtitema'quë api, co'aye ite
yo'ose'ere cuasaquë oima'quë api, 6 yecohua'i tayojë co'aye yo'oyere ñaquë
sihuama'quë api, coa ai jerepa nuñere pare ñaquë sihuaquë api, 7 si'aye
ai yo'oye pa'itoje quëcoquë api, de'hue neñe pa'iji cuasaquë, de'oyere
pa'ija'quë caquë utequë api, cui'ne dahuëre cuasare paquë yo'oquë api.
8 Paire oiye carajai ma'ñe a'ë. Maija'quë quë'ro ayere asani quëayeta'a
yequë mu'se carajai ja'ñe a'ë. Yequë coca caye cui'ne ta'ñe mai asaye
carajai ja'ñe a'ë. 9 Jaje pa'ina, mai asaye cui'ne Maija'quë quë'ro ayere
asani quëaye jopo carase'e a'ë. 10 Jaje pa'ina, yequë mu'se maipi peo
hue'ñarepa asa ti'a maca, si'aye mai te'te maca asajë quëase'e carajasipi.
11 Yë'ë tsihua'ë pa'inë jare tsihua'ë cayepi cui'ne jare tsihua'ë cuasayepi
cui'ne tsihua'ë asaquë yo'oyepi yo'ohuë. Yo'osiquëpi yureta'a ai ëmë de'oni
si'aye tsihua'ë pa'inë yo'ose'e jeohuë. 12 Jaje pa'ye yure, mai coa huesë ëaye
Maija'quë coca asayë. Ai tsiña de'hua poresicore ñañeje pa'ye asayë, mai. Jaje
pa'isicota'are tiñarepa ñaja'cohua'i a'ë. Yë'ë yure cato coa te'te maca ñañë.
Jaje pa'iquëta'are yequë mu'se Diusute ñaja'quë a'ë, yë'ëre i ñañeje pa'yerepa.
13 Maija'quëre necaiquëre pare asaye, paire oiye, cui'ne yequë mu'se pa'i ja'ñere
uteye iye cato ti pani huesë ja'ñe a'ë. Si'aye jerepa pa'ye cato paire oiye a'ë.

Yequë Pai Cocapi Cayere Ñare Pajë Caye

14 1 Paire oicohua'i pa'ijë'ë. Diusu de'o tuture pare jaiye pañu'u cajë
ai yëcohua'i pa'ijë'ë, cui'ne i quë'ro ayere asani yecohua'ina se
quëacaiyere jerepa yëcohua'i pa'ijë'ë. 2 Jaje pa'ina, yequë pai coca caquë
cato paini caye paji. Maija'quëni caji. Jaje pa'ina, pai asaye ti pañë, i caye.
Joyopi cato me asaye'ni. Jaje pa'ina, ja cato yeque a'ë pai asa ti'a ma'ñe
a'ë. 3 Jaje pa'iquëta'are Maija'quë quë'ro ayere asani quëaye cato paire
quëaye a'ë Maija'quëre cuasayere ñese mëijajë cajë, yo'o jujacohua'ire
sihua ëaye ca huëoye a'ë, cui'ne oicohua'ire yëhuo huasoye a'ë. 4 Jaje

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

pa'iquëta'are Maija'quë isi coca caquë cato ija'a jerepa Maija'quëre cuasaquë pa'iye neñe a'ë. Cui'ne Maija'quë quë'ro ayere asani quëaquë cato sehuocohua'i Maija'quëre jerepa cuasajë pa'i ja'ñere cocaiquë api.

5 Si'aohua'i mësaru yeque coca ca tuturepa Maija'quë isise'e pacohua'i pa'ijë'ë, cayë, yë'ë cato. Jaje caquëta'a jerepa yëyë, mësarupi Maija'quë quë'ro ayere asani yecohua'ire se quëayere pajë'ë caquë. Ja quëayepi jerepa de'oji. Yeque cocapi casi maca iti case'ere asani sehuosicohua'ina se quëacaicohua'ipi pa'ijëna, cajë'ë, yequë cocapi, sehuosicohua'ipi jerepa Maija'quëre cuasajë pa'ija'cohua'ire. 6 Maija'quë do'ijë, yë'ëpi mësaru quë'rona do'i saisiquëpi yeque cocapi caquë pa'ito mësarute ti cocaiye peoji, yë'ë caye. Jaje pa'iquëta'are Maija'quë iñose'ere, panita'a huajëye asase'ere quëayere, panita'a Maija'quë quë'ro ayere asani quëayere panita'a Maija'quë cocare ye'yayere yo'onita'a mësarure cocaiyë.

7 Cañu'u, jetu juiyere panita'a pi'cohuë juiyere. Ja je'quë de'oye juima'pë pa'ito jare juiyë cajë asaye peoji. 8 Cui'ne duruhuëpi tiñarepa pisima'o pa'ito huajo sacohua'i ne de'huaye pañë, huajo ñese sa ja'ñe. 9 Cui'ne mësarute pa'iji. Jaje pa'ina, mësarupi yequë cocapi cacohua'i pa'ito yecohua'i asaye pañë. ¿Me jare cayë cajë asaye'ni, coa peo de'otona case'eje pa'ye pa'ito? 10 Si'a yeja jaiye pai coca pa'iji. Si'aye asayese'e pa'iji, iti coca acohua'i cato. 11 Jaje pa'iquëta'are yë'ëpi yecohua'i cocare asama'ë pani ti pa'iyë. Cui'ne ja coca caquëje ti pa'iji, yë'ëre. 12 Maija'quë joyo tuture paye yëcohua'i sëte Maija'quëre ai cuasajë pa'iyere sehuosicohua'ire quëa tuture yëjë'ë, jaohuaipi mëojajë caquë.

13 Jaje pa'ina, tiñe coca caquë pani Maija'quëre señe pa'iji, iti casi cocare de'oye se quëaja'a tuture isijaquë caquë. 14 Cui'ne yë'ëpi Maija'quëre ti cocapi seni asama'ë pa'iyë, yë'ë caquë señe, nuñerepa joyo cato Maija'quëni sequëta'a. 15 ¿Jaje pa'ito me yo'oye pa'iquë'ni? Joyopi señe pa'iji. Joyopi sequëta'a yë'ëje asaquë señe pa'iji. Joyopi jëjëñe pa'iji, cui'ne yë'ëje asaquë jëjëñe pa'iji. 16 Jaje pa'ina, më'ë joyopi Maija'quëre sihuaquë de'oquëre pa'ni caquë sihuaquëna, yequëpi më'ë ja're coni te'e sihuacaiye pasipi, ja coca asama'ë pa'i do'ire. 17 Jaje pa'ina, më'ë Maija'quëre pëpayepi de'oyerepa pa'itoje iti asaquëpi joyo sihuaye ñese mëiñe pasipi. 18 Maija'quëre ai de'oji cayë, mësaru caye jerepa tiñe pa'i cocapi caquë pa'i. 19 Jaje pa'iquëta'are sehuosicohua'i tsi'si sitona caye ai jerepa de'ora'pi, te'e jëtë pa'i yë'orepa, iohua'i asa cocapi yecohua'ire ye'ya ja'ñere caquë. Yë'ëpi pai asama' cocapi jaiyerepa case'e cato yecohua'ire cocaiye peoji.

20 Maija'quë do'ijë, tsi cuasayeje pa'ye cuasama'pë pa'ijë'ë. Tsije pa'iohua'i pa'ijë'ë, co'aye yo'oyere yo'oma'cohua'ipi. Jaje pa'iohua'ita'a mësaru cuasayere aiohua'i pa'ijë'ë. 21 Maija'quë cuañesi toya pëpë ayepi caji: "Caja'quë a'ë, iye paire yequë pai cocapi ti pai yë'oja'a. Jaje catoje ti asani sehuoma'pë pa'ija'cohua'i a'ë, yë'ë caye caji, Ëjaë." 22 Jaje pa'ito tiñe coca caye cato sehuoma'cohua'ire iñojë caye a'ë, pani sehuosicohua'ire. Jaje pa'iquëta'are Maija'quë quë'ro

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

ayere asani quëaye cato sehuosicohua'ini caye a'ë, pa̱ni sehuoma'cohua'ire.
23 Ja̱je pa'ina, si'a sehuosicohua'i tsi'si sitopi, si'aohua'i ti̱ cocapi cajë yo'oto
huesëcohua'ipi, pa̱nita'a sehuoma'cohua'ipi co̱ni cacasicohua'ipi cuasaja̱'cohua'i
pa'ini cuepejë yo'ojë cayë, cajë. 24 Ja̱je pa'iquëta'are si'aohua'i Maija'quë quë'ro
ayere asani quëajë yo'otota'a sehuoma'cohua'ique pa̱nita'a huesëcohua'ique
co̱ni cacasicohua'ije̱ i̱ohua'i co'aye yo'oyere asa quëquëjë cui'ne i̱ohua'i pa'iye
asa ti̱'aja'cohua'i a'ë, si'aohua'i cayere asajë. 25 Ja̱je yo'ojëna, i̱ohua'i joyo co'aye
pa'iyepi ti̱ñarepa ña cua̱ñoquëna, Maija'quëre do're ja'rujë se̱ja'cohua'i a'ë cui'ne
Maija'quë nuñerepa mësaru ja̱'re pa'iji caja̱'cohua'i a'ë.

De'oyerepa Tsi'sicohua'i Yo'oye

26 Ja̱je pa'ito Maija'quë do'ijë iye a'ë, i̱ti yo'oye: Tsi'sicohua'i pani yecohua'ipi
Maija'quëre jëjëñe payë. Yecohua'ipi ye'yaye payë. Yecohua'ipi Maija'quë
i̱ñose'ere quëaye payë. Yecohua'ipi ti̱ cocapi caye payë. Ja̱ case'ere yecohua'ipi
quëaye payë. Ja̱re yo'oje̱'ë, sehuocohua'i joñoa jerepa Maija'quëre oiye ne paja̱jë
cajë. 27 Ti̱ cocapi cacohua'i pani caja̱jë cayaohua'i pa̱nita'a toaso̱cohua'i pa̱i ñape
te'ohua'ise'e caja̱jë. Cajëna, yecohua'ipi i̱ti case'ere quëaja̱quë. 28 Ja̱je pa'iquëta'are
ti̱ñe coca case'ere quëaquë peoto i̱tije̱ caye pa̱jë'ë, sehuosicohua'i tsi'si sito. Ja̱je
pa̱jë coa pa̱i ñape Maija'quëse'ere joyose'e cuasajë se̱ñe pa'iji. 29 Cui'ne Maija'quë
quë'ro ayere asani quëayeje̱ cayaohua'i pa̱nita'a toaso̱cohua'i caja̱jë cajëna,
yecohua'ipi nuñere pa'ni cajë i̱ti quëayere neñajajë. 30 Ja̱je pa'iquëta'are tsi'sito
ñu'iquëre Maija'quëpi i̱ñoquëna, ja̱ëpi casi'i caquë yo'oto ja̱ maca du'ru caquëpi
je̱oñe pa'iji. Je̱oquëna, yequëpi caye pa'iji. 31 Ja̱je pa'ina, si'aohua'i mësaru
Maija'quë i̱ño coca asacohua'i te'ohua'ise'e caye pa'iji, si'aohua'i ye'ye ja̱'ñere cajë.
Cui'ne yo'o jujahuë cuasacohua'ije̱ ta̱ise'eje̱ pa'iohua'ipi huëi ja̱'ñere cajë yo'oje̱'ë.
32 Maija'quë ayere asani quëacohua'i cato i̱ohua'ipi i̱ohua'i joyo nëiñere de'oye
ñañe pa'iji, tayo ma'ñe cajë. 33 Maija'quë cato huesë ëaye nëiñere i̱sima'quë api.
Maija'quë cato de'oye ai cuasama'pë jo'cua pa'iyere i̱siquë api.

Si'a hue̱'ña Maija'quë pa̱i yo'ojë pa'iyere pa'iji. 34 Nomiohua'i caye peoji,
sehuosicohua'i tsi'si sito. Caye e̱sese'e a'ë. Ja̱je pa'ina, nomiohua'i sehuojë
cama'pë jo'cua pa'ije̱'ë, Maija'quë judío pa̱ire cua̱ñese'eje̱ pa'ye. 35 Se̱ni
asañu'u cuasacohua'i pani, e̱jëni se̱ñe pa'iji, huë'ena sani. Ja̱je pa'ina,
nomiopi Maija'quë coca asa hue̱'ñapi caco pa'ito de'oye ña cua̱ñoñe pa̱ji.

36 De'hua cuasaje̱'ë. Iye Maija'quë coca mësarupi du'ru ca huëoma'pë
paë'ë. Mësaruse'e iye coca asani sehuoma'pë paë'ë, yecohua'ije̱ mësaru
jerepa tsoe asahuë, cui'ne sehuohuë, iye cocare. 37 Maija'quë i̱ñosi
coca quëaquë a'ë cuasaquëpi, cui'ne Maija'quë joyopi caquëna, cayë
cuasaquë cato iye yë'ë mësarute toyase'e mai Ëjaë cua̱ñese'ere toyapi
caquë ti̱ñarepa asaye pa'iji. 38 Ja̱je pa'iquëta'are yë'ë toyase'ere Maija'quë
cua̱ñese'e a'ë caquë ñama'quëpi quëaquë pa'ito i̱ cayeje̱ asama'pë pa'ije̱'ë.

39 Ja̱je pa'iye sëte Maija'quë do'ijë maña Maija'quë quë'ro aye asase'ere
yecohua'ire se quëayere cajë yo'oyere yëje̱'ë. Yequë coca cayeje̱ e̱sema'pë

pa'ijë̱'ë. 40 Si'aye de'oye ñare pajë yo'ojë̱'ë. I̱ti pa'iyeje̱ coa huesë ëaye
yo'oma'pë pa'ijë̱'ë.

Cristo Ju̱'isiquëpi Huëise'e

15 1 Yure Maija'quë do'ijë, mësarupi yë'ë ja̱'në huaso coca quëase'ere
co'ye cuasa co̱jajë caquë cayë. Iye coca cato mësaru asani
nuñere pa'ë cajë de'huase'e a'ë. Ja̱je pa'ina, mësarupi i̱tina tse̱asicohua'ipi
nuñerepa pa'iyë. 2 Cui'ne iye coca quëa do'ija̱'a mësaru huasosicohua'i
pa'iyë, mësarupi nuñerepa i̱tire pa'ini. Ja̱je pa'iquëta'are yequere pa'ini
coa tayo asasicohua'i a'ë.
3 Du'ru macarepa mësarute ye'yahuë, yë'ëre ye'yase'ere. Mësarute
toyase'e Maija'quë coca cayeje̱ pa'ye ye'yahuë, Cristo mai tayo yo'ojë pa'i
do'ire ju̱cacaise'ere. 4 Maija'quë coca toyase'eje̱ pa'ye Cristo ta̱siquëpi
toaso̱ mu'seña acona huëji'i, huajëquërepa. 5 Huëisiquëpi Pedrona ñaipi
cui'ne ja̱ jeteyo'je i̱ jëjo saocohua'ina ñaipi. 6 Jeteyo'je ñaipi, quinientos
ai jerepa sehuosicohua'ina. Ja̱ yë'ta'a i̱ti ñasicohua'i jai pa̱i pa'iyë.
Yecohua'ise'e ju̱'isicohua'i pa'iyë. 7 Jeteyo'je Jacobona ñaipi, cui'ne
jeteyo'je si'aohua'i i̱ jëjo saosicohua'ina ñaipi.
8 Ai tëji hue̱'ñare pana yë'ëreje̱ ñaipi, ti ñañe pa̱'ñe pa'ita'are. Coa hui̱ña
co̱ase'eje̱ pa'ye yë'ëre yo'osiquëpi Jesure ñahuë. 9 I̱ jëjo saocohua'i de'hue
de'ocohua'i a'ë, yë'ëre tëto saisicohua'ipi. Ja̱je pa'ina, yë'ëpi Maija'quë
pa̱ire sa̱ñope co'aye yo'ohuë. Ja̱ do'ire i̱ jëjo saoquë hue'e ti̱'añe peoyë.
10 Ja̱je pa'iquëta'are Maija'quë coa i̱sisi do'ipi ja̱je pa'i pa'iyë. Yë'ëre i̱
coa i̱sise'e ne ma'ñe nëañe pa̱pi. Ja̱je pa'ina, yë'ëpi si'a i̱ jëjo saocohua'i
jerepa nehuë. Yë'ëpi yo'oye pa̱huë. Maija'quëpi yë'ë ja̱'re co̱ni yo'oquëna,
i̱ coa i̱siyepi yo'ohuë. 11 Ja̱je pa'iquëta'are yë'ë yo'ose'e cui'ne i̱ jëjo
saocohua'irepa yo'ose'e de'oji. Ja̱ yo'ose'ere sa̱ñope caye peoji. Jesucristo
coca yëquë quëajëna, mësaru sehuose'e a'ë, i̱tirepa.

Ju̱'isicohua'i Huëiye

12 Yëquë cato mësarute quëahuë, Cristo ju̱'isiquëpi huëise'ere. Ja̱je
pa'iquëta'are mësaru acohua'ipi cayë, ju̱'isicohua'i huëiye peoji. ¿Me
yo'ojë ja̱je caye'ni? 13 Ja̱je pa'ito ju̱'isicohua'i huëiye peoto, Cristoje̱ huëiye
pa̱pi. 14 Ja̱je pa'ito Cristopi huëima'ë pa'isiquë pa'ito yëquë quëaye ti do'i
peoye a'ë, cui'ne mësaru pa'ija̱'cohua'i a'ë cuasajë pa'iyeje̱ ti do'i peoye
a'ë. 15 Diusupi ju̱'isiquëni Cristore huëopi cajë quëahuë. Ja̱ quëa do'ire
cosocohua'ipi pa'iyë, ju̱'isicohua'i huëiye peoto. 16 Ja̱je pa'ina, ju̱'isicohua'ipi
huëiye pa̱to Cristoque huëiye pa̱siquë pa'ini. 17 Ja̱je pa'ina, Cristopi huëima'ë
pa'isiquë pa'ito mësaru sehuose'eje̱ co̱cai ma'ñe pa'iji, cui'ne mësaruje̱
ja̱ yë'ta'api co'ayere pa'iyë. 18 Cui'ne Cristore sehuoni ju̱'isicohua'ije̱ coa
ne huesësicohua'i pa'iyë. 19 Ja̱je pa'ina, Cristore mai uteyepi coa iye yeja
pa'iyese'e co̱caiye pa'ito mai pa'iyë, yecohua'ire jerepa teaye pa'iohua'i.

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

20 Jaje pa'iquëta'are Cristo juu'isiquë pa'isiquëpi huëji'i. Huajëquërepa
jaë api, du'ru macarepa juu'isicohua'i aquëpi ti huëisiquë. 21 Adánpi iye
yeja si'a pai juu'iñe huëopi. Jaje cui'ne Cristojee te'i ëmëpi juu'isicohua'i huëi
jaa'ñe huëopi. 22 Jaje pa'ina, si'aohua'i Adán acohua'i pa'i do'ire juu'iñë,
cui'ne Cristo acohua'i pa'i do'ire si'aohua'i pa'iye pajaa'cohua'i a'ë. 23 Jaje
pa'iquëta'are pai ñapere nuiñe pa'iji. Jaje pa'ina, Cristo cato du'ru macarepa
taase'epi quëquëna, tëayeje pa'ye yo'osiquë api, juu'isiquëpi huëisi do'ire.
Jeteyo'je Cristo dai maca ite secohua'i huëijaa'cohua'i a'ë, i huëise'eje pa'ye.
24 Cristopi si'aye ëja pa'ise'ere, cuañeñe pa'ise'ere, cui'ne si'a cuañe tuturepa
nejoni i ëjaë pa'ise'ere pëca ja'quë Diusuna isisi maca ja maca yureta'a i
yo'oyere yo'o saopi, tëji macarepa. 25 Jaje pa'ina, Cristo cuañequëpi pa'iji,
si'aohua'ire ite sañope yo'ocohua'ire i quëo huë'ehuëna tsa'cu oe sao
macajaa'a. 26 Si'aye sañope yo'oye meñe tsa'cu oesi jeteyo'je tëjiyere pana
juu'iñere nejosipi, iti sañope yo'oyere. 27 Maija'quëpi Cristore si'aye isipi,
ipi si'aye cuañequë pa'ijaquë caquë. Jaje Maija'quë coca toyase'e caquëta'a
Maija'quë ise'ere caye papi. Pëca ja'quërepa pa'ito me sehuoye'ni. Si'aye
i nese'e a'ë. 28 Jaje pa'ina, Cristopi si'aye meñe cuañequë de'oni ja maca
yureta'a pëca ja'quë Diusuna meñe cuañe cuañoquë de'oja'quë api. Ite si'aye
isisiquëna, ja maca Diusupi si'a co'amaña cuañequërepa pa'ija'quë api.
29 Jaje pa'ito yecohua'i ¿me neñu'u cajë juu'isicohua'ipi ocore do cuañoñë
cajë huajëcohua'ina oco do'ejë yo'oye'ni, juu'isicohua'ipi huëiye peoto? ¿Me
neñu'u cajë juu'isicohua'ini oco docaiyë cajë yo'oye'ni?
30 ¿Cui'ne me yo'ojë mai si'anëpi juu'iñe quëno macare huajëya'ye
pa'iye'ni? 31 Maija'quë do'ijë yë'ë si'a mu'señapi juu'iñe yë'quë macare
pa'iyë. Mësaru mai Ëjaë Jesucristore sehuosicohua'i pa'ijëna, yë'ë sihuayeje
pa'yerepa iye juu'iñeje pa'iji. Coa caye ti peoji. 32 Yë'ëre ai sañope yo'ohuë,
Efeso daripë paipi cucu yëcohua'irepa, yai yo'oyeje pa'ye. Jaje yo'ojëna,
yë'ë iohua'ire sañope yo'oquë nese'e ¿iquere cocatira'ëni, juu'isicohua'ipi ti
huëiye peoto? Coa pai cayeje añu'u cui'ne ucuñu'u ñamina'a juu'ija'cohua'i
me pañe'ni cayese'e patira'pi, juu'isicohua'ipi huëiye peoto.
33 De'hua ñajë pa'ijëë, yecohua'ipi mësarute co'aye yo'oyere ye'yajë, pai
case'eje pa'ye ñeje: "Co'a cajeohua'ipi de'oye yo'oyere nejocaicohua'i a'ë."
34 Co'aye yo'oyere jeoni nuñerepa pa'iyena ponëjë'ë, co'aye yo'oma'pë pa'ijajë
cajë. Yecohua'i mësaru acohua'i Maija'quëre nuñerepa asama'cohua'ique
pa'iyë. Jaje cayë, mësarupi pañete yo'ore'ni cajë oijajë caquë.

¿Me Mëoñe, Juu'isicohua'ire?

35 Jaje pa'iquëta'are yequëpi setiñe pa'i api, ¿me pa'iohua'i juu'isicohua'i
huëiye'ni? ¿Me pa'i caa'nire hue'ejaa'cohua'i a'ni? 36 Coa huesëohua'irepa
señe a'ë. Jaje señe, iti care tasicohua'i pa'ito iti capi juu'ini ne huesëcoa. Ne
huesëquëna, iti ñëpi mëacoa. 37 Mësarupi hueare panita'a trigore tacohua'i
pani iti ñëare tama'cohua'i a'ë, iti care tacohua'i a'ë. 38 Ja jeteyo'je Diusupi

i̱ yëyeje̱ pa'i ca̱ necaiquë api, pa̱i ñape i̱ti ñëa ñape i̱ yëyeje̱ pa'ye. 39 Te'oje̱
pa'iohua'i pa'iye pa̱ñë, ñajë'ë, iyere: Nëtëroja̱icohua'ipi ti̱ñe pa'iohua'i
pa'iyë, pi̱'api ti̱ñe pa'iohua'i pa'iyë, tsiaya hua'ipi ti̱ñe pa'iohua'i pa'iyë,
pa̱ire papi ai ti̱ñe pa'iohua'i pa'iyë. 40 Ja̱je cui'ne ma'tëmo acohua'ije̱
ti̱ñe pa'ye i̱ohua'i de'ocohua'i pa'iye payë. Pajëna, yeja acohua'ipi ti̱ñe
pa'iohua'i pa'iyë, i̱ohua'i de'ocohua'i pa'iye. 41 Ë̱së miañe ti̱ñe pa'ye a'ë,
cui'ne ñañë miañe ti̱ñe pa'ye a'ë, ma'ñoco miañeje ti̱ñe pa'ye a'ë. Yequeje̱
ma'ñocoje̱ yecohua'ipi ai miajëna, yecohua'ipi a'ri maña miacohua'i
pa'iyë, si'a yë'quë maca miañe pa̱ñë. 42 Ja̱je cui'ne ju̱'isicohua'i ca̱pëje̱ ja̱'ju
ca̱pëpi ta̱sicopi ti̱ñe pa'io huëija̱'coa, ti ju̱'ima'core papi. 43 Co'aconi ta̱rena,
de'ocore papi huëija̱'coa. Tutu peo ca̱përe ta̱rena, tutu quë'iopi huëija̱'coa.
44 Iye yeja ca̱përe ta̱ huesorena, joyo pa'iyepi huëija̱'coa. Iye yeja pa̱i ca̱pë
pa'iyeje̱ pa'ye, cui'ne joyo acohua'i pa'iyeje̱ pa'iji.
45 Ñeje Maija'quë coca toyase'e caji, ñeje: "Du'ru macarepa pa̱i Adán
cato ca̱pë pa'iye quë'i paji'i. Ja̱je pa'iquëta'are tëji Adán cato joyo pa'iye
i̱siquë api." Ja̱je pa'ina, ju̱'isicohua'ire pa'iye i̱si tutu paji. Ja̱ë cato Cristo
api. 46 Ja̱je pa'iquëta'are du'ru macarepa cato iye ca̱pëpi pa'i huëoji. Ja̱
jeteyo'je joyo pa'iye huëoji. 47 Ja̱je pa'ina, du'ru macarepa ë̱më cato yejapi
de'huasiquë paji'i. Ja̱je pa'ina, yeja aquë paji'i. Jeteyo'je ë̱më cato ma'tëmo
aquë paji'i, mai Ë̱jaë Jesucristo. 48 Ja̱je pa'ina, iye yeja ca̱pë hue'ecohua'i
yejapi de'huasiquë Adánje̱ pa'iohua'i a'ë. Ma'tëmo acohua'ipi ja̱re ma'tëmo
aquë Cristoje̱ pa'iohua'i a'ë. 49 Adánje̱ pa'iohua'i yure ña cua̱ñoñë, mai. Ja̱je
ña cua̱ñosicohua'ita'a ma'tëmo aquë Cristoje̱ pa'iohua'i pa'ija̱'cohua'i a'ë.
50 Maija'quë do'ijë, caye yëyë, mësarute. Ca̱pë cui'ne tsie quë'iohua'i Maija'quë
cua̱ñe te̱'te pa'iye peoji. Ti caraja̱ima'tona quëco ma'ñepi co̱ni pa'iye peoji.
51 Ja̱je pa'iquëta'are mësarute quëaye yëyë, pa̱i asa ma'ñere. Si'aohua'irepa ju̱'iñe
pa̱ja'cohua'i a'ë. Ja̱je pa'iquëta'are si'aohua'i ti̱ñe po̱nësicohua'i pa'ija̱'cohua'i a'ë.
52 Coa ma'ji to̱ñeje pa'yerepa tëjicore pare duruhuë jui maca asani po̱nësicohua'i
pa'ija̱'cohua'i a'ë. Duruhuë pi̱si maca ju̱'isicohua'i huëija̱'cohua'i a'ë, ti ju̱'iñe
pa̱ja'cohua'ipi. Cui'ne mai huajëcohua'i cato ti̱ohua'i po̱nësicohua'i pa'ija̱'cohua'i
a'ë. 53 Iye mai pa'iye caraja̱ico sëte ti caraja̱i ma'ñena su̱ñañe pa'iji. Cui'ne
ju̱'i ca̱pë pa'isicopi ti ju̱'i ma'ñena su̱ñañe pa'iji. 54 Iye mai pa'iye caraja̱ico
pa'isicopi ti pani huesëyena su̱ñasi maca cui'ne mai ca̱pëpi ju̱'iñere pa'isicopi
ti ju̱'i ma'ñena su̱ñasi maca, ja̱ maca yureta'a ju̱'iñe pa'ise'ere, toyase'e cayeje̱
ti̱'asipi, ñeje: "Sa̱ñope yo'oye peoyerepa ju̱'iñe nëo cua̱ño. 55 ¿Jerore ju̱'iñe
më'ë tutu yëquëre huaiye pa'iquë'ni? ¿Jerore ju̱'iñe pa'iquë'ni, yëquëre a'si tota
ñaca pa'isico?" 56 Tayo yo'oye a'ë, maire a'si ne hue̱añeje pa'io, pa'iye. Cui'ne
Moisésre Diusu cua̱ñese'epi tayo yo'oyere tutu i̱siji. 57 Ja̱je pa'iquëta'are mai Ë̱jaë
Jesucristo do'ija̱'a Maija'quëpi ñese quëcoye i̱siji. Ja̱je pa'ina, de'oji cayë, i̱te.
58 Ja̱je pa'iye sëte Maija'quë do'ijë maña, si'anëpi jerepa mai Ë̱jaë
co'amañare necaije̱'ë, nuñerepa pa'iyere. Ja̱je pa'ina, tsoe mësarupi ta̱'ñe
asayë, mai Ë̱jaë ja̱'re tsioni i̱ co'amaña yo'oye cato coa yo'o ma'ñe a'ë cajë.

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

Sehuosicohua'ire Cocai Curiquëre Quëaye

16 1 Yë'ë Galilea paire Cristore sehuosicohua'ire ye'yase'eje pa'ye
yo'ojë'ë. Sehuosicohua'ire cocai curiquëre tsi'socohua'i pani, ñeje
yo'ojë'ë. 2 Domingo mu'seña ñape curiquë tirona huajë'ë, pai ñape mësaru
nese'e sehuosicohua'ire cocai jañere cajë. Huajë'ë, iti ne'ese'e ja'i maña
yë'ë saisi maca tsi'so huëoni yo'oye paja'cohua'i. Mësaruse'e du'ru tsi'sojë
pa'ijë'ë. 3 Yë'ë jaro ti'asi maca mësaru tsi'sosi curiquë cui'ne mësaru jëjo
saocohua'ire quëa toya ja'o jëjo saosi'i, Jerusalénna, sehuosicohua'ire
co'amaña peocohua'ire cocai ja'ñere. 4 Yë'ëreje sati'ñe pa'ire nëina, yë'ëpi
saiquë pa'ito yë'ë ja're sati'ñe pa'iohua'i a'ë, curiquë sacohua'ije.

Pablo Sasi'i Cuasaye

5 Yë'ë jaro sai maca saiye pa'iji, Macedonia yejaja'a. Ja jeteyo'je jaro Corinto
yeja ti'aja'quë a'ë, mësaru quë'ro. 6 Ti'ani mësaru ja're ai tsoe maca pati'ñe pa'i
a'ë, panita'a yeque jarona si'a oco tëcahuë pëaja'quë pa'ini. Ja maca yureta'a
yequë hue'ña saija'quë a'ë. Saina, mësaru cocati'ñe pa'iohua'i a'ë, yë'ë sai ja'ñe.
7 Mësarute coa sa sai ñañese'e yëye pañë. Mësaru quë'rona tsoe maca pëani
pa'iyere yëyë, mai Ëjaë jaje yëto. 8 Jaje pa'iquëta'are yure cato Efeso daripëna
pëaja'quë a'ë, Pentecostés mu'se ti'a macaja'a. 9 Efeso daripëna mai Ëjaë
co'amaña necaiye jaiye pa'iji. Jaje pa'ina, jai pai sehuoja'cohua'i a'ë, yë'ë quëa
do'ipi cuasayeje pa'ina, jai sa'ro hui'yocaisicoje pa'iopi pa'iji, Ëjaë coca quëaja'a
sa'ro. Jaje pa'iquëta'are jai pai yë'ë jaro saiye ësejë sañope yo'oyë.
10 Timoteopi ti'asiquë pa'ito de'oye yo'ojë'ë, mësaru ja're sihuaja'quëre
cui'ne co'a ju'iñe paja'quëre. Jaëje mai Ëjaë co'amaña nequë api, yë'ë
neñeje pa'ye. 11 Ja do'ire ite mësaru acohua'i te'ije co'aye ñama'pë pa'ijë'ë.
Coa ai jerepa de'oye cocaijë'ë, ai yo'oye peoye dani yë'ëre ñaja'quëre.
Maija'quë do'ijë ja're utequë pasi'i, daina, ñasi'i caquë.
12 Maija'quë do'iquëpi Apolospi mësarute sehuosicohua'i ja're coni sani
ñajaquë caquë ai seina, yure maca saiye pañë, capi. Jaje pa'iquëta'are
yequë mu'se sani ñasipi, saiye pa'ina.

Pëpa Tëjiye

13 Caise'eje pa'iohua'i pa'ima'pë pa'ijë'ë. Mësaru Maija'quëre necaiquëre
pare asayena nuñerepa tseasicohua'ipi pa'ijë'ë. Ëmëohua'irepa do'i
quë'iohua'i pa'ijë'ë, tutu quë'iohua'i. 14 Jaje pa'ina, si'aye mësaru neñe
pa'ito paire oiyepi nejë'ë.
15 Mësarupi Maija'quë do'ijë tsoe asayë, Acaya yeja pa'icohua'i du'ru
macarepa Maija'quë coca sehuosicohua'ipi Estéfanas tsëcapëpi jaohua'ipi
Maija'quë do'ijëre cocaijë pa'iyë, cajë. 16 Jaje pa'ina, mësarute cayë.
Mësarupi jaohua'i cayere cui'ne si'aohua'i iye co'amaña cocaijë necohua'i
cayere sehuocaijë pa'ijë'ë. 17 Sihuayë, Estéfanasre, Fortunatore cui'ne

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

Acaicore mësaru peo do'ire de'hue daisicohua'ipi pa'ijë yë'ëre cocatena.
18 Jaje pa'ina, jaohua'ipi dani yë'ëre joyo sihua ëaye quëa huasohuë.
Jaje cui'ne mësaruteje sihua ëaye joyona quëa huasosicohua'i a'ë. Jaje
pa'iohua'ire mësarupi de'oye cuasajë sihuajë ñañe pa'iji.
19 Asia yeja paipi sehuosicohua'ipi mësarute pëpa saoyë, Aquila cui'ne
i paco Priscila coni. Cui'ne si'aohua'i jaohua'i huë'ena tsi'sisicohua'ije
mësarure pëpa saoyë, mai Ëjaë do'ire cuasajë. 20 Si'aohua'i sehuosicohua'i
mësarute pëpa saoyë. De'oyere papi cuasajë sa'ñe su'cuajë sihuajë
pëpajë'ë.
21 Yë'ë Pabloje yë'ë jëtëpi mësarute toyaquë pëpayë.
22 Yecohua'ipi mai Ëjaë Jesucristore oima'cohua'i pani nejo
cuañosicohua'i pa'ijajë. ¡Mai Ëjaë Jesús daijë'ë!
23 Ëjaë Jesucristopi mësarute jaiye coa isijaquë, i payere. 24 Si'aohua'ire
mësarute yë'ë oiye jëjo saoyë, Cristo Jesure oi do'ipi. Ca tëjihuë. Jaje
pa'ijaquë.

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

2 CORINTIOS

Pablo Toyase'e Cayaye Acore Corinto Paina

1 1 Yë'ë Pablo Maija'quë yë do'ipi Jesucristo jëjo saoquë de'osiquë
a'ë. Jaje cani cayë, i jëjo daoquë a'ë caquë. Iye toya ja'hua toyayë,
Maija'quë do'iquë Timoteo ja're coni, Maija'quë tsecohua'ina Corinto
daripë pa'icohua'ina cajë, cui'ne Maija'quë paina cajë toyayë, si'a Acaya
yeja pa'icohua'ina. 2 Diusu Maija'quëpi cui'ne Jesucristopi mësarute i coa
isiyere cui'ne co'a ju'ima'pë pa'iyere mësarute isijaquë.

Pablo Ai Yo'ose'e

3 De'oquëre pa'ni Diusu mai Ëjaë Jesucristo pëca ja'quëre cañu'u. Jaëpi mai
teaye pa'iohua'ire ñaquë oi cocai ja'quërepa, cui'ne jaë api, mai ai yo'ojë oiyere
ne yë'huaquë Diusure. 4 Jaje pa'ina, Maija'quëpi si'aye mai ai yo'ojë oiye ne
yë'huaji, maipi i maire ne yë'huayeje pa'ye yecohua'ire ne yë'huajajë caquë.
5 Jaje pa'ina, Cristo ai yo'ose'e maini ai pa'iji. Pa'ina, i ja're coni mai ai yo'oyë.
Ja ai yo'oyeje pa'ye cui'ne Cristo do'ija'a jaiye payë, ne yë'hua cuañoñeje. 6 Jaje
pa'ina, yëquëpi ai yo'oni, mësarupi ne yë'hua cuañoñere pajajë cui'ne huaso
cuañoñere pajajë cajë yo'oyë. Jaje pa'ina, Maija'quëpi yëquëre ne yë'huani,
mësaruje ne yë'hua cuañoñe pajajë caquë yo'oji. Jaje pajë tutu hue'ejë yëquë
ai yo'oyeje pa'ye ai yo'oye pa'itoje quëcojajë caquë. 7 Jaje pa'ina, nuñerepa
mësarute cuasayë. Yëquë ai yo'oyeje pa'ye ai yo'ocohua'i cato cui'ne Maija'quë
isiye ne yë'hua cuañoñeje yëquë ja're payë, cuasayë.
8 Maija'quë do'ijë, yëquë Asia yeja pa'i maca ai yo'ose'ere cui'nare
cuasajajë cajë quëaye yëyë. Yëquë jaro pa'i maca jëayerepa neñañe pa'ina,
quëco tutu mañaje carajani cui'ne ñeje huajëcohua'i maña etayeque
cuasama'pë ai yo'ohuë. 9 Huani jeoja'cohua'ini nejose'eje pa'iohua'ire nëji'i.
Jaje pa'iquëta'are iye yo'ose'e cato ju'isicohua'ire huëoquëna, Maija'quëna
quëcoyere ye'yaye paji'i. Co'ye yëquëja'a ne ti'acohua'i a'ë cuasaye pa
ja'ñere ye'yaye paji'i. 10 Maija'quëpi yëquëre huasopi. Jaje huasosiquëpi ja
yë'ta'api huasoja'quë api, juti'ñe pa'yere paje. Jaje pa'ina, yëquë ina quëco
pajë pa'iyë, ai yo'oye pa'itoje cocaija'quë api cajë. Mësaru secacai do'ire
jaje yo'oja'quë api. 11 Jaje pa'ina, mësarupi Maija'quëre yëquëni cuasajë

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

sẹcacaijëna, cui'ne jai pai yëquëni cuasajë sẹcacaisicohua'i pa'ito, jai pai
mësaru a'ë de'oji cajai'cohua'i a'ë, Maija'quëre, i yëquëre de'oye ñacai do'ire.

Corintona Saima' Do'ire

12 Iye yeja paire cui'ne mësarute de'oyerepa si'si peoyepi pa'ijë cui'ne
nuñere papi yo'ohuë, caye nëiji, yëquëre. Jai de'oye yo'ohuë cuasayepi
yëquëre sihuaye pa'iji. Iye yëquë de'oye pa'iye yëquë iye yeja tai'ñe
asayepi pa'iye pahuë. Coa Maija'quë oi isiye cọcaiyepi jaje paë'ë. 13 Yëquë
mësarute se toya saoye toyama'pë paë'ë, tiñe pa'ye. Coa ai jerepa ñajë
asa ti'añe toyahuë. Jaje pa'ina, ñani mësarupi si'aye asa ti'aja'cohua'i a'ë,
cuasayë. 14 Jaje pa'ina, mësaru de'hue ari tẹ'te maca asasicohua'ipi, mai
Ëjaë Jesucristo dai maca yëquëre sihuaja'cohua'i a'ë. Sihuajëna, yëquëpi
mësarute sihuaja'cohua'i a'ë.

15 Iyere cuasaquë du'ru macarepa mësarute sani ñasi'i cuasahuë.
Jaje yo'oquë cayaye mësarute do'i ña huasosi'i cuasahuë. 16 Jaje pa'ina,
cuasahuë, du'ru macarepa Macedoniana sai sa do'i ñaquë. Saisiquëpi
cui'ne co'iquë tijupë ñasi'i cuasahuë. Ja maca yureta'a mësarupi yë'ë
Judea saija'a cọcaijajë cuasahuë. 17 ¿Jaje yë'ë yo'osi'i cuasani coa noni
cuasa nëore? ¿Caye mësaru yë'ëpi jaje yo'osi'i cuasa nëoni te'epi cayaye
"pasi'i cui'ne nesi'i" cuasaquë caji? 18 Jaje pa'ina, Maija'quë api, yëquë
mësarute te'epi "nesi'i" cui'ne "pasi'i" cuasajë caye pañe ñaquë. 19 Yëquë
Silvano ja're Timoteo ja're cui'ne yë'ë mësarute quëaquë Cristo Jesús
Maija'quë mamaquë cato ti te'epi cayayese'e "nesi'i" cui'ne "pasi'i"
cama'quë api. Jaje pa'ina, Cristo Jesús cato nuñerepa yo'oquë api, i
case'ere. 20 Jaje pa'ina, si'aye Maija'quë nesi'i ca nëose'e ina ti'api. Jaje
pa'ina, Maija'quëre sihuani cayë: "Jaje pa'ijaquë Cristo Jesús do'ija'a."
21 Jaje pa'ina, Maija'quëpi jo'ya neni yëquëre cui'ne mësarute Cristo
ja're jëayerepa tsioni pa'iye neji'i. 22 I tsẹcohua'ire pa'ë asajajë caquë
Maija'quëpi i de'o joyore isipi, mai joñoana. Isiquëna, i joyopi pa do'ire
asayë, si'aye Maija'quë isisi'i ca nëose'ere paja'cohua'i a'ë, mai.

23 Jaje pa'iquëta'are Corintona tijupë saiye pahuë, mësaru
oima'cohua'ini caquë. Jare sani pa'ito mësaru yo'oyere sañope yo'oye
nëiji. Maija'quë asaji, ja yo'oyere coequë. Ja do'ire saiye pahuë. 24 Yëquë
mësaru asase'ena nuñerepa cuasajë pa'icohua'ini, Mësaru itire pa'ë cajë
asaye yëyere ta'ñeñu'u cajë yo'oye pañë. Yëquë cato yëyë, mësaru ja're cọ
neñere mësarupi sihuajajë cajë.

2 1 Mësarute oi ëaye neñere coequë tijupë sani ñañe pasi'i, cuasahuë.
2 Yë'ëpi mësaru quë'rona sani mësarute oi ëaye nesiquë pa'ito ¿yë'ëre
nepi sihua ëaye yo'o huasoja'cohua'i a'ni? ¡Jare yë'ë oi ëaye nesicohua'ipi
yë'ëre sihua ëaye yo'ocaiye pa'ini! 3 Jaje pa'ina, jare jaje mësarute toyahuë,
yë'ë sani ti'a maca yë'ë oi ëaye neñere jẹoni de'huasicohua'i pa'ijajë caquë.
Yë'ëpi jaro sani sihuaquëna, mësaruje sihuaja'cohua'i a'ë cuasahuë. 4 Jaje

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

pa'iquëta'are ja̱ toya ja'hua toya maca cato ai cuasaquë co'a ju̱'i cui'ne otare paque oi toyahuë. Toyama'ë paë'ë, mësaruni oi ëaye nesi'i caquë. Coa ai jerepa yë'ë mësarute joyore papi oiyere i̱ñosi'i caquë toyahuë.

Co'aye Yo'oquëre Oiye

5 Yë'ëre oi ëaye yo'osiquë pani yë'ëse'ere oi ëaye yo'oye pa̱pi cuasayë.
Mësaruteje̱ si'ahua'ire oi ëaye yo'opi cuasayë. Ai co'ayerepa yo'opi cayere
coequë, oi ëaye yo'opi cayë. 6 Mësaru i̱ co'aye yo'osi do'ire si'sese'e tsoe
de'oji, ja̱ ja'ye pa'ija̱quë. 7 Ja̱je pa'ina, yure cato i̱ tayose'ere sa̱i de'huacani
yëhuo huasoje̱'ë, yo'oquë tëto saiperepa ai oiyepi daima'quëni cajë. 8 Ja̱je
pa'ina, mësarute se̱ñë, cui'naëni i̱te ai oiyere i̱ñojë'ë, de'oye yo'oyepi. 9 Ja̱'në
mësarute toyahuë, iye yo'ose'e ayere caquë, mësarupi yë'ë ye'yayere si'aye
sehuocaito ñasi'i caquë. 10 Ja̱je pa'ina, mësaru sa̱i de'huacaiquëni yë'ëje̱ sa̱i
de'huacaiyë. Tayose'e pa'ina, sa̱i de'huacaiye, pa'ina, sa̱i de'huacaisiquë pani,
Cristo ña hue̱ñana sa̱i de'huacaiyë, mësaru do'ire. 11 Ja̱je yo'ojëna, Satanáspi
i̱ yëye ti̱'añe pa̱sipi, maire. Tsoe maipi asayë, i̱ maire nesi'i caquë yo'oye.

Troasre Pablo Pa'i Ai Cuasase'e

12 Cristo coca quëasi'i caquë Troas daripëna ti̱'asi maca jaiye Cristo
co'amaña de'oye necati'ñe pa'ye ti̱'ahuë. 13 Ja̱je pa'iquëta'are yë'ë joyo
sihuayepi peopi, Maija'quë do'iquë Titore ti̱'ama'ë pa'isi do'ipi. Ja̱je pa'ina,
ja̱ohua'ire saiyë caquë pëpani Macedonia yejana saë'ë.

De'hue Quëco Saoye

14 Maija'quëpi maire si'anë Cristo Jesús ja̱'re ñese quëco saoyena saji.
Ja̱je pa'ina, maija'a i̱ cocare pare i̱ñoji, pa̱ire. 15 Mai cato Jesucristo
ma'ña huëo se̱ñeje huëo se̱ pa'iohua'i a'ë. Cristo Maija'quëna huëo se̱
ma'ña i̱siyeje̱ pa'ye. Ja̱je pa'ijë, si'a hue̱'ña huaso cua̱ñocohua'ina cui'ne
ne huesësicohua'ina i̱ti se̱ñepi ju'aji. 16 Ne huesësicohua'ire cato, i̱ti se̱ñe
tsi̱mare pa'ë. Pa'iquëta'are huaso cua̱ñocohua'ire cato huëo se̱ñere papi
pa'iye i̱siyere pa'ë. Ja̱je pa'ina, ¿nepi iye yo'oyere ne ti̱'aja'cohua'i a'ni?
17 Yëquë Cristo ja̱'re tsioni pa'i do'ire i̱ jëjo daosicohua'i sëte Maija'quë ña
hue̱'ñana nuñerepa care pajë cayë. Yecohua'i jai pa̱i Maija'quë coca quëa
do'ipi curiquë neñu'u cajë yo'oyeje̱ pa'ye yo'oye pa̱ñë, yëquë.

3 1 ¿Ñeje cani mësarupi asato coa yëquëja̱'a co'ye jerepa de'oye yo'ohuë,
cuasajë caye a'ni, pa̱nita'a yëquë ayere cajë toyacaisi ja'ore mësaruna
sani i̱ñoñe pa'iquë? ¿Pa̱nita'a yëquëpi, mësaruni yëquë ayere cajë, yecohua'i
ñaja'core toyacaije̱'ë cajë se̱ñe pa'iquë, yecohua'i yo'oyeje̱? 2 Pa̱ni ja̱je yo'oye,
mësaru a'ë, yëquë toya cua̱ñosi ja'huaje̱ pa'iohua'i. Ja̱pi tsoe ti̱'api, yequë
ja'hua caraye pa̱ji. Ja̱je pa'ina, mësaru a'ë, yëquë joñoa toyasicohua'i. Ja̱je
pa'ina, si'a pa̱i mësaru pa'iye asajë ñañë, ti̱ñarepa. 3 Ja̱je pa'ina, pa̱i ñani ti̱ña
asayë, toyani jëjo sao ja'huaje̱ pa'iohua'i mësaru pa'i do'ire. Yëquëpi i̱ cocare

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

quëajëna, Maija'quë huajëquëre papi i joyopi toyapi, mësaruna quëna toñana tintapi toyama'ë paji'i, mësaru joñoare pana toyapi, Cristo case'ere.
4 Jaje pa'ina, Cristoja'a iyere Maija'quëpi necaija'quë api asayë. 5 Jaje pa'ina, si'aye yëquë yo'o ti'añe Maija'quë isise'e a'ë. Ja do'ire yëquëpi yo'o ti'añë caye peoji. 6 Jaje pa'ina, ipi yëquëre i huajë ca nëose'ere quëacaicohua'ire nepi. I huajë ca nëose'e cato joyo ayere pa'ë, coa toyasico maca pa'iye pani. Cuañese'e toyase'e cato ju'iñena isiye pa'iji. Joyo aye cato pa'iye a'ë.
7 Moiséspi cuañese'ere quëna toñana toyase'ere daquë ñaco ma'ñañerepa daji'i. Daina, Israel pai i tsia ña ti'añe pahuë, ai ñaco ma'ña do'ire. Ja cuañeñe paire ju'iñena neñeta'a miañerepa de'oyerepa daji'i, miañe sa carajaiñeta'a. 8 ¡Jaje pa'iye sëte airepa de'oye a'ni, joyore pana neñere huajëye ca nëose'ere quëaye! 9 Ja'në ca nëose'e cato de'oyere pa'ë. Ja yë'ta'a maire nejoñere isipi. Ja cuañese'e tayo yo'o do'ire. Jaje pa'iye sëte airepa de'oye a'ni Maija'quë huajë ca nëose'e nuñerepa pa'icohua'ire neñe pa'i do'ire. 10 Ja'në de'oyerepa ca nëose'epi yure ai de'oyere pana coni ñato ja'në de'oyerepa pa'ise'epi do'i peoye ponëpi. 11 Jaje pa'ina, miañe sa carajaiñeta'a de'oyerepa pa'ise'e sëte, jerepa de'oyere pa'ë, ti pani huesë ja'ñe cato.
12 Jaje pa'ina, iye mai uteyere pajë ti ca'raye peoyerepa cayë, si'aohua'i asa huë'ñana. 13 Israel paipi miañe yayayere ñama'pë pa'ijajë caquë ësequë Moisés capi i tsia pë'pëni yo'ose'eje pa'ye yo'oye pañë, yëquë cato. 14 Moisés tsia pëpëyeje paye Israel pai asa ti'añe pëpësicohua'ipi pa'iyë. Jaje ca nëose'ere ñajëta'a asa ti'añe pacohua'i a'ë. Ja pëpëse'e cato nejoñe pa'iji, Cristoni ire papi cajë cuasa do'ire. 15 Ja yë'ta'a Israel paipi yure iye mu'seña Moisés cuañese'ere ñato iohua'i asayena pëpësicohua'ipi pa'iyë, asa ti'ama'pë pa'icohua'ipi. 16 Jaje pa'iquëta'are paipi Cristona sehuoto ja pë'pëyepi peo huë'ña ne huesëji. 17 Jaje pa'ina, mai Ëjaë cato joyo api. Jaje pa'ina, Ëjaë joyo pa'i huë'ña cato ta'tëpo ti peo huë'ña'ë. 18 Jaje pa'ina, mai si'aohua'i mai tsia pë'pëse'e peocohua'i cato tsiña de'huaje pa'iohua'i a'ë, Ëjaë de'oyepi maina ju'aquëna, iñocohua'ipi. Jaje yo'ojë ije pa'iohua'irepa ponëjë saiyë, i de'oyere si'anëpi jerepa pa do'ire. Jaje pa'iohua'i pa'iyë, Ëjaëpi, joyo sëte yo'o do'ipi.

4 1 Jaje pa'ina, yo'o jujaye peoyerepa necaiyë, Maija'quëpi teaye yëquëre ñani oi iye co'amañare necaijë'ë caquë cuañe nëouna. 2 Jaje pa'ina, yëquëpi si'aye yahuerepa huajëya'ye co'are paji cahuë, tañe cayepi paire cosoñu'u cajë. Cui'ne Maija'quë cocare tañe ponani yeque ye'yañu'u cajë yo'oye pañë. Jaje yo'oma'pë coa ai jerepa nuñere pase'e asani yo'ojë pa'iyë, Maija'quë ña huë'ña. Ja yo'oyere si'aohua'i nuñerepa yo'ocohua'i a'ë cuasajajë cajë. 3 Jaje pa'ina, huaso coca yëquë quëayepi yecohua'ire jëaye asa ëa ma'ñe pa'ini jare ne huesësicohua'ini jaje pa'iji. 4 Jaje pa'ina, Iohua'i sehuoye coe do'ire iye yeja cuañe diusupi iohua'i asayena ne pore huesopi Maija'quë pa'iye aye iñoquë de'oquërepa Cristo de'o coca miañere ña ti'ama'pë pa'ijajë caquë. 5 Jaje pa'ina, yëquë ayere quëama'pë pa'iyë.

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

Coa ai jerepa Cristo Jesús ayere quëayë, mai Ëjaëre pa'ë cuasajajë caquë.
Yëquë cato mësarute necaicohua'i a'ë, Jesure oi do'ire. 6 Jaje pa'ina, iye
yeja miañe nequëpi mai joñoana Maija'quëpi miañe necaji'i, yecohua'ire
iñojajë caquë. Maija'quë jaje necaji'i, maipi Jesucristo ayere ye'yejë ire
cui'ne i de'oyere pare asajajë caquë.

Necaiquëre Pare Asajë Pa'iye.

7 Ja asayere jai do'i a'ë. Jare maina payë, soto cua'conoa ayayeje pa'ye.
Maija'quëpi maina tutu peocohua'ire isipi, ja asaye. Maija'quë tutu a'ë
asajajë caquë. Pani, pai tutu. 8 Ja tuture pajë, jaiye ai yo'oye pa'itoje
de'hue yo'o jujama'pë pa'iyë. Ja tuture pajë jaiye co'a ju'iñe pajëta'a
me neja'cohua'i a'ni cuasayere peoyë. 9 De'oye pa'iye peoye josa yo'oyë,
maire. Jaje yo'otoje jeocosicohua'i pa'iye pañë. Ne taoñë, maire. Jaje
pa'iquëta'are ne huesoye pañë. 10 Jesús ai yo'osiquëni ite huajo yëjë
yo'ose'eje pa'yepi si'anë maire huajo yëcohua'ipi pa'ijëna, ai yo'ojë pa'iyë,
Jesús pa'iyere iñoñu'u cajë mai pa'iyeja'a. 11 Jaje pa'ina, mai huajëcohua'i
pa'icohua'ipi si'anëpi ju'iñena isisicohua'ipi pa'iyë, Jesús do'ire, mai ju'i
capëa hue'eyeja'a i pa'iyere iñoñu'u cajë jaje pa'iyë. 12 Pa'ijë Maija'quë
cocare quëa do'ire ju'iñepi ja'ye pa'iji, yëquë. Jaje pa'ijëta'a cui'ne
mësarupi pa'iyepi ti pa'iyena ti'ahuë.
13 Maija'quë toya pëpëpi caji ñeje yequë hue'ña: "Pa'ire paji cuasaquë
ja do'ire quëahuë". Jaje pa'ye cui'ne yëquëje pa'ire paji asajë quëayë.
14 Jaje pa'ina, asayë, Maija'quëpi ju'isiquëre Cristore huajëquëre huëopi.
Cui'ne yëquëreje ju'isicohua'ini huëoja'quë api, Jesús ja're. Huëoquë cui'ne
mësaruteje huëoni yëquë ja're coni te'e i quë'rona saja'quë api, asayë.
15 Jaje pa'ina, si'aye iye yo'oye pa'iji, mësaru de'oye pa'iyere caquë. Jaje
pa'ina, Maija'quë jaiye de'oye pa'iye jerepa paire isiyeje pa'yerepa cui'ne
ite de'oyerepa yo'o u'ni cajë pëpacohua'ije jai pai pa'ijajë caquë jaje yo'opi.
16 Jaje pa'ina, yëquë coa yo'o jujahuë cuasaye pañë. Iño ëmëje'e capë
cato aiohua'i de'onije jeto sa'nahuë cato mu'seña ñape huajëcohua'i de'ojë
pa'iyë. 17 Jaje pa'ina, iye yeja yëquë ai yo'oye cato coa da saiye a'ë. Jaje
pa'ina, ja ai yo'oyepi ti pani huesëye ai jerepa de'oyere pa ja'ñere necaiji.
18 Jaje pa'ina, yëquë cato cuasama'pë pa'iyë, ñaco ca ña ti'añere. Coa ai
jerepa yëquë cato cuasayë, ña ti'a ma'ñere. Si'aye ñañe cato coa carajaiñe
a'ë. Jaje pa'iquëta'are ja yë'ta'a ña ti'a ma'ñe cato ti pani huesëye a'ë.

5 1 Mai cato huë'eje pa'iohua'i a'ë. Ca'ni huë'eje pa'iohua'i a'ë. Coa
esa tëto saicohua'i a'ë. Jaje pa'iopi iye huë'e ne huesëto, Maija'quëpi
ti pani huesë huë'erepa ne de'huasiconi payë, jeto ma'tëmo, pai jëñapi
nema'a huë'ere. 2 Jaje pa'ina, ma'tëmo huë'ere pa'i ëa ju'iñë, ja yë'ta'a iye
yeja huë'ere pa'ijë. 3 Jaje pa'ina, ja huë'epi maire cañña suña tocaiyeje pa'ye
suñaja'coa, capë pejë peoñoaje pa'ye paja'cohua'ire. 4 Jaje pa'ina, yure cato
iye capë carajai huë'ere payë. Pa'ijëta'a ma'tëmo huë'ere ti pa'i capëre pa'i

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

ëa jụ'iñe. Coa iye yeja ca̱'nipi huë'e nesico ne huesëyere caye pa̱ñë. Coa ai jerepa ti ne huesëma' huë'ere pa̱jajë cajë cayë, iye jụ'ija ca̱përe ti pa'iyena ne huesëja̱quë caquë. 5 Ja̱je pa'ina, iye pa ja̱'ñe cato Maija'quëpi ne de'huacaji'i. Cui'ne ja̱re i̱pi i̱ de'o joyo maina i̱sipi, yequë mu'se i̱si ja̱'ñe i̱ñoñe.

6 Ja̱je pa'ina, i̱tire cuasajë ca'raye pa̱ñë, yëquë. Ja̱je pa'iquëta'are asayë cui'ne, iye ca̱përe ja̱ yë'ta'a pa'iye cato so'ore pa'iyë, mai Ëjaëre. 7 Ja̱je pa'ina, yure i̱te ñañe pa̱ñë. Ja̱je pa̱jëta'a pa'ire paji cuasayeja̱'a asajë pa'iyë. 8 Ja̱je pa'i do'ire i̱tire cuasajë ca'raye pa̱ñë. Ja̱je pa'ina, coa ai jerepa iye ca̱pë pa'iyere je̱oni etani sani Ëjaë quë'rona i̱ ja̱'re pa'iye yëyë. 9 Ja̱je pa'ina, si'anë Ëjaë yëyese'e yo'oyere yëyë, iye ca̱pë pa'iyere je̱onije, pa̱nita'a i̱ni ja̱ yë'ta'a tuinije iye yejare pa'ijë. 10 Ja̱je pa'ina, iye yeja ja̱ yë'ta'a pa'i maca de'oye pa̱nita'a co'aye yo'ose'eje̱ pa'ye pa̱i ñape i̱si cua̱ñoñere cajë, si'aohua'i Cristo pa̱i ñape iye yeja ca̱pëpi yo'ose'e ne de'hua hue̱'ñana saiye pa'iji.

De'oye Pa'i Coca

11 Ja̱je pa'ina, Ëjaëre pare ai ca'raye asayë, yëquë. Ja̱je asa do'ire pa̱ire yëhuoyë, sehuoja̱jë cajë. Si'aye yëquë pa'iye Maija'quë ñaji. Ja̱je cui'ne mësaruje̱ yëquë pa'iye asa ti̱'ajajë cajë uteyë. 12 Ja̱je cani cama'pë pa'iyë, tịjupë yëquëja̱'a co'ye jerepa pa'iohua'i a'ë cuasajë. Coa ai jerepa yëquë cato i̱siyë, mësarute sa'roje̱ pa'iore mësarupi yëquëre de'ocohua'ire pare pajë sihuaja̱jë cajë. Sihuacohua'ipi yecohua'ire joyorepa pa'iyepi yo'oma'pë coe ë̱mëje'ese'e yo'oyere sihuacohua'ire sa̱ñope caja̱jë cajë cayë. 13 Ja̱je pa'ina, yëquëpi cuepeohua'ije̱ pa'iohua'i ña cua̱ñoni Maija'quëni necai do'ire ja̱je ña cua̱ñoñë. Ja̱je pa'iquëta'are cuepeohua'i ña cua̱ñoñe pa̱ni mësaruni necaijë pa'iyë. 14 Ja̱je pa'ina, te'i Cristopi si'aohua'i do'ina jụcacaji'i asasi macapi Cristo oiyepi yëquë pa'iye cua̱ñequëna, pa'iyë. Ja̱je pa'iye sëte si'aohua'i i̱ ja̱'re co̱ni jụ'isicohua'ipi pa'iyë. 15 Ja̱je pa'ina, Cristopi si'aohua'ire caquë jụcacaji'i, coa ai jerepa huajëcohua'ipi i̱ni pacacaija̱jë caquë, pa̱ni i̱ohua'ija̱'a co'ye cuasaye. Ja̱re cuasaquë jụni huëji'i. 16 Ja̱je pa'ina, yëquë iye yeja pa̱i yecohua'ire cuasajë ñañeje pa'ye cuasajë ñañe pa̱ñë. Ja̱je pa'ina, ja̱'nëre iye yeja pa̱i cuasajë Cristore ñañeje pa'ye cuasajë ñasicohua'ita'a yure cato ja̱je cuasajë ñañe pa̱ñë, i̱te. 17 Ja̱je pa'ina, Cristona tsioni pa'iquë cato huajë pa̱i api. Ja̱je pa'ina, ai co'amaña cato tsoe nejose'e a'ë, yure pa'iye cato huajëye a'ë.

18 Ja̱je pa'ina, si'aye iye Maija'quë yo'oye a'ë. Ja̱je pa'ina, Cristo do'ija̱'a maire i̱ cajeohua'ire nepi. Neni maire cua̱ñe nëopi, yecohua'ini i̱ ja̱'re cajeohua'i de'oyere quëacaije̱'ë caquë. 19 Jesucristoja̱'a iye yeja pa'icohua'ire yë'ë cajeohua'i de'oja̱jë caquë Maija'quëpi nepi, i̱ohua'i co'aye yo'o do'ire tsoe sa̱i to̱siquëpi. Ja̱je yo'osiquëpi Maija'quë cajeohua'ire ne cocare i̱sipi, maire, yecohua'ire quëaja̱jë caquë. 20 Ja̱je pa'ina, yëquë Cristo jëjo daocohua'i a'ë. Ja̱ cato Maija'quëpi yëquëja̱'a co̱ni mësarute se̱ñeje pa'ye a'ë. Ja̱je pa'ina, mësarute se̱ñë, Cristo mamipi Maija'quë ja̱'re cajeohua'i de'oë'ë cajë. 21 Cristo ti co'aye yo'oma'quë paji'i. Ja̱je pa'iquëta'are Diusupi

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

co'ayere yo'oyeje̱ pa'yerepa Cristore yo'opi, mai do'ire. Ja̱je yo'opi, Cristo do'ija̱'a jai do'i mai i̱te sa̱ñope pase'ere peo hue̱'ña nejocasi'i caquë.

6 1 Ja̱je pa'ina, yure maipi Maija'quë co'amaña co̱ necaicohua'ipi pa'iyë. Pa'ijë mësarute se̱ñë. Maija'quë oiye mësarute coa i̱sise'ere coa asani pa'ima'pë nejë pa'ije̱'ë cajë cayë. 2 Ja̱je pa'ina, i̱pi caji, toyase'ena:

Ai de'o maca pa'iji. Ja̱je pa'ina, asahuë, më'ë caye.
Huaso mu'se pa'i maca më'ëre co̱caë'ë.

Ja̱je pa'ina, yure a'ë, huaso cua̱ño'ñe pa'i sa'ro cui'ne i̱ huaso mu'se a'ë.

3 Yecohua'ipi yëquë co'amaña yo'oyere co'aye cacaima'cohua'ini cajë yecohua'ire co'aye yo'o i̱ñoñe peoyerepa de'oyepi i̱ñojë yo'ojë pa'iyë. 4 Ja̱je pa'ina, si'aye ai yo'oye pa'ina, quëcojë yo'oyepi yëquë Maija'quëre necaicohua'i pa'iye i̱ñoñë. Co'amaña caraquëna, cui'ne jai ca̱quipëje̱ pa'ye ai yo'oye pa'ina, quëcojë tëto saiye i̱ñoñepi cui'ne, 5 si'sejëna, co hue̱'ñana cojëna, jai pa̱i sa̱ñope cuijë yo'ojë cajëna, jëa co'amaña neñe, si'a ñami ñajë ñataye, cui'ne a̱o ëaye tëto saiye quëcoyepi i̱ñoñë. 6 Cui'ne yëquë de'oye nuñerepa pa'iyepi, yëquë nuñerepa coca ta̱'ñe asayepi, yëquë quëcoyepi, yëquë de'oye yo'oyepi, yëquë ja̱'re Maija'quë joyo pa'i do'ipi, yëquë pa̱ire oire pajë yo'o do'ipi, 7 yëquë nuñerepa cocare quëa do'ipi, yëquë ja̱'re Maija'quë tutu pa'i do'ipi i̱ñohuë. Ja̱je pa'ina, nuñerepa yo'o uihua ja̱'ñepi ñese nehuë, cui'ne ja̱re i̱tipi sa̱ñope yo'oyeje̱ jëahuë. 8 Ja̱je pa'iquëta'a yecohua'ipi yëquëre sihuasicohua'ipi, yëquëre ñañe coesicohua'ipi yecohua'ipi yëquëre de'o pa̱i a'ë casicohua'ipi, yëquëre co'acohua'i a'ë casicohua'ipi yo'ojë. Ja̱je pa'iquëta'are yëquë cato nuñerepa pa'icohua'ipi, cui'ne nuñerepa cacohua'i a'ë, yecohua'ipi cosocohua'i a'ë catoje̱. 9 Yecohua'ipi yëquëre ñama'cohua'ire yo'oyeje̱ pa'ye yo'oyë, noni ñacohua'ita'are. Yecohua'ipi yëquëre ju̱'ijacohua'i a'ë cacohua'i a'ë. Cajëta'a huajëcohua'ipi pa'iyë. Si'seyë, yëquëre. Ja̱je pa'iquëta'are huani je̱oñere pa̱ñë. 10 Oiyere pajë pa'iyë. Ja̱je pa'iquëta'are si'anëpi sihuajë pa'iyë. Ti peocohua'ije̱ pa'iohua'i ña cua̱ñoñë. Ja̱je pa'iquëta'are jai pa̱ire jaiye co'amaña paye necaë'ë. Co'amaña peocohua'i ña cua̱ñoñë. Ja̱je pa'iquëta'are si'aye payë.

11 Maija'quë do'ijë Corinto pa'icohua'i mësarute yëquë nuñerepa cahuë, ti yëquë joñoa cuasaye yahuema'pë. 12 Ja̱je pa'ina, yëquë mësarute yahuese'e ti peoyë. Ja̱je pa'iquëta'are mësaru a'ë, yëquëre yahuese'e pacohua'i. 13 Ja̱je pa'ina, mësarute mamajëre pëca ja'quë se̱ñeje pa'ye se̱ñë, mësaru cuasayepi yë'ëre nuñerepa caje̱'ë caquë, yë'ë mësarute yo'oyeje̱ pa'ye.

Mai Cato Maija'quë Huë'e A'ë

14 Tsioma'pë pa'ije̱'ë, sehuoma'a pa̱ire. Ja̱je pa'ina, ñajë'ë, nuñerepa yo'oye ti tsioye peoji, nuñe yo'o ma'ñe ja̱'re co̱ni. Cui'ne miañeje ti tsioye peoji, neañena co̱ni. 15 Cristopi huati ja̱'re te'e yo'oye pa̱ji. Sehuosiquëpi sehuoma'quë yo'oyeje̱ cui'ne te'e yo'oye pa̱ji. 16 Ja̱je cui'ne Maija'quëre

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

se̱ huë'e ti̱o pa'ina, cui'ne ti̱o pa'iji, coa de'huasi diusure se̱ huë'eje̱, te'e
cui'ne yo'oyeje̱ peoji. Ja̱je pa'ina, Maija'quë huajëquërepa huë'e a'ë, mai.
Ja̱je pa'ina, i̱pi capi, ñeje:
I̱ohua'i ja̱'re co̱ni pa'i, i̱ohua'i ja̱'re cusi'i. Yë'ëpi i̱ohua'i Diusu
pa'ija̱quë a'ë.
Cui'ne i̱ohua'ipi yë'ë pa̱irepa pa'ija̱'cohua'i a'ë.
17 Ja̱je pa'ina, mai Ëjaëpi caji:
Ja̱ohua'i jopo pa'icohua'ipi etani,
ja̱ohua'ire tsioma'pë,
cui'ne si'sije̱ pu̱'pema'pë pa'ije̱'ë.
Ja̱je pa'ijëna, yë'ëpi mësarute sihuaquë i̱masi'i.
18 I̱mani mësaru ja'quë pasi'i. Pa'ina, mësarupi ë̱mëohua'i cui'ne
nomiohua'i yë'ë mamajë pa'ija̱'cohua'i a'ë.
Ja̱je caji, Ëjaërepa si'aye tutu paquëre papi.

7 1 Ja̱je pa'ina, Maija'quë do'ijë maña iye a'ë, maire ca nëose'e mai
paye. Ja̱je pa'ina, de'ocohua'irepa pañu'u, si'aye ca̱pë, cui'ne joyo
si'si neñere yo'oma'pë. Ja̱ pa'iyere cajë Maija'quëni ca'rajë si'aye mai
pa'iye i̱na i̱si saoni pañu'u.

Corinto Pa̱i Po̱nëñe

2 ¡De'oji. Ja̱je pa'ito yëquëre sihuajë tsioje̱'ë! Te'ireje̱ yëquë co'a
de'huama'cohua'i a'ë. Te'ireje̱ yëquë care payeje̱ cajë cosoma'cohua'i a'ë.
3 Ja̱je cani, mësaruni nuñe yo'oma'cohua'i a'ë caquë cama'ë pa'iyë. Ja̱je
pa'ina, tsoe mësarute cahuë. Mësarute yëquë joñoare papi oijë pa'iyë,
yëquë huajëcohua'ipi pa'ijëna, cui'ne ju̱'itoje̱. 4 Ja̱je pa'ina, yë'ë mësaru
de'oyerepa sehuoja̱jë cuasaquë si'aye yë'ë cuasayere caye payë. Cui'ne
mësaru do'ire ai sihuayeje̱ payë. Ja̱je pa'ina, si'aye ai yo'o jopopi ai sihua
joyo payë, mësaru do'ipi.
5 Yëquë Macedonia ti̱'asi macapi ti huajëma'pë paë'ë, a'ri mañaje. Si'a
hue̱ña ai yo'oyese'e ti̱'ahuë, yëquë que̱no macapi sa̱ñope yo'oyese'e paji'i.
Ja̱je yo'oye pa'ina, yëquë joñoapi quëquë huesësicohua'i paë'ë. 6 Ja̱je
pa'iquëta'are Maija'quë co'a ju̱'icohua'ire yëhuo huasoquëpi yëquëreje̱
cui'ne yo'oquëna, sihua ëaye nepi, Tito daiyepi. 7 Ja̱je pa'ina, i̱ daisi
mañase'e sihua ëaye neñe pa̱pi, mësaru sihua ëaye i̱te yo'ose'e quëaquë,
cui'ne mësaru yëquëre ña ëa ju̱'iñeje quëaquë, cui'ne mësaru oijë pa'iye
se quëaquë, cui'ne yë'ëre ai cuasajë co'a ju̱'iñe quëaquë yo'opi. Ja̱je
quëaquëna, si'aye iyepi yë'ëre ai sihua ëaye nëji'i.
8 Yë'ë toyasicopi mësarute ne oesico pa'itoje̱, i̱tire cuasaquë oima'ë pa'iyë.
Ja̱'në cato oë'ë, yë'ë toyasicopi mësarute a'ri tëcahuë ne oecona, ñaquë. Ja̱je
oisiquëje̱ yure cato sihuayë. 9 Sihuama'ë pa'iyë, mësarute ne oesi do'ire,
yë'ë cato sihuayë, ja̱ oiyepi mësaru yo'oye je̱oni Maija'quëna po̱nëñe necaisi
do'ire. Ja̱je pa'ina, Maija'quëpi sihuaquë ñapi, mësaru oijë quëcojë yo'oye.

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

Jaje pa'ina, yëquë toyase'epi mësarute co'aye nema'pë paë'ë. 10 Jaje pa'ina,
joyo oiye cato tiñe pa'iye ponëñena cui'ne huasosicohua'i pa'iyena saye
a'ë. Jaje pa'iquëta'are iye yeja pai yo'ojë oiye cato, ju'iñena saye a'ë. 11 Jaje
pa'ina, ñajë'ë, yure Maija'quë yëyeje pa'ye yo'ojë oise'epi etase'ere. Iye a'ë,
iti etase'e: Esa co'ayere ne de'hua ëaye nëiñe, mësaru aquë co'ayere yo'osi
do'ire huajëya'ye nëiñe, co'aye sañope cama'cohua'ita'are huajëya'ye nëiñe,
co'ayere yo'osiquëpi ponëjaquë cajë ai yo'oye nëiñe, co'aye yo'oquëre si'seye
pa'iji cuasaye nëiñe, mësarupi, si'ayere de'oyerepa yo'ohuë, nuñerepa
yo'ocohua'ipi. 12 Jaje pa'ina, yë'ë ja toya ja'hua toya maca iti co'aye
yo'oquëni panita'a iti co'aye yo'o cuañoquëni caquë toyaye pahuë. Coa ai
jerepa yë'ë cato mësaru yëquëre co'a ju'ijë pa'iyepi, Maija'quë ña hueñana
ñañe pa'ijajë caquë toyahuë. 13 Ja cato yëquëre ne yë'huaye pa'iji.

Jaje pa'iquëta'are iye asa yë'huase'e jerepa ña huajëhuë, mësaru de'oye
pa'ijë pa'icohua'ire ña do'ire Tito sihuaquë pa'iyere. 14 Jaje pa'ina, mësaru
ai de'ocohua'i a'ë caquë Titore tsoe quëahuë. Titopi yë'ë mësaru ayere
quëase'e nuñere pa'ë caquë asa ti'api, mësaru de'oye pa'ijë pa'iyere ñaquë.
Asa ti'aquëna, co'a ju'iñe peoyë, mësaru ayere cato yo'oma' do'ire. Si'aye
mësarute yëquë quëase'e cato nuñerepa quëase'e a'ë, cui'neje Titopi
nuñere pa'ë caquë asa ti'api, yëquë quëase'e. 15 Jaje pa'ina, yureta'a ije
mësarute ai jerepa yëji, si'aohua'i mësaru ite de'oye dahuëre ñajë pëpani
pajë, i caye si'aye de'oye sehuojë yo'ocaise'ere cuasaquë. 16 ¡Jaje pa'ina,
yë'ë mësarute ai sihuayë, de'oyerepa yo'ojacohua'i a'ë caquë!

De'oyerepa Isiye

8 1 De'oji. Yure Maija'quë do'ijë, mësarute quëaye yëyë, Maija'quë oi coa
isise'epi Macedonia pa'icohua'i sehuosicohua'i yo'o iñoñere. 2 Jaohua'i
teaye co'amaña peocohua'ita'a ëseye peoyerepa sihuajë isihuë, yecohua'ire
cocai ja'ñere. Jaiye co'amaña pacohua'i isiyeje pa'yerepa isihuë. Cui'ne
jaiye neñañe pa'ina, tëto sainije sihuacohua'i pa'iyë. 3 Cui'ne yë'ëpi ñahuë,
iohua'i de'oyerepa cuasajë ëseye peoyere papi iohua'i payere cui'ne iohua'i
paye jerepa isijëna. 4 Jaje yo'ojë yëquëje Maija'quë paire cocaiye yëyë,
ësema'pë cajë ai sei'ë, yëquëre. 5 Sesicohua'ipi coa curiquëse'e isiye pajë coa
ai jerepa yo'ohuë. Yo'ojë du'ru macarepa Ëjaëna iohua'i pa'iyere isihuë. Ja
jeteyo'je isihuë, yëquëna, Maija'quë yëyeje. 6 Jaje pa'ina, Titore i ja'në yo'o
huëose'ere yo'oquë mësaru quë'roje iye de'oye cuasajë cocai curi isiye tsi'so
saojaquë cajë sei'ë. 7 Mësaru si'aye de'oyerepa pa'icohua'ipi pa'iyë: Pa'ire paji
cuasacohua'ipi, tañe coca cacohua'ipi, tañë asacohua'ipi, de'oye yecohua'ire
necaicohua'ipi, cui'ne yëquëre ai oicohua'ipi. Jaje pa'icohua'ipi iyereje cuasajë
yecohua'ire tëto saisicohua'ipi yo'ojë pa'ijë'ë, peocohua'ire cocai isiyere.

8 Mësarute tsepoje pa'iore isiyë, mësarupi yecohua'i de'oye yo'oyere
ñani mësaruje, mësaru nuñerepa paire oicohua'i pa'iyere iñojajë cajë.
Jaje pa'ina, mësarute cuañema'pë pa'iyë. 9 Jaje pa'ina, mësaru cato tsoe

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

asayë, mai Ëjaë Jesucristo maire de'oye coa isisi'i caquë, jaiye co'amaña
paquëpi, co'amaña peoquë de'ose'e, mësaru do'ire. Mësarupi i co'amaña
peoquë de'osi do'ipi, jaiye pacohua'i pa'ijajë caquë yo'opi.
10 Mësaru de'oye pa'iyere caquë, iye yo'oye aye mësarute cahuë,
yë'ë cuasaye mësarupi ja'në tëto saisi ometëcahuë ai sihuajë de'oye
yo'o huëohuë, iye isiye ayere. 11 Jaje yo'osicohua'i sëte yurejë sao
macaja'a, jare ocue pa'i maca cuasajë, sihuajë isijë yo'ojë'ë, mësaru
paye ja'ye. 12 Jaje pa'ina, paipi Maija'quëre isiye yëre paquë i paye ja'ye
isito, Maija'quë sihuaquë ñacaiquë api. Maija'quë co'amaña peoquëni
ñaquëta'a, isijë'ë caquë sema'quë api.
13 Cama'ë pa'iyë, yecohua'ire cocai do'ire, mësarupi co'amaña carajani,
ai yo'ojajë caquë. 14 Yë'ë cato cayë, si'aohua'i si'a yë'quë maca co'amaña
payere caquë. Jaje pa'ina, yure mësarupi cocaiye pa'iji, iohua'ire peoyere.
Cocatena, cui'ne yequë mu'se iohua'ipi mësaru peoyere cocaiye pa'iji,
mësarute. Jaje yo'ojë si'a yë'quë maca pajа'cohua'i a'ë. 15 Pajëna, toyase'e
cayejë: "Jaiye si'sosiquëre nëañeje papi, cui'ne a'ri maña tsi'sosiquërejë
caraye papi."

Tito Cui'ne Ite Cocohua'i

16 De'oji, cayë, Maija'quëre, Tito joyona yë'ë mësarute ai cuasaquë
pa'iyejë pa'ye ai cuasaye necaisiquëre. 17 Jaje pa'ina, Titopi, yë'ë mësarute
sani ñajë'ë caquë sëñe, de'oyerepa sehuocaji'i. Ipi mësarute ai cuasaquë ña
ëa jui pa'iye sëte. Jaje pa'ina, yure i yëyese'epi mësarute ñasi'i caquë saiji.
18 Si'a huë'ña sehuosicohua'i pa'icohua'i quë'rona, huaso coca
de'oyerepa necai do'ire de'oquëre pare yëhuoquëni, Maija'quë do'iquëre
te'ire, Tito ja're coni jëjo saoyë, mësaru quë'rona. 19 Coa ai jerepa si'a
huë'ña sehuosicohua'i pa'icohua'ipi ite sahuareña, yëquë ja're cu'i yëquë
yo'oye cocaija'quëni. Jaje pa'ina, yëquë mai Ëjaëre de'oye necañu'u cajë
coa isi co'amaña tsi'sojë yo'oyere cui'ne yëquë cocañu'u cuasaye iñoñu'u
cajë yo'oyere, cocaija'quë api. 20 Jaje yo'ojëna, iye yëquë jaiye co'amaña
tsi'soyere, de'oyerepa huahuesi'i cajë yo'oyë, yecohua'ipi co'aye cama'pë
pa'ijajë cajë. Jaje yo'oyë. 21 Jaje pa'ina, yëquë cato de'oyere pase'e yo'oye
yëyë, mai Ëjaë ña huë'ña, cui'ne pai ña huë'ñaje.
22 Cui'ne jaohua'i ja're coni te'e jëjo saoyë, yequëreje Maija'quë do'iquëre.
Jaë cato jaiye de'oye yo'oquë yëquëre i yo'oyepi, i nuñerepa pa'iye iñoquëpi,
cui'ne yureje mësarute, nuñerepa pa'icohua'i a'ë cuasaquë api. Jaje pa'ini
jëjo saoyë. 23 Jaje pa'ina, yecohua'ipi iquei'ni cajë Titore secohua'i pa'ito
quëajë'ë. Jaë cato Pablore tsioquë api, cui'ne i ja're co'amaña nequë
api, mësarute cocasi'i caquë, cajë'ë. Cui'ne Maija'quë do'ijë i ja're coni
saisicohua'ini secohua'i pa'ito cajë'ë. Jaohua'i cato sehuosicohua'i tsi'sini
cuasani jëjo daosicohua'i a'ë. Cristore de'oye necaicohua'i a'ë cajë'ë. 24 Jaje
pa'ina, si'a huë'ña sehuosicohua'i ñañere cajë, mësaru iohua'ire nuñerepa

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

oiyere oni iñojë'ë. Jaje pa'ina, yëquë mësaru ayere case'eje pa'ye sihuayë, mësarupi jaje yo'ore pajacohua'i a'ë cuasajë.

Maija'quë Do'ijëre Tsisocaise'e

9 1 Mësaru cocañu'u cuasayere asa do'ire, Maija'quë do'ijëre pa'icohua'ire tsi'soni isi ja'ñeta'a mësarute toyaye pañë. 2 Si'anë sihuaquë cayë, Macedonia acohua'ire, mësaru Acaya pa'icohua'i, ja'në ometëcahuë cocañu'u cajë cui'ñasicohua'ipi pa'ise'ere pa'ijëna, mësaru de'oye cuasayere ñani, jai pai Macedonia acohua'ipi mësaru esa ne ëa ju'ijë yo'oyere ñani de'oye yo'oñu'u cajë yo'ose'ere cayë. 3 Jaje pa'iquëta'are Maija'quë do'ijëre jëjo saoyë, iye yo'oye aye, yë'ë mësarute de'oye yo'ocohua'i a'ë case'epi coa case'e pa'ima'quëni caquë. Jaje cani cayë, mësarupi yë'ë cuasaquë case'eje pa'yerepa coa isiye ne de'huasicohua'ipi pa'ijajë caquë cayë. 4 Mësarupi ne de'huama'cohua'ipi pa'ijëna, yë'ë ja're yeque Macedonia acohua'ipi coni sani ñama'cohua'ini caquë cayë. Mësarupi tsi'soyere nema'cohua'ipi pa'ito yëquëre ai huajëya'ye pasipi, mësarute nuñerepa neñë cuasajë sihuajë casi do'ipi, cui'ne mësaruteje jerepa huajëya'ye nësipi. 5 Jaje pa'ina, mësarute du'ru sani do'i ñaja'cohua'ire, Maija'quë do'ijëre jëjo saoyë, jaohua'ipi mësaru coa isiñu'u ca nëose'e cocaijë tsi'so saojajë caquë. Jaje yo'orena, mësaru coa isiyepi ëseye peoyere papi de'oyerepa cuasajë yo'oyere iñoñe pasipi.

6 Iyere cui'ne cuasajë'ë: A'ri maña tasiquëpi jare a'ri maña tëaye pa'iji, cui'ne jare jaiye tasiquëpi jare jaiye tëaye pa'iji. 7 Jaje pa'ina, pai ñape isiye pa'iji, joyo cuasase'e ja'ye, isima'pë pa'ijë'ë co'aye nëi joyopi, panita'a yecohua'ipi cuañejëna. Jaje pa'ina, Maija'quë cato oi ñacaiquë api, sihuaquë isiquëni. 8 Jaje pa'ina, Maija'quëpi mësarute si'a mu'seña coa si'a co'amaña jaiye isija'quë api. Mësarupi si'aye mësarute caraye pajë nëaquëna, si'aye de'oye yo'o co'amañare cocaija'cohua'i a'ë. 9 Jaje pa'ina, toyase'e caji:

Co'amaña peocohua'ire ëseye peoyerepa isisiquëre cato,
I nuñe yo'ose'e ti pani huesëji.

10 Jaje pa'ina, Maija'quë mai ta ja'ñe, cui'ne ai ja'ñe isiquëpi si'aye mësaru ta ja'ñe, cui'ne mëa ja'ñe necaija'quë api. Necaina, mësaru ësema'pë isiyepi jaiye nuñerepa yo'oyere tëaye pasipi. 11 Jaje yo'ojëna, Maija'quë mësarute jaiye co'amaña isija'quë api, peocohua'ire cocaijajë caquë. Ja tsi'soni jëjo saoyere jai pai Maija'quë do'ijëpi de'oji cajë Maija'quëre pëpajacohua'i a'ë. 12 Jaje pa'ina, iye yëquë Maija'quë do'ijëre cocai ja'ñe sacaini coa iohua'ire carayese'e cocai ja'ñere saye pañë, coa iohua'ipi ai jerepa Maija'quëre ai de'oji cajë pëpa ja'ñere sayë. 13 Jaje pa'ina, iye mësaru cocaiyepi mësaru Cristo coca de'oye sehuocaiye iñoquëna, ñajë iohua'ipi Maija'quëre de'oquëre pa'ni cajë sihuaja'cohua'i a'ë. Sihuajë iohua'ije Maija'quëre de'oye yo'oja'cohua'i a'ë, mësarupi iohua'ire cui'ne si'aohua'ire yecohua'ireje ëseye

peoyerepa cocaiyere ñajë. 14 Jaje pa'ina, Maija'quëpi i oiyere mësarute iñosi do'ire cuasajë ai yëjë Maija'quëre mësarute secacaija'cohua'i a'ë. 15 ¡Jaje pa'ina, Maija'quëre ai de'oji cayë, iye ai de'oyerepa i isise'ere!

Pablo Cristo Jëjo Daoquë Sëte I Tutu Payere Case'e

10 1 Yë'ë Pablopi mësarute Cristo a'jiñe yo'oyepi cui'ne i oiyepi cuasaquë, mësarute señë. Yë'ëre cayë, mësaru ja're pa'ini tutu caye caraquëta'a cayë. Jaje pa'iquëta'a so'ore pa'i toyase'eja'a irepa cayeje tutu cayë. 2 Jaje ca do'ire mësarute quëayë, yë'ë mësarute ñasi'i caquë sai maca ja yë'ta'api de'oye pa'iye pajë, mësaru acohua'ipi pai yëyepi yo'oji cacohua'ire cato tuturepa caja'quë a'ë. 3 Jaje pa'ire paji yëquë cato pai a'ë. Jaje pa'iquëta'are iye yeja pai sañope yo'oyeje pa'yepi yo'oye pañë. 4 Mai uihua co'amaña cato, Maija'quë tutu quë'i uihua co'amaña'ë. Si'aye co'a tutu quëco pa pa'i huë'ñare nejo co'amaña'ë. Jaje pa'ina, mai uihuama'pë pa'iyë, iye yeja pai uihua co'amañaje pa'yepi. 5 Jaje pa'ina, ja uihua co'amañapi, si'aye Maija'quë ta'ñe asaquë yo'oyere, sañope tiñe pa'ye cuasayere nejoñe pa'iji. Cui'ne ja uihua co'amañapi, si'aye mai cuasayere tsi'soni Cristona isiye pa'iji, maipi ite de'oyerepa sehuo ja'ñere cajë. 6 Jaje pa'ina, si'aohua'i mësaru de'oye sehuocaicohua'ise'e pa'i maca, yëquëpi si'aye de'oye sehuo ma'ñere si'seye tsoe cui'ñasicohua'ipi pa'iyë.

7 Mësaru cato coa ëmëje'e pa'iyese'e ñañë. Jaje pa'ina, yë'ë nuñerepa Cristo aquëre pa'ë asaquë pani, yëquëreje nuñerepa Cristo acohua'i a'ë cuasaquë ñasipi. 8 Jaje pa'ina, yë'ëpi yëquë yo'oye pa'iquëta'are seña maca mësarute cuañequë yo'osiquë panije, co'ayerepa yo'ore'ni cuasaquë ca'raye pañë. Ëjaëpi mësarute nejoñe peoyerepa, jerepa joyo pa'iyere ñese mëocaija'a tutu isiquëre me ca'raye'ni. 9 Jaje pa'ina, yë'ë toya saose'eja'a mësarute ca quëcosi'i caquë toyase'eje pa'ye ñama'pë pa'ijë'ë. 10 Pa'iyë, yecohua'i yë'ëre ñeje cacohua'i. Pai ñato tutu peoquë maca, cui'ne coca canije, ëjaërepa cayeje meñerepa paire cama'quëpi, ja yë'ta'a toya daoyese'e jëaye caquë cui'ne cuañequë cayeje caquë toyaquë api. 11 Jaje cacohua'i maña, iyere yëquë yo'o ja'ñere asani pa'ijajë, yëquë cato jaje pa'ina, yëquë coca case'eje pa'ye, cui'ne so'ore mësarute pa'ijë toyase'eje pa'ye cui'ne yo'oja'cohua'i a'ë, mësaru ja're pa'i maca.

12 Nuñerepa caye, yëquë de'ocohua'i a'ë casicohua'ire yëquëpi iohua'ire cuecue ñajë cui'ne pa'iohua'i a'ë panita'a jerepa pa'iohua'i a'ë cuasajë yo'oma'pë pa'iyë. Jaje pa'ijëta'are me pa'i a'ni yë'ë cuasajë sa'ñe cuecue ñajë pa'icohua'i cato huesëohua'irepa yo'oyepi yo'ojë pa'iyë. 13 Yëquë yo'oye pa'ina, coa ai jerepa pa'iohua'i a'ë cuasajë sa tëto saipe yo'oye paja'cohua'i a'ë. Jaje pa'ina, yëquë co'amaña neja'to Maija'quëpi iye macaja'a nejë'ë, caquë ña nëocaiji. Jaje pa'ina, ipi yëquëre mësaru quë'ro Corinto ti'ajë'ë, caquë ñaquëna, ti'ahuë. 14 Jaje pa'ina, yëquëre nejë'ë, ca nëosi macaja'a yo'oyë. Jerepa yo'oma'pë pa'iyë. Jaje pa'ina, yëquëpi ja'në mësaru ja're coni pa'ima'pë patu co'ara'pi. Jaje pati'ñe

pa'iota'are yëquëpi du'ru sani mësarute Cristo de'o cocare quëahuë. 15 Cui'ne
yëquëre ca nëose'ere sa eta sani yecohua'i nese'ere jioni sihuama'pë pa'iyë, ai
jerepa pa'iohua'ipi de'oyerepa nehuë cajë. Coa ai jerepa yëquëre ca nëose'eja'a
yo'oyë, mësarupi Maija'quëre pa'ire paji cuasa ti'ajëna. Mësaru ja're pa'ijë
jerepa Maija'quë co'amañare neñu'u cuasajë yo'oyë, yëquëre Maija'quë ca
nëose'eje pa'ye. 16 Cui'ne cuasayë, mësarupi. Pa'ire paji cuasa ti'ajëna, mësaru
pa'i yeja Corinto jerepa pa'i yejañaje sani huaso coca quëañu'u cajë. Yecohua'i
nese'ere jioni, yëquëpi jerepa pa'iohua'ipi de'oye nehuë, cajë sihuayere coejë,
cui'ne yecohua'i Maija'quëre necaiyere nerojai hue'ña cacaye pañu'u cuasayë.
17 Jerepa pa'i a'ë cuasaye yëquë pani, jerepa pa'i api cuasajë'ë, Ëjaëna.
Jaë api, jerepa pa'i. 18 Jaje pa'ina, Ija'a co'ye de'oquë a'ë caquë cato
neñama'quëpi nuñerepa pa'iquë peoji. Coa Ëjaëse'e de'oquë api caquë
cato neñasiquëpi nuñerepa pa'iquë api.

Pablo Cui'ne Coa Cacohua'i

11 1 Quëcojë dahuëre asajë'ë, yë'ë caye, a'ri maña cuepe cocaje pa'ye,
catoje. 2 De'oji, yë'ë cato mësarute oi ai ëseyë, Maija'quë oi ëseye
ayepi, mësarute Cristona te'ire huejosi'i ca nëosi do'ire ëseyë. Jaje pa'ina,
nomi tsio ëmëre yo'oma'core paje pa'iohua'ini, ina isisi'i caquë yo'oyë. 3 Jaje
pa'iquëta'are ca'rayë, añapi io ta'ñe cayepi, Evare cososе'eje pa'ye, mësarute
cosocona. Cristore nuñerepa cuasajë sihuayere mësarupi jeoma'cohua'ini
caquë. 4 Jaje ca'raquë ñaquëna, mësaru, yecohua'ipi daijë yëquë quëase'eje
pa'ye quëama'pë coa tiñe pa'i Jesuni quëajëna, coema'pë asayë, mësaru.
Cui'ne ja'në isi cuañose'eje pa'i joyo peoyere coa tiñe pa'i joyore isi cuañojë,
cui'ne mësaru ja'në asase'eje pa'ye peoyere tiñe pa'i huaso cocare quëajëna,
sehuojë pa'ijacohua'i a'ë, tiñe pa'iye. 5 Jaje pa'itoje yë'ë cato jaohua'i Jesús
jëjo saocohua'i a'ë coa cacohua'i huë'ehuëre pa'iye pañë. Jare cuasayë.
6 Yë'ëpi de'oyerepa coca ca ti'ama'quë pa'itoje, yë'ë ta'ñe asaye cato jaiye
a'ë. Ja asayere mësarute iñohuë, si'aye yëquë yo'ojë pa'iyepi.
7 ¿Co'aye yë'ë yo'ore mësarute, huaso coca quëa do'ire curi sema'ë,
cui'ne mësarute ñese mëoñere caquë yë'ëpi teaye pa'i maca de'oni yo'ore?
Pani, co'aye yo'oye pahuë. 8 Jaje pa'ina, yequë sehuosicohua'i tsisosi
curire jiohuë, mësarute necasi'i caquë. 9 Mësaru ja're pa'i maca yë'ëre
jopo carayere, cocaijë'ë caquë mësarute sema'ë paë'ë. Paquëna, Maija'quë
do'ijë Macedonia daisicohua'ipi cocaë'ë, co'amaña isijë yë'ëre caraye.
Mësarute josa yo'oye pasi'i cuasahuë, jare jajese'e yo'oquë pa'ija'quë a'ë.
10 Yë'ë cato Cristore pa do'ire nuñerepa cayë. Jaje pa'ina, yë'ë si'a Acaya
yeja pa'icohua'ire curiquë sema'ë quëase'ere sihuaye sioye ti peoji. 11 ¿Me
yo'oquë jaje caye'ni, mësaruni oima'ë, jaje caye? Pani Maija'quëpi ñaji,
yë'ë mësarute oiye.
12 Iohua'i yo'oyere itire pa'ë cajë sihuajë maije pa'iohua'i a'ë cañu'u
cajë yo'oyere, iohua'i quëco payere jiosi'i caquë yë'ë curi sema'ë yo'oyere

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

yo'oquë pasi'i. 13 Jaohua'i cato Cristo jëjo daocohua'irepa peoye coa i
jëjo daocohua'ije pa'iohua'i de'oni cosojë yo'ocohua'i a'ë. 14 ¿Me yo'ojë
jaje yo'oye'ni, ai cuasama'pë? Jare i huati ëjaëpi huiñaëje pa'irepa
miaquërepa de'oni yo'oquë api. 15 ¿Jaje yo'oquëre sëte me pañe'ni, ite
necaicohua'ije? Jaje pa'ina, de'o paije pa'iohua'i de'oni yo'ojë cosoyë,
paire. Jaje pa'iquëta'are iohua'i yo'ose'e pa'iyeje sai cuañoñe pa'iji.

Pablo Ai Yo'ose'e Jesús Jëjo Saoquëpi

16 De'oji, tijupë mësarute ca coñë, te'ije yë'ëre cuepequë caji, cuasacohua'i
pani coa asajë'ë, yë'ë mësarute cuepequë cayeje caquëna, yë'ëje a'ri maña
casi'i jerepa pa'i a'ë cuasaquë. 17 Iye yë'ë jerepa pa'i a'ë cuasaquë casi'i
caye cato cama'ë pa'iyë, mai Ëjaërepa cuañese'epi. Ja cato cayë, coa
cuepei cayepi. 18 ¡Jai pai iohua'i yo'oyere ñajë jerepa pa'iohua'i a'ë cuasajë
sihuacohua'i pa'iye sëte, yë'ëje cui'ne yë'ë yo'oyere ñaquë jerepa pa'i a'ë
cuasaquë sihuasi'i! 19 Mësaru ai ta'ñe pa'iohua'ita'a cuepeohua'i cayere
quëcojë ai yëjë asayë. 20 Jaje pa'iohua'ipi quëcojë jaohua'ipi jo'ya nerena,
mësaru sihuajë coocaiyë, mësarute coa co'acohua'ire ñajë yo'ocohua'ini,
coa cosocohua'ini, mësarute coe ëaye ñacohua'ini, yequere tsiana të'cajë
yo'ocohua'ini coocaiyë, mësaru. 21 Yëquë paë'ë, ai tutu peocohua'ipi
mësarute jaje yo'oye pasicohua'i. Jaje caye huajëya'ye nëicota'are cayë:
Jaje pa'iquëta'are yecohua'ipi jerepa pa'iohua'i a'ë cuasato yë'ë cui'ne
jerepa pa'i a'ë cuasasi'i, iyere cuepei cayeje caquë. 22 Jaohua'i hebreo
pai a'ë, yë'ëje i a'ë. Jaohua'i Israel pai a'ë, yë'ëje i a'ë. Jaohua'i Abraham
tsëcapë acohua'i a'ë, yë'ëje i a'ë. 23 Jaohua'i Cristore necaicohua'i a'ë. Yë'ëje
jaohua'i necaiye jerepa Cristore necaiquë a'ë. Jaje pa'ina, jaohua'i neñe
jerepa nehuë. Cui'ne jaohua'i si'se cuañose'e jerepa si'se cuañohuë. Cui'ne
jaohua'i co cuañose'e jerepa co cuañohuë. Jaje yo'oquë si'anëpi ne juiñere
paë'ë. 24 Judío paipi cinco pa'ye yë'ëre tseajë treinta y nueve pa'ye si'sehuë,
tseañerepa si'se mepi. 25 Toasoñe pa'ye tarapi të'cahuë. Cui'ne te'erepa
quëna pëapi jeahuë. Toasoñe pa'ye yë'ë sai yohuëapi ea dutupi. Ea du'ina,
duni juni tëjiquë te'e ñami cui'ne te'e mu'se jai tsiayare coa huahuahuë.
26 Si'anë cu'iyese'e yo'oquë ñasiquë a'ë, tsiaya duni juti'ñe pa'ye,
ñaohua'ina huahuo'ñe pa'ye, cajeohua'ipi huati'ñe pa'ye, ti paipi huati'ñe
pa'ye, jai daripë acohua'ipi huati'ñe pa'ye, tsio huë'ña acohua'ipi huati'ñe
pa'ye, jai tsiayana duni juti'ñe pa'ye, Maija'quë do'ijë a'ë, coa cacohua'ipi
huati'ñe pa'ye yo'ojëna ñaquë tëto saisiquë a'ë. 27 Cui'ne, jaiye jë'joye nëina
neñe, cui'ne ai yo'oye tëto saë'ë. Jaje pa'ina, yequere ti caima'ë tëtosaë'ë.
Yequere ao peoquëna, cui'ne oco ëa ju'i tëtosaë'ë. Yequere ti aima'quëpi
coa paë'ë. Yequere caña peoquëna, sësë ju'i ai yo'oquë paë'ë.
28 Iye cui'ne yequë co'amaña jerepa co cuasaquëna mu'seña ñape yë'ëna
dëquëyeje pa'ye tomequëna, si'a huë'ña sehuosicohua'i me pa'iye'ni
cuasaquë co'a ju'i pa'iyë. 29 Jaje pa'ina, yequë te'i tutu peoquë pa'ito yë'ëje i

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

jare coni te'e ai yo'oquë tutu peoquë pa'iyë. Co'ayena ne taosiquë pa'ito yë'ë joyo a'siyerepa oiyë. 30 Jerepa pa'i a'ë cayepi nëiñe pa'ito yë'ë teaye pa'i tutu peoyere iñosi'i, yë'ë cayepi. 31 Jaje pa'ina, Diusu mai Ëjaë Jesucristo pëca ja'quëpi yë'ë caye nuñerepa caji caquë asaji, si'anëpi de'oquëre pa'ni cajë sihuaquëre papi. 32 Yë'ë Damascore pa'i maca, romano pai ëjaë Aretasre cocaiquëpi, pai ëjaëpi, yë'ëre tseaja'cohua'ire jai daripë eta sa'noana soldado paire në'quepi. 33 Jaje yo'ouna, yecohua'ipi yë'ëre do'rohuëna ayani jai daripë tëhuopa etaye ña sa'rojaa'a casarena, catihuë, Aretasre.

Maija'quë Pablore Iñose'e

12 1 Do'i peoye a'ë, co'ye de'oyerepa yo'oquë a'ë cajë sihuaye. Jaje pa'iquëta'are mësarute quëaye yëyë, yë'ëre Ëjaë huëo cani ñañeje pa'ye cui'ne yequë mu'seña pa'i jaañere iñose'e. 2 Pa'iji, catorce ometëca te'ire Cristo sehuoquëre ma'tëmona, toaso pëpë acona sase'e. Iye yo'ose'ere asaquë a'ë, yë'ë. Si'a capë sa cuañosiquë pa'ini, panita'a joyose'e sa cuañosiquë pa'ini huesëyë. Ja cato Maija'quëse'e asaji. 3 Jaje pa'iquëta'are asayë yë'ë cato, jaëte si'a capë quë'ire, panita'a joyose'e sasiquë pa'ini huesëyë. Coa Maija'quëse'e asaji. 4 Ite cato Maija'quë tsiona sapi. Saëna, jarona asapi, ti pai asani i case'eje pa'ye ca ti'añe peoyere pare. 5 Yë'ë jaëje pa'ire pani, jerepa pa'i api caquë sihuacati'ñe pa'i a'ë. Yë'ëja'a co'ye jerepa pa'i a'ë caquë sihuayeta'a pasi'i. Jaje pa'iquëta'are sihuasi'i yë'ë ne ti'a ma'ñere. 6 Jaje pa'iquëta'are, yë'ëpi jerepa pa'i a'ë caquë pani, coa cuepequë caye pa'ñe pa'i a'ë, jare nuñerepa cajaquë pa'i do'ire. Jaje pa'iquëta'are iyere yëyë, yecohua'ipi yë'ëre jerepa pa'i api cuasama'cohua'ipi, iohua'i yë'ë yëhuose'ere asayepi cui'ne yë'ë pa'iyere ñañepi cuecuejë.

7 Jaiye iñose'ere paquëta'a pa'ina, yë'ëpi jerepa pa'i a'ë cuasama'quëni caquë, yë'ëre josa yo'oja'core huati ëjaë hua'jo ñacaje pa'iopi yë'ë capëna ai yo'oyere miuje pa'iore ne nëopi. 8 Jaje neina, ai yo'oquë toasoñe mai Ëjaëre, ja ai yo'oye nejocaijë'ë caquë sei'ë. 9 Seina, ipi capi: "Yë'ë më'ëre oiyepi tsoe de'oji, yë'ë tuture tutu peocohua'ija'a de'oyerepa iñoñe pa'iji" capi. Jaje pa'ina, sihuayë, yë'ë tutu peoyeja'a Cristo tuture iñoñe pa do'ire. 10 Jaje pa'ina, sihuayë, tutu peoyere, pëpoyere, co'amaña carayere, huani jeoñu'u cajë yo'oyere, cui'ne Cristo do'ire necai ai yo'oyere. Jaje pa'ina, yë'ëpi tutu peoquë pa'i maca, ja maca jerepa tutu quë'i pa'iyë.

Corinto Sehuosicohua'ire Pablo Co'a Ju'iñe

11 Mësarupi cacaima' do'ire, cuepei cayeje cahuë, mësarute. Mësarupi yë'ëre de'oquë api cacaiye pa'iji, pani yë'ëja'a co'ye. Yë'ë mësarute ye'yacohua'i huë'ehuëre pa'iye pañë, ¡do'i peoquë maca pa'inije! 12 Jaje pa'ita'a, yequë mu'se pa'i ja'ñe iñoñepi, pai yo'o ti'a ma'ñe yo'oyepi, jaiye de'o co'amaña mësaru ja're pa'i dahuëre quëcoquë yo'o iñose'epi, japi iñohuë, Jesús jëjo daoquërepa yë'ë pa'iye. 13 Jaje pa'iquëta'are yequë huë'ña sehuosicohua'ipi

jerepa de'oyerepa necaise'e payë cuasayë. Mësaru coa mësarute necaiye
tayo yo'ose'e pa'ito iyese'e a'ë: Yë'ë carase'e mësarute sema'ë paë'ë. Ja tayo
yo'oyere ai cuasama'pë sai tocaiyeje pa'ye de'oye cuasajë oni yejejë'ë, yë'ëre.
14 Mësarute toasoñe acore do'i sai ja'ñere yure ne de'huaquë pa'iyë.
Yureje mësarute dëquëyeje pa'ye yo'oma'ë pa'ija'quë a'ë. Mësaru curire
pasi'i caquë yo'oma'ë pa'iyë. Yë'ë cato mësaruni caquë yo'oyë. Jaje
pa'ina, pëca ja'quëohua'ipi mamajëre isija'a curiquë tsi'socohua'i a'ë, pani
mamajëpi pëca ja'quëohua'ire isi ja'ñere tsi'soye. 15 Jaje pa'ina, yë'ëpi
mësarute ai oina, mësarupi yë'ëre a'ri maña oitoje, yë'ë de'oye cuasa
do'ipi si'aye yë'ë curi paye sai saosi'i, cui'ne yë'ë tutu mañaje ne saosi'i
caquë sihuaquë yo'oyë, mësaru joñoa de'oye pa'iyere caquë.
16 Nuñerepa cayë, yë'ë mësarute dëquëye yo'oma'ë paë'ë. Jaje
pa'iquëta'are yecohua'i mësaru acohua'ipi cayë, yequëre coa i ta'ñe
cosoyepi yo'oquë se'queoje pa'iona, eo nëopi. 17 ¿Yë'ë mësaru ñato, yë'ë
yëyere cosoquë nesi'i caquë jaohua'ire jëjo saore? 18 Titore do'i mësarute
sani ñajaquë caquë seni cui'ne i ja're coni yequëre Maija'quë do'iquëre
jëjo saohuë, ¿jëjo saosiquëpi Tito sani mësarute i yëyere nesi'i caquë
cosoquë yo'ou? ¿Yëquëre te'e joyopi cui'ne nëiñe isiquëna, cayaohua'i si'a
yë'quë macarepa yo'oma'pë pate, mësaru ñato?
19 Yeque mësaru ca'ra'ñe pa'iohua'i a'ë tayo yo'ose'ere, yëquë iti
ñasicohua'i ña hue'ñana ca de'huañu'u cajë cayë. Jaje cajë caye pañë,
yëquë cato Maija'quë ña hue'ñana cayë, Cristo acohua'i sëte. Jaje pa'ina,
si'aye yëquë caye cato, mësaru Maija'quë do'ijë joyo pa'iye jerepa ñese
mëi ja'ñere cocañu'u cajë caye a'ë. 20 Jaje pa'iquëta'are ca'rayë, mësarute
ñasi'i caquë sani tiñe pa'ijëna, ña quëquëyere cui'ne mësarupi yë'ëreje
tiñe pa'ina, ñañere. Ca'rayë, te'e cuasaye peoquëna, pëtise'e, te'i payese'e,
co'a cocase'e, yecohua'ire cue'cueyese'e, jerepa pa'i a'ë cuasayese'e,
cui'ne coa co'a tiyapë pa'iyese'e pa'ima'quëni caquë. 21 Jaje pa'ina, cui'ne
tijupë do'i ñasi'i caquë saquëna, yë'ë Diusupi huajëya'ye nëiñe nema'quëni
mësaru yo'oyere ñaquëna, caquë ca'rayë. Ja maca mësaru tsoe hue'ña
acohua'ipi tayojëta'a ti jeoma'pë, jai pai si'si yo'ojë coa nomiohua'ire
cui'ne ëmëohua'ire yo'ojë pa'iyere, cui'ne ja'në yo'ojë sëo mease'ere
jeoma'pë pa'iyere, iño oema'quëni caquë ca'rayë.

Yëhuoye Cui'ne Pëpa Tëjiyerepa

13 1 Iye do'i saise'e pa'ija'coa, yë'ë mësarute toasoñe acore do'i saico.
Te'ire sañope coca caye pa'ito ne de'huaye pa'iji, cayaohua'i panita'a
toasocohua'i, iti ñasicohua'ipi cajëna. 2 Jaje pa'ina, tijupë yure ca coñë, so'ore
pa'i. Yë'ë ja'në cayaye acore do'i saisi maca mësarure pana ñaquë case'eje
ca coñë. Ja'në co'aye yo'ojë pa'isicohua'ire, cui'ne si'aohua'ire cayë. Yë'ëpi
co'i cosiquë pani, mësaru tayoye coa ñañe pa'ija'quë a'ë. 3 Ja maca jaje yë'ëpi
cani iñoquëna, mësaru asaja'cohua'i a'ë. Yë'ë caye cato Cristo case'e a'ë. Ja

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

case'epi mësaruna tutu carajaiñe peoji, Cristo tuturepa quë'i coca'ë. 4 Jaje
pa'iquëta'are Cristore tutu peoquëre queni huani jeoñeje huani jeohuë.
Huani jeosicohua'ita'are Maija'quë tutupi huajëquëre papi pa'iji. Jaje pa'ina,
cui'ne yëquëje i tutu peoquë pa'ise'e ayere coni pa'icohua'ije i ja're tsioni pa'i
do'ire Maija'quë tutupi pa'ija'cohua'i a'ë, mësarute necaiyere cajë.
5 Mësaruja'a ñare pajë co'ye neñajë'ë, nuñerepa yëquë Maija'quë pa'ire
paji cuasayere pa'iye cajë. Neñajëna, Cristopi mësaru ja're coni pa'ima'quë
pa'ito coa cacohua'i pa'iyë. 6 Jaje pa'ina, cuasayë, mësarupi neñasicohua'i
pa'ijë, yëquëreje tayoma'pë de'oyerepa pa'icohua'i a'ë, asa ti'ajajë cajë uteyë.
7 Jaje pa'ina, mësarupi co'aye yo'oma'pë pa'ijajë cajë Maija'quëre secacaiyë,
mësarute. Yëquëpi jerepa pa'iohua'ipi ne ti'ahuë cajë señe pañë. Coa ai jerepa
yëquë cato, mësarupi de'oye yo'ojajë cajë señë. Yëquëpi tayose'eje pa'iohua'i
ña cuañotoje. 8 Yëquë cato nuñerepa yo'oyere sañope yo'oma'cohua'i a'ë.
Coa ai jerepa nuñerepa yo'oyere ñese cocaicohua'i a'ë. 9 Jaje pa'ina, sihuayë,
yëquëpi tutu peocohua'i pa'ijëna, mësarupi tutu quë'iohua'i pa'ito. Jaje pa'ina,
mësaru de'ocohua'irepa pa'iye ti'añere cajë, Maija'quëre si'anë secacaijë
pa'icohua'i a'ë. 10 Jaje pa'ina, yë'ë ja yë'ta'a mësaru quë'ro saima'në iye toya
ja'hua toya saoyë, yë'ë mësaru quë'ro ti'asi maca, yë'ëre Ëjaëpi mësarute
nejoma'ë, joyo pa'iyere ñese mësarute mëocaija'a tutu isise'epi, jëayerepa yë'ë
cuañequërepa pa'i tutupi mësarute cayere coequë, jaje yo'oyë.
11 De'oji, yure ca tëjihuë. De'oye sihuajë pa'ijë'ë. Mësaru pa'iyepi
de'ocohua'irepa pa'iye poneñere yo'ojë pa'ijë'ë, yë'ë case'ere pa'ijë'ë,
cui'ne jo'cua de'oye sa'ñe de'oye yo'ojë pa'ijë'ë. Jaje pa'ijëna, Maija'quë
paire oiquëpi, cui'ne jo'cua de'oye pa'iye isiquëpi mësaru ja're pasipi.
12 Sa'ñe pëpajë sihuajë'ë, si'si peoyere papi. 13 Mësarute pëpa saoyë,
si'aohua'i Maija'quë do'ijëpi.
14 De'oji. Mai Ëjaë Jesucristo, coa isiyepi, Maija'quë mësarute oiyepi, cui'ne
Maija'quë joyo si'anë mësaru ja're pa'iyepi, si'aohua'ire mësarute pa'ijaquë.

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

GÁLATAS

Pablo Toyase'e Galacia Sehuosicohua'ire

1 1 Yë'ëre Pablore pa̱ipi cani neni jëjo daosiquë peoyë. Coa
Jesucristopi, cui'ne Diusu Maija'quëpi, Jesús ju̱'isiquëre huëosiquëpi
jëjo daosiquë a'ë, cui'ne 2 si'aohua'i Maija'quë do'ijë yë'ë ja̱'re i̱ño
pa'icohua'ije̱, mësarute yë'ë ja̱'re toyayë, iye ja'hua sehuosicohua'i Galacia
yeja pa'icohua'ina. 3 Diusu Maija'quëpi cui'ne Jesucristopi co̱ni, mësaruna
coa caraja̱iñere cui'ne jo'cua de'oye pa'iyere i̱sija̱jë. Ja̱je pa'ina, 4 yure mai
co'a yeja pa'icohua'ini, huasosi'i caquë Jesucristo mai do'ire ju̱cacaji'i,
Maija'quë Diusu yëyepi. 5 Ja̱je pa'ina, Maija'quëse'ere de'oquëre pa'ni cajë
sihuaye pa'iji. ¡Ja̱je pa'ija̱quë!

Peoji, Yequë Huaso Coca

6 Cristo necai do'ipi Maija'quë mësarute soisicohua'ipi, yequë huaso
cocare tui huëoni cuasama'topi Maija'quëre tuiye je̱orena, ña quëquëyë.
7 Nuñerepa cayë, mësarute yequë huaso coca ti peoji. Ja̱je peoquëta'are
mësarute yecohua'ipi ca co̱'me huesoyë, Cristo huaso cocare ti̱ñe po̱nañu'u
cacohua'ipi. 8 Ja̱je pa'ina, huaso cocare yecohua'ipi ti̱ñe quëacohua'i pani ti
nejosicohua'i pa'ija̱jë. Yë'ëpi tayo ti̱ñe quëaquë pa'itoje̱ nejoñe pa'iji. Pa̱nita'a
hui̱ñaë ma'tëmo daisiquëpi ti̱ñe quëaquë pa'ito ti nejoñe pa'iji. 9 Tsoe ja̱'në
mësarute case'ere ca co̱ñë, yecohua'ipi mësaru du'ru macarepa huaso coca
asani de'huase'eje̱ pa'ye quëama'cohua'i pani ti nejosicohua'i pa'ija̱jë.
10 Ja̱je pa'ina, ¿yë'ëni pa̱ipi de'oquë api, caja̱jë caquë yë'ë yo'oye?
¿Pa̱nita'a Maija'quëpi de'oji, caja̱quë caquë yo'oye? Ja̱je pa'ina, yë'ëpi
pa̱ipi de'oquë api caja̱jë caquë yo'oquë pani Jesure necaquë peoyë.

Me De'o U'ni, Pablo Maija'quë Jëjo Saoquë

11 Yë'ë quëaye huaso coca pa̱i cuasase'e pa'ima'ë pa'iji. Ja̱je pa'ina, Maija'quë
do'ijë, mësarupi pa̱i cuasaye a'ë cuasama'pë pa'ije̱'ë caquë quëayë. 12 Ja̱je
pa'ina, pa̱ipi yë'ëre iye coca i̱sima'pë paë'ë. Cui'ne pa̱ina ye'yema'ë paë'ë.
Coa Jesucristopi yë'ëre iye coca ta̱'ñe asaye necaji'i. 13 Ja̱ yë'ta'a judío pa̱i
sehuoyere sehuoquë pa'inë, yë'ëpi Maija'quëre sehuocohua'ire tuniroja̱i nejo

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

saosi'i caquë yo'ose'e asahuë, mësaru. 14 Jaje pa'ina, judío pai sehuoyere yë'ë
jerepa tañe asaquëpi yë'ë cajeohua'ire yë'ë ja'ye ometëca pacohua'ire tëto
saisiquë paë'ë, yë'ë aipë case'ere ai de'oye nuñerepa sehuoquë pacacaiquë
pajaquë caquë pa'i do'ire. 15 Jaje pa'ita'are Diusupi ja yë'ëre coama'në sahuapi.
Jaje pa'ina, i ai oiyepi soipi, yë'ëre. 16 Yë'ëre iñopi, i mamaquëre yë'ëpi judío
peocohua'ire huaso coca quëajaquë caquë. Jaje yo'osi maca yecohua'ini seni
asasi'i caquë yo'oye pahuë. 17 Cui'ne saima'ë paë'ë, Jerusalénna, Jesús tsoe jëjo
daocohua'i ye'yayere ye'yesi'i ñasi'i caquë. Jaje yo'oma'ë, tsoe nëiñe peoyerepa
Arabiana saë'ë. Saisiquëpi jeteyo'je Damascona co'ihuë.

18 Tres ometëca tëto sai maca Jerusalénna saë'ë, Pedrore ñasi'i caquë.
Sani i jare coni quince mu'seña pëahuë. 19 Jaje pa'iquëta'are ñama'ë paë'ë,
yecohua'ire Jesús jëjo saocohua'ire. Coa mai Ëjaë yo'jei Jacobose'ere ñahuë.
20 Care payë, Maija'quë ña hue'ñana, më'ëre yë'ë iye toyaye nuñere pa'ë.

21 Ja jeteyo'je saë'ë, Siria yejana cui'ne Ciliciana. 22 Ja maca cato
Cristore sehuocohua'i Judea yeja pa'icohua'i yë'ëre pare ñama'cohua'ipi
paë'ë. 23 Coa yecohua'ipi "ja'në maire josa yo'oquë pa'isiquëpi yure
Maija'quë pa'iji cuasayere quëaquë cu'iji. Ja'në nejo saosi'i caquë yo'oquë
pa'isiquëpi cajë quëayese'e asacohua'i paë'ë." 24 Jaje pa'ina, yë'ëre de'oye
yo'osi do'ire cuasajë Maija'quëre ai de'oji cajë sihuajë paë'ë.

Yecohua'i Jesús Jëjo Saocohua'ipi Pablore Sehuocaiyë

2 1 Catorce ometëca pa'i maca tijupë Jerusalénna sai Bernabére cui'ne Titore
sahuë. 2 Jaro saë'ë, Diusupi yeque yo'oyeque pa'iji caquë iñouna. Jaro
Jerusalénre sehuocohua'i ëjaohua'ise'e tsi'sicohua'ipi paë'ë. Pa'ijëna, yë'ë judío pai
peocohua'ire huaso coca quëayere quëahuë, jaohua'ipi asacatena, yë'ë nese'epi
cui'ne yë'ë ja neñepi do'i quë'yerepa pa'ijaquë caquë. 3 Cui'ne Tito judío peoquëpi
yë'ë jare coni pa'iquëreje ca'ni tëaye pa'iji cajë cuañeñeje peopi. 4 Jaje pa'iquëta'are
Maija'quë do'ijë a'ë cacohua'ita'a coa cacohua'ije paë'ë, yëquë jare coni yahue
cacasicohua'ipi. Jaohua'ipi ca'ni tëaye pa'iji cahuë. Icohua'i cato Cristo Jesure
tsioni mai de'oye pa'iyere ñani tijupë judío pai yo'oyena cuañese'e jo'yaohua'i
pa'iyena ponañu'u cajë cacasicohua'i paë'ë. 5 Jaje pa'iquëta'are ti iohua'i caye
asacaiye pahuë, mësarupi nuñerepa huaso cocare de'oyerepa pajë pa'ijajë cajë.

6 Huajëye yo'o ja'ñe quëaye pahuë, yo'o ja'ñere quëacohua'ije. Ëjaohua'ire
pa'ë, cuasama'ë pa'iyë, jaohua'ipi ëjaohua'i pa'itoje. Maija'quë cato
si'aohua'ire cui'ne pa'iohua'ire ñaquë api. 7 Huajëye yo'o ja'ñere quëa'ñe
pa'iohua'ita'a judío pai peocohua'ire quëaja'quëre Maija'quëpi yë'ëre cuañe
nëosiquë api, Pedrore judío paire quëaja'quëre cuañe nëose'eje pa'ye,
cajë asahuë. 8 Jaje pa'ina, Maija'quë Pedrore judío paire quëaja'quëre jëjo
saoquëpi, yë'ëreje judío pai peocohua'ire quëaja'quëre jëjo saopi.

9 Jaje pa'ina, Jacobo, Pedro cui'ne Juan sehuosicohua'i ëjaohua'ire pa'ë
cajë ñajëna, pa'icohua'ire papi ñani Maija'quëpi ja yo'o ja'ñe mësarute
isipi, cajë jëtëpi yë'ëre cui'ne Bernabére tseani pëpahuë. Jaje yo'ojë

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

i̱ñohuë, te'e cajeohua'i pa'iye. Cui'ne ja̱ maca de'oji cahuë, mësarupi sani
judío peocohua'ire quëajëna, yëquëpi judío pa̱ire quëaye. 10 Coa iyese'ere
cua̱ñehuë, co'amaña peocohua'ire cuasacaijë̱'ë cajë. Yë'ë ñare paquë nesi'i
caquë yo'oquë pa'iyere cua̱ñehuë.

Antioquía Daripëna Pablopi Pedro Tayoyere Yëhuose'e

11 Pedropi Antioquía daripëna daisi maca te'e tsiarepa ñaquë yëhuohuë,
i̱pi tayosiquë pa'iquëna. 12 Ja̱je yo'oquë du'ru macarepa judío pa̱i
peocohua'i ja̱'re a̱ji'i, Jacobo ja̱'re pa'isicohua'i ja̱ ti̱tama'në. Ti̱tasi maca
a̱isiquëpi ja̱ohua'i ja̱'re a̱iñe jë̱oni cui'ne tsioyeje̱ pa̱quë yo'opi, ca̱'ni tëaye
pa'iji cacohua'i acohua'ini ca'raquë.
13 Ja̱ maca ja̱je yo'oquëna, ñajë judío pa̱i sehuosicohua'ije̱ Pedro
ca'raquë yo'oyena ñani cui'ne yo'ohuë. Yo'ojëna, Bernabéje̱ cui'na
ca'raquë yo'opi, ja̱ohua'i yo'oyere ña do'ire. 14 Ja̱je nuñerepa huaso coca
ye'yayeje̱ pa'ye yo'oma'ëna, yë'ëpi ñani si'ahua'i tsi'si sitona si'ahua'i
asajëna, Pedrore cahuë: Më'ë judío pa̱ita'a judío peocohua'i ja̱'re paë'ë,
judío pa'iyepi pa'ima'ë. Ja̱je pa'iquëta'are ¿me nesi'quë judío peocohua'ire
judío pa̱i pa'iyeje̱ pa'ijë̱'ë cua̱ñequë'ni?

Si'aohua'i Maija'quëre Cuasayepi Huasosicohua'i De'oye

15 Mai cato tsi̱'nëna judío pa̱ire pa'ë. Co'acohua'i judío pa̱i peocohua'i
pa'iye pa̱ñë. 16 Ja̱je pa'iquëta'are, mai nuñe pa'icohua'irepa pa'iye ti̱'añe
peoji, Moisés cua̱ñese'ere yo'ojë. Coa Jesucristore i̱re pare cuasayepi
ti̱'añe pa'iji, nuñe pa'icohua'i pa'iye. Ja̱je pa'ina, yëquëje̱ Jesucristoni i̱re
papi cajë asahuë. Cristore i̱re pare cuasayeja̱'a nuñe pa'icohua'i pa'iye
ti̱'ahuë. Ja̱je pa'ina, cua̱ñese'ere yo'ojë nuñe pa'icohua'i pa'iye ti̱'añe peoji.
17 Cristona po̱nëni, i̱ nuñe pa'iyere pañu'u cajë yo'ojë judío peocohua'ije̱
pa'iohua'i, co'acohua'i pa'iye asa ti̱'añë. ¿Ja̱je pa'ito Jesupi maire co'a
de'osicohua'i pa'iye nei? Pa̱pi, ja̱je neñe. 18 Ja̱je pa'ina, cua̱ñese'ere ne ti̱'ajë, huaso
cua̱ñoñe pa'iji caquë ye'yasiquëpi, ja̱ ye'yayere je̱osiquëpi tijupë cui'nare ye'yaquë
pani cua̱ñese'ere sa̱ñope do'i quë'i de'oji. 19 Ja̱je pa'ina, yë'ë, cua̱ñese'e yo'oyere
je̱osiquëpi ju̱'isiquëje̱ pa'i pa'iyë, Maija'quëni pacacasi'i caquë. 20 Cristo ja̱'re que̱
cua̱ñosiquëpi pa'iyë. Ja̱ yë'ta'a huajëquëpi pa'iyë, Cristopi yë'ëni pa'i do'ipi. Yë'ëpi
pa'iye pa̱ñë. Ja̱je pa'ina, iye ca̱pë huajëquë pa'iye cato Maija'quë mamaquëni
yë'ëre oi ju̱cacai i̱siquëni de'hue yë'ëre ñacaija̱'quë api cuasaquëpi pa'iyë. 21 Ja̱je
pa'ina, Maija'quë pa̱ire oi yo'ose'ere ti̱rona o̱añe pa̱ñë. Cua̱ñese'e cayere sehuojë
yo'oyepi nuñe pa'icohua'i ti̱'añe pa'ito, Cristo ju̱'ise'epi do'i peoye patira'pi.

Pa̱ire Cua̱ñeñe Pa̱nita'a Maija'quë Pa'iji Cuasaye

3 1 I̱na, Gálatas pa̱i airepa huesëohua'i a'ë, mësaru. ¿Nepi mësarute
co'a de'huare'ni, nuñerepa cocare sehuoma'pë pa'ija̱'cohua'ire?
Mësaru ña hue̱'ñana de'oye i̱ñojë quëahuë, Jesús que̱ cua̱ñosiquë ayere.

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

2 Jaje pa'ina, iyere seina, quëajë'ë: ¿Maija'quë joyo mësarute isi, Moisés
cuañese'ere yo'o do'ire, panita'a, Jesure ire pare cuasa do'ire isipi? 3 ¿Airepa
huesëohua'ini mësaru, Maija'quë joyopi yo'oquëna, ne huësicohua'ipi,
yure cato pai tutupi nuñerepa pa'iyere ne ti'añu'u cuasacohua'i? 4 ¿Mësaru
jaiye ai yo'oyepi coa pa'iye? Ja ai yo'oyepi a'ri maña ye'yajajë caquë oiyë.
5 Maija'quëpi i joyore mësaruna isini, pai yo'o ti'a ma'ñere mësaru ja're
yo'oni, ¿ique do'ire yo'oquë'ni? ¿Mësarupi cuañese'e cayere sehuo ti'a do'ire
yo'oquë? Pani, mësarupi Maija'quë coca nuñere pa'ë cuasa do'ire yo'oji.
6 Abrahampi Maija'quë pa'iji cuasa do'ire Maija'quëpi ite capi, nuñe
pa'iquë api. 7 Jaje pa'ina, Abraham cuasase'eje pa'ye cuasaye pacohua'ipi
Abraham tsëcapë acohua'i a'ë. 8 Judío pai peocohua'ire necaiquëre pare
cuasayeja'a nuñe pa'icohua'ire neñe pa'iji cuasa nëopi, Maija'quë. Ja yë'ta'a
i toya pëpëna toyama'në Maija'quëpi Abrahamre ja de'o cocare quëapi:
"Si'a pai sihuaja'cohua'ire de'oye necaija'quë a'ë, më'ëja'a." 9 Abraham
jare sihuacohua'ire nesicohua'ipi pa'iyë, i cuasase'eje necaiquëre pare
cuasacohua'ije. 10 Si'aohua'i cuañese'ena quëco pacohua'i cato nejo
cuañoñere pa'iyë. Jaje pa'ina, toyase'e caji: "Cuañe toya pëpë cayeje si'anë
yo'o ti'ama'cohua'i cato nejosicohua'i a'ë." 11 Tiñarepa quëaji. Jaje pa'iye
sëte te'ije cuañese'e cayere yo'osi do'ipi, nuñe pa'i pa'iye ti'añe peoji. Jaje
pa'ina, toyase'e caji: "Nuñe pa'i cato Maija'quëre necaiquëre pare asa do'ipi
pa'ija'quë api." 12 Jaje pa'iquëta'are Moisés cuañese'e cato caji: "Si'aye
cuañese'e cayeje yo'o ti'aquëpi, iti yo'o ti'a do'ija'a pa'ija'quë api." Jaje
pa'ina, Moisés cuañese'e cato necaiquëre papi asaye peoye a'ë. 13 Cuañese'e
cayere si'a yë'quë maca yo'oma'cohua'ipi nejosicohua'i pa'ijëna, Cristopi
maire huasopi. Ja do'ire co'aquëje pa'i de'opi, mai do'ire. Jaje pa'ina,
toyase'e caji: "Soquë sarahuana sëa deosiquë cato co'aquë api." 14 Si'aye
Abrahamre Maija'quë ca nëose'ere judío peocohua'ije paja'cohua'i a'ë
caquë Jesupi soquë sarahuana jucacaji'i. Jaje pa'ina, i ca nëose'ere i joyore
isiye pa'iji, si'aohua'ire Jesucristore de'hue neja'quë api, asajë pa'icohua'ire.

Cuañese'e Panita'a Ca Nëose'e

15 Maija'quë do'ijë, mësarute pai ca nëoni yo'oyena quëaquë iñosi'i: Ñajë'ë,
paipi yëni yequëna co'amañare isisi'i ca nëoni toya nëo huesose'e, yecohua'ipi
nejocaiye peoji, cajë. 16 De'oji jaje cui'ne yure Maija'quëpi Abrahamre cui'ne
i tsëcapë aquëna ca nëopi. Jaje pa'ina, toyase'e më'ë tsëcapë cama'ë pa'iji, jai
paire cayeje, coa te'ire caji më tsëcapë aquëna. I ca nëosiquë cato Cristo api.
17 Jaje cani cayë: Maija'quëpi Abrahamre ca nëoni ti jaje yo'o ja'ñere ca
huesopi, caquë. Jaje pa'i do'ire Moisés cuañese'e jeteyo'je cuatro ciento
treinta ometëca pa'i maca huëose'epi Maija'quë ca nëose'ere do'i peoye
neni nejoñe peoji. 18 Jaje pa'ina, Maija'quëpi coa isisi'i Abrahamre ca
nëopi. Jaje pa'iquëta'are Moisés cuañese'ere yo'ojë ti'añe pani Maija'quë
coa isisi'i ca nëose'e peora'pi.

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

19 Jaje pa'ito, ¿iquere cocai Moisés cuañese'e pa'iquë'ni? Ja cato Maija'quë
yëyere pai tayose'ere iño ja'ñepi pa'iji. Jaje pa'ina, Abraham tsëcapë aquë,
i ca nëosiquë Cristo dai macaja'a ja cuañese'e yo'oye paji'i. Cuañese'e
cato Maija'quëpi huiñaohua'ina caëna, jaohua'ipi Moisésre isihuë, paina
isicaija'quë. Isirena, Moiséspi iti yo'o ja'ñe paire quëapi. 20 Jaje pa'iquëta'are
yure cato coa Maija'quëse'e te'i pa'iji iti yo'oquë peoji, iti se quëacaiquëje.

Iti Cuañeñe Do'i Quë'ye

21 ¿Jaje pa'ito Moisés cuañese'epi Maija'quë ca nëose'ere sañope caye
pa'iquë? Pani. Jaje pa'ina, cuañese'e yo'oyepi Maija'quë cajeohua'i pa'iye
ti'añe pa'ito, ja cuañeñere sehuojë yo'o do'i ti'ara'huë, nuñe pa'icohua'i pa'iye.
22 Jaje pa'iquëta'are yure cato Maija'quë toya pëpë caji: cuañese'e tayo yo'o
do'ire co'ayepi si'a pai tseasicohua'ipi pa'iyë. Jaje pa'ina, jare Jesucristoni
necaiquë api cuasasicohua'ipi de'hue Maija'quë ca nëose'e paye pa'iji.
23 Ja yë'ta'a Cristore necaiquëre pare cuasaye ti'ama'në cuañese'epi maire
co'aye yo'oma'cohua'ini caquë cose'eje pa'ye ñacaiye paji'i. Jaje pa'ina,
cosicohua'ipi utejë paë'ë, iye cuasayere iñoñe pa'i macana. 24 Tsire ñacaiyeje
maire cuañese'epi ñacai ye'yaquë paji'i, Cristona saja'quë. Saëna, Cristoni
ire pare cuasani nuñe pa'icohua'i pa'iye ti'ajajë caquë, yo'opi. 25 Ja pa'ina,
yure necaiquëre cuasaye daisi maca cuañese'epi maire necaiye peoji.
26 Jaje pa'ina, mësaru si'aohua'i Maija'quë mamajë a'ë, Cristore
necaiquëre pare cuasa do'ipi. 27 Cristo do'ire oco do cuañosicohua'i cato,
Cristo ayere suñasicohua'ipi pa'iyë, ije pa'iohua'i de'ojëna. 28 Jaje pa'ina,
peoyë, judío pai. Peoyë, griego pai. Peoyë, jo'ya nesicohua'i. Peoyë, coa
pa'icohua'i. Peoyë, ëmë. Peoyë, nomio. Jaje pa'ina, Cristo Jesuna tsioni
pa'icohua'ipi te'ije pa'iohua'i pa'iyë.
29 Jaje pa'ina, mësarupi Cristo tsecohua'i pani Abraham tsëcapë
acohua'i pa'iyë, Maija'quë ite isisi'i ca nëose'ere paja'cohua'ipi.

4 1 Pëca ja'quë co'amaña si'aye paja'quëta'a tsihua'ë pani jo'yaëje
pa'i pa'iji, si'a co'amaña paja'quëta'a. 2 Jaje pa'ina, yecohua'ipi ite
ñacaijë pa'iyë, i ne'ñe pa'yere. Ñacaijë pa'ijëna, pëca ja'quëpi yureta'a
ai de'o tëjipi caquë ina si'aye co'amaña isi macaja'a. 3 Jaje pa'ye maije
tsije pa'iohua'i pa'i maca iye yeja cuañe tutupi jo'ya nesicohua'ire papi,
maire. 4 Jaje paquëna, iti yo'o maca ti'aëna, Diusupi i mamaquëre jëjo
daopi. Judío paije pa'i daji'i, nomiona ai de'osiquëpi, Moisés cuañese'ere
si'aye yo'oja'quëpi daji'i. 5 Jaje daji'i, ja cuañeñe yo'ojë pa'icohua'ini maire
huasosi'i caquë Maija'quëpi i yëhuiohua'ire pajaquë caquë.
6 Jaje pa'ina, mësarupi tsoe i mamajë a'ë cajë asayere iñosi'i caquë
Maija'quëpi i mamaquë joyore jëjo daopi, mësaru joñoana. Ja joyo pa
do'ire cayë, mai: "yë'ë Ja'quë." 7 Jaje pa'ina, Maija'quë mamaquë a'ë,
më'ë, jo'yaë peoye. Jaje i mamaquë pa'i do'ire Maija'quëpi i yëyepi
isija'quë api, i ca nëosi co'amaña.

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

Pablopi Ai Co'a Ju̱'i Pa'ise'e Maija'quëre Sehuocohua'ire

8 Ja̱ yë'ta'a Maija'quëre asama'në, mësaru yeque diusuohua'i pa̱i nese'e
jo'ya nesicohua'ipi paë'ë. Pa'ijëta'a nuñerepa yeque diusuohua'i peoyë.
9 Ja̱je pa'isicohua'ita'a yureta'a asare payë, Diusuni. Ai ti̱ña casi'i, Diusupi
mësarute i̱ tse̱cohua'ire ñaji. Ja̱je pa'ito ¿me neni cui'naohua'ipi tutu peoyere
cui'ne teaye pa'yere cuasa co̱jë, sehuocaijë jo'ya ne cua̱ñoñe yëye'ni?
10 Mësaru ja̱ yë'ta'a Maija'quë yëyere yo'o ti̱'aja'cohua'i a'ë cuasajë
judío pa̱i yo'oyere mu'se de'huajë, ñañëohua'ire cui'ne o̱metëcare yo'oyë.
11 Ja̱je yo'ojëna, yë'ë ca'rayë, mësarute ai yo'oquë quëase'epi coa yo'ose'e
pa'ima'quëni caquë.
12 Maija'quë do'ijë se̱ñë, mësarute. Yë'ëje̱ pa'iohua'i de'oje̱'ë, jo'yaohua'i
peocohua'i, yë'ë je̱'quë mësaruje̱ pa'i de'ohuë, judío pa̱i cua̱ñeñe peoquë.
Yë'ëre mësaru ti co'aye yo'oma'cohua'i a'ë. 13 Tsoe mësarupi asayë, yë'ë
ju̱'i dahuë peoto quëaye pa̱'ñe pa'ipi mësarute de'o coca quëahuë, yë'ë
du'ru macarepa mësarute quëacore. 14 Yë'ë ju̱'i dahuë cato yë'ëre neñañe
paji'i. Pa'ina, mësaru ja̱ ju̱'i dahuëre yë'ëre coejë eto saoye pa̱huë. Pa̱jë
coa ai jerepa Maija'quë hui̱ñaëre necaiyeje̱ pa̱nita'a ja̱re Jesucristopi
daquëna, necaiyeje̱ pa'yerepa yo'ohuë, mësaru. 15 Ja̱je pa'ina, mësarute
cayë, ¿me nei'ni, mësaru sihuajë pa'ise'e, mësaru de'oye yo'ose'ere yë'ë
co̱caiye paye? Nuñerepa cayë, mësaru dutaco pa'ito, mësaru ñacoare
dutani yë'ëre i̱sira'huë, yë'ëre ai oi do'ire. 16 ¿Ja̱je yë'ë nuñerepa cocare
mësarute casi do'ire mësarute sa̱ñope yo'oquë de'ore? Pa̱ni.
17 Ja̱ohua'i mësarute, ai de'oye ñacañu'u cajë yo'ojëta'a co'aye cuasajë
yo'oyë. I̱ohua'i yëye cato mësarupi yëquë ja̱'re pa'isicohua'ini, ti̱ohua'ire
neñu'u cuasaye a'ë, jeteyo'je mësarupi i̱ohua'ise'ere de'oye necaijë pa'ija̱jë
cuasajë yo'oye a'ë. 18 Ja̱je pa'ina, yecohua'ire de'oye cuasajë, mai yëyeje̱
yo'oja̱jë cajë ñacaiye de'oye a'ë. Ja̱je pa'ina, yë'ë mësaru ja̱'re pa'i macase'e
yecohua'ipi de'oye yo'ojë, si'anë ja̱jese'e de'oye yo'oto de'oji, yë'ë peo macaje̱.
19 Ja̱je pa'ina, yë'ë mamajë, Cristo mësarute i̱je pa'iohua'ire de'o macaja̱'a
mësaruni ai cuasaquë, nomio tsi̱ co̱a huëoni a'si ju̱'iñeje pa'ye ai yo'oquë
pa'iquë a'ë, ti̱jupë. 20 Yurepi merepa yë'ë ja̱rote mësaru ja̱'re patira'ye yeque
maña quëaja̱'quëpi. Ja̱je pa'ina, mësarute me caye'ni caquë co'a ju̱'iñë.

Agar Cui'ne Zara I̱ñoñere Quëaye

21 Moisés cua̱ñese'ere sehuocañu'u cuasacohua'ipi caje̱'ë: ¿Mësarupi
cua̱ñese'e cayere asajë pa'icohua'i a'ni? 22 Ñeje toyase'e caji: Caya
mamajëre Abraham papi, te'ire i̱ jo'yaona, yequëni i̱ nëjore pana papi,
jo'yao peocona. 23 I̱ jo'yaona ai de'huasiquë cato iye yeja pa̱i yo'ojë payepi
parena, co̱asiquë paji'i. Nëjorepa mamaquë cato, Maija'quë ca nëose'epi
ti̱'a ja̱ñere co̱asiquë paji'i. 24 Iye caya nomiohua'i i̱ñoñë, Maija'quë maire
cayaye cuasa nëose'ere. Ja̱je pa'ina, iye ai cuasajë asaye paji: Agar,

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

Abraham jo'yaopi Arabia quë'ro acore Sinaí cutihuë ayere iñoco, judío paire, Maija'quë cuañeñe isisi pa'i sito. Iye cuasa nëose'e acohua'i cato jo'yaohua'i pa'ijaʼcohua'ipi coa cuañoñë. 25 Agar cato Sinaí cutihuëre iñoco, Arabia yeja pa'iconi, yure pa'i Jerusalénre. Ja daripë cato si'a io mamajë coni cuañese'epi jo'ya ne cuañosicopi pa'ico. 26 Jaje pa'iquëta'are, ma'tëmo Jerusalén cato jo'yao peoco. Jaje pa'ina, mai io mamajë a'ë. 27 Jaje pa'ina, toyase'e caji: Sihuajë'ë, carao, mamajëre peocopi. Sihuaco cuijë'ë, tsi coaco a'si ju'iñe asama'copi. Jaje pa'ina, jeoco cuañosicopi jai paire mamajëre pajaʼcoa, ëjëre pacore jerepa.

28 Maija'quë do'ijë, mësaru Isaacje pa'iohua'i a'ë, Diusu ca nëosi mamajë a'ë. 29 Jaje pa'iquëta'are pai yëyepi ai de'huasiquëpi tsoe hue'ña, Maija'quë joyopi yo'oquëna, ai de'osiquëre josa yo'ose'eje pa'ye maire josa yo'oye pa'iji. 30 Jaje pa'iquëta'are toyase'e ñeje caji: Eto saojë'ë, jo'yaore, cui'ne io mamaquëre. Jo'yao mamaquë jaʼre te'e jo'yao peoco mamaquë co'amaña paye peoji. 31 Jaje pa'ina, Maija'quë do'ijë jo'yao mamajëje pa'iohua'i peoyë, mai. Jo'yao peoco mamajëje pa'iohua'i a'ë.

Nuñerepa Jo'yaohua'i Peocohua'i

5 1 Jo'yaohua'i peocohua'i pa'ijaʼcohua'i a'ë caquë Cristopi sai de'huapi. Jaje pa'iye sëte jo'yaohua'i peocohua'i pa'iyere pa'ijë'ë, cui'naohua'ipi cuañese'ere neñu'u cajë yo'ojë jo'yaohua'i pa'iyena ponëma'pë pa'ijë'ë. 2 Asajë'ë, yë'ë Pablopi cayë, mësarute. Mësarupi caʼni tëaye pa'iji cajë yo'ocohua'i pa'ito, Cristo yo'o do'i mësarute cocaiye peoji. 3 Tijupë ca coñe yëyë, caʼnihuë tëa cuañosiquë pani si'aye Moisés cuañese'e cayere yo'oye pa'iji. 4 Jaje pa'ina, mësaru Moisés cuañese'ere, nuñe pa'icohua'i de'oñu'u cajë, yo'ojë pa'icohua'ipi, Cristore hua saijë cui'ne Maija'quë mësarute oiye yo'oyere peocohua'i de'ohuë. 5 Jaje pa'ina, mai cato Maija'quë joyojaʼa Maija'quë maire necai jaʼñere cuasa do'ipi uteyë, nuñerepa de'ocohua'i pa'ijaʼcohua'i a'ë, cajë. 6 Jaje pa'ina, maipi Cristo Jesús jaʼre tsioni pa'ito caʼni tëaye cui'ne pañe cocaiye peoye a'ë. Jaje pa'ina, maipi necaiquëre pare ite cuasajëna, ja cuasayepi paire oicohua'ire necaina, pa'iye a'ë, do'i quë'ye.

7 Mësaru de'oye yo'ojë paë'ë. ¿Jaje pa'isicohua'ire nepi mësarute nuñerepa cocare yo'oma'pë ca tatore'ni? 8 Ja caye cato Maija'quë mësarute soisiquë tse peoji. 9 Jaje pa'ina, case'e pa'iji, a'ri o'sa sëpëpi huajëcona co'merena si'a sëpë o'sa huesëyeje pa'iji. 10 Jaje pa'ina, Ëjaëpi mësarute cocaina, tiñe pa'ye cuasaye pajaʼcohua'i a'ë cuasayë. Jaje pa'iquëta'are mësarute josa ca co'me huesoquëre cato Maija'quëpi si'sejaʼquë api, iquei pa'itoje.

11 Jaje pa'ina, Maija'quë do'ijë, yë'ëpi ja yë'ta'a caʼni tëayere pa'iji ye'yaquë pa'ito, judío pai huajo yëye paraʼhuë. Jaje yo'oye pani Cristo cruz ju'isi cocapi sañope iohua'ire yo'oye peoraʼpi. 12 Mësarute josa ca co'me huesorojaicohua'ipi, ¡iohua'ijaʼa co'ye te'ere papi peo hue'ña tëasicohua'i pa'itotaʼa de'oji!

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

13 Mësaru cato Maija'quë do'ijë jo'ya nesicohua'i peoyë. Coa de'oye
pa'ija'cohua'ini soisicohua'i a'ë. Jaje pa'ina, ëseye peo do'ire capë yëyere
yo'oma'pë pa'ijë'ë. Coa ai jerepa paire oijë, sa'ñe de'oye necaijë pa'ijë'ë.
14 Jaje pa'ina, si'aye Moisés cuañese'e iye cayena tomeji: "Më'ëja'a co'ye
oiyeje pa'ye oijë'ë, yecohua'i." Ja cayere yo'oni si'aye cuañese'ere sehuo ti'añë.
15 Jaje pa'iquëta'are mësarupi sa'ñe se co'aye cajë cui'ne sa'ñe cue'cuejë yo'oni,
sa'ñe ani huesëyeje pa'ye yo'ojë carajaija'cohua'i a'ë, de'hua ñajë pa'ijë'ë.

Capë Yëye Cui'ne Maija'quë Joyo Pa'iye

16 Cayë, mësarute. Maija'quë joyo cuayepi pa'ijë'ë. Jaje pa'ijë mësaru
capë yëye yo'oye paja'cohua'i a'ë. 17 Jaje pa'ina, paise'e yëyepi Maija'quë
joyo yëyere sañope yo'oji. Yo'oquëna, cui'ne Maija'quë joyopi sañope
yo'oji, capë yëyere. Jaje sa'ñe yo'o do'ire mësaru yëye yo'o ti'añe peoji.
18 Jaje pa'ina, Maija'quë joyopi mësarute cuaquë pa'ito, mësaru ja maca
cuañese'ere sehuocaijë pa'iye paja'cohua'i a'ë.
19 Huesëma'pë a'jiñe ñañe pa'iji, iti yo'oyena, pai co'aye yëyere yo'ocohua'ire.
Jaohua'ipi ñeje pa'iyë, huejama'cohua'ipi coa parojaicohua'i pa'iye. Tsi'sire
yo'ocohua'ipi cui'ne co'ayena sëo measicohua'i pa'iyë. 20 De'huase'ere Maija'quë
api cajë secohua'ipi cui'ne dahuë necohua'i pa'iyë. Paire coecohua'ipi te'e
cuasama'cohua'ipi cui'ne iohua'i yëyese'e yo'ojajë ësecohua'i cajë pa'iyë. Esa
pëtitecohua'i pa'iyë, yecohua'ipi ti cuasama'cohua'ipi ¿nepi ai jerepa de'oye
neñe'ni? cajë yo'ocohua'i pa'iyë. Tiohua'i a'ë cajë tsëcapëase'e huasicohua'i
pa'iyë. 21 Co'amañare ëa ñajë pëti ëaye cuasacohua'i pa'iyë. Paire huani
jeocohua'i pa'iyë. Cono cuepeohua'i pa'iyë, cui'ne jai aohua'ipi jaiye yequeje
co'aye yo'ocohua'i pa'iyë. Ja'në case'ere mësarute cayë. Jaje pa'ye yo'ocohua'i
cato, Diusu cuañe te'te pa'iye ti peoji.
22 Jaje pa'iquëta'are, Maija'quë joyo maina neñe iye a'ë: Paire oiye,
sihuaye, jo'cua de'oye pa'iye, yo'o jujama'pë quëcojë yo'oye, yecohua'ire
coa ñama'pë de'oye necaiye, de'oye yo'ocaiye, ca nëose'ere de'hue ne
ti'añe, 23 jerepa pa'i a'ë cuasa ma'ñe, cui'ne i yëyere co'ye quëco ti'añe.
Jaje pa'iye cato cuañese'epi sañope yo'oye ti peoji. 24 Jaje pa'ina, Jesucristo
tsecohua'i cato ai huanou, co'a ëmë ja're te'e i ëa ñaquë pasi'i caquë
pa'ise'e, cui'ne co'aye yëse'e coni que jeosicohua'i a'ë. 25 Jaje pa'ina, yure
Maija'quë joyo pa'iyepi pa'ini, ina isiñu'u mai pa'iyeje, ipi cuaja'quëre.
26 Jaje pa'ina, jerepa pa'iohua'i a'ë cuasaye pañu'u, cui'ne ¿nepi jerepa
de'oye yo'oye'ni? cuasayeje pañu'u, cui'ne mai acohua'i de'oye yo'oyere
ëa ñajë, sa'ñe pëti ëaye ñañeje pañu'u.

Sa'ñe Cocaijë'ë

6 1 Maija'quë do'ijë, yecohua'ipi co'aye yo'ojë co'a de'osicohua'i
pa'ito, mësaru Maija'quë joyopi cuaquëna, pa'icohua'ipi cocaijë'ë,
cui'naohua'ipi huëija'cohua'ire. Cocaicohua'i pani jerepa pa'i a'ë cuasama'pë

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

cocaijë'ë. Yo'ojë iti cocaisicohua'ipi cui'ne pa'yena yo'ojë co'a de'oye. Jaje pa'i do'ire pai ñape co'ye mësaru pa'iyere ñajë'ë. 2 Mësaru acohua'i ai yo'ojë pa'icohua'ire cocaijë'ë. Jaje yo'ojë Jesucristo cuañese'ere ne ti'aja'cohua'i a'ë.
3 Teaye pa'i macata'a, de'hue yë'ëpi jerepa pa'i a'ë cuasani co'ye ija'a coso huesëji. 4 Jaje pa'iquëta'a coa ai jerepa pai ñape ñañe pa'iji, me yë'ë pa'iye'ni cajë. Si'anë jaje neñañe pa'iji, më pa'iyere. Neñaëna, de'oye yo'oyepi pa'ina, ja yo'ose'ere sihuaye pa'iji. Pani yecohua'i pa'iyena cuecue ñani. 5 Jaje pa'ina, te'ohua'ise'e yo'oye pa'iji, iohua'i ayere.
6 Maija'quë coca yo'o ja'ñe ye'ya cuañoquëpi, ite ye'yaquëre i de'oye payepi cocaiye pa'iji.
7 Co'ye cosoma'pë pa'ijë'ë. Maija'quëre ti coso ti'añe peoji, ñama'ë pa'ija'quë api cajë. Jaje pa'ina, pai ñape tase'ere quëquëna tëaye pa'iji. 8 Jaje pa'ina, paipi i capë yëyere yo'osiquë pani co'ayere tasi do'ire ju'iñere tëaye pa'iji. Jaje cui'ne Maija'quë joyo yëyere yo'osiquë pani de'oyere tasi do'ire ti pani huesëyere tëaye pa'iji, Maija'quë isiyere. 9 Jaje pa'iye sëte, jë'joye peoyerepa de'oyere yo'ojë pañu'u. Jaje pa'ina, maipi yo'o jujama'cohua'i pani tëaja'cohua'i a'ë, ja pa'iyere, iti mu'se ti'aëna. 10 Jaje pa'i do'ire de'oye yo'o'ñe pa'i sa'rore pa'ito coa ñama'pë si'ahua'ire de'oye necañu'u, mai ai cuasaye ja'ye. Cui'ne ai jerepa de'oye necañu'u, Jesucristore cuasacohua'ire.

Yëhuoye Cui'ne Tëjiyerepa Pëpaye

11 Yure yë'ë jëtëre papi jai toya toyayë, mësarupi ñajë'ë caquë. 12 Mësarute ca'ni tëaye pa'iji cajë ye'yacohua'i cato, paipi de'oye caja'cohua'i a'ë cajë yo'oyë, cui'ne Cristo cruz ju'ise'e ayere quëama'cohua'ipi josa yo'oma'cohua'ini cajë ca'rajë. 13 Jaje ca'ni tëaye yo'ocohua'ita'a cuañese'e cayere si'aye yo'o ti'ama'cohua'i a'ë. Jaje pa'iohua'ita'a mësarupi, mësaru capëre tëani hue'ejëna, sihuaja'cohua'i a'ë yëquë jerepa pa'iohua'i a'ë cajë mësarupi iohua'i case'ere sehuocai do'ire. 14 Jaje pa'ina, yë'ë cato mai Ëjaë Jesucristo cruz ju'ise'ere sihuaquë quëayë. Cristo cruz ju'isi do'ipi yë'ëre iye yejapi tutu de pase'e juni huesëpi. Ju'ina, yë'ëpi iye yeja yëye ayere yo'oma'quë de'ohuë, ju'isiquëje pa'i. 15 Cristo Jesús ja're tsioni pa'icohua'ire cato ca'ni tëasicohua'i pa'iye, panita'a pacohua'i pa'iye cocaiye peoji. Iti do'i quë'yerepa cato maipi huajë pai ponëni pa'iye a'ë. 16 Si'ahua'i jaje yo'ojë pa'icohua'ire Maija'quë oi teaye necaise'ere cui'ne jo'cua de'oye pa'iye isiquëna, de'oye pa'ijë'ë, jaje yo'ocohua'ipi, Maija'quë paipi.
17 Iye macapi jerepa cato yë'ëre josa yo'oma'pë pa'ijë'ë, tsoe mësarupi ñañë, nuñerepa Jesús jo'yaërepa pa'iyere iñoquë, yë'ë capëre a'si ja'juse'e hue'equëna. 18 Maija'quë do'ijë, mësarute si'aohua'ire mai Ëjaë Jesucristopi de'oye pa'iye, isija'quë. Jaje pa'ija'quë.

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

EFESIOS

Pablo Toyase'e Efesios Sehuosicohua'ina

1 [1]Yë'ë Pablo Maija'quë yëë do'ire Jesucristo jo'yaë pa'iyë, cayë
ñeje, ipi jëjo daosiquë a'ë caquë. Toyayë, iye toya ja'hua Maija'quë
acohua'ina, cui'ne Jesucristore sehuocohua'ina caquë, Efeso pa'icohua'ina.
[2]Maija'quëpi i jo'cua de'oye pa'iye isiquëna, cui'ne Ëjaë Jesucristopi
ñacaina, de'oye pa'ijë'ë.

Maire Isise'e Cristo Do'ipi

[3]De'oquëre pa'ni cañu'u, Diusure, mai Ëjaë Jesucristo pëca ja'quëre,
Maipi Cristo ja're coni tsioni pa'i do'ire, si'aye Maija'quë cuañe te'te aye joyo
pa'iye isiquëre. [4]Diusupi maire ja yë'ta'a yeja de'huama'në Cristo do'ija'a ai
oi sahuapi, i ña hue'ñana ina isisicohua'ipi si'si te'ñaje peocohua'ipi pa'ijajë
caquë. [5]Jaje pa'ina, ipi ai oi jaje yo'osi'i cuasa nëose'eje pa'ye yo'oquë
Jesucristo do'ija'a i mamajëre coa huerosicohua'ire nepi, maire.
[6]Jaje pa'ina, Maija'quë maire ai de'oyerepa yo'ocaise'ere cuasajë sihuañu'u.
I oi mamaquëre pana tsioni pa'i do'ire de'oyerepa maire necaisiquëre. [7]I ai
oi do'ire Diusupi maire i mamaquë tsie nejosi do'ipi mai co'aye yo'ose'ere
sai de'huacai huasopi. [8]Jaje pa'ina, Maija'quëpi si'aye mai carajaiñere i ta'ñe
asayepi cui'ne maire oiye yo'oyepi maire isipi. [9]Isini maire ise'e jaje yo'osi'i
cuasa nëoquë pa'ise'ere, i yahuese'ere asa ti'añe necaji'i. [10]Jaje pa'ina, iti
cuasa nëose'eje pa'ye si'aye yo'o ti'aja'quë api, Diusupi iti yo'o maca ti'asi
maca. Ja maca Diusupi si'a co'amaña ma'tëmo pa'iye, cui'ne yeja pa'iye,
te'ona tsioja'quë api, Cristopi meñe cuañequë pa'ijaquë caquë.
[11]Cristo ja're tsioni pa'i do'ire i co'amaña i ja're coni huero pajajë
caquë tsoe hue'ñana Diusupi maire i tsecohua'ire paja'quë a'ë cuasa
nëopi, i yëyeje pa'ye si'aye ite de'oye ña cuañoñese'e yo'oquëpi. Jaje nepi.
[12]Nequëpi maire sahua nëopi, Cristore du'ru macarepa necaiquë api
cuasasicohua'ipi Maija'quë ai jerepa pa'i pa'iyere sihuajë pa'ijajë caquë.
[13]Jaje pa'ina, de'o coca mësarute huasoyere nuñerepa cocare asa maca
tsoe mësaru Cristo ja're tsiosicohua'i paë'ë. Jaje pa'ijëna, Cristore ire
pare cuasa maca i isisi'i ca nëosi de'o joyore mësaruna isipi. [14]Ja joyo

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

cato maire Maija'quë du'ru isi nëosi joyo a'ë. Ja joyore pani asayë, mai, i tsecohua'ire huaso tëji maca, si'aye Maija'quë ca nëose'ere pajacohua'i a'ë cajë, ja maca Maija'quëre sihuajacohua'i a'ë, i jerepa pa'i pa'iyere.

Pablopi Sehuosicohua'ire Secacaiye

15 Asaquë pa'iyë, mësaru Ëjaë Jesure necaiquëre pare cuasajë
pa'icohua'ipi, si'aye Maija'quë tsecohua'ireje oijë pa'iye. 16 Jaje pa'ina, yë'ë
Maija'quëre se maca mësaru de'oye yo'oyere cuasaquë si'anë de'oji caquë
pëpayë, Maija'quëre.
17 Jaje pa'ina, mai Ëjaë Jesucristo mëñe Diusure secacaiyë, mësaruni
ta'ñe asa joyore isija'quë caquë. Isiquëna, mësarupi i iñoñe asa ti'ajë
cui'ne jerepa nuñe asa ti'ajajë caquë secacaiyë. 18 Señë, cui'ne ipi mësaru
cuasayena miañe necaina, mësarute caquë soise'ere utejë pa'iyere
nuñerepa asa ti'ajajë caquë, cui'ne Maija'quë i tsecohua'ire isi ja'ñe airepa
de'oye a'ni cajë asajajë caquë secacaiyë.
19 Cui'ne airepa jaiye a'ni Maija'quë tutu ja'rujaiñe ti peoyerepa, maire,
ite sehuosicohua'ire yo'ocai tutu, cajë asa ti'ajajë caquë secacaiyë, jare
iye tutupi Maija'quë si'a tuturepa yo'o iñopi. 20 Jesucristore jui'isiquëni
huëoni i ëja te'tena, jeto Maija'quë cuañe te'tena ño maca, 21 ja maca si'a
cuañeñere, si'aye Ëjaë pa'iyere, si'a tuture si'a jo'ya ne tutu pa'ise'ere,
jerepa pa'ire Cristore nepi, coa si'ayere cayë mamire hue'eyere iye yeja
yure pa'iyere cui'ne si'a mu'seña pa'i ja'ñere ëjaëre pare nepi. 22 Neni si'a
co'amaña i quëo huë'ehuëna oapi. Jaje pa'ina, Cristona sehuocohua'ireje
isipi. Jaje pa'ina, sehuosicohua'i siopë api, Cristo. 23 Jaje pa'ina,
sehuosicohua'i cato Cristo capë acohua'i a'ë. Jaje pa'ina, Cristopi si'a
sehuosicohua'ire pani huesoji, cui'ne ipi si'a co'amaña Ëjaërepa pa'iji.

Maija'quë Oi Do'ire Huasosicohua'i Pa'iye

2 1 Ja'në mësaru co'aye yo'oyena cui'ne cuañese'e tayo yo'oyena
jui'isicohua'ipi paë'ë. 2 Pa'ijë iye yeja pai yo'oyere, iye de'otose'e
cuañequë, Maija'quëre sañope yo'ocohua'ire cuaquë yëyere yo'ohuë.
3 Jaje mai si'aohua'i ja'në mai capë yëyere co'ayere yo'ohuë, iye yeja pai
coa noni yo'ojë pa'iyere, mai cuasayere. Jaje coa noni yo'ojë pa'i do'ire
Maija'quëni nejo cuaño ja'ñe pa'iohua'ipi paë'ë.
4 Jaje pa'iquëta'are, Maija'quë paire teaye ñani cocaiquëpi maire ai oi, 5 ja
yë'ta'a mai co'aye yo'oyena jui'isicohua'ipi pa'ijëna, pa'iyere isipi Cristo do'ipi.
Jaje pa'ina, mësaru Maija'quë oi de'oye yo'o do'ire huaso cuañosicohua'i pa'iyë.
6 Jaje pa'ina, Maija'quëpi maire jui'isicohua'ini Cristo Jesús ja're huëoni i ja're
te'e ñopi, Maija'quë cuañe te'tena. 7 Iye cato yo'opi Cristo Jesús do'ipi maire i ai
oiyere, cui'ne i de'oye maire yo'ocaise'ere yequë mu'seña maire iñosi'i caquë.
8 Jaje pa'ina, mësaru Maija'quëpi de'oye oi yo'o do'ire huaso cuañosicohua'i
pa'iye payë, necaiquëre pare ite cuasa do'ipi. Iye mësarupi yo'ojë ti'ase'e peoji,

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

coa Maija'quëpi mësarute isise'e a'ë, 9 cui'ne mësaru yo'o do'ipi etase'e peoji.
Jaje pa'ina, te'ije yë'ëpi nehuë, ca ti'añeje peoji. 10 Maija'quë co'amaña'ë, mai
i nesicohua'i a'ë. Jaje pa'ina, Maija'quë tsoe hue'ña ne de'huacaise'eje pa'ye
Cristo do'ija'a de'o co'amaña yo'oja'cohua'ire nesicohua'i a'ë.

De'oye Pa'iye Cristo Do'ipi

11 Cuasajë'ë, ja'në mësarute pai tëase'ere hue'ecohua'ipi judío paipi ca'ni
tëama'cohua'ire hue'yose'ere judío pai peo do'ire. 12 Ja'në cato mësaru
Cristore peocohua'ipi, Israel pai peocohua'ipi, Maija'quë ca nëose'ere
peocohua'ipi, yequë mu'se pa ja'ñere uteye peocohua'ipi. Diusureje
peocohua'ipi te'ohua'i iye yejana ne huesësicohua'ipi paë'ë. 13 Jaje
pa'iquëta'are yure mësaru Cristo Jesús tsie do'ipi ina tsioni ja'yere pa'iyë,
ja'në ite so'ore pa'isicohua'ipi. 14 Cristo api, mai jo'cua de'oye pa'iye. Ipi
judío paire cui'ne judío pai peocohua'ireje te'e tsëcapëna nepi. Tsoe nejopi,
ta'tëpo, yecohua'i a'ë cajë pa'ise'e. 15 Jaje pa'ina, Cristo mai tayo do'ire sai
de'huani i capëpi Moisés cuañeñe coa pa'iye nepi, caya pai tsëca pa'ise'ere
te'e huajë pai tsëcapë pa'ija'quë caquë. Jaje neni jo'cua de'oye pa'iye nepi.
16 Jaje Cristo i cruz ju'i do'ipi caya tsëca pa'ijë uihuayere nejoni te'e paire
nepi. Neni Maija'quë ja're jo'cua de'oye pa'iye necaji'i, maire.
17 Mësaru so'ore Maija'quëre pa'icohua'ire cui'ne judío paire, ite ja'ye
pa'icohua'ire si'aohua'ire jo'cua de'oye pa'iyere, de'o cocare quëasi'i caquë
Cristo daji'i. 18 Jaje pa'ina, yureta'a Cristo do'ija'a si'aohua'i judío cui'ne
judío pai peocohua'ije Maija'quëna tsiojaiñe pa'iji, maipi te'e joyore hue'e
do'ire. 19 Jaje pa'ina, mësaru tio hua'i peoyë, yecohua'i yejare pa'icohua'ije
pa'iohua'i pa'iyë. Jaje pa'ina, yure mësaru cato Maija'quë pai ja're coni
te'e pa'iyë, Maija'quë do'ijë acohua'i de'osicohua'ipi. 20 Mësaru jai huë'eje
pa'iohua'i a'ë. Jaje pa'iohua'ipi i jëjo saocohua'i cui'ne Maija'quëre
quëacaicohua'i nesicona, mëñe nesicohua'ipi pa'iyë, Jesucristo cato ne
huëojë du'ru macarepa oasi quëna pëje pa'i api. 21 Cristona si'a huë'e
quëco paco ina tsiosicorepa pa'io, jerepa jaico ai de'oja'co, Ëjaërepa de'o
huë'erepa pasi'i caco. 22 Jaje cui'ne mësaruje, si'aohua'i Cristona tsioni
pa'ijë, Maija'quë joyo pa'i huë'e pa'iyë.

Judío Peocohua'ire Quëaquë Api Pablo

3 1 Yë'ë Pablo, Jesucristona tsea cuañosiquë a'ë, mësaru judío pai
peocohua'ini caquë. 2 Jaje pa'ina, Maija'quë mësarute oi coa isiyere
yë'ëpi quëacaijaquë caquë ipi cuañe nëopi cajë asayë, cuasayë. 3 Jaje pa'ina,
Diusupi i yahue cuasa nëose'ere yë'ëna quëa iñopi. Jare yë'ëpi i quëase'eje
pa'iye mësarute a'ri maña quëaquë toyahuë. 4 Yë'ë toyase'ere ñajë mësaru asa
ti'aja'cohua'i a'ë, yë'ëpi Cristo aye yahuese'ere asaquë pa'iye. 5 Iye cato cayë
tsoe acohua'ire i cuasa nëose'e iñoma'ë yahueni pase'ere, jare yure i joyopi i
de'ocohua'ire pare jëjo saocohua'ina, cui'ne ite quëacaicohua'ina, yo'oyeja'a

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

Maija'quëpi iñopi, si'aye. 6 Iye a'ë, iti yahuese'e cato: Cristo Jesús do'ija'a
Maija'quë ca nëose'ere huaso coca quëayeja'a, judío pai peocohua'ipi, judío pai
pa ja'ñere te'e cui'neje si'a yë'quë maca pa ja'ñe a'ë, i capë acohua'i pa'i do'ire.
7 Maija'quë yë'ëre oi coa isise'eja'a Diusu tutupi iye coca quëacaiquëre
nesiquë a'ë, i yëyeje. 8 Yë'ë, Maija'quë tsecohua'i seña maca huë'ehuërepa
pa'iquëni, Maija'quëpi coa isipi, judío pai peocohua'ire, jaiye de'o
co'amaña cuecue ti'añe peoyerepa Cristo payere, de'o coca quëayere.
9 Si'aye co'amaña de'huasiquëpi Diusupi yë'ëre i tsoe hue'ña cuasase'ere
yahuese'e pase'ere si'aohua'ire quëa iñoja'quëre nepi. 10 Jaje paji'i, yure
sehuosicohua'i pa'iyeja'a cuañecohua'ipi cui'ne ëjaohua'ipi joñoase'e
pa'i hue'ñana Diusu ta'ñe yo'oyere si'aye ña ti'ajajë caquë. 11 I cuasa nëo
huesose'eje pa'ye cui'ne yo'opi, Diusu, mai Ëjaë Jesucristo do'ija'a si'aye
ne sao maca. 12 Jaje pa'ina, Cristo do'ipi Diusuna de'hue a'jiñe tsiojaiñe
payë, asajë mai, ite de'hue necaiquë api cuasa do'ija'a. 13 Jaje pa'ina, señë,
mësarute. Yë'ë mësaruni caquë ai yo'oyere ñani yo'o jujama'pë pa'ijë'ë.
Yë'ë ai yo'oye cato mësaru jai do'i quë'iohua'i pa'iyere iñoquë yo'oye a'ë.

Jesús Oiye

14 Iyere caquë mai Ëjaë Jesucristo pëca ja'quë ña hue'ñana do're ja'ruyë,
15 si'a i tsëcapë ma'tëmo pa'icohua'i cui'ne yeja pa'icohua'i i mamire
hue'ejë pa'iquëna. 16 Do're ja'runi Maija'quëre señë, i de'o co'amañare
pare mësaru joyona Maija'quë joyo yo'o do'ipi jerepa pa'yere tuture
isijaquë caquë. 17 Cui'ne ite pa'iji cuasa do'ipi Cristopi mësaru joyore
pa'ija'quë pa'ina, Cristo paire oiyena jëayerepa tsita mesicohua'ipi pa'ijë.
18 Si'a sehuosicohua'i ja're coni Cristo paire oiye: je'ñe tëcapë jaiye,
tsoaye, huaiñe, cui'ne mëñe tsoaye asa ti'aja'cohua'i a'ë caquë señë.
19 Señë, cui'ne mai asaye jerepa tëto saise'ere paire oiyere asa ti'ajajë
caquë, jaje asa ti'ajë Diusu oiyepi timësicohua'i pa'ijajë caquë.
20 Yure airepa de'oquëre pa'ni Maija'quë cajë sihuañu'u, i tutupi maija'a
yo'ocaiquëre pare, si'aye mai pañu'u cajë señe maña, panita'a mai
cuasaye maña, jerepa de'oye necai tutu paquëre. 21 De'oquëre pa'ni Diusu,
cajë sihuañu'u, sehuosicohua'i Ëjaëre, Cristo Jesús do'ipi. Jajese'e si'anë
tsoeje ite sihuajë pañu'u. Jaje pa'ijaquë.

Te'ije Pa'iohua'i Pa'iyë, Te'i Joyopi Pa'i Do'ire

4 1 Ëjaëre tsea cuañosiquëpi señë, mësarute Maija'quë caquë soise'eje
pa'ye nuñerepa pa'ijë'ë caquë. 2 Jaje pa'ina, jerepa pa'iohua'i a'ë
cuasama'cohuaipi paire oicohua'ipi, pai ñape tiñe cuasayere sañope
cama'cohua'ipi quëcocohua'ipi oicohua'i pa'ijë'ë. 3 Jaje pa'ijëna, mësaru
jo'cua pa'iyepi necaina, Maija'quë joyopi cocaina, si'anë tsiosicohua'ipi
pañu'u cajë de'hua ñajë pa'ijë'ë. 4 Te'e capë cui'ne te'e joyo pa'iji,
Maija'quë mësarute te'ore utejë pa'iyena soise'eje pa'ye. 5 Pa'iji, te'e

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

Ëjaë. Pa'ico, te'o Maija'quëre cuasaye, te'e oco doye pa'iji. 6 Pa'iji, te'e
Diusu si'aohua'i pëca ja'quërepa. Jaëpi pa'iji, si'aye ëmëje'e te̱'tere pare,
si'aohua'ire tsioquë yo'oquë cui'ne si'aohua'ire tsioni pa'iquërepa.
7 Jaje pa'iquëta'are Cristopi mai yo'oja̱'a tuture pa̱i ñapere i̱ yëyeje̱ pa'ye
i̱sipi. 8 Jaje pa'ina, toyase'e caji:
I̱ ma'tëmo mëi maca, te'e i̱ ja̱'re co̱ni tse̱a cua̱ñosicohua'ireje̱ sapi.
Saquë i̱ yo'o tuture pa̱ina i̱sipi.
9 "Mëji'i" cani, cayë du'ru yejare pana cajesiquëpi mëji'i cajë. 10 I̱ti cajesiquëpi
ja̱re i̱pi mëji'i ai ëmërepa ma'tëmona, si'aore i̱ pa'iyepi ti̱mësi'i caquë. 11 Ja̱re i̱pi
pa̱i ñapere i̱sipi, yo'oja̱'a tutu, yecohua'ini i̱ jëjo saocohua'ire nepi, yecohua'ini
Maija'quë caquëna, asase'ere quëacaicohua'ire nepi, yecohua'ini huaso cocare
quëaja̱'cohua'ire nepi. Yecohua'ini yëi ñamare ñacaiyeje̱ pa'ye sehuosicohua'ire
ñacaicohua'ire nepi. Cui'ne yecohua'ini de'oye ye'yaja̱'cohua'ire nepi. 12 Ja̱je i̱
tse̱cohua'ire yo'oja̱'a tutu i̱sipi, i̱ yëyere yo'oja̱jë caquë. Yo'ojëna, Cristo ca̱pë
acohua'ipi ai de'oja̱jë caquë i̱ohua'i necai do'ipi.
13 Ja̱je pa'ina, i̱ ne de'huasicohua'ipi necaiye pa'iji, si'aohua'i te'i cuasayeje̱
pa'ye Maija'quëre cuasajë pa'i macaja̱'a cui'ne Maija'quë mamaquëre asa
ti̱'a macaja̱'a. Ja̱ maca yureta'a joyo aiohua'irepa de'oni Cristo ja'iohua'irepa
pa'ija̱'cohua'i a'ë, si'aohua'i. 14 Ja̱ maca tsi̱je pa'iohua'i pa'iye pa̱ja'cohua'i a'ë.
Tsi̱ cato i̱ohua'i cuasase'e esa je̱oni yeque cuasayena a̱'jiñe po̱nëcohua'i a'ë,
tayosi ma'a saicohua'i cosoyena sehuocaijë. 15 Ja̱je pa'ina, mai cato joyopi
pa̱ire oiyere nuñerepa cocare cajë ñese ai de'oye pa'iji si'aye pa'iohua'irepa,
Cristo sehuosicohua'i si̱opëna tsioni pa'ijë. 16 Ja̱je pa'ina, Cristo do'ipi si'a
ca̱pë jëayerepa sa̱'ñe si'a te̱'ña tsio huesëji, te'oje̱ pa'iorepa. Ja̱je tsioni si'a
te̱'ña de'oye yo'ojëna, si'a ca̱pë ai de'oji, sa̱'ñe oiyena.

Huajë Pa'iye Cristo Do'ipi

17 Iye a'ë, yë'ë mësarute mai Ëjaë mamipi cua̱ñequë caye: Pa'ima'pë
pa'ije̱'ë, ja̱ yë'ta'api Maija'quëre cuasama'cohua'i pa'iyeje̱ pa'ye. Ja̱ohua'i
cato pa'iyë, coa noni do'i peoyere cuasajë pa'iyepi. 18 Ja̱je pa'iohua'ipi
sëtama'cohua'ije̱ pa'ye de'oye cuasama'cohua'i a'ë, Satanáspi i̱ohua'ire
ñamije pa'ye necai do'ire. De'oye cuasama'cohua'ipi nuñe coca coe do'ire
huesësicohua'ipi pa'iyë. Ja̱je pa'ijë Maija'quë pa'iye peocohua'ipi pa'iyë.
19 Ja̱je pa'ina, huajëya'ye nëiñe peocohua'ipi si'aye co'ayere yëyena
dahuëyesicohua'ipi pa'ijë, ja'ruja̱iñe peoye, coa si'aye si'si co'amañare
yo'ojë pa'iyë. 20 Ja̱je yo'ojë pa'iyere Cristo mësarute ye'yama'ë paji'i.
21 Ja̱je pa'ina, mësarupi nuñerepa coca paquëni, i̱ cayere asasicohua'i pani,
cui'ne i̱ pa'iyere ye'yesicohua'i pani, 22 je̱ocoje̱'ë, mësaru tsoe pa'ise'ere,
sehuoma'cohua'i pa'ise'ere. Ja̱ tsoe pa'ise'e yëyepi cosoquë co'ayena sayere.
23 Je̱ocojëna, si'a mu'seña huajë yëyere cui'ne cuasayere pa'ye pa'iji. 24 Ja̱re
pajë huajë pa'iyere paje̱'ë, ca̱ñare su̱ñañeje pa'ye. Iye huajë pa'iye cato
Maija'quë nuñerepa pa'iyeje̱, cui'ne Maija'quë de'oyerepa pa'iyeje̱ nese'e a'ë.

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

25 Jaje pa'ina, ja yë'ta'api cosoma'pë pa'ijë'ë. Coa ai jerepa pai ñape
nuñerepa cocapi cajë'ë, paire. ¿Si'aohua'i te'e capë acohua'i me yeque
yo'oye'ni?
26 Pëicohua'i pani, ti pëni huesëma'pë pa'ijë'ë, tayoye. Pëtise'e cajë
na'ijaima'pë pa'ijë'ë. 27 Huatire sa'ro nëocaima'pë pa'ijë'ë.
28 Co'amaña yahue imaquë pa'isiquë pani jeojë'ë, ja yo'oye. Jeoni co'amaña
ne huëojë'ë, më'ë jëtëpi, de'oye co'amaña yecohua'ire carayere isisi'i caquë.
29 Si'si cocare cama'pë pa'ijë'ë. Coa ai jerepa iti asacohua'ire de'oye pa'iye
necaiyere, cui'ne jerepa ñese mëiñe necaiyere cajë'ë. 30 Maija'quë mësaruna
i joyore isipi, i tsecohua'irepa iño ja'ñere mësarute huaso tëji mu'serepa.
Jaje pa'ina, co'a coca cayepi ne oema'pë pa'ijë'ë, Maija'quë joyore.
31 Jeocojë'ë, yecohua'ire saisi'i caquë oi joyo pa'iyere: pëi sañope
cuasayere, pëi sañope yo'oyere, sañope tutu cayere, cui'ne yecohua'ire
co'acohua'i a'ë cayere. Coa si'aye yecohua'ire sañope yo'o ayere jeocojë'ë.
32 Jeoni sa'ñe oijë cocaijë'ë. Cui'ne yecohua'ire sai de'huacaijë pa'ijë'ë,
mësaru co'aye yo'o do'ire Cristo do'ipi Maija'quë sai de'huacaise'eje pa'ye.

Maija'quë Mamajë Pa'iye

5 1 Mësaru Diusu oi mamajë sëte ije pa'iohua'i pañu'u cajë, yo'ojë'ë.
2 Cristo maini oi ija'a co'ye Maija'quëna isiquë jucacaiji'i. Ja yo'oye
cato de'oye ma'ña sëñeje pa'ye a'ë, Maija'quëna. Ja yo'oyepi maire i oiyere
iñopi. Yureta'a i oiyeje pa'ye yecohua'ire yo'oñu'u. Jare yo'ojë pa'ijë'ë.
3 Jaje pa'ina, yure Maija'quë acohua'i pa'iye sëte nomiohua'i paye coca caye
ti cama'pë pa'ijë'ë, cui'ne si'a si'si yo'o cocare cui'ne si'aye pa ëaye nëi cocare
ti cama'pë pa'ijë'ë. 4 Cui'ne cama'pë pa'ijë'ë, si'si cocare, coa cayere, cui'ne
ca'a cocata'a si'ayere co'aye yo'oyena cuasa huëoyere cama'pë pa'ijë'ë. Coa ai
jerepa mësaruse'e, Maija'quëre de'oji cajë pëpaye pa'iji. 5 Mësarupi tsoe ta'ñe
asayë, yequë nomiore panita'a yequë ëmëre yo'ocohua'ipi, panita'a si'sire
yo'ocohua'ipi, panita'a jaiye co'amañare paye yëcohua'ipi Cristo cui'ne Diusu
cuañe te'te cacaye ti peoyë. Jaiye co'amañare yëcohua'i cato pai de'huasi
Diusuni señeje pa'iohua'i a'ë. 6 Iye tayo yo'oyere de'oye a'ë cacohua'ini coso
cuañoma'pë pa'ijë'ë. Jaje yo'ocohua'ire Maija'quëpi pëi nejoja'quë api, ite
sehuocaima'pë yo'ocohua'ire. 7 Jaje pa'ina, mësaru jaohua'ire tsioma'pë pa'ijë'ë.
8 Ja'rë mësaru nea hue'ñare paë'ë. Yure mai Ëjaë ja're tsioni pa'i do'ire
mia hue'ñare pa'iyë. Jaje pa'i sëte mia hue'ña pai sëte de'oye pa'iyepi
pa'iji. 9 Iye miañepi iyere neji: de'oye yo'oyere, nuñerepa cayere cui'ne
tayo saima'pë pa'iyere. 10 Maija'quë yëye yo'oyere ye'yejë'ë. 11 Cui'na maca
yo'oma'pë pa'ijë'ë, cocai ma'ñere, nea hue'ña acohua'i yo'oyere. Coa ai
jerepa co'ayere mia hue'ñana eto iñojë'ë. 12 Jaje pa'ina, sehuoma'cohua'i
yahue yo'oyere cayeque huajëya'ji, maire. 13 Jaje pa'iquëta'are miañepi
yahue yo'ose'ena ju'aquëna, si'aye tiñarepa ñañe pa'iji. Jaje pa'ina, si'ayere
yahue yo'ose'ere coni iñoja'quë api, miañepi. 14 Jaje pa'ina, case'e pa'iji:

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

Sëtajë'ë, caiquë,
ju'isicohua'i jopopi huëijë'ë,
Cristopi miacaija'quëre.
15 Jaje pa'iye sëte de'hua mësaru yo'ojë pa'iyere ñajë pa'ijë'ë.
Huesëohua'ije pa'iohua'i pa'ima'pë, coa ai jerepa ta'ñerepa asajë pa'ijë'ë.
16 De'o co'amañare esa nejë'ë, co'a mu'señare pa'i do'ire. 17 Coa huesërepa
yo'oma'pë pa'ijë'ë, du'ru macarepa jere Ëjaërepa yëquë'ni cuasani, i
yëyere yo'ojë'ë. 18 Cono cuepema'pë pa'ijë'ë. Ja cato nëajaiñe peoyerepa
coa yo'oyena saye a'ë. Ai jerepa Maija'quë joyopi timësicohua'ipi pa'ijë'ë.
19 Pa'ijë tsoe jëjëñe toyase'epi sehuosicohua'i jëjëñepi cui'ne joyo jëjëñepi
sa'ñe cajë pa'ijë'ë, cui'ne iye jëjëñepi jëjëjë si'a joyorepapi sihuajë
Maija'quëre de'oquëre pa'ni cajë pa'ijë'ë. 20 Si'anë Maija'quëre de'oji, cajë
pëpajë pa'ijë'ë, mai Ëjaë Jesucristo mamipi.

Sehuosicohua'i Huë'e Pa'iye

21 Sa'ñe de'oye sehuojë pa'ijë'ë, Maija'quëre ca'ra do'ipi.
22 Nëjohua'i ëjëre de'oye sehuocaijë pa'ijë'ë, mai Ëjaëre sehuoyeje pa'ye.
23 Cristo sehuosicohua'i mëñe siopë api, cui'ne pa'ye ëjëje nomio mëñe
siopë api, Cristo sehuosicohua'ire huasoquë api, i capë acohua'ire. 24 Jaje
pa'ina, Cristore sehuosicohua'i de'oye i cuañeñe sehuojë pa'iyeje pa'ye
cui'ne nëjoje ëjëre si'aye sehuoco pa'iye pa'iji.
25 Ëjëpi nëjore oiye pa'iji, Cristo oi i oiyere iñoquë sehuosicohua'ire
jucacaise'eje pa'ye. 26 Jaje pa'ina, i tsecore pare nëjoje pa'iore pasi'i
caquë Maija'quë coca quëa do'ija'a Maija'quë joyo ocopi tsoa topi si'a ite
sehuocohua'ire. 27 Jaje tsoa topi i ñaquë payere caquë si'si te'ñaje, sëje,
cui'ne yeque co'aye ña cuañoñe peocore pani de'oconi i tsecore pasi'i
caquë. 28 Jaje pa'ye ëjëohua'ipi nëjohua'ire oiye pa'iji, iohua'i capëa oiyeje
pa'ye. Nëjore oiquë cato ija'a co'ye oiyeje pa'ye oiji. 29 Co'ye iohua'i capëre
coecohua'i peoyë, pai. Coa ai jerepa aojë cui'ne ñacaicohua'i a'ë. Jaje
cui'ne Cristoje ite sehuosicohua'ire i capë acohua'ire ñacaiji. 30 Jaje pa'ina,
mai i capë cui'ne tara acohua'i a'ë. 31 Jaje pa'ina, ëmëpi huejaquë pëca
ja'quëre cui'ne pëca ja'core jeoñe pa'iji, nëjona tsioyere caquë. Ja maca
cayahua'i pa'isicohua'ipi tsioni te'ije pa'iohua'i pa'ija'cohua'i a'ë. 32 Iye
cato yahuese'e a'ë. Jaje me asaye'ni pa'iquëta'are yë'ë cato cayë, Cristopi
ite sehuocohua'i ja're tsioni pa'iye ayere. 33 Jaje pa'iquëta'are pai ñape
ëmë nëjore oiye pa'iji, i capë oiyeje pa'ye, cui'ne nomiopi ëjëre io ëjaëre
pare dahuëre ñaco pa'ijaco.

Mamajë Cui'ne Pëca Ja'quëohua'i Pa'iye

6 1 Mai Ëjaëre sehuocohua'i sëte mësaru ja'quëohua'i cuañeñere de'oye
sehuojë yo'ojë pa'ijë'ë. Jaje yo'oye nuñere pa'ë. 2 Moisés cuañese'epi
ca nëose'e pacopi du'ru acopi caco ñeje: “Më'ë ja'quëre cui'ne më'ë

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

ja'core oi ëjaohua'ire ñaquë pajë̱'ë, jai do'i quë'iohua'ire cuasaquë. 3 Ja̱re
yo'oquëpi iye yejare ai tsoe sihuaquë de'oye pa'ija̱'quë api."
4 Cui'ne mësaruje̱ ja'quëohua'ije̱, mësaru mamajëre pë̱ti ëaye ne
huëoma'pë pa'ijë̱'ë. Coa ai jerepa tayoyese'e nu'ñejë ye'yajë ai de'huajë̱'ë,
mai Ëjaë oi yëhuoye ayepi.
5 Jo'yaohua'i iye yeja mësaru ëjaohua'ire de'oye sehuocaijë̱'ë. Cristore
necaiyeje̱ pa'ye cuasajë. Ëjaohua'ire ñajë, ca'rajë nuñere papi yo'ojë necaijë̱'ë.
6 I̱ohua'i mësarute ña macase'e de'oye yo'oyeje̱ pa'ye yo'oma'pë pa'ijë̱'ë,
coa ai jerepa si'a joyorepa de'oye cuasajë nejë'ë, Diusu yëyeje̱ pa'ye,
Cristo jo'yaohua'i sëte. 7 Mai Ëjaëre necaiyeje̱ pa'ye de'oye cuasajë sihuajë
pa̱ire co'amaña de'oyerepa necaijë̱'ë. 8 Tsoe mësarupi asayë, pa̱i ñapere
i̱ohua'i yo'ose'eje̱ pa'ye jo'yaohua'ire cui'ne jo'yaohua'i peocohua'ire
Ëjaëpi i̱si ja̱'ñe. 9 Ëjaohua'ije̱ de'oye yo'ojë̱'ë, mësarute necaicohua'ire.
Tutu cajë yo'oma'pë pa'ijë̱'ë. De'hua cuasajë̱'ë, mësaru cui'ne ja̱ohua'i te'e
Ëjaëni ma'tëmo aquëre payere, si'a yë'quë maca si'aohua'ire ñaquëni.

Sehuosicohua'i Joyopi Uihua Co'amaña

10 Yure cato Maija'quë do'ijë, i̱ tutu jerepa pa'yena tsioni i̱ ja̱'re pa'ijë,
tutu quë'iohua'i pa'ijë̱'ë. 11 Si'aye huati cosoyere, sa̱ñope quëco saojë̱'ë,
o̱cue pa'i macarepa pa'iyere cajë, Diusu uihua ja̱'ñe i̱sise'epi. 12 Mai cato
uihuama'pë pa'iyë, pa̱ini ca̱pë cui'ne tara quë'iohua'ini. Mai cato uihuayë,
maire meñe cua̱ñe tutu payere, huati cosoye tutu quë'iyere uihuayë, iye
mu'seña nea hue̱'ña huati ëjaohua'i quë'i cua̱ñe tuture. Maija'quë te̱'tepi
sa̱ñope uihuayë, co'ayepi maina cacayere e̱sejë.
13 Ja̱je pa'ina, co'a mu'se ti̱'aëna, quëcoyere cajë Maija'quë mësaru
uihuaja̱'a ca̱ña i̱sise'ena su̱ñasicohua'ipi pa'ijë̱'ë. Ja̱je pa'ijë quëcosi jeteyo'je
ta̱ima'cohua'irepa pa'ija̱'cohua'i. 14 Soldado uihua të̱ica̱re su̱ñañeje pa'ye
nuñere pare su̱ñasicohua'ipi o̱cue pa'i macarepa pa'ijë̱'ë, cui'neje soldado
coti saihuë jëacaicore su̱ñañeje pa'ye nuñerepa yo'oyere su̱ñasicohua'ipi
o̱cue pa'i macarepa pa'ijë̱'ë. 15 Cui'ne Maija'quë coca jo'cua pa'iyepi ne
de'huasicohua'i pa'ijë̱'ë, soldado zapato su̱ñase'eje̱ pa'iohua'i. 16 Cui'ne
mësaru Maija'quëre pa'iji cuasayere mësarute jëacai cua'arepa pajë̱'ë,
huati hua'jo ñaña toa quë'yepi daina, si'aye ne yayoja̱'core. 17 Cui'ne
mësaru huaso cua̱ñose'ere que̱na mapëje̱ pa'iore pajë̱'ë, si̱opë jëacaicore
pajë cui'ne Maija'quë joyo hua'tiyore Maija'quë cocare i̱sicohua'i pa'ijë̱'ë.
18 Cui'ne Maija'quëre se̱ñe je̱oma'pë si'anë ai se̱jë pa'ijë̱'ë, Maija'quë joyo
cayeja̱'a. Yo'o jujahuë cuasama'pë, o̱cue pa'i macarepa cui'ñasicohua'ipi
pa'ijë si'aohua'ire Maija'quë tse̱cohua'ire se̱cacaijë pa'ijë̱'ë. 19 Cui'ne
yë'ëreje̱ se̱cacaijë̱'ë, Maija'quëpi yë'ë ca ja̱'ñe i̱siquëna, caquë huaso coca
yahuese'ere ti̱ñarepa asa ti̱'añe, quëcoquë caja̱'quëre. 20 Maija'quëpi yë'ëre,
iye cocare quëacaija̱quë caquë jëjo daosiquë a'ë, ja̱re quëa do'ire, yure yë'ë
co cua̱ñosiquë pa'iyë. Se̱cacaijë̱'ë, yë'ë ca'rama'ë i̱ coca quëacai ja̱'ñere.

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

21 Tíquico Maija'quë do'iquë, mai oiquëpi, jeoñe peoyerepa mai Ëjaë
co'amaña cocaiquëpi, si'aye quëasipi, yë'ë iño pa'iye, cui'ne yë'ë yo'oquë
pa'iyeje. 22 Jaje pa'ina, jëjo saoyë, mësaru quë'rona ipi sani iño yëquë pa'iyere
quëaquë, mësarute jerepa yëjë de'oye yo'oja'cohua'ire nejaquë caquë.
23 Diusu Maija'quëpi cui'ne Ëjaë Jesucristopi Maija'quë do'ijëre jo'cua pa'iye
sa'ñe oiye isijaquë Maija'quë pa'iji cuasa do'ire. 24 Cui'ne Maija'quëpi i oiye
yeque ponama'quëpi de'oye ñacaijaquë si'aohua'i Jesucristore oicohua'ire.

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

FILIPENSES

Pablo Cosiquëpi Toyase'e

1 1 Pablo cui'ne Timoteo Jesucristo jo'yapi toyayë, iye toya ja'hua si'a
Maija'quë do'ijëna, Maija'quë acohua'ina Jesure cajë, tsiosicohua'ina
ëjaohua'ina, cui'ne co'amaña caracohua'ire cocaicohua'ina, cajë toyayë,
Filipos daripë pa'icohua'ina. 2 Maija'quëpi cui'ne Ëjaë Jesucristopi coni oi
coa isiyepi de'oye jo'cua pa'ijë'ë.

Pablopi Sehuosicohua'ire Secacaiye

3-5 Du'ru huëosi mu'sepi iye mu'sena, yë'ë ja're te'e de'o coca coni necai
do'ire, yë'ë mësarute cuasaye ñape de'oji caquë pëpayë, Maija'quëna.
Cui'ne ite se maca ai sihuaquë mësarute si'aohua'ire secacaiyë. 6 Jaje pa'ina,
nuñerepa asayë, yë'ë, Maija'quë mësaruna de'o co'amaña ne huëosiquëpi
jeoma'ë de'oyerepa ne saoja'quë api, Ëjaë Jesucristo dai macaja'a. 7 Jaje pa'ina,
mësarupi yë'ë ja're coni Maija'quë coa isiyere pa do'ire, mësarute ai oi jaje
cuasaye nuñere pa'ë. Jaje pa'ina, mësarupi yë'ë joyore pa'i do'ire yë'ë ja're
pa'iyë, yë'ëpi co sitore pa'ito panita'a Maija'quë huaso cocare co'aye cajëna,
yë'ëpi ësequë sañope, iye nuñerepa coca'ë caquë ëjaohua'i ña hue'ñana quëa
hue'ñare. 8 Yë'ë mësarute, Jesucristo oiyepi ai oiyë. Ja oiyere Maija'quëpi ñaji.
9 Jaje pa'ina, mësarute Maija'quëre secacaiyë, mësarupi ai ta'ñe
cuasacohua'ipi cui'ne si'aye asa ti'acohua'ipi ai jerepa paire oicohua'ipi,
10 cui'ne de'oyese'e co'ejë yo'ojajë caquë. Jaje yo'ojë pa'ijë mësaru si'si
peocohua'i pa'ija'cohua'i a'ë. Pa'ijëna, Cristo dani mësarute sañope caye pasipi.
11 Paquëna, mësarupi Jesucristo necai do'ipi nuñerepa yo'oyere quëisë'eje
pa'ye pa'ija'cohua'i a'ë, Maija'quëre de'oquëre pa'ni cajë sihua ja'ñere.

Cristo Api, Yë'ë Pa'iye

12 Yë'ë tëto saise'epi de'o coca jerepa quëaye ponëpi. Jaje mësaru Maija'quë
do'ijëpi iyere asajajë caquë quëayë. 13 Jaje pa'ina, si'aohua'i soldado pai ëjaë
huë'e pa'icohua'i cui'ne si'aohua'i yecohua'ije asayë, Cristore tui do'ire tsea
cuañosiquë pa'iye. 14 Jaje yë'ë tsea cuañosiquë pa'ina, ñajë sehuosicohua'ipi ai
jerepa mai Ëjaëna quëcojë Maija'quë cocare ti ca'raye peoyerepa yëjë quëayë.

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

15 Yecohua'ipi Cristo coca quëayë, yecohua'i quëayere ëa ñajë pëijë,
ai jerepa pa'iohua'i a'ë cuasajë. Jaje pa'iquëta'are yecohua'ipi de'oye
cuasajë quëayë. 16 Jaje pa'iquëta'are yecohua'ipi nuñerepa quëama'pë
iohua'i yëyere ti'añu'u cuasajë Cristo coca quëayë. Jaje yo'ojëna, yë'ëpi
co sito pa'iquëpi ai co'a juu'ijaquë cajë. 17 Jaje pa'iquëta'are de'oye cuasajë
paire oijë quëacohua'i cato asayë, yë'ë iño pa'iye, Maija'quë coca sañope
cacohua'ire ca de'huaja'quëpi. 18 Jaje pa'ina, yë'ëre iquepi co'aquë'ni si'aye
de'oji, Cristo cocare paire oijë quëatoje, panita'a oima'pë coa quëatoje,
si'aye sihuayë.
19 Jaje pa'ina, Mësaru Maija'quëre secacai do'ipi, cui'ne Jesucristo joyo
cocai do'ipi cosiquëpi huaso cuañosiquë pa'ija'quë a'ë cuasaquë sihuayë.
20 Jaje pa'ina, yë'ë cato coa teaye ca jujani tome huesëma'ë pa'ija'quëpi
cayë. Jaje pa'ina, yë'ë pa'iye ña do'ire mësarupi Cristo ai jerepa pa'i
api, cuasajajë caquë yo'oquë pa'iyë, yë'ë huajëquë pa'i maca cui'ne yë'ë
juu'isi macaje. 21 Jaje pa'ina, yë'ë pa'ye a'ë, Cristo cui'ne juu'iñepi coa
jerepa de'oyere se ti'añe a'ë. 22 Jaje pa'iquëta'are yë'ëpi capëre huajëquë
pa'ini, Ëjaë co'amañare yo'oye pa'iji. Jaje pa'ina, iquepi jerepa de'oquë'ni
cuasayë, cui'ne de'oyese'e pa'ina, ñaquë. 23 Jaje cayaye pa'ina, ¿iquepi
jerepa de'oquë'ni, yë'ëre cuasaquëna jëaji, iti yo'o ja'ñe? Jaje pa'iquëta'are
yë'ëre cato ai jerepa de'oji, juni sani Ëjaë ja're de'oye pa'iyepi. 24 Jaje
pa'iquëta'are, mësarute cato jerepa de'oji, yë'ëpi mësaru ja're ja yë'ta'a
huajëquë pa'iyepi. 25 Jaje pa'ina, nuñerepa cuasayë, yë'ëpi mësaru ja're
coni pëaye de'oji, mësaru Maija'quëre necaiquëre pare cuasayere se
mëocasi'i caquë cui'ne Maija'quëre cuasajë ai jerepa sihua ja'ñere caquë.
26 Jaje pa'ina, mësarupi yë'ëre huajëquë pa'ina, tijupë ña cojë ai jerepa
Ëjaë Jesucristo necaise'ere, ñajë sihuaja'cohua'i a'ë.
27 Yë'ëpi mësarute sani ñaquëna, pa'iyeje pa'ye pa'ijë'ë, yë'ëpi so'ore
pa'itoje, Cristo de'o coca cayeje pa'ye pa'ijë'ë. Jaje pa'ijëna, mësaru ocue
pa'i macarepa tuiyere, te'e cuasayena tsiosicohua'ipi, si'aohua'i te'e sañope,
huaso cocare nejocaiyere ësejë uihuayere quëajëna, coca asaye yëyë.
28 Mësarute sañope yo'ocohua'ini ne quëco cuañoma'pë pa'ijë'ë. Jaje pa'ina,
mësaru quëcojë pa'iyepi tiñarepa iñoji, jaohua'i ne huesë hue'ñana saiyere
cui'ne mësarupi huaso cuañosicohua'i pa'iyena saiyere iñoji. Ja pa'iye cato
Maija'quë isiye a'ë. 29 Jaje pa'ina, Cristo do'ire huaso cuañoñese'e isiye
papi, cui'ne Cristo do'ire, ai yo'o ja'ñeje isipi, mësarute. 30 Yureta'a mësaru
yë'ë jare coni tsiosicohua'ipi te'ere uihuajë pa'iyë, yë'ë ja'në uihuaye
ñasicohua'ipi cui'ne yureje ja yë'ta'api yë'ë uihuaye asajë pa'iyë.

Cristo Jerepa Pa'i Pa'iye, Jerepa Pa'i A'ë Cuasa Ma'ñe

2 1 Jaje pa'ina, mësarupi jerepa yëjë neñere Cristo isiquëna,
quëcosicohua'i pani, i oiyepi ca yë'huaquëna, asacohua'i pani,
Maija'quë joyopi mësaru ja're pa'ina, asacohua'i pani mësarupi paire

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

teaye pa'iohua'ire pare ñajë ai oiyere pacohua'i pani, 2 mësaru pa'iyepi
sihua ëaye necaiyë, yë'ëre, mësaru sa̱'ñe de'oye yo'ojë pa'iyepi, te'e oiyepi,
te'e joyopi yo'oquëna pa'iyepi, te'ere cuasajë nejë pa'iyepi. 3 Ja̱je pa'ina,
mësaru cato mësaruse'e pa ja̱'ñere cajë neñë cuasayepi, pa̱nita'a jerepa
pa'iohua'i a'ë cuasayepi yo'oma'pë pa'ijë̱'ë. Ja̱je yo'oma'pë ai jerepa pa'iyë
cuasama'cohua'ipi, yecohua'ini mësarute jerepa de'ocohua'ire cuasajë
ñajë pa'ijë̱'ë. 4 Cui'ne mësaru de'oye pa'iyese'e cuasajë yo'oma'pë pa'ijë̱'ë,
yecohua'i de'oye pa'iyere cuasajë yo'ojë pa'ijë̱'ë.
5 Ja̱je pa'ina, Cristo cuasase'eje̱ pa'ye cuasajë pa'ijë̱'ë, mësaruje̱. 6 Ñajë'ë,
i̱ pa'ise'ere Diusuje̱ pa'ita'a, Diusu yë'ëje̱ pasi'i caquë yo'oye pa̱pi. 7 Pa̱quë
coa ai jerepa yecohua'i co'amaña necaicohua'i maña pa'iyena i̱ni pa̱ije
pa'i maca de'opi si'aye Ëjaë pa'iyere se je̱oni. 8 Ja̱je pa̱ije pa'i maca de'oni,
jerepa pa'i a'ë cuasama'quëpi i̱ de'oye sehuocai do'ire cruzu huajëya'ye
pa'iona, ju̱ji'i. 9 Ja̱je pa'ina, Maija'quëpi i̱te si'aye jerepa pa'ire nequë
cui'ne si'a mami jerepa pa'i mamire pare i̱sipi, i̱te. 10 Ja̱je pa'ina, Jesús
mamire asajë ma'tëmo pa'icohua'i cui'ne yeja pa'icohua'i cui'ne yeja
huë'ehuë te̱'te pa'icohua'ije̱, si'aohua'i do're ja'ruja̱'cohua'i a'ë. 11 Do're
ja'runi si'a pa̱i maña Ëjaëre papi caja̱'cohua'i a'ë, Jesucristore. Ja̱re yo'ojë
Maija'quëreje̱, de'oyerepa yo'o u'ni cajë i̱ñoja'cohua'i a'ë.
12 De'oji, Maija'quë do'ijë maña, yë'ë mësaru ja̱'re pa'i yëhuoquëna,
si'anë mësaru Jesús sehuoyeje̱ paye de'oye sehuocaijë yo'ose'eje̱ pa'ye
cui'ne yureje̱ ai yëjë yo'ojë̱'ë, yë'ëpi so'ore pa'itoje̱. Ja̱je pa'ina, mësaru
huaso cua̱ñosicohua'i pa'iyere i̱ñojë, ca'rajë jerepa pa'iohua'i a'ë
cuasama'pë nejë'ë. 13 Coa Maija'quë i̱ yëyeje̱ pa'ye mësaruna de'oye ne
ëaye nëiñe neñepi yo'oyë. 14 Ja̱je pa'ina, ai yo'oyë cajë yahue a'ri coca
maña sa̱ñope cama'pë, cui'ne sa̱'ñe pë̱ti coca cama'pë co'amaña nejë'ë.
15 Yecohua'ipi mësarute tayocohua'ire cui'ne co'aye yo'o do'i quë'iohua'ire
ñañe pa̱ja'cohua'ire. Ja̱je pa'ina, mësarupi Maija'quë mamajërepa ti si'si
te̱'ña peocohua'ipi iye yeja nea jopore papi ma'ñoco miacaiyeje̱ pa'ye
miañë, iye co'a pa̱i cui'ne ti nuñe yo'oye peocohua'i jopopi. 16 Pa'iye i̱si
cocare, i̱ohua'ire quëajë pa'i do'ipi. Ja̱je pa'ijëna, yë'ë Cristo dai mu'se
sihuaja̱'quë a'ë, mësaruni ñaquë. Yë'ë mësarute quëaquë cu'i maca, coa
teaye yo'oroja̱iñe pa̱huë caquë. 17 Mësaru Maija'quëre pa'iji cuasajë coa
i̱siyena yë'ëje̱ co̱si'i caquë yë'ë pa'iyepi ai yo'oquë ju̱'itoje̱ de'oji. Ja̱je
pa'ina, yë'ë mësaru ja̱'re co̱ni sihuayë, 18 sihuaquëna, mësaruje̱ yë'ë ja̱'re
co̱ni sihuaye pa'iji.

Timoteo Cui'ne Epafrodito

19 Ëjaë Jesupi co̱caina, de'hue esa jëjo saosi'i, Timoteore. Mësaru pa'iye
asani yë'ëre co'ini quëaquëna, sihuaja̱'quëre cuasayë. 20 Timoteoje̱ pa'ire
peoyë, yequëre. Yë'ë cuasayeje̱ cuasaquë mësarute oi, mësaru de'oye pa'iyere
caquë yo'oquëre. 21 Ja̱je pa'ina, yecohua'i cato i̱ohua'i de'oye pa'iyese'e

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

cuasajë yo'ocohua'ipi pa'iyë, mai Ëjaë Jesucristo yëyere yo'oma'cohua'ipi.
22 Jaje pa'iquëta'are tsoe mësarupi ñahuë, Timoteo yë'ë Maija'quë coca quëa
maca, mamaquë pëca ja'quëre cocaiyeje pa'ye yo'oquëna. 23 Jaje pa'ina, yë'ë
yo'o ja'ñere du'ru se asani, ja maca esa jëjo saosi'i, mësarute ñaja'quëre.
24 Mai Ëjaëpi cocaina, yë'ëje mësarute de'hue esa sani ñaja'quë a'ë, cuasayë.
25 Cui'ne yeque ai jerepa de'oji, cuasahuë, Maija'quë do'iquë Epafroditoni
jëjo saoyepi. Yë'ë ja're co'amaña nequëni yë'ë ja're te'e sañope yo'oquëni,
mësaru yë'ëre cocaija'quëre cajë jëjo daosiquëni cui'naëni jëjo saoja'quë
a'ë, cuasayë. 26 Cui'ne ije mësarute si'aohua'ire ñañe yëji, ai co'a ju'i pa'iji,
ju'iji asasicohua'ini ña huasosi'i caquë. 27 Ju'ire paquëna, asahuë, mësaru.
Tirepa juni huesëra'pi, Maija'quëpi teaye ai yo'oquëna, oi jujupi. Ise'ere
cuasaquë yo'oye pa̱pi, yë'ë cosiquë ai yo'oquëpi ai jerepa oima'quëni
caquë, jaje yo'opi. 28 Jaje pa'ina, jaëni esa jëjo saoyë, mësarupi tijupë
huajëquëre ñajë sihuajëna, yë'ëje oima'ë pasi'i caquë. 29 Sihuajë ite
pëpajë'ë, mai Ëjaë do'ire. Jaje cui'ne si'anë yecohua'ireje sihuajë oijë de'oye
yo'ojë'ë, ije pa'iohua'ire. 30 Jaje pa'ina, mësaru yë'ëre necani ti'añe peoyere
necasi'i caquë yo'oquë ti jutira'pi, Cristo co'amañare necai do'ire.

Nuñerepa Pa'iye

3 1 Yure cato Maija'quë do'ijë, mai Ëjaëni sihuajë pa'ijë'ë, yë'ë ja'në
mësarute toyase'ere toya cotoje, josa te'ere toyaye nëiñe paji, coa
ai jerepa ja cato mësarute de'oye ocue pa'i maca pa'iyere cocaiye a'ë
cuasaquë toyayë. 2 De'hua ñajë pa'ijë'ë, jo'ya yaije pa'iohua'ire, co'aye
yo'ocohua'ire, ca'ni tëacohua'ire. 3 Jaje pa'ina, mai joñoapi Maija'quëre
sejë, cui'ne Cristo Jesús acohua'i pa'iyere sihuacohua'ipi nuñerepa ca'ni
tëase'eje pa'iohua'irepa pa'iyë, capë neñepi ti'añe a'ë cuasama'cohua'ipi.
4 Yecohua'i capë nese'ena quëcojë pa'iye ai jerepa yë'ë cato quëcoquë
pa'iye paquëta'a. Jana quëcoma'ë pa'iyë, ñajë'ë.
5 Yë'ë cato ocho mu'seña cosiquë pa'i maca cuiri ca'nihuë tëa cuañohuë.
Jaje pa'ina, judío paire pa'ë, Benjamín, tëcapë aquë a'ë, hebreo pai mamaquë
a'ë, judío pai cuañeñepi yë'ëre fariseore hue'yosiquë paë'ë. 6 Jaje pa'ipi Jesure
sehuocohua'ire coyere ësequë ai josa yo'oquëpi, si'aye cuañese'e caye de'oye
sehuoquëpi, yecohua'i mañaje ti sañope tayoquë api ca ti'añe peoquërepa paë'ë.
7 Jaje pa'iquëta'are Cristo do'ipi yure cato ti do'i peoye ñañë, ja'në yë'ë itire pa'ë
cuasase'ere. 8 Jaje pa'ina, yë'ë Ëjaë Jesucristo pa'iyere jerepa pa'yere asaquë coni
ñato, jerepa do'i peoye pa'iji. Jaje pa'ina, Cristoni jerepa ja'ye tsioni pasi'i caquë
si'aye coa co'aye ñañë, nejose'eje pa'ye. 9 Jaje pa'ina, yureta'a cuañese'e cayere
yo'oquë nuñerepa pa'iquë pasi'i caquë yo'oma'ë pa'iyë. Coa ai jerepa Cristore ire
pare cuasacohua'ire Maija'quë nuñerepa pa'iye isiyere pasi'i caquë pa'iyë. 10 Yë'ë
cato Cristo pa'iyere asa ti'añere yëyë, i ju'isiquëpi huëisi tutupi yë'ëni pa'ina,
asayere yëyë. Cui'ne i ai yo'ose'e ayere yo'oye yëyë. Ije pa'i pa'iyere yëyë, paire
oi ju'ise'ena ti'aquë. 11 Pai ju'isicohua'i huëni pa'iyere ti'asi'i caquë yo'oyë.

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

Ti̱'añu'u, Cajë Yo'oye

12 De'oquërepa pa'iye si'aye ti̱'ama'quëpi ti̱'asi'i caquë yo'oyë ja̱re
paja̱quë caquë Cristo Jesupi yë'ëre du'ru ti̱'ani paquëpi. 13 Yë'ë cato
Maija'quë do'ijë, ja̱ pa'iye ja̱ yë'ta'a ti̱'ama'quë a'ë, ti̱'asi'i caquë
yo'oquëta'a. Ja̱je pa'ina, ti̱'asi'i caquë jeteyo'je nëañere hua̱nëyei jeto i̱ti
se̱ña hue̱'ña pa'iyere tutu yo'oyë. 14 Yo'oquë Cristo Jesús ja̱'re tsioni pa'i
do'ire Diusu ma'tëmopi soi hue̱'ñana i̱ coa i̱siyere pa̱ja'quëpi yo'oyë.
15 Si'aohua'i Maija'quë pa'iji cuasayena ai de'osicohua'i cato ja̱je cuasaye pa'iji.
Mësarupi te'e cuasama'pë yequere a'ri maña ti̱ñe cuasaye pa'ito Maija'quëpi i̱ño
sëtoja̱'quë. 16 Ja̱je pa'iquëta'are te'e cuasayepi te'e nëiñepi pañu'u mai ti̱'ase'e cato.
17 Maija'quë do'ijë, yë'ë yo'o i̱ñose'ere pe'tejë̱'ë. Cui'ne ñajë'ë, yëquë
mësarute ye'yase'eje̱ pa'iyere pa'icohua'ireje̱.
18 De'huarepa mësarute cayë: Cristo cruz ju̱cacaise'ere sa̱ñope cacohua'i
jai pa̱i pa'iyë caquë. Yureje̱ ja̱ yë'ta'api co mea maña se oni to̱quë cayë:
19 Ja̱ohua'i cato coa nejo cua̱ñoja'cohua'ipi pa'iyë. I̱ohua'i diusu cato ë̱tapë
a'ë, cui'ne i̱ohua'ire huajëya'ye nëti'ñe pa'yere yo'ojë jerepa pa'iohua'i a'ë
cuasacohua'ipi, iye yeja co'amañase'e cuasacohua'i a'ë. 20 Ja̱je pa'iquëta'are
mai cato ma'tëmo pa̱i a'ë. Ja̱je pa'ina, utejë pa'iyë, ma'tëmopi Cristo Jesús
maire huasoquë daija̱'quë api cajë. 21 I̱pi mai ca̱pë ju̱'ico pa'isicore i̱ ca̱pë
de'ocore paje̱ pa'iore necaija̱'quë api, si'aye meñe quëco tutupi.

Si'anë Sihuajë Pa'ijë̱'ë, Mai Ëjaëni Cuasajë.

4 1 De'oji, Maija'quë do'ijë maña. Yë'ë yëcohua'i, yë'ë oicohua'i, yë'ë ña
ëa ju̱'icohua'i mësaru a'ë, yë'ë sihuaye, cui'ne yë'ë i̱si cua̱ñoja'a maroje̱
pa'iohua'i. Ja̱je pa'iye sëte o̱cue pa'i macarepa mai Ëjaëre tuijë pa'ijë̱'ë.
2 Evodiare cui'ne Síntiquere se̱ñë, sa̱'ñe yo'ojë cayere je̱oni mai Ëjaë
tse̱cohua'i sëte te'e de'oye cuasajë pa'ija̱jë caquë. 3 Ja̱je pa'ina, më'ëre se̱ñë,
yë'ë yo'oyeje̱ pa'yere nequë pa'iquëna, më'ëpi ja̱ohua'ire Maija'quë do'ijëre
co̱caija̱quë caquë. Huaso coca yë'ë quëaquëna, ja̱ohua'i yë'ëre de'oyerepa
co̱caisicohua'i a'ë, Clemente ja̱'re co̱ni, cui'ne yecohua'i yë'ëre co̱caicohua'i
ja̱'re co̱ni. Ja̱je pa'ina, i̱ohua'i mami ti pa'i toya pëpëre pana toyase'epi
pa'iji.
4 Si'anë mai Ëjaëni sihuajë̱'ë. Ti̱jupë cayë, sihuajë̱'ë, i̱ni. 5 Ja̱je pa'ina,
si'aohua'i mësarute de'o pa̱ire pa'ë cajë ñajajë mësarupi quëcojë de'oye
yo'ocohua'i pa'ijë̱'ë. Mai Ëjaë ja'yere pa'iji.
6 Si'aye tëto saitoje̱ co'a ju̱'ijë oima'pë pa'ijë̱'ë. Coa ai jerepa Maija'quëni
se̱jë de'oji cajë pëpajë si'aye mësaru yëyere i̱ñojë'ë, Maija'quëna, i̱te
se̱ maca. 7 Ja̱je yo'ojëna, Maija'quëpi mësarute i̱ jo'cua de'oye pa'iyere
i̱sija̱'quë api, mai asa ti̱'añe peoyere pare. I̱sina, iye jo'cua de'oye pa'iyepi
mësaru joñoa cui'ne mësaru cuasajë pa'iye de'oye ñacasipi, Cristo Jesús
do'ipi.

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

De'oyese'e Cuasajë'ë

8 Tëjiyerepa cayë, mësarute. Maija'quë do'ijë, nuñere pare cuasajë'ë,
yecohua'ipi Ëjaëre ñajëna pa'iyere, itire pare de'oyere pare sihuajë
ñañere, dëoye ca cuañoñere. Si'aye de'oyere cuasajë'ë, yecohua'i sihuajë
de'oye cacaiyere.
9 Jaje pa'ina, yë'ë ye'yase'ere, yë'ë mësarute quëase'ere, yë'ë caquëna,
asase'ere cui'ne yë'ë yo'oquëna, ñase'ere jare yo'ojë'ë. Jaje yo'ojëna,
Diusu jo'cua de'oye pa'iye isiquëpi mësaru ja're coni pasipi.

Filipenses Acohua'ipi Pablore Cocaiye

10 Ai sihuayë, mai Ëjaëre, mësaru yë'ëre cuasa huëo cose'ere caquë.
Cama'ë pa'iyë, yë'ëre huanëyesicohua'ipi, cuasa huëohuë caquë. Yë'ë
cato cayë, yo'o ti'añepi peoquëna, cocaiye yëjëta'a pasicohua'ipi cocai
huëohuë caquë. 11 Cama'ë pa'iyë, co'amañapi peoquëna, pa'iyë caquë. Yë'ë
cato yë'ë payere sihuaquë pa'iyere ye'yesiquë a'ë. 12 Co'amaña peoquëna,
pa'iyere jaiye co'amaña payere timësiquë pa'iyere, ai ëa ju'iñere, tëto
saise'erepa payere, cui'ne peoquëna pa'iyere, coa si'aye tëto sai ye'yesiquë
a'ë. 13 Jaje pa'ina, coa si'aye quëcoquë ne ti'añe payë, Cristo tutupi
cocaina. 14 Jaje pa'iquëta'are mësarupi de'oye yo'ojë yë'ëre cocaë'ë, ai
yo'oquëna, mësaru co'amañapi.
15 Macedoniapi du'ru macarepa huaso coca quëa huëoquë sai maca
mësaru Filipos acohua'ipi yë'ëre cocaë'ë, mësaru isiyepi. Yequë hue'ña
sehuocohua'i cato cocaiye pahuë. Tsoe mësarupi asayë, ja yo'ose'e. 16 Ja
yë'ta'a yë'ë Tesalónicare pa'ina, mësaru cayaye jëjo saohuë, curiquë, yë'ëre
jopo caraye cocai ja'ñere. 17 Coa mësaru isijëna, payese'e co'ema'ë pa'iyë.
Coa ai jerepa mësaruje iti cocaiye ayepi nese'ere, quëise'eje pa'yere pajajë
caquë co'ecaiyë. 18 Si'aye imahuë, mësaru isiye. Caraye peoji, yure ai payë.
Mësaru Epafrodito ja're jëjo daose'ena coni jerepa payë. Mësaru jëjo daose'e,
cato huëo së ma'ñare Maija'quëna coa isiyeje pa'ye a'ë, ai yo'ojë ite isiyeje
pa'ye a'ë, Maija'quë sihuaquë ñañe a'ë. 19 Yë'ë Diusupi mësarute si'aye caraye
isija'quë api, Cristo Jesús do'ipi. I jaiye de'oyere pare payeje pa'ye isisipi.
20 Je'nëna de'oquëre pani Diusu. Maija'quërepa cañu'u, ite. Jaje pa'ijaquë.

Pëpa Tëjiye

21 Si'aohua'ire pëpacaijë'ë, Jesucristo do'ipi Maija'quë tsecohua'i
de'osicohua'ire. Cui'ne iño yë'ë ja're pa'icohua'ije Maija'quë do'ijë
mësarute pëpa saoyë. 22 Si'aohua'i iño pa'icohua'i Maija'quëre
pacacaicohua'ipi cui'ne romano pai ëjaë huë'e acohua'ije jaohua'ipi airepa
cajë pëpa saoyë, mësarute.
23 Mai Ëjaë Jesucristopi si'aohua'ire mësarute de'oye ñacaija'quë. Jaje
pa'ija'quë.

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

COLOSENSES

Pëpayë

1 1 Yë'ë Pablopi Maija'quë yëyepi Jesucristo jëjo saoquë de'osiquëpi,
Maija'quë do'iquë Timoteo ja're coni, 2 iye toya ja'hua Cristore
asa do'ire Maija'quë do'ijëpi Colosas daripë pa'icohua'ina, Maija'quë
tsecohua'ina sehuosicohua'ina cajë toyayë. Maija'quë mësarute oi i coa
isiyepi jo'cua de'oye pa'ijë'ë.

Sehuosicohua'ire Pablo Secacaiye

3 Si'anë mësaruni cajë secacaiyë, Maija'quëna, Jesucristo pëca ja'quëna
de'oji cajë. 4 Mësaru Jesucristore pa'ire paji cuasajë pa'icohua'ipi.
Si'aohua'ire Maija'quë tsecohua'ire oijë pa'iyere quëajëna, asa do'ire pajë
señë. 5 Jaje mësaru cato yo'oyë, mësarute caquë de'huacaise'e ma'tëmore
pa'iji cajë ute do'ipi. Iye uteye mësaru ti'ahuë, nuñerepa huaso cocare
quëajëna, asasi do'ipi. 6 Mësarute quëajëna, asasi cocapi ai de'oco si'a
hue'ña quëiona, tëayë. Mësaru Maija'quë oiyere asani iye oiye nuñere pa'ë
cajë asasi maca mësarute yo'ose'eje pa'ye yequë paireje yo'oji. 7 Iye cocare
pare mësarute yëquë oiquë Epafraspi ye'yapi, yëquë ja're co'amaña
nesiquëpi cui'ne mësaru Cristore necaiquëre pare ñaquëpi. 8 Jaëpi dani
yëquëre quëapi, mësaru pa'iye cui'ne mësaru joñoapi sa'ñe oijë pa'iyere.
9 Mësaru pa'iye quëajëna, asasi maca acohua'ipi, mësarute jeoma'pë
Maija'quëre secacaiyë, ipi si'aye i yëye, joyo pa'iye ta'ñe asaye isiquëna asajë
pa'ijajë cajë. 10 Jaje asa ti'acohua'i pa'ijë yureta'a si'aye de'o co'amañase'e
quëiñeje pa'ye yo'ojë, Ëjaë tsecohua'i sëte i sihuaquë ñañere yo'ojë, cui'ne
ai jerepa Maija'quë pa'iyere asa ti'ajë pa'ijë'ë cajë. 11 Jaje pa'ina, cui'ne señë,
ite, mësarute i de'o tuture papi tutu quë'iohua'ire necaijaquë cajë. Jaje
necaina, tutu isi cuañosicohua'i pa'ijë, yo'o jujaye peoyerepa dahuëre yo'ojë
sihuajë si'aye quëco ti'ajajë cajë. 12 Jaje quëco ti'acohua'i pa'ijë yureta'a
Maija'quëre sihuajë pëpaja'cohua'i a'ë, i tsecohua'ire isi co'amaña ayere
coni mia hue'ñare pana paja'cohua'ire ne de'huasiquëre. 13-14 Maija'quëpi
maire, nea hue'ñapi jo'yaohua'ire pacohua'ini etoni mai tayose'ere tsie
do'ipi sai de'huacani i oiquërepa i mamaquë cuañe te'tena ñopi.

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

Cristo Jucacaisi Do'ipi, Maija'quë Cajeohua'i Pa'iye

15 Maija'quë ña cuañoma'quëpi i mamaquëja'a tiña ña cuañoquë daji'i. I
mamaquë cato si'aye peo'në aquëre papi. 16 Jaë ja're coni Maija'quë si'aye iye
yeja pa'iye cui'ne ma'tëmo pa'iye de'huapi, mai ña ti'a ma'ñe, cui'ne mai ñañe
de'huapi. Jaje cui'ne si'aye cuañeñere, meñe cuañe tutu payere, ëjaë pa'iyere,
jo'ya ne tutu payere Cristo ja're coni de'huapi, i tse pa'i ja'ñere. 17 Jaje pa'ina,
Cristo cato si'a co'amaña peo'në du'ru pa'isiquë api. Jaje pa'ipi ipi ñacaina,
i tutupi si'aye de'oye iti pa'i macare pa'iji. 18 Cui'ne yequeje Cristo cato
sehuosicohua'i siopë api. Jaje pa'ina, sehuosicohua'ire pa'iye isiquëpi du'ru
pa'iquëre papi si'aye du'ruja'a pasi'i caquë ju'iñeje juni huëji'i. 19 Jaje pa'ina,
Maija'quëpi sihuapi, si'aye i pa'iyepi Cristore pa'ina. 20 Jaje pa'ina, Maija'quë
Cristo do'ija'a si'a iye yeja pa'icohua'ire cajeohua'i de'osi'i cuasapi, ma'tëmo
acohua'ije pa'iohua'ire, cuasaquë Cristo cruz ju'i do'ija'a cajeohua'ire de'huapi.
21 Ja'në mësaru joñoapi co'aye cuasajë yo'o do'ire Maija'quë sañope
yo'ocohua'ipi tiohua'i paë'ë, pa'isicohua'ipi. Yure cato Maija'quë
cajeohua'i de'ohuë, 22 Cristo ai yo'oquë jucacaisi do'ipi. Iye cato yo'opi
mësarupi i ña hue'ñare pana ina isicohua'ipi ti si'si te'ña peocohua'ipi
pa'ijëna, pasi'i caquë. 23 Ja ñaquë payere ti'añere cajë mai utejë pa'iyere,
huaso coca mësaru asase'ere ti hua saima'pë, Maija'quë pa'ire paji
cuasayere ocue pa'i macarepa cuasajë tuiye pa'iji. Iye cocare si'a hue'ña
quëacaiyë, yë'ë Pabloje jare quëacaiquë pa'iyë.

Pablo Sehuosicohua'ire Necaiye

24 Cristo i capë acohua'ire oi ai yo'ose'e carayere, yë'ë capëpi mësaruni
caquë ai yo'oquë ne saocai yure cato ai sihuayë. 25 Jaje pa'ina, Maija'quëpi
yë'ëre sehuosicohua'ire necaija'quëre nepi. Neina, i cuañe nëose'eje
pa'ye mësaru de'oye pa'i ja'ñere caquë si'aye i coca quëacaiquë pa'iyë.
26 Jaje pa'ina, tsoe hue'ña ometëcana yahuese'e pai asa ma'ñe pa'ise'ere
yureta'a i tsecohua'ina iñose'ere jare quëayë. 27 Maija'quëpi yë judío pai
peocohua'ina, iye pai asa ma'ñe yahuese'ere de'oyere pare iñopi. Ja cato
Cristopi mësaruni pa'iye a'ë. Jaë api, mësaru utejë pa'iquë de'oquërepa.
28 Yëquëpi Cristo ayere quëayë. Si'aohua'ire de'oyerepa asa ti'ajajë cajë
ye'yajë cui'ne yëhuoyë. Jaje yo'ojëna, Cristona tsiosicohua'ipi de'oyerepa
pai ñape ai de'osicohua'i pa'ijaje cajë. 29 Jare caquë yë'ë, si'a tuturepa
yo'oquë neñë, Cristo cuañe tutu yë'ëre isiyepi.

2 1 Yë'ë cato yëyë, mësarupi yë'ë mësarute caquë jëayerepa yo'oyere
cui'ne Laodicea acohua'ire caquë yo'oyere cui'ne si'ahua'ire yë'ëre
ñama'cohua'ire caquë yo'oyere asayere. 2 Jaje pa'ina, mësarupi cui'ne
jaohua'ipi coni joñoa quëcoyere pajajë caquë yo'oyë, sañe oiyena
tsiosicohua'ipi pa'iji cuasacohua'ipi. Diusu pa'iye cui'ne Jesucristo pa'iye
yahuese'ere asa ti'ajajë caquë yo'oyë. 3 Jaë api, si'aye ta'ñe cuasaye, cui'ne

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

asa tı̱'añe paquërepa. 4 Jạje cayë, mësarute, asa ëaye tạ'ñe ca cocapi
yecohua'ijẹ cosojë nema'pë pa'ijạjë caquë. 5 Jạje pa'ina, yë'ëpi mësaru jạ're
cọni pa'ima'ë panije, mësaru jạ're cọni pa'iyë, yë'ë joyopi. Jạje pa'ina,
sihuaquë ñañë, mësaru, cui'na huẹ'ña yo'oma'pë pa'iyena Cristo pa'iji
cuasayere ọcue pa'i macarepa pa'iyere.

Cristo Jạ're Huajë Pa'iye

6 Ëjaë Jesucristore mësaru yëjë pa'iji cuasajë sehuose'ejẹ pa'ye cui'ne
ı̱na tsiosicohua'ipi pa'iji cuasajë pa'ijẹ'ë. 7 I̱na jëayerepa, pa'ire paji
cuasayepi tsita mesicohua'ipi ọcue pa'i macarepa ı̱ jạ're pa'ijẹ'ë. Mësaru
ye'yese'ejẹ pa'ye Maija'quëre si'anë de'oji cajë pëpajë pa'ijẹ'ë.
8 De'hua ñajë'ë, yo'ojë jo'ya ne cuạñoñe, aiohua'i ye'yase'ena, pại
cuasayena, iye yeja pại yo'oyena. Jạ cato cosoye a'ë, cui'ne do'i peoye a'ë.
Jạ cato Cristo yo'o ma'ñe a'ë.
9 Ñajë'ë, si'aye, Maija'quë ayepi Cristoni pa'iji. 10 Jạje pa'ina, mësaru
Maija'quë pa'iyepi tı̱mësicohua'i carajạima'cohua'ipi pa'iyë, Cristona tsioni
pa'i do'ire. Jạë cato si'aye mëñe Ëjaë api. Cui'ne si'aye mëñe cuạñequë
api. 11 Cui'ne ı̱ jạ're mësaru tsioni pa'i do'ire, noni tsı̱'nëna co'acohua'i
pa'iyere huaso cuạñohuë, cuiri cạ'ni tëayejẹ pa'ye mësarute yo'oquëna.
Pại jẹñapi cạpëna tëayejẹ pa'yepi neñe pạpi, mësarute. 12 Cui'ne mësarupi
Maija'quë tutupi jụ'isiquëre huëopi cuasajë sehuo do'ire mësaru oco do
cuạño maca Cristo jạ're tạ cuạñohuë. Tạ cuạñosicohua'ipi cui'ne ı̱ jạ're
cọni huëo cuạñohuë, jụ'isicohua'ipi. 13 Jạ'në mësaru tayo yo'ocohua'ipi,
cui'ne cạ'ni tëa cuạñoma'cohua'ipi joñoa jụ'isicohua'i paë'ë. Pa'ijëna,
Maija'quëpi Cristo do'ijạ'a mësarute ı̱ jạ're cọni pa'iye necaji'i. Necai si'aye
tayo yo'ose'ere sại de'huacaji'i, Cristo do'ipi. 14 Mai co'aye yo'o do'ire, jạre
maipi sạiñe pa'ise'ere Maija'quëpi cruzuna quẹ jẹopi, maire sạñope toya
nëose'ere peo huẹ'ñarepa nejoquë. 15 Jạje yo'oquë Cristo cruzna jụ'ise'epi
si'aye ëja pa'ise'ere cui'ne maire meñe cuạñecohua'i tutu pa'ise'ere meñe
quëco huesëpi, si'ahua'i ña huẹ'ñare pana.

Ma'tëmo Co'amañare Co'ejẹ'ë

16 Jạje pa'iye sëte yecohua'ijẹ mësarute nuñe yo'oma'cohua'i a'ë, cama'pë
pa'ijạjë mësaru ạiñere, pạnita'a ụcuyere pạnita'a fiesta mu'señare, ñañëja'a
së'ayere, pạnita'a pëa huajë mu'se ayere. 17 Si'aye iye cato, ı̱tirepa dai
jạ'ñe pa'ina, pại to'oujẹ pa'ye a'ë. Jạ ı̱tirepa cato Cristo a'ë. 18 Jạje pa'ina,
de'hua ñajë'ë, mësarute ı̱sijạ'a co'amañare nejocaijë teaye pa'iohua'i ña
cuạñocohua'ipi cui'ne huı̱ñaohua'ire sẹcohua'ipi, mësarupi ı̱ohua'i yo'oyena
ñajë sehuojëna. Jạohua'i cato ti ı̱ohua'ijẹ ña ma'ñere cui'ne pạise'e huëojë
cuasayere yëcohua'i a'ë, jerepa pa'iohua'i a'ë cuasacohua'ipi. 19 Jạohua'i
cato Maija'quë cuasa nëose'ejẹ pa'ye yo'oquë pại ñape tẹ'ña te'e cạpëna
tsioquë, ạoquë ai de'huaquë Cristona, ı̱ti sı̱opëna tsioma'cohua'ipi yo'oyë.

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

20 Mësaru Cristo ja̱'re ju̱'isicohua'i a'ë. Ja̱je pa'ina, iye yeja cua̱ñe tutupi
cua̱ñequëna, pa'iye pa̱ñë, mësaru. ¿Ja̱je pa'quëta'are mësaru me yo'ojë
ja̱ yë'ta'a iye yeja pa̱i yo'ojë pa'iyere pa'ijë, 21 iye yo'oma'pë, a̱iñe pa̱jë'ë,
iye, cui'ne iyere tse̱ama'ë, më'ë jë̱tëpi caye'ni? 22 Si'aye ja̱je caye cato, pa̱i
cua̱ñejë ye'yaye a'ë, si'aye ja̱ co'amaña cato i̱ti yo'o macana cara ja̱'ñe a'ë.
23 Nuñerepa cayë, ja̱ teaye pa'iohua'i pa'ijë cui'ne ca̱pë ai jëaye cua̱ñejë
yo'oye ai ta̱'ñe yo'oyerepa ña cua̱ñoji, Maija'quëre ti̱'añu'u cajë yo'oye.
Ja̱je pa'iquëta'are mai ca̱pë yëyere sa̱ñope yo'oyere co̱cai ma'ñe a'ë.

3 1 Mësaru Cristo ja̱'re huëisicohua'i sëte ma'tëmo co'amañare co'eje̱'ë,
Maija'quë ëja të'huire Cristo ñu'i hue̱'ña ayere. 2 Ma'tëmo ayere ai
yëjë pa'ije̱'ë, iye yeja co'amañare cuasama'pë. 3 Mësaru cato, tsoe Cristo
ja̱'re co̱ni ju̱'isicohua'i a'ë. Ja̱je pa'ina, mësaru pa'iye yure Cristo ja̱'re
Maija'quëna yahuese'epi pa'iji. 4 Ja̱je pa'ina, Cristo mësaru pa'iyepi ñai co̱
maca mësaruje̱ i̱ de'oyere pare ti̱mësicohua'ipi ñaija'cohua'i a'ë, i̱ ja̱'re co̱ni.

Tsoe Pa'iye Cui'ne Huajëye Pa'iye

5 Ja̱je pa'iye sëte si'aye mësaru iye yeja aye yëyere ne hue̱a saoje̱'ë:
yequë nomiore, pa̱nita'a yequë e̱mëre yo'oyere, ëa ña huesëyere, si'sire
yëyere, co'amaña ai tsi'so ti̱mëñe cuasayere. Ja̱ cato de'huasi diusure
se̱ñeje pa'ye a'ë. 6 Ja̱je yo'ocohua'ire Maija'quë pe̱i nejoñepi daija̱'coa, i̱te
de'oye sehuocaima'cohua'ire.
7 Ja̱'në mësaruje̱ ja̱re yo'ojë pa'a̱huë'ë. 8 Ja̱je pa'iquëta'are yure mësarupi
si'aye iyere je̱ocoje̱'ë, pe̱tire, ëa ña huesëyere, co'ayere yecohua'ire tea
ju̱'ijë tutu cayere, cui'ne mësaru yë'opopi si'si coca cayere. 9 Ja̱'në pa'ise'ere
je̱osicohua'i sëte, yure yecohua'ire cosoye pa̱jë'ë. 10 Huajë pa'iyena,
su̱ñasicohua'ire ja̱ pa'iyepi si'a mu'señapi po̱naquë saiji, maire de'huasiquëje̱
pa'iohua'i pa'iyena i̱te de'oyerepa asa ti̱'a macaja̱'a, yo'o tëjiyere caquë.
11 Ja̱je pa'ina, huajë pa'iye pacohua'ire cato peoji, griego pa̱i a'ë, judío
pa̱i a'ë, caye peoyë, ca̱'ni tëacohua'i, tëama'cohua'i, jo'yaohua'i cui'ne
jo'ya ne cua̱ñoma'cohua'i. Coa si'a pa̱i te'e pa̱i pa'iyë, Cristo tse̱cohua'i, i̱pi
si'aohua'ire pa'i do'ire. 12 Maija'quëpi mësarute ai oi sahuani i̱ pa̱i pa'ija̱jë
caquë soipi. Ja̱je pa'iye sëte pa̱ire teaye ñani oiyena, de'oye necaiyere
pana, ai jerepa pa'iyë cuasama'cohua'i pa'iyena, a̱'jicohua'i pa'iyena, cui'ne
yo'o jujama'cohua'i pa'iyena, su̱ñasicohua'irepa pa'ije̱'ë. 13 Co'aji, quëco
jujahuë caye peoyerepa. Sa̱'ñe de'oye yo'ojë pa'ije̱'ë. Cajeipi sa̱ñope yo'ose'e
paquë pa'ito, i̱ co'aye yo'ose'ere oni yejeje̱'ë, Ëjaërepa mësarute oi sa̱i
de'huacaise'eje̱ pa'ye. 14 Pa̱ire oiyena su̱ñasicohua'irepa pa'ije̱'ë, ja̱ oiyepi
de'oyerepa. Te'ije̱ pa'iohua'i tsioni pa'iye pa'iji. 15 Ja̱je pa'ina, mësarute,
Maija'quë jo'cua de'oye pa'iyepi, mësaru joñoa de'oye cuaja̱quë caquë
Maija'quëpi soini te'e ca̱pë acohua'ire nepi. Ja̱re de'oji cajë pëpajë pa'ije̱'ë.
16 Ja̱je pa'ina, si'anë Cristo cocapi mësaru joyo ti̱mëse'erepa pa'ija̱quë.
Pa'ina, yecohua'ire ye'yajë cui'ne yëhuoje̱'ë, ta̱ñe pa'i cocare papi.

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

Mësaru joyore papi i necaise'ere pëpajë sihuajë jëjëjë'ë, tsoe toyase'epi,
yure toyase'epi cui'ne joyo etayepi. 17 Cui'ne coa si'aye mësaru caye
panita'a yo'oye pa'ito, mai Ëjaë Jesucristore necaiyë cuasajë Jesús do'ija'a
Maija'quëre de'oji cajë pëpajë'ë.

Huejasicohua'i Pa'iye

18 Nëjohua'i mësaru ëjëohua'ire ëjaohua'ire cuasajë de'oye yo'ojë pa'ijë'ë, ja'ë,
Cristore sehuosi nomiohua'i yo'ojë pa'iye. 19 Cui'ne mësaru ëjëohua'ije mësaru
nëjohua'ire oijë pajë'ë, co'arepa jëaye tutu caye peoyerepa. 20 Mamajë mësaruje
si'aye mësaru ja'quëohua'i caye de'oye sehuocaijë'ë, ja'ë, Maija'quë sihuaquë
ñañe. 21 Ja'quëohua'i mësaruje mësaru mamajëre de'oye oijë ye'yajë'ë, jerepa
de'oye yo'oye yëja'cohua'ire, tea ju'iñeje yo'ojëna, co'a de'ojë. 22 Ëjaohua'ire
pacohua'i, jo'yaohua'i maña mësaruje mësaru ëjaohua'ire de'oye sehuocaijë
nejë'ë. Iohua'i ña macase'e iohua'ini de'oye iñoñu'u cajë yo'oma'pë. Coa ai jerepa
nuñerepa cuasa joyopi ëjaëre pare pa do'ire yo'ojë'ë. 23 Jaje pa'ina, paini necaiyë
cuasaye peoyerepa co'amaña nejë'ë sihuajë, Ëjaë Jesure necaiyeje pa'ye cuasajë.
24 Jaje pa'ina, mësaru nuñerepa Ëjaëni Cristore necaisi do'ire, i mësarute i
paye ayere isija'quë api, nesi do'ire. Jare mësaru tsoe asajë yo'oyë. 25 Jaje
pa'iquëta'are, co'aye yo'oquë cato, jare i co'aye yo'ose'eje pa'ye sai cuañoja'quë
api. Jaje pa'ina, Maija'quëre cato peoji iquëse'ere de'oye yo'ocasi'i cayeje.

4 1 Mësaruje ëjaohua'i, ma'tëmore mësaru yo'ose'e caja'quëre mësaru
Ëjaëre pare paye sëte jare cuasajë mësarute necaicohua'ire de'oye
nuñerepa yo'ojë'ë.
2 Sëtasicohua'ipi pa'ijë si'anëpi Maija'quëre sejë de'oji cajë ite pëpajë
pa'ijë'ë. 3 Cui'ne yëquëreje secacaijë'ë, mai Ëjaëpi i coca quëaja'a sa'ro
hui'yocaijaquëre, yahuesi cocare Cristo ayere cajë quëaja'quëre, ja cocare
yë'ë quëaquë pa'i do'ire tsea cuañosiquë pa'iquë. 4 Sejë'ë, cui'ne yë'ë i
coca quëa maca tiñarepa asaye quëa ja'ñere.
5 Sehuoma'cohua'i ja're pa'ini ñare pajë pa'ijë'ë, si'anë de'oyese'e yo'ojë.
6 Jaje pa'ina, mësaru coca cayepi saija'iñeje pa'ye de'oyerepa pa'ijaquë
cui'ne iohua'i seni asañu'u cajë señere. Pai ñapere de'oyerepa quëajë
sehuocaicohua'i pa'ijë'ë.

Pëpa Tëjiye

7 Yëquë oiquërepa Tíquico nuñerepa Maija'quë do'iquëpi, yë'ë ja're
de'oyerepa mai Ëjaë co'amaña necaiquëpi, mësarute yë'ë yo'oquë pa'iye
quëaja'quë api. 8 Jaje pa'ina, mësarute yëquë pa'iye quëaquë cui'ne
Maija'quëre jerepa yëjë quëaja'quëni mësaru quë'rona jëjo saoyë. 9 Cui'ne
i ja're coni saiji, yëquë oiquërepa, nuñe pa'iquërepa, Maija'quë do'iquë
Onésimoje mësaru aquëje. Jaohua'ipi quëaja'cohua'i a'ë, iño tëto saijë pa'iye.
10 Aristarcopi yë'ë ja're tsea cuañosiquë pa'iquëpi mësarute pëpa saoji,
cui'ne Marcosje pëpaji, Bernabé mamaëje. Jaëpi mësaru quë'rona saiquë

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

pa'ito de'oye pëpani ñacaijë'ë, ite. 11 Jesús yequë mami Justo hue'equëje
pëpaji, mësarute. Icohua'i a'ë, judío pai acohua'ipi sehuosicohua'ipi,
Maija'quë cuañe te'te ayere yë'ë ja're nesicohua'i, jaohua'ipi yë'ëre sihua
ëaye necaisicohua'i a'ë. 12 Epafrasje mësarute pëpaji, mai Ëjaë Jesucristore
necaiquëpi. Jaë cato mësaru aquë api. Jaje pa'ina, mësaruni cuasaquë
si'anëpi Maija'quëre secacaiji, mësarupi ocue pa'i macarepa pa'ijë
Maija'quëna mësaru pa'iyere isisicohua'ire papi i yëyere yo'ojajë caquë.
13 Yë'ëpi ñaquë a'ë, Epafras mësarute, cui'ne Laodicea pa'icohua'ire cui'ne
Hierápolis pa'icohua'ire ai cuasaquë Maija'quëre sei pa'ina, ñaquë. 14 Cui'ne
Lucas yë'ë oiquë paire jujuquëpi cui'ne Demaspi coni mësarute pëpayë.
15 Laodicea pa'icohua'ire, Maija'quë do'ijëre pëpacaijë'ë, cui'ne Ninfasreje
pëpacaijë'ë, io huë'ena sehuosicohua'i tsi'sisicohua'ireje pëpacaijë'ë.
16 Mësarupi iye toya ja'o ña tëjini jëjo saojë'ë, Laodicea sehuosicohua'ina,
jaohua'ije ñaja'cohua'ire. Cui'ne mësarupi ñajë'ë, Laodiceapi yë'ë toya
daose'e mësaru quë'ro ti'aquëna. 17 Ñeje Arquipore cajë'ë: "Më'ëre mai Ëjaë
necaijaquë caquë cuañe nëose'ere de'oyerepa yo'ojë'ë."
18 Yë'ë Pablopi pëpaquë iye toya e'que yë'ë jëtë carapëpi toyayë,
huanëyema'pë pa'ijë'ë, yë'ë cosiquëpi pa'iye. Maija'quë oi ñacaiyepi
mësaruni pa'ijaquë.

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

1 TESALONICENSES

Pablo Cui'ne I̱ Co̱cohua'i Toyaye

1 1 Yë'ë Pablo cui'ne Silvano cui'ne Timoteo co̱ni toyayë, iye toya
ja'hua. Maija'quë do'ijëna, Tesalónica daripë pa'icohua'ina
Maija'quëna tsioni cui'ne Jesucristo ja̱'re pa'icohua'ina, Maija'quëpi cui'ne
mai Ëjaë Jesucristopi co̱ni coa i̱siyepi, de'oye pa'ijë̱'ë.

Tesalonicenses Pa̱i I̱ñose'e

2 Mësarute Maija'quë huasose'ere cuasajë si'anë Maija'quëre se̱cacaiyë,
de'oji cajë i̱te pëpayë. 3 Cui'ne mësaru mai Ëjaë Jesucristopi si'aye ne
ti̱'acaiye paji cuasajë o̱cue pa'i macarepa uteyepi co̱caina, si'aye yo'o
jujama'pë ai yo'oye pa'itoje̱ quëcohuë. Cui'ne Maija'quë pa'ire paji
cuasayepi co'amaña nehuë. Cui'ne pa̱ire oiyepi pa'ina, yecohua'ire necaë'ë.
Ja̱re si'anë Maija'quë ña hue̱'ñana cuasajë se̱ñë. 4 Maija'quë do'ijë, mësarute
Maija'quëpi oi sahuani nesicohua'i a'ë cuasajë pa'iyë, yëquë. 5 Cui'ne
yëquë mësarute huaso coca quëa maca coa pa̱i yë'ose'e cajë quëaye pa̱huë.
Mësarupi asayë, yëquë mësaru de'oye pa'iyere cajë yo'ose'e, Maija'quë joyo
tuture papi yo'ojë cui'ne nuñerepa i̱tirepa cocare quëayë cajë quëase'e.
6 Quëajëna, mësarupi yëquë pa'iyere cui'ne Ëjaë pa'iyere ye'yehuë,
Maija'quë coca asa do'ire ai yo'oye pa'itoje̱. Ja̱je pa'ina, mësaru sihuajë
asahuë, Jesús cocare Maija'quë joyopi sihuaye i̱siquëna. 7 Ja̱je yo'ojë
mësaru de'oye pani i̱ñoñere ti̱'ahuë, si'a Macedonia cui'ne Acaya
sehuosicohua'ire. 8 Mësaru quë'ro huëose'epi mai Ëjaë coca jai saiji,
coa si'a hue̱'ña. Ja̱je pa'ina, Macedoniase'e cui'ne Acayase'e ti̱'añe pa̱pi.
Ai jerepa yequë hue̱'ñaje ti̱'api. Ti̱'aquëna, asayë, mësaru Maija'quë
pa'ire paji cuasajë pa'iyere. Ja̱je pa'ina, yëquë mësaru ayere cajë quëaye
peoyë. 9 Ja̱je quëaye pa̱jëna, i̱ohua'ipi quëayë, yëquë mësaru quë'ro
do'i saisi maca mësaru yëquëre de'oye pëpani, cui'ne pa̱i de'huase'ere
Maija'quë api cuasase'ere je̱oni, Maija'quë huajëquëre pani sehuoni
necai huëose'ere. 10 Cui'ne quëayë, Maija'quë mamaquëpi ju̱'isiquëni
huëosiquëpi Ëjaë Jesucristo ma'tëmopi co'i co̱ja'quë api cajë mësaru utejë
pa'iyere. Maire nejoñe daiye huasoquë api, Jesús.

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

Pablo Tesalonicenses Yo'ose'e

2 1 Maija'quë do'ijë, mësarupi tsoe asayë, yëquë mësaru quë'ro do'i
saini coa noni cu'iye pase'e. 2 Jaje pa'ina, mësarupi tsoe asayë,
yëquë ja'në Filiposna ai yo'ose'e, co'acohua'i a'ë cajë josa yo'ojëna. Jaje
pa'iquëta'are Maija'quëpi cocaina, quëcojë Maija'quë de'o coca quëahuë,
mësarute, jaiye tutu sañope yo'oye pa'itoje. 3 Jaje pa'ina, yëquë yëhuojë
soiye cato coa tayose'e peoji. Si'sije peoji. Cui'ne coa paini cosoñu'u cajë
cayeje peoye a'ë. 4 Coa ai jerepa Maija'quëpi i de'o cocare quëaja'cohua'i
a'ë caquë ñani sahuani nesicohua'ipi cayë. Paini de'oye yo'o iñoñu'u cajë
yo'oma'pë pa'iyë. Coa ai jerepa Maija'quëre pani yëquë joñoa cuasaye
ñaquëni cajë yo'oyë. 5 Jaje pa'ina, Maija'quë cui'ne mësaru pa'iyë, yëquë
mësarute ëaye asa cuaño cocapi cajë, cui'ne curire ti'añu'u cajë yo'oye
pañe ñasicohua'i. 6 Paipi de'oye yëquëre cajajë cajë co'eye pahuë. Mësarupi
panije yecohua'ipi Cristo jëjo daosicohua'i a'ë cajë yo'oye pa'iquëta'are
pahuë. 7 Jaje pa'iquëta'are coa ai jerepa mësarute oijë de'o pëca ja'co
mamajëre ñacaio ai de'huayeje pa'ye yo'ohuë, mësarute. 8 Yëquë mësarute
ai oë'ë. Jaje pa'ina, coa de'o cocase'e quëaye yëye pahuë, cui'ne yëquë
pa'iyeje mësaruna isiye yëhuë, yëquë mësarute ai oi do'ire. 9 Maija'quë
do'ijë, yëquë pa'iyere cuasajë, ñamiñapi cui'ne mu'señapi co'amaña nehuë.
Ja yo'ose'e mësarupi asayë. Mësaru acohua'ipi yëquëni cocañu'u cajë ai
yo'oma'cohua'ini cajë yëquëpi nehuë, Maija'quë coca quëa maca.
10 Mësaru cui'ne Maija'quë pa'iyë, yëquë nuñere papi si'si peoyepi,
yecohua'ije co'aye yo'oyë caye peoyere papi, yo'ojëna, ñasicohua'i.
11 Cui'ne mësarupi asayë, yëquë mësarute pai ñapere jerepa yëjë yo'oye ne
huëose'ere cui'ne oicohua'i pa'ijëna, ca yë'huase'ere pëca ja'quë mamajëre
yo'oyeje pa'ye. 12 Jaje yo'ojë cui'ne cuañehuë, mësarute Maija'quëre
sehuosicohua'irepa pa'iyere pa'ijë'ë, Maija'quë yëyere yo'ojë. Ipi mësarute
soipi, i cuañe te'tere, cui'ne i de'oyere pare i ja're coni paja'cohua'ire cahuë.
13 Yëquë quëajëna, asani de'hue Maija'quë cocare pa'ë cajë sehuohuë,
mësaru. Pai quëaye a'ë cuasajë sehuoye pahuë, nuñerepa Maija'quë
cocare pare iye mësaru sehuose'e. Jaje pa'ina, mësaru sehuose'ere cuasajë
Maija'quëre de'oji cajë pëpajë señë. Maija'quë cocarepa sëte mësarute itipi
yo'oquë pa'iji, sehuocohua'ire. 14 Mësaru Maija'quë coca sehuo do'ire ai
yo'oyë, mësaru cajeohua'ipi sañope yo'ojëna. Judío pai sehuocohua'ireje
iohua'i cajeohua'ipi sañope yo'ojëna, ai yo'ohuë, Cristo Jesús tsecohua'ipi.
Jaohua'ire yo'ose'eje pa'ye yo'oyë, mësaruteje. 15 Iye judío paipi Ëjaë Jesure
huaë'ë, Maija'quëre quëacaicohua'ire huaise'eje pa'ye, cui'ne yëquëreje pëijë
eto saohuë. Maija'quëre cui'ne si'aohua'ire sañope yo'oyë. 16 Jaje yo'ojë judío
paipi ëseyë, Maija'quë coca judío pai peocohua'ire huaso cuañojajë cajë
quëayere. Jaje yo'ojë jero sa'na iohua'i co'aye yo'oyere mëoñë. Jaje yo'ojë
pa'icohua'ire yureta'a, titapi, Maija'quë iohua'ire ai yo'oyepi sai ja'ñe.

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

Pablopi Yëji, Tijupë Sani Ñañe Tesalónica Pa'icohua'ire

17 Maija'quë do'ijë, mësarute jeoni so'ore pa'inije huanëyema'pë paë'ë.
Si'anë cuasahuë, ñama'pë pa'inije, ai esa sani ña'ñe nëina. 18 Yë'ë Pablopi
coa si'anëpi sani ñasi'i caquëta'a ti saiye pahuë, Satanáspi, huati ëjaëpi ëse
do'ire. 19 ¿Jaje pa'ina, ique a'ni yëquë uteye, yëquë sihuaye cui'ne yëquë nere
pahuë cajë cuasa ja'ñe? Mësaru a'ë, Ëjaë Jesucristo dai maca yëquë sihua
ja'ñe. 20 Jaje pa'ijë'ë, mësaru a'ë, yëquë de'oyerepa nese'ere ñajë sihua ja'ñe.

3 1 Mësarute cuasayepi quëcoye peoyena, te'i Atenasna pëasi'i cuasahuë.
Cuasani pëaquë 2 Timoteore Maija'quë do'iquëre Cristo huasoquë
coca quëaquëre jëjo saohuë, jaëpi mësarute tutu isicai cui'ne mësaru
Maija'quë pa'ire paji cuasayere jerepa paye necaijaquë caquë. 3 Necaina,
mësaru acohua'ipi te'ije ai yo'oye pa'itoje yo'o jujama'pë pa'ijajë caquë jëjo
saohuë. Jaje pa'ina, tsoe mësarupi asayë, mai jaje ai yo'o ja'ñe pa'iye. 4 Iyere
mësarute quëahuë, maire ai yo'oye pa'ija'coa cajë. Mësaru ja're yëquë pa'i
maca, iti case'epi ai yo'oye ti'api, mësaru asase'eje pa'ye. 5 Jaje pa'ina,
quëcoyepi peoquëna, Timoteore jëjo saohuë, mësaru Maija'quëre pa'ire paji
cuasajë pa'iyere seni asaja'quëre. Yeque huatipi co'aye yo'oyena ne taouna,
yëquë mësarute quëase'epi do'i peoye pa'ima'quë caquë jëjo saohuë.
6 Yure Timoteo mësaru quë'ropi co'ini quëapi, mësaru de'oye Maija'quë
pa'ire paji cuasajë cui'ne yecohua'ire oijë pa'iyere. Cui'ne quëapi, mësaru
yëquëre yëjë cuasajë pa'iyere. Cui'ne yëquë mësarute ña ëaquëna, pa'iyeje
cui'ne mësaruje yëquëre ña ëaquëna, pa'iyë quëapi. 7 Maija'quë do'ijë, yëquë
co'a ju'ijë cui'ne ai yo'ojë pa'icohua'ini, mësaru ocue pa'i macarepa Maija'quë
pa'ire paji cuasajë pa'iyere quëaquëna, asani sihuahuë. 8 Mësaru jaje Ëjaëre
ocue pa'i macarepa tuiyere asarena, yëquëre huajë pa'i huëose'eje pa'yerepa
nëiji. 9 ¿Jaje pa'ina, me Maija'quëre cajë pëpaye'ni mësaru necaiyere ai
sihuayere yëquë joñoana ta'ye saise'erepa pani Maija'quë ña hue'ñana?
10 Mu'señapi cui'ne ñamiñapi Maija'quëre señë, jëjo saojë'ë cajë, mësarute sani
ñajë mësarute Maija'quë pa'ire paji cuasaye caraye si'aye ne ti'acañu'u cajë.
11 Maija'quëpi cui'ne mai Ëjaë Jesucristopi cocaijaquë yëquë mësaru
quë'ro do'i sai ja'ñe. 12 Jare ipi mësarute paire oiye cui'ne sa'ñe ai oijë
pa'iye necaijaquë, yëquë mësarute oiyeje pa'ye oija'cohua'ire. 13 Jare
ipi mësarute, mësaru joñoana ocue pa'i macarepa cuasajë pa'iye
nejaquë. Nequëna, de'ocohua'irepa pa'ijë'ë, co'aye yo'o do'i peocohua'ire
papi, Maija'quë Diusu ña hue'ñana, mai Ëjaë Jesucristo i tsecohua'i
de'ocohua'irepa ja're dai maca.

Maija'quë Sihuaquë Ñañere Pa'iye

4 1 De'oji, jaje pa'iye sëte Maija'quë do'ijë, Mësarute mai Ëjaë
Jesucristo mamipi cuañejë señë, Maija'quë sihuaquë ñañere, yëquë
ye'yase'ere jerepa yo'ojë pa'ijajë cajë. Tsoe mësarupi jaje pa'iyë.

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

2 Jaje pa'ina, tsoe mësarupi asayë, mai Ëjaë cuañe tutupi yëquë ye'yajë
quëase'e, mësaru yo'o jañere. 3 Maija'quë sihuaquë ñañe iye a'ë, i
tsecohua'irepa pa'ijë yequë nomiore panita'a yequë ëmëre ti yo'oma'pë
pa'iye a'ë. 4 Pai ñape nëjohua'ire pajë, de'oyerepa pa'ijë, iohua'ire
ëjaohua'ire ñajë paye a'ë. 5 Maija'quëre sehuoma'cohua'i yo'oyeje pa'ye
yo'oma'pë pa'ijë'ë, tëto saiperepa ëaye nëiñepi cui'ne co'aye yëyepi airepa
pa'i do'ire. Jaje pa'ina, 6 Maija'quë do'iquëre ti i paye josa yo'ocaima'pë
pa'ijë'ë, iye yë'ë quëase'e aye. Jaje yo'ocohua'ire, mai Ëjaëpi tuturepa
saija'quë api, yëquë mësarute yo'o ma'ñe a'ë quëase'eje pa'ye. 7 Jaje
pa'ina, Maija'quë maire soima'ë paji'i, si'sire yo'ojë pa'ija'cohua'ini. Coa ai
jerepa ina isisicohua'ipi pa'ija'cohua'ini soipi. 8 Jaje pa'ina, iye ye'yayere
paipi co'aye a'ë cajë asaye coecohua'i pani, pai iti ye'yacohua'ini
coema'pë pa'iyë, Maija'quëni coeyë, mësarute i de'o joyo isisiquëni.
9 Tsoe Maija'quëpi mësarute sa'ñe oijë pa'iye ye'yasi do'ire, Maija'quë
do'ijëja'a sa'ñe oijë pa'iye aye toyaye pañë. 10 Jaje pa'ina, mësaru si'aohua'ire
Maija'quë do'ijëre Macedonia pa'icohua'ire oijë pa'iyë. Jaje pa'iquëta'are
jero sa'na ai paire oiyepi mësarute pa'ijaquë cajë cuañeñë. 11 Yecohua'ire
josa yo'oma'pë de'oye pa'ijë'ë, mësaru co'amañare pase'e nejë. Yëquë
cuañese'eje mësaru jëñapi nejë pa'ijë'ë. 12 Jaje pa'ijëna, sehuoma'cohua'ije
mësarute ëjaohua'ire ñaja'cohua'ire, cui'ne mësarute carayeje peoja'core.

Mai Ëjaë Dai Ja'ñe

13 Maija'quë do'ijë, sehuoma'cohua'i cato ju'isicohua'i huëiye peoji
cuasacohua'ipi ai oiyë. Jaje pa'ina, mësarupi jaohua'i oiyeje ju'isicohua'ire
ai oima'cohua'ini caquë, ju'isicohua'ire yo'oye quëasi'i. 14 Jesús ju'isiquëpi
huëji'i, mai asayeje pa'ye, cui'ne pa'ye Maija'quëpi si'aohua'ire Jesure
sehuoni ju'isicohua'ire Jesús ja're coni daja'quë api.
15 Jaje pa'ina, cayë, mësarute mai Ëjaë ayere ye'yaye sëte. Mai
huajëcohua'i Ëjaë dai maca pa'icohua'i ju'isicohua'ire du'ru tëto saiye
paja'cohua'i a'ë. 16 Jare ipi mai Ëjaë ma'tëmopi cuañequë yë'ore papi, tutu
quë'ipi, cui'ne huiñaohua'i Ëjaërepa yë'opi, cui'ne Maija'quë duruhuëpi
coni jui maca cajeja'quë api. Ja maca Cristore sehuoni ju'isicohua'ipi du'ru
huëija'cohua'i a'ë. 17 Huëtena, ja maca mai huajëcohua'ipi huëisicohua'i ja're
coni mëijë peo de'otona, siri quë'rona sañope ti'aja'cohua'i a'ë, Ëjaëre pare.
Ti'ani i ja're coni ti pa'ija'cohua'i a'ë. 18 Jaje pa'ina, iye cocare sa'ñe cajë yo'o
jujahuë cuasacohua'ire tutu isijë'ë, jerepa sihuajë yëjë yo'oja'cohua'ire.

5 1 Iti daija'a mu'se cui'ne iti tëcahuë toyaye pañë, Maija'quë do'ijë.
2 Tsoe mësarupi asayë, mai Ëjaë dai mu'se cato co'amaña imaquë ñami
daiyeje pa'ye dasipi. 3 Pai de'oji jo'cua pa'ire payë, si'aye de'oji ca maca coa
nejoñepi ti'asipi, jaohua'ire, nomio tsi coa huëocona, a'si huëoyeje pa'ye.
Ja maca jëaye peoji. 4 Maija'quë do'ijë, mësaru cato nea hue'ñare pa'ima'pë
pa'iyë. Co'amaña ñaë yo'oquëna, ña quëquëyeje pa'ye mai Ëjaë da tita

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

mu'se, ña quëquëye. 5 Si'aohua'i mësaru mia hue̱'ña acohua'i a'ë, mu'se
acohua'i a'ë. Ñami cui'ne neañe acohua'i peoyë. 6 Ja̱je pa'ina, mai ca̱iñe
peoji, yecohua'i yo'oyeje̱. Coa ai jerepa sëtasicohua'ipi nuñerepa pa'iyere
ñajë pañu'u. 7 Ja̱je pa'ina, ca̱icohua'i ca̱iñë, ñami. Cui'ne co̱no cuepecohua'i
cuepeyë, ñami.
8 Ja̱je pa'iquëta'are mai mu'se acohua'i cato ñare pajë nuñere pare tayo
ma'ñere pa'iye pa'iji. Maija'quë pa'ire paji cuasayena cui'ne pa̱ire oiyena
su̱ñani, soldado i̱ coti saihuë quë̱na ca̱ñapi su̱ñani jëayeje̱ pa'ye, cui'ne
huaso tëjisicohua'i pa'i ja̱ñere uteyena, soldado quë̱na mapë pu̱ani jëayeje̱
pa'ye jëañu'u. 9 Maija'quë nejoja'cohua'ini maire soima'ë paji'i. Coa ai
jerepa mai Ëjaë Jesucristo do'ipi huasosicohua'i pa'ija̱jë caquë soipi. 10 Ja̱je
pa'ina, Jesucristo mai do'ire ju̱cacaji'i, maipi i̱ ja̱'re co̱ni ju̱'isicohua'i
panije, cui'ne huajëcohua'i pa'inije pa'ija̱jë caquë. 11 Ja̱je pa'ina, pa̱i ñape
yecohua'ire tutu i̱sicaijë, yo'o jujahuë cuasacohua'ire jerepa yëjë yo'oye
necaijë̱'ë. Noni ja̱je yo'ojë pa'icohua'i sëte.

Pablo Yëhuose'e Sehuosicohua'ire

12 De'oji, yure mësarute Maija'quë do'ijëre se̱ñë, mësaru ja̱'re pa'ijë
co'amaña nejë. Iyere yo'oje̱'ë cajë, cui'ne yëhuojë, mai Ëjaë yëyeje̱ yo'ojë
mësarute sacohua'ire, mësarupi ëjaohua'ire ñañe pa'iji, caquë. 13 Ja̱je
pa'ina, mësarute i̱ohua'i necai do'ire cuasajë ai oijë ëjaohua'ire ñajë
paje̱'ë. Pa̱i ñape sa̱'ñe de'oye yo'ojë, jo'cua pa'ije̱'ë.
14 Cui'ne Maija'quë do'ijë cua̱ñeñë, mësarute, neñe jo̱sa coecohua'ire
yëhuoje̱'ë, caquë. Cui'ne yo'o jujahuë cuasacohua'ire co̱caije̱'ë, Jesús
yo'oyere jerepa yëjë yo'oja̱'cohua'ire, cui'ne co̱caije̱'ë, Maija'quëre cuasaye
tutu peocohua'ire. Si'aohua'ire de'oye cuasajë dahuëre yo'ojë co̱caijë
pa'ije̱'ë.
15 De'hua ñajë pa'ije̱'ë, te'ije̱ yequëpi co'aye yo'ouna, cui'ne co'ayepi
sa̱isi'i caquë yo'oma'ë pa'ija̱quë, coa ai jerepa sa̱'ñe de'oye yo'ojë pa'ijë,
cui'ne si'aohua'ire yecohua'ire de'oye yo'oyere cuasaje̱'ë.
16 Si'anë sihuacohua'i pa'ije̱'ë. 17 Si'anë Maija'quëre se̱jë pa'ije̱'ë. 18 Si'aye
mësarute daiye Maija'quëna yëye a'ë. Ja̱je pa'ina, de'oji cajë Maija'quëre
pëpaje̱'ë, Cristo Jesure sehuocohua'i sëte.
19 Toa yayoeje̱ pa'ye yo'oma'pë pa'ije̱'ë, Maija'quë joyo pa'iyere.
20 Cui'ne coecaima'pë pa'ije̱'ë, Maija'quëre quëacaicohua'i caye pa'ito.
21 Asani si'aye nuñere pa'ni i̱ti cajë neñani de'oyese'e de'huaje̱'ë. 22 Si'aye
co'aye yo'oma'pë pa'ije̱'ë.
23 Ja̱re i̱pi Maija'quëpi, jo'cua de'oye pa'iye paquëpi, mësarute nuñerepa
de'ocohua'ire necaija̱quë, necani mësaru pa'iye si'aye joyo, cuasaye cui'ne
ca̱pë ti si'si te̱'te peocohua'ire pare ñacai paja̱quë mai Ëjaë Jesucristo
dai mu'sere caquë. 24 Mësarute soisiquë ti tayoma'quë api. Ja̱je pa'ina, i̱
case'eje̱ pa'ye ne ti̱'aja'quë api.

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

Pëpa Tëjiye

25 Maija'quë do'ijë, yëquëre Maija'quëre sẹcacaijẹ'ë.
26 De'oye sihuayepi sihuajë, pëpacaijẹ'ë, si'a sehuosicohua'ire.
27 Mai Ëjaë cuạñequërepa do'ipi ca nëoñë, mësarute, iye toya ja'hua
si'aohua'ire Maija'quë do'ijëre ña asojẹ'ë caquë.
28 Mai Ëjaë Jesucristopi mësaruna ị coa necaiyepi yo'oquëna, pa'ijẹ'ë.

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

2 TESALONICENSES

Pablo Cui'ne I̱ Co̱cohua'i Toya Co̱se'e

1 1 Yë'ë Pablo cui'ne Silvano cui'ne Timoteo co̱ni iye toya ja'hua
Tesalónica daripë acohua'ina, Maija'quë Diusuna cui'ne mai Ëjaë
Jesucristona tsiosicohua'ina toyayë. 2 Diusu Maija'quëpi cui'ne mai Ëjaë
Jesucristopi necaina, jo'cua de'oye pa'ijë̱'ë, cajë.

Maija'quë Co'ye Yo'ocohua'ire Sa̱i De'huaye

3 Mësaru Maija'quëre pa'iji cuasayepi ai jerepa ai de'oquëna, cui'ne
pa̱ire oiyepi jero sa'na ai jerepa oiye pa'ina, Maija'quëre si'anë mësaruni
cuasajë Maija'quëre se̱jë de'oji cajë pëpayë. 4 Cui'ne mësaru yecohua'ipi
jo̱sa yo'ojëna, neñañere quëcojë Maija'quë pa'ire paji cuasa do'ire pa'iyere,
yëquëpi sehuosicohua'i ja̱'re co̱ni de'oyerepa yo'oye'ni cajë sihuayë, mësaru
pa'iyere. 5 Iye yo'oyepi Maija'quë pa̱i ñape yo'ose'ere ca de'huaquëpi
nuñerepa yo'oyere. Ja̱je pa'ina, Maija'quëpi mësarute de'ocohua'ire pare
ëja de'huaji, i̱ cua̱ñe te̱'te cacaja̱'cohua'ire ja̱ ai yo'o do'ipi.
6 Ja̱je pa'ina, nuñere pa'ë, mësarute, jo̱sa yo'osicohua'ire Maija'quëpi ai
yo'oyepi i̱ohua'ire sa̱iñe. 7 Mësaruni ai yo'osicohua'ini pëa huajëyere i̱siquë, yëquë
ja̱'re co̱ni. Iye yo'oye cato pa'ija̱'coa, Ëjaë Jesús i̱ hui̱ñaohua'i tutu quë'iohua'i
ja̱'re co̱ni ma'tëmopi toa coro ne'su mëiñeja'a ñai maca. 8 Ja̱ maca Maija'quë
pa'iye asaye coesicohua'ire, cui'ne Jesús huaso coca asaye coesicohua'ire
si'sequë nejosi'quë daija̱'quë api. 9 Ja̱ maca ja̱ohua'i ti nejo cua̱ñoja'cohua'i a'ë,
Ëjaërepa cui'ne i̱ de'o tuturepa peo hue̱'ñana, so'ona. 10 Ja̱je nejo cua̱ñosicohua'i
pa'ija̱'cohua'i a'ë, mai Ëjaë Jesús i̱ tse̱cohua'ire de'ocohua'ire pare nesi'quë dai
maca, i̱te sehuocohua'i si'aohua'i i̱te ña quëquëjë de'oquëre pa'ni ca maca, cui'ne
mësaruje̱ te'e co̱ni sihuaja̱'cohua'i a'ë, yëquë quëajëna, sehuosicohua'ipi.
11 Maija'quëpi mësarute de'ocohua'irepa pa'ija̱'cohua'i a'ë caquë soipi.
Soisicohua'ipi ja̱re ti̱'ajajë cajë si'anë Maija'quëre se̱cacaiyë. Cui'ne i̱ tutupi
si'aye mësaru de'oye neñe yëjë cuasaye, cui'ne mësaru Maija'quë pa'ire
paji cuasa do'ipi co'amaña neñe co̱cani ti̱'ajaquë cajë se̱ñë. 12 Se̱ñë, cui'ne
Jesucristo mamipi de'oyerepa ca cua̱ñose'e pa'ija̱quë cajë mësarute de'oye
necai do'ire, cui'ne mësaruje̱ i̱ do'ire de'oye ca cua̱ñojajë cajë.

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

Ti Co'aquë

2 1-2 Mai Ëjaë dai ja̱ñere cui'ne mai i̱ ja̱'re tsioja̱i ja̱ñere asacohua'ipi, Ëjaë
dai mu'se tsoe ti̱'api, yëquë toyase'e a'ë cajëna, asani so'o dai cocare
asani pa̱nita'a ja̱je Maija'quë i̱ñopi cayena asani ai cuasa huesëma'pë pa'ijë̱'ë,
cajë mësarute Maija'quë do'ijëre ja̱je cuasama'pë cayë. 3 Coso cua̱ñoma'pë
pa'ijë̱'ë. Ja̱ yë'ta'a Ëjaë dai mu'se ti̱'ama'në du'ru macarepa cato Maija'quëre
ai sa̱ñope yo'oyepi pa'ija̱'coa. Pa'ina, ne huesë hue̱'ña mamaquëre papi
co'aquëre papi etaja̱'quë api, iye yejana. 4 Ja̱ëpi ai jerepa pa'i a'ë caquë sa̱ñope
yo'oja̱'quë api, si'aye Diusu mami hue'eyere pa̱nita'a pa̱i se̱ñere. Ja̱je yo'oquë
Maija'quëre se̱ huë'ena cacani ja'runi yë'ë a'ë, Diusu caquë yo'oja̱'quë api.
5 Yë'ë iye ayere tsoe mësarute quëahuë, mësaru ja̱'re pa'i maca, cuasaje̱'ë.
6 Yure mësarupi tsoe asayë, co'aquërepa eta mu'se ja̱ ti̱'ama'ëna, i̱ etaye ë̱sequëre.
7 Ja̱je pa'iquëta'are tsoe yo'o huëose'epi pa'iji, co'ayerepa yo'o ja̱'ñe, yahuese'e
pa'iye, coa i̱te ë̱sequë Maija'quë joyo iye yejapi eta saiyese'e carapi. Ja̱ maca tsoe
co'aquëre papi pa'ija̱'quë api. 8 Pa'ina, Ëjaë Jesucristopi dai i̱ yë'opo tutupi sëco
hue̱aquë, i̱ dai miañepi i̱te peo hue̱ñarepa nejoja'quë api. 9 Iquë co'aquërepa cato
Satanás co̱caiyepi yo'oquëpi daija̱'quë api, si'a huati tutu paquëpi, cui'ne pa̱i yo'o
ti̱'a ma'ñe co'a tutupi yo'o i̱ñoquëpi. 10 Ja̱ tutupi yo'oquë nejo hue̱'ña saicohua'ire
cosoja̱'quë api, nuñerepa cocare asani huaso cua̱ñoni pa'iye coesicohua'ire.
11 Ja̱je pa'ina, Maija'quë ë̱sema'ë coa ñaji, ja̱ohua'ire, nuñerepa cocare sehuoye
coesicohua'ipi tayose'ere i̱tire pa'ë cajë cosoyere sehuoja̱jë caquë. 12 Sehuoni
co'ayese'e sihuacohua'ipi si'aohua'i nejosicohua'i pa'ija̱jë caquë.

Sahuasicohua'i Pa'iye

13 Maija'quë do'ijë, Ëjaë oicohua'irepa, Diusupi mësarute sahuani soipi,
mësarupi nuñerepa coca asa do'ipi, cui'ne Maija'quë joyopi, de'ocohua'ire
necai do'ipi du'ru huasosicohua'i pa'iye ti̱'ajajë caquë. Ja̱je pa'ina, yëquë
mësaru do'ire, si'anë Maija'quëre de'oji cajë pëpaye pa'iji. 14 Ja̱je pa'ina,
iyere caquë mësarute yëquë i̱ huaso coca quëayeja̱'a soipi, mai Ëjaë
Jesucristo de'oyerepa paja̱jë caquë.
15 Ja̱je pa'iye sëte Maija'quë do'ijë, yëquë mësaruna ñajë ye'yase'ere, cui'ne
yëquë toya saose'ere hua̱nëyema'pë o̱cue pa'i macarepa tuije̱'ë. 16 Mësarute
Diusu, Maija'quëpi cui'ne mai Ëjaë Jesucristopi maire oi de'oye necaiquëpi,
maire ti ca yë'huaye i̱sisiquëpi, cui'ne de'oyere pare utejë pa'iye i̱sisiquëpi,
17 ja̱ëpi mësaru joñoana jerepa yëjë neñe i̱siquë, mësarute o̱cue pa'i macarepa
ñacai paquëna, mësaru cayepi, cui'ne mësaru neñepi de'oyerepa pa'ija̱quë.

Yëquëre Se̱cacaije̱'ë

3 1 De'oji. Maija'quëre do'ijë, yëquëre se̱cacaije̱'ë, iyere cuasajë, mai
cocapi si'a hue̱'ña esa ti̱'aquëna, pa̱ipi sihuajë sehuo ja̱'ñere mësaru
sehuose'eje̱ pa'ye. 2 Jai pa̱i yecohua'i Maija'quë pa'iji cuasama'cohua'i

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

pa'iye sëte, secacaijë'ë, co'aye yo'oyena dahuëyesicohua'ipi josa yo'oye
paja'cohua'ire, yëquëre. 3 Jaje pa'iquëta'are, Maija'quë i case'eje pa'ye
yo'o ti'aquëre papi mësarute ocue pa'i macarepa paquë ñacaijaquë, co'aye
mësaru neñe peoja'core. 4 Jaje pa'ina, cuasayë, mai Ëjaëpi cocaina, nejë
pa'icohua'ipi, yëquë cuañese'eje sehuojë neja'cohua'i a'ë, jeoñe peoyerepa.
5 Jaje pa'ina, mai Ëjaëpi mësarute cocaijaquë Diusu oiyeje pa'ye yecohua'ire
oi ja'ñe, cui'ne ai yo'onije, Cristo tutu isiyepi quëcocohua'i pa'i ja'ñe.

Co'amaña Neñe

6 Maija'quë do'ijë, mësarute mai Ëjaë Jesucristo mamipi cuañeñë,
co'amaña neñe coe Maija'quë do'iquëpi yëquë ye'yase'eje pa'ye pa'ima'quëre
tsiomapë pa'ijë'ë. 7 Tsoe mësarupi asayë, yëquë ye'yase'e tuicohua'i pa'iye.
Yëquë mësaru quë'ro pa'i maca co'amaña nema'pë pa'iye pahuë. 8 Cui'ne
aoje do'i peoye aiñe pahuë. Saijë aë'ë, iti tse acohua'ina. Jaje pa'ina, ñami
cui'ne mu'se co'amaña nehuë, mësaru acohua'ini dëquëyeje pa'ye yo'oyere
coejë. 9 Mësarupi yëquëre cocaiye pa'iji cajë señe pa'iquëta'are, co'amañare
nehuë, mësarupi yëquëna ye'yeni nejë pa'i ja'ñere cajë. 10 Yëquë ja yë'ta'a
mësaru ja're pa'i maca ñeje ye'yahuë: co'amaña neñe coequë, aoje aiñe
pajaquë. 11 Jaje pa'iquëta'are asayë, jaro mësaru quë'ro acohua'ipi ti
co'amaña nema'pë coa pa'ijë, co'amaña necohua'i cayeje pa'ye yecohua'ire
quëajë cu'iyë, cajëna. 12 Jaje pa'ina, jaohua'ire mai Ëjaë Jesucristo cuañe
tuture papi cuañeñë, co'amaña nejajë iohua'i nese'ere aija'cohua'i.
13 Maija'quë do'ijë, de'oye yo'oye jeoma'pë pa'ijë'ë. 14 Mësaru acohua'ipi
yëquë cajë iye toya saose'ere sehuocaima'cohua'i pa'ito, ñani jaëpi paji
cani ite tsioma'pë pa'ijë'ë, ite huajëya'ye nëija'core. 15 Jaje yo'ojëta'a ite
mësaru pëiquëre pama'pë pa'ijë'ë, coa ai jerepa yo'jeire yëhuoyeje pa'ye
yëhuojë'ë, ite.

Tëjiyerepa Case'e

16 De'oji, mai Ëjaëpi mësaru ja're pa'i, jo'cua pa'iye Ëjaëpi mësarute i
pa'iyere isijaquë si'anëpi jajese'e.
17 Iye me cato yë'ë Pablopi pëpaquë toyayë, yë'ë jëtëpi, iye toya
e'quena ñani yë'ë toya saocoa, cuasajajë caquë. Toya tëji hue'ña si'aye
yë'ë toya saoye jaje toyaquë a'ë. 18 Mai Ëjaë Jesucristopi de'oye mësarute
si'aohua'ire necaina, pa'ijë'ë. Jaje pa'ijaquë.

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

1 TIMOTEO

Pablo Toyase'e, Timoteona

1 [1] Yë'ë Pablo, Jesucristo jëjo saoquë a'ë, maire huasoquë Diusu
cuañeñepi, cui'ne mai Ëjaë Jesucristo mai utejë pa'iquëpi. [2] Maija'quëre
pa'ire paji cuasa do'ire yë'ë mamaquë a'ë, më'ë. Jaje pa'ina, iye toya ja'hua
toyayë, Timoteo më'ëre. Maija'quëpi cui'ne mai Ëjaë Jesucristopi coni më'ëre
de'oye necaijë, teaye ñani oiyere, cui'ne jo'cua de'oye pa'iyere isijajë.

Tayo Ye'yase'ere De'hua Ñañe

[3] Nuñerepa ye'yama'pë tayo ye'yacohua'ire më'ëpi, jaje ye'yama'pë
pa'ijajë caquë jaohua'ire yëhuojaquë cuasani Efeso daripëna pëajë'ë,
cuañehuë, yë'ë ja yë'ta'a Macedonia saima'në. [4] Aipë coca cocaiye paji,
Maija'quë pa'ire paji cajë asa ti'añe. Jaje pa'ina, aipë coca cui'ne aiohua'i
pa'ise'e co'ye ye'yama'pë pa'ijajë jaohua'i. Ja cato sa'ñe pëti coca caye a'ë.
[5] Yë'ë cato, de'o joyore papi, de'oye cuasayere papi, cui'ne Maija'quë
pa'iji nuñerepa asayepi, pai ñape yecohua'ire oijë pa'ijajë caquë cuañeñë,
iye. [6] Iyere yecohua'i yo'oma'pë tayo sani coa cocase'e cacohua'i de'ohuë.
[7] Jaje tayo saicohua'ipi paire Maija'quë coca ye'yacohua'i pañu'u, cajë.
Yo'ojëta'a huesëyë, iohua'i cayeque. Cui'ne asa ti'ama'pë pa'iyë, iohua'i
care payë cajë ye'yayere. Jaje pa'ina, nuñerepa ye'yayë, cuasajë tayoyë.
[8] Maija'quë Moisésre cuañese'e de'oye a'ë, iti cayeje pa'ye ye'yato.
Tayo ye'yatota'a co'aji. [9] Jaje pa'ina, Maija'quë cuañese'e de'oye yo'ojë
pa'icohua'ini caquë pa'iye paji. Cuañese'e cato, co'acohua'i asa ja'ñepi
pa'iji. Jaohua'i cato Maija'quëre sañope yo'ocohua'ipi, cuañese'ere
sehuoma'cohua'ipi, si'si yo'ocohua'ipi, yo'o ma'ñere yo'ocohua'ipi, cui'ne
Maija'quëre Ëjaëre papi cama'cohua'ipi, coa si'aye Maija'quëre ti'añu'u cajë
yo'oyere cue'cuecohua'ipi, ja'quëohua'ire huaicohua'ipi, paire huaicohua'ipi,
[10] yëquë nomiore, panita'a yeco ëmëre yo'ocohua'ipi, ëmëohua'ija'a sa'ñe
yo'ocohua'ipi, paire tsëani yecohua'ina isicohua'ipi, cosocohua'ipi cui'ne
care payë cajë coa cosocohua'ipi, cui'ne de'o cocare sañope cacohua'i asa
ja'ñepi pa'iji, Maija'quë cuañese'e. [11] Maija'quë de'oquëpi iye de'o cocare
huaso cocare pare yë'ëpi quëacaijaquë caquë cuañe nëopi.

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

Maija'quë Teaye Ñani Cocaise'e

12 De'oji, caquë pëpayë, mai Ëjaë Jesucristore, i co'amaña yë'ëpi
tayoma'ë nuñe neja'quë api, caquë tutu isiquë, ite necaiquëre nesiquëre.
13 Yë'ë cato ja'në Jesure sañope caquë, sehuosicohua'ire tseaquë, cui'ne
co'aye caquë yo'oquë paë'ë. Pa'ina, sehuoma'quëpi huesëquë yo'oji
cuasani Maija'quëpi yë'ëre teaye ñani oi cocaji'i. 14 Jaje yo'oni mai Ëjaëpi
yë'ëre jaiye de'oyere isipi, Maija'quë pa'ire paji cuasayere cui'ne paire
oiyere Cristo Jesús ja're tsioni pa'ijë, mai payere.
15 Nuñerepa caye a'ë, Cristo Jesús co'acohua'ire huasosi'i caquë iye
yejana daise'ere, si'aohua'i asaye pa'iji. Jaje pa'ina, yë'ëre ai jerepa
co'aquëni huasopi. 16 Jaje pa'ina, Maija'quëpi yë'ëre teaye ñani oi cocaji'i.
Jaje pa'ina, si'aye Jesucristo yo'o juja ma'ñere iñosi'i caquë yë'ëre
huasopi. Jaje pa'ina, yure yë'ë jeteyo'je ite sehuoja'cohua'ire iñoquë a'ë, ti
pa'iye ti'aja'cohua'ire. 17 Jaje pa'ina, Ëjaërepa de'oquëre pani ti pani huesë
ëjaëre pani sihuajë pañu'u, juni huesëma'quëni, paije ñama'quëni, cui'ne
te'i Diusure pani. Jaje pa'ijaquë.
18 Maija'quëre quëacohua'ipi ai tsoe më'ë yo'o ja'ñere case'eje pa'ye
de'oye yo'ojaquë caquë cuañeñë, Timoteo yë'ë mamaquë më'ëre. Jaje
case'epi cocaina, Maija'quë pa'ire paji cuasaquëni cui'ne de'oyerepa
cuasaquëpi de'oyerepa yo'ojë'ë. 19 Yecohua'i iohua'i de'oye cuasajë pa'iye
quëayere sehuocaima'pë yo'ojë, iohua'i Maija'quë pa'ire paji cuasayere
ne huesoni co'a de'ohuë. 20 Jaje yo'ohuë, Himeneo cui'ne Alejandro. Jaje
yo'osicohua'ini yë'ëpi Satanásna isihuë, co'aye cacohua'ipi Maija'quëre
co'aye caye pañere ye'yejajë caquë.

Maija'quëre Señe Ye'yaye

2 1 Iyere du'ru macarepa yo'ojë pa'ijë'ë caquë cuañeñë, si'aohua'ire iye
yeja pa'icohua'ire secacaijë Maija'quë necaiyere de'oji cajë pëpayere,
necaire pajë'ë cajë señere, ai teaye cajë señere. 2 Cui'ne paire cuañecohua'ire
cui'ne pai ëjaohua'ireje secacaiye pa'iji, mai sehuosicohua'ipi de'oye
josa yo'oma'pëna, sihuajë pa'iyere cajë. 3-4 Jaje pa'ina, Maija'quë maire
huasoquëpi si'aohua'i huasosicohua'i pa'ijë i nuñerepa cocare asa ti'ajajë
caquë yëquë sëte ai sihuaquë ñaji, mai secacaiye. 5 Te'i api, Maija'quë. Cui'ne
te'i api, Jesucristo, pai de'osiquë, maire tiohua'i pa'isicohua'ini Maija'quë ja're
coni tsioye necaiquë. Yequë peoji. 6 Jesucristopi si'aohua'ire huasoja'a do'ire
juni saicaji'i. Jaje yo'oquë iñopi, i oi necaiyere. Ja iñose'ere si'anë irepa pa'iye
asaye pa'iji. 7 Ja coca necaiyere caquë yë'ëre coca quëacaiquëre cui'ne i jëjo
saoquëre nepi. Judío pai peocohua'ire Maija'quë pa'ire paji cuasayere cui'ne
nuñerepa cocare ye'yajaquë caquë. Quëare payë. Cosoye pañë.
8 Yëyë, yë'ë si'a hueña pa'icohua'ipi ëmëohua'i Maija'quëre secohua'i pani,
de'o jëñapi mëajë, de'o joyore papi, pëti peocohua'ipi, cui'ne yecohua'ire

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

sa̱ñope case'e peocohua'ire papi se̱ñere. 9 Cui'ne nomiohua'ije̱ de'oye ca̱ña
ju'ija̱jë, nomiohua'irepa ju'iyepi, co'aye ña cua̱ño ma'ñere, ëja de'ocohua'i
pani, tëto saiperepa naña yoni, curi nese'ere jua nëoni cui'ne jaiye yi'yo
se̱'huoni pa̱nita'a jai do'i ca̱ñare su̱ñani de'ocore pa'ë cajë yo'oma'pë pa'ije̱'ë.
10 Coa ai jerepa de'o co'amaña neñepi i̱ñoñe pa'iji, Maija'quëna i̱ohua'i pa'iye
i̱sisicohua'i pa'iye. 11 Nomiohua'i cato Maija'quë coca ye'ya hue̱'ña jo'cuarepa
dahuëre ñu'ijë asaye pa'iji. 12 Cui'ne nomiohua'ire ë̱seyë, jai pa̱i tsi'si sitona
ye'yaye. Cui'ne ë̱seyë, ë̱mëohua'ire meñe quëcoyeje̱. Coa ai jerepa de'oye
jo'cua asaye pa'iji, nomiohua'i cato. 13 Maija'quëpi ai tsoeje̱ Adánni du'ru
de'huapi, ja̱ jeteyo'je de'huapi, Evare. 14 Cui'ne du'ruje̱ Adánpi coso cua̱ñoma'ë
paji'i. Nomiopi coso cua̱ñoni co'ayena to̱me huesëo. 15 Ja̱je pa'iquëta'are nomio
huaso cua̱ñoja'coa, i̱opi mamajëre de'oye ñacaio ai de'huacopi, Maija'quë pa'iji
cuasacopi pa̱ire oicopi, cui'ne de'oyere pare yo'oco pa'icopi.

Sehuosicohua'i Ëjaohua'i Pa'iye

3 1 Sehuosicohua'i ëjaë pa'iye yëquë cato de'o co'amaña yo'oyere pare
yëji. Nuñerepa cayë. 2 Ja̱je pa'ina, sehuosicohua'i ëjaë cato de'oye
pa'iquëre papi pa'iye pa'iji, sa̱ñope yecohua'ije̱ caye peoquëpi, te'ore nëjore
paquëpi, ta̱'ñe yo'oquëpi, ta̱'ñe asaquëpi, de'oyerepa pa'iquëpi, cui'ne
pa̱ipi i̱ huë'ena saijëna, si'anë de'oye pëpaquëpi, cui'ne de'oye ye'yaquëpi
pa'iye pa'iji. 3 Co̱no cuepema'quëpi, uihuaye yëma'quëpi, pa̱ire de'oye
yo'oquëpi, jo'cua de'oye pa'iye yëquëpi, cui'ne curire oima'quëpi pa'iye
pa'iji. 4 De'oyerepa i̱ huë'e pa'icohua'ire cua̱ñequëpi pa'iye pa'iji. Mamajëpi
i̱ cua̱ñeñe de'oye sehuocohua'ipi, cui'ne i̱te ëjaëre ñajëna, pa'iquëpi. 5 Ja̱je i̱
huë'ere de'oye cua̱ñema'quë pani, ¿me cui'ne Maija'quëre sehuosicohua'ire
de'oye ñacaija̱'quë a'ni, huesëquë pani? 6 Ja̱je pa'ina, co'aji, sehuosicohua'i
ëjaë pa'iye, yure maca sehuosiquëpi. Yure maca sehuosiquëpi coa jerepa
pa'i a'ë cuasayese'e ti̱mëni yo'oquë huati ne huesë sitona cui'ne ne huesëye
pa'i do'ire. 7 Cui'ne yequeje̱ sehuoma'cohua'ipi de'oquë api cajë ëjaëre
ñaquëpi pa'iye pa'iji. Ja̱je pa'ipi huati hua̱terë nesicona, cue̱ni dema'ë
cui'ne co'aye cama'pëna pa'ija̱'quë api.

Sehuosicohua'i Co̱caicohua'i Pa'iye

8 Ja̱je cui'ne sehuosicohua'ire necaicohua'ije̱ yecohua'ipi ëjaohua'ire
ñajëna, pa'icohua'ipi pa'iye pa'iji, i̱ohua'i ca nëose'ere si'a yë'quë maca
yo'ocohua'ipi, cui'ne co̱no cuepema'cohua'ipi, cui'ne cosojë curiquë
nema'cohua'ipi pa̱iye pa'iji. 9 Maija'quë i̱ñosi cocare mai sehuoyere de'oye
de'huacohua'ipi, pa'iye pa'iji. Mai cuasa joyopi sa̱ñope caye ti peocohua'ipi.
10 Du'ru macarepa neñañe pa'iji, ja̱ohua'ire. Neñajëna, caraye peojë, yureta'a
sehuosicohua'ire necaicohua'i pa'iye pa'iji. 11 Cui'ne nëjohua'ije̱ yecohua'ipi
ëjaohua'ire ñajëna, pa'icohua'ipi, cui'ne co'a cocare asani yecohua'ina se
quëama'cohua'ipi, ta̱'ñe yo'ocohua'ipi, cui'ne i̱ohua'i ca nëose'ere si'aye

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

de'oye yo'ocohua'i pa'iye pa'iji. 12 Maija'quëre sehuocohua'ire necaiquë
cato te'ore nëjore paquëpi, i̱ mamajëre cui'ne i̱ huë'e pa'icohua'ire de'oye
cua̱ñequëpi pa'iye pa'iji. 13 Sehuosicohua'ire necaicohua'ipi i̱ohua'i yo'oyere
de'oye necohua'i pa'ito, yecohua'ipi de'ocohua'i a'ë caja̱'cohua'i a'ë. Cajëna,
ai jerepa sihuajë quëcojë Cristo Jesús cocare quëacaija̱'cohua'i a'ë.

Maija'quë I̱ñose'ere Mai Se̱jë Pa'iye

14 Esa sani ñañe yëyë, më'ëre. Ja̱je pa'iquëta'are toyayë, iye. 15 Yë'ëpi
tsoe nëiquë pa'ito, më'ëpi Maija'quë pa̱i tsëcapëre de'oye yo'oye
asasiquëpi de'oye yo'oja̱quë caquë toyahuë. Maija'quë huajëquërepa
tse̱cohua'ini cayë. Nuñerepa cocare pajë nejocai ma'ñe cajë sa̱ñope
yo'ocohua'ini. 16 Mai sehuojë se̱ñe jaiyere pa'ë, pa̱i asa ti̱'a ma'ñe.

Cristopi pa̱ije pa'i daji'i,
Maija'quë joyopi quëapi, i̱ pa'iyere.
Hui̱ñaohua'ipi i̱te ai cuasajë ñahuë.
Si'a yeja pa'icohua'ire quëahuë, i̱ coca.
Quëajëna, pa̱ipi i̱te sehuohuë.
Maija'quëpi i̱te i̱ de'o hue̱'ñare pana sapi.

Maija'quëre Cuasase'ere Je̱ocoja̱'cohua'i A'ë

4 1 Ti̱ñarepa quëaji, Maija'quë joyopi ñeje: Tëji mu'seña jai pa̱i
Maija'quë pa'iji cuasayere je̱ocoja̱'cohua'i a'ë, caquë. Coa coso joñoa
ye'yayere tuijë, huatiohua'i ye'yayere ye'yejë. 2 Ja̱je yo'ojë, que̱na tarapë
ucopi ëo huesose'eje̱ pa'iohua'ipi de'oye pa'iye ti cuasama'cohua'ipi cayere
asaja̱'cohua'i a'ë, nuñerepa pa'ima'cohua'ipi coso pa̱ipi ye'yayere. 3 Ja̱ohua'ipi
huejaye co'aji, caja̱'cohua'i a'ë, cui'ne a̱iñere ë̱seja̱'cohua'i a'ë, nuñerepa coca
asacohua'ipi de'oji cajë Maija'quëre pëpajë se̱jë a̱i ja̱'ñere de'huase'ere. 4 Ja̱je
pa'ina, si'aye Maija'quë de'huase'e de'oye a'ë. Ja̱je de'oyere maipi coeye
co'aji. Ja̱je pa'ina, coa ai jerepa Maija'quëni de'oji cajë pëpajë i̱tire pajë
cui'ne a̱iñe de'oji. 5 Maija'quë cocapi cui'ne mai i̱te se̱ñepi de'oyerepa necaiji.

Jesucristo De'o Jo'yaërepa Pa'iye

6 Më'ëpi iyere Maija'quë do'ijëre ye'yaquë, cui'ne më'ëje Maija'quë pa'ire
paji cuasayere a̱ni huajëquë pa'i cui'ne më'ëre ye'yase'ere yo'oquë pa'ini,
Jesucristo de'o jo'yaërepa pa'ija̱'quë a'ë, më'ë. 7 Ja̱je pa'ina, ti asacaima'ë
pa'ije̱'ë, iye yeja aipë coca huesëjë caye. Maija'quë co'amaña necaiyere
pare yo'oquë ye'yeje̱'ë. 8 Më'ë tutu quë'i pa'ija̱'quë caquë ai cuasajë yo'oye
a'ri maña co̱caiye a'ë. Maija'quëre de'oyerepa pa'iye cato iye yeja pa'iye,
cui'ne jeteyo'je pa'i ja̱'ñeje co̱caiye a'ë. 9 Iye caye nuñere pa'ë. Ja̱je pa'ina,
si'aohua'i asacaijë sehuoye pa'iji. 10 Ja̱je pa'ina, i̱ co'amañare tuturepa
yo'ojë nejë pa'iyë, Maija'quë huajëquëre pana quëco pajë, si'aohua'ire i̱te
sehuocohua'ise'ere huasoquëna.

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

11 Jaje pa'ina, iye cocare cuañequë ye'yaye pa'iji, më'ë. 12 De'hua ñaquë
pa'ijë'ë, më'ëre posëni co'aye cajë cue'cuejë. Jaje pa'ina, më'ë coca
cayepi, më'ë yo'oyepi, paire oiyepi, Maija'quë pa'ire paji cuasayepi, cui'ne
nuñerepa de'oyese'e yo'oquë pa'iyepi iñojë'ë, sehuosicohua'ire. Iohua'ije
më'ë pa'iyeje pa'ija'cohua'ire. 13 Ja yë'ta'a yë'ë ti'ama'në Maija'quë
toya pëpëre si'a pai sehuosicohua'i asajëna, ñaquë quëajë'ë. Jaohua'ipi
jerepa yëjë yo'o jujama'pë pa'ija'cohua'ire. Jaje ye'yajë'ë. 14 Maija'quëpi
quëaquëna, sehuosicohua'i ëjaohua'i jëñapi më'ëna patojë secacaijëna,
Maija'quëpi ta'ñe yo'o ja'ñeje isise'ere de'hua ñacai itire yo'ojë'ë.
15 Jaje pa'ina, iye de'o co'amañase'e yo'oquë pa'ijë'ë, de'oyere yo'oquëpi
seña maca de'oquë pa'ina, si'ahua'i ñaja'cohua'ire. 16 Më'ë pa'iye, cui'ne
më'ë yecohua'ire ye'yaye de'hua ñaquë, si'aye ocue pa'i macarepa yo'oquë
pa'ijë'ë. Jaje më'ëpi iyere yo'oquë co'ye huaso cuañoquëna, cui'ne më'ë
caye asacohua'ije huaso cuañoja'cohua'i a'ë.

Sehuosicohua'i De'oye Yo'ojë Pa'iye

5 1 Aire tutu cama'ë pa'ijë'ë. Coa ai jerepa më'ë ja'quëre yëhuoyeje
pa'ye caquë yëhuojë'ë. Posëohua'ini më'ë yo'je tsire yo'oyeje pa'ye
yo'ojë'ë. 2 Ai nomiohua'ini më'ë ja'core de'oye yo'oyeje pa'ye yo'ojë'ë.
Cui'ne nomi tsini më'ë yo'je tsi nomiohua'ire cuasaquë yo'oyeje pa'ye
yo'ojë'ë, co'aye cuasaye peoyepi.
3 Necaicohua'ire peocohua'ini hua'jeohua'ire cocaijë'ë. 4 Jaje pa'iquëta'are
hua'jeopi mamajëre cui'ne naje tsire paco pa'ito jaohua'ipi cocaiye pa'iji,
iohua'i tsëcapë acore. Jaje yo'ojë pëca ja'quëohua'ire cui'ne ñecuëohua'ire
saija'cohua'i a'ë, ai de'huasi do'i. Jaje cocaiyere Maija'quë sihuaquë ñaquë
api. 5 Jaje pa'ina, cocaicohua'ire peocopi te'o maca nëasicoa, hua'jeorepa.
Jaje pa'iopi Maija'quëpi cocaija'quë api cuasaco mu'seña cui'ne ñamiña seo
pa'ico. Jaje seo pa'iconi cocaiye pa'iji, sehuosicohua'ipi. 6 Jaje pa'iquëta'are
hua'jeopi si'aye io capë yëyere yo'orojaico cato tsoe ju'isicoa, huajëco
pa'icota'a. 7 Iyere yo'ojë'ë caquë cuañejë'ë, nuñerepa de'oyese'e yo'ocohua'i
pa'ija'cohua'ire. 8 Jaje pa'ina, sehuosiquëpi i huë'e acohua'i pa'iyere
cuasama'ë, de'oye ñacaima'quë pani, sehuoma'quëre seña maca co'aquë
pa'iye pa'iji. Jaje pa'i pani sehuosiquë a'ë ca ti'añe peoji.
9 Hua'jeohua'ire toya pëpëna toyaye pa'iji, sesenta ometëca pacopi cui'ne
te'ire ëjëre pasiconi. 10 De'oye yo'ocona, yecohua'ipi ñasiconi, mamajëre
de'oye ai de'huasiconi, io huë'ena do'i daicohua'ire de'oye pëpaco
pa'isiconi, sehuosicohua'ire nëcañoa tsoacaisiconi, ai yo'ocohua'ire cocaio
pa'isiconi, jaje si'aye de'oyese'e nesi'i cato yo'oco pa'isiconi, toyaye pa'iji.
11 Nomi tsipi hua'jeohua'i pa'ito toyama'ë pa'ijë'ë, hua'jeohua'ire toya
pëpëna. Iohua'i capë yëyepi pa'ina, huejañu'u cajë yo'ojë Cristore tuiye
jeoni, 12 iohua'i necañu'u ca nëose'ere ne ti'ama'pë jai do'i quë'iohua'i
de'ocohua'i a'ë. 13 Cui'ne yequeje, huë'ña ñape cu'ijë josaohua'i de'oni,

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

cui'ne co'a coca cacohua'i de'oni coa si'aye yo'ojë ti caye pa̱'ñe pa'yere
carojaicohua'i a'ë. 14 Jaje pa'i do'ire nomi tsipi hua'jeohua'i pani huejajajë
cayë, huejani mamajëre pajë, huë'e ñacaicohua'i pa'ijajë. Pa'ijëna, huatije
cue'cuema'ë pa'ija'quëre. 15 Jaje pa'ina, yecohua'i nomi tsi hua'jeohua'ipi
Cristore tuiye jeoni huati ëjaëna pe'te huesëhuë.
16 Sehuosi nomiopi io tsëcapë acohua'ini hua'jeohua'ire pani
cocaiye pa'iji. Sehuosicohua'ipi cocaija'cohua'i a'ë cajë uteye peoye.
Sehuosicohua'i cato cocaicohua'ire peocohua'ini cocaicohua'i a'ë.
17 Sehuosicohua'i ëjaohua'ire ai oiye pa'iji, sehuosicohua'ire de'oyerepa
sacohua'ipi, cui'ne Maija'quë cocase'e quëajë de'oye ye'yacohua'ire. 18 Jaje
pa'ina, Maija'quë toya pëpë caji: "Duruhuequë yë'opo sëama'pë pa'ijë'ë,
ise'equë ai tsa'cujaquë." Cui'ne yequeje caji: "Co'amaña nequëre saiñe
pa'iji, i yo'o do'i."
19 Sehuosicohua'i ëjaëre sañope co'aye caye pa'ito asama'ë pa'ijë'ë,
cayahua'i panita'a toasocohua'i i yo'ose'e ñacaicohua'ipi peoto. 20 Ja
yë'ta'api co'ayere yo'ojë pa'icohua'ireta'a yëhuo quëcojë'ë, si'aohua'i ña
hue'ñana. Yecohua'ije jaje yo'oye co'aye a'ë cuasajë ca'raja'cohua'ire.
21 Cuañeñë, më'ëre, mai Diusu cui'ne mai Ëjaë Jesucristo, cui'ne
huiñaohua'i i sahuasicohua'i ña hue'ñana, iye cuañese'ere te'ohua'ise'ere
yeque yo'oma'ë, si'aohua'ire si'a yë'quë macarepa yëhuojaquë caquë.
22 Jaje pa'ina, më'ëpi yecohua'ire esarepa patoquë secacaiye pajë'ë, iohua'i
co'aye yo'o do'ire sai coñe pa'iji. De'oyerepa cuasani yo'ojë i aye co'ayere
yo'oma'quërepa pa'ijë'ë. 23 Ëtapë a'si ju'iquë sëte ocose'e ucuma'ë pa'ijë'ë,
o'sa conoje a'ri maña ucujë'ë, më'ë ëtapë cocai ja'ñe.
24 Yecohua'i co'aye yo'oye si'a pai tiñarepa ñañe pa'iji, ja yë'ta'a iohua'i
yo'ose'e ña de'hua hue'ña saima'ë. Yecohua'i co'aye yo'oyere jeteyo'je
dahuëre asaye pa'iji. 25 Jaje cui'ne de'oye yo'oyeje yequere tiñarepa ña
cuañoñe pa'iji. Yequere ñama'pë pa'ise'ere jeteyo'je ñañe pa'iji. Si'anë
yahuese'epi pa'i carajaiñe peoji.

6 1 Co'amaña necaija'cohua'ire jo'ya nesicohua'i pani mësaru ëjaohua'ire
ca'rajë ñajë'ë, jaohua'ipi co'aye Maija'quë mamire cui'ne i coca
mai ye'yayere sañope cama'pë pa'ija'cohua'ire. 2 Panita'a co'amaña
necaija'cohua'ire jo'ya nesicohua'ipi sehuosicohua'ini ëjaohua'ire pani
jeoma'pë pa'ijë'ë, sehuosicohua'i a'ë cajë, ëjaohua'ire ñajë paye. Maija'quëre
sehuosicohua'ipi te'e Maija'quë do'ijëpi paire oicohua'ipi, co'amaña ne
cuañoñe sëte jerepa de'oye necaiye pa'iji. Jaje caquë iyere ye'yaquë quëajë'ë.

Pa'iye Cui'ne Mai De'oye Cuasaye

3 Yequë paipi mai Ëjaë Jesucristo ye'yase'eje pa'ye ye'yama'ë, cui'ne mai
nuñerepa Maija'quëre seje yo'oyeje pa'ye ye'yama'ë pani, 4 huesëquëpi ye'yaji,
jerepa pa'i a'ë cuasaquëpi. Jaje pa'ipi ju'i dahuëje pa'ye paji, sañope ca ëayere.
Jaje pa'ina, japi si'aye co'ayere cuasaye huëoji: yecohua'i payere ëa ñajë pëti

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

ëaye cuasaye, te'e cuasa ma'ñe co'acohua'i a'ë cajë te ju̱'iñe, coa cacohua'i a'ë cuasaye. 5 Ja̱je cuasacohua'ipi sa̱'ñe pë̱ti coca ti je̱oma'pë cajë pa'iyë, nuñe cuasama'cohua'i ja̱'re, nuñerepa coca asa ti̱'ama'cohua'ipi, Maija'quëre sehuoni pa'iye ye'yaye curi neñe a'ë cuasacohua'i ja̱'re. Ja̱je uihuayë. 6 Ja̱je pa'iquëta'are, co'amaña pa'ina, cui'ne peoquëna, sihuaquë pa'iquëse'ere, Maija'quëre sehuoni pa'iye ye'yaye, jaiye curi neñeje pa'ye pa'iji. 7 Mai iye yeja dai maca co'amaña peocohua'i daë'ë. Daisicohua'ipi cui'ne mai ju̱'i maca iye yejapi peocohua'i saija̱'cohua'i a'ë. 8 Ja̱je pa'ina, maipi a̱o maña cui'ne mai ju'i ca̱ña pani sihuajë pañu'u. 9 Ja̱je pa'iquëta'are jaiye curiquë pañu'u, cacohua'i cato jaiye do'i peoyere yëyena quëcoma'pë huati hua̱terë nesicona cacayë, i̱ohua'ire co'a de'huaquë, de'oye pa'ise'ere nejocaiyena, ti ne huesë hue̱'ñana sayena. 10 Ja̱je pa'ina, curiquë oiye cato si'aye co'aye cuasaye huëoye a'ë. Ja̱je yecohua'i jaiye curiquë yë do'ire Maija'quëre pa'ire paji cuasase'e je̱oni ai yo'oyena ne huesëni ai yo'ojë pa'iyë.

De'oye Maija'quë Cocare Quëaye

11 Ja̱je pa'iquëta'are Maija'quë jo'yaë sëte si'aye co'ayere coequëpi nuñerepa yo'oquë pa'ije̱'ë, Maija'quëre necaiquëpi, pa'ire paji cuasaquëpi, pa̱ire oiquëpi, yo'o jujama'quëpi, cui'ne jerepa pa'i a'ë cuasa joyo peoquëpi. 12 Ti pani huesëja̱quë caquë Maija'quëpi më'ëre sahuani soipi. Soisiquëpi Maija'quë pa'iji, mësaru cuasayere de'oyerepa quëahuë, jai pa̱i asajëna. Ja̱je pa'ina, Maija'quë pa'iji cuasayepi de'oye yo'oje̱'ë, ti pa'iyere pacohua'ipi. 13 Ja̱je pa'ina, Maija'quë si'a co'amaña pa'iye i̱siquë cui'ne Jesucristo Poncio Pilatore de'oyerepa i̱ pa'iye quëcoquë i̱ñosiquë ña hue̱'ñana cua̱ñeñë, më'ëre. 14 Yëhuo quëcoye peoja̱quë cani de'oye yë'ë më'ëre cua̱ñese'e sehuocai yo'oje̱'ë. Yeque po̱nani yo'oma'ë pa'ije̱'ë, mai Ëjaë Jesucristo dai macaja̱'a. 15 I̱ti yo'o maca ti̱'aëna, Maija'quëpi si'aye iyere ne de'hua saoja̱'quë api, te'i si'aye pa'irepa de'o Diusu tutu quë'ipi, cua̱ñecohua'i mëñe Ëjaëre papi, cui'ne ëjaohua'i mëñe Ëjaëpi. 16 Ja̱ë api, te'i ti ju̱'ima'quë, pa̱i tsioja̱ima'tore mia hue̱'ñare pa'iquë, te'e pa̱i macaje̱ ñama'quë, cui'ne ña ti̱'añeje ti peoquë. ¡I̱ tse̱ pa'ija̱quë si'anëpi, Ëjaërepa pa'iye cui'ne i̱ jerepa tutu quë'i pa'iye! Ja̱je pa'ija̱quë.

17 Cua̱ñeje̱'ë, jaiye iye yeja co'amaña pacohua'ire, jerepa pa'iohua'i a'ë, cuasama'pë pa'ija̱jë, cui'ne i̱ohua'i co'amañana quëcoma'pë pa'ija̱jë. Ja̱ cato coa caraja̱iñe a'ë, coa ai jerepa Maija'quëna quëcojë pa'ija̱jë, mai pa ja̱'ñere caquë coa si'aye jaiye i̱siquëna. 18 Cua̱ñeje̱'ë, cui'ne de'o co'amañare yo'ojë jaiye de'oye yo'oyere, co'amañaje pa'ye paja̱'cohua'ire, pajë peocohua'ire co̱caija̱jë, i̱ohua'i co'amañapi. 19 Ja̱je yo'ojë, jaiye co'amaña tsi'so ti̱mëja'cohua'i a'ë, yequë mu'se ti pani huesëyere pa ja̱'ñere.

Timoteore Ca Tëjiye

20 Timoteo de'hua ñaquë pa'ije̱'ë, më'ëre de'oye yo'oja̱'quë api cuasa nëose'ere. Asama'ë pa'ije̱'ë, iye yeja do'i peo coca, ta̱'ñe asayere pa'ë caye,

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

coa cosoye a'ë. **21** Yecohua'i Maija'quëre pa'ire paji cuasacohua'ipi ja̱re
ta̱'ñe asayere pa'ë cajë yo'ojë, tsoe ne huesëhuë, ti̱ñena.
Maija'quëpi mësarute necaina, de'oye pa'ijë̱'ë. Ja̱je pa'ija̱'quë.

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

2 TIMOTEO

Pablopi Toya Cose'e Timoteona

1 1 Yë'ë, Pablo Maija'quë yë do'ipi Jesucristo jëjo saoquë pa'iyë, Cristo Jesuna
tsioni pa'iye tï'añe ca nëose'ere quëajä'quëpi. 2 Jäje pa'ina, toyayë, iye toya
ja'hua yë'ë mamaquë Timoteona, yë'ë oiquëna. Diusu Maija'quëpi cui'ne Ëjaë
Jesucristopi ñacai teaye ñaquë cocaina, ti se co'a jü'ima'pë de'oye pa'ijë'ë caquë.

Cristo Yo'ose'ere Quëaye

3 Mu'seña cui'ne ñamiña señe ñape më'ëre cuasani Maija'quëpi ñacaiji, caquë
pëpayë, ïte, de'oye cuasayere papi yë'ë necaiquëna, yë'ë aipë yo'ojë pa'ise'eje pa'ye.
4 Cui'ne huänëyema'ë si'anë cuasayë, yë'ë jeo saina, më'ë oi co etoquëna, ñase'ere.
Jäje pa'ina, më'ëni ña huajë'ñe nëina, ai cuasaquë pa'iyë. 5 Jäje cuasayë, më'ëpi
nuñerepa Maija'quë pa'iji cuasaquë yo'ose'ere ñasi do'ire. Jäje cui'ne du'ru macare
paje më'ë ñeco Leoidapi cui'ne më'ë ja'co Eunicepi Maija'quë pa'iji cuasacohua'ipi
paë'ë. Jäje pa'ina, më'ëje cui'ne cuasaquë pa'iji caquë nuñerepa cayë.
6 Yë'ë jëtëpi më'ëna pato maca Maija'quëpi më'ë yo'ojä'a tuture ïsipi.
Jäje pa'ina, cuäñeñë, më'ëre. Toa ja'jë tsëoñeje pa'ye yo'ojë'ë, ïtire. 7 Jäje
pa'ina, Maija'quë ca'ra joyore ïsima'ë paji'i, maire. Coa ai jerepa tutu
quë'i joyore päire oiyere cui'ne asare pajë de'oye pa'iyere ïsipi.
8 Jäje pa'ina, mai Ëjaë Jesucristo do'ire quëacaijë'ë, huajëya'ye peoquëpi.
Cui'ne ï do'ire yë'ë tsea cuäñosiquë pa'ina, ñani huajëya' coema'ë pa'ijë'ë. Coa ai
jerepa huaso coca quëajë ai yo'oyere yë'ëje quëaquë pasi'i cuasajë'ë, Maija'quë
tutu ïsiyepi. 9 Jäje pa'ina, Maija'quëpi huasoni soipi, ï jä're tsioni de'ocohua'irepa
pa'ijä'cohua'ini. Jä yë'ta'a yeja de'huama'në maire oji'i, Cristo Jesús necai jä'ñere
caquë. Jäje pa'ina, ï cuasase'ere yo'oquë huasopi, maire. Mai neñepi tï'añe
pähuë. 10 Ï tsoe cuasase'ere yureta'a Jesucristo dani jüni huesë tutu pa'ise'ere
nejo maca, cui'ne huaso cocapi, ti jü'ima'pë pa'iyena necai maca, ïñopi.
11 Iye coca quëajä'quëre ca nëosiquë a'ë. Jäje pa'ina, Jesús jëjo saoquë
sëte quëaquë, ye'yaquë pa'iyë.
12 Jä do'ire ai yo'oyë. Jäje ai yo'oquëta'a huajëya'ye peoquëpi yo'oyë,
yë'ë quëcoquëre paye sëte. Jäje pa'ina, asayë, tutu quë'ipi yë'ëre de'oye
ñacaijä'quë api, ï ca nëose'ere ne tëji mu'sejä'a.

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

13 Yë'ë nuñerepa pa'yere ye'ya iñose'eje pa'ye tuijë'ë. Cui'ne Jesucristo
ja're tsioni pa'ijë paire oiyere, cui'ne Maija'quë pa'iji cuasajë pa'iyere
pa'ijë'ë. 14 Maija'quë joyo maire pa'iquë cocaiyepi de'hua ñacaijë'ë, de'oye
ye'yayere Maija'quë nuñerepa cocare isise'ere necaija'quë api caquë.
15 Tsoe më'ëpi asayë, si'aohua'i Asia yeja pa'icohua'i yë'ëre jeocojëna,
cui'ne jaohua'i ja're coni Figelo cui'ne Hermogenes jeose'e.
16 Onesíforo tsëcapëre mai Ëjaëpi oi teaye ñaquë cocaijaquë. Cosiquë
yë'ë pa'ina, jaohua'ipi huajëya'ye cosiquëni yo'oma'quëpi cama'ë sihua
ëaye jaiye de'oye yo'o huasopi, yë'ëre. 17 Jaje yo'oquëpi Roma ti'asi maca
co'e jujani jeoma'ë co'equë ti'api, yë'ëre. 18 Jaje pa'ina, mai Ëjaëpi ja
mu'serepa oi teaye ñacaijaquë Onesíforore. Më'ë ñaquëna, maire Efeso
pa'i maca, cocaise'eje pa'ye cocaji'i. Jare më'ëpi tsoe asayë.

De'o Jesucristo Soldado

2 1 Yë'ë mamaquë më'ë cato Cristo Jesús isi tutupi pa'ijë'ë. Jaje pa'i,
2 yë'ë jai paire quëaquëna, më'ë asase'ere ne ti'acohua'ire pana,
ta'ñe de'oye yecohua'ire se ye'yaja'cohua'irepa ña cuañocohua'ina cuañe
nëojë'ë, ye'yaja'cohua'ire.
3 Më'ë yë'ë ai yo'oyeje pa'itoje quëcojë'ë, Jesucristo de'o soldado sëte. 4 Ti
te'ije soldadopi soldado peocohua'i yo'oyere cui'na yo'oma'quë api, jare i
ëjaërepa cuañese'e de'oyerepa sehuoja'quë caquë. 5 Jaje cui'ne ca'a yo'oquëpi
ca'a yo'ocohua'ire cuañese'ere yo'oma'ë pani ca nëosi co'amaña iñe peoji.
6 Tsio nequë cato i pa ja'ñere du'ru tëaquë api, ja yë'ta'a yecohua'i pajëna. 7 Iye
yë'ë case'ere cuasaquëna, mai Ëjaëpi cocaina, si'aye asa ti'añe pa'iji.
8 Huanëyema'ë pa'ijë'ë, Jesucristore ju'isiquëpi huëisiquëre David
tsëcapë aquëre. Yë'ë jaë ayere huaso coca quëayë. 9 Iye de'o coca quëa
do'ire ai yo'onije quëcoquë quëayë, paire huani jeoquëre sëayeje quëna
meapi sëasiquë pa'inije. Jaje yë'ë pa'iquëta'are de'o coca cato quëna
meapi sëa ma'ñe a'ë. 10 Jaje pa'ina, Cristo Jesuna tsioni pa'ijë Maija'quë
sahuasicohua'ipi huasosicohua'i pa'ijë de'oyere pare ti pa'iyere ti'ajajë
caquë si'aye ai yo'onije quëcoyë.
11 Iye nuñerepa caye a'ë.
Maipi Cristo ja're ju'isicohua'i pani i ja're coni pa'ija'cohua'i a'ë.
12 Ai yo'onije ocue pa'i macarepa ite tuisicohua'i pani i ja're coni
cuañeja'cohua'i a'ë.
Ite ñama'cohua'i a'ë casicohua'i cato ije ñama'quë a'ë caja'quë api.
13 Mai cato yo'o jujacohua'i a'ë. Jaje pa'iquëta'are i cato yo'o jujama'quë api.
I case'eje ne ti'aquë api. ¿Me neni i ca nëose'e necaima'ë pa'iquë'ni?

Co'amaña Nequërepa Pa'iye

14 Iyere huanëyema'ë quëa sëtoquë cuañejë'ë. Sa'ñe cama'pë pa'ijajë do'i peo
cocare, ca huëoni. Ja sañope caye ti cocai ma'ñe a'ë. Coa ai jerepa yecohua'i de

asacohua'ini co'aye neñe a'ë. 15 Jaje pa'ina, më'ë cato co'amaña nequërepa ca'raye
peoquëre paje pa'i pasi'i caquë, de'oyerepa Maija'quëre iñosi'i caquë, Maija'quë
cocare nuñerepa ye'yajë'ë, tayoye peoyerepa si'aye më'ë ai cuasaye ja'ye yo'oquë.
16 Jaje pa'ipi iye yeja do'i peo cocare cama'ë pa'ijë'ë. Jaje cacohua'i cato jero sa'na ai
jerepa co'ayena ne huesëyë. 17 Jaje ne huesëcohua'i ye'yapi ai a'sio jai saiyeje pa'ye
yo'oji. Jaje Himeneo cui'ne Fileto ye'yayë, 18 nuñerepa cocare tayo saicohua'ipi
ju'isicohua'i huëiye tsoe tëto saji'i cajë. Jaje cajë nuñerepa de'oye asacohua'ire ca
co'me huesojë yo'oyë. 19 Jaje caye pa'itoje Maija'quë nesico quëna pëje pa'io jëaco
ñu'cuema'cona toyasico pa'iji, ñeje: "Ëjaëre papi ñaji, i tsecohua'ire." Cui'ne yequeje
caji: "Si'aohua'i Cristo pai a'ë cacohua'i cato co'aye yo'oyere jeocosicohua'i pa'iyë."
20 Jai huë'e sa'nahuëre së'ño curiquëpi cui'ne po curiquëpi de'huasi
co'amañase'e pa'ima'coa. Pa'icoa, cui'ne soquë cui'ne ya'o de'huasi
co'amañaje. Ja yeque de'oyerepa cato ëjare pase'e ne ja'ñepi pa'iji. Cui'ne
yequepi si'a co'amaña coa nerojai ja'ñepi pa'iji, ya'opi, cui'ne soquëpi
de'huase'e cato. 21 Ëjaëre pana isisiquëpi ëjare pase'e yo'oja'quë pasi'i cani
si'aye co'ayere yo'oma'quërepa pa'iye pa'iji. Jaje pa'ipi de'o co'amañare
pase'e neñe pa'iji.
22 Posëohua'i co'aye yëyere catijë'ë. Catini nuñerepa pa'ijë'ë, Maija'quë
pa'iji cuasayere, paire oiyere cui'ne jo'cua de'oye si'aohua'i ja're pa'iyere.
Jaje pa'ipi de'o joñoare papi mai Ëjaëre tsecohua'i ja're coni pa'ijë'ë. 23 Cui'ne
huesëcohua'ipi, ye'yema'cohua'ipi sañe cajëna, asaquë iohua'i ja're coni
cama'ë pa'ijë'ë, më'ëpi tsoe asaquë. Ja cato pëti ëayena saye. 24 Mai Ëjaërepa
jo'yaë cato sañe pëti cocare caquë uihuaquë pa'iye peoji. Jare yo'oma'ë
si'aohua'ire de'oye yo'oquë pa'iye pa'iji, de'oye ye'yaquëpi tayocohua'ire
quëcoquë de'oye yo'oquëpi. 25 Sañope co'aye cacohua'ire joyore papi oi quëa
nu'ñequëpi jerepa pa'i a'ë, cuasama'quëpi Maija'quëpi cocaina, ja'në yo'ose'e
jeoni Maija'quëna ponëni nuñerepa cocare asaja'cohua'i a'ë cuasaquëpi.
26 Cui'ne huati tseani i yëye yo'oja'cohua'i a'ë caquë pacohua'ipi de'hue ña
sëtani jëaja'cohua'i a'ë, caquë utequë pa'iye pa'iji.

Pai Tëji Mu'seña Yo'oye

3 1 Tëji mu'seña co'a mu'seña pa'ija'coa. Jare më'ë asaye pa'iji. 2 Ja mu'seña
pai cato curi ai oicohua'ipi cui'ne co'ye de'oye pa'iyese'e cuasacohua'i
pa'ija'cohua'i a'ë, jerepa pa'i a'ë cuasacohua'ipi. Cui'ne yë'ëpi jerepa de'oye
yo'oquë a'ë cajë co'ye iohua'ija'a sihuacohua'i pa'ija'cohua'i a'ë. Jaje pa'iohua'ipi
Maija'quëni sañope caja'cohua'i a'ë. Pëca ja'quëohua'ire sehuocaima'cohua'ipi
pa'ija'cohua'i a'ë. Nesi do'ire pëpa toma'cohua'i pa'ija'cohua'i a'ë. Cui'ne
Maija'quëre sehuoyere ti oima'cohua'ipi pa'ija'cohua'i a'ë. 3 Paire oima'cohua'i
cui'ne ai yo'ocohua'ire ñani ti cocaima'cohua'i pa'ija'cohua'i a'ë. Co'a cocaohua'i
pa'ija'cohua'i a'ë. Cui'ne iohua'i yëye quëco ti'ama'cohua'i pa'ija'cohua'i a'ë. Ti
oiye peoyerepa yo'ocohua'ipi si'aye de'oyere ai sañope yo'ocohua'i pa'ija'cohua'i
a'ë. 4 Cajeohua'i cayeje pa'ye cajë cosocohua'i pa'ija'cohua'i a'ë, cui'ne ti

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

ja'rujaima'cohua'i pa'ija'cohua'i a'ë. Yë'ë jerepa pa'i a'ë cajë co'ye sihuacohua'i pa'ija'cohua'i a'ë. Cui'ne Maija'quëni coejë coa iohua'i yëyese'e co'eja'cohua'i a'ë. 5Maija'quëre sehuosicohua'i yo'oyeje pa'ye yo'ojëta'a coa caja'cohua'i a'ë, nuñerepa Maija'quëre sehuosicohua'i pa'i tutu peocohua'ipi.

Jaje pa'iohua'ire tsioma'ë pa'ijë'ë. 6Jaje yo'ocohua'i acohua'ipi, nomiohua'i co'ayena timësicohua'ipi coa si'aye yëcohua'i pa'i huë'ñana cacarojaijë cajeohua'i de'ojëna, tutu peocohua'ipi, si'aye iohua'i yëyere necaija'cohua'i a'ë. 7Si'anë ye'yejëta'a ja nomiohua'i ti nuñerepa pa'iyere asa ti'ama'pë pa'ija'cohua'i a'ë. 8Tsoe hue'ña caya dahuëohua'i Janes cui'ne Jambre sañope Moisésre yo'oa'huë'ë. Jaje cui'ne jaohua'ije sañope yo'oja'cohua'i a'ë, nuñerepa cocare, co'ayese'e cuasa ëmëohua'i de'osicohua'ipi, Maija'quë pa'iji cuasayere ne huesosicohua'ipi. 9Jaje pa'iquëta'are si'a pai iohua'i yo'oye asa ti'ani huesëohua'ipi yo'oyë, cajë sehuoma'pëna. Ai jerepa yo'oma'pë pa'ija'cohua'i a'ë, Moisésre caya ëmëohua'i sañope yo'o jujajë pa'ise'eje yo'oja'cohua'ipi.

Tëjiyerepa Pablo Timoteore Cuañese'e

10Jaje pa'iquëta'are më'ë cato yë'ë ye'ya iñose'ere, yo'oquë pa'iyë, yë'ë pa'ise'ere, yë'ë nesi'i cuasase'ere, Maija'quë pa'iji cuasase'ere, yë'ë paire oise'ere, yë'ë quëcose'ere, sañope yo'oye pa'itoje, 11cui'ne yecohua'i josa yo'ojëna, ai yo'onije yë'ë quëcose'ere. Cui'ne më'ëpi asayë, jeto Antioquía, Iconia cui'ne Listra daripëa pa'i maca josa yo'ojëna, ai yo'oquëna, Ëjaëpi si'aye jare nejocani de'oye pa'iye isise'e. 12Nuñerepa cayë, si'aohua'i Jesús ja're tsioni pa'iye yëcohua'i cato jaje ai yo'oja'cohua'i a'ë, yecohua'ipi josa yo'ojëna. 13Jaje pa'iquëta'are, co'acohua'i cui'ne cosocohua'i cato jero sa'na ai co'ayere yo'ojë yecohua'ire cosocohua'i pa'ija'cohua'i a'ë, coso cuañosicohua'ipi pa'ijë.

14Jaje pa'iquëta'are si'aye më'ë iye a'ë, itirepa caquë asa huesëse'ere ocue pa'i macarepa yo'oquë pa'ijë'ë. Më'ëpi asayë, më'ëre ye'yasicohua'ire. 15Cuasajë'ë, cui'ne më'ë cato tsihua'ë pa'inëna Maija'quë toya pëpë caye asaquë a'ë. Më'ëre japi de'oye yo'oquëre ye'yaquë cui'ne huasosiquë pa'iyena saye pa'iji, Cristo Jesuni pa'iji cuasa do'ipi. 16Si'a toya pëpë Maija'quëpi quëaquëna, toyasicoa. Jaje pa'ina, Maija'quë cocapi de'oye a'ë, paire ye'yaye, yëhuo quëcoye tayo yo'ocohua'ire, quëa nu'ñeñe cui'ne nuñerepa pa'iyena ye'yaye. 17Jaje pa'ina, cui'ne Maija'quë coca sehuoquëpi si'aye ai ye'yesiquëpi de'oyese'e nequë pa'ija'quë api.

4 1Pai ëjaëje pa'irepa dani ju'isicohua'ire cui'ne huajëcohua'ire pai ñape yo'ose'eje caja'quë Jesucristo cui'ne Diusu ña hue'ñana cuañeñë, më'ëre, 2Maija'quë cocare quëajë'ë caquë. Paipi yëjë asa maca cui'ne paipi asaye coe macaje, ai cuañequë quëajë'ë, më'ë caye asacaija'cohua'ire. Tayocohua'ire yo'o ma'ñe a'ë caquë yëhuojë'ë. Quëcoquë ye'yajë'ë, yo'o jujama'ë. 3Nuñerepa cocare pai asaye coe mu'seña ti'aja'coa. Iohua'i yëyeje pa'iye ye'yacohua'ini

co'ejë asaja̱'cohua'i a'ë. 4 Nuñerepa cocare jeteyo'jena o̱ani, si'aye pa̱i cayere
i̱tire pa'ë cajë asaja̱'cohua'i a'ë. 5 Ja̱je pa'iquëta'are më'ë cato si'anë më'ë
pa'iyere ñare paquë de'oyese'e pa'ijë̱'ë. Ai yo'oye pa'ito quëcojë̱'ë. Huaso
cocare quëaquë pa'ijë̱'ë, më'ë nesi'i cuasase'ere si'a yë'quë maca nequë.
6 Yë'ë cato Maija'quëna yë'ë ca̱pë i̱sisiquëpi pa'iyë. Yë'ë ju̱'ija mu'se
ja'yere pa'iji. 7 De'oyepi uihuaquë huë'huë ti̱'ahuë, tëji du'rure pana,
Maija'quë pa'iji cuasayere yo'o jujama'ë. 8 Ja̱je pa'ina, yure cato yë'ëre
de'oyerepa pa'iyepi uteji maroje̱ pa'iopi, ja̱ mu'serepa Ëjaë Jesucristo pa̱i
yo'ose'e nuñerepa ca de'huaquëpi i̱si ja̱'ñepi. Yë'ëse'ere i̱siye pa̱ja'quë api,
si'aohua'ire i̱ co'i co̱ñe ai yëjë utejë pa'icohua'ireje̱ i̱sija̱'quë api.

Timoteore Quëaye

9 Esa dani yë'ëre ñañere caquë yo'oje̱'ë. 10 Demaspi iye yeja co'amañare ai
yë do'ire yë'ëre je̱oconi saji'i, Tesalónicana. Crecentepi Galacia yejana saji'i.
Cui'ne Titopi Dalmaciana saji'i. 11 Satena, Lucase'e yë'ë ja̱'re co̱ni pa'iji. Ja̱je
pa'ina, më'ëpi dai Marcore co'eni daje̱'ë. Ja̱ëpi de'hue yë'ë co'amaña yo'oye
co̱caija̱'quëre. 12 Cui'ne Tíquico co̱ni Efeso daripëna jëjo saohuë. 13 Më'ëpi
dai dacaije̱'ë, yë'ë dëi ju'i ca̱ Troas daripëna Carpo huë'ena je̱o daisicore.
Toya pëpë̱a cui'ne ca̱'nina toyase'eje̱ dacaije̱'ë, ja̱re ai cuasayë.
14 Alejandro, quë̱na de'huaëpi ai co'aye yo'opi, yë'ëre. Ja̱ do'ire Ëjaëpi i̱
yo'ose'eje̱ pa'ye sa̱ija'quë api. 15 Ja̱ë cato Maija'quë cocare, mai quëayere ai
sa̱ñope yo'oquë api. Ja̱je pa'ina, i̱te de'hua ñaje̱'ë, më'ëreje̱ co'aye yo'oquë.
16 Ëjaohua'i ña hue̱'ñana yë'ëre sa̱ñope cayere quëa maca ti te'i macaje̱
co̱caiye pa̱pi. Pa̱jë si'aohua'i yë'ëre je̱oconi saë'ë. Ja̱ohua'i yo'ose'e
Maija'quëpi sa̱ima'ë pa'ija̱quë cuasaquë se̱ñë. 17 Ja̱je pa'iquëta'are mai Ëjaëpi
yë'ë ja̱'re pa'i si'aohua'i judío peocohua'ije̱ i̱ huaso cocare yë'ëpi quëaquëna,
asaja̱'cohua'i a'ë caquë yë'ëre co̱cai i̱ tuture i̱sipi. I̱si maca quëacaë'ë, i̱ coca.
Ja̱je jai yai yë'opona satira'siquëni Ëjaëpi huasopi, yë'ëre. 18 Ja̱je cui'ne
ñacaija̱'quë api, si'aye co'aye yë'ëre nesi'i cayeje̱. Ja̱je ñacai paquëpi i̱ cua̱ñe
te̱'tena yë'ëre de'huaja̱'quë api. De'oquëre pa'ni, Maija'quë. Ja̱je pa'ija̱quë.

Pëpa Tëjiyere, Cui'ne De'oye Pa'i Ja̱'ñere Co̱caiye

19 Pëpayë, Priscare, Aquilare cui'ne Onesíforo tsëcapëre. 20 Erasto,
Corintona pëapi, cui'ne Trófimoni ju̱'ina, Miletona je̱o daë'ë. 21 Ja̱ yë'ta'a
oco tëcahuë ti̱'ama'në ai cuasaquë daije̱'ë, më'ëpi. Pëpayë, Eubulo,
Pudente, Lino, Claudia, cui'ne si'aohua'i mai Ëjaë do'ijëreje̱.
22 Ëjaë Jesucristopi më'ë ja̱'re co̱ni pa'ija̱quë Diusupi si'aohua'ire
mësarute, de'oye necaina, pa'ije̱'ë.

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

TITO

Pablopi, Titona Toyase'e

1 1 Yë'ë Pablo, Maija'quëre quëacaiquë a'ë, Jesucristo jëjo daoquëpi.
Maija'quë i̱ tse̱cohua'i pa'ija̱'cohua'ire ña nëosicohua'ire quëaquëna,
asani Maija'quë pa'iji cajë mai sehuoyere nuñere pare sehuoni ti pani
huesëyere utejë pa'ija̱'cohua'i a'ë caquë jëjo daopi, yë'ëre. 2 Ja̱je pa'ina,
Maija'quë ti cosoma'quëpi ja̱ pa'i ja̱'ñere ca nëoa'ji'i, yeja ja̱ pa'i huëoma'në.
3 Maija'quë maire huasoquëpi, yë'ëpi de'hue quëacaija̱'quë api caquë nesiquëpi
yë'ë quëaquëna, i̱ cocare yure i̱ñopi, maire i̱ cuasa nëosi maca ti̱'aëna. 4 Yë'ë
cui'ne më'ë te'e Maija'quëre pa'iji cuasa do'ire yë'ë mamaquëre pa'ë, Tito më'ë.
Ja̱ do'ire iye toya ja'huana toyaquë cayë. Diusu Maija'quëpi cui'ne Jesucristo
mamire huasoquëpi de'oye necaijëna, ai yo'oye peoye jo'cua pa'ije̱'ë.

Tito Neñe

5 Creta saodohuëna më'ëre je̱o dai maca je̱o daë'ë, ne jujase'ere më'ëpi
ne de'hua saoja̱'quë cui'ne pa̱i daripë̱a ñape sehuosicohua'i ëjaohua'ire
neja'quë caquë, yë'ë cua̱ñese'eje̱ pa'ye. 6 Tayo yo'oquëna, ca quëcoye
peoquërepa pa'iye pa'iji, sehuosicohua'i ëjaë. Nëjore te'ore paquëpi cui'ne
mamajëre sehuosicohua'ire paquëpi, cui'ne co'aye yo'oma'cohua'ire de'oye
sehuocohua'ire paquëpi pa'iye pa'iji. 7 Sehuosicohua'i ëjaë cato Maija'quë
co'amañare de'oyerepa ñacaija̱'quëpi pa'iji. Ja̱je pa'i do'ire nuñerepa de'oye
pa'iye pa'iji. Ai jerepa pa'i a'ë cuasama'quëpi, jëaquë teni yo'oma'quëpi,
co̱no cuepema'quëpi, huajo yëma'quëpi, cui'ne curiquë ai yë coa cosoquë
nema'quëpi pa'iye pa'iji. 8 Coa ai jerepa de'oye yo'oquë pa'iye pa'iji, i̱
huë'ena daicohua'i pa'ito si'anë de'oye pëpaquëpi, de'oye yo'oye yëquëpi,
de'oye cui'ne co'aye pa'ito ta̱'ñe asaquë yo'oquëpi, nuiñerepa yo'oquëpi,
Maija'quëna i̱ pa'iye i̱sisiquëpi, cui'ne i̱ pa'iyere co'ye ñaquëpi pa'iye pa'iji.
9 Cui'ne nuñerepa coca ye'yase'ena tsioja̱isiquëpi yecohua'i yo'o jujahuë
cuasacohua'ire jerepa yëjë yo'o ja̱'ñena co̱caiye pa'iji, de'o cocapi ye'yajë,
cui'ne sa̱ñope cacohua'ireje̱ quëa ti̱'añe pa'iji, asaja̱'cohua'ire mai pa'iye.
10 Jai pa̱i pa'iyë, hua saisicohua'ipi maire sa̱ñope cacohua'i, ca̱'ni tëaye
pa'iji cajë cua̱ñecohua'i. Ja̱ohua'ipi do'i peo cocapi cajë pa̱ire cosoyë. 11 Ja̱je

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

cosocohua'ire ai ëseye pa'iji, ye'yama'pë pa'ija'cohua'ire, coa curiquëre
neñu'u cajë iohua'i tayo ye'yayepi jai tsëcapëa pa'icohua'ire si'aohua'ire
tiñe yo'oyena ye'yacohua'ire. 12 Jare iti saodohuë Creta aquëpi, yequë
mu'seña pa'i ja'ñe quëaquëpi, i cajeohua'ire capi: "Creta pai cato si'anë coa
cosocohua'i a'ë, airo pai a'ë, jai aohua'i a'ë cui'ne josaohua'i a'ë." 13 Jaje
cani nuñerepa capi. Jaje pa'i do'ire më'ëpi jaohua'ire tuturepa yëhuoquë
quëajë'ë, nuñe pa'iohua'ipi Maija'quëre pa'iji cuasajë pa'ija'cohua'ire. 14 Jaje
pa'ijë judío pai coa huëoni ca cocare asama'pë cui'ne nuñerepa cocare
coejë jeosicohua'i cuañeñere sehuoma'pë pa'ija'cohua'ire.
15 De'oye cuasajë pa'icohua'ire cato si'a co'amaña de'oyese'e pa'iji. Jaje
pa'iquëta'are ëa joyo hue'ecohua'ire, cui'ne de'oye cuasama'cohua'ire cato
ti peoji de'oye cuasaye, si'a iohua'i cuasaye cui'ne iohua'ire neñe quëa
joyoje si'sise'e pa'i do'ire. 16 Jaje pa'iohua'ipi Maija'quëre sehuoyë cayë.
Cajëta'are iohua'i yo'oyepi nuñerepa yo'oye peoji. Jaje pa'ina, yecohua'ire
coejë ñacohua'i pa'iyë. Hua saisicohua'i pa'iyë, cui'ne te'o macareje de'oye
yo'o ti'ama'cohua'i pa'iyë.

Ai De'oye Pa'iyere Ye'yaye

2 1 Më'ë ye'yayeje si'anë Maija'quë coca cayeje pa'ye pa'ijaquë.
2 Aiohua'ije sa tëto saipe yo'oma'cohua'i pa'ijajë, yecohua'ipi ëjaohua'ire
ñajëna, pa'ijajë de'oye, cui'ne co'aye ta'ñe asacohua'ipi, Maija'quë pa'iji
cuasacohua'ipi, paire oicohua'ipi, cui'ne yo'o jujama'cohua'ipi pa'ijajë
quëajë'ë. 3 Jaje cui'ne ai nomiohua'ije yecohua'ipi ëjaohua'ire ñajëna, pa'ijajë,
co'a cocare asani yecohua'ina se quëama'cohua'ipi, cono cuepema'cohua'ipi,
coa ai jerepa de'oye ye'yacohua'i pa'ijajë yëhuojë'ë. 4 Nomi tsi
huejasicohua'ire ëjëre oiye cui'ne mamajëre de'oye ñajë paye ye'yajajë.
5 Jaje pani iñojëna, nomi tsipi ye'yejë co'aye cui'ne de'oye ta'ñe asajë nuñe
pa'icohua'ipi, huë'e co'amaña de'oye pacohua'ipi, paire oicohua'ipi, ëjë
cuañeñe de'oye sehuocohua'ipi pa'ijajë. Jaje pa'ijëna, yecohua'ije Maija'quë
cocare cue'cueye paja'cohua'ire caquë yëhuojë'ë.
6 Jaje cui'ne posëohua'ireje yëhuojë'ë, si'anëpi iohua'i yëyere meñe
quëco ti'acohua'i pa'ija'cohua'ire. 7 Jaje pa'ina, më'ëpi si'aye de'oye pani
iñojë'ë, jaohua'ire. Ye'yaquë pani nuñerepa caquë de'oyere papi ye'yajë'ë,
8 sañope caye peoyere papi. Jaje nuñere pare caquëna, sañope caye
pacohua'ipi asajë quëquëni maire sañope co'aye caye paja'cohua'i a'ë.
9 Co'amaña necaicohua'ire yëhuojë'ë, sañope tutu sehuocohua'i
pa'ima'pë pa'ijajë iohua'i ëjaohua'ire, coa ai jerepa oijë de'oye sehuojë
necaicohua'i pa'ijajë caquë. 10 Cui'ne maire huasoquë Diusu coca ye'yayere
si'aohua'i de'oyere pa'ni cajë ñaja'cohua'ire, yahue co'amaña imama'pë
pa'ijajë, mai pa'iyere ñani, nuiñerepa yo'ocohua'i a'ë cuasaja'cohua'ire.
11 Maire oiye Diusu iñose'epi, japi si'a paire huasoye pa'iji. 12 Jaje
pa'ina, japi maire ye'yaji, co'ayere yo'oma'pë nuñese'e yo'ojë Maija'quëre

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

necaiyere. Cui'ne iye yeja pa'i maca ti jeocoyere ye'yaji, co'aye mai
yëyere. 13 Cui'ne japi ye'yaji, mai Diusu, maire huasoquë Jesucristo dai
mu'sere i ca nëose'ere utejë pa'iyere. 14 Jaje pa'ina, mai do'ire jucacaji'i,
co'ayere pa'icohua'ini huasosi'i caquë, co'ayere pa'isicohua'ini tsoa toni i
paire pare pasi'i, de'o co'amañase'e yëcohua'ire caquë, yo'opi.
15 Jaje pa'ina, si'aye iyere më'ë ye'yaye pa'iji, quëa sëtoquë, cui'ne yëhuo
ñu'ñequë, Ëjaërepa cuañequë tutupi, yecohua'ipi më'ëre cue'cueye paja'cohua'ire.

Sehuosicohua'i Yo'oye

3 1 Pai ëjaohua'ire, cui'ne paire cuañe tutu pacohua'ire, de'oye iohua'i
cuañeñe sehuojë pa'ijajë, cui'ne de'o co'amañase'e neñe yëcohua'ipi
pa'ijajë caquë quëajë'ë. 2 Cui'ne yecohua'ire co'acohua'i a'ë cama'cohua'ipi,
uihuaye yëma'cohua'ipi, de'oye paire yo'ocohua'ipi, cui'ne joyore papi
teaye pa'iohua'i pa'iyere iñojë, si'aohua'ire de'oye yo'ojajë caquë.
3 Ja'në maije huesëcohua'ipi Maija'quë caye sehuocaima'cohua'ipi,
ne huesësicohua'ipi paë'ë. Pa'ijë coa si'aye mai yëye yo'ocohua'ipi
tsea cuañosicohua'ipi paë'ë, co'ayena. Jaje co'ayere pa'ijë yecohua'i
co'amañare ëa ñajë pëicohua'ipi, cui'ne paire oima'cohua'ipi, sa'ñe
coecohua'ipi paë'ë. 4 Jaje pa'ijëna, mai Diusu, maire huasoquëpi si'a paire
de'oye necaiyere cui'ne paire oiyere iño maca, 5 ja maca huasopi, maire.
Maipi de'oye yo'osi do'ire huasoye papi. Coa ipi oi teaye ñani huasopi.
Jaje huasoquë co'ayere tsoa toquë, huajë paire nepi. Nequë Maija'quë
joyopi huajëye pa'iye isipi. 6 Cui'ne mai Ëjaë Jesucristo maire huasoquë
do'ipi jaiye isipi, i de'o joyore. 7 Maipi co'acohua'i pa'isicohua'ipi i oi do'ipi
de'ocohua'i pa'ijë ti pani huesëyere mai utejë pa'iyere pajajë caquë.
8 Iye coca nuñere pa'ë. Jaje pa'ina, më'ëre cuañeñë. Iyere ai si'anë
cuañequë quëajë'ë, Maija'quëre sehuocohua'ipi asajë de'oyese'e nejë
pa'ija'cohua'ire. Iye coca si'a paire cocaiye a'ë, cui'ne de'oye a'ë. 9 Jaje
pa'ina, huesëohua'i cayere aipë cocare cui'ne cuañese'e caye ayere ca
huëoni yë'ose'e cajë uihuayere, yo'oma'pë pa'ijë'ë.
10 Sehuosicohua'ire te'e pa'iye pajë'ë caquë huahuequë yo'oquë pa'ito
soini yëhuojë'ë. Te'e panita'a cayayerepa yëhuorena, asama'ë pa'ito eto
saojë'ë. 11 Eto saoni nuñe cuasama' do'ire ne huesësiquërepa pa'iji, i co'aye
yo'oyepi nejoquëna, cuasajë'ë.

Pai Ñape Yo'o Ja'ñe Quëaye

12 Artemasni panita'a Tíquiconi më'ëre ñaja'quëre jëjo saosi maca esa
daijë'ë, Nicópolisna yë'ëre ti'ani ñasi'i caquë. Jarona oco tëcahuë pëasi'i
cuasa nëohuë. 13 De'oye cocaijë'ë, pai yo'oye asaquë ne de'huaquëre Zenasre
cui'ne Apolosre, si'aye caraye peoquëna, ai yo'oma'pë so'o saija'cohua'ire.
14 Jaje yo'oquëna, mai tsecohua'ije de'oye yo'oyere ye'yejajë, peocohua'i ai
yo'ocohua'ire cocaiye. Ye'yejë yo'ojë de'oye yo'o pai pa'ijajë caquë.

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

Tëjiyerepa Pëpaquë De'oye Pa'ijë̱'ë Case'e

15 Si'aohua'i yë'ë ja̱'re co̱ni pa'icohua'i më'ëre pëpayë. Ja̱je cui'ne ja̱ro
pa'icohua'ire si'aohua'ire pëpacaijë̱'ë, cajeohua'ire Maija'quëre pa'iji
cuasacohua'ire. Maija'quëpi ñacaiyepi si'aohua'ire mësarute pa'ija̱quë.
Ja̱je pa'ija̱quë.

FILEMÓN

Pablopi Filemónna Toyapi

1 Cristo Jesús do'ire yë'ë Pablo tsẹa cuạñosiquë pa'iquëpi Maija'quë
do'iquë, Timoteo jạ're cọni toyayë, iye toya ja'hua, më'ëna Filemón yëquë
oiquëpi te'e co'amañare nequëna. 2 Cui'ne më'ë huë'ena sehuosicohua'i
tsi'sisicohua'ireje cajë toyayë. Cui'ne Maija'quë do'ico Apiareje cui'ne
Arquipore cajë toyayë, te'e yëquë yo'oyeje pa'ye tutu yo'oquëreje.
3 Maija'quë Diusupi cui'ne Jesucristopi ñacaina, ai yo'oye peoquëna,
jo'cua, de'oye pa'ijạjë.

Paire Oiye, Cui'ne Maija'quë Pa'iji, Filemón Cuasaye

4-5 Maija'quëre sehuocohua'ire më'ë ai oiyere cui'ne Jesure necaiquëre
pare cuasayere yecohua'ipi quëajëna, asaquëpi yë'ë Maija'quëre señe
ñape si'anë më'ë pa'iyere cuasaquë de'oji caquë pëpayë, ite se maca. 6 Jạje
pa'ina, më'ëpi yëquë cuasayeje pa'ye Maija'quë pa'ire paji cuasaquëpi
Cristo jạ're pa'ijë, jaiye de'oye yo'oye payere nuñerepa asa ti'ajaquë caquë
secacaiyë. 7 Cui'ne ai sihuayë, më'ë Maija'quë do'iquëpi paire oiquëpi,
sehuosicohua'ire cọcaina, ai oima'pë pa'ijëna, asa huajëquë.

Pablopi Cacaiye Onésimo Pa'iyere Caquë

8 Cristo jëjo daoquë a'ë caquë më'ë yo'o jạ'ñere cuạñe tutu paquëta'a,
9 yë'ë Pablo ai huạnoupi Cristo Jesús do'ire tsẹa cuạñosiquë pa'iquëpi
paire oiyere papi señe yëyë, më'ëre. 10 Iño co sitore pa'i quëaquëna, asani
Onésimopi sehuoni yë'ë mamaquëje pa'i de'osiquëni caquë señë, më'ëre.
11 Jạ'në tsoe Onésimo jo'yaë pa'i maca coa pa'iquë paji'i, yure cato
necaiquëre papi, më'ëre cui'ne yë'ëreje. 12 Jạje pa'ina, yë'ëpi ti'aquëna,
sihuayeje pa'ye ite sihuajë'ë, cui'naëni më'ë quë'rona jëjo saoyë, yure. 13 De'o
coca quëa do'ire tsẹasiquë pa'ina, yë'ëre më'ë cọcatira'si sa'rore, pëani
cọcaijạquë cara'huë. 14 Jạje ca'ñe pa'ita'a pañë, më'ëpi de'oji cuasama'ëna
yo'oyere coequë. Më'ë yë'ëre cọcaiyepi më'ëse'e cuasaquë yo'oye pa'ijạquë
caquë. Jẹoconi cuạñese'eje pa'ye peojạquë, 15 cuasayë. Yë'ëta'a Onésimopi
më'ëre jẹoconi saji'i, a'ri maña tsoe pa'i sitopi yureta'a ti pa huesojạquë

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

caquë. 16 Jaje pa'ina, jo'yaëje pa'ire paye peoji, jo'ya nesiquëre seña maca pa'i
api. Jaje cani cayë, yo'jeije pa'ire papi caquë. Ite yë'ë ai yëyë. Cui'ne më'ëpi
ite jerepa yëye pa'iji, Ëjaë Jesure cuasa do'ire Maija'quë do'iquëre sëte.
17 Jaje pa'ina, më'ëpi yë'ë cajei sëte, yë'ëre sihuaquë pëpayepi pëpajë'ë,
ite. 18 Më'ëre co'aye yo'osiquë pa'ito panita'a, co'amaña do'ire saiñe paquë
pa'ito yë'ëni sejë'ë. 19 Yë'ë Pablopi saicasi'i. Yë'ë jëtëpi toyayë, iye toya
e'que, yë'ë quëaquëna, sehuosi do'ire, më'ëje yë'ëre saiñe payë caquë quëa
sëto'ñe pa'ita'a pañë. 20 De'oji. Maija'quë do'iquë, Cristore cuasaquë sëte
yë'ë case'eje necaijë'ë, oi pa'iquëpi quëcojaquë, de'oye yo'o huasojë'ë.
21 De'oye sehuocasipi caquë toyayë, më'ë yo'o ja'ñere asaquë cui'ne
asayë, më'ë yë'ë case'e jerepa de'oye yo'o ja'ñere. 22 Cui'ne yequeje cayë,
më'ëre. Yë'ë sani pëaja'to necaijë'ë. Uteyë, Maija'quëpi mësaru señere
asaquë. Necaina, sani ñasi'i caquë.

Tëjiyerepa Pëpaquë De'oye Pa'ijë'ë, Case'e

23 Jaro mësarute pëpa saoji, Epafras Cristo do'ire yë'ë ja're coni tsea
cuañosiquë pa'iquëpi. 24 Cui'ne Marcos, Aristarco, Demas cui'ne Lucas
yë'ë yo'oquëna, cocaicohua'ipi pëpayë.
25 Jesucristopi ñacaijaquë si'ahua'ire mësarute. Jaje pa'ijaquë.

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

HEBREOS

Maija'quëpi I Mamaquëja'a Capi

1 [1] Tsoe hue'ña Maija'quëpi mai aipëre ite quëacaicohua'ija'a ca
mu'seña jaiye ca'aji'i, cui'ne jaiye tiñe pa'ye yo'oyeja'a ca'aji'i. [2] Jaje
ca'quëpi, yure tëji mu'seña maire i mamaquëja'a capi. Si'a co'amaña i ja're
de'huasiquë ja're coni, si'aye co'amaña paja'quë ja're coni capi. [3] Jaë api,
Maija'quë de'oyere pare miacaiquë. Cui'ne jaë api, Maija'quë pa'iyere maire
iñoquë ije pa'i api, cui'ne jaëpi si'a co'amaña i coca tutupi quëco paquërepa.
Mai co'aye pa'ise'ere tsoa toni, jeteyo'je Maija'quë ñu'ico ëja te'tena ja'rupi.

Huiñaohua'ire Jerepa Pa'i Api, Maija'quë Mamaquë

[4] Huiñaohua'ire jerepa pa'i de'opi, Maija'quë mamaquëpi, iohua'i paye
jerepa pa'i mamire isi cuañosi do'ire. [5] Maija'quë ti cama'ë paji'i, te'ireje i
huiñaëre:
Më'ë a'ë, yë'ë mamaquë.
Yure më'ëre huëoni pa'iye isihuë.
Te'ireje i huiñaëre cama'ë paji'i.
Yë'ë pasi'i, i pëca ja'quë pa'ina,
Ipi yë'ë mamaquë pa'ija'quë.
[6] Jaje pa'iquëta'are iye yejana i mamaquëre te'ire isiquë capi:
Si'a i huiñaohua'i ite do're ja'rujë ai de'oquëre papi cajë sihuajë'ë.
[7] Maija'quëpi i huiñaohua'i ayere capi, ñeje:
Huiñaohua'ire cato tutuje pa'iohua'ire neñë,
cui'ne yë'ëre necaicohua'ini toaje pa'iohua'ire neñë.
[8] Jaje pa'iquëta'are i mamaquëre capi:
Ina, Diusu, më'ë cuañeñe cato, ti carajaiñe peoji,
më'ë cuañeñe cato nuñere pa'ë.
[9] De'oyese'e oi, co'ayere më'ë ai coehuë.
Jaje pa'ina, Diusu, më'ëre, më'ë Diusupi ai sihuayere isipi, më'ë
cajeohua'ire isiye jerepa.
[10] Cui'ne yequeje capi:
Ina, iti huëo maca më'ëpi Ëjaë, yejare nehuë.

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

Cui'ne më'ëpi ma'tëmoje nehuë.
11 Më'ë de'huase'e cato carajai ja'ñe a'ë. Jaje pa'iquëta'are më'ë cato ti
pani huesëja'quë a'ë.
Si'aye ja cato co'a de'o huesë ja'ñe a'ë, ju'i caña yo'oyeje.
12 Jaje pa'ina, ja yejare cui'ne ma'tëmore më'ëpi ju'i ca ñëoñeje pa'ye
ñëoja'quë a'ë.
Cui'ne ju'i ca yeconi suñacaiyeje pa'ye më'ëpi neja'quë a'ë.
Jaje pa'iquëta'are, më'ë cato jare ipi pa'ija'quë a'ë.
Më'ë pa'iye ti carajaiñe paja'coa.
13 Diusu cama'ë paji'i, te'ireje huiñaëre:
Ja'rujë'ë, yë'ë ëja te'tena,
më'ëre sañope yo'ocohua'ire më'ë quëo huë'ehuëna të'ya me macaja'a.
14 Si'aohua'i huiñaohua'i cato Maija'quëre necaicohua'ipi joñoase'e pa'iyë,
huasosicohua'i pa'ija'cohua'ire cocaija'cohua'ire jëjo daosicohua'ipi.

Ña Tayoye Pañu'u Huasosicohua'i Pa'iyere

2 1 Jaje pa'ina, mai asasi cocare de'huarepa asacaijë pañu'u, hua
saiye paja'cohua'i. 2 Maija'quë cuañeñere huiñaohua'ipi quëase'e
nuñerepa coca paji'i. Jaje pa'ina, iti de'oye sehuocaima'pë co'aye tayo
yo'osicohua'i si'se cuañoahuë'ë, nuñerepa co'a do'ire. 3 Jaje pa'ito ¿mai
me jëaja'cohua'i a'ni, iye maire huasoye jaiyere ña tayosicohua'i pani?
Iye huaso cocare mai Ëjaëpi du'ru macarepa paire quëapi. Ja jeteyo'je i
quëaye asasicohua'ipi nuñerepa coca'ë cajë asani maireje de quëahuë.
4 Cui'ne Maija'quëje i cocare pa'ë caquë iñoquë, pai yo'o ti'a ma'ñere jaiye
yo'o iñopi, jaohuaija'a, i joyo tutu pai ñapere i yëyeje isisi tutupi yo'oquë.

Jesucristo Paije Pa'i De'ose'e

5 Maija'quë huiñaohua'ina isima'ë paji'i, jaohua'ipi ëjaohua'i pa'ijë yequë
mu'se pa'ija'a yeja, mai se cacore cuañejajë caquë. 6 Jaje pa'iquëta'are
yequë huë'ña toyase'ena te'i quëaquë caji:
Ina, Diusu më'ëpi ite huanëyema'ë cuasahuë.
Juni huesë capë hue'ere do'ire më'ëpi ai co'a ju'i cocasi'i caquë yo'ohuë.
7 Jaje pa'ina, më'ëpi ite huiñaohua'i huë'ehuë maca pa'ire nehuë, coa
nëhui tëcahuë jaje pa'ijaquë caquë:
Jaje pa'isiquëta'are ite de'oyepi ëja de'huani, si'aye më'ë de'huase'e
cuañequëre Ëjaëre pare nehuë, më'ëpi.
8 Si'aye i quëo huë'ehuëna të'ya meni saocaë'ë, më'ëpi.
Jaje Maija'quëpi i quëo huë'ehuëna të'ya meni saopi, ti te'oreje hue'sena
oañe papi. Jaje pa'iquëta'are mai ja yë'ta'a ñama'pë pa'iyë, si'a co'amaña
ite de'oye sehuocaire. 9 Jaje pa'iquëta'are ñañë, Jesuni nëhui tëcahuë
huiñaohua'i huë'ehuë maca pa'i pa'ijaquë caquë Maija'quë nesiquëni.
Jaëni Diusupi maini oi si'aohua'i do'ire jucacaijaquë cuasa nëopi.

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

Cuasa nëoëna, ai yo'oquë jụ'isi do'ire yure de'oyepi ëja de'huasiquëpi
si'aohua'ire jerepa pa'i pa'iji. Pa'ina, jạëni ñañë, mai.
10 Si'aye Maija'quë co'amañase'e pa'iji, ịpi quëcoquëna. Jạje pa'ina,
Maija'quë cato yëji, si'aohua'i ị mamajëpi ị de'o co'amañare cọni payere.
Jạje pa'ina, Jesucristoni ịohua'ire huasoquëni de'oquëre pare nepi,
ị ai yo'o do'ipi. 11 Jạje pa'ina, Jesucristo cui'ne ị huasosicohua'i cọni
si'aohua'i te'ini pëca ja'quëre payë. Jạje pa'ina, Maija'quë mamaquë maire
yo'jedohuë hue'yoye ca'rama'ë pa'iji. 12 Toyase'e jạje pa'ina, caji:

Më'ë pa'iye ayere casi'i yë'ë yo'je tsịre
cui'ne jëjësi'i, jai pại tsi'si sitona më'ëre sihuaquë.

13 Cui'ne caji, yequejẹ:

Maija'quëna yë'ë cato quëcosi'i.

Cui'ne tịjupë caji yequejẹ:

Iye macare pa'iyë, Maija'quë yë'ëre ịsisi mamajë jạ're cọni.

14 Ịna ịsisi mamajë cato te'e cạpëre, cui'ne te'e tsiere hue'ecohua'i a'ë.
Jạje cui'ne Jesujẹ pạina ai de'oni te'e cạpë cui'ne te'e tsie hue'equë paji'i,
pại hue'eyere. Jạje pa'ipi jụji'i, ị jụ'iñepi huati huani jẹo tutu jiosi'i caquë.
15 Jioni ne huasopi, si'a mu'seña jụ'iñere ca'ra do'ire tsẹa cuạñosicohua'ijẹ
pa'iohua'i pa'isicohua'ire. 16 Jạje pa'ina, daima'ë paji'i, huịñaohua'ini
cọcasi'i caquë. Ị cato Abraham tsëcapëni cọcaiyere caquë daji'i. 17 Jạ
cọcaiyere caquë maije pa'irepa de'opi, Maija'quë ña huẹ'ñare pana,
de'oyerepa Maija'quë aye yo'oye ñacai Ëjaëre papi, teaye ñani cọcaiquëre
papi, cui'ne ị ai yo'osi do'ipi pại co'aye yo'oyere sại tọcaiquërepa pasi'i
caquë. 18 Jạje pa'ina, neña cuạñoquë, ai yo'oquë asasiquëpi, yure maire
cọcai cuạñoquë pa'ijạ'quë api, neña cuạñojë ai yo'ocohua'ire.

Jesupi Moisés Seña Maca Pa'i

3 1 Jạje pa'ina, Maija'quë do'ijë mësaru a'ë, Maija'quë pại acohua'i, ị
tsẹcohua'i pa'ijạjë caquë soisicohua'i. Jạje pa'iye sëte Jesús Maija'quë
jëjo daoquëse'ere, Maija'quëre sẹjë yo'oye de'oye ñacai ëjaëse'ere cuasạjë
pa'ijẹ'ë, Maija'quë pa'iji cuasaye necaiquëse'ere. 2 Jạje pa'ina, Moisés si'aye
Maija'quë huë'e ñacaiquë pa'i maca, de'oye Maija'quëre sehuoquë yo'o
tị'aquë pa'iji. Jạje cui'ne Jesujẹ si'aye de'oye sehuoquë yo'o tị'api, iyere
yo'ojạquë caquë Maija'quë sahuasiquëpi. 3 Jạje pa'iquëta'are Jesuni ai Ëjaëre
pare ñajë sihuaye pa'iji, Moisésre sihuaye jerepa, huë'e nequë, jẹ'quë ịti
huë'e nesiquëpi ai sihua cuạñoquë api, ịti huë'e jerepa. 4 Jạje pa'ina, si'a
huẹ'ña pại nese'epi pa'iji. Jạje pa'iquëta'are Diusu cato te'ipi si'aye nepi, mai
ñajëna pa'iye. 5 Moisés cato de'oyerepa yo'o tị'aquë paji'i, ịte necaiquë sëte,
si'a Maija'quë huë'e ñacai. Ị necaiye cato paji'i, Maija'quë yeque mu'seña
ca jạ'ñere quëa ịñoquë yo'oye. 6 Jạje pa'iquëta'are Cristo cato Maija'quë
mamaquë sëte, de'oyerepa ị huë'e yo'o tị'aquë ñacai pa'iji. Jạ huë'e cato mai
a'ë. Maipi ịte tuijë ọcue pa'i macarepa mai uteyere sihuajë pa'ini.

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

Maija'quë Pa̱i Pëa Huajë Ja̱'ñe

7 Ja̱je pa'ina, Maija'quë de'o joyopi caji, toyase'ena:
Yurepi, mësaru Maija'quë caye asasicohua'i pani,
8 Jëa joñoa nema'pë pa'ija̱'ë, tsoe acohua'i Maija'quëre sa̱ñope cajë
yo'ose'eja̱ pa'ye.
Jeto cua̱ne yejana Maija'quëre neñasicohua'ija̱ pa'iohua'i pa'ima'pë.
9 Ja̱rona mësaru aiohua'i yë'ëre neñahuë,
tsoe cuarenta o̱metëca yë'ë yo'oye ñasicohua'ita'a.
10 Ja̱je yo'ojëna, ja̱ohua'ire ña jujani yë'ëpi pa̱i cahuë:
Ti yë'ë ye'yaye asaye coejë,
"si'anëpi yequese'e cuasajë cu'ijë"
11 Ja̱je pa'ina, ja̱ohua'ire yë'ëpi pa̱i ca nëohuë,
cacaye pa̱ja'cohua'i a'ë, yë'ë ja̱re pëa huajë hua̱'ñana.
12 Maija'quë do'ijë, jëa joyo co'acore hue'ema'pë cui'ne Maija'quë huajëquëre pare hua saima'pë pa'ija̱'ë, ja̱re de'hua ñajë pa'ija̱'ë, mësaru cuasayere. 13 Coa ai jerepa mu'seña ñape pa̱i ñapere sa̱'ñe yëhuojë ca sëtoja̱'ë ja̱ yë'ta'a Maija'quë coca, iye mu'se caye tëto saima'në. Ja̱je yo'oja̱'ë, mësaru acohua'ipi co'ayere coso cua̱ñoni sa̱ñope Maija'quëre cajë ne huesëye pa̱ja'cohua'ire. 14 Ja̱je pa'ina, Cristo payere i̱ ja̱'re co̱ni pa̱ja̱'cohua'i a'ë cani o̱cue pa'i macarepa, mai du'ru macarepa asase'ena quëco pajë, ja̱oma'pë tuiye pa'iji.
15 Ja̱re cuasajë pa'ija̱'ë. Iyere ñeje caji:
Yurepi mësaru Maija'quë caye asasicohua'i pani,
Jëa coeye peoyerepa de'oye sehuojë pa'ija̱'ë, tsoe acohua'i sa̱ñope
cajë yo'ose'eja̱ pa'ye peocohua'ipi.
16 ¿Ne pate'ni, Maija'quë yë'o asasicohua'ita'a jeteyo'je i̱te sa̱ñope cacohua'i de'osicohua'i? Ja̱ohua'i cato si'aohua'i Moisés Egípto yejapi etosicohua'i paë'ë. 17 ¿Cui'ne ne ja̱'re co̱ni Maija'quë pa̱i paquë'ni, cuarenta o̱metëca? Maija'quë cato pa̱i paji'i, co'aye yo'osicohua'ini, cua̱ne yejana ju̱ju ta̱tasicohua'ini. 18 ¿Cui'ne neni Maija'quë ca nëou'ni, yë'ë pëa huajë hua̱'ñna cacani huajëye peoji? Ja̱ cato capi: I̱te i̱re papi cuasama'pë sehuocaiye pa̱sicohua'ini. 19 Ja̱je pa'ina, mai ti̱ñarepa ñañë, ja̱ohua'i caca ti̱'añe pa̱se'e i̱te care paji cajë asacaiye pa̱si do'ire.

4 1 Maija'quë pëa huajë hua̱'ñana cacaye ca nëose'e pa'iji. Ja̱je pa'ina, ca'rajë de'oyerepa ñañu'u, mësaru acohua'ipi tsoe carajaji cajë ja̱ pëa huajëyere ti̱'añe pama'cohua'ini cajë. 2 Ja̱ohua'ire huaso coca quëase'eja̱ pa'ye cui'ne maire quëahuë. Ja̱je pa'iquëta'are ja̱ohua'ipi Maija'quëre pa'ire paji cuasa ti̱'añe pa̱huë. Ja̱ do'ire co̱caiye pa̱pi, huaso coca asase'e. 3 Ja̱je pa'iquëta'are mai pa'iji cuasasicohua'i cato pëa huajë hua̱'ñana cacaja̱'cohua'ipi pa'iyë. Ja̱ ayere Maija'quë ñeje ca nëopi:
Ja̱ do'ire ja̱ohua'ire, yë'ëpi pa̱i ca nëohuë,
cacaye pa̱ja'cohua'i a'ë, yë'ë pëa huajë hua̱'ñana.
Maija'quë cato iye yeja de'hua tëjisi macapi pëa huajë huëopi. 4 Ja̱je pa'ina, yequë hua̱'ña toyase'e caji, ñeje siete mu'se ayere:

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

Diusu siete mu'se acona pëa huajëpi, si'a co'amaña ne tëjini.
5 Toyase'e tijupë ca coji:
Yë'ë pëa huajë hue'ñana cacaye paja'cohua'i a'ë.
6 Jaje cani caji, ja yë'ta'a yecohua'i cacaye pa'iji, pëa huajë hue'ñana
caquë. Du'ru macarepa huaso coca asasicohua'i cato, iohua'i de'oye ite
ire papi cuasama'pë sehuocaiye pasi do'ire cacaye pahuë. 7 Jaje pa'ina,
Maija'quëpi tijupë yequë caca mu'se pa'ijaquë ca nëopi. Iye mu'se iti mu'se
a'ë, caquë. Jaje pa'ina, Maija'quë maire caji, David tsoe hue'ña caquë
pa'ise'eja'a ja toyase'epi caji, ñeje:
Iye mu'se Maija'quë caye asasicohua'i pani
jëa joñoa nema'pë de'oye sehuojë pa'ijë'ë.
8 Jaje pa'ina, Josuépi Israel paire pëa huajëye isisiquë pa'ito Maija'quë
tijupë yequë mu'se pa'i ja'ñere caye pa'rapi. 9 Jaje pa'ito ja yë'ta'a pa'iji,
Maija'quë pai cacani pëa huajë ja'ye. 10 Jaje pa'ina, Maija'quë pëa huajë
hue'ñana cacaquë cato co'amañare ne tëjini pëa huajësi'quë cacaji,
Maija'quë co'amaña ne tëjini pëa huajëse'eje pa'ye. 11 Jaje pa'ina, mai tutu
yo'oye pa'iji, jaro pëa huajë hue'ñana cacañu'u cajë, tsoe ja'në acohua'i
Maija'quëre coca nuñere pa'ë cuasama'pë yo'ose'ena tuiye pañu'u.
12 Maija'quë coca cato pa'iye a'ë cui'ne tutu quë'ye a'ë, si'a te'ña hua'ti niusico
jëjësëñe seña maca jëjësëñe a'ë. Jaje pa'yepi paise'e cuasaye cui'ne mai joñoa
sa'nahuërepa cuasayena jo timeñe a'ë. Jaje yo'oquë mai cuasayere cui'ne mai
yo'oñu'u cuasayere tiña macare pana eto iñoñe a'ë, joyo cuasayere. 13 Jaje
pa'ina, peoji, Maija'quë de'huase'epi ite catiye. Si'aye mai yo'oye tiña macare
pare pa'iji, i ña hue'ñare. Jaje pa'ina, ina si'aohua'i yo'ose'e iñoja'quë a'ë.

Jesu Api, Maija'quë Huë'e Ñacaicohua'i Ëjaërepa

14 Jesu api, Maija'quë mamaquë Maija'quë huë'e ñacaicohua'i Ëjaërepa,
mai mëñe quëco pajë pa'iquë. Jaëpi Maija'quë ña hue'ñare pare cacani
pa'iji. Jaje pa'ina, mai ite ti'añu'u cajë yo'oyere jeoma'pë ocue pa'i
macarepa yo'ojë pañu'u. 15 Maija'quë huë'e ñacai Ëjaëre papi mai tutu
peoye teaye ñani cocasipi, mai ai yo'oyeje pa'ye si'aye neñañe pa'ina, ai
yo'oquë tëto saisiquëpi. Jaje pa'iquëta'are jaë cato co'aye ti yo'oma'ë paji'i.
16 Jaje pa'iye sëte quëcojë tsiojañu'u, maire oiquë Diusu ñu'i hue'ñana, ipi
maire teaye ñani oi cocaija'quëre de'oyepi mai ai yo'o maca ti'aëna.

5 1 Pai ñape Maija'quë huë'e ñacaicohua'i cato ëmëohua'i acohua'ini
sahuani isicohua'ipi pa'iyë. Jaohua'i cato Maija'quë ña hue'ñare
pana paire cacaija'cohua'ipi pa'iyë. Cui'ne pai co'aye yo'o do'ire
Maija'quëna coa isijë cui'ne hua'ire ëojë secacaija'cohua'ipi. 2 Ipi capë tutu
peoye asaquëpi Maija'quë huë'e ñacaiquë cato huesëohua'ire cui'ne tayo
saicohua'ire yo'o jujama'ë quëcoquë necaiye pa'iji. 3 Jaje pa'ina, i tutu
peoquë tayoyere coquë cui'ne pai tayoyere caquë ëoquë señe pa'iji, sai
de'hua cuañoñere caquë.

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

4 Jaje pa'ina, te'ije cuasaye peoji, yë'ë a'ë, Maija'quë huë'e ñacai
ëjaërepa. Maija'quëpi Aarónre nese'eje pa'ye soini ëjaëre nesiquëre me
jaje cuasaye'ni. 5 Jaje pa'ina, Cristore Maija'quëpi Ëjaëre nepi. I co'ye
Maija'quë huë'e ñacai ëjaë pasi'i cani ëjaë de'oma'ë paji'i. Jaje pa'ina,
Maija'quëpi capi, ñeje:

Iye mu'se yë'ëpi më'ëre pa'iye isihuë,
më'ë a'ë, yë'ë mamaquë.

6 Yequeje caji, toyase'e ite:

Më'ë a'ë, Maija'quë huë'e ñacai Ëjaërepa pani huesëquërepa,
Melquisedecje pa'i.

7 Iye yeja Cristo pa'i maca ai teaye tutu caquë Maija'quëre seji'i, otare
paque oi, Maija'quëpi juni huesësicohua'ire huëo tutu paquëre asaquë.
Jaje seina, i de'oye sehuocai do'ire Maija'quëpi i señe asacaji'i. 8 Cristo
Maija'quë mamaquëta'a i ai yo'oyeja'a ye'yepi, Maija'quëre de'oye
sehuocaiye. 9 Jaje yo'oquë ti de'oquërepa de'oni, si'aohua'ire ite de'oye
sehuocaicohua'ire ti pa'iyena huasoquërepa de'opi. 10 De'ouna, Maija'quëpi
ite i huë'e ñacai Ëjaëre pare nepi, Melquisedecje pa'ire. 11 Jaiye iye ayere
caye pa'iquëta'are airepa jëaji, me quëa ti'añe'ni, mësarupi asaye coeto.

12 Tsoe mësaru yecohua'ire se ye'yacohua'irepa pati'ñe pa'iohua'ipi ja
yë'ta'a a'jiñe mañare Maija'quë coca du'ru ayere ye'yajëna, asacohua'i
maña pa'iyë. Mësaru cui'naohua'ipi tutu peocohua'i maña co'i huesëni
ojese'e ucucohua'i maña pa'iyë, tsoe jëayere ati'ñe pa'iohua'ipi. 13 Jaje
ojese'e ucujë pa'icohua'i cato tsitu'uje pa'iohua'i a'ë, ti co'aye cui'ne
de'oye asa ti'ama'cohua'i a'ë. 14 Jëa ao cato aiohua'i aiñe a'ë, si'aye ta'ñe
co'aye cui'ne de'oye asacohua'irepa.

6 1 Jaje pa'iye sëte aiohua'i de'oyena ñese sañu'u, mai du'ru macarepa
Cristo aye ye'yese'ere se oani. Cama'pë pañu'u ju'i hueñana sa
co'amañare jeoconi poñëñere, cui'ne Maija'quë pa'iji cuasayere. 2 Oco
doye ye'yayere, sehuosicohua'i siopëana patojë secacaiyere, ju'isicohua'i
huëiyere, cui'ne Maija'quë pai ñape yo'ose'e ña tëji ja'ñe ayere. 3 Jaje
yo'ojacohua'i pa'iyë, Maija'quëpi nuñerepa jaje yëë cocaito.

4 Te'erepa miañe ñani cui'ne Maija'quë de'o sëñe isiye asasicohua'ipi
cui'ne Diusu joyo yo'oye asasicohua'ipi, 5 cui'ne Maija'quë coca de'oyerepa
asasicohua'ipi, cui'ne yequë mu'seña pa'ija'a tutu asasicohua'ipi,
6 cui'naohua'ipi co'ye co'isicohua'i pani tijupë Maija'quëna poñë coñe
peoji, tsoe iohua'ipi Maija'quë mamaquëni tijupë quejë yo'o do'ire. Me
poñëñe'ni, si'aohua'i ña hueñana ite cue'cuejë yo'oni. 7 Jaje yo'ocohua'i
cato yejaje pa'iohua'i a'ë. Ocoquëna, si'anë saquëyeje pa'iohua'i a'ë. Jaje
pa'ina, ja yejapi iti yeja necohua'ini de'oye mëani quëcacaico pa'ito,
Maija'quëpi iote de'oye ñacaija'quë api. 8 Jaje pa'iquëta'are yejapi de'oye
quëcacaima'o co'ayere cui'ne miure quëico pani co'aye ca cuañojacoa.
Jaje pa'ina, toapi si'aye ëo huesoye pa'iji, io mëase'e.

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

Utejë Pa'iyepi Ocue Pa'i Macarepa Paye

9 Jaje mësarute Maija'quë do'ijë mañare cajëta'a cuasayë mësaru
cato itire pare pa'iyë. Jaje cani cayë, nuñerepa huasosicohua'i pa'i
ma'are pa'iyë cajë. 10 Jaje pa'ina, Maija'quë nuñerepa pa'ipi, mësaru
sehuosicohua'ire oijë cocaijë iñose'e, cui'ne mësaru ja yë'ta'a yo'ojë pa'iye
huanëyema'ë pasipi. 11 Jaje pa'ina, yëquë cato yëyë, mësarupi si'anë pai
ñape jare jajese'e tëji hue'ñare pana de'oye yo'ocohua'i pa'iyere. Jaje
yo'ojë mësaru uteyere tiñarepa iñoja'cohua'i a'ë. 12 Coeyë, mësarupi
josaohua'i ponëñë. Yëquë cato yëyë, mësarupi Maija'quë pa'iji cuasajë
yo'o jujama'pë ocue pa'i macarepa tuicohua'ina ñajë iohua'i tuiyeje
tuiyere. Maija'quë ca nëose'e paja'cohua'i yo'oyere yo'oje'ë.
13 Abrahamre Maija'quë ca nëo maca ija'a co'ye ca nëo huesëpi, yecohua'i
i jerepa pa'iohua'i peoye sëte. Jaje pa'ina, capi: 14 "Yë'ëpi më'ëre de'oye
ñacaija'quë a'ë cui'ne jai pai pa'ija'cohua'i a'ë, më'ë tsëcapë acohua'i yë'ëpi
necaina." 15 Jaje caëna, Abraham quëcopi, jeoma'ë, utequë isi cuañopi, ite ca
nëose'ere. 16 Paipi ca nëocohua'i pani iohua'i seña maca ëjaëna ca nëocohua'i
a'ë, iohua'i ca nëose'epi care pase'e pa'ijaquë cajë cui'ne ja maca sañope caye
carajaiñe pa'iji. 17 Jaje pa'ina, Maija'quëje i ca nëose'e paja'cohua'ina, i case'ere
tiñe ponañe peoyerepa tiñarepa iñosi'i cuasani ti ca nëo huesopi, isire paja'quë
a'ë caquë. 18 Jaje pa'ina, cayaye pa'iji, i ca nëose'ere ti yeque ponañe peoyerepa,
cui'ne Maija'quëje cosoye peoyerepa. Japi maire sihuajë ocue pa'i macarepa
pa'iye isiji, ipi ñacaina, pa'iye co'ejë i ca nëose'e utejë pa'isicohua'ire. 19 Ja
uteyepi maire ocue pa'i macarepa cuasajë pa'iye necaiji, jai yohuë dëquëcopi
sëani jeo dëorena, te'e macare huahuayeje pa'ye. Jaje cui'ne mai joyoje
Maija'quë huë'e sa'nahuë ta'tëpo jere pana ja uteyepi se sëasicopi pa'ico Jesús
maire ma'a necai caca sitona. 20 Jaje Jesús cacani ti Maija'quë huë'e ñacai
Ëjaërepa de'opi je'nëna iote pa'ija'quëpi, Melquisedecje pa'ipi.

Jesús Cato Melquisedecje Pa'i Api

7 1 Iquë Melquisedec cato Salem pai ëjaë paji'i cui'ne Maija'quë ti ëjaërepa
huë'e ñacai ëjaërepa paji'i. Jaje pa'ipi Abrahamre yequë pai ëjaohua'ire
uihuaquë meñe quëconi co'iquëna, Melquisedecpi sañope ti'ani ite Maija'quëpi
ñacaijaquë capi. 2 Ja maca Abrahampi Maija'quë tsere Melquisedecna isipi,
i uihuaquë nese'ere. Maija'quë tse cato si'a jëña pa'ye nesicohua'ipi te'ore
Maija'quëna isiye a'ë, jare isipi. Melquisedec cani cayë "Nuñerepa yo'o ëjaë"
cajë, Salem caye cato cayë, "Jo'cua de'oye pa'iye" Jaje pa'ina, jo'cua de'oye
pa'iye ëjaë caye pa'iji, "Salem Ëjaë" cani. 3 Pëca ja'quëre, ja'core, i co'ye
aiohua'ire ite coasi mu'se cui'ne i ju'ise'e huesëyë, ti quëase'e peoji. Maija'quë
mamaquëje pa'i api, Maija'quë huë'e ñacai ëjaë ti de'o huesësiquë api.
4 De'oji, yure ñajë'ë, Melquisedec cato ai ëjaërepa paji'i. Jaje pa'ina, mai ai
Abrahampi pai ëjaohua'ire uihuaquë se jiose'ere Maija'quë tsere Melquisedecna

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

isipi. 5 Jeteyo'je Moisés cuañese'e cato caji coa Leví tsëcapë acohua'ise'e
Maija'quë huë'e ñacai ëjaohua'ise'e Maija'quë tse paye pa'iji, pai isi co'amaña.
Jaje pa'ina, jaohua'ise'e co'amaña secohua'i a'ë, iohua'ije pa'iohua'ini,
Abraham tsëcapë acohua'ini. 6 Jaje pa'iquëta'are Melquisedec cato Leví tsëcapë
peoquëta'are Abrahampi Maija'quë ca nëose'e paquëpi, Maija'quë tsere isipi,
Melquisedecna. Isiquëna, Melquisedec de'oyerepa caca'aji'i, ite. 7 Jaje pa'ina,
de'oye pa'i ja'ñe, cacaiquë api, jerepa pa'i. Iti ca cuañoquë cato huë'ehuë maca
pa'i api iye cayere sañope ca ti'añe peoji. 8 Maija'quë tsere coa isijëna, pacohua'i
cato ju'icohua'i a'ë. Jaje pa'iquëta'are Melquisedecre cato toyase'e caji, ja yë'ta'a
huajëquëre. 9-10 Jaje pa'ina, Melquisedecpi Abrahamre sañope sani ti'a maca
cato ja jojoma'cohua'ipi, si'aohua'i Abraham pai pa'ija'cohua'ipi i capëre paë'ë.
Jaje pa'ina, Abrahampi Melquisedecna saisi maca yure co'amaña secohua'ije
si'aohua'i Leví tsëcapë acohua'ije si'a jëña neni te'ore Maija'quëna isiyere saihuë.
11 Maija'quë huë'e ñacai ëjaohua'i levitas tsëcapë quëayeja'a Israel
pai asahuë, cuañese'e. Jaohua'i cato Aarón tsëcapë acohua'i paë'ë. Jaje
pa'ina, yure jaohua'ipi cuañese'e sehuojë yo'ocohua'ini nuñe pa'icohua'ire
necaicohua'i pa'ito, Melquisedecje pa'ipi daiye para'pi Aarón tsëcapë
peoquëpi. Jaje pa'iquëta'are yure cato yequëpi daji'i, Maija'quë huë'e
ñacai Ëjaë. 12 Jaje pa'ina, Maija'quë ñacaiye yequëni neni cui'ne yeque
cuañese'eje ponañe paji'i. 13 Jaje pa'ina, mai Ëjaëni toyase'e caji, ñeje:
"Yequë Israel pai tsëcapë aquë api. Maija'quë huë'e ñacai ëjaohua'i
de'oma' tsëcapë aquë api." 14 Jaje pa'ina, Maija'quë huë'e ñacai ëjaohua'i
pa'i ja'ñe ca maca, Moisés ti cama'ë pa'isi tsëcapëja'a, mai Ëjaë cato daji'i,
Judá tsëcapëja'a. Jaje yo'ose'ere si'aohua'i mai asayë.
15-16 Yureta'a pai cuañeñeja'a daima'quëpi, huajëquëpi daji'i, Maija'quë
huë'e ñacai Ëjaëre papi, Melquisedecje pa'ipi, i pa'iye ti nejo ti'añe peo
tuturepa paquëpi, iyepi maire ai tiñarepa asa cuañoñe quëaji. 17 Jaje
pa'ina, daisiquë ayere Maija'quë coca toyase'e caji, ñeje:

Më'ë a'ë, Maija'quë huë'e ñacai Ëjaërepa ti pani huesëquërepa
Melquisedecje pa'i.

18 Jaje pa'iye sëte ja'në cuañese'ere tutu peoyere cui'ne cocai ma'ñere
cui'nare yo'o co ma'ñe ne huesopi. 19 Jaje pa'ina, Moisés cuañese'e cato
nuñe pa'icohua'ire ne ti'a ma'ñe pa'iji, pa'ise'ere. Yure cato ai jerepa
de'oyere payë, mai utejë pa'iye. Japi Maija'quëna tsiojaiñe necaji'i, maire.
20 Jesure cato Maija'quëpi ca nëo huesopi. Jaje pa'iquëta'are yecohua'i
Maija'quë huë'e ñacai ëjaohua'ire cato coa hue'yosicohua'i paë'ë, ti ca nëoñe
peoye. 21 Jaje pa'ina, Ëjaëre cato ca nëo huesoquë capi, toyase'ena ñeje.

Ëjaë ca huesose'eponëñe peoji.
Më'ë a'ë, yë'ë huë'e ñacai Ëjaërepa ti pani huesëja'quë.
Melquisedecje pa'i.

22 Jaje pa'ina, Jesu api, iye huajë ca nëose'ere ti carajai ma'ñere
de'oyerepa necaiquë, ja'në ca nëose'e seña maca de'oyerepa. 23 Jai pai

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

paë'ë, yecohua'i Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ju̱'ijë carajäicohua'i sëte.
24 Jäje pa'iquëta'are Jesús cato ti ju̱'ima'quë sëte Maija'quë huë'e ñacaiye
yequëna se jëocaiye peoji. 25 Jäje pa'i do'ire Maija'quëna tsiojäicohua'ire,
ti pani huesëjä'cohua'ire huasoji. Cui'ne ti pani huesëquë sëte jäohua'i
pa'iyere caquë Diusure sëcacai pa'iji.
26 Jäje pa'ina, Jesús cato mai yësiquëre papi, Maija'quë huë'e ñacai
Ëjaërepa. Jäë cato de'oquë api, ti co'aye peoquë api, cui'ne si'si të'ña
mañaje peoquë api. Jäje pa'ipi co'aye yo'ocohua'ire tsioma'quë api. Jäje
pa'ini ma'tëmo pa'iye jerepa pa'ire nesiquë api. 27 Yecohua'i Maija'quë huë'e
ñacai ëjaohua'i cato si'a mu'señapi nëicohua'ire huaijë, du'ru macarepa
i̱ohua'i co'aye yo'o do'ire ëojë i̱sijë Maija'quëre sëni tëni jeteyo'je päi co'aye
yo'oyere ëojë i̱sijë sëcacaicohua'i a'ë. Jäje pa'iquëta'are Jesús cato te'ere papi
i̱ cäpë ai yo'o do'ipi Maija'quëre i̱si tëjipi. 28 Moisés cuäñese'e cato hue'yopi,
carajäicohua'ini Maija'quë huë'e ñacai ëjaohua'i pa'ijä'cohua'ire. Jäje
pa'iquëta'are cuäñese'e jeteyo'je Maija'quë ca nëose'epi hue'yopi, Maija'quë
huë'e ñacai Ëjaëre i̱ mamaquëni, nuñerepa de'oquëni, ti pani huesëquëni.

Jesupi Maija'quë Huajë Ca Nëose'ejä'a Cacaiquë Api, Maire

8 1 Si'aye yëquë case'e ëjarepa iye a'ë. Payë, Maija'quë huë'e ñacai
Ëjaëre pare, Maija'quë ñu'ico ëja të'tere ñu'ina, jeto ma'tëmore.
2 Päi nema' huë'ere pa'iji, i̱ore pani, Maija'quë nesi huë'ere, järote pa'i
Maija'quë huë'e ñacai Ëjaë sëte, Maija'quë huë'e ñacai pa'iji. 3 Maija'quë
huë'e ñacai ëjaohua'i cato, Maija'quëna i̱sise'ere i̱sijë, cui'ne nëicohua'ire
huani ëojë sëja'cohua'ini nesicohua'ipi pa'iyë. Jäje pa'ina, Jesucristojë i̱ i̱si
jä'ñe paye pa'iji. 4 Jäje pa'ina, i̱pi iye yejare pa'iquë pani Maija'quë huë'e
ñacai Ëjaë de'oye pära'pi, tsoe Moisés cuäñese'ejë pa'ye yo'ojë i̱sicohua'ipi
Maija'quë huë'e ñacaicohua'i jai päi pa'ito me pa'iquë'ni. 5 I̱ohua'i cato
cä'nipi nesi huë'ena Maija'quë ayere necaicohua'i a'ë, ma'tëmo pa'iye
ayere cuasajë yo'o co'amañapi, päi to'ujë pa'yepi. Jäje pa'ina, Moisés
huë'ere ne huëo maca Maija'quëpi capi, i̱te: "Yë'ë më'ëre jeto ai cu̱tihuë
i̱ñose'ejë pa'iore nejë'ë." 6 Jäje pa'iquëta'are mai Ëjaë Jesucristo Maija'quë
huë'e ñacai Ëjaërepa cato, jäohua'i yo'ose'e sëña maca de'oyere pare
yo'oquë pa'iji, huajë cuasa nëose'ere. Jä huajë ca nëose'e cato, de'oyere
pare i̱sijä'a co'amaña quë'ye a'ë. Jä'në ca nëose'e sëña maca pa'ye a'ë.
7 Du'ru macarepa ca nëose'epi nuñerepa yo'oye pa'ito ti̱jupë yeque ca nëoñe
peora'pi. 8 Jäje pa'ina, Maija'quëpi nuñe yo'oma'cohua'ire päire ñani capi:

Yequë mu'seña Israel päire,
cui'ne Judá tsëcapëre huajëye yo'o jä'ñe ca nëoñe pa'ijä'coa.
9 Jeto Egípto yejapi mësaru aipëre jëtëna tsëani etoni sa maca,
ca nëose'ejë pa'ye ca nëoñe peosipi:
jäohua'ire cato yë'ë ca nëose'e de'oye sehuocaiye päsi do'ire
jëocohuë, caji, Ëjaëre papi.

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

10 Ja̱ mu'seña tëto sai maca Israel pa̱ire yë'ë ca nëo ja̱'ñe iye a'ë caji,
Ëjaërepa.
I̱ohua'i cuasa hue̱'ñana yë'ë cua̱ñeñere tëocasi'i,
cui'ne i̱ohua'i joñoana toyasi'i,
ja̱ maca yë'ë pa'ija̱'quë a'ë, i̱ohua'i Diusu
cui'ne i̱ohua'i pa'ija̱'cohua'i a'ë, yë'ë pa̱i.
11 Ja̱ maca cato tsi̱ mañaje cui'ne aiohua'ije̱ si'aohua'i yë'ë coca
asacohua'ise'e pa'ija̱'cohua'i a'ë.
Ja̱je pa'ijëna, mai Ëjaë cocare asaje̱'ë, cajë yecohua'ipi cajeohua'ipi,
pa̱nita'a te'e tsëcapë acohua'ipi ye'yañu'u cajë yo'oye peosipi,
tsoe yë'ëre i̱re pani pa̱i ñape asa do'ire.
12 Cui'ne yë'ëpi i̱ohua'i co'aye yo'ose'ere oni yejecani ti hua̱nëyeja̱'quë
a'ë,
cui'nare cuasa co̱ñe peoyerepa.
13 Ja̱je pa'ina, huajëyere Maija'quëpi ca nëoni, du'ru ca nëose'ere ai
co'amaña'ë caji. Ja̱je pa'ina, ai co'amaña cato peo hue̱'ña esa caraja̱ni
huesë ja̱'ñe a'ë.

Iye Yeja Maija'quë Huë'e Cui'ne Ma'tëmo Huë'e

9 1 Tsoe hue̱'ña Maija'quë ca nëose'e cato, iye yeja Maija'quë huë'ena
Maija'quë se̱jë yo'o ja̱'ñe quë'ye paji'i. 2 Ja̱ ca̱'ni huë'e cato ñeje ne
de'huasico paji'i, du'ru macarepa tu'rihuëre, de'o hue̱'ña hue'yo sitore toa
tse̱oni nëco saihuë, cui'ne Maija'quëre i̱sisi a̱o, cui'ne mesa paji'i. 3 Cayaye
acore ca̱pi tëhuosico je te̱'tere paji'i, yequë tu'rihuë ñeje hue'eco ai de'o
hue̱'ñarepa. 4 Ja̱rote paji'i, huëo se̱ ma'ñare ëoco oropi de'o saihuë nesico
cui'ne i̱ti ca nëose'e de'hua mahuë, si'a te̱'ña oropi jasico paji'i. Cui'ne mahuë
sa̱'nahuëre te'e oro u̱cu duruhuë paji'i. I̱ona ma'tëmopi to̱mesi a̱ore ayasicopi
paji'i. Cui'ne ja̱rote paji'i, Aarón tse̱'equë pa'isi tupë. Ja̱o cato cui'naopi
huajëco de'oni joro quë'ico pa'isico paji'i, cui'ne que̱na to̱ñana ca nëose'ere
toyase'ere ayasico paji'i. 5 Cui'ne ja̱ mahuë e̱mëje'ere paë'ë, hui̱ñaohua'i
cape̱a quë'iohua'ipi, Maija'quë pa'iye i̱ñoja'cohua'ire nesicohua'ipi. I̱ohua'i
cape̱api mahuë si̱o toto si'aore peo hue̱'ña pë'pëhuë, pa̱i co'aye yo'ose'ere oni
yeje hue̱'ñare. Ja̱ ayere ai jerepa quëaye peoji, yure cato i̱tise'e pa'ija̱quë.
6 Ja̱je de'huasicona Maija'quë huë'e ñacaicohua'ipi si'anë je̱oñe
peoyerepa cacayë, du'ru tu'rihuëna Maija'quëre necaiye yo'ocohua'ipi.
7 Ja̱je pa'iquëta'are yeco se̱ña maca tu'rihuë cato Maija'quë huë'e
ñacaicohua'i ëjaëre pase'e cacaye paji'i, te'e o̱metëcahuëre te'erepa. Cui'ne
ja̱rona cacaquë pani saye pa'iji, nëicohua'i tsiere i̱ co'aye yo'o do'ire
sa̱iquë, cui'ne pa̱i co'aye yo'o do'ire sa̱icasi'i caquë. 8 Iye yo'ose'eja̱'a,
Maija'quë joyopi maire quëaji, ja̱ yë'ta'a du'ru maca tu'rihuëna
Maija'quëre se̱ña pa'ito, Maija'quëre ca hue̱'ñare pana sai ma'api ja̱
yë'ta'a hui'yoma'copi paji'i. 9 Si'aye iye yo'ose'e cato quëaji, iye mu'seña

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

pa'icohua'ini. Jaje pa'ina, jarona Maija'quëre isijë, cui'ne nëicohua'ire huaijë ëojë secohua'ire de'oye cuasaye ti necaiye papi. 10 Ja yo'oye cato coa ao aiñese'e, ucuyese'e cui'ne si'si cuya toñese'e ëmëje'ese'e cocaji'i. Jaje pa'ina, Maija'quë si'aye yeque pona macaja'a jaje yo'oye paji'i.

11 Jaje pa'iquëta'are Cristo tsoe daji'i. Jaë api, Maija'quë huë'e ñacai Ëjaërepa, si'a de'o co'amaña carajai ma'ñere paquërepa. I ñacai huë'e cato ai de'o huë'ere pa'ë, nuñerepa yo'o huë'e a'ë, pai nema' huë'e a'ë, iye yeja huë'ere caye pañë. 12 Cristo Maija'quë huë'ena cacapi, i tsierepa isisi'i caquë, cacama'ë paji'i, huequë tsiere, panita'a jo'ya ñama tsiere isisi'i caquë. Jaje pa'ina, te'erepa caca tëjipi. Cacani maire ti'acaji'i, huaso cuañoni ti pani huesëyere. 13 Huequë ëmëohua'i tsie cui'ne jo'ya ñama ëmëohua'i tsie cui'ne huequë nomi tsi tsie Maija'quëre isi hue'ñana ëosi huata tutu quë'ye paji'i. Jaje pa'ina, itipi co'aye yo'osicohua'ina tsoaru si'sire peocohua'i de'ocohua'ire ne tutu quë'ye pa'iji, ëmëje'ese'e. 14 ¡Jaje pa'iye sëte, je ja'yerepa Cristo tsie tutu paquë'ni! Maija'quë joyopi ti pani huesëquëpi yo'oquëna, ija'a co'ye Maija'quëna isiquë ti si'si te'ña peoquëpi yo'ose'e. Jaje pa'ina, i tsiepi ju'iñena sayere mai cuasayere peo hue'ña tsoa tocaiji, Maija'quë huajëquëre pare de'oye necaijajë caquë.

15 Jesucristo api, huajëye ca nëose'ere yo'oquë, Maija'quë cajeohua'ire paire necaiquë. Jaje pa'ina, i ju'iñepi sai tocaji'i, ja'në ca nëose'ere yo'ojë tayose'ere, Maija'quë soisicohua'ipi ti pa'iyere i ca nëose'ere pajajë caquë. 16 Jaje pa'ina, i co'amaña huahueyere ca nëose'epi do'i quë'yerepa pa'ijaquë cani du'ru macarepa iti ca nëosiquëpi ju'isiquë api asayerepa pa'iji. 17 Iti cuasa nëosiquëpi ja yë'ta'a huajëquë pa'ito ca nëose'e do'i peoye pa'iji. Juquëna, do'i quë'ye paji'i. 18 Ja do'ire du'ru macarepa cuasa nëose'epi do'i quë'ye pa'ijaquë cajë tsie casose'epi, huëose'e a'ë. 19 Jaje pa'ina, Moisés si'aohua'ire quëapi, Israel paire cuañese'e cayere. Quëa tëjini maja'i naña sëohuë nesicopi catë yoje pa'iona, hisopo tarana hueni huequë cui'ne jo'ya ñama tsiena ocopi co'mesicona co co'i meni cuañese'e toya pëpëna tsiepi sa'cuapi, cui'ne paireje si'aohua'ire tsiepi sa'cuapi. 20 Jaje yo'oquë capi, jaohua'ire: "Iye tsie cato, Maija'quë mësaru yo'o ja'ñere cuañe nëoñere do'i quë'ye neñere iñoñe a'ë." 21 Jaje caquë Moisés, Maija'quë ca'ni huë'eje tsiepi si'a huë'e sa'cuapi cui'ne Maija'quëre necaijë yo'o co'amañaje si'aye tsiepi ne saohuë. 22 Jaje pa'ina, cuañese'e caji: ti si'aye tsie do'ipi de'ocohua'ire neñe pa'iji. Tsie casoye peoto, co'aye yo'osi do'ire sai toñe peoji.

Cristo Ai Yo'ose'epi Co'aye Yo'ose'e Nejocaji'i

23 Iye yeja ayere ma'tëmo co'amañaje pa'ye nëicohua'ire huaijë isi do'ipi tsoa toñe paji'i. Jaje pa'iquëta'are ma'tëmo pa'ija'cohua'ire cato nëicohua'ire huaijë isiye jerepa pa'yepi tsoa toñe pa'iji. 24 Jaje pa'ina, Cristo, paipi ma'tëmo huë'eje pa'iore nesi huë'ena cacaye papi. I cato jare ma'tëmore pana cacapi. Yure jarote pa'i mai do'ire secacai pa'iji, i pëca ja'quë ña hue'ñana. 25 Maija'quë huë'e ñacai ëjaërepa

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

judío pai cato de'o hue'ñare pana ometëca ñape cacaquë api, i tsie peoyere isisi'i caquë. Jaje pa'iquëta'are Cristo cato si'anëpi ju'i i tsie isiquë pa'iye paji.
26 Jaje yo'oye pa'ito Cristo yeja de'hua maca aquëpi si'anë jucacai patira'pi. Jaje pa'iquëta'are Cristo cato yure tëji mu'seña pa'i maca dani i ju'i do'ipi si'aye co'aye yo'oyere nejocaji'i. 27 Pai ju'iñe je'quë te'erepa ju'iñe pa'iji. Ja jeteyo'je cato iohua'i yo'ose'e ñani ca tëjiyese'e pa'iji. 28 Jaje pa'ye cui'ne Cristoje te'erepa jucacani tëjipi, jai pai co'aye yo'o do'ire nejocasi'i caquë. Tijupë ñai co maca cato co'ayere nejocasi'i caquë daiye pasipi, ite utejë pa'icohua'ire huasosi'i caquë daija'quë api.

10 1 Moisés cuañese'e cato pai to'ouje pa'ye paji'i, itirepa dai ja'ñe pa'ina. Jaje pa'ina, itirepa peopi, ja do'ire cuañese'e yo'ocohua'ire de'ocohua'ire pare necaiye peopi, ometëca ñape Maija'quëna tsiojaijë nëicohua'ire huaijë isicohua'ire. 2 Jaje pa'ina, cuañese'epi de'ocohua'ire tsoa toñe pa'ito Maija'quëre isijë nëicohua'ire huaiye jeora'huë, co'aye peocohua'ire nëina, asajë. 3 Jaje pa'iquëta'are nëicohua'ire huaijë isijë yo'oye cato cocaji'i, iohua'i co'aye yo'oyere ometëca ñape cuasayere. 4 Jaje pa'ina, huequë ëmëohua'i tsie, cui'ne jo'ya ñama tsie, co'aye yo'oyere nejocaiye ti'a ma'ñe paji'i.

5 Jaje pa'ina, Cristo iye yejana i caca maca capi, Maija'quëre:
Më'ëre isiñu'u cajë, nëicohua'ire huaijë yo'oye, cui'ne co'amaña
më'ëre isiye më'ë cato coequë ñañë.
Jaje pa'ina, më'ëpi yë'ëre capëre isihuë.
6 Më'ë cato sihuama'ë pa'iyë, co'aye yo'osi do'ire tsoa toñu'u cajë,
nëicohua'ire huani ëojë, cui'ne co'amañare isijë yo'oyere.
7 Ja maca ñani cahuë: "Daiyë, yë'ë më'ë yëyeje pa'ye yo'osi'i caquë.
Jaje toyase'e pa'iji, toya pëpëna yë'ë yo'o ja'ñe ayere."
8 Jaje pa'ina, du'ru macarepa caji, Moisés cuañese'ere yo'ojë co'aye yo'o do'ire nejoñu'u cajë nëicohua'ire huani isijë, cui'ne ëojë yo'ojëta'are Maija'quë coequë sihuama'ë ñaji. 9 Casiquëpi jeteyo'je acore caji: "Daiyë, yë'ë më'ë yëyeje yo'osi'i caquë." Jaje cani caji, si'aye ja'në nëicohua'ire huaijë isijë yo'ose'ere nejoñë caquë. Nejoni huajëyere neñë, caquë. 10 Jaje pa'ina, Jesucristo i capëre ti isi tëjiquë, Maija'quë yëyeje pa'ye jucacai do'ipi, mai Maija'quë tsecohua'i de'ohuë.

11 Maija'quë huë'e ñacai ëjaohua'i judío pai acohua'i cato si'a mu'señapi isicohua'i a'ë, te'eje pa'yere, si'anë nëicohua'ire huaijë. Jaje yo'ojëta'are ja yo'oye pai co'aye yo'ose'ere nejo ti'añe peoye a'ë. 12 Jaje pa'iquëta'are Jesucristo cato te'ore pare isi tëjipi, i ju'iñepi. Ja jeteyo'je yure cato Maija'quë ëja te'tere ja'rusiquëpi ñu'iji. 13 Jarote pa'i uteji, ite sañope yo'ocohua'ire Maija'quëpi i quëo huë'ehuëna të'ya meni saojaquë caquë.
14 Te'e i isiyepi Maija'quë tsecohua'ire ti nuñe pa'iohua'ire nepi. 15 Jaje pa'ina, Maija'quë joyopi jare nuñere pa'ë caquë quëaquë caji, ñeje:

16 Yë'ëpi ja mu'seña tëto saisi maca paire ñeje yo'oja'quë a'ë, caji, mai
Ejaë:

Iohua'i joñoare pana yë'ë cuañeñere ayajaˈquë a'ë,
Cui'ne iohua'i cuasa hueˈñana toyajaˈquë a'ë, yë'ë cuañeñere.
17 Cui'ne yequejeˈ caji:
Ti cuasa coñe pajaˈquë a'ë, iohua'i tayojë co'aye yo'oseˈere.
18 Jaje pa'ina, yure cato tsoe sai to cuañoseˈe sëte, co'aye yo'o do'ire sai
toñu'u cajë isijë yo'oye peoji.

Maija'quëna Tsiojaiñe Pa'iji

19 Jaje pa'iye sëte Maija'quë do'ijë yure cato caˈraye peoyerepa Jesús
tsie do'ipi Maija'quë huë'ena i pa'i hueˈñare pana cacaye pa'iji. 20 Jesús
juˈi do'ipi huajë ma'a, ti pa'i maˈarepa tsoe tëhuoseˈere maire hui'yocaisi
maˈajaˈa saijë tiˈañe pa'iji, i pa'i hueˈñare pana. 21 Jaje pa'ina, Jesu
api, Maija'quë huëˈere pa'i maire seˈcacai Ëjaërepa, Maija'quë huë'e
ñacai Ëjaë sëte. 22 Jaje pa'ina, nuñe pa'i joñoapi paˈire paji Maija'quëre
cuasacohua'ipi, co'aye cuasaye tsoa tosicohua'ipi, capëjeˈ de'o ocore papi
tsoa tosicohua'ipi, ja yë'taˈa co'acohua'ire nëiñe peocohua'ipi, caˈramaˈpë
Maija'quë quë'rona sa tsiojañu'u. 23 Jaje pa'ina, Maija'quëpi i ca nëoseˈere
isire pajaˈquë api cuasa do'ire, ti jëa coemaˈpë ocue pa'i macarepa pañu'u,
Maija'quëre paˈire paji cuasajë mai utejë yo'oyere. 24 Jaje pa'ina, co'eñu'u,
paire ai oiyepi, cui'ne de'o co'amañare neñepi, ai pa'ijaˈcore. 25 Jaje
pa'ina, mai Ëjaë dai mu'se jerepa jaˈyere pa'iye sëte pai ñape yecohua'ire
ca sëtoñu'u, de'oye yo'ojaˈcohua'ire. Jaje pa'ina, si'anë jeˈomaˈpë tsi'siye
pañu'u, tsi'simaˈcohua'i yo'oyere ye'yemaˈpë pañu'u.
26 Jaje paˈiquëtaˈare maipi tsoe nuñerepa pa'iye asasicohua'itaˈa ja yë'taˈa
co'ayere yëjë yo'ocohua'i pa'ito peoji, yeque mai co'aye yo'o do'ire sai
tocaiye. 27 Coa Maija'quëre sañope yo'ocohua'ire nejo hueˈñaseˈe huajëya'ye
pa'iseˈe uteye pa'iji, toa coro mëi hueˈñapi pai ñape yo'oseˈe ñani nejo
hueˈñapi. 28 Ňajë'ë, Moisés cuañeseˈere, sehuomaˈë yo'osiquëre, cayaohua'i,
panitaˈa toasocohua'i i yo'oye ñasicohua'ipi. Sañope cacohua'i pa'ito ti
oimaˈpë jaëte huani jeoñe paji'i. 29 Jaje pa'ito jerepa si'se cuañoja'cohua'i
a'ë, ja tsiepi Maija'quë tseˈcohua'ire necaisicohua'itaˈa, Maija'quë
mamaquëre meñe tsaˈcujë, Maija'quë ca nëoseˈe tsiere coecaisicohua'i
cui'ne Maija'quë joyore iohua'ire oi necai joyore sañope casicohua'i. Ja
tsie cato huajëye ca nëoseˈere do'i quë'yerepa meñe necaiye a'ë. 30 Maipi
asayë, Maija'quë caseˈe: "Pai yo'oseˈe nuñerepa ñaquë ne de'huaye cato
yë'ë yo'oye a'ë. Yë'ëpi saisi'i." Cui'ne yequejeˈ capi: "Maija'quë i paire ñaquë
iohua'i yo'oseˈejeˈ pa'ye saija'quë api." 31 Ai huajëya'ye pa'ye a'ë, Maija'quë
huajëquërepa jëñana tomeñe, jaje pa'iohua'ipi.
32 Mësarujaˈa mia hueˈña pa'i coca asasi maca ai yo'oye ai pa'ina, quëco
paye pajë quëcoseˈere cuasajëˈë. 33 Jaje quëcojëna, mësaru acohua'ire
ai co'aye cajë cui'ne co'aye yo'ohuë, si'a pai ña hueˈñana. Jaje yo'ojëna,
yecohua'ipi iti co'aye yo'o cuañocohua'ina se tsioni ai yo'oyere paë'ë. 34 Co

cuañosicohua'ire mësarupi teaye ñajë coçaë'ë. Cui'ne mësaru co'amañare peo
hue'ña jiotoje sihuajë ñahuë, jeto ma'tëmore ti carajaima'co'a maña payë,
cuasajë quëcojë. 35 Jaje pa'ina, mësaru, Maija'quëpi necaija'quë api cuasajë
quëcoyere jeocoma'pë pa'ijë'ë. Ja cuasase'epi mësaru ai pa ja'ñe ti'aja'cohua'i
a'ë. 36 Jaje pa'ina, quëcojë pa'ijë'ë, Maija'quë yëyere yo'oñu'u cajë. Jaje yo'ojë
mësaru i si'aye i ca nëose'ere paja'cohua'i a'ë. 37 Jaje pa'ina, toyase'e caji:

Esa, ai esa daija'quë api,
Iti daija'quëre casiquëpi, ai tsoe nëima'ë pasipi.

38 Yë'ë tsequë nuñe pa'i cato Maija'quë pa'ire paji cuasa do'ipi pa'ija'quë api,
Jaje pa'iquëta'are sihuama'ë pa'iyë, ja'në pa'ise'ena co'iquëre cato.
39 Jaje pa'iquëta'are mai cato ja'në pa'ise'ena co'ijë nejo cuañocohua'i
acohua'i peoyë. Mai cato Maija'quë pa'iji cuasa do'ipi joyo pa'iyena
ti'acohua'i acohua'i a'ë.

Pa'ire Paji Cuasaye

11 1 Pa'ire paji cuasaye cato mai uteyere paja'cohua'i a'ë cuasajë
pa'iye a'ë, cui'ne mai ña ma'ñere tsoe ñase'eje pa'ye cuasajë
pa'iye a'ë, ti jëa coema'pë. 2 Jaje pa'ina, mai aiohua'i tsoe pa'isicohua'i jaje
cuasa do'ipi de'ocohua'irepa ca cuañohuë.

3 Jaje pa'ina, mai pa'ire paji cuasacohua'ipi si'a co'amaña mai ñañe
peose'ere Maija'quëpi i yë'ose'epi de'huapi, cuasayë.

4 Pa'ire paji cuasa do'ipi Abel ai de'oyere Maija'quëre isipi, Caín isiye jerepa
pa'yere. Jaje pa'ina, Maija'quëpi ite nuñe yo'oquëre caquë i isiyere sihuacaji'i.
Jaje pa'ina, tsoe ju'isiquëta'a Abel ja yë'ta'a pa'ire paji cuasayeja'a caji.

5 Pa'ire paji, cuasa do'ire Enocre ma'tëmona Maija'quëpi ju'ima'quëre
huajëquëre sa'aji'i. Saëna, paipi ite co'e juja'ahuë'ë. Jaje pa'ina, toyase'e
caji, Enoc ja yë'ta'a ma'tëmona sa cuañoma'në Maija'quë yëyere yo'oquë
pa'aji'i. 6 Jaje pa'ina, pa'ire paji cuasaye peocohua'i, Maija'quë yëye
yo'o ti'añe peoji. Pa'ire paji cuasaye a'ë Maija'quëna tsiojaiñe. Cui'ne,
Maija'quëpi ite co'ecohua'ire jaiye de'oyere pare isi ja'ñere ti'añe.

7 Maija'quëpi ti ña ma'ñepi pa'ija'coa, yequë mu'se caquë quëaëna.
Pa'ire paji cuasa do'ire Noé de'oye sehuoni jai yohuë de'huapi, i tsëcapëre
huasoja'core. Jaje pa'ina, Noé pa'ire paji cuasasi do'ipi huaso cuañopi, iye
yeja paise'e ne huesëjëna.

8 Pa'ire paji cuasa do'ire Abraham Maija'quë soiye de'oye sehuoni i yeja
jeoni, Maija'quë soi hue'ñana saji'i, ite isija yejana. Jarona saiyë, cuasama'ë
huesërepa sa'aji'i. 9 Sani pa'ire paji cuasa do'ipi Maija'quë isisi'i ca nëosi
yejare tije pa'ipi ca'nipi nesi hue'ñare pa'aji'i. Pa'isiquëni cui'ne Isaacje cui'ne
Jacobje ca'ni hue'ñare pa'ahuë'ë, i isisi'i ca nëose'e pacohua'ipi. 10 Jaje pa'ina,
Abraham Maija'quëpi cuecueni jëacore pare nesi daripëre utequë pa'aji'i.

11 Pa'ire paji, cuasa do'ire Zara aiopi cui'ne caraopi tutu isi cuañoni
mamaquëre coao, iote isisi'i ca nëosiquëni, care papi caco sehuo do'ire.

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

12 Jaje pa'ina, Abraham pani tëji mu'señapi i acohua'ire jai paire papi
quëna huë ma'ñoco ja'i pa'ire pare cui'ne jai tsiaya të'tëpa mejahuëje
pa'yere pare, cuecue saoye peoyerepa.
13 Si'aohua'i jaohua'i cato Maija'quë ca nëose'e pama'pë jujua'huë'ë.
Jaje pa'iquëta'are pa'ire paji cuasacohua'i sëte so'opi se ñajë, pa'i ja'ñere
sihua'ahuë'ë. Jaje pa'ina, iye yejare tiohua'ipi coa pa'iyë, cuasa'ahuë'ë.
14 Jaje cacohua'i cato tiñarepa quëayë, ja yë'ta'a yequë yejare iohua'i
paja yejare co'ejë cu'iyë cajë. 15 Jaje pa'ina, iohua'i daisi yejare cuasajë
cacohua'i pani tsoe co'ira'huë, iohua'i daisi yejana. 16 Jaje pa'iquëta'are
iohua'i cato ai de'o yejare pare yëhuë, ma'tëmo yejare. Jaje pa'ina, tsoe
de'huacaisiconi de'o daripë, iohua'i pa'ija'to paye sëte Maija'quë huajëya'
coema'ë pa'iji, iohua'i pëca ja'quëre hue'yoto.
17 Pa'ire paji cuasa do'ire Abraham Maija'quëpi neñasi'i caquë caëna, i
ca nëosi mamaquëni huani ëoquë isiquë sesi'i caquë yo'opi. I mamaquë
te'i macani isire pasi'i caquë yo'opi, 18 Maija'quëpi Isaac do'ija'a jai paire
më'ë acohua'ire paja'quë a'ë ca nëosiquëta'are. 19 Jaje pa'ina, Abraham cato
coa huesë yo'oye papi. Asaquë yo'opi, Maija'quëpi ju'isicohua'ire huëoquë
pa'iyere. Jaje pa'ina, ju'isiquëje pa'ini mamaquëre huajëquëre pa copi.
20 Pa'ire paji cuasa do'ipi Isaac, yequë mu'se Jacob cui'ne Esau de'oye
pa'i ja'ñere caca'aji'i. 21 Pa'ire paji cuasa do'ipi Jacob José mamajëre, pai
ñapere iohua'i de'oye pa'i ja'ñere caca'aji'i, i ju'iñe ti'asi maca. Cui'ne
i doquë cu'i tupëna jëaye tota paquë nëcaquë Maija'quëre de'oquëre
pa'ni caquë sihua'aji'i. 22 Pa'ire paji cuasa do'ipi José i ju'i maca Israel
mamajëpi Egíptopi yequë mu'se etani saija'cohua'i a'ë capi. Caquë i tara
jaje yo'ojë'ë caquë cuañepi.
23 Pa'ire paji cuasa do'ire Egípto pai ëjaëpi tsire huani jeoñe pa'iji
cuañese'e pa'itoje, ca'rama'pë tsihua'ëre de'oquë macani ñani oijë Moisésre
ja'a coasiquëni pëca ja'quëohua'i toaso ñañëohua'ire yahueni pahuë. 24 Pa'ire
paji cuasa do'ipi Moisés posë de'osi maca coepi, Egípto ëjaë mamaco,
mamaquë hue'yo cuañoñe. 25 Coa ai jerepa Maija'quë pai ja're co'aye yo'o
cuañoñere yëpi, co'ayere yo'oquë nëhui tëcahuë maca sihuaye pa'iyere
coequë. 26 Jaje pa'ina, cuasapi, ai jerepa de'oji, Cristo do'ire Maija'quë
tsecohua'i ja're ai yo'oyepi. Jaje pa'ina, Egípto de'o co'amañare do'i peoye
ñapi, Maija'quë ite isija'a co'amañare jerepa pa'ye cuasaquë. 27 Pa'ire paji
cuasa do'ipi Moisés Egípto pai ëjaë ite pëiñe ca'rama'ë Egíptopi etani sani,
Maija'quëre ñañeje pa'yerepa i yëyere cuasaquë ocue pa'i macarepa paji'i.
28 Pa'ire paji cuasa do'ipi Moisés Egípto eta huajë mu'se ti'aquëna,
sihuaquë cuañepi, eta sa'noana tsiepi tsoajë'ë caquë. Jaje tsoarena, huani
jeo huiñaëpi te'ireje Israel pai du'ru mamaquëre pare huaiye paja'quëre
capi. 29 Pa'ire paji cuasa do'ipi Israel paije jai Maja'iña yeja jajucore
saiyeje pa'ye jeë'ë, yequë je te'tena, ñani cui'ne Egípto paije jeñu'u cajë
yo'ojë dutu jujua'huë'ë.

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

30 Pa'ire paji cuasa do'ipi Israel pai siete mu'seña Jericó daripë tëhuopa
yërëhuejai'a të'ijai'ahuë'ë. Të'ijaisi maca tëhuopapi jë'ye darëai'co'ë. 31 Pa'ire
paji cuasa do'ipi Rahab co'a nomioje Maija'quë pai a'ë cuasama'cohua'i
jui'ijëna, te'e jui'iñe pao, Israel paire, yahue peocohua'ire de'oye ñacaisi
do'ire.
32 ¿Iquere yeque cajai'quë a'ni? Jaje pa'ina, yë'ëpi, Gedeón, Barac, Sanson,
Jefté, David, Samuel, cui'ne Maija'quëre quëacohua'i yo'ose'ere quëaquë pa'ito
mu'sepi carajai'co pa'ini. 33 Pa'ire paji cuasa do'ipi yecohua'i yejaña siohuë,
nuñerepa de'oye cuañecohua'i de'ohuë, Maija'quë ca nëose'ere isi cuañohuë, jai
emu yaiohua'i yë'opoaje sii'ñe saohuë. 34 Jai toana u huesëyere yayohuë, hua'tipi
huani jeoñu'u cajë yo'ojëna, catihuë. Sëyë huesësicohua'ipi tutu isi cuañoni tutu
hue'ejë, yequë yejaña soldado paire iohua'ire sañope yo'ocohua'ire uihua quëco
saohuë. 35 Paë'ë, cui'ne nomiohua'ije cajeohua'i jui'isicohua'ipi cui'naohua'ipi
huëtena pasicohua'ije. Yecohua'ipi ai de'oye pa'iyena juni huëni pa'iyere cajë
joye huaso cuañoñe coejë juë'ë, huaijëna, ai yo'ojë. 36 Yecohua'ipi ai yo'ohuë,
co'acohua'i a'ë cajëna, si'sejëna, quëna meapi sëajëna, cui'ne co hueñana
cojëna. 37 Yecohua'ipi, quëna pëapi jea huea cuañohuë, yecohua'ipi jopore pajai'a
yëto tëa cuañojë, panita'a hua'tipi të'ca tëtejëna juë'ë. Yecohua'ipi cabra cui'ne
yëi ñama cai'nire ju'ijë si'a hueña coa cunirojaë'ë, co'amaña peocohua'ipi, ai
co'a jui'ijë oicohua'ipi yecohua'ipi josa yo'ojëna, paë'ë. 38 Airepa de'o paini,
si'aohua'i iye yeja paipi de'oye yo'oyere carasicohua'ipi coejëna, iohua'i sani
pëajai'to peocohua'ipi yeja coñare, cuene yejañare cui'ne ainoare panirojaë'ë.
39-40 Maija'quë ña hueña pa'ire paji cuasajë de'oye ite yo'o iñosicohua'ita'a i ca
nëose'e isi cuañoñe pahuë, Maija'quëpi yequë mu'seña de'oyerepa necaquëna,
mai jai're tsioni nuñe pa'icohua'irepa pa'ijajë caquë ña nëosi do'ire.

Jesuse'ere Ñajë Tuñu'u

12 1 I Maija'quë pa'iji cuasajë yo'o iñosicohua'ipi maire të'ijatena pa'iye
sëte jeocoñu'u, si'aye maire dëquëye josa yo'oyere cui'ne co'ayepi
maire hueñere. Jeoconi jeto ñese sai hueñase'e se ñajë huë'huëñu'u. 2 Jaje
pa'ina, maire de'ocohua'ire nequëna, Maija'quë pa'iji cuasaye isiquëna,
Jesuse'ere ñajë tuñu'u. Co'acohua'ise'e soquë sarahuana que cuañojë
jui'icona, huajëya'ye pai ñajëna, ai yo'oquë jui'i ma'ñe caye papi, ai yo'osi
jeteyo'je ai sihuajai'quë cuasa do'ire. Jaje pa'ina, Maija'quë ëja tei'tena ja'rupi.
3 Jaje pa'ina, co'acohua'ipi ite co'aye yo'ojëna, si'aye quëcosiquëre pani
Jesuni cuasajë tuijë'ë, yo'o jujani jeoñe pajai'cohua'i. 4 Jai yë'ta'a mësaru
ti'añe pañë, co'ayere yo'oma'pë pañu'u cajë si'anë sañope yo'ojë jui'iñena.
5 ¿Mësaru tsoe huanëyete, Maija'quë mësarute i mamajëre sëte yëhuoquë
cayere? Ñeje toyase'e caji:

Yë'ë mamaquë coema'ë pa'ijë'ë, më'ë tayoyere nu'ñequë si'seto.
Yëhuoquë yo'oto yo'o jujahuë cama'ë pa'ijë'ë.

6 I oicohua'ini Ëjaë cato tayoto nu'ñequë api.

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

Cui'ne i̱ mamajë de'osicohua'ini Ëjaë cato si'sequë api.
7 Maija'quëpi mësarute mamajëre yo'oyepi yo'oji. Ja̱je pa'ina, quëcojë'ë, i̱
si'seye. ¿I̱que mamaquëpi pëca ja'quëre nu'ñe cua̱ñoma'quë pa'iquë'ni? 8 Ja̱je
pa'iquëta'are, Maija'quëpi mësarute si'aohua'ire i̱ mamajëre si'seyeje̱ pa'ye
si'sema'ë pa'ito mësaru i̱ mamajërepa peoyë, yecohua'i a'ë. 9 Cui'ne mai tsi̱
pa'inë, mai tayoyere nu'ñejë, mai iye yeja ja'quëohua'ipi si'sejë pa'a̱huë'ë.
Yo'ojëna, maipi i̱ohua'ire ëjaohua'ire ñajë ca'rajë de'oye yo'ohuë. ¿Ja̱je me
yo'ojë ai jerepa Maija'quëre ma'tëmo aquëre pare de'oye sehuocaijë yo'o
ma'ñeni ti pa'iyere pañu'u cajë? 10 Iye yeja ja'quëohua'i cato iye yeja nëhui
tëcahuë pa'iyere cajë nu'ñejë si'sehuë, i̱ohua'i yëyeje̱ pa'iohua'i pa'ija̱jë
cajë. Ja̱je pa'iquëta'are Maija'quë cato mai de'oye ti pa'iyere caquë si'seji,
i̱je pa'iohua'ire nesi'i caquë. 11 Si'aye ja̱'a si'se cua̱ño maca cato a'siyese'e
pa'iji. Pa'ina, de'oye pa̱ji cajë coeyë. Ja̱je pa'iquëta'are jeteyo'je jo'cua de'oye
pa'iyere, cui'ne nuñerepa pa'iyere i̱siji, tayosi do'ire si'sese'epi.

Maija'quë Yë'ore Asaye Coejë Pa'i Do'ire

12 De'oji yure ja̱je pa'iye sëte huajë tuture papi mësaru jë̱ñare jë'jose'ere
mëñe mëajë'ë, cui'ne mësaru nëca si̱cu tutu peoyere pi̱'najë'ë. 13 Yo'oni
yureta'a nui ma'are pare co'eje̱'ë. Co'eni saije̱'ë, ja̱ maca do'pë nëcayopi
ja'ju̱ja̱'coa. Ja'juni ti̱jupë soto co̱ñe pa̱ja'coa.
14 Maija'quëna i̱sisicohua'ire papi jai pa̱i ja̱'re jo'cua de'oye pa'iyere cajë
yo'oje̱'ë. Ja̱je i̱na i̱sima'cohua'i pani ti te'ije̱ Maija'quëre ñañe peoji. 15 De'hua
ñajë'ë, mësaru aquëpi, se̱je oi joyo hue'equëpi jo̱sa yo'oquë jai pa̱ire co'a
de'huaye peoja̱'core. Ja̱je pa'ina, Maija'quë de'oye ñacai i̱siyere si'aohua'i
pañu'u cajë de'oye yo'ojë pa'ije̱'ë. 16 Mësaru acohua'ipi yequë nomiore pa̱nita'a
yequë e̱mëre yo'oma'pë pa'ija̱jë, pa̱nita'a Maija'quë tse̱re coema'pë pa'ija̱jë,
Esau je̱'quë hua'i de'hua maca do'ina si'aye maja'yërepa pa'iye peoquë to̱meaji'i.
17 Ja̱ maca Esaupi pëca ja'quëre de'oye pa'i ja̱ñere cacaije̱'ë caquë se̱ina, cacaiye
pa̱'aji'i, otarepa oi catoje̱, mësarupi tsoe iye toyase'ere asacohua'i a'ë.
18 Mësaru cato Sinaí cu̱tihuëje̱ pa'iona, tsioja̱ima'pë paë'ë, Israel pa̱i
tsioja̱ijë pa'ise'eje̱ pa'yena, toa tse̱ni nëcasicona, nea hue̱'ñana ñamije
pa'yena, tutu ai juta hue̱'ñana. Cui'ne 19 asama'pë paë'ë, duruhuë juiye
pi̱siyeje̱, cui'ne Maija'quë yë'oje̱ asama'pë paë'ë. Ja̱ yë'o caye asacohua'i
cato i̱ cua̱ñeñere quëco ti̱'ama'pë 20 ai jerepa caye pa̱jë'ë, ca'a̱huë'ë, i̱te.
I̱ caye cato paji'i: "Ai cu̱tihuëna tsa'cuquëre cato que̱na pe̱api je̱a hue̱añe
paji'i, pa̱nita'a uiyopi seso etoja̱iñe paji'i, nëicohua'ireje̱ huaiye paji'i, ja̱ro
tsa'cucohua'ire," capi. 21 Ja̱je pa'ina, Moisésje̱ ja̱ ai huajëya'ye pa'iyere
ñaquë quëquëquë capi: "Ai ca'raquë tsasiyë, yë'ëje̱."
22 Ja̱je pa'iquëta'are mësaru cato Sión ai cu̱tihuëna tsiosicohua'ipi pa'iyë,
Maija'quë huajëquërepa, pa'i daripëna, ma'tëmo Jerusalénna, cui'ne
Maija'quëre sihuañu'u cajë jai pa̱i hui̱ñaohua'i tsi'si sitona, 23 Maija'quë
mamajëpi i̱ohua'i mamire ma'tëmona toya cua̱ñosicohua'i tsi'si sitona, tsioja̱ë'ë.

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

Mësaru cato tsiojaë'ë, si'aohua'ire iohua'i yo'ose'eje pa'ye ti ca de'huaquë Diusu
quë'rona. Pai joñoare Maija'quëpi nuñerepa pa'icohua'ire nesicohua'i quë'rona
tsiojaë'ë, 24 huajë ca nëose'e cayere necaisiquë Jesuna cui'ne maire tsoa tosi tsie
quë'rona tsiosicohua'ipi pa'iyë, Abel tsie seña maca de'oye maire necaiyena.
25 Jaje pa'ina, coema'pë Maija'quë caye de'oyerepa asañu'u, Maija'quë iye
yejapi soiquë caquëna, asacaiye coesicohua'i jëaye pa'ahuë'ë. Jaje pa'ina,
ai jerepa jëa ti'añe peoji, Maija'quë ma'tëmore papi soiquëna, asacaiye
coejë yequere asarojaisicohua'i. 26 Ja mu'seña Maija'quëpi caquëna, yeja
ñu'cuea'co'ë. Jaje pa'iquëta'are yure cato caji: "Tijupë iye yeja cui'ne
ma'tëmoje ñu'cue coja'coa, yë'ëpi yo'oquëna." 27 Jaje tijupë cani caji, si'aye i
de'huase'e ñu'cueye pa'iji caquë, a'jiñe nejoñese'e nejoñe pa'iji, jëayere pase'e
nëaja'core. 28 Maija'quë cuañe te'te maire isiye cato ti nejo ma'ñe a'ë, ja isi
do'ire Maija'quëre de'oji cajë pëpayë ca'rajë, ëjaëre pare ñajë, de'oyerepa ite
necañu'u. 29 Maija'quë cato peo hue'ñarepa ëo huesoquë api, toaje pa'i api.

¿Me Diusu Yëye Yo'ocaiye Pa'iquë'ni?

13 1 Maija'quë do'ijë sëte jeoma'pë si'anë sa'ñe oijë pa'ijë'ë. 2 Cui'ne
mësaru huë'ena daicohua'ire oijë de'oye necaiye huanëyema'pë
pa'ijë'ë. Jaje yo'ojë yecohua'i je'quë huiñaohua'i a'ë cuasama'pë huesërepa
de'oye iohua'i huë'ena necaijë pëpa'ahuë'ë.
3 Cuasacaijë'ë, co cuañosicohua'ire, mësarupi iohua'i ja're co sitore
pa'iyeje pa'ye. Mësaruje cui'ne yo'o cuaño'ñe pa'iohua'i sëte cuasacaijë'ë,
co'aye yo'o cuañojë ai yo'ocohua'ire.
4 Si'aohua'i huejani pa'iyere ëjarepa ñajë pa'ijë'ë. Jaje pa'ina,
huejasicohua'i nëjo ja're cui'ne ëjë ja're yo'ojë pa'ijë'ë. Jaje pa'ima'cohua'ire
Maija'quëpi iohua'i yo'ose'ere saija'quë api, huejama'cohua'ipi nomiohua'ire
yo'orojaicohua'ire, cui'ne nëjore pajëta'a yequë nomiore yo'ocohua'ire.
5 Oima'pë pa'ijë'ë, curiquëre. Mësaru payere sihuajë pa'ijë'ë. Jaje pa'ina,
Maija'quëpi caji, maire: "Te'ohua'ire jeo nëcoye paja'quë a'ë, cui'ne jeoco
huesoyeje paja'quë a'ë." 6 Jaje pa'ina, Maija'quëna quëco pajë caye pa'iji,
ñeje:

Ëjaëpi yë'ëre cocaiquëre pa'ë.
Jaje pa'ina, ti ca'raye pañë, paipi yë'ëre co'aye neñu'u cajë yo'oye
pa'itoje.

7 Cuasajë'ë, Maija'quë coca quëajë mësarute sasicohua'i pa'ise'ere, me
jaohua'i pate'ni cajë. Ñajë ye'yejë iohua'i pa'ise'ere tuijë'ë, pa'ire paji
cuasajë yo'ose'ere.
8 Jesucristo cato ipi ñamina'a pa'isiquëpi iye mu'seje pa'iji, jare ti pani
huesëji, je'nëna. 9 Ao aijë ñeje yo'ojë'ë, cajë cuañese'ere si'aye yo'o ti'ajë
aicohua'ire ja yo'oyepi ti cocaiye paji. Jaje pa'iquëta'are maire cato ai cocaiji,
Maija'quë maire oiyepi, mai joyona tutu isiquëna pa'iyepi. Jaje pa'ina,
sehuosicohua'i ja'në ye'yese'ere jeoni tiñe ye'yayena ye'yema'pë pa'ijë'ë.

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

10 Mai cato payë, tiñe pa'yere Maija'quëna isise'e. Ja cato iye yeja Maija'quë
huë'e ñacaicohua'i aiñe peoye a'ë. 11 Maija'quë huë'e ñacai ëjaërepa cato pai
co'aye yo'o do'ire sai to ja'ñere isisi'i caquë tsiere de'o hue'ñarepa hue'yo
sitona saquë api. Jaje pa'iquëta'are nëicohua'i ca cato pai daripë hue'sena etoni
peo hue'ñarepa ëo jeoñe paji'i. 12 Jaje cui'ne Jesuje i tsie do'ipi i paire nesi'i
caquë pai daripë hue'sena ai yo'oquë juji'i. 13 Jaje pa'ina, jënajë'ë, Jesús ja're
pai daripë hue'sena etañu'u. Etani ai yo'oñu'u, i tea juni cuañoquë ai yo'ose'eje
pa'ye. 14 Iye yeja mai peoyë, ti pani huesë daripërepa. Jaje pa'ina, yequë
mu'se pa'ija'a daripëre co'ejë saiyë. 15 Jesucristo do'ija'a Maija'quëre de'oquëre
pa'ni cajë sihuaye pa'iji, si'anëpi. Ite jaje cajë sihuaye a'ë, coa isijë yo'oyeje
pa'ye. ¡Jaje pa'iye sëte mai yë'opopi de'oquëre pa'ni Maija'quë cajë sihuañu'u!
16 Huanëyema'pë pa'ijë'ë, mësaru co'amañapi peocohua'ire cocaiyere. Ja'ë,
Maija'quëre isijë yo'oye. Jare Maija'quë sihuaquë necaiquë api.
17 Maija'quë coca mësarute quëacohua'i cuañeñere de'oye sehuocaijë
pa'ijë'ë. Jaohua'i a'ë, mësaru joñoa ñacaijë pa'icohua'i, Maija'quëna
iohua'i yo'ose'e quëaja'cohua'i sëte. Jaje pa'ina, mësarupi de'oye
sehuocaito sihuajë neja'cohua'i a'ë. Iohua'ipi co'aji cajë oijë neto mësarute
iohua'i necaiye ti cocaiye peosipi.
18 Si'aye nuñerepa yo'oñu'u cajë yo'osicohua'i sëte, tayose'e peoquëna,
asajë jo'cua de'oye pa'iyë, nuñerepa yo'ohuë cuasajë. Jaje pa'ina, yëquëre
secacaijë'ë, cayë, mësarute. 19 Maija'quëpi jëjo saoquëna, esa yë'ë sani
mësaru ja're coni pa'i ja'ñere cajë. Secacaijë'ë, cayë.

De'oye Pa'i Ja'ñere Caquë Pëpa Tëjiye

20 Jo'cua de'oye pa'iye isi Diusupi yëi ñama Ëjaëre pare, ju'isiquëni
huëosiquëpi, mësarute ti ca nëo huesose'e necai tsie do'ipi, 21 nuñe
pa'icohua'ire, si'aye i yëyere yo'oja'cohua'ire nejaquë. Jaje yo'oquë
Jesucristo do'ipi maire i sihuaquë ñañere yo'ojaquë. De'oquëre pa'ni cajë
si'anëpi ise'ere sihuajë pañu'u. Jaje pa'ijaquë.
22 Maija'quë do'ijë, yë'ë mësarute yëhuoquë case'ere quëcojë de'oye
asacaijë'ë. Nuñerepa caye cato yë'ë mësarute toyasico nëhuicoa. 23 Asajë'ë,
cui'ne Maija'quë do'iquë Timoteo tsoe eta huajëpi, cosiquë pa'isiquë. Ipi
yë'ë quë'rona titasiquë pa'ito i ja're coni sasi'i, mësarute do'i sai maca.
24 Si'aohua'ire, Maija'quë paire cui'ne mësarute Maija'quë coca quëajë
ñacaicohua'ireje pëpacaijë'ë. 25 Italia yejapi daicohua'ije, mësarute pëpa
saoyë. Maija'quë oi ñacaiyepi si'aohua'ire mësarute pa'ijaquë. Jaje pa'ijaquë.

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

SANTIAGO

Tiya Huesësicohua'ini Santiago Toyase'e

1 [1]Yë'ë Santiago, Maija'quëre cui'ne Ëjaë Jesucristore necaiquëpi
pëpayë, Israel doce tsëcapëa acohua'ipi jai huë'ña hua huesëni
pa'icohua'ire.

Maija'quë Taë'ñe Asayere Isiye

[2]Maija'quë do'ijë, jaiye ai yo'oyepi cui'ne co'aye ëayepi mësaruna
tië'a maca sihuajë'ë. [3]Mësarupi tsoe asayë, jaë ai yo'oyepi cui'ne co'aye
ëayepi mësaru pa'ire paji cuasayere neñañe a'ë. Jaë je pa'ina, jaë neñañepi
quëcocohua'i pa'iyere neji. [4]Nequëna, quëcosicohua'i pa'ijë nuñe
pa'icohua'i cui'ne carase'e peocohua'irepa de'oye pa'iyë.
[5]Mësaru acohua'ipi taë'ñe cuasajë yo'oyere carasicohua'i pani sejë'ë,
Maija'quëni. Seto Maija'quëpi isijaë'quë api, taë'ñe cuasajë yo'oyere.
Maija'quë cato si'aohua'ire taë'tëpo ti peoyerepa cui'ne ti ëseye peoyerepa
isiquë api. [6]Jaë je pa'iquëta'are señe pa'iji, isire pajaë'quë api cuasajë ti jëa
coeye peoyerepa. Jëa coequë cato jai jaira tutupi ju'aquëna, co'poco ñese
sani cui'naopi co'ye daio yo'oyeje pa'i api. [7]Jaë je pa'i cato ina Maija'quë
isijaë'quë api cuasama'ë pa'ijë'ë, [8]iye mu'se yeque cuasasiquëpi ñamina'a
yequere cuasaquëpi, ocue pa'i macarepa pa'ima'quë cato.
[9]Maija'quë do'iquëre teaye pa'ini Maija'quëpi jerepa pa'ire necaina,
asaquë sihuaye pa'iji. [10]Cui'neje jaiye co'amaña paquëni Maija'quëpi teaye
pa'ire necaina, asaquë sihuaye pa'iji. Jaiye co'amaña paquë cato taya jorohuë
jumuse'eje pa'i api, tsoe quëcoye peoquë api. [11]Jaë je pa'ina, jaiye paquëpi i
cuasaquë yo'ora'ase'ere jeoni esa jui'quë api, jorohuë maca jumusico airepa
ësë ëoquëna, cueneni de'oye ña cuañoñe carajaëini me'meni tomeñeje pa'ye.

Neñañe Cui'ne Co'aye Nëiñe

[12]Neñañere quëcoquë taëima'quëpi sihuaquë api. Jaë je pa'ina, neña tëjisi
maca ti pa'i marore isi cuañoja'quë api, Maija'quëre oicohua'ire isisi'i ca
nëose'ere. Jaë do'ire sihuaquë api. [13]Mësaru aquëpi co'ayere yo'o ëaye
nëiñe pa'ito cuasama'ë pa'ijë'ë, Maija'quëpi co'aye yo'o ëaye nëiñe neji,

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

cajë. Maija'quë cato co'aye yo'o ëaye nëiñe asama'quë api. Cui'ne pa̱ipi
co'ayere yo'oja̱jë caquë co'ayere yo'o ëaye nëiñe nema'quë api. 14 Pa̱i cato
i̱ohua'ipi co'ayere yë do'ire i̱ohua'i yëyepi quërë saquëna, co'aye yo'oyena
ta̱icohua'i a'ë. 15 Pa̱i cuasayepi, pa̱i co'ayere yëyepi tsi̱ ëtapëje̱ pa'io de'oni
tayo yo'oyere jojoyeje̱ pa'ye etoco. Etona, tayo yo'oyepi ai de'o huesëni
yureta'a ju̱ni huesëyere jojoyeje̱ pa'ye neco.
16 Coso cua̱ñoma'pë pa'ije̱'ë, Maija'quë do'ijë maña. 17 Si'aye maire
de'oyerepa i̱sise'e cato ma'tëmopi Maija'quë i̱sise'e a'ë. Ja̱ i̱siquë cato si'aye
ma'tëmo miacohua'ire de'huasiquë api, ti̱ñe pa'i po̱nëma'quë api, cui'ne
si'a tëcahue̱a tëto saina, cui'neje pa'iquë api. 18 I̱se'e te'i ja̱je yo'osi'i cuasani
maire nuñerepa coca quëayere asani sehuojëna, pa'iyere i̱sipi, maipi du'ru
macarepa que̱ise'eje̱ pa'iohua'i huajë sëcapë huëocohua'i pa'ija̱jë caquë.

Nuñerepa Pa'iye

19 Ja̱je pa'ina, Maija'quë do'ijë maña. Si'aohua'i mësaru cui'ñasicohua'ire
papi yecohua'i cayere esa asaje̱'ë. Ja̱je pa'iquëta'are coca cayere esarepa
cama'pë pa'ije̱'ë. Cui'ne esa pe̱titema'pë pa'ije̱'ë. 20 Pe̱titesiquë cato
Maija'quë nuñerepa yo'oyere yo'oma'ë pa'iji. 21 Ja̱je pa'iye sëte si'si yo'oye
pa'iye cui'ne jaiye co'ayepi mësarute ti̱më huesoni pa'iyere je̱ocoje̱'ë.
Je̱oconi teaye pa'iohua'i maña'ë cuasajë de'o coca mësaru joñoana
ta̱se'ere paje̱'ë. Ja̱ coca cato mësaru joñoa huaso tutu paye a'ë.
22 Maija'quë coca asani i̱ti cayeje̱ pa'ye neñe pa'iji. Nema'pë coa Maija'quë
cocase'e asajë pa'ini co'ye coso cua̱ñosicohua'i pa'iyë. 23-24 Ja̱je pa'ina,
Maija'quë coca quëayese'e asaquëpi i̱ti asase'eje̱ pa'ye yo'oma'quë cato tsi̱ña
de'huana me pa'i a'ni caquë i̱ tsia ñani se po̱nëni sai tsoe hua̱nëyeni me pa'i
pate'ni cuasayeje̱ pa'i api. 25 Ja̱je pa'iquëta'are nuñerepa pa'icohua'ire cui'ne
tse̱a cua̱ñoma'cohua'ire ne cocare asani i̱ asase'ere hua̱nëyema'quëpi i̱ti
cua̱ñeñere o̱cue pa'i macarepa yo'o ti̱'aquë pa'iquëpi sihuaja̱'quë api, i̱ yo'oyere.
26 Maija'quëre ti̱'asi'i caquë yo'oquëre pa'ë cuasaquëpi i̱ tse̱meñore nau
nëcoma'quë pani i̱ja'a co'ye cosoji. Cosoquëna, i̱ Maija'quëre ti̱'asi'i caquë
yo'oyepi ti co̱cai ma'ñe pa'iji. 27 Ja̱je pa'ina, Maija'quë pa̱i nuñerepa pa'iye
cato iye a'ë: yëhuiohua'ire co̱caiye, hua'jeohua'i ai yo'ojëna, co̱caiye,
cui'ne iye yeja si'si yo'oyere pu̱'pema'cohua'irepa pa'iye a'ë.

Si'a Yë'quë Maca Yo'oyere Ye'yaye

2 1 Mësaru Maija'quë do'ijëpi mai de'o Ëjaëre pare Jesucristore
sehuocohua'ipi pa̱ire sahuajë te'ohua'ise'ere de'oye yo'oma'pë
pa'ije̱'ë. 2-3 Ja̱je pa'ina, yeque mësaru tsi'si sitona dati̱'ñe pa'i api, te'e jai
do'i curi ju'i ca'huaro moñore ju'iquëpi, jai do'i ca̱ñare su̱ñasiquëpi daina,
cui'ne yequëje̱ curi peoquë teaye pa'ije̱ ai ju'i ca̱re ju'i dati̱'ñe pa'i api.
Daina, mësarupi cayë, du'ru daiquëre de'o ca̱ña ju'iquëre: "Da ja'ruje̱'ë,
ico de'o ñu'i saihuëna." Ja̱je cajëta'a yequëni co'amaña peoquëni teaye

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

pa'ini cayë: “më'ë cato ja̱ macare nëcaquë ñajë'ë. Pa̱nita'a cayë peo yejana ja'runi ñu'i ñajë'ë.” 4 Ja̱je yo'oni tsoe pa̱i yo'oyere ñaquë ca tëji ëjaëje̱ pa'i de'ohuë. De'oni co'aye cuasayepi sa̱'ñe mësaruja̱'a sahuajë yo'oyë.
5 Yë'ë yëcohua'irepa Maija'quë do'ijë iyere asajë̱'ë: Maija'quëpi iye yeja co'amaña peocohua'ire sahuani i̱ tse̱cohua'ire nepi. Ja̱ohua'ipi jaiye co'amaña payeje̱ pa'ye Maija'quë pa'ire paji cuasayere pajë cui'ne i̱te oicohua'ire i̱sisi'i ca nëosi co'amañare paja̱jë caquë. 6 Ja̱je pa'iquëta'are mësarupi co'amaña peocohua'ire teaye pa'iohua'ire co'aye yo'oyë. ¿Jaiye co'amaña pacohua'i pa'i ma'ñe mësaru ñato mësarute tea ju̱'iñeje yo'ojë pa̱i ëjaohua'i quë'rona quërë sacohua'i? 7 Cui'ne ja̱ohua'ipi yëquë mësarute de'o hue'yosi mamirepa Jesure co'aye sa̱ñope cacohua'i a'ë.
8 Mësarupi Maija'quë coca cua̱ñese'eje̱ pa'ye më'ë que̱no maca pa'iquëre oijë̱'ë, më'ëja'a co'ye oiyeje̱ pa'ye case'ere si'a yë'quë maca yo'o ti̱'ani nuñerepa de'oye yo'oyë. 9 Ja̱je pa'iquëta'are mësarupi pa̱ire sahuajë te'ohua'ise'ere de'oye yo'ocohua'i pani co'aye yo'oyë, Maija'quë cua̱ñese'eje̱ pa'ye yo'oma' do'ire. 10 Ja̱je pa'ina, te'i pa̱ipi iye cua̱ñese'ere si'aye de'oye yo'oquëta'a te'o cua̱ñese'ere tayosiquë pani tsoe si'aye tayosiquë pa'iji. 11 Ja̱je pa'ina, ja̱re i̱pi Maija'quëpi capi: “Yequë ë̱mëre, pa̱nita'a nomiore yo'oma'pë pa'ijë̱'ë, huejasicohua'i.” Cui'ne capi: “Pa̱ire huani je̱oma'pë pa'ijë̱'ë.” Ja̱je case'ere asani yequë nomiore, pa̱nita'a ë̱mëre yo'oma'cohua'ipi ja̱ yë'ta'a pa̱ire huani je̱ocohua'i pani tsoe cua̱ñese'ere sehuoma'quë po̱nëpi. 12 Mësaru si'aye yo'ose'e i̱ñoñe pa'iji, Cristo yëyere yo'oye pa̱nita'a co'ayere. Ja̱je pa'ina, de'hua ñajë'ë, mësaru cuasaye cui'ne neñe. 13 Ai yo'ocohua'ire oima'pë pa'isicohua'ire cato oiye peosipi yecohua'i oisicohua'ise'e de'oye ti̱'aja'cohua'i a'ë, i̱ Maija'quë pa̱i yo'ose'eje̱ pa'ye ñaquë de'huasipi.

Nema'pë Cocase'e Caye Co'aji

14 Maija'quë do'ijë Maija'quëre pa'iji cuasaquë a'ë. ¿Caquëta'a ja̱ yë'ta'a nese'e ti peoquëre i̱quere co̱caiquë'ni, i̱ cuasaye? ¿Ja̱je pa'ire i̱ cuasase'epi i̱te huasoye pa'iquë? 15 Cañu'u, Maija'quë do'iquëni, pa̱nita'a Maija'quë do'iconi ca̱ña cui'ne mu'se a̱i ja̱'ñe caraquëna. 16 Mësaru aquëpi caji: “Se̱ñaquë de'oye pa'ijë̱'ë. Ca̱'nequë cui'ne si'aye më'ë yëye a̱i pa'ijë̱'ë.” Ja̱je caquëta'a ti i̱siye paji, i̱te carayere. ¿Iquere ja̱je pa'ito coca co̱caiquë'ni? 17 Ja̱je pa'ina, ju̱'isi co'amañaje pa'ye a'ë, Maija'quë pa'iji cuasayepi coa pa'ini, nese'epi peoto.
18 Te'i pa̱ipi ca'ñe pa'i api, ñeje: “De'oji, më'ë cato Maija'quë pa'iji cuasayese'e payë, nese'e peoquëpi. Ja̱je pa'iquëta'are yë'ë cato nese'ere payë.” Ja̱je pa'ina, yure yë'ëre i̱ñojë'ë, më'ë Maija'quëre pa'iji cuasayere nese'e peoyepi. Yë'ëpi më'ëre i̱ñosi'i, Maija'quë pa'iji cuasayepi yë'ë nese'ere. 19 Më'ë Maija'quëre te'i pa'iji cuasaquë pa'iye ai de'oji. Ja̱je cuasani më'ë tayoma'ë pa'iyë. Ja̱je pa'iquëta'are huatiohua'ije̱ cui'ne cuasayë. Cuasajë

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

ca'rajë tsasijë pa'iyë. 20 Jaje pa'ina, Maija'quëre pa'iji cuasajëta'a nema'pë
pa'ito juu'isi co'amaña pa'iji, do'i peoye cuasayepi. Jaje pa'ina, ña sëtajëë,
huesë pa'ima'ë pa'ijaa'quë. 21 Ñajë'ë, mai aire Abrahamre Maija'quëpi nuñe
pa'iquëre ca huesopi, i mamaquë Isaacre huani jeosi'i caquë yo'osi do'ire.
22 Jaje pa'ina, më'ë ñañë, Abraham i yo'ose'epi Maija'quë pa'iji cuasayere
iñose'e. Jaje yo'oquëna, Maija'quë pa'iji cuasayepi coa yo'o jujase'e peoye
etapi. 23 Jaje yo'oquëna, Maija'quë coca toyase'e cayepi tii'api: "Abrahampi
Maija'quëre pa'ire paji cuasa do'ire Maija'quëpi ite nuñe pa'iquëre pare ca
huesopi." Jaje pa'ina, Maija'quë cajeire hue'yosiquë paji'i, Abraham.
24 Jaje pa'ina, mësaru yure ñañë, Maija'quë pa'iji cuasaquë yo'oquëni
nuñe pa'iquëre ca huesoye. Coa Maija'quë pa'iji cuasayese'epi nuñe
pa'iquë ca hueso cuañoñe peoji. 25 Jaje pa'ina, Rahab co'a nomiore
Maija'quëpi nuñe pa'icore ca huesopi, Josué jëjo saosicohua'ire pëajaa'to
isico cui'ne yequë ma'aja'a yahue jëjo saosi do'ire. 26 Jaje pa'ina, paipi
joyore peoquë pani tsoe juu'isiquë pa'iji. Jaje pa'ye cui'ne Maija'quë pa'iji
cuasayepi yo'oye peoto juu'ise'epi pa'iji.

Cayere Ye'yaye

3 1 De'oji, Maija'quë do'ijë mësarupi tsoe asacohua'i a'ë, yecohua'ire se
ye'yacohua'ipi jerepa iohua'i yo'ose'e ña de'hua cuaño jaña pa'iye. Jaje
pa'i do'ire mësaru acohua'ipi jai pairepa pa'ima'pë pa'ijëë, yecohua'ire se
ye'yacohua'i. 2 Si'aohua'i tayocohua'ise'e pa'iyë. Jaje pa'iquëta'are te'i paipi i
coca cayere ti tayoma'quë pani nuñe pa'iquëre papi jaje pa'i pani, si'aye i pa'iye
nuñerepa ñaquë pa'iquë api. 3 Mai cuañeñe caballopi de'oye sehuocaijaquë cajë
yë'opona quëna tarapëre jua nëocohua'i a'ë. Jaje neni yureta'a si'aëre de'oye
poo'nejë sacohua'i a'ë. 4 Ñajë'ë, cui'ne jai yohuë yo'oyere. Ai tutu jëayerepa
ju'aquëta'are iti tayoco a'ricona iti tayoquëpi poo'nequëna, i yë huë'ñana saicoa.
5 Jaje pa'ye mai tseemeñoje a'rico macata'a jai co'amañare cacoa. Jaje pa'iopi
a'ri toa macata'a jai airo tsëni ëoyeje pa'yerepa yo'ocoa. 6 Jaje pa'ina, tseemeño
cato toaje pa'io, co'aye ne tuture timësicoa. Jaje pa'iopi mai capëre pa'io
si'a capë co'aye neñe pa'iji, cui'ne si'a mai pa'i ma'aje co'a de'huacoa, mëna
tutupi ioni pa'i do'ire. 7 Iye yeja pa'icohua'ire nëicohua'ire, pi'are, añaohua'ire,
cui'ne jai tsiaya pa'icohua'ireje, si'aye paipi tseani de'oye ye'yacohua'i a'ë.
8 Jaje pa'iquëta'are tseemeño cato ye'ya ti'añe peocoa, nau nëco ti'añe peocoa.
Co'acoa. Tsimaoje pa'iopi si'aye co'a de'huayere timësicoa. 9 Jaje pa'ina, iopi
Maija'quëre de'oquëre pa'ni cajë sihuajë, cui'ne jare iopi paireje co'acohua'i a'ë
cayë, Maija'quëpi ije pa'iohua'ire de'huasicohua'ireje. 10 Jare iti yë'opopi etaji,
de'oye cacaiye, cui'ne yecohua'ire co'aye cayeje. Jaje pa'i ma'ñe a'ë, Maija'quë
do'ijë, jaje yo'oye ai co'aji. 11 Te'e oco cojeja'a de'o oco etacona, sëje ocoje cui'na
etama'coa. 12 Maija'quë do'ijë, mësaru ñato ¿Higuerapi hui'yape ne care quëiñe
pa'iquë, panita'a cuiya'ipi higuera care quëiñe pa'iquë? Jaje pa'ina, ti peoji, te'e
oco cojeja'a de'o oco cui'ne asi oco etaye.

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

Maija'quë Ta̱'ñe Asaye I̱siye

13 Ja̱je pa'ito, mësaru aquëpi ta̱'ñe pa'ipi asa ti̱'asiquë pani iyere i̱
de'oye yo'oquë pa'iyepi cui'ne ja̱ ta̱'ñe asayepi teaye pa'ire nequëna, nesi
co'amañare i̱ñoja'quë. 14 Ja̱je pa'iquëta'are mësaru joyore yecohua'i payere
ëa ñajë pë̱iñepi cui'ne ai jerepa pasi'i cuasajë yo'oyepi pa'ina, ta̱'ñe cuasayë
caye cato coa cosoye a'ë, cui'ne ti ta̱'ñe asayere pare coa cayeje̱ pa'ye neñe
a'ë. 15 Ja̱je pa'ye pa'ima'coa, Maija'quë ta̱'ñe asayerepa. Ja̱ asase'e cato iye
yeja pa̱i cuasani huëose'e a'ë cui'ne pa̱i ca̱pë yëyepi huëose'e a'ë, cui'ne
huati huëose'e a'ë. 16 Ja̱je pa'ina, yecohua'i payere ëa ñajë pë̱iñepi cui'ne
ai jerepa pa'i pasi'i cuasayepi pa'ito si'aye ne tiya saose'eje̱ pa'yepi pa'iji,
coa si'aye co'ayere yo'oyepi. 17 Ja̱je pa'iquëta'are Maija'quë ta̱'ñe asaye i̱siye
cato co'ayena co̱'me ma'ñe a'ë. Ja̱je pa'ina, jo'cua pa'iye, dahuëre pa'iye,
yecohua'i cuasayere meñe ñañe peoye pa'iye, yecohua'ire teaye ñani
co̱caiye, jaiye de'o co'amañare neñe, si'a yë'quë maca si'aohua'ire yo'oye,
cui'ne nuñerepa pa'icohua'ire neñe a'ë. 18 Ja̱je pa'ina, jo'cua de'oye pa'ija̱jë
cajë yo'ocohua'i cato jo'cua de'oye pa'i ja̱'ñere neñë. Ja̱ yo'ojëna, ta̱se'e
mëani quë̱iñeje pa'ye quë̱quëna, nuñerepa yo'oyere tëaja̱'cohua'i a'ë.

Iye Yeja Ayere Ëa Ñañe

4 1 ¿Jeropi daquë'ni, sa̱'ñe huajo huaiye, cui'ne mësaruja̱'a sa̱'ñe
pë̱ti coca caye? Ja̱ cato mësaru sa̱'nahuëpi etapi, co'aye yo'o ëaye
nëiñepi mësaru sa̱'nahuë uihuaquë pa'iyepi. 2 Ja̱je pa'ina, mësaru yëyere
ti̱'ama'pë pa'i do'ire yecohua'i payere ëa ñajë, huani je̱ojë yo'ojë, mësaru
yëyere ti̱'añu'u cajë yo'ojë uihuayë, mësaru. Mësaru yëye ti̱'ama'pë
pa'iyë. Maija'quëni i̱sijë̱'ë cajë se̱ma' do'ire. 3 Ja̱je pa'ina, mësarupi se̱ni
i̱si cua̱ñoñe pa̱ñë, mësaru co'aye yëyere yo'ojë nejañu'u cajë se̱ do'ire.
4 Nëjore pacohua'ipi yequë nomioni yo'ocohua'ije̱ pa'iohua'i a'ë, mësaru.
Huesëye mësaru iye yeja ayere ëa ñajë oicohua'i pani Maija'quëre
oima'cohua'i de'ojë, i̱te sa̱ñope yo'ocohua'i pa'iyë. Ja̱je pa'ina, iye yeja
ayere ëa ñajë oicohua'i cato Maija'quë cajeohua'i peoyë, Maija'quëre
sa̱ñope yo'ocohua'i a'ë. 5 Ja̱je pa'ina, Maire i̱sisi joyopi iye yeja ayere
oima'pë pa'ijë̱'ë, caquë ai oi ë̱sequë ñacaiji, maire. Ja̱je toyase'e cani
coa cama'ë pa'iji, care paji. 6 Ja̱je pa'iquëta'are Diusu maire oi co̱caiquë
api. Ja̱je pa'ina, toyase'e caji: “Maija'quë cato teaye pa'iohua'ini oi
co̱caiquë api, jerepa pa'iohua'i a'ë cuasacohua'ire cato co̱caiye pa̱quë
api.” 7 Maija'quëna mësaru pa'iye i̱sisicohua'irepa pa'ijë i̱se'ere necaijë̱'ë,
huati yëyere necaima'pë. Ja̱je yo'ojëna, ña jujani mësarute je̱oni
huë'huëja̱quë api. 8 Maija'quëna tsioja̱ijë'ë, i̱pi mësaruna tsioja̱ija'quëre.
Co'aye yo'ocohua'i të̱no to̱jë'ë, mësaru jë̱ñare si'si pa'iye. Maija'quëre
oñu'u cajëta'a iye pa'iye se oijë yo'ocohua'ipi ja̱ si'si pa'iye tsoa to̱jë'ë,
mësaru joñoare. 9 Otare papi oijë ai co'a ju̱'ijë'ë, mësaru co'aye yo'ose'ere

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

cuasajë. Mësaru sose'epi ota ponëjaquë cui'ne mësaru sihuayepi oiyena
ponëja'quë. 10 Jaje pa'ina, Maija'quë ña huë'ñare pana teaye pa'iohua'i
de'ojë'ë, ipi mësarute jerepa pa'iohua'ire neja'quëre.

Yequë Tayoyere Ñaquë Cama'ë Pa'ijë'ë

11 Maija'quë do'ijë, sañe mësarujaa'a co'aquë api cama'pë pa'ijë'ë. Jaje
pa'ina, Maija'quë do'iquëre co'aquë api caquë cato cuañese'e cayere co'aji
caji, ipi cuañese'e meñe ña ëjaë de'oni. Jaje pa'ina, më'ëpi cuañese'e cayere
co'aji caquë pani iti cuañese'ere sehuoma'ë pa'i coa më'ëja'a co'ye ñani ca
tëji ëjaëjë pa'i de'oyë. 12 Te'i pa'iji, cuañese'e paire isiquë. Jare i api, tayose'e
ñani ca tëji ëjaërepa. Cui'ne jare jaëse'e pa'iji, huasoye paquë, cui'ne nejoñe
paquë. ¿Jaje pa'ito më'ë iquei macapi më'ë cajei tayoye ñarojai caquë'ni?

Ñamina'a Pa'i Ja'ñe Huesëjë Caye

13 De'oji, yure iyere asajë'ë. Yure panita'a ñamina'a ja daripëna sani
jarona te'e ometëcahuë pa'ijë co'amaña nejë isijë curi neñu'u, cacohua'i
maña. 14 Ñamina'a mësaru pa'i ja'ñe huesëyë. Mësaru cato picoja'a
pa'isicota'a peo huë'ña tiya saiyeje pa'iohua'i a'ë. 15 Jaje pa'ina, mësaru
cato ñeje caye pa'iji: "Ëjaëpi yëna huajëcohua'i pa'ijë iye maña nesi'i
panita'a ja yequë co'amañaje nesi'i caye pa'iji." 16 Jaje pa'iquëta'are
mësaru cato si'a tuturepa cacohua'i a'ë, pa'ire payeje nëina. Si'aye jaje
jerepa pa'iohua'ire nëina, tutu caye co'aye a'ë. 17 Jaje pa'ina, de'oye yo'oye
asaquëpi ja yë'ta'a de'oye yo'oma'ë pani tsoe co'aye yo'opi.

Jaiye Co'amaña Pacohua'ire Quëaye

5 1 Iye jaiye co'amaña pacohua'i asajë'ë. Oijë'ë cui'ne cuijë'ë, mësaru
ai yo'o ja'ñere asa quëquëjë. 2 Mësaru jai do'i co'amaña tsoe ja'juse'e
a'ë cui'ne de'o ju'i cañaje pu'jupi ani huesose'e a'ë. 3 Mësaru oro cui'ne
curiquëje yoco ne huesëse'e a'ë. Jaje yoco ne huesëyepi iñoji, mësaru
co'aye yo'oyere. Jaje pa'ina, japi mësaru capëa toa ëoyeje pa'yerepa
peo huë'ña ëo huesoja'coa. Mësaru tëji mu'señare pare jaiye co'amaña
de'huani teaye payë. 4 Mësaru tsiña co'amaña necohua'ire saima'pë
pa'ise'epi yure mësarute sañope iñoji. Iñoquëna, Ëjaërepa tutu quë'ipi
iohua'i nesi do'ire saijë'ë, cayere asapi. 5 Iye yeja pa'i maca mësaru
de'o huë'ñare pare pa'ijë si'aye mësaru yëyere yo'ojë sihuajë paë'ë,
duruhuequë hui'yape jujuyeje pa'ye jujuhuë. Jaje pa'ina, yure mësarute
huai mu'seña tia'api. 6 Mësarupi huani jeohuë, ti co'aye yo'oma'cohua'ini,
co'acohua'i a'ë cajë, mësarute sañope yo'o tutu ti peocohua'ini.

Yo'o Jujahuë Cama'pë Quëcojë Uteye

7 De'oji. Maija'quë do'ijë. Mësaru cato yo'o jujahuë cama'pë quëcojë
utejë'ë, Ëjaë dai macaja'a, tsio taquë jë'quë oco tëcahuëare utequë

pa'iquë a'ë, ocosi maca tase'epi mëani quëcona tëasi'i caquë. 8 Jaje
cui'ne mësaruje quëcojë ocue pa'i macarepa pa'ijë'ë, mai Ëjaë daiye ti'a
tëji do'ire. 9 Maija'quë do'ijë mësarujaa sa'ñe jaë do'ire ai yo'oyë cajë
pëti coca cama'pë pa'ijë'ë, Maija'quëre nejo cuañoñe pañu'u cani. Tsoe
caca sa'rore pa'iji Diusu pai yo'ose'e ñani ca tëji ëjaërepa. 10 Jaje pa'ina,
Maija'quë do'ijë ye'yejë'ë, Maija'quë yëye quëacai do'ire tsoe acohua'i
ai yo'ojë quëcose'ere. 11 Ai yo'onije quëcosicohua'ire mai cato cayë: ai
sihuacohua'i pa'iyë, jaohua'i cato. Mësarupi Job ai yo'oquë quëcose'e
cui'ne tëji hueñana Maija'quë ite cocaise'e asacohua'i a'ë. Jaje pa'ina,
Maija'quë cato, teaye ñani oi cocaiyepi ini pa'iye sëte cocaijaquë api.
12 Maija'quë do'ijë, mësaru cayepi do'i quë'ye pa'ijaquë cajë Maija'quëna
se ca co'ijaijë care payë cama'pë pa'ijë'ë. Jaje pa'ina, nuñerepa cajë'ë,
yecohua'i asajëna. "Jaje pa'iji" casicohua'i pani, jare "jaje pa'iji" case'e
pa'ijaquë, cui'ne yecohua'i asajëna, "pañë" casicohua'i pani, jare "pañë"
case'e pa'ijaquë. Jaje yo'onita'a mësaru nejo cuañoñe paja'cohua'i a'ë.

Jujucaija'quë Api, Asajë Señe

13 Mësaru aquëpi ai yo'oquë pani Maija'quëre seja'quë, mësaru aquëpi
sihuaquë pani Maija'quëre sihuaquë jëjëja'quë. 14 Mësaru aquëpi jui'iquë pani
sehuosicohua'i ëjaohua'ini soija'quë, mai Ëjaë mamipi cajë secacaija'cohua'ire,
hui'yapepi dojë. 15 Maija'quëpi jui'iquëre jujuja'quë api. Ta'ñe cuasajë seto
jui'iquëpi co'yaja'quë api. Co'aye yo'osiquë pa'itoje i co'aye yo'ose'ere sai
de'huacaise'e pasipi. 16 Jaje pa'ina, tayo yo'ose'ere pai ñape yecohua'ina
se quëajë, pai ñape yecohua'ire secacaijë'ë, Maija'quëre si'aohua'i juju
cuañosicohua'i pañu'u cajë. Jaje pa'ina, nuñe pa'iquëpi Maija'quëre señe
cato ai tutu pa'iji, yecohua'ire cocaiye. 17 Jaje pa'ina, tsoe aquë Maija'quëre
quëacaiquë Elías maije pa'ipi ocoma'o pa'ijaco caquë Maija'quëre sequëna,
toaso ometëca cui'ne jopo ocoye pao, iye yeja. 18 Pacona, cui'naëpi Maija'quëre
ocojaco caquë sequëna, oco ocona cui'naopi, yeja de'oye mëaco de'o.
19-20 Maija'quë do'ijë, mësaru aquëpi nuñerepa yo'o ma'are hua saquëna,
yequëpi, de'o ma'ana cui'naëni ne co'ya coquë pani jutira'siquëni huasoji,
cui'ne jaiye i co'aye yo'orojaise'ere sai de'hua cuañoji.

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

1 SAN PEDRO

Pedro Toyase'e Si'a Hue̱'ña Hua Saisicohua'ina

1 1 Yë'ë Pedropi Jesucristo jëjo daoquëpi iye toya ja'hua toyayë,
yequë pa̱i yejañare hua saisicohua'ina caquë toyayë: Ponto, Galacia,
Capadocia, Asia cui'ne Bitinia pa'icohua'ina. 2 Maija'quëpi mësarute
sahuapi. Sahuasicohua'ini Maija'quë joyopi Maija'quë tse̱cohua'ire nepi,
mësarupi Jesucristo cua̱ñeñe de'oye sehuocohua'ipi i̱ tsiepi tsoa to̱sicohua'i
pa'ija̱jë caquë. Ja̱je pa'ina, Maija'quëpi de'oye ñacaina, jo'cua de'oye pa'ijë̱'ë.

Ti Pani Huesëyere Utejë Pa'iye

3 De'oquëre pa'ni cañu'u, Maija'quëre mai Ëjaë Jesucristo pëca ja'quëre,
maire ai oi do'ire ti̱jupë co̱asicohua'ire nesiquëre Jesucristo ju̱ni huëisi
do'ipi. Ja̱je pa'ina, iye yo'osi do'ipi de'oyere pare utejë pa'iyere payë, mai.
4 Ja̱je pa'ina, Maija'quë mësarute caquë ma'tëmo de'huacaisi co'amañare
ti ne huesë ma'ñere, si'si ne ma'ñere, cui'ne ti me'me to̱me ma'ñere
paja̱'cohua'i a'ë, mësaru Maija'quë cuasa do'ipi. 5 Ja̱je pa'ina, mësarute
Maija'quëpi i̱ tutupi ñacai pa'iji, mësarupi huasosicohua'i pa'iyere, i̱ ne
de'huacaise'ere ti̱'ajajë caquë. Ja̱re tëji mu'señarepa paja̱'cohua'i a'ë.
6 Ja̱ do'ire mësaru ai sihuajë pa'iyë, coa nëhui tëcahuë jaiye neñañe ai
yo'oye pa'itoje̱. 7 Ja̱je pa'ina, mësaru Maija'quë pa'iji cuasayere ai yo'oyepi
neñaquëna, do'i quë'ye etase'epi, toapi neñasi oro do'iye jerepa se̱ña maca
do'i quë'ye etasipi. Oro cato coa caraja̱iñe a'ë. Neñañe pa'ina, i̱tire pase'e
etase'epi Jesucristore i̱ñosi maca Jesucristore sihuajë de'oquëre pa'ni
cayere cui'ne ëjaëre pa'ni cayere i̱ñoñe pasipi.
8 Jesucristore ñama'pë pa'isicohua'ita'a i̱te ai oiyë, mësaru. I̱te ñama'pë
pa'isicohua'ita'a pa'ire paji cuasajë ai de'oyerepa sihuayë, yë'opi ca ti̱'añe
peoyerepa. 9 Sihuajë joñoa huaso cua̱ñoñere ti̱'asi'i cajë ti̱'ahuë, mësaru
pa'ire paji cuasa do'ipi.
10 Maija'quëre quëacaicohua'ipi ai tsoe hue̱'ña mësarute Maija'quë oi
coa i̱si ja̱'ñere huaso cocare toyacaijëta'a huesëhuë. Ja̱je pa'ina, i̱quere
caquë'ni cuasajë ai co'ehuë, asa ti̱'añu'u cajë. 11 Cristo joyopi Maija'quëre
quëacaicohua'ire du'ru quëapi, Cristo ai yo'o ja̱'ñere cui'ne jeteyo'je i̱

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

ayere ma'tëmo ayere de'oyerepa pa'i ja̱'ñere quëapi. Ja̱je quëaquëna,
asajë ¿jequë pa'ija̱'quë a'ni, i̱? cui'ne ¿je yëhua ja̱je pa'ija̱'coa'ni? cajë ai
co'ehuë, asañu'u cajë. 12 Ja̱je co'ejëna, Maija'quëpi i̱ohua'ire quëapi, iye
mësaru quëaye mësaru tse̱ peoji caquë. Yecohua'i tse̱ a'ë caquë quëapi. Ja̱
cato maini capi. Yure ja̱je pa'ina, iyere Maija'quë huaso cocare mësarute
quëacohua'i quëahuë, ma'tëmo jëjo daosi joyo tutupi yo'oquëna. Iye huaso
coca cato hui̱ñaohua'ique ai cuasajë i̱tise'e ña ëa ju̱'iñë.

Maija'quëpi Maire De'ocohua'irepa Pa'iyena Soiye

13 Ja̱je pa'iye sëte mësaru cuasayere ne de'huajë̱'ë, cuepese'eje̱ pa'iohua'i
pa'ima'pë. Ja̱je pa'ijëna, mësaruna Jesús ayere i̱ño maca, Maija'quë oi
co̱caiyepi pa'iji, mësarute. Ja̱re cuasajë pa'ijë̱'ë. 14 Ja̱je pa'ina, Maija'quë
caye de'oye sehuocai mamajë sëte, Maija'quëre asama'në yëjë pa'ise'ere
pa'ima'pë pa'ijë̱'ë. 15 Maija'quë mësarute soisiquë ai de'oquë api. Ja̱je
pa'ina, mësaruje̱ de'ocohua'irepa pa'ijë̱'ë, i̱je pa'iohua'i. 16 Ja̱je pa'ina,
toyase'e caji: "De'ocohua'irepa pa'ijë̱'ë, yë'ëje̱ pa'iohua'irepa."
17 Mësarupi Maija'quëre "Ja'quë" cajë se̱cohua'i pani si'anë i̱ni ca'rajë
pa'ijë̱'ë, iye yeja mësaru pa'i mu'seña pa̱i ñape yo'ose'eje̱ pa'ye sa̱iquëni,
cui'ne si'a yë'quë maca si'aohua'ire yo'oquëni. 18 Mësarute Maija'quëpi
huasopi, mësaru aiohua'i pa'ise'eje̱ pa'ye mësaruje̱ do'i peoyere yo'ojë
pa'isicohua'ini. Mësarute huasoni sa̱icaima'ë paji'i, oropi pa̱nita'a curipi,
ne huesëyere. Iye huaso do'i cato sa̱ipi, ti ne huesë ma'ñere papi. Ja̱re
mësarupi tsoe asacohua'i a'ë. 19 Cristo tsie do'ipi sa̱icaji'i, mësarute yëi
ñama a'si peoquëpi, si'si te̱'ñaje peoquëje̱ pa'ire papi. 20 Cristo cato ja̱
yë'ta'a yeja de'huama'në ja̱je ju̱cacaija̱'quëre ca nëosiquë pa'iji. Ja̱je pa'ipi
yure tëji mu'seña mësaru de'oye pa'iyere caquë daji'i. 21 Ja̱je pa'ina,
mësaru Cristo do'ija̱'a Maija'quëre i̱re papi cuasajë sehuoyë, ju̱'isiquëni
huajëquëre huëoni de'oquëre pare i̱ñosiquëre. Ja̱je pa'ina, yure mësaru
Maija'quë pa'ire paji cuasajë i̱na quëco pajë pa'iyë, co̱caija̱'quë api cuasajë.
22 Nuñerepa cocare mësaru sehuocai do'ire mësaru joñoa tsoa to̱huë,
Maija'quë do'ijëre nuñerepa oñu'u cajë. Ja̱je pa'iye sëte si'a tuturepa pa̱i
ñape yecohua'ire oiye pa'iji, de'o joyore papi. 23 Ja̱je pa'ina, mësaru cato
yure pa̱i ju̱'icohua'i mamajë peoyë. Mësaru cato yure Maija'quë coca ti
pani huesëyere papi jojosicohua'i a'ë. 24 Ja̱je pa'ina, toyase'e caji:

Si'a pa̱i iye yeja pa'icohua'i tayaje̱ pa'iohua'i a'ë,
Si'aye i̱ohua'i pa'iyepi taya joroje̱ pa'ye a'ë.
Taya cato cue̱necoa. Cue̱ne huesëcona, i̱ti joropi to̱mecoa.

25 Ja̱je pa'iquëta'are Maija'quë coca cato ti pani huesëye a'ë.
Iye huaso cocare mësarute quëahuë.

2 1 Ja̱je pa'iye sëte si'aye co'ayere je̱ocojë̱'ë, si'aye cosoyere, coa cayere,
yecohua'i payere ëa ñañere, cui'ne yecohua'ire co'a coca cayere
je̱ocojë̱'ë. 2 Je̱oconi tsi̱ mañaja'a co̱asicohua'i oje yëyeje̱ pa'ye mësaruje̱

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

joyo pa'i cocare yëjë̱'ë, huasosicohua'i ai de'oyere cajë. 3 Mësarupi Ëjaë
de'oquërepa pa'iyere nuñerepa ña ti̱'asicohua'i pani ja̱je yëcohua'i pa'ijë̱'ë.

Cristo Api, Pa'iye Quë'i Quë̱na Pë

4 Ëjaëna tsio daijë̱'ë, pa'iye pa'i quë̱na pëna, pa̱i je̱ocosicona. Ja̱je
pa'iquëta'are Maija'quëre cato i̱ sahuasi quë̱na përe pa'ë, jai do'i quë'io.
5 Ja̱je pa'ina, mësaru i̱na tsioja̱ijë pa'iye quë'i quë̱na pë̱a de'ohuë.
De'orena, Maija'quëpi joyo huë'e de'huapi, mësarupi. De'huaëna, i̱se'ere
necaija̱'cohua'i pa'iyë. Pa'ijë Jesucristo do'ija̱'a ai yo'ojë i̱siyë, Maija'quë
sihuaquë ñañere. 6 Ja̱je pa'ina, toyase'e caji:

Yë'ë sahuasicore pani, de'o quë̱na përe pare Siónna o̱añë,
I̱ona quëco paquë cato coa quëco tayohuë caquë co'a ju̱'iñe pa̱sipi.

7 Ja̱je pa'ina, ja̱ quë̱na përe i̱ore pao cajë asacohua'ire cato do'i
quë'iorepa asa cua̱ñoji. Ja̱je pa'iquëta'are, toyase'e cayeje̱ pa'ye pa'iji, ja̱je
asama'cohua'ire cato. Ja̱je pa'ina, caji, toyase'e ñeje:

Huë'e necohua'i je̱ocosi quë̱na pëpi
Yure cato si'a huë'e naupa quë̱na përepa de'o.

8 Cui'ne yecopi caji, ñeje:

Asama'cohua'ipi ja̱ quë̱na pëna ju'ajëna, i̱opi ne ta̱oja'coa.

Ja̱je pa'ina, ja̱ohua'i cato Maija'quë coca sehuoma' do'ire ne
huesëja̱'cohua'i a'ë, i̱ ña nëose'eje̱ pa'ye.

Maija'quë Pa̱i Pa'iye

9 Mësaru cato i̱ sahuasi pa̱i a'ë. Ëjaëre pase'ere necaija̱'a pa̱i a'ë.
Si'si peo daripë acohua'i a'ë. Maija'quë tse̱cohua'ire pa'ë. Ja̱je mësaru
pa'iohua'i a'ë. Ja̱je pa'ina, mësarute nea hue̱'ñare pa'ijëna, Maija'quëpi
soipi, mia hue̱'ñana etani Maija'quë de'oyerepa yo'ose'ere yecohua'ina
quëaja̱jë caquë. 10 Ja̱'në cato mësaru i̱ pa̱i peocohua'i paë'ë. Pa'isicohua'ipi
yure cato i̱ pa̱i de'ohuë. Ja̱'në mësarute Maija'quë teaye ñani co̱caiye pa̱pi.
Yure cato mësarute teaye ñaquë oi co̱caiji.

Maija'quëre Necaiyere Cajë Pa'ijë̱'ë

11 Maija'quë do'ijë, mësarute se̱ñë, mësaru ca̱pë yëyere sa'ro
nëocaima'pë pa'ijë̱'ë caquë, mai joñoa sa̱ñope uihuayere. Mësaru cato iye
yeja acohua'i peoyë. Coa daisicohua'i a'ë. 12 Ja̱je pa'ina, de'oyerepa yo'ojë
pa'ijë̱'ë, si'aohua'ire judío pa̱i peocohua'ireje̱. Ja̱je mësarupi pa'ijëna,
yure mësarute sa̱ñope co'aye yo'ocohua'i a'ë casicohua'ipi mësaru de'oye
yo'oyere ñani, Maija'quëre de'oquëre papi caja̱'cohua'i a'ë, i̱ohua'ire
Maija'quë huaso mu'se ti̱'aëna.

13-14 De'oji. Maija'quëpi nepi, pa̱i ëjaohua'ire co'aye yo'ocohua'ire
si'seja̱'cohua'ire, de'oye yo'ocohua'ini de'ocohua'i a'ë caja̱'cohua'ire. Ja̱je pa'ina,
mai Ëjaëre oi do'ire si'a pa̱i ëjaëre si'aohua'i jerepa pa'ire sëte de'oye sehuocaiye

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

pa'iji. Jaje cui'ne si'aohua'ire iye yeja pai ëjaohua'ire de'oye sehuocaiye pa'iji.
15 Jaje pa'ina, Maija'quë cato yëji, mësarupi de'oye yo'ojë pa'ijëna, huesëohua'ipi
tañe cuasama'cohua'ipi mësarute sañope ca tiañe peoyere.
16 Jo'ya nesicohua'i peoyë, mësaru. Jaje pa'ina, jo'ya nesicohua'i
peoyë cajë co'ayere neñu'u cajë yo'oma'pë pa'ijë'ë. Coa ai jerepa Diusu
jo'yaohua'i a'ë cuasajë, i yëyere yo'ojë pa'ijë'ë. 17 Si'aohua'ire paire de'oye
yo'ojë'ë, ëjaohua'ire yo'oyeje pa'ye. Maija'quë do'ijëre oijë'ë. Maija'quëre
ca'rajë'ë. Pai ëjaëreje de'oye yo'ojë'ë, ëjaëre papi cuasajë.

Cristo Mai Yo'o Ja'ñere Iñoquë Ai Yo'opi

18 Co'amaña necaicohua'i, mësaru ëjaohua'ire de'oye sehuocaijë pa'ijë'ë.
De'ocohua'ise'ere mësarute oicohua'ise'ere de'oye yo'oma'pë pa'ijë'ë. Co'a
ëjaohua'ireje de'oye sehuojë yo'ojë'ë. 19 Jaje pa'ina, de'oye a'ë, mësaru de'oye
yo'ojëta'are mësarute yecohua'ipi co'aye yo'ojëna, ai yo'oyere quëcoye. 20 Jaje
pa'iquëta'are mësarupi co'aye yo'ojë si'se cuañojë quëcoto do'i peoji. Jaje
pa'iquëta'are mësaru de'oye yo'o do'ire ai yo'ojë quëcoye pani de'oye a'ë. Do'i
pa'iji, Maija'quë ña hue'ña. 21 Jare caquë mësarute Diusu soipi, mësarupi Cristo
mësaru do'ire ai yo'ose'ere ñani i yo'ose'eje pa'ye mësaruje yo'ojajë caquë.
22 Cristo cato ti te'oreje tayo neñe paquë paji'i, cui'ne paireje cosoma'quë paji'i.
23 Ite co'aye catoje sañope cui'ne co'ayepi cama'quë paji'i. A'si ite yo'o macaje
sañope icohua'ire saisi'i cama'quë paji'i. Coa ai jerepa Maija'quëna jeopi,
jaëpi pai yo'oyere ña de'huaquëpi, nuñerepa yo'oquëpi ña de'huajaquë caquë.
24 Cristopi si'aye mai co'aye yo'oye hue'oni sani cruzuna que cuañopi, maipi
co'aye yo'oyere ju'isicohua'ije pa'ye pa'ijë nuñerepa yo'oyere huajëcohua'i
pa'ijajë caquë. I a'si do'ipi mësaru huasosicohua'i pa'iyë. 25 Ja'në mësaru yëi
ñama ne huesësicohua'ije pa'iohua'ipi paë'ë. Jaje pa'isicohua'ita'a yure cato
Cristona co'irena, ipi yëi ñamare ñacaiquë ñañeje ñaquë mësaru joñoaje ñacaiji.

Huejasicohua'i Pa'iyere Quëaye

3 1-2 Nomiohua'i, mësaruje mësaru ëjëohua'i cuañeñere de'oye sehuojë
pa'ijë'ë. Jaje yo'ojëna, mësaru ëjëohua'i sehuoma'cohua'ipi mësaru
iohua'ire de'oye ëjaohua'ire ñajë de'oye pa'iyere ñajë sehuoja'cohua'i a'ë, ai
yëhuo coca peoye. 3 Mësaru de'ocohua'i ña cuañoñere ëmëje'e capë ëja de'oyere
oima'pë pa'ijë'ë, ai de'oye naña yoyere, jai do'i yi'yo se'huoñere, panita'a jai
do'i caña suñañere. 4 Mësaru de'ocohua'i pa'iye cato pa'ijaquë mësaru joyopi
de'oye cuasayepi, ja'ë tënë ma'ñerepa, a'ji joyopi jo'cua de'oye pa'iye a'ë, do'i
quë'yerepa Maija'quë ña hue'ña. 5 Ai tsoe hue'ña nomiohua'i Maija'quëna
iohua'i pa'iye isisicohua'i cato jaje pa'iyepi ëja de'osicohua'i pa'ahuë'ë.
Maija'quëna quëco pacohua'i pa'ahuë'ë. Jaohua'i cato, jaje pa'iohua'ipi iohua'i
ëjëohua'ire de'oye sehuocohua'i pa'ahuë'ë. 6 Jaje pa'io pa'aco'ë, Zara. Jaje
pa'iopi io paquë Abrahamre de'oye sehuoco pacopi ca'aco'ë, "Yë'ë ëjaë". Jaje
pa'ina, mësarupi ti ca'rama'pë de'oye yo'ocohua'i pani io mamajë pa'iyë.

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

7 Jaje cui'ne mësaruje ëjëohua'ije mësaru nëjohua'i yëjë cayere de'oye
asacohua'i pa'ijë'ë. Pani nomiohua'ipi esa jë'ye duruhuëje pa'iohua'i pa'i
do'ire iohua'ire ëjaohua'ire ñajë dahuëre paye. Coa ai jerepa Maija'quë
oi mësarute pa'iye isise'eje pa'ye jaohua'ireje isisi do'ire mësaru de'oye
ñajë pajë'ë. Jaje yo'ojëna, mësarute josa ta'tëpoje pa'io pa'iye pasipi,
Maija'quëre se maca.

De'oyere Pare Yo'o Do'ire Ai Yo'ocohua'i Pa'iye

8 Jaje pa'ito pai ñape sa'ñe de'oye yo'ojë pa'ijë'ë, te'e nëiñena tsiosicohua'ipi
sa'ñe Maija'quë do'ijëre oijë. Teaye pa'iohua'ipi de'oye yecohua'ire oijë
cocaicohua'i pa'ijë'ë. 9 Mësarute co'aye yo'ouna, iteje co'ayepi saima'cohua'i
pa'ijë'ë, pëi tea ju'iquëna. Iteje pëijë sañope tea ju'iñepi saima'pë pa'ijë'ë. Coa
ai jerepa mësarute sañope cacohua'ini de'oyepi cacaijë'ë, Maija'quëpi de'oye
pa'iyena de'huaja'cohua'ini soisicohua'i sëte. 10 Jaje pa'ina:

Paipi sihuaquë de'o mu'seña pasi'i cani
I tseñore nau nëcoye pa'iji,
Coso coca caye paja'core yë'opopi.
11 Co'aye yo'oyere jeoconi de'oyere yo'ojë pa'ijë'ë.
Jo'cua de'oye pa'iyere co'eni ti'ani jare yo'oye pa'iji.
12 Ëjaëpi nuiñe pa'icohua'ire ñacai paji.
Cui'ne iohua'i ite señeje asacai pa'iji.
Jaje pa'iquëta'are co'aye yo'ocohua'ire cato sañope yo'oquë pa'iji.

13 ¿Nepi mësarute sañope yo'oja'cohua'i a'ni, mësarupi si'anë de'oyese'e
yo'ocohua'i pa'ito? 14 Jaje pa'iquëta'are mësaru nuñerepa yo'ojë pa'i do'ire
ai yo'oni sihuacohua'i pa'ija'cohua'i a'ë. Ca'rama'pë pa'ijë'ë. Cui'ne co'a
ju'ima'pë pa'ijë'ë. 15 Coa ai jerepa Cristore mësaru joñoa Ëjaëre pare pajë'ë.
Jaje pa'ina, si'anë cuañesicohua'ipi pa'ijë'ë, mësaru sehuoni utejë pa'iyere
paipi seni asañu'u cajë secohua'ire, dahuëre pa'iohua'ipi, ëjaohua'ire ñajë
de'oyere papi iohua'i sese'ere sehuocaijë'ë. 16 Jaje pa'ina, mësaru cuasayepi
jo'cua pa'ijaquë cani de'oye yo'ojë pa'ijë'ë. Pa'ijëna, mësaru nuñe Cristore
sehuocohua'i ëaye pa'iyere co'aye cacohua'ipi iohua'i co'aye case'ere cuasajë
co'a ju'ija'cohua'i a'ë. 17 Ai jerepa de'oji, nuñere pare yo'ojë ai yo'oye pa'ito.
Jaje Maija'quëpi yë nëoru. Co'ayere yo'o do'ire ai yo'oye cato do'i peoye a'ë.

18 Mai co'aye yo'o do'ire saicai Cristo ai yo'opi, te'ore pare juni tëjiquë.
De'oquëpi ai yo'opi, mai co'acohua'i do'ire, maini Maija'quë quë'rona sasi'i
caquë. I capë cato huahuoni ju'isiquë paji'i. Jaje pa'isiquëta'a i joyopi huëoquëna,
cui'naëpi huajëquë pani copi. 19 Ja joyopi sani paire necaise'ere quëapi,
tsea cuañosi joñoare. 20 Ja joñoa cato tsoe hue'ña Noé pa'inë Maija'quëre
sehuocaima'cohua'i pa'ijë pa'isicohua'i paë'ë. Jai yohuë de'hua maca Maija'quë
yo'o jujama'ë iohua'ire utequë pa'i maca ja joñoare quëapi. Coa ocho pai maña
huaso cuañojë pa'ahuë'ë, ocopi. 21 Maire oco doye cato ocho paire huasose'eje
pa'ye a'ë. Jaje pa'ina, Jesucristo juni huëisi do'ipi maire huasoji. Oco doye cato

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

coa iñoñe a'ë, ja huasosicohua'i pa'iyere. Jaje pa'ina, ëmëje'e si'sire tsoa toñere
oco doye iñoñe paji. Coa ai jerepa de'oye cuasayere pañu'u cajë Maija'quëre
señere iñoji. 22 Maire huasoquë cato ma'tëmona mëni Maija'quë ëja te'tere pa'iji,
si'aohua'ire huiñaohua'ire cui'ne cuañe tutu pacohua'ire meñe cuañequëpi.

Diusu Isisi Tutu Pa'iye Ja'ye Ñacaijë Pa'iye

4 1-2 Cristopi i capë ai yo'oquë juji'i. Jaje pa'ina, iye cuasayere pajë'ë.
Capëpi ju'isiquë cato co'aye yo'oye tëni saisiquë api. Tëni saisiquëpi
si'a i iye yeja pa'i maca Maija'quë yëyere yo'oquë pasipi, i capë co'aye
yëyere yo'oma'ë, jare cuasajë pa'ijë'ë. 3 Teape tsoe mësaru Maija'quëre
sehuoma'cohua'i yo'oyere yo'ojë paë'ë, si'aye yo'oyena sëo measicohua'ipi,
co'ayere yëyere, cuepeyere, jai pai tsi'sini aijë ai pisiye yo'ojë cayere, jaiye
cono ucuyere, cui'ne Maija'quë api cajë co'ayere sejë yo'ojë paë'ë. 4 Jaohua'i
cato yure mësarute tiohua'ire ñañë, mësarupi te'e iohua'i ja're coni co'ayere
yo'ojë pa'ima'pëna. Jaje pa'ina, mësarute co'aye cayë. 5 Jaje pa'iquëta'are
jaohua'i cato iohua'i pai ñape yo'ose'ere iñoja'cohua'i a'ë, huajëcohua'ire
cui'ne juisicohua'ire pai ñape yo'ose'ere saisi'i caquë ña de'huaquëna. 6 Jaje
pa'ina, juisicohua'ire de'o cocare quëapi. Ja cocapi iohua'i huajëcohua'i pa'inë
yo'ose'ere ña de'huayere caquë, iohua'i Diusu pa'iye isiyepi joyopi pa'ijajë caquë
yo'opi.

7 Si'a co'amaña carajai mu'seña ti'aji. Jaje pa'ina, mësaru nuñerepa
pa'iohua'ipi Maija'quëre señese'e yo'ojë pa'ijë'ë. 8 Jaje pa'ina, si'aye jerepa pai
ñape sa'ñe oiyere pajë'ë. Paire oiye cato jaiye co'aye yo'oyere sai de'huacaiye
a'ë. 9 Pai ñape yecohua'ire de'oye yo'ojë'ë, mësaru huë'ena daicohua'ire,
ësema'pë. 10 Jaiye tiñe pa'ye Maija'quë isiye de'o co'amaña de'oyerepa
necaicohua'i sëte pai ñape yecohua'ire necaijë'ë, mësaru isi cuañose'eje pa'ye.
11 Mësaru joyopi cocare caquë pani Maija'quë coca cayeje pa'ye cajaquë, cui'ne
yecohua'ini cocaiquë pani Maija'quë isi tutupi cocaijaquë. Jaje pa'ina, si'aye
mësaru nerojaiñe cato Jesucristo do'ija'a, Maija'quëre sihuajë de'oquëre pa'ni
ca ja'ñere neñe pa'ijaquë. Maija'quëre cato si'a miañe jare i tsese'e a'ë, cui'ne
si'a co'amaña jare i tsese'e a'ë, je'nëna. Jaje pa'ijaquë.

Cristore Tuicohua'i Ai Yo'oye

12 Yë'ë oicohua'i, toa ëoyeje pa'ye jëaye neñañepi mësaruna titaja'coa.
Titacona, me neni jaje tiñerepa pa'iquë'ni cuasama'pë pa'ijë'ë. 13 Neñañepi pa'ito
coa ai jerepa sihuajë'ë, Cristo ai yo'ose'e ayere mësaruje pajë cajë, si'aye i ayere
de'oyerepa mësaruja'a iñoquëna, ai sihuaja'cohua'ipi. 14 Jaje pa'ina, yecohua'ipi
Cristore tui do'ire mësarute co'acohua'i a'ë cato mësaru sihuacohua'i pa'iye
pa'iji, Maija'quë de'o joyopi mësaru ja're pa'i do'ire. 15 Paire huani jeoñere,
co'amaña yahue iñere, co'aye yo'oyere, yecohua'i yo'oyere coa cacarojaijë ne
de'huacaiyere yo'oye peoji, iyere yo'o do'ire ai yo'oquë pani huajëya' juiñe
pa'iji. 16 Jaje pa'iquëta'are Cristore tui do'ire ai yo'oquë pani huajëya' juiñe

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

peoji. Coa ai jerepa Maija'quëni de'oquëre pa'ni caquë sihuaye pa'iji, ai yo'o do'ire.

17 Tsoe tï'api, Maija'quë tsëcapëre pani ïohua'i yo'ose'e ñaquë sai de'hua maca. Jaje mai yo'ose'ere du'ru ñaquë sai de'huaye huëoto, ¿merepa jaohua'i Maija'quë caye sehuoma'cohua'i yo'o cuañoja'cohua'i a'ni, ai co'acohua'i cui'ne Maija'quë cuañeñe yo'oma'pë tayocohua'i? 18 Nuñe yo'ocohua'ita'a huaso cuañoñe ai yo'oye pa'iji. Jaje pa'ito, ¿merepa co'aye yo'ocohua'i cui'ne tayocohua'i jëa tï'aja'cohua'i a'ni? 19 Jaje pa'ina, Maija'quë yëyepi yo'ojë ai yo'ocohua'i cato jare de'oyere yo'ojë pa'iye pa'iji, joñoase'ere Maija'quëna ïsini pa'ijë, Maija'quë cato maire ne de'huaquëpi, cui'ne ï case'eje yo'o tï'aquëpi.

Sehuosicohua'ire Yëhuoye

5 1 Yë'ëje sehuosicohua'i ëjaë'ë. Jaje pa'ipi Jesucristo ai yo'oquëna, ñasiquëpi yure yëhuoyë, sehuosicohua'i ëjaohua'ire, mësaru quë'ro pa'icohua'ire, yë'ëje ïohua'i ja're coni Jesús aye de'oyere pare jeteyo'je pajaquëpi. 2 Mësarupi ñacaijacohua'i a'ë caquë Maija'quë mësaruna ïsisicohua'i de'oye cuasajë yo'ojë'ë, Maija'quë yëyeje pa'ye. Yo'oma'pë pa'ijë'ë, cuañe nëosi do'ire panita'a curiquëre ai yë do'ipi mësaru yë do'ire sihuajë nejë'ë, co'amaña. 3 Cui'ne mësaru tsecohua'i a'ë cuasama'pë pa'ijë'ë, mësaru ñajë pacohua'ire. Coa ai jerepa ïohua'ini de'oye pani ïñojë'ë, mësaru pa'iyere ñajë tuijacohua'ire. 4 Jaje mësaru yo'onita'a yëi ñamare ñacaicohua'i Ëjaërepa dai maca de'o marore pare ïsi cuañoja'cohua'i a'ë, ti me'me tomema'coni, cui'ne ï ayere de'oyere pare ïñoja'coni.

5 Jaje cui'ne mësaruje posëohua'ije sehuosicohua'i ëjaohua'i cayere de'oye sehuocohua'i pa'ijë'ë. Si'aohua'i pai ñape yecohua'ire de'oye sehuocaijë dahuëre pa'ijë'ë. Jaje pa'iye pacohua'ire cato Diusupi sañope yo'oquë api, jerepa pa'iohua'i a'ë cuasacohua'ire. Jaje pa'iquëta'are dahuëre pa'icohua'ire cato de'oye yo'oquë ï oiyepi cocaiquë api. 6 Jaje pa'iye sëte Maija'quë tutu quë'i Ëjaëre pa'ë cuasajë ï cuañeñere sehuojë dahuëre pa'ijë'ë, ïpi mësarute jerepa tëto saisicohua'ire neja'quëre ïti yo'o maca tï'aëna. 7 Jaje pa'ina, si'aye mësaru co'a jï'iñe Maija'quëna ïsijë'ë, mësarute oi ñacaiquëna.

8 Ñare pajë pa'ijë'ë, sëtasicohua'ipi. Mësarute sañope yo'oquë huati, jai yaije pa'ipi të'ijai mësarute co'equë cu'iji, asi'i caquë. 9 Sañope ïte quëco saojë'ë, Maija'quë pa'iji nuñerepa cuasayepi. Si'a hue'ña Maija'quë do'ijë pa'icohua'ije cui'ne ai yo'oye pa'iquëta'are quëcoyë cuasajë mësaruje quëcojë'ë. 10 Jaje coa nëhui tëcahuë ai yo'osi jeteyo'je Diusupi mësarute de'ocohua'ire nuñerepa pa'iohua'ire tutu quë'iohua'ire, cui'ne tï'aja'cohua'ire pa'ë asacohua'ire nesipi, maire ai oi Jesucristo ja're tsioni pa'ijë ti carajai ma'ñere de'oyere pare pajajë caquë soisiquëpi. 11 Jaë api, jerepa pa'i de'oquërepa ti carajaima'quërepa. Jaje pa'ijaquë.

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

Pëpa Tëjiyerepa

12 Maija'quë do'iquë nuñe pa'iquë Silvanona toya cuañohuë, iye nëhui coca
maña. Iye toyase'e cato mësarute yëhuoye a'ë, cui'ne care paye a'ë, Maija'quë
maire oi coa isise'ere. Jaje pa'ito ocue pa'i macarepa itire tuijë pa'ijë'ë.
13 Babilonia sehuosicohua'i pa'icohua'ipi mësarute pëpa saoyë, mësarute
soise'eje pa'ye Diusu soisicohua'ipi, cui'ne yë'ë mamaquëje pa'i Marcosje
mësarute pëpa saoji. 14 Pai ñape yecohua'ire yo'jeire oiyepi oijë su'cuajë
sihuajë pëpacaijë'ë.
Si'aohua'i Jesucristore pacacaicohua'i sëte, ipi ñacaina, jo'cua de'oye
pa'ijë'ë. Jaje pa'ijaquë.

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

2 SAN PEDRO

Pedro Toya Cose'e Hua Saicohua'ina

1 1 Yë'ë, Simón Pedropi iye toya ja'hua toyayë, mësaruni caquë,
Jesucristo jo'yaëpi i jëjo daoquëpi. Maija'quë nuñerepa yo'oquëpi
cui'ne Jesucristo paire huasoquëpi, yëquë cuasayeje pa'ye Maija'quë pa'iji
cuasayere de'oyere pare cuasa ti'añe isisicohua'ina toyayë. 2 Maija'quë
coa isiye cui'ne jo'cua de'oye pa'iyepi mësarute jerepa pa'ijaquë, mai Ëjaë
Jesucristore cui'ne Maija'quëre mësaru cuasa ti'a do'ipi.

Cristore Tuicohua'i Yo'oye

3 Maire Maija'quëpi soipi, i jerepa pa'iyepi cui'ne i de'oyerepa yo'oyepi.
Jaje pa'ina, Maija'quëpi i tutupi maire isipi, si'aye caraye peoyerepa,
nuñerepa de'oyerepa yo'ojë pa'i ja'ñere, ite mai cuasayepi. 4 Ja co'amaña
do'ija'a jaiye i ca nëose'e ai de'oyere pare jai do'ire maina isipi, maipi iye
yeja pai ëaye nëiñepi co'a de'oyena sayere cati saisicohua'ipi pa'ijë i pa'iye
ayere ti'ani pa'ijajë caquë. 5 Jaje pa'ina, mësaru ai seña maca payere cajë
tutu yo'oye pa'iji. Jaje pa'ina, mësaru Maija'quë pa'iji cuasayepi de'oyese'e
yo'oyere se mëojë'ë. De'oyese'e yo'oyepi ta'ñe cuasayere se mëojë'ë. 6 Ta'ñe
cuasayepi yëyere co'ye quëco ti'añere se mëojë'ë. Yëyere co'ye quëco ti'añepi
yo'o jujama'pë quëcoyere se mëojë'ë. Yo'o jujama'pë quëcoyepi nuñerepa
cuasayese'e se mëojë'ë. 7 Nuñerepa cuasayepi Maija'quë do'ijëre oiyere se
mëojë'ë. Maija'quë do'ijëre oiyepi, si'aohua'ire paire oiyere se mëojë'ë.
8 Jaje mësarupi iye co'amañare pajë se mëoto mësaru pa'iye do'i quë'ye
pasipi, coa pa'iye peojë. Cui'ne mësaru Cristore cuasase'ere se mëoñe pa'iji.
9 Jaje pa'iquëta'are iye co'amañare peoquë cato ñama'quëje pa'i api. Panita'a
ñaco poreije pa'i api. I ja'në co'aye yo'ose'e tsoa tocaise'ere huanëyesiquë api.
10 Jaje pa'ina, Maija'quë do'ijë, mësarute Maija'quë sahuani i tsecohua'ire
nese'ere iñoñu'u cajë ai cuasajë yo'ojë'ë. Mësarupi jaje yo'oni co'aye
yo'oyena taiñe ti paja'cohua'i a'ë. 11 Jaje cui'ne maire huasoquë Jesucristo
cuañe te'tepi mai cacaja'a eta sa'ro jaicorepa hui'yocaisicopi pa'ija'coa.
12 Jaje pa'ina, mësarupi ta'ñe cuasajë nuñere pare ocue pa'i macarepa
pa'itoje ja yë'ta'api yë'ë cato mësarute ca sëtoquë pasi'i si'aye mësarute

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

ye'yase'ere. 13 Jaje pa'ina, yë'ë cato iye nuñere pa'ë cuasayë. Ja yë'ta'a
yë'ë huajëquë pa'i maca cato mësarute yëhuo sëtoquë pasi'i caquë. 14 Jaje
pa'iquëta'are mai Ëjaë Jesucristopi yë'ëre quëa iñopi, më'ë esa iye yeja
pa'iye jeoja'quë a'ë caquë. 15 Jaje pa'ina, yë'ë juisi jeteyo'je yë'ë ca sëtosi
co'amañare si'anë cuasa cuañoñe pa'ijaquë caquë, yë'ë ai cuasaye ja'ye
yo'oyë.

Mai Ëjaë De'oyere Ñañe

16 Mai Ëjaë Jesucristo daiye cui'ne i tutu quë'irepa pa'iyere yëquë
mësarute quëase'e paise'e coa cuasa huëose'ere quëaye pahuë. Yëquë ñaco
care papi jerepa pa'i pa'ina, ñase'ere quëahuë. 17 Cui'ne yëquëpi ite ñajë
cui'ne asahuë, Maija'quëpi Jesure de'oquëre pani, jerepa pa'ini sihuaquë
ma'tëmopi de'o yë'orepa "iquë api, yë'ë mamaquë, yë'ë oiquërepa. Ini ai
sihuaquë pa'iyë," caquëna. 18 Jaje asahuë, ma'tëmopi yë'ose'e Maija'quë
caye jutaquëna, jeto de'o cutihuëre Ëjaë ja're coni pa'i maca.
19 Jaje cui'ne payë, maire jerepa care paye necai cocaje. Ja cato
Maija'quëre quëacaicohua'i toyajë pa'ise'ere cayë, jare mësaru de'oyerepa
asacaiye pa'iji, toa tsëo pë ñami miacaiyeje pa'ye mësarute miacaiyere.
Jaje miacai pasipi, mësaru joñoana, ñata ma'ñocore papi miacaiye
ti'a macaja'a. 20 Jaje pa'ina, mësaru cato cuasaye pa'iji. Maija'quë
coca toyase'e cato pai quëase'e peoye a'ë. 21 Jaje pa'ina, Maija'quëre
quëacaicohua'i cato iohua'i cuasayepi huëojë caye pa'ahuë'ë. Coa ai jerepa
Maija'quë joyopi quëaquëna, Maija'quë yëyere ca'ahuë'ë.

Coa Cosoye Ye'yacohua'ire Quëaye
(Judas 4-13)

2 1 Israel pai Maija'quëre quëacaicohua'ipi pa'iyë, cacohua'i. Coa
cosocohua'i pa'ahuë'ë. Jaje cui'ne mësaru acohua'ije ye'yacohua'ipi
coa cosocohua'i pa'ija'cohua'i a'ë. Jaohua'ipi yahuerepa iohua'i co'aye
cuasayere ye'yacohua'i a'ë nejo cocare. Jaje yo'ojëta'a iohua'ire huasosi
ëjaëni coa caquë api caja'cohua'i a'ë. Jaje ca do'ire iohua'ire ai esa nejoñepi
titasipi. 2 Jai pai jaohua'ire tuija'cohua'i a'ë, iohua'i co'aye yo'oyere ñajë.
Jaohua'i do'ire iye de'o cocare, yecohua'ipi co'aye caja'cohua'i a'ë. 3 Jaje
pa'ina, ai curiquë yë do'ire mësaru payere sioja'cohua'i a'ë, coa cosoye
ye'yayepi yo'ojë. Jaje pa'ina, jaohua'ire cato nejoñepi ti jëa ti'añe peoyere
papi uteji, tsoe hue'ñana jaje nejoja'cohua'ire ña nëosicohua'ire sëte.
4 Diusu i huiñaohua'i tayosi do'i sai de'huacaiye pa'aji'i. Coa ai jerepa
iohua'ire cato hueni ai nea hue'ñare pana toa yejana jeocoa'ji'i. Jaohua'i cato
pai ñape yo'ose'e ña mu'señarepa ca tëjija'cohua'ipi de'huasicohua'ipi pa'iyë.
5 Jaje pa'ye cui'ne yeja tsoe hue'ña pa'isicohua'ireje Diusu sai de'huacaiye
pa'aji'i, iohua'i tayose'e. Coa ai jerepa ocopi co'je huea'ji'i. Co'je hueacona,
coa Noé macase'ere, iti nuiñe pa'iyere quëasiquëse'ere cui'ne i ja're coni

siete pa̱i pa'icohua'ise'ere huasoa̱'ji'i. 6 Ja̱je cui'ne Sodoma cui'ne Gomorra
pa̱i daripë̱aje Diusupi nejoa̱'ji'i, hua̱tase'e ëo huesoquë. Iye cato yo'oa̱'ji'i,
jeteyo'je co'a pa̱i pa'icohua'ipi ja̱je yo'oye co'aye a'ë cuasajë pa̱ ja̱'ñere caquë.
7 Ja̱je yo'oquë coa Lotse'ere huasoa̱'ji'i, co'a pa̱ipi co'ayere yo'ojëna, ñaquë
oi pa'isiquëse'ere. Ja̱ë cato nuñe pa'iquë pa'a̱ji'i. 8 Ja̱je nuñe pa'ipi i̱ohua'i
quë̱no macare pa'i si'a mu'señapi si'aye i̱ohua'i co'aye yo'oyere asaquë cui'ne
ñaquë i̱ de'o joyopi ai yo'oquë oi pa'a̱ji'i. 9 Ja̱je mai Ë̱jaë cato i̱na i̱sisicohua'ire
neñañere pa'ito huasoquë api. Ja̱je pa'iquëta'are co'acohua'ire cato pa̱i ñape
yo'ose'e ña mu'serepa si'seja̱'cohua'ini paquë api.

10 Diusupi si'seja̱'quë api, si'sire yëjë yo'ojë pa'icohua'ire, ëjaohua'i
cayere coejë sa̱ñope cacohua'ire. Ja̱je pa'iohua'ipi huajëya'ye peoyerepa
cui'ne ai co'a ju̱'ima'pë i̱ohua'i yëyese'e cuasajë ti ca'rama'pë ëjaohua'ire
co'aye cacohua'i a'ë. 11 Ja̱je pa'iquëta'are hui̱ñaohua'i ai tutu pacohua'ita'a
ëjaohua'ire co'aye cama'cohua'i a'ë, Maija'quë ña hue̱'ña.

12 Ja̱je pa'iquëta'are ja̱ohua'i cato coa nëtërojë̱icohua'ije̱ pa'iohua'i a'ë.
Asa ti̱'añe peocohua'i a'ë. Coa i̱ohua'ire nëiñeje yo'ocohua'i a'ë. Tse̱ani
huani je̱oja'cohua'ipi jojosicohua'i a'ë. Ja̱je pa'iohua'ipi i̱ohua'i asaye ti̱'a
ma'ñere co'aye a'ë cayë. Ja̱ do'ire nëtërojë̱icohua'i ju̱'iñeje pa'ye ai yo'ojë
ju̱ni huesëja̱'cohua'i a'ë. 13 Yecohua'ire i̱ohua'i co'aye yo'osi do'ire sa̱i
de'hua cua̱ñojë yure cato si'a mu'seña a̱nirojë̱aijë sihuacohua'irepa pa'iyë,
cuasayë. Ja̱ohua'i cato si'si a'sioje̱ pa'iohua'i pa'iyë, mësaru ja̱'re co̱ni. Ja̱je
pa'iohua'ipi mësaru ja̱'re co̱ni a̱o a̱ijë sihuayë cajë yo'oyë, i̱ohua'ire coso
huesose'ere jerepa yo'o huajëjë.

14 Ja̱je pa'iohua'ipi te'o macareje̱, nomiore coa ñañe pa̱ñë, ja̱re nomi
ëayese'epi ñacohua'i a'ë, tayo yo'oyeje̱ ti jë'joma'cohua'i a'ë. Tutu
peocohua'ire cato i̱ohua'i yo'oyepi cosojë co'aye yo'oyena ne ta̱ocohua'i
a'ë. Ai co'amaña tsi'soni payere cajë ta̱'ñerepa yo'ocohua'i a'ë, Maija'quë
co'aye ca nëosicohua'ipi. 15 Beor mamaquë Balaam co'ayere yo'oquë
curiquë nesi'i caquë yo'o ja̱'ñeje pa'ye yo'oyë, ja̱ohua'i cato. 16 Ja̱je
yo'oquëna, i̱te burra ti cama'copi pa̱i yë'ore papi i̱ tayoquë yo'oyere ca
quëcoa̱'co'ë. Ja̱je cani i̱ cuepequë yo'oyere necaiye pa̱'aco'ë.

17 Iye pa̱i cato oco dea pëpi oco peocoje̱ pa'icohua'i a'ë, cui'ne sirioni tutupi
ti̱rona tutu saoyeje̱ pa'iohua'i a'ë, nea hue̱'ñare pana ti nejoja'cohua'ire ña
nëosicohua'ipi pa'iyë. 18 Ja̱ohua'i cato pa ëaye nëi tutupi ca huëocohua'i a'ë,
do'i peo cocapi cajë. Ja̱je cajë tayocohua'i quë'ropija̱'a cati huajësicohua'ini,
i̱ohua'i ca̱pë co'aye yëyena ca̱pë ëayere sëo mease'ere yo'ojë, cosojë ja̱ohua'ire
co'aye yo'oyena ne ta̱ocohua'i a'ë. 19 Ja̱je yo'ojë cayë iye a'ë, de'oyerepa
pani huajëye. Ja̱je cajëta'are i̱ohua'i si'si pa'iyepi jo'ya nesicohua'ire paji.
Ja̱je pa'ina, si'a pa̱i i̱ohua'ire yo'o ëaquëna, quëco ti̱'ama'pë yo'oyere
ëjaëre payë. Ja̱pi jo'ya nesicohua'ire paquëna, pa'iyë. 20 Ja̱je pa'ina, maire
huasoquë Ë̱jaë Jesucristore asa do'ire iye yeja co'aye pa'iyere cati saicohua'ipi
cui'naohua'ini ja̱'në co'aye yo'ose'epi hue̱ co̱sicohua'i pani, ja̱'në pa'ise'e

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

seña maca co'a hue'ñana cacayë. 21 Ja do'ire ai jerepa de'ora'pi, jaohua'ire
nuñerepa pa'i cocare asama'cohua'ipi pa'ito co'aji. Yure cato Maija'quë
de'oyerepa cuañeñere iohua'ina isipi, ite asasicohua'ita'a jeoni pa'ijëna. 22 Jaje
pa'iquëta'are jaohua'ina ti'api, tsoe case'epi: "Jo'ya yai i siso oasiconi ani
coquë api, cui'ne sese ja'a de'oye tsoa tosicopi ya'o dana cui'naopi cuyacoa."

Ëjaërepa Daiyere Quëaye

3 1 Maija'quë do'ijë yë'ë oicohua'i, ico cato yë'ë cayaye acore mësarute
toya saocoa. Iye cayaye toya saoyena, mësaru nuñerepa cuasajë
pa'iyere yëhuo sëtosi'i cuasahuë. 2 Jaje pa'ina, huanëyema'pë pa'ijë'ë,
Maija'quëre quëacaicohua'i de'ocohua'irepa case'ere, cui'ne Ëjaërepa
huasoquë cuañese'ere, jare i jëjo daocohua'i mësarute ye'yase'ere.
3-4 Cuasajë'ë, iyere: Tëji mu'seña cato iohua'i yëyeje pa'ye co'ayere
yo'ocohua'ipi daija'cohua'i a'ë. Jaohua'ipi cue'cue yë'opi, seja'cohua'i a'ë:
"Me neo'ni, yure Cristo dasi'i ca nëose'e", mai aipë maña juju satoje yeja
de'hua maca acoje pa'iopi nëio carajaico iye yeja. 5 Jare secohua'ipi cato
tsoe hue'ña Maija'quëpi cuañequëna, ma'tëmo ëjacona, cui'ne yejaje oco
da'case'e pa'isicopi oco da'caja'a yeja ëjapi. Jare asacohua'ita'a jare asayere
coejë jaje cayë. 6 Cui'ne tsoe hue'ña yejaje ocopi co'jeni si'aye iote pa'iye
nejose'eje asacohua'i a'ë. 7 Jaje pa'iquëta'are ma'tëmo cui'ne yeja yure pa'iye
cato toana ëo ja'ñepi pa'iji, Maija'quë cuañe do'ipi de'huase'epi. Ja toapi pai
ñape yo'ose'e ña tëji mu'serepa co'acohua'ire ëo huesoquë nejoja'quë api.
8 Maija'quë do'ijë yë'ë oicohua'i iyeje huanëyema'pë pa'ijë'ë, mai
Ëjaëre cato te'e mu'sepi mil ometëcaje pa'ye pa'iji, cui'ne mil ometëcapi
te'e mu'seje pa'ye pa'iji. 9 Mai Ëjaë yecohua'i cayeje pa'ye i ca nëose'ere
yo'o ti'ama'ë tsoe nëima'ë pa'iji. Coa ai jerepa i cato mësaruni cuasaquë
dahuëre yo'oji, pai juni huesëyere ësequë. Jaje pa'ina, i cato yëji,
si'aohua'i Maija'quëna ponëni co'iyere tiro pa'icohua'ipi.
10 Jaje pa'iquëta'are ti cuasama'topi ti'aja'coa, Ëjaë mu'se cato,
co'amaña ñaë daiyeje pa'ye. Ja macarepa ma'tëmo cato peo hue'ñarepa
nejosico pasio ai huajëya'yerepa tutu pisiyepi. Ja macarepa ma'tëmo pa'i
co'amaña peo hue'ñarepa ëose'e pasipi, cui'ne iye yeja pa'i co'amañaje
peo hue'ñarepa ëose'e pasipi.
11 Jaje si'aye nejo ja'ñese'e pa'iji asacohua'i sëte, ai jerepa ina
isisicohua'ipi ise'ere cuasajë necaijë pa'iye pa'iji. 12 Jaje pa'ina, Diusu
yo'oja'a mu'se esa ti'ajaquë cajë tutu yo'ojë'ë, Maija'quë yo'oja'a
mu'serepa ti'añere utejë. Ja mu'se cato si'aye ma'tëmo pa'iye cui'ne yeja
pa'iye nejo huesose'e pasipi, toa uyepi peo hue'ñarepa ucosi huesoquëna.
13 Jaje pa'iquëta'are mai cato huajë ma'tëmore cui'ne huajë yejare utejë
pa'iyë. Diusu ca nëose'ere de'oyese'e cui'ne nuñere pase'e pa'ija'tore.
14 Jaje pa'ina, Maija'quë do'ijë maña iye co'amañare utejë pa'ijë de'oye
yo'ojë pa'ijë'ë. Maija'quëpi titani si'si te'ña peocohua'ire cui'ne co'aye yo'ose'e

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

peocohua'ire de'oye ñaja'quëre. 15 De'hua cuasajë'ë, mai Ëjaë cato maire oi
do'ire esa daiye paji, maipi huasosicohua'i pa'ijajë caquë. Jaje cui'ne toyapi,
Maija'quë do'iquë mai oiquë Pablojë, Diusu ite ta'ñe asaye isise'ejë pa'ye. 16 I
mësarute toya saoye ñape iye ayere mësarute capi. Jare caquë toyase'e ayeta'a
yeque cato asa ti'añe jëayeque pa'iji. Pa'ina, jare huesëohua'ipi Maija'quë
pa'iji cuasaye carasicohua'ipi tiñe ponañë. Ja ponañeje pa'ye Maija'quë coca
toyase'ejë tiñe ponacohua'i sëte, iohua'i nejo cuaño ja'ñere jaje yo'oyë.
17 Ja do'ire Maija'quë do'ijë, yë'ë oicohua'i mësaru cato iye pa'i
ja'ñere cuasacohua'ipi de'hua ñajë pa'ijë'ë, mësaru nuñerepa pa'iyere,
co'acohua'ipi mësarute iohua'i cosoyepi ne taojë. 18 Jaje pa'ina, mësaru
cato ai jerepa mai Ëjaë huasoquë Jesucristoni de'oyerepa i pa'iyere asa
ti'ajë'ë, i oiyejë pa'ye oiyena ai de'oja'cohua'i. Jaëpi de'oquërepa yure
cui'ne je'nëna ti carajaima'quërepa. Jaje pa'ijaquë.

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

1 SAN JUAN

Pa'i Cocarepa

1 [1]Toyayë, mësarute du'ru pa'i huëose'ere pare. Jare yëquëpi asajë
cui'ne yëquë ñaco care papi ñahuë. Jaje pa'ina, ñajë yëquë jëñapi
itire papihuë, pa'i coca ayere. Ja cato cayë. [2]Iye pa'i cocapi yëquëna eta
iñopi, pëca ja'quë ja're coni pa'ise'epi. Jare yëquëpi ite quëacaicohua'ipi
ñani mësarute quëahuë, ja ti pani huesëyere. [3]Yëquë ñase'ere cui'ne
yëquë asase'ere mësarute quëahuë, mësarupi yëquë ja're tsioni pa'ijajë
cajë, yëquë Maija'quëna cui'ne i mamaquë Jesucristona tsioni pa'iyeje
pa'ye. [4]Jaje toyayë, mësarute sihuayepi timëse'erepa pa'ijaquë cajë.

Ësëje Pa'i Api, Maija'quë

[5]Iye coca cato Jesucristo yëquëre ye'yase'e a'ë. Jare mësarute quëahuë.
Maija'quë cato ësë miañeje pa'ye miaquë api, ite ti peoji, nea te'te macaje.
[6]Jaje pa'ina, maipi i ja're tsioni pa'iyë cacohua'ita'a ja yë'ta'a nea hue'ñare
pa'ini coa cosoyë, cayepi cui'ne yo'oyepi. [7]Jaje pa'iquëta'are maipi Diusu
pa'iyeje mia hue'ñare pa'icohua'i pani yecohua'ire tsiosicohua'ipi pa'iyë. Jaje
pa'ito Jesucristo Diusu mamaquë tsiepi si'aye co'ayere tsoa tocaiji, maire.
[8]Tayo yo'oye peoyë cacohua'i pani maija'a co'ye cosoyë, nuñerepa
pa'iyepi maini peo do'ire jaje cacohua'ipi. [9]Jaje pa'iquëta'are tayo
yo'oyere cajë oijë Maija'quëna quëato, Maija'quë de'hue necai nuñerepa
yo'oja'quë api. Jaje yo'oquë ipi mai co'aye yo'ose'ere sai de'huacai cui'ne
si'aye tayo yo'ose'ere tsoa tocaija'quë api. [10]Maipi tayo yo'oma'cohua'i
a'ë cacohua'i pani Maija'quëpi coa cosoquëje pa'iyere neñë. I nuñerepa
cocare itire pa'ë cajë cama'pë sehuoma'cohua'ipi.

Cristo Maire Cacaiquë Api

2 [1]Maija'quë do'ijë iyere toyayë, mësarupi co'aye yo'oma'pë pa'ijajë caquë.
Jaje pa'iquëta'are co'aye tayosicohua'i panije payë, mai do'ire pëca ja'quë
ja're ca de'huacaiquëre, Jesucristore nuñe pa'iquëre. [2]Jesucristo cato mai
tayo yo'oyepi cui'ne si'aohua'i iye yeja pa'icohua'i yo'oyepi sai de'huacaise'e
pa'ijaquë caquë jucacaji'i. [3]Jaje pa'ina, Maija'quë cuañese'ere sehuocaicohua'i

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

pani de'hue i̱te asa ti̱'acohua'ipi pa'iyë asayë. 4 Ja̱je pa'ina, yë'ëpi i̱te asa ti̱'ahuë
caquëpi i̱ cua̱ñese'ere sehuoma'quë pani coa cosoquë api, i̱ni nuñerepa cocapi
peo do'ire. 5 Ja̱je pa'iquëta'are i̱ cocare asaquë i̱ cua̱ñeñeje yo'oquë pani i̱te
nuñerepa oiquëre papi. Ja̱je pa'ijë i̱ ja̱'re tsiosicohua'ipi pa'iyë asayë. 6 Ja̱je pa'ina,
Maija'quëna tsioni pa'iyë caquë pani, Jesucristo pa'ise'eje̱ pa'ye pa'iye pa'iji.

Huajë Cua̱ñeñe

7 Yë'ë oicohua'i, mësaru tsoe du'ru huëo maca asajë pa'isi cocare
toyayë, tsoe hue̱'ña cua̱ñese'ere, huajë cua̱ñeñere toyama'ë pa'iyë. Iye
cocare mësarupi asahuë. 8 Ja̱je pa'iquëta'are, huajë cua̱ñeñere toyayë. Ja̱je
pa'ina, Jesuni ñajë, cui'ne mësaruni ñajë nuñerepa cocare ñañe pa'iji. Ja̱je
pa'ina, yure cato ñami pa'ise'epi tëto saina, nuñere papi miacaiji.
9 Ja̱je pa'ina, mia hue̱'ñare pa'iyë caquëta'a Maija'quë do'iquëre coequë
cato ja̱ yë'ta'a nea hue̱'ñare pa'iji. 10 Maija'quë do'iquëre oiquë cato
mia hue̱'ñare pa'iji. Ja̱je pa'ire co'ayepi i̱te ne ta̱oñe peoji. 11 Maija'quë
do'iquëre coequë cato, nea hue̱'ñare pa'iji, i̱ sai hue̱'ñaje huesëquëpi,
neañepi ñaco ca̱na tëhuo huesosiquëpi ñama'ë pa'iji.
12 Tsi̱ maña toyayë, mësarute, mësaru tayo yo'ose'ere Jesucristo do'ipi,
sa̱i de'huacaisi do'ire. 13 Ja'quëohua'i toyayë, mësarute de'hue asa ti̱'arena,
ja̱'a huëo maca pa'isiquëre. Toyayë, po̱sëohua'i mësarute, huatireje̱ ñese
quëcosi do'ire. Toyahuë, mësarute tsi̱ maña de'hue ja'quëre pare asa ti̱'asi
do'ire. 14 Toyayë, mësarute ja'quëohua'i, ja̱'a pa'i huëo maca pa'isiquëni
de'hue asa ti̱'asi do'ire. Toyahuë, mësarute po̱sëohua'i de'hue tutu
quë'iohua'i pa'ijë Maija'quë cocapi mësaruni pa'ina, huatire quëcorena.
15 Ja̱je pa'ina, oima'pë pa'ijë̱'ë, iye yejare, cui'ne i̱ote pa'i co'amañare.
Ja̱je pa'ina, iye yejare oito Diusu oiyepi i̱te peoji. 16 Si'aye iye yeja ayere
pa̱ipi ti̱'añe cato Maija'quë i̱se'e peoji, co'ayere ca̱pë yëye, ñaco ca̱pi ña
ëaye, cui'ne jerepa pa'i a'ë cuasaye, si'aye iye cato yeja aye a'ë. 17 Ja̱je
pa'ina, iye yeja cato si'a i̱o co'aye yëye co̱ni carija̱ija'copi pa'ico. Ja̱je
pa'iquëta'are Maija'quë yëyere yo'ocohua'i cato ti pani huesëja̱'cohua'i a'ë.

Nuñerepa Coca, Cui'ne Cosoye

18 Huau dohuë, ti̱'api, tëji mu'señarepa, mësaru ja̱'në Cristo sa̱ñope yo'oquë
daija̱'quë api cajëna, asase'epi. Ja̱je pa'iye yure jai pa̱i Cristore sa̱ñope
yo'ocohua'i etahuë. Ja̱je pa'ina, tëji mu'seña'ë asayë. 19 Mai ja̱'re pa'isicohua'ipi
etahuë, mai acohua'irepa peo do'ire. Ja̱ohua'i yëquë acohua'irepa pani mai ja̱'re
patira'huë. Ja̱ohua'i cato etahuë, si'aohua'i mai acohua'ise'e pa'iye pa̱ñere i̱ñojë.
20 Ja̱je pa'iquëta'are mësarute Cristopi i̱sipi, de'o joyore. Ja̱je pa'ina,
nuñerepa ayere mësaru asacohua'i pa'iyë. 21 Ja̱je pa'ina, mësarute
toyama'ë paë'ë, nuñerepa cocare coa caye a'ë cuasacohua'ire toyayeje̱
pa'ye. Mësarupi nuñerepa cocare asa ti̱'acohua'ire sëte. Ja̱je pa'ina,
mësarupi asayë, nuñerepa cocapi cosoye aye pa'iye peoji.

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

22 ¿Jequë a'ni, cosoquë? Cosoquë cato Jesure Cristorepa peoquëni coa
caye a'ë caquë api. Jaëpi Cristore sañope yo'oquë, mamaquëre cui'ne pëca
ja'quëre coa caye a'ë caquë api, cosoquë cato. 23 Jaje pa'ina, mamaquëre
irepa peoquëni coa cayë caquë cato Maija'quëre peoquëpi pa'iji. Jaje
pa'iquëta'are mamaquëre ire papi caquë cato Maija'quëre paquëpi pa'iji.
24 Jaje pa'ina, mësaru ja'a huëo maca asase'epi mësaruni pa'ito
mësarupi mamaquëna cui'ne pëca ja'quëna tsiosicohua'ipi pa'ija'cohua'i
a'ë. 25 Jaje pa'ina, ti pa'iyere payë, Jesucristo maire ca nëose'ere.
26 Cosocohua'i ayere quëaquë toyahuë, mësarute. 27 Jaje pa'iquëta'are
mësaru cato payë, Maija'quë joyore, Jesucristo isisiconi. Jaje pa'ina,
yecohua'i ye'yayere asañu'u cajë yo'oma'pë pa'iyë. Maija'quë joyopi
mësarute ye'yaquë pa'iji. I ye'yaye cato carajai ma'ñe a'ë, nuñere pa'ë,
coso ma'ñe a'ë, iti ye'yayeje pa'ye yo'ojë Jesucristo ja're pa'ijë'ë.
28 Yure jaje pa'ito huau dohuë, Cristona tsiosicohua'ipi pa'ijë'ë, i ñai
maca quëcojë ca'raye peoyerepa i dai maca ñaja'cohua'i. 29 Jaje pa'ina,
mësarupi Jesucristore nuñe pa'ire papi asacohua'ire sëte, si'aohua'ire
nuñe yo'ocohua'ire Maija'quë mamajë a'ë, asayë.

Maija'quë Mamajë

3 1 Ñajë'ë, Maija'quë maire ai oi yë'ë mamajë a'ë cayere. Care paji, mai
i mamajë a'ë. Jaje pa'ina, iye yeja pai mai pa'iye asa ti'añe pañë,
Maija'quë pa'iye asa ti'ama'cohua'i sëte. 2 Jaje pa'ina, mai cato Maija'quë
mamajë a'ë. Jaje pa'iquëta'are Maija'quë do'ijë ja yë'ta'a huesëyë, mai
tiñe pa'iohua'i pa'i ja'ñere. Jaje pa'iquëta'are asayë, Jesucristo ñaisi maca
ite ñajë maije ije pa'iohua'i pa'i ja'ñere. 3 Jaje pa'ina, si'aohua'i ina uteye
pacohua'i cato iohua'ija'a co'ye tsoa toñë, Jesucristoje pa'iohua'irepa, ne'cua
peocohua'irepa pañu'u cajë.
4 Jaje pa'iquëta'are cuañese'ere tayo yo'oquë pani co'aye yo'oji. Jaje
pa'ina, tayoye cato cuañese'ere ne jëyoye a'ë. 5 Tsoe mësarupi asayë,
Jesucristo ti co'aye yo'oma'quëpi iye yejana daise'e, mai tayo yo'ose'ere
nejocasi'i caquë. 6 Jaje pa'ina, i ja're tsioni pa'iquë cato tayo yo'oma'quë
api. Jaje pa'iquëta'are tayo yo'oquë cato iteje ñama'quë api, cui'ne i
pa'iyeje asa ti'ama'quë api. 7 Huau dohuë, yecohua'ina coso cuañoma'pë
pa'ijë'ë, nuñere pare yo'oquë cato nuñe pa'iquë api, Jesucristo nuñerepa
pa'iyeje pa'ye. 8 Jaje pa'iquëta'are tayose'ere yo'oquë pa'iquë cato huati
tseque api. Huati cato ja'a huëo maca aquëpi tayose'ere yo'oquë pa'iquë
api. Jaje pa'ina, Maija'quë mamaquë huati nese'ere nejosi'i caquë daji'i.
9 Maija'quë mamaquë de'osiquë cato tayo yo'oyere yo'oma'quë api,
Maija'quë ayepi ini pa'i do'ire. Tsoe Maija'quë mamaquë sëte tayo
yo'oma'quë api. 10 Jaje pa'ina, pai yo'oyena ñani asaye pa'iji, Maija'quë
mamajëre, cui'ne huati mamajëre, nuñere pare yo'oma'cohua'ipi, cui'ne
yecohua'ire oima'cohua'i cato Diusu tsecohua'i peoyë.

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

Sa̱'ñe Oijë Pa'iye

11 Pa̱i ñape yecohua'ire oiye pa'iji ca cocare mësaru du'ru macarepa
asasicohua'i a'ë. 12 Caínje pa'iohua'i pa'ima'pë pañu'u, huati aquëpi yo'jeire
huani je̱ose'eje̱ pa'iohua'i. Me yo'oquë yo'jeire huani je̱ose'e ñani, Caín
yo'oyepi co'aye paji'i. Pa'ina, yo'jei yo'oyepi de'oye paji'i. Ja̱ do'ire huani je̱opi.
13 Ja̱je pa'ina, Maija'quë do'ijë, iye yeja acohua'ipi mësarute coecohua'i
pa'ito ¿me yo'ojë ja̱je yo'oye'ni? cajë ai cuasama'pë pa'ije̱'ë. 14 Ja̱je pa'ina,
maipi asajë pa'iyë, ja̱'në ju̱'iñere pa'isicohua'ipi ti pa'iyena tëto saisicohua'ipi
pa'iye, Maija'quë do'ijëre ai oi do'ipi. Ja̱je pa'iquëta'are Maija'quë do'ijëre
oima'quë cato ja̱ yë'ta'a ju̱'i hue̱'ñare pa'iji. 15 Maija'quë do'iquëre coequë
cato pa̱ire huani je̱oquëje̱ pa'i api. Ja̱je pa'ina, tsoe mësarupi asayë, pa̱ire
huani je̱oñe yëquë cato ti pani huesëye peoquë pa'iyere. 16 Pa̱ire oiye asa
ti̱'añë, Jesucristo maire oi do'ire ai yo'ose'ere asajë. Ja̱je cui'ne maije
Maija'quë do'ijëni oijë ai yo'ocaiye pa'iji, mai pa'iyepi. 17 Ja̱je pa'iquëta'are
iye yeja co'amaña paquëpi, Maija'quë do'iquëpi carija̱ni ai yo'oquëna,
co̱caima'ë coa ñato co'aji. ¿Ja̱je pa'ire me Maija'quë oiye i̱ joyore pa'iquë'ni?
18 Huau dohuë maña, ja̱je pa'ina, coa yë'ose'epi oiyë cama'pë pañu'u. Coa ai
jerepa nese'ere papi i̱ñoñu'u, mai nuñerepa oiye.

I̱ Ña Hue̱'ñare Pana Quëcojë Pa'iye

19 Iyere asajë, nuñerepa acohua'i a'ë cuasajë cui'ne i̱ ña hue̱'ñare pana
mai joñoaje̱ i̱ tse̱re pa'ë asajë co'a ju̱'iñe peoyerepa pa'ija̱'cohua'i a'ë. 20 Ja̱je
pa'ina, mai joyopi co'acohua'i a'ë sa̱ñope caye pa'ito, Maija'quë mai joyo
asaye jerepa pa'i sëte jerepa si'aye asaji, mai pa'iye. 21 Ja̱je pa'ina, Maija'quë
do'ijë, mai joyopi sa̱ñope maire caye peoto co'a ju̱'iñe peoyerepa Maija'quëna
quëcojë pa'iyë. 22 Ja̱je pa'ijë i̱ yëyere yo'ocohua'ipi, cui'ne i̱ cua̱ñese'ere de'oye
sehuocaicohua'ipi mai yëyere i̱te se̱to i̱pi i̱sija̱'quë api. 23 Iye a'ë, i̱ cua̱ñeñe.
Jesucristo cato Maija'quë mamaquë api asani i̱te tuiye pa'iji. Cui'ne pa̱i ñape
yecohua'ire oijë pa'iye pa'iji, Jesús cua̱ñese'eje̱ pa'ye. 24 Ja̱je pa'ina, i̱ cua̱ñese'e
sehuocaicohua'i cato Maija'quë ja̱'re co̱ni pa'iyë, Maija'quëpi i̱ohua'ini pa'ina.
Maija'quë joyore maina i̱sisi do'ire asayë, Maija'quëpi mai ja̱'re pa'iye.

Maija'quë Joyo Cui'ne Cristore Sa̱ñope Yo'o Joyo

4 1 De'oji, Maija'quë do'ijë. Iye yeja jai pa̱i Maija'quëre cacaicohua'i a'ë
cajë, coa cosocohua'i pa'iyë. Ja̱ do'ire si'aohua'ire care payë cuasajë
asama'pë pa'ije̱'ë. Coa ai jerepa i̱ohua'i case'ere neñajë'ë, Maija'quë
joyo ayere pa'ni, iye pa̱nita'a co'a joyopi cama'quë cajë. 2 Iyena mësaru
Maija'quë joyore papi caquëna, cayë asaye pa'iji, i̱ohua'ini Jesucristoni pa̱i
ca̱pë quë'irepa daji'i, cajëna. 3 Jesucristore ja̱je cama'quë cato Maija'quë
joyore peoquë api. Cristore sa̱ñope yo'o joyore hue'equë api. Ja̱ joyopi
daija̱'quë api asahuë, mësaru. Ja̱ joyopi yure tsoe iye yeja pa̱ire pa'iji.

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

4 Huau dohuë, mësaru cato Maija'quë tsecohua'i a'ë. Jaje pa'ina,
mësarupi iti cosocohua'ini ñese quëcohuë, iye yeja paire pa'iquëre seña
maca tutu quë'ipi mësaru ja're pa'i do'ipi. 5 Jaohua'i ja cosocohua'i cato
iye yeja acohua'i a'ë. Jaje pa'ina, iye yeja cocare cayë. Cajëna, iye yeja
paipi iohua'ire asacaiyë. 6 Jaje pa'iquëta'are mai cato Maija'quë tsecohua'i
a'ë. Jaje pa'ina, Maija'quë pa'iye asacohua'ipi mai cayere asayë. Maija'quë
tsequë peoquë cato mai caye asaye paji. Jaje yo'oyena, ñañë, Maija'quë
joyo hue'equëre.

Diusu Paire Oiquë Api

7 Maija'quë do'ijë, pai ñape yecohua'ire oijë pañu'u. Paire oiye cato
Maija'quë tse a'ë. Jaje pa'ina, yecohua'ire oicohua'i cato Maija'quë
mamajë a'ë, cui'ne Maija'quë pa'iye asacohua'i a'ë. 8 Maija'quë cato paire
oiquë api. Jaje pa'iquëta'are yecohua'ire oima'quë cato Maija'quë pa'iyere
asama'quë api. 9 Jaje pa'ina, iye yejana i mamaquëre te'ire, jaë do'ipi
pa'iye ti'ajajë caquë jëjo dao maca maire Maija'quë oiye iñopi. 10 Jaje
pa'ina, i maire oi yo'ose'e cato iye a'ë, mamaquëre mai co'aye yo'ose'e sai
tocaija'quëre jëjo daose'e a'ë, cui'ne Maija'quëre ti oima'cohua'ini maire
ipi oise'e a'ë.
11 Maija'quë do'ijë, Maija'quëpi ja jerepa maire oisiquëre sëte maije
pai ñape yecohua'ire cui'ne oiye pa'iji. 12 Te'ije Maija'quëre ñaco care
papi ñasiquëje peoji. Jaje pa'iquëta'are maipi de'huerepa yecohua'ire
oini asayë, Maija'quëpi mai ja're pa'iji cajë. Jaje pa'ina, maija'a i oiyepi
eta iñoji, ije pa'i yo'ojë. 13 Jaje pa'ina, i joyore maina isisi do'ire asayë, i
ja're pa'ijëna, ipi mai ja're pa'iji cajë. 14 Jaje pa'ina, yëquë i mamaquëre
ñasicohua'ipi, pëca ja'quëpi mamaquëre jëjo daopi, iye yeja paire
huasoquëre cajë quëayë. 15 Jaje pa'ina, Jesure Maija'quë mamaquëre pare
asaquë cato Maija'quë ja're pa'iji. Pa'ina, Maija'quëpi i ja're coni pa'iji.
16 Jaje pa'ina, i pa'iyere maipi asa ti'ajë i maire oiyere oire paye a'ë
asajë i oiyere sehuohuë. Diusu cato oiquë api. Jaje pa'ina, paire oiquë cato
Diusu ja're pa'iji. Pa'ina, Diusupi i ja're pa'iji. 17 Jaje pa'ina, ta'ñe paire
oiyere pasicohua'i pani, pai ñape yo'ose'e ña mu'serepa mai co'a ju'ima'pë
quëaja'cohua'i pa'ija'cohua'i a'ë. Jaje pa'ina, mai cato Jesucristoje
pa'iohua'i a'ë, iye yeja pa'i maca. 18 Paire oiye cato ca'raye peoye a'ë.
Jaje pa'ina, paire nuñerepa oiyepi ca'rayere pi'ra eto saoji. Ca'raye pa'ito
nuñerepa oiye ti'ama'quë api.
19 Maija'quëpi maire du'ru macarepa oji'i. Jaje pa'i do'ire maije ite oiyë.
20 Jaje pa'ina, paipi "yë'ë oiyë, Maija'quëre" caquëpi Maija'quë do'iquëre
oima'quë pani coa cosoquë api. Jaje pa'ina, Maija'quë do'iquëre tiña
ñaquëni oiye pani ¿me Maija'quëre ña cuañoma'quëre oiye pa'iquë'ni?
21 Jaje pa'ina, maipi payë, i cuañese'e ñeje cayere: "Maija'quëre oiquë cato
Maija'quë do'iquëreje oiye pa'iji."

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

Pa'ire Paji Cuasayepi Iye Yeja Ayere Ñese Quëcoye.

5 1 Si'aohua'i Jesure, Cristore papi asacohua'i cato, Maija'quë
mamajëre pa'ë. Jaje pa'ina, pëca ja'quëre oicohua'ipi mamaquërejeje
oiyë. 2 Jaje pa'ina, Maija'quëre oijë, i cuañese'ere de'oye sehuocaijë pa'ito,
asayë, Maija'quë mamajërejeje cui'ne oicohua'i a'ë cajë. 3 Maija'quëre
oiye cato i cuañese'ere sehuocaiye a'ë, i cuañeñere sehuocaiye cato ai
yo'o ma'ñe a'ë. 4 Maija'quë mamaquëpi pa'ito iye yeja aye ñese quëcoye
pa'iji. Jaje pa'ina, Maija'quë pa'ire paji cuasayepi si'aye iye yeja aye
ñese quëcoye necaji. 5 Jaje pa'ina, Jesu api, Maija'quë mamaquë asaquë
pa'iquëpi iye yeja aye ñese quëcoquë pa'iji.

Maija'quë Mamaquë Ayere Quëaye

6 Iquë Jesús cato i do cuañose'epi, cui'ne i juu'i tsie nejose'epi iñoñe paji'i.
Cristo api, maire huasoquë. Coa oco doyese'e pa'iye papi, oco dose'e cui'ne i
tsie coni paji'i. Maija'quë joyo cato si'aye iyere ñani quëapi, cui'ne nuñerepa ca
joyo api. 7 Jaje pa'ina, ma'tëmore toasocohua'i, iye yo'ose'ere ñasicohua'i pa'iyë,
Maija'quë, Cocarepa, cui'ne Maija'quë joyo. Iye toasocohua'i cato te'ipi pa'iyë.
8 Maija'quë joyopi Jesucristore Maija'quë mamaquë api quëapi, maire. Cui'ne
asayë, oco dose'e cui'ne i tsie nejose'ere. Jare cuasajë'ë, toasoñe iye yejana iye
te'e cuasaye pa'iji, Jesucristo Maija'quë mamaquërepa pa'iye. 9 Paipi quëaquëna,
care paji cuasajë asacaicohua'i a'ë, asacaicohua'i sëte. Maija'quë quëaye jerepa
do'i quë'ye sëte asacaiye pa'iji, Maija'quë i mamaquë ayere quëaye. 10 Jaje pa'ina,
Maija'quë mamaquëre ire papi caquë asaquë cato i mamaquë ayere, Maija'quë
joyo quëayere i joyore paji. Jaje pa'iquëta'are Maija'quë case'ere ire papi
cuasama'quë cato Maija'quëni cosoure neji, i mamaquë ayere asacaima' do'ire.
11 Maire quëase'e cato iye a'ë: Maija'quë maire ti pa'iyere isipi. Jaje pa'ina, i
mamaquëni iye ti pa'iye pa'iji. 12 Jaje pa'ina, i mamaquëre paquëpi ti pa'iye paji.
Jaje pa'iquëta'are Maija'quë mamaquëre peoquë cato ti pa'iye peoquë api.

Yëhuo Tëjiquë Caye

13 Maija'quë mamaquëre ire papi cajë asani sehuosicohua'ina toyayë,
iye, mësarupi ti pa'iyere payë cajë asajajë caquë.
14 Maipi Maija'quë yëyeje pa'ye seto ipi asacaiji asayë, mai. Jaje pa'ina, co'a
juu'iñe pañë Maija'quëpi necaija'quë api cuasajë. 15 Jaje pa'ina, Maija'quëpi mai
señe asacaiji. Asaye sëte mai ite sese'e tsoe tii'ani payë asajë pa'iyë.
16 Pa'iji, tayo yo'ose'epi juni huesëyena sayeje, cui'ne tayo yo'ose'epi
juu'iñena sa ma'ñeje pa'iji. Jaje pa'ina, yequëpi, juni huesëye ne ma'ñere
Maija'quë do'iquëpi tayo yo'oquëna, ñani Maija'quëre secacaiye pa'iji.
Secacaito Maija'quëpi tayosiquëre pa'iyere isija'quë api. Cama'ë pa'iyë,
juni huesëye neñere tayo yo'ouna, secacaijë'ë caquë. 17 Si'aye tayo yo'oye
co'ayese'e pa'iji. Jaje pa'iquëta'are yeque cato tayose'epi juu'iñena sa ma'ñe a'ë.

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

18 Diusuni pëca ja'quëre pacohua'ipi tayo yo'oma'pë pa'iyë, Maija'quë
mamaquëpi ñacaina, huatijẽ pũ'pema'ëna.
19 Jãje pa'ina, maipi asayë, iye yeja pãi cato ĩohua'i ëjaë huatipi cuãñequëna
pa'iye. Jãje pa'iquëta'are mai cato Maija'quë tsẽcohua'i a'ë asayë.
20 Asayë, cui'ne Maija'quë mamaquëpi dani maire tã'ñe asaye ĩsise'e,
nuñerepa Maija'quë pa'iyere asa tĩ'ajajë caquë. Jãje pa'ina, asayë,
mai nuñere pare pa'iye, ĩ mamaquë Jesucristoni. Jãë api, nuñerepa
Diusu ti pani huesëyere paquë. 21 Tsĩ dohuë, de'hua ñajë pa'ijẽ'ë, coso
diusuohua'ire, yo'ojë sehuoye.

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

2 SAN JUAN

Nuñerepa Pa'iye Cui'ne Ti Oiye

1 Aipi yë'ë iye toya ja'hua toyayë, Maija'quë sahuasicona, cui'ne i̱ti tsëcapë
acohua'ina caquë, yë'ë nuñerepa ai oicohua'ina. Yë'ëse'e oiye pa̱ñë, cui'ne yë'ë
oiyeje̱ pa'ye mësarute oiyë, nuñerepa cocare asasicohua'ipi. 2 Oiyë, mësarute
nuñerepa cocapi yëquë joñoare pa'i do'ire, ja̱ nuñerepa cato mai ja̱'re ti pani
huesë ja̱'ñe a'ë. 3 Ja̱je pa'ina, Maija'quëpi cui'ne Ëjaë Jesucristo Maija'quë
mamaquëpi co̱ni nuñerepa yo'ojë mësarute oijë i̱ oiyere, jo'cua de'oye pa'iyere,
cui'ne teaye pa'iohua'ire ñani co̱caiyere i̱sija̱jë. I̱sijëna, de'oye pa'ije̱'ë.
4 Mësaru mamajë acohua'ipi Maija'quë maire cua̱ñese'ere nuñere pare
pa'ijëna, ti̱'ani ñani yë'ë ai sihuahuë. 5 Yure ja̱je pa'ito Maija'quë do'ijë
se̱ñë, mësarute. Pa̱i ñape yecohua'ire sa̱'ñe oijë pañu'u. Iye yë'ë mësarute
toyaye huajë cua̱ñese'e peoji. Tsoe ja̱'a huëo maca mai asase'e a'ë. 6 Pa̱ire
oijë pa'iye cato Maija'quë cua̱ñese'eje̱ pa'ye yo'ojë pa'iye pa'iji. Ja̱je pa'ina,
cua̱ñese'ere tsoe ja̱'a huëo macana asasicohua'i sëte pa̱ire oiyere pa'ije̱'ë.

Coa Cosocohua'i

7 Jai pa̱i cosocohua'i iye yeja pa'iyë, Jesucristore nuñerepa pa̱ije pa'irepa
daji'i cama'cohua'i. Ja̱je pa'ina, i̱te ja̱je cama'cohua'i cato cosocohua'i
a'ë, cui'ne Cristore sa̱ñope yo'ocohua'i a'ë. 8 Si'aye mësaru nesi do'i sa̱i
cua̱ñoñere cajë de'hua ñajë'ë, mësaru ai yo'ojë nesi co'amañare nejoñe.
9 Cristo ye'yase'ere pa'ima'ë, Cristo ye'yase'ere tëto sani yo'oyë caquë
cato, Maija'quëre peoquë api. 10 Ja̱je pa'ina, mësaru quë'rona daicohua'ipi
iye ye'yase'ere dama'cohua'i pa'ito, "daije̱'ë, huë'ena" cama'pë pa'ije̱'ë.
Cui'ne pëpayeje̱ pa̱jë'ë. 11 Ja̱je yo'ocohua'ire pëpaquë cato i̱ohua'i co'aye
yo'o të'huire pa'iji, do'i quë'ye.

Ca Tëji Cocarepa

12 Jaiye mësarute caquë toyaye payë. Ja̱je pa'iquëta'are toya ja'huana
tintapi toyaye coeyë. Coa ai jerepa mësaru quë'rona sani mësaruni ñaquë
cayere yëyë, mai sihuayepi ti̱'ase'erepa pa'ija̱'co caquë. 13 Maija'quë sahuasico
mamajëje më'ëre pëpa saoyë, më a'yo mamajëje pa'iohua'ipi. Ja̱je pa'ija̱quë.

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

3 SAN JUAN

Gayore Pëpaye

1 Aipi yë'ë toyayë, iye toya ja'hua yë'ë cajeirepa Gayona caquë, yë'ë
nuñerepa oiquëna.
2 Më'ëre Maija'quë do'iquëre secacaiyë, ju'ima'quë caquë, si'aye më'ë
yë yo'oye de'oyerepa etaja'quë caquë, më joyo de'oye pa'iyeje pa'ye.
3 Yë'ë ai sihuahuë, Maija'quë do'ijëpi dani më'ë ocue pa'i macarepa
nuñere pare pa'i yo'oyere quëajëna, asani. 4 Peoji, yeque yë'ë sihuaye
iyeje pa'ye. Jaje pa'ina, yë'ë mamajëpi nuñere pare pa'ijëna, asani ai
sihuayë.
5 Maija'quë do'iquë më'ë nuñerepa yo'oyë, Maija'quë do'ijëre yequë
hue'ñapi daicohua'ire më'ë ñama'cohua'ireje cocai yo'oni. 6 Si'aohua'i
Maija'quë do'ijë tsi'si sitona më'ë aiohua'ire oi yo'oyere quëajëna, asahuë.
Jaje pa'ina, señë, më'ëre. Jaohua'ire saijëna, co'amaña caraye pa ja'ñere
cocaijë'ë caquë, Maija'quë sihuaquë ñañere yo'ojë'ë caquë. 7 Jaohua'i
cato Jesucristore necaiyere cajë sai huëohuë. Jaje pa'ina, Maija'quë do'ijë
peocohua'ipi cocañu'u cato coeyë, iohua'i cocaiyere imañe. 8 Jaje pa'ina,
maipi jaohua'ire ñacaiye pa'iji, nuñerepa cocare quëaja'cohua'ire mai cocai
do'ipi.

Diótrefes Co'aye Yo'ose'e Cui'ne Demetrio De'oye Yo'o Iñose'e

9 Maija'quë do'ijë, më'ë quë'ro pa'icohua'ina caquë yë'ëpi toyahuë. Jaje
pa'iquëta'are Diótrefespi yëquë case'ere asacaiye coepi, ipi iohua'i ëjaë
pasi'i caquë yo'o do'ire. 10 Jaje pa'ina, yë'ëpi jarona saisiquë pani sañope
yo'oyere caja'quë a'ë, yëquë yo'o ma'ñere coa cosoquë co'aye sañope caquëre.
Jase'e cama'ë cui'ne Maija'quë do'ijëpi ti'acohua'ireje daijë'ë cama'ë yo'oji.
Cui'ne yecohua'ipi iohua'i huë'ena saye yëcohua'ireje sama'pë pa'ijë'ë caquë
ësequë yo'oji. Cui'ne tsi'sisi hue'ñana eto saoquë yo'oji, iohua'i huë'ena saye
yëcohua'ire.
11 Maija'quë do'iquë, co'aye yo'o iñoñere tuima'ë pa'ijë'ë. Coa ai jerepa
de'oye yo'oquë pa'ijë'ë. De'oye yo'oquëpi Maija'quë tsequë pa'iji. Co'aye
yo'oquë cato Maija'quëre ñama'quë api.

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

Demetrio De'oyerepa Yo'ose'e

12 Si'aohua'i Demetriore de'oquë api cayë. Nuñerepa coca cayejẹ pa'ye
pa'iquë api. Yë'ë i̱ pa'iye ñaquëjẹ de'oquë api cacaiyë. Ja̱je cajëna, më'ëpi
nuñerepa cayë caquë asayë.

Ca Tëjiyerepa

13 Jaiye më'ëre caye pa̱huë. Ja̱je pa'iquëta'are coeyë, coa toya ja'huana
tintapi toyani jëjo saoye. 14 Më'ëre pani ñaquë cayere yëyë. Ja̱je pa'ina,
esa ña huajë'ñe nëiji.
15 Ai cuasama'ë de'oye pa'ijë'ë. I̱ño pa'icohua'i më'ë cajeohua'ipi më'ëre
pëpa saoyë. Ja̱je cui'ne yë'ëjẹ më'ëre sẹñë, pa̱i ñapere yëquë cajeohua'ire
yëquë cajeohua'ire ja̱ro pa'icohua'ire pëpacaijë'ë caquë.

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

SAN JUDAS

Judas Toyase'e Maija'quë Soisicohua'ina

1 Yë'ë Judaspi, Jacobo yo'jeipi, Jesucristo jo'yaëpi iye toya ja'hua
toyayë, Maija'quë soisicohua'ina, ina isisicohua'ina, Jesucristopi ñacaina,
pa'icohua'ina. 2 Maija'quë jo'cua de'oye pa'iyere, Maija'quë paire oiyere,
cui'ne ipi teaye ñani oi cocaiyere ai jerepa isi cuañojë pa'ijajë caquë señë.

Coa Cosoye Ye'yacohua'i
(2 Pedro 2.1-17)

3 Maija'quë do'ijë, yë'ë cato ai toyaye yëhuë, huaso coca ayere mësaru cui'ne
yë'ë mai payere. Jaje pa'iquëta'are yure cato yequere toyaquë ai señe pa'iji,
mësarute. Ai cuasajë yo'ojë'ë, mai huaso coca ye'yayere nejoñe. Iye ye'yayere
si'aye Maija'quë i paina isise'epi. 4 Tsoe coa cosojë ye'yacohua'ipi yahuerepa
mai ja're coni cacasicohua'ipi pa'iyë. Jaohua'ire cato tsoe toyase'epi quëaji,
nejoja'cohua'ire ca nëosicohua'ipi pa'iye. Jaohua'i cato Maija'quëre sañope
yo'ocohua'ipi i de'o cocare pare tiñe ponani si'si yo'oyere de'oye a'ë cajë ye'yayë,
cui'ne mai paquë, mai Ëjaë Jesucristo pa'iji cayere coa caye a'ë cacohua'ipi.
5 Mësarupi tsoe asacohua'i pa'itoje, mësarute caye yëyë, mësarupi Israel
paire Egíptopi etosi jeteyo'je, ite ire pare cuasama'cohua'ire nejose'ere
cuasajajë caquë. 6 Cui'ne huiñaohua'ireje nea hue'ñare pana cosicohua'ini
paji, ti jarote quëna meapi huesicohua'i pani huesëyë. Jaohua'i cato
iohua'i ocue pa'i macarepa pa'ima'pë, Maija'quë ja're coni pa'i sito jeoconi
etasi do'ire. Pai ñape yo'ose'e ña mu'serepa ca huesoja'cohua'ipi pa'iyë.
7 Huiñaohua'i yo'ose'eje pa'ye Sodoma cui'ne Gomorra cui'ne io yë'quë
maca pa'i daripëaje, nomi yo'oyena ne huesëni pai yo'ojë pa'iye tëto sani
co'aye yo'ojë yaya maca pa'i toana ëo huea cuañoa'huë'ë. Ja yo'ose'e cato
si'aohua'ire quëaye a'ë, jaje yo'oma'pë pa'ijë'ë caquë.
8 Jaje yo'ose'e asajëta'a iye cosojë ye'yacohua'i, coa huëo caise'eje pa'yere
pa'ijë si'si neñë, iohua'i capë. Cui'ne si'a ëjaohua'i cui'ne iohua'i cuañese'e
coejë mai sehuosicohua'i ëjaohua'ireje ca'rama'pë sañope co'ayere cajë
pa'iyë. 9 Miguel huiñaë ai jerepa tutu quë'iohua'i aquëpi Satanás ja're capi,
Moisés capëre ësequë. Ësequëta'a Satanásre sañope cama'ë coa i ñeje capi:

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

Mai Ëjaëpi sai de'huaye pa'iji, më'ëre. 10 Jaje pa'iquëta'are iye ëmëohua'i
cato iohua'i asa ti'ama' co'amañare ai co'aye cayë, cui'ne iohua'i coa noni
yo'ojë asa ti'añere, ta'ñe asaye peocohua'i nëtërojaicohua'i asayeje pa'ye
asayë. Jaje pa'ina, iohua'i nejo cuaño ja'ñere yo'ojë pa'iyë.
11 ¡Teayerepa jaohua'i maña! Caín co'aye yo'ose'eje pa'iohua'i pa'iyë, cui'ne
Balaam curi yë do'ire Maija'quë paire sañope yo'ose'eje pa'iohua'i pa'iyë.
Cui'ne Coré Maija'quëpi pai ëjaë ca nëosiquëre coequë sañope yo'oquë
ju'aji'i. Jaëje pa'iohua'i pa'iyë, jaohua'i. Jaje pa'i do'ire ai yo'ojë pa'ija'cohua'i
a'ë, teayerepa. 12 Mësaru sa'ñe oi do'ire tsi'sini aijë pa'iyere, jaohua'ipi
co'aye si'si a'sioje pa'ye iñoñë, mësaru de'oye tsi'sijë pa'iyena, ca'rama'pë
mësaru ja're coni aijë, iohua'ise'e co'ye cuasa do'ire. Cui'ne oco peo sirije
pa'iohua'i a'ë, cui'ne tutupi siri tutu saouna, ti oco isima'o. Cui'ne ocue ñëa
quëi tëcahuëta'a quëiñe pañeje pa'iohua'i a'ë. Quëima' do'ire ju'isicohua'ije
pa'iohua'i pa'iyë. Cui'ne si'a soquë saihuë duta oase'eje pa'iohua'i a'ë,
cayayese'e ju'ise'eje pa'iohua'ipi. 13 Jaohua'i cato jai tsiaya tuturepa co'poyeje
pa'iohua'i a'ë. Jaje pa'iohua'ipi iohua'i si'si yo'oyere ma' oañë, sirije pa'yere.
Jaohua'i cato iohua'i saima'a ne huesosi ma'ñoco a'ë. Jaje pa'ina, ti nea
hue'ñare pare pani huesëja'cohua'ire ca huesosicohua'i a'ë.
14 Adánpi huëoni pani dao hue'ña siete aquë paji'i, Enoc. Jaëpi Maija'quëpi
quëaquëna, jaohua'i ayere capi, ñeje: "Ñahuë, Ëjaëre jai merepa jai pai ja're
i huiñaohua'i ja're daina, 15 si'a paire tsi'soni iohua'i yo'ose'ere ña de'huasi'i
caquë, cui'ne si'aohua'ire co'acohua'ire nejoñe pa'iji ca huesosi'i caquë,
jaohua'ipi co'ayere yo'ojë pa'i do'ire, cui'ne Maija'quëre sañope pëijë ca do'ire
caquë." 16 Jaohua'i cato iohua'i payere cuasajë sihuama'pë oi ëa joyo pajë, coa
iohua'i co'aye yëyere yo'ojë pa'iyë. Pa'ijë yecohua'i payere neñu'u cuasajë de'o
coca mañapi yecohua'ire cacohua'i a'ë, coa jerepa pa'iohua'i a'ë cuasajë.

Sehuosicohua'ire Yëhuoye

17 Jaje iohua'i pa'iquëta'are mësaru Maija'quë do'ijë, cuasajë'ë, mai Ëjaë
Jesucristo jëjo saocohua'i mësarute case'ere: 18 "Tëji mu'seña cato pa'ija'cohua'i
a'ë, iohua'i yëyeje pa'ye co'ayere pa'icohua'ipi, Maija'quë ayere cue'cue paipi
pa'ija'cohua'ipi." 19 Maija'quë joyo peocohua'ipi, coa noni iohua'i yëyepi
pa'icohua'ipi, cui'ne paire huahuejë yo'ocohua'i a'ë, te'e paire cuasama'pë.
20 Jaje pa'iquëta'are mësaru cato, Maija'quë do'ijë, ocue pa'i macarepa
Maija'quë pa'iji cuasayepi se mëojë pa'ijë'ë, Maija'quë joyo yo'oyepi
Maija'quëre sejë pa'icohua'ipi. 21 Maija'quë oiyere pa'ijë'ë. Jaje pa'ijë
Jesucristo daija'a mu'sere utejë pa'ijë'ë. Jaje pa'ijëna, oi teaye maire ñani
ti pani huesëyere isija'quë api.
22 Jëa coecohua'ire teaye ñani oijë pa'ijë'ë, nui cocare pare tuijajë cajë.
23 Paire oijë pa'icohua'ipi eto huasojë'ë, toare pa'icohua'ire Maija'quëre
ti'ajajë cajë. Jaje pa'iquëta'are de'hua ñajë'ë, iohua'i co'aye pa'iyepi si'si ne
tuture pacohua'ire.

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

24 Yure cato Maija'quëpi mësarute tai̱ma'pë pa'ija̱'cohua'ire ne tutu paji,
cui'ne i̱ de'oquërepa ña hue̱'ñana si'si te̱'ña peocohua'ipi ai sihuacohua'ire
eto nëco tutu paji. 25 Maija'quë cato te'i api, de'oquërepa ta̱'ñe pa'ipi
maire huasoquë, mai Ëjaë Jesucristo yo'o do'ipi. Si'a miañe paquë api,
ëjaohua'i mëñe Ëjaëre papi, si'aye i̱ tse̱se'e a'ë cui'ne i̱ api, i̱ti cua̱ñequë,
tsoe ja̱'a huëo macaje̱, yureje̱, cui'ne je'nëna ja̱jese'e. Ja̱je pa'ija̱quë.

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

APOCALIPSIS

Jesucristo Iñose'e

1 1 Iye cato Diusupi Jesucristona iñose'e a'ë, Jesucristopi i jo'yare quëajaquë
caquë, yequë mu'se esa pa'i jaʼñere. Jaje iñouna, Jesucristopi i huiñaëre jëjo
daopi, i jo'yaë Juanna quëajaʼquëre. 2 Jaje pa'ina, Juanpi iti si'aye iye co'amaña
cui'ne Maija'quë cocare Jesucristopi itire pa'ë caquëna, ñasiquëpi quëaquë pa'iyë.
3 Sihuaquë pa'ijaʼquë api, iye toyase'e ñaquëpi, cui'ne sihuacohua'i
pa'ijaʼcohua'i a'ë iye Maija'quë isisi cocare caquëna, asajë iño toyase'e
cayere sehuocohua'ipi, tsoe tiʼa tëjiji, iti yo'ojaʼa mu'seña.

Juan Toyase'e Siete Sehuosi Tsëcana Caquë

4-5 Yë'ë Juanpi toyayë, siete sehuosicohua'i tsëca Asia yeja pa'icohua'ina
caquë, mësarute iti pa'iquëpi, tsoe pa'isiquëpi cui'ne daijaʼquëpi cui'ne i
ñu'i saihuë tiñarepa siete joñoa pa'iyepi coni, cui'ne Jesucristo i case'eje
ñaquë cacaisiquëpi, juʼisicohua'i aquëpi du'ru huëisiquëpi iye yeja pai
ëjaohua'ire meñe cuañequëpi coni mësarute de'oye ñacaiyepi jo'cua de'oye
pa'ijëʼë. Cristo cato maire oi tayo yo'o tuture nejocaji'i, i tsiepi. 6 Nejoni
maire ëjaohua'ire cui'ne Maija'quëre i pëca ja'quëre pare necaicohua'ire
nepi. Jaë api, si'aye miañe paquë, cui'ne si'aye i tsese'e a'ë. Jaje pa'ijaquë.
7 Sirijaʼa daijaʼquë api, jare asajëʼë. Si'a pai ñaja'cohua'i a'ë, ite, cui'ne
ite a'si yo'osicohua'ije ñaja'cohua'i a'ë, cui'ne si'a yeja pa'icohua'ije ite ñajë
ai cuasajë oijaʼcohua'i a'ë. Jaje pa'ijaʼcoa.
8 "Yë'ë aë, du'ru aquë, cui'ne tëjiquë" caji, Ëjaë Maija'quë si'a tutu
quëʼire papi, iti pa'iquëpi jaʼnë pa'isiquëpi, cui'ne iti daijaʼquëpi.

De'o Cristore Ñase'e

9 Yë'ë, Juan mësaru a'yë a'ë, Maija'quë do'ire. Jaje pa'ina, Jesure tsioni pa'i
do'ire mësaru jaʼre te'e pa'iyë, Maija'quë cuañe te'te pa'iyere, ai yo'oyere, cui'ne ai
yo'ojë quëco tuture. Jaje paquëpi Jesucristo case'ere Maija'quë cocare quëa do'ire
tseasiquëpi Patmos hue'e saodohuëre paë'ë. 10 Pa'ina, mai Ëjaëre pare sihua mu'se
tiʼaëna, Maija'quë joyopi yo'oquëna, joyose'e pa'iquë de'osiquëpi Maija'quëre sei
paë'ë. Pa'i asahuë, yë'ë jeteyo'jepi duruhuë juiyeje pa'yerepa tutu caquëna.

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

11 “Yëˈë aˈë, duˈru aquërepa cuiˈne tëjiquërepa. Toyajëˈë, teˈe toya
pëpë mëˈë ñañere. Toyani Asia yejana jëjo saojëˈë, siete sehuosi tsëcana
Efesona, Esmirnana, Pérgamona, Tiatirana, Sardisna, Filadelfiana, cuiˈne
Laodiceana.”
12 Caquëna, ¿nepi jaje cayeˈni? caquë coˈye ponëquë ñahuë, siete paˈye
oropi nesi sotonoana, toa tsëˈiseˈepi paˈina. 13 Ja siete paˈye paˈi jopore
pare paije paˈipi, i quëore pajaˈa tsoa juˈi care juˈi nëcapi. I coti saihuëre
pajaˈa oro tëicapi tëasiquë pajiˈi. 14 I naña cato pojaˈyerepa pajiˈi. Yëi ñama
nañaje paˈye, panitaˈa po sirioje paˈyerepa pajiˈi. Cuiˈne i ñaco capi toa
ñoaje paˈyerepa pajiˈi. 15 Cuiˈne i quëo cato deˈo quënare deˈoyerepa aoni
toana ëoseˈeje paˈyerepa yeˈhue paˈye pajiˈi. Cuiˈne i yëˈo cato jai jupo
pisiyeje paˈyerepa tutu pisipi. 16 I ëja te ˈte jëtëre siete maˈñocohuaˈire papi.
Cuiˈne i yëˈopopi etapi, huaˈti ñacaje paˈiore papi siˈa te ˈña jëjësëcore papi.
Cuiˈne i tsiapi ësë siˈa tuturepa miaquëna, ñañeje paˈyerepa miapi.
17 Jare ñani i quëore pana juˈiseˈeje paˈi taëˈë. Taiquëtaˈare ipi yëˈëre, i
ëja te ˈte jëtëpi patoquë capi:
“Caˈramaˈë paˈijëˈë, yëˈë aˈë duˈru aquë cuiˈne tëjiquë, 18 iti paˈiquë,
juˈisiquë paˈisiquëpi yure ti pani huesëyë. Yëˈëpi paˈiye, cuiˈne juˈiñe
isi tutu payë, cuiˈne juˈisicohuaˈi paˈi te ˈte huiˈyoquë. 19 Toyajëˈë, mëˈë
ñaseˈere, yure paˈiyere, cuiˈne jeteyoˈje paˈi jaˈñere. 20 Iye aˈë, siete
maˈñocohuaˈi yëˈë jëtë paˈisicohuaˈire quëaye, cuiˈne siete paˈye oropi nesi
sotonoana toa tsëˈiseˈere quëaye. Siete maˈñocohuaˈi cato quëayë, siete
huiñaohuaˈini, siete tsëca sehuosicohuaˈi ëjaohuaˈini. Cuiˈne ja siete paˈye
toa tsëˈiseˈe cato quëaji, siete sehuosi tsëcapëa paˈiyere.

Siete Sehuosi Tsëcapëana Toyaseˈe: Efeso
Sehuosicohuaˈi Tsëcapëre Quëaye

2 1 Efeso sehuosicohuaˈi tsëcapëre quëacai huiñaëna toyajëˈë: ‘Ñeje caji,
ëja te ˈte jëtëre siete maˈñocore paquëpi, cuiˈne siete paˈye oropi nesi
sotonoana toa tsëˈiseˈe jopojaˈa cuˈiquëpi. 2 Yëˈëpi mëˈë yoˈoye siˈaye asayë.
Mëˈë jëa coˈamañare tutu yoˈoquë neñe ñañë. Cuiˈne mëˈë yoˈo jujamaˈë paˈiye
ñañë. Cuiˈne coˈa paˈicohuaˈire quëco tiˈañe pacohuaˈi paˈijëna, asayë. Asayë,
cuiˈne ëjaë jëjo daocohuaˈi aˈë cajë coa cacohuaˈire neñani coa cosocohuaˈire
tiˈaseˈe. 3 Mëˈë cato jëˈjoye peoyerepa, cuiˈne yoˈo jujaye peoyerepa yëˈë doˈire
ai ai yoˈonije yoˈoquë aˈë. 4 Jaje paˈiquëtaˈare mëˈëre teˈore sañope cacore payë.
Mëˈë duˈru huëo maca yëˈëre oiseˈeje paˈye yure oiye pañë. 5 Jaje paˈina, cuasa
ñajaijëˈë, mëˈë jaˈnë duˈru macarepa yëˈëre oi paˈiseˈere. Ja maca Maijaˈquëna
ponëni cuiˈnaëpi deˈoye yoˈojëˈë, duˈru huëo maca yoˈoseˈere. Jaje Maijaˈquëna
ponëmaˈquë paˈito mëˈëre esa sañope yoˈojaˈquë aˈë. Sani mëˈë toa tsëˈisico
paˈisicore jiojaˈquë aˈë. 6 Jaje paˈiquëtaˈare mëˈë yeque deˈhuerepa deˈoye
yoˈoye payë. Ja cato mëˈë nicolaítas pai siˈsi yoˈoyere coequë paˈiye aˈë. Yëˈëje
jaohuaˈi yoˈoyere coeyë. 7 Cajoro hueˈequë pani sehuosicohuaˈi tsëcapëare

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

Maija'quë joyo cayere asajë'ë. Quëcosicohua'irepa etasicohua'ini aoja'quë a'ë,
ti pani huesë soquë yë ayere, Maija'quë tsio pa'iconi.'

Esmirnana Quëaye

8 Toyajë'ë, cui'ne Esmirna sehuosicohua'ire quëacai huiñaëna. 'Ñeje
caji, du'ru aquë, cui'ne tëjiquë, ju'isiquëpi cui'naëpi pani coquëpi. 9 Yë'ëpi
ñañë, si'aye më'ë yo'oye, më'ë ai yo'oye cui'ne më'ë co'amaña peoye.
Jaje pa'iquëta'are më'ë cato ma'tëmore jaiye co'amaña paquë a'ë. Yë'ë
asayë, më'ëre judío pai a'ë cacohua'ipi co'aye caye. Jaje pa'iquëta'are
jaohua'i cato Maija'quë mamajë peoyë. Coa huati ëjaërepa tsecohua'i
a'ë. 10 Ca'rama'ë pa'ijë'ë, më'ë ai yo'o ja'ñere. Jaje pa'ina, mësaru
acohua'ire huatipi yo'oquëna, tseani coja'cohua'i a'ë, si'aohua'i mësarupi
neña cuañosicohua'i pa'iyere cajë. Ja maca mësaru coa diez mu'seña ai
yo'oja'cohua'i a'ë. Mësaru ocue pa'i macarepa pa'ijë'ë, si'aye ai yo'oyepi
daitoje. Yë'ëpi mësarute iti pa'isi do'ire ti pa'iyere isija'quë a'ë. 11 Cajaro
hue'equë pani asajë'ë, Maija'quë joyo sehuosicohua'i tsëcapëare cayere.
Quëcosicohua'i etasicohua'ipi cayaye ju'iñe paja'cohua'i a'ë.'

Pérgamona Quëaye

12 Toyajë'ë, cui'ne Pérgamo sehuosicohua'i tsëcapëre quëacai huiñaëna:
'Ñeje caji, si'a te'ña jëjësë hua'tiyo paquëpi. 13 Yë'ëpi si'aye asayë, më'ë
co'amaña yo'oye. Cui'ne asayë, më'ë Satanás cuañe hue'ñare pa'iye.
Jaje pa'i hue'ñare pa'iquëta'a më'ë yë'ëre ocue pa'i macarepa tuiyë.
Yë'ëre ire pare cuasaye jeoñe pahuë, më'ë. Jaro Satanás pa'i hue'ñana
Antipasre yë'ëre quëacaiquëre mësaru aquëre huani jeo mu'señaje.
14 Jaje pa'iquëta'are më'ëre a'ri maña sañope caye payë: Jarote më'ë
payë, te'ohua'ise'ere Balaam ye'yaquë pa'ise'ere jeoñe coecohua'ire.
Jaëpi Balacre ye'yapi, Israel paire ne taojaquë caquë. Cui'ne pai de'huasi
diusure isisi hua'i aiñe de'oji, cui'ne nomiohua'ire coa yo'orojaiñe de'oji
cajë'ë caquë, yëhuoquë pa'aji'i. 15 Cui'ne jarote më'ë payë, yecohua'ireje
nicolaítas ye'yase'e jeoñe coecohua'ire. 16 Jaje pa'ina, Maija'quëna
ponëjë'ë, më'ë Maija'quëna ponëma'quë pa'ito, yë'ëpi më'ë quë'rona
esa sani jaohua'ire uihuaja'quë a'ë, yë'ë yë'opo eta hua'tiyopi. 17 Cajoro
hue'equë pani asajë'ë, Maija'quë joyo sehuosicohua'i tsëcapëare cayere:
Si'aye quëcosicohua'i etasicohua'ini aoja'quë a'ë, yahuesi manare pare,
joyo tutu isi aorepa. Cui'ne po quëna përe isija'quë a'ë, iti pëna te'e huajë
mami paije ti ñama'coni toyasiconi. Coa iti isisiquëse'e ñañe pasipi.'

Tiatirana Quëaye

18 Toyajë'ë, cui'ne Tiatira sehuosicohua'i tsëcapëre quëacai huiñaëna:
'Ñeje caji, Maija'quë mamaquë, toa ñoare paje pa'ye ñaco ca hue'equëpi,
cui'ne i quëore, broncere de'o quënare de'oyerepa aose'eje pa'ye hue'equëpi.

19 Yë'ëpi si'aye asayë, më'ë yo'oye. Ñañë, më'ë pa̱ire oiye, më'ë Maija'quë
pa'iji cuasaye, cui'ne më'ë quëcoye. Cui'ne asayë, më'ë du'ru huëo maca
yo'ose'e ai jerepa yure yo'oquë pa'iye. 20 Ja̱je pa'iquëta'are më'ëre a'ri
maña sa̱ñope caye payë. Më'ëpi ja̱o Jezabelre Maija'quë ayere cayë cacore
coa quëcoquë i̱o co'aye yo'oye ñaquëna, yë'ë jo'yare i̱o ye'yayepi cosoco
ye'yaco nomiohua'ire coa yo'oroja̱iñena cui'ne pa̱i de'huasi diusuohua'ire
i̱sise'ere a̱iñena. 21 Yë'ëpi ja̱ote tsoe maca pa'iye i̱sihuë, i̱opi cuasa ñajani
Maija'quëna po̱nëjaco caquë. Ja̱je pa'iquëta'are i̱opi coeco po̱nëñe pa̱co.
Cui'ne ë̱mëohua'ire yo'oyeje̱ je̱oñe pa̱co. 22 Ja̱ do'ire yë'ëpi i̱ote ca̱i saihuëna
jëjo o̱aja'quë a'ë. Cui'ne i̱ote yo'ocohua'ini, ai ai yo'oyepi neja'quë a'ë, i̱o
co'aye yo'oyere ña jujani Maija'quëna po̱nëma'cohua'i pa'ito. 23 Cui'ne i̱o
mamajëreje̱ huani je̱aja'quë a'ë. Ja̱je yo'oquëna, si'a sehuosicohua'i tsëcape̱a
yë'ë api si'aye pa̱i cuasaye cui'ne joyo pa'iye ñaquë asaja̱'cohua'i a'ë. Ja̱je
pa'ina, yë'ëpi mësarute pa̱i ñape yo'ose'eje̱ pa'ye sa̱i de'huaja̱'quë a'ë. 24 Ja̱je
pa'iquëta'are, mësarute yecohua'ire Tiatira pa'icohua'ire cayë: Mësaru yo'o
ja̱'ñe ai jerepa cua̱ñeñe pa̱ñë, ja̱ co'aye ye'yayere tuima'cohua'ire, cui'ne
Satanás tse̱re ta̱'ñe asayere pa'ë cajë ye'yayere asama'cohua'ire. 25 Ja̱je
pa'iquëta'are mësaru yure payere de'hua ñajë pajë̱'ë, yë'ë dai macaja̱'a.
26 Quëcosicohua'i etasicohua'ini, yë'ë yëyere yo'ojë pa'isicohua'ini, pa̱i
yejaña cua̱ñe ëjaohua'ire neja'quë a'ë, 27 yë'ë ja'quë yë'ëre cua̱ñe ëjaëre
nese'eje̱ pa'ye. Ja̱ maca quë̱na tarapëpi ca̱jijë jai pa̱i yejaña cua̱ñeja'cohua'i
a'ë, ya'o cua'conoa të'ca jo'a saoyeje̱ pa'ye yo'ojë. 28 Cui'ne ja̱ohua'ire
cato ñata to̱me macarepa miacai ma'ñocore pani i̱sija̱'quë a'ë. 29 Ca̱jaro
hue'ecohua'i pani asajë̱'ë, Maija'quë joyo sehuosicohua'i tsëcape̱are cayere.'

Sardisna Quëaye

3 1 Toyajë̱'ë, cui'ne Sardis sehuosicohua'i tsëcapëre quëacai hui̱ñaëna:
'Ñeje caji, siete Maija'quë joñoa paquëpi, cui'ne siete ma'ñocore
paquëpi: Yë'ëpi si'aye asayë, më'ë yo'oye, cui'ne më'ë huajëquërepa pa'iyë
caquëta'a ju̱'isiquëpi pa'iye. 2 Sëtajë̱'ë. Sëtani tutu yo'oquë ne huëoje̱'ë.
Ja̱ yë'ta'a i̱ti nëa mañare tsoe carija̱ni tëjiyere më'ë yo'oye Maija'quë ña
hue̱'ñana caraëna, ñahuë. 3 Cuasa ñajaijë'ë, më'ëre ye'yase'ere ja̱re pa'ijë̱'ë,
cui'ne po̱nëjë'ë, Maija'quëna. Ja̱je më'ëpi sëtama'quë pa'ito, yë'ëpi ñaëje
pa'i saija̱'quë a'ë, më'ë quë'rona më'ë utema'ë pa'i maca. 4 Ja̱je pa'iquëta'are
ja̱ro më'ë pa'i hue̱'ña Sardis daripëre më'ë payë, te'ohua'i mañare i̱ohua'i
ju'i ca̱ña si'si nema'cohua'ire. Co'aye yo'oyere yo'oma'cohua'ire cayë.
Ja̱ohua'ipi yë'ë ja̱'re co̱ni cu'ija̱'cohua'i a'ë, poja'i ju'i ca̱ñare su̱ñasicohua'ipi
do'i quë'iohua'i pa'iye sëte. 5 Quëcosicohua'i etasicohua'ipi ja̱je poja'i
ca̱ñare su̱ña cua̱ñoja'cohua'i a'ë, cui'ne i̱ohua'i mamije pa'i toya pëpëna
toyase'ere ni'no je̱oma'ë pasi'i, coa ai jerepa yë'ë ja'quë ña hue̱'ñana, cui'ne
i̱ hui̱ñaohua'i ña hue̱'ñana icohua'i yë'ë tse̱cohua'i a'ë casi'i. 6 Ca̱jonoa
hue'equë pani asajë̱'ë, Maija'quë joyo sehuosicohua'i tsëcape̱are cayere.'

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

Filadelfia Quëaye

7 Toyajë̱'ë, cui'ne Filadelfia daripë sehuosicohua'i tsëcapëre quëacai
huiñaëna: ‘Ñeje caji ti de'oquëpi, cui'ne nuñerepa pa'iquëpi, pai ëjaë
David hui'yocore paquëpi, ipi hui'yosiquë pa'ito yecohua'ije̱ sio ti̱'añe
peoquëpi, cui'ne ipi siosiquë pa'itoje̱ hui'yo ti̱'añe peoquëpi. 8 Yë'ëpi
si'aye më'ë yo'oye ñañë. Yë'ëpi më'ë ña hue̱'ñana eta sa'ro hui'yo nëohuë,
yecohua'ije̱ ti sio ti̱'añe peoconi. Më'ë a'ri maña tutu hue'equëje̱ de'hue
yë'ë case'ere sehuoquë de'oye yo'ohuë. Jaje yo'oquë yë'ëre do'i peoquë api
caye pahuë, më'ë. 9 Jaje pa'ina, yë'ëpi Satanásre sehuosicohua'i tsëcapë
acohua'ire më'ëna sani do're ja'rujaˈcohua'ire jëjo saosi'i, judío pai a'ë
cajë yë'ë sehuosicohua'ire sañope yo'ocohua'ipi, coa cosocohua'ire. Jaje
yo'oquëna, ñajë asa ti̱'ajajë, yë'ë më'ëre oi payere. 10 Yë'ë cuañese'e si'anë
më'ë yo'o jujama'ë yo'o ti̱'ahuë. Jaje yo'o do'ire më'ëre yë'ëpi ñacasi'i, ai
yo'oye peojaquë caquë, si'a iye yeja pa'icohua'ire neña maca ti̱'asi maca.
11 Esa yë'ë daiyë. De'hua ñaquë pajë̱'ë, më'ë co'amaña yecohua'ipi më'ëre
isi jaˈñe ca nëose'ere sioye paja'cohua'ire. 12 Quëcosicohua'ini yë'ëpi
Maija'quë huë'e jëhuopa tupë̱a nesi'i, jaropi ti etaye paja'cohua'ire, cui'ne
iohua'ina toyasi'i yë'ë Diusu mamire i tse̱cohua'ire pa'ë iñoñere, cui'ne
yë'ë Diusu pa'i daripë mamire toyasi'i, huajë Jerusalén ma'tëmo daico
mamire, cui'ne yë'ë huajë mamire toyasi'i, iohua'ina. 13 Cajonoa hue'equë
pani asajë̱'ë, Maija'quë joyo sehuosicohua'i tsëcapë̱are cayere.’

Laodiceana Quëaye

14 Toyajë̱'ë, cui'ne Laodicea daripë sehuosicohua'i tsëcapëre quëacai
huiñaëna: ‘Ñeje caji, iti nuñerepa pa'iquëpi, iti ñasiquëpi, nuñerepa iye
coca caquëpi, Maija'quëre si'aye ne huëocaisiquëpi, jerepa du'ru aquëpi.
15 Yë'ëpi si'aye taˈñe asayë, më'ë yo'oye. Asayë, më'ë sësëma'quë cui'ne
uma'quë pa'iye. De'ora'pi, më'ëpi sësëquë panita'a uquë pa'ito. 16 Jaje
pa'iquëta'are më'ë cato sësëquëje̱ cui'ne uquëje̱ peoquë a'ë. Më'ë cato coa
quëo ja'iquë a'ë, matu ocoje̱ pa'iohua'ipi coa pa'iyë, de'oye yo'oma'cohua'ipi
cui'ne co'aye yo'oma'cohua'ipi. Jaje pa'ina, më'ëre yë'ë yë'opojaˈa siso
je̱osi'i. 17 Jaje pa'iquëta'are më'ëpi cayë, jaiye co'amaña paquë a'ë, si'aye
de'oye saiji, cui'ne ti carayeje̱ peoji. Jaje caquë më'ë pa'iye ña sëtama'ë
pa'iyë. Më'ë cato teaye pa'ipi, co'amaña peoquëpi, ñama'quëpi, cui'ne
peoyopi pa'iyë, më'ë. 18 Jaje pa'ina, yëhuoyë, më'ëre yë'ëna huerojë̱'ë, toana
cua'coni nesi curiquëre pare. Yureta'a ja maca nuñerepa jaiye co'amaña
paquë pa'ijaˈquë a'ë, cui'ne huerojë̱'ë, yë'ëna poja'i cañare, më'ë huajëya'ye
peoyo pa'iyere pë'pëjaquë. Cui'ne ñaco ca tsa'se ëcoje̱ yë'ëna huerojë̱'ë, japi
neni ñaquë pa'ijaˈquë. 19 Si'aohua'ire yë'ë oicohua'ire cato, tayojëna, yë'ëpi
si'sequë yëhuo nu'ñequë a'ë. Jaje pa'iye sëte tutu yo'oquë jaˈnë pa'ise'e je̱oni
Maija'quëna ponëjë'ë. 20 Ina, yë'ëpi eta sa'rore nëcaquë soiyë. Jaje soiquëna,

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

asasicohua'i aquëpi yë'ë yë'ore asani hui'yo catu i huë'ena cacani i ja're coni aija'quë a'ë. 21 Quëcosicohua'i etasicohua'ini, yë'ë cuañequë ñu'ico yë'quë macana ñoja'quë a'ë. Yë'ë quëcosiquëpi ja'quë ñu'ico acona ja'ruse'eje pa'ye, i cuañequë ñu'icona. 22 Cajonoa hue'equë pani asajë'ë, Maija'quë joyopi sehuosicohua'i tsëcapëare cayere.' "

Ma'tëmo Pa'icohua'i Maija'quëre Ti De'oquërepa Caye

4 1 Ja yo'o tëjisi jeteyo'je ñahuë, ma'tëmore eta sa'ro hui'yosicopi pa'ina, yë'ëre du'ru macarepa duruhuë tuturepa juijëna, pisiyeje pa'yere papi casiquëpi capi: "Iñona mëijë'ë. Iñosi'i më'ëre, iye tëto sai jeteyo'je pa'i ja'ñere."

2 Jaje ca maca tsoe joyo pa'iquë de'ohuë. Jaje pa'i ñahuë, te'e cuañequë ñu'i saihuë ma'tëmona ñosiconi. Ja ñu'i saihuëre te'i ja'rusiquëpi ñuji'i. 3 Iote ñu'iquë cato miaquërepa paji'i, jaspe hue'yosi quëna pëje pa'irepa poja'icorepa, panita'a cornalina quënaoje pa'irepa. I ñu'i saihuë ëmëje'ere na'ñamequë së'ise'eje pa'i paji'i, i miañepi ña etojaiñerepa miapi, ña'jo quë'i quënao esmeralda hue'yosi quënaoje pa'yerepa. 4 Jao i cuañequë ñu'i saihuë yërëhuere yequë veinticuatro cuañejë ñu'i saire, veinticuatro aiohua'i ja'rusicohua'ipi ñuë'ë, poja'i cañna suñasicohua'ipi, cui'ne curi manoare puasicohua'i paë'ë. 5 Joporepa ñu'i saihuëpi mujuë ye'hueyeje cui'ne ai pisiye cui'ne mujuë cayeje etapi, cui'ne ñu'ico tiñare pare siete toa tsëopëa paji'i, toa tsëni nëcase'epi. Ja cato Maija'quë siete joñoapi ña cuañopi. 6 Ñu'ico tiñare pare paji'i. Jairaje pa'iopi ña etojai yeja paji'i. Cuañequë ñu'i saihuë nëico yë'quë macare cuatro pa'iohua'i paë'ë, ñaco ca timësicohua'ipi jeteyo'je cui'ne tiña ña hue'ñaje. 7 Du'ru macarepa aquë cato jai yaije pa'i paji'i. Cayaye aquëpi duruhuequë ëmëje pa'i paji'i. Toasoñe aquëpi pai tsiaje pa'iore hue'equë paji'i. Cui'ne cajese'e aquëpi jai huihue huëni saiyeje pa'i paji'i. 8 Jaohua'i cato pai ñape seis jaë capëa hue'ecohua'i paë'ë. Jaje pa'iohua'ipi ñaco case'epi timësicohua'i paë'ë, hue'se cui'ne sa'nahuëje. Jaje pa'iohua'ipi, ñami cui'ne mu'se caye jeoma'pë ñeje cahuë:

De'oquërepa, de'oquërepa, de'oquërepa,
Ëjaë Diusu si'a tuturepa paquë,
tsoe pa'isiquë, yure pa'iquërepa, cui'ne cui'naëpi daija'quëpi pa'iquë.

9 Ñaco ca timësicohua'ipi ñu'i saihuë ñu'iquëre pare pëpajë, de'oquëre pa'ni Ëjaërepa ti pani huesëquërepa caye ñape, 10 veinticuatro aiohua'ipi do're ja'rujë i ña hue'ñana yo'ohuë, ini de'oquëre pa'ni cajë, cui'ne i ñu'ico tiñare pana iohua'i manoare ti pa'iquëre pana isijë jea oejë cahuë ñeje:

11 Më'ë a'ë, yëquë Ëjaë cui'ne yëquë ja'quë.
Më'ëre de'oquëre pa'ë, Ëjaëre pa'ë, si'a tutu quë'ire pa'ë caye pa'iji, si'aohua'i.
Më'ëpi yëni si'aye de'huasi do'ire.

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

Yëi Ñama Cui'ne Toya Pëpë

5 1 Ja maca ñahuë, ñu'i saihuë ñu'iquëpi i ëja te'tere toya pëpë
tunasiconi tse'equë ñu'ina, sa'nahuë cui'ne hue'se toyasiconi. Jaje
pa'ioni siete pa'ye ëjaërepa tse a'ë quëayere je'na sëose'ere siosico paji'i.
2 Pa'ina, cui'ne ñahuë, te'e huiñaëre tutu quë'ipi tutu ñeje caquëna: "¿Nepi
toya pëpë siosicore ini hui'yo ti'aja'cohua'i a'ni?"
3 Jaje pa'iquëta'are ma'tëmo yeja cui'ne yeja huë'ehuë paije ti peohuë, te'ije
toya pëpë hui'yo ti'ani ñaquëje. 4 Ja maca yë'ëpi ai oë'ë, toya pëpë hui'yoni
ña ti'aquëje peo do'ire ña jujani. 5 Jaje oina, aiohua'i aquëpi capi, yë'ëre:
"Oima'ë pa'ijë'ë, ai jerepa tsoe Judá pai aquëpi pai ëjaë David tsëcapë
aquëpi jai yai hue'yosiquëpi, jaëpi quëcopi, si'aye. Jaëpi toya pëpë cui'ne
iote siete pa'ye hue'ese'ere ne tëte saoja'quë api."
6 Ja maca ñu'ico tiña macarepa cuatro pa'iohua'i pa'icohua'ipi jopore
pare, cui'ne aiohua'i jopore pare yëi ñama nëina, ñahuë. Coa nëji'i. I
cato huani jeose'eje pa'ipi. Jaje pa'ipi siete eyohuëa cui'ne siete ñaco ca
hue'equë paji'i. Ja siete ñaco ca cato Maija'quë joñoa si'a yejaña jëjo saose'e
pa'iyepi ña cuañopi. 7 Jaë yëi ñamapi sani toya pëpë iji'i, ñu'i saihuë
ñu'iquërepa ëja te'te pa'iconi. 8 Toya pëpë i maca cuatro pa'iohua'ipi,
cui'ne veinticuatro aiohua'ipi do're ja'ruhuë, yëi ñama tiñare pana. Pai
ñape aiohua'i pahuë, te'e ta'të pepë cui'ne te'e ucu duruhuë, curi nesiquë.
Jana huëo së ma'ñaje pa'ye timëse'ere pahuë. Ja cato Maija'quë acohua'i
Maija'quëre señe paji'i. 9 Jaohua'ipi huajë jëjëñere jëjëhuë, ñeje:

Më'ëse'e te'i pa'iyë, toya pëpë ini iote sio saose'e pa'iye ne hui'yo saoja'quë,
Huahuosiquëpi më'ë tsie do'ipi si'a yequë paire,
Ti coca cacohua'ire, cui'ne si'a yejaña pa'icohua'ire huerocaë'ë,
Maija'quëna isisi'i caquë.

10 Më'ëpi jaohua'ire ëjaohua'ire nehuë, yëquë ja'quëre necaicohua'ire.
Neina, iye yeja cuañecohua'i pa'ija'cohua'i a'ë.

11 Ja jeteyo'je ñahuë. Ñaquë asahuë, jai pai huiñaohua'i caye pisiyere.
Cuañequë ñu'ico yërëhue pa'icohua'i cayere, cui'ne cuatro pa'iohua'i
cayere, cui'ne veinticuatro aiohua'i caye pisiyere asahuë. Jai merepa jai
pai paë'ë, tsi'sisicohua'i. 12 Jaohua'ipi ai tutu ñeje cahuë:

Yëi ñama te'i pa'iji, huahuosiquëpi.
Jaë cato ai de'oquëre papi, ja do'ire si'aye isiye pa'iji, ite.
Ne ti'a tuture, si'aye payete, ta'ñe asayepi neñere, si'a tuture,
Ëjaë api, cuasajë de'oyerepa sehuoyere, i de'oyerepa nese'ere ñani
sihuajë cayere, cui'ne ite oijë de'oji cayere.

13 Asahuë, cui'ne si'aye Maija'quë de'huasi co'amañapi ma'tëmopi,
yejapi, cui'ne yeja huë'ehuë te'tepi cui'ne jai tsiayapi, ñeje cahuë:

Ñu'i saihuë ñu'iquërepa, cui'ne yëi ñama, si'aye pajajë cajë,
de'ocohua'ire pa'ni cuasajë caye,

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

Ëjaë api, cuasajë de'oyerepa sehuojë yo'oye, i de'oyerepa yo'oyere
ñani sihuajë caye, cui'ne si'aohua'i Ëjaërepa de'oye,
Je'nëna jaje pa'ijaquë.
14 Cajëna, cuatro pa'iohua'ipi sehuojë cahuë:
"Jaje pa'ijaquë."
Cajëna, veinticuatro aiohua'ipi do're ja'runi ite Ëjaëre pa'ni cajë pëpajë yo'ohuë.

Siete Sëase'e

6 1 Ja maca ñahuë, yëi ñama du'ru macarepa siete pa'ye siose'e aconi ne hui'yoquëna. Ja maca asahuë, cuatro pa'iohua'i aquëpi mujuë cayeje caquëna, ñeje:
"Dani ñajë'ë."
2 Caquëna, ñaquëna, po caballopi paji'i. Pa'ina, ite tuiquëpi te'e sa'co saihuë papi. Paquëna, marote ite isipi. Isina, si'aohua'ire quëcoquërepa etapi, si'aohua'ire quëcoquë pa'ija'quëpi.
3 Yëi ñamapi cayaye acore ini ne hui'yo maca cayaye aquë pa'iquëpi capi:
"Dani ñajë'ë."
4 Caquëna, yequë caballopi etapi. Jaë cato maja'iquë paji'i. Ite tuiquëpi iye yeja de'oye pa'iye sioja'a tuture isi cuañosiquë paji'i. Jaje pa'ipi pai de'oye pa'iyere siouna, sa'ñe huani ju'ija'cohua'i a'ë caquë jai hua'tiyore isi cuañosiquë paji'i.
5 Yëi ñamapi toasoñe acore ne hui'yo maca asahuë, toasoñe aquë pa'iquëpi ñeje caquëna:
"Dani ñajë'ë."
Caquëna, ñahuë, nea caballoni. Ñaquëna, ite tuiquëpi i jëtëre cueçuecore papi. 6 Cui'ne asahuë, pa'icohua'i jopore papi yë'ose'e ñeje caquëna:
"Te'e kilo trigo isiye pa'iji, te'e mu'se nesi do'i. Tres kilo cebada isiye pa'iji, te'e mu'se yo'osi do'i. Jaje pa'iquëta'are hui'yape, cui'ne o'sata'a nejoma'pë pa'ijë'ë."
7 Yëi ñamapi cuatro acore hui'yo maca asahuë, cuatro aquë pa'iquëpi ñeje caquëna:
"Dani ñajë'ë."
8 Caquëna, ñaquë ñahuë, së'ñoja'i caballoni. Ite tuiquë cato juni huesëye i mami hue'equë paji'i. Pa'ina, i jeteyo'jeja'a daji'i, ju'isicohua'i pa'i hue'ña ayere quëaquëpi. Jaë juni huesëye hue'equëna, isise'e paji'i, yeja cuatro pa'ye huahuese'e ayere, te'ore cuañeja'a tuture, huajo sa'ñe huaiyepi, ao ëa ju'iñepi, ju'i dahuë neñepi, cui'ne airo acohua'i ai yëcohua'i pa'icohua'ire, paire aicohua'i pa'i ja'ñe neñe cuañeja'quëre.
9 Yëi ñamapi cinco acore hui'yo maca ñahuë, Maija'quëre isijë tëo toto huë'ehuëre Maija'quë coca quëa do'ire huahuosicohua'i joñoa pa'ijëna.
10 Pa'ijë jaohua'ipi cahuë, ai tutu:
"Ëjaërepa de'oquë, më'ë ca nëose'eje pa'ye yo'o ti'aquërepa, ¿je yëhua më'ë yeja pa'icohua'i yëquëre huaisi do'i sai toja'quë a'ni, iohua'i yo'ose'eje pa'ye ñaquë?"

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

11 Cajëna, jaohua'ire poja'i ju'i cañare suñacani capi, pëa huajëjë
pa'ijë'ë, a'rima tsoe maca, mësaru acohua'ita'a, Cristore necai do'ire
ju'ise'eje pa'ye, mësaru ja'i pai huahuo ti'ajajë.
12 Yëi ñamapi seis acore ne hui'yosi maca ñahuë. Ñaquëna, ai tutu
yejapi ñu'cueo, cui'ne ësëje neaquë de'opi, jutena, oijë suñacoje pa'i
neaquërepa. Cui'ne ñañëpi maja'iquërepa tsieje pa'i de'opi. 13 Cui'ne
ma'ñocohua'ije ma'tëmopi yejana tomehuë, soquë huiña ca ai tutuquëna,
tomeñeje pa'ye. 14 Ja maca cui'ne ma'tëmoje toya ja'hua maca tuna
huesoyeje pa'ye peo huë'ña ne huesëo. Ne huesëcona, si'aye ai cuti, cui'ne
saodohuëa tirose'ena sani huesëpi. 15 Ja maca iye yeja ëjaohua'ipi coñana
cacajë catihuë, ai cuti quëna coñana. Iohua'i ja're coni, jai ëjaohua'i,
soldado pai ëjaohua'i, co'amaña pa ëjaohua'i, cuañe tutu pa ëjaohua'i,
cui'ne si'aohua'i paire necai jo'yaohua'i, cui'ne jo'yaohua'i peocohua'ije
catihuë. 16 Catijë cahuë, ai cutire, cui'ne quëna pëare:
"Yëquëre tomeco yahuejë'ë, ñu'i saihuë ñu'iquëre pare cui'ne yëi ñama
pëi yo'oye ñama'pë pa'ija'cohua'ire."
17 Jaje cahuë, iohua'ire si'se mu'sere papi ti'aëna, ¿nepi quëcoye pa'iquë'ni?

Israel Pai Acohua'ire Toyase'e

7 1 Ja jeteyo'je ñahuë, cuatro huiñaohua'ipi pai ñape yeja huë'ehuë
te'tere, ëmëje'e te'tere, cui'ne ësë mëi te'tere, cui'ne ësë du'i te'tere
nëcajë tutupi iye yejana, jai tsiayana, cui'ne soquë ñëana ju'ama'quëni cajë
ësejë pa'icohua'ire. 2 Ñahuë, cui'ne yequë huiñaëre ësë mëi te'tepi daina. Jaë
cato Maija'quë huajëquërepa, sëoconi paquë paji'i. Jaëpi ai tutu capi, cuatro
huiñaohua'ire, yeja, jai tsiaña, co'a de'huaja'a tutu isi cuañosicohua'ire:
3 "Co'aye nema'pë pa'ijë'ë, yeja cui'ne jai tsiaña, cui'ne soquë ñëaje, ja
yë'ta'a Maija'quë sahuasicohua'ire iohua'i tsia tiñare pana toya sëoma'pë
pani."
4-8 Cui'ne ja maca asahuë, ciento cuarenta y cuatro mil pai pa'iyë, si'a
Israel pai, iohua'i tsia tiñare pana toya sëo cuañosicohua'i, cayere.

Doce mil Judá tsëcapëre,
doce mil Ruben tsëcapëre,
doce mil Gad tsëcapëre,
doce mil Aser tsëcapëre,
doce mil Neftalí tsëcapëre,
doce mil Manases tsëcapëre,
doce mil Simeón tsëcapëre,
doce mil Leví tsëcapëre,
doce mil Isacar tsëcapëre,
doce mil Zabulón tsëcapëre,
doce mil José tsëcapëre, cui'ne
doce mil Benjamín tsëcapëre pa'iyë, cayere.

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

Poja'i Caña Ju'icohua'i

9 Ja̱ jeteyo'je ñahuë, jai pa̱ire si'a yejaña pa'icohua'ipi pa̱i ñape tsëca
ti̱ñe pa'i pa̱i, cui'ne pa̱i ñape tsëca ti̱ñe coca cacohua'ire. Ja̱ohua'ipi ñu'i
saihuë ti̱ñare pare, cui'ne yëi ñama ti̱ñare pare, ti pa̱ije cue̱cue ti̱'añe
peoyerepa paë'ë. Ja̱ohua'ipi poja'i ca̱ña ju'icohua'ipi i̱ohua'i je̱ñare sehua
ja'oje̱ pa'yere ca̱jijë nëcahuë. 10 Ca̱jijë nëcajë si'aohua'i cuihuë:
Maire huasoye cato
ñu'i saihuë ñu'iquërepa Maija'quë,
Cui'ne Yëi ñama tse̱ a'ë.
11 Cajëna, ñaquëna, Maija'quë hui̱ñaohua'ipi ñu'i saihuë aiohua'i,
cui'ne cuatro pa'iohua'i yërëhueja̱'a nëca të'ija̱isicohua'ipi paë'ë. Pa'ijë
Maija'quëre de'oquëre pa'ni cajë pëpajë yejare pana tsiapi pu̱'pe co'i mejë
yo'ohuë. 12 Ñeje cajë:
¡Ja̱je pa'ija̱'quë! Je'nëna Maija'quë tse̱ pa'ija̱quë, de'oquëre pa'ni cajë
sihuaye, i̱ de'oyerepa yo'oyere sihuajë caye, ta̱'ñe asayepi neñere,
de'oye yo'opi cuasajë i̱te sihuaye,
Ëjaë api, cuasajë de'oyerepa sehuojë yo'oye, si'a ne ti̱'a tutu paye,
cui'ne si'a tutu hue'eye, si'anë.
Ja̱je pa'ija̱quë.
13 Ja̱ maca aiohua'i aquëpi yë'ëre se̱ji'i:
"¿Jeropi daisicohua'ipi icohua'i poja'i ca̱ña su̱ñasicohua'i pa'iye'ni?"
14 Cajëna, yë'ëpi cahuë:
"Ëjaë më'ëpi ta̱'ñe asayë."
Caquëna, i̱pi capi:
"Icohua'i cato jaiye ai yo'oye tëto saisicohua'i a'ë. Ja̱je pa'iohua'ipi i̱ohua'i
ca̱ña jo̱ja to̱rena, Yëi ñama tsiepi poja'i ca̱ñarepa ne to̱sicohua'i a'ë. 15 Ja̱je
pa'iohua'ipi Maija'quë ñu'i saihuë ti̱ñare pare pa'iyë. Pa'ijë mu'señapi,
ñamiñapi Maija'quë huë'ere necaijë pa'iyë. Pa'ijëna, ñu'i saihuë ñu'iquëre
papi i̱ohua'ire ñacai pasipi. 16 Ja̱je pa'ina, yure cato ai yo'oye pa̱ja'cohua'i
a'ë, a̱o ëaye, oco ëaye, e̱së ëoye, cui'ne jo̱sa e̱së uyeje̱ asama'pë pa'ija̱'cohua'i
a'ë. 17 Yëi ñama, ñu'i saihuë que̱no maca nëiquëpi yëi ñamare ñacaiyeje̱
pa'ye ñacasipi. Ja̱je yo'oquë pa'iye i̱si oco co̱ñana saquë o̱cuaja̱'quë api.
Yo'oquëna, Maija'quëpi i̱ohua'i oise'ere te̱no je̱ocaija̱'quë api."

Siete Aco Si̱osico Hui'yoye Cui'ne Ma'ña Ëoco, Curi Nesico

8 1 Yëi ñamapi siete aco si̱osicore ne hui'yo maca ñahuë, ma'tëmopi nëhui
tëcahuë jo'cuarepa je̱o nëina. 2 Ja̱ maca ñahuë, siete hui̱ñaohua'ire
Maija'quë ti̱ñare pare nëcajëna. Ja̱ohua'ina siete duruhue̱a i̱sise'e paji'i. 3 Ja̱
jeteyo'je yequë hui̱ñaëpi daji'i, huëo se̱ ma'ña curi cua'corore daquëpi. Dani
nëcapi, Maija'quëre i̱sijë tëo toto ti̱ña macare pana. Nëcaquëna, jaiye i̱sipi,
huëo se̱ ma'ñare curipi nesico Maija'quëre i̱sijë tëo totona tëoquë ëoquëna,

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

cui'ne Maija'quë tsecohua'i señepi te'e mëijaquë caquë. 4 Ja ma'ña picopi
cui'ne Maija'quë tsecohua'i señepi coni Maija'quë quë'rona ti'api, huiñaëpi iti
ma'ña ëo cua'coro cajiquë nëcaquëna. 5 Ja maca huiñaëpi Maija'quëre isijë tëo
toto toa tara pa'iyepi huëo së ma'ña cua'corona ayapi. Ayani yejana jeo topi.
Jeo to macarepa mujuë caye, ai pisiye, ye'hueye cui'ne yeja ñu'cueye paji'i.

Duruhuë Pisiye

6 Ja maca siete huiñaohua'ipi siete duruhuëa pacohua'ipi juñu'u cajë ne
de'huahuë.
7 Ja maca du'ru jui huëo huiñaëpi duruhuë juisi maca sësë pepi,
cui'ne toana tsie co'mese'epi yejana tomepi. Ja maca toasoñe pa'ye
yeja huahuese'e acopi te'e te'te u huesëpi. U huesëquëna, soquëje te'e u
huesëpi, toasoñe acopi te'e te'te, cui'ne si'a taya u huesëpi.
8 Cayaye aquëpi huiñaë i duruhuë juisi maca, ai cutihuëje pa'iopi toa
tsë'isiconi jai tsiayana jeo dëoyeje ña cuañopi. Ja maca toaso të'huiña,
jai tsiaña pa'iyepi te'e të'hui tsie da'ca de'o nëji'i. 9 Ja maca jai tsiaña
pa'icohua'i jujuhuë, te'e të'hui, toaso të'huiña jai tsiaña pa'icohua'ipi.
Cui'ne toaso të'huiña jaiye barco pa'ise'epi, te'e të'hui ne huesëpi.
10 Toasoñe aquëpi huiñaë juisi maca, ma'tëmopi jai ma'ñoco tomepi.
Tomequë toaso të'huiña tsiaña, cui'ne oco coña pa'ise'ena te'e të'hui tome
huesopi, toa cañarepa ne'suquëpi. 11 Jaë ma'ñoco cato i mami hue'equë
paji'i, Sëjeñe. Jaëpi toaso të'huiña tsiaña, cui'ne oco coña pa'ise'ere
tomequë te'e të'hui sëje oco ne huesopi. Ja do'ire jai pai jujuhuë.
12 Cajese'e aquëpi huiñaë i duruhuë juisi maca, ësëpi co'a de'opi, te'e
te'te, toaso të'huiña huahuese'e pa'ise'epi. Ñañë cui'ne ma'ñocohua'i toaso
të'huiña huahuese'e pa'ise'epi te'e të'hui co'a de'ohuë. Ja maca toaso
të'huiña mu'se cui'ne ñami pa'iye te'e te'te miañe peopi.
13 Ja jeteyo'je ñahuë, jai huihuere ma'tëmoja'a huahuarojai tutu caquëna:
"Teayerepa iye yeja pa'icohua'i maña, merepa neja'cohua'i a'ni, toaso
huiñaohua'i duruhuëa juni co maca."

9 1 Cinco aquëpi duruhuë jui maca ñahuë, jai ma'ñocopi yejana
tomequëna. Jaë ma'ñoconi isihuë, tome huesë coje hui'yocore. 2 Ja
jeteyo'je tome huesë hue'ñare hui'youna, jaropi pico mëji'i, jai cua'coro
toa suasico mëiñeje pa'yerepa. Jaro tome huesë cojepi pico etaquë ësëre
cui'ne iye de'oto nea hue'ñarepa ne huesopi. 3 Ja picopi etahuë, pu'suje
pa'iohua'ipi. Etajë si'a yeja hua huesëhuë. Jaohua'i cato puni a'siye ja'ye
a'si tuture isi cuañosicohua'i paë'ë. 4 Jaohua'ina cuañese'e paji'i, taya yeja
pa'iye, cui'ne yejapi tayaje pa'ye ña cuañoñe, cui'ne soquë ñëa nejoñe pa
ja'ñere, coa Maija'quë tsecohua'ire pa'ë iñoñere iohua'i tsia tiña macare pana
sëoma'cohua'ise'ere ne ja'ñere. 5 Jaje pa'iquëta'are paire huani jeoñere pare
ësesicohua'i paë'ë. Jaje pa'ina, coa cinco ñañëohua'ire a'si ju'iñe totacohua'i
paë'ë. Cui'ne iohua'i totase'e cato puni a'siye ja'ye a'siye paji'i. 6 Ja mu'seña

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

cato pai ju'iñere yëjaʼcohua'i a'ë. Jaje yëjëta'a juni huesëye pajaʼcohua'i a'ë, ju'iñepi peoquëna.
7 Pu'su cato caballo huajo sajë ne de'huase'eje pa'iohua'i paë'ë. Iohua'i siopëre curi maroje pa'iore pahuë. Iohua'i tsiapi pai tsiaje pa'io paji'i. 8 Cui'ne nomiohua'i nañaje pa'ye hue'ehuë. Iohua'i cujire airo yai cujije pa'ye hue'ehuë. 9 Cui'ne quëna ju'i cañare suñase'eje pa'iohua'i paë'ë, iohua'i jëa jaʼñere. Cui'ne iohua'i jaë capëapi jai pai caballo quërëcojaʼa huajo sajë huë'huëjëna, pisiyeje pa'ye pisipi. 10 Puni jicomoaje pa'ye hue'ecohua'i paë'ë. Jarote dahuë hue'ecohua'i paë'ë, cinco ñañëohua'ire a'siyere. 11 Pu'suohua'ire cuañe ëjaë cato tome huesë coje huiñaë paji'i. Hebreo coca cato Abadón hue'equë paji'i. Griego coca cato Apolión hue'equë paji'i. Jaje cani iti Nejoquë caye a'ë, pai coca cato.
12 Du'ru macarepa ai yo'oye tëto saji'i. Jaje pa'iquëta'are ja yë'ta'a cayaye carapi.
13 Seis aquë huiñaë jui maca yë'ose'e pisiquëna, asahuë, Maija'quë quë'ro oropi nesi totore cuatro pa'i eyohuëapi. 14 Ja caye cato seis aquë huiñaëni duruhuë paquëni capi, ñeje:
"Joye saojë'ë, cuatro huiñaohua'ire sëasicohua'ipi jai ya Efrautes të'tëpa ñu'icohua'ire."
15 Ja maca iti case'eje cuatro huiñaohua'ire joyesicohua'i paë'ë. Jaohua'i cato toasoñe pa'ye huahuese'e pai pa'icohua'ire huaijaʼcohua'ipi etahuë. Iti hora, mu'se, ñañë, cui'ne ometëcahuë ti'asi maca jare caquë ne de'huasicohua'ipi etahuë. 16 Ja maca de'hue se asahuë, doscientos millones soldado pai pa'iye, caballore tuijë huajo sacohua'i.
17 Jaje pa'ye ñahuë, cani ñañeje pa'ye caballohua'ire. Iohua'ire tuicohua'i cato coti saihuëare toaje pa'yere papi suñasicohua'i paë'ë, iohua'i jëa jaʼñe. Jaje pa'yepi ma jaʼñe, yeque ña'jo quë'ye cui'ne yeque së'ñojaʼiñe paji'i, azufreje pa'ye. Caballohua'i cato airo yai siopëje pa'ye hue'ecohua'i paë'ë. Jaje pa'iohua'i yë'opoapi toa, pico, cui'ne së'ño jaʼñe azufre etapi. 18 Ja maca toasoñe pa'ye huahuese'e pai pa'icohua'i te'e të'hui jujuhuë, caballo yë'opoajaʼa toasoñe pa'ye coʼayerepa: toa, pico, cui'ne së'ño jaʼñe etasi do'ire. 19 Ja caballohua'i cato iohua'i yë'opoare cui'ne iohua'i jicomoare tutu pahuë. Iohua'i jicomoa cato aña siopëaje pa'ye paji'i. Japi paire coʼaye nehuë.
20 Jaje pa'iquëta'are ja ju'i dahuëna ju'imaʼcohua'i cato coʼaye yo'oye jeomaʼpë huatiohua'ire tuiyere, de'huase'ere oro, po curi, bronce hue'yosi quëna, cui'ne soquë de'huase'ere señere jeomaʼpë paë'ë. Asa maʼñere, ñamaʼcohua'ini, cui'ne cu'i maʼñere sejë paë'ë. 21 Cui'ne jeomaʼpë paë'ë, paire huani jeañe, paire dahuë neñe, nomiohua'ire coa yo'ojë pa'iye, cui'ne coʼamaña ñañe.

Huiñaëpi Toya Pëpë A'riconi Tunasiconi Cajipi

10 1 Ja maca ñahuë, yequë huiñaëre tutu quë'ipi maʼtëmopi cajequëna, siriopi caʼnesiquëpi. I siopë cato naʼñamequëpi caʼhuaro puasiquë paji'i. Cui'ne i tsia cato mia merepa miaco paji'i, ësëje

pa'io. Cui'ne i nëcañoaje toa tsëni nëcase'eje pa'ye paji'i. 2 A'ri toya pëpë
hui'yosiconi cajipi. Cajiquëpi i ëja te'te quëo ja'huapi jai tsiayana se
titopaquë, i ari te'te quëo ja'huapi yejana tsa'cu papi. 3 Ja maca tutu cuipi,
airo yai jaiquërepa cayeje pa'yerepa. I cuisi maca mujuë cayeje pa'yerepa
siete yë'o tuturepa cajëna, asahuë. 4 Siete yë'o tuturepa ca tosi maca
toyara'huë. Ja case'ere toyasi'i caquë yo'oquëna, ma'tëmopi capi, yë'ëre:
"Coa asajë'ë, më'ëse'e. Toyama'ë pa'ijë'ë, siete yë'o tuturepa case'e."
5 Ja jeteyo'je ñahuë, jai tsiayana cui'ne yejana tito pasiquëpi huiñaëpi i
ëja te'te jëtëpi ma'tëmona mëñe nëoquë 6 ti pani huesëquëre pana, yeja,
ma'tëmo, jai tsiaña, cui'ne si'aye iote pa'iye nesiquëre pana se ca co'ijai
care payë caquë ñeje capi:
"Yeque tsoe ute coñe peoji. 7 Siete aquë huiñaë duruhuë jui maca
ti'asipi, Maija'quë yahue cuasa nëose'e payepi, i jo'ya ite quëacaicohua'ire
i ca nëose'eje pa'ye."
8 Ja maca asahuë, ma'tëmopi yë'ë asasi yë'opi ca coquëna, ñeje:
"Sani ijë'ë, a'ri toya pëpë hui'yosiconi jai tsiayana, cui'ne yejana tito
paquë huiñaë cajiconi."
9 Caëna, sani huiñaëre sei'ë, a'ri toya pëpëre isijaquë caquë. Seina, ipi
capi, yë'ëre:
"Ico, ini aijë'ë, më'ë yë'opo cato payaoje pa'io pasipi. Jaje pa'isicota'a
më'ë ëtatu'una sëjeco ponëja'coa."
10 Caëna, huiñaë cajicore ini a'ri toya pëpë aë'ë. Ai maca yë'ëre cato
saija'ico payaoje pa'iorepa paji'i. Jaje pa'isicota'a ëtatu'una sëjecorepa
de'opi. 11 Ja maca yë'ëre cahuë:
"Tijupë pai daripëa pa'icohua'ire, cui'ne yequë coca cacohua'ire, cui'ne
yequë yejaña pa'icohua'ire, cui'ne pai ëjaohua'ire quëaye pa'iji, Maija'quë
cayere."

Caya Quëacaicohua'i

11 1 Ja maca yë'ëre catë tarapëje pa'ioni cuecueja'core isihuë. Isini
cahuë:
"Huëni Maija'quë huë'ere ina isi toto saihuëre, cui'ne iote pa'ijë
secohua'ire cuecueje'ë. 2 Jaje pa'iquëta'are cuecuema'ë pa'ijë'ë, hue'se
de'otota'a. Jaro cato Maija'quëre sema'cohua'ina isi sito a'ë. Jaohua'ipi si'a
de'o daripë tsa'cu huesoja'cohua'i a'ë, cuarenta y dos ñañëohua'ire. 3 Ja
maca yë'ëpi cayaohua'ire oicohua'i suñañeje pa'yere suñasicohua'ini jëjo
saoja'quë a'ë, yë'ë aye quëaja'cohua'ire mil doscientos sesenta mu'seña."
4 Icohua'i caya quëacohua'i cato si'a yeja Ëjaërepa tiñare pare nëcajë pa'icohua'i
paë'ë. Jaohua'i cato caya olivo soquë ñëa'ë, cui'ne caya sotonoa toa tsë'ise'e paji'i.
5 Paipi jaohua'ire co'aye yo'oñu'u cajë yo'ocohua'i pa'ito coa yë'opopi toa sëco ëo
huesocohua'i a'ë, ti peo hue'ñarepa. Jaje ne huea cuañoñe pa'iji, iohua'ire sañope
yo'ocohua'i. 6 Jaohua'i cato Maija'quë coca quëa macaja'a ocoye pa ja'ñere ne

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

tutu pacohua'i paë'ë, cui'ne ocoje̱ tsie po̱na tutu pacohua'ipi yeja pa̱ire coa si'aye
ai yo'oye necohua'i paë'ë, i̱ohua'i yëyeje̱ pa'ye. 7 Ja̱je pa'iquëta'are i̱ohua'i quëaye
saosi maca, to̱me huesë cojepi nëtë mëoni huajëya'ye pa'ipi jaiquë aipi ja̱ohua'ire
quëco huesoni, tse̱ani huani je̱api. 8 Huani je̱aëna, i̱ohua'i ca̱pë̱a jai daripë ma'ñare
je̱ocose'epi u̱ija'coa, Ëjaëre que̱si daripëre. Ja̱ro cato Sodoma, cui'ne Egípto hue'yosi
daripë a'ë, co'a daripë pa'i do'ire. 9 Ja̱je je̱ocosi ca̱pë̱api toaso̱ mu'seña cui'ne
jopoja̱'a u̱ina, si'aohua'i maña ñaja'cohua'i a'ë. Ti̱ pa̱i, yequë coca cacohua'i, cui'ne
yequë daripë̱a pa'icohua'i, si'a yejaña pa'icohua'i ñajëta'a ta̱ma'pë pa'ija̱'cohua'i
a'ë, coe do'ire. 10 Iye yeja pa'icohua'i cato ai sihuaja̱'cohua'i a'ë, ja̱ohua'i ju̱'isi
do'ire. Ja̱je pa'ina, pa̱i ñape sa̱'ñe co'amaña i̱sija̱'cohua'i a'ë. Maija'quë coca quëajë
i̱ohua'ire jo̱sa yo'osicohua'ipi peojëna, ja̱je sihuaja̱'cohua'i a'ë. 11 Ja̱je sihuajëta'are
toaso̱ mu'seña joporepa pa'i maca Maija'quëpi cui'naohua'ini huëo co̱pi. Ja̱
maca si'aohua'i i̱ohua'ire ñasicohua'i quëquë huesëhuë. 12 Ja̱ maca cayaohua'i
quëacaicohua'ipi asahuë, tutu ma'tëmopi yë'ose'e ñeje caquëna:

"Mëijë'ë, i̱ñona."

Si'aohua'i i̱ohua'ire pë̱icohua'i ñajëna, sirioja̱'a ma'tëmona mëni huesëhuë.
13 Ja̱ maca yeja ñu'cueo. Ñu'cuecona, jai daripëpi diez te̱'ña huata to̱meo.
Huata to̱mecona, siete mil pa̱i ju̱juhuë. Ja̱ maca huajëcohua'i nëasicohua'ipi
quëquë huesëni Maija'quë ma'tëmo pa'iquëre de'oquëre pa'ni cajë yo'ohuë.
14 Ñeje tëto saji'i, cayaye nejoñe aye. Ja̱je pa'iquëta'are ja̱ yë'ta'a toaso̱ñe
aco tëto saiye carapi, ti̱taja̱'coa.

Siete Duruhuë Acore Juise'e

15 Siete aquë hui̱ñaë i̱ duruhuë juisi maca asahuë, ma'tëmopi tutu yë'o
cajëna, ñeje:

Iye yeja yure cato
Mai Ëjaë cui'ne i̱ Cristo cua̱ñeñere pa'iji.
Ja̱je pa'ina, i̱pi caraja̱iñe peoyerepa cua̱ñequë pa'ija̱'quë api.

16 Ja̱ maca veinticuatro aiohua'ipi Maija'quë ña hue̱'ñare pare cua̱ñejë ñu'i
saire ñu'icohua'ipi Maija'quëre de'oquëre pa'ni cajë i̱ohua'i tsiapi yejare
pana në mejë yo'ohuë, i̱ni ai cuasajë. 17 Ñeje cajë yo'ohuë:

De'oji. Ëjaë më'ëre pëpayë,
Si'aye pa'ire pare.
Yure, cui'ne tsoeje̱ pa'iquëre pare,
Ja̱je pa'ipi yure si'a më'ë tuturepa i̱ni
Cua̱ñe huëoquëre iye yeja.

18 Iye yeja pa̱i cato më'ëre pë̱'ë.
Ja̱je pa'iquëta'are më'ë pë̱i mu'sere papi ti̱'api.
Ti̱'aëna, yure cato ju̱'isicohua'ire i̱ohua'i yo'ose'eje̱ pa'ye ñaquë ca
de'huaja̱'quë a'ë, më'ë.
Ca de'huaquë më'ë jo'yaohua'ire i̱sija̱'quë a'ë, de'huacaisi
co'amañare.

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

Jaje mëˈë isijaˈquë aˈë, mëˈëre quëacaicohuaˈire.
Mëˈëna isisicohuaˈire, ëjaëre papi cajë nuñerepa sehuojë paˈicohuaˈire,
Siˈahuaˈire, aiohuaˈire panitaˈa tsirejë.
Iye yeja paire nejocohuaˈi paˈisicohuaˈire cato mëˈëpi nejojaˈquë aˈë.
Jaje paˈina, deˈoji, mëˈëre cayë.
19 Ja maca Maijaˈquë huëˈe maˈtëmo paˈicopi huiˈyona, jarote pajiˈi,
Maijaˈquë maire huajëye ca nëoseˈe deˈhuaseˈepi. Ja maca mujuë
yeˈhueyeje paˈye, ai pisiye, mujuë ai cayeje paˈye, yeja ñuˈcueye cuiˈne
sësë carapëa tomeñe pajiˈi.

Nomio Cuiˈne Jai Pëˈëje Paˈi Yoˈoseˈe

12 1 Ja maca jaiye maˈtëmopi iñoñere ñahuë. Ñaquëna, teˈo nomio ësë
miañeje paˈyere caˈnesico pacoˈë, juˈi ca caˈneñeje paˈye. Jaje paˈiopi
ñañëni meñe tsaˈcu paco pacoˈë, cuiˈne doce maˈñocopi io siopë puasico
pacoˈë. 2 Jaje paˈiopi tsi ëtapë pacoˈë. Paˈiopi tsi coa huëoni aˈsi ju̇ˈio, ai cuio.
3 Ja jeteyoˈje ñahuë, maˈtëmona yequë ñaiquëna. Ñaiquëna, jai pëˈëje paˈipi
majaˈiquëpi, siete siopëa hueˈequëpi, diez cajohuëa hueˈequëpi, cuiˈne iti siopëa
ñape maro puˈiñe pajiˈi. 4 Jaje paˈipi i jicomopi toaso tëˈhuiña maˈñocohuaˈi
paˈiyere teˈe te̱ˈte maˈñocohuaˈire yejana ne darëpi. Jaëpi nomio tsi coasiˈi
caco yoˈo tiñare pana nëca dani utepi, coasi maca tsihuaˈëre asiˈi caquë. 5 Ja
maca nomiopi tsihuaˈëni coao, siˈa yejaña paˈicohuaˈire quëna tarapëpi cajiquë
cuañejaˈquëni. Jaje paˈiquëtaˈare io mamaquëre cato sioni Maijaˈquë quëˈrona
i ñuˈi saihuë quëˈrona sahuë. 6 Sarena, nomiopi cuene yejana catio. Maijaˈquë
iote caquë necai sitona, iote mil doscientos sesenta muˈseña aojë paja̱ˈtona.
7 Ja jeteyoˈje ai uihuaye pajiˈi, maˈtëmopi. Paˈina, huiñaë Miguelpi
cuiˈne i huiñaohuaˈi coni jai pëˈëje paˈire cuiˈne i huiñaohuaˈire uihuahuë.
8 Jaje uihuajë jai pëˈëje paˈire cuiˈne i huiñaohuaˈire quëcorena,
iohuaˈi paˈijaˈto maˈtëmo peoquëna, 9 ja maca jai pëˈëje paˈire cuiˈne i
huiñaohuaˈire yejana jeo tohuë, tsoe hue̱ˈña añare, huati cuiˈne Satanás
hueˈequëre, siˈa yeja paire cosoquëre.
10 Ja maca asahuë, maˈtëmopi tutu ñeje caquëna:
“Maijaˈquë doˈijëre ñamiñapi, cuiˈne muˈseñapi Maijaˈquë ña hue̱ˈñana
sañope caquë paˈisiquëre eto saosi doˈire yuretaˈa tiˈare papi, huaso maca,
Maijaˈquë siˈa tutu quëˈire papi cuañe maca, Jesucristo cuañe Ëjaërepa
paˈi maca. 11 Maijaˈquë doˈijë, cato Yëi ñama tsiepi cuiˈne Maijaˈquë coca
cayeje paˈye nuñerepa iohuaˈi paˈiseˈepi coni mënare quëcohuë. Jaje
paˈina, iohuaˈi paˈiye nejoñe caˈraye pahuë. Pajë coa ai jerepa jujunije
jujuñuˈu, cuasahuë. 12 Sihuajëˈë, maˈtëmo paˈicohuaˈi. Jaje paˈiquëtaˈare
teayerepa yeja paˈicohuaˈi maña, cuiˈne jai tsiaya paˈicohuaˈi, huati
mësaru quëˈrona cajepi pëtitesiquëpi ite nejoñe jaˈyere paˈina, ñaquë.”
13 Jai pëˈëje paˈipi yejana jeo tosiquëpi paˈi ña jujani tsihuaˈëre coasiconi
huajo huëopi. 14 Jaje huajo huëouna, nomiore jai huihue care isihuë, io

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

ja'jëco cue̱ne yejana i̱o quë'rona sai ja̱'ñere, a̱ña peo hue̱'ñana so'ona.
Ja̱rona toaso̱ o̱metëca jopore paja̱'a a̱ojëna, pa'ija̱'copi saija̱'coa. 15 Ja̱je
pa'ina, a̱ñapi nomiore i̱o yë'opo siso etosi ocopi tsiaya neni co'je me
to̱si'i caco yo'ocona, 16 nomiore yejapi co̱caio jai pë'ëje̱ pa'i oco nese'ere
peo hue̱'ñarepa ya'ani nëo hueso. 17 Ja̱je yo'osi maca jai pë'ëje̱ pa'ipi
ai pë̱ti huëopi, nomiore. Ja̱je pa'ina, i̱o tsëcapëre Maija'quë cua̱ñese'e
sehuocohua'ire, Jesucristo quëase'ere nuñerepa coca tuicohua'ire
uihuasi'i caquë saji'i.

Cayahua'i Huajëya'ye Pa'iohua'i

13 1 Jai tsiaya mejahuëre nëcaquë ñahuë, jai tsiayapi huajëya'ye pa'ipi
etani tu̱maquëna, siete si̱opë̱a, cui'ne diez ca̱johuëa quë'ipi, ca̱johuëa
ñape maro pu̱'iñe paji'i, cui'ne i̱ si̱opë̱are Maija'quëre cue'cuejë Maija'quë
mamire sëose'ere hue'eye paji'i. 2 Iquë huajëya'ye pa'i yë'ë ñasiquë cato airo
yaije̱ pa'i paji'i. Ja̱je pa'ipi oso quë̱oje pa'ye hue'epi, cui'ne i̱ yë'opore jai yai
yë'opoje̱ pa'iore hue'epi. Ja̱je pa'ina, jai pë'ëje̱ pa'ipi i̱ tuture, i̱ cua̱ñequë ñu'i
hue̱'ñare, cui'ne ëjaë cua̱ñequë pa'iyere i̱sipi. 3 Iquë huajëya'ye pa'i si̱opë̱a acopi
te'o jai a'sio ai paji'i. Pa'iona, pa̱ipi ñajë ju̱'ija'quë api cajë ñasicohua'ita'are ja'ju
huesësico paco'ë. Ja̱je pa'ipi co'yasi do'ire pa̱ipi ña quëquëni i̱na tui huëohuë.
4 Ja̱ maca jai pë'ëje̱ pa'ire huajëya'ye pa'ire ëjaëre papi cuasajë se̱i'ë, huajëya'ye
pa'ire tutu i̱sisi do'ire. Ja̱je cui'ne i̱ti tutu i̱si cua̱ñosiquëreje̱ se̱i'ë, ñeje cajë:
"¿Nepi iquëje̱ pa'iohua'i pa'iye'ni? ¿Nepi i̱te uihua ti̱'añe pa'iquë'ni?"
5 Jaiye Maija'quëre sa̱ñope caja̱'a coca i̱si cua̱ñosiquë paji'i. Ja̱je
pa'ipi cuarenta y dos ñañëohua'ire cua̱ñeja'quë paji'i. 6 Ja̱je pa'ipi ñeje
yo'opi: Maija'quëre sa̱ñope capi, i̱ de'o hue̱'ñare co'aye capi, cui'ne
ma'tëmo pa'icohua'ireje̱ co'aye capi. 7 Cui'ne Maija'quë tse̱cohua'ire
sa̱ñope uihuaquë ñese quëco ja̱'ñe i̱si cua̱ñosiquë paji'i, cui'ne si'a pa̱i,
tsëcapë̱a pa'icohua'ire, si'a pa̱i yequë coca cacohua'ire, cui'ne si'a yejaña
pa'icohua'ire cua̱ñeja'a tutu i̱si cua̱ñosiquë paji'i. 8 Ja̱je pa'ini si'aohua'i
iye yeja pa'icohua'i i̱ohua'i mami yeja de'huama'në Yëi ñama ai yo'oquë
ju̱'isiquë pa'iye toya pëpëna toyama'cohua'ise'e ja̱ëre se̱i'ë.
9 Ca̱joro hue'ecohua'i pani asajë̱'ë. 10 Co hue̱'ña tse̱ani saja̱'cohua'ire
ña nëosicohua'ire cato ja̱re tse̱ani co hue̱'ñana saja̱'cohua'i a'ë. Hua'tipi
huaija̱'cohua'ire ña nëosicohua'ire cato ja̱re hua'tipi huani je̱oja'cohua'i
a'ë. Ja̱je pa'ina, Maija'quë tse̱cohua'i cato quëcocaiyere, cui'ne Maija'quë
pa'ire paji cuasayere paye pa'iji, quëco ti̱'aja'cohua'i.
11 Ja̱ jeteyo'je yequëre huajëya'ye pa'ire ñahuë, yejapi etaquëna. Ja̱ë cato
caya ca̱johuëa hue'equë paji'i, yëi ñama ca̱johuëaje pa'yere. Ja̱je pa'ita'a jai pë'ë
cayeje̱ pa'ye caquë paji'i. 12 Ja̱je pa'ipi du'ru macarepa etasiquë huajëya'ye pa'i
tutuje̱ pa'yere paquë paji'i. Ja̱je pa'ipi du'ru etasiquë ña hue̱'ñana si'aohua'ire yeja
pa'icohua'ire cua̱ñepi, du'ru macarepa etasiquëni ai cuasajë i̱re papi cajë, jai a'sio
aire hue'esiquëpi ja'jusiquëni se̱jë'ë caquë. 13 Cui'ne jaiye pa̱i yo'o ti̱'a ma'ñe yo'opi.

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

Yo'oquë pai ña hue'ñana ma'tëmopi yejana toa tomeñe ne iñoquë yo'opi. 14 Du'ru
macarepa etasiquë huajëya'ye pa'i ña hue'ñana yo'o iño ja'ñe isise'epi yo'oquë iye
yeja pa'icohua'ire cosopi. Cosoquë cuañepi, du'ru etasiquëje pa'ire nejë'ë caquë,
hua'ti totasiquëta'a ja yë'ta'a huajëquë pa'iyeje pa'ire. 15 Maija'quë ësema'ë pa'ina,
cayaye aquë etasiquë huajëya'ye pa'ipi pai de'huasiquëna, tutu isipi, du'ru aquëje
pa'ire nesiquëna. Jaje isina, yë'equë, cui'ne coca caquë pa'i, yecohua'ire ite do're
ja'runi sema'cohua'ire huani jeojë'ë, cuañepi. 16 Yequeje cui'ne yo'opi, si'aohua'ire
a'ricohua'ire, jaicohua'ire, jaiye co'amaña pacohua'ire, co'amaña peocohua'ire,
de'oye pa'icohua'ire, jo'yaohua'ire, ëja te'te jëtëna panita'a tsia tiñare pana toyaye
pa'iji, caquë. 17 Jaje pa'ina, huajëya'ye pa'i mamire, panita'a i mamire cuecueyere
toyama'cohua'i pani co'amaña hueroyeje ti peopi. Cui'ne se yo'oyeje peopi,
curiquë nesi'i caquë. 18 Iye cato ai ta'ñe cuasaye asa ti'añe paji'i. Asa ti'aquëpi
cuasarepa caye paji'i, huajëya'ye pa'i mamire cuecueni toyase'ere. Ja cuecuese'e
cato pai mami cuecuese'e a'ë. Ja cuecuese'e cato seiscientos sesenta y seis a'ë.

144.000 Pai Jëjëñe

14 1 Ñahuë, Yëi ñamare Sión cutihuëre nëina. Jarote i ja're coni paë'ë,
ciento cuarenta y cuatro mil pai. Iohua'i tsia tiñarepa Yëi ñama
mamipi cui'ne i pëca ja'quë mamipi toyasicohua'ipi. 2 Ja jeteyo'je asahuë,
ma'tëmopi jai jupo pisiyeje, mujuë ai tutu të'cana pisiyeje, cui'ne jai pai
ta'tëpe pëa ta'tëjëna, pisiyeje pa'ye pisiquëna. 3 Jaje pisiquëna, jaohua'ipi
huajë jëjëñere jëjëhuë, iti cuañequë ñu'i saihuë tiñare pana, cuatro pa'iohua'i
ña hue'ñana, cui'ne aiohua'i ña hue'ñana. Ja jëjëñere cato ja ciento cuarenta
y cuatro mil pa'icohua'ise'e ye'yesicohua'i a'ë. 4 Icohua'i cato nomiohua'ire
yo'oye, si'si de'oye pasicohua'ipi, de'ocohua'ire pa'ë. Jaje pa'iohua'ipi
Yëi ñamase'ere tuiyë, coa si'a hue'ña i sai hue'ñaje. Jaohua'i cato yeja
pa'icohua'ini huasosicohua'ipi pa'iyë, du'ru quëise'eje pa'yere Maija'quëna,
cui'ne Yëi ñamana isisicohua'ipi. 5 Icohua'i cato ti coso coca cama'cohua'irepa
paë'ë. Jaje pa'ina, jaohua'ire tayocohua'i a'ë ca ti'añe ti peoji.

Toaso Huiñaohua'i Quëase'e

6 Ja maca ñahuë, yequë huiñaëre ma'tëmoja'a huahuaquë saina, iye yeja
pa'icohua'ire si'aohua'ire yequë paire, ti coca cacohua'ire cui'ne si'a yejaña
pa'icohua'ire ti pani huesë cocare quëasi'i caquë. 7 Jaje pa'ipi tutu capi, ñeje:
"Maija'quëre ca'rajë'ë. De'oquëre pa'ni cajë sihuajë'ë, ise'ere. Tsoe
ti'api, pai ñape yo'ose'e ñaquë sai de'huaja'a mu'se."
8 Ja maca cayaye aquëpi huiñaë capi, ñeje:
"Tsoe nejosicoa, jai Babilonia. Tsoe nejosicoa, pai mañare iye yeja
pa'icohua'ire io co'aye yëyepi ocua cuepasio."
9 Ja maca toasoñe aquë huiñaëpi ai tutu capi, ñeje:
"Paipi huajëya'ye pa'ini, cui'ne ije pa'ire de'huasiquëni, de'oquëre pa'ni
cuasajë ñajë sihuacohua'ire, cui'ne jëtëna panita'a tsiana i ayere toya

cuañosicohua'ire cato, 10 Maija'quë pëi si'se sëje conore ucuja'cohua'i a'ë,
co'ayere pare, i pëi ne de'huase'ere. Jaje ai yo'oja'cohua'i a'ë, toa cui'ne,
azufre coni tsë'i sitona Maija'quë huiñaohua'i, cui'ne Yëi ñama ña hue'ñana.
11 Iohua'i tsë'i sitore pana ujë ai yo'ojëna, pico mëiñe je'nëna mëio nëija'coa,
si'a mu'señapi, cui'ne si'a ñamiñapi, pëa huajëye ti peojë. Jare jaje pa'ijajë
huajëya'ye pa'ire, cui'ne ije pa'ire de'huasiquëre sejë, cui'ne i mami ayere toya
cuañosicohua'ire. 12 Iye cato Maija'quë pai i cuañese'e sehuocohua'ire, cui'ne
Jesure nuñerepa tuicohua'ire yëhuoye a'ë, quëcojë yo'o jujama'pë pa'iye a'ë."
13 Ja maca asahuë, ma'tëmopi yë'ose'e yë'ëre caquëna:
"Toyajë'ë, iyere: 'Sihuaye pa'iji, iye macapi seña maca Ëjaë ja're tsioni
ju'isicohua'i cato.' Jaje pa'iji caji, Maija'quë joyopi. Jaohua'i cato iohua'i
yo'oyere ne tëjini pëa huajëja'cohua'i a'ë, iohua'i nese'e ja're coni."

Yeja Co'amaña Tëaye

14 Ja maca ñahuë, te'ire Jesuje pa'ipi, Pai Mamaquë hue'yosiquëje
pa'ire, poja'i sirio ëmëje'na ja'rusiquëpi ñu'ina. Jaë cato orore pase'e
nesi marore pu'iquë paji'i. Jaje pa'ipi hua'ti ca'huarore ai jëjësëcore pani
cajipi. 15 Cajiquëna, Maija'quë huë'epi yequë huiñaëpi etapi. Etani ai tutu
cuiquë capi, siriore ñu'iquëre:
"Më'ë hua'ti ca'huarore meñe jua co'i meni tëajë'ë. Tsoe ti'api, iti tëa
macarepa. Jaje pa'ina, yeja pa'iye quere huesëpi."
16 Ja maca siriore ñu'iquëpi i tëacopi yejana meñe jua co'i meni yeja
pa'iyere tëapi.
17 Ja jeteyo'je ñaquëna, yequë huiñaëpi Maija'quë huë'e ma'tëmo
pa'icopi etani hua'ti ca'huaro ai jëjësëconi cajiquë saji'i. 18 Ja maca yequë
huiñaëpi etapi, Maija'quëre isijë tëo toto quë'ropi. Jaë cato toare cuañe
tutu paquë paji'i. Jaëpi tutu cuipi, hua'ti ca'huaro cajiquëre ñeje caquë:
"Më'ë hua'ti ca'hua jëjësëcopi meñe jua co'i meni cuiya'i jure tëajë'ë.
Tsoe ya'ji sapi, yeja pa'iye."
19 Jaje ca maca huiñaëpi i hua'ti ca'huaropi iye yejana se ya'cue co'ijani
cuiya'i jure tëapi, iye yeja cuiya'i tsiña ayere. Tëani ja maca ayapi, jai
cua'corona tsa'cu jo'a sao ja'ñere. Ja yo'oye cato iñoji, Maija'quë paire si'se
ja'ñere co'ayere papi. 20 Jai daripë hue'sena cuiya'i tsa'cu jo'a huesose'e paji'i.
Jaro jai cua'coropi tsiere pase'e etapi. Io huaiñe cato caballo yë'opo sëa macare
paja'a huaiñe paji'i, cui'ne io jaiyepi paji'i, trecientos kilómetros pa'i jaira.

Huiñaohua'ipi Siete Pa'ye Tëjiyerepa Ai Yo'o Ja'ñere Paye

15 1 Ma'tëmore ñaquë ñahuë, yeque jaiye huajëya'ye pa'ye iñoñere:
Siete huiñaohua'ipi siete tëjiyerepa ai yo'o ja'ñere pajëna, ñahuë.
Ja yo'oyepi Maija'quë pëi yo'o tëji ja'ñe paji'i.
2 Ñahuë, cui'ne jai jairaje pa'iopi toapi pa'iyeje pa'iota'a ña etojai
yejare, jao jai jairaje pa'io, tsiña de'huaje pa'io, co'sija'ico yë'quë macare

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

nëcahuë, Maija'quë ta̱'tëpe̱ i̱sise'ere ca̱jicohua'ipi. Ja̱ohua'i cato huajëya'ye
pa'ire, cui'ne i̱je pa'ire de'huasiquëre quëcosicohua'i paë'ë, i̱ ayere
toyama'cohua'ipi. 3 Ja̱ohua'ipi Moisés Maija'quë jo'yaë jë̱jëse'ere, cui'ne
Yëi ñama ayere jë̱jëñere jë̱jëhuë. I̱ohua'i jë̱jëse'e cato caji:
Si'aye më'ë de'huase'e de'oyere pa'ë.
Më'ë ma'a cato nuñere pa'ë.
Cui'ne care paye a'ë.
Më'ë a'ë, si'a pa̱i Ëjaërepa je'nëna.
4 ¿Nepi më'ëre Ëjaëre pare ñajëta'a ca'rama'pë pa'ija̱'cohua'i a'ni?
¿Nepi më'ëre de'oquëre pa'ni cajë sihuaye pa̱ja'cohua'i a'ni?
Më'ëse'e te'i pa'iyë, de'oquërepa.
Ja̱je pa'ina, më'ë nuñerepa yo'oyere pa̱ire i̱ñosi do'ire
Si'a hue̱'ñapi pa̱i dani më'ëre de'oquëre pa'ni cuasajë ñajë
sihuaja̱'cohua'i a'ë.
5 Ja̱ jeteyo'je ñahuë, ma'tëmopi Maija'quë huë'epi maire ca nëose'e de'huasi
hue̱'ñapi hui'yoquëna. 6 Ja̱ro Maija'quë huë'epi siete hui̱ñaohua'i etahuë, siete ai
yo'oye neñere pacohua'ipi. Ja̱ohua'i cato poja'i ca̱ñare ai miañere su̱ñasicohua'ipi,
cui'ne curi nesi të̱i ca̱ñapi coti saihuë̱are paja̱'a të̱asicohua'i paë'ë. 7 Ja̱ jeteyo'je
ñahuë, cuatro pa'iohua'i aquëpi siete hui̱ñaohua'ina pa̱i ñapere curipi nesi
duruhuë̱are Maija'quë pë̱i co'ayerepa si'se ja̱'ñere ti̱mëse'ere i̱siquëna, Maija'quë
ti pani huesëquë tse̱re. 8 Maija'quë huë'e cato Maija'quë tuture papi pico, cui'ne i̱
de'oye miañere papi pico ti̱më huesosico paco'ë. Pa'iona, i̱ti huë'e te'ije̱ cacaye ti
peopi, siete hui̱ñaohua'i payepi siete ai yo'oye neñepi tëto saiye pa̱to.

Siete Pa'ye Ai Yo'oyere Ti̱mësi Duruhuë̱a

16 1 Ja̱ maca asahuë, Maija'quë huë'epi tutu yë'ose'e pi̱siquëna, siete
hui̱ñaohua'ini ñeje caquë:
"Sani yejana do'eje̱'ë, Maija'quë pë̱i si'seyere siete duruhuë̱a pa'iyere."
2 Ja̱je ca maca du'ru aquë hui̱ñaëpi i̱ ca̱ji duruhuëre yejana dopi. Do
maca huajëya'ye pa'i mamire toya cua̱ñosicohua'ipi, cui'ne i̱je pa'ire
de'huasiquëre se̱cohua'ipi ca̱'mi co'ayere pare ai a'siyere etahuë.
3 Cayaye aquëpi hui̱ñaë i̱ ca̱ji duruhuëpi jai tsiayana do maca jai
tsiayapi pa̱ire huaisiquë tsieje̱ pa'yerepa po̱nëpi. Ja̱ do'ire tsiaya
pa'icohua'i si'aohua'i ju̱ju sahuë.
4 Toaso̱ñe aquëpi hui̱ñaë i̱ pa duruhuëpi tsiañana, cui'ne oco eta co̱ñana
dosi maca tsie de'opi, oco. 5 Ja̱ jeteyo'je asahuë, tsiaya hui̱ñaëpi ñeje caquëna:
"Më'ë nuñerepa pa'i a'ë, pa̱i yo'ose'e i̱ohua'i yo'ose'eje̱ pa'ye sa̱iquëpi,
Diusu de'oquërepa yure pa'iquë, cui'ne tsoeje̱ pa'isiquë. 6 Më'ë ñare paquë
ja̱ohua'ire sa̱ihuë, më'ë pa̱ire cui'ne më'ë coca quëacaicohua'i tsie nejosi
do'ire. Ja̱je pa'ina, më'ëpi yure i̱ohua'ire tsiere o̱cuahuë, me pa̱si'ni, ja̱re
ja̱je sa̱iñe pa'ito i̱ohua'i yo'osi do'ire."
7 Asahuë, cui'ne Maija'quëre i̱sijë tëo saihuëpi ñeje cacona:

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

"Jaje pa'ijë'ë, Ëjaërepa si'aye pa'irepa më'ë cato pai ñape yo'ose'ere ñaquë yo'oni nuñerepa yo'oyë, tayoma'ë."

8 Cuatro aquëpi huiñaë i caji duruhuëpi ësëna dopi, paire ëoja'a tuture isiquë. Dosi maca ësëpi si'a toarepa paire ëopi. 9 Ja maca si'aohua'ire ai a'si ëo huesoquëta'are iohua'i co'aye yo'oye jeoni Maija'quëna poněma'pë paë'ë. Cui'ne ite de'oquëre pa'ni cayeje pahuë. Coa ai jerepa ini co'aye cahuë, si'aye iye ai yo'oye meñe cuañequëni.

10 Cinco aquëpi huiñaë i caji duruhuëpi huajëya'ye pa'i ñu'i hue'ñana do maca, i cuañe hue'ñapi nea hue'ñarepa de'o. Ja maca pai cato a'si ju'ijë iohua'i tseměñoana cucuhuë. 11 Jaje ai yo'onije iohua'i co'aye pa'iyere jeoñe pahuë. Pajë coa ai jerepa Maija'quë ma'tëmo aquëni co'aye cahuë, iohua'i a'si ju'i do'ire, cui'ne ja'ju yëma'a a'sire hue'e do'ire.

12 Seis aquë huiñaëpi i caji duruhuëpi Eufrate jai tsiayana do maca, tsiayapi cuene huesëo, ma'are necaio, ësë mëi hue'ña pa'i pai ëjaohua'i daija'a ma'are.

13 Ja maca ñahuë, jai pë'ëje pa'i yë'opoja'a, huajëya'ye pa'i yë'opoja'a, cui'ne Maija'quëre quëacaiquëje pa'ita'a coa cosoquë yë'opoja'a toaso joñoa co'acohua'ipi jojoje pa'iohua'ipi etajëna. 14 Ja joñoa cato co'a huatiohua'i paë'ë. Pai yo'o ti'a ma'ñere yo'ocohua'i paë'ë. Jaohua'i cato etahuë, iye yeja pai ëjaohua'ire si'aohua'ire tsi'soñu'u cajë. Maija'quë si'aye pa'irepa ja're uihuaja'a mu'sere pare cajë yo'ohuë. 15 Ñajë'ë, yë'ë utema'tore papi daiyë, co'amaña ñaë daiyeje pa'ye. Sihuaquë pasipi. Sëtasiquëpi cui'ne i ju'i caje de'oye ñaquë paquë cato cui'ne huajëya'ye peoyo pai ñajëna, cu'iye paja'quëpi. 16 Ja maca pa'i ëjaohua'ipi tsi'sisihuë, hebreo coca cato Armagedón hue'yo sitona.

17 Siete aquë huiñaëpi i caji duruhuëpi peo de'otona do maca ñu'i saihuë quë'ropi Maija'quë huë'e ma'tëmopi ai tutu yë'ose'e pisipi, ñeje:

"Tsoe ne saohuë."

18 Ja maca jaiye mujuë ye'hueyeje pa'ye pisiye cui'ne mujuë të'cayeje pa'ye paji'i. Pa'ina, yejaje tsasipi noni ñu'cueye jerepa yeja ñu'cuesi do'ire. Tsoeje pai ja jerepa ñu'cueye ti ñama'cohua'i a'ë. 19 Jaje tutu ñu'cueco jai daripë toaso te'ña hua'que saco'ë, cui'ne si'a yejaña jai dari pa'iyeje peo hue'ñarepa hua'que tome sapi. Ja maca Maija'quëpi jai daripë Babiloniare i pëi si'se cono da'care i jëjo daose'ere peo hue'ñarepa ocuasi'i cuasapi. 20 Yeja ñu'cue maca si'a saodohuëa, cui'ne ai cuti ne huesë sapi. 21 Cui'ne ma'tëmopi jai sësë carapëa aipi paina tomepi, cuarenta kilos dëquëyepi. Ja maca paipi Maija'quëre co'aye cahuë, sësë carapëa do'ire, cui'ne iohua'ire jaiye ai yo'oye pa'i do'ire.

Co'a Nomiohua'i Pëca Ja'corepa

17 1 Ja maca te'i siete huiñaohua'i aquëpi daji'i, yë'ë quë'rona. Siete duruhuëa pacohua'i aquëpi dani capi, yë'ëre:

"Daijë'ë. Iñosi'i, më'ëre, co'a nomiohua'i pëca ja'core pare iye yeja oco da'ca ëmëje'na ja'rusicopi ñu'icore si'se ja'ñere. 2 Iye yeja pai ëjaohua'i

jaoni yo'ojë paë'ë. Cui'ne iye yeja pa'icohua'ipi io co'aye yo'oyena ucu cuepe huesëhuë.”

3 Ja jeteyo'je Maija'quë joyopi yë'ëre cani ñañeje pa'ye iñoquëna, ñaquëna, huiñaëpi yë'ëre cuene yejana sapi. Saëna, jarona ñahuë, nomiopi huajëya'ye pa'ini maja'iquëni ja'rusicopi ñu'iona. Ina Maija'quëre cue'cuejë caye toyasi mami quë'i paji'i. Jaje pa'ipi siete siopëa, cui'ne diez cajohuëa hue'equë paji'i. 4 Jao nomio cato ai maja'icopi nea maja'i toya quë'ioni suñasicopi paco'ë. Oropi ëja de'osico paco'ë, ai de'o quënapi, cui'ne perlaspi. Io jëtëpi oro duruhuëare cajio, coe ëaye pa'ye si'si timësiconi, cui'ne io ëmëohua'i yo'oye timësiconi. 5 Io tsia tiñare pare io ayere quëa mamipi toyase'ere hue'eo, ñeje cayere: ËJAOREPA BABILONIA, CO'A NOMIOHUA'I, CUI'NE SI'AYE IYE YEJA CO'AYE PA'IYE PËCA JA'COREPA. 6 Ja jeteyo'je de'oyerepa ña ti'aquëna, jao cato cuepeco paco'ë, Maija'quë tsecohua'i tsiena, cui'ne Jesure quëacohua'ire huaisicohua'i tsiena. Jare ñani yë'ë ai cuasahuë. 7 Jaje ai cuasaquëna, huiñaëpi capi, yë'ëre:

“¿Me yo'oquë ai cuasaquë'ni? Quëasi'i, më'ëre nomio iñoñe ayere pare, paije asa ma'ñere. Cui'ne huajëya'ye pa'i iore saquë siete siopëa cui'ne diez cajohuëa hue'equë iñoñere pare quëasi'i. 8 Më'ë huajëya'ye pa'ire ñasiquë cato tsoe ja'në pa'isiquë api. Jaje pa'ipi yure nejosiquë api. Jaje pa'iquëta'are cui'naëpi mëija'quë api, tome huesë hue'ñapi, ja yë'ta'a ite nejo huesoye ti'ama'ëna. Ja maca yeja pa'icohua'i yeja de'hua maca iohua'i mami pa'i toya pëpëna toya cuañoma'cohua'i cato ai cuasajë huajëya'ye pa'ire ñaja'cohua'i a'ë, ja'në pa'isiquëpi nejosiquëpi, cui'naëpi pani coquëna.

9 Iye macare pa'iji, ta'ñe asacohua'ipi de'hue asa ti'añe. Siete siopëa cato quëaji, siete ai cutire, nomio ñu'iñere. Jare cui'ne quëaji, yequeje siete ëjaohua'i pa'iyere. 10 Jaohua'i acohua'ipi cinco pai ëjaohua'i cuañema'cohua'i de'ohuë. De'orena, te'i jaohua'i aquëpi yure cuañequë pa'iji. Yequëse'e ja yë'ta'a daiye paji. Jaë tëjirepa daisi maca ai tsoe tëcahuë se pani coñe peosipi. 11 Jaë huajëya'ye pa'i tsoe ja'në pa'isiquëpi yure nejosiquë cato ocho aquë api, pai ëjaë de'osiquë. Jare ipi siete acohua'i aquë pa'isiquëpi, i nejo cuaño ja'ñena sai saji, jaë cato.

12 Më'ë diez cajohuëa ñase'e cato quëaji, diez pai ëjaohua'ini ja yë'ta'a cuañe huëoma'cohua'ini. Jaje pa'iquëta'are jaohua'i cato coa te'e nëhui tëcahuë maca huajëya'ye pa'i ja're cuañe ja'ñere isi cuañoja'cohua'i a'ë. 13 Icohua'i pai ëjaohua'i cato te'e jaje yo'oñu'u cuasayere pajë huajëya'ye pa'ina, iohua'i tuture cuañe ëjaohua'i pa'iyere ina isija'cohua'i a'ë. 14 Jaohua'ipi Yëi ñamare sañope uihuaja'cohua'i a'ë. Jaje uihuajëta'are Yëi ñamapi quëcoja'quë api, iohua'ire, ma'tëmo Ëjaë sëte, cui'ne pai ëjaohua'i mëñe Ëjaë sëte. Ipi Maija'quë soisicohua'ire, i sahuasicohua'ire, cui'ne nuñerepa ise'ere tuicohua'ire paquë uihuaja'quë api.”

15 Huiñaëpi yequeje capi, yë'ëre:

“Më'ë ñaquëna, co'a nomiopi ñu'isico cato pai pa'iye a'ë, si'a pai tsëcapëa'ë, tiñe coca cacohua'i a'ë, cui'ne si'a yejaña pa'icohua'i a'ë. 16 Më'ë diez cajohuëa

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

cui'ne huajëya'ye pa'ini pa'ina, ñase'epi co'a nomiore coeja̱'cohua'i a'ë. Ja̱je coejë je̱ocorena, peoyo pa'ija̱'coa. Pa'iona, i̱o ca̱re a̱ija'cohua'i a'ë, cui'ne toapi i̱ote ëoja̱'cohua'i a'ë. 17 Ja̱je yo'oja̱'cohua'i a'ë, Maija'quëpi i̱ohua'i joñoana i̱ yëyeje̱ pa'yere yo'oja̱jë caquë neina. Ja̱ohua'ipi huajëya'ye pa'ina, i̱ohua'i pa̱i ëjaohua'i cua̱ñecohua'i pa'iyere i̱siñu'u cuasaja̱'cohua'i a'ë, te'e, Maija'quë case'e yo'o ti̱'a macaja̱'a. 18 Më'ë ñasi nomio cato ja̱ jai daripëre pa'ë. Iye yeja pa̱i ëjaohua'ire meñe cua̱ñe daripëre pa'ë."

Babilonia Nejo Cua̱ñose'e

18 1 Ja̱ jeteyo'je ñahuë, yequë hui̱ñaëre ma'tëmopi cajequëna, ai cua̱ñe tutu quë'ire papi. Cajequëna, i̱ miañepi yejana miañerepa ju'api. 2 Ja̱ëpi ai tutu cuipi, ñeje:

"Tsoe nejosicoa, jai Babilonia. Tsoe nejosicoa, huatiohua'i hue̱'ña de'o huesëo, si'si joñoa pa'i hue̱'ña de'o, si'a si'siohua'i cui'ne si'aye coe ëaye pa'ye tsiaro de'o. 3 Si'a yejaña pa'icohua'i i̱o co'aye yëyena u̱cu cuepe huesëhuë. Iye yeja pa̱i ëjaohua'ipi i̱oni yo'ojë paë'ë. Cui'ne iye yeja co'amaña i̱sicohua'ipi jaiye co'amaña pacohua'i po̱nëhuë, i̱o yë do'ire pa̱ipi coa huerose'epi coa curiquë nejoñere i̱majë."

4 Ja̱ maca asahuë, ma'tëmopi yë'ose'e ñeje pi̱siquëna:

"Etaje̱'ë, ja̱ daripëpi yë'ë tse̱cohua'i, cui'na maca i̱o co'aye yo'oye yo'oma'pë pa'ija̱'cohua'i, cui'ne i̱o ai yo'o ja̱'ñepi mësarute ti̱'añe pa̱ja'core. 5 I̱o tayo yo'oyepi ma'tëmore pana ti̱mëse'erepa pa'iji. Ja̱ co'aye yo'oyere Maija'quë hua̱nëyema'ë ñaquë pa'iji. 6 I̱o yecohua'ire i̱sise'e ja'ye i̱oteje̱ i̱sije̱'ë. Pa̱ire i̱o yo'ose'eje̱ pa'ye co'ye i̱ona i̱sije̱'ë. I̱siquë te'ore se co̱jë'ë. I̱o yecohua'ire o̱cuasi'i caco co̱'mese'eje̱ pa'ye cui'ne yecore se co̱'me co̱jë'ë, i̱o u̱cuja̱'core, ai dacorepa pa'ija̱'core. 7 Ëjaore pa'ë caco sihuaco yo'ose'eje̱ pa'ye a'si ju̱'iñere, cui'ne ai yo'oyere i̱sije̱'ë. Ja̱o cato i̱o joyopi cuasaco ñu'ico pa̱i ëjaorepa ñu'iñeje̱ ñu'iñë, iye macare, hua'jeo peoyë, ai yo'oye pa̱ja'coa'ë caco. 8 Ja̱je caco ñu'icore te'e mu'sepi i̱o ai yo'oye ti̱'aja'coa, ju̱'iñe, ai yo'oco oiye, cui'ne a̱o ëa ju̱'iñe, cui'ne toana ëo je̱o cua̱ñoja'coa. Ja̱je nejo cua̱ñoja'coa, Ëjaërepa Maija'quë tutu quë'ire papi nejoquëna."

9 Iye yeja pa̱i ëjaohua'ipi i̱ote yo'ojë i̱ote yëjë pa'isicohua'ipi ai cuasajë oija̱'cohua'i a'ë, i̱opi uco pico mëiona, ñajë. 10 I̱ote si'seyere ñajë ca'rajë so'ona pëa nëcani ja̱ropi caja̱'cohua'i a'ë:

"I̱na, teayere pa'ë, jai daripë Babilonia si'a dari maña tëto saisicorepa më'ëre si'seye esarepa ti̱tapi."

11 Si'a yeja cu'ijë co'amaña i̱sicohua'ipi i̱ote ai cuasajë co'a ju̱'ijë oija̱'cohua'i a'ë, i̱ohua'i jaiye co'amaña dajëna, huerocopi peocona. 12 Iye paji'i, i̱ohua'i pase'e: oro, poja'i curi, ai de'o que̱na ca̱, perlas hue'yosi pe̱a, ai de'o nea maja'i ca̱ña, cui'ne maja'i ca̱ña, huëo se̱ so̱quë nese'e, jai cu̱jipi de'huase'e, de'o so̱quëpi nese'e, se̱'ño ma ja̱'ñe broncepi nese'e, jëa que̱napi nese'e, jëa que̱na marmol hue'yosi que̱na nese'e, 13 Canela, huëo se̱ ma'ña: incienso, mirra, cui'ne jaiye ma'ña, cuiya'i o'sa co̱no, hui'yape, de'o toase'e pan ne ja̱'ñe, trigo,

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

huequëohua'ire, yëi ñamare, caballore, caballo quërëye, jo'yaohua'ire paire
huerocohua'ije peohuë. 14 Ja maca jai daripëre caja'cohua'i a'ë, ñeje:
"Më'ë yë'o pa'ise'ere, saija'i ocue ca yure më'ë peoyë. Ti më'ë nejo
huesohuë, më'ë de'ocorepa ña cuañose'e, cui'ne më'ë jai co'amaña pase'e."
15 Ja jai daripëna co'amañare isijë jaiye curiquë nesicohua'ipi, io si'se
cuañoñere ca'rajë so'opi ñajë ai cuasajë co'a ju'ijë oija'cohua'i a'ë. 16 Oijë
caja'cohua'i a'ë:
"Teayerepa, teayerepa jai daripë, jai do'i caña nomio suñase'eje
pa'iorepa ña cuañohuë, më'ë. Më'ë ju'ico cato nea ma ja'ñe cui'ne maja'i
cañarepa, paji'i. Jaje pa'iore ju'icopi oropi, perlaspi, cui'ne de'o quënapi
ëja de'osico paë'ë, më'ë. 17 Jaje pa'isicota'a coa nëhui tëcahuë maca jai
co'amaña peo hue'ña ne huesëpi."
Si'aohua'i jai yohuëa ëjaohua'i cui'ne iti quëhuicohua'i tsiaya cu'i do'ipi
curiquë necohua'i so'ona pëa nëcani, 18 jai daripë uco pico mëiñere ñajë
cuihuë:
"Yequë jai daripë cui'ne pa'io peoco."
19 Jaje cajë ai cuasajë co'a ju'ijë oijë iohua'i siopëana yeja pa'i ne'ñapi
nehuë. Jaje yo'ojë oijë cuihuë:
"Teayerepa, teayerepa, jai daripë, më'ë co'amañare huerojëna, jaiye
curiquë pacohua'i de'ohuë, jai yohuëa pacohua'i. Jaje pa'isicota'a coa
nëhui tëcahuë maca më'ë peo hue'ña ne huesëhuë."
20 Ma'tëmo acohua'i cato ai sihuajë'ë, jai daripë peo do'ire. Sihuajë'ë,
Maija'quë tsecohua'i, Maija'quë jëjo daocohua'i, cui'ne Maija'quë caye
quëacaicohua'i. Maija'quë jaote nejoni mësarute co'aye yo'osi do'ire
nuñerepa saiquë yo'opi.
21 Ja maca huiñaë ai tutu quë'ipi quënaore toacoje pa'ioni ini mëñe
mëani jai tsiayana jeo dëoquë capi:
"Ñeje më'ë jai daripë Babilonia jeoco cuañoja'coa'ë. Ja maca më'ëre
tijupë ña coñe paja'cohua'i a'ë. 22 Tijupë ta'tëpe, pi'cohuëa, cui'ne duruhuëa
më'ë ma'añapi pisiquëna, asa coñe paja'cohua'i a'ë. Co'amaña necohua'ije
peoja'cohua'i a'ë, më'ëre. Jai to'ohuë toaye pisiyeje asa coñe paja'cohua'i a'ë.
23 Toa tsë'ipë miañeje peoja'coa, më'ëre. Cui'ne huejajëna, pai tsi'si hue'ñapi
pisiyeje peoja'coa, më'ë co'amaña iye yeja jerepa pa'iohua'i pa'isicohua'ita'are,
cui'ne më'ëje iye yeja paire më'ë dahuë yo'oyepi coa cosoco nesicota'are."
24 Ja jai daripëre paji'i, Maija'quë caye asajë quëacaicohua'i tsie, Maija'quë
tsecohua'i tsie, cui'ne si'aohua'i iye yeja pa'icohua'ire huani jeosicohua'i tsie.

19 1 Ja jeteyo'je asahuë, ma'tëmopi jai pai tutu ñeje cajëna:
¡Aleluya! De'oquëre pa'ni Maija'quë cajë ite sihuañu'u, Maija'quë
tse a'ë, huasoye, i de'oyerepa, jerepa pa'irepa pa'iye.
2 Maija'quë cato pai yo'ose'eje pa'ye ñaquë yo'oni nuñerepa yo'oji,
tayoma'ë.
Jaje pa'ina, co'a nomiore nejopi.

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

Iye yeja paire io co'aye yo'oyepi co'a de'huasicore,
I jo'ya mañare huaisi do'ire iote nejopi.
3 Huiñaohua'ipi tijupë ca cohuë:
"¡De'oquëre pa'ni Ëjaë cajë ite sihuañu'u! Io ucona, pico mëiñe ti jeoñe peoyerepa pa'iona."
4 Ja maca veinticuatro aiohua'ipi cui'ne cuatro pa'iohua'ipi yejare pana në mejë Maija'quëre de'oquëre pa'ni cuasajë sihuajë yo'ohuë, ñu'i saihuë ñu'iquëre ñeje cajë:
"Jaje pa'ijaquë. De'oquëre pa'ni, Ëjaë cajë ite sihuañu'u."
5 Ja maca cuañequë ñu'i saihuë quë'ropi yë'ose'e ñeje pisipi:
De'oquëre pa'ni cajë Maija'quëre
Si'aohua'i tsi cui'ne aiohua'ije,
Si'aohua'i ite necaijë,
Ite Ëjaëre pare ñajë ca'rajë pa'isicohua'ipi sihuajë'ë.

Yëi Ñama Huejaquëna, Pai Sihuajë Tsi'si Mu'se

6 Asahuë, cui'ne jai pai cajëna, pisiyeje pa'ye pisiquëna, jupo tsa'io pisiyeje pisiquëna, cui'ne mujuë të'cayeje pa'ye pisiyeje pisiquëna. Japi pisipi, ñeje:
¡De'oquëre pa'ni Ëjaë cajë ite sihuañu'u! Maija'quë si'aye pa'ire papi,
Ëjaëre papi cuañe huëopi.
7 Sihuañu'u, sihuayena daijani ite de'oquëre pa'ë më'ë cañu'u.
Tsoe ti'api, Yëi ñama hueja mu'serepa.
Jaje pa'ina, i nëjo tsoe ëja de'osicorepa pa'ico.
8 Jaona isihuë, de'o cañarepa si'si peoyere, cui'ne miañere suña jañe. Ja de'o cañarepa cato quëaji, sehuosicohua'i Maija'quë tsecohua'i nuñerepa yo'ojë pa'iyere.
9 Ja maca huiñaëpi yë'ëre capi:
"Toyajë'ë, sihuacohua'i pa'iyë, Yëi ñama hueja maca pa'ija'cohua'ire soisicohua'ipi."
Yequeje cui'ne capi:
"Iye coca cato Maija'quë nuñerepa cocare pa'ë."
10 Jaje caquëna, asani yë'ëpi huiñaë quëo yë'quë macana do're ja'ruhuë, ite, de'oquëre pa'ni cuasaquë sihuasi'i caquë. Jaje yo'oquëna, ipi yë'ëre capi:
"Jaje yo'oma'ë pa'ijë'ë. Yë'ëje Maija'quë jo'yaë'ë. Më'ëje pa'i a'ë. Më'ë cui'ne Maija'quë do'ijë coni payë, Jesús ayere quëacaiquëre."
Jaje pa'ina, Maija'quëni më'ë cato jaje do're ja'ru sihuaquë yo'ojë'ë, mësaru paquë Jesús ayere quëacaiquë cato cui'na ëapi, yë'ëre pa'i ja'ñere quëa joyo.

Caballo Poja'iquëre Tuiquë Ayere Quëaye

11 Ja maca ñahuë, ma'tëmopi hui'yosico pa'iona. Jaropi ñaipi, caballo poja'iquëpi. Ite tuiquë cato iti case'eje yo'oquërepa, cui'ne nuñerepa care paquë hue'equë paji'i, i mami. Jaje pa'ipi nuñerepa cuañequëpi cui'ne

nuñerepa huajoje yo'opi. 12 I ñaco ca cato toa tsëni nëcase'eje pa'yerepa
paji'i. I siopëre jaiye manoa pu'iquë paji'i. Jaje pa'ipi ise'e te'i asa mamire
toyase'ere papi, yecohua'ije ti asa ma'ñere. 13 Cui'ne tsiepi tsoasi ju'i care
ju'i saji'i. I mami cato: Maija'quë coca hue'equëpi. 14 Ini ma'tëmo soldado
paipi tuë'ë, de'o cañna suñasicohua'ipi, poja'i cañare, cui'ne si'si peoyere
ju'icohua'ipi po caballohua'ini tuijë. 15 I yë'opoja'a hua'ti jëjësëcopi
etapi, iye yeja pa'icohua'ire nejoja'copi. Jaëpi quëna tarapëpi cajiquë
cuañeja'quë api. Jaëpi pai ñape yo'ose'ere saisipi, cuiya'i da'ca nesi'i
caquë tsa'cu jo'aquë yo'oyeje pa'ye. Cui'ne jaëpi ocuaja'quë api, Maija'quë
tutu quë'irepa pëi si'seyere. 16 I ju'i care, cui'ne i quësore ñeje toyase'ere
hue'epi: "Pai ëjaohua'i mëñe Ëjaërepa, iti meñe cuañequërepa."

17 Ja jeteyo'je ñahuë, huiñaëpi ësëna tsa'cu paquë nëcaquëna. Jaëpi ai
tutu cuipi, si'aohua'ire peo de'oto ja'jëjë cu'icohua'ire ñeje caquë:

"Daijë'ë, tsi'sini, Maija'quë na'iquëna, aoñe aija'cohua'i. 18 Dani aijë'ë,
pai ëjaohua'i ca, soldado pai ëjaohua'i ca, tutu quë'iohua'i ca, caballo ca,
iohua'ire tuisicohua'i ca, coa si'aohua'i ca, jo'yaohua'i peocohua'i ca, jo'ya ne
cuañosicohua'i ca, a'ricohua'i ca, cui'ne jaicohua'i ca, aija'cohua'ipi cuipi."

19 Ja maca ñahuë, huajëya'ye pa'ire, cui'ne iye yeja pai ëjaohua'ire,
iohua'i soldado pai ja're coni pa'ijëna. Jaohua'i cato caballore tuiquëre,
cui'ne i soldado paire uihuañu'u cajë tsi'sisicohua'ipi paë'ë. 20 Jaë
huajëya'ye pa'i cato tsea cuañosiquë paji'i, coa cosoquë quëaquë ja're
coni, i ña huë'ñana jaiye pai yo'o ti'a ma'ñere yo'o iñosiquë ja're.
Ja yo'o iñoñeja'a quëaquë paire cosopi, huajëya'ye pa'i mami toya
cuañosicohua'ini, cui'ne ije pa'ire de'huasiquëre sihuajë yo'osicohua'ini.
Ja maca, huajëya'ye pa'ire, cui'ne coa cosoquë quëaquë pa'isiquëre tseani
ja huajëcohua'ini toa jairana azufre tsëni nëcasicona, jeo dëo cuañohuë.
21 Yecohua'i cato huani jeo cuañohuë, caballo tuiquë yë'opo eta hua'tiyona.
Ja maca si'a ja'jëcohua'i tsi'sini jaohua'i care ocue timë huesëhuë.

Mil Ometëca Aye

20 1 Ja jeteyo'je ñahuë, ma'tëmopi huiñaë tome huesë hue'ña sioconi
cui'ne quëna mere tse'equë cajequëna. 2 Jaëpi cajeni jai pë'ëje pa'ire
tsoe hue'ña añare, huati jare ipi Satanás hue'equëre quëna mepi sëapi, mil
ometëca ñu'ija'quëni. 3 Ja maca ite sëani mil ometëcaja'a paire cosoma'ë
pa'ija'quëre tome huesë hue'ñana jeo toni sioñopi. Sioni eta sa'rona hui'yoye
peoji, caquë toya sëo huesopi. Jaje pa'iquëta'are mil ometëca ti'asi maca joye
cuañosiquë pa'ija'quë api, a'ri tëcahuë maca pa'ija'quëpi.

4 Ja jeteyo'je ñahuë, paipi cuañejë ñu'i saire ja'rusicohua'ipi ñu'ijëna, pai
ñape yo'ose'e ñajë ca de'huaja'a tutu isi cuañosicohua'ire. Ja maca ñahuë,
Maija'quë coca case'eje pa'ye, cui'ne Jesús case'eje pa'ye nuñerepa tui
do'ire, siopëa të'ca tëte cuañosicohua'i joñoare. Jaohua'i cato huajëya'ye
pa'ire, cui'ne ije pa'ire de'huasiquëre de'oquëre pa'ni cuasajë yo'oye

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

pa̱sicohua'i a'ë. Cui'ne i̱ mamije toya cua̱ñoñe pa̱sicohua'i a'ë, i̱ohua'i tsiana, pa̱nita'a i̱ohua'i jë̱tëna. Ja̱ohua'ipi huajëcohua'i pani co̱jë Cristo ja̱'re mil o̱metëca cua̱ñehuë. 5 Ja̱je pa'iquëta'are yecohua'ita'a huëiye pa̱huë, mil o̱metëca tëto saisi maca huëija̱'cohua'ipi. Iye cato du'ru macarepa ju̱'isicohua'i huëiye a'ë. 6 Sihuacohua'i pa'iyë, Maija'quë tse̱cohua'ipi, du'ru macarepa ju̱'isihua'i huëiye huëicohua'i. Ja̱ohua'ire cayaye ju̱'iñe aco ne hue̱añe peoji. Coa ai jerepa ja̱ohua'i cato Maija'quëre cui'ne Cristore necaijë pa'ija̱'cohua'i a'ë. Cui'ne i̱ ja̱'re co̱ni mil o̱metëca cua̱ñeja'cohua'i a'ë.

Huati Nejo Cua̱ñose'e

7 Mil o̱metëca tëto saisi maca Satanáspi etosiquë pa'ija̱'quë api. 8 Pa'i ja̱ maca si'aohua'ire yeja pa'icohua'ire cosoquë cui'ne Gogre cui'ne Magogre cosoja̱'quë api. Cosoquë ja̱ohua'i soldado pa̱ire jai pa̱ire meja a̱si tsiaya të̱'tëpa ñañeje pa'yerepa tsi'soja̱'quë api, uihuaja̱'cohua'ire. 9 Ja̱ maca ja̱ohua'ipi si'a yejañapi dani si'aore sa tëhuo të'ija̱ë'ë, Maija'quë tse̱cohua'i i̱ oicohua'i pa'i daripëre huañu'u cajë. Ja̱je yo'ojëta'are ma'tëmopi toa to̱me ëo huesopi, peo hue̱'ñarepa. 10 Ja̱ maca huati pa̱ire cososiquëre toa jairana azufre quë'iona je̱o dëo cua̱ñopi, huajëya'ye pa'ire, cui'ne coa cosoquë pa̱ire quëasiquëre je̱o dëo sitona. Ja̱rona ai yo'ojë pa'ija̱'cohua'i a'ë, mu'señapi, cui'ne ñamiñapi caraja̱iñe peoyerepa.

Poja'i Ñu'i Saihuëre Pare Ñu'i Pa̱i Ñape Yo'ose'e Ca De'huaye

11 Ja̱ maca ñahuë, poja'i ñu'i saihuëre, cui'ne i̱ote ñu'iquëre. Ja̱ë ña hue̱'ñare papi yeja cui'ne ma'tëmo catihuë. Catijëta'are ti peopi, ti̱rona se jëani pa'iyeje̱. 12-13 Ja̱ maca ñahuë, ju̱'isicohua'ire, jaicohua'ire, cui'ne a'ricohua'ire, ñu'i saihuë ti̱ñare pare nëcajëna. Si'aohua'i tsiayana, cui'ne yejana ju̱'ijë pa'isicohua'i, etasicohua'i paë'ë. Ja̱ maca toya pëpë̱api hui'yose'e paji'i. Pa'ina, cui'ne pa'i toya pëpëre paje̱ hui'yosico paji'i. Ja̱ maca ju̱'isicohua'ipi ja̱re i̱ohua'i yo'ose'eje̱ pa'ye ca tëji cua̱ñohuë, ja̱ toya pëpë̱ana toyase'eje̱ pa'ye. 14 Ja̱ jeteyo'je ju̱ni huesëye cui'ne ju̱'isicohua'i pa'i hue̱'ñaje ña co̱ñe peopi, toa jairana je̱o dëosi do'ire. Iye toa jaira cato cayaye acore se ju̱ni huesë co̱ñe a'ë. 15 Cui'ne ja̱rona je̱o dëo cua̱ñohuë, si'aohua'i pa'i toya pëpëna i̱ohua'i mami toya cua̱ñoma'cohua'i.

Huajë Ma'tëmo Cui'ne Huajë Yeja

21 1 Ja̱ jeteyo'je ñahuë, huajë ma'tëmore cui'ne huajë yejare. Du'ru pa'isi ma'tëmo cui'ne du'ru yeja, cui'ne jai tsiaya tsoe peopi. 2 Ja̱ maca yë'ë Juanpi ñahuë, de'o daripëre pare, huajë Jerusalénre, ma'tëmopi cajecona, Maija'quë pa'i ña hue̱'ñapi. Nomio i̱o huejaja̱'quëre caco de'oyere su̱ñani ëja de'ose'eje̱ pa'io paco'ë. 3 Ja̱ maca asahuë, ma'tëmopi tutu yë'ose'e ñeje jutaquëna:

"Maija'quë pa'i hue̱'ña yure cato pa̱i ja̱'re co̱ni pa'iye a'ë, i̱ohua'i ja̱'re pa'ija̱'quëpi. I̱ohua'ipi i̱ pa̱i pa'ija̱'cohua'i a'ë. Pa'ijëna, Maija'quëpi i̱ohua'i

pëca ja'quë pa'ija'quë api. 4 Ja maca Maija'quëpi iohua'i oise'e tëno
jeocasipi. Ja maca ju'iñe, ai yo'oye, ai cuasajë oiye, a'siye peosipi, tsoe
tëto saise'e sëte, ja'në pa'io pa'ise'e."
5 Ja maca ñu'i saihuë ñu'iquëpi capi:
"Yë'ëpi si'aye huajëyese'e ne saoyë."
Yequeje capi:
"Toyajë'ë. Iye coca care paye a'ë. Itina quëcojë pa'iye a'ë."
6 Jaje ca toquë capi, yë'ëre:
"Tsoe ne saohuë. Yë'ë a'ë, du'ru aquërepa cui'ne tëjiquë, je'nëna
pa'iquë. Oco ëa ju'iquëni yë'ëpi ocuasi'i pa'i oco cojerepa ayere do'i
peoyerepa. 7 Si'aye quëcosiquë etasipi, yë'ëre i pëca ja'quëre paja'quë
api, cui'ne ini yë'ë mamaquëre paja'quë a'ë, si'aye iyere paja'quë api,
mamaquë pa'i do'ire. 8 Jaje pa'iquëta'are yë'ëre tuiyere yo'o jujacohua'ire,
sehuoye jëa coecohua'ire, paire coecohua'ire, huaicohua'ire, yequë
nomiohua'ire yo'ocohua'ire, dahuë yo'ocohua'ire, pai nese'ere ëjare pa'ë
cuasacohua'ire, cui'ne coa cosocohua'ire saiye pasipi, toa cui'ne azufre
tsë'isi jairana, cayaye acore se juni huesë hue'ñana."

Huajë Jerusalén

9 Ja maca siete huiñaohua'i aquëpi daji'i, siete ucu duruhuëa tëjiyerepa
ai yo'oye timëse'ere pasiquëpi. Jaëpi dani capi, yë'ëre:
"Daijë'ë. Më'ëre iñosi'i, Yëi ñama huejaja'core, i nëjore."
10 Huëo cani ñañeje pa'ye ñahuë. Ñaquëna, huiñaëpi yë'ëre jai cutihuëna
sapi. Sani iñopi jai Jerusalén daripëre de'ocore pani, ma'tëmopi Maija'quë
quë'ropi cajecona. 11 Ja daripë cato Maija'quë miañe ju'ayepi miaco paco'ë.
Io miañe cato de'o quëna pë miañeje pa'ye paji'i, Jaspe hue'yosi quëna
miañeje pa'ye, ña etojai quëna huëje pa'ye paji'i. 12 Ja daripë yërëhueja'a jai
ëmë tëhuopa tëhuosico paji'i. Jaje pa'ioni doce eta sa'noa paji'i. Eta sa'noa
ñape te'e huiñaë nëcapi. Cui'ne eta sa'noa ñape doce Israel pai tsëca mamire
toyase'e paji'i. 13 Ësë mëi te'tere toaso eta sa'noa paji'i. Ëmëje'e te'tere toaso
eta sa'noa, huë'ehuë te'tere toaso eta sa'noa, cui'ne ësë du'i hue'ñare toaso eta
sa'noa paji'i. 14 Jai daripë tëhuopa cato doce quëna pëana quëco paco paji'i. Ja
quëna pëana Yëi ñamapi doce jëjo daosicohua'i mamire toyase'e paji'i.
15 Yë'ë ja're coni huiñaë coca caquë cato i jëtëre oro tarapëre catë tarapëje
pa'iore cajipi, jai daripë cuecueja'coni, io eta sa'noa, cui'ne io tëhuopa.
16 Jai daripë cato si'a yë'quë maca jaico paji'i, je'ñe tëcapë tsoaye ja'ye si'ao.
Huiñaëpi i cuecuecopi jai daripë cuecuequëna, caya mil cui'ne docientos
kilómetros paji'i. Io tsoaye, io mëñe tsoaye cui'ne io je'ñe tëcapëje cui'na
ja'yese'e paji'i. 17 Ja jeteyo'je tëhuopa tsoayere cuecuepi. Cuecuequëna, sesenta
y cinco metros paji'i. Pai cuecueyeje pa'iopi huiñaëje cuecueye sëte jaje paji'i.
18 Jaspe hue'yosi quëna pëapi nesico paco'ë, tëhuopa. Cui'ne iti daripëpi
orore pase'e nesico paco'ë, sa ña etojaicorepa. 19 Tëhuo pa quëco pa quëna

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

pëa cato coa si'a de'o quëna pëapi ëja de'huase'e paji'i. Iyepi du'ru huëo
hue̱'ña cato, jaspe hue'yosi quëna, cayaye aco zafiro hue'yosi quëna, toaso̱ñe
aco ágata hue'yosi quëna, cajese'e aco esmeralda hue'yosi quëna, 20 Cinco
aco onice hue'yosi quëna, seis aco cornalina hue'yosi quëna, siete aco
crisólitopi hue'yosi quëna, ocho aco berilo hue'yosi quëna, nueve aco topacio
hue'yosi quëna, diez aco crisoprasa hue'yosi quëna, once aco jacinto hue'yosi
quëna, doce aco amatista hue'yosi quëna paji'i. 21 Doce eta sa'noa cato doce
perlaspi nese'e paji'i. Pa'ina, te'e perlapi te'e eta sa'ro tëhuocore nesico paji'i.
Ëja ma'arepa cato orore pase'e nesicopi sa ña etoja̱icorepa paco'ë.
22 Ja̱ daripë ti peopi, Maija'quëre se̱ huë'e. Me neni pa'ico'ni, ja̱re i̱ Maija'quë
si'aye pa'ire papi, cui'ne Yëi ñamapi co̱ni huë'eje̱ pa'iohua'i pa'ito. 23 Ja̱ daripë
cato ë̱së, cui'ne ñañë miacaiye peoji. ¿Me neni ja̱ohua'i miacaiye'ni? Tsoe
Maija'quëpi de'oyerepa miato, cui'ne i̱ Yëi ñamapi co̱ni toa tsë̱opëje̱ pa'ipi
miato. 24 Huasosi yejaña pa'icohua'i cato ja̱ daripë miacaiyeja̱'a cu'ija̱'cohua'i
a'ë. Cui'ne pa̱i ëjaohua'ipi i̱ohua'i de'oyere i̱ona i̱sija̱'cohua'i a'ë. 25 I̱o eta sa'noa
si̱oñe ti peosipi mu'se, cui'ne ja̱ro cato ñamije peosipi. 26 I̱ona sajë i̱sija̱'cohua'i
a'ë, iye yeja pa'icohua'i Maija'quë de'o necaise'ere i̱ñoñere, cui'ne pa̱i yejaña
ëjaërepa cajë de'oyerepa sehuojë pa'iyere. 27 Ja̱ro cato cacaye peoji, si'si nese'e,
ai co'ayerepa yo'ocohua'i, pa̱nita'a cosocohua'ije̱. Ja̱ro cato cacaja̱'cohua'i a'ë,
i̱ohua'i mami Yëi ñama tse̱co pa'i toya pëpëna toyasicohua'ise'e.

22 1 Ja̱ maca hui̱ñaëpi i̱ñopi, co'sija'i tsiayapi pa'iye i̱si ocose'ere. Ja̱je
pa'iopi Maija'quë cui'ne Yëi ñama ñu'i hue̱'ñapi etapi. 2 Cui'ne ja̱
eta ñapi jai daripë ëja ma'a jopore pare paji'i. Cui'ne tsiaya të̱'tëpañare pa'i
so̱quë ñëapi nëcahuë. Te'e o̱metëcahuë quë̱icohua'ipi ñañë ñape quë̱ico
paji'i. I̱o ja'o cato yejaña pa'icohua'ire jujuye paji'i. 3 Ja̱ro cato peosipi,
co'aye pa'ise'e. Maija'quë cua̱ñe ñu'ico cui'ne Yëi ñama cua̱ñe ñu'ico ja̱
daripëre paji'i. Pa'ina, i̱ jo'yapi i̱te ñajë sihuaja̱'cohua'i a'ë, Ëjaëre pare sëte.
4 I̱ tsiare pare ñaja'cohua'i a'ë. Ñajë cui'ne i̱ mamire i̱ohua'i tsia ti̱ñare pana
toyase'e hue'eja̱'cohua'i a'ë. 5 Ja̱ro cato peosipi, ñami. I̱ote pa'icohua'i cato
toa tsë̱o pë mia̱ñere co'ema'pë pa'ija̱'cohua'i a'ë. ¿Me neni co'eye'ni? Ja̱re
i̱pi Maija'quë Ëjaëre papi miacai pa'ija̱'quëre. Cui'ne i̱ohua'ipi Maija'quë
ja̱'re co̱ni je'nëna caraja̱iñe peoyerepa pa'ija̱'cohua'i a'ë.

Jesucristo Daiye Ja'yere Pa'iji

6 Ja̱ maca hui̱ñaëpi capi, yë'ëre:
"Iye coca cato nuñere pa'ë. Cui'ne i̱tina quëco pajë pa'iyere pa'ë. Ja̱re
i̱pi Ëjaë Maija'quë i̱ joyore jëjo saopi, i̱te quëacaicohua'ire yequë mu'se
pa'i ja̱'ñe quëaja̱'quëpi caquë. Yureta'a i̱ hui̱ñaëre jëjo daopi, i̱ jo'yare
quëaja̱'quëre yure maca esa yo'o huëo ja̱'ñere.
7 ¡Yë'ëpi esa daija̱'quë a'ë!"
Sihuaquë pa'ija̱'quë api, iye toya pëpë yequë mu'se yo'o ja̱'ñere
quëayere asaquë yo'oquë pa'iquë cato.

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

8 Yë'ë Juanpi itire ñaquë, cui'ne iyere asahuë. Ja ñaquë asa tëjisi maca
yë'ëre iñosiquë huiñaë quëo yë'quë macana do're ja'ruhuë, ite ëjaëre papi
caquë sihuaquë yo'ose'e caquë. 9 Jaje yo'oquëna, ipi capi, yë'ëre:
"Maija'quëre necaiquë a'ë. Më'ëje pa'i a'ë. Cui'ne më'ë ja're acohua'i i
coca quëacaicohua'ije pa'i a'ë. Coa si'aohua'i iye toya pëpëna toyase'ere
de'oye sehuocohua'ije pa'i a'ë. Maija'quë necaicohua'ipi pani Maija'quëni
jaje sihuaquë yo'ojë'ë."
10 Cui'ne yequeje capi:
"Iye toya pëpëre tsioma'ë pa'ijë'ë, si'aohua'ipi ñajajë caquë. Yequë mu'se
tëto sai ja'ñere iye toya pëpëna toyase'ere, iti case'e huëo maca ti'a tëjiji.
11 Na'i huesësicoa. Jaje pa'ina, coa ñajë'ë, co'aye yo'oquë jare co'ayere
yo'oquë pa'ijaquë, si'si nesiquë jare si'si pa'ijaquë. Jaje pa'isiquëta'are
de'oquë cato jare de'oquë pa'ijaquë. Maija'quëna i pa'iye isi huesosiquë
cato, jare i ja're pa'i huesëja'quë.
12 Yë'ëpi esa daija'quë a'ë. Dai dayë, cui'ne isija'a co'amañaje. Pai ñapere
isija'quë a'ë, i yo'ose'eje pa'ye. 13 Yë'ë a'ë, si'anë pa'iquëpi pa'iyë. Yë'ë a'ë,
du'ru aquërepa, cui'ne tëjiquërepa, iti huëosiquë cui'ne saoquërepa."
14 Sihuacohua'i pa'iyë, iohua'i caña de'oye jojacohua'ipi. Jaohua'ipi
pa'i soquë yë ayere de'oye ocueye pa'iji. Cui'ne jai daripë eta sa'noaja'a
de'hue cacaye pa'iji. 15 Jaje pa'iquëta'are, hue'sena pëaja'cohua'i a'ë, tiro
yo'ocohua'i cato, paire dahuë necohua'i, yequë nomiore yo'ocohua'i,
paire huani jeocohua'i, pai de'huase'ere ëjare pa'ë cajë yo'ocohua'i, cui'ne
cosoyere oijë cosocohua'i.
16 "Yë'ë Jesupi yë'ë huiñaëre jëjo saohuë, sehuosicohua'i tsëcare si'aye
quëaja'quëre. Yë'ë a'ë, David tsëcapë aquë. Yë'ë a'ë, ñata tomesi macarepa
miacai ma'ñocorepa."
17 Maija'quë joyopi cui'ne Yëi ñama nëjopi coni cayë:
"Daijë'ë. Jaje daijë'ë cayere asani cui'neje cajë'ë. Oco ëa ju'iquë pani
dani ucujë'ë, pa'iye isi ocore pare ti curi do'i peoyerepa."
18 Yë'ëpi si'aohua'ire du'ru quëa nëoñë, iye toya pëpëna Maija'quë yequë
mu'se yo'o ja'ñe toyase'ere asacohua'ire. Jaje pa'ina, paipi iye case'ere
ai seña maca se mëocaisiquë pa'ito, Maija'quëpi iteje ai yo'oyere se
mëocaija'quë api, iye toya pëpë toyase'e ayepi. 19 Iye toya pëpë ayere, yequë
mu'se pa'i ja'ñere quëaquë toyase'ere a'ri maña nejocatu iti nejocaisiquëreje
Maija'quëpi pa'i soquë yë ocueye peoyë. Cui'ne de'o daripëna cacaye peoyë.
Iye toya pëpë cato quëaji, ja pa'i oco ayere, cui'ne ja de'oyerepa daripë ayere.
20 Iye yo'o ja'ñe quëasiquëpi caji: "Yë'ëpi esa daija'quë a'ë." Jaje
pa'ija'quë. ¡Daijë'ë, Ëjaë Jesús!
21 Mai Ëjaë Jesucristopi mësarute si'aohua'ire i oiyepi ñacai paja'quë.
Jaje pa'ija'quë.

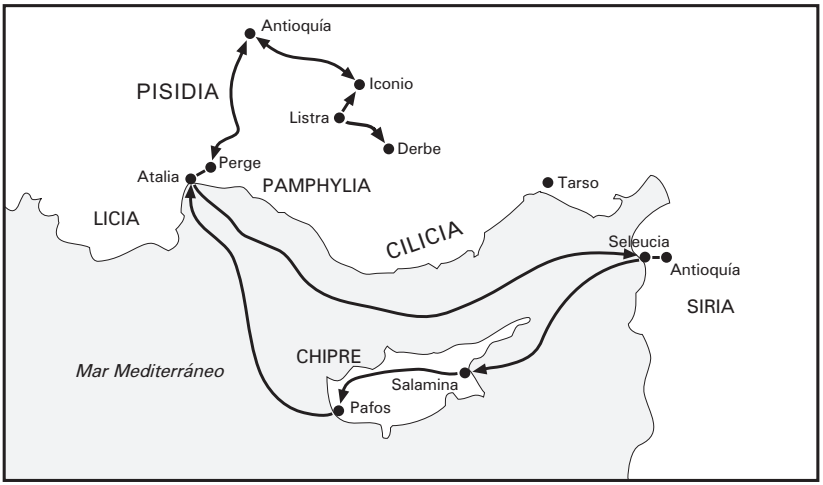

PRIMER VIAJE MISIONERO DE PABLO

SEGUNDO VIAJE MISIONERO DE PABLO

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

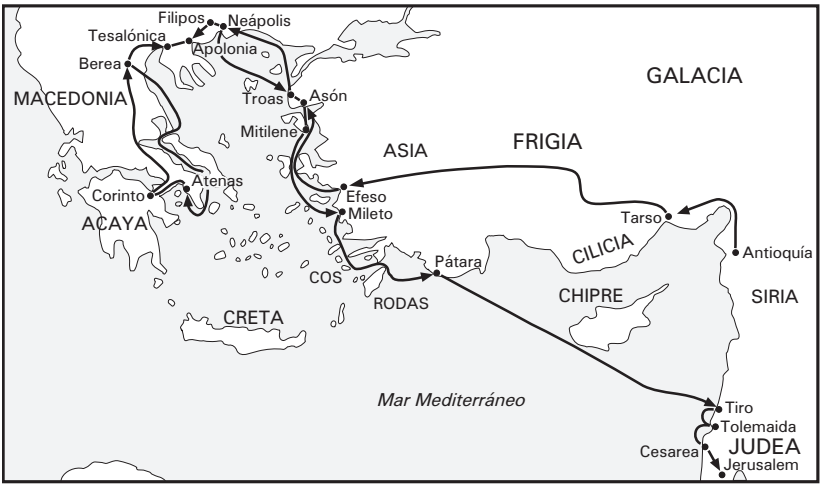

TERCER VIAJE MISIONERO DE PABLO

VIAJE DE PABLO A ROMA

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

El Templo en el tiempo de Jesucristo

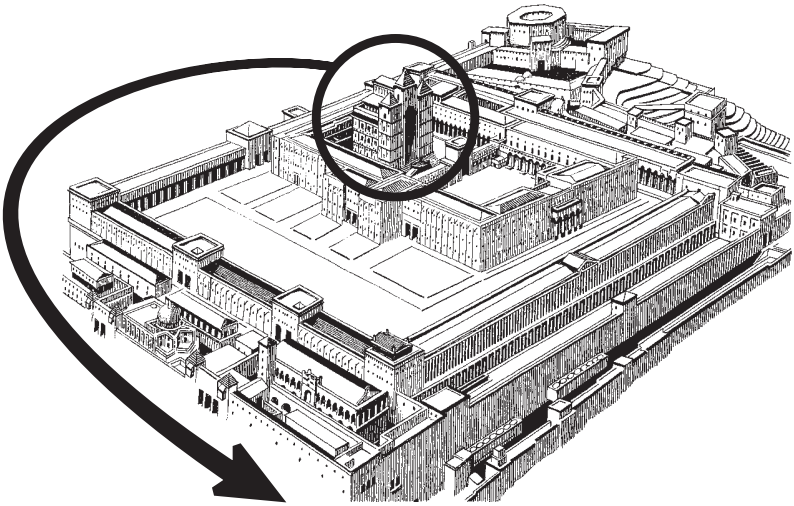

Plano del Interior del Templo

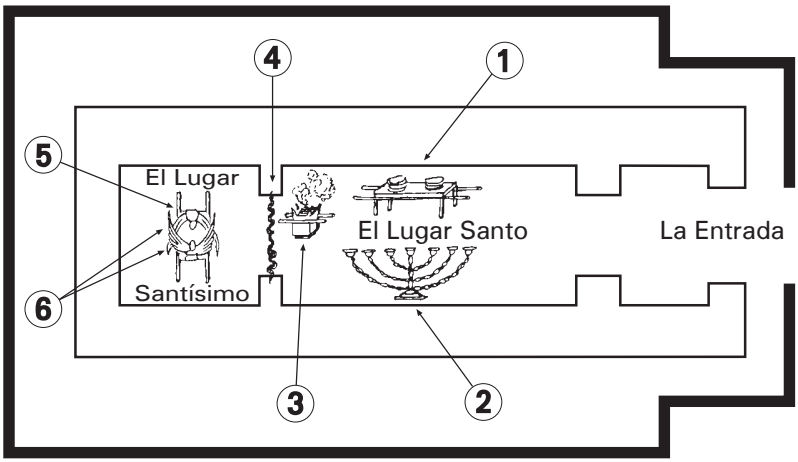

1. La Mesa y los Panes de la Proposición
2. El Candelabro
3. El Altar del Incienso
4. El Velo
5. El Arca del Pacto
6. Los Querubines

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

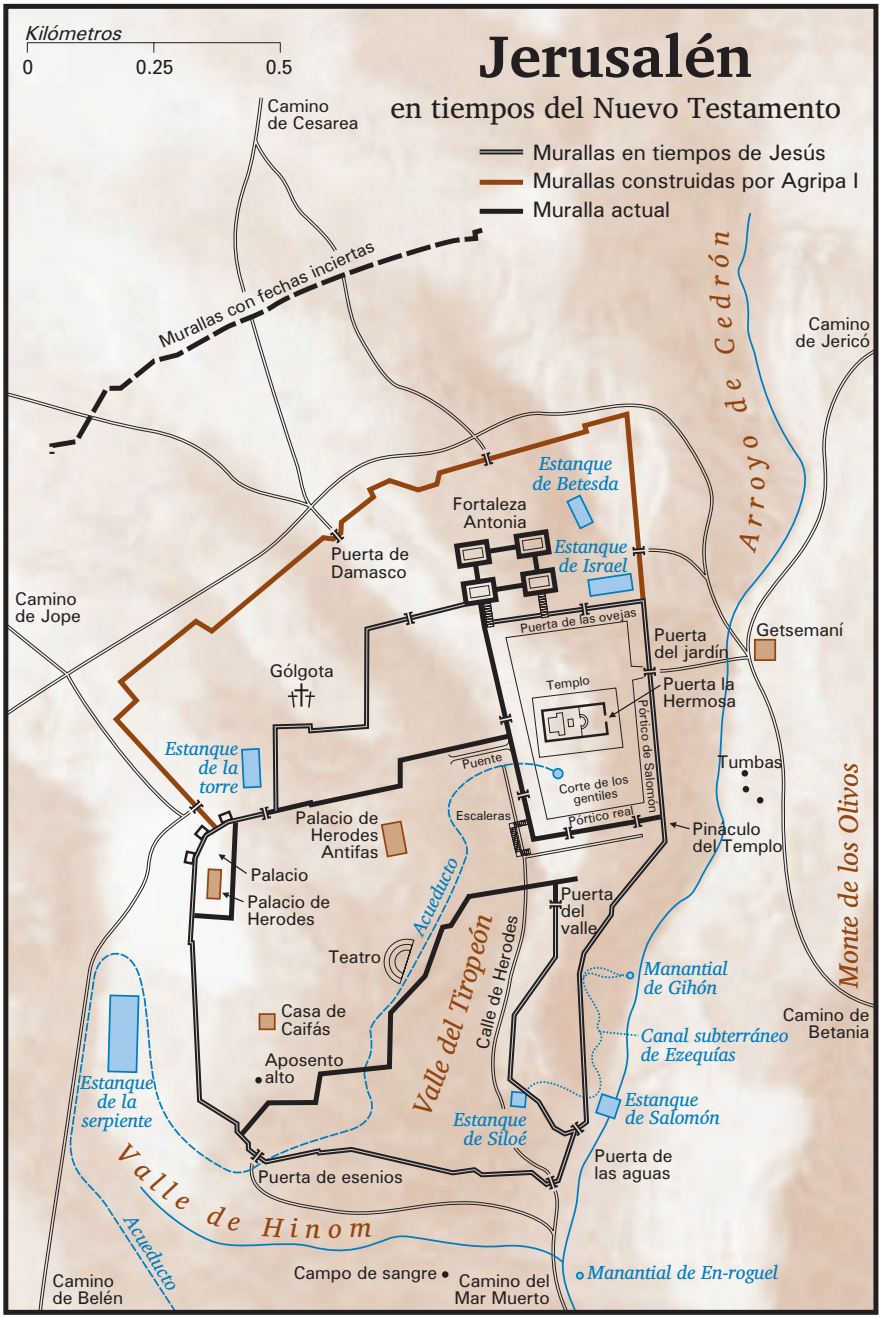

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.

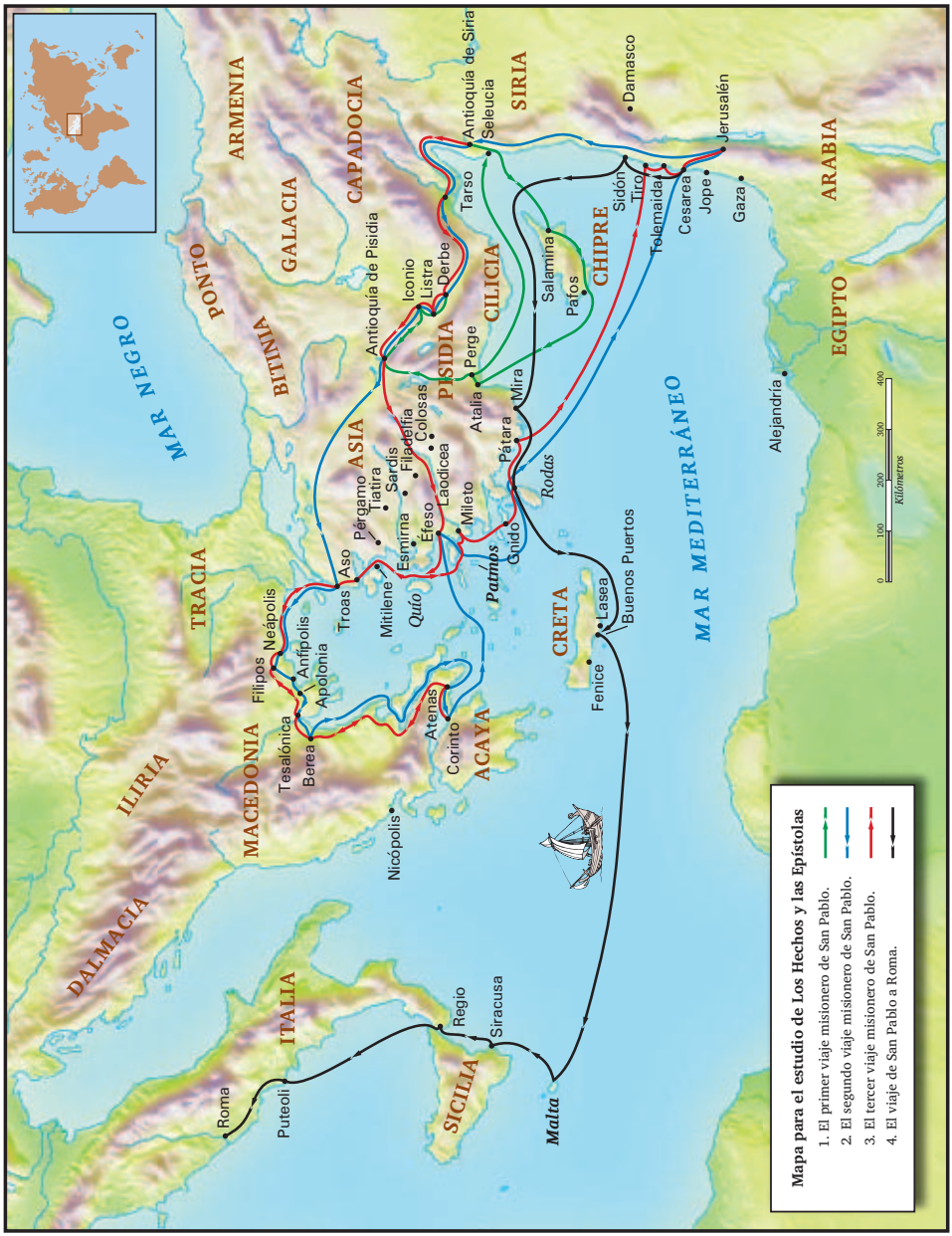

El Nuevo Testamento en Secoya de Ecuador, 2a ed., © 2012, Wycliffe Inc.